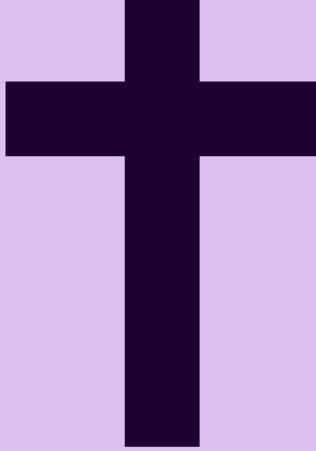

Kukwe kuin
ngöbökwé

New Testament in Ngäbere (PM:gym:Ngäbere)

Kukwe kuin ngöbökwé

New Testament in Ngäbere (PM:gym:Ngäbere)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngäbere

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngäbere [gym], Panama

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngäbere

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
dc5ef235-14f7-5b3f-997a-59dae7b091fe

Contents

MATEO	1
MARCOS	59
LUCAS	96
JUAN	156
HECHOS	199
ROMANOS	249
1 CORINTIOS	274
2 CORINTIOS	295
GALATAS	310
EFESIOS	319
FILIPENSES	327
COLOSENSES	333
1 TESALONICENSES	338
2 TESALONICENSES	343
1 TIMOTEO	346
2 TIMOTEO	353
TITO	358
FILEMÓN	361
HEBREOS	363
SANTIAGO	381
1 PEDRO	388
2 PEDRO	395
1 JUAN	399
2 JUAN	405
3 JUAN	406
JUDAS	407
APOCALIPSIS	409

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Mateokwe Mateo

Ni iti kädian nämane Mateo käkwe tära ne tikani. Niara kädian nämane Leví arato. Mateo abko ni israelita kārābare Jesukwe ja tōitīkākāre jabe. Jesu ngāmi Mateo kārere, kānenkri niara abko ngwian kārākā gobran romanobokrā, akwa Jesukwe kārābare ja tōitīkākāre jabe, ye btārābe nikani Jesu jiebti. Kā ye ngwane nitre romanobo nämane gobrane nitre israelitabti.

Jesukwe dre dre nuenbare abko Mateokwe tuani ja okwā jenbti, ye abko tikani tära nebtā. Erere arato, Jesukwe kukwe diribare ño ño abko kukwei nuani kwe, ye abko tikani tārābtā kwe. Mateo käkwe tära ne tikani bāri nitre israelitakrā, ñobtä ñan angwane niaratre nämane ni ngibiare iti ja diantarikā. Ni jatadre iti nitre israelita Diantarikā abko Ngōbōkwe niebare kira. Ni ye abko kā Mesías hebreore amne kā Kristo griegore. Ni Diantarikā juandre Ngōbōkwe ye abko Jesu ara abko Mateo tō namani mikai gare nitre israelitareye tära nebti.

*Jesu mrākā kānekāne
(Lucas 3.23-38)*

¹ Jesukristo mrākā kānekāne jrei Davikri amne Abrahamkri abko nere:

² Abraham abko Isaac rün,

Isaac abko Jacob rün,

Jacob abko Judā rün amne

Judā etbakantre mda mda rün arato,

³ Judā abko Fares amne Zara rün amne,

Fares btā Zara meye abko Tamar,

Fares abko Esrom rün amne,

Esrom abko Aram rün,

⁴ Aram abko Aminadab rün amne,

Aminadab abko Naasón rün amne,

Naasón abko Salmón rün,

⁵ Salmón abko Booz rün,

(Booz ne meye abko Rahab. Rahab ne abko ñakare israelita.)

Booz abko Obed rün,

(Obed meye abko ni ñakare israelitare kädian nämane Rut.)

Obed abko Isai rün amne,

⁶ Isai abko jrei David rün.

Jrei David abko Salomón rün.

(Salomón ne meye abko nämane kāne Uriabe.)

⁷ Salomón abko Roboam rün,

Roboam abko Abías rün,

Abías abko Asa rün,

⁸ Asa abko Josafat rün amne,

Josafat abko Joram rün amne,

Joram abko Úzías rün,

⁹ Uzías abko Jotam rün amne,

Jotam abko Acaz rün amne,

Acaz abko Ezequías rün,

¹⁰ Ezequías abko Manasés rün amne,

Manasés abko Amón rün amne,

Amón abko Josías rün,

¹¹ Josías abko Jeconías amne mrākā mda mda rün,

(Jeconías näire abko nitre israelita jānikani ngite kā Babiloniate.)

¹² Abti nūkaninta kā Israelite,

yebti abko Jeconías abko Salatiel rün,

Salatiel abko Zorobabel rün,

¹³ Zorobabel abko Abiud rün amne,

Abiud abko Eliaquim rün amne,

Eliaquim abko Azor rün,

¹⁴ Azor abko Sadoc rün,

Sadoc abko Aquim rün amne,
 Aquim abko Eliud rün,
¹⁵ Eliud abko Eleazar rün amne,
 Eleazar abko Matán rün amne,
 Matán abko Jacob rün,
¹⁶ Jacob abko José rün.

José ne mden abko ben María namani.
 María ne mden abko Jesu meye amne,
 Jesu ne mden abko ie nita Kristo niere.

¹⁷ Ne aisete Abraham näire nebebe jrei David näire nitre israelita ja mräkärebe namani ni jätäbti nibkä ja täritäri. Yebti David näire abti nitre israelita jänikani ngite kä Babiloniate, ye näire nitre israelita ja mräkärebe namani ni jätäbti nibkä ja täritäri arato. Abti nitre israelita jänikani ngite kä Babiloniate ye täbti nitre ja mräkärebe namani ni jätäbti nibkä ja täritäri nebe Kristo därebare ye näire.

*Jesukristo därebare
 (Lucas 2.1-7)*

¹⁸ Jesukristo därebare abko nakaninkä krörö: Jesu ngämi däre, känenkri María, Jesu meye abko nämane mikani jakrä kwärikwäri Josébe. Akwa María ngämi nebe Josébe, ye känenkri María ñan namani mobe, bren kwe kisete Ngöbö Üai Deme köböire. ¹⁹ Angwane José, ben María rabadre, José ye abko nämane nüne metre Ngöbö ngwäreki amne ñan tó namani María mikai ene ni jökrä ngwäreki, aisete María tuadremetre kwe kä bube tiebe abko namani nütüre.

²⁰ Ye erere José jatanina nuene, btäräbe angele ni Dänkienkwe jatani, käkwe niebare krörö köböire ie:

José, jrei David mräkä, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä María kare ngäbti ja nän mukore, ñöbtä ñan angwane ngäbäkre rabadi kwe, ye abko namani btä Ngöbö Üai Deme di kri köböire.

²¹ Mdakäre abko, ngäbäkre däredi brare Mariakwe ye abko makwe kädian Jesu,* ñöbtä ñan angwane juta kwe ngite ngite kukwe kämekäme kisete, ye abko niarakwe dianditari, aisete makwe kädian kore. Abko kore se, niebare angelekwe Joséye.

²² Ni Dänkien abko käkwe blitabare kira niara kukwei niekä köböire, ye erere rabadre bare täte, abkokäre kukwe nakaninkä kore. Kukwe niebare ni Dänkienkwe abko tä tikani krörö niara Kukweibtä:

²³ Meri iti kalbe deme ñan rabadi mobe bren kwe kisete amne ngobo rabadi iti kwe.

Ngäbäkre ye abko kädian Emanuel,
 abko niebare ni Dänkienkwe. (Emanuel abko “Ngöböta nibe” nieta.)

Isaías 7.14

²⁴ Yebti José nukaninta ngwäte angwane, angelekwe dre dre nuemna ie, ye erere nuenbare kwe, käkwe María kani ngäbti ja nän mukore. ²⁵ Akwa María ngobo ngämi däre kwe, ye känenkri namanintre ñakare jabe abti ngobo därebare kwe. Ngäbäkre ye abko Josékwe kädiani Jesu.

2

Nitre ja töitikaka mukebtä nükani Jesu mike ütiäte jae

¹ Jesu därebare juta Belénte kä Judeate angwane, ni iti kädian nämane Herodes nämane jreire. Jesu därebare, abti nitre töbtä nünanka mobe kä Judeabtä kä driri nükani juta Jerusalén yete. Nitre ye abko nämane ja töitike mukebtä abko nükani, ² käkwe kukwe ngwianintari krörö:

¿Jrei nitre israelitakwe därebare abko tä mdente? Muke kwati käkwe niara därebare mikaba gare, ye abko nunkwe tuaba nuke käin kä driri yete, aisete nun jatani mike ütiäte jae, niebare kwetre.

³ Nitre töbtä ja töitikaka mukebtä käkwe kukwe niebare kore, ye gani jrei Herodekwe angwane, niara namani töbiki kri. Erere arato, nitre nünanka juta Jerusalénte namani töbiki kri arato. ⁴ Abtä jrei ye käkwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käräbare amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre käräbare kwe arato, bti kukwe ngwianintari krörö kwe ietre:

¿Ni Dianinkä Ngöbökwé abko däredre mdente metre? niebare kwe ietre.

⁵ Angwane niaratre käkwe niebare mda Herodeye:

Jrei däredre juta Belénte kä Judeate abko gare nunye, ñöbtä ñan angwane ni Ngöbö kukwei niekä käkwe tikani krörö:

⁶ Belén, ma abko juta chi kä Judä kánti nete.

* 1:21 Jesu abko këta ni Dänkien Ngöbö tä ni dentari niere hebreore.

Akwa ma abko ütiäte kri, juta mda mda ngätäite kä Judá ye kánti,
ñobtä ñan angwane gobran kri däredi yete abko kákwe nitre israelita tikwetikwe
ngibiadibti, *Miqueas 5.2*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, niebare kwetre Herodeye.

⁷ Yebti Herodekwe nitre töbtä ye käräbare tiebe, bti muke tuani ñongwane metre kwetre
abko ngwianintari kwe ietre. ⁸ Angwane Herodekwe niebare ietre:

Mun nän Belén sete amne ngäbäkre ye tä mdente abko munkwe ngwiantari kuin jökrä.
Abti kwan munye angwane, tä mdente abko mun jatata niere tie, ti rikadre mike ütiäte siba
abkokäre, niebare kwe ietre.

Bti juani kwe Belén. ⁹ Jrei Herodes kákwe blitabare ünän kore, yebti nitre töbtä ye nikani
ta; nikanintre ta angwane muke tuani nuke käin kä driri kwetre, ye ara nikaninta niaratre
jie ngwenante abti batibe ngäbäkre nämane, ye kánti muke ye namani nūnaninkä käin.

¹⁰ Nitre töbtä kákwe muke tuani kore angwane, kä namani nuäre kri btätre. ¹¹ Nikanintre
gwä angwane, ngäbäkre ye nämane gwi meye Mariabe, btä okwä namani. Angwane namani
ngukudokwäbti temen, kákwe ngäbäkre ye mikani ütiäte jae. Yebti kaja ngwian nämane
kwetre, ye jue tikani kwetre, bti oro amne kri ngwäri ütiäte kri rä bäne bäne kädianta
incienso amne mirra biani ngwarbe kwetre ngäbäkre yeye. ¹² Yebti jatanintre nikenta
angwane, ñan rikadreta Herodes kánti ta abko Ngöbökwé mikani gare köböre ietre, aiseté
nikaninta ji mdabti nebeta ja käite.

Jesu jänikani ngitie Egipto

¹³ Abti nitre töbtä ye nikaninante angwane, angele ni Dänkienkwe nükani blite köböre
Josébe, kákwe niebare ie:

Näin krö amne ngäbäkre ye btä meye kwe, ye ben nän ngitie jötrö Egipto sete. Ye kánti
mun raba nüne abti tikwe kukwe mda niedi mae abko makwe ngibia, ñobtä ñan angwane
Herodes bike ngäbäkre ye känentari kämikadre. Abko kore se, niebare angelekwé Joséye.

¹⁴ Ye btäräbe José nükani dikekä krö, nikani jibti Egipto kukwäre ngitie ngäbäkre yebe
amne ngäbäkre ye meyebe kä ikote deo. ¹⁵ Ye kánti namanintre nūnentbe abti Herodes
krütani. Kukwe nakaninkä kore, angwane kukwe niebare krörö ni Dänkienkwe niara
kukwei niekä köböre ye namani bare:

Ti Odei nämane Egipto, tikwe käräbareta mento,

Oseas 11.1

abko niebare kwe.

¹⁶ Nitre töbtä abko kákwe Herodes ngökani, ye gani Herodekwe angwane, Herodes
mätä namani kri krübäte, aiseté ñongwane nitre töbtä kákwe muke tuani abko niebare
kwetre Herodeye, yebtä Herodekwe töbikabare, kákwe ngäbäkre kiakia därebe nebebe kä
kubu ie nämane nüne Belén amne Belén kenta temen abko Herodekwe kämikamna jökrä.

¹⁷ Herodekwe ngäbäkre kiakia kämikamna jökrä kore, ye köböire abko ni Ngöbö kukwei niekä
kädian nämane Jeremías kákwe Ngöbö kukwei tikani abko namani bare krörö:

¹⁸ Ni kukwei ruen ngetrekä krikri krübäte juta Ramate, ye abko Raquel ngäbriänkä kiakia
kämikani jökrä kän, mden abko tä müaire ye.

Niara moto mika tö nebeta jäme, akwa ngäbriänkä kämikani jökrä kän, aiseté moto ñan
rabadreta jäme,

Jeremías 31.15

abko tikani kore, mden erere namani bare.

Jesu jänikani nüne juta Nazarete

¹⁹ Abti Herodes krütani angwane, angele ni Dänkienkwe nükani bliteta köböre Josébe
Egipto, ²⁰ kákwe niebare ie:

Näin krö amne ngäbäkre ye btä meye kwe ye ben nānta kä Israelite, ñobtä ñan angwane
nitre tö namani ngäbäkre ye kämikai abko krütanina jökrä, aiseté mun rikata, niebare
angelekwé Joséye.

²¹ Ye btäräbe José nükani dikekä krö, bti nikani jibti ngäbäkre yebe amne ngäbäkre ye
meyebe nebeta kä Israelite. ²² José nikaninta kore, nikani, nikani, nikani akwa ni iti kädian
nāmāne Arquelao nāmāne gobrane mda rün mrö Herodes tātē, ye gani kwe angwane, kä jürä
namani kri btä. Abtä ñan nikani nebe kä Judeate. Angwane niara ñan rabadre nüne yete
abko Ngöbökwé mikani gare köböre ie, abtä kākä Galilea, kánti nikani jirekābe. ²³ Namani
Galilea angwane, nikani nüne juta Nazarete. Jesu abko nazarebo niedre btä abko nitre
Ngöbö kukwei niekä köböire Ngöbökwé kukwe niebare, ye erere namani bare jökrä kore.

3

*Juan Bautista kákwe ji tikani Jesu käne
(Marcos 1.1-8; Lucas 3.1-17; Juan 1.19-28)*

¹ Abti kā nikanina raire ta angwane, batibe ni iti kādian nāmane Juan Bautista* jatani dirire kā kaibete kā Judea kānti. ² Juan nikani dirire krōrō: Ngōbō kā kāinbti kebera nūke gobrane ni ngātāite, aiseite kukwe kāmekāme kite temen, bti ja tōi kwiteta Ngōbō kukwāre abko nikani niere kore. ³ Juan ne mden abko btā Ngōbōkwe kukwe niebare kira niara kukwei niekā Isaías kōbōire abko krōrō:

Ni iti nāin nāke jume ja dibti kā kaibete, kākwe niedi krōrō:

Ji ūkateta kuin biare jrei kānenkri, ye kwrere ja tōi mike kuin biare ni Dānkien kāne munkwe.

Ji ūkateta niken metre ta, ye kwrere ja tōi ūkete metre ni Dānkien kāne munkwe abko nāin niere, *Isaías 40.3*
abko Ngōbōkwe niebare kore Juanbtā Isaías kōbōire.

⁴ Juan abko nāmane kameo drūen dikani dānre kite jabtā amne nāmane mākete nbikwatabti jae amne mrō kweta nāmane kwe abko trōda btā munkō kānsenta.† ⁵ Juan nāmane dirire kore angwane, ni kwati nūnanka juta Jerusalén amne kā Judeate btā ni kwati nūnanka kānimekānime Nō Jordān bāre temen abko nūkani jōkrā niara kukwei nuen. ⁶ Angwane nitre ye abko namani ja ngite niere Ngōbōye angwane, Juan namani ngōkō Nō Jordānte. ⁷ Akwa Juan nāmane nitre ngōkō nōte, ye kānti nitre bariseo amne nitre saduseo nūkani kwati siba abko btā Juan okwā namani angwane, Juankwe niebare krōrō ietre:

ǀMun abko tbi krūbāte kwrere! ǂNgōbō kebera mun mike ja ngie nuen kri krūbāte, yebtā nirekwe mun mikani mokre amarebti mun kite nūke siba nete ye? ⁸ Munkwe ja tōi kwitadreta era metre Ngōbō kukwāre bkānā tōdekakāre bti abko erere munkwe nūna ni mda mda okwābti. ⁹ Erere arato, munkwe nān tōbika krōrō jabtā: Nun abko Abraham mrākā, aiseite Ngōbōkwe nān nun mikadi ja ngie nuen, munkwe nān nūtū, nōbtā nān angwane jā tuen temen sete, se abko ngwarbe, akwa Ngōbō raba kwite Abraham mrākāre arato abko ti tō nibi niei metre kore munye. ¹⁰ Mdakāre abko, kri mden mden nān ngwā nebe kuin, ye abko krāke ū mikanina biare tikakrā ngātrite ta. Abti tikakata jōkrā angwane, nūkwā mikata btā, ye kwrere jire Ngōbōkwe mun mikadi ja ngie nuen, munkwe nān ja tōi kwitadre Ngōbō kukwāre angwane.

¹¹ Nire nire kāta ja tōi kwiteta Ngōbō kukwāre, kāta kukwe kāmekāme kite temen, ye abko tita ngōkō nō aibe te, akwa ni jatadi iti ti jiebti abko bāri di kri ti ngwā, aiseite ti abko ja nān rūkadre tōre jire chi tie sandalia ngwena krāke. ‡ Ni ye abko kākwe Ngōbō Ūai Deme mikadi nūne munbtā amne mun mikadi deme kwe. ¹² Ne abko, niarakwe dre nuendi abko ti bike niere munye abko krōrō: Nura kādianta trigo juankata mūrete amne trigo kwā kuinkuin aibe ūkākrotā jenena, bti ūkata gwī. Kwata abko kukwata nūkwā jutrate, ye kwrere ni ye abko tā juto biare ni Ngōbōkwe erere ūkākrokā jōkrā nūnakāre jabe amne tā juto biare ni kukwe kāmekāme nuenkā abko erere itakāre nūkwā jutra nōtōte nākare te ja tare nikakāre kārekāre. Munkwe nān ja tōi kwitadre Ngōbō kukwāre ne ngwane, kukwe rakadikā kore munbtā arato. Abko kore se, niebare Juankwe ietre.

Juankwe Jesu ngōkani nōte
(*Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22*)

¹³ Kā ye ngwane abko, Jesu nāmane Galilea, nikani nebe Juan kānti Nō Jordānte mda, Juankwe ngōkadre nōte abkokāre. ¹⁴ Akwa namanina yete angwane, Juan nān tō namani ngōkai nōte, kākwe niebare ie:

Ma bāri ūtiāte ti ngwā, aiseite makwe ti ngōkadre nōte bā amarebti ma kite ja mike ngōkadre nōte tie se, niebare kwe Jesuye.

¹⁵ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Jāndrān mden mden tuen kuin Ngōbōye, yebtā abko nikwe Ngōbō Kukwei mikadre tāte, aiseite makwe ti ngōkadre nōte, niebare kwe Juanye.

Ye erere nūkaninbti Juanye angwane, Jesu ngōkani nōte kwe. ¹⁶ Jesu ngōkani nōte, jataninta nōte kāin angwane, kā kāin se namani tuen nākānintbe ie angwane, Ngōbō Ūai jatani ūtū bā kwrere timonkwāre, nūkani mate Jesubti, namani tuen ie. ¹⁷ Ye btārābe ni kukwei jarabare kā kāinbti, kākwe niebare:

Ni ne abra ti Ngobo tikwe. Niara tare kri tikwe. Niara kāi nuāre kri tibā, niebare kore kā kāinbti.

* **3:1** Kukwe Bautista kāta ni ngōkaka nōte niere. Juan kādian nāmane Bautista nōbtā nān angwane niara nāmane ni ngōkō nōte. † **3:4** Juan nāmane ja ngwā kite kore, ye kwrere nitre Ngōbō kukwei niekā kirakira nāmane ja ngwā kite arato.

‡ **3:11** sandalia ngwena. Jesu nāire ni klābore abko bāri ene ni mda mdakrā. Niaratre aibe nāmane sandalia ngwena ni mdakrā, aiseite Juan nāmane ja bā mike bāri ene ni klābore ngwā.

4

Diablukwe Jesu nuaninte ja käne

(Marcos 1.12-13; Lucas 4.1-13)

¹ Yebti diablukwe Jesu nuadrete ja käne, abkokäre Ngöbö Üai nikani ngwena kä kaibete mda. ² Ye kánti köbö gre ketebu dibire rare Jesukwe mröbare ñakare amne mrö jatani krübate ie. ³ Angwane diablu jatani nuke Jesu ken, Jesu nuatekäre ja käne, kákwe niebare ie:

Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä ne ngwane, ja se kwite mröre jae, niebare kwe ie.

⁴ Akwa Jesu kákwe niebare mda diabluye:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ñan mrö aibehti ni rabadre nüne, akwa kukwe kwatirekwatire niebare Ngöbökwé, yebti ni rabadre nüne, *Deuteronomio 8.3*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, niebare Jesukwe ie.

⁵ Yebti diablu nikani Jesu ngwena juta deme Jerusalén mda, kánti nikani Jesu ngwena mobe ju blitakrä Ngöböbe bti käin, ⁶ kákwe niebare ie:

Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä ne ngwane, ja tákete timon nete, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä tikani krörö mabtä:

Ngöbökwé angeletere juandi ma ngibiare abko kákwe ma kadi ngäbti kisete, ma ngoto ñan matadre jäte temen abkokäre, *Salmos 91.11-12*

aisete ja tákete timon, ma abko Ngöbö Odei ara mikakäre gare ni jökräye, niebare diablukwe Jesuye.

⁷ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani abko käta niere krörö arato:

Ni Dänkien Ngöbö kákwe ja kukwei mikadre täte ya, ñakare ya amne niara di tarä ja kukwei ngwiandre bare ya, ñakare ya abko makwe ñan nuate ja käne ja gakäre ben, *Deuteronomio 6.16*

abko tä tikani kore, aisete tikwe ñan ma kukwei mikai täte, niebare kwe diabluye.

⁸ Yebti mrä, ngitio bäri mente käin, yebti diablu nikani Jesu ngwena mda. Ye kánti abko diablukwe juta kä jökräbti temen mikani tuadre Jesuye amne, jändrän ütiäte krikri juta kwatirekwatire te, ye abko mikani tuadre jökrä kwe arato ie. ⁹ Bti niebare kwe ie:

Ma rabadi ngukudokwäbti temen ti ngwärekre kákwe ti mikadi ütiäte jae ne ngwane, tikwe juta se btä jändrän ütiäte krikri se biandi jökrä mae, niebare mda kwe Jesuye.

¹⁰ Abtä Jesukwe niebare ie:

Satana, nän mento nete, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä tikani abko käta niere krörö:

Ni Dänkien Ngöbö aibe mikadre ütiäte jae amne niara aibe kräke sribidre, *Deuteronomio 6.13*

abko nieta kore, aisete tikwe ñan ma kukwei mika täte, niebare mda kwe diabluye.

¹¹ Angwane diablukwe kä mikaninkä Jesubtä, bti angele nükani ruäre abko namani Jesu die mike.

Jesu nikani Ngöbö kukwei kuin dirire kena

(Marcos 1.14-15; Lucas 4.14-15)

¹² Yebti Juan Bautista kitani ngite kä teri gani Jesukwe angwane, Jesu nikaninta Galilea, ¹³ akwa ñan namani nüne mda juta Nazarete, akwa nikani nüne juta Capernaúmte Ñö Okwä Kri Galilea köräbti. Ñö Okwä Kri Galilea, ye bäre temen abko Zabolón btä Neftalí mräkätre kákwe nünabare kira, kánti juta Capernaúm nämáne Jesu nüne abko te Jesu nikani nüne.

¹⁴ Kukwe niebare Ngöbökwé niara kukwei niekä Isaiás köböire rabadre bare, abkokäre Jesu nikani nüne yete. Kukwe ye abko tä tikani krörö:

¹⁵ Kä Zabolónkwe amne kä Neftalíkwe abko tä Ñö Jordán kwärä nakriri amne tä Ñö Okwä Kri köräbäre.

Kä ye abko tä kä Galileate arato, kánti nitre ñakare israelitare tätre nüne.

¹⁶ Nitre israelita ye abko nämáne näin kä ikote, akwa ñotra trä kri dirare jatabare ietre.

Erere arato, niaratre nämáne nüne kä ikote mento Ngöböye angwane, Ngöbö trä ngitianinkä ngwen kräke, kukwe metre Ngöbökwé mikakäre gare ietre, *Isaiás 9.1-2*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere namani bare.

¹⁷ Kä ye ngwane mentokwäre Jesu nikani dirire, kä nikani niere krörö: Ngöbö kä käinbti kebera nuke gobrane nibti, aisete munkwe kukwe kämekáme kita temen, bti ja töi kwiteta Ngöbö kukwäre munkwe abko Jesu nikani niere kore.

Jesukwe ni käräbare nibkä ja töitike jabe

(Marcos 1.16-20; Lucas 5.1-11)

¹⁸ Abti bati Jesu nămane dikekă NŃ Okwă Kri Galilea kŃrăbăre angwane, ni ja etbare nămane nibu nŃ kŃrăbti, btă okwă namani. Ni ye abko iti kădian nămane SimŃn, akwa kădian nămane Pedro arato amne, etba kwe kădian nămane Andrés. Niaratre abko gwa gaka, aisete nămane krade kite nŃte, btă Jesu okwă namani. ¹⁹ Angwane Jesu nikani kănti, kăkwe niebare ietre:

Mun brăn tibe amne munta gwa gaen nŃ, ye kwrere tikwe mun mikadi ni ngwianka NgŃbŃye, niebare Jesukwe ietre.

²⁰ Ye btărăbe, niaratre kăkwe krade kitani temen, bti nikani Jesube.

²¹ Yebti Jesu nikani mda mentokwăre se kwrere angwane, ni ja etbare nămane nibu mda, btă okwă namani. Nitre ye abko iti kădian nămane Santiago amne etba kwe abko kădian nămane Juan. Niaratre nibu abko Zebedeo ngăbriănkă. Nitre nibu ye abko nămane rute rŃnbe krade gudike, btă Jesu okwă namani angwane, Jesukwe kărăbare ja tŃitike jabe arato.

²² Ye btărăbe niaratre kăkwe ru amne rŃn mikaninte yete, bti nikani Jesube.

Jesukwe ni bren bren mikaninta kuinta

(Lucas 6.17-19)

²³ Abti Jesu nikani dikekă kă jŃkrăbti temen kă Galileate angwane, NgŃbŃ kă kăinbti kebera gobrane nibti abko nikani dirire sinagogate* kă ketareketare te. Erere arato, ni bren bătăkă ngwarbe abko Jesu namani miketa kuinta. ²⁴ Yebtă abko blita namani jŃkră kă Siriате angwane, ni bren nŃ nŃ erere jănamani kite jŃkră Jesuye. Erere arato, ni bren Ńai kăme kisete jănamani nŃke Jesuye amne kă nŃtŃte nibti amne ni ruen Ńakare ngrabare jănamani nŃke jŃkră Jesuye angwane, Jesu namani miketa kuinta jŃkră. ²⁵ Yebtă abko, ni kwati nŃnanka kă Galileate juta ketareketare te Decăpolite amne nitre Jerusalėnbo btă ni nŃnanka kă Judeate amne ni nŃnanka NŃ Jordănbtă kă driri abko namani dikekă kwati Jesu jiebti.

5

Kukwe diribare Jesukwe ngitiobtă

(Lucas 6.20-23)

¹ Nitre namani dikekă kwati dikaro Jesube namani tuen ie angwane, nikani mintokwăre nebe ngitiobtă, kănti namani tăkăninbte temen. Angwane nitre ja tŃitikaka ben kăkwe krŃtabare ken. ² Angwane Jesu nikani dirire krŃrŃ ietre:

³ Nire nire kăta ja mike bobre NgŃbŃbtă, ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane NgŃbŃ kă kăinbti tă gobrane bti.

⁴ Nire nire tătre ja mŃaire, ni ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane NgŃbŃkwe moto mikadita jăme.

⁵ Nire nire Ńan tă bike kri ni mda mda okwăbti abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane NgŃbŃkwe kă temen ne biandi ie.

⁶ MrŃta nebe krŃbăte nie amne tomna tă nebe krŃbăte nie, ye kwrere nire nire abko ie nŃna metre NgŃbŃ ngwărekri ye mdei krŃbăte ie,

ni ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane NgŃbŃkwe mikadi nŃne metre tăte jŃkră.

⁷ Nire nire abko ie ni mda mda tă nebe ruentari tare, ni ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane niara rabadi ruentari tare NgŃbŃye arato.

⁸ Nire nire kăta ja tŃi ngibiare kuin deme, ni ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane niaratre kăkwe NgŃbŃ tuadi.

⁹ Nire nire kăta sribire ni mda mda mikakăre ja măketa, ni ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane niaratre abko ja ngăbriănkă niedi NgŃbŃkwe ietre.

¹⁰ Nire nire kăta nŃne metre NgŃbŃkră abtă tă ja tare nike, ni ye abko NgŃbŃkwe die mikadi amne kă rabadi nuăre btă, nŃbtă Ńan angwane NgŃbŃ kă kăinbti tă gobrane bti.

¹¹ Amne ni mdakwe Ńăkă taretare munye amne mun mika ja tare nike amne tŃdekabtă tibti ni mda mdakwe kukwe kăme nie ngwarbe bătăkă ngwarbe mun rŃere, ye ngwane NgŃbŃkwe mun die mikadi amne kă rabadi nuăre munbtă. ¹² Mun raba ja tare nike kore angwane, munkwe kă ngwian bări nuăre jabtă amne kă raba juto munbtă, nŃbtă Ńan angwane munkwe ja tare nikadi ye Ńtiăre abko NgŃbŃkwe jăndrăn kuin biandi munye kă kăinbti sete. Munkwe kă ngwiandre nuăre kore jabtă arato, nŃbtă Ńan angwane nitre NgŃbŃ kukwei niekă kira abko rŃe kăkwe mikani ja tare nike kore arato.

* 4:23 Sinagoga abko ju kănti nitre israelita nămane gătăre kŃbŃ jadŃkăkrăte Ńăkăkăre NgŃbŃ Kukweibtă amne NgŃbŃ mikakăre kri. Ye kănti nitre israelita nămane kukwe Ńkete jakră arato. Nitre israelita nămane nŃne juta kwatirekwatire, kăntikănti sinagoga nămane.

*Mren amne ñotra trä**(Marcos 9.50; Lucas 14.34-35)*

¹³ Mdakäre abko, mren abko kuin ngri ngibiakrä amne jändrän mikakrä bänante, ye kwrere mun abko mren kwrere kä nebtä, akwa bänän riadrekä rabadre tibo amne ñan bänän rabadreta mren kwrere. Mren bänän rabadre tibo, ye abko rikadre ngwarbe, aiseite ñan rabadre kuin mda, aiseite kitadrekä amne ni jökrä rabadre dikekä bti ta. Ne aiseite mren bänän kuin ye kwrere munkwe ja ngibia, ni mda mda rabadre Ngöbö tuen munbtä abkokäre.

¹⁴ Mdakäre abko, ñotra träte käta nebe tuen nie kä ikote, ye kwrere munta ñotra trä kwrere kä nebtä amne juta mikata ngitio kribti käin, ye abko ñan raba ja rükente ni okwä bäre kä ikote, ye kwrere munta kä nebtä. ¹⁵ Erere arato, ñotra jutra mikata angwane, mikata ñakare kaja täni, akwa mikata mobe üräbtä käin trä rabadre ngitie jökrä gwita temen, ni jökrä gwi, ie kä rabadre tuen abkokäre. ¹⁶ Ye kwrere arato, munta nüne Ngöbö träte, ye rabadre tuen ni mda mdaye, abkokäre munkwe ja tõi mika nüne era metre Ngöbökrä mun rabadre ñotra trä ye kwrere ni mda mda okwäbti amne, munkwe jändrän kuinquin nuendre kore ni mda mda okwäbti, ye köböire abko jatadi mun Rün kä käinbti ye käikitekä siba.

Jesu jatani Ngöbö Kukwei mikakäre bare täte

¹⁷ Mdakäre abko, ti jatani nete, ye abko ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikakäre ngwarbe. Erere arato, Ngöbö kukwei niekä mda mda käkwe Ngöbö Kukwei tikani ye abko ti ñan jatani mikakäre ngwarbe, akwa ti jatani kukwe ye mikakäre bare täte jökrä. ¹⁸ Ye abko, ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Kä käinta amne kä temen ne tädi kore angwane, tärä okwä bäri kiakia tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye abko ñan diandreikä jire chi kwati abti jändrän jökrä mikanintbe Ngöbökwé rabadi bare täte jökrä ie. ¹⁹ Ne aiseite, kukwe biani nuendre Ngöbökwé nie, yebtä kukwe bäri chi tä tikani abko niere nire ñan tä mike täte amne ni mda mda käkwe ñan mikadre täte abko dirita ietre arato, ne ngwane ni ye abko rabadi bäsi ütiäte ñakare kä käinbti, Ngöböta gobrane ye kanti; akwa nire nire tä kukwe ye mike täte amne ni mda mdakwe mikadre täte arato abko tä dirire ietre, ni ye abko rabadi ütiäte kri kä käinbti sete, Ngöböta gobrane ye kanti. ²⁰ Tita niere kore, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre btä nitre bariseo täte nüne ño, yebti ta munkwe ñan nünandre bäri era metre Ngöbö okwäbti ne ngwane, Ngöbö kä käinbti tä gobrane ye kanti mun ñan rabadi nüne.

*Ñan ni mda kämikadre**(Lucas 12.57-59)*

²¹ Mdakäre abko, mun mräkä kirakira abko ie Ngöbö Kukwei diribare krörö abko munkwe kukwei nuanina: Makwe ñan ni mda kämika, niebare ietre amne nire nire käta ni mda kämike abko dokwäre mikadre ja ngie nuen. ²² Akwa ti abko käta niere krörö munye: Nire nire rabadre romon mräkäkrä, ye dokwäre Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen. Nire nire abko käkwe “Ma ngwarbe, dokwä tõi ñakare,” niedre kwe mräkäye, ye dokwäre abko jirikadre ngite Sanedrín ngwärecri kukwe ükatekäre kräke. Amne nire nire käkwe niedre mräkäye: “Ma ngututu käme ngwarbe,” niedre kwe, ni ye abko rabadi mikani biare kitadre Ngöbökwé ñukwä jutrate kä ja tare nikakrä ye kanti mräkä ye dokwäre.

²³ Ne aiseite, ma rika jändrän ngwana kukwadre Ngöböye ñukwä gräbti ja ngite ütiäre ju blitakrä Ngöböbe kanti ne ngwane, ma rabara yete, ye btäräbe ma mräkä iti romon makrä, ye rükata töre mae, ²⁴ ne ngwane jändrän ye makwe mikate ñukwä grä ken yete, abti ma jana ja mäkata käne ma mräkäbe, bti ma jatata, käkwe jändrän ye bian kukwadre Ngöböye.

²⁵ Mdakäre abko, nane rürümon ütiä mabti ni mdakwe abtä ni ye jata niken ma kite ngise kritoboye angwane, mun ngämi nebe kritobo kanti, känenkri makwe kukwe ükate ben, niara ñan rikadre ma ngwana kritobo kanti abkokäre, ñobtä ñan angwane makwe ñan nuendre kore ne ngwane, nane ni ye rikadre ma ngwana nebe kritobo ngwärecri amne kritobo abko käkwe ma kitadre ngise guardiaye amne nane guardiakwe ma kitadre ngite kä teri. ²⁶ Ye kanti abko makwe ñan ngwan biandre täte jökrä ja ütiäre, känenkri ma ñan tikadreteta jire chi abko ti tö nibi niei metre munye.

Ni gure ñan rabadre ja mike gure ni mdabe

²⁷ Mdakäre abko, Ngöbö Kukwei tä tikani abko mun tärä kukwei nuen abko krörö: Mata gure, makwe ñan ja mika gure bati bati abko niebare kore. ²⁸ Akwa ti abko bike niere krörö munye: Nire nire käkwe meri tuadre ja käne amne tö rabadre ie jakrä, ni ye käkwe meri ye mirira ja ken ja töite, aiseite ngite Ngöböye abko tita niere munye. ²⁹ Ne aiseite, ma okwä küde ruenkri, köböite makwe ja mika ngite Ngöbö riere ne ngwane, ma okwä ye makwe dianka mento jae, bti makwe kitaka mobe, ñobtä ñan angwane ma ngrabare chi ye abko diandreikä mento ye abko rabadre bäri kuin makrä amne ñan ma ngrabare rikadre ngöi

jökrä kä ja tare nikakrä kanti. ³⁰ Erere arato, ma kise ruenkri, köböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, makwe ja kise ye tikaka ta, bti makwe kitaka mobe mentokwäre, ñobtä ñan angwane ma ngrabare chi diandreikä mento ye abko rabadre bäri kuin makrä amne ñan ma ngrabare rikadre ngöi jökrä kä ja tare nikakrä kanti.

Meri ñan tuametre

(Mateo 19.9; Marcos 10.11-12; Lucas 16.18)

³¹ Mdakäre abko, kukwe diribare krörö Ngöbö Kukweibtä abko garera munye: Nire nire tö rabadre meri kwe tuametre, ye ngwane täräkwatera biandre kwe merire kweye, niarata merire kwe ye tuametre era metre abko mikakrä gare. ³² Akwa ti abko käta niere krörö: Meri ja mike ngite ñakare brare mda mdabe, akwa brare kwe käkwe tuadremetre, ye ngwane merire ye käkwe ja mikadre gure brare mdabe angwane, ni gure käta ja mike ngite bati bati ni mda mdabe, ye kwrere brare käne köböite meri ye rabadre ja mike ngite. Erere arato, meri tuanimetre brarekwe, ye ben ni mdakwe ja mikadre gure ne ngwane, ni gure käta ja mike ngite bati bati ni mda mdabe, ye kwrere ja mikadi ngite kwe.

Ja kukwei biandre ño era metre

³³ Mdakäre abko, kukwe niebare mun mräkä kirakiraye abko munkwe kukwei nuanina arato abko krörö: Jändrän jökrä rabadre bare täte mae mata niere ni Dänkien käbti, ye erere makwe ja kukwei mika täte jökrä, käkwe ñan ja kukwei kitadre temen, niebare kira. ³⁴ Akwa ti abko käta niere krörö munye: Munkwe ñan ja kukwei bian jändrän käbti. Erere arato, kä käinta se käbti tita ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko tä gobrane kä käinbti yete, aisete bäri ütiäte. ³⁵ Erere arato, kä temen ne käbti tita ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane kä temen ne abko Ngöbökwäre arato. Erere arato, Jerusalén se käbti tita ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane juta Jerusalén abko juta Jrei kri Ngöbökwäre kräke, aisete bäri ütiäte arato. ³⁶ Mdakäre abko, mun dokwä jen munkwe ye käbti, munta ja kukwei bien, munkwe ñan nie, ñobtä ñan angwane mun di ñakare jire ja dokwä drüen mikakäre kratu ngwen amne drüene. ³⁷ Ne aisete, munkwe “jän” nie ne ngwane, munkwe “jän” nie kwatibe; munkwe “ñakare” nie ne ngwane munkwe “ñakare” nie kwatibe arato. Yebti munkwe kukwe mda niedre ne ngwane, munkwe ja mikadre ngite.

Ñan ja ngie mikadre

(Lucas 6.29-30)

³⁸ Ngöbö Kukwei tä tikani abko mun tärä kukwe nuen abko krörö: Ni iti käkwe ni okwä diandrete ne ngwane, niara okwä diandrete ie ja dokwäre arato. Erere arato, ni tu diandreikä kwe ne ngwane, tu diandreikä ie ja dokwäre arato abko munkwe kukwe nuani. ³⁹ Akwa ti abko käta niere krörö munye: Nane ni mdakwe kukwe nuen blo ma rüere, akwa makwe ñan ja ngie mika amne jirekäbe makwe jändrän kuin nuen krörö kräke: nane ni mdakwe ma meta ngwäre küde ruenkri yebtä ma mikakäre ngwarbe jae, ne ngwane makwe ja ngwäre kwäräkri mika ie. ⁴⁰ Erere arato, nane ni mdakwe ma kita ngise, bti tö raba dän denkä ötati makän ne ngwane, dän mdara jire makwe, ye makwe bian ie arato. ⁴¹ Mdakäre abko, nane ni mdakwe tribe ngwiamna milla kratu jakrä mae ne ngwane, ja moto kuinbti ma rika tribe ngwena milla krobu kräke. ⁴² Erere arato, nane ni mdakwe jändrän makwe kärä mae angwane, makwe bian ie. Nane ni mdakwe jändrän kärä ütiädre mae ne ngwane, makwe bian ie abko ti tö niei kore munye.

Nikwe ni rüe taredre

(Lucas 6.27-28,32-36)

⁴³ Mdakäre abko, Ngöbö Kukwei tä tikani abko mun tärä kukwe nuen abko krörö: Makwe ma mräkä tare amne ma rüe abkobtä makwe bätä ngwian abko munkwe kukwe nuanina kore. ⁴⁴ Akwa ti abko bike niere krörö munye: Munkwe mun rüe tare amne nire nire tä näin kisere mun jiebti mun mikakäre ja tare nike, ye abko kräke munkwe blita Ngöböbe. ⁴⁵ Munkwe nuendre kore ne ngwane, mun Rün tä kä käinbti sete, ye kwrere mun rabadi amne mun rabadi niara ngäbriänkäre era metre arato. Munkwe nuendre kore, ñobtä ñan angwane mun Rün kä käinbti tä ñänä mike nuke käin ye abko tä trä ngitiekä jökrä ni käme kräke amne ni kuin kräke. Erere arato, tä ñü mike näkäen temen, ye abko ni nünanka metre niara ngwärekre kräke tä näkäen amne ni nünanka käme niara rüere kräke tä näkäen arato.

Mun Rün abko käta ni jökrä tarere kore, ye kwrere munkwe nuendre arato, ⁴⁶ ñobtä ñan angwane ¿nire nire käta mun tarere ye aibe munkwe taredre angwane, Ngöbökwäre ütiä biandi munye, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane nitre ngwian käräkä gobran romanobokrä abko tä nebe tuen käme dikaro munye, ye abko tä nuene kore abko kwrere munkwe nuendre siba. ⁴⁷ ¿Erere arato, mun mräkä aibe ie munkwe köbö ngwianretari, ye angwane munta jändrän nuene bäri kuin ni mdakrä ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane nitre

ñakare israelitare abko tuen ngututire munye abko kâta nuene kore, ye kwrere munkwe nuendre siba. ⁴⁸ Ne aisete mun Rûn kâ kâinbti abko kuin era metre, ye kwrere munkwe nûna.

6

Ngwian biandre tiebe

¹ Mdakäre abko, munkwe ñan jändrän kuinquin nuen tuadre ni jökräye ja bä mikakäre kuin ni mda mda okwâbti, ñobtä ñan angwane munkwe nuendre kore ne ngwane, mun Rûn tä kâ kâinbti ye kâkwe ñan sribi ye ütiä biandre jire chi munye. ² Ne aisete munkwe jändrän bian ni bobre die mikakrä angwane, ñan mun rika niere kâ jökrâbti temen kwäräkwärä mikakäre gare. Nitre ja bä mikaka kuin kâta jändrän bien kore amne tätre niken mike gare sinagogate amne tätre niken ji ngrabare temen mike gare. Yebtä abko ni mda mda kâkwe niaratre kâikitadrekä abkokäre tätre nuene, aisete tätre jändrän kuin nuene kore, ye abko ütiä nena kwetre abko tita niere metre, aisete munkwe ñan jändrän nuen niaratre kwrere. ³ Ne aisete nane munkwe ni bobre die mika angwane, makwe ñan nie jire chi ma kukwe muko bäri kuinye, ⁴ akwa makwe nuen kaibe kâ bube. Makwe nuendre kore ne ngwane, ma Rûn, ie jändrän kaibe tiebe tuen, ye kâkwe sribi makwe ye ütiä biandi mae.

Blitadre ño Ngöböbe (Lucas 11.2-4)

⁵ Mdakäre abko, mun rika blite Ngöböbe angwane, nitre ja bä mikaka metre tä niken blite krikri Ngöböbe sinagogate. Erere arato, tätre nebe nûnaninkä jibtä blitare Ngöböbe. Ye abko, ni jökrä kâkwe tuadre blite Ngöböbe, ie töta nebe, kâta nuene kore. Ye kwrere munkwe ñan nuen, ñobtä ñan angwane tätre nuene kore ye abko ütiä nena kwetre abko tita niere metre munye. ⁶ Ne aisete, ma rika blite Ngöböbe angwane, makwe ja ketaka kaibe kâ teri gwi, kâkwe jukwe dika jabti, bti ma Rûn Ngöbö tuen ñakare mae, ben makwe blita kaibe angwane, ma Rûn ie jändrän nuenta kaibe makwe abko tuen, kâkwe ütiä biandi mae. ⁷ Erere arato, mun rika blite Ngöböbe angwane, nitre ñakare israelitare tä kukwe arabe niere bäre bäre, yebtä abko ngöbötre ngwarbe kâkwe kukwe nuadre amne die mikadre kwetre tä nebe nütüre, aisete tätre blite kore, ye kwrere munkwe ñan blita Ngöböbe amne munkwe ñan kukwe arabe nie bäre bäre ngwarbe. ⁸ Munkwe ñan ja mika niaratre kwrere, ñobtä ñan angwane munta dre dre mdei nike, ye mun ngämi kärene mun Rûnye, ye kânenkri tärä nebe gare ie. ⁹ Ne aisete, munkwe blitadre Ngöböbe angwane, munkwe blitadre krörö ben: Nun Rûn kâ kâinbti, ma aibe kâ raba mikani ütiäte ni jökräkwe.

¹⁰ Jakwe gobrane nun ngätäite nete.

Erere arato, ma töta nebe dre dre nuein kâ kâinbti, erere tä nebe bare täte jökrä, ye kwrere raba nebe bare täte jökrä kâ nebtä arato.

¹¹ Mdakäre abko, makwe mrö bian täte nûnankrä nunye mtare.

¹² Amne ni mdata ja mike ngite nun rüere abko nunta den bti ta, ye kwrere makwe nun ngite ma rüere, ye dianka mento nunbtä arato.

¹³ Amne kukwe kâmekäme tö nun nuaite ja kâne ma rüere, ye kânti makwe ñan nun jie ngwian.

Akwa makwe nun ngibia nun rüe diablu ngäniene, ñobtä ñan angwane ma aibe tä gobrane amne ma aibe di kri amne ma aibe raba kâikitaninkä kârekäre. Abko kore se. Amen.

¹⁴ Munkwe blitadre kore Ngöböbe, ñobtä ñan angwane ni mda tä ja mike ngite mun rüere angwane, munta den jökrä bti ta ne ngwane, munta ja mike ngite Ngöbö mun Rûn rüere, ye mun Rûn kâ kâinbti kâkwe diandikä jökrä mento munbtä arato. ¹⁵ Akwa ni mda tä ja mike ngite mun rüere abko munkwe ñan diandre bti ta amne mun rabadre romon janknu kräke ne ngwane, mun ngite Ngöbö rüere, ye mun Rûn kâ kâinbti kâkwe ñan diandrekä mento munbtä arato.

Ja bäindre ño Ngöbökrä

¹⁶ Mdakäre abko, munkwe ja bäin Ngöbökrä angwane, munkwe ñan ja bä mika diäne nitre ja bä mikaka metre kâta nuene ye kwrere, ñobtä ñan angwane nitre bikaka metre, ye tätre ja bäine angwane, ni jökrä kâkwe gadre, abkokäre tätre nebe ja bä mike diäne tuadre ni mda mdaye, akwa tätre nuene kore ye abko ütiä nena kwetre abko tita niere metre munye. ¹⁷ Ne aisete makwe ja üka bäin Ngöbökrä angwane, makwe ja ngwäre bätäte amne makwe ja ükate kuin. ¹⁸ Mata ja bäine ye ñan gadre mabtä ni mda mdakwe amne, ma Rûn tuen ñakare mae aibe kâkwe gadre kaibe, abkokäre makwe nuen kore. Ye ngwane abko ma Rûn, ie jändrän kaibe tiebe tuen, ye abko kâkwe ütiä biandi mae.

Jändrän kuin kâ kâinbti, jiebti ni rankwadre (Lucas 12.33-36)

¹⁹ Mdakäre abko, munkwe ñan jändrän ütiäte kri ukakrö kabre jakrä kä nebtä, ñobtä ñan angwane kä u kätä jändrän juen ngwarbe. Erere arato, jändrän tä niken ngwarbe amne gokä tä niken jändrän goire, aiseite munkwe ñan jändrän ukakrö kabre jakrä kä nebtä. ²⁰ Akwa jändrän kuinquin ütiäte krikri rabadre bäri kabre munkrä kä káinbti abko kräke munkwe sribi, ñobtä ñan angwane kä káinta kä u ñakare jändrän rüere, erere arato jändrän niken ngwarbe ñakare amne ni gokä ñakare arato, aiseite munkwe sribi jändrän kä káinbti ye ukakrökäre kabre jakrä, ²¹ ñobtä ñan angwane jändrän ütiäte krikri tädi ukani mdente jakrä munkwe, ye kánti mun töi tädi arato.

²² Mun okwä abko ñotra kwrere munkrä. Ne aiseite ma okwä kuin dirare ne ngwane kä trä kuin tä tuen mae, ye kwrere abko ma töita mikani kwatibe Ngöböti ne ngwane, Ngöbö trä kuin tä nuke gare kuin mae. ²³ Akwa ma okwä käme ne ngwane, kä rabadi tuen kä iko kwrere ma bäre temen mae, ne aiseite kä trä ngwen tarä mabtä, akwa kä trä ye rabadre tuen drüne kwrere mae, ye abko kä iko ara jire abko rabadre tuen bäri drüne mda mae. Ye kwrere ma töi ñan tä mikani kwatibe Ngöböti ne ngwane, bäri ma rabadre nüne kä ikote amne Ngöbö trä kuin ñan rabadre nuke gare jire chi mae.

²⁴ Mdakäre abko, ni ñakare jire abko rabadre sribire bkänkä nibu kräke ja näire, ñobtä ñan angwane sribi bkänkä iti rabadre tare kwe amne mdabtä mätä rabadre; iti kukwei mikadre täte jökrä kwe, akwa mda abko ñan kukwei mikadre täte kwe. Ne aiseite ni ñan raba ja töi mike kwatibe sribire Ngöbökrä, ja töi mikare kwatibe ngwian ganankrä kwärä jae.

*Ñan töbikadre dikaro mröbtä amne dänbtä
(Lucas 12.22-31)*

²⁵ Ne mden kisete, ti bike niere krörö munye: Munkwe mrö ño kwetadre nünankrä amne munkwe dre ñadre tomnane nünankrä jae, yebtä munkwe ñan töbika dikaro. Erere arato, munkwe dän ño kitadre jabtä, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ñobtä ñan angwane nita nüne kä nebtä angwane, nünandre metre Ngöböbe abko bäri ütiäte mrökrä amne ni ngrabare ye abko bäri ütiäte dänkrä, aiseite munkwe ñan töbika krübäte dikaro jändrän yebtä. ²⁶ Nukwä tä nikenkä káinta, se mika ñäräre munkwe. Nukwä tä nura nökö ñakare jakrä amne tä ngwä ötó ñakare arato amne ju ñakare kwe mrö ukakrä jakrä, akwa mun Rün kä káinbti kätä mrö bien ietre kwetadre. Mun abko bäri ütiäte nukwä kräke, ¿se abko mun Rün kákwe ñan mrö biandre munye ja amarebti munta töbika krübäte dikaro se? ²⁷ Munkwe ñan töbikadre krübäte dikaro kore, ñobtä ñan angwane ni tö rabare ja tuai bäri kri, akwa di ñakare ja mike niren taiti mda kukwäne.

²⁸ Mdakäre abko, ¿ñobtä munta töbika krübäte dikaro dänbtä jakrä se? Kri blü tä niren ño, yebtä munkwe töbika. Tä sribire ñakare jakrä, tä dän dike ñakare jakrä, ²⁹ akwa jrei kri Salomón abko námáne jändrän jökrä tuäretuäre bkäne, akwa dän tuäretuäre kri blü se kwrere abko Salomónkwe kitani ñakare jabtä. ³⁰ Kri blü tä neme jötrö köböitibe, abti jändrinane angwane mikata ngire ñukwäte, akwa Ngöböta ngibiare kuin, ¿ye mun abko ie dän ñan biandre Ngöbökwé ya amarebti munta tödeke ñakare täte Ngöböti ye? ³¹ Munkwe ñan töbika dikaro, kä rika kukwe ngwentiari krörö jae au: ¿Nikwe mrö ño kwetadi amne nikwe dre ñadi tomnane? Erere arato, ¿nikwe dän ño kitadi jabtä se? munkwe ñan nie kore jae au, ³² ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare abko bäri tä nakwen kisere jändrän ye jiebtí, akwa mun kätä dre mdei nike, ye abko garera jökrä Ngöbö mun Rün kä káinbti seye amne niarakwe jändrän ye biandi munye, aiseite munkwe ñan töbika dikaro jändrän nünankrä yebtä jakrä. ³³ Ne aiseite, jändrän jökrä Ngöbökwé tä mikani jenena munkrä, ye munkwe kánántari káne amne, mun rabadre nüne metre Ngöbö ngwäreki, ye munkwe kánántari arato angwane, jändrän jökrä mdei nikata munkwe ye Ngöbökwé biandi munye arato. ³⁴ Mdakäre abko, köbö mdara jire jatadi jetbe angwane, dre dre rakadikä, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ñobtä ñan angwane köbö jetbe ye abko jatadi kukwe mdara jire ngwena töbikakrä munye, aiseite köbö kwatirekwatire te kukwe tarä keta kabre ni mikakäre töbika, aiseite kukwe jatadre mate ño ño munbtä jetbe, yebtä munkwe ñan töbika dikaro.

7

*Ñan ñäkädre ni mda mda rüere
(Lucas 6.37-38,41-42)*

¹ Mdakäre abko, Ngöbökwé ñan kukwe ukadrete mun rüere, abkokäre munkwe ñan bika kri, kákwe ñäkä blo ni mda mda rüere, ² ñobtä ñan angwane munkwe ñäkädre ño ño ni mda mda rüere, ye kwrere Ngöbökwé kukwe ukadite munkrä. Erere arato, munkwe ñäkädre krübäte ni mda mda rüere ne ngwane, Ngöbökwé kukwe ukadite krübäte mun rüere amne, munkwe ñäkädi chi ni mda rüere ne ngwane, ye näre Ngöbökwé kukwe ukadite mun rüere.

³ Mdakäre abko, kukwe käme btä nita ja mike ngite kri, ye abko ti bike bä mike kri oto kri kwrere amne kukwe chi ye abko ti bike bä mike kä büre chi ye kwrere abko krörö: ¿Kri

oto bári kri tá ma okwáte, ye ño abko ma tóbikare ñakare jae amarebti ká búre chi ma mráká okwáte, abkobtá mata nebe ja ngwen ruen tare yere? ⁴⁻⁵ ¿Ye ñobtä kri oto bári kri tá ma okwáte abko mata dianka nútüre ñakare jae amarebti, ká búre chi ma mráká okwáte abko ie mata niere: Ti mráká, ká búre ma okwáte ye, ti tuemetre denká jae, mata niere ie? ¡Ye ñan ngwarbe, mata ja bá mike kuin ma mrákábtá, káta kukwe nuene kore yera! Kri oto kri ma okwáte ye ara jire makwe dianka káne jae. Yebti ká raba tuenta kuin mae angwane, batibe makwe ká búre chi ma mráká okwáte ye dianka mda ie. Ye kwrere, munta kukwe nuene bári kámekáme abko okwábtí, ni mdata ja mike ngite chi abko mun ñan bika bári kise ngwen ni yebtä. Munkwe ñan ñáká jire chi ni yebtä, akwa kukwe káme, yebtä mun raba moto ulire, bti kukwe ye tuemetre jire jókrá káne, abti mun raba mun mráká die mike.

⁶Ni ruäre abko krübáte amne romon dikaro nukro kwrere. Ni ye ie munkwe ñan jándrän kuin Ngöbökwé bian, ñobtä ñan angwane nane rikwitadre mun rüere amne nukro kákwe ni tikadreká kiakia ngrabere tubti, ye kwrere jatadre nuene munbtá. Erere arato, ni tará ruäre abko mtü kwrere káta jándrän útiáte ni mdakwe perla útiáte kri kwrere mike ngwarbe jae. Ni ye abko ie jándrän kuin Ngöbökwé útiáte kri tá munkwe ye abko munkwe ñan kita temen kráke, ñobtä ñan angwane ñan rabadi útiáte kráke, aisete dikadiká jókrá bti ta kwe.

Jándrän kárádre janknu Ngöböye
(Lucas 11.9-13; 6.31)

⁷Käre munkwe jándrän kára Ngöböye amne Ngöbökwé biandi munye. Erere arato, munkwe jándrän kánántari Ngöbö kánti amne kwandi munye. Erere arato, nita neme jukwebtä jándrän káre ni mdaye, ye kwrere käre munkwe jándrän kára jukwebtä Ngöböye angwane, Ngöbökwé jukwe tikadi, kákwe biandi munye, ⁸ñobtä ñan angwane nireta jándrän káre, ye erere bianta ie amne, nireta jándrän kánentari jakrá, ye erere tá kwen ie amne nireta ñáke jukwebtä abko ie Ngöböta jukwe tike amne tá jándrän bien ietre.

⁹Ngöböta jándrän bien kore, yebtä abko ti bike kukwe bá mike kröró mda: ¿Mun mden ie ngábákre munkwe tá ban ribere kwetadre jae amne munta já bien kwetadre ie? ¹⁰Erere arato, ¿mun mden ie ngábákreta gwa káre kwetadre jae amne munta tbi krübáte bien kwetadre ie? ¹¹Mun abko moto káme, akwa ngábákre munkwe, ie jándrän kuin bian gare munye. ¿Se mun Rün ká káinbti bári moto kuin munkrá se abko munkwe jándrän kuin kárádre ie abko ñan biandre kwe munye ya? ¡jánri! Munkwe dre dre kárádre ie, erere biandi kwe munye.

¹²Mdakäre abko, ni mda mdakwe jándrän kuin nuendre munkrá, ie mun tóta nebe, ye kwrere munkwe jándrän kuin nuen ni mda mdakrá, ñobtä ñan angwane munkwe nünandre kore angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye amne kukwe tikani nitre Ngöbö kukwei niekákwe, ye mun rabare mike táte metre.

Jukwe krá chi
(Lucas 13.24)

¹³Mdakäre abko, mun tö náin Ngöbö kánti ne ngwane, jukwe krá chi abko kánti ta mun rika, ñobtä ñan angwane jukwe kwata kri amne ji kwata kri abko káta niken ni ngwena ká ja tare nikakrá kánti amne ni kwati tá niken jukwe kwata kri yete ta amne ji kwata kri yebti. ¹⁴Akwa jukwe amne ji káta niken ni ngwena nüne kárekäre Ngöböbe abko krá chi amne ni ñan raba dikeká nuäre bti, ye abko nebe tare ni kwati kráke, aisete ni braibe tá niken jukwe krá chi yete ta amne ji krá chi yebti.

Jesukwe ni tói bá mikani kri ngwábtá
(Lucas 6.43-44)

¹⁵Mdakäre abko, nitre ni ngókaka tá náin blite Ngöbö kábtí tá niere, ye ngániene munkwe ja ngibia, ñobtä ñan angwane obeja jáme kwrere tátre ja bá mike, bti tátre nüne mun kánti, akwa era metre niaratre tói abko lobo krübáte kwrere jire, bti tátre nüne. ¹⁶Niaratre tá nüne ño, yebtä rúkadre gare munye abko ti bike bá mike kröró: Kri mden mden tukwátetukwáte btá nita uba ngwá ótö ñakare. Erere arato, kri ochitukwá krie kwrere, btá ni higo ngwá ótö ñakare jire chi arato, ¹⁷aisete kri kuin uba o higokrie kwrere abko käre ngwáta nebe kuin amne kri káme abko käre ngwáta nebe káme. ¹⁸Ye abko, kri kuin ñan ngwá rabadre káme jire chi amne kri káme abko ñan ngwá rabadre kuin jire chi arato. ¹⁹Kri mden kámekáme abko ngwá nebe ñakare kuinquin abko erere tikakata, bti kitata ñukwáte abko garera munye. ²⁰Ne aisete, nitre ni ngókaka ye tátre nüne ño, yebtä rúka gare munye.

²¹Mdakäre abko, ñan ni jókrá kákwe niedi kröró tie: Ti Dánkien, niedi kwe tie abko kóbóire náin ká káinbti, akwa ti Rün tá ká káinbti abko tö dreye, ye erere nire nire tá nuene, káta mike táte, ni ye kwrere aibe náin ká káinbti. ²²Ne aisete Ngöbökwé kukwe úkadite ni jókrá kráke, ye náire ni kwati rabadi niere tie: Ti Dánkien, nunkwe Ngöbö kukwei kuin mikani gare ma kábtí amne nunkwe úai kámekáme juanintari mento ma kábtí. Erere arato, nunkwe sribi

kri ñan tuabare nuenbare kabre ma kabti arato, aiseite nun rabadre nüne kärekäre kä käinbti mabe abko ni kwati rabadi niere kore tie. ²³ Akwa ye ngwane tikwe niedi krörö ietre: ¡Mun gare ñakare jire chi tie amne, mun abko kukwe nuenkä kämekäme, aiseite nan mobe mento tibtä! tikwe niedi ietre.

Ju mikaka nibu

(Marcos 1.22; Lucas 6.47-49)

²⁴ Ye mden tita dirire abko ni iti tä ti kukwei nuen amne tä mike täte, ni ye abko ti bike bä mike krörö: Ni iti töbtä käkwe ju mikani jäkwata ribi bti. ²⁵ Yebti ñü jatani jobe temen amne ñö nikani niren niren kri jate amne müre nükani mate ribi krübäte ju yebtä, akwa ju ye mikani jäkwatabti, aiseite namani janknu amne ñan nikani temen. Ni ti kukwei mikaka täte abko ti tö nibi bä mikai kore. ²⁶ Akwa tita kukwe dirire ne ni iti käkwe kukwe nuadre, akwa ti kukwei mikadre täte ñakare kwe, ni ye abko ti bike bä mike krörö: Ni iti töi ñakare käkwe ju mikani angwane, ju ye abko mikani ümanbti kwe. ²⁷ Yebti ñü jatani jobe temen amne ñö nikani niren kri jate amne müre nükani mate ribi krübäte ju yebtä, käkwe ju kwitaninkä jökrä temen, käkwe ju juani ngwarbe jökrä kän. Ye kwrere abko nire nire ñan tä ti kukwei mike täte abko ti tö nibi bä mikai kore. Abko kore se.

²⁸ Jesu käkwe blitabare ünän jökrä kore angwane, ni kwati nämame näin ben, ye ñan töi namani krütare jökrä kukwe diribare kwe yebtä, ²⁹ ñöbtä ñan angwane ni töbtä di kri käkwe diri ja di ngöi, kwrere jire Jesukwe diribare ietre amne, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikäre abko nämame dirire, ye kwrere Jesukwe diribare ñakare. Yebtä abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

8

Ni iti kwata bren lebra kisete abko Jesukwe mikani quinta

(Marcos 1.40-45; Lucas 5.12-16)

¹ Jesu nämame ngitiobtä, yebti nikaninta nebata ngitiobtä ngüsürü mda angwane, ni kwati nikani niara jiebtä. ² Ye btäräbe ni iti bren lebra kisete, abtä ngütüete abko jatani Jesu ngäbti angwane, namani ngukudokwäbti temen Jesu ngwäre kri, käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ma tö ti mikaita quinta ne ngwane, ma di tärä nuendre gare tie, aiseite makwe ti mikata quinta, ie ti tö nibi, niebare kwe ie.

³ Angwane Jesukwe kise mikani btä, käkwe niebare mda ie:

Ma rabata quinta, ie ti tö nibi, aiseite gwängwarbe ma bike nebata quinta, niebare kwe ie. Ye btäräbe ni ye kwata ngütüete namaninta quinta jökrä ngrabare. ⁴ Angwane Jesukwe niebare krörö mda ie:

Tikwe ma mirita quinta, ye makwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, akwa ma rika ja kwata quinta mike tuare ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ye amne ni bren kore tä nebata quinta abko käkwe jändrän mden mden biandre niebare Moisékwe, ye erere ma rika ngwena biandre Ngöböye. Yebtä abko ma nenante quinta abko rabadre gare ni jökräye, abkokäre ma rika jändrän ye ngwena. Abko kore se, niebare kwe ie.

Rükä dänkien romanobo käkwe tödekani metre Jesubti

(Lucas 7.1-10; Juan 4.43-54)

⁵ Yebti Jesu nikani nebe juta Capernaümte angwane, rükä dänkien romanobo jatani iti nuke Jesu kanti ja di käräkäre ie, ⁶ käkwe niebare krörö:

Ti Dänkien, sribikä tikwe bren jume dikaro tikän amne ruen ñakare ngrabare abko kisete tä ja tare nike krübäte abko ti ki niere mae, makwe mikadre quinta abkokäre, niebare kwe Jesuye.

⁷ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Ye ti näin miketa quinta makrä mtare, niebare kwe ie.

⁸ Abtä niarakwe niebare mda Jesuye:

Ti Dänkien, ni ütiäte ñakare ti ne kwrere abko gwiriete ni ütiäte ma ye kwrere nin rükadre jire chi ruen tie. Akwa sribikä tikwe rabadreta quinta abko makwe niedre jirekäbe nete angwane, rabadita quinta abko gare tie abko ti tö nibi ribei mae, ⁹ ñöbtä ñan angwane ni mda bäri ütiäte ütiäte, ben tita sribire, käta dre nuemna tie, erere tita nuene. Erere arato, nitre rükä tä sribire tibe abko, tita juen, ye tä niken jötrö ngwarbe. Jakwe, tita niere ie, jötrö ngwarbe tä kite. Mdakäre abko, ni klabore tikwe, ie sribi ne nuene, tita niere, jötrö ngwarbe tä nuene. Ne aiseite, tita dre niere, erere tä nebe bare täte jökrä. Ye kwrere arato, makwe dre dre niedre sribikä bren tikwebtä abko erere rabadi bare täte mae ruen tie, aiseite tita ja di ribere kore mae. Abko kore se, niebare kwe Jesuye.

¹⁰ Yebtä abko, Jesu ñan töi namani krütare mda ni ye kukwei nuare kore angwane, nitre nämame näin Jesube, ie Jesukwe niebare krörö mda:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ni tödeke kwatibe Ngöböbti ni ne kwrere, nin ngämi kwen jire tie nitre israelita ngätäite, amarebti ni menteni nünanka juta mdara jire te tä tödeke kwatibe Ngöböbti nuke kwen mtare tie nere. ¹¹ Nebtä abko ti bike kukwe metre niere krörö munye: Nitre ñakare israelitare kä jökräbti temen abko näin nebe mröre ketetibe Abrahambe, Isaabe amne Jacobobe kä känbti sete, Ngöböta gobrane ye kánti. ¹² Akwa mun israelita ye ara jire rabadre káne Ngöbö kánti kä känbti sete, akwa ñan rabadre bare kore, akwa kä bäri iko te Ngöbökwé mun kitadi ju bäre niara okwä bäre mento. Ye kánti mun rabadi ja müaire krikri be amne ja tare nikabtä mun rabadi ulire dikaro. Abko kore se, niebare Jesukwe ni kwatiye.

¹³ Yebti rükä dänkien ye ie Jesukwe niebare:

Ti di tärä ni sribikä makwe mikakrä quinta kore nibi era makrä, ye erere nibira quinta, aiseté nänta ja gwiriete, niebare Jesukwe ie.

Ye erere bkänä sribikä namaninta quinta batibe.

Jesukwe Simón köbrän merire mikaninta quinta

(Marcos 1.29-31; Lucas 4.38-39)

¹⁴ Abti Jesu nikani Pedro gwiriete angwane, Pedro köbrän merire abko nämane bren drangwan kiseté, abtä nämane kitanintbe jänbti temen, kánti Jesu namani. ¹⁵ Jesu namani kánti angwane, Jesukwe nuaninbtä jirekäbe kisebtä. Ye btäräbe drangwan nikaninbe batibe btä, namanintabe quinta, aiseté nükani dikekäta krö, kä nikani mrö känene Jesu bukakrä.

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta

(Marcos 1.32-34; Lucas 4.40-41)

¹⁶ Yebti kä jatanina iko angwane, ni kwati nämane ja tare nike üai käme kiseté abko jänikani Jesu kánti angwane, Jesu nikani üai käme ye juentari mento, erere üai käme ngitiani jökrä mento btäre. Erere arato, ni bren ño ño erere jänikani Jesu kánti yete abko Jesukwe mikaninta quinta jökrä arato. ¹⁷ Kukwe nakaninkä kore, ye abko ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Isaías abko köböire Ngöbö käkwe kukwe krörökrörö niebare kira Jesubtä abko erere rabadre bare, abkokäre kukwe nakaninkä kore se:

Niarakwe bren dianinkä nibtä amne, ni mikaninta quinta jökrä kwe, *Isaías 53.4*
abko Ngöbökwé niebare kore Jesubtä Isaías köböire abko erere namani bare.

Ni rikadre Jesu jiebtí abko tare

(Lucas 9.57-62)

¹⁸ Yebti ni jatani nuke kwati dikaro Jesu bäre temen namani tuen ie angwane, ja ngwiamna Nö Okwä Kri Galilea kwärä nakri kwe. ¹⁹ Ye btäräbe ni iti Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä käkwe krötabare Jesu ken, käkwe niebare ie:

Dirikä, ma näin mdente erere, ye kánti ti rikai siba mabe, niebare kwe Jesuye.

²⁰ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Nukro känsenta, kwe kä mkä tärä nünankrä amne, nukwä nikenkä káinta abko juda tärä kwe nünankrä arato, akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne abko kwe kä ñakare jire chi jadükakrä. Ne aiseté ma tö jatai tibe ne ngwane, ma rabadre juto biare nüne ti kwrere arato, niebare Jesukwe ie.

²¹ Yebti ni mda nämane näin Jesube käkwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, ti tuemetre nikenta ken ja gwiriete, abti ti rün krütadi, tikwe doboi mikadi, ye täbti ti näin mabe, niebare kwe Jesuye.

²² Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwäreki, ye tuemetre ni ngwäkäre doboi mike amne ma abko jata janknu ti jiebtí, niebare Jesukwe ie.

Jesukwe müre amne ñö mikani kwekbe

(Marcos 4.35-41; Lucas 8.22-25)

²³ Yebti Jesu nakwani rute amne nitre ja töitikaka ben abko nikani siba niarabe. ²⁴ Nikanina ñöbti se kwrere angwane, batibe müre jatani mate ribi krübäte ñübe mni mni, ye abko namani ñö kite jökrä rute, aiseté ru jatani niken ñöte nguse, akwa Jesu abko nämane kibien. ²⁵ Yebtä abko nitre ja töitikaka ben nikani gaenkrö, käkwe niebare ie:

¡Nun Dänkien, ni dentari! Ni kite niken ñöte nguse, namani niere Jesuye.

²⁶ Abtä Jesukwe niebare ietre:

¡Se ñöbtä munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti amarebti mun nibi nekwetekä krübäte dikaro ja jiebtí ye! niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ñäkäbare kore ietre, bti nükani dikekä krö, käkwe ñäkäbare müreye amne ñöye. Ye btäräbe müre amne ñö namani kwekbe jökrä. ²⁷ Yebtä abko, nitre ja töitikaka Jesube ñan töi namani krütare mda Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Ni ne abko ni ño amarebti müre amne ñö käta kukwei mike täte jökrä se? namani niere jae kwärikwäri.

Ni Gadarabo nibu, btä Jesukwe üai käme juanintari mento

(Marcos 5.1-20; Lucas 8.26-39)

²⁸ Yebti Jesu nikani nebe Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri kākä Gadara kanti angwane, ni nibu btä üai käme nämane nüne abtä nämane nüne kā mkāte rökabti abko jatani nūke Jesu ken. Nitre nibu btä üai käme nämane nüne ye abko nämane romon krübāte, aisetē nämane nüne rökabti, ye kántita ni ñakare jire iti ie ja namani nūke töre dikekā yere. ²⁹ Akwa Jesu nikani yere angwane, nitre nibu ye namani niere krörö Jesuye:

Jesu Ngöbö Odei, ¿ye ñöbtä ma kite nun nike nete ye? ¿Ngöbökwē kā kitani nun mikakäre ja ngie nuen, ye känenkri ma kitera nun mike ja tare nike ya ño yere? namanintre niere Jesuye.

³⁰ Kä ye kanti abko känime se kwrere mtü nämane kabre mröre ³¹ angwane, üai käme kākwe niebare Jesuye:

Ma bike nun juentari mento nitre nebtä ne ngwane, mtü tuen sete sebtä makwe nun juan, niebare kwe ie.

³² Angwane Jesukwe niebare üai kämeye:

Mun nän mento nitre nebtä, niebare mda kwe.

Ye btäräbe üai käme ye nakwaninkäbe mentokwäre nitre yebtä, bti nikanintre jökrä mtü kabre yebtä. Ye btäräbe mtü jökrä kākwe ja tākäninte, nikani betekä jökrä ja jiebtä kā btä motokwäre, nikani ngitiekä jökrä ñöte, kanti müre neketani jökrä. ³³ Angwane nitre mtü ngibiaka nämane yete abko ngitiani jökrä, nikanintre nebeta jutate angwane, nitre nibu btä üai käme nämane abko btä kukwe nakaninkä ño ño amne kukwe nakaninkä ño ño mtübtä ye abko tanbare jökrä kwetere jutate yete. ³⁴ Yebtä abko nitre nünanka juta yete nikani kwati Jesu kanti, namanintre Jesu kanti angwane, Jesukwe kā mikadrekä kā ye kanti abko namani ribere ie.

9

Ni ruen ñakare ngrabare abko Jesukwe mikaninta kuinta

(Marcos 2.1-12; Lucas 5.17-26)

¹ Yebti Jesu nakwaninta rute nitre ja töitikaka benbe, bti nikanintreta mda Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri amne nikani nebeta ja käite Capernaümte. ² Abti ni iti ruen ñakare ngrabare abko kisete ñan dikaka kā abko nämane mikani jänkwateri abko ni mda mda nükani ngwena Jesuye. Nitre nükani ni bren ngwena amne ni bren ye namani tödeke kwatibe Jesubti namani tuen ie angwane, Jesukwe niebare ni bren yeye:

Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä, aisetē kā raba nuäre mabtä ti mräkä, niebare kwe ie.

³ Angwane Kukwe Biani Ngöbökwē Moiséye dirikätre nämane ruäre yete abko namani töbike krörö Jesubtä: Ni noko kākwe ñäri kore se abko ñäri Ngöbö ara jire rüere kwe, namanintre nütüre Jesubtä. ⁴ Akwa niaratre namani töbike kore ye abko gani Jesukwe, abtä niebare kwe ietre:

¿Ye ñöbtä amarebti mun töi kämekäme dikaro kore ye? ⁵ ¿Dre abko bäri nuäre niedre: Ma ngite Ngöbö rüere ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niedre ya? o ¿Näin krö, nänta abko bäri nuäre niedre ya? Ye abko, ma ngite Ngöbö rüere ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niere, ñöbtä ñan angwane raba bare ya, ñakare ya ñan jatadre munye. ⁶ Akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo, ne ie Ngöbökwē ja di biani mun ngite Ngöbö rüere diankakäre munbtä kā nebtä, ye abko ti bike bā mike tuadre munye, niebare Jesukwe.

Ye btäräbe ni ruen ñakare ngrabare ye ie Jesukwe niebare:

Näin krö. Jänkwateri makwe ye den kisete amne nänta ja gwiriete, niebare kwe ie.

⁷ Angwane jötrö ngwarbe ni ruen ñakare ngrabare ye naninkrö krö amne nikaninta ja gwiriete. ⁸ Nitre nämane yete okwäbti kukwe nakaninkä kore, yebtä abko namanintre nekwetekä krübāte, akwa Ngöbökwē ja di biani kri ni kā nebtäye namani tuen ietre, abtä namani Ngöbö käikitekä.

Jesukwe Mateo käräbare ja töitike jabe

(Marcos 2.13-17; Lucas 5.27-32)

⁹ Abti Jesu nikaninta angwane, kā jändrän ütiä biankrä gobran romanobokrä, kanti ni nämä tākänintbe iti jändrän ütiä kärere. Ni kädian nämane Mateo, ye abko ti ara, btä Jesu okwä rababa. Angwane Jesukwe nieba tie:

Brän tibe, nieba kwe tie.

Angwane jötrö ngwarbe ti Mateo rükaba dikekä krö, rikaba Jesu jiebtä. ¹⁰ Yebti Jesu nämä mröre ti gwiriete angwane, nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä rükaba kwati

amne ni mda mda nāma tuen kāme ni israelita ruāreye abko rükaba amne rababa tākānintbe jōkrā mesabtā mröre ketetibe Jesube amne nitre ja tōitikaka Jesube ye ben gwaire arato. ¹¹ Jesu nāma mröre kore, ye tuaba nitre bariseokwe angwane, nieba kore kwetre nun ja tōitikaka Jesube ye:

¿Nitre jāndrān ūtiā kārākā gobran romanobokrā abko kāme amne ni mda mda kukwe nuenkā kāmekāme se gare űakare dirikā munkwe seye ya amarebti tā mröre jāme ketetibe ben se? nieba kwetre.

¹² Nitre bariseo kākwe űākāba kore, ye jaraba Jesuye angwane, Jesukwe ja bā mikaba ni krākā bianka kwrere amne nitre jāndrān ūtiā kārākā amne nitre kukwe nuenkā kāmekāme, ye bā mikaba ni bren kwrere, kākwe nieba krōrō mda ietre:

Ni kuin bren űakare ye abko űan tā ni krākā bianka ribere jabtā, akwa ni bren bren abtā tā ni krākā bianka ribere jabtā abko ti tō nibi niei munye. ¹³ Ne aiseite Ngōbō Kukwei tā tikani krōrō ti bike niere, nebtā mun rika ja tōitike gwi:

Munkwe ni mda mda ngwiandre ruentari tare jae, ye abko ie ti tō bāri.

Akwa mun tādre jāndrān bien jirekābe kukwadre tie, ye abko ie ti űan tō bāri, *Oseas 6.6* niebare Ngōbōkwe. Yebtā mun rika ja tōitike, űōbtā űan angwane ni ie ja ruen kuin deme au Ngōbō ngwārekri mun kwrere, ye abko űan ti jatani kārere Ngōbō kukwāre, akwa ni kukwe kāmekāme nuenkā Ngōbō rūere ye mden abko ti jatani kārere Ngōbō kukwāre. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

űōbtā nitre ja tōitikaka Jesube űan nāmāne ja bāine

(Marcos 2.18-22; Lucas 5.33-39)

¹⁴ Yebti nitre nānkā Juan Bautistabe kākwe krōtaba Jesu ken, kākwe nieba ie:

Nun nānkā Juanbe btā nitre bariseo, nunta ja bāine Ngōbōkrā, ¿se űōbtā abko nitre ja tōitikaka mabe abko ja bāine űakare Ngōbōkrā sere? nieba kwetre Jesuye.

¹⁵ Abtā Jesukwe kukwe bā mikaba ietre, kākwe ja bā mikaba ni ja mikaka gure kwrere amne nitre ja tōitikaka ben abko bā mikaba kwe ni ja mikaka gure kukwe muko kwrere, kākwe nieba ietre:

Ni iti tā niken ja mike gure angwane, tā kukwe muko kwekwe nūbare kā ngwiankāre nuāre gwaire jabtā, ¿ye ngwane ni ja mikaka gure ye tādre siba bentre angwane, kukwe muko ye raba moto ulire ja bāine ya? űakare, akwa ni ja mikaka gure ye jārikadre kukwe muko okwābti, ye ngwane rabadre ja bāine abko kore rakadikā nitre ja tōitikaka tibe yebtā.

¹⁶ Mdakāre abko, ti bike kukwe mdara jire bā mike krōrō munye:

Dān ngututu gudikadre dān kukwān btinbti angwane, dān kukwān btin tā dān ngututu kwaenkā bāri mda abko kisete dān ngututu rōtadreteta angwane, rōtadrete bāri kri mda, aiseite ni űan raba dān ngututu gudike dān kukwān btinbti. ¹⁷ Erere arato, chibo kwata dikani kira uba dōi ngwāre, te ni űan raba uba dōi mrāre keke mikadre kwaka, űōbtā űan angwane uba dōi bānān jatadre dime amne rikadre nokrekā, ye kākwe chibo kwata ngututu trekadre amne rikadre ngwarbe uba dōi kwaka ben ngōi jōkrā arato. Mden kisete, uba dōi mrāre mikadre kwaka abko kekadre chibo kwata btinte, uba dōi amne chibo kwata űan rikadre ngwarbe. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre nānkā Juanbe ye.*

Ngābākre krūtani abko Jesukwe mikaninta nire amne meri bren abko mikaninta quinta kwe

(Marcos 5.21-43; Lucas 8.40-56)

¹⁸ Jesu nāma blite kore, ye btārābe ni iti ji dokwāte nitre israelita ngātāite jatāba, rikaba ngitiekā ngukudokwābti temen Jesu ngwārekri, kākwe nieba krōrō ie:

Ti ngānkān kūrē gwā tikan, akwa ma rikadre tibe, kākwe kise mikadre bti angwane, rükadreta nire nibi ruen tie, aiseite ti ki ma kārere btā ye, nieba kwe Jesuye.

¹⁹ Ye mden kisete, Jesu rikaba dikekā amne rikaba ni ji dokwāte yebe amne, nun ja tōitikaka Jesube rikaba siba ben arato.

²⁰ Angwane abko meri rikaba iti Jesu jiebti. Meri ye abko kā kwā jātābti kubura nikani bren dbā tibiēre abko kisete nāmāne ja tare nike. Meri ye abko kākwe krōtaba ja ken Jesu trōkri, kākwe dān Jesubtā nuabtaba tiebe kōrābtā, ²¹ űōbtā űan angwane rababa tōbike krōrō: Tikwe dān kōrā aibe nuadrebttā Jesubtā angwane, ti rabadreta quinta, nibi ruen tie, rababa nūtūre kore, aiseite dān nuabtaba kwe Jesubtā. ²² Meri ye kākwe dān nuabtaba Jesubtā angwane, Jesu rikwatēba ja jiebti, kākwe niara tuaba ja kāne, bti nieba krōrō kwe ie:

* **9:17** Kukwe diribare Jesukwe abko dān btin amne chibo kwata btin kwrere. Erere arato, kukwe diribare mekera abko dān ngututu amne chibo kwata ngututu kwrere, aiseite nitre ja tōitikaka Jesube nin rabadre Jesu kukwei mike tāte gwaire kukwe diribare mekera ye ben, űōbtā űan angwane kukwe diribare Jesukwe abko bā jene kukwe mdakrā aiseite.

Ti mräkä, makwe tödiri kwatibe tibti, köböire ma nibirate kuinta, aisete makwe kä ngwian nuäre jabtä, nieba Jesukwe ie.

Ye btäräbe meri ye rababata kuin batibe.

²³ Yebti Jesu rikaba janknu mentokwäre nebe ni ji dokwäte ye gwiriete angwane, nitre nörä jükaka dobo mikakrä ye namanina biare nörä jüke dobobti, btä Jesu okwä rababa. Erere nitre mürü ngwäkä müaikä nämane ngetrekä krikri be, btä Jesu rababa. ²⁴ Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ngäbäkre merire noko küre ñakare, akwa tä kibien, aisete mun nän jökrä mento nete, nieba kwe ietre.

Abtä nitre ye rababa Jesu kötaire jökrä mda. ²⁵ Akwa Jesukwe juantariba jökrä mento, bti Jesu rikaba nebe gwi, käkwe mürü ngwäkä ye kaba küdebtu angwane, ngäbäkre merire ye rükabata krö batibe. ²⁶ Kukwe rakakaba kore ye abko kädrie rikaba batibe jökrä kä ngrabare temen Galileate.

Ni nibu ie kä tuen ñakare abko Jesukwe mikaninta kuinta

²⁷ Ni ji dokwäte gwiriete Jesu nämä, yebti rikabata angwane, ni nibu ie kä tuen ñakare abko rikaba ngwänenkä kri krörö Jesu jiebtu:

¡Jrei David tukwe mräkä, nun ngwen ruentari tare jae! rikaba niere Jesu jiebtu. ²⁸ Yebti Jesu rikaba gwä angwane, nitre nibu ie kä tuen ñakare ye käkwe krötäba Jesu ken angwane, Jesukwe nieba ietre:

¿Ti di tärä mun okwä mikakräta kuinta ye abko era munkrä amne yebti munta tödeke ya? nieba Jesukwe ietre.

Niaratre käkwe nieba mda:

¡Jänri nun Dänkien! nieba kwetre Jesuye.

²⁹ Angwane Jesukwe kise mikaba niaratre okwäbtä, bti nieba kwe mda ietre:

Munta tödeke ño tibti, ye erere raba bare munkrä, nieba Jesukwe.

³⁰ Ye btäräbe niaratre okwä rababata kuin batibe amne kä rababa tuenta kuin ietre. Yebti Jesukwe mäträba krörö mda btätre:

Tikwe mun okwä mirita kuinta, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, nieba kwe ietre.

³¹ Akwa niaratre nikaninta kröre ji ngrabare angwane, Jesukwe mikabata kuinta ño ye tanbare jökrä kwetre kä ngrabare temen Galilea yete.

Ni kukwe ñakare abko Jesukwe mikani blite

³² Nitre nibu ye rikabata kröre, ye btäräbe ni mdara jire jatäba nüke Jesu kanti ni iti kukwe ñakare abko btä üai käme nämane nüne abko rükaba ngwena Jesu kanti. ³³ Jesukwe üai käme juantariba mento ni yebtä, ye btäräbe rababa blite kuin angwane, ni nämä kwati yete abko ñan töi rababa krütare mda, kä rababa niere krörö:

Kukwe nibi nakenkä ni okwäbtu noko kwrere ni ngämi tuen jire chi bati kä Israelite nete, rababa niere kore.

³⁴ Akwa nitre bariseo abko rababa niere krörö:

Üai käme dänkien kri ara jire käkwe ja di bini ie, ye mden diebtu abko üai käme junintari mento kwe ye, rababa niere kore Jesubtä.

Sribikä ñakare bökän Ngöbökrä

³⁵ Yebti sinagoga nämä juta krikrite amne juta kiakiate Galilea, kantikanti Jesu rikaba dikekä kwäräkwarä dirikäre mda. Ngöbö jatanina nüke gobrane nibti abko kukwe kuin btä Jesu nämä dirire angwane, ni bren bätäkä ngwarbe kisete nämane ja tare nuke abko Jesu rababa miketa kuinta. ³⁶ Akwa ni nämane kwati dikaro rababa tuen Jesuye angwane, nitre ye rababa ruentari tare kri Jesuye, ñobtä ñan angwane obeja ngibiaka ñakare abko jändrän krübäte tä nike bäri amne di ñakare ja ngibiakrä rüe ngäniene, aibe kisete tä nebe dräre, ye kwrere jire nitre ye rababa tuen Jesuye. ³⁷ Abtä nun ja töitikaka ben, ie nieba krörö kwe:

Nura nena biare kabre öadre, ye kwrere ni kwati tä juto biare ngwiandre Ngöböye, akwa sribikä ñakare bökän, ³⁸ aisete sribi Bkänkä Ngöbö käkwe sribikä mda mda juandre jötrö sribire abko munkwe ribe ie, nieba Jesukwe nunye.

10

Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani Ngöbö kukwei dirire

(Marcos 3.13-19; 6.7-13; Lucas 6.12-16; 9.1-6)

¹ Yebti nun ni jätäbti nibu ja töitikaka Jesube abko Jesukwe käräba, bti ja di bianba kwe nunye üai käme juantarikrä mento. Erere arato, ni bren bätäkä ngwarbe abko munkwe mikadreta kuinta, abkokäre ja di bianba kwe nunye. ² Nun ni jätäbti nibu ja töitikaka Jesube abko nere:

Bäri käne abko Simón (Simón ne arabe kädian nämane Pedro arato)
amne Andrés. Andrés ne abko Simón etba,
Santiago amne etba kwe Juan.

Niaratre nibu ne abko Zebedeo ngobo.

³ Felipe amne Bartolomé; Tomás amne ti Mateo.

Ti ne mden nämane jändrän ütiä käre romanobokrä.

Santiago (Santiago ne abko Alfeo ngobo) amne Lebeo. Lebeo ne arabe kädian nämane Tadeo arato.

⁴ Simón cananista amne mrä abko Judas Iscariote. Judas ne mden käkwe Jesu kitani ngise rüeye mrä.

⁵ Jesukwe nun ni jätäbti nibu juanba dirire angwane, nun töi tikaba krörö kwe:

Nitre ñakare israelita tä nüne, ye kantikänti mun ñan rika. Erere arato, nitre Samariabo tä nüne, ye kantikänti mun ñan rika. ⁶ Akwa nitre israelita tä nianinte obeja kwrerekwrere, ye ara jire kanti mun rika, ⁷ käre diri krörö ietre: Ngöbö kebera nuke gobrane nibti, munkwe nie ietre. ⁸ Amne ni bren bren abko munkwe mikata quinta. Erere arato, ni krütanikrütani abko munkwe mikata nire amne, ni ngütüete ngrabare lebra kisete abko munkwe mikata quinta amne nire nire btä üai kämekäme tä nüne abko munkwe juantari mento btätre. Mdakäre abko, tikwe ja di bini munye sribi ne nuenkrä, ye abko tikwe bini ngwarbe munye, aisete munkwe sribi ne nuen angwane, munkwe ñan ütiä kärä arato.

⁹ Mdakäre abko mun rika angwane, mun ñan rika ngwian orore, platare amne cobrere ngwena jire chi jae. ¹⁰ Ye kwrere arato, mun ñan rika mrö ngwena droare jae amne, mun rika dän jabtäbe te amne mun ñan rika dän mdara jire ngwena kitadre jabtä. Erere arato, mun ñan rika sandalia mda mda ngwena jae amne mun ñan rika mökän mda ngwena biare jae, ñobtä ñan angwane ni sribikä mun kwrere abko nitre mun kukwei kaka ngäbti abko käkwe bukadre aisete.

¹¹ Mdakäre abko, mun rika nebe juta krite ya o juta chite, ye kanti nire tä biare mun kaen ngäbti töi kuinbti abko munkwe känä iti. Ye kanti mun raba nünentbe. Munkwe nünantbe niara ye aibe gwiriete abti mun rika ta. ¹² Akwa mun rika nebe gwi angwane, ni nünanka gwi ye ie munkwe köbö ngwiantari jame amne, ¹³ nitre nünanka ju yete, ie munkwe köbö ngwianditari, ye abko kadre ngäbti kwetre ne ngwane rabadi nünentbe jame yete, akwa ñan kadre ngäbti kwetre ne ngwane, munkwe ñan ja kukwe gadrete ngwarbe arato. ¹⁴ Erere arato, nane ju mdente mun rika nebe amne juta mdente mun rika nebe, ye kanti nire nire ñan tö raba mun kain ngäbti ja gwiriete amne ñan tö raba mun kukwei tibtä mikai era ne ngwane, munkwe kä mikaka jirekabe ju o juta yete, käkwe dobro mnü ngrükate ja ngotobtä, niaratre ngite au Ngöbö ngwäreki bä mikakäre ietre. ¹⁵ Ni yebtä ti bike mukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöbökw kwe ükadite ni jökrä kräke, ye näire abko Ngöbökw nitre ye mikadi ja tare nike bäri kri krübäte. Ngöbökw nitre juta Sodomabo amne nitre Gomorrabo mikani ja tare nike, yebtä ta Ngöbökw niaratre mikadi ja tare nike abko ti bike niere era metre kore munye, nieba Jesukwe nunye.

Nitre ja töitikaka Jesube käkwe ja tare nikadi Jesu dokwäre

¹⁶ Yebti Jesukwe nieba mda nunye:

¡Olo ketete ti kukweye munkwe! Ni mda mda abko krübäte lobo kwrere abko ngätäite tita mun juen obeja kwrere, akwa tbi tä juto biare mokrere jabt, ye kwrere munkwe dikaka mokrere kwärä jabt, akwa munkwe dikaka jame ütü jame ye kwrere arato. ¹⁷ Munkwe ñan dikaka okwä kware, ñobtä ñan angwane nitre krirä tä ji dokwäte jutate jutate, ye ie mun kitadi ngise amne niaratre käkwe mun ngö tikakamna sinagogate yete. ¹⁸ Mdakäre abko, tödekabtä tibti mun jänäin ngite gobran ngwäreki amne jrei ngwäreki amne ye kanti munkwe blitadre tibtä nitre ñakare israelitare ngwäreki, abkokäre mun jänäin ngite yete. ¹⁹⁻²⁰ Akwa nitre kukwe ükatek, ngwäreki mun järke ngite angwane, munkwe blitadre ño jakrä amne munkwe dre niedre, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ñobtä ñan angwane mun järebara ja ngwäreki yete angwane, ñan munkwe blitadi kaibe au jakrä akwa, Ngöbö mun Rün abko Üai kwe ara jire käkwe kukwe biandi munye ja kwetäkrä jakrä amne blitadi kwe mun köböire munkrä.

²¹ Mdakäre abko, nitre tödekaka tibti abko etba kwekwe tödeke ñakare tibti abko käkwe kitadi ngise müre ketadre amne ngäbäkre tödekaka tibti abko rün kwe amne meye kwe käkwe kitadi ngise müre ketadre arato. Erere arato, ngäbäkre rün amne meye tödekaka tibti ye abko ngobo kwekwe tödekaka ñakare tibti rikwitadi rüere, käkwe kitadi ngise müre ketadre. Ne abko rabadi nakenkä kore nitre tödekaka tibti btä. ²² Angwane, ni kwati mätä rabadi munbtä tödekabtä tibti, akwa nire nire käkwe nünandikä dite jabtä, käkwe ñan ti rükandrete abti krütadre, ni ye abko Ngöbökw dianditari. ²³ Ne aisete juta te mun raba, ye kanti mun rüe raba näin kisere mun jiebti mun mikakäre ja tare nike tödekabtä tibti ne ngwane, mun

gitia juta mdate. Mun ngämi dikekä juta kwatirekwatire te kä ngrabare temen kä Israelite, ye känenkri ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko jatadita ne abko ti tö nibi niei metre kore munye.

Ñan ni mda jürä ngwiandre jabtä

²⁴ Mdakäre abko, ni ja töitikaka ye abko ñakare bäri ütiäte ni dirikä ye kräke amne ni klaboro ye ñakare bäri ütiäte bkänkä kwe ye kräke. ²⁵ Ne aisete ni dirikä ti kwrere käkwe ja tare nikadre ño, ye kwrere ni ja töitikaka ben tädre juto biare ja tare nike. Erere arato, sribi bkänkä käkwe ja tare nikadre ño, ye kwrere ni klaboro kwe tädre juto biare ja tare nike sribi bkänkä ye kwrere. ¿Ti abko ju dänkien kwrere akwa ti abko Beelzebú* ara nieta tibtä mtare, se mun ti mräkätre ñan kädiandre kore arato ya? Jänri, kädiandre jökrä kore ni mdakwe, nieba Jesukwe.

Ñan kä jürä ngwiandre blite Jesubtä
(Lucas 12.2-7)

²⁶ Yebti Jesukwe nieba krörö mda nunye:

Ni kwati rabadi mun rüere tikwe nini munye, akwa munkwe ñan ni mda mda ye jürä ngwian jabtä, ñobtä ñan angwane jändrän nuenta kaibe tiebe ye abko ñan tä nebe kärekäre tiebe. Erere arato, jändrän rükaninte kaibe, ye abko ñan tä nebe rükaninte kärekäre, ²⁷ aisete tita kukwe niere kaibe kä ikote kwrere munye, ye abko mun rika kädriene ni jökrä ngwäreki kä ngwenbti amne, blitata tiebetiebe ni olote, kwrere jire tita blite munbe, ye abko mun rika niere jubti käin amne munkwe ngrate krikri kukwe nuadre ni mda mdaye. ²⁸ Mdakäre abko, ni mda raba mun ngrabare aibe kämike, akwa ñan raba mun üai mike ja tare nike kärekäre, aisete munkwe ñan ni mda jürä ngwian jabtä; akwa Ngöbö abko raba mun üai kite mun ngrabare ye ben ngöi kä ja tare nikakrä kanti, Ngöbö ye aibe abko jürä ngwian jabtä munkwe.

²⁹ Ye abko, nukwä kiakia rürümointa kubu abko ütiä bianta bäri brai, aisete ngwian bianta mnamube ütiäre, akwa Ngöböta nukwä ye tarere, aisete mun Rün kä käinbti ñan töta nebe nukwä ye tuaimetre ngataen angwane, ñan tä ngataen jire chi kwati kä nebtä. ³⁰ Amne mun ara jire abko dokwä drüen kratirekratire abko tä gare jökrä Ngöböye, ³¹ aisete Ngöbökrä mun abko bäri ütiäte kri nukwä kabre kabre bti ta, aisete mun raba ja tare nike angwane, munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä.

Nikwe ñan Jesu rükandrete
(Lucas 12.8-9)

³² Mdakäre abko, nire nire tä nekete tibe abko niedre metre kwe ni mda mda ngwäreki, ni ye abko jen tikwe abko tikwe niedi arato Ngöbö ti Rün ngwäreki kä käinbti sete. ³³ Akwa nire nire käkwe ti rükandrete ni mda mda ngwäreki, ni ye abko gare ñakare tie abko tikwe niedi Ngöbö ti Rün ngwäreki kä käinbti sete arato.

Ni kwati rabadi nüre jabe kwärikwäri Jesu dokwäre
(Lucas 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Erere arato, ti jatani kä nebtä, ye abko ñan ti jatani ni jökrä mikakäre nüne jame jabe kwärikwäri abko munkwe nütü; akwa ti jatani abtä ni kwati tädi rüre jabe kwärikwäri. ³⁵ Ne aisete ti dokwäre ngäbäre rikwitaita rün kwe rüere amne ti dokwäre ngäbäre merire rikwitaita meye kwe rüere. Erere arato, bosu rikwitaita bie rüere arato. ³⁶ Ne aisete nitre ja mräkäre gwä arabe rikwitadita ja rüere kwärikwäri ti dokwäre, ñobtä ñan angwane ruäre abko rabadi tödeke tibti, ruäre ñakare.

³⁷ Mdakäre abko, nire nire käkwe mun kadre ngäbti, ni ye abko ñan rabadre jire chi tikwe. Erere arato, nire nire kätä ngobo amne ngänkän tarere bäri tikrä, ni ye abko ñan rabadre jire chi tikwe. ³⁸ Erere arato, ni kämikata niken krusobtä angwane, nita niken kruso doboko ngwena au jakrä, ye kwrere nire nire käkwe ñan kötä mikadre au jakrä ja tare nikakäre tikrä amne krütakäre tikrä ne ngwane, ni ye ñan rabadre jire chi tikwe. ³⁹ Ne aisete, nire nire ie ja kwata rabadi ruentari tare, käkwe ja ngibiadi au nünakäre nuäre kä nebtä, ni ye abko käkwe ñan nünandi kärekäre Ngöböbe; akwa nire nire ie ja kwata rabadi ruentari tare ñakare ja tare nikakäre ti dokwäre, ni ye abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe.

⁴⁰ Mdakäre abko, nire nire käkwe mun kadre ngäbti, ni ye abko kätä ti ne ara jire kaen ngäbti, ñobtä ñan angwane mun tä näin blite tikrä aisete. Erere arato, nire nire käkwe ti kadre ngäbti, ni ye abko kätä Ngöbö ti juanka kaen ngäbti arato. ⁴¹ Erere arato, ni Ngöbö kukwei niekä rükadre angwane, niara abko Ngöbö kukwei niekä abtä nirekwe kadi ngäbti ja gwiriete, ye ütiäre abko ni Ngöbö kukwei niekä ie jändrän biandre Ngöbökwä, ye kwrere Ngöbökwä biandi arato ni niara kaka ngäbti yeye. Erere arato, ni nüne metre Ngöbö ngwäreki, ye nire nire käkwe kadre ngäbti ja gwiriete angwane, niara nüne metre abtä tä

* 10:25 Beelzebú. Nitre israelita nämame Satana käden Beelzebú arato, aisete Beelzebú abko Satana ara.

kaen ngäbti, aisete ni nüne metre Ngöbö ngwärekre, ie sribi ütiä biandi Ngöbökwé, ye kwrere biandi kwe arato ni niara kaka ngäbti yeye. ⁴² Erere arato, nitre bobre bobre tödekaka tibti ne ie nire nire käkwe ñö tibo aibe biandi chi tomnane, akwa ye abko Ngöbökwé ütiä biandi ie abko ti tö nibi niei metre kore munye. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

11

Jesukwe blitabare Juan Bautistabtä (Lucas 7.18-35)

¹ Nun ni jätäbti nibu abko töi tikaba ünän jökrä kore Jesukwe, yehti Jesu rikaba Ngöbö kukwei kuin ye dirire amne mike gare kä ngrabare temen kä Galileate. ² Kä ye ngwane abko Juan Bautista nämane ngite kä teri angwane, Kristo namani sribi kri ñan tuabare nuene kri abko gani kwe. Abtä nitre nänkä Juanbe abko Juankwe juani ruäre nebe Jesu kanti. ³ Ye erere bkänä nitre ye nikani, nikani nebe Jesu kanti angwane, nieba krörö kwetwe Jesuye:

Ma abko ni Dianinkä juandre Ngöbökwé rükadre ni ngätäite niebare, ye erere ma ara nükani ya o nunkwe ni mdara jire ngibiadre abko nun juanba ngwentari mae, nieba kwetwe ie.

⁴ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Tita dre dre niere abko kukwei nuri munkwe amne tita dre dre nuene tuata munkwe, ye erere mun nän niereta Juanye. ⁵ Amne munkwe nie krörö ie arato: Ni okwä kä drüente abko ie kä nibi tuenta kuin amne ni nakwente abko nibi dikekäta kuin kröta. Erere arato, ni bren bren lebra kisete abko kwata nibi nebata kuin jökrä amne ni olo ngidianinte abko ie ni kukwei nibi ruenta kuin. Erere arato, ni krütanikrütani abko nibi nüketa nire amne ni bobre bobre abko ie Ngöbö kukwei kuin mika nibi gare abko munkwe nie Juanye. ⁶ Erere arato, nire nire kätä tödeke tibti amne ti ne ara nükani tä nütüre amne ñan tä trö kwite tie, ni ye abko ie Ngöbökwé ja di biandi amne ni yehtä kä rabadi nuäre tikwe nini abko munkwe nie kore Juanye. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

⁷ Yehti nitre juani Juankwe ye nikaninta angwane, nitre nämane yete ye ben Jesu rikaba blite krörö Juanbtä:

¿Mun nikani ni ño tuakäre kä kaibete? ¿Mikä juankata mürekwé nekwäre sekwäre, ye kätä ni töi kwitaka jene jene nekwäre sekwäre bä mike, ni ye kwrere tua nikani munkwe ya?

⁸ ¿Mun nikani ni kore tuen ñakare ne ngwane, mun nikani ni ño tuakäre? ¿Ni ja úkaninte kuin käkwe dän ütiäte kri kitani jabtä nämane yete abko mun nikani tuen ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ni dän ütiäte kri kitani jabtä, ni ye kwrere abko tä nüne jrei gwiriete amne ñan tä nüne kä kaibete abko garera munye ruen tie. ⁹ ¿Akwa mun nikani ni ño mike ñäräre metre kä kaibete? ¿Mun nikani ni Ngöbö kukwei niekä mike ñäräre ñan ñan? Jänri, mun nikani ni kore mike ñäräre, akwa Juan ye abko bäri Ngöbö kukwei niekä kri abko mun nikani tuen. ¹⁰ Juan ye mdenbtä tarä tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä. Ngöbökwé niebare:

Tikwe ja kukwei ngwianka juandi iti ma känenkri.

Niarakwe ni töi mikadi biare ma käne, ji úkateta biare ye kwrere,

Malaquías 3.1

abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä Juanbtä.

¹¹ Ne aisete, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ni jökrä därebare kä nebtä, ye ngätäite ni ñakare jire iti abko bäri ütiäte Juan Bautistakrä; akwa nire nire bäri bobre, ütiäte ñakare, bti Ngöböta gobrane, ni ye abko bäri ütiäte Juankrä. ¹² Juan Bautista nükani, ye ngwane mentokwäre abti kä nuke mtare abko Ngöbö rükadre gobrane nibti abko tä niren mentokwäre Ngöbö di kribti, akwa Ngöböta gobrane nibti ye rüe tarä arato abko töta nebe juani ngwarbe. ¹³ Mdakäre abko, Ngöbö Kukwei jire jökrä tä blite tibtä, yehti Juan jatani nuke. ¹⁴ Ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías abko rükadreta nieta Ngöbö Kukweibtä, ye abko Juan ye ara btä tä niere kore abko tita niere munye. Ne abko mun mden mden tö raba ti kukwei mikai era käkwe mika era.

¹⁵ Nire nire kätä ti kukwei nuen, ye käkwe ti kukwei ketate ja olote.

¹⁶ Mdakäre abko, mun nünanka kä ne näire abko ti bike bä mike krörö: Kä jändrän rürümoinkrä jutate, kanti ngäbäre tä nebe tákänintbe temen, kätä ñäke krikrü mräkä mda mdaye, yehtä ti bike mun bä mike krörö: ¹⁷ Ngäbäre tä niere mräkäye: Nunkwe nöra jürü tarä mikakrä munye, akwa mun ñan tö nibi tarä mikai, abtä ka ni moto mikakrä ulire abko nunkwe nini mda, akwa munkwe müaniri ñakare arato abko ngäbäkreta niere. Ye mden kwrere munta niere Juanbtä amne tibtä, aisete tita mun bä mike kore. ¹⁸ Juan nükani angwane, úai käme tä btä, aisete ñan tä mröre kri amne ñan tä dö ñaen, munta niere rüere. ¹⁹ Yehti ti, Ni Kä Nebtä Ngobo rükaba mda angwane, ti abko mröre büle krikrü amne ti dö ñaen krübäte munta niere tibtä. Mdakäre abko, ti ja getaka ni diän diän ben amne nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä tä tuen käme munye abko ben tita ja gete, abtä

munta ñäke ti rüere arato. Ye mdenbtä abko mun ngäbäkre kwrere tita niere, akwa ni nüne töbtä era metre Ngöbö diebti nun kwrere, yebtä abko nun abko ni jen Ngöbökre era metre abko nunta bä mike.

*Jesukwe ñäkäbare nitre israelita rüere
(Lucas 10.13-15)*

²⁰ Yebti juta kánti sribi kri ñan tuabare nuenbare kabre Jesukwe, akwa nitre nünanka yete kákwe ja tói kwitaninta ñakare Ngöbö kukwäre, yebtä abko Jesukwe ñäkäba ietre, kákwe nieba krörö:

²¹ ¡Aingwaree mun nünanka juta Corazínte amne juta Betsaidate! Mun bobre jakän, ñöbtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare nuenbare tikwe mun ngätäite, ne kwrere nuendre juta Tiro amne Sidón kánti, akräke nitre yete kákwe ja tói kwitadreta Ngöbö kukwäre amne, dán ngutu jüräre kitadre kwetre jabtä amne rabadre tákäninthe ngübrünthe ja moto ulire kukwe kämekäme nuenbtä bä mikakrä. ²² Ye mden kisete, Ngöbökre kukwe úkadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökre mun nünanka juta Corazínte amne juta Betsaidate mikadi ja tare nike bäri kri nitre nünanka juta Tirote amne Sidónte ye kräke.

²³ ¿Amne mun nünanka juta Capernaúnte, mun ye abko Ngöbökre mikadi bäri útiäte, munta nütüre ya? Ñakare, ñöbtä ñan angwane Ngöbökre mun ye kitadikä kä ja tare nikakrä kánti, ñöbtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare namani bare mun ngätäite nete, ye kwrere rabadre bare juta Sodomate, akräke juta ye tädre mtare. ²⁴ Ye mden kisete, Ngöbökre kukwe úkadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökre mun mikadi ja tare nike bäri nitre nünanka juta Sodoma ye kräke abko tita niere metre munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

*Jesu aibe ie Rün gare metre
(Lucas 10.21-22)*

²⁵ Yebti Jesukwe blitaba Ngöböbe, kákwe nieba krörö:

Ti Rün, ma abko kä käin amne kä temen Dänkien. Tita ma käikitekä, ñöbtä ñan angwane nitre bikaka töbtä krikri abko okwäte makwe kukwe metre makwe ye rükaninte, akwa ni bobre bobre tói ñakare ñakare ruen ie abko ietre makwe mikani gare, ²⁶ ma tö namani ño, erere makwe nuenbare. Yebtä tita ma käikitekä, nieba Jesukwe Rün Ngöböye.

²⁷ Yebti nitre nämä Jesu kukwe nuen, ye ie Jesukwe nieba mda:

Ti Rün kákwe jändrän jökrä mikani gare tie. Niara aibe ie ti gare. Erere arato, ti Rün gare ñakare ni mda mdaye, akwa ti niara Odei ne aibe ie niara gare amne ti tö rabare mikai gare nire nireye, ye erere ie rabadi gare. ²⁸ Mun mden mden dräre amne tribe doboko mun kötära, mun ye abko jakwe jökrä tie amne tikwe mun mikadi jadúke. ²⁹ Amne kri oto mäkäta nbi dokwäbtä tä niken ngwana, ye kwrere ti bike sribi tikwe bien ngwiandre munye, ye abko munkwe ka ngäbti abti munkwe ja töitika tibe, ñöbtä ñan angwane ti abko moto jáme amne tita bike tidrä ni mda mdäbtä, yebtä munkwe ja töitika tibe amne munkwe jadükadi jáme, ³⁰ ñöbtä ñan angwane ja töitika tibe ye abko kri oto doboko mäkäta nbi dokwäbtä abko tä niken ngwana, ye kwrere tita tribe mike mun kötära ngwiandre munye, ye abko juto amne nuäre ngwiandre. Abko kore se, nieba Jesukwe.

12

*Jesu abko bäri útiäte köbö jadükakrä yebti ta
(Marcos 2.23-28; Lucas 6.1-5)*

¹ Abti bati Jesu rikaba dikekä nura ngätäite köbö jadükakrä näire mda angwane, nun ja töitikaka ben, ie mrö rababa krübäte. Abtä nun rikaba trigo ngwä ötó ji ngrabare amne nun rikaba kwete. ² Angwane nitre bariseo nämä näin siba nunbe kákwe nun tuaba amne nieba kwetre Jesuye:

Jändrän ñan nuendre jire chi köbö jadükakrä näire nieta abko nitre ja töitikaka mabe nibi nuene tuen sete, nieba kwetre ie.

³⁻⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Bati David btä rükä kwekwe ie mrö namani krübäte angwane, kukwe nuenbare krörö kwetre: Ju nuäre ngwiandre kánti ban deme nämane mikani Ngöbö ngwärekre, ye kánti David nikani gwä, ban diani kwe, bti kwetani kwe rü muko kwekwe ben. Ban ye abko, David btä nitre nämane ben kákwe ñan kwetadre jire chi, ñöbtä ñan angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre aibe kákwe kwetadre niebare Ngöbökre, akwa niaratre kákwe kwetani, akwa namani ngite ñakare. Kukwe yebtä mun tärä ñäke Ngöbö Kukweibtä ruen tie. ⁵ Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire köbö jadükakrä näire, akwa Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye ye käta mike ngite ñakare arato, yebtä abko mun tärä ñäke arato ruen tie. ⁶ Ye abko, ju blitakrä Ngöböbe abko útiäte kri, akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ñakare ngite, akwa nita iti nete abko bäri útiäte ju

blitakrä Ngöböbe ye kräke abko ti tö nibi niei munye. ⁷ Ngöbö Kukwei käta niere krörö ne abko ngämi nuke gare munye. Ngöböke niebare:

Munkwe ni mda mda ngwandre ruentari tare jae, ye abko ie ti tö bäri.

Akwa mun tädre jändrän bien jirekäbe kukwadre tie, ye abko ie ti ñan tö bäri, *Oseas 6.6* niebare Ngöböke. Kukwe ye ngämi nuke gare metre munye ruen tie, ñobtä ñan angwane rabadre gare metre munye, akräke ni ja mike ngite ñakare ye munkwe ñan kitadre ngise ngwarbe, munta nitre ja töitikaka tibe kite ngise ye kwrere. ⁸ Akwa köbö jadükakrä näire yehti ta ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko bäri ütiäte, aisetre nitre ja töitikaka tibe rabadre dre dre nuene köbö jadükakrä näire abko ti di tarä niere ietre. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ni mikaninta quinta köbö jadükakrä näire
(*Marcos 3.1-6; Lucas 6.6-11*)

⁹ Yehti Jesukwe kä mikakaba kä ye kanti, bti rikaba sinagoga mdate. ¹⁰ Sinagoga ye kanti Jesu rababa angwane, ni iti küde ngrötani kwärä näma yete angwane, nitre bariseo tö rababa Jesu kitai ngise, käkwe nieba ie:

¿Kukwe Biani Ngöböke Moiséye tä kä bien nie ni bren miketa quinta köbö jadükakrä näire ya? nieba kwetre Jesuye.

¹¹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

¿Mun mden kwe obeja tädre kratu abko köbö jadükakrä näire betadrekä nguse munkän, ye mun ñan janandre dentari jakrä ya? Jänri, mun janandre dentari jakrä. ¹² Ni bäri ütiäte obejakrä, ye mdenbtä abko ni rabadre ni bren miketa quinta köbö jadükakrä näire abko Kukwe Biani Ngöböke Moiséye käta köböi bien nie, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

¹³ Ye btäräbe Jesukwe nieba ni kise ngrötani yeye:

Küde ngököte, nieba kwe ie.

Ye btäräbe ni ye käkwe küde ngökateba angwane, kise rababata kuin jökrä ie, kise kuin kwäräkri ye kwrere kise rababata. ¹⁴ Yebtä abko nitre bariseo rikaba ju bäre mda amne Jesu kämikadre ño kwetre abko rikaba kädriere kena jabe kwärükwäri.

Jesu dianinkä Ngöböke

¹⁵ Nitre bariseo rababa kukwe miketbe kore Jesu rüere, ye gaba Jesukwe angwane, kä mikakaba kwe yete, akwa rikaba angwane, ni rikaba kwati ben. Ye ngwane abko ni bren bren erere Jesu rababa miketa quinta jökrä. ¹⁶ Akwa Jesu käkwe ñan ja kädriemna ni mda mda ngwäreki nitre mikaninta quinta kwe yeye. ¹⁷ Kukwe niebare krörö Ngöböke niara kukwei niekä Isaias köböire rabadre bare, abkokäre kukwe rakakaba kore:

¹⁸ Monso tikwe abko tä nete ne tuen.

Tikwe niara ne dianinkä jenena jakrä.

Niara tare kri tikwe amne käi nuäre kri tibtä.

Niara nebtä tikwe ja Üai mikadi nüne amne nitre ñakare israelitare, kräke Ngöböta kukwe miketbe kuin abko mikadi gare kwe ietre.

¹⁹ Erere arato, niarakwe ñan ñäkädi ja dokwäre amne kukwe ñan jaradre ji ngrabare ngrente ja dokwäre.

²⁰ Nitre bobre bobre tä mikä kroko trekani kwrere, ye abko niarakwe ñan juandi ngwarbe. Erere arato, ñotra jutra mikata krire amne ngübü aibe tä nebe neen krä chi käne, ye kwrere nitre tödekaka krire niarabti tä, ye abko niarakwe ñan di gadrekäta jire chi abti Ngöbö jatadi kukwe ükete metre nikä ni rüebe.

²¹ Amne nitre ñakare israelitare abko käkwe tödekadi niarabti, abko niebare kore Isaiakwe abko erere rababa bare Jesubtä.

Isaias 42.1-4

Beelzebü nämane Jesubtä nie namani rüere
(*Marcos 3.20-30; Lucas 11.14-23; 12.10*)

²² Yehti ni iti ie kä tuen ñakare amne kukwe ñakare arato abko btä üai käme nämane nüne abko järükaba Jesu kanti angwane, Jesukwe mikabata quinta, aisetre kä rababa tuenta ie, rababa blite kuin amne üai käme juantariba mento btä Jesukwe arato. ²³ Yebtä abko nitre näma Jesube yete abko ñan töi rababa krütare jökrä Jesubtä, kä rababa niere:

¿David mräkäkri Ngöböke ni diandrekä iti abko rükadre niebare, ni ye abko Jesu noko ara ya ño amarebti se? rababa niere.

²⁴ Akwa kukwe ye jarabare nitre bariseoye angwane, rababa niere krörö Jesu rüere:

Üai käme dänkien kädianta Beelzebü, ye aibe käkwe ja di biani ni nokoye abko diebti tä üai kämekäme juentari mento se, rababa niere Jesu rüere.

²⁵ Nitre bariseo rababa töbike blo kore Jesu rüere, ye Jesukwe gaba btätre, abtä nieba kwe mda ietre:

Kä mdente erere kánti nitre núnanka yete kákwe ja ñákádrebtí ketebu rúkäre jabe kwárikwári, ye ngwane nitre ye tá ká juen ngwarbe au jakán. Erere arato, juta amne ni ja mrákäre núnanka ketetibe kákwe ja ñákádrebtí ketebu rúkäre ja rüere kwárikwári, ye ngwane nitre ye ñan rabadre nüne jire chí mda ketetibe, aiseite juta amne ju juandre ngwarbe au jakán kwetre. ²⁶ Ye kwrere arato, Satana ara kákwe ja juandretari mento angwane, Satana ara jire tátre rüre ja rüere ñan ñan. Satana kákwe ja ñákádrebtí ketebu ja rüere kwárikwári au, ye ngwane Satana dí tátre kri janknu ya niere tie munkwe. ²⁷ Úai káme dánkien kádianta Beelzebú, diebti tita úai káme juentari mento munta niere tibtä, aiseite nitre reketaka munkri ye abko ie nireta ja dí bien úai káme juantarikrá mento abko tí tò nibi ngwaintari munye. Niaratre tá úai káme juentari arato, aiseite munta ñáke blo tibtä abko bá mikata niaratrebtä, aiseite mun kitadre ngise kwetre ruen tie. ²⁸ Akwa tita úai káme juentari mento Ngóbö Úai Deme diebti era metre, ye ngwane Ngóbö nukanina gobrane mun ngátáite abko bá mikata tikwe.

²⁹ Kukwe nebtä abko tí bike kukwe bá mike krörö: Satana abko ní dite kwrere. Ní dite tá ju jen kwe ngbiare ní goká ngániene angwane, ní dite núnanka gwi ñan mákärete angwane, ní goká ñan raba jire iti, ká rabadre jándrán kwe denká kán. Akwa mákärete angwane, ní goká rabadre jándrán kwe denká jire jókrá kán. Ye kwrere ní ye btä úai káme tá abko ju Satanakwe kwrere. Tí bári dite Satanakrá aiseite, tí raba úai káme juentari mento nibtä Satanakán, ní gokáta jándrán denká ní dite kán ye kwrere.

³⁰ Ye abko nire nire ñan tá nekete tibe, ní ye abko tá rüre tí rüere amne, nire nire ñan tá sribire gwaire tibe abko tá sribi tikwe meteká jirekábe tikán. ³¹ Ne aiseite tí bike niere krörö munye: Ní ká nebtä kákwe ja mikadre ngite ño erere Ngóbö rüere amne ñákádre taretare kwe Ngóbö rüere, akwa ye Ngóbökwe diandreká mento btäre; akwa ñákádre káme taretare kwe Ngóbö Úai Deme ara jire rüere ne ngwane, Ngóbökwe ñan diandreká jire chí mento btä. ³² Erere arato, tí Ní Ká Nebtä Ngobo, rüere nire nire kákwe ñákádre taretare, akwa ye abko Ngóbökwe diandiká mento btä; akwa nire nire kákwe ñákádre káme taretare Ngóbö Úai Deme ara jire rüere ne ngwane, Ngóbökwe ñan kukwe ye diandreká jire chí mento btä, aiseite rabadí ngite kárekáre Ngóböye ká ne ngwane amne kárekáre rabadí ngite janknu Ngóböye abko tí tò nibi niei munye, nieba Jesukwe.

Jesukwe kukwe bá mikani kri ngwá kuin amne kri ngwá káme btä
(Lucas 6.43-45)

³³ Yebtä Jesukwe niaratre kukwei bá mikani kri ngwá kwrere, kákwe nieba mda ietre: Kri kuin aibe ngwáta nebe kuin amne kri káme aibe ngwáta nebe káme arato, aiseite kri ngwá ño ño yebtä abko kri mden kuin amne mden káme abko tá núke gare nie. ³⁴ Mun abko thí krúbáte kwrere jire, aiseite mun moto amne mun tói kámekáme, ye abko munkwe kukwe kuin niedre ño se. Ní moto ño amne ní tói ño, ye kwrere nita blite. ³⁵ Ne aiseite ní moto kuin ne ngwane, nita blite kuin ní mda mda die mikakrá, akwa ní moto káme ne ngwane nita blite ngwarbe dián dián jirekábe, ye abko ñan tá ní mda mda die mike, ñóbtä ñan angwane niara abko tói káme, yebe tá nüne. ³⁶ Akwa tí bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ká mrá angwane, Ngóbö jatadí kukwe úkete ní jókrá kráke angwane, ñóbtä munkwe kukwe dián dián niebare ngwarbe ye abko mikadí gare jókrá Ngóbö ngwárekri. ³⁷ Ne aiseite mun kukwei jen munkwe ye ara jire kóböire mun ngite ñakare, niedí Ngóbökwe munye o, mun ngite, niedí kwe munye arato. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Sribi kri ñan tuabare kárábare Jesuye
(Marcos 8.12; Lucas 11.29-32)

³⁸ Yebtä abko nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngóbökwe Moiséye dirikátre kákwe nieba mda Jesuye:

Diriká, Ngóbökwe ma juani bkáná ya, ñakare ya abko nun tò nibi gai metre, aiseite sribi kri ñan tuabare nuene jótrö nun okwábti tuadre nunye nete, nieba kwetre Jesuye.

³⁹ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Mun núnanka ká ne ngwane abko moto kámekáme amne munta Ngóbö tarere munta niere, akwa káre munta niara tuemetre, abtä tikwe sribi kri ñan tuabare aibe nuendre mun okwábti, ie mun tóta nebe, akwa sribi kri ñan tuabare ye tikwe ñan nuendre jire chí mun okwábti, munta ribere ye kwrere. Akwa Ngóbö námáne Jonábe, kákwe sribi kri ñan tuabare nuenbare Jonákrá, ye kwrere aibe Ngóbökwe bá mikadí mun kráke. ⁴⁰ Jonás kákwe núnabare kóbómá dibire rare gwa kri teri, ye kwrere arato tí, Ní Ká Nebtä Ngobo ne rabadí kóbómá dibire rare dobote nguse. ⁴¹ Ngóbökwe kukwe úkadite ní jókrá kráke ká mrá angwane, nitre núnanka kira juta Nínivete abko kákwe mun núnanka mtare ye kitadí ngise, ñóbtä ñan angwane Jonás ní kani Ngóbö kukwei niere nitre Níniveboye angwane, niaratre kákwe Ngóbö kukwei mikani táte amne kukwe kámekáme kítaní jókrá temen kwetre Jonás

kukwei köböire. Akwa tita nete mtare abko bäri ütiäte kri Jonákrä amne mun ñan tö ti kukwei mikai era jae, aisete rakadiká kore munbtá. ⁴² Erere arato, Ngöbökwé kukwe úkadite ni jókrá kráke ká mrá angwane, jreina núnanka mobe mótarikri* núkani kira basare jrei Salomónye ye kákwe mun kitadi ngise arato, ñobtä ñan angwane Salomón námáne kukwe töbtá töbtá niere, ye jreina mobe jatani kukwe nuen jakrá, akwa tita nete abko bäri ütiäte kri Salomónkrá abko mun ñan tö ti kukwei nuai, aisete rakadiká kore munbtá, nieba Jesukwe.

Üai káme tä niken mento, bti tä nüketa nibtä
(Lucas 11.24-26)

⁴³ Yebti Jesukwe nieba:

Mdakäre abko, ni iti btá üai káme tädre nüne, abti üai káme ye juandretari mento btá, üai káme rikadre ngwarbe kwärákwärá ká kánene jadúkkrá jae ká kaibete, akwa ká ñan kwandre jire chi ie jadúkkrá. ⁴⁴ Abtä rabadre töbike krörö: Ni námáne ju kwrere tikwe abko te ti námáne nüne, ye kánti ti bike nikenta, üai káme rabadre nütüre. Ye erere bkänä, üai káme ye rikadreta ni ye kánti, rabadreta yete angwane ká sókaninká merebe gwita temen amne ká úkaninte kuin gwita, akwa ká tökare, ni ñakare nüne gwi, kwrere jire ni ye kwandre üai kámeye. ⁴⁵ Angwane jötrö ngwarbe üai káme ye rikadre beteká, kákwe üai bäri kámekáme niarakrá kánandre krá kükü mda ja mukore, bti rikadre nünenta jókrá ni yebtä. Üai káme ye rabadrera nünenta kore ni yebtä angwane, ni ye rabadre ja tare nike bäri krübáte mda üai káme kisete, ye kwrere rakadiká mun núnanka ká ne ngwane yebtä. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Nire abko Jesu mráká era metre
(Marcos 3.31-35; Lucas 8.19-21)

⁴⁶ Jesu náma blite kore angwane, niara meye btá etbakantre rükaba jiebti abko tö rababa blitai ben, akwa niara meye btá etbakantre rababa ju bäre, ⁴⁷ aisete ni iti kákwe nieba Jesuye:

Ma meye amne ma etbakantre tä ju bäre nokote abko tö nibi blitai mabe, nieba kwe ie.

⁴⁸ Abtä Jesukwe nieba mda ni yeye:

¿Nire abko ütiäte tikrá ti meye kwrere amne nire abko ütiäte tikrá ti etbakantre kwrere amarebti ye? nieba kwe.

⁴⁹ Bti nitre ja töitíkaka ben náma yete, yebtä kise kitaba kwe, kákwe nieba mda:

Nire nire ütiäte ti meye tikwe kwrere amne ti etbakantre kwrere era metre abko erere tä nete ne, ⁵⁰ ñobtä ñan angwane ti Rün ká káinbti ye nire nire káta kukwei mike táte, ni ye abko ti etba tikwe, ti ngwai tikwe amne ti meye tikwe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

13

Dobo ketabká, btá Jesukwe kukwe bá mikani
(Marcos 4.1-9; Lucas 8.4-8)

¹ Abti Jesu rikaba ju bäre angwane, rikaba Ñö Okwá Kri Galilea, kánti rababa tákánintbe ñö okwá kórábti. ² Ye ngwane abko, ni kwati kákwe ja úkkröba niara kukwei nuakäre. Abtä Jesu rankwaba rute, rababa tákánintbe amne, nitre kákwe ja úkkröba kwati btá ye abko rababa jókrá ñö kórábäre jateta temen. ³ Angwane Jesukwe kukwe keta kabre bá mikaba dirikäre ietre, kákwe nieba krörö:

Bati ni nikani iti nura meteká. ⁴ Nura metaninká kwe angwane nura ruäre nikani mate ji ngrabare temen, ye abko nukwá jatani, kákwe kwetani jókrá kán. ⁵ Nura ruäre abko nikani mate jákwatabti temen, ye kánti abko dobo ñakare bökán, aisete nura ye núkani mure jötrö, akwa dobo ñakare mente nguse, ⁶ bti ñaná jatani ngire, kákwe nura mu ye kukwani jókrá amne ngátri ñakare arato, aisete ngrótaninká jókrá. ⁷ Nura ruäre abko nikani mate kökrá tukwätetukwäte ngátáite, ye abko núkani mure arato, akwa kökrá ye abko rirabare bäri jötrö nura mu yebti ta, kákwe kámikani. ⁸ Akwa nura ruäre abko nikani mate dobo kuinte, ye abko núkani mure amne, rirabare tuärebe amne ngwá namani kabrekabre btá. Datire datire ngwá namani gre ketarike, ruäre abko ngwá namani gre ketamá amne ruäre abko ngwá namani gre bti krá jätá btá. Ne abko nakaninká kore. ⁹ Nire nire káta ti kukwei nuen, ye abko olo tärá ne ngwane, ti kukwei ne ketate ja olote kwe, kukwe ne rükadre gare kuin munye abkokäre, nieba Jesukwe ni kwati yeye.

Ñobtä Jesukwe kukwe bá mikani
(Marcos 4.10-12; Lucas 8.9-10)

¹⁰ Angwane nun ja töitíkaka Jesube kákwe krötaba ja ken ben, kákwe nieba krörö ie:

* **12:42** Jreina núnanka mobe mótarikri. Jreina ne abko námáne gobrane ká kádian námáne Saba kánti. Kukweta tikani btá 1 Reyes 10.1-13 yebtä.

Ñobtä mata kukwe bä mike bti mata dirire nitre kwati seye, nunkwe nieba Jesuye.

¹¹ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ngöbö rükadre gobrane ño nibti abko tä tiebe, akwa Ngöböta mike gare munye, akwa nitre se abko ie Ngöböta mike gare ñakare, aisetete tita dirire kore. ¹² Mdakäre abko, nire nire ie Ngöbö Kukwei nüke gare, ye abko ie Ngöböke ja kukwei biandi bäri mda amne Ngöbö Kukwei rabadi gare bäri kabre mda ie; akwa nire nire ie Ngöbö Kukwei gare ñakare, ye abko ie Ngöbö Kukwei gare kiakia abko Ngöböke diandikä jökrä kän. ¹³ Ye mden kisete, tita kukwe bä mike btä tita dirire nitre kwati seye, ñobtä ñan angwane nitre se ie kä tuen kuin kwrere, akwa tita sribi nuene okwäbti abko tuen ñakare ietre. Erere arato, ni kukwei ruen kuin ietre kwrere, akwa tita blite abko ñan tä nebe nüke gare ietre.

¹⁴ Kukweta nakenkä kore nitre sebtä mtare angwane, kukwe niebare ni Ngöbö kukwei niekä Isaiake abko tä neme bare abko krörö:

Munkwe ti kukwei nuadi blite bäri, akwa tita dre niere ñan rükadi gare munye.

Erere arato, tita sribi nuene mun okwäbti, ye abko munkwe tuadi bäri, akwa drekäre tita sribi ye nuene abko ñan jatadre munye, ¹⁵ ñobtä ñan angwane nitre noko käkwe ja dokwä mikanina ribi ti kukwei kräke, aisetete ñan tö namani sribi tikwe tuai.

Erere arato, ñan tö namani ti kukwei nuai, käkwe ja olo gu dikani ti kukwei ngäniene amne, ñan tö namani sribi tikwe tuai, abkokäre ja okwä jue mikani kwetre.

Mdakäre abko, ti kukwei ñan rükadre gare ietre amne tikwe ñan diandretari, abkokäre nuenbare kore kwetre,

Isaías 6.9-10

niebare Isaiake. ¹⁶ Akwa mun abko btä kä rabadre nuäre, ñobtä ñan angwane mun abko okwä tärä sribi tikwe tuakäre amne mun olo tärä ti kukwei nuakäre, ye abko käi rabadre nuäre munbtä. ¹⁷ Ne aisetete ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Sribi tikwe tuata ja okwä jenbti munkwe amne ti kukwei nuata ja olo jenbti munkwe, ye abko nitre Ngöbö kukwei niekä kwati nünanka kira amne nitre nünanka metre Ngöbö ngwäreki kwati abko tö namani tuai amne tö namani kukwei nuai, akwa erere tuani ñakare kwetre amne kukwe nuani ñakare kwetre kira, nieba Jesukwe nunye.

Dobo ketabkä tä dre niere abko nere

(Marcos 4.13-20; Lucas 8.9-15)

¹⁸ Jesukwe nieba mda:

Mdakäre abko, ni nura metakaka, btä tikwe kukwe bä miri ye abko tä dre niere metre abko kukwe nuen munkwe. ¹⁹ Ngöbö kite gobrane ni ngätäite, ye abko nire nire käta kukwe nuen, akwa ñan tä nüke gare ie, ni ye abko nura nikani mate ji ngrabare ye kwrere, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei tä nebe nura kwrere btä, akwa diablu tö kite, käta Ngöbö Kukwei ye denkä jökrä töite, mden nini tikwe ye. ²⁰ Amne ni ruäre abko käta Ngöbö Kukwei nuen, ye btäräbe käta nebe nuäre btä kare ngäbti, ni ye abko nura nikani mate jäkwatäbti ye kwrere, ²¹ ñobtä ñan angwane nura nikani mate jäkwatäbti abko ngätri ñan nämäne bökän, ye kwrere jire ni ruäre tä Ngöbö Kukwei kaen ngäbti, bti bä jötrö tä näin Ngöböbe, akwa tädre niken ja tare nike tödekäbtä Ngöböbti, ye btäräbe tä Ngöbö Kukwei kiteta temen, bti tä nikenja ja jiebti. ²² Amne ni ruäre abko tä Ngöbö Kukwei nuen, akwa tä nakwen bäri jändrän kä nebtä jiebti, erere tä ja töi mike bäri sribi kä nebtä jiebti amne tä ngwian tarere bäri, ye abko käta ngökö. Ne aisetete ni ye abko nura nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite amne ngatani, ye tä nakenkä ni yebtä, aisetete nura ngatani ngwä namani ñakare, ye kwrere jire ni ye tä sribi nuene ñakare Ngöbökrä. ²³ Akwa ni ruäre tä Ngöbö Kukwei nuen amne tä nüke gare ie, käta niken sribi kuinquin nuene bätäkä ngwarbe Ngöbökrä, ye abko nura nikani mate dobo kuinte abko rirabare kuin amne ngwä kuinquin namani gre ketarike, ruäre gre ketamä, ruäre abko gre bti krä jätä, kwrere jire ni ye tä sribi nuene Ngöbökrä abko kukwe kore bä miri tikwe ye, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe kukwe bä mikani trigo amne nura kämenbtä

²⁴ Yebti ni jen Ngöböke rabadre nüne ni kämekäme ngätäite abti kä mrä angwane Ngöböke mikadi nüne jenena jabe, ye bä mikakäre Jesukwe nieba krörö ni kwati ye:

Ngöböta kite gobrane nibti ye rüere abko kukweta niken nakenkä, ne kwrere ti bike niere munye: Bati ni iti käkwe trigo nurai kuin metaninkä tirete jakrä, ²⁵ akwa ni jökrä nikani kibien angwane, kä bkänkä ye rüe jatani tiebe käkwe nura käme nökan trigo nurai kuin ye ngätäite, bti nikaninta. ²⁶ Yebti trigo rirabare, namani ngwäre angwane, nura käme ye ngwä namani arato abko sribikätre käkwe gani. ²⁷ Angwane sribikätre ye nikani kä bkänkä kanti, käkwe niebare ie: Nun dänkien, makwe trigo nurai kuin metaninkä tirete jakrä, ¿se ño kanti abko nura käme se namanina tirete mae arato se? niebare kwetre. ²⁸ Abtä kä bkänkä käkwe niebare ietre: Ti rüe nükani iti nura käme metekä tiebe tirete tie kwrere ye, niebare kwe. Angwane sribikätre ye käkwe niebare mda ie: ¿Nun rikadre nura kämekäme se erere

jäkekä jökrä, ie ma tö nibi ya? niebare kwetre. ²⁹ Akwa kä bkänkä kärke niebare mda ietre: Näkare. Mun ñan rika jäkekä, ñobtä ñan angwane mun rikadre nura mu kämekäme ye jäkekä mtare angwane, trigo mu kuin ye räkädrekä ben gwaire siba. ³⁰ Ne aisetu tuadremetre niren ketetibe abko trigo öta näire angwane, tikwe trigo ötaka juandi ye abko kärke nura kämekäme ye erere ükadikrö käne jenena mento, bti mäkdite jökrä kwetre, kärke kukwadi ñukwäte amne trigo ngwä kuinkuin ye erere abko ötadi kwetre, bti ju nura ngwä ükärä tikwe, ye kanti kitadi gwi kwetre tikrä, niebare kä bkänkärke abko nakaninkä kore se, nieba Jesukwe.

Jesukwe kukwe bä mikani mostasa nuraibtä amne lebadurabtä
(Marcos 4.30-34; Lucas 13.18-21)

³¹ Yebti Jesukwe kukwe mdara jire bä mikaba, kärke nieba:

Ngöböta kite gobrane nibti ye abko mostasa nurai chi kwrere. Ni iti kärke mostasa nurai nökanu tirete jakrä. ³² Nura jökrä munkwe, ngätäite mostasa nurai ye abko bäri kiakia, akwa nökadre tirete angwane, rabadre bäri kri nura jökrä bti ta angwane, nukwä jatadre nüne mostasa krie ye küde ngrabare, ye kwrere jire käne Ngöböta kite gobrane ni braibe bti, akwa mrä angwane Ngöbö rabadu gobrane ni kwatibti abko bä mikata nura chi yebtä, nieba Jesukwe.

³³ Erere arato, Jesukwe kukwe mdara jire bä mikaba, Ngöböta gobrane ni braibe bti käne, akwa mrä rabadu gobrane ni kwatibti ye bä mikakäre, kärke nieba krörö:

Ngöböta kite gobrane nibti, ye abko rabadu niren lebadurata niren ye kwrere abko krörö: Meri iti kärke lebadura kitani chi arina kabre te, bti mritani kwe abti lebadura nikani arina kabre ye ñäre jökrä, nieba Jesukwe.

³⁴ Jesukwe kukwe bä mikaba jökrä kore, btä blitaba kwe ni kwatibe amne niara nämäne dirire angwane, käre kukwe bä mikaba kwe, aibehti diriba kwe. ³⁵ Jesukwe diriba kore, yebtä abko ni Ngöbö kukwei niekä kira kärke kukwe niebare abko erere rababa bare abko krörö:

Tikwe kukwe bä mikadi, bti tikwe blitadi amne, Ngöbökwä kä dätebare kena, abti kä nüke mtare kukwe ruäre nämäne kaibe tiebe Ngöbökwä abko tikwe niedi, *Salmos 78.2* abko ni Ngöbö kukwei niekä kärke niebare kore Jesubtä, ye erere rababa bare.

Kukwe nura kuin amne nura käme ye tä dre niere abko Jesukwe niebare

³⁶ Yebti Jesukwe nitre kwati ye mikateba yete, bti rikabata nebata gwi. Angwane nun ja töitakaka ben kärke krötäba ken, kärke nieba ie:

Nura mu kämekäme namani tirete makwe nini, ye abko tä dre niere metre abko makwe niedreta nunye abko nun tö nibi ribei mae, nunkwe nieba Jesuye.

³⁷ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne abko nura kuin metakaka ³⁸ amne kä temen ne abko tire kwrere. Nire nire bti Ngöböta gobrane ye abko trigo nurai mu kwrere amne nire nire tä nekete diablukri ye abko nura kämekäme mu ye kwrere. ³⁹ Amne ti rüe nura kämekäme metakaka ye abko diablu ara jire amne, kä nura öta näire ye abko kä mrä kä ne näin ta abko bä mikata amne nitre nura ngwä ötaka ötaka abko angeletr Ngöbökwä. ⁴⁰ Amne nura kämekäme ötata, bti kitata ñukwäte kukwadre, ye kwrere rakadikä kä mrä angwane, ⁴¹ aisetu kä mrä angwane ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kärke angeletr tikwe juandi angwane, nitre bti Ngöböta gobrane, ye ngätäite nire nire köböite ni mda mda tä ja mike ngite Ngöbö rüere amne nire nire kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko angeletr ye kärke ükadikrö jökrä, ⁴² bti ñukwä jutra ngire krübäte te nitre ye kitadi jökrä kwetre. Ye kanti abko ni jökrä rabadu ja müaire krikri be amne tu ngöbe rabadu cherere jabtä ja tare nika kisete. ⁴³ Angwane nitre nünänka metre Ngöbö ngwäreki abko btätre kä rabadu nuäre amne ñänä träta nebe dirare, ye kwrere jire kä rabadu btätre kä nuäretr Rün Ngöbö kwe kanti. Nire nire kätä ti kukwei nuen kärke kukwe ne ketate ja olote. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe kukwe bä mikani ngwian kabrebtä amne perlabtä

⁴⁴ Yebti Jesukwe nieba krörö mda:

Kä gobrankrä Ngöbökwä abko ngwian kabre tädre rükaninte dobote nguse ye kwrere abko krörö: Ni iti nämäne sribire ye kanti ngwian kabre ütiäte kri ye kwani ie angwane, niara kärke ngwian ye ükaninta känime kä ye kanti. Abti nikani, kärke jändrän kwe erere rürümoinbare jökrä, bti nikani kärke kä ye kökani jakrä, niara rabadre ngwian kabre ye bkäne abkokäre. ⁴⁵ Mdakäre abko, ni bti Ngöböta gobrane, ngätäite kukweta nakenkä krörö arato: Ni iti jändrän ütiäte ütiäte rürümoinkä rikai perla kuin* känene kökadre jae.

* **13:45** perla. Jändrän kädianta perla ye abko jä kwrere amne bäri ütiäte kri.

⁴⁶ Erere bkänä, perla kuin ütiäte kri kwani ie angwane, nikani kākwe jändrän kwe erere rürümoinbare jökrä, bti nikani kākwe perla ye kökani jakrä.

Jesukwe kukwe bä mikani kradebtä

⁴⁷ Erere arato, krade kitata ñöte angwane gwa bätäkä ngwarbe tä niken te, ye kwrere ti bike Ngöbö gobrain bä mike abko krörö: ⁴⁸ Nitre gwa gaka tä krade kite ñöte gwaye. Yebti gwa tarä niken kabre kradete angwane, tädre järke jate ñö köräbti. Tarä nebe ngwena ñö köräbti angwane, tätre niken ükekrö. Gwa kuinkuin erere tätre ükekrö kutiate jakrä amne gwa kämekäme abko erere tätre kitekä. ⁴⁹ Ye kwrere kukwe rakadikä kä mrä angwane. Angeletre jatadi, kākwe nitre moto kämekäme Ngöbö rüere diandikä jenena nitre nünanka metre Ngöbö ngwärekre ye bäre mento, ⁵⁰ bti nitre moto kämekäme Ngöbö rüere ye angeletre kākwe kitadi ñukwä jutrate. Ye kanti niaratre rabadi ja müaire krikri be amne tu ngö rabadi cherere jabtä ñukwä jutrate ja tare nika kisete. ⁵¹ Yebti Jesukwe nieba mda:

¿Tikwe kukwe nini, ye nü gare jökrä munye ya? nieba kwe nunye.

Jänri, nunkwe nieba käre.

⁵² Angwane Jesukwe nieba krörö mda nunye:

Ngöböta gobrane ño nihti, yebtä Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye dirikätre mden mden tätre ja töitike, ye ngwane ni ju bkänkä ye kwrere jire tätre nebe, ñöbtä ñan angwane jändrän ño ño tä ükani kwetre gwi, ye ngätäite jändrän mden abko mräre amne mden abko kira diankata kwetre abko tä mike gare ietre, ye kwrere nitre dirikä käta kukwe mräre amne kukwe nakaninkä kira dirire, nieba Jesukwe nunye.

Jesu mikani ütiäte ñakare ja käite Nazarete

(Marcos 6.1-6; Lucas 4.16-30)

⁵³ Jesukwe kukwe bä mikaba jökrä kore, bti blitaba ünän jökrä kwe, bti kä mikakaba kwe kä ye kanti amne rikabata ja käite. ⁵⁴ Rikaba nebeta ja käite Nazaret angwane, rikaba dirire sinagoge angwane, ni jökrä ñan töi rababa nebe krütare niara kukwei nuare, kä rababa niere jae kwärükwäri:

¿Ni noko kākwe ja töitikani mdente amarebti kukwe gare krübäte dikaro ie se? ¿Erere arato, sribi kri ñan tuabare se abko tä nuene ño amarebti tarä nebe bare ie se? ⁵⁵ José sribikä kri kukwänbtä abko ngobo kwrere nibi tuen nunye. Erere arato, niara meye abko María amne etbakantre abko Santiago, José, Simón amne Judas ñan ñan. ⁵⁶ Mdakäre abko, ¿niara se ngwai tätre nüne jökrä ni ngätäite nete ruen tie ya amarebti mtare di kri dikaro se abko kwani mdenkri ie se? nitre nünanka Jesu käite ye rababa niere Jesubtä.

⁵⁷ Amne Jesu kukwei namani tare btätäre. Abtä Jesukwe nieba krörö ietre:

Ni Ngöbö kukwei niekä mikata ütiäte kä mda mdabti, akwa ja käite btä mräkä juete abko mikata ütiäte ñakare nieta. Ye kwrere, mun ñan tä ti mike ütiäte jae. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

⁵⁸ Angwane nitre nünanka kä ye kanti ñan rababa tödeke Jesubti. Abtä sribi kri ñan tuabare abko Jesukwe nuenba ñakare kabre kä ye kanti.

14

Juan Bautista müre ketani

(Marcos 6.14-29; Lucas 9.7-9)

¹ Kä ye ngwane abko, Herodes Antipas nämane gobrane kä Galileate angwane, Jesu namani sribi kri ñan tuabare nuene abko gani kwe. ² Angwane nitre sribikä Herodekrä, ie Herodekwe niebare krörö Jesubtä:

Juan Bautista tikwe kämikamna, ye ara jire Ngöbökre mikaninta nire, aisete di tarä sribi kri ñan tuabare nuenkrä ye, niebare kwe sribikäye.

³⁻⁴ Herodes kākwe niebare kore, ñöbtä ñan angwane niara etba Felipe nän muko kädian nämane Herodías abko diani kwe kän. Yebtä abko Juan Bautista kākwe niebare Herodeye: Ma etba nän muko se makwe ñan mikadre jire ja ken kän, Juan nämane niere. Ye dokwäre abko Juan Bautista kamna ngite Herodekwe, bti kitamna ngite kä teri kwe, ye nükantina töre ie, kākwe ñäkäbare kore. ⁵ Herodes tö namani Juan müre ketai ñäkä dokwäre jae Herodíabtä, akwa ni kwati nämane Juan mike ütiäte jae ni Ngöbö kukwei niekä kwrere, aisete nitre ye abko jürä namani Herodebtä. Abtä Juan müre ketani ñakare kwe.

⁶ Akwa bati Herodes därebare ye köböi erere nükantina angwane, Herodekwe bieta nuenbare jae kä ngwiankäre nuäre jabtä. Ye erere ni jökrä nükani angwane, Herodías ngänkän bati nikani tarä mike kwäräkwärä se kwrere nitre nübaibare Herodekwe ye okwäbti. Herodías ngänkän namani tarä mike nuäre kwäräkwärä, ye abko käi namani nuäre krübäte Herodebtä, ⁷ kākwe ja kukwei biani krörö ie:

Ma tö dreye erere makwe kärä tie angwane, tikwe biandi mae, niebare kwe ie.

⁸ Angwane Herodías ye abko kákwe ngánkán ye tõi diani, aisete niebare krörö kwe Herodeye:

Makwe Juan Bautista dokwä mika blatote. Makwe bian tie nete, ie ti tö nibi, niebare kwe Herodeye.

⁹ Yebtä abko, Herodes moto namani ulire mda, akwa nitre nübaibare kwe ye okwäbti ja kukwei biani kwe, aisete ñan tö namani ja kukwei kitaita temen, kákwe Juan dokwä biamna blatote Herodías ngánkánye. ¹⁰ Ye erere bkänä, Juan Bautista nämane ngite kä teri abko Herodekwe dokwä tikakamna, erere dokwä tikaninkä, ¹¹ bti Juan dokwä ye mikani blatote, jänikani, biani Herodías ngánkán bati yeye angwane, niara kákwe bianinbe meye Herodíaye mda.

¹² Yebti Juan nämane ngite, ye kánti nitre nänkä ben nikani nebe angwane, Juan ngwäkä jänikani kwetre, bti doboi mikani kwetre. Abti Juan müre ketanina abko nikani niere Jesuye mda.

Jesukwe ni mili krärike bukani

(Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-15)

¹³ Juan Bautista ara nükäninta nire abko Herodes namani nütüre Jesubtä, ye gaba Jesukwe angwane, kä mikakaba kwe kä ye kánti mda amne rankwaba rute, bti rikaba kä kaibete Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri. Angwane nun aibe rikaba Jesube, akwa Jesu rikaba ye nitre nünanka ja ken juta ngrabare yere kákwe gaba angwane, rikaba jökrä kä nõtäbti ta nebe Jesu ngäbti. ¹⁴ Yebti Jesu rikaba nebe ñö köräbti angwane nämä rute, rankwaba timon, ye btäräbe nitre rababara kwati yete ngibiare ngäbti, btä okwä rababa. Angwane rababa tuen bobre Jesuye amne nitre bren bren ngwian nämane kwetre, ye Jesukwe mikabata quinta jökrä kräke. ¹⁵ Yebti kä jataba dere angwane, nun ja töitikaka Jesube kákwe krötäba ja ken ben, kákwe nieba ie:

Kä kitera dere amne nita kä kaibete nete. Ne kánti mrö ñakare, aisete nitre noko rikadre mrö kökö jae jutate, abkokäre juenta jirekäbe, nunkwe nieba.

¹⁶ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ñöbtä niaratre rikadreta, ie nun tö nibi. Niaratre buke munkwe, nieba kwe nunye.

¹⁷ Abtä nunkwe nieba mda ie:

Ban kunrikebe amne gwa krobu aibe tä nikwe, ¿se abko ni kwati se bukadre ño te? nunkwe nieba Jesuye.

¹⁸ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Ban kunrike amne gwa krobu ye ngwen tie nete, nieba kwe.

Ye erere nunkwe bianba ie. ¹⁹ Angwane nitre nämä kwati yete, ye Jesukwe juanba täke jökrä temen temen mikäbti, bti ban kunrike btä gwa krobu, ye Jesukwe dianba kisete, kákwe nikraba kä kämbti amne kuin nieba btä kwe Ngöböye, bti ötakäba oto kiakia kwe, bti bianba kwe nun ja töitikaka benye angwane, nunkwe dräiba jökrä nitre kwati yebti. ²⁰ Nitre kwati ye kákwe mröba trinetrine jökrä, bti ni jökrä kákwe mröba ünän angwane, ban btä gwa oto rabateba abko nun ja töitikaka Jesube kákwe ükäröba kutia kwä jätäbti kubu jire. ²¹ Nitre kwati kákwe mröba yete abko ni brare brare aibe nämä mili krärike jire kákwe mröba amne, nitre merire merire btä ngäbäkre bati kiakia kákwe mröba arato, akwa ye tanba ñakare abko rakakaba kore se.

Jesukwe dikakabare ñöbti

(Marcos 6.45-52; Juan 6.16-21)

²² Yebti nun ja töitikaka Jesube abko rikadre niara käne nebe Ñö Okwä Kri Galilea ye kwärä nakri, ie Jesu tö namani, aisete nun juanba rute kwe, akwa niara abko rababa nitre kwati ye juenta. ²³ Abti nitre kwati ye nikaninante jökrä angwane, Jesu nikani kaibe nebe ngitiöbti blitakäre Ngöböbe. Yebti kä namanina iko angwane, Jesu nämane kaibe ngitiöbti blite Ngöböbe. ²⁴ Angwane ru te nun nämä näin ye abko rikabara mente ñöbti amne kä jate abko rababa mobe köre. Angwane ñö jataba romon, rababa ru kitekä nekwäre sekwäre, ñöbtä ñan angwane müre rababa mate nun ngäbti, ye abko rababa ñö kitekä kore, kä rababa ru ngrükete nunbe.

²⁵ Yebti kä jatabara ngwen ja ken dekä angwane, batibe Jesu rikaba dikekä ñöbti nun ngäbti. ²⁶ Jesu jataba dikekä ñöbti, yebtä nun ja töitikaka ben okwä rababa angwane, nun rekwetakaba krübäte amne nun rababa ngrente krikri be amne kä jürä rababa krübäte nunbtä kákwe nieba:

¡Ni bākāi kite ni ngäbti ye! nun rababa niere.

²⁷ Akwa Jesu abko kákwe nieba nunye:

Mun ñan rekwetaka ngwarbe. Tita näin, aisete munkwe ñan ti jürä ngwian, nieba kwe nunye.

²⁸ Angwane Pedro kākwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, ma ara tä dikekä ñöbti bkänä ne ngwane, ti rikadre dikekä siba ñöbti nebe ma kánti abko niere tie, nieba kwe ie.

²⁹ Jakwe, nieba Jesukwe ie.

Ye erere bkänä, Pedro nāma rute, rankwaba timon ñöte, rikaba dikekä ñöbti Jesu kukwäre. ³⁰ Akwa müre rababa mate dite Pedrobtä rababa tuen Pedroye, abtä rekwetak-aba mda. Ye btäräbe jataba niken neen ñöte nguse, abtä ngrateba kri krörö kwe Jesuye:

¡Ti dentari ti Dänkien! nieba kwe Jesuye.

³¹ Ye btäräbe Jesukwe kaba küdehti, kākwe nieba mda ie:

¡Ye ñöbtä mata tödeke chi dikaro tibtü ye! Ti di tärä täte ma mikakrä dikekä ñöbti abko makwe ñan miri era jae ye, nieba Jesukwe Pedroye.

³² Yebti Jesu rankwaba rute Pedrobe angwane, müre rabababe kwekbe jökrä.

³³ Angwane nun nāma rute ye erere rababa jökrä ngukudokwähti temen Jesu ngwärekri, kākwe nieba ie:

¡Ma abko Ngöbö Odei era metre bkänä! nunkwe nieba Jesuye.

*Jesu btä nitre ja töitikaka ben nükani juta Genesarete
(Marcos 6.53-56)*

³⁴ Yebti nun rikaba nebe Ñö Okwä Kri Galilea ye kwärä nakri kä Genesarete. ³⁵ Angwane nitre nünanka yete, ie Jesu rükaba gare, aiseti jötrö ngwarbe Jesu nükani abko mikaba gare kwetre jabtä kä ngrabare temen kä ye kánti. Angwane ni kwati rükaba mräkä bren bren ngwena Jesu kánti, Jesukwe mikadre kuinta abkokäre. ³⁶ Angwane nitre bren bren ye abko Jesukwe tuadremetre dän körä aibe nuenbtä jabtä amne rabadreta kuinta abko mräkä rababa ribere ie. Ye erere bkänä, nitre bren bren rababa dän körä aibe nuenbtä Jesubtä angwane, rababa nebata kuinta batibe jökrä abko rakakaba kore.

15

*Dre dre tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekri niebare Jesukwe
(Marcos 7.1-23)*

¹ Abti bati nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nāmane Jerusalén abko rükaba Jesu kánti, kākwe kukwe ngwiantariba krörö ie:

¿Nun mräkä kirakira kākwe kukwe úkaninte nuendre, ² se ñöbtä abko nitre ja töitikaka mabe käta kite temen se? ¡Ni rabadre dbe Ngöbö ngwärekri, abkokäre ni ngāmi mröre, kānenkri köbötikadre abti mröre abko tä úkaninte kore amarehti nitre ja töitikaka mabe abko ñan tä köbötiike jire chi mrörä se! nieba kwetre Jesuye.

³ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati munye arato abko krörö: ¿Ñöbtä kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie abko munta kite jökrä temen, bti kukwe úkaninte au jakrä munkwe abko mikata bäri ütiäte jae munkwe? Ye niere tie. ⁴ Tita ngwentari, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé niebare krörö:

Mun rün btä mun meye mika ütiäte jae munkwe *Exodo 20.12; Deuteronomio 5.16*
amne,

nire nire kākwe ñākādre tare rün amne meye rüere, ni ye abko kāmikadre, *Exodo 21.17; Levítico 20.9*

niebare Ngöbökwé. ⁵ Akwa mun abko tä niere krörö: Ni iti kākwe niedre rünye amne meyeye: Jādrān tikwetikwe se erere tikwe biani jökrä Ngöböye, aiseti ti ñan raba mun die mike jire chi bti, niedre kwe, ye abko dbe, munta niere. ⁶ Ne aiseti nire nire kākwe nuendre kore, ni ye abko ñan rabadre rün amne meye die mike jire chi mda abko dbe Ngöbökrä munta niere, ye ngwane Ngöbökwé kukwe biani nuendre abko munta kite temen, kukwe úkaninte munkwe mikakäre ütiäte jae. ⁷ ¡Mun ngwarbe ja bä mike kuin nete! Munta ja bä mike kuin, ye mdenbtä abko ni Ngöbö kukwei niekä Isaías kākwe niebare krörö:

⁸ Juta ne käta ti mike ütiäte ja kada aibehti, aiseti tä ti tarere ñakare era metre.

⁹ Tätre ti kākitekä ngwarbe amne, kukwe úkaninte au jakrä kwetre, aibe tätre dirire ti Kukwei täte, *Isaías 29.13*

niebare kore Isaiakwe munbtä, nieba Jesukwe ietre.

¹⁰ Yebti Jesukwe ni jökrä kārāba, kākwe nieba krörö ietre:

Ti bike kukwe niere, ne kukwei nuen munkwe angwane, munkwe mika nūke gare jae abko krörö: ¹¹ Mrö jökrä kwetata nikwe, ye abko ñan tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekri, akwa kukwe jökrä káme nita niere ja kadabti ye abra tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekri, nieba Jesukwe ni kwatiye.

¹² Yebtä abko nun ja töitikaka Jesube kākwe krötaba ja ken ben, kākwe nieba ie:

¿Makwe blitaniri ye abko nitre bariseo kákwe kukwe nuri abtä moto nibi romon jökrä, ye makwe gari ya? nunkwe nieba Jesuye.

¹³ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre ye abko ti bike bä mike kri mu kwrere amne, kri mden mden abko ti Rün kä käinbti kákwe nökaní ñakare, ye abko jákädikä ngätri ngöi jökrä, bti kitadikä mento, ye kwrere rakadikä niaratrebtä. ¹⁴ Erere arato, ni ie kä tuen ñakare, kwrere jire nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre tätre dikekä, ñöbtä ñan angwane Ngöbö gare ñakare ietre amarebti tö Ngöbö kukwei dirire ni mda mdaye. Ne aisete tuemetre dikekä kore, ñöbtä ñan angwane ni nibu ie kä tuen ñakare rikadre ja jie ngwana kwärikwäri, ye ngwane niaratre nibu betadrekä gwaire kä mkäte nguse, nieba Jesukwe.

¹⁵ Angwane Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Makwe kukwe bä miri mröbtä, ye abko makwe dre nini abko niereta nunye, nieba kwe ie.

¹⁶ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

¿Munta näin raire tibe, akwa tita dre niere abko ñan tä nüke gare jire chi munye arato ya? ¹⁷ Tikwe kukwe nini abko krörö: ¿Nita mrö kwete, ye abko tä niken jökrä ni bülete, akwa nita nainkrö angwane, mrö ye kitakata jökrä ta, ye abko gare ñakare munye ya? ¹⁸ Nita mröre abti nita kitekäta, akwa kukwe kämekäme nita niere ja kadabti, ye abko tä ni töite amne ni motote abko erere nita niere, aisete kukwe kämekäme nieta níkwé ye abra tä ni mike ngite Ngöbö ngwäreki, ¹⁹ ñöbtä ñan angwane kukwe kämekäme abko tä ni töite amne ni motote abko erere nita niere amne nita nuene. Abtä nita ja mike ngite Ngöbö ngwäreki abko krörö: nita ni mda mda kämike, ni gure käta ja mike gure bati bati tiebe ni mda mdabe. Erere arato, ni merire brare ja mike ngite bätäkä ngwarbe jabe kwärikwäri amne ni jändrän goire ni mda mdakän amne ni blite ngwarbe ni mda mda rüere, erere arato ni ñäke ni mda mdabtä. ²⁰ Munta kukwe nuene kore angwane, munta ja mike ngite Ngöbö ngwäreki, akwa munkwe köbötikadre mrörä abko úkaninte kira ye erere munkwe ñan mikadre täte, yebtä mun ñan rabadre ngite jire chi Ngöbö ngwäreki. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

*Meri ñakare israelitare kákwe tödekani Jesubti
(Marcos 7.24-30)*

²¹ Yebti Jesu nämä yete, ye kánti kä mikakaba kwe, bti rikaba juta Tiro amne juta Sidón kukwäre. ²² Rababa yete angwane, meri iti Canaánbo, ñakare israelitare nünanka kä ye kánti kákwe krötaba Jesu ken, kä rababa ngrente krikri be krörö:

Ti Dänkien, ma jrei David tukwe mräkä. Ti ngwen ruentari tare jae, ñöbtä ñan angwane ti ngänkän tikwe btä úai käme tä nüne, käta mike ja tare nike krübäte tikän. Yebtä ti die mike, rababa niere.

²³ Akwa Jesukwe ñäkäba ñakare jire chi meri ye käre. Abtä nun ja töitikaka ben kákwe krötaba Jesu ken, kákwe ribeba krörö ie:

Meri se nibi ngrente krübäte dikaro ni jiebtí, aisete ngänkän kwe miketa quinta makwe, bti juenta jirekäbe, nunkwe nieba Jesuye.

²⁴ Angwane Jesukwe nieba meri yeye:

Juta israelita tä nianinte obeja kwrere, ye aibe kräke Ngöbökwé ti juani die mike, nieba kwe ie.

²⁵ Akwa meri ye abko rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwäreki, kákwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, ti die mike, rababa niere.

²⁶ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Mun ñakare israelitare abko käme nukro kwrere nieta nitre israelitakwe munbtä, aisete tikwe ma die mikadre angwane, bäsi ban dianka ngäbäkre níkwé kán, bti kita nukroye, ye kwrere tikwe nuendre, nieba kwe meri yeye.

²⁷ Angwane meri ye kákwe nieba mda Jesuye:

Jän, ti abra nukro kwrere bkänä nitre israelita okwäte ti Dänkien. Akwa nukro bkänkä tä niken mröre mesabtä angwane, mrö büre tä betekä timontimon abko tätre kwete, ye kwrere tita nete mtare amne makwe ti die mika chi abko ie ti tö nibi, nieba kwe Jesuye.

²⁸ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ti mräkä, mata tödeke kri era metre tibti, nibi tuen tie, aisete tikwe ma die mikadre, ie ma tö nibi, ye erere bikera nebe bare makrä, nieba Jesukwe ie.

Ye btäräbe meri ye ngänkän rababata quinta batibe abko rakakaba kore.

*Ni mili kräbkä bukani Jesukwe
(Marcos 8.1-10)*

²⁹ Yebti Jesukwe kä mikakaba kä ye kánti angwane, rikaba nebe Ñö Okwä Kri Galilea ye köräbti. Abti rikaba mda ngitiobti, kánti rababa tákänintbe. ³⁰ Jesu rababa tákänintbe, ye kánti ni kwati kákwe ja úkacröba btä. Nitre kákwe ja úkacröba kwati Jesubtä ye rikaba mräkä bren bren krörökrörö ngwena Jesuye: ni ngüre bren abko kisete näin nakwente, ni okwä kä drünente abtä kä tuen ñakare ie amne ni küde ngrötani aisete küde ruen ñakare ie. Erere arato, ni kukwei ñakare amne ni bren bätäkä ngwarbe bren mda mda kisete abko járababa kwetre, kákwe mikaba Jesu ngotobtä temen angwane, Jesukwe mikabata kuinta jökrä. ³¹ Ne aisete ni kukwei ñakare abko rababa blite amne ni küde ngrötani abko rababa nebeta kuinta amne ni nakwente abko rababa dikekäta kuin amne ni okwä kä drünente abko ie kä rababa tuen. Yebtä nitre kwati ye ñan töi rababa krütare mda kukwe ye tuare amne rababa Ngöbö nitre israelitakwe ye káikitekä jökrä.

³² Yebti Jesukwe nun ja töitikaka ben káräba, bti nieba kwe nunye:

Nitre tä kwati nete se nibi tuen bobre tie, ñobtä ñan angwane kä nena köbömä jire tätre tibe nete amne mrö ñakare kwetadre ietre. Abtä ti ñan tö nibi juenta mröi ja gwiriete. Nane di krütadre amne kä rötadrete bti ji ngrabare, abtä ti ñan tö nibi juenta mröi, nieba kwe nunye.

³³ Abtä nun ja töitikaka Jesube kákwe nieba mda ie:

Nete kä kaibete amne ni mda nüne ñakare kánime nete, ¿se abko mrö kwandre mdente nie ni kwati se bukakrä jökrä? nunkwe nieba Jesuye.

³⁴ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

¿Banta kunbe munkwe? nieba kwe nunye.

Angwane nunkwe nieba mda ie:

Banta kun kükü be nunkwe amne gwa kiakia tä ruäre nunkwe, nunkwe nieba ie.

³⁵ Angwane Jesukwe ni jökrä mikaba täke temen, ³⁶ kákwe ban kun kükü ye dianba kisete amne gwa kiakia ye dianba kisete kwe arato, kákwe kuin nieba btä Ngöböye, bti ban amne gwa ötakaba oto kiakia, kákwe bianba nun ja töitikaka ben yeye angwane, nunkwe dräiba nitre kwati yebti. ³⁷ Angwane nitre kwati ye kákwe mröba trinetrine jökrä, bti ban amne gwa oto rabateba ye abko nun ja töitikaka Jesube kákwe úkacröbata kutia kwä kükü jire. ³⁸ Nitre kwati kákwe mröba ye abko ni brare aibe mili kräbkä kákwe mröba amne, nitre merire amne ngäbäkre kiakia näma yete kákwe mröba arato, akwa tanba ñakare.

³⁹ Yebti Jesukwe nitre kwati ye juanbata jökrä ja gwiriete, bti Jesu rankwaba rute nun ja töitikaka benbe, bti nun rikaba nebe kákä Magdala ye kánti.

16

*Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye
(Marcos 8.11-13; Lucas 12.54-56)*

¹ Jesu rababa Magdala yete angwane, nitre bariseo amne nitre saduseo rababa Jesu kánti ja tuakäre ben, akwa Jesukwe ja dokwä mikadre kö okwäte, abkokäre rikaba kánti. Jesu abko juani era metre Ngöbökwä ye, ñakare ya abko Jesukwe bä mikadre, kákwe sribi kri ñan tuabare nuendre niaratre okwäbti abko rikaba niere Jesuye. ² Akwa Jesukwe nieba krörö ietre:

Käta kite dere angwane, munta niere krörö: Kä jübateniri tain káinta, aisete kä rabadi kuin moren jetbe, munta niere. ³ Erere arato, dekä angwane munta niere krörö: Mtare kä bä nibi tain káinta amne kä nibi mütare, aisete kä rabadi käme nüre, munta niere. Kä bäta nebe ño káinta abtä kä rabadi ño köbö kwatirekwatire tä nüke gare kuin munye, ¿se ñobtä abko Ngöböta sribi ño ño nuene ti köböire mtare kä ne ngwane abko ñan tä nüke gare munye se? ⁴ Mun nünanka kä ne ngwane abko moto kämekäme amne munta Ngöbö tarere munta niere, akwa käre munta niara tuemetre, abtä tikwe sribi kri ñan tuabare aibe nuendre mun okwäbti, ie mun töta nebe. Akwa sribi kri ñan tuabare ye tikwe ñan nuendre jire chi mun okwäbti, munta ribere ye kwrere. Akwa Ngöbö nämane Jonábe, kákwe sribi kri ñan tuabare nuenbare kräke, ye kwrere aibe Ngöbökwä bä mikadi mun kräke. Abko kore se, nieba Jesu ietre.

Bti Jesukwe kä mikakaba btätre yete amne rikaba kä mdabti.

*Dirikäre blo, yebtä Jesukwe nitre ja töitikaka ben mikani mokre
(Marcos 8.14-21)*

⁵ Yebti nun ja töitikaka Jesube rababa Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri angwane, nun rikadre ban ngwena abko käi rikwitakaba nunbti. ⁶ Ye btäräbe Jesukwe nieba krörö nunye: Olo ketete ti kukweiye munkwe. Lebadura nitre bariseokwe amne nitre saduseokwe, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, nieba kwe nunye.

⁷ Angwane nun ja töitikaka Jesube kä rababa blite krörö:

¡Nun ñan ki ban ngwena abtä Jesuta blite kore! nun rababa niere jae kwärükwäri.

⁸ Nun rababa blite kore, ye gaba Jesukwe. Abtä nieba kwe mda nunye:

¿Ye ñobtä munta tödeke ñakare dikaro tibti, kä nibi ban ñakare niere dikaro kore ye?
⁹ Ban kunrike be te tikwe ni brare brare aibe mili krärke jire bukaba angwane, ban oto rabateba abko ükkröbata kutia kobe, ye munkwe tuaba ja okwä jenbti. ¿Akwa ti di tarä mun bukakra ñan nükani gare munye amne töre ñakare munye arato ya ño ye? ¹⁰ ¿Erere arato, ban kun kükü be te tikwe ni brare brare aibe buri mili kräbkä jire amne ban oto nebete abko ürürkrö kutia kobe, ye nebe töre ñakare munye arato ya ño ye? ¹¹ ¿Ban ñakare nieta munkwe, ñan yebtä tita blite abko ñan nü gare munye ya? Lebadura nitre bariseokwe btä nitre saduseokwe abko ngäniene munkwe ja ngibiadre kuin tikwe nini munye, akwa ñan tita blite lebadura bante yebtä, nieba Jesukwe nunye.

¹² Angwane batibe ñan Jesu näma blite lebadura bante btä, akwa kukwe diri näma nitre bariseokwe amne nitre saduseokwe, ye abko Jesu näma bä mike lebadura kwrere abko ngäniene nunkwe ja ngibiadre kuin abko Jesu näma niere nun ja töitikaka benye abko rükaba gare nunye.

Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, niebare Pedrokwe
 (Marcos 8.27-30; Lucas 9.18-21)

¹³ Yebti Jesu rikaba nebe juta Cesarea Filipote kántita nun ja töitikaka benbe angwane, nieba krörö kwe nunye:

¿Ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne abko niere nieta tibtä ni mda mdakwe? nieba kwe nunye.

¹⁴ Angwane nunkwe nieba mda ie:

Ma abko Juan Bautista nukaninta nire nieta ni ruärekwé amne ni mda abko käta ma Elías nukaninta niere mabtä. Ni mda abko ma ni Ngöbö kukwei niekä Jeremías nukaninta nire ara niere, akwa ni mda abko tä niere Ngöbö kukwei niekä kirakira mda mda abko nukaninta nire nieta kwe mabtä, nunkwe nieba Jesuye.

¹⁵ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

¿Mun abko käta ti nire niere tibtä? nieba kwe nunye.

¹⁶ Angwane jötrö Simón Pedro käkwe nieba Jesuye:

Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara amne ma abko Ngöbö nire Odei abko nunta niere, nieba kwe Jesuye.

¹⁷ Angwane Jesukwe nieba mda Pedroye:

Simón, Jonás ngobo, kä raba nuäre mabtä amne Ngöbökwé ja di biani mae, ñobtä ñan angwane makwe kukwe nini tie, ye abko ñan ni kä nebtä köböire namani gare mae, akwa ti Rün tä kä käinbti ara jire käkwe mikani gare mae amne makwe nini tie. ¹⁸ Mdakäre abko, ti bike Pedro niere mae amne ja yebti nitre gätäkä ti käbti käkwe tödekadi amne rikadi niren kwati amne gata di kri krübäte ye abko käkwe ñan nitre gätäkä ti käbti ye ganaindre jire chi. ¹⁹ Erere arato, Ngöbö kä käinbti tä gobrane, ye kánti ni kwati rabadi nüke, abkokäre tikwe llabe biandi mae jukwe tikadre niaratre ngwiankäre nebe kä ye kánti Ngöböta gobrane. Makwe dre dre mäkädrete kä nebtä, ye abko rabadira mäkäninte käne kä käinbti Ngöbökwé amne, makwe dre dre tikadrete kä nebtä abko rabadira tikaninte käne kä käinbti sete Ngöbökwé. Abko kore se, nieba Jesukwe Simón Pedroye.

²⁰ Yebtä nun ja töitikaka Jesube, ie nieba krörö kwe:

Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara tä nete, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, nieba kwe nunye.

Jesu müre ketadi, niebare käne kwe
 (Marcos 8.31–9.1; Lucas 9.22-27)

²¹ Ye ngwane mentokwäre nun ja töitikaka Jesube, ie Jesu rikaba niere krörö: Ti rikadre Jerusalén, akwa ni näin nebe sete angwane, nitre unbre ji dokwäte btä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre ye käkwe ti mikadi ja tare nike kri krübäte, käkwe ti müre ketadi, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire, nieba Jesukwe nunye.

²² Abtä Pedro käkwe Jesu ngwianba kaibe mentokwäre, bti rikaba mäträre krörö btä:

¿Ti Dänkien, Ngöbö se okwäbti kukwe kore ñan rakadrekä jire chi mabtä näre! nieba kwe Jesuye.

²³ Akwa Jesu rikwitateba, käkwe Pedro tuaba ja käne, bti nieba mda kwe ie:

¿Satana, nän mento tibtä nete! Tikwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre ma kite ñäke kore tie ñan ñan. Kukwe mden tä nebe tuen dbe Ngöböye, ye kwrere tuen ñakare mae amne, ni kä nebtä ie jändrän tuen dbe abko erere tä tuen mae, aiset makwe ñan ñäkä kore tie, nieba Jesukwe.

²⁴ Yebti nun ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe nieba mda:

Nire nire tö ja töi mikai kwatibe nänkrä tibe, ni ye abko tö dre dreye jakrä abko raba käikwitekä jabtí amne köbö kwatirekwatire ja kwata raba ruentari tare ñakare ie nünakäre

tikrä abko jata ti jiebti, ²⁵ ñobtä ñan angwane nire nire tö ja kwata ngibiai jen jakrä abko krütadi kärekäre, erere rabadi kärekäre Ngöbö okwä bäre mento akwa, nire nire krütadi ti dokwäre abko rabadi dianintari nünakäre kärekäre Ngöböbe. ²⁶ Ye abko, ni rabadre jändrän jökrä bkäne kabre kä nebtä, akwa ni krütadre angwane nikwe ñan nünandre mda Ngöböbe, ne ütiäre abko dre rükadre nie. Erere arato, nikwe nünandre kärekäre Ngöböbe, ye abko ni ñan raba kökö jire chi jakrä, ñobtä ñan angwane jändrän ñakare jire abko ni rabadre bien Ngöböbe nuna kärekäre ben ye ütiäre. ²⁷ Akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita Ngöbö di kri bä nuärebti amne ti jatadita angeletre tikwe ben, ye ngwane abko ni itire itire käkwe dre dre nuenbare, ye erere tikwe kukwe ükadite kräke, käkwe ütiä biandi ietre.

²⁸ Akwa mun tä nete ne nuäre ngämi krüte, känenkri ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita gobrane, ye abko munkwe tuadi ja okwä jenbti abko ti tö nibi niei metre munye. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

17

Jesu bä nikwitani

(Marcos 9.2-13; Lucas 9.28-36)

¹ Yebti kä rikaba köbö ti ta mda angwane, Jesukwe Pedro, Santiago amne Santiago etba Juan aibe ngwianba jabe abko ben rikaba ngitio bäri mente käin yebti. ² Niaratre nämänena ngitio yebti käin angwane, batibe Jesu bä nikwitani bä jene niaratre okwäbti, aiseite ñänä trä dirare ye kwrere Jesu ngwäre bä namani amne, dän Jesubtä abko trä namani ngwen büreere kä trä dirare kwrere. ³ Ye btäräbe Moisés btä Elías namani gökökä yete blite Jesube, btä okwä namani. ⁴ Angwane Pedro käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, nunta nete abko käi nibi nuäre tibtä, aiseite ma tö ne ngwane nunkwe ju mikadi kiakia komä munkrä: kwati makrä, kwati Moisékrä amne kwati Elíakrä, niebare Pedrokwe.

⁵ Pedro nämäne blite kore Jesube, ye btäräbe müta trä ngwen jatani jüben niaratrebti angwane, müta yete abko ni kukwei jarabare krörö ietre:

Ni ne abko ti Odei tare kri tikwe. Niara käi nuäre krübäte tibtä, aiseite niara kukwei nua munkwe abko ni kukwei namani kore mütate.

⁶ Ni kukwei namani kore mütate, ye jarabare nitre ja töitikaka Jesube yeye angwane, kä jürä namani krübäte btäre, abtä nikaninbe ngitiekä ngwäreere temen. ⁷ Ye btäräbe Jesukwe krötäbabe ken, käkwe nuainbtä, bti niebare kwe ietre:

Näin krö. Mun ñan rekwetaka, niebare kwe ietre.

⁸ Ye btäräbe niaratre käkwe nikrabareta angwane, ni mda ñakare amne Jesu aibe nämäne kaibe, btä okwä namani. ⁹ Yebti Jesu nikaninta niaratrebe ngitiobtä motokwäre angwane, Jesukwe niebare ietre:

Ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne ngämi krüte, bti nüketa nire, ye känenkri kukwe turi munkwe ngitiobti käin sete, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹⁰ Abtä nitre nimä ja töitikaka ben ye käkwe niebare mda ie:

¿Ma krütadi bti rükadita nire mata niere ne ngwane, ñobtä abko Elías rükadre Ni Dianinkä Ngöbökwä käne kukwe ükatekäre biare kräke abko Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätre këta niere? niebare kwetre Jesuye.

¹¹ Amne Jesukwe niebare mda ietre:

Elías rükadre käne ye abra era bkänä. Erere arato, niara rükadre, käkwe jändrän jökrä ükadrete kuin metre, ye abra era bkänä. ¹² Akwa Elías abko nükänina, akwa Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätre, ie niara ñan nükani gare, aiseite tö namani dre dre nuein btä, erere nuenbare kwetre amne mrä müre ketani kwetre. Ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne käkwe ja tare nikadi kri niaratre kisete arato abko ti tö nibi niei munye. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka ben yeye.

¹³ Angwane Jesu nämäne blite Juan Bautistabtä abko nükani gare ietre.

Jesukwe üai käme juanintari ngäbäkrebtä

(Marcos 9.14-32; Lucas 9.37-45)

¹⁴ Yebti nitre nämä kwati ngitiobtä ngüsrüri, ye kënti Jesu rikabata angwane, ni iti käkwe krötäbabe ken amne rikababe ngitiekä ngukudokwäbti temen ngwärekre, käkwe nieba krörö ie:

¹⁵ Ti Dänkien, ngäbäkre tikwe noko ngwen ruentari tare jae tikrä, ñobtä ñan angwane tä nikrenkä krübäte temen tikän abko kisete tä ja tare nike kri. Erere arato, tä kite nikrenkä temen angwane, tä niken mate ñukwäte, ere angwane abko tä niken temen ñöte tikän ¹⁶ abko nitre ja töitikaka mabe, ie ti nü ngwena, akwa ñan di nibi mikakäreta quinta, aiseite miketa kuin tikrä abko tita ribere mae, nieba kwe Jesuye.

¹⁷ Abtá Jesukwe nieba mda:

¡Aingwaree, ti moto iko munbta! Mun ye ño abko moto kámekáme dikaro abti munta tódeke ñakare dikaro Ngöböbti ye. ¿Ti rabadi ká nuái mda munbe amarebti ye? nieba kwe.

Ye btárábe Jesukwe nieba mda:

Ngábákre ye ngwen tie, nieba kwe.

¹⁸ Ye erere bkáná, ngábákre járúkaba Jesu kánti angwane, Jesukwe ngrateba úai kámenbti, kákwe úai káme ye juantariba ngábákre yebtá amne ngábákre ye rababata kuinta batibe.

¹⁹ Yebti nun ja tóitíkaka Jesube kákwe nieba kaibe ie:

¿Ñóbtá úai káme ñan niki mento nunye ngábákre sebtá ruen? nunkwe nieba.

²⁰ Abtá Jesukwe nieba mda nunye:

Munta tódeke ñakare bkáná Ngöböbti, ye mden kisete úai káme ñan niki mento munye. Ye munkwe tódekadre chi mostasa nurai chi ye náre, akwa munkwe tódekadre era metre Ngöböbti, ye ngwane mun rabadre niere ngitio nokoye: Ja denká mento yete, bti ma rika ká mdabti, munkwe niedre ie, ye erere ngitio noko rikadre mento amne jándrán ñan rabadre jire tare nuendre munkrá, ye abko ti tó niei metre kore munye. ²¹ [Akwa úai káme ne kwrere juantarikrá mento abko blitadre Ngöböbe amne ja báindre Ngöbökrá káne aibe kóbóire munkwe juandretari mento.] Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.*

²² Yebti nun náma díkeká gwaire Jesube ká Galilea kántita temen mda angwane niarakwe nieba nunye:

Ti Ni Ká Nebtá Ngobo ne kitadi ngise ni mdaye ²³ amne niaratre kákwe ti müre ketadi, akwa kóbómákare angwane ti rúkadita nire, nieba Jesukwe nunye.

Jesukwe kukwe nieba kore nunye, yebtá abko nun moto rababa ulire jókrá.

Ju blitakrá Ngöböbe ye útiá biandre

²⁴ Abti Jesu amne nun ja tóitíkaka ben rababata juta Capernaúmte angwane, nitre ngwian káraká ju blitakrá Ngöböbe kráke, ye rikaba nebe Pedro kánti, kákwe nieba kröró ie:

¿Diriká makwe ye tárá ju blitakrá Ngöböbe ye útiá bien arato ya? nieba kwe.

²⁵ Angwane Pedro kákwe nieba mda ie:

¡jánri, tárá útiá bien yeri! nieba kwe.

Yebti Pedro rikaba nebeta gwi angwane, Jesu ara jire kákwe ñákába káne ie, kákwe nieba:

Simón, kukwe nebtá mata tóbike ño abko ti tó nibi ngwiantari mae abko kröró: ¿Jrei krikri ká nebtá ye abko káta ja útiá biamna nireye? ¿Ngábákre jen kwrere kákwe ja útiá biandre ie nieta kwe ya? o ¿Ni mda mda abko kákwe ja útiá biandre nieta kwe? abko niere tie Simón, nieba Jesukwe Pedroye.

²⁶ Angwane Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Ni mda mda abko kákwe ja útiá biandre nieta kwe ne abko, nieba Pedrokwe.

Angwane Jesukwe nieba mda:

Ngábákre jreikwe abko kákwe ja útiá biandre ñakare kore ñan ñan. Ye mden kisete, ju blitakrá ti Rún Ngöböke noko tikwe útiá biandre ñakare arato abko rabadre dbe, ruen tie.

²⁷ Akwa níkwe ñan ja útiá biandre angwane, ni mda mda rabadre tóbike blo ni btá abko ngániene nán gwa kite Ñó Okwá Kri Galilea sete. Makwe kótu kita ñóte angwane, gwa mden raba káne kótubtá, ye makwe dian jate. Gwa ye abko kadate ngwian tádi abko kwandi mae, aisete ngwian tádi táte ma amne ti útiá biankrá. Ngwian yebti ma rika ja útiá bien amne makwe ti útiá bian arato. Abko kore se, nieba kwe Pedroye.

18

Nire bári útiáte niebare Jesukwe

(Marcos 9.33-37; Lucas 9.46-48; 17.1-2)

¹ Abti ká ye ngwane nun ja tóitíkaka Jesube kákwe krótába ken mda, bti nunkwe nieba ie:

¿Ngöböta gobrane nunbti, ne ngátáite nire abko bári útiáte ruen? nunkwe nieba Jesuye.

² Angwane Jesukwe ngábákre chi kárába iti, bti mikaba tákánintbe nun ngátáite kwe, ³ kákwe nieba kröró:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko kröró: Ngábákre kiakia tá ja mike bobre, ne kwrere munkwe ñan ja mikadre bobre Ngöböbtá ne ngwane, Ngöböke ñan gobrandre jire chi munbti. ⁴ Ne aisete, ni bti Ngöböta gobrane, ye ngátáite nire nire káta ja mike bobre Ngöböbtá abko tá ja mike bobre ngábákre chi ne kwrere, ye abko bári útiáte.

⁵ Ye abko, nire nire káta ni ja mikaka bobre Ngöböbtá ngábákre chi ne kwrere ye kaen ngábti ti kábti, ye ngwane ti ne ara jire káta ngábti kwe. ⁶ Akwa nire nire káta ja mike bobre Ngöböbtá ngábákre ne kwrere, ye nirekwe ngwiandreta ti káikwiteká jabti, kánti rabadre kukwe nuene bári káme mda, ni ye abko Ngöböke mikadi ja tare nike krúbáte. Mden kisete,

* **17:21** Versículo ne abko ñan tá tikani manuscrito bári kuinkuin btá, akwa jatani Marcos 9.29 yekri.

ni ye ngämi ni tödekaka tibti ngwen ti käikwitekä jabti, känenkri jäkwata kri nura ukwakrä ye mäkädre ngärä, bti kitadre mrente nguse kanti müre reketadre abko rabadre bäri kuin kräke. Ye kwrere ni ye ñan rabadre ni tödekaka tibti ngwen ti käikwitekä jabti.

⁷ Ni kä nebtä, kräke kukwe tarä keta kabre käta ni nuente ja käne abko nita ja mike ngite, ye abko käme nikrä bkänä, akwa ye abko tä käre. Akwa nire nire köböite ni mda mda tä ja mike ngite Ngöbö rüere, ñi ye abko bobre jakän! ñobtä ñan angwane Ngöbökwé niara mikadi ja ngie nuen krübäte ni mda mda ye dokwäre. ⁸ Ne aiseté ma kise ya o ma ngoto ya, köböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, makwe tikaka ta jae, bti makwe kitaka mobe ja okwä bäre mento abko bäri rabadre kuin, ñobtä ñan angwane makwe nünandre deme kise kwäräbe amne ngoto kwäräbe rikakäre nüne Ngöböbe kä käinbti abko bäri kuin angwane, ñan ma kise krobu amne ma ngoto krobu ben ngöi jökrä Ngöbökwé ma kitadre ñukwä jutra ngitiekä kärekäre te. ⁹ Erere arato, ma okwä köböite ma raba ja mike ngite Ngöbö rüere, ne ngwane makwe ja okwä ye diante kwati mento, bti makwe kitaka mobe arato, ñobtä ñan angwane ma okwä kwatibe ben ma rikadre nüne kärekäre Ngöböbe, ye abko rabadre bäri kuin makrä amne, ñan ma okwä kubu ben ngöi ma kitadre kärekäre ñukwä jutrate kä ja tare nikakrä kanti. Ye mdenbtä tita kukwe bä mike kore mae, nieba Jesukwe munye.

¹⁰ Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Nitre tödekaka tibti tä ja mike bobre Ngöböbtä, ye abko ngäbökre kiakia kwrere, se munkwe ñan bätä ngwian btä tikän, ñobtä ñan angwane käre angeletre niaratrekwe tä ti Rün ngwäreki kä käinbti.

*Obeja nianinte, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Lucas 15.3-7)*

¹¹ Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatani ni nianinte ye diantarikäre. ¹² Yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö munye: Ni iti kwe obeja tädre gre ketarike, akwa obeja krati rikadre ngwarbe kwäräkwärä kän, ye ngwane obeja rabadre gre ketabkä bti krä jätäbti krä ökän (99), ¿ye ñan mikadre kwe ja ngibiare kaibe ngitiobti, bti rikadre obeja nianinte krati ye känentari ya? Jänri, rikadre obeja nianinte ye känentari. ¹³ Abti obeja ye kwandretari ie angwane, obeja kratibe ye abko bäri käi rabadre nuäre btä obeja gre ketabkä bti krä jätäbti krä ökän yebti ta abko ti tö nibi niei metre. ¹⁴ Ye kwrere arato, mun Rün tä kä käinbti sete abko ñan tö nitre tödekaka tibti tä ja mike bobre Ngöböbtä ngäbökre kiakia kwrere se tuai nente jire iti jakän. Abko kore se, nieba Jesukwe.

*Ja mräkä tödekaka Jesubti töi diandre ño
(Lucas 17.3)*

¹⁵ Yebti Jesukwe nieba mda:

Ma mräkä mden erere käkwe ja mika ngite ma rüere angwane, ma rika käkwe blita kaibe ben amne ja mikani ngite ño ma rüere kwe, ye makwe mika gare ie. Yebti ja ngite niedre kwe mae amne kukwe ükadrete kwe mabe, ne ngwane mun nibirate kuin jabtä. ¹⁶ Akwa ñan tö raba ma kukwei nuai amne ñan tö raba kukwe ükaite mabe ne ngwane, makwe ni mda känä iti, nibu ja mukore abko ben ma rika bliteta ma mräkä yebe. Abti makwe blitadi ño ben, ye abko rabadi gare metre ni nibuye, ni nimäye. ¹⁷ Akwa ma näin ni mda mda ngwena jabe, ye okwäbti ma mräkä ñan tö raba kukwe ükaite janknu mabe ne ngwane, nitre gätäkä ti käbti tä ja ükekrö ye ie makwe mika gare gätäte; akwa nitre gätäkä ye käkwe blitadre ma mräkä yebe, akwa ñan tö rabadre kukwe ükaite janknu mabe ne ngwane, ni tödekaka ngöbö ngwarbehti, kwrere jire raba tuen munye amne ni ngututu jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä ye kwrere jire raba mun okwäte arato.

¹⁸ Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Munkwe dre dre mäkädite kä nebtä, ye abko rabadi mäkaninte kä käinbti Ngöbökwé amne munkwe dre dre tikadrete kä nebtä abko rabadi tikaninte Ngöbökwé kä käinbti sete. ¹⁹ Ye kwrere arato, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Mun nibu käkwe kukwe ükadrete jabe kwärükwäri kä nebtä käkwe ja töi mikadre gwaire, bti mun tö rabadre dreye, ye abko munkwe kärädre Ngöböye, käkwe blitadre ben amne ti Rün kä käinbti sete käkwe biandi munye, ²⁰ ñobtä ñan angwane ni tädre nibu ya o nimä ja ükaninkrö gätäre ti käbti ye abko ti tädi siba ketetibe bentre. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Kukwe blo diandre jabti ta kwärükwäri

²¹ Angwane Pedro rikaba, käkwe kukwe ngwiantariba Jesuye, käkwe nieba:

Ti Dänkien, ¿ti mräkä iti käkwe kukwe nuendre blo ti rüere, se abko tikwe diandre bäbe bti ta ruen? ¿Tikwe diandre bä kükü bti ta ya? nieba kwe Jesuye.

²² Abtä Jesukwe nieba mda Pedroye:

Ñan makwe diandre bä kükübe bti ta abko ti bike niere mae, akwa makwe diandre gre ketamä bti bä jätäbti bä kükü (77) bti ta. ²³ Ne aiseté ni bti Ngöböta gobrane, ngätäite kukweta nakenkä krörö abko ti bike bä mike: Bati jrei nämäne iti abko nikani rürümön ütiä

ükete sribiká kwekwe ben. ²⁴ Nikani rürümon ütiä ükete krörö, ye btäräbe sribiká iti kwe abko bti rürümon ütiä nämane millone kabre krübäte abko jänükani jrei ye kánti. ²⁵ Akwa sribiká ye abko ie ngwian ñan namani jire chi ja ütiä biankrä jrei yeye. Abtä jrei ye kákwe sribiká ye rürümoimna meri kwe amne ngäbriänká kwekwe amne jändrän kwekwe erere ben ngöi rürümoimna jreikwe rürümon ütiäre. Amne sribiká ye abko rabadre ni klabore ni mdakrá kore, jreikwe sribi ütiä diandre rürümon ütiäre abkokäre. ²⁶ Akwa sribiká ye nikani mate ngukudokwäbti temen jrei ye ngwärekre, kä namani ribere kisere krörö jrei yeye: Makwe ti ngibia bätäre abko ti tö nibi ribei mae amne rürümon ütiä tibti ye tikwe ütiä biandita jökrä mae, niebare kwe jreiye. ²⁷ Angwane sribiká ye namani ruentari tare jrei yeye, kákwe rürümon ütiä kabre ye diani jökrä bti ta, kákwe tikaninte.

²⁸ Yebti sribiká ye nikaninta angwane, sribi muko kwe abko bti rürümon ütiä nämane chi kwe abko ben namani ngätäi. Angwane sribiká ye nikani beteká, kákwe sribi muko kwe ye kani roro mkäbti, nikani roro mkä kekete se kwrere, kä namani niere: ¡Rürümon ütiä mabti, ye makwe ütiä bianta jökrä tie! namani niere ie. ²⁹ Akwa sribiká ye nikani mate ngukudokwäbti temen sribi muko ye ngwärekre, kä namani ribere kisere krörö ie: Makwe ti ngibia bätäre abko ti tö nibi ribei mae amne rürümon ütiä tibti ye tikwe ütiä biandita jökrä mae, niebare kwe sribi mukoye. ³⁰ Akwa sribiká ye ñan tö namani sribi muko kwe ye ngwen ruentari tare jae, kákwe kitani ngite kä teri, bti rürümon ütiä ye biandreta jökrä kwe angwane batibe tikadreteta, abkokäre kitani ngite kwe.

³¹ Sribiká kákwe nuenbare kore, ye abko matani tare sribiká mda mdabtä. Abtä sribiká kákwe dre nuenbare ye abko sribiká mda mda ye nikani, kákwe niebareta jökrä jreiye. ³² Abtä jrei ye kákwe sribiká ye kárämna mda. Nükani jrei kánti angwane, niebare kwe ie: ¡Ma moto käme! Rürümon ütiä kabre krübäte mabti abko tikwe diandre mabti ta abko ma rababa ribere kisere tie, erere tikwe nuenba makrá. ³³ Tikwe ma ngwianba ruentari tare jae, kákwe rürümon ütiä kabre diani mabti ta, ye kwrere makwe sribi muko makwe ye ngwiandre ruentari tare jae arato bá amarebti makwe kitani ngite rürümon ütiä chi dokwäre se, niebare jreikwe ie. ³⁴ Yebti jrei moto namani romon krübäte sribiká ye kräke, kákwe kitani ngite. Ye kánti ngö tikadreká krübäte mikakäre ja ngie nuen abti rürümon ütiä biandreta jökrä kwe jreiye amne batibe rabadre tikaninte abkokäre abko nakaninká kore. ³⁵ Ye kwrere arato, mun mräká mden mden kákwe kukwe nuendre blo mun rüere, akwa munkwe ñan diandre bti ta ja moto kuinbti, ye ngwane ti Rün tä kä káinbti se kákwe ñan mun ngite niara rüere diandre ká jire chi munbtä arato. Abko kore se, nieba Jesukwe.

19

*Meri tuadremetre ya, ñakare ya
(Marcos 10.1-12; Lucas 16.18)*

¹ Jesu náma Galilea yete, kákwe blitaba ünän jökrä kore, bti kä mikakaba kwe kä ye kánti, bti rikaba nebe kä Judeate, Nö Jordánbtä kä driri. ² Angwane nitre rikaba kwati Jesube amne Jesukwe ni bren bren mikabata quinta kä ye kánti.

³ Ye ngwane abko nitre bariseo rükaba ruäre Jesu kánti abko tö rababa Jesu nuaite ja káne, kákwe nieba krörö ie:

¿Kukwe mden erere nuendre merikwe angwane, rabadre tuen käme nie, yebtä nikwe meri nikwe tuadremetre ye abko dbe abko Ngöbö Kukwei tä niere ya? nieba kwetre Jesuye.

⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ngöbö Kukwei käta dre niere kukwe yebtä abko btä mun tärä ñäke, aisete gare kuin munye ruen tie abko krörö: Kena dekä Ngöbökwé kä dätebare angwane, “ni brare btä ni merire dätebare kwe,” abko ie niebare krörö:

⁵ Ne aisete ni brare kákwe ja mikadre gure angwane, rikadre nüne jenena rünbtä amne meyebtä mento merire kwebe.

Angwane ni nibu ye abko rabadi ni itibe kwrere,

Génesis 2.24

abko niebare Ngöbökwé ietre. ⁶ Ye kwrere ni nibu ye ñan rabadi ni nibu kwrere mda, akwa rabadi ni itibe kwrere. Ye mden kisete, Ngöbökwé ni mikani ni itibe kwrere, ye ni ñan rabadre denká jire chi jene jene mentokwäre, aisete ni brare kákwe ñan meri tuadremetre, niebare kwe.

⁷ Abtä nitre bariseo kákwe nieba mda Jesuye:

Mata niere kore, ¿se ñöbtä abko meri tuadremetre angwane, tärä biandre ie bti juandretari abko Moisékwé köböi biani nunye arato? nieba kwetre ie.

⁸ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mun dokwáká ribi ribi Ngöbökrä, ye mdenbtä abko munkwe meri tuadremetre abko Moisékwé köböi biani munye ye. Akwa kena Ngöbökwé ñan kukwe mikanintbe kore, ⁹ aisete ti bike niere krörö munye: Meri ja mike ngite ñakare brare mda mdabe, akwa brare kwe

käkwe tuadremetre, bti ja mikadre gure meri mdabe kwe, ye ngwane ni brare ye tä ja mike ngite meri yebe meri käne kwe rüere. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

¹⁰ Angwane nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba ie:

Meri nikwe abko rabadre ni mdabe aibe dokwäre ni rabadre tuemetre amne kukwe mda mda dokwäre ñakare ne ngwane, nikwe ñan ja mikadre gure jirekäbe abko bäri kuin ñan ñan, nunkwe nieba Jesuye.

¹¹ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Munkwe kukwe nini, ye abko era bkänä, akwa ni kwati ñan raba kaen ngäbti mikakäre täte, aiseté nire nire ie Ngöbökwé ja di biandre kukwe ye mikakäre täte aibe tä kaen ngäbti. ¹² Ne aiseté kukwe tä rä kabre btä ni brare brare kwati ñan tä ja mike gure abko krörö: Ni ruäre tä däreere kise tökare biare, abtä ñan tä ja mike gure amne tä nebe kaibe kärekäre. Akwa ni ruäre abko ni mdara jire käta däreere kaibe, abtä tä nebe kise tökare amne ñan töta nebe ja gurebtä, aiseté tä nebe nüne kaibe; akwa ni ruäre abko ñan tä ja mike gure jirekäbe nünakäre Ngöbö gobranka kä käinbti ye kräke, aiseté nire nire tö raba kukwe ne kaen ngäbti nünakäre kore Ngöbökrä, ye käkwe ka ngäbti. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka bneye.

Jesukwe ja di biani ngäbäkre kiakiaye

(Marcos 10.13-16; Lucas 18.15-17)

¹³ Yebti ngäbäkre jirikaba ruäre nebe Jesu kanti abko Jesukwe kise mikadre bti, käkwe blitadre Ngöböbe kräke, akwa nun ja töitikaka Jesube rababa ñäke nitre ngäbäkre ngwianka yeye. ¹⁴ Abtä Jesukwe nieba nunye:

Ngäbäkre ye tuemetre kite tie. Munkwe ñan ji öta käne, ñobtä ñan angwane nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne kwrerekwrere, ni yebti abko Ngöböta gobrane, aiseté munkwe ñan ji öta käne, nieba Jesukwe.

¹⁵ Yebti Jesukwe kise mikaba ünän jökrä ngäbäkrebti, ja di biankäre ietre, bti kä mikakaba kwe.

Ni bati jändrän bkänkä kabre käkwe blitabare Jesube

(Marcos 10.17-31; Lucas 18.18-30)

¹⁶ Yebti ni rikaba iti nebe Jesu kanti, käkwe nieba krörö ie:

Dirikä, ¿sribi mden bäri kuin nuendre tikwe abko ütiäre ti rabadre nüne kärekäre Ngöböbe? nieba kwe Jesuye.

¹⁷ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

¿Ye ñobtä abko sribi mden bäri kuin nuendre btä mata kukwe ngwentari tie ye? Ni kuin abra tä rä itibe abko Ngöbö ara, akwa ma tö nünai kärekäre Ngöböbe ne ngwane, kukwe biani nuendre nie Ngöbökwé, ye makwe mika täte jökrä, nieba Jesukwe ie.

¹⁸ Angwane ni bati ye käkwe nieba mda Jesuye:

¿Kukwe mden mden mikadre täte tikwe? nieba kwe ie.

Jesukwe nieba mda ie:

Makwe ñan ni mda kämika.

Ma gure, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe.

Makwe ñan go.

Makwe ñan blita ngwarbe ni mda mda rüere kitakäre ngite.

¹⁹ Erere arato, ma rün amne ma meye mika ütiäre jae.

Amne mata ja tarere au,

ye kwrere makwe ni mda mda tare arato, *Exodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20;*

Levítico 19.18

nieba kwe ie.

²⁰ Angwane ni ye käkwe nieba mda Jesuye:

Makwe kukwe nini, ye erere tita mike täte jökrä. ¿Se abko tikwe dre nuendre mda se? nieba kwe ie.

²¹ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ma tö rabai metre Ngöbö ngwärekre ne ngwane, jändrän tä makwe ye erere nän rürümoine jökrä, bti makwe ngwian ye dräi ni bobre bobrebti angwane, ma rabadi jändrän ütiäre kri bkäne kabre kä käinbti sete. Makwe jändrän rürümoin ünän jökrä kore, bti ma jata ti jiebti. Abko kore se, nieba kwe ni bati yeye.

²² Jesukwe nieba kore ie angwane, niara abko jändrän bkäne kabre krübäte, aiseté moto rötäteba jändrän kwekwe ye jiebti amne moto rababa ulire, ben rikabata.

²³ Yebti nun ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe nieba:

Ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Ni jändrän bkänkä krikri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti abko tare krübäte kräke, ²⁴ aiseté ti bike niereta mda bati munye: Aku okwä chi, yete ta kameo krikri ye ara rikadre nuäre, akwa nitre

jändrän bkänkä kri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti, ye abko bäri tare kräke, nieba Jesukwe nunye.

²⁵ Kukwe yebtä nun ja töitikaka Jesube ñan töi rababa krütare mda Jesu kukwei nuare. Abtä nunkwe nieba mda ie:

¿Ni jändrän bkäne kri ñan rabadre dianintari nini makwe, se nire abko rabadi dianintari amarebti se? nunkwe nieba ie.*

²⁶ Angwane Jesukwe nun tuaba ja käne, käkwe nieba mda nunye:

Mun kä nebtä ye kräke abko kukwe ye tare, akwa Ngöbö abko kräke jändrän ñakare tare jire chi, aiseite niara aibe raba ni dentari, nieba Jesukwe.

²⁷ Abtä Pedro käkwe nieba mda Jesuye:

¿Nunkwe jändrän jökrä mikaninte, bti nunta näin ma jiebtí, se abko Ngöbökwé dre biandi ütiäre nunye? nieba kwe.

²⁸ Angwane Jesukwe nieba mda:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöbökwé jändrän jökrä ükadite btin kä mrä ngwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne rabadi tákänintbe kürä gobrankräbti kä nuärete, ye ngwane mun ja töitikaka tibe ye abko rabadi tákänintbe gwaire siba tibe kürä kwä jätäbti kubu yebti. Ye kánti abko juta keta jätäbti ketebu nitre israelitakwe abko kräke munkwe kukwe ükadite siba tibe. ²⁹ Amne nänbtä ti jiebtí, nire nire käkwe ju mikaninte amne etbakantre amne ngwai mikaninte kwe, erere arato rün, meye amne ngäbriänkä kwekwe mikaninte kwe amne kä kwe erere mikaninte jökrä kwe nänbtä ti jiebtí, nitre ye abko ie Ngöbökwé jändrän biandi gre ketarike rike bäri mda amne Ngöbökwé mikadi nüne kärekäre jabe arato. ³⁰ Akwa ni kwati tuen bäri ütiäte ütiäte kä ne ngwane, ye abko rabadi ütiäte ñakare Ngöbö ngwärekre; akwa ni kwati tuen ngwarbe, ütiäte ñakare kä ne ngwane, ye abko rabadi bäri ütiäte Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

20

Sribikä uba gräte, btä Jesukwe kukwe bä mikani

¹ Yebti Ngöbö abko ñan tä sribi ütiä bien ni kä nebtä kwrere abko Jesukwe bä mikaba mda, käkwe nieba krörö: Ngöböta gobrane ño ni kwe ngätäite abko ti bike bä mike ni kä bkänkä kwrere. Bati ni kä bkänkä nikani dekä ni känene sribikäre jakrä uba gräte. ² Ye erere sribikä kwani ie angwane, sribi ütiä biandre nuäi köböiti, ye erere ükaninte kwe bentre, bti juani kwe sribire uba gräte.

³ Yebti ñänä okwä krä ökän näre angwane, nikaninta jutate. Nikani nebete yete angwane, ni mdara jire nämane nünaninkä ngwarbe kwani ie ⁴ angwane, niebare kwe ietre: Uba gräta tikwe sete, ye te mun nän sribire siba amne sribi ütiä bianta ño, ye näre tikwe ütiä biandi munye, niebare kwe ietre. Ye erere bkänä, nitre ye nikani sribire.

⁵ Yebti ñänä ruäre näre angwane, kä bkänkä ye nikaninta jutate ni mda mda känene. Erere arato ñänä okwä krämä dere angwane, nikaninta amne nitre kwani ie yete, erere juani sribire kwe arato uba gräte. ⁶ Yebti ñänä okwä krärike näre dere angwane, kä bkänkä ye nikaninta jutate amne ni mda nämane ngwarbe abko kwani ie angwane, niebare kwe ietre: ¿Ñobtä munta sribire ñakare amarebti munta ngwarbe nete köböiti jire se? niebare kwe ietre. ⁷ Angwane nitre ye käkwe niebare mda kä bkänkäye: Sribi bkänkä nun känene ñakare sribikäre jakrä, ¿se abko nunkwe sribidre mdente? niebare kwetre ie. Angwane kä bkänkä käkwe niebare ietre: ¿Mun nän sribire jötrö arato uba gräte tikrä sete! niebare kwe ietre. Ye erere bkänä nitre ye nikani sribire.

⁸ Yebti kä jatanina iko dere angwane, kä bkänkä ye käkwe niebare nitre sribikä ye dänkienye: Sribikätre ye kärere jökrä, bti makwe sribi ütiä bian ietre. Akwa nitre nü sribire bäri mrä, ye ara jire ie makwe sribi ütiä bian käne. Abti nitre niki sribire bäri käne ye abko ie makwe sribi ütiä bian mrä, niebare kwe ie. ⁹ Ye erere bkänä, nitre nükani sribire mrä ñänä okwä krärike dere, ye ie sribi ütiä köböiti biani täte jökrä.

¹⁰ Yebti nitre nikani sribire bäri käne dekä ye nikani sribi ütiä tuen jae angwane, sribi ütiä biandi bäri kabre ietre namani nütüre, akwa sribi ütiä biandre nuäi köböiti, ye erere biani täte ietre. ¹¹ Sribi ütiä dianina kore kwetre angwane, nikani ñäke kä bkänkä ye rüere, ¹² kä namani niere: Nitre nü mrä köre käkwe sribiniri ñänä okwä kratibe, akwa nun abko käkwe sribiniri tare ñänä ngirete ta nebebe kä dere. ¿Se ñobtä abko munkwe sribi ütiä bini ja näre nunye niaratrebe se? niebare kwetre. ¹³ Abtä kä bkänkä ye käkwe niebare krörö sribikä iti ie: Ja mräkä, ñan tita kukwe nuene blo ma rüere ruen tie, ñobtä ñan angwane sribi ütiä

* **19:25** Jesu näire ni ngwian bkäne kri abko nämane ngwian bkäne, ñobtä ñan angwane Ngöbö nämane ja di bien ietre, aiseite bäri Ngöbö kukwe muko, aiseite rabadre dianintari käne, nitre israelita nämane nütüre Jesu näire. Ne aiseite, nitre ja töitikaka Jesube abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

bianta nuäi köböiti, ye erere tikwe biandi mae abko nikwe ürüte kore dekä, ye tä töre mae ruen tie. ¹⁴ Ne aisete sribi ütiä makwe, ye erere kaen ngäbti, bti ma rikata ja gwiriete, ñobtä ñan angwane nitre nü sribire mrä dere abko ie tikwe sribi ütiä bini ja kwrere mabe, ye abko kukwe tikwe, ¹⁵ ñobtä ñan angwane ngwian ye abko tikwe, aisete ti tö rabadre dre dre nuein bti, ye erere ti rabadre nuene ruen tie. ¿Akwa tita ja moto mike kuin sribikä mrä se kräke, yebtä ma nibi mokrere ben ya ño ye? niebare kwe abko nakaninkä kore. Ne ngörä.

¹⁶ Ne aisete nire nire rabadre mrä, ye abko rabadita käne amne nire nire tä käne ye abko rabadi mrä, [ñobtä ñan angwane Ngöböta ni kwati nübaire, akwa ni braibe abko diankata jakrä kwe.] Abko kore se, nieba Jesukwe.*

*Jesu müre ketadi abko niebare bämäkäre kwe
(Marcos 10.32-34; Lucas 18.31-34)*

¹⁷ Yebti Jesu rikabara ji ngrabare Jerusalén kukwäre angwane, nun ni jätäbti nibu ja töitikaka ben, ye abko käräba kaibe mento kwe, käkwe nieba nunye:

¹⁸ Mtare nita näin Jerusalén kukwäre. Ni näin nebe Jerusalén, ye kanti ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätre yeye. Niaratre ye abko käkwe ti kitadi ngise müre ketadre amne, ¹⁹ nitre romanobo ñakare israelitare abko ie ti kitadi ngise amne niaratre käkwe ti mikadi yakrä kri jae amne ti kwata metadi krübäte kwetre. Yebti ti müre ketadi krusobtä kwetre, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

*Juan btä Santiago meye käkwe kukwe ribebare Jesuye
(Marcos 10.35-45)*

²⁰ Abti Zebedeo ngäbriänkä nibu Santiago btä Juan abko ben meye jataba käkwe krötaba Jesu ken angwane, rikaba ngitieä ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekri ja di käräkäre ie.

²¹ Angwane Jesukwe nieba ie:

¿Ma tö nibi dreye amarebti ye? nieba kwe ie.

Angwane Zebedeo ngäbriänkä ye meye käkwe nieba krörö mda ie:

Ma raba gobrane angwane, makwe ngäbäre tikwe noko mika bäri ütiäte, käkwe mika tākänintbe iti ja küde ruenkri amne iti ja küde ngeberekri abko ti tö nibi ribei mae, nieba kwe Jesuye.

²² Abtä Jesukwe nieba mda Zebedeo ngobo nibu yeye:

¿Tikwe ja tare nikadi kri krübäte, ye kwrere munta biare ja tare nike siba ya? nieba kwe ietre.

Jänri, nieba kwetre ie.

²³ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Munkwe ja tare nikadi kri ti kwrere arato, akwa nire rabadre tākänintbe ti küde ruenkri amne nire rabadre ti küde ngeberekri, ye abko ñan tä ti kisete akwa tä ti Rün kisete. Ye aisete, nire nire kräke kä ye tä ükaninte ti Rünkwe abko erere ie biandi kwe, aisete ti ñan raba bien munye, nieba kwe ietre.

²⁴ Jesu nämä blite kore, ye nun ni jätä ja töitikaka ben käkwe gaba angwane, Juan btä Santiago ye kräke nun moto rababa romon mda. ²⁵ Abtä Jesukwe nun käräba, käkwe nieba krörö nunye:

Nitre ñakare israelitare käta gobrane angwane, tätre kukwe miketbe tare ni mda mda mikakäre ja ngoto täni. Erere arato, nitre ütiäte krikri ñakare israelitare abko ni mda mdakwe mikadre ütiäte jae, abkokäre tätre bike krikri, ye abko gare kuin munye. ²⁶ Akwa mun ja töitikaka tibe, ye ngätäite abko ñan rabadre bare jire chi kore, aisete mun ngätäite abko kukwe rabadre bä jene abko krörö: Nire nire tö rabai bäri ütiäte kri mun ngätäite ye abko käkwe sribidre ni bobre kwrere ni mda mdakrä ²⁷ amne, nire nire mun ngätäite tö rabai bäri käne jändrän jökräbtä, ni ye abko rabadre ni klabore kwrere ni mda mdakrä, ²⁸ ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatani kore ye kwrere, ñobtä ñan angwane ñan ni mda mdakwe sribidre tikrä, abkokäre ti jatani, akwa ti jatani sribikäre ni mda mda kräke amne ti jatani ja mike müre ketadre ni kwati kökatarikäre Ngöbökrä. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

*Ni nibu okwä kä drünente abko Jesukwe mikaninta kuin
(Marcos 10.46-52; Lucas 18.35-43)*

²⁹ Yebti nun nämä Jericó, bti nun rikaba ta angwane, ni kwati rikaba siba Jesube.

³⁰ Angwane ni okwä kä drünente nämä nibu tākänintbe jibtä. Jesu rikaba ta ji yebti gaba kwetre angwane, rikaba ngwänenkä kri krörö Jesu jiebt:

¡Jrei David tukwe mräkä, nun ngwen ruentari tare jae! rababa niere.

* **20:16** Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquin btä.

³¹ Angwane nitre nibu ye kākwe kada ketadre, abkokāre nitre kwati rababa ngren ngren bti, akwa niaratre abko rababa ngwānenkā bāri krikri mda, kā rababa niere:

¡Nun Dānkien, ma abko jrei David tukwe mrākā, nun ngwen ruentari tare jae! rababa niere Jesu jiebti.

³² Abtā Jesu rababa nūnaninkā, kākwe nitre nibu okwā kā drūnente ye kārāba, ye erere rūkaba Jesu kānti angwane, Jesukwe nieba ietre:

¿Tikwe dre nuendre munkrā, ie mun tō nibi? nieba Jesukwe ietre.

³³ Angwane niaratre kākwe nieba mda ie:

Nun Dānkien, makwe kā mikadre tuen nunye, ie nun tō nibi, nieba kwetre Jesuye.

³⁴ Angwane nitre nibu ye rababa ruentari tare Jesuye, kākwe kise mikaba okwābtā. Ye btārābe kā rababa tuen kuin batibe ietre angwane, rikaba siba Jesube.

21

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

¹ Abti nun jatabara neme ja ken Jerusalén angwane, nun rababa juta Betfagē kānti Ngitio Olibobtā. Ye kānti Jesukwe nun ja tōitikaka ben juanba nibu, ² kākwe nieba krōrō ietre:

Juta tuen kānime ni ngware ta. Se kānti mun nān. Mun rabadi sete angwane, buro mōre tādī mākāninte kwandi munye angwane, buro ye abko ngābāli tādī btā kwandi munye. Buro mōre ye tikate munkwe, mun jata ngwena tie. ³ Akwa nane nitre yete kākwe nākā munye dokwāre angwane, munkwe nie krōrō ietre: Ni Dānkien tō nibi ie, aisetē nun bike niken ngwena, akwa gwāngwarbe juandita kwe munkrā, nie kore, nieba Jesukwe nitre nibu yeye.

Bti juani kwe. ⁴ Kukwe rababa bare kore, kukwe niebare kira ni Ngōbō kukwei niekākwe rabadre bare abkokāre. Kukwe ye tā tikani krōrō Ngōbō Kukweibitā:

⁵ Nitre nūnanka juta Siōnte, ye ie niere krōrō:

Jrei munkwe kitera nūke tuen sete. Tā nāin bobre buro ngābālibti.

Buro tribe ngwianka abko ngābālibti tā nāin ye,

Zacarías 9.9

abko nāmane tikani kore abko erere rabadre bare, abkokāre Jesukwe nitre juanba kore.

⁶ Ye erere bkānā, ni ja tōitikaka Jesube juanba nibu kwe, ye abko kākwe dre nuendre nieba kwe ietre, ye erere nuenba kwetre, ⁷ kā rikaba buro mōre ye ngwena ngābāli ben gwaire, kākwe dān jabtā ye tikateba otati, bti kitaba buro ngābāli ye trōbti kwetre ja tākrāre Jesuye angwane, Jesu rankwaba buro ngābāli yebti. ⁸ Ye ngwane abko nitre nāma kwati krūbāte amne ni ruāre rababa dān jakwe metete ji ngrabare temen dikakakrā Jesuye amne, ni ruāre abko rababa kri kūde tikekā, bti rababa mike ji ngrabare temen dikakakrā Jesu kakāre ngābti jrei kwrere. ⁹ Angwane nitre nāma nāin ruāre Jesu kānenkri amne ruāre Jesu jiebti, ye abko rababa ngrente ja dibti, kā rababa niere krōrō:

¡Hosana! ¡Jrei David tukwe mrākā, ma kite ni Dānkien Ngōbō kābti!

Ma ye aibe raba mikani ūtiāte.

¡Hosana! ¡Ari Ngōbō kri kā kāinbti kāikitekā bāri krikri!

Salmos 118.26

abko nitre ye rababa niere.

¹⁰ Yebti Jesu rikaba nebe Jerusalén angwane, jōtrō kā rababa nokre jabtā jutate yete amne ni kwati rababa niere krōrō:

¿Nire nū amarebti se? rababa niere jae kwārikwāri.

¹¹ Angwane nitre nāmane yete kākwe niebare ietre:

Ni Ngōbō kukwei niekā kādianta Jesu abko nū nete. Niara abko Nazarebo kā Galileate abko mden nū nete, niebare kwetre.

Jesukwe nitre juanintari ju blitakrā Ngōbōbe kānti

(Marcos 11.15-19; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

¹² Yebti ju blitakrā Ngōbōbe, ye bāre Jesu rikaba angwane, nitre nāma jāndrān rūrūmoine yete amne ruāre abko nāma jāndrān kōkō abko Jesukwe juantariba jōkrā mento. Erere arato, nitre nāma ngwian kwite* ni mda mdakrā abko kān Jesukwe mesa kwitakaba temen se kwrere amne ūtū rūrūmoinkā kwe ja tākrā nāmane, ye abko Jesukwe kwitakaba jōkrā temen se kwrere arato. ¹³ Yebti Jesukwe nieba nitre jāndrān rūrūmoinkā yeye:

Ngōbō Kukwei tā tikani krōrō:

Ju tikwe ne abra tā blitakrā tibe,

Isaías 56.7

niebare Ngōbōkwe, akwa mun abko tā ju ne mike nitre gokā jue kwrere. Abko kore se, nieba Jesukwe.

¹⁴ Ye ngwane abko nitre okwā kā drūnente amne nitre nāin nakwente nakwente rababa nūke ju blitakrā Ngōbōbe ye bāre Jesu kānti angwane, Jesu rababa miketa kuinta jōkrā.

* **21:12** ngwian kwite. Ngwian kā mdabti kwita nāmane ngwian ju blitakrā Ngōbōbe yeye.

¹⁵ Akwa sribi kri ñan tuabare Jesu rababa nuene, ye abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikatre kákwe tuaba angwane, ju blitakrá Ngöböbe ye kántita abko ngábákwe rababa ngrente krikri, ká rababa niere: ¡Hosana, jrei David tukwe mráká abko tá nete! Ari káikiteká abko ngábákwe rababa niere, ye kukwei jaraba ietre angwane, moto rababa romon, ¹⁶ kákwe nieba Jesuye:

¡Ngábákwe tá ma káikiteká kore ye kukwei ruen ñakare mae ya amarebti ye! nieba kwetre Jesuye.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Jánri, kukwe ruen tie. ¿Akwa kukwe kore btä Ngöbö Kukwei tá tikani, yebtä munta ñáke ñakare ya amarebti ye? Ngöbö Kukwei káta niere krörö:

Ngábákwe kiakia kákwe kantadre mae amne ngábákwe kianbtä kianbtä arato abko ma tö namani kukwei nuai, *Salmos 8.2*
abko nieta kore, nieba Jesukwe.

¹⁷ Yebti Jesukwe ká mikakaba nitre yebtä, bti rikabata juta báre mento angwane, rikaba nebe juta Betaniate, kánti kibiaba kwe.

Jesukwe ñákábare higokrieye
(*Marcos 11.12-14,20-26*)

¹⁸ Yebti deká angwane, Jesu rikabata juta Jerusalén kukwäre angwane mrö rababa ie. ¹⁹ Angwane higokrie náma kánime jibtä, btä okwá rababa angwane, rikaba nebe higokrie ye kánti. Rababa higokrie ye kánti angwane, higo ká aibe kwanba btä ie, akwa ngwá abko ñakare. Abtä Jesukwe nieba krörö higokrie yeye:

¡Ma ñan ngwá rabata jire chi mda! nieba kwe ie.

Jötrö higokrie ye bá grötakaba nótare. ²⁰ Kukwe rakakaba kore nun okwábti, yebtä abko nun ja töitikaka Jesube ñan töi rababa krütare mda, kákwe nieba Jesuye:

¿Ñöbtä makwe ñári jirekábe higokrie seye amarebti jötrö ngwarbe bá ngröká nótare mda se? nunkwe nieba ie.

²¹ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Munkwe tödekadre kwatibe Ngöböbti amne munkwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwärákwärá, ye ngwane ñan kukwe nuni higokriebtä tikwe, ye kwrere aibe rabadre bare munye, akwa mun rabadre niere ngitio nokoye: Ja denká mento yete. Ma rika mrente, munkwe niedre ie, ye erere rabadre bare munye. ²² Munkwe tödekadre kwatibe Ngöböbti, kákwe blitadre ben angwane, dre dre munkwe káradre ie, ye rükadre mun kisete. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

Nire diebti Jesu námáne sribire abko ngwianintari ie
(*Marcos 11.27-33; Lucas 20.1-8*)

²³ Yebti ju blitakrá Ngöböbe ye báre Jesu rikabata mda. Jesu náma dirire yete angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre unbren ji dokwáte ye jataba nuke Jesu kánti, kákwe nieba ie:

¿Nirekwe ma mikani sribi nuene kore amne nire diebti mata kukwe nuene kore nete? nieba kwetre ie.

²⁴⁻²⁵ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati arato munye. ¿Nirekwe Juan Bautista juani ni ngökö ñöte? ¿Ngöbökwé juani ya o ni ká nebtákwe mikani sribire ya? Ye niere tie munkwe. Nirekwe juani, ye munkwe niedi tie ne ngwane, nire diebti tita sribi ne nuene abko tikwe niedi munye arato, nieba kwe ietre.

Yebtä abko rikabata blite jabe kwárikwári, ká rababa niere krörö: Ngöbökwé juani, níkwé niedre ie angwane, niarakwe niedre krörö mda: Ngöbökwé juani munta niere, ¿se ñöbtä abko munkwe ñan kukwei mikani era jae? niedre kwe nie. ²⁶ Akwa, ni ká nebtákwe mikani, ni ñan rabadre niere jire chi ie, ñöbtä ñan angwane Juan abko ni Ngöbö kukwei nieká era metre, ye abko ni jökrá káta mike era, aisete nitre ye abko nita jürá ngwen, aisete Juan mikani sribi ye nuene ni ká nebtákwe abko ni ñan raba niere jire chi, rababa niere jae kwárikwári.

²⁷ Abtä nieba krörö kwetre Jesuye:

Nirekwe Juan juani, ye gare ñakare nunye, nieba kwetre.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kore ne ngwane, nirekwe ja di biani tie sribi ne nuenkáre abko tikwe ñan niedre munye arato, nieba Jesukwe ietre.

Jesukwe kukwe bá mikani ngábákwe nibubtä

²⁸ Yebti Jesukwe nieba mda nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientreye amne nitre unbre ji dokwäteye:

¿Kukwe ne raba tuen ño munye? Bati ni nämane iti abko ngobo nibu kwe. Bati nikani, kákwe niebare ngobo itiyeye: Ma rika sribire mtare tirete tikrä uba gräte, nieba kwe ie. ²⁹ Akwa ngobo kákwe niebare ie: Ti ñan tö nibi rikai sribire tirete, niebare kwe rünye. Akwa yebti ja töi kwitaninta kwe amne nikani sribire.

³⁰ Yebti ngäbäkre ye rün nikani, kákwe niebare kwrere ngobo mdaye angwane, ni ye ngobo kákwe niebare ie: Jän, ti näin sribire tirete makrä, niebare kwe rünye. Akwa ñan nikani sribire abko nakaninkä kore se. ³¹ Ye abko, ¿ngäbäkre nibu ne mden kákwe rün kukwei mikani täte? nieba Jesukwe ietre.

Angwane niaratre kákwe nieba:

Ngäbäkre käne ye mden kákwe rün kukwei mikani täte, nieba kwetre Jesuye.

Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä abko tä nebe tuen käme munye amne meri bti kä ngwarbe ngwarbe abko tä nebe tuen käme munye arato, akwa niaratre abko bti Ngöbö kä kämbti rabadi gobrane bäri käne mun ye ngwä, ³² ñöbtä ñan angwane Juan Bautista nükani ji kuin era metre Ngöbökwé mike gare munye angwane, munkwe ñan niara kukwei mikani era jae, akwa nitre jändrän ütiä käräkä amne meri bti kä ngwarbe ngwarbe abko kákwe niara kukwei mikani era amne kani ngäbti kwetre, aisete niaratre abko ngäbäkre käne ye kwrere. Akwa kukwe nuenbare Juankwe abko munkwe tuani, akwa munkwe ñan Juan kukwei mikani era jae, kákwe trö kwitani ñakare kukwe kämeye, aisete mun ye abko ngäbäkre mda ye kwrere. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

*Nitre ji dokwäte, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Marcos 12.1-12; Lucas 20.9-19)*

³³ Ti bike kukwe mdara jire bä mike ne kukwe nuen munkwe: Bati ni kä bkänkä nämane iti, kákwe uba nurai nökan, bti ki mikani kwe amne kä ükaninte biare uba ñöi ngwäre kwe. Ju mikani nura ngibiabtikä kräke kwe, bti biani kwe ni mda mdaye sribikrä. Kä biani sribikrä kwe abko ütiäre uba döi biandreta ruäre ie. Yebti nikani kä mdabti. ³⁴ Abti uba ngwä ötadre abko käi nükani angwane, sribikä kákwe uba biandreta ruäre kä bkänkäye ye abko kä bkänkä kákwe sribikä kwekwe juani tuenta jakrä. ³⁵ Akwa sribikätre kä bkänkäkwé ye nikani nebe angwane, sribikätre ubabtä ye ie neketaninte, nikani sribikä iti mete ja ñäte kwäräkwärä se kwrere. Iti mda abko kämikani kwetre amne iti mda abko täkäni jäbti kwetre kämikakäre.

³⁶ Yebti kä bkänkä kákwe sribikätre juani bäri mda uba tuenta ruäre jakrä, akwa sribikätre ubabtä ye kákwe nuenbareta kwrere arato btätre. ³⁷ Abtä mrä angwane, kä bkänkä ye kákwe odei jen kwe ara jire juani, kä namani mikani töbike krörö: Ti odei ne aibe abko mikä ütiäte sribikätrekwe, aisete ti bike juen, namani nütüre. ³⁸ Ye erere bkänä juani kwe, akwa kä bkänkä ye odei nikani tuen sribikätre ubabtä yeye angwane, niebare kwetre jae kwäräkwärä:

Ni se abko rabadi jändrän rünkwe bkäne jökrä, aisete ari kämike amne ni rabadi kä ne bkäne jökrä, niebare kwetre.

³⁹ Ye erere bkänä, kä bkänkä odei ye neketaninte ietre, nikani ngwena uba grä bäre mento, bti kämikani kwetre se kwrere.

⁴⁰ ¿Yebti kä bkänkä rikadre mda angwane, dre nuendre kwe sribikätre käme yebtä raba ruen munye? nieba Jesukwe.

⁴¹ Angwane nitre yete ye kákwe nieba mda:

Kä bkänkä ye ie sribikä moto kämekäme ye rabadre ruentari tare ñakare, kákwe kämikadre jire jökrä. Abti sribikä mden mden kákwe nura ütiä biandre ie nura ngwä öta näire, ye ie tire ye biandre kwe mda, nieba kwetre.

⁴² Bti Jesukwe ja bä mikaba jä kwrere amne, nitre dirikä krikri abko bä mikaba ju mikaka kwrere, kákwe nieba ietre:

Kukwe nebtä Ngöbö Kukwei tä tikani abko btä mun tarä ñäke ruen tie abko krörö:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka kákwe kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien kákwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä metre.

Ye abko namani tuen bäri nuäre nie,

Salmos 118.22-23

abko tä tikani kore. ⁴³ Ne aisete ti bike niere krörö munye: Munkwe sribibare ñakare era metre, sribikätre käme ye kwrere, aisete Ngöbökwé ñan gobrandre munbti amne juta mda kákwe sribidre era metre Ngöbökrä, ye abko bti Ngöbö rabadi gobrane. ⁴⁴ Angwane ni ütiäte kri jä kwrere tikwe nini, ye abko btä nire nire ritadrede amne rikadre temen jä yebti angwane, jä ye kákwe ni ye ötadibä kiakia jökrä ngrabare. Erere arato, nire nire bti jä ye rikwitadrekä angwane, gütadikä mnüne jökrä jä ye täni arato. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

⁴⁵ Jesukwe kukwe bä mikaba btä blitaba kwe ye abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre rüere amne nitre bariseo rüere nämä blite gaba kwetre. ⁴⁶ Angwane niaratre tö rababa Jesu kitai ngite kä teri, akwa Jesu abko Ngöbö kukwei niekä abko ni kwati nämä mike era jae, abtä ni kwati ye jürä rababa btätre.

22

*Ni ja mikaka gure, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Lucas 14.15-24)*

¹ Yehti Jesu rikaba bliteta amne kukwe mda bä mikaba kwe, käkwe nieba krörö:
² Ngöbö kä käinbti käta gobrane ño nihti abko ti bike bä mike krörö: Bati jrei nämäne iti abko ngobo jatani ja mike gure angwane, jrei ye käkwe mrö sribebare kri kä ngwiankäre nuäre jabtä. ³ Yehti nitre nübaibarera kwe kä ngwen nuäre jabtä ye abko sribikätre juani kärere kwe, akwa nitre nübaibare kwe ye ñan tö namani näin. ⁴ Abtä sribikä mdara jire juani jreikwe, käkwe niebare krörö ietre: Nitre nübaibare tikwe, ye ie munkwe nie krörö: Tikwe nbi kämikamna amne tikwe jändrän mda mda köteköte kämikamna kwetadre, aiseté mrö nena biare jökrä amne nitre nübaibare tikwe ye jata kä ngwen nuäre jabtä tibe, munkwe nie ietre, niebare kwe sribikätre yeye.

⁵ Ye erere sribikätre nikani, käkwe niebare, akwa nitre nübaibare jreikwe ye käkwe sribikätre ye kukwei mikani ngwarbe. Ni ruäre nikani jirekäbe tirete amne ni ruäre abko nikani jändrän mda mda nuene. ⁶ Akwa ni ruäre abko ie sribikätre jreikwe ye neketaninte, nikani mete kwäräkwarä se kwrere, bti mrä kämikani kwetre. ⁷ Abtä jrei ye moto namani romon krübäte. Abtä rükä kwekwe ye juani kwe, käkwe nitre moto kämekäme ye kämikani jökrä. bti juta ye kukwani jökrä kwetre sribikätre kwe ye dokwäbe.

⁸ Yehti jrei ye käkwe niebare sribikätre mda mdaye: Ti ngobo tikwe bike ja mike gure, kräke mrö nena biare jökrä kä ngwiankäre nuäre jabtä, akwa nitre nübaibare tikwe abko rükadre kä ngwen nuäre jabtä, akwa ti kukwei kitani temen kwetre, yehtä abko moto käme bä mikani kwetre jabtä. ⁹ Mtare mun nän ji kri ngrabare sere amne nire nire kwan ji ngrabare munye, ye erere munkwe nübai jökrä kä ngwen nuäre jabtä tibe nete, niebare jreikwe sribikäye. ¹⁰ Ye erere bkänä, sribikätre ye nikani ji ngrabare angwane, nire nire kwani ietre ji ngrabare, ye erere ükaninkrö jökrä kwetre, ni moto käme amne ni moto kuin, ni ño erere jänikani jökrä kwetre angwane, ju kä ngwiankrä nuäre jabtä, ye te ni namani iti jökrä.

¹¹ Yehti nitre nübaibare kä ngwen nuäre jabtä, ye namanina jökrä gwi angwane, jrei nikani mike ñäräre. Jrei namani gwi angwane, ni nämäne iti yete abko dän kitadre jabtä nänkä kä ngwiankrä nuäre jabtä ni ja mikaka gure kanti, ye abko nämäne ñakare btä. ¹² Abtä jrei ye käkwe niebare ni yeye: Ja mräkä, dän kitadre jabtä makwe abko ñakare mabtä, ye abko ma nü ño gwi nete siba, niebare kwe ie. Angwane ni ye rababa kwekbe jirekäbe. ¹³ Angwane nitre mrö mikaka mesabtä mesabtä, ye ie jreikwe niebare: Ni noko ngoto amne kise mäketé, bti munkwe kitaka kä bäri iko te ju bäre sere. Ye kanti niara rabadi ja müaire krikri be amne tu ngö rabadi cherere jabtä ja tare nika kisete, ¹⁴ ñobtä ñan angwane Ngöböta ni kwati nübaire, akwa ni braibe abko diankata jakrä kwe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

*Ja ütiä biandre gobranye ya, ñakare ya
(Marcos 12.13-17; Lucas 20.20-26)*

¹⁵ Yehti nitre bariseo käkwe gätäbare angwane, tö namani Jesu tuai ja dokwä mike kö okwäte, aiseté Jesukwe ñäkäre blo gobran romanobo rüere abtä kitadre ngise kwetre, abkokäre ja töi mikani kwatibe kwetre Jesu rüere, ¹⁶ käkwe nitre reketaka jakri juani ruäre nitre reketaka Herodekri ben gwaire niekäre krörö Jesuye:

Dirikä, mata kukwe era erere niere, ye gare kuin nunye amne ji Ngöbökwé abko dirita era metre arato makwe, ye gare nunye arato. Erere arato, ni mda mda tä ño niere ma rüere diribtä kore, ye abko ñakare ütiäte makrä, ñobtä ñan angwane ñan mata blite ni mda mda moto mikakäre nuäre, ye garera nunye. ¹⁷ Ne aiseté kukwe nebtä makwe dre niedre abko nun tö nibi gai abko krörö: ¿Emperador romanobo César abko ie nunkwe ja ütiä biandre ye abko dbe ya, ñakare ya niere nunye? nieba kwetre Jesuye.

¹⁸ Nitre ye nämä töbike blo Jesu rüere, ye Jesukwe gaba btätre. Abtä nieba mda kwe ietre: Mun ngwarbe ja bä mike kuin tibtä nete. ¿Se ñobtä tikwe ja dokwä mikadre kö okwäte au, abkokäre mun kite kukwe ngwentari kore tie ye? ¹⁹ Ngwian bti munta ja ütiä bien, ye mike tuadre tie, nieba Jesukwe ietre.

Ye erere bkänä, ngwian denario bianba kwetre Jesuye. ²⁰ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

¿Nire bä amne nire käta tikani ngwian nebtä? nieba Jesukwe ietre.

²¹ Angwane niaratre käkwe nieba mda Jesuye:

Emperador César bā amne k̄ata bt̄a, nieba kwetre.

Abt̄a Jesukwe nieba mda ietre:

Jāndrān emperadorekwe erere munkwe bian emperadoreye amne jāndrān Ngōbōkr̄a erere munkwe bian Ngōbōye. Abko kore se, nieba kwe ietre.

²² Jesukwe ñākāba kore ietre, ye kukwei nuaba kwetre angwane, ñan t̄oi rababa kr̄utare Jesu kukweibt̄a, ñobt̄a ñan angwane ja kitani ngite ñakare Ngōbō rūere o César rūere aisete. Yebti niaratrekwe k̄a mikakaba Jesubt̄a yete, rikabata jōkr̄a.

*Ni kr̄utani r̄ukadreta nire ya abko ngwianintari Jesuye
(Marcos 12.18-27; Lucas 20.27-40)*

²³ Abti kōbō ye arabe nāire, nitre saduseo rikaba ruāre ja tuakāre Jesube. Nitre saduseo ye abko ni kr̄utanikr̄utani mikadreta nire Ngōbōkwe abko ñan nāmāne mike era, aisete jataba kukwe ngwentari Jesuye, kākwe nieba ie:

²⁴ Dirikā, Moisékwe niebare kr̄orō: Ni iti tādre gure, akwa ngābākre ñakare kwetre amne ni ye kr̄utadre angwane, merire rabadre kaibe, meri ye abko yārākwe diandre jae mda. Yebti ngābākre rabadre kwetre angwane, ngābākre ye abko rabadre niara etba kr̄utani ngobo kwrere, niebare Moisékwe. ²⁵ Ye erere bati nun ngātāite nete nitre ja etbarebe nāmāne ni kükü. Nitre ye etba mubai kākwe ja mikani gure, akwa ngābākre ngāmi nebe kwetre angwane, ni ye kr̄utani, aisete merire namani kaibe ie, ye abko namani etba siba kr̄āke. ²⁶ Ye erere bk̄ān meri ye namani yārā mda yebe, akwa brare kr̄utani k̄an arato. Abt̄a meri ye namani yārā mdabe, akwa brare kr̄utaninta k̄an arato. Ye kwrere nikani nakenk̄a janknu ja t̄arit̄ari. Abti nitre ni kükü ye kr̄utani jōkr̄a meri ye kisete. ²⁷ Abti mr̄ā angwane, meri ye kr̄utani arato. ²⁸ Akwa ni kr̄utani r̄ukadreta nire mata niere, aisete ni brare ni kükü, ben meri ye namani jōkr̄a, abti niaratre ni kükü ye r̄ukadreta nire jōkr̄a angwane, meri ye rabadi nire nān mukore abko niere nunye, nieba kwetre Jesuye.

²⁹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ngōbō Kukwei gare ñakare munye amne Ngōbō di kri gare ñakare munye arato, aisete munta t̄obike ngwarbe blo kore. ³⁰ Ni kr̄utanikr̄utani r̄ukadreta nire angwane, ni merire, brare kākwe ñan ja mikadre gure, ñobt̄a ñan angwane niaratre abko rabadi angele k̄a k̄ainbti kwrere. ³¹ Mdakāre abko, ni kr̄utanikr̄utani r̄ukadreta nire abko Ngōbō ara jire kākwe niebare kira, niara nāmāne blite Moisébe angwane. Yebt̄a mun tārā ñāke ruen tie. Ngōbō Kukwei k̄ata niere kr̄orō: ³² Ti abko Ngōbō Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare Ngōbōkwe Moiséye. Abraham, Isaac amne Jacob kr̄utanina abti Ngōbōkwe niebare kore Moiséye. Ngōbō abko ñan ni ngwākāre Ngōbōi akwa Ngōbō abko ni nire Ngōbōi gare nie. Ye aisete Abraham, Isaac amne Jacob t̄a nūne janknu Ngōbō ngwāreki abko gare nie, nieba Jesukwe nitre saduseoye.

³³ Jesukwe blitaba kore, ye nitre kwati kākwe kukwe nuaba ünān jōkr̄a angwane, Jesukwe diriba ño, yebt̄a niaratre t̄oi ñan rababa kr̄utare Jesu kukweibt̄a.

*Kukwe mden b̄ari ūtiāte mikadre t̄ate
(Marcos 12.28-34)*

³⁴ Jesukwe nitre saduseo kada ketaba kwārābe jōkr̄a kore, ye abko nitre bariseo kākwe gaba angwane, ja ūkkr̄obata kwetre Jesu k̄anti mda. ³⁵ Angwane ni bariseo abko Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye dirikā arato nāma iti yete abko t̄o rababa Jesu tuai ja dokwā mike k̄o okwāte, kākwe nieba kr̄orō ie:

³⁶ Dirikā, ¿Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye nuendre nie, ye mden abko b̄ari ūtiāte? nieba kwe Jesuye.

³⁷ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Makwe ma Dānkien Ngōbō tare ja di ngōi jōkr̄a, ja ūai ngōi jōkr̄a amne ja t̄oi ngōi jōkr̄a abko nieta kore, ³⁸ aisete kukwe ye abko b̄ari ūtiāte amne t̄a b̄ari k̄āne arato kukwe jōkr̄a mda mda ngātāite. ³⁹ Akwa kukwe tārā kwati mda abko b̄asi kukwe k̄āne ye kwrere arato abko k̄ata niere kr̄orō: Mata ja tarere au, ye kwrere makwe ni mda mda tare arato abko nieta kore Ngōbō Kukweibt̄a. ⁴⁰ Munkwe kukwe ketebu ye mikadre t̄ate ne ngwane, kukwe mda mda biani Ngōbōkwe Moiséye nuendre nie, ye munkwe mikadre t̄ate jōkr̄a. Erere arato, kukwe biani Ngōbōkwe nie ja kukwei niek̄a niek̄a kōbōire, ye munkwe mikadre t̄ate jōkr̄a arato. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

*¿Nirekri Ni Dianinkā Ngōbōkwe d̄āredre?
(Marcos 12.35-37; Lucas 20.41-44)*

⁴¹ Yebti nitre bariseo nāma ja ūkaninkr̄o Jesu k̄anti yete angwane, ⁴² Jesukwe nieba mda ietre:

¿Ni Dianinkā Ngōbōkwe abko d̄āredre nirekri nüt̄uta munkwe? nieba Jesukwe ietre.
Ni Dianinkā Ngōbōkwe abko d̄āredre jrei Davikri, nieba kwetre Jesu k̄āre.

⁴³ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ni Dianinkä Ngöbökwé abko däredre Davikri munta niere, ¿ye ñobtä abko Ngöbö Üai köböire Davikwe “ti Dänkien” niebare Ni Dianinkä Ngöbökwé yebtä? Ni ngätäite nete ni ñakare jire iti këta “ti dänkien” niere ngäbäkre kweye, akwa David abko käkwe niebare krörö:

⁴⁴ Ti Dänkien Ngöbö käkwe nieba ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kënti jakwe täke nete.

Ye kënti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni, *Salmos 110.1*
niebare Davikwe Ni Dianinkä Ngöbökwé yebtä. ⁴⁵ David ara jire käkwe ja Dänkien niebare Ni Dianinkä Ngöbökwé yebtä, ¿se ñobtä abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abko jatadre Davikri nieta munkwe se, ñobtä ñan angwane nita Dänkien niere ñakare jire ni mräkä bäri mrä ninkrä yeye? nieba Jesukwe nitre bariseoye.

⁴⁶ Angwane nitre bariseo ye ñan kukwe gitiaba jire kwati mda Jesu këre, ñobtä ñan angwane kukwe niedre ño ño ñan rababa gare jire chi ietre aiseté. Abti köbö ye näire mentokwäre ni ñakare jire iti, ie ja rababa nüke töre kukwe ngwentari Jesuye ja gakäre ben.

23

Jesukwe nitre ja töitikaka ben mikani mokre

(Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

¹ Yebti nitre nämä yete btä nitre ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe nieba mda:

² Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre bariseo abko tätre dirire Moisés täte, aiseté niaratre aibe kukwei ütiäte abko niaratre tä niere jabtä. ³ Ne aiseté nitre ye kukwei mika täte munkwe amne dre nuemna kwetre, erere munkwe nuen. Akwa niaratre tä nüne ño, ye kwrere munkwe ñan nüna, ñobtä ñan angwane niaratre tä kukwe niere abko erere tätre nuene ñakare, akwa tätre jändrän mda nuene.

⁴ Mdakäre abko, tribe kri doboko abko ni ñan raba kaenkä, ye kwrere jire tätre kukwe taretare ükete nuendre munye, bti tätre kite ni mda mda kötärä. Abti niaratre ñan töta nebe kise mikai jire chi tribe yebtä ni mda mda die mikakäre. ⁵ Erere arato, niaratre tä jändrän nuene, ye abko ni mda mda käkwe tuadre abko ie töta nebe abko krörö: kaja chi te Ngöbö Kukwei tä tikani taräbtä abko mikata ja okobtä amne küdebtä, akwa niaratre abko kaja krikri be tätre mäketé ja okobtä amne ja küdebtä tuadre ni mda mdaye. Erere arato, kö kitani kabre dän köräbare abko tätre kite jabtä bikakäre bäri deme. ⁶ Erere arato, niaratre nübaita bietabtä angwane, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kënti tö täkäi temen. Erere arato, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke sinagogate, kënti töta nebe rabai takänintbe amne ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kënti tätre nebe takänintbe. ⁷ Mdakäre abko, ni ütiäte krikri, ie köbö ngwiandretari, ye kwrere ni jökrä käkwe köbö ngwiandretari këne ietre kä jändrän rürümoinkrä ye këntita temen, ie töta nebe. Erere arato, ni mda mdakwe këdiandre dirikä abko ie töta nebe.

⁸ Akwa dirikä niedre munye mun mräkäkwe ye abko munkwe ñan ribe jae, ñobtä ñan angwane Dirikä itibe tä munkwe abko Ngöbö ara amne mun abko ja etbare jökrä. ⁹ Mdakäre abko, Ngöbö mun Rün itibe abko tä kä këmbti sete, aiseté ni mda mda kä nebtä abko mun rün munkwe ñan nie ietre mikakäre täte Ngöbö kwrere. ¹⁰ Erere arato, mun abko ni mda mda jie ngwianka niedre munye abko munkwe ñan ribe jae, ñobtä ñan angwane mun Jie Ngwianka era metre abko tarä munkwe. Mun Jie Ngwianka ye abko Ni Dianinkä Ngöbökwé. ¹¹ Mdakäre abko, nire nire tö rabai bäri ütiäte mun ngätäite, ni ye abko käkwe ja mika sribikä ni mda mdakrä, ¹² ñobtä ñan angwane nire nire tö ja mikai kri au, ni ye abko Ngöbökwé mikadi bobre ja ngwäreki, akwa nire nire käkwe ja mikadre bobre, ye abko Ngöbökwé mikadi ütiäte kri ja ngwäreki.

¹³ ¡Aingwaree! Mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne mun bariseo këta ja bä mike kuin. Mun ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane Ngöbö rükadre gobrane ni jökräbti, ye ngänieni munta jukwe dike jite, Ngöbö ñan rabadre gobrane btiitre abkokäre. Ngöböta gobrane nibti, ye kënti mun ñan tö rikai amne ni mda mda tö rikai abko mun ñan tä tuemetre niken arato, aiseté mun bobre jakän. ¹⁴ ¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Meri kën brare krütani abko kën munta ja denkä, abti munta nebe bike kuinquin, këta nebe blite raire Ngöböbe ni jökrä ngwäreki, akwa munta kukwe nuene kore, akwa yebtä Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kri.]* ¹⁵ ¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Munta niken kä mdabti amne munta niken mrenbti kä mda mda kënti ni mda mda kënene töi kwitakäre jakri.

* **23:14** Versículo 14 abko ñan tä tikani manuscrito kuinquinbtä. Tä tikani Marcos 12.40 abko tikani nete.

Ye erere tärä nebe nekete munkri angwane, kukwe dirita munkwe ietre abko erere tätre nuene. Abtä mun köböite tätre ja mike ngite bäri krübäte mun ngwä.

¹⁶ ¡Aingwaree! Mun okwäta kä drünente käta ni mda mda jie ngwena. Mun ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane munta niere krörö angwane munta ni mda mda mike ja mike ngite Ngöbö rüere: Ju blitakrä Ngöböbe se käbti nire käkwe ja kukwei biandre abti kitadre temen kwe, ye ngwane rabadre ngite ñakare Ngöböye, munta niere. Akwa ju blitakrä Ngöböbe kánti, orota mikani, oro ye käbti ja kukwei biandre abti ja kukwei kitadre temen kwe, ye ngwane rabadre ngite Ngöböye abko munta niere angwane, munta dirire blo. ¹⁷ ¡Mun ngwarbe töi ñakare amne mun abko ni okwä kä drünente kwrere, aisete Ngöbö Kukwei gare ñakare metre munye, käta kukwe niere kore! ¿Dre bäri ütiäte? ¿Oro tä mikani ju blitakrä Ngöböbe kánti ya o ju blitakrä Ngöböbe ara jire köböire oro tä nebe deme Ngöbö ngwäreki ya? Ju blitakrä Ngöböbe abko bäri ütiäte, akwa ütiäte ñakare munta niere.

¹⁸ Erere arato, ñukwä grä jändrän kukwakrä Ngöböye, ye käbti nire käkwe ja kukwei biandre abti ja kukwei kitadre temen kwe, ye ngwane ñan rabadre ngite Ngöböye, munta niere. Akwa jändrän kukwata ñukwä gräbti ye ara jire käbti nirekwe ja kukwei biandre abti ja kukwei kitadre temen kwe, ye ngwane rabadre ngite Ngöböye munta niere. ¹⁹ ¡Kä iko mun okwäte Kukwe Ngöbökeweti ñan ñan! ¿Dre bäri ütiäte? ¿Jändrän biandre Ngöböye kukwadre abko bäri ütiäte ya o ñukwä grä köböire jändrän bianta Ngöböye abko tä nebe deme Ngöbö ngwäreki abko bäri ütiäte ya? Ñukwä grä abko bäri ütiäte. ²⁰ Ne aisete nire nire käta ja kukwei bien ñukwä grä käbti, ye abko ñan ñukwä grä aibe käbti tä ja kukwei bien, akwa jändrän jökrä tä mikani ñukwä gräbti ye käbti tä ja kukwei bien. ²¹ Erere arato, nire nire käta ja kukwei bien ju blitakrä Ngöböbe käbti, ye abko ñan ju ye aibe käbti tä ja kukwei bien, akwa Ngöbö ara jire tä nüne ju yete abko käbti tä ja kukwei bien arato. ²² Amne nire nire käta ja kukwei bien kä käinbti se käbti, ye abko kürä gobrankrä Ngöböke bti Ngöböta takäninbte kä käinbti, aisete Ngöbö ara jire käbti tä ja kukwei bien arato, nieba Jesukwe.

²³ Yebti Jesukwe nieba mda:

¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Kri mu ütiäte ñakare kädianta menta, anís amne comino abko munta ükete keta jätä jätä, abti munta mike keteti jenena Ngöbökrä. Akwa jändrän bäri ütiäte kri nuendre abko Kukwe Biani Ngöböke Moiséye tä dirire abko munta nuene ñakare abko krörö: Kukwe ükadrete era metre ni mda mdakrä amne ni mda mda ngwiandre ruentari tare jae, erere arato tödekadre kwatibe Ngöböbti, ye abko munkwe nuendre jändrän kiakia nuenta munkwe ye ben gwaire, akwa ye kwrere munta nuene ñakare. ²⁴ Ne aisete mun abko ni okwä kä drünente kwrere. Ngöbö tö dreye gare ñakare metre munye, akwa munta ja mike Ngöbö kukwei dirikätre, käta ni mda mda jie ngwena blo. Kä u kiakia jäkäteta deme bätärekä dendente ta, ye kwrere jire kukwe kiakia bäsi ütiäte ñakare bökan Ngöbö Kukwebtä, bti munta mokrere krübäte, akwa kukwe bäri ütiäte nuendre tä tikani Ngöbö Kukweibtä ye abko kameo krikri ñaka ngöi jökrä, kwrere jire munta nuene kukwe ütiäte krikribtä, aisete munta mike ütiäte ñakare.

²⁵ ¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Mun abko baso amne siä bätäteta btärita aibe amne terita abko tä nebe dobrere kwrere jire, aisete mun töita gobtä amne jändrän ni mda mdakwe abko ie mun töta nebe jökrä jakrä. ²⁶ Mun bariseo, munta ni okwä kä drünente kwrere, aisete ti bike niere krörö munye: Baso amne blato bätäteta kuin jökrä terita amne btärita tä nebe merebe jökrä, ye kwrere jire munkwe ja töi ara jire mika kuin merebe amne mun ngrabare rabadi kuin merebe jökrä Ngöbö ngwäreki arato.

²⁷ ¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Ni doboi mikata abko kánti kä ükateta abti jükata bäta nebe ngenwä büere bäne, akwa ni krütani aibe kroko tä nguse amne jändrän kämekäme rä kure dbe ñakare Ngöbö ngwäreki tä nguse, ye kwrere jire munta nebe. ²⁸ Ye abko, mun abko kä ükateta kuin rökabti amne jükata tä nebe bäne btärita kwrere jire abko krörö: Munta ja bä mike ni moto kuin kwrere ni mda mda okwäte, akwa mun moto amne töi abko te jändrän kämekäme tä munkwe, aisete munta bike deme amne kukwe jökrä käme btä mun töita, aisete mun röka jükani ye kwrere.

²⁹ ¡Aingwaree! Ngöbö bike mun Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikä amne mun bariseo mike ja ngie nuen kri, ñobtä ñan angwane munta ja bä mike kuin abko krörö: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira abko kräke munta kä ükete kuin rökabti niaratre mikakäre ütiäte jae. Erere arato, ni ruäre käkwe nünabare metre Ngöbö ngwäreki abko doboi munta kä ükete bä nuäre nuäre, ³⁰ bti munta niere krörö: Ni mräkä kirakira käkwe nitre Ngöbö kukwei niekä kämikani, ye ngwane ni tädre nüne akräke nikwe ñan kämikadre jire chi gwaire bentre, munta niere jabtä. ³¹ Munta blite kore, yebtä mun mräkä kirakira käkwe nitre Ngöbö kukwei niekä

kämikani, ye arabe mräkäkri mun jatani abko tä nuke gare munye ñan ñan. ³² Mun mräkä kirakira käkwe kukwe mikaninthe ño mun kâne nitre Ngöbö kukwei niekä rüere, ye kwrere munkwe miika nebe bare täte jökrä tibtä arato.

³³ ¡Mun abko tbi bökan krübäte ye kwrere jire! Ne aisete Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kä ja tare nikakrä kanti. Yebtä munkwe ñan kwäräbedre jire chi. ³⁴ Ne aisete nitre Ngöbö kukwei niekä amne nitre töbtä töbtä amne nitre Ngöbö kukwei dirikä ye abko tikwe juandi Ngöbö Kukwei niekäre munye nete, akwa munkwe müre ketadi amne munkwe metadi krusobtä ruäre. Ruäre abko sinagoga kantikanti munkwe kwata metadi amne ruäre rikadi ngitie amne jiebtí mun näin kisere juta kwatirekwatire te niaratre mikakäre ja tare nike. ³⁵ Ne aisete nitre nünanka metre Ngöbö ngwäreki abko kämikanina mun mräkä kirakirakwe, ye dokwäre Ngöbökwé mun mikadi ja ngie nuen kri krübäte. Abel käkwe nünabare metre, ye näire mentokwäre ni müre ketani nebe Berequíás ngobo Zacarías näire amne Zacarías abko müre ketani munkwe ju blitakrä Ngöböbe kanti ñukwä grä amne kä deme te ruäre. ³⁶ Nitre müre ketani kore, ye dokwäre abko Ngöbökwé nitre nünanka kä ne ngwane mikadi ja ngie nuen kri krübäte abko ti bike niere metre munye.

Jesukwe nitre Jerusalénbo müaibare

(Lucas 13.34-35)

³⁷ Ye btäräbe Jesukwe nitre Jerusalénbo müaiba, käkwe nieba krörö:

¡Aingwaree, mun nünanka Jerusalén nete! Käre munta nitre Ngöbö kukwei niekä müre kete amne nitre juanta Ngöbökwé ja kukwei ngwana abko müre ketata jäbti. Ye abko, kwita ngäbäli kiakia ngibiare ja ngike täni, ye kwrere käre ti tö namani mun ngibiai, akwa mun ñan tö namani ti tuai ja ngibiare. ³⁸ Ye mden kisete, ju munkwe nete ne rabadi tökare jökrä mun täbtä nete abko tita niere munye, ³⁹ ñöbtä ñan angwane mtare mentokwäre ti ngämi kiteta, känenkri munkwe ñan ti tuadre jire chi mda, yebti munkwe ti tuadi angwane munkwe niedi krörö:

Ni kitera nuke ni Dänkien Ngöbö käbti raba mikani ütiäte kri, munkwe niedi kore ti ngäbti. Abko kore se, nieba Jesukwe.

24

Dre rakadikä kä mrä känenkri

(Marcos 13.1-23; Lucas 21.5-24; 17.22-24)

¹ Yebti Jesu näma ju blitakrä Ngöböbe bäre, rikabata akwa ngämi nikenta mente, känenkri nun ja töitikaka ben käkwe krötäba ken amne nun rababa näkwiteta ja jiebtí, kä rababa ju blitakrä Ngöböbe ye driereta ie tuadre. ² Ye erere bkänä Jesukwe ju ye mikabata ñäräre, käkwe nieba krörö munye:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ju kuin btä mun okwä nibi, köböitira jire ju se juandi ngwarbe jire jökrä, aisete jä ketani jabti jabti se juandi jökrä temen abko ti tö nibi niei munye, nieba Jesukwe munye.

³ Yebti nun rikaba ta nakri Jesube nebe Ngítio Olibobti, ye kanti Jesu rababa takänintbe angwane, nun ja töitikaka ben käkwe krötäba ken, käkwe nieba kaibe ie:

¿Ngöbökwé kä ne juandi ngwarbe jökrä makwe nini, ye abko rakadikä ñongwane? Erere arato, ma jatadreta bobuta amne kä ne rikai ta, ye abko bä mikadi ño munye abko makwe niedre munye, ie nun tö nibi, munkwe nieba Jesuye.

⁴ Abtä Jesukwe nieba krörö munye:

Bäri kâne abko, nitre ni ngökaka, ye ngäniene munkwe ja ngibiai kuin, ⁵ ñöbtä ñan angwane ni jatadi kwati ti käbti käkwe niedi krörö: Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara tä nete, niedi kwetere, ye käkwe ni kwati ngökadi. ⁶ Mdakäre abko, munkwe kukwe krörö gadi: Nitre tädi rüre jabe kwärükwäri nete sete abko gadi munkwe amne blita rabadi kabre rübtä, akwa mun ñan rekwetaka, ñöbtä ñan angwane kukwe ye rakadikä kore abko erere rabadi nakenkä. Akwa ye ngwane kä mrä ngämi nuke abko raba gare munye, ⁷ ñöbtä ñan angwane juta kwatirekwatire rabadi rüre jabe kwärükwäri amne nitre nünanka kä ketareketare te rabadi rüre jabe kwärükwäri. Erere arato, ni kwati rabadi mrö nike krübäte amne dobo rabadi nakaenkä kä ketareketare temen kwärükwäri arato. ⁸ Akwa ye ngwane abko ja tare nika jatadi krire kena kä nebtä.

⁹ Ye ngwane mun abko mikadi ja tare nike tödekabtä tibti amne mun ruäre abko müre ketadi amne munta tödeke tibti, ye dokwäre ni kwati nünanka kä ketareketare temen mätä rabadi munbtä. ¹⁰ Erere arato, kä ye ngwane ni kwati kätä ja tödekaka tibti niere abko käkwe trö kwitadita tie, käkwe ti rükandite amne mätä rabadi jabtä kwärükwäri, käkwe ja kitadi ngise ngwarbe kwärükwäri. ¹¹ Erere arato, ni kwati jatadi ja bä mike ni Ngöbö kukwei niekä era metre kwrere ye käkwe ni kwati ngökadi krübäte. ¹² Ni kwati rabadi kukwe nuene kämekäme krübäte, aisete bäsi ni jökrä ñan rabadi ja tarere kwärükwäri mda. ¹³ Akwa nire

nire kákwe nūnandrekā dite jabtā, kákwe űan ti rūkandrete nebebe kā mrā, ni ye abko rabadi dianintari Ngōbōkwe. ¹⁴ Mdakāre abko, Ngōbō kebera nūke gobrane nibti, ye abko kukwe kuin abko tita niere, ne abko rabadi diribare kā jōkrābti temen Ngōbōta sribire űo ni ngātāite mikakāre gare angwane, batibe kā mrā jatadi nūke.

¹⁵ Mdakāre abko, ni iti ngwarbe kāme kákwe jāndrān deme Ngōbōkwe mikadi ngwarbe jae, ye mdenbtā abko ni Ngōbō kukwei niekā kādian nāmane Daniel kákwe tārā tikani kira. Drebtā tita blite rūka gare munye, űobtā űan angwane ni ye tādi nūnaninkā kā deme ju blitakrā Ngōbōbe ye kānti, Daniel kákwe kukwe tikani ye kwrere. ¹⁶ Angwane mun tādre Judeate ye abko gitia mintokwāre ¹⁷ amne mun mden mden tādre jubti kāin* ye abko űan rika jāndrān tuenta jire chi gwi jae amne mun gitia jirekābe. ¹⁸ Mun mden mden tādre sribire tirete ye abko űan rika dān tuenta jire chi gwi jae, akwa mun gitia gwāngwarbe jirekābe. ¹⁹ Akwa meri doboko doboko amne meri kwe ngābākre kiakia kianbtā, ye abko bobre jakān, űobtā űan angwane niaratre űan raba ngitie jōtrō.

²⁰ Akwa mun gitiadre ye abko űan rakadrekā kā űure nāire abko munkwe ribe Ngōbōye, űobtā űan angwane tare nāin jōtrō kā űure nāire amne mun gitiadre űan rakadrekā kōbō jadūkakrā nāire.† ²¹ Munkwe ribe kore Ngōbōye, űobtā űan angwane kā dātebare kena angwane ja tare nika űakare krūbāte kore abko erere ja tare nikadi kri krūbāte kā ye ngwane. Yebti űan ja tare nikadreta mda ye kwrere. ²² Ye abko, Ngōbōkwe űan kōbō krōtadre jōtrō kāne ja tare nikakrā, ye ngwane ni űan rabadre dianintari jire iti, űan ni dianinkā jakrā Ngōbōkwe abko Ngōbōta tarere, aisete kōbō ja tare nikakrā krōtadi jōtrō kwe. ²³ Ne aisete, kā ye ngwane kukwe raba nakenkā kore angwane, nane ni mdakwe niedre krōrō munye: ¡Ni Dianinkā Ngōbōkwe abko tā nete tuen! niedi kwe, o ¡Ni Dianinkā Ngōbōkwe tā sete tuen! niedre kwe, akwa munkwe űan kukwei mika era, ²⁴ űobtā űan angwane kā ye ngwane ni kwati jatadi ja bā mike Ni Dianinkā Ngōbōkwe kwrere amne ni kwati jatadi ja bā mike ni Ngōbō kukwei niekā kwrere, kákwe sribi krikri űan tuabare nuendi kabre bātākā ngwarbe ni mda mda ngōkakāre amne rabadre ni dianinkā jen jakrā Ngōbōkwe ara jire ngōkō, ne ngwane ngōkadre kwetere, akwa űan rabadi ngōkō. ²⁵ Ne aisete kukwe ye ngāmi nakenkā, kānenkri tita mun mike mokre biare.

²⁶ Ne aisete ni mdakwe nie krōrō munye: Ni Dianinkā Ngōbōkwe abko tā kā kaibete sete, nie kwe angwane, mun űan rika tuen kānti. Erere arato, nie krōrō munye: Ni Dianinkā Ngōbōkwe abko tā ja rukaninte nete, nie kwe angwane, munkwe űan kukwei mika era, ²⁷ űobtā űan angwane merata trā ngitiekā ngwen kāinta angwane, trāta jataen batibe nindrini amne kā driri, ye kwrere arato, ti Ni Kā Nebtā Ngobo ne jatadita angwane, ni jōkrā kákwe gadi batibe jōkrā. ²⁸ Ye abko, ni ngwākā tā mdente, btā jūden rabadi ja űekrō ngwākā kwete abko nita tuen, ye kwrere ti jatadita ni jōkrā kákwe gadi.

Jesukristo jatadita

(Marcos 13.24-37; Lucas 17.26-30,34-36; 21.25-33)

²⁹ Ja tare nikadi kri nini tikwe, yebti btārābe űanā se rōtadite amne kā rabadi iko jōkrā. Erere arato, sō se űan trā rabadre mda amne muke kāinta se abko rabadi betekā timontimon amne jāndrān kā kāinbti se abko rabadi grūekā arato. ³⁰ Angwane ti, Ni Kā Nebtā Ngobo jatadita abko bā mikadi kore kā kāinbti sete abko ni jōkrā kákwe tuadi. Ye ngwane abko ni kā jōkrābti temen rabadi nekwetekā krūbāte ja jiebti, kákwe ja müaidi angwane, ti Ni Kā Nebtā Ngobo abko jatadi tuen ja di kri bā nuārebti mütabti abko ni jōkrā kákwe tuadi. ³¹ Angwane tikwe angeletre tikwe juandi drū jūke krikri kákwe ni dianinkā jen jakrā űkadikrō jōkrā ketetibe. Ni dianinkā jen jakrā nūnanka nindrini, kā driri, sekri, nekri abko űkadikrō jōkrā kwe.

³² Mdakāre abko, higokrie btā kukweta nakenkā űo, yebtā munkwe ja tōitika abko krōrō: Higo kūdeta niren mrāre mda amne kāta nebe mrāre btā arato angwane, kā tōre tārā kite nūke ja ken abko munta gaen, ³³ ye kwrere arato kukwe nini tikwe ye jata nakenkā jōkrā mun okwābti angwane, ti Ni Kā Nebtā Ngobo nūkerate ja ken jukwebtā abko rabara gare munye. ³⁴ Ti bike kukwe era erere niere munye abko krōrō: Nitre nūnanka kā nebtā ngāmi krūte jōkrā, ye kānenkri kukwe nini tikwe ye erere rakadikā jōkrā.

³⁵ Mdakāre abko, kā kāinta se btā kā temen ne abko Ngōbōkwe gadikā jōkrā, angwane rikadi ta, akwa ti kukwei abko rabadi kārekāre.

³⁶ Akwa ti jatadreta kōbō mdente amne űanā okwā nuāi, ye abko gare űakare jire chi ni mda mdaye, angele kā kāinbti ie gare űakare amne Ngōbō Odei ie gare űakare arato, akwa Ngōbō ni Rūn albe ie tā gare kaiibe. ³⁷ Mdakāre abko, kukwe nakaninkā űo űo Noē nāire

* **24:17** tādre jubti kāin. Ju nitre israelitare abko kiare bti kāin, aisete nuāre dikakrā bti ta. † **24:20** mun gitiadre ye abko űan rakadrekā kōbō jadūkakrā nāire. Nitre israelita űan rikadre mente kōbō jadūkakrāte abko űkaninte kwetere. Rikadre mente angwane, ja mikadre ngite kwe, aisete Jesukwe niebare kore nūtūta.

angwane ni jökrä nämane nüne jåme, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä abko krörö: ³⁸ Kä ye ngwane abko nü ngåmi näkäen temen, känenkri abti Noé nikani rute, ye ngwane ni jökrä tö namani nünaï ño, erere nämane nüne, aiseite nämane mröre, dö ñaen amne nämane ja mike gure. ³⁹ Ne aiseite nämane jåme, te batibe nü jatani jobe temen, käkwe ño mikani niren kri abko nikani nitre ye ngwena jökrä abko müre neketani ñöte, ñöbtä ñan angwane niaratre kwani jåme nüye, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä kore arato.

⁴⁰ Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Ti jatadita ye ngwane ni tädi nibu sribire jåme tirete abko btåråbe iti jånåin amne iti abko mikadite. ⁴¹ Erere arato, meri tädi nibu trigo ukwe jåme abko btåråbe iti jånåin amne iti abko mikadite. ⁴² Ti mun Dånkien jatadita ñongwane, ye abko gare ñakare munye, aiseite munkwe mokre jabti ti ngibiakåre ngåbti.

⁴³ Kukwe mdara jire rabadre gare munye arato abko krörö: Ni gore rükadre kä ñongwane, ye rabadre gare ju bkånkåye akråke ju bkånkä käkwe kraidre gwi angwane, jåndrån ñan goidre jire kån kwe. ⁴⁴ Ni gore rükadre ñongwane gare ñakare, ye kwrere ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadre ñakare jötrö mun tädi nütüre, aiseite mun tädi ngibiare ngåbti ñakare angwane, batibe rükadita, aiseite munkwe mokre jabti ti ngibiakåre ngåbti.

*Sribikä kuin amne sribikä käme, btå Jesukwe kukwe bä mikani
(Lucas 12.41-48)*

⁴⁵ Kukwe ye abko ti bike bä mike krörö: Sribikä kuin bti bkånkä rabadre tödeke amne sribikä töbtå ye abko bkånkä tä mikete ju ngibiare jakrä amne sribikä ye abko kä mrörkä erere käita nüke angwane, mrö tarå nebe biare kwe ni gwi bukakrä, sribikä kore yebtå abko ti bike niere krörö munye: ⁴⁶ Sribikä kisete bkånkä tä sribi mike, bti bkånkä tä niken kä mdabti, bti tä kite nüketå angwane tä kwen sribi ye nuene täte bkånkåye, sribikä yebtå abko kä rabadre nuåre. ⁴⁷ ñöbtå ñan angwane sribikä kore abko sribikä kuin abko ie bkånkä käkwe jåndrån kwe mikadi gare jökrä ngibiadre jakrä abko ti tö nibi niei metre kore munye.

⁴⁸ Akwa sribikä moto käme ye abko rabadre töbike krörö: Ti dånkien nikani amne ñan rükadreta jötrö, rabadre nütüre, ⁴⁹ kä rikadre sribikä mda mda ngö tikekä amne nitre dröbaka dröbaka, ben rikadre ja gete amne rikadre mröre, dö ñaen krübåte, ⁵⁰ aiseite tädre jåme, ñan tädre bkånkä ngibiare ngåbti amne kä nuåi angwane bkånkä rükadreta, ye ñan tädre gare ie. Akwa batibe bkånkä rükadita ⁵¹ angwane, bkånkä ye käkwe mikadi ja tare nike krübåte amne nitre ja bä mikaka kuin abko mikadre ja ngie nuen, ye ben ketetibe ja tare nikadi kwe. Angwane batibe sribikä ye rabadi ja müaire amne tu ngö rabadi cherere jabti ja tare nika kisete. Munkwe ñan ti ngibiadre ngåbti ne ngwane, kukwe rakadrekå kore munbtå arato. Abko kore se, nieba Jesukwe.

25

Meri ni jåtå gure ñakare

¹ Mdakåre abko, kä ye ngwane ni bti Ngöböta gobrane abko btå kukweta nakenkä ni ja mikaka gure kwrere abkobtä ti bike bä mike abko krörö: Bati ni iti nikani ja mike gure angwane, meri bati bati ni jåtå* käkwe ja mikani juto niara ngibiare ngåbti kä ngwiankåre nuåre jabtä ben amne ñotra diani kisetekisete kwetre abko ben nikani ni ja mikaka gure ye ngåbti. ² Akwa meri nirike abko töi ñakare amne meri nirike mda abko töbtå, ³ aiseite meri töi ñakare ye abko nikani ñotra aibe ngwena; ⁴ akwa meri nirike töbtå ye abko nikani aseite ngwena biare boteate kekadre ñotrate jae. ⁵ Abti meri ni jåtå ye namani ni ja mikaka gure ye ngibiare ngåbti, akwa ni ye abko ñan namani nüke jötrö angwane, meri ye ie köbö jatani abti mrå angwane nikaninta kibien jökrå mda.

⁶ Yehti kä jatanina nüke ruåre deo angwane, batibe ni kukwei jarabare ngwånenkä krörö ietre:

¡Ni ja mikaka gure kitera nüke! ¡Mun jakwe kaen ngåbti! ni kukwei jarabare kore ietre.

⁷ Ye btåråbe meri bati bati ni jåtå ye naninkrö jötrö, kä nikani ñotra mike biare nånkrå ni ja mikaka gure ye ngåbti. ⁸ Akwa meri nirike töi ñakare ye käkwe niebare meri nirike töbtå yeye:

Aseite kitera krüte ñotrate nunkån amne ñotra nibi nötöte nunkån, aiseite aseite ngwianta munkwe ye munkwe bian ruåre nunye, niebare kwetre.

⁹ Abtä meri nirike töbtå ye käkwe niebare mda ietre:

Nunkwe ñan aseite biandre munye, ñöbtå ñan angwane nunkwe biandre munye angwane, ñan rabadre täte ni jökrå kråke, aiseite aseite rürümointa ye kånti mun rikadre kökö jötrö jakrä abko rabadre bäri kuin, niebare kwetre ietre.

* 25:1 Meri bati bati ni jåtå ne abko nämane meri ja mikaka gure kukwe muko abko nämane näin niara mukore.

¹⁰Ye erere bkänä, meri nirike tõi ñakare ye nikani aseite kökö jae. Ye btäräbe ni ja mikaka gure nükani angwane, meri nirike töbtä abko nikani nebe gwi kä ngwiankäre nuäre jabtä ni ja mikaka gure yebe angwane, jukwe dikaninbe kwe. ¹¹Yebti meri nirike tõi ñakare ye jatani nuke mda, kä namani niere krörö jukwebtä:

Nun Dänkien, jukwe tike nunye, namani niere.

¹²Akwa ni ja mikaka gure ye käkwe niebare mda ietre:

Era metre mun gare ñakare tie, aiseite tikwe ñan jukwe tikadre munye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹³Ye abko, nane kukwe rakadrekä kore munbtä, ye känenkri munkwe mokre jabtä, käkwe ti ngibia ngäbti, ñobtä ñan angwane köbö mdente amne ñänä okwä nuäi angwane ti jatadita abko gare ñakare munye aiseite.

*Ngwian ngibiaka kuin, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Lucas 19.11-27)*

¹⁴Mdakäre abko, kä ye ngwane ni bti Ngöböta gobrane abkobtä kukweta nakenkä krörö arato: Bati ni nämane iti abko jatani niken mente kä mdabti. Jatanina niken jibti, käkwe sribikä kwekwe käräbare, bti ngwian biani ngibiadre kwe jakrä ietre. ¹⁵Akwa ni itire itire tõi ño ño ye erere btä ngwian biani kwe ietre, aiseite ni iti, ie ngwian biani mili krärike kwe amne sribikä mda abko ie biani mili krobu kwe amne sribikä mda abko ie biani mili krati kwe, abti nikani.

¹⁶Yebti sribikä ie ngwian biani mili krärike, ye nikani sribire ngwian yebti, aiseite ngwian mili krärike yebti ngwian mda ganaibare mili krärike kwe. ¹⁷Ye kwrere arato, sribikä ie ngwian biani mili krobu, ye nikaninbe sribire ngwian yebti arato, aiseite ngwian mili krobu, yebti ngwian mda ganaibare mili krobu kwe. ¹⁸Akwa sribikä ie ngwian biani mili krati, ye abko nikani, käkwe ngwian bkänkä kwe ye nökanij jirekäbe dobote nguse.

¹⁹Yebti kä nikanina raire ta angwane, sribikä bkänkä nukaninta. Angwane ngwian biani kwe ngibiadre sribikäye, yebtä nikani kukwe ükete bentre. ²⁰Angwane sribikä ie ngwian biani mili krärike kwe ye ara jire nükani käne, käkwe ngwian mili krärike ye bianinta bkänkäye amne ngwian mda biani mili krärike kwe arato, käkwe niebare bkänkäye: Ti Dänkien, makwe ngwian bianba mili krärike tie, akwa ngwian yebti abko tikwe ngwian mda ganaibare mili krärike arato makrä abko tä nete ne, niebare kwe bkänkäye.

²¹Abtä sribikä bkänkä käkwe niebare mda ie: Bäre kuin. Ma abko sribikä kuin amne ma kuin tödekakrä. Ngwian braibe bti makwe sribibare kuin tikrä, aiseite tikwe sribi bäre kri mikadi ma kisete mda, aiseite jakwe kä ngwen nuäre jabtä tibe, niebare kwe ie.

²²Angwane sribikä ie ngwian biani mili krobu kwe ye ara jire nükani mda, käkwe ngwian mili krobu ye bianinta bkänkäye amne ngwian mda biani mili krobu kwe arato, käkwe niebare ie: Ti Dänkien, makwe ngwian bianba mili krobu tie, akwa ngwian yebti abko tikwe ngwian mda ganaibare mili krobu arato makrä abko tä nete ne, niebare kwe bkänkäye.

²³Abtä sribi bkänkä käkwe niebare mda ie: Bäre kuin. Ma abko sribikä kuin amne ma kuin tödekakrä. Ngwian braibe, bti makwe sribibare kuin tikrä, aiseite tikwe sribi bäre kri mikadi ma kisete mda, aiseite jakwe kä ngwen nuäre jabtä tibe, niebare kwe ie.

²⁴Akwa sribikä ie ngwian biani mili krati bkänkä kwe, ye nükani mda angwane niebare krörö kwe ie: Ti Dänkien, ma töta nünai ni mda mda aibe diebti, ye gare kuin tie, ñobtä ñan angwane ni mda mda tä nura nökö amne ma abko tä ngwä ötö kabre kän kä ütiäre, akwa ma abko nura nökö ñakare. Erere ni mda mda tä nura metekä amne mata ngwä ötö kabre kän kä ütiäre, akwa ma abko nura metekä ñakare jakrä. ²⁵Ye mdenbtä ma jürä rababa tibtä. Abtä tikwe ngwian makwe ye nöka jirekäbe dobote nguse, akwa ngwian makwe erere tä jökrä nete ne, niebare kwe bkänkäye.

²⁶Abtä bkänkä käkwe niebare romone ie: Ma abko sribikä käme amne kä krene mabtä. Tita nura nökö ñakare, akwa tita ngwä ötö ni mda mdakän amne ti nura metekä ñakare, kanti tita ngwä ötö ni mda mdakän gare kuin mae mata niere, ²⁷aiseite ma rikadre käkwe ngwian tikwe ye mikadre bankote tikrä, abti ti jatadre nuketa angwane ngwian mda biandre tie ngwian tikwe ye bäre mda näre abko makwe ñan ngwian mikani bankote tikrä, niebare kwe sribikä ye.

²⁸Abti nitre nämane yete, ie sribi bkänkä käkwe niebare: Ngwian mili krati tä ni nokowe, se denkä kän munkwe, bti sribikä kwe ngwianta mili krä jätä, seye bian munkwe, ²⁹ñobtä ñan angwane nire nire kwe jändrän tärä kabre abko ie jändrän biandi bäre mda amne rabadi jändrän bkäne bäre kabre mda; akwa nire nire jändrän bkäne chi ye abko kän jändrän chi ye diandikä jökrä. ³⁰Ye mden kisete, sribikä käme krene noko kitekä kä bäre iko te ju bäre sere munkwe. Ye kanti niara rabadi ja müaire amne tu ngö rabadi cherere jabtä ja tare nika kisete. Abko kore se, niebare sribikä bkänkä kwe.

Kä mrä näire Jesukwe kukwe ükadite ni jökrä kräke

³¹ Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita ja di kri bä nuärebti angwane, angeletre tikwetikwe rabadi jökrä bäre temen angwane, kürä gobrankrä bti ti rabadi tākānintbe kā bä nuärete. ³² Ye ngwane abko nitre nūnanka kā jökräbti temen rükadi ja ūkekrö ti ngwärekre angwane, ni obeja ngibiaka kāta obeja erere ūkekrö jenena amne kabra erere tā ūkekrö jenena, ye kwrere jire tikwe ni ūkadikrö ketebu jene jene. ³³ Amne ni jen tikwe obeja kwrere erere tikwe mikadi ja küde ruenkri amne ni űakare tikwe kabra kwrere abko tikwe mikadi ja küde ngeberekri, ni obeja ngibiaka kāta nuene obeja amne kabrabtä ye kwrere.

³⁴ Yebti nitre tädi jrei küde ruenkri, ye ie jreikwe niedi krörö: Mun die mikani ti Rünkwe ye erere jakwe jökrä nete. Ngöböke kā dātebare kena angwane, kā ye kānti niarata gobrane ye abko niarakwe kā ūkaninte biare munkrä ne mun jakwe kaen ngābti, ³⁵ űobtä űan angwane mrö rababa tie angwane, munkwe ti bukaba; tomna rababa tie angwane, munkwe tomna bianba tie; ti nāma dikekā ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere angwane, munkwe kā bianba kibiakrä tie. ³⁶ Erere arato, ti jatani бүtie ngitiete angwane, munkwe dān biani tie; ti nāmane nebe bren bren angwane, mun nāmane nebe basare tie amne ti kita nāmane ngite kā teri angwane, mun nāmane nebe ti tuenbti tuenbti, aisete mun jakwe kā gobrankrä ne kānti nūnakäre tibe, niedi Jreikwe nitre niara küde ruenkri yeye.

³⁷ Angwane nitre nūnanka metre ye kākwe niedi krörö jrei yeye: Nun Dänkien, űűongwane nunkwe ma tuani mröi amne nunkwe ma bukani? űErere arato, űongwane nunkwe ma tuani tomna mdei nike amne nunkwe tomna biani űadre mae? ³⁸ űMdakäre abko, űongwane nunkwe ma tuani dikekā ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere amne nunkwe kā biani kibiakrä mae amne, űongwane nunkwe ma tuani ja бүtie nike angwane, nunkwe dān biani mae? ³⁹ űErere arato, űongwane nunkwe ma tuani bren o ngite kā teri angwane, nun nāmane niken ma tuenbti tuenbti? niedi kore kwetre jrei yeye. ⁴⁰ Abtä jrei ye kākwe niedi mda ietre: Ti mräkātre bäri bobre, krāke munkwe jändrän kuin nuenbare kore, ye ti ne ara jire munkwe die mikani abko ti tö nibi niei metre kore munye, niedi kore Jreikwe.

⁴¹ Yebti nitre tädi jrei küde ngeberekri abko ie Jreikwe niedi krörö: Mun nena biare ja tare nikakäre, aisete űukwä jutra ngitiekä kärekäre tā ūkaninte biare diablu amne űai kāmekāme kwe mikakäre ja tare nike, se kānti nān siba amne kā mikekā tibtä nete, ⁴² űobtä űan angwane mrö rababa tie angwane, munkwe űan ti bukaba; tomna rababa tie angwane, munkwe űan tomna bianba tie. ⁴³ Ti nāma dikekā ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere angwane, munkwe űan kā bianba kibiakrä tie. Erere arato, ti jatani бүtie ngitiete angwane, munkwe űan dān biani tie; ti nāma nebe bren bren amne ti kita nāmane ngite kā teri angwane, mun űan nāmane niken ti tuenbti, niedi Jreikwe nitre yeye.

⁴⁴ Abtä niaratre kākwe niedi krörö: Nun Dänkien, űűongwane nunkwe ma tuani mrö nike, tomna mdei nike amne űongwane nunkwe ma tuani ja бүtie nike? űErere arato, űongwane nunkwe ma tuani dikekā ngwarbe krö kwäräkwärä ni menteni kwrere amne űongwane nunkwe ma tuani bren amne ngite kā teri, akwa nunkwe űan ma die mikani, mata niere ye? niedi kwe jrei yeye. ⁴⁵ Angwane jrei ye kākwe niedi krörö mda ietre: Ti mräkātre bäri bobre bobre abko krāke munkwe űan jändrän kuin nuenbare jire chi, aisete ti ne ara jire krāke munkwe űan jändrän kuin nuenbare arato abko ti tö nibi niei metre kore munye, Jreikwe niedi nitre yeye. ⁴⁶ Yebti nitre ye abko nāin kā ja tare nikakrä kärekäre ye kānti amne nitre nūnanka metre metre abko nāin nūne kärekäre Ngöböbe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

26

Jesu rüe tö namani kain ngite tiebe

(Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Jesukwe diribare ünān jökrä, yebti nun ja töitikaka ben ie nieba krörö kwe:

² Bieta Pascua abko köböi nebera köböbube, ye garera munye angwane, Pascua ye näire abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise müre ketadre krusobtä, nieba Jesukwe munye.

³ Ye erere bkānā, kā ye ngwane abko nitre ji dokwāte nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diärebti amne nitre unbre ji dokwāte kākwe ja ūkaninkrö gätābtä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kādian nāmane Caifās gwiriete. ⁴ Ye kānti ni ngökadre űo kwetre köböire Jesu kadre ngite kwetre, bti müre ketadre kwetre abko nikani ūkete Jesu rüere.

⁵ Akwa nane ni kwati krübāte nāmane Jerusalén Pascua köböikrä kākwe rüdre bentre Jesu dokwāre, aisete Pascua näire űan nuendre, niaratre namani niere.

Meri iti kākwe űö rä bāne kekani Jesubti

(Marcos 14.3-9; Juan 12.1-8)

⁶ Kā ye ngwane abko Jesu nāma juta Betaniate Simón juete. Jesu ngāmi Simón ye miketa quinta, kānenkri Simón ye abko kādian nāmane lebroso arato abko kānti Jesu nāma. ⁷ Ye btārābe meri jataba iti nūke Jesu ken angwane, jā bä ngwen kādianta alabastro abko dātebare

boteare abko krati meri ye nāma nāin nō rā bāne ūtiāte kri ngwena abko rūkaba Jesu kānti. Jesu abko nāma tākānintbe mesabtā angwane, meri ye kākwe nō rā bāne ye kekaba Jesu dokwābti. ⁸ Merikwe nō rā bāne ūtiāte kri ianteba Jesubti nun okwābti angwane, nun ja tōitikaka Jesube moto rababa romon, kā rababa niere krōrō:

¿Se nōbtā meri se tā nō rā bāne ūtiāte kri iente ngwarbe se? ⁹ Nō rā bāne se rūrūmōindre ngwian kabre btā kwe abtā ni bobre bobre die mikadre kwe bā amarebti ininte ngwarbe kwe se, nun rababa niere.

¹⁰ Nun rababa nāke kore ye kukwei jaraba Jesuye. Abtā nieba kwe nunye:

Meri ne kākwe jāndrān kuin nuni tikrā. ¿Se nōbtā abko mun nibi nike krūbāte dikaro? ¹¹ Nitre bobre bobre tādi kāre mun ngātāite nete abko munkwe die mikadre, akwa ti abko nān tādi kārekāre munbe nete, aisetē niarakwe ti miri ūtiāte kore abko tā dbe. ¹² Meri ne kākwe nō rā bāne kiri ti ngrabare, yebti abko ti miri juto biare kwe doboi mikadre. ¹³ Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krōrō: Kukwe kuin tibā ye kādriedi mdente mdente erere, ye kānti meri ne kākwe jāndrān kuin nuni tikrā mtare ne kādriedi arato, aisetē jāndrān kuin nuni meri nekwe, yebtā rūkadita tōre. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

Judakwe Jesu kitani ngise

(Marcos 14.10-11; Lucas 22.3-6)

¹⁴ Abti nun ja tōitikaka Jesube ni jātābti nibu, ye ngātāite ni iti kādian nāmane Judas Iscariote abko rikaba nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkientre ye kānti, ¹⁵ kākwe niebare krōrō ietre:

Ti tō Jesu kitai ngise munye, akwa ¿ye abko munkwe ūtiā biandre nuāi tie? niebare kwe.

Angwane nitre ji dokwāte ye kākwe ngwian mnūne biani gre ketamā Judaye Jesu ūtiāre.

¹⁶ Ye nāire mentokwāre Judas namani kā kuin ngibiare kisere jae, Jesu kitakāre ngise.

Jesukwe mrōbare mrā nitre ja tōitikaka benbe

(Marcos 14.12-25; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

¹⁷ Yebti bieta Te Lebadura Nākare Bante kweta nāmane ye kōbōi kena rūkaba angwane, nun ja tōitikaka Jesube kākwe krōtāba ken kākwe nieba ie:

¿Mrō kwetadre bieta Pascuakrā ye abko nunkwe sribedre mdente makrā, ie ma tō nibi? nieba nunkwe ie.

¹⁸ Angwane Jesukwe nieba krōrō nunye:

Mun nān juta Jerusalén sete, ye kānti ni kwandi iti munye abko ie munkwe nie krōrō: Dirikā nunkwe kākwe niemna krōrō mae: Kā kitera nūke ja ken ti kāne, aisetē mrō Pascuakrā abko ti tō kwetāi ketetibe nitre ja tōitikaka tibe ben, aisetē ti nāin mrōre niaratrebe ma juete, tikwe nini abko munkwe nie ie. Abko kore se, nieba Jesukwe nunye.

¹⁹ Ye erere bkānā, Jesukwe nun juamba mrō ūkete biare, ye kwrere nun janama nuene, kākwe mrō sribēba kwetadre bieta Pascuakrā.

²⁰ Yebti kā jatabara diore dere angwane, Jesu nāma tākānintbe mesabtā nun ja tōitikaka ni jātābti nibu ben. ²¹ Nun nāma mrōre angwane, Jesukwe nieba krōrō:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krōrō: Mun iti tā nete kākwe ti kitadi ngise ti rūeye, nieba kwe nunye.

²² Yebtā abko nun moto rababa ulire jōkrā angwane, nun itire itire rikaba niere ja tāritāri Jesuye:

Ti Dānkien, ¿tikwe nuendi ya gwari? nun rababa niere.

²³ Abtā Jesukwe nieba mda nunye:

Ni iti kāta ban mike tibo gwaire tibe blato kwatibe te, ye abko kākwe ti kitadi ngise, ²⁴ akwa ti, Ni Kā Nebtā Ngobo abko mūre ketadi nō, ye tā tikani Ngōbō Kukweibtā abko erere rakadikā. ¡Akwa ni ti kitaka ngise abko nān bobre jakān ya! Ni ye nin dāredre nāre abko dārebare, nieba Jesukwe.

²⁵ Angwane Judas kā nāmane Jesu kite ngise tiebe ye kākwe nieba mda Jesuye:

Dirikā, ¿tikwe ma kitadi ngise ya? nieba kwe.

Abtā Jesukwe nieba mda ie:

Ma ara kākwe ti kitadi ngise erere makwe nini metre, nieba kwe ie.

²⁶ Yebti nun nāma mrōre jōkrā angwane, Jesukwe ban dianba kunti kisete, kākwe kuin nieba btā Ngōbōye, bti ōtabtāba kwe, bti bianba kwe nun ja tōitikaka benye, kākwe nieba:

Ban ne abko ti ngātā ara. Ne kaen ngābti munkwe, bti munkwe kweta, nieba kwe nunye.

²⁷ Yebti uba dōi nāma basote abko Jesukwe dianba kisete, bti kuin nieba btā kwe Ngōbōye, bti bianba kwe nunye, kākwe nieba:

Uba dōi tā basote ne nāen ja tāritāri munkwe. ²⁸ Uba dōi ne abko ti dārie tikwe ara. Ngōbōkwe kukwe ūkadite btin munbe ye abko rabadi bare tāte jōkrā ti dārie nebti. Erere arato, ti dārie rimiadite ni kwati krāke kōbōire ni kwati ngite Ngōbō rūere ye Ngōbōkwe diandikā mento btā. ²⁹ Akwa Ngōbōta gōbrane ye kānti tikwe uba dōi btin nādita munbe,

akwa ti ngämi ñaen munbe, känenkri tikwe ñan ñadreta jire chi abko ti tö nibi niei munye. Abko kore se, nieba kwe nunye.

³⁰ Yebti nunkwe ka Salmobtä nieba ünän jökrä, bti nun rikaba Ngitio Olibobti.

*Pedro käkwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe
(Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)*

³¹ Angwane Jesukwe nieba nunye:

Kukwe rakadikä tibtä, yebtä mtare deo mun gitiadi iti iti kwäräkwärä tibtä mentokwäre, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta ti bä mike obeja ngibiaka kwrere amne mun abko obeja tikwe kwrere abko krörö:

Tikwe obeja ngibiaka kämikadi angwane, obeja kwe abko gitiadi kratikrati kwäräkwärä, *Zacarias 13.7*

abko Ngöbö Kukwei tä niere kore munbtä.

³² Akwa ti müre ketadi, bti ti rükadita nire angwane, ti näin mun ngäbti Galilea, kanti ni rabadita ketetibe jökrä, nieba Jesukwe nunye.

³³ Abtä Pedro käkwe nieba Jesuye:

Ni mda mda käkwe ñan tödekadre mabti, aisete gitiadi mabtä mento, akwa ti abko käkwe ñan nuendi jire chi kore, nieba kwe.

³⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Mtare deo antlan ngämi ngwane, känenkri makwe ti rükandite bämä jire abko ti tö nibi niei metre mae, nieba kwe Pedroye.

³⁵ Abtä Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Ti kämikadre gwaire mabe ya ño, akwa tikwe ñan ma rükandite jire chi, nieba kwe.

Amne nun ja töitikaka Jesube abko rababa ñäke gwaire jökrä Pedro kwrere siba.

*Jesu nikani blite Ngöböbe Getsemani
(Marcos 14.32-42; Lucas 22.39-46)*

³⁶ Yebti nun ja töitikaka Jesube, ben Jesu rikaba nebe käkä Getsemani kanti angwane, Jesukwe nieba nunye:

Täke temen yete munkwe amne ti abko bike niken känime nokore blite Ngöböbe, nieba kwe.

³⁷ Yebti Pedro amne Zebedeo ngobo nibu Juan amne Santiago aibe ngwianba kwe jabe. Yebti Jesu moto jatani ulire amne moto namani bete krübäte ja jiebti, ³⁸ käkwe niebare nitre nimä yeje:

Ti moto nibi ulire krübäte dikaro tie, aisete ti kebera krüte nibi ruen tie, aisete mun raba ti ngibiare nete, akwa munkwe ja ngwätei siba tibe amne munkwe ñan kibia, niebare kwe ietre.

³⁹ Ye btäräbe Jesu nikani bä mente temen se kwrere, kanti nikani ngitiekä ngukudokwäbti temen, käkwe ja okokrä mikani nebe dobobtä temen amne blitabare krörö kwe Ngöböbe:

Ti Rün tikwe, ti kite ja tare nike kri krübäte jakän, akwa tikwe ñan ja tare nikadre kore, ie ma tö ne ngwane, makwe dian ti bäre. Akwa ma tö dreje tikrä, ye erere raba bare tibtä amne ñan ti töi abko erere rabadre bare, niebare kwe Rün Ngöböbe.

⁴⁰ Yebti nitre nimä ja töitikaka Jesube nämä, ye kanti Jesu nikaninta angwane, niaratre nämäne kibien kuin jökrä, btä Jesu namaninta angwane, Jesukwe niebare Pedroye:

¿Ñänä okwä kratibe abko te kä ñan nü munye ja ngwätäre blitakäre Ngöböbe gwaire tibe ya? ⁴¹ Diablu jatadi mun nuente ja käne ye ngwane, munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre munkwe ja ngwätei amne munkwe blita jakrä Ngöböbe, ñobtä ñan angwane mun töi abko tä biare jändrän kuin nuene, akwa mun di ñakare, aisete munkwe blita jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

⁴² Yebti Jesu nikani bliteta bobukäre Ngöböbe, käkwe niebare krörö:

Ti Rün, tikwe ja tare nikadre kri krübäte jakän, ye makwe dian ti bäre, akwa tikwe ja tare nikadre kri, abti makwe diandrekä tibti, ye ngwane ma tö dreje, ye erere raba bare tibtä, niebare Jesukwe Rün Ngöböbe.

⁴³ Yebti nitre nimä ja töitikaka Jesube, ye kanti Jesu nikaninta angwane, namani kibien kuin jökrä, ñobtä ñan angwane köbö namani krübäte ietre, aisete okwä kwata namani neketekäbe jabtä köbö kisete, btä Jesu namaninta. ⁴⁴ Abtä Jesukwe ñan ñäkäbare mda ietre angwane, nikani bliteta bämäkäre Ngöböbe amne Jesukwe blitabare ño käne, ye kwrere blitabareta kwe Ngöböbe. ⁴⁵ Abti nitre nimä ja töitikaka Jesube, ye kanti Jesu nikaninta angwane, Jesukwe niebare ietre:

¿Mun tä kibien amne mun tä jadüke janknu ya? Nitre kukwe kämekäme nuenkä abko kisete ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise ye abko käi nüra, ⁴⁶ aisete ni ti kitaka ngise tiebe ti rüeye abko nükerä tibtä, aisete näin krö, bränta, niebare kwe ietre.

*Jesu kani ngite**(Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)*

⁴⁷ Jesu nāma blite kore, ye btārābe ni iti ja tōitikaka ben kādian nāma Judas Iscariote ye ara jataba nūke Jesu kānti. Judas ye abko nāma nāin ni kwati ben. Nitre jataba ben ye abko nāma nāin ngitra ngwena kisete amne ruāre abko nāma nāin krito ngwena kisete. Nitre ye abko nāma nāin nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre Dānkien kābti amne nitre unbre ji dokwāte kābti arato. ⁴⁸ Angwane Judas, Jesu kitaka ngise, ye abko kākwe nitre tōi dianina kākwe niebare ietre:

Nire demain tikwe mun okwābti ye abko Jesu ara, aiseite munkwe niara ye ka ngite, niebare kwe ietre.

⁴⁹ Ye erere bkānā, Judas jataba nūke, ye btārābe rikaba Jesu kānti, kākwe nieba krōrō ie:

¡Ñantōre Dirikā! nieba kwe.

Bti Jesu demainba kwe.

⁵⁰ Abtā Jesukwe nieba mda ie:

Ja mrākā ma tō nibi dre nuein, ye erere makwe mika nebe bare jōtrō, nieba kwe Judaye. Angwane nitre jataba Jesu rüere ye kākwe krōtaba Jesu ken, rankwaba btā, kākwe kaba ngite.

⁵¹ Ye btārābe ni iti ja tōitikaka Jesube kākwe ngitra diankaba kwatate, bti ni klabore ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkienkwe ye olo tikakaba ta kwe ie. ⁵² Abtā Jesukwe nieba ie:

Ngitra ye miketa jōtrō kwatate yete, ñobtä ñan angwane ni rükā ngitrabti abko kāmikata ngitrabti arato, aiseite ngitra ye ūketa. ⁵³ ¿Tikwe ja di kārādre ti Rūnye angwane, gwāngwarbe niarakwe angele juandre kabrekabre krübāte rüere ti dokwāre, ye gare ñakare mae ya amarebti ye? ⁵⁴ Akwa tikwe ja di kārādre kore ti Rūnye angwane, Ngōbō Kukwei tā tikani tibtä abko erere ñan rabadre bare, aiseite tikwe ñan angele kārādre ti Rūnye rükāre ti dokwāre, nieba Jesukwe nun ja tōitikaka ben ye.

⁵⁵ Yebti nitre rikaba Jesu kaen ngite, ye ie Jesukwe nieba krōrō:

¿Ñobtä abko bāsi ni gokā kri krübāte rüere ngitra jāta niken amne krito jāta niken, kwrere jire mun kite ngwena ti rüere ti kakāre ngite ye? Kāre kōbō kwatirekwatire tita dirire ju blitakrā Ngōbōbe kāntita temen, akwa mun ñakare ti kaen ngite. ⁵⁶ Akwa nitre Ngōbō kukwei niekā kākwe tarā tikani tibtä, ye erere rabadre bare tāte jōkrā tibtä, abkokāre mun nūke ti kaen ngite kore, nieba Jesukwe ietre.

Jesukwe ñākāba kore, ye btārābe nun ja tōitikaka ben kākwe kā mikakaba batibe jōkrā amne nun gitiaba iti iti kwārākwārā amne nunkwe Jesu mikateba kaibe rüeye.

*Jesu jānikani Sanedrin ngwārekri**(Marcos 14.53-65; Lucas 22.54-55,63-71; Juan 18.12-14,19-24)*

⁵⁷ Yebti nitre Jesu kaka ngite ye nikani Jesu ngwena nebe Caifās gwiriete. Caifās abko ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien. Angwane Caifās gwiriete abko Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye dirikātre nāmāne ja ūkaninkrō ketetibe nitre unbre ji dokwātebe abko kānti Jesu jānikani. ⁵⁸ Jesu jānikani angwane, Pedro abko jatani bā mente temen siba Jesu jiebtī. Yebti nikani nebe ju bāre ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien ye kānti. Pedro nikani siba ki teri angwane, guardia ju blitakrā Ngōbōbe ngibiabtikā nāmāne tākānintbe, ye kānti Pedro namani tākānintbe siba amne dre rakadikā mda Jesubtä abko tō namani tuai, aiseite nikani yete. ⁵⁹ Angwane nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien amne Sanedrin namani kukwe kēnēne ngwarbe Jesu rüere Jesu kitakāre ngise mūre ketadre, ⁶⁰ akwa kukwe era erere ñan namani kwen ietre Jesu rüere. Ni kwati namani nūke blite ngwarbe Jesu rüere, akwa kukwe ñan namani kwen jire chi ietre Jesu kitakāre ngise. Yebti ni mdara jire namani nibu ⁶¹ abko kākwe niebare krōrō Jesu rüere:

Ni noko kākwe nieba krōrō: Ju blitakrā Ngōbōbe se ti raba juen ngwarbe jōkrā, abti kōbōmākāre angwane, ti raba miketa tāte, nieba kwe nun okwābti, niebare kwetre.

⁶² Yebtä abko ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien ye nūkani dikekā krō, kākwe niebare Jesuye:

¿Kukwe nie nibi ma rüere, se ño metre amarebti ma nibi kwekbe jirekābe ye? niebare kwe ie.

⁶³ Akwa Jesu abko namani kwekbe janknu. Abtä ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien ye kākwe niebare mda Jesuye:

Ngōbō nire tā nūne se kābti makwe kukwe era erere nie tie abko krōrō: ¿Ma abko Ni Dianinkā Ngōbōkwe ara ya amne ma abko Ngōbō Odei ara ya? ye niere nunye, niebare kwe Jesuye.

⁶⁴ Angwane Jesukwe niebare mda:

Jän ti abko ni ño nini makwe, ye kwrere bkänä, akwa ti bike kukwe mdara jire niere arato mun jökräye abko krörö: Kä bäri ütiäte kri Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä ye küde ruenkri munkwe Ni Kä Nebtä Ngobo tuadi tākānintbe. Erere arato, jatadita mütabti kānta sete amne munkwe tuadi, niebare Jesukwe.

⁶⁵ Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkien ye moto namani romon, kākwe dān ngianinkä seenen jābtā romone, kākwe niebare krörö:

¡Ni ne kāta ñāke taretare Ngöbö rüere! ¿Se abko ni mda mda kākwe niara kitadre ngise amne batibe ngite, nikwe niedre ya? Ñakare, ñobtä ñān angwane niarakwe ñāri tare Ngöbö rüere, ye nunkwe kukwe nurira ñān ñān. ⁶⁶ ¿Munkwe töbikadi ño mda krāke? niebare kwe.

Angwane nitre jökrä nāmāne yete kākwe niebare:

Niarata ja mike ngite, aisetē krütadre jirekābe, niebare kwetre mda.

⁶⁷ Ye btārābe nitre ye kākwe kāli kitani Jesu ngwārebtā amne nikani mete ja kāne amne ni mda mda abko namani Jesu mete ngwārebtā mikakāre ngwarbe jae, ⁶⁸ kā namani niere ie: Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwē bkänä ne ngwane, nirekwe ma miti ngwārebtā ye niere metre nunye, namanintre niere Jesu mikakāre yakrā jae.

Pedro kākwe Jesu rükaninte

(Marcos 14.66-72; Lucas 22.54-62; Juan 18.15-18,25-27)

⁶⁹ Kukwe nāmāne nakenkā kore Jesubtä angwane, Pedro abko namani tākānintbe ju bāre. Ye btārābe meri sribikā yete jatani nūke Pedro ken, kākwe niebare ie:

Jesu Galileabo se ben ma nāmāne dikekā siba arato, niebare kwe ie.

⁷⁰ Akwa nitre nāmāne yete, ye ngwārekri jökrā Pedrokwe ja rükaninte, kākwe niebare:

Mata blite drebtä abko ñān nebe nūke gare tie, niebare kwe.

⁷¹ Yebti Pedro nikani, namani nūnaninkä jukwete kibtä, kānti meri sribikā mdara jire ie niara jatabare angwane, ni ye kākwe niebare ni mda mdaye:

Jesu Nazarebo abko ben ni noko nāmāne dikekā siba, niebare kwe.

⁷² Angwane ja rükanrete kwärā Pedrokwe ja kukwe biani, kā namani niere krörö:

Ni kādekata Jesu makwe, ni ye gare ñakare jire chi tie, namani niere.

⁷³ Yebti nitre nāmāne yete kākwe krötabare mda Pedro ken, kākwe niebare ie:

Ma ye tä nekete arato Jesube kwrere, ñobtä ñān angwane mata blite ño, ye aibehti ma reketaka niarakri abko ma nibi bā mike jābtā, niebare kwetre Pedroye.

⁷⁴ Angwane Pedrokwe ja kukwei bianinta amne niarakwe ñān kukwe niedre metre ne ngwane, Ngöbökwē ngürün mikadre btā namani niere, kākwe niebare mda:

Ni kādekata Jesu munkwe, ni ye abko gare ñakare jire chi tie, niebareta kwe.

Ye btārābe antlankwe ngwānānbare. ⁷⁵ Angwane Jesukwe kukwe niebare krörö Pedroye abko nūkaninta töre ie: Antlan ngāmi ngwāne, kānenkri makwe ti rükandite bāmā jire, niebare Jesukwe ie, ye nūkaninta töre ie angwane, nikani mentokwäre se kwrere, kākwe ja müaibare kri kā bāre mento.

27

Jesu jānikani ngite Pilato ngwārekri

(Marcos 15.1; Lucas 23.1-2; Juan 18.28-32)

¹ Kä jatani ngwen dekā angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda ma diäre dānkientre amne nitre unbri ji dokwāte nitre israelita ngätāite ye kākwe kukwe ükaninte Jesu müre ketakāre. Yebtä abko ja töi mikani kwatibe jökrā kwetre, ² kākwe Jesu kise mākāninte jökrā, bti jānikani ngite Pilato ngwārekri. Pilato abko gobran romanobo.

Judas Iscariote kākwe ja müre ketani

³ Angwane Judas Jesu kitaka ngise tiebe ye abko Jesu kitani ngite müre ketadre gani kwe angwane, ja namani ruen ngite krübāte ie. Abtä nikaninta, kākwe ngwian mnüne gre ketamā ye bianinta jökrā nitre ji dokwāteye amne nitre unbri ji dokwāte yeye, ⁴ kākwe niebare ietre:

Jesu abko ngite ñakare, akwa tikwe kitaba ngise müre ketadre. Yebtä abko tikwe ja mikaba ngite Ngöbö rüere, aisetē ti bike ngwian bianta jirekābe munye, niebare kwe.

Akwa nitre ye kākwe niebare Judaye:

Mata kukwe niere ye abko ngwarbe, ütiäte ñakare nunkrā, ñobtä ñān angwane ye abko kukwe kaibe makwe. Abko kore se, niebare kwetre Judaye.

⁵ Angwane ju blitakrā Ngöböbe ye kānti Judakwe ngwian ye kitani temen, bti Judas nikani, kākwe ja müre ketani köte. ⁶ Abtä nitre ji dokwāte nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diārebti ye kākwe ngwian ye ükaninkrö, kākwe niebare krörö:

Ni müre ketadre abko ütiā biani ngwian nebti, aisetē ngwian biani Ngöbökrā ye ben ketetibe ni ñān raba ngwian ne mike, niebare kwetre.

⁷ Abti ja tõi mikani kwatibe kwetre kä kökakra ngwian yehti. Kä kädeka nämane ni kantra sribekä abko käi nie nämane, ye abko kökani kwetre ngwian yehti nitre meteni doboi mikakra, ⁸ aisete kä ye abko kädianta krörö: Ni Müre Ketani Käi abko nieta kore abko kä nūke mtare.

⁹ Kä kökani kore kwetre angwane, kukwe niebare ni Ngöbö kukwei niekä kira Jeremiakwe namani bare abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Niara ütiä mikani nuäi nitre israelitakwe, ye erere ngwian mnünebe biani gre ketamä niara ütiäre amne, ¹⁰ ngwian yehti abko kä kädekata Ni Kantra Sribekä Käi nieta abko kökani, ni Dänkien Ngöbö kākwe nuemna ño tie, ye erere namani bare, *Jeremias 19.1-13; 32.6-9*

abko niebare kore Jeremiakwe, ye erere namani bare.

Jesu Pilato ngwäreki

(Marcos 15.2-5; Lucas 23.3-5,13-25; Juan 18.29-19.16)

¹¹ Jesu abko jänamani gobran Pilato ngwäreki angwane gobran ye kākwe niebare ie:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe Jesuye.

Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Jän. Era metre ti ara, niebare kwe ie.

¹² Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä nitre unbre ji dokwäte namani Jesu kite ngise krübäte, akwa Jesu abko namani kwekbe jirekäbe. ¹³ Abtä Pilato kākwe niebare krörö ie:

¿Kukwe nie nibi bätäkä ngwarbe ma rüere ye jaraen ñakare mae ya amarebti ma nibi kwekbe jirekäbe? niebare kwe Jesuye.

¹⁴ Akwa Jesu namani kwekbe janknu, nin ñäkäbare jire chi kwe Pilato käre. Abtä gobran Pilato ye ñan tõi namani krütare mda Jesubtä.

Jesu kitani ngite müre ketadre

(Marcos 15.6-15; Lucas 23.13-25; Juan 18.39-19.16)

¹⁵ Kä kwatirekwatire bieta Pascua näire abko nitre ngite ye ngätäite nire tikadreteta abko nitre israelita kwati nämane niere abko erere käre gobran ye nämane tikete. ¹⁶ Ne aisete kä ye ngwane ni iti ja mikaka ngite kri krübäte abko nämane kitani ngite kä teri yete. Ni ye abko kädian nämane Barrabás. ¹⁷ Gobran Pilato ye ñan tõi namani krütare mda Jesubtä. Yehti ni jökrä namani ja ükaninkrö yete, ie Pilato kākwe niebare mda:

Tikwe nire tikadreteta munkrä ie mun tö nibi. Barrabás ya o Jesu Ni Dianinkä Ngöbökwie nieta se tikadreteta, niere tie munkwe, niebare Pilatokwe.

¹⁸ Pilato abko kākwe niebare kore, ñobtä ñan angwane nitre ji dokwäte ye namani mokrere Jesube, abtä kitani ngite kwetre abko ganina Pilatokwe btätre, aisete niebare kore kwe. ¹⁹ Yehti kürä kukwe ükatekrä gobrankwe, yehti Pilato nämane tākänintbe angwane, merire kwe kākwe kukwe juani krörö kräke: Ni ye abko tõi metre amne ngite ñakare, aisete makwe ñan kukwe nuen käme rüere, ñobtä ñan angwane ni yehtä tikwe ja kábätiri krübäte deo abko Pilato merirei ye kākwe niemna kore ie.

²⁰ Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre unbre ji dokwäte kākwe nitre kwati ye tõi kwitani jakri amne Barrabás abko tikadreteta amne Jesu abko müre ketadre abko ni jökrä kākwe niedre, niebare kwetre ie. ²¹ Abtä gobran ye kākwe niebareta mda ietre:

¿Ni nibu tä ngite kä teri nete, ne mden tikadreteta ie mun tö nibi? niebare kwe.

Angwane ni jökrä israelita nämane yete kākwe niebare:

¡Barrabás ye tiketeta! namanintre niere. ²² Angwane Pilatokwe niebare mda ietre:

¿Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwie nieta, sebtä abko tikwe dre nuendre, ie mun tö nibi amarebti yere? niebare kwe.

Angwane ni jökrä kākwe niebare:

¡Jesu ye müre kete krusobtä! namanintre niere mda.

²³ Abtä Pilato kākwe niebare mda ietre:

¿Drebtä ni nekke ja mikani ngite amarebti, mun nibi müre ketamna krusobtä tie yere? niebare kwe ietre.

Yehtä namani ngrente bäri jume mda, kä namani niere:

¡Müre kete krusobtä, müre kete krusobtä! namanintre niere Pilatoye.

²⁴ Abtä ni jökrä ñan namani tuen tõi kwitare jire chi Pilatoye angwane, niarakwe kukwe niebare, yehtä bäri ni jökrä jatani kä mike bäri nokre. Abtä Pilato kākwe ño käräbare, bti ja kise bätäninte kwe nitre israelita ngwäreki, kākwe niebare krörö ietre:

Jesu müre ketadi, yehtä ti ñan rabadre ngite, ñobtä ñan angwane ye abko kukwe munkwe, aisete mun rabadi ngite Jesu dokwäre, niebare kwe.

²⁵ Angwane nitre israelita kākwe niebare krörö mda Pilato käre:

Jesu müre ketadi ye abko nun amne ngäbäkre nunkwe abko rabadi ngite Ngöböye, aisetse nunkwe kötä mikadi ie, niebare kwetre Pilatoye.

²⁶ Angwane Pilatokwe Barrabás tikaninte. Akwa Jesu abko kwata metamna köbti kwe amne biani kwe rükä romanoboye müre ketadre krusobtä. ²⁷ Ye erere bkänä, nitre rükä gobrankwe ye nikani Jesu ngwena nebe ju gobrankwe kanti angwane, nitre rükä käkwe ja ükaninkrö jökrä Jesu bäre mikakäre yakrä jae, ²⁸ käkwe dän tikaninte btä, bti dän bä tain drüne kita nämäne jabtä jreikwe, ye kwrere kitani Jesubtä. ²⁹ Erere arato, jrei kri käkwe korona mikadre ja dokwäbti, ye kwrere kri tukwä krübäte sriebare koronare kwetre, bti mikani Jesu dokwäbti kwetre, bti mökän mikani krati Jesu kise ruenkri kwetre niara mikakäre yakrä jae jrei di kri kwrere. Yebti namanintre jökrä ngukudokwäbti temen Jesu ngwäreki, kä namani niere krörö ie mikakäre ngwarbe jae:

¡Ma jrei nitre israelitakwe, nunta ma mike ütiäte kri mtare! namanintre niere.

³⁰ Kä namani käli kite Jesubtä amne mökän mikani kisete kwetre ye arabebti namanintre Jesu mete dokwäte. ³¹ Jesu mikani yakrä kore kwetre jae, bti dän bä tain drüne ye tikaninteta Jesubtä kwetre, bti dän Jesukwe ara kitaninta btä kwetre. Yebti nikanintre ngwena müre ketadre krusobtä.

Jesu metani krusobtä

(Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

³² Yebti namanina ji ngrabare angwane, ni iti nünanka juta Cirenete abko kädian nämäne Simón abko namani ngätäi bentre angwane, Simón ye mikani kruso ngwena Jesukrä rükäkwe. ³³ Bti nikanintre nebe käkä Gólgota kanti. Kä Gólgota ye abko “Ni dokwä kroko käi” nieta abko kanti nikanintre nebe Jesube. ³⁴ Angwane krikä kwaka mritani uba döibe mni mni biani ñadre kwetre Jesuye. Jesu käkwe dö ye bänän nuani angwane, nin ñani jire chi mda kwe. ³⁵ Angwane nitre rükä romanobo käkwe Jesu metani krusobtä. Yebti tö namanintre dän Jesukwe ñäkäitbe jabtä, käkwe ja gani dän yebtä. ³⁶ Yebti nitre rükä ye namanintre tükänintbe temen Jesu ngibiabtikäre. ³⁷ Angwane ñobtä Jesu kitani ngise müre ketadre abko nämäne tikani kri kukwänbtä abko mikani krusobtä Jesu dokwä kanti käin abko btä kukwe nämäne tikani krörö: “NI NE ABKO JESU. NIARA ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE” abko nämäne tikani kore.

³⁸ Jesu metani krusobtä angwane, nitre gokä metani nibu krusobtä käin arato niarabe gwaire. Iti mikani niara küde ruenkri amne iti abko mikani niara küde ngeberekri. ³⁹ Angwane nire nire namani kite dikekä Jesu bäre, kä namani dokwä ngrüketbe ñäkäre kwärä Jesuye, Jesu mikakäre ngwarbe jae, ⁴⁰ kä namanintre niere ie:

Ju blitakrä Ngöböbe se makwe juandi ngwarbe abti köbömakäre makwe mikadreta täte jökrä, makwe niebare, aisetse ma Ngöbö Odei bkänä ne ngwane, ja denkä au mento krusobtä yete, bti ma jatata timon, namanintre niere Jesuye.

⁴¹ Erere arato, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre unbre ji dokwäte abko namanintre Jesu mike yakrä jae, kä namani niere krörö ie:

⁴² Ni mda mda dianintari kwe, ¿se ñobtä abko ñan nebe ja dentari au se? Niara abko Jrei nitre israelitakwe nieta kwe jabtä, aisetse ja diandrekä au krusobtä mento kwe sete angwane, nunkwe mikadi ütiäte jae. ⁴³ Mdakäre abko, niarakwe ja töi mikani kwatibe Ngöböbtä, aisetse Ngöbö tö era metre ie bkänä ne ngwane, Ngöbö ara jire käkwe diandikä gwängwarbe krusobtä mento mtare. Niara nämäne ja Ngöbö Odei niere jabtä amarebti nibi kwekbe krusobtä käin se, namanintre niere Jesuye.

⁴⁴ Angwane nitre gokä nämäne metani kruso mda mdabtä käin arato Jesu ken, ye namani ñäke arato Jesuye, mikakäre yakrä jae.

Jesu krütani

(Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

⁴⁵ Yebti ñänä ruäre angwane, kä ngidianinte mda amne kä namani iko jökrä temen nükebe ñänä okwä krämä dere. ⁴⁶ Ñänä okwä krämä nükani, ye btäräbe Jesukwe ngratebare kri ja dibti, käkwe niebare krörö:

Elí, Elí ¿lama sabactani? niebare kwe.

Kukwe niebare kore Jesukwe ye abko “Ngöbö tikwe, Ngöbö tikwe, ¿ñobtä makwe kä mirikä tibtä jakän amarebti yere?” niebare kwe. ⁴⁷ Jesukwe ñäkäbare kore, ye abko nitre ruäre nämäne yete käkwe kukwe nuani angwane, namanintre niere:

¿Ñan tä ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämäne Elías kärere jabtä, ja die mikakäre ya? namanintre niere kore.

Niebare kore kwetre, ñobtä ñan angwane Jesukwe “Elí” niebare angwane, namani ruen “Elías” kwrere ietre aisetse.

⁴⁸ Ye btäräbe nitre ye nikani betekä iti, käkwe jändrän dän kukwän kwrere kä dianta esponja abko mritaninkä uba ñoi dimente, bti mäkäninte kwe nörä kräbtä, bti biani kwe ñadre tomnane Jesuye. ⁴⁹ Akwa ni mda mda abko käkwe niebare krörö ni ye:ye:

Elias rükadre dentari ya ño ari ngibiare, aiseite tuemetre yete, niebare kwetre.

⁵⁰ Ye btäräbe Jesukwe ngratebareta jume ja dibti bobuta, käkwe ja üai mikaninta Ngöbö kisete angwane krütani. ⁵¹ Jesu krütani, ye btäräbe dän ngutu ngetbo, bti ju blitakrä Ngöböbe nämane ñäkänintbe abko nianinkä kumu käin nükebe temen amne dobo abko namani nakenkä amne jäkwata abko ngetrani. ⁵² Angwane kä mkä kánti nitre nämane doboi mikani, ye mkä ngitianinkä jökrä angwane, ni kwati käkwe nünabare deme Ngöbökrä abko nämane doboi mikani ye nukaninta nire ⁵³ abko käkwe kä mikaninkä rökabti yete. Yehti Jesu nukaninta nire arato angwane, niaratre nikani nebe juta demente Jerusalén. Ye kánti ni kwati käkwe tuani.

⁵⁴ Ye ngwane nitre rükä dänkien romanobo amne nitre rükä mda mda nämane Jesu ngibiarebti, ye okwäbti dobo namani nakaenkä amne kukwe mda mda namani nakenkä bätäkä ngwarbe niaratre okwäbti angwane, kä jürä namani krübäte btätre, käkwe niebare: jNi noko abko Ngöbö Odei era metre bkänä! niebare kwetre.

⁵⁵ Amne meri ruäre nämane dikekä kwäräkwarä Jesube kä Galileate, kä nämane Jesu die mike sribibtä, ye abko nükani siba Jerusalén abko namani bä mente temen se kwrere okwä Jesubtä. ⁵⁶ Meritre ye abko kädian nämane María Magdalabo amne María Santiago amne José meye, erere arato Zebedeo ngäbriänkä Juan amne Santiago mdara jire abko meye nämane siba arato.

Jesu doboi mikani

(*Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42*)

⁵⁷ Yehti kä jatani dere angwane, ni iti ngwian bkänkä kri kädian nämane José nünanka juta Arimateate abko nükani. José ye abko nämane dikekä siba Jesube. ⁵⁸ José ye abko nikani Pilato kánti, käkwe Jesu ngwäkä käräbare Pilatoye. Ye erere Pilatokwe Jesu ngwäkä biamna Joséye. ⁵⁹ Ye erere bkänä, Josékwe Jesu ngwäkä diani timon angwane, dän kädianta lino abko nämane merebe, te ngwäkä mrianinte kwe. ⁶⁰ Yehti kä muani btin jäkwatate ni doboi mikakrä Josékwe, ye kánti Jesu doboi mikani kwe. Jesu doboi mikanina angwane, kä mkä ye dikaninta kuin jite kwe jäkwata kribti, bti nikaninta. ⁶¹ Akwa María Magdalabo amne María mda nämane yete, ye abko namani tükänintbe yete Jesu doboi mikani ye kánti.

Guardia mikani röka ngibiarebti

⁶² Jesu doboi mikani, yehti jändrinane köbö jadükakrä näire, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre bariseo nikanintre gwaire nebe Pilato kánti, ⁶³ käkwe niebare krörö ie:

Nun dänkien, ni ngwarbe ni ngökaka müre ketaba jändrin kädianta Jesu, ye abko nämane nüne angwane, nieba krörö kwe: Ti müre ketadi, akwa köbömäkäre angwane ti rükadita nire, nieba kwe, ye abko nütä töre nunye. ⁶⁴ Ne aiseite, makwe guardia mikadre röka ye ngibiarebti kuin nebebe köbömä näre abko nun tö nibi niei mae, ñöbtä ñan angwane nane nitre ja töitikaka Jesube käkwe ngwäkä goidre abti nukaninta nire tädre näin niere ni mda mdaye, nane nitre ja töitikaka ben abko rikadre ni ngökö bäri mda, ye abko rabadre bäri kame, aiseite nun tö nibi niei kore mae ye, niebare kwetre Pilatoye.

⁶⁵ Abtä Pilatokwe niebare mda ietre:

Nitre rükä tarä guardiare munkwe yete, ye abko ben mun rika, käkwe kä tarä mika gare kuin röka yehti ni mda mda mikakäre mokre amne munkwe röka ye ngibiadre bäri kuin. Abko kore se, niebare Pilatokwe ietre.

⁶⁶ Ye erere bkänä, nitre ye nikani amne jäkwata mikani rökabti, yehtä kä tarä mikani gare kuin kwetre, ni mdakwe ñan Jesu ngwäkä goidre abkokäre. Erere arato, nitre rükä mikanintre ruäre guardiare kwetre röka ngibiarebti yete.

28

Jesu nukaninta nire

(*Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10*)

¹ Yehti köbö jadükakrä nikani ta, abti kä jatani ngwen krire bämänte dekä angwane, María Magdalabo amne María mdara jire ye nikaninta dobohti. ² Ye btäräbe dobo namani nakaenkä kri krübäte, ñöbtä ñan angwane angele ni Dänkien Ngöbökwé nämane kä käinbti abko nükani kä temen nebtä. Angele ye abko nikani nebe rökabti angwane, jäkwata kri mikani kä mkäbti ye abko angelekwé dianinkä mento, bti namani tükänintbe jäkwata yehti. ³ Angele ye abko bä namani trä ngitiekä mera trä kwrere amne dän btä abko bä namani ngwen bürere täräkwata kwrere. ⁴ Angele ye jatabare nitre rükä nämane guardiare rökabti

yeye angwane, niaratre namani nekwetekä krübäte, aiseite namani grükekä jökrä ngrabare amne kä nötaninte jökrä bti, aiseite namanintre kitaninte temen ni ngwäkäre kwrere.

⁵ Angwane angele käkwe niebare meritre yeye:

Mun ñan rekwetaka. Jesu müre ketani krusobtä abko munta näin tuenta kánti, ye gare kuin tie, ⁶ akwa Jesu nürate nire, aiseite ñakare nete, niarakwe niebare munye ye kwrere nibi bare, aiseite kä mkä aibe nebe tökare niara täbtä nete mun jakwe tuen. ⁷ Bti nitre ja töitikaka Jesube ye ie mun rika niereta jötrö krörö: Jesu nürate nire, bike niken Galilea ja ükärökäreta ketetibe munbe, kánti munkwe ja tuadita ben abko munkwe nie kore ietre amne kukwe ne aibe tä niedre tikwe munye. Abko kore se, niebare angelekwere meritre yeye.

⁸ Ye erere bkänä, meritre nämane dobobti ye nikaninta jötrö angwane, kä jürä namani krübäte btäre, akwa erere arato kä namaninta nuäre krübäte btäre, aiseite nikanintre betekä kukwe ngwenante nun ja töitikaka Jesube ye kräke. ⁹ Niaratre nämane näin betekä ji ngrabare angwane, batibe Jesu ara nükani ngätäi bentre, käkwe “Ñantöre” niebare ietre. Ye btäräbe niaratre käkwe krötäbare Jesu ken, nikanani ngitiekä Jesu ngotobtä temen, käkwe Jesu ngoto kani ja käne angwane, mikani ütiäte kwetre jae. ¹⁰ Angwane Jesukwe niebare ietre:

Mun ñan rekwetaka tibtä. Ti mräkätre ja töitikaka tibe abko rikadre ti ngäbti kä Galileate. Ye kánti ti tuadita kwetre abko mun nän niere ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe meritre yeye.

¹¹ Nitre merire nikani kukwe ngwena kore, akwa nämane ji ngrabare angwane, nitre rükä mikani guardiare röka ngibiarebti abko bti kä nükani ruenta amne nikani betekä nebeta jutate Jerusalén amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre, ie kukwe nakaninkä ño ño, ye erere niebare jökrä kwetre. ¹² Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre ye abko nikani blite mda nitre unbre ji dokwäte yebe ja töi mikakäre kwatibe gwaire bentre. Angwane niaratre käkwe ngwian biani kabre nitre rükä nämane guardiare rökabti yeye niaratre näkwitakäre, ¹³ käkwe niebare ietre:

Mun nämane kibien deo angwane nitre ja töitikaka Jesube jananbare Jesu ngwäkä goireta rökabti, munkwe nie ni mda mdaye. ¹⁴ Erere arato, gobran Pilato käkwe kukwe ye gadi angwane, nunkwe blitadi ben niara näkwitakäre. Ye köböire abko kukwe ñan rabadre jire chi mun rüere amne nun rüere, niebare kwetre guardiaye.

¹⁵ Ye erere bkänä, nitre rükä nämane guardiare ye käkwe ngwian kabre ye kani ngäbti. Abti niaratre käkwe dre niedre niebare ietre, ye erere nikanintre niere, aiseite nitre ja töitikaka Jesube abko käkwe Jesu ngwäkä goibare abko nie nikani kore kena nitre israelita ngätäite, ye erere nieta janknu abti kä nüke mtare.

Kukwe mrä Jesukwe

(Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁶ Nitre merire käkwe kukwe nieba nun ja töitikaka Jesube yeye angwane, nun ni jätäbti iti abko rikaba bkänä Jesu ngäbti Galilea angwane, ngitio mdenbti nun rikadre niebare Jesukwe, ye kánti nun rikaba. ¹⁷ Nun rikaba nebe yete angwane, Jesu jataba nunye angwane, Jesu ara nükantia nire ye nun ruäre kräke ñan rababa nebe era, akwa nun jökrä rababa Jesu käikitekä. ¹⁸ Angwane Jesukwe krötäba nun ken, käkwe nieba krörö nunye:

Kä kainta se amne kä temen ne Ngöbökwere mikani gare jökrä tie, ¹⁹ aiseite mun nän, amne nitre nünanka kä jökräbti temen, ye kánti mun näin ti mike gare ietre amne munkwe niaratre mika ja töitikaka siba tibe amne munkwe niaratre ngöka ñöte ni Rün käbti, Ngöbö Odei käbti amne Ngöbö Üai Deme käbti. ²⁰ Amne kukwe diribare tikwe munye, ye erere munkwe diri jökrä ietre amne niaratre käkwe ti kukwei ye mikadre täte jökrä arato, abköäre munkwe diri ietre. Ti abko tädi kärekäre munbe köbö kwatirekwatire nebebe kä mrä. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Abko kukwe nakaninkä kore se. Ne ngörä.

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Marcokwe Marcos

Tärä ne tikaka abko kädian nämane Marcos. Niara kädian nämane Juan Marcos arato. Marcos abko nikani ñakare Jesu mukore nitre ja tötikaka Jesube ni jätäbti nibu kwrere, akwa niara abko Pedro kukwe muko nütüta, aiseite Pedro käkwe Marcos die mikani tärä ne tike abko ni kwati tä nütüre. Erere arato, Marcos abko Jerusalénbo, aiseite Jesukwe dre dre nuenbare amne dre dre niebare kwe abko nükani gare ie.

Nitre ñakare israelitare nünanka juta Romate, ye kräke Marcokwe tärä ne tikani, kukwe kuin Jesukristobtä mikakäre gare ietre. Nitre romanobo nämane nitre tödekaka Jesubti mike ja tare nike kri juta Romate, aiseite nane Marcos käkwe tärä ne tikani niaratre die mikakäre nünenkä dite Jesukrä.

Tärä nebtä abko Ngöbö Odei Jesu nükani nüne kä nebtä angwane, kukwe kuinkuin nuenbare kwe ni kwatikä niaratre okwäbti abko Marcos tö namani mikai gare ni jökräye. Erere arato, Jesu mikani ja tare nike kri, bti krütani krusobtä, yebtä Marcos tä blite bäri kabre. Erere arato, Jesukwe ja tare nikani kri, bti krütani, abti nükantinä nire, aiseite niara bäri dite ni rüe Satana ye ngwä amne tä ni die mikaka mtare abko Marcos tö namani mikai gare tärä nebtä.

Marcos ne mdenbtä abko kukweta tikani Hechos 12.12,25; 13.5,13; 15.36-39 amne 2 Timoteo 4.11. Marcos käkwe tärä ne tikani ñongwane metre gare ñakare nie, akwa tikani kä 50-70 angwane nütüta.

Juan Bautista käkwe ji tikani Jesu käne

(Mateo 3.1-12; Lucas 3.1-9,15-17; Juan 1.19-28)

¹ Kukwe kuin nuenbare Ngöbö Odei Jesukristokwe abko nakaninkä ño kena ja täritäri abko ti bike tike täräbtä. Jesukristo nämane nüne ño abko ti bike tike täräbtä.

² Bati kira Ngöbökwé Juan ni ngökaka ñöte juandi ni mike biare niara Odei käkäre ngäbti, ye Ngöbökwé niebare niara Odeiyé angwane, tikamna krörö täräbtä kwe ja kukwei niekä kädian nämane Isaíaye:

Tikwe ja kukwei ngwianka juandi iti ma känenkri.

Niarakwe ni töi mikadi biare ma käne, ji ükateta biare ye kwrere.

Malaquías 3.1

³ Ni ye näin ñäke jume ja dibti kä kaibete, käkwe niedi krörö:

Ji ükateta kuin biare jrei känenkri, ye kwrere ja töi mike kuin biare munkwe.

Ji ükateta niken metre ta, ye kwrere ja töi ükete metre ni Dänkien käne munkwe, niebare kwe

Isaías 40.3

abko tikani kore täräbtä Isaíakwe Juanbtä.

⁴ Ye erere bati, Juan ni ngökaka ñöte nükani kä kaibete, kä nikani niere: Munta kukwe kämekäme nuene, yebtä mun moto raba ulire. Kukwe käme kite jire jökrä temen munkwe, bti mun jata ja mike ngökare ñöte. Munkwe ye nuendi angwane, Ngöbökwé mun ngite ye diandikä jire jökrä munbtä, bti tikwe mun ngökadi ñöte, niebare Juankwe. Ngöbö Kukwei tikani Isaíakwe Juanbtä abko erere namani bare. ⁵ Ye ngwane, nitre nünanka käkä Judeate btä juta Jerusalénte nükani kwati Juan kukwei nuakäre, kä namanintre ja ngite niere Ngöböye angwane, Juan namani ngökö Ñö Jordánte.

⁶ Juan abko nämane kameo drüen dikani dänre* kite jabtä amne nämane mämete nibi kwatabti jae amne mrö kweta nämane kwe abko tröda btä munkö känsenta. ⁷ Juan nämane ñäke angwane, käre namani niere krörö: Ni jatadi iti ti jiebtä abko bäri di kri ti ngwä, aiseite ja ñan rükadre töre jire chi tie sandalia tikete ni ye ngotobtä. [†] ⁸ Tita mun ngökö ñö aibe te, akwa ni ye abko käkwe Ngöbö Üai Deme mikadi nüne munbtä. Abko kore se, niebare Juankwe.

Juankwe Jesu ngökani ñöte

(Mateo 3.13-17; Lucas 3.21-22)

⁹ Juan nämane nitre ngökö ñö Jordánte angwane, Jesu nämane juta Nazarete kä Galilea yete. Jatani nuke Juan kánti angwane, Juankwe ngökani ñöte, ¹⁰ jatani gökökäta ñöte käin, ye btäräbe kä käin ñäkäninbe Ngöbökwé namani tuen ie, bti Ngöbö Üai jatani ütü bä kwrere nuke mate btä, namani tuen ie jabtä. ¹¹ Ngöbö kukwei jarabare krörö kä käinbti: Ma ti Ngobo tikwe. Ma tare kri tikwe. Ma käi nuäre kri tibtä, niebare kore kä käinbti Jesu ye.

* **1:6** kameo drüen dikani dänre. Kukwe tä tikani Mateo 3.4 btä, yebtä ñäke. [†] **1:7** sandalia tikete. Jesu näire ni klaboré kökani ni mdakwe abko bäri ene. Niaratre aibe nämane sandalia ni mdakwe tikete, aiseite Juan nämane ja bä mike bäri ene ni klaboré ngwä.

Diablukwe Jesu nuaninte ja käne

(Mateo 4.1-11; Lucas 4.1-13)

¹² Yebti Ngöbö Üai nikani Jesu ngwena nebe kä kaibete. ¹³ Kä ye kanti Jesukwe nünantbebare köbö gre ketebu jändrän känsenta käite. Ye ngwane abko, Satana namani Jesu nuente ja käne, akwa Jesukwe ñan Satana mikani täte. Yebti angele nükani ruäre abko namani Jesu die mike.

Jesu nikani Ngöbö kukwei kuin dirire kena

(Mateo 4.12-17; Lucas 4.14-15)

¹⁴ Yebti abko, Juan kitani ngite kä teri. Yebti Jesu nikani Galilea, namani kukwe kuin Ngöbökwere niere krörö: ¹⁵ Ti rabadre gare kä nebtä köböi kitani Ngöbökwere abko nura amne Ngöbö kitera gobrane nibti. Kukwe kämekäme kita temen munkwe, bti kukwe kuin Ngöbökwere nebti tödeka munkwe, Jesu namani dirire kore.

Jesukwe ni käräbare nibkä ja töitike jabe

(Mateo 4.18-22; Lucas 5.1-11)

¹⁶ Abti bati Jesu nikani Nö Okwä Kri Galilea köräbare, nikrabare kwe angwane, ni jatabare nibu ie. Iti abko kädian nämane Simón. Etba kwe abko kädian nämane Andrés. Niaratre abko gwa gaka abko nämane krade kite ñöte, btä Jesu okwä namani. ¹⁷ Jesukwe niebare ietre:

Mun brän tibe amne munta gwa gaen ño, ye kwrere tikwe mun mikadi ni ngwianka Ngöböye, niebare kwe ietre.

¹⁸ Ye btäräbe, niaratre käkwe krade kitani temen, bti nikani Jesube.

¹⁹ Nebti Jesu nikani mda mentokwäre ñö köräbare angwane, ni iti kädian nämane Santiago amne etba kwe abko kädian nämane Juan abko nämane krade gudike rute. Niaratre nibu ye abko Zebedeo ngäbriänkä, btä Jesu okwä namani angwane, ²⁰ Jesukwe käräbare ja töitike jabe arato. Niaratre käkwe sribikä aibe mikaninte rute rün Zebedeobe, bti nikanintre Jesube.

Jesukwe üai käme juantari mento

(Lucas 4.31-37)

²¹ Yebti nikani jökrä juta kädian nämane Capernaümte. Abti köbö jadükakrate angwane, Jesu nikani sinagoga yete, kanti nikani dirire. ²² Jesu namani dirire, yebtä ni jökrä ñan töi namani krütare, ñöbtä ñan angwane ni töbtä di kri käkwe diri ja di ngöi, kwrere jire Jesukwe diribare ietre amne, Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye dirikätre nämane dirire, ye kwrere Jesukwe diribare ñakare. ²³ Angwane ni nämane iti sinagoga yete, btä üai käme nämane nüne. Te batibe ni ye käkwe ngratebare krörö mda:

²⁴ ¡Jesu Nazareho, nun tuemetre kaibe nete! ¿Ye ñöbtä abko ma kite ja mike kukwe nunkwete ta yere? ¿Ma kite nun gaenkä ya ño yere? Jesu, ma gare kuin tie. Ma abko Ni Deme Ngöbökwere gare tie, niebare üai kämenkwe Jesuye.

²⁵ Abtä Jesukwe niebare mda üai kämeye:

¡Üai käme, kada mkä kete makwe! Ni ye tuemetre gwängwarbe. Nän mento btä, niebare kwe.

²⁶ Üai käme ye käkwe ni ye ngrükantinte jume ngrabare, bti ngratebare kri kwe, bti ngitiani mento ni yebtä. ²⁷ Nebtä ni jökrä töi ñan namani krütare Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri: ¡Ni neta kukwe btin dirire ño ño amarebti niara di tärä üai käme juentari jötrö au, tä ñäke kwatibe üai käme juantarikrä mento amne üai käme tä niara kukwe mike täte sere! abko namanintre niere kore jae kwärikwäri.

²⁸ Kukwe nakaninkä kore, abtä Jesu kädrie nikani jötrö ngwarbe, niken kä ketareketare te kä Galilea yete.

Jesukwe Simón köbrän merire mikaninta quinta

(Mateo 8.14-15; Lucas 4.38-39)

²⁹ Jesu nämane sinagoga kanti. Nikani angwane, nikani Santiagobe btä Juanbe nebe Simón btä Andrés kanti. ³⁰ Namani kanti angwane, Simón köbrän merire abko nämane bren drangwan kisete, niebare kwetre Jesuye.

³¹ Abtä Jesu nikani mike ñäräre mda, nikani nebe jänbtä ken se kwrere, käkwe Simón köbrän kani küdebti, bti ganinkrö krö kwe. Ngöbö diebti drangwan nikaninbe batibe btä, namanintabe quinta, bti nikani mrö känene niaratre bukakrä.

Jesukwe ni bren bren mikaninta quinta

(Mateo 8.16-17; Lucas 4.40-41)

³² Kä jatanina iko angwane, † ni kwati nünanka juta yete nükani Simón kánti mräkä bren bren ngwena amne mräkä nämane ja tare nike üai käme kisete abko jänikani Jesuye mikadreta kuinta kwe abkokäre. ³³ Ni namani kwati krübäte ja ükaninkrö jukwebtä angwane, ³⁴ Jesu namani ni bren bätäkä ngwarbe miketa kuinta. Arato üai käme juantari mento kwe ni kwatibtä. Jesu nämane sribire Ngöbö diebti abko nämane gare üai kämeye, aisete Jesukwe üai käme kukwei ötani jökrä arato.

*Jesu nikaninta Ngöbö Kukwei dirire
(Lucas 4.42-44)*

³⁵ Abti de, kä nämane diore angwane, Jesu naninkrö, nikani kä kaibete blitakäre Ngöböbe. ³⁶⁻³⁷ Simón btä kukwe muko mda mda nükani ngwäte angwane, nikanintre Jesu känentari kisere. Te kwanintari ietre angwane, niebare kwetre Jesuye:

Ni kwati nibi ma känentari kisere, niebare kwetre ie.

³⁸ Jesukwe niebare mda ietre:

Ti jatani blitakäre kukwe kuin Ngöbökwetä juta mda mdate arato, aisete mun ani juta mdabti nokore temen, niebare kwe ietre.

³⁹ Ye erere bkänä, Jesu nikani dikekä kä jökräbti temen kä Galileate angwane, namani blite kukwe kuin Ngöbökwetä sinagagate kä ketareketare te. Arato üai käme nibtä abko namani juentari mento btä.

*Ni iti kwata bren lebra kisete abko Jesukwe mikani kuinta
(Mateo 8.1-4; Lucas 5.12-16)*

⁴⁰ Kukwe namani bare kore angwane, ni iti bren lebra kisete, abtä ngütüete ngrabare jatani Jesu ngäbti angwane, namani ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekre, käkwe niebare ie:

Ma tö ti mikaita kuinta ne ngwane, makwe ti mikata kuinta, ie ti tö nibi, niebare kwe Jesuye.

⁴¹ Abtä ni ngütüete ye namani ruentari tare kri Jesuye, käkwe kise mikani ni yehti, bti niebare kwe ie:

Ma rabata kuinta, ie ti tö nibi, aisete gwängwarbe ma bike nebata kuinta, niebare Jesukwe ie.

⁴² Ye btäräbe ni kwata ngütüete ngrabare lebra kisete ye kwata namaninta kuinta jökrä ngrabare. ⁴³⁻⁴⁴ Bti Jesukwe niebare ie:

Ma nibira kuinta jökrä, ye makwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, akwa ma rika ja kwata kuinta mike tuadre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäreye. Erere arato, ni bren kore tä nebata kuinta abko käkwe jändrän mden mden biandre niebare Moisékwe, ye erere ma rika ngwena biandre Ngöböye, ma rabadre dbe niara ngwärekre abkokäre. Yebtä abko ma nenante kuinta abko rabadre gare ni jökräye, abkokäre ma rika jändrän ye ngwena. Abko kore se, niebare kwe ie.

⁴⁵ Akwa Jesukwe niara mikani kuinta, ye nikani kädriere ni jökrä ben. Yebtä abko, ni kwati tö namani ja tuai Jesube. Abtä Jesu ñan namani dikekä jäme juta ngwäre temen, aisete namani ja gwirie miketbe bäri kä kaibete juta bäre akwa, ni kwati krübäte namani nuke niara kánti.

2

*Ni ruen ñakare ngrabare abko Jesukwe mikaninta kuinta
(Mateo 9.1-8; Lucas 5.17-26)*

¹ Abti Jesu nukaninta gwi juta Capernaúm yete. Ye abko gani ni Capernaúmbokwe ² angwane, ni nükani kwati gwi nukebe jukwebtä, aisete kä ñan namani kwen rabakäre Jesu kánti gwi. Angwane Jesu nämane dirire Ngöbö Kukweibtä ni kwati yeye. ³ Angwane ni jatani nibkä ni bren ngwena iti ja ñäte Jesuye. Ni bren ye abko ni ruen ñakare ngrabare abko kisete dikekä ñakare abko jatani ngwena ja ñäte Jesuye. ⁴ Akwa ni nämane kwati dikaro aisete, ñan namani neme Jesu kánti. Abtä nikanintre jubti käin, käkwe ju mkä tikaninkä, bti ni bren ye gibianinkä jänkwata ngöi ju mkäte ta timon kwetre Jesu ngwärekre. ⁵ Nitre nükani ni bren ngwena amne ni bren ye nämane tödeke kwatibe Jesubti namani tuen Jesuye angwane, Jesukwe niebare ni bren yeye:

Tikwe ma ngite Ngöbö rüere ye dininkä mento mabtä ti mräkä, niebare kwe ie.

⁶ Yebtä abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämane siba, kä namani töbike krörö mda Jesu kukweibtä: ⁷ Ngöbö aibe tä ni ngite niara rüere denkä mento nibtä amarebti,

† 1:32 Kä jatanina iko, yehti nitre israelita nikani mräkä bren bren ngwena nebe Jesuye, ñobtä ñan angwane ñänä nikani timon dere angwane köbö jadükakrä nikani ta abko nämane ngibiare aisete.

¿se ñobtä abko ni se tä ñäke kore Ngöbö rüere sere? namanintre töbike kore Jesubtä.
⁸Namanintre töbike kore, ye abko gani Jesukwe. Abtä niebare kwe ietre:

¿Ñobtä munta töbike kore tibtä yere? ⁹¿Dre abko bäri nuäre niedre ni ruen ñakare ngrabare nokoye? ¿Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niedre ya? o ¿Näin krö, jänkwata makwe ye den kisete, bti nän dikekä abko bäri nuäre niedre ya? Ye abko, ma ngite Ngöbö rüere ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niere, ñobtä ñan angwane raba bare ya, ñakare ya ñan jatadre munye. ¹⁰Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne ie Ngöbökwä ja di biani mun ngite Ngöbö rüere diankakäre mento munbtä kä nebtä, ye abko ti bike bä mike tuadre munye, niebare Jesukwe.

Bti niebare kwe ni ruen ñakare ngrabare yeye:

¹¹Näin krö. Jänkwata makwe ye den kisete amne nänta ja gwiriete, niebare kwe ie.

¹²Angwane jötrö ngwarbe ni jökrä okwäbti, ni ruen ñakare ngrabare ye naninkrö krö, käkwe jänkwata diani kisete, bti nikaninta. Yebtä ni jökrä ñan töi namani krütare, aisete namani Ngöbö käikitekä, kä namani niere: Kukwe ne kwrere ñan tuabare erere nakaka mtare, namanintre niere kore jae kwärikwäri.

*Jesukwe Levi käräbare ja töitike jabe
 (Mateo 9.9-13; Lucas 5.27-32)*

¹³Abti Jesu nikaninta Ñö Okwä Kri Galilea köräbare mda angwane, ni nükani kwati niara kánti angwane, niara namani dirire ietre. ¹⁴Yebti nikani mentokwäre angwane, kä jändrän ütiä käräkrä gobran romanobokrä, kánti ni nämane tākānintbe iti jändrän ütiä kärere. Ni ye abko Alfeo ngobo kädian nämane Leví abko nämane jite, btä Jesu okwä namani angwane, Jesukwe niebare Levíye:

Brän tibe, niebare kwe ie.

Angwane jötrö ngwarbe Leví nikani dikekä krö, nikani Jesu jiebti.

¹⁵Abti Jesu nikani mröre Leví kánti angwane, nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä nämane kwati amne ni mda mda nämane tuen käme ni israelita ruäre ye nämane arato, ñobtä ñan angwane ni kwati ye kwrere nämane näin Jesube. Nitre ye abko bäri käme nie namani nitre bariseokwe abko ben Jesu btä nitre ja töitikaka ben nämane tākānintbe mröre ketetibe. ¹⁶Jesukwe mröbare kore nitre bariseo Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikatre ruäre okwäbti, abtä niebare kwetre nitre ja töitikaka Jesubeye:

¿Nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä abko käme amne ni mda mda kukwe nuenkä kämekäme se gare ñakare ni seye ya amarebti tä mröre jäme ketetibe ben se? niebare kwetre ietre.

¹⁷Nitre bariseo käkwe ñäkäbare kore, ye jarabare Jesuye angwane, Jesukwe ja bä mikani ni kräkä bianka kwrere amne nitre jändrän ütiä käräkä amne nitre kukwe nuenkä kämekäme, ben nämane mröre ye bä mikani ni bren kwrere, käkwe niebare krörö mda ietre:

Ni kuin bren ñakare ye abko ñan tä ni kräkä bianka ribere jabtä, akwa ni bren bren abtä tä ni kräkä bianka ribere jabtä abko ti tö nibi niei munye. Ni ie ja ruen kuin deme au Ngöbö ngwärekre mun kwrere, ye abko ñan ti jatani kärere Ngöbö kukwäre, akwa ni kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere ye mden abko ti jatani kärere Ngöbö kukwäre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

*Ñobtä nitre ja töitikaka Jesube ñan nämane ja bäine
 (Mateo 9.14-17; Lucas 5.33-39)*

¹⁸Abti bati nitre nänkä Juan Bautistabe btä nitre bariseo nämane ja bäine ja mikakäre metre Ngöbö ngwärekre angwane, ni mdara jire käkwe tuani, aisete jatani, käkwe niebare krörö Jesuye:

¿Ñobtä nitre nänkä Juanbe btä nitre bariseobe käta ja bäine Ngöbökrä amarebti, nitre ja töitikaka mabe ja bäine ñakare Ngöbökrä sere? niebare kore kwetre Jesuye.

¹⁹Abtä Jesukwe kukwe bä mikani ietre, käkwe ja bä mikani ni ja mikaka gure kwrere amne nitre ja töitikaka ben abko bä mikani kwe ni ja mikaka gure kukwe muko kwrere, käkwe niebare ietre:

Ni iti tä niken ja mike gure angwane, tä kukwe muko kwekwe nübaire kä ngwiankäre nuäre gwaire jabtä, ye ngwane ni ja mikaka gure ye tädre siba bentre angwane, ¿kukwe muko ye raba moto ulire ja bäine ya? Ñakare. Ni ja mikaka gure ye tä siba bentre angwane, kukwe muko ñan raba nebe moto ulire ja bäine. ²⁰Akwa ni ja mikaka gure ye järekadre kukwe muko okwäbti, ye ngwane rabadre ja bäine abko kore rakadikä nitre ja töitikaka tibe yebtä.

²¹Mdakäre abko, dän ngututu gudikadre dän kukwän btinbti angwane, dän kukwän btin tä dän ngututu kwaenkä bäri mda abko kisete dän ngututu rötadreteta angwane, rötadrete bäri kri mda, aisete ni ñan raba dän ngututu gudike dän kukwän btinbti. ²²Erere arato,

chibo kwata dikani kira uba dōi ngwäre, te ni ñan raba uba dōi keke mikadre kwaka, ñobtä ñan angwane chibo kwata ngututu rōtadrete, rikadre ngwarbe uba dōi kwaka ben ngōi jōkrä arato. Mden kisete, uba dōi mikadre kwaka abko kekadre chibo kwata btinte. Ne abko kore, niebare Jesukwe ni mda mdaye.*

Jesu abko bäri ütiäte köbö jadükakrä yebti ta
(Mateo 12.1-8; Lucas 6.1-5)

²³ Abti bati Jesu nikani dikekä nura ngätäite köbö jadükakrä näire mda angwane, nitre ja töitikaka ben nämane näin siba, kä nikani trigo ngwä ötō ji ngrabare kwetadre jae. ²⁴ Abtä nitre bariseo kākwe niebare Jesuye:

Jändrän ñan nuendre jire chi köbö jadükakrä näire nieta abko nitre ja töitikaka mabe nibi nuene tuen sete, niebare kwetre Jesuye.

²⁵⁻²⁶ Abtä Jesukwe niebare mda käre:

Bati David btä rükä kwekwe ie mrō namani krübäte angwane, kukwe nuenbare krörō kwetre: Ju nuäre ngwiandre kánti ban deme nämane mikani Ngöbö ngwäreki, ye kánti David nikani gwä, ban diani kwe, bti kwetani kwe rü muko kwekwe ben. Ban ye abko, David btä nitre nämane ben kākwe ñan kwetadre jire chi, ñobtä ñan angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre aibe kākwe kwetadre niebare Ngöbökwē, akwa niaratre kākwe kwetani, akwa namani ngite ñakare Ngöböye. Abiatar nämane sribire nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkien angwane kukwe ne nakaninkä. Kukwe yebtä mun tarä ñäke Ngöbö Kukweibtä ruen tie.

²⁷ Ye erere, Ngöbökwē köbö jadükakrä mikani jadükakrä nie, ñan Ngöbökwē ni dātebare kukwe driebare munkwe köbö jadükakräbtä mikakrä täte. ²⁸ Amne köbö jadükakrä näire yebti ta abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko bäri ütiäte, aisete nitre ja töitikaka tibe rabadre dre dre nuene köbö jadükakrä näire abko ti di tarä niere ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

3

Jesukwe ni mikaninta kuinta köbö jadükakrä näire
(Mateo 12.9-14; Lucas 6.6-11)

¹ Abti köbö jadükakrä mdara jire te Jesu nikaninta sinagoga mdate angwane, ni iti küde ngrötani kwärä nämane yete. Arato nitre bariseo nämane yete. ² Jesukwe ni ye mikadreta kuinta köbö jadükakräte ne ngwane, Jesukwe ja mikani ngite Ngöbö rüere niedre kwetre Jesu rüere ni mda mdaye, abkokäre nitre bariseo namani ngbiaretari kisere ni küde ngrötani yebtä. ³ Angwane Jesukwe niebare ni küde ngrötani kwärä yeye:

Jakwe ni jōkrä ngwäreki nete, niebare kwe ie.

⁴ Erere bkänä, ni ye nikani angwane, Jesukwe niebare krörō mda nitre bariseoye:

¿Köbö jadükakrä, yebtä Kukwe Biani Ngöbökwē Moiséye kätä dre niere? ¿Jändrän kuin nuendre ni mdakrä ya? ¿Kukwe käme nuendre ni mdabtä ya? ¿Ni bren mikadreta kuinta ya? ¿Ni bren kämikadre ja okwäbti ya? Dre nuendre metrerere niere tie munkwe, niebare Jesukwe ietre.

Akwa namanintre kwekbe jōkrä niara kukweibtä, ñobtä ñan angwane ñan tö namani ja kitai ngise au. ⁵ Nitre bariseo moto ribi, aisete ni bren ñan namani ruentari tare ie. Abtä Jesu namani ulire krübäte, kākwe mikani ñäräre romone ja bäre temen, bti niebare kwe ni küde ngrötani yeye:

Küde ngököte, niebare kwe ie.

Ye btäräbe ni ye kākwe küde ngökatebare angwane, kise namaninta kuin jōkrä ie. ⁶ Yebtä abko, nitre bariseo nikani ju bäre amne Jesu kämikadre ño ja ñäte nitre reketaka jrei Herodes ben abko nikani kädriere jōtrō jabe kwärükwäri.

Ni kwati bren bren nükani Jesu kánti

⁷ Abti Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikaninta Ñö Okwä Kri Galilea köräbti rabakäre kaibe, akwa ni nikani kwati jiebti. ⁸ Jesu nämane jändrän kuinquin nuene, abkotari ni Galileabo, ni Judeabo, ni juta Jerusalénbo, ni Idumeabo, ni nünanka Ñö Jordán bti kä driri, ni juta Tirobo bäre temen, btä juta Sidónbo bäre temen nükani kwati ja tuakäre Jesube. ⁹ Ni nükani kwati dikaro abko nane rabadre Jesu kete dime ja ngätäite, aisete Jesukwe ru chi mikamna biare krati jakrä nitre ja töitikaka benye. ¹⁰ Jesukwe ni bren bren mikaninta kuinta kwati,

* **2:22** Kukwe diribare Jesukwe abko dän btin amne chibo kwata btin kwrere. Erere arato, kukwe diribare ja bänbtä nitre bariseokwe abko dän ngututu amne chibo kwata ngututu kwrere, aisete nitre ja töitikaka Jesube nin rabadre Jesu kukwei mike täte gwaire kukwe diribare nitre bariseokwe amne Juankwe ye ben, ñobtä ñan angwane kukwe diribare Jesukwe abko bä jene kukwe mdakrä aisete.

abkotari ni mda mda bren rabadreta quinta abkokäre tö namani kise mikai Jesubtä, aisete namanintre ja kitekäbe kwärirkwäri rabakäre Jesu kanti.

¹¹ Ye ngwane Jesu namani tuen üaitre kämeye angwane, ni btä nämane ye namanintre ngwen ja mike bobre ngukudokwäbti Jesu ngwärekre, kä namani ngrente krörö: ꝑMa Ngöbö Odei abko gare nunye! namani ngrente kore.

¹² Jesu Ngöbö Odei, ye abko Jesu ñan tö namani mikai gare jötrö ngwarbe ni jökräye, aisete Jesu kärke ñan ja kädriemna ni mda mda ngwärekre üai kämeye. Ye ngwane Jesukwe ni kwati mikaninta quinta btä üai käme juantantari mento ni kwatibtä kwe.

Jesukwe ni dianinkä ni jätäbti nibu ja töitikakäre jabe

(Mateo 10.1-4; Lucas 6.12-16)

¹³ Abti Jesu nikani mintokwäre nebe ngitiobti angwane, tö namani nire nire ngwianin jabe, erere käräbare kwe abko nikanintre ben mintokwäre. ¹⁴ Ni ngwiani jabe Jesukwe, ne ngätäite ni dianinkä ni jätäbti nibu kwe abko rabadre ja töitike ben, bti juandre ja kukwei kädriere kwe, abkokäre dianinkä kwe. ¹⁵ Ni dianinkä ni jätäbti nibu Jesukwe abko ie ja di biani kwe üai käme juantantikrä mento nibtä

¹⁶ abko nere: Simón

(ni ye Jesukwe kädiani Pedro mda),

¹⁷ Santiago btä etba kwe Juan. Ne abko Zebedeo ngäbriänkätre, ne arabe Jesukwe kädiani Boanerges. (Ne abko kukwe unsuni ngö kainta kwrere, aisete kädiani Unsuni Ngobo arato;)

¹⁸ btä Andrés, Felipe, Bartolomé,

Mateo, Tomás, Santiago,

Santiago ne abko Alfeo ngobo;

btä Tadeo btä Simón Zelote.

¹⁹ Mrä abko, Judas Iscariote. Judas ne mden kärke Jesu kitani ngise rüeye mrä. Jesukwe ni dianinkä ni jätäbti nibu kore.

Beelzebú nämane Jesubtä nie namani rüere

(Mateo 12.22-32; Lucas 11.14-23; 12.10)

²⁰ Nebti Jesu nikaninta gwä angwane, ni nukaninta kwati kanti ja tuakäre ben abko ñan namani niara btä nitre ja töitikaka ben tuemetre mröre jire chi. ²¹ Jesu mräkäke kukwe ne gani angwane, kä namani jame Jesu dokwäbti namani nütüre, aisete nikani niara jiebtä, tö namani Jesu ngwianta ja gwiriete.

²² Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nünanka juta Jerusalén abko nükani ruäre Jesu kanti, kä namani niere ni jökräye:

Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, ye mden kärke ja di biani ni nokoye abko diebtä tä üai kämekäme juentari mento se, namanintre niere kore Jesubtä.

²³ Abtä Jesukwe dirikä ye käräbare, kärke kukwe bä mikani krörö mda ietre:

ꝑSatana kädianta Beelzebú arato ye abko raba ja juentari au ya? Ñakare. ²⁴ Erere arato, gobran btä ni nünanka kä ketetibe te rikwitare ja rüere kwärirkwäri, ne ngwane gobran kä ye kanti ñan rabadre gobrane mda. ²⁵ Ne ben, ni jakwebe nüne ju kwatibe te rikwitare ja rüere angwane, ñan rabadre nüne ketetibe käre. ²⁶ Ye mden kwrere abko, Satana rikwitareta ja rüere au ne ngwane, kä rükadre mrä käne, akwa Satana ñan tä rüere jabe au, aisete ti ñan tä üai käme juentari mento nibtä Satana diebtä, aisete munta blite ngwarbe.

²⁷ Yebti Jesukwe kukwe mda bä mikani, kärke Satana bä mikani ni dite kwrere amne ja bä mikani ni gokä kwrere kwe, kärke niebare:

Satana abko ni dite kwrere. Ni dite tä ju jen kwe ngibiare ni gokä ngäniene, aisete ni dite nünanka gwä ñan mäkärete angwane, ni gokä ñan raba jire iti, kä rabadre jändrän kwe denkä kän, akwa mäkärete angwane, ni gokä rabadre jändrän kwe denkä jire jökrä kän. Ye kwrere ni ye btä üai käme tä abko ju Satanakwe kwrere. Ti bäri dite Satanakrä aisete, ti raba üai käme juentari mento nibtä Satanakän, ni gokäta jändrän denkä ni dite kän ye kwrere.

²⁸⁻³⁰ Jesu abko btä üai käme nämane, nie namani Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikärke, mdenbtä Jesukwe ñäkäbare krörö ietre:

Ti bibe kukwe era erere niere munte abko krörö: Nire nire kärke ñäkädre blo Ngöbö rüere, btä ja mikadre ngite ño erere Ngöbö rüere kwe, yebtä Ngöbö raba ni ngite ye denkä mento btä; akwa nire nire kärke ñäkädre blo Ngöbö Üai Deme rüere, ne ngwane ni ye rabadre ngite kärekäre Ngöböye, aisete ni ngite ye ñan diandrekä btä kwe. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Nire abko Jesu mräkä era metre

(Mateo 12.46-50; Lucas 8.19-21)

³¹ Kä namani jame Jesu dokwäbti, Jesu mräkä namani nütüre, aise Jesu meye amne etbakantre nükani ju bare temen jiebti, käkwe kåråmna ngwiandreta ja gwiriete. ³² Angwane ni nämane tåkånintbe Jesu bare temen käkwe niebare ie:

Ma meye amne ma etbakantre tä ju bare nokote abko tö nibi blitai mabe, niebare kwetre Jesuye.

³³ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Nire abko ti meye amne nire abko ti etbakantre amarebti tö nibi blitai tibe ye? niebare kwe.

³⁴ Bti ni nämane tåkånintbe, ye Jesukwe mikani färåre kuin, käkwe niebare ietre:

Ti meye tikwe amne ti etbakantre era metre abko erere tä nete ne, ³⁵ ñobtä ñan angwane nire nire kåta Ngöbö kukwei mike täte, ni ye abko ti etba tikwe, ti ngwai tikwe amne ti meye tikwe. Abko kore se, niebare Jesukwe.

4

Dobo ketabkä, btå Jesukwe kukwe bä mikani
(Mateo 13.1-9; Lucas 8.4-8)

¹ Abti bati Jesu nikaninta dirire mda Ñö Okwå Kri Galilea köråbti angwane, ni kwati kåkwe ja úkaninkrö Jesubtä niara kukwei nuakåre. Abtä Jesu nakwani rute, namani tåkånintbe. Nitre kåkwe ja úkaninkrö kwati btå ye abko namani jökrå ñö köråbti jateta temen.

² Angwane Jesukwe kukwe keta kabre bä mikani dirikåre ietre, käkwe niebare krörö:

³ ¡Olo ketete munkwe! Bati ni nikani iti nura metekå. ⁴ Nura metaninkå kwe angwane nura ruåre nikani mate ji ngrabare temen, ye abko nukwå jatani, käkwe kwetani jökrå kån.

⁵ Nura ruåre abko nikani mate jåkwatabti temen, ye kåniti abko dobo ñakare bökån, aise Jesu nura ye nükani mure jötrö, akwa dobo ñakare mente nguse, ⁶ bti ñånå jatani ngire, käkwe nura mu ye kukwani jökrå amne ngåtri ñakare arato, aise ngrötaninkå jökrå. ⁷ Nura ruåre abko nikani mate kökrå tukwåte tukwåte ngåtåite, ye abko nükani mure arato. Akwa kökrå ye abko rirabare bäri jötrö nura mu yebti ta, käkwe kåmikani, aise ñan ngwå namani.

⁸ Akwa nura ruåre abko nikani mate dobo kuinte, ye abko nükani mure amne, rirabare tuårebe amne ngwå namani kabrekabre btå. Datire datire ngwå namani gre bti krå jåtå, ruåre abko ngwå namani gre ketamå, ruåre abko ngwå namani gre ketarike. Ne abko nakaninkå kore se.

⁹ Nire nire kåta ti kukwei nuen, ye abko olo tårå ne ngwane, ti kukwei ne ketate ja olote kwe, kukwe ne rükadre gare kuin munye abkokåre. Abko kore se, niebare kwe ni kwati yeye.

Ñobtä Jesukwe kukwe bä mikani
(Mateo 13.10-17; Lucas 8.9-10)

¹⁰ Yebti Jesu namani kaibe angwane, ni ja töitikaka ni jåtåbti nibu ben btå ni mda mda nämane nån siba Jesube kåkwe niebare ie:

¿Makwe kukwe bä miri, ye dre nini kore makwe yere? niebare kore kwetre Jesuye.

¹¹ Jesukwe niebare mda ietre:

Ngöbö rükadre gobrane ño nibti abko tä tiebe, akwa tita mike gare munye, akwa ni kwati mda abko ie Ngöböta mike gare ñakare, aise tita kukwe bä mike kore, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö rabadre bare abkokåre:

¹² Kukwe bä mikata kore tikwe, ye jatadre ni mda mdaye, akwa ñan rükadre gare.

Ne ben, kukwe nieta tikwe jaradre ie, akwa teбайдre ñakare kwetre.

Yebtä ñan jatadreta Ngöbö kukwåre.

Arato niaratre ngite Ngöbö ruåre, ye Ngöbö kwe ñan diandre kå mento btå, *Isaías 6.9-10*
abkokåre tita kukwe bä mike kore, niebare kwe ietre.

Dobo ketabkä tä dre niere abko nere
(Mateo 13.18-23; Lucas 8.9-15)

¹³ Jesukwe kukwe bä mikani, ye ñan nükani gare metre nitre ja töitikaka benye. Abtä niebare kwe ietre:

¿Tikwe kukwe bä miri nura metaninkåbtå ñan nü gare munye, ye kukwe mda mda bäri tare bä mikadre tikwe abko rükadre gare ño munye amarebti yere? ¹⁴ Ye mden kisete, kukwe bä miri tikwe kåta ño niere metre abko ti bike mike gare munye. Ni Ngöbö kukwei ngwianka, ye abko ni nura metakaka kwrere. ¹⁵ Nura nikani ngitiekå ji ngrabare, ye nukwå jatani, käkwe kwetani jökrå. Ye kwrere abko, ni ruåreta Ngöbö Kukwei nuen, akwa ñan tä nuke gare metre ie. Btåråbe Satana tä kite, kåta Ngöbö Kukwei den kå jökrå kån, mden nini tikwe ye.

¹⁶ Amne ni ruäre abko käta Ngöbö Kukwei nuen, ye btäräbe käta nebe nuäre btä kare ngäbti, ni ye abko nura nikani mate jäkwatäbti ye kwrere, ¹⁷ ñobtä ñan angwane nura nikani mate jäkwatäbti abko ngätri ñan nämane bökän, ye kwrere jire ni ruäre tä Ngöbö Kukwei kaen ngäbti, bti bä jötrö tä näin Ngöböbe, akwa tädre niken ja tare nike tödekäbtä Ngöböbti, ye btäräbe tä Ngöbö Kukwei kiteta temen, bti tä nikenta ja jiebti. ¹⁸⁻¹⁹ Amne ni ruäre abko tä Ngöbö Kukwei nuen, akwa tä nakwen bäri jändrän kä nebtä jiebti, erere tä ja töi mike bäri sribi kä nebtä jiebti amne, tä ngwian tarere bäri amne töta nebe rabai jändrän mda mda bkäne, ye abko käta ngökö. Ne aiseti ni ye abko nura nikani mate kökrä tukwäte tukwäte ngätäite amne ngatani, ye tä nakenkä ni yebtä, aiseti nura ngatani, ngwä namani ñakare, ye kwrere jire ni ye tä sribi nuene ñakare Ngöbökrä. ²⁰ Akwa ni ruäre tä Ngöbö Kukwei nuen amne tä kaen ngäbti, käta niken sribi kuinkuin nuene bätäkä ngwarbe Ngöbökrä, ye abko nura nikani mate dobo kuinte abko rirabare kuin amne ngwä kuinkuin namani gre bti krä jätä, ruäre gre ketamä, ruäre abko gre ketarike, kwrere jire ni ye tä sribi nuene Ngöbökrä abko kukwe kore bä miri tikwe ye, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

*Jesukwe ja kukwei bä mikani ñotra kwrere
(Lucas 8.16-18)*

²¹ Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda ni kwati yeye, käkwe niebare: ¿Ñotra jutra mikata gwi, ye jue mikata kaja täni ya? Ñakare. ¿Mikata jän täni jae ya? Ñakare. Ñotra mikata, ye mikata üräbtä käin trä rabadre ngitie jökrä gwita temen, ni jökrä gwi, ie kä rabadre tuen abkokäre. ²² Ye kwrere abko, Ngöbö Kukwei ñotra kwrere, aiseti Ngöbö Kukwei nieta kaibe tikwe mtare abko batira jire kädriedi ji kribti ni mda mdabe. Erere arato, Ngöbö Kukweita tiebe mtare abko batira jire niedi ni kwati ngwärekre, ñotra mikata üräbtä käin trä rabadre jökrä gwita temen ye kwrere. ²³ Ni kukwei ruen munye angwane, munkwe kukwe ne ketate olote. Abko kore se, niebare Jesukwe ni kwatiye.

²⁴ Bti Jesukwe kukwe bä mikani mda, käkwe niebare: Olo ketete kuin kukwe neye munkwe. Ti kukwei mikare täte ño munkwe, ye kwrere Ngöbökwä ti kukwei mikadi gare mda munye. Arato niarakwe ti kukwei mikadi gare bäri mda munye. ²⁵ Mdakäre abko, nire nire ie Ngöbö Kukwei nuke gare, ye abko ie Ngöbökwä ja Kukwei biandi bäri mda; akwa nire nire ie Ngöbö Kukwei gare ñakare, ye abko ie Ngöbö Kukwei gare kiakia abko Ngöbökwä diandikä jökrä kän, niebare Jesukwe ietre.

Ngöböta gobrane ño ni kwe ngätäite abko Jesukwe bä mikani nurabtä

²⁶ Jesukwe kukwe mdara jire niebare krörö ni kwati yeye ño okwä kri köräbti: Ngöbö gobranta kite niren ño ni kwe ngätäite abko ti bike bä mike nura metakata btä. ²⁷ Ni nura metakata käta nura metekä, bti tä nikenta gwä. Bti dibire rare tä kibien ya, tä ngwäte ya ño, akwa nura abko tä nuke mure, bti tä niren ño gare ñakare ie. ²⁸ Akwa nurata nuke mure ja di jenbti, ye erere batibe nura muta nuke chi, bti tä niken niren, bti tä nebe blüre, bti ngwäta nebe btä. ²⁹ Yebti ngwäta neme nõtare jökrä angwane, kä nura ötakrä tä nuke. Angwane nura bkänkä tä ötamna sribikätre kweye, ye erere ötata niken. Ye abko, nurata nuke mure, bti ngwäta neme nõtare kaibe amne ötata ño, ye kwrere Ngöbö gobrain tä kite niren ni kwe ngätäite. Ne abko kore, niebare Jesukwe ni kwatiye.

*Jesukwe kukwe bä mikani mostasa nuraibtä
(Mateo 13.31-32; Lucas 13.18-19)*

³⁰ Mdakäre abko, ¿Ngöböta kite gobrane nibti ye abko tikwe bä mikadre dre kwrere ruen munye? ³¹ Ngöböta kite gobrane nibti ye abko mostasa nurai chi kwrere. Ni iti käkwe mostasa nurai nökan tirote jakrä. Nura jökrä munkwe, ngätäite mostasa nurai ye abko bäri kiakia, ³² akwa nökadre tirote angwane, rabadre bäri kri nura jökrä bti ta angwane, küdeta nebe ngetre kwäräkwärä, aiseti nukwä raba kite nüne küdeta käinta kä tiborete, ye kwrere jire käne Ngöböta kite gobrane ni braibe bti, akwa mrä angwane Ngöbö rabadi gobrane ni kwatibti abko bä mikata nura chi yebtä.

*Jesu nämane kukwe bä mike jirekäbe, btä nämane dirire
(Mateo 13.34-35)*

³³ Jesu nämane kukwe bä mike jändrän mda mdabtä, erere nämane dirire, akwa kukwe bäri tare abko ñan nämane dirire ni kwatiye. ³⁴ Kukwe bä mika nämane jirekäbe Jesukwe, btä nämane dirire ni mda mdaye, akwa nämane nebe kaibe nitre ja töitikaka benbe angwane, kukwe bä mika nämane ni mda mdaye kwe abko nämane dre niere metre abko nämane mike gare jökrä ietre.

*Jesukwe müre amne ño mikani kwekbe
(Mateo 8.23-27; Lucas 8.22-25)*

³⁵ Jesukwe blitabare kukwe keta kabrebtä, ye näirerabe kä jatani iko angwane, niebare kwe nitre ja töitakaka benye:

Brän nõ okwä kri kwäräkri, niebare kwe ietre.

³⁶ Erere bkänä, ru te Jesu nämänena, arabe te jänikani. Arato ru mda mda nikani siba ben. Ni nämäne kwati, ye abko namani jökrä nõ okwä köräbti ie. ³⁷ Niaratre nikani, nikani te batibe müre jatani mate ribi krübäte, kä nikani nõ mike nakwen kukwäne, aisete namani nõ kite nakwen jökrä rute, kä namani ru kriren nõte nguse. ³⁸ Akwa Jesukwe ja dokwäkrä mikani, bti nämäne kibien kuin ru köreki. Ye nitre ja töitakaka ben nikani, käkwe ganinkrö, bti niebare kwetre Jesuye:

¡Dirikä, ni kite niken nõte nguse dbe makrä ya, amarebti ma nibi kibien dikaro yere! niebare kwetre Jesuye.

³⁹ Abtä Jesu naninkrö, käkwe näkäbare krörö müreye amne nõye:

Kwekbe munkwe, niebare kwe.

Ye btäräbe kä namaninta kwekbe jökrä. Nõ abko namani nenta jirekäbe jökrä. ⁴⁰ Jesukwe niebare nitre ja töitakaka benye:

¡Ngöböta mun ngibiare, bti munta tödeke yera, amarebti mun moto nibi bete dikaro ja tari yere! niebare Jesukwe ietre.

⁴¹ Akwa namanintre nekwetekä Jesubtä, töi ñan namani krütare, kä namani niere jae kwärükwäri:

¿Ni se abko, ni nõ amarebti, müreta mike täte btä nõta mike täte sere? namanintre niere jae kwärükwäri.

5

Ni Gadarabo btä Jesukwe üai käme juanintari mento

(Mateo 8.28-34; Lucas 8.26-39)

¹ Yebti Jesu nikani nitre ja töitakaka benbe nebe Nõ Okwä Kri Galilea kwärä nakri kākä Gadara kanti. ²⁻³ Niara nakwani timon, ye btäräbe ni nükani iti Jesu kanti abko btä üai käme nämäne. Mden kisete nämäne nüne rökabti abko nikani Jesu ngäbti. Ni ye abko, ni krübäte üai käme kisete, aisete mäkäte nämäne kadenanbti, akwa ñan nämäne neketete jire chi ni mda mdaye, ⁴ nõbtä ñan angwane küde mäkäte nämäne kadenanbti ie angwane, nämäne kadena ötöte jökrä ja küdebtä. Ne ben ngoto mäkäte nämäne ie angwane, nämäne kadena ötöte kia büre jökrä ja ngotobtä, aisete ñan namani nuene ni mda mdakrä. Kare mäkäte nämäne, akwa nämäne ngitieta ben gwaire. ⁵ Dibire rare ni ye nämäne niken ngwänenkä krikri be rökabti btä ngudrebtita ja metare kwärä jäbti ngrabare. ⁶ Jesu jatabare mente ie se kwrere angwane, niara nakwaninkä, nikani betekä Jesu ngäbti, namani kanti angwane, nikani ngitiäkä ngukudokwäbti temen Jesu ngwäreki ja mikakäre hobre Jesubtä. ⁷⁻⁸ Jesukwe niebare üai kämeye mda:

Nän mento ni nebtä, niebare kwe.

Abtä ni yekwe ngratebare kri mda, käkwe niebare:

Jesu, ma Ngöbö Kri Kä Käinbti Odei, ¿ye nõbtä ma kite ti nike nete ye? Ngöbö se okwäbti, makwe ñan ti mika ja tare nike abko ti tö nibi ribei mae, niebare kwe.

⁹ Abtä Jesukwe niebare mda üai kämeye:

¿Ma kä nõ?

Üai käme ye käkwe niebare mda Jesuye:

Nun kabre jae, aisete ti kä Kabre, niebare kwetre.

¹⁰ Bti namani ribere kisere mda Jesuye:

Makwe ñan nun juantari mento kä mdabti, üaitre käme namani ribere kisere Jesuye.

¹¹ Ye kanti abko, mtü nämäne kabre krübäte mröre bä känime ngudrebtäta, ¹² aisete namani ribere Jesuye:

Mtütä sere, sebtä nun juen, namani niere ie.

¹³ Ye erere, Jesukwe üai käme juanintari mento ni yebtä abko juani mda kwe mtütä. Üai käme nikani mento ni yebtä, bti nikani mda mtütä angwane, mtü nikani betekä jökrä ja jiebti kä btä motokwäre, nikani ngitiäkä jökrä nõte, kanti müre neketani jökrä. Mtü mili kroub näre müre neketani jökrä kore.

¹⁴ Yebtä abko, mtü ngibiakatre ngitiani, nikani kukwe ne niere jutate ta btä ji ngrabare. Abtä ni jatani kwati mda kukwe nakaninkä ye tuakäre. ¹⁵ Nükänintre Jesu kanti angwane, ni btä üai käme nämäne kabre abko ja ngwä kitani kwe, nämäne tākänintbe temen, kä ruen kuin bti, btä nükänintre. Abtä Jesu di kri nükani gare ietre, aisete Jesu jürä namani ni jökräbtä. ¹⁶ Ni btä üai käme nämäne kabre btä kukwe nakaninkä, erere arato kukwe nakaninkä nõ nõ mtütä abko nitre tuakatuaka namani taentari jire jökrä ja täritäri ni jökrä yeye. ¹⁷ Yebtä

abko, Jesu jürä namani kri btä, aiseté Jesukwe kä mikarekä, rikadre kä mdabti abko ni jökrä namani ribere Jesuye.

¹⁸ Ye erere bkänä, Jesu nakwaninta rute angwane, ni btä üai käme juanintari mento kwe, ye abko Jesu rikadre ngwena jabe abko namani ribere Jesuye, ¹⁹ Akwa Jesukwe niebare mda ie:

Ñakare. Ma raba jirekåbe nete. Ma Dånkienkwe dre nuni makrä btä ma tareniri ño kwe, ye nån niereta jire jökrä ma mråkåye ja gwiriete, niebare kore Jesukwe ie.

²⁰ Ye erere bkänä, Jesukwe kukwe kuin nuenbare ni yekrä, ye niara nikani niere ni jökråye juta kwatirekwatire te kä kädian nämane Decåpolite. Yebtå ni jökrå töi ñan namani krütare kukwebtä abko nakaninkå kore se.

Jesukwe Jairo ngånkån mikaninta nire amne meri bren abko mikaninta quinta kwe (Mateo 9.18-26; Lucas 8.40-56)

²¹ Yebti Jesu jataninta rute nuketa Ñö Okwå Kri Galilea kwärå nakri. Jesu nämane ñö okwå köråbare angwane, ni nukandinbe ja ükekrö kwati ja tuakåre ben. ²² Angwane ni nukani iti abko kädian nämane Jairo. Jairo abko nämane ji dokwåte sinagogate. Jesu jatabare ie angwane, nikaninbe ja mike bobre ngukudokwåbti Jesu ngotobtä, ²³ kä namani ribere kisere Jesuye:

Ngåbåkre chi merire tikwe kite krüte tikån abko rabadreta quinta tikrä, abkåkåre ti ki ma kårere kise mike bti jakrä, niebare kwe ie.

²⁴ Ye erere Jesu nikaninbe ben angwane, ni kwati nikani siba, kä namani kete dime ja ngåtåite. ²⁵ Angwane nitre nikani kwati Jesube, ye ngåtåite meri nämane nån iti siba abko kä kwå jåtåbti kubura nämane bren dbå tibiere kõbö kwatirekwatire ²⁶ abko kisete nämane ja tare nike. Kåre nikani kråkå bianka kwati kånti angwane, kråkå bian nämane ie, akwa nämane kitetebe båri mda. Ngwian nämane kwe, erere ganinte jökrå kwe kråkåbtå jakån, akwa nikani båri bren jume mentokwåre. ²⁷⁻²⁸ Akwa Jesu nämane ni miketa quinta kådrie namani meri ye okwåbti. Abtä nikani siba, namani ja ken Jesube angwane, namani nütüre: Tikwe dån Jesubtä se aibe nuadretå angwane, ti rabadreta quinta, namani nütüre. Ne erere ni kwati ngåtåite ta, krõtåbare ja ken Jesu trökri kwe, bti dån Jesubtä nuaninbtå tiebe kwe. ²⁹ Ye btåråbe namaninta quinta batibe se kwrere, aiseté ja namani ruenta kuin jökrå ngrabare ie. ³⁰ Jesu die nåkåninbe ruåre abko Jesukwe gani angwane, ni nämane kwati båre temen mikani ñåråre kwe, bti niebare kwe ietre:

¿Nirekwe dånkä nuribtå tibtä ye? niebare kwe.

³¹ Abtä nitre ja töitikaka ben kåkwe niebare mda ie:

¿Ni nibi kwati ma båre temen, kä nibi ma kete dime ja ngåtåite ñan tuen mae ya, amarebti nirekwe dån mabtå nuribtå ma nibi niere yere? niebare kwetre Jesuye.

³² Akwa nirekwe dån nuaninbtå Jesubtä abko Jesu tö namani gai aiseté, kä namani mike ñåråre janknu ja båre temen. ³³ Jesu namani nikren dikaro, abtä meri ye moto namani bete, aiseté namani grükekå jökrå ngrabare, nikani ja mike bobre ngukudokwåbti Jesu ngwåreki, bti jakwe dån nuaninbtå Jesubtä, kåkwe ja mikaninta quinta, niebare metre kwe Jesuye.

³⁴ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ti mråkå, makwe tödiri kwatibe tibti, kõböire ma nibirate quinta, aiseté nånåta jåme, niebare kore kwe ie.

³⁵ Jesu nämane blite kore angwane, ni ji dokwåte sinagogate, ye jiebti ni ruåre mda nukani kukwe ngwena, kåkwe niebare ie:

Ma ngånkån kürera makån. Makwe ñan dirikå nika mda, niebare kwe ie.

³⁶ Ne jarabare Jesuye, abtä Jesukwe niebare ni ji dokwåte yeye:

Ma ñan rekwetaka ngåbåkre jiebti jakån. Makwe tödeka kwatibe janknu tibti, niebare kwe ie.

³⁷ Bti Jesu nikani, kåkwe Pedro, Santiago, btå Juan, Santiago etba aibe ngwiani jabe, ben nikani. ³⁸ Namanintre ni ji dokwåte juete angwane, ni nämane kwati ngetrekå jume ja dibti, aiseté kä nämane nokre gwi, btå namanintre. ³⁹ Niara nikani gwå angwane, ngåbåkre krütanina namani gare Jesuye, akwa niebare kwe nitre ngetrakaka ie:

Ngåbåkre merire ye kürera munta nütüre, akwa tä kibien. ¿Ñobtä mun ngetrakwe nibi nokre kore gwi yere? niebare kwe ietre.

⁴⁰ Yebtå ni jökrå namani Jesu kötaire ñåkåbtå kore, akwa Jesukwe ni nämane gwi ye juani jökrå ju båre, bti ngåbåkre meye, rån btå ni ja töitikaka nimå nämane nån Jesube aibe ben nikani nebe ngåbåkre ngwåkå ye kånti. ⁴¹ Namanintre kånti angwane, Jesukwe ngåbåkre merire ngwåkå kani küdebti, bti ñåkåbare arameo kwe ie krörö:

Talita, kumi, niebare kwe ie. (Ne abko nieta: Ngåbåkre merire chi, nån krö, tita niere mae.)

⁴² Ne btäräbe, ngäbäkre merire ye nükani krö, nikaninbe dikekäta. Yebtä nitre nämane kwati, ye tói ñan namani krütare jire chi kukwe nakaninkä yebtä. Ngäbäkre merire ye abko kä kwä jätäbti kubu ie. ⁴³ Jesukwe ngäbäkre mikaninta nire, bti bukamna kwe. Akwa nitre kukwe tuakatuaka abko käkwe ñan kukwe ye kädriedre jire chi ni mda mdabe, niebare kwe ietre. Ne abko nakaninkä kore.

6

Jesu mikani ütiäte ñakare ja käite Nazarete

(Mateo 13.53-58; Lucas 4.16-30)

¹ Yebti Jesu nikaninta ja käite juta Nazarete nitre ja töitikaka benbe. ² Abti köbö jadükakrä nükani angwane, nikani dirire sinagocate. Angwane ni kwati nämane kukwe nuen. Ruäre abko ñan tói nämane krütare Jesu kukweibtä, kä namanintre niere jae kwärikwäri:

¿Ni nokokwe ja töitikani mdente amarebti töbtä dikaro sere? Arato, tói ngitiekä dikaro dirikrä, btä tä sribi kri ñan tuabare nuene Ngöbö diebti. ¿Se abko ño kánti gare ie amarebti sere? ¿Niara ta bike kri ñan ñan? ³ Niara María ngobo sribikä kri kukwäntä ara. Niara abko Santiago, José, Judas btä Simón etba ara. Niara ngwai tä nüne jökrä kä ne kánti arato, namanintre niere jirekäbe jae kwärikwäri.

Ne aseite Jesu kukwei namani tare btä. ⁴ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ni Ngöbö kukwei niekä mikata ütiäte kä mda mdabti, akwa ja käite amne mräkä kwekwe ngätäite amne mräkä juete abko mikata ütiäte ñakare nieta. Ye kwrere mun ñan tä ti miki ütiäte jae. Abko kore se, niebare kwe ietre.

⁵⁻⁶ Nitre Nazarebo käkwe ñan Jesu kukwei mikani ütiäte abko namani teбайдre kri Jesukrä. Abtä ni bren bren nämane ruäre, aibehti Jesukwe kise mikani abko namaninta kuinta, akwa sribi kri nuenbare ñakare mda kwe kä ye kánti.

Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani Ngöbö kukwei dirire

(Mateo 10.5-15; Lucas 9.1-6)

Yebti Jesu nikani dirire janknu juta kwatirekwatire Galileate angwane, ⁷ ni ja töitikaka ben ni jätäbti nibu käräbare kwe, ie Ngöbö di biani kwe üai käme juantarikrä, bti juani nibu nibu kwe Ngöbö Kukwei dirire. ⁸⁻⁹ Akwa rikadre känenkri abko tói diani krörö kwe:

Mun rikadre angwane, mun ñan rika mrö ngwena, mun ñan rika kra ngwena, mun ñan rika ngwian ngwena, akwa mökän aibe järke munkwe jae amne sandalia mun ngotobtä aibe te mun rika. Arato, dän jabtäbe, te mun rika, ñobtä ñan angwane munkwe nünentbe nirebe abko käkwe mun die mikadre jändrän jökrä yebtä. ¹⁰ Ne mden kisete, juta mdente mun rika, ye kánti munkwe nünantbe ju kwatibe te, bti mun rika ta juta mdate. ¹¹ Akwa nane juta mden kánti mun ñan ka ngäbti, btä mun ñan kukwe nua tö raba angwane, munkwe dobro ja ngotobtä ye bäbrükate nitre nünanka juta yete okwäbti, niaratre ngite au Ngöbö ngwäreki bä mikakrä tuare ietre. Yebtä abko, kukwe era erere ti bike niere munye. [Ngöbökwé ni jökrä mikadi ja tare nike, ye ngwane nitre Sodomabo btä Gomorrabo abko Ngöbökwé ngwiandi ja tare nike krübäte bkänä, akwa ni kä ye kánti tä mun kukwei nuen ñakare abko Ngöbökwé ngwiandi ja tare nike bäri krübäte mda. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.]*

¹² Ye erere bkänä, nitre ja töitikaka Jesube nikani, kä namani niere krörö: Kukwe kämekäme kite temen munkwe, bti tödeke Ngöböbti munkwe, namanintre niere. ¹³ Ye ngwane, üai käme juantari mento ni kwatibtä kwetre. Arato ni bren bren mikaninta kuinta kwetre aseite kecare kwärä ni bren bren yebti.†

Juan Bautista müre ketani

(Mateo 14.1-12; Lucas 9.7-9)

¹⁴ Kä ye ngwane abko, jrei kädian nämane Herodes Antipas nämane gobrane angwane, Jesu nämane dre dre nuene gani kwe, ñobtä ñan angwane ni jökrä nämane Jesu käikitekä kä ketareketare Galileate. Yebtä ni ruäre namanintre niere krörö Jesubtä: Ngöbökwé Juan Bautista mikaninta nire, aseite di tärä sribi kri ñan tuabare nuenkrä ye, namanintre niere.

¹⁵ Ni mda mda abko namani niere: Ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías ara se, namanintre niere.

Ni mdara jire abko namani niere: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira abko kwrere sere, namanintre niere.

¹⁶ Blita namani Jesubtä, ye namani gare Herodeye angwane, niebare kwe:

Juan dokwä tikakamna tikwe, ara nükantina nire mtare, niebare Herodekwe.

* **6:11** Kukwe corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuin btä. † **6:13** aseite kecare ni bren bren yebti. Aseite kekani ni bren brenbti, Ngöbö di nämane ni yebtä Ngöbö Üai köböire bä mikakäre ietre.

¹⁷⁻¹⁹ Ñobtä jrei Herodes kákwe Juan dokwá tikakamna abko nakaninká krörö: Herodes kákwe niebare kore, ñobtä ñan angwane niara etba Felipe nán muko kädian námáne Herodías abko diani kwe kán. Yebtä abko Juan Bautista kákwe niebare Herodeye: Ma etba nán muko se makwe ñan mikadre jire ja ken kán, Juan námáne niere. Ye dokwäre abko Juan Bautista kamna ngite Herodekwe, bti kitamna ngite ká teri kwe, ye nukaninta töre ie, kákwe ñákábare kore. Ye mdenbtá Herodías abko tö namani Juan müre ketai, akwa ñan namani nuene kráke, ²⁰ ñobtä ñan angwane Juan abko ni era metre núnanka deme Ngöbö ngwärekre námáne gare Herodeye, abtä námáne mike ütiáte, aisete jrei Herodes námáne Juan ngibiare Herodías ngániene. Arato ká námáne nebe nuäre Herodebtá Juan kukwei nuare, akwa námáne nebe töbike kri btá.

²¹ Te bati, Herodes därebare köböi nükani angwane, Herodekwe sribiká bäri ütiáte krikri kárábare, btá nitre rüká rüká dánkien kárábare kwe. Arato ni ütiáte krikri Galileate kárábare kwe mröre jae. Ye ngwane köbö kuin nükani Herodíakrá. ²²⁻²³ Herodías ngánkán bati nikani tärá mike kwärákwärá se kwre nitre nubaibare Herodekwe ye okwábtí. Herodías ngánkán namani tärá mike nuäre kwärákwärá, ye abko kái namani nuäre krübáte Herodebtá amne ni mda mda námáne mröre ben yebtä. Abtä Herodekwe niebare Herodías ngánkánye:

Ngöbö se okwábtí, ma tö dre dre ie, erere kärere jökrá tie angwane, tikwe biandi mae. Ká te tita gobrane, ye ma tö kárái ruäre ta tie angwane, tikwe biandi mae. Dre erere ma tö kárái tie, tikwe biandi mae. Ne tita niere mae Ngöbö se okwábtí, niebare kwe bäre bäre ngábákre merire yeye.

²⁴ Dre kárádre kwe abko ñan nükani gare ie. Abtä nikani, kákwe niebare meyeye:

¿Tikwe dre kárá ruen? niebare kwe meyeye.

Meyekwe niebare mda ie:

Juan Bautista dokwá kärere ie, niebare mda kwe ie.

²⁵ Ye erere bkáná, Herodías ngánkán nikaninbe mda. Namaninta jrei Herodes kánti, kákwe niebare ie:

Gwängwarbe, makwe Juan Bautista dokwá mika blatote. Makwe bian tie nete, ie ti tö nibi, niebare kwe Herodeye.

²⁶ Yebtä abko, Herodes moto namani ulire mda, akwa nitre nubaibare kwe ye okwábtí ja kukwei biani kwe Herodías ngánkánye, aisete ñan tö namani ja kukwei kitaita temen. ²⁷ Yebtä jrei Herodes kákwe, ni rüká juani iti abko kákwe Juan dokwá tikareká, bti jatadre ngwena niebare kwe ie. ²⁸ Ye erere Juan námáne ngite, ye kánti ni rüká nikani, kákwe Juan dokwá tikaninká, bti mikani blatote kwe, jánikani, biani kwe Herodías ngánkán bati yeye angwane, niara kákwe bianinbe meye Herodíaye mda.

²⁹ Juan müre ketani, ye nitre ja töitikaka ben kákwe gani angwane, Juan ngwáká jánikani kwetre, bti doboi mikani kwetre.

Jesukwe ni mili krárike bukani

(Mateo 14.13-21; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14)

³⁰ Jesukwe nitre ja töitikaka ben töi diani, bti juani kwe ká ketareketare Galileate. Abti nukaninta jökrá kánti angwane, dre dre nuenbare kwetre btá diribare ño ño kwetre, ye kädriebare jire jökrá kwetre Jesube. ³¹ Ye ngwane, ni kwati námáne nuke basare ietre, namani nikenta, táte ni mda namani nuke, namani nikenta aibe janknu, aisete ká ñan namani mrökrá ietre. Abtä Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Brán jadúke chi ká kaibete, niebare kwe ietre.

³² Ye erere bkáná, nakwani jökrá rute, bti nikanintre ká kaibete. ³³ Nikanintre angwane, Jesu ara namani rute nükani gare ni kwatiye, aisete nikanintre beteká jiebtí. Erere arato, ni kwati núnanka juta mda mdate kákwe gani abko nikanintre beteká Jesu ngábtí, namanina káne ká kaibete ngibiare, btá nikanintre ngitieká.

³⁴ Jesu nikani mate, nakwani timon angwane, ni námáne kwati ngibiare ngábtí. Nitre ye abko namani tuen bási obeja ngibiaka ñakare raba ngwarbe ye kwrere, namani tuen Jesuye, aisete namani tuen bobre ie. Abtä nikani kukwe dirire kabre bätáká ngwarbe ietre. ³⁵ Bti ká jatani dere nitre ja töitikaka Jesube okwábtí angwane, nikanintre, kákwe niebare krörö Jesuye:

Ká kitera dere. Nita ká kaibete nete, ³⁶ aisete nitre se juen mrö kökö jae. Kánime nere ya, jutate ya, mdente erere juen mrö kökö jae, niebare kwetre Jesuye.

³⁷ Jesukwe niebare mda ietre:

Niaratre buke munkwe, niebare kwe ietre.

Niaratre kákwe niebare mda:

¿Ni iti kákwe ngwian ganandre sö krá kwá jire abko náre bti, nun rikadre ban kökö nitre kwati se bukakrá jökrá bäre sera? niebare kwetre.

³⁸ Jesukwe niebare ietre:

¿Ban tä kunbe munkwe? Ye mun nän tuen, niebare kwe ietre.

Erere jananbare tuen, bti jatanintre nüketa, kákwe niebare:

Banta kunrike btä gwa krobu, niebare kwet're Jesuye.

³⁹ Jesukwe nitre juani täke ketareketare temen ja täritäri mikä rerebarebti. ⁴⁰ Erere nitre namani täkänintbe gre ketarike ja täritäri, ruäre abko namani täkänintbe gre ketebu bti ni jätä ja täritäri. ⁴¹ Bti Jesukwe ban kunrike btä gwa krobu diani kiset'e, nikrabare kä kämbti kwe, bti kuin niebare btä Ngöböye kwe, bti ban ñäkänintbe kwe, biani kwe nitre ja töitikaka benye ni jökrä buakrä. Erere gwa krobu te ni jökrä bukani arato. ⁴² Ni kwati kákwe mröbare, namanintre trinetrine jökrä, ⁴³ bti ban oto btä gwa oto namaninte abko úkaninkröta kutia kwä jätäbti kubu jire mda. ⁴⁴ Ni kwati kákwe mröbare, ye abko ni brare brare aibe mili krärike. Meri btä ngäbäkre nämene kwati abko tanbare ñakare.

Jesukwe dikakabare ñöbti

(Mateo 14.22-27; Juan 6.16-21)

⁴⁵ Nebti ni nämene kwati, ye Jesu jámi juenta ja gwiriete kwäräkwärä, känenkri nitre ja töitikaka ben juani rute kwe, bti juani Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri ja ngibiare juta Betsaidate. ⁴⁶ Jesukwe ni kwati ye juaninta jökrä ja gwiriete, bti niara nikani mintokwäre mda blitakäre Ngöböbe. ⁴⁷ Kä jatani inko angwane, nitre ja töitikaka Jesube namani ru ngwena Ñö Okwä Kri Galilea te ruäre. Jesu abko namani kaibe, nämene jate abko okwäbti ⁴⁸ müre namani mate ribi krübäte nitre ja töitikaka ben ngäbti, aiset'e namani ñö sökó tare rubtä, namani tuen Jesuye. Kä jatanina ngwen ja ken dekä angwane, batibe Jesu nikani dikekä ñöbti kukwäre. Jatanina nuke ru ken, tö namani nän ru bäre ta, akwa jatabare nitre ja töitikaka benye angwane, ⁴⁹ ni bákäi nämene dikekä ñöbti, namanintre nütüre, aiset'e nekwetaninkät're, kákwe ngratebare, ñöbtä ñan angwane ⁵⁰ Jesu jatabare ietre angwane, nekwetaninkä jökrä. Abtä Jesu kákwe niebare ietre:

Ti ara tä nän. Mun ñan rekwetaka, niebare kwe ietre.

⁵¹ Bti Jesu nikani rute käin, btäräbe müre nótaninkäbe. Abtä nitre ja töitikaka Jesube ñan töi namani krütare, ⁵² ñöbtä ñan angwane ñan namani Jesu kukwei kaen ngäbti metre, aiset'e Jesukwe ban ñäkänintbe Ngöbö diebti angwane, niara ñakare niaratre kwrere abko ñan nükani gare ietre.

Jesu btä nitre ja töitikaka ben nükani juta Genesarete

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Yehti niaratre nükani Ñö Okwä Kri Galilea kwärä nakri juta Genesarete, kánti ru mäkäninte kwet're ñö köräbtä, ⁵⁴ bti nakwanintre timon. Btäräbe nitre nünanka yete, te Jesu nükani gare, ⁵⁵ aiset'e jötrö ngwarbe nikanintre betekä juta ngwäre. Jesu namani niken mdente mdente, ye nükani gare ni bren bren mräkäye angwane, namanintre ni bren bren ye tike jänbti jänbti Jesu kukwäre. ⁵⁶ Jesu namani niken juta kiakiate, namani niken juta krikrite, namani niken kä kiakiate, mdente erere ni bren bren mika namani jite jite mräkäkw'e Jesu ngäbti. Angwane nitre bren bren ye abko Jesukwe tuadremetre dän körä aibe nuenbtä jabtä amne rabadreta quinta abko mräkä namani ribere Jesuye. Ye erere bkänä, nitre bren bren namani dän körä aibe nuenbtä Jesubtä angwane, namani nebata quinta batibe jökrä abko nakaninkä kore.

7

Dre dre tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekri niebare Jesukwe

(Mateo 15.1-20)

¹ Abti bati nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökw'e Moiséye dirikät're nämene Jerusalén, nükani Jesu kánti Capernaúmte. ² Ye ngwane, Kukwe Biani Ngöbökw'e Moiséye dirikät're kirakira kákwe köbötikama bti mrömma kwet're nitre israelitaye, ye kwrere nitre ja töitikaka Jesube nikani mröre abko ruäre kákwe ñan köbötikani nitre bariseo okwäbti. Abtä namani ñäke btä. ³ (Nitre israelita ngämi mröre abko känenkri köbötikadre kuin abko Kukwe Biani Ngöbökw'e Moiséye dirikät're kirakira kákwe úkaninte nuendre kore, ñöbtä ñan angwane kore rabadre dbe Ngöbö ngwärekri, erere nitre bariseo btä nitre israelita káta mike täte jökrä. ⁴ Nitre israelita tä nebe jändrän kökö jae, bti tä nüketa gwi angwane, ñan köbötikadre käne kwet're, ñan mröd're kwet're. Arato kukwe mda mda mikata täte kwet're abko nere: baso bätäd're, mrü bätäd're, unkw'en bätäd're, jän bätäd're. Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökw'e Moiséye dirikät're kirakira abko kákwe kukwe úkaninte nuendre ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärekri nitre israelitaye, erere tä nuene janknu ja täritäri.) ⁵ Ne mdenbtä abko, nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökw'e Moiséye dirikät're jatani, kákwe niebare Jesuye:

Nun mräkä kirakira kákwe kukwe úkaninte nuendre, ¿se ñöbtä abko nitre ja töitikaka mabe káta mike ñakare täte se? Ni rabadre dbe Ngöbö ngwärekri, abkokäre ni ngämi mröre,

känenkri köbötkadre abti mrödre abko tä úkaninte kore amarebti nitre ja töitikaka mabe abko ñan tä köbötki jire chi mrökrä se, niebare kwetre Jesuye.

⁶ Jesukwe niebare mda ietre:

Mun ngwarbe ja bä mike kuin. Mun ye mdenbtä Isaías kákwe Ngöbö Kukwei niebare metre munbtä abko tä tikani krörö:

Juta ne káta ti mike útiáte ja kada aibehti, aisete tä ti tarere ñakare era metre.

⁷ Tâtre ti káikiteká ngwarbe amne kukwe úkaninte au jakrä kwetre, aibe tâtre dirire ti Kukwei tâte, *Isaías 29.13*

niebare Isaíakwe munbtä.

⁸ Ye abko, kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie abko munta kite jökrä temen, amne kukwe úkaninte ni ká nebtákwe abko mikata bári útiáte jae munkwe.

⁹ Ye abko, kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie, erere munta mike ngwarbe jae, akwa kukwe úkaninte au jakrä munkwe abko mikata tâte munkwe. ¹⁰ Ye mdenbtä, Ngöbökwé ja kukwei tikamna krörö täräbtä Moiséye:

Mun rün btä mun meye mika útiáte jae munkwe.

Nire nire kákwe ñákadre tare rün amne meye rüere, ni ye abko kámikadre, *Exodo 21.17; Levítico 20.9*

abko tikamna Ngöbökwé Moiséye. ¹¹ Akwa mun abko tä niere krörö: Ni iti kákwe niedre rünye amne meye: Jändrän tikwetikwe se erere Korban, * aisete tikwe biani jökrä Ngöböye, aisete ti ñan raba mun die mike jire chi bti, niedre kwe, ye abko dbe, munta niere.

¹² Nire nire kákwe niedre kore angwane, ñan ni rün btä ni meye die mikadre jire chi mda kwe abko munta dirire kore. Ye kwrere munta Ngöbö Kukwei mike ngwarbe jae. ¹³ Ye abko, kukwe úkaninte au jakrä munkwe abko mikata tâte munkwe, btä kukwe mda mda ne kwrerekwrere, munta nuene janknu ja tärítári. Akwa munta ye nuene angwane, munta Ngöbö Kukwei kite temen. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätreye.

¹⁴ Yebti Jesukwe ni jökrä káräbaretä mda, bti niebare kwe ietre:

Ti bike kukwe niere, ne kukwei nuen munkwe angwane, munkwe mika nüke gare jae abko krörö: ¹⁵ mrö jökrä kwetata níkwé, ye abko ñan tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, akwa kukwe jökrä káme ni töibtä, nita nuene ye abra tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, niebare Jesukwe. ¹⁶ [Ni kukwei ruen munye angwane, munkwe kukwe ne ketate olote. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre kwatiye.]†

¹⁷ Yebti Jesu nikaninta gwä nitre ja töitikaka benbe. Ni mda mda námáne kwati abko namani jökrä ju bäre. Jesu namaninta gwi angwane, nitre ja töitikaka ben kákwe niebare ie:

¿Kukwe diriniri makwe, ye ño yere? niebare kwetre Jesuye.

¹⁸ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Abko kukwe ñan nü gare munye arato ya? Mrö jökrä kwetata níkwé, ye ñan tä ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, ¹⁹ ñöbtä ñan angwane nita mrö kwete, ye abko tä niken jökrä ni búlete, akwa nita nainkrö angwane, nita mrö ye kitekáta jökrä, ¿ye abko gare ñakare munye ya? (Ne aisete, mrö jökrä kuin kwetadre, niebare Jesukwe.) ²⁰ Kukwe kámekáme ni töibtä, nita nuene, ye káta ni mike ngite Ngöbö ngwärekre, ²¹ ñöbtä ñan angwane kukwe kámekáme abko tä ni töite amne ni motote abko erere nita nuene abtä nita ja mike ngite Ngöbö ngwärekre abko krörö: Ni merire brare ja mike ngite bátáká ngwarbe jabe kwárikwári amne ni jändrän goire ni mda mdakán. Erere arato, nita ni mda mda kámike, ni gure káta ja mike gure bati bati tiebe ni mda mdabe. ²² Nita gore, jändrän ni mda mdakwe, ie ni tö jökrä jakrä, nita kukwe kámekáme aibe nuene, nita ni ngökó, ni dián dián, ni tö rabai ni mda mda kwrere, nita ñáke ni mdabtä, nita bike kri, ni töbike ñakare metre ja káne. ²³ Kukwe kámekáme keta kabre nita nuene, ñöbtä ñan angwane ye tä ni töibtä, káta ni mike ngite Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Meri ñakare israelitare kákwe tödekani Jesubti

(Mateo 15.21-28)

²⁴ Abti Jesu nikani juta Tiro bäre temen. Namani yete angwane nikani gwä, akwa ñan tö namani ja mikai tuare ni núnanka ká yete ie, aisete nikani tiebe, akwa nitre ká ye kánti kákwe gani. ²⁵⁻²⁶ Ye kánti meri námáne iti abko ngánkánbtä úai káme námáne nüne. Meri ye abko griega amne Sirofeneciabo. Niara ñakare israelita. Jesu nükani gani kwe angwane,

* **7:11** Korban abko káta “jändrän biandre Ngöböye” niere hebreore. Ngábákre ngwarbe ñan tö namani rün btä meye die mikai angwane, námáne korban niere ngwian ganaibare kwe yebtä. Abtä ngwian ganaibare kwe, yebti ñan rün btä meye die mikadre, akwa biandre Ngöböye. Ye abko námáne dbe abko nitre diriká námáne niere, akwa Ngöböta ni rün btä ni meye die mikamna nie. † **7:16** Kukwe tikani corcheta ngátáite abko ñan tä tikani manuscrito bári kuinkuin btä.

jötrö ngware nikani, kákwe ja mikani bobre ngukudokwäbti Jesu ngwärekre, bti niebare kwe ie:

Üai käme juentari ngäbäkre tikwe sebtä, namani kärere kisere Jesuye.

²⁷ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Tikwe kukwe kri nuendre makrä, ye abko mrö ngäbäkrekrä kita nukro ngäbäli kiakia ie kån, ye kwrere tikwe nuendre nitre israelitabtä, aiseite ti ñan raba üai käme juentari ngäbäkrebtä makrä, ñobtä ñan angwane ma abko nukro ngäbäli kiakia ye kwrere aiseite.

²⁸ Meri ye kákwe niebare mda Jesuye:

Jän, ti dänkien, akwa mrö büreta betekä timon ngäbäkre kisete abko nukro ngäbäli kiakia tä kwete mesa täni. Ye mden kisete, tita kukwe ribere mae nete, niebare kwe ie.

²⁹ Jesukwe niebare mda ie:

Mata kukwe era niere. Ngöböta sribire ño ni kwe ngätäite tä gare kuin mae, nibi tuen tie. Arato mata tödeke kwatibe Ngöböbti, nibi tuen tie. Ye köböire tikwe üai käme junina mento ma ngänkänbtä, aiseite nibirate kuinta, aiseite nanta ja gwiriete. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

³⁰ Ye erere bkänä, meri ye nikaninta, namaninta gwi angwane, üai käme nikanina mento ngänkänbtä aiseite, nämane jäme jänbti, btä namaninta. Ne abko nakaninkä kore.

Ni olo ngidianinte amne kukwe ritete abko Jesukwe mikaninta kuinta

³¹ Jesu nämane juta Tiro bäre temen, nikaninta angwane, nikani juta Sidón kánti ta, nikani kä kädian nämane Decápolis kánti. Te nükani, namani Nö Okwä Kri Galilea btä. ³² Ye kánti ni iti abko olo ngidianinte amne kukwe ritete jänükani mräkäkwe Jesuye. Angwane Jesukwe kise mikadre bti mikakäre kuinta abko mräkäkwe ribebare kisere ie. ³³ Ye kánti ni nämane kwati Jesu bäre ta, aiseite Jesukwe ni ye ngwiani mento, bti kise kriani olote kwärikwäri kwe, tüdrä abko nuandinbtä kälitbi kwe, ³⁴ nikrabare ñan káinbti kwe blitakäre Ngöböbe, bti büre jākāni nga kwe, bti ñākābare krörö arameo kwe ni neye: ¡Efata! niebare Jesukwe ie. (Kukwe arameo ne abko káta: ¡Olo ngiente tita niere mae! niere).

³⁵ Ye btäräbe ni ye olo gu ngitianinta, tüdrä namaninta kuinta amne namani blite kuin metre. ³⁶⁻³⁷ Kukwe nakaninkä kore, ye Jesukwe ñan kädriemna jire chi ni mda mdabe, akwa ni nämane yete, okwäbti Jesukwe kukwe kri nuenbare, ye töi ñan namani krütare, kä namanintre niere: Ni seta jändrän kuinkuin nuene ño, amarebti ni olo ngidianinte ie tä ni kukwei mike ruenta. Ni kukwei ñakare abko tä kukwe tike sere, namanintre niere kore. Mden kisete, kukwe nakaninkä ñan kädriedre abko Jesu namani niere ietre, akwa bäri namani kädriere ni mda mdabe.

8

Ni mili kräkkä bukani Jesukwe

(Mateo 15.32-39)

¹ Kä ye ngwane, bati ni nukaninta ja ükekrö kwati Jesubtä abko kån mrö krütani jökrä. Abtä Jesukwe nitre ja töitikaka ben käräbare, bti niebare kwe ietre:

² Köböära jire ni kwati tä tibe nete, ie mrö ñakare kwetadre, aiseite nibi tuen bobre tie.

³ Ni ruäre nünanka mente jatani tä nete. Tikwe juandreta mröi ja gwiriete angwane, nane kä rötarete bti ji ngrabare, aiseite nibi tuen bobre tie. Ti ñan tö juainta mröi, niebare Jesukwe ietre.

⁴ Nitre ja töitikaka ben kákwe niebare mda ie:

Nita kä kaibe nete. ¿Kä krörö kánti abko ni bukare drete sere? niebare kwetre ie.

⁵ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Banta kobe munkwe?

Niaratrekwe niebare mda ie:

Banta kun kükübe nunkwe, niebare kwetre Jesuye.

⁶ Jesu kákwe tákāmna temen nitre nämane yeye, bti ban kun kükü diani kisete kwe, kuin niebare btä kwe Ngöböye, ñäkänintbe kwe, bti ngökani kwe nitre ja töitikaka benye dräidre ni nämane kwati yehti. Erere bkänä, ban dräibare kwetre. ⁷ Gwa kiakia nämane krobu, krämä kwetre, btä Jesukwe kuin niebare Ngöböye, bti ngökani kwe nitre ja töitikaka benye, bti juani dräire kwe arato. ⁸ Ni jökrä kákwe mröbare, namanintre trinetrine jökrä, bti ban oto namaninte, ye abko nitre ja töitikaka Jesube kákwe úkaninkröta kutia kwä kükü. ⁹ Ni kwati kákwe mröbare, ye abko ni brare brare aibe mili kräkkä näre amne meri btä ngäbäkre nämane kwati abko tanbare ñakare. Ni jökrä kákwe mröbare trine, bti Jesukwe juainta ja gwiriete, ¹⁰ bti niara btä nitre ja töitikaka ben nakwani rute, nikani kä kädian nämane Dalmanuta kánti.

Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye

(Mateo 16.1-4; Lucas 12.54-56)

¹¹ Jesu btä nitre ja tötikaka ben namani Dalmanuta angwane, nitre bariseo nükani ja kwete ben amne Jesukwe ja dokwä mikadre kö okwäte, abkokäre nükani ja kwete ben. Jesu abko juani era metre Ngöbökwe ya, ñakare ya abko Jesukwe hä mikadre, käkwe sribi kri ñan tuabare nuendre niaratre okwäbti abko nükani ribere Jesuye.

¹² Ye namani tare kri Jesubtä, aisete büre jäkäni nga kwe, bti niebare mda kwe ietre: j!ol! *¿Ye ñobtä mun nünanka kä ne ngwane tä kukwe ye kwrere ribere dikaro tie yere? Ngöbö tö dre nuein, ye tikwe nin niedi jire chi munye, niebare Jesukwe ietre.*

¹³ Kukwe namani tare kri Jesubtä. Yebti nitre bariseo mikaninte känime kwe, nakwaninta rute, bti nikaninta ja jiehti ñö okwä kri kwärä nakri.

Dirikätre blo, yebtä Jesukwe nitre ja tötikaka ben mikani mokre (Mateo 16.5-12)

¹⁴ Nämame Dalmanuta angwane abko nitre ja tötikaka Jesube, bti kä nikwitaninkä ban ngwiandre jabe, abkokänti namanina rute angwane, banbe nämame kuntibe kwetre. ¹⁵ Ye ngwane, Jesukwe nitre ja tötikaka ben mikani mokre, käkwe niebare ietre:

Lebadura nitre bariseokwe btä nitre reketaka Herodebe, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, niebare Jesukwe.

¹⁶ Abtä nitre ja tötikaka Jesube namani niere jae kwärikwäri:

Ni ñan ki ban mda ngwena, abtä Jesuta blite kore, namani niere jae kwärikwäri.

¹⁷ Ye gani Jesukwe, abtä niebare kwe ietre:

¿Ti abko nire metre ngämi nuke gare munye ya? ¿Ti raba mrö bien munye Ngöbö diebti ngämi nuke gare munye ya? ¿Ye ñobtä ban ñakare munye, munta niere dikaro jae abko mun töi ngitiekä ñakare arato ya? ¹⁸ ¿Kä tuen munye amarebti tita dre nuene abko nuke gare ñakare munye yere? ¿Ni kukwei ruen munye amarebti mun ti kukwei tebaire ñakare yere? ¿Tikwe dre nuenba, ye töre ñakare munye ya? ¿Ye ñobtä abko ban ñakare mun nibi niere yere? ¹⁹ ¿Ni mili krärike jire bti tikwe ban kunrikebe dräiba, ye rabateba abko ükkröbata kutia kobe munkwe? niebare Jesukwe nitre ja tötikaka benye.

Niaratre käkwe niebare mda:

Ban rabateba abko ükkröbata kutia kwä jätäbti kubu nunkwe, niebare kwe Jesuye.

²⁰ Bti Jesukwe niebare mda ietre:

¿Erere arato, ni mili kräbkä jire bti tikwe ban kun kükübe dräiba, ye rabateba abko munkwe ükkröbata kutia kobe? niebare kwe ietre.

Niaratre käkwe niebare mda Jesuye:

Ban rabateba abko ükkröbata kutia krikri kwä kükü nunkwe, niebare kwetre.

²¹ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Tikwe jändrän ne nuenba mun okwäbti amarebti, *¿se ñobtä abko drebtä tita blite abko ngämi nuke gare metre munye? Abko kore se, niebare kwe ietre.*

Ni iti, ie kä tuen ñakare abko Jesukwe mikaninta quinta

²² Yebti Jesu btä nitre ja tötikaka ben nikani mate juta Betsaidate angwane, ni iti, ie kä tuen ñakare jänükani mräkäkwe Jesuye. Jesukwe okwä nuadrebtä ja kisebti mikakäre quinta abko mräkä namani ribere kisere ie. ²³ Ni ie kä tuen ñakare, ye Jesukwe kani küdebti, nikani ben mento juta bäre, namani juta bäre angwane, Jesukwe käli mikani ni ye okwäbtä, bti kise mikani okwäbtä kwe, käkwe niebare ie:

¿Kä nibi tuen mae ya?

²⁴ Ni ye käkwe niebare:

Ni nibi tuen kri kwrere dikekä tie, niebare kwe ie.

²⁵ Ni ye, ie kä namani tuen diore, abtä Jesukwe kise mikaninta mda bati okwäbtä angwane, okwä namaninta kuin jökrä, aisete kä namani tuenta kuin jökrä ie. ²⁶ Bti Jesukwe niebare ie:

Tikwe ma okwä mirita quinta, ye makwe ñan kädrie jire chi ni mda mdabe juta Betsaidate. Nanta jirekabe ja gwiriete, niebare kwe ie.

Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, niebare Pedrokwe (Mateo 16.13-20; Lucas 9.18-21)

²⁷ Yebti juta kiakia tä juta Cesarea Filipino bäre temen, ye kukwäre Jesu nikani nitre ja tötikaka benbe sribikäre juta kiakia yete. Namanintre dikekä ji ngrabare angwane, Jesukwe niebare ietre:

¿Ti ne abko nire nieta ni mda mdakwe tibtä? niebare kwe ietre.

²⁸ Niaratre käkwe niebare mda Jesuye:

Ma abko Juan Bautista nükantä nire nieta ni ruärekwé amne ni mda abko käta ma Elías nükantä niere mabtä. Akwa ni mda abko tä niere Ngöbö kukwei niekä kirakira mda mda abko nükantä nire nieta kwe mabtä, niebare kwetre ie.

²⁹ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Mun abko káta ti nire niere tibtä? niebare kwe ietre.

Pedro abko kákwe niebare Jesuye:

Ma abko ni Dianinkä juani Ngöbökwe nun ngätäite, niebare kwe ie.

³⁰ Jesukwe niebare mda nitre ja töitikaka benye:

Ti abko Ni Dianinkä Ngöbökwe abko, munkwe ñan kädrie jire chi ni mda mdabe, niebare kwe ietre.

Jesu müre ketadi, niebare káne kwe

(Mateo 16.21-28; Lucas 9.22-27)

³¹ Ye kánti mentokwäre Jesu nikani dirire nitre ja töitikaka benye angwane, nikani niere:

Nitre unbre ji dokwäte, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikátre, kákwe ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne mikadi ja tare nike kri amne trö kwitadi kwetre tie, kákwe ti müre ketadi, akwa köbömákäre angwane, ti rükadita nire, niebare kwe ietre.

³² Kukwe ne rakadrekä ño Jesubtä, erere niebare metre ta kwe nitre ja töitikaka benye. Abtä Pedrokwe Jesu käräbare, nikani kaibe ben mentokwäre, bti nikani mäträre btä. ³³ Abtä Jesu nikwitaninte, kákwe nitre ja töitikaka ben mikaninta ñäräre, bti ñäkäbare krörö kwe Pedroye:

Satana, nän mento tibtä nete. Tikwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre ma kite ñäke kore tie ñan ñan. Ni kä nebtä ie jändrän tuen dbe abko erere tä tuen mae, aiseté makwe ñan ñäkä kore tie, niebare Jesukwe Pedroye.

³⁴ Bti Jesukwe nitre ja töitikaka ben btä ni mda mda nämáne yete, ye käräbare, bti niebare kwe ietre:

Nire nire tö ja töi mikai kwatibe nänkrä tibe, ni ye abko tö dreye jakrä abko raba káikwitekä jabti amne ja kwata raba ruentari tare ñakare ie nünakäre tikrä abko jata ti jiebtí, ³⁵ ñobtä ñan angwane nire nire tö ja kwata ngibiai jen jakrä abko krütadi kärekáre, erere rabadi kärekáre Ngöbö okwä bäre mento akwa, nire nire krütadi ti dokwäre amne kukwe kuin Ngöböke tibtä ye dokwäre abko rabadi dianintari nünakäre kärekáre Ngöböbe.

³⁶ Ye abko, ni rabadre jändrän jökrä bkáne kabre kä nebtä, akwa ni krütadre angwane nikwe ñan nünandre mda Ngöböbe, ne ütiäre abko dre rükadre nie. ³⁷ Erere arato, nikwe nünandre kärekáre, ye abko ni ñan raba kökö jire chi jakrä, ñobtä ñan angwane jändrän ñakare jire abko ni rabadre bien Ngöböye nuna kärekáre ben ye ütiäre. ³⁸ Ne aiseté, nire nire káta ti rükente amne kukwe dirita tikwe ne rükente nitre tödekaka ñakare Ngöböbti káta kukwe kámekáme nuene ye ngwärekri, ni ye abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, tikwe ni ye rükandite arato. Ti jatadita angwane ti jatadita ti Rün di kri bá nuärebtí, erere arato angele deme Ngöböke bá nuärebtí, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye btä ni mda mda nämáne yete yeye.

9

¹ Yebti Jesukwe niebare mda:

Mun tá nete ne ruäre ngämi krüte, känenkri Ngöböta gobrane ño ja dibti ni kwe ngätäite, ye abko munkwe tuadi ja okwä jenbti abko ti tö nibi niei metre munye. Abko kore se, niebare Jesukwe ni jökrä nämáne yete yeye.

Jesu bä nikwitani

(Mateo 17.1-13; Lucas 9.28-36)

² Yebti kä nikani köbö ti ta mda angwane, Jesukwe Pedro, Santiago amne Juan aibe ngwiani jabe abko ben nikani ngitio bäri mente käin yebti. Niaratre nämánena ngitio yebti käin angwane, Jesu bä nikwitani bä jene niaratre okwäbti, ³ Angwane dän Jesubtä namani trá ngitiekä jökrä ngrabare, namani ngwen bürere. Ni ñakare jire iti kä raba dän bätete ngwen bürere dikaro erere dän bä namani Jesubtä. ⁴ Ye btäräbe Elías btä Moisés namani gökókä yete blite Jesube, btä okwä namani. ⁵ Pedrokwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, nunta nete abko käi nibi nuäre tibtä, aiseté ma tö ne ngwane nunkwe ju mikadi kiakia komä munkrä: kwati makrä, kwati Moisékrä amne kwati Elíakrä, niebare Pedrokwe.

⁶ Pedro abko kákwe ñäkäbare kore, ñobtä ñan angwane nitre ja töitikaka Jesube abko namani nekwetekä, aiseté ño niedre kwetre abko ñan namani nuke gare ietre. Abtä Pedro namani ñäke kore. ⁷ Ye btäräbe müta jatani jüben niaratrebtí angwane, müta yete abko ni kukwei jarabare krörö ietre:

Ni ne abko ti Odei tare kri tikwe. Niara kukwei nua munkwe abko ni kukwei namani kore müta. ⁸ Ye btäräbe nitre ja töitikaka kákwe nikrabareta ja bäre angwane, ni mda ñakare amne Jesu aibe nämáne kaibe, btä okwä namani.

⁹ Yebti Jesu nikaninta niaratrebe ngitiobtä motokwäre angwane, Jesukwe niebare ietre: Ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne ngämi krüte, bti nüketa nire, ye känenkri kukwe turi munkwe ngitiobti käin sete, ye munkwe ñan nie jire chi ni mda mdaye. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

¹⁰ Ja rükadreta nire niebare Jesukwe, ye niaratre käkwe ngibiabare tiebe, akwa ye abko dre niebare Jesukwe abko ñan nükani gare ni nimä ja tötikaka benye, aiseite namani ngwentari jirekäbe jae kwärikwäri. ¹¹ Abtä niaratre käkwe niebare mda ie:

¿Ma krütadi bti rükadita nire mata niere ne ngwane, ñobtä abko Elías rükadre bäri Ni Dianinkä Ngöbökwä käne kukwe ükatekäre biare kräke Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätre käta niere? niebare kwetre Jesuye.

¹² Amne Jesukwe niebare mda ietre:

Elías rükadre käne ye abra era bkänä. Erere arato, niara rükadre Ni Dianinkä Ngöbökwä käne, käkwe jändrän jökrä ükadrete kuin metre. Akwa ti tö kukwe mda ngwaintari munye: ¿Ñobtä ti, Ni Kä Nebtä Ngobo, mikadi ja tare nikadi kri amne ti mikadi ngwarbe ni mdakwe abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä? Yebtä töbika munkwe. ¹³ Akwa Elías abko nükani, * akwa Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätre, ie niara ñan nükani gare, aiseite tö namani dre dre nuein btä, erere nuenbare kwetre amne mrä müre ketani kwetre, nämane tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere namani bare jökrä btä.

*Jesukwe üai käme juantari ngäbäkrebtä
(Mateo 17.14-21; Lucas 9.37-43)*

¹⁴ Jesu jatani nüketa möta nitre ja tötikaka nimä ben angwane, nitre ja tötikaka ben ni ökän namani abko ben Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätre nämane ruäre abko nämane ja kwete amne, ni mda mda nämane kwati, btä Jesu nükani. ¹⁵ Jesu nükani, ye ni nämane kwati käkwe gani angwane, töi ñan namani krütare, kä nikani betekä jökrä köbö ngwentari Jesuye. ¹⁶ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Drebtä munta ja kwete nete? niebare kwe ietre.

¹⁷⁻¹⁸ Jötrö ngwarbe ni nämane kwati, ye ngätäite ni nämane iti käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, üai kämenta jadenkä ngäbäkrebtä tikän abko kisete kukwe ngitie ñakare. Tä niken mdente erere, ye kanti tä neketete üai käme yeye, tä kaenkä käinta bti tä kite temen, tä nikrenkä jökrä ngrabare, däbe tä nebe betekä kadate angwane, tä nebe tu ukwe jökrä jabtä. Mden abko makwe mikadreta kuinta tikrä, abkokäre ti ki ngwena mae yere. Akwa nitre ja tötikaka mabe aibe tä nete, ie tikwe üai käme juantarimna ngäbäkrebtä jakrä, akwa ñan niki mento ietre, niebare kwe Jesuye.

¹⁹ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

¡Aingwaree, ti moto iko munbtä! Munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti ye. ¿Ti rabadi kä nuäi mda munbe amarebti ye? niebare Jesukwe.

Ye btäräbe Jesukwe niebare mda:

Ngäbäkre ye ngwen tie, niebare kwe.

²⁰ Erere ngäbäkre ye jänikani Jesuye, jänikani nebe ken angwane, Jesu jatabare üai kämeye, ye btäräbe üai käme käkwe kä ötanintbe ngäbäkre yebti, nikani ngitiekä temen, namani ja den ngwarbe jabti tata nekwäre, sekwäre, nekwäre, sekwäre. Däbe namani betekä kadate. ²¹⁻²² Ye ngwane Jesukwe niebare ngäbäkre ye rünye:

¿Kä kobera üai käme nikani jadenkä kore ngäbäkre nebtä? niebare kwe rünye.

Niarakwe niebare mda Jesuye:

Nämane chi angwane, üai käme nikani jadenkä btä tikän yere, abko täbe känime. Üai käme töta nebe müre ketai, käta kite ñukwäte, tä kite ñöte tikän, aiseite ma di tarä mikakräta kuinta tikrä, ne ngwane nun ngwen ruen bobre jae. Nun die mike. Üai käme juentari mento btä, niebare kwe Jesuye.

²³ Jesukwe niebare mda ie:

Nirekwe tödekadre kwatibe tibti, kräke jändrän jökrä nuäre nuene. ¿Se ñobtä abko ti di tarä üai käme juantari mäta ngwentari tie yere? niebare kore Jesukwe ie.

²⁴ Abtä ngäbäkre rünkwe ñäkäbare jume ja dibti krörö mda Jesuye:

Tita tödeke mabti, akwa mtare ti tö nibi tödekai bäri kwatibe mabti, yebtä ti die mika makwe, niebare kwe Jesuye.

²⁵ Ye btäräbe ni jatani nüke ja ükekrö bäri kabre mda, namani tuen Jesuye. Abtä jötrö ñäkäbare krörö kwe üai kämeye:

* **9:13** Elías abko nükani. Jesu nämane blite Elíabtä angwane, nämane blite Juan Bautistabtä era metre. Näge Mateo 17.12,13 yebtä.

Üai käme, ma ngäbäkre ne kukwe ötake amne ma ngäbäkre ne olo dikatekä, ma yeye tita niere, nan mento ngäbäkre nebtä. Ma ñan jata jadenkäta jire chi mda btä, tita niere mae, niebare Jesukwe üai kämeye.

²⁶ Angwane üai kämenkwe ngratebare kri ngäbäkre yebtä, bti kä ötanintbe bti kwe bobuta, nikani ngitiekä temen angwane, üai käme nikani mento. Ngäbäkre abko namani kwekbe temen ngwäkäre kwrere ni kwati ye okwäbti. Abtä namanintre niere: ¡Aiteeje! Ngäbäkre krüta tare yera, ni kwati namani niere kore. ²⁷ Akwa Jesu nikani, käkwe ngäbäkre ye kani küdebtä, bti ganinkrö krö kwe. Ngäbäkre ye nukaninbe dikekäta krö. Namani kuin jökrä abko nakaninkä kore.

²⁸ Yebti Jesu namaninta kaibe gwi nitre ja töitikaka benbe angwane, niebare mda kwetre Jesuye:

Nunkwe üai käme junintari mento, ¿ye ñobtä ñan niki mento nunye ruen? niebare kwetre ie.

²⁹ Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe blitadre Ngöböbe btä ja bäindre Ngöbökrä käne, aibe köböire üai käme ye kwrere mun raba juentari mento. Ye munkwe nuni ñakare kore, mden kisete ñan niki mento munye, niebare kwe ietre.

Jesu krütadi niebare bobukäre kwe

(Mateo 17.22-23; Lucas 9.43-45)

³⁰ Jesu btä nitre ja töitikaka ben nämane Cesarea Filipino kántita temen, nikaninta angwane nikaninta kä Galilea kántita. Akwa ni mda mdakwe ñan gadre ie tö namani, ³¹ ñobtä ñan angwane Jesu nämane dirire krörö kaibe nitre ja töitikaka benye:

Ni mda mda abko ie ti, Ni Kä Nebtä Ngobo, ne biandi müre ketadre, akwa köbömä angwane, ti rükadita nire, niebare kwe.

³² Jesukwe dre niebare kore ñan nükani gare nitre ja töitikaka benye, akwa namani ja gaire, aisete ñan namani ngwentarita Jesuye.

Nire bäri ütiäte niebare Jesukwe

(Mateo 18.1-9; 10.42; Lucas 9.46-50; 17.1-2)

³³ Abti nukaninta mda juta Capernaümte. Namaninantre ja gwiriete angwane, Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

¿Drebtä mun täni ja kwete ji ngrabare yere? niebare Jesukwe ietre.

³⁴ Namanintre kwekbe jökrä, ñobtä ñan angwane niaratre ngätäite nire bäri ütiäte, abkobtä nämane näin ja kwete ji ngrabare, aisete namanintre kwekbe. ³⁵ Drebtä namanintre ja kwete namanina gare Jesuye, aisete Jesu namani tākānintbe, käkwe niebare mda ietre:

Mun jakwe ti ken nete. Nire nire tö ja tuai bäri ütiäte kri ni mda mdakrä Ngöbö okwäbti, ye käkwe ja mika bäri bobre ni mda mdakrä amne ja mika ni sribikä ene kwrere ni mda mdakrä, niebare Jesukwe.

³⁶ Bti Jesukwe ngäbäkre chi käräbare nüke nitre ja töitikaka ben ngätäite, bti kukwe ye bä mikakäre, ngäbäkre ye diani kisete kwe, bti niebare kwe ietre:

³⁷ Nire nire käta ti tarere metre abko käkwe ngäbäkre ne kwrere kadre ngäbti ti käbti. Nirekwe kadre ngäbti kore, ye ngwane ñan ngäbäkre aibe kata ngäbti kwe angwane, ti kata ngäbti kwe arato. Ye kwrere arato, nire nire käkwe ti kadre ngäbti kuin abko käta Ngöbö ti juanka kaen ngäbti arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Niretä rüere ñakare Jesu rüere abko tä nekete Jesukri

(Lucas 9.49-50)

³⁸ Ye ngwane Juan abko käkwe niebare mda Jesuye:

Dirikä, nunkwe ni turi iti üai käme juentari ma käbti, akwa nekete ñakare nibe, aisete ñan üai käme juandretari mda kwe ma käbti, nunkwe nini ie, niebare kwe Jesuye.

³⁹ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe ñan ñäkä kore ie amne ñan bika kri niarabtä munkwe, ñobtä ñan angwane nirekwe sribi kri ñan tuabare nuendre ti käbti, yebti ñan tä näin ñäke blo ti rüere, akwa tä blite kuin tibtä. ¿Se ñobtä abko, munkwe ñan üai käme juantarimna mda ti käbti ie yere?

⁴⁰ Ni ja rüere ñakare nibe, ye abko tä nekete nibe, aisete munkwe ñan ñäkä ie.

⁴¹ Jesukwe niebare:

Munta ti mike täte, abtä nirekwe ñö aibe biandre chi tomnane munye, akwa ni ñö bianka munye tä nekete nibe, ni yeye Ngöbökwé sribi kuin ye ütiä biandi abko ti tö nibi niei metre munye. ⁴² Akwa nire nire käta ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne kwrere, ye nirekwe ngwiandreta ti käikwitekä jabtä, kánti rabadre kukwe nuene bäri käme mda, ni ye abko Ngöbökwé mikadi ja tare nike krübäte kä nakebtä. Mden kisete, ni ye ngämi ni tödekaka tibti

ngwen ti káikwiteká jabti, kánenkri já oto kri doboko nura ukwakrá ye mákadre ngára, bti kitadre mrente nguse kánti mure reketadre abko rabadre bári kuin kráke. Ye kwrere ni ye ñan rabadre ni tódekaka tibti ngwen ti káikwiteká jabti aiseite.

⁴³ Ye kwrere mun kise mden kóböite makwe ja mika ngite Ngöbö rüere ne ngwane, munkwe ja kise ye tikaka ta abko bári rabadre kuin, ñobtä ñan angwane munkwe nünandre deme kise otore kwára rikakäre nüne Ngöböbe ká káinbti abko bári kuin angwane, ñan mun kise krobu ngöi jökrá ben mun rikadre ja tare nike kárekäre ñukwá jutra nótoite ñakare kóbö kwatirekwatire ye te. ⁴⁴ [Ká nakebtá, yete jándrán jökrá tá niken ngwarbe amne nginta kwete kárekäre. Ye kwrere abko ñukwá jutra ngítieká käre, ni káme Ngöbö ngwárekri mikakäre ja tare nike kárekäre.]†

⁴⁵ Erere arato, mun ngoto mdenkri, kóböite mun raba ja mike ngite, ne ngwane munkwe tikaka ta jae abko bári rabadre kuin, ñobtä ñan angwane mun ngoto kwáraabe akwa mun rabadre nüne metre Ngöbökrá abtä munkwe nünandre kárekäre ben, ye abko rabadre bári kuin munkrá amne, ñan mun ngoto krobu ben ngöi Ngöbökre mun kitadre ká ja tare nikakrá kánti. ⁴⁶ [Ká nakebtá yete jándrán jökrá tá niken ngwarbe amne nginta kwete kárekäre. Ye kwrere abko, ñukwá jutra ngítieká käre, ni káme Ngöbö ngwárekri mikakäre ja tare nike kárekäre.]‡

⁴⁷ Erere arato, mun okwá kóböite mun raba ja mike ngite Ngöbö rüere, ne ngwane munkwe ja okwá ye diante kwati mento, bti munkwe kitaka mobe arato, ñobtä ñan angwane Ngöböta gobrane, ye kánti mun okwá kwatibe ben mun rikadre nüne kárekäre ben, ye abko rabadre bári kuin munkrá amne, ñan mun okwá kubu ben ngöi mun kitadre ká ja tare nikakrá kánti. ⁴⁸ Ká nakebtá yete jándrán jökrá tá niken ngwarbe amne nginta kwete kárekäre. Ye kwrere abko, ñukwá jutra ngítieká käre, ni káme Ngöbö ngwárekri mikakäre ja tare nike kárekäre.

⁴⁹ Jándrán kukwadre Ngöböye, btá mren mikata mikakäre bánánte, ye kwrere abko munkwe ja tare nikadi mun mikakäre metre. ⁵⁰ Mdakäre abko, mren abra kuin jándrán jökrá mikakrá bánánte, akwa mren bánán riadrekrá, ye ngwane ñan bánán rabadreta kuin mda. Ye kwrere munta bike kri jabtä kwárikwári angwane, mun ñan raba sribi nuene Ngöbökrá, aiseite mun rabadre ngwarbe mren bánán riadrekrá kwrere. Mden kisete munkwe ti mikadi táte metre, ye kóböire mun rabadi nüne jáme jabe kwárikwári. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja tóitikaka benye.

10

Meri tuadremetre ya, ñakare ya
(Mateo 19.1-12; Lucas 16.18)

¹ Jesu námáne Capernaúm, nikani mda nitre ja tóitikaka benbe ká Judeate. Arato nikani Ñö Jordánbtá ká driri. Ye kánti ni nukaninta ja úkekröta kwati Jesubtä abko, ie Jesu námánena dirire ño, erere nikani dirireta ietre. ² Ye ngwane, nitre bariseo nükani ruäre abko tó namani ja gain Jesube niara kitakäre ngite, kákwe niebare ie:

¿Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye káta dre niere abko nikwe mikadre táte ya? ¿Ni gure kákwe ja tuametreta, ye abko dbe ya ño niere nunye? niebare kwetre Jesuye.

³ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Ni gure kákwe ja tuametreta, ye nuemna Moisékwe munye ya ño arato? niebare kwe ietre.

⁴ Niaratrekwe niebare mda Jesuye:

Ni gure kákwe ja tuadremetre abko dbe niebare Moisékwe, akwa nita ja tuemetre abko tikadre táräbtá biandre meriye, niebare Moisékwe, niebare kore nitre bariseokwe ie.

⁵ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Mun dokwá ribi ribi Ngöbökrá. Ye mdenbtá ni gure kákwe ja tuadremetre abko Ngöbökre tikamna táräbtá Moiséye munkrá yere. ⁶ Akwa Ngöbökre ká dátebare kena btá abko tikamna krörö kwe táräbtá Moiséye arato: Ngöbökre ni brare btá ni merire dátebare.

⁷ Ne aiseite ni brare kákwe ja mikadre gure angwane, rikadre nüne jenena rünbtá amne meyebtá mento merire kwebe.

⁸ Angwane ni nibu ye abko rabadi ni itibe kwrere, *Génesis 2.24* abko tikamna kore kwe táräbtá Moiséye. Ye kwrere ni nibu ye ñan rabadi ni nibu kwrere mda, akwa rabadi ni itibe kwrere. ⁹ Ye mden kisete, Ngöbökre ni mikani ni itibe kwrere,

† 9:44 Kukweta tikani corcheta ngátáite abko ñan tá tikani manuscrito bári kuinquin btá. ‡ 9:46 Kukweta tikani corcheta ngátáite abko ñan tá tikani manuscrito bári kuinquin btá.

ye ni ñan rabadre denkä jire chi jene jene mentokwäre, aisete ni brare kákwe ñan meri tuadremetre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

¹⁰ Yebti Jesu namanina gwi angwane, kukwe ngwianintari nitre bariseokwe, ye arabe nitre ja tóitíkaka ben níkani ngwentarita ie. ¹¹ Abtá Jesukwe niebare nitre ja tóitíkaka benye mda:

Ni brare kákwe merire kwe tuadremetre, bti meri mdara jire ben ja mikadre gure kwe, ni ye kákwe ja mikadre ngite merire káne rüere. ¹² Ye erere arato, ni merire kákwe brare káne kwe tuadremetre, bti rabadre brare mdabe, meri ye abko kákwe ja mikadre ngite brare káne rüere. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ja di biani ngábákwe kiakiaye

(Mateo 19.13-15; Lucas 18.15-17)

¹³ Yebti ngábákwe jánikani mrákákwe Jesuye abko bti Jesukwe kise mikadre ja di biánkäre ietre. Akwa nitre ja tóitíkaka Jesube namani ñáke ngábákwe mrákáye. ¹⁴ Ye gani Jesukwe angwane, namani romon nitre ja tóitíkaka benkrá, kákwe niebare mda ietre:

Ngábákwe ye tuemetre kite tie. Munkwe ñan ji óta káne, ñóbtá ñan angwane nire nire káta ja mike bobre Ngóbóbtá ngábákwe ne kwrerekwrere, ni yebti abko Ngóbóta gobrane, aisete munkwe ñan ji óta káne. ¹⁵ Nire nire ñan tá ja mike bobre Ngóbóbtá ngábákwe chi kwrerekwrere, ni yebti Ngóbókwe ñan gobrandi amne ñan nünandi kárekäre Ngóbóbe kwe abko ti tó niei metre munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁶ Bti Jesukwe ngábákwe diani kisete, kise mikani dokwábtí kwe, bti ja di kárábare kráke kwe Ngóbóye.

Ni jándrán bkánká kabre kákwe blitabare Jesube

(Mateo 19.16-30; Lucas 18.18-30)

¹⁷ Yebti Jesu jatani níkenta mda angwane, ni jatani iti beteká, nükani ngítieká ngukudokwábtí temen ngwárekri, kákwe niebare ie:

Diriká kuin, ¿tikwe dre nuendre abko útiäre ti rabadre núne kárekäre Ngóbóbe? niebare kwe Jesuye.

¹⁸ Jesukwe niebare mda ie:

Ngóbó aibe kuin, yebti ni mda ñakare jire kuin. ¿Ye ñóbtá abko mata ti kuin niere tie ye? niebare Jesukwe ie.

¹⁹ Bti Jesukwe niebareta ie:

Ma tó nünai kárekäre Ngóbóbe angwane, Kukwe Biani Ngóbókwe Moiséye, ye garera mae abko erere makwe mika táte abko krörö:

Makwe ñan ni mda kámika.

Ma gure, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe.

Makwe ñan go.

Makwe ñan blita ngwarbe ni mda mda rüere kitákäre ngite.

Makwe ñan ni ngóka jándrán diankakäre kán.

Erere arato, ma rún amne ma meye mika útiäte jae. *Exodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20* Ye abko Kukwe Biani Ngóbókwe Moiséye nuendre nie kore, erere makwe mikadre táte jókrá, niebare kwe ie.

²⁰ Ni yekwe niebare mda Jesuye:

Diriká, makwe kukwe nini, ye ti námáne bati ngábákrere angwane, ti níkani mike táte jókrá abti ká núke tie mtare, niebare kwe ie.

²¹ Niara namani ruentari tare kri Jesuye, kákwe mikani ñáräre, bti niebare kwe ie:

Jándrán tá keteti nuendre mae. Jándrán tá makwe ye erere nán rürümoine jókrá, bti makwe ngwian ye dráí ni bobre bobrebtí angwane, ma rabadi jándrán útiäte kri bkáne kabre ká káimbtí sete. Makwe jándrán rürümoin únán jókrá kore, bti ma jata ti jiebtí. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

²² Yebtá ni ye moto namani ulire Jesu kukwei nuare, ñóbtá ñan angwane niara abko jándrán bkáne kabre krúbäte, aisete moto nótaninte jándrán kwekwe ye jiebtí amne moto namani ulire, ben níkaninta.

²³ Níkaninta angwane, Jesukwe nitre ja tóitíkaka ben mikani ñáräre, bti niebare kwe ietre:

Ni jándrán bkánká krikri ye kákwe ja mikadre bobre Ngóbóbtá, Ngóbókwe gobrandre bti abko tare krúbäte kráke, niebare kwe.

²⁴ Kukwe niebare Jesukwe, yebtá nitre ja tóitíkaka ben namani tóbike kri, ñóbtá ñan angwane ni jándrán bkánká kri námáne núne metre Ngóbó ngwárekri, námáne nútüre. Ye aisete Jesukwe niebareta mda ietre:

Ti mráká tikwe, ni ye btá Ngóbóta gobrane, yebe ketetibe tare krúbäte ni jándrán bkánká krikri neme ketetibe. ²⁵ Aku okwá chí, yete ta kameo krikri ye ara rikadre nuäre, akwa

nitre jändrän bkänkä kri ye käkwe ja mikadre bobre Ngöbötä, Ngöbökwe gobrandre bti, ye abko bäri tare kräke.

²⁶ Kukwe yebtä bäri nitre ja töitikaka Jesube ñan töi namani krütare mda, käkwe niebare: ¿Ni jändrän bkäne kri ñan rabadre dianintari nini makwe, se nire abko rabadi dianintari amarebti se? namanintre niere jae kwärikwäri.*

²⁷ Abtä Jesukwe mikani ñäräre, bti niebareta kwe ietre:

Mun kä nebtä, ye kräke abko kukwe ye tare, akwa ñakare Ngöbökrä, ñöbtä ñan angwane Ngöbö abko kräke jändrän ñakare tare jire chi, niebare Jesukwe.

²⁸ Jötrö ngwarbe Pedrokwe niebare mda ie:

Nunkwe jändrän jökrä mikaninte, bti nunta näin ma jiebti, ¿se abko Ngöbökwere dre biandi ütiäre nunye? niebare kwe Jesuye:

²⁹ Jesukwe niebare mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nänbtä ti jiebti amne Ngöbö kukwe kuin kabtä ngäbti, nire nire käkwe ju mikaninte o etbakantre o ngwai mikaninte kwe, erere arato meye o rün o ngäbriänkä o kä kwe erere mikaninte jökrä kwe nänbtä ti jiebti, nitre ye abko, ie Ngöbökwere jändrän biandi gre ketarike rike bäri mda amne Ngöbökwere mikadi nüne kärekäre jabe arato. ³⁰ Nitre ye tä nüne kä nebtä angwane abko ie Ngöbökwere jändrän biandi gre ketarike rike bäri mda abko krörö: Rabadi ju bkäne bäri kabre mda. Erere arato, etba btä ngwai rabadi bäri mda kwe. Arato meye, ngäbriänkä rabadi kwati kwe. Arato kä sribikrä biandi bäri kabre kwe ie. Arato ja tare nikadi kwe tikrä, akwa kä jatadi mrä angwane, nünandi kärekäre Ngöböbe kä käinbti kwe. ³¹ Akwa ni kwati tuen bäri ütiäre ütiäre kä ne ngwane, ye abko rabadi ütiäre ñakare Ngöbö ngwäreki; akwa ni kwati tuen ngwarbe, ütiäre ñakare kä ne ngwane, ye abko rabadi bäri ütiäre Ngöbö ngwäreki sete. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Jesu müre ketadi abko niebare bämäkäre kwe

(Mateo 20.17-19; Lucas 18.31-34)

³² Abti Jesu nämäne näin juta Jerusalén kukwäre angwane, nikani bä mente nitre ja töitikaka ben käne. Angwane nitre ja töitikaka ben ñan töi namani krütare Jesubtä angwane, ni mda mda nämäne näin jiebti köre, abkobtä kä jürä namani. Te Jesukwe nitre ja töitikaka ben ni jätäbti nibu käräbaretä mda kaibe mento, bti dre dre rakadikä btä abko nikani niere jökrä ietre krörö:

³³ Mtare nita näin Jerusalén kukwäre. Ni näin nebe Jerusalén ye kánti ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye amne Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye dirikäre yeye. Niaratre ye abko käkwe ti kitadi ngise müre ketadre amne, nitre romanobo ñakare israelitare abko ie ti kitadi ngise. ³⁴ Niaratre käkwe ti mikadi yakrä kri jae, käli kitadi tibtä kwetre amne ti kwata metadi krübäte kwetre. Yebti ti müre ketadi kwetre, akwa köbömäkäre angwane, ti rükadita nire. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Santiago btä Juan tö namani rabai gobrane siba Jesube

(Mateo 20.20-28)

³⁵ Yebti Zebedeo ngäbriänkä nibu Santiago btä Juan namani bike kri, käkwe krötabare Jesu ken, bti niebare kwetre ie:

Dirikä, nun tö jändrän ribei mae abko erere makwe nuendre, ie nun tö nibi abko nun ki kärere mae, niebare kwetre Jesuye.

³⁶ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Dre nuendre tikwe munkrä, ie mun tö nibi amarebti yere? niebare kwe ietre.

³⁷ Niaratrekwe niebare mda Jesuye:

Ma rabadi gobrane kri ja di jenbti ni jökrä ngwäreki, ye ngwane makwe nun mika bäri ütiäre, käkwe nun mika tākäninbe iti ja küde ruenkri amne iti ja küde ngeberekri abko nun tö ribei mae, niebare kwetre ie.

³⁸ Abtä Jesukwe niebare mda Zebedeo ngobo nibu yeye:

¡Jo! Munta kukwe tare krübäte ribere tie gare ñakare jire chi munye. ¿Tikwe ja tare nikadi kri krübäte, ye kwrere munta biare ja tare nike sila ya? niebare kwe ietre.

³⁹ ¡jännri! niebare kwetre Jesuye.

Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe ja tare nikadi kri ti kwrere arato, ⁴⁰ akwa nire rabadre tākäninbe ti küde ruenkri amne nire rabadre ti küde ngeberekri, ye abko ñan tä ti kisete, akwa tä Ngöbö kisete. Ye

* **10:26** Jesu näire abko ni ngwian bkäne kri abko nämäne ngwian bkäne, ñöbtä ñan angwane Ngöbö nämäne ja di biendi ietre, aiseite bäri Ngöbö kukwe muko, aiseite rabadre dianintari käne, nitre israelita nämäne nütüre, aiseite nitre ja töitikaka Jesube abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

aisete nire nire kräke ká ye tá úkaninte ti Rúnkwe abko erere ie biandi kwe, aiseite ti ñan raba bien munye. Abko kore se, niebare Jesukwe Santiagoye btá Juanye.

⁴¹ Jesu námáne blite kore, ye ni mda mda ja tóitíkaka Jesube kákwe kukwe ye gani angwane, moto namani romon Santiagokrä btá Juankrä. ⁴² Abtä Jesukwe káräbare, bti nikani niere ietre:

Nitre ñakare israelitare káta gobrane angwane, tátre kukwe miketbe tare ni mda mda mikakäre ja ngoto táni. Erere arato, nitre útiáte krikri ñakare israelitare abko ni mda mdakwe mikadre útiáte jae, abkokäre tátre bike krikri, ye abko gare kuin munye. ⁴³ Akwa mun ja tóitíkaka tibe, ye ngátáite abko ñan rabadre bare jire chi kore, aiseite mun ngátáite abko kukwe rabadre bá jene abko krörö: Nire nire tó rabai bári útiáte kri mun ngátáite ye abko kákwe sribidre ni bobre kwrere ni mda mdakrä ⁴⁴ amne, nire nire mun ngátáite tó rabai bári káne jándrán jókräbtá, ni ye abko rabadre ni klabore kwrere ni mda mdakrä. ⁴⁵ Munkwe núnandre kore, ñobtä ñan angwane ti, Ni Ká Nebtä Ngobo ñan jatani ni mda mda mikakäre sribire jakrä, akwa ti jatani sribikäre ni mda mdakrä amne ti jatani ja mike müre ketadre ni kwati kókatarikäre Ngöbökrä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ni okwä ká drünente abko Jesukwe mikaninta quinta

(Mateo 20.29-34; Lucas 18.35-43)

⁴⁶ Yebti Jesu nükani juta Jericóte nitre ja tóitíkaka benbe, nikani ta angwane, ni mda mda nikani kwati jiebti arato nitre ja tóitíkaka benbe. Niara abko námáne nain káne angwane, ni námáne iti abko kádian námáne Bartimeo (ne abko Timeo ngobo nieta) abko okwä ká drünente, aiseite námáne tákánintbe jibtá ngwian kärere jakrä. ⁴⁷ Jesu Nazarebo jatani ta gani kwe angwane, namani ngrente ja díbti krörö jite yete Jesuye:

jJesu, jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani niere jite.

⁴⁸ Ni kwati namani kada ketamna ie akwa, niara namani ngwänenkä bári krikri mda, ká namani niere:

jJrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani niere bári mda kore.

⁴⁹ Abtä Jesu namani núnaninkä kákwe niebare:

Ni ye kärere munkwe, niebare kwe.

Erere ni mdakwe niebare ni okwä ká ikote yeye:

Jesuta ma kärere, aiseite ká ngwen nuäre jabtá. Nain krö. Brän jötrö kánti, niebare kwetre ie.

⁵⁰ Ye btäräbe, ni okwä ká drünente ye kákwe ja tákáninte káinta, tó namani nain jötrö, aiseite dán nga ótati kitani temen kwe, bti nikani nebe Jesu ken. ⁵¹ Angwane Jesukwe niebare ie:

Tikwe dre nuendre makrä, ie ma tó nibi, niebare kwe ie.

Ni ye kákwe niebare mda Jesuye:

Ti Dánkien, ká rabadre tuen tie, ie ti tó nibi, niebare kwe.

⁵² Jesukwe niebare mda ie:

Ma nibi tódeke kwatibe Ngöböbti, ye kóböire ma okwä nibirate kuin, aiseite nánta, niebare Jesukwe ie.

Ye btäräbe ká namani tuen kuin jókrä ie, bti nikani siba Jesube.

11

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Mateo 21.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

¹ Bti Jesu btá nitre ja tóitíkaka ben nükánina ja ken Jerusalén angwane, ni namani juta Betania amne juta Betfagé kánti Ngitio Olibobtä. Ye kánti, Jesukwe nitre ja tóitíkaka ben juani nibu, ² kákwe niebare ietre:

Juta tuen kánime ni ngware ta. Se kánti mun nán. Mun raba yete angwane, buro ngábáli nákwita ngámi kwan mákáninte munye, ye tikate munkwe, bti mun jata ngwena tie. ³ Akwa ¿Ñobtä munta tikete? nie munye angwane, munkwe nie krörö ietre: Ni Dánkien tó nibi ie, aiseite nun bike niken ngwena, akwa gwängwarbe juandita kwe munkrä, munkwe nie kore, niebare Jesukwe ietre.

⁴ Erere nikanintre angwane, buro námáne mákáninte jukwebtä jite, btá namanintre abko tikanintre kwetre. ⁵ Abtä ni ruäre námáne yete kákwe ñákäbare krörö ietre:

¿Munta dre nuene yete amarebti yere? ¿Nirekwe buro ye tikatemna munye, amarebti munta tikete yere? niebare kwetre ietre.

⁶ Jesukwe ño niemnabare ietre, erere niebare kwetre, aiseite buro tuanimetre ngwiandre ietre. ⁷ Nikanintre buro ngwena, nükani nebe Jesu kánti angwane, dán jakwe mikani ótati buro ngábáli ye tröbti kwetre ja tákräre Jesuye, bti Jesu nakwani buro yebti, bti nikani mda Jerusalén. ⁸ Ye ngwane ni kwati namani Jesu ngibiare jite, kákwe dán jakwe metaninte ji ngrabare temen dikakakrä Jesuye. Ni ruäre abko kákwe kriküde tikaninkä Jerusalén bäre

temen abko namani mike ji ngrabare temen dikakakrä Jesuye kakäre ngäbti jrei kwrere.
 9 Angwane nitre nämane näin ruäre Jesu känenkri amne ruäre abko nämane näin Jesu jiebtü,
 ye abko namani ngrente ja dibti, kä namani niere krörö:

¡Hosana! ¡Ari Ngöbö käikitekä gwaire jökrä!

Ni ne kite ni Dänkien Ngöbö käbti.

Ma ye aibe raba mikani ütiäte.

¹⁰ Ni mräkä jrei David nämane gobrane kira, ye kwrere Ngöbökwé ni ne mikadi gobrane ni
 ngätäite nete.

¡Hosana! ¡Ari Ngöbö kri kä käinbti käikitekä bäri krikri!

Salmos 118.25-26

abko namani ñäke kore Jesu ngäbti.

¹¹ Jesu namani Jerusalén angwane, nikani ju blitakrä Ngöböbe kanti angwane, mikani
 ñäräre kuin jökrä bäre ta kwe, bti kä jatanina dere, aiseite nikaninta nitre ja töitikaka ni
 jätäbti nibu yebe nebebe juta Betania kibiakäre yete.

Jesukwe ñäkäbare higokrie ye

(Mateo 21.18-19)

¹² Abti jändrinane Jesu nämane Betania, nikaninta Jerusalén angwane, mrö namani ie,
¹³ nikrabare kwe angwane, higokrie abko kä namani tuen mobe ie se kwrere. Higokrie
 ye abko ngwä nämänena, namani nütüre, aiseite nikani mike ñäräre btä. Namani kanti
 angwane, higokrie ye ngwä rabadre abko käi ngämi, aiseite ngwä ñakare btä angwane, kä
 aibe kabre btä. ¹⁴ Abtä Jesukwe ñäkäbare tare higokrie yeye:

Ma ñan ngwä raba jire mda kwetadre ni mdaye, niebare kwe higokrie yeye nitre ja
 töitikaka ben okwäbti.

Bti nikaninta janknu ji ngrabare Jerusalén.

Jesukwe nitre juanintari ju blitakrä Ngöböbe kanti

(Mateo 21.12-17; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

¹⁵ Nükani Jerusalén angwane, nikanintre nebe ju blitakrä Ngöböbe kanti. Ju bäre temen
 nitre nämane jändrän rürümoine* yete amne ruäre abko nämane jändrän kökö abko Jesukwe
 juanintari jökrä mento. Erere arato, nitre nämane ngwian kwite ni mda mdakrä abko kän
 Jesukwe mesa kwitaninkä temen se kwrere amne ütü rürümoinkä kwe ja täkrä nämane, ye
 abko Jesukwe kwitaninkä jökrä temen se kwrere arato. ¹⁶ Bti nire nire tö namani jändrän
 ngwian ju blitakrä Ngöböbe kanti, ye abko Jesu ñan namani tuemetre nüke jire chi kä ye
 kanti, kä ngibiakäre deme Ngöbökrä.

¹⁷ Yebti Jesu nikani dirire krörö mda nitre ju blitakrä Ngöböbe dänkientre rüere, käkwe
 niebare:

Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ju tikwe ne abra tä blitakrä tibe nitre nünanka kä jökräbti kräke,

Isaías 56.7

nieta Ngöbökwé ja Kukweibtä. Akwa mun abko tä ju blitakrä Ngöböbe ne mike nitre gokä
 jue kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁸ Jesu namani dirire bä jene abko namani tuen kuin ni jökräye, aiseite ñan töi namani
 krütare Jesu kukweibtä. Ye mden kisete Jesu jürä namani nitre blitaka Ngöböbe ni mda
 mda diäre dänkientre yebtä amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, yebtä Jesu jürä
 namani arato, aiseite namani ji kënëne jae Jesu kämikakäre. ¹⁹ Yebti kä jatani dere angwane,
 Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikaninta juta Jerusalén bäre mentokwäre.

Nikwe tödekadre kwatibe Ngöböbti abko Jesukwe diribare higo kriebtä

(Mateo 21.20-22)

²⁰ Yebti jändrinane Jesu nikaninta dekä angwane, higokrie ngwä ñakare, ye namanina
 nõtare jökrä nükebe dobote temen. ²¹ Higokrie, ie Jesukwe ñäkäbare nitre ja töitikaka ben
 okwäbti ye nukaninta töreta Pedroye, käkwe niebare Jesuye:

¡Jo! Dirikä, higokrie ie makwe ñäkäba jändrin, ye nibira nõtare jökrä nükebe dobote temen
 tuen, niebare kwe ie.

²² Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ngöbö di tarä jändrän jire jökrä nuenkrä, yebti munkwe tödeka kwatibe, ye ngwane mun
 rabadre kukwe nuene jire jökrä ti kwrere. ²³ Ti bike kukwe era erere niere munye abko
 krörö: Nirekwe niedre ngitio nokoye: Ja denkä mento yete. Ma rika mrente, niedre kwe
 ngitio nokoye, tödekare kwärä Ngöböbti amne Ngöbö di tarä sribi ye nuendre, ye munkwe
 mikadre ngwarbe ñakare jae angwane, mun rabadre ñäke kore ngitioye angwane, ye erere

* **11:15** jändrän rürümoine. Nitre israelita nünanka ñakare juta Jerusalén nükani Jerusalén jändrän biankäre Ngöböye
 angwane, ñan nükani obeja, ütü amne nbi kwekwe ngwena kukwakrä, akwa nämane kökö Jerusalén yete ju blitakrä
 Ngöböbe kanti.

rabadre bare munye. ²⁴ Ne aisete, dre dre munkwe kārādre Ngōböye, erere biandi kwe munye, bti munkwe tōdekadre kwatibe kore, ne ngwane Ngōböke biandi munye.

²⁵ Mdakāre abko, mun rika blite Ngōböbe angwane, ni mdakwe kukwe nuenbare blo munbtā, ye tōre kāre munye btā mun moto romon krāke, ye ngwane kukwe ye kākkitaka jabti munkwe angwane, mun Rūn kā kāinbti kākwe mun ngite niara rūere ye diandrekā jire jōkrā munbtā. ²⁶ [Akwa ni mdakwe kukwe nuenbare blo munbtā, ye tōre kāre munye, btā mun moto romon krāke, ye munkwe ñan kākkitadrekā jabti angwane, mun Rūn kā kāinbti kākwe mun ngite niara rūere ye ñan diandrekā munbtā arato. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja tōitkaka benye.]†

Nire diebti Jesu nāmane sribire abko ngwanintari ie

(Mateo 21.23-27; Lucas 20.1-8)

²⁷ Yebti Jesu nikani janknu nebe Jerusalén. Nikani dikekā ju blitakrā Ngōböbe bāre temen angwane, ni blitaka Ngōböbe ni mda mda diāre dānkientre btā Kukwe Biani Ngōböke Moiséye dirikātre, arato nitre unbre ji dokwāte kākwe krōtabare Jesu ken, ²⁸ kākwe niebare ie:

¿Nirekwe ma mikani sribi nuene kore amne nire diebti mata kukwe nuene kore nete? niebare kwetre Jesuye.

²⁹⁻³⁰ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati arato munye. ¿Nirekwe Juan Bautista juani ni ngōkō ñōte? ¿Ngōböke juani ya o ni kā nebtākwe mikani sribire ya? Ye niere tie munkwe. Nirekwe juani, ye munkwe niedi tie ne ngwane, nire diebti tita sribi ne nuene abko tikwe niedi munye arato, niebare kwe ietre.

³¹ Yebtā abko nikani blite jabe kwārikwāri, kā namani niere krōrō: Ngōböke juani nikwe niedre ie angwane, niarakewe niedre krōrō mda: Ngōböke juani munta niere, ¿se ñōbtā abko munkwe ñan kukwei mikani era jae? niedre kwe nie. ³² Akwa, ni kā nebtākwe mikani, ni ñan rabadre niere jire chi ie, aisete nikwe ño niedre ie ruen, namanintre niere kore jae kwārikwāri.

Niaratre kākwe blitabare kore, ñōbtā ñan angwane Juan abko ni Ngōbö kukwei niekā era metre ni jōkrā nāmane mike era. Mden kisete ni mdakwe juani niedre kwetre angwane, ni jōkrā rabadre ja rūere ben abko jūrā namani btā, aisete ño niedre kwetre ñan namani nūke gare ietre. ³³ Abtā niebare krōrō kwetre Jesuye:

Nirekwe Juan juani, ye gare ñakare nunye, niebare kwetre.

Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Kore ne ngwane, nirekwe ja di biani tie sribi ne nuenkāre abko tikwe ñan niedre munye arato. Abko kore se, niebare kwe ietre.

12

Nitre ji dokwāte, btā Jesukwe kukwe bā mikani

(Mateo 21.33-46; Lucas 20.9-19)

¹ Yebti Jesu nikani kukwe bā mike krōrō mda ietre: Bati ni nāmane iti, kākwe uba nurai nōkani, bti ki mikani kwe amne kā ūkaninte biare uba ñoi ngwāre kwe. Ju mikani nura ngibiabtikā krāke kwe, bti biani kwe ni mda mdaye sribikrā. Kā biani sribikrā kwe abko ūtiāre uba doi biandreta ruāre ie. Yebti nikani kā mdabti. ² Abti uba ngwā ōtadre abko kāi nūkani angwane, sribikā kākwe uba biandreta ruāre kā bkānkāye ye abko kā bkānkā kākwe sribikā kwe juani iti tuenta jakrā. ³ Akwa ni juani kā bkānkāye ye nikani nebe angwane, sribikātre ubabtā ye ie neketaninte, nikani mete ja ñāte kwārākwarā se kwrere, bti juanintarita kwetre. Nin uba doi biani jire chi kwetre kā ūtiāre, bti juanintarita kise tōkare kwetre. ⁴ Yebti kā bkānkā kākwe sribikā mdara jire juani uba tuenta ruāre jakrā akwa, ni ye neketaninte sribikāye, metani jōkrā dokwāte kwetre, bti ñākābare diān kwetre ie, bti nikaninta ngwarbe arato. ⁵ Yebti abko, kā bkānkā kākwe sribikā mdara jire juani abko mūre ketani sribikātrekwe ja ñāte arato. Abtā niarakewe sribikā mda mda juani kwati mda uba doi tuen jae kā ūtiāre, akwa neketaninte sribikātre, nikani kwata mete kwārākwarā se kwrere, ruāre abko mūre ketani kwetre, akwa nin uba doi biani jire kwetre ietre.

⁶ Abtā mrā angwane, ni kā bkānkā, ie ni namanina itibe juandre uba doi tuen jakrā. Ye abko odei itibe tare kri kwe aibe namani ie. Namani nūtūre: Ti odei ne aibe abko mikadi ūtiāte sribikātrekwe, aisete ti bike juen, namani nūtūre. Erere juani kwe. ⁷ Akwa kā bkānkā odei nikani ngitiekā rūn kāite angwane, sribikātre ye kākwe niebare jae kwārikwāri:

Ni se abko rabadi jāndrān rūnkwe bkāne jōkrā, aisete ari kāmike amne ni rabadi kā ne bkāne jōkrā, niebare kwetre.

† **11:26** Kukweta tikani corcheta ngātāite abko ñan tā tikani manuscrito bāri kuinkuin btā.

⁸Ye erere bkänä, ni kä bkänkä odei itibe ye neketaninte sribikätreye, müre ketani kwetre, bti ngwäkä kitaninkä kä ye bäre mento kwetre. Ne ngöra.

⁹¿Ne ngwane, uba bkänkä käkwe dre nuendre sribikätre käme yebtä raba ruen munye? Niara rikadre, käkwe sribikätre ye kámikadre jökrä, bti uba grä ye biandre ni mda mdaye kwe sribikrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁰⁻¹¹Bti Jesukwe ja bä mikani jä kwrere amne nitre dirikä krikri abko bä mikani ju mikaka kwrere, käkwe niebare ietre:

Ngöbö Kukwei kätä niere krörö gare munye, raba ruen tie:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka käkwe kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä metre.

Ye abko namani tuen bäri nuäre nie,

Salmos 118.22-23

abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä, niebare Jesukwe ietre.

¹²Jesukwe kukwe bä mikani, ye abko nitre dänkien krikri btä dirikätre krikri yebtä matani tare, ñobtä ñan angwane Jesukwe niaratre bä mikani sribikätre käme ye kwrere abko gani kwetre jabtä. Abtä tö namani Jesu kitai ngite, akwa ni mda mda jürä namani btä, aisete kä mikaninkä Jesubtä yete kwetre, nikaninta mentokwäre.

Ja ütiä biandre gobranye ya, ñakare ya

(Mateo 22.15-22; Lucas 20.20-26)

¹³Abti Jesukwe ñäkadre blo emperador César rüere abtä kitadre ngise, ye abko nitre dirikä krikri btä nitre dänkin krikri tö namani, abkokäre nitre bariseo btä nitre reketaka jrei Herodekri juani kwetre ja gaen Jesube. ¹⁴Erere nikanintre, namani Jesu kánti angwane, niebare kwetre ie:

Dirikä, mata kukwe era erere niere, ye gare kuin nunye. Ni mda mda tä ño niere ma rüere diribtä kore, ye abko ñakare ütiäte makrä, ñobtä ñan angwane ñan mata blite ni mda mda moto mikakäre nuäre, akwa ji Ngöbökwé abko dirita era metre makwe, ye garera nie. ¿Akwa emperador romanobo César abko ie nunkwe ja ütiä biandre ye abko dbe ya, ñakare ya niere nunye? niebare kwetre Jesuye.

¹⁵Akwa namanintre bike moto kuin abko ganina btätre Jesukwe. Abtä niebare mda kwe ietre:

¿Se ñobtä tikwe ja dokwä mikadre kö okwäte au, abkokäre mun kite kukwe ngwentari kore tie ye? Ngwianta munkwe, ye ngwen kunti tuadre tie, niebare Jesukwe ietre.

¹⁶Ye erere bkänä, ngwian denario biani kwetre Jesuye angwane, Jesukwe niebare mda ietre:

¿Nire bä amne nire käi tä tikani ngwian nebtä? niebare kwe.

Niaratrekwe niebare mda:

Emperador César bä amne käi tä btä, niebare kore kwetre Jesuye.

¹⁷Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Jändrän emperadorekwe erere munkwe bian emperadoreye amne jändrän Ngöbökrä erere munkwe bian Ngöböye. Abko kore se, niebare kwe.

Ye kwrere Jesukwe ja kitani ngite ñakare Ngöbö rüere amne César rüere, akwa kukwe niebare kwe abko bäri nuäre btä bäri metre aisete, nitre bariseo btä nitre reketaka Herodekri ñan töi namani krütare Jesubtä.

Ni krütani rükadreta nire ya abko ngwianintari Jesuye

(Mateo 22.23-33; Lucas 20.27-40)

¹⁸Yehti nitre saduseo nikani ruäre ja tuakäre Jesube. Nitre saduseo ye abko ni krütanikrütani mikadreta nire Ngöbökwé abko ñan nämane mike era, aisete jatani kukwe ngwentari Jesuye, käkwe niebare ie:

¹⁹Dirikä, Ngöbökwé tikamna krörö taräbtä nunkrä Moiséye: Ni iti tädre gure, akwa ngäbäkre ñakare kwetre amne ni ye krütadre angwane, merise rabadre kaibe. Meri ye abko yäräkwe diandre jae mda. Yehti ngäbäkre rabadre kwetre angwane, ngäbäkre ye abko rabadre niara etba krütani ngobo kwrere abko tikani taräbtä Moisékwé nunkrä.

²⁰Ne aisete bati nitre ja etbarebe nämane ni kükü. Nitre ye etba mubai käkwe ja mikani gure, akwa ngäbäkre ngämi nebe kwetre angwane, ni ye krütani. ²¹Merise namani ie abko namani yärä mda yebe, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, brare krütani kän arato. Meri ye namaninta kaibe bobukäre. Namani yärä mdara jire ben, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, krütani kän arato. ²²Ye kwrere nikani nakenkä janknu ja täritäri. Abti nitre ni kükü ye krütani jökrä meri ye kisete, akwa nin ngäbäkrei ngibiabare jire iti kwe. Abti mrä meri ye krütani abko kukwe nakaninkä kore nieta. ²³Akwa ni krütani rükadreta nire mata niere, aisete ni brare ni kükü ben meri ye namani jökrä, abti niaratre ni kükü ye rükadreta nire jökrä angwane, meri ye rabadi nire nän mukore abko niere nunye, niebare kore nitre saduseokwe Jesuye.

²⁴ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Ngöbö Kukwei gare ñakare munye amne Ngöbö di kri gare ñakare munye arato, aisete munta töbike ngwarbe blo kore ñan ñan? ²⁵ Tita niere kore, ñobtä ñan angwane ni krütanikrütani rükadita nire angwane, ni merire, brare kákwe ñan ja mikadre gure, ñobtä ñan angwane niaratre abko rabadi angele ká káinbti kwrere.

²⁶ Mdakäre abko, ni krütanikrütani rükadreta nire abko btá ti tö nibi kukwe nie munye. Kira, kri chi namani jutra ngitieká, te Ngöbö kwe blitabare Moisébe: Ti abko Ngöbö Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare kwe Moiséye abko btá mun tará ñáke. ²⁷ Ye abko, Abraham, Isaac amne Jacob krütanina abti Ngöbö kwe niebare kore Moiséye. Ngöbö abko ñan ni ngwákäre Ngöböi akwa Ngöbö abko ni nire Ngöböi gare nie. Ye aisete Abraham, Isaac amne Jacob tá nüne janknu Ngöbö ngwäre kri abko gare nie. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre saduseoye.

Kukwe mden bári útiáte mikadre táte
(Mateo 22.34-40)

²⁸ Nitre saduseokwe kukwe ngwianintari Jesuye abko, btá Jesu námáne blite angwane, Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye diriká nükani kukwe nuen. Jesukwe kukwe kani ngábtí kuin, Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye diriká námáne iti ye okwábtí. Abtá niebare krörö kwe Jesuye:

¿Kukwe biani keta kabre Ngöbö kwe Moiséye nuendre nie, ye mden abko bári útiáte abko níkwe mikadre táte bári? niebare kwe Jesuye. ²⁹ Jesukwe niebare mda ie:

Kukwe bári útiáte mikadre táte bári niebare Ngöbö kwe Moiséye abko nieta krörö: Mun israelita olo ketete ti kukweyiye munkwe. Ni Dánkien Ngöbö abko itibe. Yebti ngöbö ñakare jire mda. ³⁰ Amne ni Dánkien Ngöbö aibe tare ja úai ngöi jókrá, ja töi ngöi jókrá amne ja di ngö jókrá. ³¹ Kukwe ketebu bári útiáte mikadre táte abko krörö: Mata ja tarere au, ye kwrere makwe ni mda mda tare arato. Ye abko, Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye nuendre nie bári útiáte nere. Nebti kukwe mda mda tará nuendre, akwa ñakare bári útiáte, niebare Jesukwe ie.

³² Abtá Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye diriká kákwe niebare mda Jesuye:

Diriká, mata kukwe era erere niere metre. Erere makwe kukwe nini, ye abra era bkáná. Ngöbö abko itibe. Nebti ngöbö ñakare jire mda ³³ amne niara taredre kri. Arato niarabe taredre käre ja moto kuinbti. Arato niarabe tádre käre ni töibtá köbö kwatirekwatire. Erere arato, níkwe sribidre ja di ngöi jókrá niarakrá. Mdakäre abko, nita ja tarere ño au, ye kwrere níkwe ni mda mda taredre, nini makwe, ye abra era bkáná, aisete Ngöbö ngwäre kri ye bári útiáte jándrán kámikata kukwakrá Ngöböye ye ngwá. Erere arato, Ngöbö ngwäre kri ye bári útiáte jándrán jókrá bianta Ngöböye ye ngwá.

³⁴ Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye diriká ye kákwe Jesu kukwe kani ngábtí kuin dikaro namani tuen Jesuye. Abtá niebare mda kwe ie:

Ngöbö kebera núke gobrane mabtá, nibi tuen tie, niebare Jesukwe ie.

Yebti nitre diriká krikri, ie nin ja nükani töre mda kukwe ngwentari mda ja gakrá Jesuye.

¿Nirekri Ni Dianinká Ngöbö kwe dáredre?
(Mateo 22.41-46; Lucas 20.41-44)

³⁵ Yebti ju blitakrá Ngöböbe ye báre temen Jesu námáne dirire angwane, niebare kwe ni kwatiye:

Ni Dianinká Ngöbö kwe abko dáredre jrei David tukwekri nieta abko Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye dirikáre káta niere. Ye ñobtä abko munta niere kore abko ti tö ngwaintari. ³⁶ ¿Ye ñobtä abko Ngöbö Úai Deme köböire Davikwe “ti Dánkien” niebare Ni Dianinká Ngöbö kwe yebtä? Ni ngátáite nete ni ñakare jire iti káta “ti dánkien” niere ngábákre kweye, akwa David abko kákwe niebare krörö:

Ti Dánkien Ngöbö kákwe nieba ti Dánkienye:

Ká bári útiáte kri ti kúde ruenkri, ne kánti jakwe táke nete.

Ye kánti ma raba abti tikwe ma rúe mikadí jókrá ma ngoto táni, *Salmos 110.1*
niebare Davikwe Ni Dianinká Ngöbö kwe yebtä. ³⁷ David ara jire kákwe ja Dánkien niebare Ni Dianinká Ngöbö kwebtä. ¿Se ñobtä abko Ni Dianinká Ngöbö kwe abko jatadre Davikri nieta munkwe se, ñobtä ñan angwane nita “Dánkien” niere ñakare jire ni mráká bári mrá níkrá yeye? niebare Jesukwe.

Jesukwe diribare kore, ye ni námáne kwati olote namani ngitie nuäre, aisete ká namani nuäre btá Jesu kukwei nuare.

Jesukwe ni mikani mokre Kukwe Biani Ngöbö kwe Moiséye dirikáre ngániene
(Mateo 23.1-36; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesu námáne dirire angwane niebare kwe:

Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikâtre, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane niaratre tä dän nga ütiäte kri kite jabtä, bti ni jökrä käkwe köbö ngwiandretari käne ietre kä jändrän rürümoinkrä ye kántita temen, ie töta nebe. ³⁹ Erere arato, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke sinagogate, kánti töta nebe rabai tákänintbe amne ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tätre nebe tákänintbe. Erere arato, niaratre nübaita bietabtä angwane, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tö tákäi temen.

⁴⁰ Erere arato, meri kän brare krütani abko kän tätre ju denkä, abti tätre bike kuin, këta blite raire Ngöböbe, akwa yebtä Ngöbökwe mikadi ja tare nike krübäte, aiseite munkwe ja ngibia kuin Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikâtre ngäniene. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

*Meri bobre käkwe sentabo ngörä kubu biani Ngöbökrä
(Lucas 21.1-4)*

⁴¹ Yebti ju blitakrä Ngöböbe bäre temen jändrän dätebare ngwian ükärökrä nämane mikani ngwian biandre Ngöbökrä ngwäre, ye kánti Jesu nikani, namani tákänintbe. Angwane ni kwati namani nuke ngwian kite jändrän ngwian ükärökräte. Erere arato, ni ngwian bkänkä kabrekabre namani nuke kwati, namani ngwian kite kabre yete okwäbti. ⁴² Te batibe meri bobre kän brare krütani abko jatani, käkwe ngwian sentabo kwere kitani kubube arato kajate Ngöbökrä Jesu okwäbti. ⁴³ Angwane Jesukwe nitre ja töitikaka ben käräbare, bti niebare kwe mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Meri bobre kän brare krütani se käkwe ngwian bini bäri kabre ni ngwian bkäne krikri käkwe ngwian kiti kajate Ngöbökrä se ngwä, ⁴⁴ ñobtä ñan angwane niaratre këta ngwian namaninte ie aibe bien, akwa meri bobre ye abko käkwe ngwian ngörä nünankrä kwe erere bini jökrä, aiseite niarakwe ngwian bini bäri kabre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

13

*Ju blitakrä Ngöböbe juandi ngwarbe, niebare Jesukwe
(Mateo 24.1-2; Lucas 21.5-6)*

¹ Jesu nämane ju blitakrä Ngöböbe kántita, jatani nikenta angwane ni iti ja töitikaka ben käkwe niebare ie:

¡Jo! Dirikä, ju krikri be bä nuäre nuäre janknu. Já krikri ketani jabtä jabtä tuen, niebare kwe Jesuye.

² Jesukwe niebare mda ietre:

Ju kuinquin mun okwä nibi btä, ye abko köböitira jire ju se juandi ngwarbe jire jökrä, aiseite jä ketani jabtä jabtä se juandi jökrä temen, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

*Dre rakadikä kä mrä känenkri
(Mateo 24.3-28; Lucas 21.7-24; 17.22-24)*

³ Yebti Jesu nikani ju blitakrä Ngöböbe btä nakri, kánti namani tákänintbe Ngitio Olibo bti käin, okwä namani ju blitakrä Ngöböbe kukwäre angwane, Pedro, Santiago, Juan btä Andrés käkwe niebare kaibe ie:

⁴ Ju blitakrä Ngöböbe juandi ngwarbe nini makwe, ¿ye abko rakadikä ñongwane nun tö gai? Arato kukwe ye rakadrekä ñongwane amne bä mikadi ño nunye abko makwe niedre nunye, ie nun tö nibi, niebare kwetwe Jesuye.

⁵ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Bäri käne abko, nitre ni ngökäka ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ⁶ ñobtä ñan angwane ni jatadi kwati ti käbti käkwe niedi krörö: Ti abko Ni Dianinkä Ngöböke ara tä nete, niedi kwetwe, ye käkwe ni kwati ngökadi.

⁷ Mdakäre abko, munkwe kukwe krörö gadi: nitre tädi rüre jabe kwärökwäri nete sete abko gadi munkwe angwane mun ñan rekwetaka, ñobtä ñan angwane kukwe ye rakadikä kore abko erere rabadi nakenkä. Akwa ye ngwane kä mrä ngämi nuke abko raba gare munye, ⁸ ñobtä ñan angwane juta kwatirekwatire rabadi rüre jabe kwärökwäri amne nitre nünanka kä ketareketare te rabadi rüre jabe kwärökwäri. Erere arato, dobo rabadi nakaenkä kä ketareketare temen kwärökwäri amne ni kwati rabadi mrö nike krübäte arato. Akwa ye ngwane abko ja tare nika jatadi krire kena kä nebtä, niebare Jesukwe.

⁹ Bti Jesukwe niebareta mda nitre ja töitikaka benye:

Munkwe ñan dikaka okwä kware mun rüe ngätäite, ñobtä ñan angwane nitre israelita käkwe mun kitadi ngise sinagoga yete nitre kriboboreye. Ne kánti mun kwata metadi kwetwe. Erere arato, jrei kri amne gobran kri ñakare israelita, ye ngwäreki mun jänän ngite tödekabtä tibti, akwa ye ngwane abko tikwe dre dre nuenbare abko kräke kä rabadi kuin munye blitakäre tibtä nitre ye ngwäreki, abkokäre mun jänän ngite. ¹⁰ Angwane kä ne ngämi niken ta, känenkri kukwe kuin tibtä, ye rabadi diribare ni kä jökräbtiye angwane

batibe ti jatadita. ¹¹ Akwa mun järekadidi ngite nitre kritobore ngwärekrei angwane, munkwe dre niedi ja kriere, yebtä munkwe ñan töbika, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme tädi munbe. Mden kisete munkwe ño niedre, ye niarakwe mikadi gare munye, erere munkwe nie ja kriere.

¹²⁻¹³ Kukwe ye rakadikä kore munbtä, ñobtä ñan angwane ni kwati matä rabadi tibtä abko matä rabadi munbtä tödekabtä tibti arato. Aisete ni tödekaka tibti abko etba kwe käkwe kitadi ngise müre ketadre; ngäbäkre tödekaka tibti abko rün kwe käkwe kitadi ngise müre ketadre tödekabtä tibti. Erere arato, ngäbäkrewe rün kwe kitadi ngise müre ketadre tödekabtä tibti abko rabadi nakenkä kore ja täritäri nitre tödekabtä tibti yebtä; akwa nire nire tä nüne angwane, ti ñan rükandite ni jökrä ngwärekrei kwe, ni ye abko tikwe dianditari.

¹⁴ Yebti Jesukwe niebareta mda ietre:

Ti bike kukwe niere, btä munkwe töbikadre kri abko krörö: Ni iti ngwarbe käme käkwe jändrän deme Ngöbökwewe mikadi ngwarbe jae, btä Ngöbö matä jatadi tikani Danielikwe abko kä nin te rabadre abko te rabadi. Ni ye kwrere rüka mun okwäbti, ye ngwane abko mun tädre Judeate ye abko gitia mintokwäre. ¹⁵ Amne mun mden mden tädre jubti käin* ye abko ñan rika jändrän tuenta jire chi gwi jae amne mun gitia jirekäre; ¹⁶ amne mun mden mden tädre sribire tirete ye abko ñan rika dän tuenta jire chi gwi jae, akwa mun gitia gwängwarbe jirekäre. ¹⁷ Akwa meri doboko doboko amne meri kwe ngäbäkre kiakia kianbtä, ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane niaratre ñan raba ngitie jötrö. ¹⁸ Akwa mun gitiadre ye abko ñan rakadrekä kä ñüre näire abko munkwe ribe Ngöböye, ñobtä ñan angwane tare näin jötrö kä ñüre näire aisete. ¹⁹ Munkwe ribe kore Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöbökwewe kä dätebare kena angwane ni kä nebtä ngämi ja tare nike krübäte dikaro abti kä nüke mtare abko erere ja tare nikadi kri krübäte kä ye ngwane. Yebti ñan ja tare nikadreta mda ye kwrere.

²⁰ Ye abko, Ngöbökwewe ñan köbö krötadre jötrö käne ja tare nikakrä, ye ngwane ni ñan rabadre dianintari jire iti, akwa ni dianinkä jakrä Ngöbökwewe abko Ngöböta tarere, aisete köbö ja tare nikakrä krötadi jötrö kwe.

²¹ Ne aisete, kä ye ngwane kukwe raba nakenkä kore angwane, nane ni mdakwe niedre krörö munye: ¡Ni Dianinkä Ngöbökwewe abko tä nete tuen! niedi kwe, o ¡Ni Dianinkä Ngöbökwewe tä sete tuen! niedre kwe, akwa munkwe ñan kukwei mika era, ²² ñobtä ñan angwane kä ye ngwane ni kwati jatadi ja bä mike Ni Dianinkä Ngöbökwewe kwrere amne ni kwati jatadi ja bä mike ni Ngöbö kukwei niekä kwrere. Niaratre käkwe sribi krikri ñan tuabare nuendi kabre bätäkä ngwarbe ni mda mda ngökakäre amne rabadre ni dianinkä jen jakrä Ngöbökwewe ara jire ngökö, ne ngwane ngökadre kwetere, akwa ñan rabadi ngökö. ²³ Ne aisete kukwe ye ngämi nakenkä, känenkri tita mun mike mokre biare, abtä munkwe ñan dikadrekä okwä kware, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Jesukristo jatadita

(Mateo 24.29-35,42,44; Lucas 21.25-36)

²⁴ Jesukwe niebareta letre:

Ja tare nikadi kri nini tikwe, yebti ñänä se rötadite amne kä rabadi iko jökrä. Erere arato, sö se ñan trä rabadre mda ²⁵ amne muke käinta se abko rabadi betekä timontimon amne jändrän kä käinbti se abko rabadi grükekä arato. ²⁶ Ye angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko jatadi tuen ja di kri bä nuärebtä mütabti kä käinbti sete abko ni jökrä käkwe tuadi. ²⁷ Angwane tikwe angeletré juandi, käkwe ni dianinkä jen jakrä ükadikrö jökrä ketetibe. Ni dianinkä jen jakrä nünanka nindrini, kä driri, sekri, nekri abko ükadikrö jökrä kwe.

²⁸ Bti Jesukwe niebareta mda:

Mdakäre abko, higokrie btä kukweta nakenkä ño, yebtä munkwe ja töitika abko krörö: Higo küdeta niren mräre mda amne käta nebe mräre btä arato angwane, kä töre tarä kite nüke ja ken abko munta gaen, ²⁹ ye kwrere arato kukwe nini tikwe ye jata nakenkä jökrä mun okwäbti angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo nükerate ja ken jukwebtä abko rabara gare munye. ³⁰ Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre nünanka kä nebtä ngämi krüte jökrä, ye känenkri kukwe nini tikwe ye erere rakadikä jökrä. ³¹ Mdakäre abko, kä käinta se btä kä temen ne abko Ngöbökwewe gadikä jökrä, angwane rikadi ta, akwa ti kukwei abko rabadi kärekäre.

³² Akwa ti jatadreta köbö mden amne ñänä okwä nuäi ti jatadreta ye abko gare ñakare jire chi ni mda mdaye, angele kä käinbti ie gare ñakare amne Ngöbö Odei ie gare ñakare arato, akwa Ngöbö ni Rün aibe ie tä gare kaibe.

³³ Ye kwrere arato, ti jatadita ñongwane gare ñakare munye. Mden kisete, munkwe ja mika juto käre ti ngibiare ngäbti amne munkwe blita käre Ngöböbe, ³⁴ ñobtä ñan angwane ti näinta,

* **13:15** tädre jubti käin. Ju nitre israelitare abko kiare bti käin, aisete nuäre dikakrä bti ta.

bti ti jatadita, ye abko rakadiká ño ti bike bá mike krörö munye: Ni iti jatani yáke mente ká mdabti kákwe sribiká kwekwe mikaninte ju ngibiare jakrá, bti sribi biani jene jene kwe ietre angwane, jukwe ngibiaka abko ie ju ngibiamna kuin kwe jakrá. Ni ye namani niara ngibiare ngábtí.

³⁵ Ye kwrere abko, ti ju bkánká kwrere káta mun mikete, aiseté munkwe mokre jabti ti ngibiakáre ngábtí, ñóbtá ñan angwane mun Dánkien ju bkánká rúkadita dere ya, ká ruäre ya, ká ngwen ja ken deká ya o ká ngwenbti deká ya, ñongwane abko gare ñakare jire chi munye. ³⁶ Ye mden kisete, nane batibe ti jatadreta ñongwane abko, ie mun kwan jáme ngwarbe, mden kánenkri munkwe ti ngibia ngábtí káre. ³⁷ Munkwe ti ngibia ngábtí tita niere munye, ye ñan mun aibeye tita niere amne ni jókrá kákwe ti ngibiadre ngábtí abkokáre tita niere munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

14

Jesu rúe tö namani kain ngíte tiebe

(Mateo 26.1-5; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Yebti Pascua* kóböi namanina kóböbube. Pascua kóböi angwane abko bieta Te Lebadura Ñakare Bante kweta námáne Ngöbö mikakáre útiáte námáne bámán krati angwane, ye kánenkri ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dánkientre btá Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikátre abko kákwe Jesu kadre ngíte müre ketadre ño tiebe abko namanintre ngibiaretari kisere. ² Akwa nane ni kwati krübáte námáne Jerusalén Pascua kóböikrá kákwe rüdre bentre Jesu dokwäre, aiseté Pascua náire ñan nuendre, niaratre namani niere.

Meri iti kákwe ñö rá báne kekani Jesubti

(Mateo 26.6-13; Juan 12.1-8)

³ Ká ye ngwane abko, Jesu námáne Betaniate tákánintbe mesabtä mröre ni kádian námáne Simón kánti. Jesu ngámi Simón ye miketa quinta, kánenkri kádian námáne lebroso arato abko kánti Jesu námáne. Angwane batibe meri nükani iti ñö rá báne útiáte kri kádian námáne nardo ngwena já bá ngwen kádianta alabastro dátebare boteare te. Nardo ye abko ñan námáne mritani jire ñöbe abko meri ye jatani ngwena. Meri ye abko kákwe ñö rá báne jue tikani, bti kekani kwe Jesu dokwábtí se kwrere. ⁴ Yebtä ni námáne siba gwi abko ruäre moto namani romon. Abtä namani niere jae kwárikwári: ¿Se ñóbtá meri se tá ñö rá báne útiáte kri iente ngwarbe se? ⁵ Ngwian ganainta bási ká kwati jire náre, btá ñö rá báne se rürümoindre, bti ni bobre bobre die mikadre bá amarebti ininte ngwarbe kwe se, namanintre niere kore jae kwárikwári meri yebtä, bti namani ngren ngren bti.

⁶ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe ñan meri ne nika. ¿Se ñóbtá abko mun nibi nike krübáte dikaro? Meri ne kákwe jándrán kuin nuni tikrá, ⁷ ñóbtá ñan angwane nitre bobre bobre tádi káre mun ngátáite nete, ye abko mun tö rabadre die miká ñongwane, erere munkwe die mikadre; akwa ti abko ñan tádi kárekáre munbe nete. ⁸ Ne aiseté jándrán kuin rabadre bare tikrá meri neye, erere nuni kwe tikrá, ñóbtá ñan angwane ñö rá báne kiri kwe ti ngrabare, yebti abko ti miri juto biare kwe doboi mikadre. ⁹ Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Kukwe kuin tibtä ye kádriedi mdente mdente erere, ye kánti meri ne kákwe jándrán kuin nuni tikrá mtare ne kádriedi arato, aiseté jándrán kuin nuni meri nekwe, yebtä rúkadita töre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Judakwe Jesu kitani ngise

(Mateo 26.14-16; Lucas 22.3-6)

¹⁰ Yebti, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dánkientre btá Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikátre abko kákwe Jesu kadre ngíte müre ketadre ño tiebe abko namanintre ngibiaretari kisere. Ye ngwane ni ni jätábtí nibu ja töitíkaka Jesube abko iti kádian námáne Judas Iscariote abko nikani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dánkientre kánti Jesu kitakáre ngise ietre. ¹¹ Judas nikani Jesu kite ngise gani kwetre angwane, ká namani nuäre btátre, kákwe ngwian bian braibare Judaye, bti Judas nikani. Ye ngwane Judas namani ká kuin ngibiare kisere jae, Jesu kitakáre ngise.

Jesukwe mröbare mrä nitre ja töitíkaka benbe

(Mateo 26.17-29; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

* **14:1** Pascua. Nitre israelita kákwe Pascua kóböi mikani útiáte, ñóbtá ñan angwane kira námáne ngíte ká Egiptote angwane, Ngöbökwé tikaninte Pascua kóböibtä. Pascua abko káta “niken báre ta” niere. Kóbö yebtä angele ni kámikaka nikani nitre israelita báre ta amne kámikani ñakare kwe, aiseté Ngöbökwé kóbö Pascua mikamna útiáte nitre israelitaye.

¹² Abti bāmān krati lebadura ñakare bante kweta nāmāne Ngöbö mikakäre ütiāte jae, ye köböi nūkaninta kena. Köbö ye näire kordero kāmika nāmāne kwetadre Pascua köböite angwane, nitre ja tōitikaka Jesube kākwe niebare ie:

¿Mrö kwetadre Bieta Pascuakrä ye abko nunkwe sribedre mdente makrä, ie ma tö nibi? niebare kwetre Jesuye.

¹³ Abtä nitre nibu ja tōitikaka Jesube, ie Jesukwe niebare:

Mun nān juta Jerusalēn sete. Ye kānti ni brare tādi iti ñö ngwena kantrate abko rükadi ngätāi munbe ji ngrabare. Ni ye rika mdente gwā, kānti mun rika. ¹⁴ Mun rika nebe gwi angwane, munkwe nie krörö ju bkānkāye: Dirikākwe mrö Pascua köböikrä kwetadi nitre ja tōitikaka benbe abkokrä kätä ükaninte mdente, ngwiantarimma kwe, munkwe nie kore ie. ¹⁵ Angwane ju mikani bobu jabti kāin, te kā tādira ükaninte biare mrökrä, kānti mun jānāin kwe. Ye kānti munkwe mrö sribe biare nunkrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁶ Erere bkānā, nitre nibu ja tōitikaka nikani, namani jutate Jerusalēn angwane, Jesukwe kukwe niebare ño ño ietre, erere kwani ietre, kānti mrö sribebare kwetre kwetadre Pascuate. ¹⁷ Yebti kā jatanina diore dere angwane, Jesu nikani mröre mda nitre ja tōitikaka benbe. ¹⁸ Nāmāne mröre angwane, niebare kwe ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Mun mrökä tibe ketetibe, ne ngätāite nita iti kākwe ti kitadi ngise ti rüeye gare kuin tie, niebare Jesukwe.

¹⁹ Abtä nitre ja tōitikaka ben namani ulire jökrä batibe, kā namani niere itire itire ja taitāri Jesuye:

¿Tikwe nuendi ya gwari? namani ngwentari itire itire Jesuye.

²⁰ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Mun ni jätābti nibu, ye ngätāite nita iti kätä ban mike tibo gwaire tibe blato kwatibe te, ye abko kākwe ti kitadi ngise. ²¹ Akwa ti, Ni Kā Nebtä Ngobo abko müre ketadi ño, ye tā tikani Ngöbö Kukweibtä abko erere rakadikā. ¡Akwa ni ti kitaka ngise abko ñan bobre jakān ya! Ni ye nin däredre näre abko därebare, niebare Jesukwe ietre.

²² Yebti nāmāne mröre jökrä angwane, Jesukwe ban diani kunti kisete, kākwe kuin niebare btā Ngöböye, bti ötaninbtā kwe, bti biani kwe nitre ja tōitikaka benye, kākwe niebare ietre:

Ban ne abko ti ngätā ara. Ne kaen ngābti munkwe, bti munkwe kweta, niebare kwe ietre.

²³ Bti uba döi nāmāne basote abko Jesukwe diani kisete, bti kuin niebare btā kwe Ngöböye, bti biani kwe ietre. Niaratre jökrä kākwe ñani, ²⁴ bti Jesukwe niebare ietre:

Uba döi ne abko ti dārie tikwe ara amne Ngöbökwē kukwe ükadite btin munbe ye abko rabadi bare tāte jökrä ti dārie nebti. Erere arato, ti dārie rimiadite ni kwati krāke. ²⁵ Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöböta gobrane ye kānti tikwe uba döi btin ñadita, akwa ti ngāmi ñaen yete, kānenkri tikwe ñan ñadreta jire chi abko ti tö nibi niei munye. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja tōitikaka benye.

*Pedro kākwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe
(Mateo 26.30-35; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)*

²⁶ Yebti Jesu btā nitre ja tōitikaka ben kākwe ka Salmobtä niebare ünān, bti nikanintre Ngitio Olibobti. ²⁷ Angwane Jesukwe niebare nitre ja tōitikaka benye:

Mun jökrä gitiadi iti iti kwäräkwärä tibtä mentokwäre gare kuin tie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei kätä niere krörö, kätä ti bā mike obeja ngibiaka kwrere amne mun abko obeja tikwe kwrere:

Tikwe obeja ngibiaka kāmikadi angwane, obeja kwe abko gitiadi kratikrati kwäräkwärä, *Zacarias 13.7*

abko Ngöbö Kukwei tā niere kore munbtā.

²⁸ Akwa ti müre ketadi, bti ti rükadita nire angwane, ti nāin mun ngābti Galilea, kānti ni rabadita ketetibe jökrä, niebare Jesukwe.

²⁹ Abtä Pedro abko kākwe niebare mda Jesuye:

Ni jökrä kākwe ñan tödekadre mabti abko gitiadi, akwa ti abko ñan gitiadre jire chi mabtā, niebare kwe ie.

³⁰ Jesukwe niebare mda Pedroye:

Mtare deo, antlan ngāmi ngwāne bobu, kānenkri ma reketaka tibe abko makwe rükandite bāmā jire abko ti tö nibi niei metre mae, niebare kwe Pedroye.

³¹ Akwa Pedro abko namani ja kwete janknu Jesube, kā namani niere:

Ti müre ketadre siba mabe akwa ti reketaka mabe, tikwe ñan rükandrete jire chi, Pedro namani niere.

Erere ni mda mda ja tōitikaka Jesube namani niere gwaire jökrä Jesuye.

*Jesu nikani blite Ngöböbe Getsemani
(Mateo 26.36-46; Lucas 22.39-46)*

³² Yehti Jesu btä nitre ja töitikaka ben nikani nebe kākä Getsemaní kánti angwane, Jesukwe niebare ietre:

Täke temen yete munkwe. Ti bike niken blite Ngöböbe, niebare kwe ietre.

³³ Yehti Pedro, Santiago btä Juan aibe ngwiani kwe jabe. Angwane Jesu moto jatani ulire amne moto namani bete krübäte ja jiehti, ³⁴ kākwe niebare nitre ja töitikaka ben nimä yeye:

Ti moto nibi ulire krübäte dikaro tie, aiseti ti kebera krüte nibi ruen tie, aiseti mun raba ti ngibiare nete, akwa munkwe ja ngwätei siba tibe amne munkwe ñan kibia, niebare kwe ietre.

³⁵ Ye btäräbe Jesu nikani bä mente temen se kwrere, kánti namani kitanintbe ngwärere timonkwäre temen angwane, niara müre ketadre ye abko Ngöbökwé diandre niarabti ta abko btä blitabare krörö kwe Ngöböbe:

³⁶ Tata tikwe, ma raba jändrän jökrä nuene, aiseti tikwe ja tare nikadre, bti ti müre ketadre, ye ma tö diain ti bäre angwane, makwe dian ti bäre. Akwa ma tö dreye tikrä, ye erere raba bare tibtä amne ñan ti töi abko erere rabadre bare, niebare kwe Rün Ngöböye.

³⁷ Bti nitre mikaninte nimä kwe ja ngibiare, kánti nikaninta angwane, nämane kibien kuin jökrä, btä namaninta angwane, niebare kwe Pedroye:

¿Ñänä okwä kratibe abko te kã ñan nü mae ja ngwätäre blitakäre Ngöböbe ya? niebare kwe ie.

³⁸ Bti niebareta kwe ietre:

Diablu jatadi mun nuente ja käne, ye ngwane munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre munkwe ja ngwäte amne munkwe blita jakrä Ngöböbe, ñobtä ñan angwane mun töi abko tä biare jändrän kuin nuene, akwa mun di ñakare, aiseti munkwe blita jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

³⁹ Yehti Jesu nikani bliteta bobukäre Ngöböbe angwane, ño niebare käne kwe Ngöböye, ye arabe nikani niereta ja täritäri bobukäre. ⁴⁰ Yehti nitre nimä ja töitikaka Jesube, ye kánti Jesu nikaninta angwane, namani kibien kuin jökrä, ñobtä ñan angwane köbö namani krübäte ietre, aiseti okwä kwata namani neketekäbe jabtä köbö kisete, btä Jesu namaninta angwane, ño niedre kwetre Jesuye ñan namani nuke gare ietre.

⁴¹ Yehti Jesu nikaninta bämäkäre bliteta Ngöböbe. Blitabareta kwe Ngöböbe, bti jatani nuketa angwane, niebare kwe ietre:

¿Mun tä kibien amne mun tä jadüke janknu ya? Munkwe kibianirira dbe. Nitre kukwe kämekäme nuenkä abko kisete ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise ye abko käi nura, ⁴² aiseti ni ti kitaka ngise tiebe ti rüeye abko nukera tibtä, aiseti näin krö, bränta, niebare Jesukwe ietre.

Jesu kani ngite

(Mateo 26.47-56; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

⁴³ Jesu nämane blite kore, ye btäräbe ni ja töitikaka ben ni jätäbti nibu, ye ngätäite ni iti kädian nämane Judas Iscariote ye ara jatani nuke Jesu kánti. Judas ye abko nämane näin ni kwati jie ngwena. Nitre jatani Judabe ye abko nämane näin ngitra ngwena kisete amne ruäre abko nämane näin krito ngwena kisete. Nitre ye abko nämane näin nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien käbti amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre ye käbti amne nitre unbre ji dokwäte käbti arato. ⁴⁴ Angwane Judas, Jesu kitaka ngise ye abko kākwe nitre töi dianina kākwe niebare ietre:

Nire demain tikwe mun okwäbti ye abko Jesu ara, aiseti munkwe niara ye ka ngite. Mun rika ngwena, niebare kwe ietre.

⁴⁵ Ye erere bkänä, Judas jatani nuke, ye btäräbe nikani Jesu kánti, kākwe niebare krörö ie: ¡Dirikäl! niebare kwe.

Bti Jesu demainbare kwe. ⁴⁶ Angwane nitre jatani Jesu rüere ye kākwe krötani Jesu ken, nakwani btä, kākwe kani ngite. ⁴⁷ Ye btäräbe ni ja töitikaka Jesube nämane iti kākwe ngitra dianinkä kwatate, bti ni klaboré ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienkwe ye olo tikaninkä ta kwe ie. ⁴⁸ Yehti nitre nikani Jesu kaen ngite, ye ie Jesukwe niebare krörö:

¿Ñobtä abko bäsi ni gokä kri krübäte rüere ngitra jäta niken amne krito jäta niken, kwrere jire mun kite ngwena ti rüere ti kakäre ngite ye? ⁴⁹ Käre köbö kwatirekwatire tita dirire ju blitakrä Ngöböbe kántita temen mun ngätäite, akwa mun ñakare ti kaen ngite. Akwa dre dre rakadrekä tibtä tä tikani mekera Ngöbö Kukweibtä abko erere rabadre bare tibtä, abkokäre munta ti kaen ngite mtare, niebare Jesukwe.

⁵⁰ Jesukwe ñäkäbare kore, ye btäräbe nitre ja töitikaka ben kākwe kä mikaninkä batibe jökrä btä amne ngitiani iti iti kwäräkwarä amne niaratre kākwe Jesu mikaninte kaibe rüeye.

⁵¹ Jesu jänikani angwane abko, ni bati nämane näin ja mrianinte dän aibe te abko nikani siba Jesu jiehti. Ni ye gani Jesu rüekwe angwane neketaninte ietre, ⁵² akwa niarake dän jabtä tikanintbe, bti ngitiani bütiere.

Jesu jänikani Sanedrin ngwärekre

(Mateo 26.57-68; Lucas 22.54-55,63-71; Juan 18.12-14,19-24)

⁵³ Angwane Jesu jänikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien gwiriete. Jänamani angwane, ni blitaka ni mda mda diäre dänkientre käkwe ja ükaninkrö, btä nitre unbre ji dokwäte käkwe ja ükaninkrö. Arato Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikatre nükani ja ükekrö bentre. ⁵⁴ Jesu jänikani angwane, Pedro abko jatani bä mente temen siba Jesu jiebti. Yebti nikani nebe ju bäre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye kánti. Pedro nikani siba ki teri angwane, guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä nämane tákänintbe, ye kánti Pedro namani tákänintbe siba ñukwäbtä, ñukwä träse.

⁵⁵ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre sribikä Sanedrinbe namani kukwe känene Jesu rüere Jesu kitakäre ngise müre ketadre. Akwa kukwe era erere ñan namani kwen ietre Jesu rüere, ⁵⁶ ñobtä ñan angwane ni kwati namani kukwe ngwarbebe niere Jesu rüere, aiseté ja kukwei ñan namani nükebti gwaire jökrä ietre.

⁵⁷ Yebtä ni ruäre käkwe kukwe känäbare ngwarbe mda Jesu kitakrä ngise bäri abko namani niere krörö:

⁵⁸ Ju blitakrä Ngöböbe mikani ni kä nebtäkwe, se abko tikwe juandi ngwarbe jökrä, abti köbömakäre angwane, tikwe ju mdara jire mikadita täte, akwa ñan ni kä nebtäkwe mikadi, nieba kwe nun okwäbti, niebare kwetre Jesu rüere.

⁵⁹ Kukwe känäbare ngwarbe kwetre ni ngökakrä Jesu rüere, akwa ñan namani nükebti gwaire jökrä ietre.

⁶⁰ Yebtä abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien nükani dikekä krö ni jökrä ngätäite, käkwe niebare Jesuye:

¿Kukwe nie nibi ma rüere, se ño metre amarebti ma nibi kwekbe jirekäbe ye? niebare kwe Jesuye.

⁶¹ Akwa Jesukwe nin ñäkäbare käre, namani kwekbe jirekäbe. Abtä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien käkwe niebareta bobukäre Jesuye:

¿Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara ya amne ma abko Ngöbö Kri Odei ara ya? niebare kwe Jesuye.

⁶² Jesukwe niebare mda ie:

Jän. Ti abko niara ara amne kä bäri ütiäte kri Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä ye küde ruenkri munkwe Ni Kä Nebtä Ngobo tuadi tákänintbe. Erere arato, jatadita mütabti käinta sete angwane munkwe tuadi, niebare Jesukwe.

⁶³ Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye moto namani romon, käkwe dän ngianinkä seen jabtä romone, käkwe niebare krörö:

¿Tä ñäke kore, se abko ni mda mda käkwe niara kitadre ngise amne batibe ngite, nikwe niedre ya? ⁶⁴ Ñakare, ñobtä ñan angwane niarakwe ñäri tare Ngöbö rüere, ye nunkwe kukwe nurira ñan ñan, aiseté munkwe töbikadi ño mda kräke, niebare kwe.

Ni jökrä käkwe niebare:

Niara ngite, aiseté müre ketadre, namanintre niere gwaire jökrä.

⁶⁵ Ye ngwane ni ruäre namani käli kite Jesubtä. Ni ruäre abko namani dän kukwän mäke Jesu okwäbti, bti namani mete, namani mete, bti namani niere ie:

Ma Ngöbö Odei mata niere, aiseté nirekwe ma miti, niere metre nunye, namani niere ie. Angwane guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä abko namani Jesu mete arato.

Pedro käkwe Jesu rükaninte

(Mateo 26.69-75; Lucas 22.54-62; Juan 18.15-18,25-29)

⁶⁶ Jesu nämane gwi Sanedrin ngwärekre angwane, Pedro abko nämane ju bäre ngüsürüta temen angwane, ni merire iti sribikä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienkwe abko jatani angwane, ⁶⁷ Pedro nämane tákänintbe ñukwäbtä ñukwä träse, btä meri ye okwä namani, mikani ñäräre kuin kwe, bti niebare kwe ie:

Jesu Nazarebo se ben ma nämane dikekä siba arato, niebare kwe ie.

⁶⁸ Angwane Pedrokwe ja rükaninte, käkwe niebare mda ie:

Ni kädianta makwe, ye gare ñakare jire chi tie, aiseté mata blite drebtä, ye ñan nebe nüke gare tie, niebare kwe.

Bti naninkrö, nikani jukwebtä angwane, btäräbe antlankwe ngwänänbare.

⁶⁹ Bä raire erere, meri sribikä ye arabe jataninta angwane, okwä namaninta Pedrobtä bobukäre angwane, namani niere ni mda mdaye:

Ni noko reketaka Jesube arato se, namani niere.

⁷⁰ Akwa Pedrokwe ja rükaninteta.

Bti bä raire erere angwane, nitre nämane yete kä namani niere Pedroye:

Ma Galileabo, ñobtä ñan angwane ma blite niaratre kwrere, bä amarebti rä jire mata nekete ñakare Jesube, ma nibi niere yere, namanintre niere ie.

⁷¹ Angwane Pedrokwe ja kukwei bianinta amne niarakwe ñan kukwe niedre metre ne ngwane, Ngöbökwe ngürün mikadre btä namani niere, käkwe niebare mda:

Ni kädekata Jesu munkwe, ni ye abko gare ñakare jire chi tie, niebareta kwe.

⁷² Ye btäräbe antlankwe ngwänänbare bobukäre angwane, Jesukwe kukwe niebare krörö Pedroye abko nukaninta töre ie: antlan ngämi ngwäne bobu, känenkri makwe ti rükandite bämä jire, niebare Jesukwe ie, ye nukaninta töre ie angwane, niara moto nótaninte, käkwe ja müaibare kri.

15

Jesu jänikani ngite Pilato ngwärekre

(Mateo 27.1-2,11-14; Lucas 23.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Kä nükani ngwen dekä angwane, nitre sribikä Sanedrinbe amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre, nitre unbre ji dokwäte btä Kukwe Biani Ngöböbke Moiséye dirikätre käkwe ja ükaninkrö ketetibe jökrä mda, käkwe Jesu mäkätemnabare, bti jänikani ngite Pilato ngwärekre kwetre. ² Angwane Pilatokwe niebare ie:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe Jesuye.

Jesukwe niebare mda Pilatoye:

Jän. Era metre ti ara, niebare kwe ie.

³ Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre namani kukwe niere bätäkä ngwarbe Jesu rüere kitakrä ngise. ⁴ Abtä Pilatokwe niebareta Jesuye:

Kukwe keta kabre, btä ma ngite nie nibi ma rüere. ¿Se ñobtä abko ma nibi kwekbe dikaro yere? niebareta Pilatokwe Jesuye.

⁵ Akwa Jesu namani kwekbe janknu, nin ñäkäbare jire chi kwe Pilato käre. Jesu ñan tö namani rabai tikaninte namani tuen Pilatoye, aisetje Pilato ñan töi namani krütare mda Jesubtä.

Jesu kitani ngite müre ketadre

(Mateo 27.15-31; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16)

⁶ Kä kwatirekwatire bieta Pascua näire ni ngite ngätäite nire tikadrete Pilatokwe, käre nämane ie abko erere nämane tikete ⁷ abko erere ye näire ni kädian nämane Barrabás abko nämane ngite ni mda mdabe. Ni ye abko nämane ja rüere gobran romanobobe angwane, ni müre ketani kwe abtä nämane ngite. ⁸ Ye ngwane ni nükani kwati niere Pilatoye:

Käre mata ni ngite tikete iti kä kwatirekwatire. Ye kwrere makwe ni ngite tikadrete iti abko nun nibi ribere mae, niebare kwetre ie.

⁹ Pilatokwe niebare mda ietre:

¿Jrei nitre israelitakwe ye tikadrete tikwe abko ie mun tö nibi ya? niebare kwe ietre.

¹⁰ Pilato abko käkwe niebare kore, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre namani mokrere Jesube, abtä kitani ngite kwetre abko ganina Pilatokwe btäre, aisetje niebare kore kwe. ¹¹ Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre namani ni jökrä töi den jakri abko käkwe Barrabás tikatamna abkokäre. ¹² Akwa Pilato tö namani Jesu tikaite, käkwe niebare mda ietre:

¿Jrei nitre israelitakwe nieta munkwe, sebtä abko tikwe dre nuendre, ie mun tö nibi amarebti yere? niebare kwe ietre.

¹³ Jötrö ngwarbe ni jökrä namani ngrente, kä namani niere Pilatoye:

¡Müre kete krusobtä! namanintre niere gwaire jökrä.

¹⁴ Abtä Pilatokwe niebareta mda ietre:

¿Drebtä ni nekwe ja mikani ngite amarebti, mun nibi müre ketamna krusobtä tie yere? niebare Pilatokwe ietre.

Yebtä namani ngrente bäri jume mda, kä namani niere:

¡Müre kete krusobtä, müre kete krusobtä! namanintre niere Pilatoye.

¹⁵ Akwa Pilato tö namani ni jökrä moto mikai nuäre, aisetje Barrabás tikaninte kwe, akwa Jesu abko kwata metamna köbti kwe amne biani kwe rükä romanoboye müre ketadre krusobtä.

¹⁶ Nitre rükä nikani Jesu ngwena mda ju gobrankwe ye kanti. (Kä ye abko kädian nämane pretorio). Angwane nitre rükä käkwe ja ükaninkrö jökrä ketetibe Jesu mikakäre yakrä jae, ¹⁷ käkwe dän bä tain kita nämane jabtä jreikwe, ye kwrere kitani Jesubtä, bti jrei kri käkwe korona kitadre ja dokwäbti, ye kwrere kri tukwä krübäte sribebare koronare kwetre, bti mikani Jesu dokwäbti kwetre. ¹⁸ Yebti namanintre Jesu mike yakrä jae, kä namani niere:

¡Ma jrei nitre israelitakwe, nunta ma mike ütiäte kri mtare! namani niere kore Jesuye.

¹⁹ Bti nikanintre Jesu mete dokwäte ta kritobti, nikani käli kite Jesubtä, bti nierare namanintre nebe ngukudokwäbti temen Jesu ngwärekre. ²⁰ Jesu mikani yakrä kore kwetre

jae, bti dän bä tain drüne ye tikaninteta Jesubtä kwetre, bti dän Jesukwe ara kitaninta btä kwetre. Yebti nikanintre Jesu ngwena müre ketadre krusobtä.

Jesu metani krusobtä

(Mateo 27.32-44; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

²¹ Jesu jänikani kwetre angwane, ni iti kädian nämane Simón abko Alejandro btä Rufo rün Cirenebo nämane Jerusalén bäre, jataninante, nükani ngätäi bentre angwane, kruso btä Jesu müre ketadre abko nitre rükä romanobo käkwe Simón mikani ngwena Jesukrä. ²² Bti nikanintre nebe kākä Gólgota kánti. Kā Gólgota ye abko “Ni dokwä kroko kái” nieta abko kánti nikanintre nebe Jesube. ²³ Angwane krikä kwaka kädianta mirra mritani uba döibe mni mni biani ñadre kwetre Jesuye, akwa Jesukwe ñan kani ngäbti. ²⁴ Ye btäräbe nitre rükä romanobo käkwe Jesu metani krusobtä, bti tō namanintre dän Jesukwe ñäkätibe jabti, käkwe ja gani dän yebtä.

²⁵ Ñänä okwä krä ökän näre dekä angwane, Jesu metani krusobtä nitre rükäkwe. ²⁶ Angwane “NI NE ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE,” tikani kore kri kukwäntä metani Jesu dokwä kánti káin krusobtä. Ye abko ñobtä Jesu nämane ja ngie nuen krusobtä gadre abkokäre. ²⁷ Jesu metani krusobtä angwane, nitre gokä metani nibu krusobtä káin arato niarabe gwaire. Iti mikani niara küde ruenkri amne iti mikani niara küde ngeberekri. ²⁸ [Ne abko nämane tikani krörö kira Ngöbö Kukweibtä,

Ni kámekáme ngätáite niarakwe ja ngie nuadi siba,

námene tikani abko erere namani bare kore.]*

²⁹ Angwane nire nire namani kite dikekä Jesu bäre, ká namani dokwä ngruketbe ñäkäre kwärä Jesuye, Jesu mikakäre ngwarbe jae, ká namanintre niere ie:

¡Jan jan! Ju blitakrä Ngöböbe se makwe juandi ngwarbe abti köbömäkäre makwe mikadreta táte jökrä, makwe niebare, ³⁰ aisete ja denkä au mento krusobtä yete, bti ma jatata timon, namanintre niere Jesuye.

³¹ Ye erere arato, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikäre namani Jesu mike yakrä jae, aisete namanintre niere kwrere arato jae kwäríkwári Jesubtä:

Ni mda mda dianintari kwe, ¿se ñobtä abko ñan nebe ja dentari au se? ³² ¡Ni se Ni Dianinkä Ngöbökwé mikadre jrei nitre israelitakwe nieta kwe jabtä, aisete ja diandrekä au krusobtä mento kwe sete angwane, nunkwe mikadi ütiáite jae! namanintre niere kore jae kwäríkwári.

Ye kwrere arato, ni nämane nibu ja tare nike krusobtä káin Jesube gwaire, ye namani Jesu mike yakrä jae siba.

Jesu krütani

(Mateo 27.45-56; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

³³ Bti ñänä nükani ruäre káin angwane, ká ngidianinte mda. Ká namani iko jökrä temen. Ká namani iko nebebe ñänä okwä krämä dere. ³⁴ Ñänä okwä krämä nükani, ye btäräbe Jesukwe ngratebare kri ja dibti krörö: Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? niebare kwe. (Ne abko: Ngöbö tikwe, Ngöbö tikwe, ¿ñobtä makwe ká mirikä tibtä jakän amarebti yere? nieta.) Abko mden niebare Jesukwe.

³⁵ Jesukwe ñäkäbare kore, ye abko nitre ruäre nämane yete käkwe kukwe nuani angwane, namanintre niere:

¿Ñan tá ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías kärere jabtä, ja die mikakäre ya? namanintre niere kore.

Niebare kore kwe, ñobtä ñan angwane Jesukwe “Eloi” niebare angwane, namani ruen “Elías” kwrere ietre aisete.

³⁶ Ye btäräbe, ni nämane yete, ngätáite ni nikani betekä iti, käkwe jändrän dän kukwän kwrere ká dianta esponja abko mritaninkä uba ñoi dimente, bti mäkäninte kwe nörä kräbtä, jatani ben, biani kwe ñadre tomnane Jesuye. Bti ni ye käkwe niebare:

Tuemetre yete. Elías rükadi den timon krusobtä yete ni okwäbti ya, ari ngibiaretari, niebare kwe.

³⁷ Akwa Jesu abko käkwe ngratebare bäri kri ja dibti mda, btäräbe krütani. ³⁸ Jesu krütani, ye btäräbe dän ngutu ngetho, bti ju blitakrä Ngöböbe nämane ñäkänintre abko nianinkä kumu káin nükebe temen. ³⁹ Jesukwe ngratebare, bti krütani ño nitre rükä dänkien romanobo okwäbti. Abtä niebare mda kwe:

Ni ne abko Ngöbö Odei era metre bkänä, niebare kwe.

⁴⁰ Ye angwane, ni merire merire nämane ruäre, namani bä mente temen se kwrere okwä Jesubtä siba. Nitre merire nämane, ye ngätáite María Magdalabo nämane, btä José btä

* 15:28 Versículo 28 abko ñan tá tikani manuscrito bäri kuinkuin btä.

Santiago bāri bati meye María nāmane, arato Salomé nāmane. ⁴¹ Meri ye abko, Jesu nāmane nūne Galilea angwane nāmane nekete ben angwane, nāmane niara die mike. Ye ngwane meri mda mda nāmane kwati siba abko nāmane nekete Jesube, aiseite nikani gwaire Jesube nebe Jerusalén. Meri ye abko nāmane siba okwā Jesubtä.

Jesu doboi mikani

(Mateo 27.57-61; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁴² Ye ngwane abko, köbö jadükakrä känenkri, ni jökrä nāmane sribi nuene biare jakrä jadüka mätrā, aiseite kä jatani dere angwane, ⁴³ José Arimateabo abko ie ja nükani töre, nikani Pilato kánti, kākwe Jesu ngwākä käräbare ie. José Arimateabo abko ni ütiäte kri sribikā siba Sanedrinbe. Ni ye abko, Ngöbö rükadre gobrane ni kwe ngätāite diribare Jesukwe nāmane ngbiare kisere arato, aiseite nikani Jesu ngwākä kärere Pilatoye. ⁴⁴ Josékwe Jesu ngwākä käräbare Pilatoye angwane, Pilatokwe ja ngwiani nikenkā, ñobtä ñan angwane Jesu krütani jötrö krübāte, kākwe ni rükä romanobo dānkien käräbare iti, bti Jesu krütanina bkānä abko ngwianitari kwe ie. ⁴⁵ Nitre rükä dānkien kākwe Jesu krütanina bkānä niebare Pilatoye angwane, batibe Pilatokwe Jesu ngwākä biamna Joséye. ⁴⁶ José kākwe dān bāri ütiäte kädianta lino kökani, bti Jesu ngwākä krusobtä käin diani timon. ⁴⁶ José kākwe dān bāri ütiäte kädianta lino kökani, bti Jesu ngwākä krusobtä käin diani timon. ⁴⁶ José kākwe dān bāri ütiäte kädianta lino kökani, bti Jesu ngwākä krusobtä käin diani timon. ⁴⁶ José kākwe dān bāri ütiäte kädianta lino kökani, bti Jesu ngwākä krusobtä käin diani timon. ⁴⁷ Angwane María Magdalabo btä María, José meye, nikani siba, okwābti Jesu doboi mikani.

16

Jesu nūkaninta nire

(Mateo 28.1-10; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

¹ Yebti köbö jadükakrä nikanina ta angwane, María Magdalabo, María Santiago meye, btä Salomé kākwe jändrän rä mane kökani mda mikadre Jesu ngwākä ngrabare. ² Abti ñānä jatani gökōkā krire käin bāmānte dekā angwane, nūkanintre mda Jesu doboibti jändrän rä mane mikakāre ngrabare. ³ Nikanina nebe ja ken doboibti angwane, nikani niere jae kwārikwāri:

¿jā kri dikaro mikani doboibti ye, nirekwe mikadikā mento nie amarebti yere? namani niere kore jae ji ngrabare.

⁴ Namanina kánti angwane, nikrabare kwetre angwane, jā kri abko ñakare täte kä mkābti amne kä mkābe tökare se kwrere, btä okwā namanintre. ⁵ Bti nikanintre nikrenkā nguse kä mkāte angwane, ni bati btä dān nga ngwen bürere abko angele aibe nāmane tākānintbe niaratre küde ruenkri, btä okwā namani angwane nekwetaninkā ni yebtä. ⁶ Akwa angelekwe niebare nitre merire yeye:

Mun ñan rekwetaka tibtä. Jesu Nazarebo müre ketani krusobtä, doboi mikani nete abko munta näin tuenta kánti, ye gare kuin tie, akwa Jesu ye nūrate nire, aiseite ñakare nete amne kä mkā be nebe tökare niara täbti, mun jakwe tuen. ⁷ Mun rikata, kākwe nie krörö nitre ja töitikaka Jesube yeye btä Pedroye: Jesu nūrate nire, bike niken Galilea ja ükāköräkreta ketetibe munbe, kánti munkwe ja tuadita ben, niebare kwe munye ye kwrere, munkwe nie kore ietre, niebare angelekwe nitre merire yeye.

⁸ Yebti nitre merire nimā ye nikaninta angwane, nikani betekā ngitieta doboibti mentokwäre, ñobtä ñan angwane nekwetaninkā krübāte. Moto namani bete tükü tükü. Mden kisete namanintre grükekā jökrä ngrabare angwane, kä jürä namani krübāte dikaro btātre, aiseite kukwe nakaninkā ño ño nin niebare jire chi kwetre ni mda mdaye abko kukwe nakaninkā kore Jesubtä. Ne abko kore.

Jesukwe ja mikaninta tuadre María Magdalaboye

⁹ Bāmānte dekā, Jesu nūkaninta nire angwane, María Magdalabo, btä üai käme nāmane krā kükü juanitari Jesukwe, ye ara jire, ie ja mikani tuare kāne Jesukwe. ¹⁰ Yebti nitre ja töitikaka Jesube nāmane diāne müen abko, ie Jesu nūkaninta nire, María janānbare niere. ¹¹ Jesu nūkaninta nire jakwe tuani niebare Mariakwe, akwa María nāmane blite ngwarbe namanintre nütüre btä, aiseite ñan kukwei mikani era kwetre.

Nitre nibu ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe ja mikaninta tuadre

¹² Abti ni nibu ja töitikaka Jesube nikani juta Jerusalén bāre mento angwane, batibe Jesukwe ja bā kwitani jene, kākwe ja mikani tuare ietre ji ngrabare, ¹³ bti nikani mda, kākwe niebare nitre ja töitikaka Jesube mda mda yeye, akwa ñan kukwe mikani era kwetre arato.

Jesukwe sribi biani nitre ja töitikaka benye

¹⁴ Abti nitre ja töitikaka Jesube ni jätābti iti nāmane mröre angwane, batibe Jesu nükani ja mike tuare ietre. Akwa Jesu nūkaninta nire, ye ni tuakatuaka kākwe niebare nitre ja töitikaka ben yeye abko ñan kukwei kani ngābti jire chi kwetre, yebtä Jesukwe ñākābare ietre.

¹⁵ Bti Jesukwe niebare mda ietre:

Kukwe kuin tibtä, ye mun rika mike gare kä ketareketare temen. ¹⁶ Munkwe kukwe ye mikadi gare, ye nire nire kākwe kadi ngābti angwane, ja ngōkadi nōte kwe ti kābti, ni ye abko Ngōbōkwe dianditari, akwa nire nire kākwe nian kukwe ye kadre ngābti abko nian diandretari kwe, akwa Ngōbōkwe mikadi ja tare nike kri.

¹⁷ Angwane, nitre tōdekaka tibti abko kākwe jāndrān nuendi krōrō ti diebti: Ūai kāme juanditari mento nibtä kwe, ni kukwei jenena gare nākare ietre abko bti blitadi kwe Ngōbō Ūai kōbōire. ¹⁸ Nane tbi krübāte diandre kisete kwe, arato nane krākā krübāte ni kāmikakrā nādre kwe, akwa nian jraindre kisete. Mrākāre abko, ni bren bren bti kise mikadi kwe abko rabadita kuinta ti diebti. Ye abko, nitre tōdekaka tibti, ie kukwe rabadi bare kore. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja tōitikaka benye.

Jesu nikaninta kä kāinbti

¹⁹ Ni Dānkien Jesu kākwe blitabare ünān kore nitre ja tōitikaka benbe, bti Ngōbōkwe kaninkā kāin, nikani ben kä kāinbti, kānti mikani tākāninte kwe ja küde ruenkri. Ye kwrere mikani bāri ūitiāte kwe jae. ²⁰ Abti nitre ja tōitikaka Jesube abko nikani mda kä ketareketare te. Kukwe kuin nuenbare Jesukwe abko nikanintre mike gare ni jōkrāye. Angwane jāndrān nian rabadre bare ja di jenbti abko namani nebe bare ietre Jesu diebti, niaratre kukwei rabadre era ni mda mdakrā, abkokāre ni Dānkien Jesu namani die mike kore abko kukwe nakaninkā kore Jesubtä. Ne ngōrā.*

* **16:20** Versiculo 9-20 abko nian tā tikani manuscrito bāri kuinkuin btā.

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Lucakwe Lucas

Ni kädian nämáne Lucas abko kákwe tarä ne tikani niara kukwe muko Teófilo kräke. Teófilo abko ni romanobo ütiäte kri nütüta. Jesukwe dre dre nuenbare amne dre dre diribare kwe rabadre gare metre Teófiloye, abkokäre Lucakwe tarä ne tikani kräke.

Jesu jatani ni jökrä diantarikäre abko Lucas tä mike gare tarä nebtä. Ñan Jesu jatani nitre israelita aibe kräke, akwa Jesu därebare kä nebtä ni jökrä die mikakäre abko Lucas tä niere. Erere arato, Jesukristo jatani niara Rün Ngöbö mike gare ni jökräye abko Lucas tö namani mikai gare bäri.

Lucas abko sribi muko Pablokwe abko gare nie, ñobtä ñan angwane tä tikani kore Colosenses 4.14; Filemón 24 amne 2 Timoteo 4.11. Lucas abko ñakare israelitare nütüta amne niara abko kräkä bianka tä gare nie. Lucas kákwe tarä ne tikani juta Romate kä 60-79 ne ngwane nütüta. Lucas kákwe tarä Hechos tikani Teófiloye arato.

Kukwe känkäne

¹⁻² Ngöbökwé kukwe mikanintbe ño ño abko erere namani bare Jesu köböire ni ngätäite, ye abko nitre nikani dikekä käne Jesube kákwe tuani ja okwä jenbti. Kukwe kuin Jesubtä, ye abko ni tuakatuaka ye nämáne sribire mikakäre gare. Erere arato, jändrän kuin nakaninkä ño ño Jesubtä ye ni tuakatuaka kákwe niebare nunye, erere ni kwati kákwe tikani taräbtä. ³⁻⁴ Ye kwrere ti tö namani tikai arato, aiseté kä nera kukwe nakaninkä ño ño Jesubtä abko ti nikani ngwentari kuin, aiseté mtare ti tö tikai metre ja taritári makrä, ti kukwe muko ütiäte Teófilo, jändrän nakaninkä ño ño Jesubtä diribarera mae, ye rabadre gare bäri kuin mae, abkokäre tita kukwe ne tike krörö mae:

Juan Bautista däredi abko niebare Zacariäye

⁵ Bati jrei kädian nämáne Herodes Kri nämáne gobrane kä Judea yete angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kädian nämáne Zacariäs nämáne nüne yete. Niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kira kädian nämáne Abías tukwe mräkä. Niara abko sribikä ju blitakrä Ngöböbe kánti. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Abías mräkäkri, ye ben nämáne sribire. Meri Zacariäkwé kädian nämáne Elisabet abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kira kädian nämáne Aarón tukwe mräkä arato. ⁶ Niaratre nibu nämáne nüne era metre Ngöbö ngwäreki, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita dre nuemna, erere nämáentre mike täte metre. Mden kisete kukwe kwani ñakare ni mda mdaye kitakrä ngite. ⁷ Ye kwrere nämáentre Ngöbö Kukwei mike täte, akwa Zacariäs btä Elisabet nämáne bati angwane namani jabe, akwa Elisabet küde mriani jabtä, aiseté ngäbäkre ñakare kwetere. Mdakäre arato, namanina unbre jökrä.

⁸ Akwa batira jire Abías tukwe mräkä blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämáne sribire ju blitakrä Ngöböbe kánti, ben Zacariäs nämáne sribire gwaire angwane, ⁹ nämáentre ni den iti ja ngätäite kri ngwäri mnü rä bäne kukwe Ngöbö ngwäreki. Ne abko nämáentre nuene käre köbö kwatirekwatire. Te Zacariäs kábä namani sribi yebtä, ñobtä ñan angwane kä ngidíaninkä aiseté. Ne erere niara diani sribi ye nuenkä kwetere kä demente ju blitakrä Ngöböbete. ¹⁰ Ye erere kä nükani angwane, Zacariäs nikani kri ngwäri mnü kukwe kä demente angwane, ni kwati mda namani blite Ngöböbe ju bäre.

¹¹ Zacariäs nämáne kri ngwäri mnü kukwe jäme, te batibe angele ni Dänkienkwé jatabare ie. Angele ye nämáne ñukwä grä kri mnü rä bäne kukwakrä ne kwäräkri, niara küde ruenkri se kwrere. Btä okwä nämáni angwane, ¹² jaiteeje, ni rä nekwetaninkä ya! Namani grükekä jökrä ngrabare. ¹³ Btä räbe angelekwé niebare ie:

Zacariäs ma ñan rekwetaka tibtä. Ma btä Elisabet kákwe ngäbäkre käräbare Ngöböye, erere Ngöbökwé mun kukwei nuanina, aiseté meri makwe Elisabet yekwe ngäbäkre brare ngbiadi. Ye makwe kädian Juan. ¹⁴ Ngäbäkre däredi ye kä rabadi nuäre mabtä amne, ni kwati mda mda, btä kä rabadi nuäre siba, ¹⁵ ñobtä ñan angwane niara rabadi ütiäte kri ni Dänkien ngwäreki. Mdakäre abko, niarakwe nin uba döi btä dö kwakakwaka mda ñadre jire chi. Arato niara ngämi däre, känenkri Ngöbö Üai Deme tädira täte btä. ¹⁶ Juan rabadi ütiäte kri ni Dänkien ngwäreki, ñobtä ñan angwane niarakwe ni israelita kwati mikadita ja mäketá niaratre Dänkienbe.

¹⁷ Ne abko Ngöbö kukwei niekä kädian nämáne Elías nämáne sribire mekera Ngöbö Üai köböire amne Ngöbö diebti, ye kwrere Juankwe sribidi niara Dänkien känenkri, nitre israelita mikakäre biare niaratre Dänkien kaen ngäbti. Mdakäre abko, ni kwati tä ja rüere ngäbriänkätrebe, arato ngäbriänkä tä ja rüere rünbe abko ie ja mäkämnanta jabe kwärikwäri

kwe. Erere arato, ni kwati tä ja dokwä mike ribi Ngöbökrä abko ie ja töi kwitamnanta kwe tödekakäre Ngöbökti. Ye kwrere, Juankwe ni kwati mikadi juto, ne abko kwe rabadre biare ni Dänkien kaen ngäbti. Ne mden kisete, kä rabadi nuäre ni kwatibtä, niebare angelekwé Zacariäye.

¹⁸ Zacariäs käkwe ngwianintari mda ie:

Ne abko ño sere ti tö nibi gai bäri metre tie. Nun nena unbre, dokwä ngwen büre jakän. ¿Se ño amarebti, ngäbäkre däredre nunkwe sere? niebare kwe ie.

¹⁹ Angwane angele käkwe niebare mda ie:

Ti kä Gabriel. Ti ne mdenta sribire Ngöbö ngwärekre kä käinbti. Niarakwe ti juni blite mabe kukwe kuin ne mikakäre gare mae. ²⁰ Akwa makwe ñan ti kukwei miri era, aisete mtare mentokwäre ngäbäkre makwe ngämi däre, känenkre ma kukwei rötadi. Akwa kukwe ne rabadi bare täte jökrä angwane, batibe ma kukwei gitadi. Abko kore se, niebare kwe ie.

²¹ Kukwe ne nämane nakenkä angwane, nitre nämane ju bäre temen Zacariäs ngibiare abko namanintre niere jae kwärikwäri:

¿Ne ñöbtä amarebti, Zacariäs nibi ngrötöte krübäte kä demente nere? namanintre niere jae kwärikwäri.

²² Abti raire erere angwane Zacariäs jataninta ju bäre. Niara tö namani blitai bentre, akwa nin kukwe namani ngitieta jire chi angwane, Ngöbökwé kukwe mikani tuare jabtä ie kä demente aisete, namanime blite jirekäbe kisebti kore mda abko nükani gare ietre.

²³ Kä kitani sribikäre namani bare angwane, Zacariäs nikaninta ja gwiriete. ²⁴⁻²⁵ Abti mda Elisabet namani bren, bren kwe kisete. Yebtä niara namani ja häine dikakabtä sö krärike gwí. Nin namani näin kwäräkwarä. Namani nütüre: Ti Dänkien käkwe ti die mikaba, aisete tita ngäbäkre ngibiare. Kä näirare ni kwati käkwe ti mikaba ngwarbe, ñöbtä ñan angwane ngäbäkre ñakare tikwe. Mtare ñan rabare ñäke tibtä, ñöbtä ñan angwane tita ngäbäkre ngibiare aisete, nütübare kore kwe.

Jesu däredi Mariäkwé abko angele nükani niere ie

²⁶⁻²⁷ Nebti Elisabet bren sö krä tira angwane, Ngöbökwé angele Gabriel juani mda kä Galilea yete nebe juta Nazarete, kukwe mike gare meri iti kädian nämane Mariäye. Ni merire ne abko bati kaibe, deme arato; ja mike gure ñakare jire chi, akwa nämänena mikani jakrä kwärikwäri ni kädian nämane Josebe. José abko jrei David tukwe mräkä. ²⁸ Ne erere angele nükani Mariä kanti, käkwe niebare ie:

Nantöre mae. Ngöböta ja moto mike bäri kuin makrä meri mda mda ngwä, aisete niarata ma die mike, niebare angelekwé ie.

²⁹ Mariäkwé angele ne mikani ñäre angwane, nekwetaninkä niara kukweibtä. Abtä namani nütüre: ¿Se ñöbtä angele käkwe köbö ngunintari kore tie sere? namani nütüre.

³⁰ Angwane angele käkwe niebare mda ie:

Mariä, ma ñan kä jürä ngwian jabtä. Ma käi nuäre Ngöböbtä. ³¹ Makwe ngäbäkre brare ngibiadi iti abko makwe kädian Jesu. ³² Niara rabadi ütiate kri. Niara kädiandi Ngöbö Kri Kä Käinbti Odeire amne niara mräkä jrei David tukwe nämane gobrane kira, täte niarakwe gobrandi.

³³ Niara rabadi gobrane kärekre nitre israelita ngätäite amne gobrain ñan krütadi jire chi, niebare kore angelekwé ie. ³⁴ Mariäkwé niebare mda angele yeye:

¿Ti ngämi ja mike gure, amarebti mata niere kore tie yere?

³⁵ Angele käkwe niebare mda ie:

Ne ñöbtä tita niere raba ruen mae, ñöbtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme rükadi mabtä. Ye ngwane Ngöbö Kri Kä Käinbti di tädi mabtä arato. Ye mden kisete ngäbäkre däredi makwe, ye abko deme amne Ngöbö Odei jen kwe. Mdakäre abko ti bike kukwe mda niere mae abko krörö. ³⁶ Ma mräkä Elisabet käkwe ngäbäkre ngibiadi. Niara nena biyore akwa, sö krä tira tä bren, bren kwe kisete arato. Meri ne mden di ñakare ngäbäkre ngibiakrä, aisete odei neme ñakare jire chi, nieta btä amarebti tä kore. ³⁷ Tita niere mae, Ngöbö di tarä jändrän jökrä nuenkrä abko rabadre gare mae, aisete niara di tarä kukwe ne ngwiankrä bare mabtä arato raba gare mae, abkokäre tita niere mae. Ne abko kore, niebare kore angelekwé Mariäye.

³⁸ Mariäkwé niebare mda ie:

Makwe kukwe nini tie, ne erere raba bare jire jökrä tibtä angwane, ti Dänkien tö ti mikai dre dre nuene, erere ti tö nuein tie. Abko kore se, niebare kwe angele yeye.

Bti angele nikaninta kä käinbti.

Mariä nikani basare Elisabeyé

³⁹ Nebti Mariä nikani jötrö ngwarbe Zacariäs btä Elisabet kanti kukwe niebare ie Elisabebtä tuakäre. Zacariäs amne Elisabet abko nämane nüne mintokwäre kä Judea yete.

40-41 María namani Zacarías kánti, nikani gwá, kákwe köbö ngwianintari Elisabeye. María kukwei jarabare Elisabeye angwane, btáräbe ngábäkreke betatebare Elisabebtä amne Ngöbö Üai Deme nükaniibe täte btä. 42-44 Yebtä kä namani nuäre Elisabebtä, kákwe ñäkäbare jume mda Mariäye:

¡Jo! Ngöböta kukwe kuin nuene era metre makrä ni merire jökrä ngwä. Ye kwrere ngábäkre ngämi därene makwe, kräke Ngöböta kukwe kuin nuene arato. Angwane meri ti ne kwrere ie basa dre sera amarebti Ngöböta kukwe kuin nuene makrä, ma ye abko nüke basare tie. Ne ñobtä ñan angwane ma abko ti Dänkien meye aiset. ¿Se ñobtä ma nüke basare tie sere? Ne ñobtä raba ruen mae, ñobtä ñan angwane makwe köbö ngunintari tie, btáräbe ngábäkreke bitite tibtä, kä ngwini juto jabtä kwe ma kukweibtä aiset. 45 Ngöbö köböire käta neme nuäre mabtä, ñobtä ñan angwane Ngöböke ja kukwei niebare mae ngábäkre makwebtä abko namani era makrä angwane, dre dre niebare kwe mae, ye erere rabadi bare jire jökrä ie, aiset tita niere mae. Abko kore se, niebare kwe Mariäye.

46 Abtä Mariäkwe niebare mda:

Ti bike ti Dänkien Ngöbö käikitekä.

47 Ngöbö ti Diantarikä käi nibi nuäre kri tibtä,

48-49 ñobtä ñan angwane ti bobre, ütiäte ñakare, akwa ti Dänkien Ngöbö kákwe ti tarebare kri. Ngöbö Di Kri kákwe kukwe nuenba kri tikrä.

Nebtä mtare mentokwäre, Ngöböke kukwe nuenba kuin krübäte tikrä abko ni jökrä rabadi niere tibtä.

Ma abko deme käre Ngöbö.

50 Ni nünanka kira amne ni nünanka kä ne ngwane käta Ngöbö mike ütiäte jae amne tä niara jürä ngwen jabtä.

Ni ye abko tä ruentari tare kärekäre Ngöböye abko krörö:

51 Ngöböke sribi kri nuenbare ja di kribti amne, nire nire nämäne bike krikri Ngöbö rüere abko Ngöböke juani ngwarbe.

52 Erere arato, gobran krikri abko kitani timon, akwa ni bobre bobre abko Ngöböke mikani ütiäte kri, kákwe die mikani.

53 Mdakäre abko, nitre tu neketebe mrö miare abko ie jändrän kuinkuin biani täte kwe amne, nitre jändrän bkäne kabre abko kän jändrän dianinkä jökrä kwe.

54-55 Ngöböke nitre israelita dianinkä sribikä jabe abko die mikani kwe amne ngwiani ruentari tare kwe jae ño kukwe ükaninte kwe ni ruai mrö känekänebe ye kwrere.

Mdakäre abko, Abraham btä Abraham ngäbriänkätre ja täritäri kädianta nitre israelita die mikadi Ngöböke.

Mden erere ni käi kwitakata ñakare jabti Ngöböke amne ni die mikata kärekäre kwe ja täritäri. Abko kore se,

niebare Mariäkwe.

56 Yebti Mariäkwe nünabare sö krämä Elisabet kánti, bti jataninta ja gwiriete Nazarete.

Juan Bautista därebare Elisabekwe

57 Abti mda ja ngibia käi nükani Elisabeye angwane, ngábäkre brare därebare iti kwe. 58 Ne gani Elisabet mräkätrekwe btä kukwe muko mda mda kákwe gani angwane, jatanintre käi ngwen nuäre jabtä ben, ñobtä ñan angwane Ngöböke kukwe kuin nuenbare Elisabekrä, aiset niaratrekwe käi ngwiani nuäre jabtä arato. 59 Kwäira erere angwane, ngábäkre ne kwata tikaninkä ñäräkrä mikakrä, ne abko kwe rabadre juta israelitare siba abkokäre. Ye ngwane niara kädian jababare rünbti mräkätrekwe, 60 akwa meye Elisabet abko ñan tö namani, kákwe niebare mda:

¡Ñakare! Ngábäkre ne kädiandi Juan, niebare kore meyekwe.

61 Zacarías mräkätre kákwe niebare:

¿Ma mräkä mden mden kädian tärä kore abko erere ma tö nibi ma ngobo kädiain sere? niebare kwetre mda ie.

62 Ne ngwane ngábäkre rün abko tö namani ngobo ne kädiain ño abko tö namanintre gai, aiset Zacarías kákwe ngábäkre kä tikadre kri kukwäntä abko niebare kisebti kwetre ie.

63 Abtä Zacarías kri kukwän käräbare ietre, ngobo käi tikakäre btä. Ne erere tikani kwe kri kukwäntä: Ngábäkre kädian Juan, tikani kore kwe. Nebtä namanintre töbike kri mda.

64 Te batibe, Zacarías kukwe ngitianinkäta se kwrere, kákwe Ngöbö käikitaninkä mda.

65 Yebtä abko, mräkätre nekwetaninkä, toi ñan namani krütare batibe Zacariäbtä amne ngábäkre kwebtä. Kukwe ne nakaninkä Zacarías juete abko kädrie namani jire jökrä ngwitäräta temen kä kiakiate Judea yete. 66 Angwane ni jökrä kákwe kukwe ne gani angwane abko ngábäkre ne ñakare ngábäkre mda mda kwrere, ñobtä ñan angwane ni Dänkien nämäne niarabe namani tuen ietre, aiset namanintre töbike krörö: ¿Ngábäkre se rabadi ño sere? namanintre töbike ngábäkre chi Juanbtä.

Zacariákwe Ngöbö demainbare

⁶⁷ Yehti Juan rün Zacarías kukwe ngítianinkáta angwane, Ngöbö Üai Deme nükani btá angwane, Ngöbökwé dre nuendi nitre israelitakrá abko niebare krörö kwe:

⁶⁸ Ngöbö nitre israelitakwe, ma ti Dánkien.

Tita ma demaine, ñobtä ñan angwane ma kitera nitre israelita jen makwe dentari, ⁶⁹ kákwe ni Diantariká di kri juni nun kráke.

Niara abko jrei David tukwe sribiká makwe ye mráká.

⁷⁰ Mekera makwe ni Diantariká juandi abko makwe niebare nitre israelitaye ma kukwei nieká deme köböire abko mden nere:

⁷¹ Nitre ja rüere nun israelitabe btá nitre mätá nunbtá, ye ngániene makwe nun ngibiadi amne nun dianditari kwe abko makwe niebare nunye.

⁷² Erere arato, nun ruai mrö kánekáne, ye rabadi ruentari tare mae, makwe niebare ietre. Mden kisete makwe kukwe úkaninte kuin metre nun ruai mrö kánekánebe, ye ñan kái rikwitadrekáta jire mabti, makwe niebare ietre.

⁷³ Ti Dánkien, makwe ja kukwei biani kwatibe nun ruai mrö Abrahamye kira abko krörö:

⁷⁴⁻⁷⁵ Ni rüe jürá ñan rabadre mda nibtá amne, ni rabadre nüne jáme amne deme sribikáre makrá, abkokáre makwe ni dianditari ni rüe ngániene, makwe niebare Abrahamye abko erere mata ngwena bare.

⁷⁶ Bti Zacariákwe niebare krörö Juanye:

Ma ti ngobo chi tikwe, ma rabadi ünán angwane, ma abko Ngöbö Kri Ká Káinbti kukwei nieká, niedi mabtá, ñobtä ñan angwane makwe nitre israelita tói mikadi biare ni Dánkien káne ño, ji úkateta niken kuin ni dánkien jrei káne ye kwrere.

Ma nándi nitre israelita mike biare abko krörö:

⁷⁷ Makwe Ngöbö kukwei niedi kore nitre israelitaye angwane, ni ngite kukwe kámekáme nuenbtá, ye Ngöbökwé diandiká jire jökrá btá, ñan ja tare nikadre kwetre abkokáre, abko erere makwe niaratre mikadi biare ni Dánkien káne.

⁷⁸ Ye kwrere Ngöbökwé nuendi, ñobtä ñan angwane nitre israelita ruentari tare kri Ngöböye aisete.

Ñánánta kite kuin deká deká amne, káta nebe tuen kuin jökrá nie, ye kwrere abko Ngöbökwé ni Diantariká juandi, kákwe Ngöbö mikadi gare metre nie.

⁷⁹ Ño ká ikote káta nebe tuen ñakare nie, angwane ká jüráta nebe krübáte nibtá, ye kwrere ni ie Ngöbö gare ñakare abko gata jürá krübáte btá.

Ni ye abko, ie ni Diantariká juandi Ngöbökwé abko kákwe Ngöbö mikadi gare metre, ñánánta kite kuin deká deká amne, káta nebe tuen kuin jökrá nie ye kwrere.

Ye köböire abko, ni rabadre nüne jáme Ngöbö ngwáreki ká nebtá amne ñan ká jürá rabadre mda nibtá, abkokáre ni Diantariká juandi kwe. Abko kore se, niebare Zacariákwe ngábákre chi Juanbtá.

⁸⁰ Ngábákre Juan ne abko nikani niren, nikani niren ja tói metrebti. Niara namani ünán angwane, nikani nüne ká kaibete. Namani nüne yete abti ká nükani ie blitakáre Ngöböbtá nitre israelita ngátáite.

2*Jesu dárebare juta Belénte*

(Mateo 1.18-25)

¹ Ne ngwane emperador romanobo káðian námáne Augusto César kákwe ni jire jökrá ká tikamna táräbtá ká jökrábti temen gadre jae. ² Ká ye ngwane abko, ni iti káðian námáne Cirenio námáne gobrane káká Siria yete angwane, emperador Augustokwe kukwe ne mikanintbe krire kena. ³ Ye mdenbtá ni jökrá nikani ja káite, ruäre ja gwiriете ja ká tikakáre táräbtá.

⁴ Ne mden erere, José abko nikani Belén ja ká denká táräbtá. Niara námáne nüne juta Nazaret ká Galilea yete. Niara abko, jrei David tukwe kira mráká, aisete niara gwirite jen kwe abko Judea juta Belénte. Juta Belén kánti jrei David tukwe dárebare kira akwa, José námáne nüne Nazaret angwane, emperador Augustokwe kukwe ne mikanintbe, aisete niara nikaninta Belén ja ká diankakáreta táräbtá. ⁵ Niara btá María námáne mikani jakrá kwárikwári, jánikani kwe siba jabe Belén. María abko ñan mobe, bren kwe kisete, akwa jánikani kwe nebe Belén. ⁶ Namani Belén, btárábe ja ngibia kái nükani Mariaye. ⁷ Ngábákre mubai dárebare brare Mariákwe, mriáninte kwe dán kukwánte. Angwane kri kukwán sribebare jándrán bukakrá, te mikani kwe, ñobtä ñan angwane ju ütía biandre kibiakrá ñan kwani jire chi ietre nünantbekrá ngábákre kwe yebe.

Jesu dárebare abko angele nükani niere obeja ngibiakatreye

8-9 Kä ye ngwane, nitre nämane obeja ngibiare jakrä dibire ta juta Belén kenta temen. Nāmanentre jāme, te batibe angele jatabare iti ietre se kwrere. Btārābe kā trā Ngōbōkre niabare ngwen jōkrā niaratre bāre temen. Abtā nekwetaninkā amne moto namani bete krūbāte. 10-11 Btārābe angelekwe niebare ietre:

Mun űan rekwetaka tibtä, űobtä űan angwane ti ki kukwe kuin mike gare munye. Kukwe ne abko, ni jōkrākre kāi ngwiandi nuāre kri jabtā, űobtä űan angwane mtare ngābākre dāreniri iti juta Belén, David kāite sete. Ngābākre ne abko mun Diantarikā. Niara abko Ni Dianinkā Ngōbōkre amne niara abko ni jōkrā Dānkien. 12 Mdakāre abko, ti kukwei metre ya, űakare ya rükadre gare krōrō munye: Mun rika mike űārāre. Ngābākre ye kwandi mrianinte dān kukwānte. Kri kukwān sribebare jāndrān bukakrā te tādi mikani, kwandi munye angwane, ti kukwei metre gadi munkwe. Ne abko kore, niebare kwe ietre.

13 Ye btārābe, angele mda mda mata namani kwati angele ne kānti okwābtitre se kwrere, kā namanintre Ngōbō kāikitekā krōrō:

14 Ngōbō kri kā kāinbti, ma aibe űiāte kri.

Nunta ma kāikitekā, űobtä űan angwane makwe ngābākre ne juni kā nebtā, aisetē kā jāmenta kā temenbtā ni ngātāite.

Erere mata blite jāme nitre nebe kā temenbtā,

namanintre niere kore obeja ngibiakatre okwābti, bti nikanintreta kā kāinbti.

15 Nikanintreta jōkrā angwane, obeja ngibiakatre namani blite jabe kwārikwāri, kā namani niere:

Dreta nakenkā Belén sete abko ni Dānkienkwe miri gare nie, ye brān mike űārāre, niebare kwetre jae kwārikwāri.

16 Erere bkānā, nikanintre jōtrō ngwarbe Belén. Namanintre yete angwane, ngābākre kwani ietre mikani kri kukwānte. Mariā btā José abko nämane tākānintbe ken, btā namanintre. 17 Ngābākre jatabare ietre, bti nikani angwane, angele kākwe kukwe niebare ietre ngābākre yebtä, ye kādriebare kwetre ni mda mdabe. 18 Kukwe ye gani ni kwatikwe angwane, tōi űan namani krūtare erebe jōkrā. 19 Akwa kukwe niebare ie obeja ngibiakatrekwe, yebtä abko Mariā namani tōbike kri kaibe. 20 Obeja ngibiakatre kākwe kukwe tuani amne ni kukwei nuani kwetre, yebtä nikani Ngōbō kāikitekāta ja jiebti se kwrere. Angele kākwe kukwe niebare ietre, ye erere nakaninkā jōkrā btātre.

Mariā btā José nikani Jesu ngwena ju blitakrā Ngōbōbe kānti Jerusalén

21 Kōbō kwāira erere angwane, Mariā btā José kākwe ngābākre ne mikani kwata tikadrekā űārākrā mikakrā angwane, kādiani Jesu kwetre arato, angelekwe nuemna Mariāye, niara ngāmi bren, bren kwe kisete ye kānenkri. Ye erere abko nämane ja tōibtā kwe, erere nuenbare kwetre.

22-24 Abti kōbō ja mikakrāta dbe Ngōbō ngwārekri mikani nuendre Ngōbōkre nitre israelitaye, ye nūkani Mariāye angwane, nikani Josébe ju blitakrā Ngōbōbe juta Jerusalén yete, ja mikakāreta dbe Ngōbō ngwārekri. Ne erere niaratre nikani ju blitakrā Ngōbōbe juta Jerusalén yete űüti kiare kubu o űüti ngābāli kubu bien kukwadre Mariā krāke Ngōbōye, Kukwe Biani Ngōbōkre Moiséye ye mikakāre tāte jōkrā. Erere arato, Mariā btā José nikanintre Jerusalén angwane, nikanintre ngābākre mubai Mariākwe ngwena siba jabe mikakāre gare Ngōbōye, űobtä űan angwane “Ngābākre mubai jire jōkrā abko rün btā meye kākwe mikadre gare Ngōbōye” abko Dānkien Ngōbō kākwe nuemna kore nitre israelitaye ja Kukweibtä, erere nuenbare kwetre ju blitakrā Ngōbōbe yete.

25 Kä ye ngwane abko, ni nämane nūne iti juta Jerusalén yete abko kādian nämane Simeón. Ni ye abko nämane nūne era metre Ngōbō ngwārekri amne Kukwe Biani Ngōbōkre Moiséye ye nämane mike tāte arato. Erere arato, Ni Dianinkā Ngōbōkre kākwe nitre israelita moto mikadi jāme abko Simeón nämane ngibiare ngābti amne Ngōbō űai Deme nämane btā. 26 Mdakāre abko, Ni Dianinkā Ngōbōkre ne ngāmi tuen, kānenkri űan jraindre abko Ngōbō űai Deme kākwe mikani gare ie.

27 Ye näire Ngōbō űai Deme kākwe Simeón tōi mikani niken ju blitakrā Ngōbōbe ye kānti. Angwane Mariā btā José nikani ngābākre Jesu ngwena yete arato, Kukwe Biani Ngōbōkre Moiséye ngābākre mubaibtā mikakāre tāte angwane, 28 nikanintre gwākāre angwane, Simeón ne jatani nemente, kākwe Jesu diani, ketani jabtā kwe, bti Ngōbō kāikitaninkā okwābti kwe se kwrere, kākwe niebare krōrō:

29-30 Ti Dānkien Ngōbō, makwe kukwe niebare tie, erere mtare nibira bare mae.

Ne aisetē ti sribikā makwe ne tuemetre jaine jāme jakān, űobtä űan angwane makwe ni juani nitre Diantarikā, ni ye mden abko tikwe turira.

31 Ni ne mden abko makwe juani ni jōkrā krāke.

32 Mdakāre abko, űotra trā kakata ni kāne kā ikote, ye kwrere ma űo abko niarakwe mikadi gare nitre űakare israelitareye.

Ni kwati kākwe nitre israelita mikadi ūtiāte, űobtä űian angwane niara dārebare nitre israelita ngātāite aisetē. Abko kore se, niebare Simeónkwe Ngōböye.

³³ Abtä José btā Jesu meye abko tōi űian namani krūtare Simeón kukwei nuare Jesubtä. ³⁴⁻³⁵ Nebti Simeón kākwe ja di kārābare Ngōböye krāketre angwane, niebare kwe Jesu meye Mariaye:

Ngōbökwē ngābākere ne juani akwa niara űnān angwane, ni kwati ūtiāte űakare abko rabadi mikani ūtiāte amne ni kwati ūtiāte abko rabadi mikani ūtiāte űakare niara kōböire. Mdakāre abko, ni kwati moto űo űo abko Ngōbökwē niara mikani mikakāre gare amne, ni kwati tā tōbīke űo űo Ngōböbtā abko niarakwe mikadi gare. Abtä ni kwati rabadi ja rūere ben, aisetē űo ni gitiaka nguse ngitrabti tā ja tare nīke krūbāte, ye kwrere ma moto űtadite niara jiebti. Abko kore se, niebare Simeónkwe Mariaye.

³⁶⁻³⁷ Ne kānti abko, ni kādian nāmāne Aser tukwe abko mrākā kādian nāmāne Fanuel abko ngānkān Ngōbö kukwei niekā kādian nāmāne Ana nāmāne siba ju blitakrā Ngōböbe kāntita. Ana abko nāmāne bati ngābākere angwane, namani gure akwa nūnabare kā kwā kükūbe kwe brarebe amne brare krūtani kān, bti namani kaibe. Ana ne abko namanina dokwā ngwen būrere, kā namani gre ketabkā bti kobkāra ie, nāmāne siba ne nāire. Batibe nikani ju blitakrā Ngōböbe kāntita. Ye kānti nāmāne kāre kōbö kwatirekwatire Ngōbö kāikitekā amne, nāmāne ja bāine Ngōbökrā amne nāmāne blite Ngōböbe. ³⁸ Ne aisetē Simeón nāmāne blite Mariabe ngābākere Jesubtä, ne btārābe Ana mata nūkani, kā nikani Ngōbö kāikitekā ngābākere Jesubtä. Erere arato, nitre israelita nūnanka Jerusalén nāmāne ni ni diantarikā ngibiare ngābti abko erere ben Ana nikani blite ngābākere Jesubtä.

³⁹ Nebti Kukwe Biani Ngōbökwē Moiséye, erere Mariā btā José kākwe mikani tāte jōkrā, bti nikaninta ngobo kwebe ja kāite, juta Nazarete Galilea. ⁴⁰ Namaninta ja kāite, kānti ngābākere Jesu nikani niren kuin dite ngrabare amne, namani niren bāri tōbtā. Ne abko Ngōbö namani ja moto mīke kuin krāke, aisetē namani niren kore.

Ju blitakrā Ngōböbe, kānti Jesukwe ja mikaninkā blitakāre dirikā krikri be

⁴¹ Jesu nāmāne niren angwane, bieta ban te lebadura mikani űakare kweta nāmāne kādianta Pascua, bieta ne kāre nuen nāmāne kā kwatirekwatire juta Jerusalén. Kānti kāre kā kwatirekwatire Jesu meye btā José nāmāne niken siba. ⁴² Ne erere bati, kā kwā jātābti kubu Jesuye angwane, Pascua kōböi nūkaninta mda. Ye nāire abko, José btā Mariā nāmāne niken kāre kā kwatirekwatire, ye erere nikaninta mda Jesube.

⁴³ Abti Pascua kōböi nikani ta angwane, José btā Mariā ngidianinkā, nikaninta ja gwirīe kukwāre amne Jesu ngābākere namani Jerusalén abko nīn gani kwetere. ⁴⁴ Akwa Jesu nāmāne nāin ja kukwe muko ngātāite nāmanentre nūtūre, aisetē namanintre nāin jāme. Te nānbarera kōböiti jire kwetere jire ngrabare angwane, nikani Jesu kānentari mrākā btā kukwe muko ngātāite nekwāre sekwāre. ⁴⁵ Nikani kānenentari, nikani kānenentari se kwrere, akwa nīn kwanintari jire ietre. Abtä nikanintreta ja jiebti nebeta Jerusalén Jesu kānentari.

⁴⁶ Kā nikani kōbömä ta angwane, nikanintre nebeta Jerusalén, nikanintre nebeta amne Kukwe Biani Ngōbökwē Moiséye dirikātre nāmāne ju blitakrā Ngōböbe bāre abko ngātāite Jesu nāmāne tākānintbe. Niara nāmāne nitre dirikā kukwei nuen. Erere arato nāmāne kukwe ngwentari kabre mda ietre. ⁴⁷ Kukwe ngwiantari namani Jesukwe ne abko, ni tōbtā tōbtā raba blite, se kwrere namani blite. Mden kisete ni niara kukwei nuaka nuaka űian tōi namani krūtare kukweibtä. ⁴⁸ Jesu nāmāne blite kore, btā meye amne José nikani nebeta angwane, űobtä abko nāmāne blite dirikā krikri be abko űian tōi namani krūtare tuare ja kāne, bti meyekwe niebare mda ie:

Ti ngobo tikwe, űűobtä mata nuene kore nunbtā yere, amarebti ma rūn noko btā ti mata nun ngwen ja kānentari kri tōbīkare kwārā ja jiebti yere? niebare Mariakwe Jesuye.

⁴⁹ Abtä Jesukwe niebare mda meyeeye:

űYe űo munta ti kānenentari krūbāte dikaro kore yere? űTi tādre ti Rūn gwiriete arato, ye gare űakare munye ya amarebti yere? niebare kwe ie.

⁵⁰ Jesukwe űākābare ne abko dre niebare kwe niara Rūn kwebtā űian namani nūke gare ietre. ⁵¹ Bti Jesu nikaninta meyebe btā Josébe juta Nazarete. Jesu meye btā José nāmāne dre dre niere ie, erere nāmāne mīke tāte jire jōkrā. Akwa kukwe nakaninkā Jesubtä Jerusalén, abkōbtā meye nāmāne tōbīke kri kaibe mda. ⁵² Jesu abko nikani niren bāri kri amne nikani tōi ngitiekā bāri kri arato. Mdakāre abko, Ngōbö nāmāne niara ngibiarebti kuin janknu amne ni kwati namani niara tarere kri arato.

3

*Juan Bautista kākwe ji tikani Jesu kāne
(Mateo 3.1-12; Marcos 1.1-8; Juan 1.19-28)*

¹ Abti kä kwä jätäbti kwärikera emperador Tiberio nikani gobrane ne ngwane, ni nämane gobrane kräke abko nere: Gobernador Poncio Pilato nämane gobrane kākä Judeate. Dänkien tetrarca Herodes Antipas abko nämane gobrane kākä Galileate. Herodes etba kädian nämane Felipe abko nämane gobrane kākä Itureate btä kākä Traconite yete amne dänkien tetrarca Lisanas abko nämane gobrane kākä Abilenete. ² Kä ne ngwane Anäs btä Caifäs nämane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene. Te bati Zacarias ngobo kä Juan abko ben Ngöbökwē blitabare kä kaibete. ³ Abtä Juan nikaninbe Ngöbö kukwei niere krörö nitre nünanka Nö Jordán ngrabare yeye: Kukwe kämekäme nuenta munkwe, yebtä mun moto raba ulire, bti mun jata Ngöböye amne mun jata ja mike ngökadre nöte tie. Ye ngwane mun ngite kukwe kämekäme nuenbtä, ye Ngöbökwē diandikä jire jökrä munbtä, Juan namani niere. ⁴ Ye abko, Juan nikani näke ño abko nämänena tikani Ngöbö Kukweibtä tärä Isaiäbtä abko krörö:

Ni iti näin näke jume ja dibti kä kaibete, kākwe niedi krörö:

Ji ükateta kuin biare jrei känenkri, ye kwrere ja töi mike kuin biare ni Dänkien käne munkwe.

Ji ükateta niken metre ta, ye kwrere ja töi ükete metre ni Dänkien käne munkwe, ⁵ ño kä ngitio ngürebtä möta, te dobo keka kabre ükate ruäre ngitio mintrinibe amne raba kiare, ji rabadre metre jreikrä abkokäre.

Ye kwrere arato, ngitio krikri btä ngitio kiakia tikakata, bti ükateta kiare jökrä, ji rabadre metre dänkien jreikrä abkokäre.

Mdakäre abko, ji tolentolen tikakata niken metre tata amne ji turureture ükateta niken kiare, ye kwrere munkwe ja töi ükate kuin biare ni Dänkien käne.

⁶ Ne abko ni Diantarikä juandi Ngöbökwē, ye ni nünanka kä jökräbti kākwe tuadi, niarakwe niedi, *Isaiäs 40.3-5*
abko Ngöbökwē tikamna kore Isaiäye.

⁷ Ye erere Juan nämane blite angwane, ni namani kite kwati ja mike ngökadre nöte Juanye abko ie Juan namani näke krörö:

Mun abko tbi krübäte kwrere. ¿Ngöbö kebera mun mike ja ngie nuen kri krübäte, yebtä nirekwe mun mikani mokre amarebti mun kite nüke siba nete ye? ⁸ Munkwe ja töi kwitadre era metre Ngöbö kukwäre bkänä tödekakäre bti abko erere munkwe nüna ni mda mda okwäbti. Erere arato, munkwe ñan nie au jabtä: Nun abko Abraham mräkä, aisete Ngöbökwē ñan nun mikadi ja ngie nuen, munkwe ñan nie au jabtä, ñobtä ñan angwane jä tuen temen sete, se abko ngwarbe akwa Ngöbö raba kwite Abraham mräkäre abko ti tö nibi niei metre kore munye. ⁹ Mdakäre abko, kri mden mden ñan ngwä nebe kuin, ye abko kräke ü mikanina biare tikakakrä ngätrite ta. Abti tikakata jökrä angwane, kitata ñukwäte, ye kwrere jire Ngöbökwē mun mikadi ja ngie nuen, munkwe ñan ja töi kwitadre Ngöbö kukwäre angwane.

¹⁰ Abtä ni nämane yete kākwe niebare Juanye:

Ni nun kwrere abko kākwe kukwe kuin nuendre ño, köböire nunta Ngöbö mike ütiäte jae bä rabadre nunbtä, niere nunye niebare kwetre Juanye.

¹¹ Juankwe niebare mda ietre:

Mun mdenkwe dänta ötabu, ye abko ni dän ñakare, ie munkwe dän jakwe bian ötati. Erere arato, mun mden mrö bkäne, mrö ye abko munkwe ni mrö nikaka buka te siba, ye ngwane munta Ngöbö mike ütiäte rükadi gare munbtä, niebare kwe ietre.

¹² Ne ngwane nitre israelita jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä, ye nükaniintre siba ja ngökakäre nöte arato, kākwe niebare Juanye:

¿Nun abko kākwe kukwe kuin nuendre ño, köböire nunta Ngöbö mike ütiäte jae bä rabadre nunbtä? niebare kwetre Juanye.

¹³ Juankwe niebare mda ietre:

Gobranta ngwian kärämna nuäi nuäi ni mda mdaye, ye erere munkwe kärä. Akwa munkwe ñan ngwian dianka bäri bti ni mda mdakän, ye ngwane munta Ngöbö mike ütiäte rükadi gare munbtä, niebare kore kwe ietre.

¹⁴ Erere arato, nitre rükä nükani ruäre, kākwe niebare Juanye:

¿Nun abko kākwe kukwe kuin nuendre ño, köböire nunta Ngöbö mike ütiäte jae bä rabadre nunbtä? niebare kwetre ie.

Juankwe niebare mda ietre:

Ni mda mda rätäkätä munkwe amne munta ngwian btä jändrän kwekwe denkä kän, ye kwrere munkwe ñan nuen jire chi mda. Erere arato, munkwe ñan ni mda mda kita ngise ngwarbe amne sribi ütiä bianta nuäi nuäi munye, yebe ben munkwe nüna jäme. Ye ngwane munta Ngöbö mike ütiäte rükadi gare munbtä. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹⁵ Kä ye ngwane abko, ni jökrä nämane Ni Dianinkä Ngöbökwé ngibiare ngäbti kisere, aisete nane Juan abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara nukani, nitre israelita jökrä namani nütüre, btä nämane töbike kri. ¹⁶ Ye mden kisete Juankwe niebare ietre:

Tita mun ngökö ñö aibe te bkänä, akwa ni jatadi iti ti jiebti abko bäri di kri ti ngwä. Niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, aisete sandalia ngotobtä yebtä nin ja nuke töre jire chi tie kö tikarete ie. * Ni ye abko käkwe Ngöbö Üai Deme mikadi nüne munbtä amne Ngöbö Üai Deme rabai ñukwä jutra kwrere munbtä, mun mikakäre deme Ngöbökrä. ¹⁷ Ne abko, niarakwe dre nuendi abko ti bike niere munye abko krörö: Niara tä jändrän ngwena kisete trigo juankakrä. Trigo juandikä kwe angwane, trigo kuinkuin erere ükadikrö jenena kwe amne trigo kwata abko ükadikrö jenena kwe. Yebti ñukwä nötöte ñakare abko te trigo kwata ye kukwadi kwe. Tita mun bä mike trigo kwrere amne trigo kwata kwrere. Abko kore se, niebare Juankwe nitre israelitaye.

¹⁸ Ye kwrere Juan namani blite ni kwati ben töi diankäre, kä namani kukwe kuin Ngöbökwé mike gare ietre kore.

¹⁹ Akwa kä ye ngwane abko, jrei Herodes käkwe etba kwe kädian nämane Felipe abko merie kädian nämane Herodías diani etba kän. Erere arato, nämane kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe Ngöbö rüere. Abtä Juankwe ñäkäbare Herodeye ²⁰ abko dokwäre Juan kitani ngite kä teri kwe ne ngwane, ja mikani ngite bäri kri mda kwe Ngöbö rüere.

Juankwe Jesu ngökani ñöte
(Mateo 3.13-17; Marcos 1.9-11)

²¹ Akwa Juan kita ngämi ngite kä teri, känenkri nämane ni ngökö ñöte angwane, Jesu ngökani ñöte kwe arato. Jesu jämi nikenta jate angwane, nämane blite Ngöböbe, btäräbe jukwe tika kwrere kä ngitiani kä käinbti, ²² amne Ngöbö Üai Deme, jatani tuen ütöü bä kwrere timonkwäre, nikani mate Jesubti. Ne btäräbe ni kukwe jarabare krörö kä käinbti: Ma abko ti Ngobo tikwe. Ma tare kri tikwe. Ma käi nuäre kri tibtä, niebare kore kä käinbti timonkwäre Jesuye.

Jesu mräkä känekäne
(Mateo 1.1-17)

²³ Kä kwä gre bti kwä jätära Jesuye kwrere angwane, jatani sribi Ngöbö Kukweibtä kömiketbe kena. Jesu abko José ngobo nütü nämane ni jökräkwé amne José abko Elí ngobo.

²⁴ Elí abko Matat ngobo,
Matat abko Leví ngobo,
Leví abko Melqui ngobo,
Melqui abko Jana ngobo,
Jana abko José mdara jire ngobo,

²⁵ José abko Matatías ngobo,
Matatías abko Amós ngobo,
Amós abko Nahum ngobo,
Nahum abko Esli ngobo,

Esli abko Nagai ngobo,
²⁶ Nagai abko Maat ngobo,
Maat abko Matatías mdara jire ngobo,
Matatías abko Semei ngobo,

Semei abko José mdara jire ngobo,
José abko Judá ngobo,

²⁷ Judá abko Joana ngobo,
Joana abko Resa ngobo,
Resa abko Zorobabel ngobo,
Zorobabel abko Salatiel ngobo,
Salatiel abko Neri ngobo,

²⁸ Neri abko Melqui mdara jire ngobo,
Melqui abko Adi ngobo,

Adi abko Cosam ngobo,
Cosam abko Elmodam ngobo,
Elmodam abko Er ngobo,

²⁹ Er abko Josué ngobo,
Josué abko Eliezer ngobo,
Eliezer abko Jorim ngobo,

* **3:16** sandalia tikete. Jesu näire ni klaboré kökani ni mdakwe abko bäri ene ni mda mdakrä. Niaratre aibe nämane sandalia ni mdakwe tikete, aisete Juan nämane ja bä mike bäri ene ni klaboré ngwä.

Jorim abko Matat mdara jire ngobo,
³⁰Matat abko Leví mdara jire ngobo,
 Leví abko Simeón ngobo,
 Simeón abko Judá mdara jire ngobo,
 Judá abko José mdara jire ngobo,
 José abko Jonán ngobo,
 Jonán abko Eliaquim ngobo,
³¹Eliaquim abko Melea ngobo,
 Melea abko Mainán ngobo,
 Mainán abko Matata ngobo,
 Matata abko Natán ngobo,
³²Natán abko David ngobo,
 David abko Isaí ngobo,
 Isaí abko Obed ngobo,
 Obed abko Booz ngobo,
 Booz abko Salmón ngobo,
 Salmón abko Naasón ngobo,
³³Naasón abko Aminadab ngobo,
 Aminadab abko Aram ngobo,
 Aram abko Esrom ngobo,
 Esrom abko Fares ngobo,
 Fares abko Judá mdara jire ngobo,
³⁴Judá abko Jacob ngobo,
 Jacob abko Isaac ngobo,
 Isaac abko Abraham ngobo,
 Abraham abko Taré ngobo,
 Taré abko Nacor ngobo,
³⁵Nacor abko Serug ngobo,
 Serug abko Ragau ngobo,
 Ragau abko Peleg ngobo,
 Peleg abko Heber ngobo,
 Heber abko Sala ngobo,
³⁶Sala abko Cainán ngobo,
 Cainán abko Arfaxad ngobo,
 Arfaxad abko Sem ngobo,
 Sem abko Noé ngobo,
 Noé abko Lamec ngobo,
³⁷Lamec abko Matusalén ngobo,
 Matusalén abko Enoc ngobo,
 Enoc abko Jared ngobo,
 Jared abko Mahalaleel ngobo,
 Mahalaleel abko Cainán mdara jire ngobo,
³⁸Cainán abko Enós ngobo,
 Enós abko Set ngobo,
 Set abko Adán ngobo,
 Adán abko Ngöbökwe dätebare.

4

Diablukwe Jesu nuaninte ja käne
 (Mateo 4.1-11; Marcos 1.12-13)

¹ Jesu nämane Nö Jordánbtä, kánti Juankwe ngökani ñöte angwane, Ngöbö Üai Deme nämanena täte btä, kä nikasi Jesu ngwena kä kaibete mda. ² Ne kánti Jesukwe nünantebare köbö gre ketebu angwane, diablu namani nüke Jesu nuente ja käne. Köbö gre ketebu Jesukwe mröbare ñakare jire chi, akwa kä ye namani bare angwane, btäräbe mrö namani dikaro ie. ³ Ne aiseté diablu jataninta, käkwe niebare ie:

Ma abko Ngöbö Odei era metre ne ngwane, jä se kwite mröre jae, niebare kwe ie.

⁴ Akwa Jesu käkwe niebare mda diabluye:

Ñakare. Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ñan mrö aibehti ni rabadre nüne, akwa kukwe kwatirekwatire niebare Ngöbökwé, yehti ni
 rabare nüne, *Deuteronomio 8.3*
 abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, niebare Jesukwe ie.

⁵ Nebti ngitio bāri mente kāin, yehti diablu nikani Jesu ngwena mda. Ye kānti, jōtrō ngwarbe kā jōkrā amne juta kā jōkrābti temen mikani tuadre kwe Jesuye, ⁶⁻⁷ bti niebare kwe ie:

Jāndrān ne biani jōkrā tie amne ti tō rabai bien nireye, erere tikwe biandre jōkrā aisete, makwe ja mikadi ngukudokwābti temen ti ngwārekrei, kākwe ti mikadi ūtiāte jae angwane, kā jōkrā tā ti kisete btā jāndrān jōkrā ūtiāte kriki tā kā nebtā, se tikwe biandi jire jōkrā mae, niebare diablukwe Jesuye.

⁸ Abtā Jesukwe niebare mda ie:

Ŋakare. Ngōbō Kukwei tā tikani krōrō:

Ni Dānkien Ngōbō aibe mikadre ūtiāte jae. Niara aibe krāke sribidre, *Deuteronomio 6.13* abko nieta kore, aisete tikwe űan ma kukwei mikai tāte, niebare Jesukwe diabluje.

⁹⁻¹¹ Nebti diablu nikani Jesu ngwena juta Jerusalēnte mda, kānti nikani Jesu ngwena mobe ju blitakrā Ngōbōbe bti kāin, bti niebare kwe ie:

Ma abko Ngōbō Odei era metre bkānā ne ngwane, ja tākete timon nete, űobtā űan angwane Ngōbō Kukwei tā tikani krōrō mabtā:

Ngōbōkwe angeletre juandi ma ngibiarebti abko kākwe ma kadi ngābti kisete, ma ngoto űan matadre jāte temen, abkokāre angeletrekwe ma ketadite kāintabe kisete, *Salmos 91.11-12*

abko tā tikani Ngōbō Kukweibtā mabtā, aisete ja tākete timon, ma Ngōbō Odei ara mikakāre gare ni jōkrāye, niebare diablukwe ie.

¹² Abtā Jesukwe niebare mda diabluje:

Ŋakare. Ngōbō Kukwei tā tikani abko kāta niere krōrō arato:

Ni Dānkien Ngōbō kākwe ja kukwei mikadre tāte ya, űakare ya amne, niara di tārā ja kukwei ngwiandre bare ya, űakare ya abko makwe űan nuate ja kāne ja gakāre ben, *Deuteronomio 6.16*

abko tā tikani kore, aisete tikwe űan ma kukwei mikai tāte. Abko kore se, niebare Jesukwe diabluje.

¹³ Nebti diablukwe Jesu nuaninte űnān jōkrā ja kāne, bti nikani mentokwāre, kōbō bāri kuin Jesu nuatekārēta, ye ngibiare jae mda.

*Jesu nikani Ngōbō kukwei kuin dirire kena
(Mateo 4.12-17; Marcos 1.14-15)*

¹⁴ Nebti Jesu nikaninta Galileate angwane, Ngōbō Ūai Deme di namani kri btā, aisete namani dre dre nuene, abkobtā ni jōkrā namani kādriete juta ketareketare temen. ¹⁵ Erere arato, sinagoga juta ketareketare te, kāntikānti Jesu namani niken dirire. Kukwe diri nāmāne kwe, yehtā ni jōkrā namani niara kāikitekā.

*Jesu mikani ūtiāte űakare ja kāite Nazarete
(Mateo 13.53-58; Marcos 6.1-6)*

¹⁶ Jesu nāmāne Galilea, nikaninta juta Nazarete niara rirabare ye kānti. Namaninta yete angwane, kōbō jadūkakrā nāire niara nāmāne niken sinagogate, kānti nāmāne niken kāre. Ye erere, bati kōbō jadūkakrāte nikaninta, kānti namani nūnaninkā űākākāre Ngōbō Kukweibtā.

¹⁷ Ne btārābe, ni Ngōbō kukwei niekā kādian nāmāne Isaiās kākwe tārā tikani abko ngōkani Jesuye. Jesu nikani tārākwa ne metete angwane, batibe tārā krōrō kwani ie, bti nikani űāke btā:

¹⁸ Dānkien Ngōbōkwe ti dianinkā ja kukwei kuin mikakāre gare ni bobre bobreye, aisete ja Ūai mikani tibtā kwe sribi nuenkāre.

Ngōbōta biare ni ngite ngite tikatekāre abko ti juani niere kwe iete.

Ni ie kā tuen űakare abko ie kā rabadre tuenta abko ti juani niere kwe ie.

Erere arato, nire nire tā ja tare nike ni mda mda ngoto tāni kwrere abko ti juani tikete kwe kā rabadre nuāre btā abkokāre.

¹⁹ Mdakāre abko, Dānkien Ngōbōta ja moto mike kuin ni krāke abko ti juani niere kwe, *Isaiās 61.1-2*

abko tārā yehtā Jesukwe űākābare.

²⁰ Bti tārā, btā Jesukwe űākābare, ye mrianinkāta kwe, ngōkaninta kwe sinagoga ngibiaka yeye, bti namaninta tākānintbe dirikāre se kwrere. Angwane Jesukwe űo niedi mda abko ni jōkrā namani ngibiare, aisete okwā namani kwekbe jōkrā Jesubtā Jesu kukwei ngibiare se kwrere. ²¹ Ne btārābe Jesukwe niebare mda:

Kukwe btā tikwe űāri gwā, ye abko mtare mentokwāre nibira bare jōkrā, niebare Jesukwe.

²² Jesu namani kukwe kuinquin niere dikaro, yebtä ni jökrä ñan töi namani krütare, aisete namanintre Jesu kädriere kuin jökrä. Akwa yebti, namanintre niere krörö jae kwärikwäri Jesubtä:

¿Ni noko ñan José ngobo ya amarebti nibi dirire kore jabtä noko? namanintre niere Jesu rüere. ²³ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ni kräkä bianka, btä nita töbike blo, ie nita niere krörö: ¡A! Ma kräkä bianka kri era metre ne ngwane, makwe ja mika kuinta au angwane, nunkwe ma mikai era jae abko nieta. Ne kwrere munta töbike tibtä, ye gare kuin jabtä tie. Ye kwrere, Ngöbökwé ma juani ni die mikakäre mata niere jabtä, aisete ye bä mike tuadre abko munta nütüre tibtä. Mdakäre abko, sribi kri nuenta Ngöbö diebti, erere namani bare mae Capernaúm kädrieta nun okwäbti, ye kwrere nuene ja käite nete nun kräke tuadre nunye, ne munkwe niedi tie, ye gare kuin tie arato. ²⁴ Mden kisete ti bike kukwe era erere niere munye: Ni Ngöbö kukwei niekä, ye abko ja käite mikata ütiäte ñakare jae mräkäkwé abko krörö: ²⁵ Bati ni Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämáne Elías* nämáne nüne abko näire Ngöbökwé kä mikani bäri moren kä komä bti ötare amne nin ñü näkani jire chi temen, aisete mrö nikani kri kä jökräbti temen Israel kánti. ²⁶ Kä ye ngwane abko, meri kán brare krütani krütani nämánena kabre nitre israelita ngätáite, akwa nin Ngöbökwé Elías juani nüne meritre israelita ye kánti, ñobtä ñan angwane nitre israelita ñan nämáne Elías mike ütiäte jae. Akwa meri nämáne iti kán brare krütani arato, akwa ñakare israelitare nämáne nüne mobe Israel bäre juta Sareptate juta kri Sidón bäre abko kánti Ngöbökwé Elías juani nüne.

²⁷ Ye kwrere arato, ni Ngöbö kukwei niekä nämáne nüne kira kädian nämáne Eliseo abko näire ni ngütüete ngrabare lebra kisete nämánena kwati nitre israelita ngätáite abko nin mikaninta kuinta jire iti Ngöbökwé, ñobtä ñan angwane nitre israelita ñan nämáne Eliseo mike ütiäte jae. Akwa ni menteni ñakare israelitare nünanka mobe kä Siria kánti ngütüete jökrä ngrabare arato abko kädian nämáne Naamán aibe mikaninta kuinta Ngöbökwé.† Mräkä israelitakwe mikani ñakare era jae, aisete Ngöbökwé die mikani ñakare. Ye kwrere tä nakenkä tibtä nete. Abko kore se, niebare Jesukwe.

²⁸ Nebtä ni Jesu kukwei nuaka nuaka sinagoga namanintre moto romon krübäte jökrä kräke, ²⁹ aisete ni jökrä namani ja rüere Jesube, kä nikani kitekä romone ja käne juta bäre mento nebe kä oko romonbtä ngitiobti. Ne kánti abko Nazaret nämáne. Kánti tö namanintre Jesu kitai jräte. ³⁰ Akwa Jesu abko nikaninta jáme ni kwati ye ngätáite ta mentokwäre.

*Jesukwe üai käme juanintari mento
(Marcos 1.21-28)*

³¹ Nebti Jesu nikaninta mda motokwäre juta Capernaúmte Galilea. Abti köbö jadükakrä näire nämáne niken sinagoga, kánti namani dirire ni nämáne ja ükekrö yeye ³² amne, niaratre jökrä ñan töi namani krütare kukwe diribare kwe yebtä, ñobtä ñan angwane ni töbtä di kri kákwe diri ja di ngöi, kwrere jire Jesukwe diribare ietre. ³³ Jesu nämáne dirire angwane, ni nämáne iti sinagoga yete, btä üai käme nämáne nüne. Te batibe ni ye kákwe ngratebare kri ja dibti Jesuye:

³⁴ ¡Jesu Nazarebo, nun tuemetre kaibe nete! ¿Ye ñobtä abko, ma kite ja mike kukwe nunkwete yere? ¿Ma kite nun gaenkä ya ño yere? Jesu, ma gare kuin tie. Ma abko Ni Deme Ngöbökwé gare tie, niebare üai kämenkwe Jesuye.

³⁵ Abtä Jesukwe niebare mda üai kämeye:

¡Üai käme, kada mkä kete makwe! Ni ye tuemetre gwängwarbe. Nän mento btä, niebare kwe.

Ye btäräbe, ni jökrä ngwärekri, üai käme ni yebtä kákwe nitani temen, bti nikani mento, akwa ñan ni ye mikani bren kwe.

³⁶ Nebtä ni jökrä töi ñan namani krütare Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Ni neta kukwe ño ño dirire amarebti niara di tarä üai käme juentari jötrö au, tä ñäke kwatibe üai käme juantarikrä mento amne, üai käme tarä niken mento ie sere? namanintre niere kore Jesubtä.

³⁷ Yebtä abko, Jesu kädrie namani kä jökräte juta Capernaúm kántita temen.

*Jesukwe Simón köbrän merire mikaninta kuinta
(Mateo 8.14-15; Marcos 1.29-31)*

³⁸ Jesukwe diribare ünän sinagoga yete, bti nikani nebe Simón kánti mda angwane, Simón köbrän merire abko nämáne bren jume drangwan kisete. Angwane Jesukwe mikadreta kuinta abko mräkä namani ribere ie. ³⁹ Ye erere Jesu nikani, namani jänbtä Simón köbrän merire ye ken, kákwe drangwan juanintari Simón köbränbtä. Ye btäräbe, drangwan

* 4:25 Elías. Ma raba ñäke kukwe nebtä tarä 1 Reyes 17.7-24 ye kánti. † 4:27 Eliseo. Ma raba ñäke kukwe nebtä tarä 2 Reyes 5.1-14 ye kánti.

nikaninbe batibe btä, namaninta kuin batibe, namanintabe kuinta amne nükani dikekäta krö, nikani mrö känene niaratre bukakrä.

Jesukwe ni bren bren mikaninta kuinta
(Mateo 8.16-17; Marcos 1.32-34)

⁴⁰ Nebti ñänä jatanina niken timon dere[†] angwane, ni kwati nämane ja tare nike bren bätäkä ngwarbe kisete abko mräkä namani niken ngwena Jesuye. Ye abko, Jesu namani kise mike bti angwane, namani nebeta kuinta jökrä. ⁴¹ Erere arato, ni kwati btä üai käme nämane nüne abko kisete bren jänükani siba Jesuye. Ni ye abko, btä üai käme nämane niken mento, kä namani ñäke krikri be krörö Jesuye:

jJesu, ma Ngöbö Odei, ye gare kuin tie! üai käme namani niere kore Jesuye.

Abtä Jesukwe kada ketamna üai kämeye. Nin Jesu namani üai käme tuemetre ñäke jire chi mda, ñobtä ñan angwane Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abko namanina gare kuin üai kämeye, aisete ñan niedre kwe gadre ni jökräye, abkokäre Jesukwe kada ketani.

Jesu nikaninta Ngöbö Kukwei dirire
(Marcos 1.35-39)

⁴² Jändrinane dekä, Jesu nikani kä kaibete juta bäre mento rabakäre kaibe akwa, ni kwati namani känentari kisere kwäräkwärä, te nikani nebe Jesu jiebti. Namanintre Jesu kanti angwane, Jesu ñan rikadre, ie tö namani, kä namani Jesu ketete kisere. ⁴³ Akwa Jesukwe niebare ietre:

Ngöbö kite gobrane ni ngätäite, ye tikwe mikadre gare juta ketareketare te, abkokäre Ngöbökwé ti juani, aisete ti ñan rabadre kwekbe kä ketetibe kanti. Abko kore se, niebare kwe.

⁴⁴ Ye erere bkänä, Jesu namani niken kukwe ye mike gare nitre israelitaye sinagogate kwäräkwärä kä Judeate. §

5

Jesukwe ni käräbare nimä ja töitike jabe
(Mateo 4.18-22; Marcos 1.16-20)

¹ Abti bati, kä jatani ngwen dekä angwane, Jesu nämane Ñö Okwä Kri Genesaret (arabe kädianta Ñö Okwä Kri Galilea) ye köräbti angwane, ni kwati tö namani Ngöbö Kukwei nuai, kä namani Jesu kete dime ja ngätäite namani ruen Jesuye. ² Ne btäräbe ni gwa gaka nämane ruäre krade bätete, käkwe ru jakwe mikaninte krobu ñö köräbti, btä Jesu okwä namani. ³ Jesu nikani, nakwani ru krati te. Ru te Jesu nakwani, ye abko ru Simónkwe. Jesu namanina rute, ru ngwiamna bäri ñöte kwe Simónye, bti namani tákäninbe Ngöbö Kukwei dirire ni kwatiye. ⁴ Jesukwe diribare ünän angwane, niebare kwe mda Simónye:

Ñö okwä bäri mente nguse, ye kanti ru ngwena, bti munkwe krade kita ñöte gwa gakra, niebare Jesukwe Simónye.

⁵ Abtä Simónkwe niebare Jesuye:

Dirikä, deo abko kä kuin gwa gakra. Nunkwe sribinirira kri dibire ta. Nin nun kábä nibi jire chi, akwa mata ti juen gwa gaenta, aisete ti bike niken, niebare kwe ie.

⁶ Ye kwrere bkänä, Simón nikani sribi mukobe, namanintre ñö okwä nguse kanti, käkwe krade kitani ñöte angwane, batibe gwa neketaninte kabrekabre krade ietre se kwrere. Krade namani nótöte bee kisete gwa täni. ⁷ Amne sribi muko kwekwe nämane ru mdate abko namanintre kärere, kä namani kise minienkä ietre abko rikadre die mike gwa üekkrö abkokäre. Erere sribikä nämane ru mdate, ye nikani gwa üekkrö siba amne gwa ükaninkrö ru krobu bti tabe kwetre. Gwa namani ñakare rute ya, aisete bäsi ru namani niken neen jökrä ñöte nguse gwa däbä täni Simón okwäbti. ⁸ Yebtä ja namani ruen käme btä ngite Jesu ngwäreki Simón Pedroye, aisete nikaninbe ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwäreki, käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ma deme ti ngwä. Ti abko moto kämekäme dikaro, aisete nän mento tibtä, niebare Simónkwe Jesuye.

⁹⁻¹⁰ Simónkwe ñäkäbare kore Jesuye, ñobtä ñan angwane Simón btä Zebedeo ngäbriänkätre kädian nämane Santiago btä Juan abko käkwe ñan gwa gabare jire erere gwa gani kwetre aisete, Jesu diebtibe gwa gani kabre kore kwe nükani gare ietre aisete, töi ñan namani krütare. Kwrere ni mda mda nämane nän siba Simónbe ñan töi namani krütare arato, gwa gani kabre kwetre yebtä. Simónkwe ñäkäbare kore Jesuye, abtä Jesukwe niebare mda ie:

[†] 4:40 ñänä jatanina niken timon dere, yebti nitre israelita nikani mräkä bren bren ngwena nebe Jesuye, ñobtä ñan angwane ñänä nikani timon dere angwane, köbö jadükakrä nikani ta abko nämane ngibiare aisete. § 4:44 kä Judeate. Manuscrito bäri kuinquin, yebtä Judea tä tikani. Manuscrito ñakare bäri kuin, btä Galilea tä tikani.

Simón, ma abko gwa gaka, akwa mtare mentokwäre ma jatadi ni gaen Ngöbökrä, aisetse ma ñan rekwetaka tibtä, niebare kwe ie.

¹¹ Yebti Simón, Santiago btä Juan nikani ru ngwenante nebe ñö köräbti jate, käkwe jändrän jökrä kwe mikaninte, bti nikanintre Jesube.

Ni iti kwata bren lebra kisete abko Jesukwe mikani kuinta

(Mateo 8.1-4; Marcos 1.40-45)

¹² Bati Jesu nämane jutate angwane, ni iti bren lebra kisete, abtä ngütüete ngrabare nükani abko ie Jesu jatabare angwane, nikani ngitiekä ngwäre timonkwäre Jesu mikakäre ütiäte, käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ma tö ti mikaita kuinta ne ngwane, makwe ti mikata kuinta, ie ti tö nibi, niebare kwe ie.

¹³ Angwane Jesukwe kise mikani btä, käkwe niebare mda ie:

Ma rabata kuinta, ie ti tö nibi, aisetse gwängwarbe ma bike nebata kuinta, niebare Jesukwe ie.

Ye btäräbe ni kwata ngütüete ngrabare ye kwata namaninta kuinta jökrä ngrabare. ¹⁴ Angwane Jesukwe niebare krörö mda ie:

Tikwe ma mirita kuinta, ye makwe ñan nie jire chi ni mda mdaye, akwa ma rika ja kwata kuinta mike tuare ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäreye amne ni bren kore tä nebata kuinta abko käkwe jändrän mden mden biandre niebare Moisékwe, ye erere ma rika ngwena biandre Ngöböye ma rabadre dbe niara ngwärekre abkokäre. Yebtä abko ma nenante kuinta abko rabadre gare ni jökräye, abkokäre ma rika jändrän ye ngwena. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

¹⁵ Jesukwe ja dokwä täkäni kore ni mikaninta kuinta kwe yebe, akwa kukwe nakaninkä, yebtä abko bäri ni jökrä namani Jesu kädriere niken juta ngrabare temen, abkotari ni mda mda namani nuke ja ükekrö kwati mda Jesu kukwe nuakäre, ruäre bren abko Jesukwe mikadreta kuinta abkokäre namanintre nuke. ¹⁶ Akwa Jesu abko nämane niken käre kä kaibete blitakäre Ngöböbe.

Ni ruen ñakare ngrabare abko Jesukwe mikaninta kuinta

(Mateo 9.1-8; Marcos 2.1-12)

¹⁷ Bati Jesu nämane dirire mda angwane, nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikäre nünanka juta ketareketare te Galilea amne Judea ngrabare temen, ruäre abko nünanka juta Jerusalénte nükani, namani täkäntibe Jesu kukwei nuen. Ye ngwane Dänkien Ngöbö di kri nämane Jesubtä ni bren bren mikakäre kuinta. ¹⁸ Jesu nämane dirire gwi angwane, ni ruen ñakare ngrabare abko kisete ñan dikaka kä, mikani jänkwatabti abko ni mda mda nükani ngwena ja ñäte, tö namanintre niken ngwena nebe gwi Jesu ngwärekre. ¹⁹ Akwa ni namani kwati dikaro aisetse, ñan namani tuen ngwiane gwä ietre. Abtä nikanintre jubti käin, käkwe ju mkä tikaninkä abko te ta ni bren ye gibianinkä köbtä käin timon kwetre, nükani ngitiekä temen Jesu ngwärekre ni kwati okwäbi se kwrere. ²⁰ Nitre nükani ni bren ngwena amne ni bren ye namani tödeke kwatibe Jesubti namani tuen ie, käkwe niebare ni bren yeye:

Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä ti mräkä, niebare kwe ie.

²¹ Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikäre btä nitre bariseo namani töbike krörö Jesubtä: Ngöbö aibe tä ni ngite niara rüere denkä mento nibtä amarebti, ise ñöbtä abko ni se tä ñäke kore Ngöbö rüere se! namanintre töbike kore Jesubtä. ²² Akwa niaratre namani töbike kore ye abko gani Jesukwe. Abtä niebare kwe ietre:

¿Ñöbtä munta töbike kore tibtä yere? ²³ ¿Dre abko bäri nuäre niedre? ¿Ma ngite Ngöbö rüere, ye tikwe dininkä mabtä abko bäri nuäre niedre ya? o ¿Näin krö, nän dikekä abko bäri nuäre niedre ya? ²⁴ Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne ie Ngöbökwé ja di biani mun ngite Ngöbö rüere dianakäre mento munbtä kä nebtä, ye abko ti bike bä mike tuadre munye, niebare Jesukwe.

Bti niebare kwe ni ruen ñakare ngrabare yeye:

Näin krö. Jänkwata makwe ye den kisete amne nänta ja gwiriete, niebare kwe ie.

²⁵ Btäräbe, ni jökrä okwäbti, ni ruen ñakare ngrabare ye naninkrö krö, käkwe jänkwata bti nämane temen diani kisete, bti nikaninta ja gwiriete Ngöbö käikitarekä kwärä se kwrere. ²⁶ Yebtä ni nämane kwati ye ñan töi namani krütare amne namani Ngöbö käikitarekä jökrä, kä namani niere krörö jae kwärükwäri:

¡Aiteeje, mtarebra ñan nikwe jändrän kuin turi ya! Jändrän ne kwrere ni ngämi tuen jire bati, erere nikwe tua mtare yera, ni jökrä namani niere kore jae kwärükwäri.

Jesukwe Leví käräbare ja töitike jabe

(Mateo 9.9-13; Marcos 2.13-17)

²⁷ Nebti Jesu nämane jutate, nikaninta angwane, kä jändrän ütiä kārākā gobran romanobokrā, ye kānti ta nikani mda amne, ni kādian nämane Levī nämane tākānintbe jändrän ütiä kārere yete, kānti Jesu nikani mate angwane, Jesu okwā namani kwekbe Levībtā, kākwe niebare ie:

Brän tibe, niebare kwe Levīye.

²⁸ Angwane jötrö ngwarbe Levīkwe jändrän jökrā mikaninte, nükani dikekā krö, bti nikani Jesu jiebti.

²⁹ Abti Levī tō namani Jesu mikai ütiäte, kākwe bieta köböi kitani ja juete mda Jesukrā. Ye ngwane ni jändrän ütiä kārākā gobran romanobokrā namani kwati tākānintbe, btā ni mda mda nämane tākānintbe mröre siba mesabtā Jesube. ³⁰ Yebtā abko, nitre bariseo btā Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikātre reketaka jakri bariseobe abko namanintre ñāke nitre ja tōitikaka Jesube rüere, kākwe niebare ietre:

Nitre jändrän ütiä kārākā gobran romanobokrā abko käme amne ni mda mda kukwe nuenkā kämekāme amarebti munta mröre siä kwatibe te amne munta dö ñaen bentre sere, niebare kwetre.

³¹ Nitre bariseo kākwe ñākābare kore, ye jarabare Jesuye angwane, Jesukwe ja bā mikani ni krākā bianka kwrere amne nitre jändrän ütiä kārākā amne nitre kukwe nuenkā kämekāme, ben nämane mröre ye bā mikani ni bren kwrere kwe, kākwe niebare krörö mda ietre:

Ni kuin, bren ñakare ye abko ñan tā ni krākā bianka ribere jabtā, akwa ni bren bren abtā tā ni krākā bianka ribere jabtā abko ti tō nibi niei munye. ³² Ni ie ja ruen kuin deme au Ngöbö ngwäreki mun kwrere, ye abko ñan ti jatani kārere Ngöbö kukwäre, akwa ni kukwe kämekāme nuenkā Ngöbö rüere ye mden abko ti jatani kārere Ngöbö kukwäre, niaratre kākwe ja ngite niedre Ngöböye, bti kukwe kämekāme kitadre temen kwetre amne tödekadre Ngöböbti kwetre, abkokāre ti jatani. Abko kore se, niebare kwe nitre bariseoye.

*Ñöbtā nitre ja tōitikaka Jesube ñan nämane ja bäine
(Mateo 9.14-17; Marcos 2.18-22)*

³³ Abti nitre bariseo kākwe niebare krörö Jesuye:

Nitre nānkā Juan Bautistabe btā nitre nānkā nun bariseobe abko käre tā ja bäine Ngöbökrā, käre tā blite Ngöböbe. ¿Se ñöbtā abko, nitre ja tōitikaka mabe abko käre mröre, käre dö ñaen akwa, ja bäine ñakare Ngöbökrā sere? niebare kwetre ie.

³⁴ Abtā Jesukwe kukwe bā mikani ietre, kākwe ja bā mikani ni ja mikaka gure kwrere amne, nitre ja tōitikaka ben abko bā mikani kwe ni ja mikaka gure kukwe muko kwrere, kākwe niebare nitre bariseoye:

Ni iti tā niken ja mike gure angwane, tā kukwe muko kwekwe nübaire kä ngwiankāre nuäre gwaire jabtā, ye ngwane çni ja mikaka gure ye tādre siba bentre angwane, kukwe muko ye raba moto ulire ja bäine ya? Ñakare. ³⁵ Akwa ni ja mikaka gure ye jārikadre kukwe muko okwābti, ye ngwane rabadre ja bäine abko kore rakadikā nitre ja tōitikaka tibe yebtā, niebare Jesukwe ietre.

³⁶ Kukwe ngwianitari ja bāinbtā, abtā Jesukwe kukwe bā mikani krörö dān btinbtā amne uba döi btinbtā, kākwe niebare:

Ni ñakare jire iti kāta dān btin tikekā, bti tā dān ngututu gudike, ñöbtā ñan angwane nikwe dān btin kukwān tikadrekā, ye ngwane dān btin juandre ngwarbe. Erere arato, dān ngututu gudikadre kukwān btin bti, ye ñan rabadre kuin. ³⁷ Erere arato, chibo kwata dikani kira uba döi ngwäre, te ni ñan raba uba döi mräre keke mikadre kwaka, ñöbtā ñan angwane uba döi bānān jatadre dime amne rikadre nokrekā, ye kākwe chibo kwata ngututu trekadre amne rikadre ngwarbe uba döi kwaka ben ngöi jökrā arato. ³⁸ Mden kisete, uba döi mräre mikadre kwaka abko kekadre chibo kwata btinte, uba döi amne chibo kwata ñan rikadre ngwarbe. ³⁹ Mdakāre abko, nita uba döi sribebare kira ñaen, yebti ni ñan tōta nebe uba döi mrā ñaen mda, ñöbtā ñan angwane ni uba döi kira ñāka, ye kāta uba döi kira abko bāri bānānte niere. Ye kwrere arato, mun ñan tō kukwe btin dirita tikwe kaen ngābti, tuen tie. Mun ñan tō kukwe ngututu diribere kira tuaimetre, kukwe dirita tikwe kakrā ngābti, aisetse tita kukwe ne niere munye. Abko kore se, niebare Jesukwe.

6

*Jesu abko bāri ütiäte köbö jadükakrā yebti ta
(Mateo 12.1-8; Marcos 2.23-28)*

¹ Abti bati Jesu nikani dikekā nura ngätāite köbö jadükakrā näire mda angwane, nitre ja tōitikaka ben nämane näin siba, kä nikani trigo ngwā ötö ji ngrabare kwetadre jae; nikani münente, münente, nikani kwete ji ngrabare. ² Yebtā abko, nitre bariseo nämane näin ruäre, kākwe niebare nitre ja tōitikaka Jesubeye:

¿Ye ñobtä jändrän ñan nuendre jire chi köbö jadükakrä näire nieta abko mun nibi nuene sere? niebare kwetre ietre.

³⁻⁴ Abtä Jesukwe niebare ietre:

Bati David btä rükä kwekwe, ie mrö namani krübäte angwane, kukwe nuenbare kröro kwetre: Ju nuäre ngwiandre kánti ban deme nämane mikani Ngöbö ngwärekre, ye kánti David nikani gwä, ban diani kwe, bti kwetani kwe rü muko kwekwe ben. Ban ye abko, David btä nitre nämane ben kákwe ñan kwetadre jire chi, ñobtä ñan angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre aibe kákwe kwetadre niebare Ngöbökwé, akwa niaratre kákwe kwetani, akwa namani ngite ñakare. Ngöbö Kukwei yebtä mun tarä ñäke ruen tie. ⁵ Ye kwrere abko, köbö jadükakrä näire yebti ta abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo abko bäri ütiäte, aiseté nitre ja töitikaka tibe rabadre dre dre nuene köbö jadükakrä näire abko ti di tarä niere ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ni mikaninta kuinta köbö jadükakrä näire

(Mateo 12.9-14; Marcos 3.1-6)

⁶ Abti köbö jadükakrä mdara jire te, Jesu nikani sinagogate, kánti namani dirire angwane, ni iti küde ruenkri ara jire ngrötani ie nämane yete. ⁷ Ye ngwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre btä nitre bariseo nämane yete arato. Jesukwe ni ye mikadreta kuinta köbö jadükakräte ne ngwane, Jesukwe ja mikani ngite Ngöbö rüere niedre kwetre Jesu rüere ni mda mdaye, abkokäre namanintre Jesu ngibiaretari kisere ni küde ngrötani yebtä. ⁸ Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre amne nitre bariseo nämane töbike ño Jesubtä, ye Jesukwe gani btätre, kákwe niebare kröro ni küde ngrötani yeye:

Jakwe ni jökrä ngwärekre nete, niebare kwe ie.

Erere ni ye nikani, namani nūnaninkä ni jökrä ngwärekre se kwrere angwane, ⁹ Jesukwe niebare nitre bariseoye amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre:

¿Köbö jadükakrä, yebtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye kätä dre niere? ¿jändrän kuin nuendre ni mdakrä ya? ¿Kukwe käme nuendre ni mdabtä ya? ¿Ni bren mikadreta kuinta ya? ¿Ni bren tuametre krüte ja okwäbti ya? Dre nuendre metrere niere tie munkwe, niebare Jesukwe ietre.

¹⁰ Bti Jesukwe mikani ñäräre jire jökrä ja bäre temen, bti niebare kwe ie:

Küde ngököte, niebare Jesukwe ie.

Ye erere ni ye kákwe küde ngökaninte angwane, küde namaninta kuin batibe ie. ¹¹ Yebtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre btä nitre bariseo kákwe kä mikaninkäbe romone, mätä namani kri Jesubtä, kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Nikwe dre nuendi ni noko kitakrä ngite ruen? namanintre niere jae kwärikwäri Jesu rüere.

Jesukwe ni dianinkä ni jätäbti nibu ja kukwei ngwianka

(Mateo 10.1-4; Marcos 3.13-19)

¹² Abti bati Jesu nikani blite Ngöböbe ngitiobti käin. Ye kánti kä nükani ngwen ie blitabtä Ngöböbe. ¹³ Kä nükani ngwen dekä angwane, Jesukwe nitre nänkä ben ye käräbare ja kánti, bti nitre ye ngätäite ni dianinkä ni jätäbti nibu kwe ja kukwei ngwianka. ¹⁴ Ni dianinkä Jesukwe abko nere:

Simón, (ne mden Jesukwe kädiani Pedro arato); btä niara etba kwe Andrés; arato Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé;

¹⁵ btä Mateo, Tomás, btä Alfeo ngobo Jacobo; arato Simón Zelote

¹⁶ btä Jacobo etba kwe Judas btä Judas Iscariote. (Judas Iscariote ne mden kákwe Jesu kitani ngise müre ketadre.)

Jesukwe ni bren bren mikaninta kuinta

(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Nebti Jesu nämane ngitiobti ni dianinkä ni jätäbti nibu kwe ye ben, nikaninta motkwäre, namaninta kiabti ngüsürü. Ye kánti ni kwati nänkä ben, btä ni kwati nūnanka kä ketareketare kä Judeate, juta Jerusalénte amne ni nūnanka mren köräbare juta kädianta Tiro amne Sidón ye ken, kákwe ja úkaninkrö kwati Jesu ngibiare ngäbti, btä Jesu nūkaninta. ¹⁸ Ni nükani kwati ne abko jatani Jesu kukwei nuakäre. Ni bren bren abko Jesukwe mikadreta kuinta, abkokäre jatani. Ni ruäre abko nämane ja tare nike üai käme kisete abko namani nebeta kuinta Jesu diebti. ¹⁹ Erere arato, Jesu die namani kri ni mikare kuinta, abkotari ni jökrä bren bren tö namani Jesu nuainbtä, erere namani nuenbtä angwane, namanintre kuinta Jesu diebti.

Jesukwe diribare ni kwatiye

(Mateo 5.1-12)

²⁰ Jesukwe ni bren bren mikaninta kuinta, yehti nitre ja tōitikaka ben amne ni mda mda nāmāne nāin ben, ye mikani nārāre jōkrā kwe, bti niebare kwe ietre:
Mun bobre bobre, ye abko Ngōbōkwe die mikadi amne kā rabadi nuāre munbtā, nōbtā nān angwane Ngōbō tā gobrane munbti.

²¹ Mun ruāre tā mrō nike mtare, ye abko Ngōbōkwe die mikadi amne kā rabadi nuāre munbtā, nōbtā nān angwane mun ye abko ie Ngōbōkwe mrō biandi ere.

Mun ruāre tā ja müaire kā nebtā kukwe bātākā ngwarbe btā, ye abko Ngōbōkwe die mikadi amne kā rabadi nuāre munbtā, nōbtā nān angwane mun ye abko kākwe kōtadi bānānte mrā.

²² Mdakāre abko, ti Ni Kā Nebtā Ngobo Kwrere ne mikabtā tāte, ni mda mdakwe bātā ngwiandi munbtā, nān tō rabadi mun tuai ketetibe jabe, kākwe mun juanditari amne nākādi taretare kwe munye.

Ni moto kāmekāme btā nākā raba kāmekāme, ye kwrere jire nākā rabadi munbtā, mun ye abko Ngōbōkwe die mikadi amne kā rabadi nuāre munbtā, aiseite mun nān raba ulire.

²³ Munkwe ja tare nika kore angwane, munkwe kā ngwian bāri nuāre jabtā amne mun rika nakwenkā kwārākwārā, nōbtā nān angwane munkwe ja tare nikadi ye ūtiāre abko Ngōbōkwe jāndrān kuin biandi munye kā kāinbti sete. Munkwe kā ngwiandre nuāre kore jabtā arato, nōbtā nān angwane nitre mun mikaka ja tare nike, ye mrākā kirakira kākwe nitre Ngōbō kukwei niekā kira abko mikani ja tare nike kore arato, niebare Jesukwe.

²⁴ Bti ni ngwian bkāne krikri btā Jesukwe blitabare krōrō:

Mun ngwian bkāne krikri tōdeke nākare Ngōbōbti akwa, ngwian kabre munkwe aibehti munta tōdeke, aiseite kā nuāre kā nebtā aibe tā munkwe, nōbtā nān angwane mrā abko jāndrān Ngōbōkwe nān rabadi jire chi munkrā.

²⁵ Ye abko, mun ngwian bkāne krikri kāta mrōre trinetrine mtare kā nebtā, aiseite munta nūne jāme, mun Ngōbō Kukwei tōbikaire nākare. Mun ye abko kākwe mrō nikadi tare jakān.

Erere arato, mun ngwian bkāne krikri kāta kōtō kuin bānānte mtare, akwa mun Ngōbō kāi ngwen nuāre nākare jabtā.

Ye aiseite mun ye abko moto rabadi ulire ulire ja müaire tare jakān.

²⁶ Mdakāre abko, kira nitre ni ngōkaka jatani ja Ngōbō kukwei niekā niere, mika nāmāne ūtiāte ūtiāte ni jōkrākwe, ye kwrere mun mikata ūtiāte ūtiāte jae mtare.

Akwa mtare munta Ngōbō mike nākare ūtiāte jae, aiseite mrā angwane, Ngōbōkwe nān mun mikadi ūtiāte jae.

Mun ye abko bobrera jakān. Abko kore se, niebare Jesukwe ni ngwian bkāne krikribtā.

*Nikwe ni rüe taredre
(Mateo 5.38-48; 7.12)*

²⁷ Jesukwe niebare:

Mun ti kukwei nuaka nete, ye ie ti bike niere krōrō: Munkwe mun rüe tare. Nire nire mātā munbtā abko krāke munkwe jāndrān kuin nuen. ²⁸ Nire nire kākwe mun rātākā taretare, ye krāke munkwe jāndrān kuinkuin kārā Ngōbōye. Nire nire kākwe mun mikadre ja tare nike krūbāte, ye krāke munkwe blita Ngōbōbe. ²⁹ Erere arato, nane ni mdakwe ma meta ngwāre küde ruenkri yehtā ma mikakāre ngwarbe jae ne ngwane, makwe ja ngwāre kwārākri mika demaindre ie ja mākākāreta ben. Akwa makwe nān ja ngie mika. Erere arato, nirekwe dān bāri kuin makwe ja mriatekrā tā mabtā ye dianka makān angwane, dān raba ōtadi mabtā, ye makwe bian ie arato. ³⁰ Nirekwe jāndrān munkwe kārā munye, ye erere munkwe bian ie. Erere arato, nirekwe jāndrān jen munkwe dianka munkān, munkwe nān ja ngie mika amne munkwe nān kārāta ie. Munkwe kukwe ne nuendre kore angwane, munkwe mun rüe taredre. ³¹ Ni mda mdakwe jāndrān kuin nuendre munkrā, ie mun tōta nebe, ye kwrere munkwe jāndrān kuin nuen ni mda mdakrā.

³² Mdakāre abko, ni moto kāmekāme tā ni niara tarekātarekā tarere, ye kwrere munkwe ni mun tarekātarekā aibe taredre arato angwane, ūNgōbōkwe ūtiā biandi munye, munta nūtūre ya? Nākare, nōbtā nān angwane ūdre bā jene nuenta munkwe ni moto kāmekāme ngwā? ūYe nān kukwe nuenta ni moto kāmekāmenkwe arabe munta nuene siba ya? ³³ Erere arato, ni jāndrān kuinkuin nuenkā aibe krāke ni moto kāmekāme tā jāndrān kuinkuin nuene, ye kwrere ni jāndrān kuin nuenkā munkrā aibe krāke munkwe jāndrān kuin nuendre angwane, ūNgōbōkwe ūtiā biandi munye, munta nūtūre ya? Nākare, nōbtā nān angwane ūdre nuendre munkwe ni moto kāmekāme ngwā kore? ūYe nān kukwe nuenta ni moto kāmekāmenkwe arabe munta nuene siba ya? ³⁴ Ne kwrere arato, ni moto kāmekāme aibe tā ngwian bien ūtiādre jae kwārikwāri, bti tādre tōdeke ngwian jakwehti kwārikwāri. Ye kwrere ni ie mun tō rabadre ja di kārāi amne ngwian tādrera kwe mun die mikakrā aiseite aibe ie,

munkwe ngwian biandre ütiadre angwane, ¿Ngöbökwe ütiä biandi munye, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ¿dre bä jene nuenta munkwe ni moto kämekäme ngwä? ¿Ye ñan kukwe nuenta ni moto kämekämenkwe arabe munta nuene siba ya?

³⁵ Ne mden kisete, munkwe ñan mun mräkä aibe die mikadre, akwa munkwe mun rüe taredre amne munkwe jändrän kuin nuen mun rüe die mikakrä. Erere arato, munkwe ngwian bian ütiadre mun rüeye angwane, munkwe ñan biandre ütiä diandrä töre kwäräkri jae. Munkwe nuendre kore ne ngwane, Ngöbökwe sribi mun rüekrä ye ütiä biandi kri munye kä käinbti. Erere arato, mun rabadi Ngöbö Kri Kä Käinbti ngobore, ñobtä ñan angwane ni diän diän kräke Ngöbö ütiäte ñakare amne ni moto kämekäme tä nüne Ngöbö rüere, akwa Ngöbö mandama kräke, aisetete ye kwrere mun rabadre arato. ³⁶ Ni jökrä ruentari tare Ngöbö mun Rünye, ye kwrere munkwe ni jökrä ngwian ruentari tare jae, niebare Jesukwe.

*Ñan ñäkädre ni mda mda rüere
(Mateo 7.1-5)*

³⁷ Jesukwe niebare:

Ngöbökwe ñan kukwe ükadrete mun rüere, abkokäre munkwe ñan bika kri, käkwe ni mda mda bä mika käme ja käne. Erere arato, Ngöbökwe ñan mun mikadre ngite, käkwe mun mikadre ja tare nike kärekäre, abkokäre munkwe ñan bika kri, käkwe ni mda mda mika ngite ngwarbe. Ni mdakwe ja mika ngite mun rüere, ye munkwe dian jabti ta angwane, mun ngite Ngöbö ngwäreki, ye Ngöbökwe diandikä jire jökrä munbtä arato. ³⁸ Ye kwrere arato, nireta jändrän mdei nike, ie munkwe jändrän bian ngwarbe angwane, Ngöbökwe jändrän biandi munye. Ye abko, munkwe jändrän ñäkädi kuin täte, ye kwrere Ngöbökwe jändrän biandi kuin täte munye. Ye mden kisete, munkwe jändrän biandre ngwarbe ño ni mda mdaye, ye kwrere Ngöbökwe jändrän biandi munye arato, niebare Jesukwe.

³⁹⁻⁴⁰ Bti Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda:

¿Ni ja töitikaka, ye bäri töbtä kri ni dirikä ie yekrä ya? Ñakare, akwa ni ja töitikaka, ye käkwe ja töi tikadre ünän jökrä angwane, batibe rabadre töbtä dirikä ie ye kwrere, aisetete mun ngämi ja töitike ünän, känenkri mun abko ni krörökrörö kwrere: ¿Ni ie kä tuen ñakare, ye raba ni mda niara kwrere jie ngwen kuin ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ni nibu ie kä tuen ñakare ja kwrere rikadre ja jie ngwena kwärükwäri ye kä oko romon mdente tuen ñakare ietere, aisetete betadrekä jräte amne rikadre ngwarbe gwaire. Ne aisetete, mun ngämi ja töitike ünän, känenkri munkwe ñan bika kri, kä rika ni mda mda jie ngwena, niebare kwe.

⁴¹ Jesukwe kukwe mda bä mikani krörö, käkwe kukwe käme nikle hä mikani kri oto bäri kri kwrere amne, kukwe käme nuenta ni mdakwe abko bä mikani kä büre chi kwrere, käkwe niebare:

¿Kri oto bäri kri tä ma okwäte, ye ño abko ma töbikare ñakare jae amarebti kä büre chi ma mräkä okwäte, abkobtä mata nebe ja ngwen ruen tare yere? ⁴² ¿Ye ñobtä kri oto bäri kri tä ma okwäte abko mata dianka nütüre ñakare jae amarebti, kä büre chi ma mräkä okwäte abko, ie mata niere: Ti mräkä, kä büre ma okwäte ye, ti tuemetre denkä jae, mata niere ie? ¿Ye ñan ngwarbe, mata ja bä mike kuin ma mräkäbtä, käta kukwe nuene kore yera! Makwe kri oto kri ma okwäte, ye ara jire dianka käne jae, bti kä raba tuenta kuin ma angwane, batibe makwe kä büre chi ma mräkä okwäte ye dianka mda ie. Ye kwrere, munta kukwe nuene bäri kämekäme abko okwäbti, ni mdata ja mike ngite chi abko munkwe ñan bika bäri kise ngwen btä. Munkwe ñan ñäkä jire chi ni yebtä, akwa kukwe käme, yebtä mun raba moto ulire, bti kukwe ye tuemetre jire jökrä käne, abti mun raba mun mräkä die mike, niebare Jesukwe.

*Jesukwe ni töi bä mikani kri ngwäbtä
(Mateo 7.17-20; 12.34-35)*

⁴³ Bti Jesukwe kukwe mda bä mikani abko krörö:

Kri ngwä kuin kwetadre ñan ngwäta nebe käme. Erere arato, kri ngwä käme kwetata ñakare, ye ñan ngwäta nebe kuin. ⁴⁴ Ye mden kisete, ngwäta kuin ya, käme ya, yebtä kri kuin ya, käme ya tä nüle gare nie. Ne aisetete, ¿kri tukwäte tukwäte btä nita higo ngwä kuin kwetadre ötö ya? Ñakare. Erere arato, ¿kri mda mda tukwäte tukwäte btä nita uba ngwäkä ükekro ya? Ñakare. ⁴⁵ Ye kwrere jire abko, ni moto kuin ne ngwane, nita blite kuin ni mda mda die mikakäre, akwa ni moto käme ne ngwane nita blite ngwarbe diän diän jirekäbe, ye abko ñan tä ni mda mda die mike, ñobtä ñan angwane niara abko töi käme, yebe tä nüne. Ne aisetete ni moto ño amne ni töi ño, ye kwrere nita blite, niebare Jesukwe.

*Ju mikaka nibu
(Mateo 7.24-27)*

⁴⁶⁻⁴⁷ Bti Jesukwe niebare mda:

Mun ti kukwe nuaka nuaka nete, ye ngätäite ni ruäre käta ti Dänkien, niere tie akwa, tita kukwe nuemna abko erere tä nuene ñakare. Ni ye kwrere abko, ti bike bä mike ni krörö btä munye: ⁴⁸ Bati ni nämane iti, kä nikani ju mike ñö köräbtä. Käne kä muani mente nguse nguse kwe, bti ürä kuin nökan kwe ju gräre, bti ju mikani kuin jäkwatäbti kwe. Abti bati ñü jatani temen, ñö nikani niren niren jate, jatani mate dite jubtä se kwrere, akwa ju mikani kuin kwe, aisete nin ñö nikani ngwena kän. Ye kwrere abko ni ti kukwe nuaka nuaka abko ie tita dre dre nuemna, erere tä nuene, ni ye abko ni iti käkwe ju mikani kuin ye kwrere. ⁴⁹ Akwa ni mdara jire käkwe ju mikani ñö köräbtä arato abko käkwe ürä nökan känime ümante abko ñü jatani temen, ñö nikani niren niren kri jate, jatani mate dite jubtä. Ju ye abko namani jueme, aisete ñö jatani mate btä, nikaninbe temen, nikani ngwarbe jire jökrä. Ye kwrere abko, ni ti kukwe nuaka nuaka abko ie tita dre dre nuemna akwa tä nuene ñakare, ni ye abko ni iti käkwe ju mikani jueme, nikani temen ye kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe ni kwatiye.

7

*Rükä dänkien romanobo käkwe tödekani metre Jesubti
(Mateo 8.5-13; Juan 4.43-54)*

¹ Jesukwe blitabare ünän ni kwatibe, yebti nikani mda juta Capernaümte. ² Ye kanti rükä dänkien romanobo nämane nüne iti. Ni ye abko kwe, ni nämane iti sribikä jakrä. Sribikä ye abko mika nämane ütiäte kri kwe abko näkäni bren jume, namani tu neketebe kän. ³ Ne btäräbe Jesu nämane Capernaümte kädrie namani jabtä ni rükä dänkien ye okwäbti. Jötrö ngwarbe, niara käkwe nitre unbre ji dokwäte nitre Capernaúmbo ngätäite juani Jesu kärere sribikä jakwe miketa kuinta. ⁴⁻⁵ Erere nitre unbre ji dokwäte ye jatani, nükani Jesu kanti, kä namani ribere kisere krörö Jesuye:

Nitre rükä dänkien abko ñakare israelita. Niara romanobo bkänä akwa, ni israelita tare kri kwe. Niara arabe käkwe ngwian biani sinagoga jue ütiä biankrä nunkrä Capernaüm nete, aisete niara ütiäte, aisete makwe sribikä kwe mikadreta kuinta kräke, ie nun tö nibi abko namanintre ribere kisere kore ie.

⁶ Te Jesu nikani bentre, nikanina nebe nitre rükä dänkien ye gwirrie ken angwane, nitre rükä dänkien ye käkwe kukwe muko juani ruäre Jesu ngäbti ja kukwei niere, käkwe niebare Jesuye:

Nitre rükä dänkien käkwe ja kukwei niemna mae abko nun ki niere ma ngäbti abko krörö: Ti Dänkien, ni ütiäte ñakare ti ne kwrere abko gwiriete ni ütiäte ma ye kwrere nin rükadre jire chi ruen tie, aisete makwe ñan ja nikadre dikaro rükakäre ti gwiriete, nibi ruen tie. ⁷ Ma bäri ütiäte, ye mdenbtä abko nin ja nüke töre jire chi tie, niken ma kärere au sribikä tikwe miketa kuinta, aisete tikwe ni mda aibe juni ma kärere. Akwa sribikä tikwe rabadreta kuinta abko makwe niedre jirekäbe menteninbe angwane, rabadita kuinta abko gare tie abko ti tö nibi ribei mae, ⁸ ñöbtä ñan angwane ni mda bäri ütiäte ütiäte, ben tita sribire, käta dre nuemna tie, erere tita nuene. Erere arato, nitre rükä tä sribire tibe abko tita juen, ye tä niken jötrö ngwarbe. Jakwe, tita niere ie, jötrö ngwarbe tä kite. Mdakäre abko, ni klaborere tikwe, ie sribi ne nuene, tita niere, jötrö ngwarbe tä nuene. Ne aisete, tita dre niere, erere tä nebe bare täte jökrä. Ye kwrere arato, makwe dre dre niedre sribikä bren tikwebtä abko erere rabadi bare täte mae ruen tie, aisete tita ja di ribere kore mae, niemna kore nitre rükä dänkienkwe mae, niebare rükä dänkien kukwe mukokwe Jesuye.

⁹ Yebtä Jesu ñan töi namani krütare mda, käkwe ni nämane näin ben mikani ñäräre jökrä, bti niebare kwe ietere:

Ni tödeke kwatibe Ngöböbti ni ne kwrere, nin ngämi kwen jire tie nitre israelita ngätäite amarebti ni menteni nünanka juta mdara jire te tä tödeke kwatibe Ngöböbti nüke kwen mtare tie nere, niebare Jesukwe ni kwatiye kore.

¹⁰ Bti Jesu nikaninta ja jiebti amne ni Jesu käräkä käräkä abko nikaninta janknu, nikani nebeta nitre rükä dänkien kanti angwane, ni klaborere nitre rükä dänkienkwe, ye namaninante kuinta, btä nikani nebeta abko nakaninkä kore.

Meri ngobo itibe krütani kän abko Jesukwe mikaninta nire

¹¹ Nebti Jesu nikani mda juta chi kädian nämane Naïn kanti nitre ja töitikaka benbe angwane, ni mda mda nikani kwati siba ben. ¹² Nikani ngitiekä jukwebtä juta chi Naïn yete angwane, mürü ngwäkä jäjatani doboi mikadre, jänükani ngätäi ben. Mürü ngwäkä ye abko, meri kän brare krütani abko ngobo ngörä itibe kwe ben nämane nüne abko krütani kän. Mden abko ngwäkä ngwian nämane abko ben ni mda mda nämane näin kwati uliere siba, nükani ngätäi ji ngrabare Jesube. ¹³ Meri ngobo ngörä itibe kwe krütani kän, meri ye abko jatabare Jesuye amne namani ruentari tare kri Jesuye, käkwe niebare ie:

Ma bobre, ngäbäkäre krüta tare makän ne abko, akwa makwe ñan müai jakän, niebare kwe meri yeye.

¹⁴ Ne btäräbe jänkwata bti mürü ngwäkä ngwian nämane, ye ken Jesukwe krötabare, bti kise mikani jänkwatabtä kwe mürü ngwäkä yeye. Abtä ni mürü ngwäkä ngwianka namani nünaninkä jökrä angwane, Jesukwe niebare mürü ngwäkä yeye:

Ngäbäkäre, nüketa nire tita niere mae, niebare kwe ie.

¹⁵ Erere bkänä, mürü ngwäkä ye nukanintabe nire batibe. Ngäbäkäre ye nükani tākäninthe krö, bti nikaninbe bliteta se kwrere. Bti Jesukwe bianinta meyeye ni kwati okwäbti.

¹⁶ Yebtä abko, ni jökrä namani nekwetekä, akwa namanintre Ngöbö käikitäkä, kä namani niere krörö Jesubtä:

Ni Ngöbö kukwei niekä kri nüke ni ngätäite nete mtare, köböire Ngöböta ni jen kwe die mike, namanintre niere, kä ngwiare nuäre jabtä Ngöbö käikitarekä kwärä se kwrere.

¹⁷ Jesukwe mürü ngwäkä mikaninta nire, ye abko kädrie namani batibe jökrä Judeate ta temen btä kä kiakia te Judea bäre temen abko nakaninkä kore.

Jesukwe blitabare Juan Bautistabtä

(Mateo 11.2-19)

¹⁸ Kukwe kuin ne namani bare Jesuye, ne abko nitre nänkä Juan Bautistabe nikani, käkwe niebare jire jökrä ie. Abtä Juankwe nitre nänkä ben, ye käräbare nibu ja kanti, ¹⁹ bti ni nibu ye juani kwe ni Dänkien Jesu kanti abko ni Dianinkä juandre Ngöbökwere ne abko Jesu ya, ñakare ya abko tö namani gai. Ñakare ne ngwane, ni mdara jire ngbiadre ngäbti ya, ño abko tö namani gai, käkwe ni juani nibu kukwe ye ngwentari Jesuye. ²⁰ Erere bkänä, ni nibu ye nükani Jesu kanti, käkwe niebare krörö ie:

Ni Dianinkä juandre Ngöbökwere rükadre ni ngätäite niebare, ye erere ma ara nükani ya o nunkwe ni mdara jire ngbiadre abko nun juanba ngwentari mae, niebare kwetere Jesuye.

²¹ Jesukwe kukwe kani ngäbti ñakare jötrö, akwa ne btäräbe ni kwati nämane ja tare nike bren bätäkä ngwarbe kisete abko Jesukwe mikaninta kuinta. Ni ruäre abko, btä üai käme nämane, kisete nämane ja tare nike abko Jesu namani juentari mento btä. Erere arato, ni kwati ie kä tuen ñakare abko ie Jesu namani kä mike tuenta ni juani nibu Juankwe ye okwäbti. ²² Bti Jesukwe niebare krörö mda ni nibu yeye:

Tita dre dre nuene tuata munkwe amne tita dre dre niere abko kukwei nuri munkwe, ye erere mun nän niereta Juanye. Amne munkwe nie krörö ie arato: Ni ie kä tuen ñakare abko ie kä nibi tuenta kuin amne, ni nakwente abko nibi dikekäta kuin kröta. Erere arato, ni bren bren lebra kisete abko kwata nibi nebeta kuin jökrä amne ni olo ngidianinte abko ie ni kukwei nibi ruenta kuin. Erere arato, ni krütanikrütani abko nibi nüketa nire amne ni bobre bobre abko ie Ngöbö kukwei kuin mika nibi gare abko munkwe nie Juanye. ²³ Erere arato, nire nire käta tödeke tibti amne ti ne ara nükani tä nütüre amne ñan tä trö kwite tie, ni ye abko ie Ngöbökwere ja di biandi amne kä rabadi nuäre btä tikwe nini abko munkwe nie kore Juanye. Abko kore se, niebare Jesukwe ni nibu yeye.

²⁴ Ni juani nibu Juankwe nikaninta angwane, nitre nämane yete ye ben Jesu rikaba blite krörö Juanbtä:

¿Mun nikani ni ño tuakäre kä kaibete? ¿Mikä juankata mürekwe nekwäre sekwäre, ye käta ni töi kwitaka jene jene nekwäre sekwäre bä mike, ni se kwrere tua nikani munkwe ya?

²⁵ ¿Mun jananbare Juan mike ñäräre angwane, ni ja ükaninte kuin käkwe dän ütiäte kri kitani jabtä nämane yete abko mun jananbare mike ñäräre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane ni dän ütiäte kri kitani jabtä, ni ye kwrere abko tä nüne jäme jrei gwiriete amne ñan tä nüne kä kaibete abko garera munye ruen tie. ²⁶ ¿Akwa mun nikani ni ño mike ñäräre metre? ¿Mun nikani ni Ngöbö kukwei niekä mike ñäräre ñan ñan? Jänri, mun nikani ni kore mike ñäräre. Akwa Juan ye abko bäri Ngöbö kukwei niekä kri abko mun nikani tuen.

²⁷ Juan ye mdenbtä tärä tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä: Ngöbökwere niebare:

Tikwe ja kukwei ngwianka juandi iti ma känenkri.

Niarakwe ni töi mikadi biare ma käne, ji ükateta biare ye kwrere,

Malaquías 3.1

abko tä tikani kore Juanbtä.

²⁸ Ne mden kisete, ti bike kukwe niere krörö munye: Ni jökrä därebare kä nebtä, ye ngätäite ni ñakare jire iti abko bäri ütiäte Juankrä; akwa nire nire bäri bobre, ütiäte ñakare, bti Ngöböta gobrane, ni ye abko bäri ütiäte Juankrä, niebare Jesukwe.

²⁹ Jesukwe Juan mikani bäri ütiäte kore, abtä ni kwati Jesu kukwei nuaka amne nitre ngwian käräkä gobran romanobokrä nämane yete käkwe kukwe mikanintbe Ngöbökwere ni diantarikrä diribare Juankwe, ye abko era bä mikani, ñobtä ñan angwane niaratre käkwe ja mikani ngökadre ñöte Juanye aiset. ³⁰ Akwa nitre bariseo btä Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye dirikätre namani yete Jesu kukwei nuen arato amne kukwe mikanintbe Ngöbökwere ni diantarikrä diribare Juankwe, ye abko niaratre namani mike ngwarbe jae, ñobtä ñan

angwane ñan ja mikani ngökadre ñöte kwetre Juanye, ñobtä ñan angwane nin namani moto ulire kukwe kämekämenbtä aiseté. ³¹ Ni jökrä käkwe töbikabare ñakare ja kwrere Juanbtä kore, abtä Jesukwe niebareta ietre:

Ne mdenbtä abko ni nünanka kä ne näire abko ti bike bä mike krörö: Kä jändrän rürümoinkrä jutate, kanti ngäbäkre tä nebe tākānintbe temen, kätä ñäke krikri mrākä mda mdaye, yebtä ti bike ni nünanka kä ne näire bä mike krörö: ³² Ngäbäkre tä niere mrākäye: Nunkwe nöra jürü tarä mikakrä munye, akwa mun ñan tö nibi tarä mikai. Abtä ka ni moto mikakrä ulire abko nunkwe nini mda, akwa munkwe müaniri ñakare arato abko ngäbäkreta niere. Ye mden kwrere munta niere Juanbtä amne tibtä, aiseté tita nitre ye bä mike kore, ³³ ñobtä ñan angwane Juan Bautista nükani angwane, üai käme tä btä, aiseté ñan tä mröre kri amne ñan tä dö ñaen, munta niere rüere. ³⁴ Yebti ti, Ni Kä Nebtä Ngobo rükaba mda angwane, ti abko mröre büle krikri amne ti dö ñaen krübäte munta niere tibtä. Mdakäre abko, ti ja getaka ni diän diän ben amne nitre jändrän ütiä käräkä gobran romanobokrä tä tuen käme munye abko ben tita ja gete, abtä munta ñäre ti rüere arato. Ye mdenbtä abko mun ngäbäkre kwrere tita niere. ³⁵ Akwa ni nüne töbtä era metre Ngöbö diebti nun kwrere, yebtä abko nun abko ni jen Ngöbökre era metre abko nunta bä mike. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ñö rä bäne ütiäte kri kekani Jesu ngotobti

³⁶ Nebti bati, bariseo kädian nämane Simón käkwe Jesu ngwiani mröre ja gwiriete. Erere Jesu nikani, namani tākānintbe mesabtä Simón juete angwane, ³⁷ meri bti kä ngwarbe nämane nüne juta ne arabe kanti abko Jesu nükani mröre Simón gwiriete gani kwe. Angwane ñö rä bäne ütiäte kri kädian nämane nardo nämane jä bä ngwen kädianta alabastro dätebare botearé te, ye jänükani kwe Jesu kanti. ³⁸ Müare kwärä nikani ngitiekä Jesu ngotobtä temen, kä nikani Jesu ngoto bätete ni klabore kwrere, akwa ja okwä ñöibti bätäninte kwe. Jesu ngoto bätäninte ünän kwe, bti rötaninta kwe ja dokwä drüenbti, ngoto demainbare kwe, bti ñö rä bäne kekani kwe Jesu ngotobti, namani Jesu tarere kri mikakäre tuare ie. ³⁹ Ye abko nakaninkä Simón, Jesu nübäikä mröre ja kanti ye okwäbti. Abtä Simón namani töbike krörö mda Jesubtä: ¡jo! Ni noko Ngöbö kukwei niekä bkänä ne ngwane, ni ñö tä nuenbtä ngotobtä gadre kwe. Amne meri se bti kä ngwarbe ni jökrä tä kädriere kämekäme rükadre gare btä ie arato bä amarebti se, Simón namani nütüre kore Jesubtä. Ne Jesukwe gani Simónbtä, ⁴⁰ abtä niebare mda kwe bariseo yeye:

Simón, ti tö kukwe ngwaintari kwati mae, niebare Jesukwe ie.

Simón käkwe niebare mda Jesuye:

¿Abko dre? niebare kwe ie.

⁴¹ Ne btäräbe, Jesu nikaninbe kukwe bä mike meri yebtä Simónye:

Bati ni nämane iti abko ngwian bkäne kri. Ni ye abko nämane ngwian bien ütiädre ni mda mdaye. Ni ye abko, ie ni nibu käkwe ngwian käräbare ütiädre ie. Ni iti, bti rürümon ütiä nämane sientö krärike jire amne ni mda abko, bti rürümon ütiä nämane gre ketarike. ⁴² Rürümon ütiä nämane krörö ni nibubti, akwa nin ngwian namani kwenta jire ietre biandreta ja ütiäreta. Abtä ngwian bkänkä käkwe niebare ietre: Tikwe ngwian bianba ütiädre munye, akwa ngwian ñakare munye biandreta ja ütiäre tie, aiseté ti bike rürümon ütiä munbti ye käikwitekä jabti jökrä, niebare kore kwe ni nibu yeye. ¿Ni nibu ne mdenkwe ni ngwian bkänkä taredi bäri ruen mae? niebare Jesukwe Simónye.

⁴³ Simónkwe niebare mda Jesuye:

Ni bti bäri rürümon ütiä kri käikwitaninkä jabti ngwian bkänkäkwe, ni ye abko käta ngwian bkänkä tarere bäri raba ruen tie, niebare kwe Jesuye.

⁴⁴ Bti meri ye nükani Jesu ngoto bätete, ye Jesukwe mikani ñäräre, käkwe niebare Simónye:

Simón, ti nü gwi ma kanti nete, makwe ti miri ngwarbe jae, käkwe nin ñö bini jire chi tie ja ngoto bätätekrä ti kakrä ngäbti, akwa meri ne nü, käkwe ti ngoto bätäre ja okwä ñöibti, bti rütüta kwe ja dokwä drüenbti, mike ñäräre makwe, btä makwe töbika. ⁴⁵ Erere arato, ti ki gwäkäre mae angwane, nin makwe ti demainiri jire ti kakrä ngäbti kuin, akwa ti ki gwäkäre amne, meri ne nikirabe ti demaine ngotobtä abti kä nuke nere. ⁴⁶ Mdakäre abko, ti nü amne nin makwe olibo köi: ütiä brai kiri ti dokwäbti ti kakrä ngäbti kuin, akwa meri ne abko käkwe ñö rä bäne ütiäte kri kiri ti ngotobti. ⁴⁷ Era metre meri ne käkwe ja mikani ngite kabre Ngöbö rüere bkänä akwa, tikwe niara ngite dininkä jire jökrä btä. Mdenbtä abko tä ti tarere bäri makrä bä mirita kore kwe, ni bti ngwian ütiä käikwitaninkä jabti ngwian bkänkäkwe ye kwrere abko ti tö nibi niei mae Simón, ñobtä ñan angwane ni ngite ñakare bökan diankata nibtä, ni ye abko ñan tä ni tarere dikaro. Abko kore se, niebare Jesukwe Simónye.

⁴⁸ Bti Jesukwe niebare mda meri yeye:

Ma ngite kukwe kämekämenbtä, ye tikwe dininkä jökrä mabtä, niebare Jesukwe ie.

⁴⁹ Abtä ni mda mda nämane siba yete, ye namani niere krörö jae kwärikwäri:
¿Ni noko nire amarebti tä ni ngite denkä nibtä tä niere sere? namanintre niere kore Jesubtä.

⁵⁰ Akwa Jesu abko nikani niere janknu krörö meri yeye:
Ma nibi tödeke kwatibe tibti, köböire kukwe kämekäme btä ma ngite, ye tikwe dininkä mabtä, aisete nänta jäme, niebare Jesukwe ie.

8

Nitre merire Jesu die mikaka

¹ Nebti Ngöbö jatanina nüke gobrane nibti abko kukwe kuin Jesu nikani niere juta krikrite amne juta kiakiate kä Galileate ta temen. Ye ngwane, nitre ja töitikaka Jesube ni jätäbti nibu nämane näin siba ben. ² Erere arato, ni merire merire bren bren mikaninta quinta Jesukwe, ruäre abko btä üai käme juanintari kwe, ye abko nämane näin ruäre. Ni merire nämane näin siba Jesube abko nere: María Magdalabo, María ne mdenbtä Jesukwe üai käme krä kükü juanintari mento. ³ Arato Juana nämane näin siba. Juana ne abko ni iti kädian nämane Chuza merie. Chuza abko ju ngibiabtikä jrei Herodes Antipas kräke. Arato Susana nämane näin siba. Ye ngwane meri mda mda nämane näin kwati siba abko jändrän nämane kwekwe, erere bti nämane Jesu btä nitre ja töitikaka ben die mike.

Dobo ketabkä, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 13.1-9; Marcos 4.1-9)

⁴ Ne ngwane bati ni nünanka juta ketareketare Galilea temen namani nüke ja üekrö kwati ja tuakäre Jesube abko ie Jesukwe kukwe bä mikani krörö: ⁵ Bati ni nikani iti nura metekä. Nura metaninkä kwe angwane, nura ruäre nikani mate ji ngrabare temen. Nura ye abko ni jatani, käkwe rätäbare jökräbti. Bärire mda abko nukwä jatani, käkwe kwetani jökrä kän. ⁶ Nura ruäre abko nikani mate jäkwatabi temen abko nükani mure, akwa dobo nötare dikaro, aisete ngrötaninkä jökrä. ⁷ Nura ruäre abko nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite, ye abko nükani mure arato, akwa kökrä ye abko rirabare bäri jötrö nura mu yebti ta, käkwe kämikani. ⁸ Akwa nura nikani mate dobo kuinte, ye abko nükani mure amne rirabare tuärebe, bti ngwä nikani nebe btä btä amne datire datire ngwä namani gre ketarike. Ne abko nakaninkä kore, niebare Jesukwe ni kwatiye kore.

Ye btäräbe, Jesukwe ñäkäbare jume ja dibti krörö mda ni kwati yeye:

Nire nire käta ti kukwei nuen, ye abko olo tärä ne ngwane, ti kukwei ne ketate ja olote kwe, kukwe ne rükadre gare kuin munye abkokäre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ñobtä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 13.10-17; Marcos 4.10-12)

⁹ Jesukwe kukwe bä mikani kore ne ñan nükani gare nitre ja töitikaka benye, käkwe niebare ie:

Makwe kukwe bä miri, ye abko dre bä miri kore makwe yere, niebare kwetre Jesuye.

¹⁰ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ngöbö rükadre gobrane ño nibti abko tä tiebe, akwa Ngöböta mike gare munye, akwa ni mda mda abko ie Ngöböta mike gare ñakare, aisete tita kukwe bä mike kore, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö rabadre bare abkokäre:

Nebtä nikradre bäri kwetre, akwa kukwe ño ñan jatadre metre ietre amne ni kukwei nuadre bäri kwetre akwa, ñan rükadre gare ietre, *Isaías 6.9*
abkokäre tita kukwe bä mike kore ietre, Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe niebare ni nebtä ye kwrere.

Dobo ketabkä tä dre niere abko nere

(Mateo 13.18-23; Marcos 4.13-20)

¹¹ Kukwe nini tikwe ye abko tä kukwe krörö bä mike: Ngöbö Kukwei abko nura kwrere. ¹² Amne nura nikani ngitiekä ji ngrabare temen, ye abko ni ruäre tä Ngöbö Kukwei nuen akwa, diablu tä kite, käta Ngöbö Kukwei ye denkä jökrä töite, ni ye käkwe ñan Ngöbö Kukwei mikadre era amne ñan rabadre dianintari abkokäre, mden nini tikwe ye. ¹³ Amne ni ruäre abko käta Ngöbö Kukwei nuen amne käta nebe nuäre btä kare ngäbti. Ni ye abko nura nikani mate jäkwatabi ye kwrere, ñobtä ñan angwane nura nikani mate jäkwatabi abko ngätri ñan nämane bökan, ye kwrere jire ni ruäre tä Ngöbö Kukwei kaen ngäbti, bti bä jötrö tä tödeke Ngöböbti. Tädre niken ja tare nike tödekabtä Ngöböbti amne käta Ngöbö Kukwei kiteta temen, bti tä nikenta ja jiebti. ¹⁴ Amne ni ruäre abko tä Ngöbö Kukwei nuen, akwa tä nakwen bäri jändrän kä nebtä jiebti amne, tä ngwian tarere bäri amne jändrän nuäre nuäre kä nebtä yebtä tä ja kite, ye abko käta ngökö. Ne aisete ni ye abko nura nikani mate kökrä tukwätetukwäte ngätäite amne ngatani, ye tä nakenkä ni yebtä, aisete nura ngatani ngwä

namani ñakare, ye kwrere jire ni ye tā sribi nuene ñakare Ngöbökrä. ¹⁵ Akwa nura nikani ngitiekä dobo kuinte, ye abko ni tōi kuin amne tā biare, kätä Ngöbö Kukwei nuen angwane, tā ketete dime jabtä amne tā nünenkä dite btä. Ni ye abko nura ngwäta neme kuin ötata kabre, ye kwrere jire ni yeta jändrän kuin nuene Ngöbökrä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

*Jesukwe ja kukwei bä mikani ñotra kwrere
(Marcos 4.21-25)*

¹⁶ Jesukwe niebareta:

Ni ñakare jire iti kätä ñotra jutra mike abti tā jue miketa kaja täni. Erere arato, ñan tā mike jän täni jae, akwa ñotra jutra mikata angwane, mikata üräbtä käin trä rabadre ngitie jökrä gwita temen, ni jökrä gwi, ie kä rabadre tuen abkokäre. ¹⁷ Ye kwrere arato, tita kukwe jire jökrä dirire kaibe tiebe mune mtare, akwa batira jire munkwe mikadi gare ni jökräye. Erere arato, kukwe diribare tiebe tikwe, batira jire rabadre gare metre ja ngwäreki jökrä. ¹⁸ Ne aisete olo ketete kuin ti kukweiye munkwe, ñobtä ñan angwane nire nire ie Ngöbö Kukwei nuke gare, ye abko ie Ngöbökwä ja Kukwei biandi bäri mda; akwa nire nire ie Ngöbö Kukwei gare ñakare, ye abko ie Ngöbö Kukwei gare kiakia abko Ngöbökwä diandikä jökrä kän. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja tōitikaka benye.

*Nire abko Jesu mräkä era metre
(Mateo 12.46-50; Marcos 3.31-35)*

¹⁹ Ye ngwane, Jesu meye amne etbakantre abko nikani jiebtä ja tuakäre ben angwane, ni nämane kwati Jesu bäre temen, aisete niaratre ñan namani nebe Jesu kanti. ²⁰ Angwane ni iti kärke niebare Jesuye:

Ma meye amne ma etbakantre tā ju bäre nokote abko tō nibi blitai mabe, niebare kwe ie.

²¹ Jesukwe niebare ni jökräye:

Nire nire tā Ngöbö Kukwei nuen, erere tā mike täte, ni ye abko ti meye tikwe amne ti etbakantre tikwe era metre, niebare kwe.

*Jesukwe müre amne ñö mikani kwekbe
(Mateo 8.23-27; Marcos 4.35-41)*

²² Abti bati Ñö Okwä Kri Galilea kanti Jesu nakwani rute, kärke niebare nitre ja tōitikaka benye:

Brän ñö okwä kwärä sekri, niebare kwe.

Ye erere nikanintre. ²³ Nikanintre ñöbti angwane, Jesu nikani kibien. Batibe müre jatani mate ribi krübäte ñö okwä ye kanti, ye abko namani ñö kite jökrä rute, aisete ru jatani niken ñöte nguse se kwrere. ²⁴ Yebtä abko nitre ja tōitikaka ben nikani gaenkrö, kärke niebare ie: jDirikä, ni kite niken ñöte nguse! niebare kwetre Jesuye.

Angwane Jesu nukaninta krö, kärke ñäkäbare müreye amne ñöye. Ye btäräbe, müre amne ñö namani kwekbe jökrä. ²⁵ Bti Jesukwe niebare nitre ja tōitikaka benye:

¿Munta tödeke kwatibe Ngöböbti ya ño yere? niebare kwe ietre.

Akwa niaratre abko namani nekwetekä krübäte amne tōi ñan namani krütare, kä namani niere jae kwäräkwäri:

¿Ni ne abko ni ño amarebti tā ñäke müreye amne ñöye amne, tā niara kukwei mike täte se? namani niere jae kwäräkwäri.

*Ni Gadarabo btä Jesukwe üai käme juanintari mento
(Mateo 8.28-34; Marcos 5.1-20)*

²⁶ Nebti niaratre nikani janknu rute ñöbti nebe kärke Gadarete Ñö Okwä Kri Galilea kwäräkrä. ²⁷ Jesu nämane rute, nikani jate angwane, jata yete ni nämane iti abko btä üai käme nämane abko jatani Jesu ngäbti. Raire abko ni ye nämane dän kite ñakare jabtä amne nämane nüne ñakare gwi, akwa nämane nüne rökabti. ²⁸ Jesu jatabare ie angwane, nikani ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngwäreki, kärke ngratebare kri krörö:

Jesu, Ngöbö Kri Kä Käinbti Odei, zye ñöbtä ma kite ti nike nete ye? Makwe ñan ti miika ja tare nike abko ti tō nibi ribei mae, namani niere Jesuye.

²⁹ Üai käme rikadre mento btä abko Jesukwe niebarera ie, aisete namani ñäke krikri kore. Batire batire üai käme nämane niken ni yebtä angwane, ñan gitidre künken, abkokäre kise amne ngotokwä mäkäte nämane jökrä ie kadenanbti, akwa nämane kadena ötoe jökrä angwane, üai käme nämane niken ngwena kä kaibete. ³⁰ Ni ye abko ie Jesukwe niebare:

¿Ma kä ño? niebare kwe ie.

Angwane üai kämentre kärke niebare mda ie:

Ti kä Kabre, niebare kwetre.

(Ja kä Kabre, niebare kwe, ñobtä ñan angwane üai käme nämane kabre btä aisete.)

³¹ Ye mden kākwe ñan ja juamna kā ja tare nikakrā te Kā Timonbti Jesuye. ³² Ye kānti abko mtü nāmane kabre krübāte mröre bā kāmīme ngudrebtāta, aise te ūai kāmēnkwe ja juamna mtü yebtä Jesuye, erere Jesukwe juani mtübtā. ³³ Ūai kāmē nāmāne niibtā, ye abko nikani mento btā, bti nikani mda mtü kabre yebtä. Ye btārābe mtü kabre ye nikani betekā jōkrā ja jiebti kā btā motokwāre, nikani ngitiekā jōkrā ñōte, kānti müre neketani jōkrā.

³⁴ Nitre mtü ngibiaka abko okwābti kukwe nakaninkā kore. Yebtä abko niaratre nikani betekā ngitie, kā nikani kukwe ye niere jōkrā juta ngrabare temen amne juta bāre mento arato. ³⁵ Abtä kukwe nakaninkā ño abko ni kwati nūkani tuen, kānti nikanintre nebe Jesu kānti angwane, ni btā ūai kāmē nāmāne abko nikani mento, ni ye abko kākwe dān kitani jabtā amne kā namani ruenta kuin bti nāmāne tākānintbe Jesu ken, btā namanintre angwane, kā jūrā namani kri btātre. ³⁶ Angwane ni btā ūai kāmē nāmāne ye abko namaninta quinta ño abko nitre tuakatuaka namani niere jōkrā ni mda mdaye. ³⁷ Yebtä abko, Jesu di kri krübāte gani kwetre, aise te kā jūrā namani kri nitre Gadarabobtä, aise te jōtrō ngwarbe Jesu rikadre kā mdabti abko namanintre ribere ie. Ye erere Jesu nakwaninta rute nitre ja tōitikaka benbe, bti nikaninta.

³⁸ Akwa Jesu ngāmi nikenta, kānenkri ni btā ūai kāmē nikani mento ye abko Jesu rikadre ngwena jabe abko namani ribere Jesuye, akwa niara rabadre jirekābe yete, Jesukwe niebare ie. Angwane Jesukwe niebare krōrō mda ie:

³⁹ Nānta jirekābe ja gwiriete amne Ngōbōkwe dre nuni makrā, ye erere makwe nie jōkrā ni mda mdaye. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Ye erere bkānā, Jesukwe dre nuenbare niara krāke, erere nikani niere jōkrā juta ngrabare temen.

Jesukwe Jairo ngānkān mikaninta nire amne meri bren abko mikaninta quinta kwe (Mateo 9.18-26; Marcos 5.21-43)

⁴⁰ Yebti Jesu nikani nebeta Nō Okwā Kri Galilea kwārākri mda angwane, ni nāmāne kwati ngibiare ngābti, aise te kā namani nuāre btātre Jesu kare ngābtita. ⁴¹ Ye btārābe ni kādian nāmāne Jairo nūkani Jesu kānti. Jairo abko nāmāne sinagoga dānkiene juta yete abko jatani, nikaninbe ngitiekā ngukudokwābti temen Jesu ngotobtä ja mikakāre bobre btā, kā namani Jesu ngwen kisere nebe ja gwiriete. ⁴² Ngānkān itibe kwe abko ie kā kwā jātābti kubu abko jatani krūte kān, aise te namani Jesu ngwen ja kānti. Ye erere Jesu nikani angwane, ni nikani kwati krübāte ben, kā namani kete dime ja ngātāite, namani ruen ie.

⁴³ Angwane nitre nikani kwati Jesube, ye ngātāite meri nāmāne nāin iti siba abko kā kwā jātābti kubura nāmāne bren dbā tibiere abko kisete nāmāne ja tare nike amne, ngwian nāmāne kwe, erere ganinte jōkrā kwe krākābtā jakrā akwa, ñakare namani nōkrōta nitre krākā biankaye. ⁴⁴ Te meri ye abko nikani, kākwe krōtabare ja ken Jesu trōkri, kākwe dān Jesubtä nuānintbā tiebe kōrābtā. Ye btārābe namaninta quinta batibe se kwrere.

⁴⁵ Angwane Jesukwe niebare:

¿Nirekwe dānkā nuribtā tibtä ye? niebare kwe.

Akwa ni jōkrā namani ja rükente. Abtä Pedrokwe niebare Jesuye:

Dirikā, ni kwati nibi ma kete dime ja ngātāite, kā nibi ma kitekā nekwāre, sekwāre. ¿Ye ñobtä abko nirekwe ma nuribtā ma nibi niere yere? niebare Pedrokwe ie.

⁴⁶ Akwa Jesukwe niebareta mda:

Ni iti kākwe ti nuribtā tikwe garī, ñobtä ñan angwane Ngōbō di tā tibtä abko niki ruāre mento tibtä, nibi ruen tie, niebare kwe.

⁴⁷ Angwane meri ye kākwe ja rükandrete ño mda ñan namani nūke gare ie, akwa kā jūrā namani btā. Abtä namani grūekā jōkrā ngrabare, nikani, namani ngukudokwābti temen Jesu ngotobtä ja mikakāre bobre btā angwane, ñobtä Jesu nuānintbā kwe amne namaninta quinta ño abko niebare jōkrā kwe ni jōkrā ngwārekri Jesuye. ⁴⁸ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Ti mrākā, makwe tōdiri kwatibe tibti, kōbōire ma nibirate quinta, aise te nānta jāme, niebare kwe meri yeye.

⁴⁹ Jesu nāmāne blite kore angwane, sinagoga dānkien ye jiebti ni mdara jire nūkani kukwe ngwena, kākwe niebare ie:

Ma ngānkān kūrera makān. Makwe ñan dirikā nika mda, niebare kwe ie.

⁵⁰ Blitabare kore kwe, ye jarabare Jesuye angwane, Jesukwe niebare:

Ma ñan rekwetaka ngābākre jiebti jakān, akwa makwe tōdeka kwatibe janknu tibti angwane, ma ngānkān rabadita quinta, niebare kwe ie.

⁵¹ Yebti nikanintre nebe gwi angwane, Jesukwe Pedro, Santiago, Juan amne meri bati ye rün amne meye aibe tuanimetre niken nebe gwi jabe. ⁵² Angwane ni jōkrā nāmāne meri bati krūtani ye uliere amne müaire krikri be gwi, btā Jesu namani. Akwa niarakwe niebare ietre:

Ngäbäkre merire ye kürera munta nütüre, akwa tä kibien, aiseite munkwe ñan müai mda, niebare kwe ietre.

⁵³ Akwa meri ye krütani bkänä namani gare ietre, aiseite namanintre Jesu kôtaire jökrä.

⁵⁴ Akwa Jesu nikani, kâkwe meri ngwäkä ye kani küdehti, bti ñäkäbare krörö kwe ie:

Ti ngänkän, ¡Ñäin krö! niebare Jesukwe ie.

⁵⁵ Ye btäräbe üai nukanintabe btä, aiseite nukanintabe nire angwane, nukaninbe tákänintbeta krö, bti Jesukwe bukamna mräkäye. ⁵⁶ Meri bati mikaninta nire kore Jesukwe, yebtä abko rün amne meye ñan töi namani krütare mda. Akwa kukwe nakaninkä ño, ye abko ñan kädriedre jire kwetre ni mda mdabe, Jesukwe niebare ietre.

9

Jesukwe nitre ja töitikaka ben juani Ngöbö kukwei dirire

(Mateo 10.5-15; Marcos 6.7-13)

¹ Yebti Jesukwe nitre ja töitikaka ben ni jätähti nibu ükaninkrö, bti Ngöbö die biani kwe ietre üai käme bätäkä ngwarbe juantarikrä mento amne ni bren bren mikakräta kuinta arato. ² Bti Ngöböta gobrane ni ngätäite kädriedre Ngöböhti, ie ti tö aiseite. ⁴ Ju mdente mun raba nünentbe, ye aibe kánti mun raba. Mun ñan rika ju kwatirekwatire te, akwa mun raba ju kwatibe te, abti mun rikata. ⁵ Akwa juta kánti mun ñan ka tö raba ngähti ni mdakwe, ye kánti munkwe kä mikaka, akwa munkwe dobro mnü ngrükate ja ngotöhtä, nitre ye ara jire ngite Ngöböye ja töi jenbti bä mikakrä ietre, niebare Jesukwe ietre.

Mun ñan rika tribe ngwena jire chi mda jabtä ji ngrabarekäre abko krörö: Mun ñan rika mökän amne kra ngwena jae. Erere arato, mun ñan rika mrö, ngwian amne dän mda ngwena jae, ñöbtä ñan angwane munkwe tödekadre Ngöböhti, ie ti tö aiseite. ⁴ Ju mdente mun raba nünentbe, ye aibe kánti mun raba. Mun ñan rika ju kwatirekwatire te, akwa mun raba ju kwatibe te, abti mun rikata. ⁵ Akwa juta kánti mun ñan ka tö raba ngähti ni mdakwe, ye kánti munkwe kä mikaka, akwa munkwe dobro mnü ngrükate ja ngotöhtä, nitre ye ara jire ngite Ngöböye ja töi jenbti bä mikakrä ietre, niebare Jesukwe ietre.

⁶ Ye erere nitre ja töitikaka Jesube nikani juta kwatirekwatire kä ngrabare temen kukwe kuin Jesubtä ye kädriere amne, nikani ni bren bren miketa kuinta arato.

Jesu abko nire jrei Herodes tö namani gai

(Mateo 14.1-12; Marcos 6.14-19)

⁷ Kukwe namani nakenkä kore Jesu köböire, ye gani Herodekwe angwane, nire köböire nämane nakenkä ñan namani nuke gare ie, ñöbtä ñan angwane Ngöbökre Juan Bautista mikaninta nire abko ni ruäre namani niere Jesubtä. ⁸ Akwa Ngöbö kukwei niekä kira kädian nämane Elías abko nukaninta ni ruäre namani niere. Mdakäre abko, Ngöbö kukwei niekä kira mda abko nukaninta nire, ni mda namani niere Jesubtä. ⁹ Abtä Herodekwe niebare:

¿Tikwe Juan dokwä tikakamna, aiseite ni ye ñakare Juan amarebti nire abko btä blitata krübäte dikaro kore ne? niebare Herodekwe.

Yebtä abko Herodes tö namani ja tuai Jesube.

Jesukwe ni mili krärike bukani

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Juan 6.1-14)

¹⁰ Abti nitre juani ja kukwei ngwianka Jesukwe ye nukaninta jökrä Jesu kánti angwane, dre dre nuenbare kwetre, ye erere niebare jökrä kwetre Jesuye. Abti Jesukwe käräbare jenena angwane, nikani ngwena kä kaibete juta Betsaidate. ¹¹ Akwa Jesu nikani ye abko ni kwati kâkwe gani angwane, nikani niaratre jiehti amne, Jesukwe kani ngähti kuin, bti Ngöböta gobrane ni ngätäite, yebtä Jesukwe blitabare bentre amne ni bren bren abko mikaninta kuinta kwe. ¹² Yebti kä jatanina dere angwane, nitre ja töitikaka Jesube ni jätähti nibu nikani, kâkwe niebare ie:

Nita kä kaibete nete, jändrän ñakare kwetadre, aiseite nitre se juenta jökrä jadüke amne mrö kânene jae juta kântikánti sete kä ngrabare temen, niebare kwetre Jesuye.

¹³ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Niaratre buka munkwe, niebare kwe ietre.

Abtä niebare kwetre ie:

¿Banta kunrikebe amne gwata krobube nikwe, se abko biandre ño ietre? ¿Ni kwati se kräke, ni rikadre mrö kökö ya? niebare kwetre mda Jesuye.

¹⁴ Ye ngwane abko, ni brare aibe nämane mili krärike jire, akwa Jesukwe niebare mda nitre ja töitikaka benye:

Nitre ye mika tákänintbe gre ketebu bti ni jätä jätä ja täritäri, niebare kwe ietre.

¹⁵ Ye erere Jesu kukwei mikani täte kwetre, kâkwe nitre mikani tákänintbe jökrä temen temen. ¹⁶ Bti Jesukwe ban kunrike amne gwa krobu diani kisete, kâkwe nikrabare kä kâmbti, kuin niebare kwe btä Ngöböye, bti ñäkänintbe kiakia kwe, bti biani kwe nitre ja töitikaka ben yeye dräidre ni kwati yebti. ¹⁷ Angwane ni jökrä kâkwe mröbare, namani trinetrine, bti ban amne gwa oto namaninte abko ükaninkrö kutia kwä jätähti kubu jire.

Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwé, niebare Pedrokwe

(Mateo 16.13-19; Marcos 8.27-29)

¹⁸ Yebti bati Jesu nämáne blite kaibe Ngöböbé angwane, nitre ja tóitíkaka ben námáne yete ben abko ie niebare krörö kwe:

¿Ti ne abko nire nieta ni mda mdakwe tibtá? niebare kwe.

¹⁹ Angwane nitre ja tóitíkaka ben kákwe niebare ie:

Ma abko Juan Bautista nükáninta nire nieta ni ruárekwe amne ni mda abko káta ma Elías nükáninta niere mabtá. Akwa ni mda abko tá niere Ngöbö kukwei nieká kirakira mda mda abko nükáninta nire nieta kwe mabtá, niebare kwetwe ie.

²⁰ Jesukwe niebare mda ietre:

¿Amne mun abko káta ti nire niere tibtá? niebare kwe ietre.

Angwane Pedro abko kákwe niebare Jesuye:

Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara, niebare kwe ie.

Jesu müre ketadi, niebare káne kwe

(Mateo 16.20-28; Marcos 8.30-9.1)

²¹ Pedrokwe niebare kore, abtá Jesukwe niebare mda ietre:

Akwa kukwe ye abko ñan niedre jire kwetwe ni mda mdaye, niebare kwe ietre.

²² Bti Jesukwe niebare krörö ietre:

Nitre unbre ji dokwáte, nitre blitaka Ngöböbé ni mda mda diäre dánkien amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikátre, kákwe ti Ni Ká Nebtá Ngobo ne mikadi ja tare nike kri amne tró kwitadi kwetwe tie, kákwe ti müre ketadi, akwa köbömákäre angwane, ti rükadita nire, niebare kwe nitre ja tóitíkaka benye.

²³ Yebti Jesukwe niebare ni jókrá námáne yete yeye:

Nire nire tö ja tói mikai kwatibe nánkrá tibe, ni ye abko tö dreje jakrá abko raba káikwitéká jabti amne, köbö kwatirekwatire ja kwata raba ruentari tare ñakare ie núnakäre tikrá abko jata ti jiebtí, ²⁴ ñobtá ñan angwane nire nire tö ja kwata ngibiai jen jakrá abko krütadi kárekäre, erere rabadi kárekäre Ngöbö okwá báre mento. Akwa nire nire krütadi ti dokwäre abko rabadi dianintari núnakäre kárekäre Ngöböbé. ²⁵ Ye abko, ni rabadre jándrán jókrá bkáne kabre ká nebtá, akwa ni krütadre angwane níkwé ñan núnandre mda Ngöböbé, ne útiäre abko dre rükadre nie. ²⁶ Ne aisete, nire nire káta ti rükente amne kukwe dirita tikwe ne rükente angwane, ti Ni Ká Nebtá Ngobo ne jatadita angwane, tikwe ni ye rükandite arato. Ti jatadita angwane, ti jatadita ja di kri bá nuárebti amne Ngöbö di kri bá nuárebti, erere arato angele deme Ngöbökwé bá nuárebti. ²⁷ Akwa mun tá nete ne ruäre ngámi krüte, kánenkri Ngöböta gobrane ño nibtá, ye abko munkwe tuadi ja okwá jenbti abko ti tö nibi niei metre munye, niebare Jesukwe ni jókrá námáne yete yeye.

Jesu bá nikwitani

(Mateo 17.1-8; Marcos 9.2-8)

²⁸ Jesukwe kukwe niebare kore, yebti kwáirare Jesu níkani ngitiobti blitakäre Ngöböbé angwane, Pedro, Santiago amne Juan níkani siba ben. ²⁹ Jesu námáne blite Ngöböbé, te batibe ngwäre bá níkwitani jene amne dán btá abko trá namani ngwen búrere mera trá bá kwrere. ³⁰ Ye btárábe ni nibu namani gökóká yete blite Jesube. Ni nibu ye abko Moisés amne Elías. ³¹ Niaratre námáne ye báre temen ká trá namani kuin bá nuäre amne Jesu tádi Jerusalén, kánti náinta ká káinbti abko btá námáne blite ká ye kánti. ³² Ye ngwane abko Pedro, Santiago amne Juan okwá namani doboko köbö kiseté angwane, batibe nükáninta ngwáte angwane, Jesu bá dite amne nuäre tuani kwetwe. Erere arato, Moisés amne Elías tuani kwetwe. ³³ Ni nükani nibu Jesu kánti, ye jatanina níkenta angwane, Pedrokwe niebare Jesuye:

Ti Dánkien, nita nete abko kái nibi nuäre tibtá, aisete ma tö ne ngwane, nunkwe ju mikadi kiakia komá munkrá: kwati makrá, kwati Moisékrá amne kwati Elíákrá, niebare kwe.

Pedro abko kákwe ñákábare kore akwa, drebtá námáne blite abko ñan námáne gare ie.

³⁴ Pedro námáne blite kore, ye btárábe müta jatani jüben niaratrebti angwane, ká júrá namani krübáte niaratre nimábtá. ³⁵ Angwane müta yete ni kukwei jarabare krörö ietre:

Ni ne abko ti Odei tikwe. Ne mden tikwe dianinká jakrá, aisete niara kukwei nua munkwe abko ni kukwei namani kore mütrate.

³⁶ Ni kukwei jarabare kore angwane, ni nibu ye níkaninta angwane, Jesu aibe namaninta kaibe. Kukwe nakaninká kore, ye abko nitre ja tóitíkaka Jesube kákwe tuani, akwa úkani kaibe kwetwe jakrá, aisete ká ye ngwane niebare ñakare kwetwe ni mda mdaye.

Jesukwe úai káme juanintari ngábákrebtá

(Mateo 17.14-21; Marcos 9.14-29)

³⁷ Jesu nämane ngitiobti nitre ja töitikaka nimäbe, bti jändrinane jataninta motokwäre angwane, ni nükani kwati ngäbti. ³⁸ Ni kwati ye ngätäite ni nämane iti käkwe ngratebare jume, käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, ti ngobo ngörä itibe tikwe noko jakwe tuen kanti tikrä abko tita ribere kisere mae, ³⁹ ñobtä ñan angwane üai käme ie niarata neketete, käta mike ngrente kri amne, btäräbe tä kä ötöte bti amne tä kitekä nekwäre, sekwäre amne däbe tä neme betekä kadate. Erere arato, ñan tä nebe gibiekä, ye abko tä mike ja tare nike tikän. ⁴⁰ Abtä nitre ja töitikaka mabe käkwe üai käme juandretari mento btä abko tikwe ribeba kisere ietre, akwa üai käme ñan rikaba mento ietre, niebare kwe Jesuye.

⁴¹ Abtä Jesukwe niebare ietre:

¡Aingwaree, ti moto iko munbtä! Mun ye ño abko moto kämekäme dikaro abti munta tödeke ñakare dikaro Ngöböbti ye. ¿Ti rabadi kä nuäi mda munbe amarebti ye? niebare Jesukwe.

Ye btäräbe Jesukwe niebare mda:

Ngäbäkre ye ngwen tie, niebare kwe.

⁴² Ye erere, ngäbäkre jänikani nebe ja ken Jesube angwane, üai kämenkwe kitaninta temen amne kä ötäninteta bti kwe, akwa Jesukwe ngratebare üai kämenbti, btäräbe ngäbäkre ye namaninta kuinta angwane, Jesukwe bianinta rünye. ⁴³ Ngöbö di kri köböire ngäbäkre namaninta kuinta, yebtä abko ni jökrä ñan töi namani krütare.

Jesu krütadi niebare bobukäre kwe

(Mateo 17.22-23; Marcos 9.30-32)

Ni jökrä ñan töi namani krütare kore angwane, Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

⁴⁴ Olo ketete kuin ti kukweye munkwe amne munkwe ñan käikwitaka jabti. Jötrö ti, Ni Kä Nebtä Ngobo biandi müre ketadre ni mda mdaye, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁵ Akwa dre niebare kore kwe, ye abko ñan nükani gare nitre ja töitikaka benye, ñobtä ñan angwane kukwe niebare Jesukwe, yebtä abko Ngöbö ngämi töi tikekä, aiseté ñan nükani gare ietre. Mdakäre abko, namaninta ja gaire kukwe ye ngwiantarita Jesuye, aiseté namaninta kwekbe jökrä.

Nire bäri ütiäte niebare Jesukwe

(Mateo 18.1-5; Marcos 9.33-37)

⁴⁶ Ye ngwane abko, nitre ja töitikaka Jesube mden bäri ütiäte, abkobtä nikani ja kwete kwärikwäri mda. ⁴⁷ Angwane nämane töbike ño, ye gani btä Jesukwe. Abtä Jesukwe ngäbäkre chi käräbare, mikani tākänintbe ja ken kwe, ⁴⁸ bti niebare krörö kwe ietre:

Nireta ütiäte ñakare ni mda mda okwäte ngäbäkre chi ne kwrere, ye nireta kaen ngäbti ti käbti, ye abko ti ara jire kata ngäbti kwe amne, nireta ti kaen ngäbti ja dänkiene, ye abko Ngöbö ti juanka abko kata ngäbti kwe arato. Ne aiseté mun jökrä ngätäite, nire nire tuen ütiäte ñakare munye, ni ye abko bäri ütiäte Ngöbö ngwärekre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Nireta rüre ñakare Jesu rüere abko tä nekete Jesukri

(Marcos 9.38-40)

⁴⁹ Angwane Juan abko käkwe niebare:

Dirikä, nunkwe ni tuaba iti üai käme juentari ma käbti, akwa niara tä nekete ñakare nibe, aiseté ñan üai käme juandretari mda kwe ma käbti, nunkwe nieba ie, niebare kwe Jesuye.

⁵⁰ Abtä Jesukwe niebare mda:

Nireta sribire ñakare mun rüere, ye abko tä nekete munkri, aiseté munkwe ñan sribi ye kwrere dokwä takä mda kän, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ni juani gre ketamä bti ni jätä Ngöbö Kukwei kädriere

⁵¹ Abti Jesu rikadreta kä känbti abko köböi jatani nuke ja ken, aiseté niarakwe ja töi mikani kwatibe nikeneta Jerusalén. ⁵² Angwane Jesukwe ni juani ruäre ja käne kä känene juta Samariate nünantbekrä jae. Akwa ⁵³ Jesu nämane näin Jerusalén kukwäre, ye gani nitre Samariabokwe angwane, Jesu kani ngäbti ñakare kwetre, ñobtä ñan angwane nitre israelita amne nitre Samariabo nämane rüre jabe kwärikwäri aiseté. ⁵⁴ Nitre Samariabo käkwe ñan Jesu kani ngäbti, ye gani Santiagokwe amne Juankwe angwane, niebare kwetre Jesuye:

Dänkien, niaratre ñan tö ma kain ngäbti, ye dokwäre Ngöbökwé ñukwä kä känbti juandre käkwe nitre se gadrekä jökrä abko nunkwe kärädre Ngöböye, ¿ie ma tö nibi ya? niebare kwetre ie.

⁵⁵ Abtä Jesu nikwitaninte, käkwe mäträbare btätre. ⁵⁶ Yebti nikanintre juta mdate.

Ni rikadre Jesu jiebti abko tare

(Mateo 8.19-22)

⁵⁷ Niaratre nämane dikekä ji ngrabare angwane, ni iti käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ma näin mdente erere, ye kanti ti rikai siba mabe, niebare kwe.

⁵⁸ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Nukro känsenta, kwe kä mkä tarä nünankrä amne, nukwä nikenkä käinta abko juda tarä kwe nünankrä arato, akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne abko kwe kä ñakare jire chi jadükakrä. Ne aisete ma tö jatai tibe ne ngwane, ma rabadre juto biare nüne ti kwrere arato, niebare kwe.

⁵⁹ Bti Jesukwe niebare ni mdaye:

Brän tibe, niebare kwe ie.

Akwa ni ye abko käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ti tuemetre nikenta ken ja gwiriete, abti ti rün krütadi, tikwe doboi mikadi, ye täbti ti näin mabe, niebare kwe ie.

⁶⁰ Abtä Jesukwe niebare ie:

Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärekrei, ye tuemetre ni ngwäkäre doboi mike. Ma abko Ngöböta gobrane ño nibtä, ye abko ma rika kädriere ni mda mdabe, niebare Jesukwe ie.

⁶¹ Abti ni mdara jire käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ti tö rikai mabe akwa, ti ngämi niken känenkri ti tö rikai ja tuaita niere ti mräkäye, niebare kwe.

⁶² Abtä Jesukwe niebare ni neye:

Ni sribikä tä niken dobro tikekä aradorebti akwa tä nikrenta ja jiebti, ye ñan tä sribire kuin metre, aisete sribi rabai ngwarbe, aisete nire nire töita niken jändrän mda mda jiebti, ni ye kwrere abko ñakare kuin sribikä kä gobrankrä Ngöbökwetä. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

10

Jesukwe ni juani gre ketamä bti ni jätä Ngöbö Kukwei kädriere

¹ Yebti ni Dänkienkwe ni mdara jire dianinkä gre ketamä bti ni jätä. Jesu rikadre juta mdente mdente, ye kánti Jesukwe ni ye juani nibu nibu ja känenkri. ² Akwa käne abko ni kwati nämane juto biare kukwe kuin mike era, abkötä kukwe bä mikani krörö, käkwe niebare ietre:

Nura nena biare kabre ötare, ye kwrere ni kwati tä juto biare ngwiandre Ngöböye, akwa sribikä ñakare bökän, aisete sribi Bkänkä Ngöbö käkwe sribikä mda mda juandre jötör sribire abko munkwe ribe ie. ³ Akwa mun nän. Obeja ngäbälita niken lobo ngätäite, ye kwrere tita mun juen ni krübäte krübäte ngätäite. ⁴ Mdakäre abko, mun rika angwane, mun ñan rika ngwian ngwena jabtä. Mun ñan rika kra ngwena jae amne mun ñan rika sabato mda ngwena jae. Erere arato, munkwe ñan kä gate ngwarbe köbö ngwentari ji ngrabare ni mda mdaye nünankäre raire ji ngrabare.

⁵ Akwa ju mdente mun rika nebe, kánti munkwe köbö ngwiantari käne, käkwe nie krörö: Kä jäme Ngöbökwé raba munbtä, nie munkwe. ⁶ Angwane ni nünanka gwi yete tädi biare kä jäme Ngöbökwé ye kaen ngäbti ne ngwane, kadi ngäbti kwe; ñakare ne ngwane, ñan kadre ngäbti kwe. ⁷ Ju mdente mun raba, ye kánti mun raba nünentbe. Munkwe ñan ja kwita ju mda mdate. Mdakäre abko, mrö mden mden kwetata kwetere, erere te mun buka angwane, munkwe kweta, ñobtä ñan angwane ni sribikä abko ie sribi ütiä biandre abko erere munkwe mrödi sribi munkwe ütiäre. ⁸ Erere arato, juta mdente mun raba, ye kánti mrö mden mden te mun buka, ye munkwe kweta jäme jökrä. ⁹ Angwane ni bren bren tarä juta yete ne ngwane, munkwe mikata quinta amne, Ngöbö kebera nüke gobrane ngätäite abko munkwe nie ietre.

¹⁰ Akwa juta mden kánti mun raba angwane, nitre yete käkwe ñan mun ka ngäbti, yebtä abko mun rikata jibti ñäkäre kwärä krörö: ¹¹ Dobro mnü juta munkwete nete neketaninkä nun ngotobtä abko nunta ngrükete mun ngwärekrei jökrä nete. Ne abko mun ñan tö Ngöbö kukwei kain ngäbti, aisete mun ara jire ngite Ngöböye ja töi jenbti bä mikakrä, ye raba gare munye. Akwa Ngöbö kebera nüke gobrane mun ngätäite, ye raba gare munye, aisete munkwe nie kore ietre. ¹² Akwa köbö mrä näire, nitre Sodomako käkwe ja tare nikadi, yebti ta nitre nünanka juta yete käkwe ja ngie nuadi abko ti tö niei munye, niebare Jesukwe nitre juani kwe yeye.

Jesukwe ñäkäbare nitre israelita rüere

(Mateo 11.20-24)

¹³ Bti Jesukwe niebare mda:

¡Aingwaree mun nünanka juta Corazinte amne juta Betsaidate! Mun bobre jakän, ñobtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare nuenbare tikwe mun ngätäite, ne kwrere nuendre juta Tiro amne Sidón kánti, akräke nitre yete käkwe ja töi kwitadreta Ngöbö kwäre amne, dän ngutu jüräre kitadre kwetere jabtä amne rabadre takänintbe ngübrunte ja moto ulire kukwe kämekäme nuenbtä bä mikakrä.

¹⁴ Ye mden kisete, Ngöbökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökwe mun nünanka juta Corazínte amne juta Betsaidate mikadi ja tare nike bäri kri nitre nünanka juta Tirote amne Sidónte ye kräke. ¹⁵ Amne mun nünanka juta Capernaúmte, ma kánti nete tikwe sribi kri ñan tuabare nuenbare kabre, ¿yebtä Ngöbökwe mun mikadi bäri ütiáte, munta nütüre ya? Ñakare, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe mun ye kitadiká kä ja tare nikakrä kánti.

¹⁶ Yebti Jesukwe niebareta mda nitre juani kwe yeye:

Nirekwe mun kukwei mikadre era ye kákwe ti ne ara jire kukwei kadi ngäbti; akwa nirekwe ñan mun kukwei mikadre era, ye abko ti ne ara jire ñan kukwei kadi ngäbti kwe amne nire ñan tö rabadre ti kukwei kain ngäbti, ye abko Ngöbö ti juanka ñan kadi ngäbti kwe. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ni juani gre ketamá bti ni jätä nünaninta Jesu kánti

¹⁷ Abti nitre gre ketamá bti ni jätä juani Jesukwe ye jatani nüketa mda angwane, kä namani nuäre krübäte btátre, kákwe niebare Jesuye:

Dánkien, nunkwe üai káme juantariba mento nibtä angwane, ma kábti üai káme nibi nun kukwei mike táte jökrä kore, niebare kwetre ie.

¹⁸ Angwane Jesukwe niebare ietre:

Munta kukwe era erere niere, ñobtä ñan angwane merata trä ngitieká jötrö, ye kwrere Satana kä káinbti jataninbe timon sribi munkwe köböire, rababa tuen tie. ¹⁹ Ye abko, üai káme krübäte tbi kwrere amne dribe kwrere, kräke tikwe ja di biani munye ganainkäre amne, mun rüe Satana kákwe ñan mun mikadre bren, abkokäre tikwe ja di biani munye ganainkäre. ²⁰ Akwa üai káme káta mun kukwei mike táte, ye munkwe ñan käi ngwian nuäre bäri jabtä, akwa munkwe nünandre käre käre Ngöböbe, aiseté mun käi nena tikani taräbtä kä káinbti, ye abko bäri käi ngwian nuäre jabtä munkwe, niebare Jesukwe ietre.

Jesu aibe ie Rün gare metre

(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Yebti, Ngöbö Üai Deme namani táte Jesubtä, köböire kä namani nuäre kri btä, kákwe niebare:

Ti Rün, ma abko kä káin amne kä temen Dánkien. Tita ma káikitekä, ñobtä ñan angwane nitre bikaka töbtä krikri abko okwáte makwe kukwe metre makwe ye rükaninte, akwa ni bobre bobre töi ñakare ñakare ruen ie abko ietre makwe mikani gare, ma tö namani ño, erere makwe nuenbare. Yebtä tita ma káikitekä, niebare Jesukwe Rün Ngöböye.

²² Yebti nitre náma Jesu kukwe nuen, ye ie Jesukwe niebare mda:

Ti Rün kákwe jändrän jökrä mikani gare tie amne ti abko nire ngobo era metre gare ñakare ni mda mdaye, akwa ti niara Odei ne aibe ie niara gare amne ti tö rabare mikai gare nire nireye, ye erere ie rabadi gare, niebare Jesukwe.

²³ Yebti Jesu nikwitaninte, kákwe niebare kaibe nitre ja töitikaka benye:

Tita sribi kuin nuene bátäkä ngwarbe, ye abko munta tuen ja okwä jenbti, ye munkwe käi ngwian nuäre kri jabtä, ²⁴ ñobtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare tuata munkwe, ye abko nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira amne jrei kwati kirakira tö namani tuai, akwa tuani ñakare kwetre. Erere arato, ti kukwei nuata munkwe, ye niaratre tö namani kukwei nuai, akwa erere kukwei nuani ñakare kwetre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ni Samariabo moto kuin

²⁵ Yebti bati, Kukwe Biani Ngöböke Moiséye diriká námáne iti, namani nünaninkä krö, kákwe kukwe ngwianintari ja gakäre Jesube, kákwe niebare ie:

Diriká, ¿tikwe dre nuendre köböire ti rabadre nüne käre käre Ngöböbe? niebare kwe Jesuye.

²⁶ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¿Kukwe Biani Ngöböke Moiséye btä mata ñäke, ye káta dre niere arato? niebare kwe ie.

²⁷ Angwane diriká ye kákwe niebare:

Ngöbö Kukweita niere krörö: Makwe ma Dánkien Ngöbö tare ja üai ngöi jökrä, ja di ngöi jökrä amne ja töi ngöi jökrä. Erere arato, mata ja tarere au, ye kwrere makwe ni mda mda tare arato, nieta Ngöbö Kukweibtä, niebare kwe Jesuye.

²⁸ Jesukwe niebare mda ie:

Kukwe era erere nini makwe. Ye kwrere makwe nuendre ne ngwane, ma rabadi nüne käre käre Ngöböbe, niebare kwe ie.

²⁹ Akwa Kukwe Biani Ngöböke Moiséye diriká kákwe kukwe ngwianintari, yebti tö namani bikai deme, kákwe niebare Jesuye:

¿Ti mräkä mden abko tikwe taredre metre ruen? niebare kwe mda Jesuye.

³⁰ Abtä ni menteni amne ni rüe abko ni mräkä metre, ye Jesukwe bä mikani, käkwe niebare krörö ie:

Bati ni nämane iti Jerusalén, nikani motokwäre juta Jericó kukwäre angwane, batibe nitre gokä jatani, käkwe jändrän goibare jökrä kån amne, dån btä dianinkä jökrä kån kwetre, bti metani kwetre, namani bä ngwäkäre angwane, mikaninte jite kwetre se kwrere, bti ngitiani. ³¹Ye ngwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre jatani iti ji ye arabebti angwane, ni bä ngwäkäre nämane jite. Yebtä okwä mata namani akwa, nikani mobe menteninta temen bäre se kwrere, bti nikani janknu ta. ³²Yebti ni levita sribikä ju blitakrä Ngöböbe jatani iti mda, nükani ja ken ni bä ngwäkäre yebe angwane, mikani ñäräre jirekåbe kwe, akwa nikani janknu ta arato.

³³Akwa yebti ni jenena Samariabo jatani iti mda ji ye arabebti abko okwä mata namani ni bä ngwäkäre btä angwane, namani ruen bobre ie, ³⁴käkwe krötabare ken, bti olibo kõi amne uba döi mikani trämbti kwe kräkäi mikakäre amne träin mrianinte kwe, bti mikani buro jakwebti kwe, bti nikani ngwana nebe ju ni basakakrä kanti. Ye kanti ngibiabare kwe ye näire. ³⁵Yebti jändrän dekä angwane, ngwian ganaindre köböbu näre ye ni Samariabo käkwe biani ju bkänkäye, käkwe niebare ie: Makwe ni ne ngibia tikrä. Nane makwe ngwian gate bäri mda niarakrä ne ngwane, ti jatadita, käkwe ütiä biandi mae, niebare kwe ie. Abko kukwe nakaninkä kore. ³⁶Ne aisete ni iti goibare nitre gokäkwe angwane, ni nikani nimä. ¿Nitre nimä ye ngätäite, ni mden käkwe ni mda tuani kanti ja mräkä kwrere ruen? niebare Jesukwe ie.

³⁷Angwane Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikä käkwe niebare mda Jesuye:

Ni ie ni bren namani ruen bobre, ye abko käkwe ni bren tarebare mräkä kwe kwrere, niebare kwe.

Abtä Jesukwe niebare ie:

Ni Samariabokwe kukwe nuenbare kuin mräkä mdakrä, ye kwrere nån nuene arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Dre bäri ütiäte niebare Jesukwe

³⁸Yebti Jesu nikani janknu ta nitre ja töitakaka benbe amne nükani juta mdate, kanti meri iti kädian nämane Marta nämane nüne. Marta ne abko käkwe Jesu kani ngäbti ja gwiriете. ³⁹Marta etba nämane iti abko kädian nämane María. María ye abko nikani, namani tåkänintbe Jesu ngotobtä Jesu kukwei nuen. ⁴⁰Akwa Marta abko namani sribi kabre gwita ye aibe btä töbike, aisete namani sribire janknu, bti nikani, käkwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ¿ti mräkäkwe ti mirite sribire kaibe, se ütiäte ñakare makrä ya? Niara juen jötrö ti die mike, niebare kwe Jesuye.

⁴¹Akwa Jesukwe niebare mda ie:

Marta, ma nibi töbike krübäte dikaro sribibtä, kä nibi ma nike. Erere arato, jändrän keta kabre, btä mata töbike, ⁴²akwa jändrän ketetibe bäri ütiäte, ye mden abko Mariakwe kånäniri jakrä, käta ti kukwei nuen. Ye abko ni ñakare jire abko rabadre denkä kån. Abko kore se, niebare kwe Martaye.

11

Blitadre ño Ngöböbe

(Mateo 6.9-15; 7.7-11)

¹Bati Jesu nämane blite Ngöböbe kä mda kanti, käkwe blitabare ünän angwane, ni iti ja töitakaka ben abko käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, blitadre ño Ngöböbe abko Juan Bautistakwe diribare nitre ja töitakaka benye, aisete makwe diridre nunye arato, niebare kwe Jesuye.

²Abtä Jesukwe niebare ietre:

Mun rika blite Ngöböbe angwane, munkwe nie krörö:
Ti Rün kä käinbti, ma kä aibe raba mikani ütiäte ni jökräkwe.
Jakwe gobrane nun ngätäite nete.

Ma tö dreye kä käinbti, erere tä neme bare mae kä käinbti, erere raba bare mae kä nebtä nun ngätäite arato abko nunta ribere mae.

³Köbö kwatirekwatire makwe mrö bian täte nunye.

⁴Nun ngite kukwe kämenbtä ye denkä mento nunbtä, ñobtä ñan angwane ni mda mda tä ja mike ngite nun rüere, käre nunta den jabti ta köbö kwatirekwatire.

Amne kukwe kämekäme tö nun nuaite ja käne ma rüere, ye kanti makwe ñan nun jie ngwian, abko munkwe blita kore Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

⁵Bti Ngöböta juto biare ni kukwei kaen ngäbti, ye abko Jesukwe bä mikani, käkwe niebare krörö mda ietre:

Nane mun kukwe muko jatadre iti kä ruäre deo, käkwe niedre: Ja mräkä, ban ngwen kumä ütiädre tie, ⁶ñobtä ñan angwane gwä ti kukwe muko nü basare jire tie, akwa bukakrä ñan nebe tie. Abtä ti ki ban tärire mae, tikwe ñan ja gaidre krübäte abkokäre, niedre kwe mae. ⁷Angwane ni tädre gwi käkwe ñan niedre: Ti nibira jänbti ngäbäkrebbe, aisete ti ñan raba nainkröta krö jändrän biankäre mae, aisete makwe ñan ti nika, niedre ñakare jire kwe kukwe kare ngäbti. ⁸Akwa niara ñan kädriedre blo, abkokäre rükadre krö amne jändrän jökrä kärädre ie kukwe mukokwe, ye erere biandre jökrä kwe ie. Ye abko ñan niara kukwe muko, aisete nuendi kore kwe akwa, ñan ñäkädre rüere abtä rabadre ja gaire, abkokäre nuendi kore kwe.

⁹Blitadre Ngöböbe, ye mdenbtä abko ti tö kukwe mda niei krörö munye arato: Käre munkwe jändrän kärä Ngöböye amne Ngöbökwé biandi munye. Erere arato, munkwe jändrän känántari Ngöbö kánti amne kwandi munye. Erere arato, nita neme jukwebtä jändrän kärere ni mdaye, ye kwrere käré munkwe jändrän kärä jukwebtä Ngöböye angwane, Ngöbökwé jukwe tikadi, käkwe biandi munye, ¹⁰ñobtä ñan angwane nireta jändrän kärere, ye erere bianta ie amne, nireta jändrän känéntari jakrä, ye erere tä kwen ie amne, nireta ñäke jukwebtä abko ietre Ngöböta jukwe tike amne tä jändrän bien ietre.

¹¹Mdakäre abko, Ngöböta jändrän bien kore, yebtä abko ti bike kukwe bä mike krörö mda: ¿Mun mden ngäbäkrebbe rünre, ie ngäbäkreta gwa kärere kwetadre jae angwane, tä tbi krübäte bien kwetadre ie? ¹²Erere arato, ¿mun mden ngäbäkrebbe rünre, ie ngäbäkreta kwi mrüke kärere angwane, tä dribe bien kwetadre ie? Ni ñakare jire iti käta jändrän krübäte bien ngäbäkrebbe kweye. ¹³Mun abko moto käme, akwa ngäbäkrebbe munkwe, ie jändrän kuin bian gare munye. Se abko mun Rün kä känbti bäri moto kuin munkrä abko ie munkwe niara Üai Deme kärädre angwane, biandi kwe munye. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

*Beelzebú nämane Jesubtä nie namani rüere
(Mateo 12.22-30; Marcos 3.20-27)*

¹⁴Abti bati ni iti btä üai käme nämane, käkwe kukwe ötani abko btä Jesukwe üai käme juantari mento. Ye erere üai käme nikani mento btä angwane, namani bliteta kuin. Yebtä abko ni kwati ñan töi namani krütare mda. ¹⁵Akwa ni ruäre namani niere:

Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, ye mden käkwe ja di biani niaraye abko diebti tä üai kämekäme juentari mento se, namani niere Jesubtä.

¹⁶Akwa era metre Jesu namani sribire Ngöbö diebti rabadre era kräke, abkokäre Ngöböta kä känbti käkwe sribi kri ñan tuabare nuendre niaratre okwäbti Ngöbö nämane ben bä mikakäre abko ni ruäre namani kärere Jesuye.

¹⁷Angwane nitre namani töbike blo Jesu rüere, ye ganina btäre Jesukwe. Abtä niebare kwe ietre:

Juta amne ni mräkä mden erere käta ja ñäketbe ketebu rükäre jabe kwärikwäri, ye abko tä ja juen ngwarbe au. ¹⁸Ye kwrere abko, ¿Satana amne üai käme kwekwe käkwe ja ñäkärethe ketebu jene jene ja rüere au, ye angwane tädre dite ya? Ñakare. Ye abko, tita üai käme juentari Beelzebú diebti munta niere tibtä, ye mdenbtä abko tita ñäke kore. ¹⁹Üai käme dänkien kädianta Beelzebú, diebti tita üai käme juentari mento munta niere tibtä, aisete ¿nitre reketaka munkri ye abko ie nireta ja di bien üai käme juantarikrä mento abko ti tö nibi ngwiantari munye? Niaratre käkwe mun kitadre ngise ruen tie. ²⁰Akwa tita üai käme juentari mento Ngöbö Üai Deme diebti era metre, ye ngwane Ngöbö nükanina gobrane mun ngätäite abko bä mikata tikwe.

²¹Akwa ti bike kukwe mdara jire niere munye üai kämenbtä abko krörö: Ni dite kri kwe jändrän tarä kabre rükä, bti tä jändrän jakwe erere ngibiare kuin jäme gwi abko üai käme kwrere. ²²Akwa ni mda bäri dite ti kwrere jatadre rüere, käkwe ganaindre kwäräbe angwane, jändrän rükä ni ditekwe, bti tädre tödeke abko diandrekä jökrä ni dite ye kän amne jändrän kwekwe diandrekä jökrä kän, bti drädre jökrä jabtü kwe.

²³Ye abko nire nire ñan tä nekete tibe, ni ye abko tä rüre ti rüere amne, nire nire ñan tä sribire gwaire tibe abko tä sribi tikwe metekä jirekäre tikän, niebare Jesukwe.

*Üai käme tä niken mento, bti tä nüketä nibtä
(Mateo 12.43-45)*

²⁴Yebti Jesu nikani blite krörö mda üai kämenbtä:

Ni iti btä üai käme tädre nüne, abti üai käme ye juandretari mento btä, üai käme rikadre ngwarbe kwäräkwarä kä känene jadükakrä jae kä kaibete, akwa kä ñan kwandre jire chi ie jadükakrä, abtä rabadre töbike krörö: ¡A! Ni nämane ju kwrere tikwe abko te ti nämane nüne, ye kánti ti bike nikenta, üai käme rabadre nütüre. ²⁵Ye erere bkänä, üai käme ye rikadreta ni ye kánti, rabadreta yete angwane kä sökaninkä merebe gwita temen amne kä ükaninte kuin gwita, kwrere jire ni ye kwandre üai kämeye. ²⁶Angwane jötrö ngwarbe üai käme ye

rikadre betekä, käkwe üai bäri kämekäme niarakra känändre kra kükü mda ja mukore, bti rikadre nüenta jökrä ni yehtë. Üai käme ye rabadrera nüenta kore ni yehtë angwane, ni ye rabadre ja tare nike bäri krübate mda üai käme kisete, niebare kore Jesukwe ni jökräye.

²⁷ Jesu nämane blite kore, ye btäräbe meri nämane iti ni mda mda ngätäite käkwe ñäkäbare jume ja dibti mda:

Ma meye kwe ma därebare amne ma mikani kianbtä kwe, meri ye abko Ngöbö diebti abko kä nuäre kri btä, niebare kwe.

²⁸ Abtä Jesukwe niebare:

Nire nire tä Ngöbö Kukwei nuen amne tä mike täte, ni ye abko Ngöbö diebti käta neme bäri nuäre btä abko ti tö nibi niei, niebare kwe.

*Sribi kri ñan tuabare käräbare Jesuye
(Mateo 12.38-42; Marcos 8.12)*

²⁹ Yehti ni nikani ja üekrö bäri kwati mda Jesu bäre temen angwane, Jesu nikani niere krörö ietre:

Mun nünanka kä ne ngwane abko moto kämekäme, abtä tikwe sribi kri ñan tuabare aibe nuendre mun okwäbti, ie mun töta nebe, akwa sribi kri ñan tuabare ye tikwe ñan nuendre jire chi mun okwäbti, munta ribere ye kwrere. Akwa Ngöbö nämane Jonäbe, käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare Jonäkra, ye kwrere aibe Ngöbökwete bä mikadi mun kräke, ³⁰ ñöbtä ñan angwane kukwe nakaninkä Jonäbta käkwe nitre Nínivebo töi kwitani, abtä Jonäs kukwei mikani era kwetere, ye kwrere Ngöböta sribire era metre ti Ni Kä Nebtä Ngobo köböire abko Ngöbökwete bä mikadi metre munye.

³¹ Erere arato, Ngöbökwete kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, jreina nünanka mobe mötarikri* nükani kira basare jrei Salomónye ye käkwe mun kitadi ngise arato, ñöbtä ñan angwane Salomón nämane kukwe töbtä töbtä niere, ye jreina mobe jatani kukwe nuen jakrä, akwa tita nete abko bäri ütiäte kri Salomónkra abko mun ñan tö ti kukwei nuai, aisete rakadikä kore munbtä. ³² Erere arato, munta nüne kä ne ngwane abko, btä Ngöbökwete kukwe ükadite kä mrä angwane, nitre Nínivebo käkwe mun kitadi ngise arato, ñöbtä ñan angwane Jonäke Ngöbö kukwei niebare angwane, nitre Nínivebo käkwe ja töi kwitani Ngöböbtä, käkwe Ngöbö kani ngäbti, akwa tita nete abko bäri ütiäte Jonäkra, käta Ngöbö kukwei niere munye abko mun ñan tö kukwei nuai amne mun ñan tö ja töi kwitai Ngöböbtä, ye dokwäre abko Ngöbökwete kukwe ükadite munbtä, niebare Jesukwe.

*Jesukwe kukwe bä mikani ñotra jutrabtä
(Mateo 5.15; 6.22-23)*

³³ Bti Jesukwe ja bä mikani ñotra jutra kwrere, käkwe niebare mda:

Ni ñakare jire iti käta ñotra jutra mike, abti tä mike kä mkäte nguse. Erere arato, ñan tä mike kaja täni, akwa tä mike üräbtä käin, ye abko ni rikare gwäkäre angwane, kä rabadre tuen kuin nie abkökäre. ³⁴ Ye kwrere ma okwä abko ñotra kwrere nikrakrä ja bäre temen, aisete ma okwä kuin ne ngwane, käta tuen kuin mae. Ye kwrere abko makwe nünandre metre, ie Ngöbö tö ne ngwane, ni ie kä tuen kuin käta dikekä metre ñotra träbti, ye kwrere ma rabadi nüne kä ngwen Ngöbökwete. Akwa ma okwä bren angwane, kä ñan raba tuen kuin mae ne ngwane, mata kä ikote. Ye kwrere abko makwe kukwe kuin Ngöbökwete mikadre ngwarbe jae ne ngwane, ma töi rabadi käme amne ma rabadi nüne kä ikote Ngöbö rüere. ³⁵ Ne aisete munkwe ja ngibia kuin au, ñotra trä kuin tä munkwe ne ngwane, munta kä trä ngwen Ngöbökwete, ye ngwane mun ñan rabadre kä ikote Ngöbö rüere. ³⁶ Munkwe ja töi mikadre nüne metre Ngöbö ngwäreki angwane, munkwe ñan nünandi kä ikote kwrere amne, ji Ngöbökwete rabadi gare kuin munye, kä trä kuin tuen nie ye kwrere ne ngwane, munta kä ngwen Ngöbökwete amne kä iko ñakare mun töibtä, aisete jändrän jökrä Ngöbökwete rabadi gare kuin munye, käta nebe tuen kuin ñotra träte munye ye kwrere. Abko kore se, niebare Jesukwe.

*Jesukwe ñäkäbare nitre bariseoye amne nitre dirikäye
(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 20.45-47)*

³⁷ Jesukwe blitabare ünän angwane, ni bariseo käkwe ngwiani mröre ja kanti. Ye erere Jesu nikani, namani tākänintbe mesabtä mda. ³⁸ Akwa ni rikadre mröre, känenkri köbötikadre käne ja ngibiakäre dbe Ngöbö ngwäreki nämane ükaninte nitre israelitakwe, erere Jesukwe köbötikani ñakare. Yehtë abko bariseo ye ñan töi namani krütare Jesubtä. ³⁹ Abtä Jesukwe niebare ietre:

Mun bariseo abko baso amne siä bätäteta btäräta aibe amne terita abko tä nebe dobrore kwrere jire, aisete mun töita gobtä amne mun töi kämekäme. ⁴⁰ Mun töi ngitiekä ñakare

* 11:31 Jreina nünanka mobe mötarikri. Jreina ne abko nämane gobrane kä kädian nämane Saba kanti. Kukweta tikani btä 1 Reyes 10.1-13 yehtë.

metre Ngöbö Kukweibtä. ¿Ngöbökwé mun ngrabare dātebare, kākwe mun tōi, mun moto dātebare ñakare arato ya? ⁴¹ Munkwe jändrän jakwe bian ni bobre bobre die mikakrä, ye ngwane mun tōi rabadi merebe arato baso amne siä bātäteta btārīta amne terīta arato ye kwrere, niebare Jesukwe bariseoye.

⁴² Bti Jesukwe niebare:

¡Aingwaree mun bariseo! Kāre munta kri mu chi, ütiāte ñakare kādianta menta amne kri mda mu kādianta ruda amne kri mu mda mda kuin kwetadre amne kuin krākāre, akwa ütiāte ñakare ükekrō keta jātā, bti munta mike keteti jenena biandre Ngöbökrā. Akwa jändrän bāri kuin ütiāte nuendre ni bobre krāke amne Ngöbö taredre abko erere munta nuene ñakare. Ye kwrere jändrän bāri ütiāte abko munta nuene ñakare, aīsete munkwe jändrän ketebu ye nuendre amne mikadre tāte keteti munkwe, akwa jändrän bāri ütiāte abko nuendre bāri munkwe.

⁴³ ¡Aingwaree mun bariseo! Kāre ja tākrā ni ütiāte ütiāte krāke sinogogate, kānti mun tōta nebe rabai kāre ja mikakrä ütiāte. Erere arato, ni mda mdakwe mun mikadre ütiāte jae, kākwe köbö ngwiandretari kāne munye ji ngrabare mrō rūrūmoinkrä kānti, ie mun tōta nebe ja mikakrä ütiāte.

⁴⁴ ¡Aingwaree mun bariseo! Kā ni doboi mikakrä, kānti kā ükateta kuin ruāre, aīsete dobo mikani gare ñakare amne, ni raba dikekā jāme bti ta abtä ja mikata ngite amne tā dbe ñakare Ngöbö ngwārekri, ye kwrere jire mun bā kuin metre, akwa munta ni mda kite ja mike ngite abko gare ñakare ni mda mdaye, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

⁴⁵ Abtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moīseye dirikātre nāmane yete abko iti kākwe niebare Jesuye:

Dirikā, mata ñāke kore, ye abko mata ñāke nun rūere arato, niebare kwe.

⁴⁶ Akwa Jesukwe niebare mda ie:

¡Aingwaree mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moīseye dirikātre! Kāre munta tribe mike kabre ni mda mda trōbtā, tā nebe doboko krübāte krāke, akwa nin munta die mike jire chi abko krōrō: Kukwe ükateta kabre nuendre ni jōkrāye munkwe, ye abko tribe doboko kwrere, akwa munta ja kukwei mike tāte ñakare jire chi, niaratre kitakāre kukwe kuin nuene Ngöbökrā.

⁴⁷ Erere arato, nitre Ngöbö kukwei niekā kirakira kāmikani mun mrākākwe abko doboibti kā ükateta kuin munkwe. ⁴⁸ Ye abko, mun mrākākwe kukwe nuenbare abko dbe munkrä tuen munbtā, aīsete mun mrākākwe ni Ngöbö kukwei niekā kirakira kāmikani amne mun abko tā doboi ükateta kuin nuāre, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁹ Munta tōbīke kore, ye mdenbtā abko Ngöbö tōbtā kri kākwe niebare: Tikwe ja kukwei niekā niekā juandi amne ja kukwei ngwianka ngwianka tikwe juandi arato, ye abko mūre ketadi ruāre amne ruāre abko jiebti rikai kisere mikakāre ja tare nīke. ⁵⁰⁻⁵¹ Ne aīsete nitre ti kukwei niekā dārie metaninkā temen, yebtä Ngöbökwé kukwe ükadite munkrä abko krōrō: Nitre Ngöbö kukwei niekā kirakira kāmikani Abel nāire nebebe Zacarīas nāire. Zacarīas ye abko kāmikani kwetre ñukwā grā amne ju blitakrä Ngöböte te ruāre. Abtä Ngöbökwé kukwe ükadite niaratre kāmikakabe. Erere arato, yebtä Ngöbökwé kukwe ükadite ni kā ne ngwanebe abko ti tō nibi niei munye, niebare Jesukwe ietre.

⁵² Bti Jesukwe niebare mda:

¡Aingwaree mun Kukwe Biani Ngöbökwé Moīseye dirikātre! Munta kukwe era metre Ngöböbtā rükente ni mda mda kāne. Mun ñān tō kukwe era metre mikai gare kuin jae amne mun ñān tā dirire era metre arato ni mda mdaye, aīsete rükadre ño Ngöbö kānti ñān rükadre gare ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe.

⁵³ Nebti Jesu nikaninta mda angwane, nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moīseye dirikātre moto namani romon krübāte Jesu kukweibtä. Abtä nikanintre kukwe ngwentari kabre Ngöbö kukweibtä ie, ⁵⁴ ye abko Jesukwe ja kitadre au kö okwāte ja kukweibtä, abtä kitadre ngise kwetre, abkokāre namanintre kukwe ngwentari kore ie.

12

*Nikwe ñān bikadre deme, niebare Jesukwe
(Mateo 10.26-31)*

¹ Ye ngwane ni jatani nūke ja ükekrō bāri kwati mda Jesu kānti, aīsete ni namani kwati krübāte, kā namani ja kitekābe kwārikwāri. Angwane nitre ja tōitīkaka Jesube, ie Jesu nikani niere krōrō:

Lebadura mikata bante tā ngitie jōkrā te, ye kwrere jire nitre bariseo tōi kāmekāme, kāta bike kuin deme ye abko kāta ngitie ni mda mda tōite, kāta ni mda mda tōi mike ja kwrere, aīsete munkwe ja ngībia kuin nitre bariseo ngāniene, ² ñōbtā ñān angwane kukwe ñakare jire tiebe abko ni mdakwe ñān gadre. Erere arato, jändrän ñakare jire gore abko ni mdakwe

ñan gadre. ³ Ne aisete jändrän jökrä nieta kaibe munkwe akwa, ni jökrä käkwe kukwe nuadi. Erere arato, kukwe nieta tiebe kaibe gwi munkwe abko kädriedi ji kriibti temen ja ngwärecri jökrä, aisete munkwe ñan bika deme nitre bariseo se kwrere.

⁴ Ye abko, mun ti kukwe muko tikwe, ie ti tö niei krörö: Ni mda raba mun ngrabare aibe kämike, akwa yebti ñan raba jändrän nuene munbtä, aisete munkwe ñan ni mda jürä ngwian jabtä; ⁵ akwa nire jürä ngwiandre era metre munkwe jabtä abko ti bike niere munye: Ngöbö aibe jürä ngwian munkwe jabtä, ñobtä ñan angwane mun krütadre, bti Ngöbö di tärä mun kitakrä kä ja tare nikakrä kanti aisete. ⁶ Akwa mun bäri tare kri Ngöbökwé abko ti bike bä mike krörö munye: Nukwä kiakia rürümointa kwärike abko ütiäre bianta bäri brai, aisete ngwian bianta mnamube ütiäre, akwa nukwä kiakia ye käita nikwitekä ñakare Ngöböti. ⁷ Amne mun ara jire abko dokwä drüen kratirekratire abko tä gare jökrä Ngöböye, aisete Ngöbökrä mun abko bäri ütiäte kri nukwä kabrekabre bti ta, aisete mun raba ja tare nike angwane, munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nikwe ñan Jesu rükandrete

(Mateo 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Bti Jesukwe niebare mda:

Ti tö kukwe krörö niei mda munye: Nire nire tä nekete tibe abko niedre metre kwe ni mda mda ngwärecri, ni ye abko jen tikwe abko ti, Ni Kä Nebtä Ngobo käkwe niedi arato angeletré Ngöbökwé ngwärecri. ⁹ Akwa nire nire käkwe ti rükandrete ni mda mda ngwärecri, ni ye abko gare ñakare tie abko tikwe niedi angeletré Ngöbökwé ngwärecri arato. ¹⁰ Mdakäre abko, ti Ni Kä Nebtä Ngobo, rüere nirekwe ñakädre blo, akwa ja töi kwitadreta kwe angwane, Ngöbökwé kukwe käme ye diandrekäta btä; akwa nirekwe ja dokwä mikadre ribi, käkwe Ngöbö Üai Deme mikadre ngwarbe jae, ye aibe Ngöbökwé ñan ngite diandrekäta jire btä.

¹¹ Mdakäre abko, sinagoga kanti mun järika nitre israelitakwe kukwe ükatekäre amne nitre kritobore ñakare israelitare, ye ngwärecri mun järika kukwe ükatekäre angwane, munkwe blitadre ño jakrä amne munkwe dre niedre, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ¹² ñobtä ñan angwane munkwe dre niedre jakrä, ye abko Ngöbö Üai Deme käkwe mikadi gare munye abko erere munkwe niedi jakrä kritobo ngwärecri, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nikwe ñan töbikadre jändrän bkäne kabre jakrä

¹³ Angwane nitre nämane kwati, ye ngätäite ni nämane iti käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, jändrän namani nun rün mröye, se ti etbakwe dräidre jabtä tibe niere ie, niebare kwe ie.

¹⁴ Abtä Jesukwe niebare ie:

Ja mräkä, ¿nirekwe ti mikani kritobore mun ngätäite jändrän dräikäre munbti amarebti mata niere kore tie ye? niebare kwe ie.

¹⁵ Ni ye tö namani jändrän rünkwe diain kabre jae, aisete Jesukwe niebare mda ietre:

Ni rabadre jändrän bkäne kabre, ñan ye köböire kä rabai nuäre nibtä, aisete mun tö jändrän bkäne kabre jakrä, ye ngäniene munkwe ja ngibia, niebare kwe.

¹⁶ Bti Jesukwe kukwe ye bä mikani krörö:

Bati ni nämane iti abko jändrän bkäne kabre krübäte. Batira jire nura nökanie kwe, abti ngwä ötani kabrekabre kwe. ¹⁷ Yebti ni jändrän bkänkä kabre ye namani töbike mda: Jändrän ngwä ötani kabre krübäte tikwe noko amne ju ñakare tikwe ükakra. ¿Tikwe ükadi mdente? namani nütüre. ¹⁸ Te batibe niebare kwe jae: ¡A! Tikwe dre nuendi nura gare tie. Ju chi tä tikwe nura ükakra noko tikwe dikandite, bti tikwe ju mikadi bäri kri mda ju chi noko täte abko te tikwe mrö noko ükadi jökrä jändrän jakwebe. ¹⁹ Bti tikwe niedi krörö jae au: Ti nena jändrän bkäne kabre amne jändrän nena nünankrä raire tie, aisete mtare mentokwäre ti bike jadüke, ti bike mröre, dö ñaen amne ti bike kä ngwen nuäre jabtä kwäräkwarä mda ruen tie, nütübare kwe. ²⁰ Akwa ye btäräbe Ngöbökwé niebare ie: ¡Ma töi ñakare! Mtare deo ma krütadi angwane, ¿jändränäta ükani kabre makwe, se abko rabadi nirekrä? niebare Ngöbökwé ie.

²¹ Ye kwrere tä nakenkä munbtä. Munkwe jändrän ükadre kabre jakrä kä nebtä, akwa jändrän kuin tä biandre Ngöbökwé munye, ye abko munkwe kändre ñakare jakrä, angwane mun rabadi bobre Ngöbö ngwärecri angwane, kukwe ne kwrere rakadikä munbtä, niebare Jesukwe ni jökräye.

Ñan töbikadre dikaro mröbtä amne dänbtä

(Mateo 6.25-34)

²² Yebti Jesu nikwitaninte, käkwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Tikwe kukwe nini, yebtä munkwe mrö ño kwetadre nünankrä amne munkwe dän ño kitadre jabtä, yebtä munkwe ñan töbika dikaro abko ti tö nibi niei munye, ²³ ñobtä ñan

angwane nita nüne kā nebtā angwane, nūnandre metre Ngöböbe abko bāri ūtiāte mrökrā amne ni ngrabare ye abko bāri ūtiāte dānkrā, aisete munkwe űan töbika krübāte dikaro jändrān yebtä.

²⁴ Ye abko, nukwā kwerbo tā nüne űo, ye mika űārāre munkwe. Kwerbo tā nura nökö űakare, tā ngwā ötö űakare, ju űakare kwe mrö űakrā jakrā, akwa Ngöböta mrö bien kwetadre ietre. ¡Mun abko bāri ūtiāte nukwā krāke, se abko mun Rūn kākwe űan mrö biandre munye ya amarebti munta töbike krübāte dikaro se! ²⁵ Erere arato, munkwe űan töbikadre krübāte dikaro kore, űobtä űan angwane ni tö rabare ja tuai bāri kri, akwa di űakare ja mike niren taiti mda kukwāne. ²⁶ Jändrān ne abko chi akwa, mun di űakare nuenkāre, ¿se űobtä abko jändrān bāri taretare nuendre abko btā munta töbike krübāte dikaro se?

²⁷ Mdakāre abko, ¿űobtä munta töbike krübāte dikaro dānbtā jakrā se? Kri blū tā niren űo, yebtä munkwe töbika. Tā sribire űakare, tā dān dike űakare jakrā, akwa jrei kri Salomón abko nāmāne jändrān jökrā tuāretuāre bkāne, akwa dān tuāretuāre kri blū se kwrere abko Salomónkwe kitani űakare jabtā. ²⁸ Kri blū tā neme jötrö köböitibe, abti jändrinane angwane mikata ngire űukwāte, akwa Ngöböta űkete tuāretuāre. ¿Ye mun abko ie dān űan biandre Ngöbökwē ya amarebti munta tödeke űakare tāte Ngöböbti ye? ²⁹ Munkwe dre kwetadi amne munkwe dre űadi tomnane, yebtä munkwe űan töbika krübāte dikaro amne mun űan raba ulire, ³⁰ űobtä űan angwane ni kwati kā nebtā tā tödeke űakare Ngöböbti abko bāri tā nakwen kisere jändrān ye jiebti. Akwa mun kāta dre mdei nike, ye abko garera jökrā Ngöbö mun Rūn kā kāinbti seye amne niarakwe jändrān ye biandi munye, aisete munkwe űan töbika dikaro jändrān nūnankrā yebtä jakrā. ³¹ Akwa jändrān Ngöbökwē tā kā kāinbti, ye munkwe kánāntari angwane, jändrān jökrā mdei nikata munkwe ye Ngöbökwē biandi munye arato.

*Jändrān kuin kā kāinbti, jiebti ni rankwadre
(Mateo 6.19-21)*

³² Ne aisete mun obeja kiakia tikwe, munkwe űan kā jūrā ngwian jabtā, űobtä űan angwane jändrān jökrā kā kāinbti, kānti Ngöbö mun Rūnta gobrane abko mikani gare ja moto kuinbti kwe munye. ³³ Ye aisete, jändrānta munkwe, ye erere munkwe rūrūmoin jökrā, bti munkwe ngwian drāi ni bobre bobrebtī angwane, Ngöböta jändrān kuin ūtiāte kri ngibiare munkrā kā kāinbti, ye kánāntari jakrā munkwe. Erere arato, jändrān kuinquin ūtiāte krikri rabadre munkrā kā kāinbti, ye munkwe kánāntari jakrā, űobtä űan angwane Ngöböta jändrān kuin ūtiāte kri ngibiare kā kāinbti munkrā, ye kānti ni gore űan rabadre gwi amne kebekwe űan juandre ngwarbe munkān arato, aisete munkwe jändrān ūtiāte kri kā kāinbti kánāntari bāri kabre jakrā. ³⁴ Munkwe nuendre kore, űobtä űan angwane jändrān ūtiāte krikri tādi űkani mdente jakrā munkwe, ye kānti mun töi tādi arato, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Nikwe Jesu ngibiadre ngābti kisere

³⁵⁻³⁶ Bti Jesukwe niebare mda ietre:

Ti bike kukwe mdara jire niere munye abko krörö: Munkwe dān kita biare jabtā amne munkwe űotra jutra mika biare ti ngibiakāre ngābti, ni klābore tā bkānkā ngibiare ngābti ye kwrere, űobtä űan angwane ni mdata ja mike gure angwane, sribikātre bkānkā tā nūke kā ngwen nuāre jabtā, akwa sribikātre kwe abko tā biare ngibiare ngābti jukwe tikakāre ie, ye kwrere munkwe ja mika biare ti ngibiare ngābti. ³⁷ Ye abko, nitre sribikā tā kwen ngwāte bkānkāye, ye abko kāita neme nuāre btā, aisete sribikā kwandre ngwāte bkānkāye ne ngwane, bkānkā ara jire kākwe dān sribikrā kitadi jabtā, bti sribikā kwekwe mikadi tākānintbe mesabtā kwe, mrö mikadi kwetadre kwe ietre mikakāre ūtiāte. Ye kwrere munkwe ti ngibiadre ngābti angwane, ti rükadita angwane, tikwe mun mikadi ūtiāte arato abko ti tö niei metre munye. ³⁸ Ne aisete, nitre sribikā ye bkānkā rükadreta kā ruāre angwane ya o kā ngwen ja ken dekā angwane rükadreta ya, akwa sribikā kwe tā biare ngibiare ngābti, ye abko bāri kāi rabadre nuāre sribikātre yebtä, erere munkwe ti ngibiadre ngābti kisere angwane, bāri kāi rabadri nuāre munbtā arato.

³⁹ Kukwe mdara jire rabadre gare munye arato abko krörö: Ni gore rükadre kā űongwane, ye rabadre gare ju bkānkāye akrāke ju bkānkā kākwe kraidre gwi angwane, jändrān űan goidre jire kán kwe. ⁴⁰ Ni gore rükadre űongwane gare űakare, ye kwrere ti Ni Kā Nebtä Ngobo ne mun tādi ngibiare ngābti űakare angwane, batibe rükadita, aisete munkwe mokre jabtī ti ngibiakāre ngābti, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

*Sribikā kuin amne sribikā kāme, btā Jesukwe kukwe bā mikani
(Mateo 24.45-51)*

⁴¹ Angwane Pedrokwe niebare mda Jesuye:

Ti Dānkien, ¿makwe blitaniri, ye makwe nini kaibe nunkrā ya o makwe nini ni jökrā krāke? niebare kwe ie.

⁴² Angwane ni Dänkien kākwe niebare mda:

Ni sribikā kuin tā biare abko bkānkā tā mikete sribikātre mda mda ngibiare amne mrödre ñongwane erere kāita nūke angwane, tā sribikā mda mda buke. ⁴³ Ni sribikā mikateta ja tāte bkānkākwe angwane, sribi mikateta kisete bkānkākwe erere tā nuene tāte jōkrā, bti bkānkā tā nūketa, kāta kukwe ūkete kuin krāke, ⁴⁴ kākwe ni sribikā kuin kore ye abko mikadi jāndrān jōkrā ngibiabtikā jakrā, aisete kāta neme nuāre btā abko ti tō niei metre munye.

⁴⁵ Akwa sribikā mikadrete sribire ja tāte bkānkākwe ye abko rabadre tōbike krörō: Ti bkānkā ñan rükadreta jōtrō, rabadre nütüre, kā rikadre sribikā mda mda merire, brare ngōtikekā kwārākwārā amne, rikadre mrōre, dō ñaen amne rikadre drōbare jirekābe angwane, ⁴⁶ bkānkā rükadreta ñongwane gare ñakare ie. Ne aisete tādre jāme angwane, batibe bkānkā jatadre nūketa, yebtā abko bkānkākwe mikadi ja tare nike kri, sribikā dokwā ribi mda mda ben.

⁴⁷ Mdakāre abko, ni sribikā abko bkānkā tō dreye gare kuin ie, akwa bkānkā kwe mikata tāte ñakare kwe, aisete metadi tare krübāte kwe. ⁴⁸ Akwa sribikā mda abko, bkānkā tō dreye metre gare ñakare ie, kākwe ja mikadre ngite, yebtā mikadre ja ngie nuen, akwa metadre bā rākā, ñobtā ñan angwane kukwe gare ñakare ie aisete. Ne mden kisete, nire nire abko ie sribi ya, jāndrān mda mda ya bianta kabre, ye ie kārāta bāri mda btā. Erere arato, nirebti tōdekata sribi nuenbtā abko ribeta bāri mda btā, niebare Jesukwe nitre ja tōitikaka benye.

Ni kwati rabadi rüre jabe kwārikwāri Jesu dokwāre

(Mateo 10.34-36)

⁴⁹⁻⁵¹ Yehti Jesukwe niebare mda ietre:

Tikwe ja tare nikadi kri angwane ti krūtadi, akwa ye ngāmi nakenkā, kānenkri ti moto neme nuāre ñakare. Mdakāre abko, ñan ti jatani mun mikakāre nūne jāme jabe kwārikwāri abko munkwe nütü, akwa ti jatani ñukwā bukete mun ngātāite kā nebtā, ye abko ti tō nena tuai jutra ngitiekā. Ti jatani, abtā ni kwati rabadi nikwite ja rüere kwārikwāri. ⁵² Mtare mentokwāre ni ruāre rabadre tōdeke ñakare tibti kākwe rüdi mrākā tōdekaka tibti ben, aisete ni ja mrākāre tādi nūne nirike gwī, ye abko nimā rabadi rüre mrākā nibu rüere. Erere arato, ni nibu ye rabadi rüre mrākā nimā ye rüere. ⁵³ Angwane ngābākre rün rabadi rüre ngobo kwebe amne ngābākre rabadi rüre rün kwebe. Erere arato, meye rabadi rüre ngānkān kwebe amne ngābākre merire rabadi rüre meye kwebe. Ye kwrere arato, bi rabadi rüre bosibe amne bosi rabadi rüre bibe. Ne abko rabadi nakenkā kore munbtā tōdekabtā tibti, niebare Jesukwe nitre ja tōitikaka benye.

Dreta nakenkā rükadre gare

(Mateo 16.1-4; Marcos 8.11-13)

⁵⁴ Bti ni nāmane kwati yete, ye ie Jesukwe niebare mda:

Mütata kite jūben nindrini angwane, ñū rākāndi temen munta niere, erere ñūta nākāen. ⁵⁵ Erere arato, müreta kite mate mōtarikri angwane, kā rabadi ngire krübāte munta niere, erere kāta neme ngire. ⁵⁶ Ye aisete ngwarbe munta bike tōi ñakare, ñobtā ñan angwane jāndrānta tuen kā kāimbi amne kā temenbtā, ye abko tādre dre bā mike tā nūke gare kuin jōkrā munye. ¿Ye ñobtā abko dreta nakenkā kā ne ngwane mun nāire Ngōbō diebti mun okwābti abko tā nūke gare ñakare munye? ¿Ye ñan ngwarbe munta bike tōi ñakare ya?

Nikwe kukwe ūkadrete jōtrō ni rüebe

(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ Mdakāre abko, kukwe raba ja rüere kwārikwāri munkwe angwane, ūkadrete ño kuin, ye erere munkwe ūkate jabe kwārikwāri. ⁵⁸ Akwa nane ma rüekwe ma kita ngise kritobo ñakare israelitareye ne ngwane, ma ngāmi nebe kritobo ngwārekri, kānenkri makwe kukwe ūkate ma rüebe ji ngrabare, mun ñan rabadre kritobo ngwārekri abkokāre, ñobtā ñan angwane ma rabadre kritobo ngwārekri angwane, niarake ma kōbōi biandi guardiaye amne guardiawe ma kitadi ngite kā teri. ⁵⁹ Ye kānti abko makwe ñan ngwian biandre tāte jōkrā ja ūtiāre, kānenkri ma ñan tikadreteta kwe abko ti tō niei munye. Abko kore se, niebare Jesukwe ni nāmane kwati yete yeye.

13

Ni jōkrā kākwe kukwe kāme kitadre temen, bti Ngōbō kadre ngābti

¹ Kā ye ngwane ni israelita nāmane ruāre Jesu kānti yete kākwe niebare ie:

Krīre nitre Galileabo nāmane jāndrān jakwe kāmike kukwadre Ngōbōye, Ngōbō kākikatakāre ju blitakrā Ngōbōbe kānti angwane, Pilatokwe kāmikamna, erere rükā romanobo kwekwe kākwe kāmikani.

² Abtā Jesukwe niebare ni jōkrāye:

¿Nitire Galileabo kāmikani kore, aiseite niaratre abko bāri kukwe kāmekāme nuenkā nitre Galileabo mda mdakrā, munta nütüre ya? ³ Akwa ñakare kore ti tō niei munye. Akwa munkwe ñan ja tōi kwitadre, kākwe ñan kukwe kāme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngābti munkwe ne ngwane, mun rabadi nianinte, kākwe ja tare nikadi kri Ngöbö okwā bāre mento kākēkäre.

⁴ Erere arato, nitre ni jätābti ni kwā, bti ki Siloéte nikani temen, kākwe kāmikani, ¿niaratre ye abko nāmāne Ngöbö Kukwei mike tāte ñakare, abtā nāmāne ja mike ngite bāri Ngöbö rüere nitre Jerusalénbo mda mdakrā, munta nütüre ya? ⁵ Akwa ñakare kore ti tō niei munye. Munkwe ñan ja tōi kwitadre, kākwe ñan kukwe kāme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngābti munkwe ne ngwane, mun rabadi nianinte, kākwe ja tare nikadi kri Ngöbö okwā bāre mento kākēkäre. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

⁶ Yebti nitre israelitakwe ñan Ngöbö kadre ngābti ne ngwane, Ngöbökwē juandre ngwarbe abko mikakāre mokre, Jesukwe kukwe mda bā mikani ietre angwane, nitre israelita krikri bā mikani higo krie kwrere kwe amne Ngöbö bā mikani kā bkānkā kwrere kwe abko krörö:

Bati ni nāmāne iti kākwe higo krie nōkani uba nurai ngātāite. Abti higo ngwā namanina ya abko nikani tuenta, akwa higo ngwā kwani ñakare ie. ⁷ Abtā nura ngībiabtikā nāmāne kwe yete, ie niebare kwe: Higo ne ngwā nena btā ya abko ti nūkani tuen kā komā jire ja tāritāri akwa, ngwāta kwen ñakare tie amne tā kā den ngwarbe jae, aiseite makwe tikaka jirekābe, niebare kwe sribikāye.

⁸ Akwa nura ngībiabtikā kākwe niebare ie: Ti dānkien, makwe higo krie ye tuametre kā nete. Tikwe dobo muandi dokwā bāre temen, bti tikwe abono mikadi btā. ⁹ Ye ngwā rabadi btā akwa, nane ngwā ñan rabadre btā ne ngwane, makwe tikaka ngātrite ta, niebare sribikāwe bkānkāye. Ne abko nakaninkā kore abko erere rabadre nakenkā munbtā. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe meri bren mikaninta kuinta köbö jadükakrā näire

¹⁰ Bati köbö jadükakrā näire, Jesu nikani dirire mda sinagoga angwane, ¹¹ meri bren nāmāne iti yete. Meri ye abko kā kwā jätābti kwā kwāra nikani bren. Ūai kāmē nikani btā, kākwe trö dōtaninkā, aibe kisete ñan namani nūnenkā metre krö. ¹² Meri ye abko nāmāne siba yete, btā Jesu okwā namani angwane, kārābare kwe, bti niebare kwe ie:

Ti mrākā, ma bikera nementa kuinta mtare, niebare kwe ie.

¹³ Bti kise mikani kwe meri bren yebti. Ye btārābe meri ye namani nūnaninkāta metre krö batibe, kā nikani Ngöbö kākitekē kwārākwārā se kwrere.

¹⁴ Yebtā abko, sinagoga ye dānkien namani romon, ñobtā ñan angwane Jesukwe meri bren mikaninta kuinta köbö jadükakrā näire, kākwe niebare ni jōkrāye:

Kā tārā köbö ti sribikrā, aiseite köbö ti ye näire mun bren bren jata ja mikakāreta kuinta, akwa köbö jadükakrā näire, mun bren bren ñan jata ja mikakāreta kuinta, niebare kwe ni jōkrāye.

¹⁵ Abtā ni Dānkienkwe niebare mda ie:

¿Mun ngwarbe ja bā mike kuin! ¿Buey amne buro mākāteta mun itire itirekwe angwane, köbö jadükakrā näire munta tikete ñakare, bti munta niken ngwena tomna ñaen ñakare ya? Mun jōkrā tā niken jāndrān ye ngwena tomna ñaen ye munta sribire ruen tie. ¹⁶ Ye aiseite meri ne jatani Abraham mrākākri. Niara abko bāri ūtiāte jāndrān ye ngwā abko kā kwā jätābti kwā kwāra neketaninte Satanaye abtā bren, ¿se abko ñan diandrekāta köbö jadükakrā näire Satana kisete ya? niebare Jesukwe ietre.

¹⁷ Jesukwe ñākābare kore angwane, Jesu rüē namanintre ja gaire jōkrā, akwa ni mda mda abko btā kā namani nuāre jāndrān kuin nuen namani Jesukwe ye tuare.

Jesukwe kukwe bā mikani mostasa nurai amne lebadura btā

(Mateo 13.31-33; Marcos 4.30-32)

¹⁸ Erere arato, Jesukwe niebare:

¿Ngöböta gobrane ño nibti? ¿Ngöböta kite gobrane nibti, ye abko tikwe bā mikadre dre kwrere ruen munye? ¹⁹ Ngöböta kite gobrane nibti ye abko mostasa nurai chi kwrere. Ni iti kākwe mostasa nurai nōkani ju bāre jakrā abko nikani niren kri krikri kwrere angwane, nukwā namani nūne kri ye küdebtī, ye kwrere jire kāne Ngöböta kite gobrane ni braibe bti, akwa mrā angwane Ngöbö rabadi gobrane ni kwatibti abko bā mikata nura chi yebtā. ²⁰ Ye ngwane Jesukwe kukwe mdara jire bā mikani krörö:

¿Ngöböta kite gobrane nibti ye abko tikwe bā mikadre dre kwrere ruen munye?

²¹ Ngöböta kite gobrane nibti ye abko rabadi niren lebadurata niren ye kwrere abko krörö: Meri iti kākwe lebadura kitani chi arina kabre te, bti mritani kwe abti lebadura nikani arina kabre ye ñāre jōkrā, niebare Jesukwe.

*Jukwe krä chi**(Mateo 7.13-14,21-23)*

²² Yehti Jesu nikani janknu Jerusalén kukwäre mda angwane, nikani dirire juta kwatirekwairite te ji ngrabare. ²³ Angwane bati ni iti käkwe niebare ie:

Ti Dänkien, ¿ni braibe rabadi dianintari ya?

Abtä Jesukwe niebare mda ni jökräye: ²⁴ Munkwe ja di mikä kri rikakäre gwä jukwe krä chite ta, ñobtä ñan angwane mrä ni kwati tö rabadi näin gwä akwa ñan rabadi, ²⁵ ñobtä ñan angwane ju bkänkä käkwe jukwe dikadi jite, ye ngwane mun rabadi ju bäre abko rabadi ju bkänkä ye kärere, kä rabadi niere krörö ie: Ti Dänkien, jukwe tike nunye, mun rabadi niere. Akwa niarakwe niedi munye: Mun gare ñakare tie amne mun kä mdenbo gare ñakare tie, niedi kwe munye. ²⁶ Angwane mun rabadi niere krörö ie: Nunkwe mröbare amne nunkwe tomna ñani gwaire mabe. Erere arato, makwe diribare nun kánti, ¡ye töre ñakare mae ya! munkwe niedi. ²⁷ Akwa ju bkänkä käkwe niedi munye: Mun gare ñakare tie amne mun kä mdenbo gare ñakare tie. Mun kukwe kämekäme nuenkä nän mobe mento tibtä, niedi kwe munye.

²⁸ Ye ngwane abko, Ngöböta gobrane, ye kánti Abraham, Isaac, Jacob amne Ngöbö kukwei niekätre tädi jökrä, btä mun okwä rabadi angwane, munkwe ja müadi krikri be amne mun moto rabadi romon krübäte ju bkänkäkrä, ñobtä ñan angwane mun abko tädi kitaninkä ju bäre. ²⁹ Mun tädi ngwarbe ju bäre, ye ngwane abko nitre nünanka mintokwäre, mötarikri, kä driri amne nindrini abko rükadi jökrä, rabadi tākänintbe mröre gwaire jökrä Ngöböta gobrane ye kánti. ³⁰ Ye ngwane abko, ni ruäre ütiäte kri mtare abko rabadi ni bobre kwrere mrä amne, ni ruäre bobre mtare abko rabadi ütiäte kri mrä. Abko kore se, niebare Jesukwe.

*Jesukwe nitre Jerusalénbo müaibare**(Mateo 23.37-39)*

³¹ Kä ye ngwane abko, nitre bariseo nükani ruäre, käkwe niebare Jesuye:

Herodes tö ma kämikai, aisete nän ngitie mento nete, niebare kwetere.

³² Angwane Ngöbö ñan tö ne ngwane, Herodes ñan rabadre Jesu kämike ja töi jenbti, ye mikakäre gare ietre, abkokäre Jesukwe niebare mda ietre:

Herodes abko nukro känsenta kwrere, ye ie mun nän niere krörö: Mtare, jetbe tikwe üai käme juanditari nibtä amne tikwe ni bren bren mikadita quinta amne münkme tikwe sribidi ünän. ³³ Akwa mtare, jetbe, münkme ti näin sribire janknu ji ngrabare. Abti ti näin nebe Jerusalén, munkwe nie ie, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö kukwei niekä abko ñan krütadre juta Jerusalén bäre mento, aisete ti näin kánti. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

³⁴ Ye btäräbe Jesukwe nitre Jerusalénbo müaiba, käkwe niebare krörö:

¡Aingwaree, mun nünanka Jerusalén nete! Käre munta nitre Ngöbö kukwei niekä müre kete amne nitre juanta Ngöbökwä ja kukwei ngwena abko müre ketata jäbti. Ye abko, kwita ngäbali kiakia ngbiare ja ngike täni, ye kwrere käre ti tö namani mun ngibiai, akwa mun ñan tö namani ti tuai ja ngibiare, ³⁵ aisete ju munkwe nete ne rabadi tökare jökrä mun täbtä abko tita niere munye amne, mtare mentokwäre ti ngämi kiteta, känenkri munkwe ñan ti tuadre jire chi mda, yehti munkwe ti tuadi angwane munkwe niedi krörö:

Ni kitera nuke ni Dänkien Ngöbö käbti raba mikani ütiäte kri abko munkwe niedi ti ngäbti. Abko kore se, niebare Jesukwe.

14*Ni nuen ngrabare abko Jesukwe mikaninta quinta*

¹ Bati köbö jadükakrä näire, Jesu nikani mröre bariseo ütiäte kri kánti angwane, nitre bariseo mda mda namani ngbiaretari kisere kitakäre ngite. ² Angwane ni nämane iti yete abko nuen jökrä ngrabare, aisete nämane bren, btä Jesu okwä namani, ³ käkwe niebare Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätreye amne nitre bariseoye:

¿Köbö jadükakrä näire ni raba ni bren miketa quinta ya, ñakare ya? niebare kwe.

⁴ Angwane niaratre namani kwekbe jökrä. Abtä Jesukwe ni bren käräbare ja ken, mikaninta quinta kwe, bti juaninta kwe. ⁵ Yehti Jesukwe niebare mda nitre bariseoye:

Buro ya o nbi betadrekä nguse munkän köbö jadükakrä näire, ye mun rikadre jötrö ngwarbe dantarita, ye ngwane munta sribire. ¿Akwa ni bäri ütiäte jändränkä abko tikwe mirita quinta abtä ti ngite munta nütüre ya? niebare kwe ietre.

⁶ Angwane nitre bariseo namaninta kwekbe jökrä, ñobtä ñan angwane kukwe kwani ñakare ietre.

⁷ Angwane nitre nubaibare mröre siba abko nikani ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke mesabtä känene jae, bti namani nebe tākänintbe Jesu okwäbti. Abtä Jesukwe kukwe bä mikani ietre, käkwe niebare krörö:

⁸ Nane ni iti rika ja mike gure, kanti ma nūbai kā ngwiankāre nuāre jabtā siba angwane, ja tākrā ni ūtiāte krāke, yete ma űan raba tākānintbe, űobtā űan angwane nane ni mda bāri ūtiāte makrā nūbaibare arato abko jatadre nūke angwane, ⁹ ni mun nūbaikā ye jatadre, kākwe niedre mae: Ja tākrā kanti mata tākānintbe, ye bien ni neye, niedre kwe mae angwane, ma rikadre nebe tākānintbe mrā kōre, ye abko rabadre gaidre kri makrā. ¹⁰ Ne aiseite ma nūbaikā kanti ma rika angwane, ja tākrā mrā kanti ma raba tākānintbe. Yebti ni ma nūbaikā ye jatadre, kākwe niedre krōrō mae: Ja mrākā, ja tākrā ni ūtiātekrā tā mesabtā ne kanti jakwe siba, niedre kwe mae, ye ngwane ma rabadre ūtiāte ni mesabtā ye okwābti abko rabadre bāri kuin. ¹¹ Tita niere kore, űobtā űan angwane nire nire tō bikai kri au abko Ngōbōkwe mikadi bobre amne, nire nire tō ja mikai bobre abko Ngōbōkwe mikadi ūtiāte kri, niebare Jesukwe.

¹² Yebti Jesukwe niebare niara nūbaikā ye:

Makwe mrō sribere kri kā ngwiankrā nuāre jabtā, o ma rika ni mda mda buke mrōte dere, ye ngwane ma kukwe muko, ma etba, ma mrākā mda mda amne nitre ngwian bkānkā kri nūnanka kānime ma bāre temen, ye aibe makwe űan nūbai mrōre jabe, űobtā űan angwane niaratre bukadre makwe ye ūtiāre ma kārādreta kwetre mrōre jae, aiseite makwe mrō biani ye ūtiā biandita kwe mae, aiseite nitre ngwian bkāne kri aibe űan nūbai makwe. ¹³ Akwa ma rika mrō sribere kri kā ngwiankrā nuāre jabtā angwane, makwe ni bobre nūbai. Erere arato, ni bren bren ngrabare, ni nakwente amne ni okwā kā drūnente nūbai makwe mrōre jae angwane, ¹⁴ kā rabadi nuāre mabtā, űobtā űan angwane niaratre űan raba ma buketa jire mrō ye ūtiāre, akwa nitre metre Ngōbō ngwāre kri rūkaita nire kā mrā angwane, ye nāire Ngōbōkwe ūtiā biandi mae. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe kukwe bā mikani ja bukabtā

(Mateo 22.1-10)

¹⁵ Ni metre metre Ngōbō ngwāre kri rūkadita nire, btā Jesukwe blitabare kore, yebtā abko nitre nāmane mesabtā ye ngātāite ni iti kākwe niebare mda Jesuye:

Ngōbō jatadi gobrane ni ngātāite angwane, nire tādi mrōre yete abko btā kā rabadi nuāre krūbāte, niebare kwe.

¹⁶ Abtā Jesukwe kukwe bā mikani ietre, kākwe nitre israelita ūtiāte kri bā mikani ni nūbaibare kānekāne kwrere, kākwe niebare mda:

Yebtā abko ti bike kukwe bā mike krōrō munye: Bati ni iti kākwe mrō sribere kri kwetadre, kākwe ni kwati nūbaimna mrōre jae. ¹⁷ Ye erere mrō namanina biare kwetadre angwane, ni ye kākwe niebare sribikā kweye: Nitre nūbaibare tikwe, ye nān kārere amne makwe nie krōrō ietre: Mrō nibira biare kwetadre, aiseite mun jakwe mrōre, makwe nie ietre, niebare kwe sribikā kweye.

¹⁸ Ye erere bkānā, sribikā ye nikani akwa, nitre nūbaibare abko kwe kukwe mdara jire nāmanena nuendre, aiseite űan rikadre namani niere. Ni iti kākwe niebare: Gwā tikwe kā kūrū abko ti bike niken tuenbti, aiseite ti űan rikadre, ye abko munkwe dian tibti ta, niebare kwe. ¹⁹ Ni mda abko kākwe niebare: Tikwe buey kūrū krā jātā sribikrā jae abko tā sribere kuin ya, űakare ya abko ti bike niken nuente, aiseite ti űan rikadre, akwa munkwe dian tibti ta, niebare kwe. ²⁰ Ni mdara jire abko kākwe niebare: Gwā tikwe ja miri gure, aiseite ti űan rikadre, niebare kwe.

²¹ Angwane sribikā ye nikaninta, kākwe niebareta jōkrā bkānkāye. Abtā sribikā bkānkā moto namani romon krūbāte, kākwe niebare sribikā kweye: Nān jōtrō ji kri ngrabare amne ji krā kiakiabti juta ngrabare nokore ni bobre kānene, ni bren bren ngrabare kānene amne ni okwā kā drūnente kānene. Erere arato, ni nakwente kānene. Ma jata ngwena mrōre nete, niebare kwe sribikāye.

²² Ye erere bkānā, sribikā jananbare. Abti bā raire angwane, sribikā jataninta, kākwe niebare bkānkāye: Ti dānkien, makwe ni kārāmna tie, erere tikwe kārānirira, akwa kā tā ni mda mdakrā, niebare kwe. ²³ Angwane sribikā bkānkā kākwe niebare mda ie: Nān ni mda mda kānene ji ngrabare juta bāre mento sere. Ma jata ngwena nūke nete, űan tō raba kite akwa, ma jata ngwena ni mikakrā bāri kwati gwi ti kanti nete, ²⁴ űobtā űan angwane nitre nūbaibare kānekāne tikwe, ye abko űan rūkadre jire iti mrōre tibe mesabtā, niebare kwe. Ye kwrere Ngōbōkwe mun ūtiāte ūtiāte kārādi nūne ja kanti angwane, nane mun ūtiāte ūtiāte űan rabadre kanti, akwa ni bobre bobre rabadi. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Nire nire tō nāin Jesube kākwe tōbikadre kuin ja kāne

(Mateo 10.37-38)

²⁵ Jesukwe mrōbare űnān kore, bti nikani ta angwane, ni nikani kwati jiebti. Abtā niara nikwitaninte, kākwe niebare ietre:

²⁶ Nire nire tō nāin tibe rabakāre ja tōitikaka tibe abko kākwe ti taredre bāri jāndrān jōkrā bti ta. Akwa nire nire tā rūn, meye, merire kwe, brare kwe, etba, ngwai kwe tarere bāri amne

tä ja tarere bäri au ne ngwane, ñan rabadre ja töitakaka tibe. ²⁷ Erere arato, ni kämikata niken krusobtä angwane, nita niken kruso doboko ngwena au jakrä, ye kwrere nire nire käkwe ñan kötä mikadre au jakrä ja tare nikakäre tikrä amne krütakäre tikrä ne ngwane, ni ye ñan rabadre ja töitakaka tibe.

²⁸ Ye abko ti bike bä mike krörö: Nane ni iti rikadre ju mike nura ngibiabtkrä angwane, ngwian tärä täte ju ye mikakrä bare täte jökrä ya, btä tä töbike käne, abti ngwian tärä täte ye ngwane tä ju mike. ²⁹ Akwa ngwian ñakare täte ju mikakrä, akwa ju kömikadretbe kwe abti rabadre ötare ñan rabadre käte ie. Yebtä abko ni jökrä rabadi ni ye kötäre, ³⁰ kä rabadre niere: ¡A! Ni se nikani ju mike akwa, namani bare ñakare ie abko ni jökrä rabadre niere kötäre kwärä kore btä. Ye kwrere mun mden tö näin tibe käkwe töbika kuin ja käne.

³¹ Yebtä ti bike kukwe mdara jire bä mike abko krörö: Jrei tädre iti kwe rükä tädre mili krä jätä abko jatadre niken rüre jrei mda rüere. Akwa jrei mda ye abko kwe rükä tädre mili krä gre, aisetje jrei kwe rükä mili krä jätäbe ye rabadre töbike käne, rükä mili krä gre ye ganaindi kwäräbe kwetere ya abko rabadre töbike. ³² Akwa nane rükä mili krä jätä ben jrei ye käkwe ñan ganandre, rabadre tuen ie angwane jrei kwe rükä mili krä gre ye tädre mente angwane, ñan rüdre kwe, aisetje ja makädreta jirekäbe kwe abkokäre nitre juandre niere kwe jrei mda yeye. ³³ Ye kwrere abko, nire nire tö näin tibe rabakäre ja töitakaka tibe, akwa ñan tö jändrän jakwe mikäite jökrä ne ngwane, ñan rabadre ja töitakaka tibe. Ne aisetje mun mden tö raba näin tibe käkwe töbika kuin käne. Abko kore se, niebare Jesukwe ni jökräye.

Jesukwe kukwe bä mikani mrenbtä
(Mateo 5.13; Marcos 9.50)

³⁴ Yebti nire nire tö näin Jesube abko Jesukwe bä mikani mrenbtä, käkwe niebare mda: Mren abra kuin jändrän jökrä mikakrä bänänte, akwa bänän riadrekä rabadre tibo, ye abko rikadre ngwarbe, aisetje ñan rabadre kuin mda, ³⁵ amne ñan rabadre kuin dobokrä amne ñan rabadre kuin abono sribekrä, aisetje rabadre ngwarbe. Abtä kitadrekä jirekäbe. Tita kukwe niere ne mun mden mden tö näin tibe käkwe ketate ja olote, bti töbika kuin btä munkwe, niebare Jesukwe ni jökräye.

15

Obeja nianinte, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Mateo 18.10-14)

¹ Angwane ni kwati ngwian käräkä gobran romanobokrä amne ni kwati mda mda namani tuen moto kämekäme nitre bikaka metre Ngöbö ngwärekiye, ye namani nuke Jesu ken niara kukwei nuakäre. ² Abtä nitre bariseo amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre namani ñäke tiebe Jesu rüere, kä namani niere jae kwärükwäri:

Nitre kukwe kämekäme nuenkä se kwrere abko ni noko tä kaen ngäbti jökrä amne tä mröre ketetibe ben, abtä tä ja mike ngite Ngöbö rüere ñan ñan, namanintre niere Jesubtä.

³ Angwane Jesukwe kukwe bä mikani krörö mda ietre, nitre namani tuen kämekäme abko ütiäte Ngöbökrä era metre mikakäre gare:

⁴ Ni iti mun ngätäite abko kwe obeja tädre gre ketarike abko riadrete krati kän, ye ngwane niarakwe ñan obeja gre ketabkä bti krä jätäbti krä ökän (99) ye mikadrete ja ngibiare kaibe kä kaibete, bti obeja kratibe nianinte, ¿ye niara ñan rikadre känentari kisere ya?

⁵ Kwandretari ie angwane, kä rabadre nuäre btä, käkwe kitadre ja kötäbti ta, bti rikadre ngwenante ⁶ ja gwiriete angwane, niara kukwe muko nünanka känimekänime abko kärädre jökrä kwe, bti niedre kwe ietre: Obeja nianinte krati tikän abko kuninantari tie, aisetje ari käi ngwen nuäre jabtä tibe, niedre kwe. ⁷ Ye kwrere abko, ni iti kukwe kämekäme nuenkä ni ne kwrere käta ja töi kwite, käta kukwe käme kite temen amne tä Ngöbö kaen ngäbti, ye abko käita neme bäri nuäre Ngöböbtä kä känbti sete ni gre ketabkä bti ni jätäbti ni ökän käta Ngöbö mike täte era metre nütüta jabtä munkwe kwrere ye abko ie Ngöbö garera, niebare Jesukwe.

Jesukwe kukwe bä mikani ngwian nianinte btä

⁸ Bti Jesukwe niebare mda:

Ye kwrere arato, meri tädre iti, kwe ngwian tädre kun jätä abko riadrete kunti kän angwane, meri ye käkwe ñotra mikadre, bti rikadre kä sökökä gwita ngwian ye känäntarikäre. ⁹ Abti kwandretari ie angwane, kukwe muko merire merire nünanka känimekänime abko kärädre kwe, bti niedre kwe ietre: Ngwian nianinte tikän abko kuninantari tie, aisetje ari käi ngwen nuäre jabtä tibe, niedre kwe kukwe mukoye. ¹⁰ Ye kwrere abko ni kukwe kämekäme nuenkä käta ja töi kwite, käta kukwe käme kite temen amne tä Ngöbö kaen ngäbti abko käita nebe nuäre angeletre Ngöbökwébtä kä känbti sete, ye abko ti tö niei munye, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe kukwe bā mikani ni bati diānbtā

¹¹ Yebti Jesukwe kukwe mbara jire niebare angwane, nitre bariseo romon krāke abko bā mikani ngābākre mubai kwrere kwe amne nitre kukwe kāmekāme nuenkā abko bā mikani ngābākre diān kwrere kwe abko krōrō:

Bati ni nāmane iti abko kwe ngābriānkā nāmane nibu. ¹² Ni ye abko ngobo bāri bati nikani, kākwe niebare ie: Tata, jāndrānta biandre tie makwe, ye erere makwe bian jōtrō tie, niebare kwe rūnye. Abtā rūnkwe jāndrān jakwe ye drāibare niaratre nibubti.

¹³ Yebti kā ngāmi niken raire ta angwane, ni bāri bati ye kākwe jāndrān jakwe erere rūrūmoinbare jōkrā, bti ngwian diani kwe, bti nikani mobe kā mdabti, kānti nikani kukwe nuene ngwarbe diān diān. Abtā ngwian ganinte jōkrā jakān kwe. ¹⁴ Ngwian krūtānina jōkrā kān, ye btārābe kā ye kānti mrō nika jatani krūbāte, aisetē niara nikani mrō nike krūbāte arato.

¹⁵ Angwane ni nāmane iti juta yete abko israelita űakare akwa, niara nikani sribi kārere jakrā ie. Erere bkānā, sribi bāri kāme krūbāte ni israelitakrā abko biani kwe ie, kākwe niara mikani mtū ngibiare. ¹⁶ Nāmane sribire angwane, mtū buka nāmane algarobate kwe abko niara tō namani nebe kwetāi siba akwa, űan namani bien jire chi kwetadre ie, aisetē mrō namani krūbāte ie.

¹⁷ Abtā bati namani tōbike: jjo! Ni kwati tā ganane ti rūn kānti kwe mrō tārā kabre kwetadre amne ti abko kite jraine jakān mrō miare nete, ¹⁸ aisetē ti bike nikenta ti rūn gwiriete, kākwe niedi krōrō ie: Tata, tikwe ja mikani ngite Ngōbō rūere amne ma rūere, ¹⁹ aisetē makwe űan ti kata ngābti ja ngobo kwrere ja juete, akwa nita ganane mae, ye kwrere makwe ti mika ganane jae, tikwe niedi kore tataye, namani nūtūre.

²⁰ Ye erere bkānā, nikaninta jibti, nikani nebata rūn gwiriete. Nāmane mente se kwrere angwane, jatabare rūnye amne namani ruen bāri bobre ie, aisetē nikani betekā ngābti, kākwe kūde kitani ngārā demaine kwārā. ²¹ Angwane ngobokwe niebare ie: Tata, tikwe ja mikani ngite Ngōbō rūere amne ma rūere, aisetē ti ma ngobo makwe, ye makwe niedre űakare mda ruen tie, niebare kwe rūnye. ²² Akwa rūn abko kākwe niebare sribikātre kweye: Dān bāri kuinkuān kānene. Munkwe kita btā amne anio ni bā mikakrā űtiāte kita kisebtā munkwe, bti sandalia kita ngotobtā munkwe niara űan bā rabadre ni klabore kwrere abkokāre. ²³ Bti nbi ngābāli bāri kuān ngibiata jenena mun rika tuen. Munkwe kāmika kwetadre. Ngābākre tikwe nūta ye ari kāi ngwen nuāre kri jabtā, ²⁴ űobtā űan angwane ni krūta kwrere jire ngābākre tikwe ne nianinkā ti okwāte, akwa nūta mtare. Niara nianinte tikān, akwa nūrāte, aisetē ari kāi ngwen nuāre jabtā, niebare kwe. Ye erere, ni jōkrā nikani kā ngwen nuāre jabtā.

²⁵ Angwane ngābākre mubai abko nāmane tirete, jataninta gwākāre mda, nūkani bā kānime se kwrere angwane, tān ngō amne ka kukwei jarabare ie amne tārā mika nāmane namani ruen ie. ²⁶ Abtā ni sribikā rūnkwe kārābare iti kwe, bti niebare kwe ie: űDreta nakenkā gwi? niebare kwe ie. ²⁷ Angwane sribikā ye kākwe niebare ie: Kāre ma rūnta nbi ngābāli bāri kōte ngibiare jenena, ye abko kāmikamna, űobtā űan angwane ma etba nikani abko nūta. Niara tā kuān, aisetē kā nibi nokre gwi ye, niebare kwe ie mda.

²⁸ Yebtā abko ngābākre mubai ye mātā namani kri krūbāte, űan tō namani rikai gwā. Abtā rūn nikani kānti ju bāre, kā namani ngwen kisere nebata gwi. ²⁹ Angwane niebare kwe rūnye: Tikwe sribibārera kā kobe makrā, ye gare kuān mae. Erere arato, tikwe űan ma kukwei kitabare temen. Kāre tita ma kukwe mike tāte jōkrā, akwa ma ngāmi chibo ngābāli bien jire krati tie kwetadre, kā ngwiankrā nuāre jabtā ti kukwe mukobe. ³⁰ Akwa ma ngobo ngutu ngwarbe jananbare, meri bti kā ngwarbe ngwarbe, btā ngwian makwe ganinte jōkrā makān abko krāke makwe nbi ngābāli bāri kuān kāmikamna kā ngwiankrā nuāre jabtā, niebare kwe rūnye.

³¹ Abtā rūnkwe niebare ie: Ma ti ngobo tikwe, kāre mata nūne gwi tibe nete amne jāndrān jire jōkrā tā tikwe, se abko jōkrā makwe. ³² Akwa ni krūta kwrere jire ma etba nianinkā ti okwāte abko nūta, nāmane nianinte tikān, akwa nūrāte, ye abko kāi ngwiandre nuāre jabtā nikwe, abkokāre tikwe mrō sribemna, niebare kwe ngobo mubaiye. Abko nakaninkā kore. Ne ngōrā, niebare Jesukwe nitre bariseoye amne kukwe biani Ngōbōkwe Moiséye dirikātreye.

16

Jesukwe kukwe bā mikani ni ju ngibiabtikā btā

¹ Jesukwe kukwe mda niebare krōrō nitre ja tōitikaka benye:

Bati ni ngwian bkānkā kri nāmane iti abko krāke ni mda nāmane jāndrān ngibiabtikā. Ni jāndrān ngibiabtikā ye abko űan nāmane sribire kuān, aisetē jāndrān jatani nente kri sribi bkānkākān niebare kwetare ie. ² Abtā sribi bkānkā kākwe sribikā kwe ye kārābare, bti niebare

kwe ie: ¿Mata jändrän ngibiarebti ño tikrä amarebti ma kädrieta nüke blo tibe nete? Mata sribire ño ño tikrä, ye niere jökrä tie, ñobtä ñan angwane makwe ñan jändrän ngibiadrebti jire mda, niebare kwe ie.

³ Abtä ni jändrän ngibiabtiká ye namani töbike kri krörö mda: Sribi bkänká bike sribi denká tikán mtare, nebti tikwe ja nuendi mda. Ti di ñakare sribi taretare nuenkäre amne, tita neme ja gaire ngwian kärere ngwarbe jakrä ni mda mdaye, namani nütüre. ⁴ Te töi ngitianinká krörö: Sribi diandreká tikán angwane, ni mda mda tädre biare ti kaen ngäbti ja gwiriete, abkokäre ti bike kukwe ne nuene, namani nütüre.

⁵ Erere bkäná, ni mda mda bti rürümon ütiá nãmame sribi bkänkákwe, erere káräbare kwe ja kánti. Erere ni nükani káne, ie niebare kwe: ¿Rürümon ütiáta nuái mabti ti bkänkákwe, niebare kwe ie? Angwane ni ye kákwe niebare: Olibo kói galon sientó krá kwá ütiáta tibti, niebare kwe. ⁶ Abtä ni jändrän ngibiabtiká kákwe niebare ie: Makwe olibo kói diani ütiádre angwane, makwe tará úkaninte, ye makwe úkateta, aiseite jötrö ngwarbe makwe olibo kói mika galon sientó krábkábe tará mdabtá, niebare kwe. ⁷ Yebti ni mda nükani abko ie niebare kwe: ¿Ma abko bti rürümon ütiáta nuái ti bkänkákwe? niebare kwe. Angwane ni ye kákwe niebare ie: Trigo sako mili krati ütiáta tibti, niebare kwe. Angwane ni jändrän ngibiabtiká kákwe niebare ie: Tará biani káne mae, ye úkateta amne makwe trigo mika sako sientó krá kwábe, niebare kwe ie.

⁸ Yebtä abko ni jändrän ngibiabtiká abko ni ngökaka akwa, sribi bkänká kákwe niara káikitaninká töbikabtá kuin jakrä kore, ñobtä ñan angwane jändrän nuenta au jakrä, abkokrá ni töi kámekáme ká nebtá bäri tá juto biare jändrän úkete kuin jakrä ni jen Ngöbökwé ngwá. ⁹ Ne aiseite mun kukwe muko rabadre bäri kwati munkwe, abkokäre jändrän kabre munkwe tuen ütiáte ñakare Ngöböýe, ye munkwe drái ni bobre bobrebti. Yebti jändrän krütadre jökrá munkán angwane, ju nünankrá kärekáre ká káinbti ye kánti Ngöbö tädira biare mun kakäre ngäbti.

¹⁰ Mdakäre abko, nire nire káta jändrän braibe ngibiare kuin era metre, ni yebti abko tödekata jändrän kabre ngibiabtá kuin era metre arato. Erere arato, ni ni ngökaka jändrän braibe btá abko kákwe ni ngökadre jändrän kabrebtá arato. ¹¹ Ne aiseite jändrän ká nebtá ütiáte ñakare bökán akwa, mun ñan tö ngibiai kuin era metre, ¿se abko Ngöbökwé tödekadre munbti, kákwe mun mikadre jändrän bäri ütiáte kri ngibiarebti? ¡Ñakare jire!

¹² Mdakäre abko, ¿jändrän jenena ni mdakwe munkwe ñan ngibiadre kuin era metre, se abko nirekwe jändrän biandre ngibiadre jakrä munye?

¹³ Ne aiseite ni klobre ñakare jire abko rabadre sribire bkänká nibukrá ja náire, ñobtä ñan angwane sribi bkänká iti rabadre tare kwe amne mda btá mätá rabadre; iti kukwei mikadre táte jökrá kwe, akwa mda abko ñan kukwei mikadre táte kwe. Ne aiseite ni ñan raba ja töi mike kwatibe sribire Ngöbökrá, ja töi mikare kwatibe ngwian ganankrá jae kwärá. Abko kore se, niebare Jesukwe.

¹⁴ Ye ngwane abko, nitre bariseo ngwian tarekátareká kákwe Jesu kukwei nuani. Abtä namani Jesu kukwe mike yakrá jae. ¹⁵ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Mun ngwarbe tá bike deme ni mda mda okwäbti, akwa mun moto ño ño gare kuin jökrá Ngöböýe. Ye abko, jändrän ütiáte kri níkrá abko tá nebe tuen bäri káme Ngöböýe, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

¹⁶ Yebti Jesukwe kukwe mda niebare krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye amne kukwe tikani nitre Ngöbö kukwei niekákwe, ye namani mrá Juan Bautista náire. Abti mtare mentokwäre Ngöböta gobrane ño ni ngätáite abko kukwei kuin dirita niken mda amne, Ngöbökwé gobrandre nibtä, ye ni kwati tö Ngöbö mikai nuene jabtá ja di jenbti. ¹⁷ Akwa nane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko ñakare ütiáte mda munkrá, mun rabadre nütüre, akwa era metre ütiáte, ñobtä ñan angwane ká káinta amne ká temen ne juandre ngwarbe jökrá Ngöbökwé, akwa nin tará okwá bäri chi tá tikani btá diandiká kwitakäre jene, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko ütiáte aiseite.

¹⁸ Mdakäre abko, ni brare kákwe merire kwe tuadremetre, bti meri mdara jire ben ja mikadre gure kwe, ni ye kákwe ja mikadre ngite merire káne rüere. Erere arato, meri tuanimetre brarekwe, ye ben ni mdakwe ja mikadre gure ne ngwane, ni gure káta ja mike ngite bati bati ni mda mdabe, ye kwrere ja mikadi ngite kwe, niebare Jesukwe.

Kukwe bá mikani ni ngwian bkänká kribtä amne Lázarobtä

¹⁹ Abti Jesukwe kukwe mdara jire bá mikani krörö:

Bati ni nãmame iti abko ngwian bkáne kabre krübáte, aiseite nãmame dán kuinquin ütiáte krikrí kite jabtá amne käre nãmame mrö sribere krikrí köbö kwatirekwatire ká ngwiankrá nuäre jabtá kukwe mukobe. ²⁰ Ká ye kánti abko, ni bobre nãmame iti arato abko kädian nãmame Lázaro. Lázaro ye abko ngütüete jökrá ngrabare abko nãmame nebe

tākānintbe jukwebtä ni ngwian bkänkä kabre ye kanti. ²¹ Angwane mrö büre nämane betekä timontimon mesabtä, ye abko ni bobre ye tö namani nebe kwetai trine ni ngwian bkänkä kabre ye kanti. Angwane nukro abko nämane nebe Lázaro träin bäse.

²² Yebti bati ni bobre ye krütani angwane, angele nikani ngwena kä nuäre kanti yete, mikani mröre ketetibe kwetre Abrahambe. Abti ni ngwian bkänkä kabre ye krütani mda abko mräkäkwe doboi mikani jirekåbe. ²³ Angwane ni ngwian bkänkä kabre ye nikani kä ja tare nikakrä kanti. Ye kanti nämane ja tare nike krübäte, kåkwe nikrabare amne Lázaro nämane tuen tākānintbe Abraham ken ie se kwrere. ²⁴ Angwane ngwänänkåbare krörö kwe Abrahamye: ¡Rua Abraham, ti ngwen ruen bobre jae! Tita ja tare nike krübäte ñukwå jutrate nete, aisete Lázaro juen ja kise judabti aibe mike tibo ñöte sete, bti jata ketekä ti tüdrå mikakåre tibore nete niere ie, niebare kwe Abrahamye.

²⁵ Akwa Abraham kåkwe niebare ie: Ti bråi tikwe, ma nämane nüne angwane, ma nämane jändrån bkåne kabre, bti ma nämane kä ngwen nuäre jabtå amne, Lázaro abko nämane ja tare nike kri. Mtare niarata kuin jåme amne ma tä ja tare nike. ²⁶ Mdakåre abko, kä oko kri krübäte ni jiete, ¿ne abko ni rikadre ño ja kanti kwårikwåri? Ni nekri ñan raba nebe mun kanti yete amne mun ñan raba nüke nun kanti nete arato, niebare Abrahamkwe ie.

²⁷⁻²⁸ Abtä ni ngwian bkänkä kabre kåkwe niebare mda Abrahamye: Rua Abraham, ti ebata nirike ti rån juete, ye ñan jatadre siba ja tare nika ne kanti, abkokåre Lázaro juen dirire ietre tikrå abko tita ribere mae, niebare kwe Abrahamye. ²⁹ Abtä Abrahamkwe niebare mda ie: Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye tarå kwetre amne nitre Ngöbö kukwei niekå kåkwe tarå tikani tä kwetre arato, ye abko mikadre tåte kwetre, angwane nüandretre metre amne ñan rikadre kä ja tare nika kanti mabe, niebare kwe ie. ³⁰ Angwane ni ngwian bkänkä kabre kåkwe niebare mda: Rua Abraham, tarå tä ti mräkåkwe ye aibe ñan rabadre dbe kråke, aisete ni krütanina abko rükadreta nire rikadre dirireta ietre abko kukwei mikadre era kwetre amne kukwe kåme kitadre temen kwetre ruen tie, niebare kwe Abrahamye. ³¹ Akwa Abraham kåkwe niebare mda ie: Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye amne nitre Ngöbö kukwei niekå kåkwe tarå tikani tä niaratre kisete abko ñan tä mike tåte, ye kwrere ni krütanina rükadreta nire, rikadre dirireta ietre abko ñan kukwei mikadre tåte kwetre arato. Abko kore se, niebare Abrahamkwe ie, abko nakaninkå kore. Ne ngörå, niebare Jesukwe ni jökråye.

17

*Ja mikadre mokre kukwe kåme ngåniene
(Mateo 18.6-7,21-22; Marcos 9.42)*

¹ Bti Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Kåre ni mda mda jatadi, kä rabadre ni nuente ja kåne, kåkwe ni mikadre ja mike ngite Ngöbö rüere, akwa aingwaree ni ni mda ngwianka ja mike ngite Ngöbö rüere. Ni ye abko bobre jakån, ² ñöbtå ñan angwane niara ngåmi ni mda mike kukwe kåme nuene Ngöbö rüere, ye kånenkri jä oto kri trigo ukwakrå ye makådrete rorobtä, bti kitadre ñöte abko rabadre båri kuin kråke, ñöbtå ñan angwane Ngöbökwe mikadre ja tare nike båri ni mikabtå kukwe kåme nuene ye dokwåre aisete. ³ Ne aisete munkwe ja ngibia kuin.

Mdakåre abko, ma mräkåkwe ja mika ngite ma rüere angwane, makwe mätrå btå, abti ja töi kwitata kwe amne moto raba ulire btå ne ngwane, ja mikani ngite kwe, ye makwe dian bti ta. ⁴ Ye abko, ja mika ngite bå kükü ma rüere kwe, akwa rikata bå kükü arato niereta krörö mae: Tikwe ja mikaba ngite ma rüere, ye kwrere tikwe ñan nuendre mda, nie kwe mae, angwane ja mikani ngite kwe ma rüere, ye makwe dianta jökrå bti ta, niebare Jesukwe.

Nikwe tödekadre metre Ngöböbti

⁵ Angwane nitre Jesu kukwei ngwianka kåkwe niebare mda ie:

Dånkien, nun die mike tödeke båri Ngöböbti, niebare kwetre.

⁶ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Munkwe tödekadre båri chi Ngöböbti mostasa nura chi nåre, akwa munkwe tödekadre kwatibe bti angwane, munkwe niedre kri ngåtri båri mente nguse nokoye: Ja jåkekå au yete, bti ma raba mrente sete, munkwe niedre kri yeye, ye erere mun kukwei mikadre tåte kwe, niebare kwe ietre.

Sribådre krörö Ngöbökrå

⁷ Nebti Jesukwe blitabare kukwe mdabtå, kåkwe niebare:

Mdakåre abko, mun iti kwe ni klåbore tådre abko rikadre dobo ükete sribikrå o tådre obeja ngibiare. Ni klåbore ye jatadreta dere gwåkåre angwane, bkänkå kåkwe ñan niedre ie: Ma dråre, aisete jakwe mröre mesabtå nete, ñan niedre jire kwe ie. ⁸ Akwa niedre krörö ie: Dån mda kite jabtå, bti makwe mrö sribe tikrå. Makwe ti buka amne makwe tomna bian tie. Tikwe mrödi amne tikwe tomna ñadi ünån, yebti makwe mrödi amne makwe tomna ñadi,

niedre kwe ie. ⁹ Erere arato, bkänkäwe sribi nuemna ie, erere nuendre kwe amne niara ñan käikitadrekä bkänkäwe. ¹⁰ Ne kwrere arato, Ngöbökwere dre nuemna, ye erere munkwe nuendre täte jökrä angwane, munkwe niedre krörö ie: Nun abko ni klabore ütiäte ñakare makwe Ngöbö, ñobtä ñan angwane sribi nuemna aibe nunkwe nuenbare, aisete munkwe nie kore. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Jesukwe ni ni jätä bren lebra kisete mikaninta quinta

¹¹ Yebti Jesu nikani janknu Jerusalén kukwäre mda angwane, nikani kä Samaria amne kä Galilea ngätäite ta. ¹² Angwane nikani nebe ja ken juta mdabe. Ye kánti ni bren lebra kisete nämane ni jätä, jatani niara ngäbti abko nükani bä mente temen se kwrere, ¹³ kä namani ngrénte krikri be krörö:

Jesu, dirikä, nun ngwen ruen bobre jae. Nun mikete quinta, namanintre niere.

¹⁴ Jesu okwä namani btätre angwane, niebare kwe ietre:

Ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ye kánti mun nän ja kwata mike tuare ietre, niebare kwe ietre.

Erere bkänä nikanintre, nämane nän ji ngrabare angwane, batibe namaninante quinta jökrä ngrabare gani kwetre. ¹⁵ Nitre namaninta quinta, ye ngätäite ni jataninta itibe ja jiebti, jatani ngrénte krikri be Ngöbö käikitarekä kwärä. ¹⁶ Jatani nüketa Jesu kánti angwane, nikani ngtiekä ngwäre timonkwäre Jesu ngotobtä, kuin niekäre ie. Ni ye abko, ni Samariabo aibe nukaninta Jesu kánti kuin niekäre ie. ¹⁷ Angwane Jesukwe niebare ie:

Ni ni jätä nibita kuin jökrä ñan ñan, ¿akwa ni ni ökän abko ame ¹⁸ amarebti ni menteni ñakare israelitare aibe nüketa itibe Ngöbö käikitekä noko? niebare kwe.

¹⁹ Yebti Jesukwe niebare ni yeye:

Makwe tödiri kwatibe Ngöböbti, köböire ma nibita quinta, aisete näinta krö, bti nänta, niebare kwe ie.

Ngöbö jatadi gobrane ni ngätäite

(Mateo 24.23-28,36-41)

²⁰ Angwane nitre bariseo nämane yete käkwe niebare Jesuye:

Ngöbö rükadi gobrane ñongwane ni ngätäite abko nunkwe gadi ño, niebare kwetre ie.

Abtä Jesukwe niebare ietre:

Ngöbö rükadre gobrane ni ngätäite, ye abko ñan tuadre jire chi ja okwä jenbti, ²¹ aisete Ngöböta gobrane nete, sete, mun ñan rabadre niere, ñobtä ñan angwane Ngöbö nena gobrane munbti, akwa ye ñan raba tuen ja okwä jenbti, niebare kwe nitre bariseoye.

²² Bti Jesukwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Batira jire kä jatadi angwane, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita ye mun tö rabadi tuai batibe siba, akwa munkwe ñan tuadre. ²³ Angwane ni ruäre rabadi niere munye: Ni Kä Nebtä Ngobo tä nete, Ni Kä Nebtä Ngobo tä sete, rabadi niere, akwa mun ñan rika tuen kánti amne ni ye kwrere, jiebti mun ñan rika, ²⁴ ñobtä ñan angwane merata trä ngtiekä ngwen käinta tä jataen batibe jökrä kwäräkwarä, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, ni jökrä käkwe gadi batibe jökrä aisete. ²⁵ Akwa käne tikwe ja tare nikadi kri bätäkä ngwarbe amne nitre nünanka kä ne ngwane käkwe mikadi ngwarbe jae.

²⁶ Akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe nakaninkä ño ño Noé näire angwane ni jökrä nämane nüne jäme, ye kwrere arato ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä abko krörö: ²⁷ Kä ye ngwane abko ñü ngämi näkäen temen, känenkri abti Noé nikani rute, ye ngwane ni jökrä tö namani nünai ño, erere nämane nüne, aisete nämane mröre, dö ñaen amne nämane ja mike gure. Te batibe ñü jatani jobe temen, käkwe ñö mikani niren kri abko nikani nitre ye ngwana jökrä abko müre neketani ñöte. ²⁸ Ye kwrere nakaninkä krörö Lot näire arato: Ni jökrä nämane mröre, dö ñaen, jändrän kökö, jändrän rürümoine, nura nökö amne ju mike. Ni jökrä nämane töbire jändrän ye aiebtä. ²⁹ Angwane Lot nikaninta mräkäbe juta Sodoma bäre mento, ye btäräbe Ngöbökwere ñukwä kä käinbti juani asufrebe mni mni, käkwe nitre Sodomabo kämikani jökrä. ³⁰ Ye kwrere arato, ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatadita angwane, kukwe rakadikä kore.

³¹ Kä ye ngwane abko, nitre tädre jubti käin* amne jändrän tädre gwi kwe ñan rika tuenta ngwianre jae, akwa gitia jirekäbe amne, ni tädre sribire tirete ye abko ñan rika jändrän tuenta jire chi gwi, akwa gitia gwängwarbe jirekäbe. ³² Angwane kukwe nakaninkä ño meri Lokwebtä, ye munkwe ngwianta töre jae, käkwe jändrän munkwe taredre ñakare, ³³ ñobtä ñan angwane nire nire abko ie ja kwata rabadi ruentari tare abko krütadi kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, akwa nire nire tä biare krüte Ngöbökrä abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe. ³⁴ Erere arato, ti Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita, ye ngwane ni tädi nibu kibien jänbti deo abko jänän iti amne iti abko mikadite. ³⁵ Erere arato, meri tädi nibu trigo ukwe gwaiere

* 17:31 tädre jubti käin. Ju nitre israelitare abko kiare bti käin, aisete nuäre dikakrä bti ta.

abko jänäin iti amne iti abko mikadite, niebare Jesukwe. ³⁶ [Erere arato, ni tädi nibu sribire tirete abko jänäin iti amne iti abko mikadite, niebare Jesukwe.][†]

³⁷ Angwane nitre ja töitikaka Jesube kākwe niebare mda ie:

¿Kukwe ye abko rakadikā mdenite, Dänkien? niebare kwetre ie.

Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Ni ngwākā tädi mdenite, btä jüden rabadi ja ükekrö ngwākā kwete, ye kanti rakadikā. Abko kore se, niebare kwe ietre.

18

Nikwe blitadre janknu Ngöböbe abko Jesukwe bä mikani

¹ Yebti nitre ja töitikaka Jesube ñan di krütadre blitabtä Ngöböbe, abkokäre Jesukwe kukwe mda bä mikani dirikäre ietre, ² kākwe niebare krörö: Bati ni iti nämāne kritobore juta kwati kanti. Kritobo ye abko nämāne Ngöbö jürā ngwen ñakare amne nämāne ni mda mda mike ütiäte ñakare jae. ³ Juta ye arabe kanti meri kän kwärāi krütani nämāne iti arato abko ben ni mda nämāne rüre. Abtä meri ye nikani janknu kritobo kanti kukwe ükatemna jakrä ie. ⁴ Akwa kā raire kritobo ye kākwe kukwe ükaninte ñakare meri ye kräke. Akwa yebti kritobo namani töbikē: Tita Ngöbö jürā ngwen ñakare amne tita ni mda mda mike ütiäte ñakare jae, ⁵ akwa meri kän kwärāi krütani se kākwe ñan ti nikadre krübäte mda, abkokäre ti bike kukwe ükete kräke, niara ñan jatadreta mda abkokäre, ñöbtä ñan angwane tädre nūke janknu kore, kākwe ti moto mikadre iko. Erere arato ni mda mda kākwe ñan töbikadre blo tibtä, abkokäre ti bike kukwe ükete kräke, kritobo namani nütüre, abko nakaninkā kore. Ne ngörā.

⁶ Kritobo moto kāmē akwa, töbikabare kore kwe. ⁷ ¿Akwa Ngöbö abko moto kuin, se abko ni dianinkā jen jakrä kwe kätä blite dibire rare ben abko ñan ngie mikadre kwe ya? ¡Niarakwe ñan juandretari jirekābe ja jiebti! ⁸ Ngöbö abra kuin kākwe ni kwekwe die mikadre jötrö. ¿Akwa ti, Ni Kä Nebtä Ngobo jatadita angwane, ni tödekaka tibti tädi blite janknu Ngöböbe kwandi ruäre tie nete ya? abko ti tö ngwaintari munye, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

Ni bikaka metre amne ni ngwian kārākā, btä Jesukwe kukwe bä mikani

⁹ Abti ni ruäre, ie ja nämāne nebe ruen metre amne dbe Ngöbö ngwärekrei nämāne Jesu kanti abko ietre ni mda mda nämāne tuen kāmē, abtä Jesukwe kukwe bä mikani krörö ietre: ¹⁰ Bati ni nikani nibu ju blitakrä Ngöböbe kanti blitakäre Ngöböbe. Ni iti abko bariseo amne ni mda abko ngwian kārākā gobran romanobokrā. ¹¹ Angwane bariseo ye namani nūnaninkā blitakäre Ngöböbe, kākwe niebare jabtä: Ngöbö, tita kuin niere mae, ñöbtä ñan angwane ni mda mda tä gore, tä kukwe nuene kāmekāmē amne tä ja mike gure bati bati, ye kwrere tita nuene ñakare. Erere arato, ti ñakare ni ngututu kāmē ngwian kārākā noko kwrere. ¹² Mdakäre abko, tita ja bäine bobu bāmān kratirekratire makrä amne, jändrän bianta keta jätä jätä tie amne jändrän ganainta keta jätä jätä tikwe abko tita bien keteti makrä, ye abko tita nuene kore makrä, niebare kwe Ngöböye.

¹³ Akwa ni ngwian kārākā ye abko namani bä mente temen se kwrere amne ja ñan namani nūke töre ie nikren kākā inbti, kākā namani ja mete mäträre namani ulire kukwe kāmē nuenbtä bä mikakäre, kākwe blitabare krörö Ngöböbe: Ngöbö, ti abko kukwe kāmekāmē nuenkā krübäte, aiseti ti ngwen ruentari tare jae amne ti ngite denkā mento tibtä, namani niere Ngöböye abko kukwe nakaninkā kore. Ne ngörā.

¹⁴ Kukwe yebtä ti bike kukwe ütiäte niere munye abko krörö: Ni ngwian dianka jämi niken ja gwiriete, känenkri ngite ñakare mda Ngöbökwē niebare amne kani ngäbti kwe, akwa bariseo abko ñan mikani metre ja ngwärekrei kwe amne kani ngäbti ñakare kwe, ñöbtä ñan angwane nirekwe ja mikadre kuin deme au abko Ngöbökwē mikadi ene, akwa nirekwe ja mikadre bobre Ngöbö ngwärekrei abko Ngöbökwē mikadi ütiäte jae. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre bariseoye.

Jesukwe ja di biani ngäbäkre kiakiaye
(Mateo 19.13-15; Marcos 10.13-16)

¹⁵ Ye ngwane abko ngäbäkre kiakia, bti Jesukwe kise mikadre ja di biankäre ietre, abkokäre jänikani mräkäkwē Jesuye. Akwa nitre ja töitikaka ben kākwe gani angwane, namani ñäke ngäbäkre mräkäye. ¹⁶ Abtä Jesukwe ngäbäkre kiakia kārābare, bti niebare kwe:

Ngäbäkre ye tuemetre kite tie. Munkwe ñan ji öta käne, ñöbtä ñan angwane nire nire kätä ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre ne kwrerekwrere, ni yebti abko Ngöböta gobrane, aiseti munkwe ñan ji öta käne. ¹⁷ Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nire nire ñan tä ja mike bobre Ngöböbtä ngäbäkre chi kwrerekwrere, ni yebti Ngöbökwē ñan gobrandi amne ñan nūnandi kärekräre Ngöböbe kwe. Abko kore se, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

[†] 17:36 Kukweta corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquinbtä.

*Ni jändrän bkänkä kabre kākwe blitabare Jesube
(Mateo 19.16-30; Marcos 10.17-31)*

¹⁸ Yebti ni iti ji dokwäte kākwe kukwe ngwianintari krörö Jesuye:

Dirikä kuin, ζtikwe dre nuendre abko ütiäre ti rabadre nüne kärekäre Ngöböbe? niebare kwe.

¹⁹ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Ngöbö aibe kuin, yebti ni mda ñakare jire kuin. ζYe ñobtä abko mata ti kuin niere tie ye?
²⁰ Akwa ma tö nünai kärekäre Ngöböbe angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, ye garera mae abko erere makwe mika täte abko krörö:

Ma gure, makwe ñan ja mika gure bati bati ni mda mdabe.

Makwe ñan ni mda kāmika.

Makwe ñan go.

Makwe ñan blita ngwarbe ni mda mda rüere kitakäre ngite.

Erere arato, ma rün amne ma meye mika ütiäre jae, *Exodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20* niebare Ngöbökwé Moiséye abko gare kuin mae ruen tie, niebare Jesukwe ie.

²¹ Angwane ni ye kākwe niebare:

Makwe kukwe nini, ye ti nämane bati ngäbkrere angwane, ti nikani mike täte jökrä bti kä nuke mtare tie, niebare kwe.

²² Niebare kore kwe, abtä Jesukwe niebare mda ie:

Jändrän tä keteti nuendre mae. Jändrän tä makwe ye erere nän rürümoine jökrä, bti makwe ngwian ye dräi ni bobre bobrebtü angwane, ma rabadi jändrän ütiäre kri bkäne kabre kä käinbti sete. Makwe jändrän rürümoine ünän jökrä kore, bti ma jata ti jiebtü. Abko kore se, niebare kwe ie.

²³ Jesukwe kukwe niebare kore ie angwane, niara abko jändrän bkäne kabre krübäte, aisete moto namani ulire Jesu kukwei nuare. ²⁴ Yebti namani tuen ulire dikaro Jesuye angwane, Jesukwe niebare:

Ni jändrän bkänkä krikri ye kākwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti abko tare krübäte kräke. ²⁵ Era metre, aku okwä chi, yete ta kameo krikri ye ara rikadre nuäre, akwa nitre jändrän bkänkä kri ye kākwe ja mikadre bobre Ngöböbtä, Ngöbökwé gobrandre bti, ye abko bäri tare kräke, niebare Jesukwe.

²⁶ Angwane nitre Jesu kukwei nuaka kākwe niebare mda ie:

ζNi jändrän bkäne kri ñan rabadre dianintari nini makwe, se nire abko rabadi dianintari amarebtü se? niebare kwetre Jesuye.*

²⁷ Jesukwe niebare mda ietre:

Jändrän tare nuene abtä ñan neme bare ni kä nebtäye, ye abko nuäre nuendre Ngöbökrä, niebare kwe.

²⁸ Angwane Pedro kākwe niebare Jesuye:

Ti Dänkien, ζnunkwe jändrän jakwe jakwe erere mikaninte jökrä, bti nunta näin ma jiebtü, aisete se abko Ngöbökwé dre biandi ütiäre nunye? niebare kwe.

²⁹ Abtä Jesukwe niebare ie:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ngöböta gobrane, ye nireta kaen ngäbtü, abtä ju mikaninte kwe o rün, meye o etbakantre mikaninte kwe, erere arato, meri kwe o ngäbriänkä kwekwe mikaninte kwe, ³⁰ nitre ye abko ie Ngöbökwé jändrän biandi bäri kabre mda kä ne ngwane amne mikadi nüne kärekäre jabe kwe arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

*Jesu müre ketadi abko niebare bāmākäre kwe
(Mateo 20.17-19; Marcos 10.32-34)*

³¹ Yebti Jesukwe nitre ja töitikaka ben ni jätäbtü nibu käräbare kaibe jenena, kākwe niebare ietre:

Nita näin Jerusalén kukwäre. Angwane nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira kākwe tärä tikani ño ti Ni Kä Nebtä Ngobo nebtä, ye erere rabadi bare jökrä tibtä abko krörö: ³² Nitre romanobo ñakare israelitare abko ie ti kitadi ngise amne niaratre kākwe ti mikadi yakrä jae, ñäkädi taretare kwe tie amne käli kitadi tibtä kwetre, ³³ bti ti kwata metadi krübäte kwetre. Yebti ti müre ketadi kwetre, akwa köbömākäre angwane, ti rükadita nire. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

³⁴ Akwa niaratre abko töi namani braibe, aisete drebtä Jesu nämane blite ñan namani nuke gare ietre.

* **18:26** Jesu näire abko ni ngwian bkäne kri abko nämane ngwian bkäne, ñobtä ñan angwane Ngöbö nämane ja di bien ietre, aisete bäri Ngöbö kukwe muko, aisete rabadre dianintari käne, nitre israelita nämane nütüre. Ne aisete nitre ja töitikaka Jesube abko ñan töi namani krütare Jesu kukweibtä.

*Ni okwä kä drümente abko Jesukwe mikaninta kuinta
(Mateo 20.29-34; Marcos 10.46-52)*

³⁵ Abti Jesu nikanina mate ja ken juta Jericóte mda angwane, ni nämane iti abko okwä kä drümente nämane tákänintbe jibtä ngwian kärere jakrä, kánti ta Jesu nikani nebe. ³⁶ Angwane batibe ni ye ie ni namani ruen näin kwati dikaro ji ngrabare niara bäre temen. Abtä dre namani nakenkä amarebti ni nikani kwati dikaro, niebare kwe. ³⁷ Angwane Jesu Nazarebo jatani ji ngrabare yete, niebare ie. ³⁸ Abtä niarakwe ngratebare kri krörö:

Jesu, jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani ngrente jite.

³⁹ Abtä nitre nämane näin Jesu käne kä namani kada ketamna ie, akwa niara namani ngwänenkä bäri krikri mda, kä namani niere:

Jrei David tukwe mräkä, ti ngwen ruentari tare jae! namani niere.

⁴⁰ Angwane Jesu namani nünaninkä, käkwe ngwiamna nüke ja kánti. Erere jänükani Jesu ken angwane, Jesukwe niebare ie:

⁴¹ ¿Tikwe dre nuendre makrä, ie ma tö nibi? niebare kwe ie.

Ni okwä kä drümente ye käkwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, kä rabadre tuen tie, ie ti tö nibi, niebare kwe Jesuye.

⁴² Angwane Jesukwe niebare ie:

Ma nibi tödeke kwatibe Ngöböbti, ye köböire ma okwä nibirate kuinta, aiseite kä raba tuen mae, niebare kwe ie.

⁴³ Ye btäräbe kä namani tuen kuin batibe ie, bti nikani siba Jesube Ngöbö käikitekä angwane, ni jökrä käkwe kukwe ye tuani abko namani Ngöbö käikitekä arato.

19

Zaqueo tö namani ja tuai Jesube

¹ Abti Jesu nikani nebe juta Jericóte mda angwane, nikani ji ngrabare jutate. ² Juta yete abko, ni nämane iti abko kädian nämane Zaqueo. Niara abko nämane nitre ngwian käräkä gobran romanobokrä dänkiene aiseite, nämane ngwian bkäne bäri kabre krübäte. ³ Nire abko Jesu, Zaqueo tö namani tuai, akwa Zaqueo abko chi amne ni namani kwati, aiseite niara okwä ñan namani nebe Jesubtä. ⁴ Abtä nikani betekä käne amne okwä rabadre Jesubtä, abkokäre ji kánti ta Jesu rikadre, ye kánti Zaqueo nikani kribtä käin Jesu ngibiare jite.

⁵ Zaqueo nämane, ye kánti Jesu nikani nebe angwane, batibe Jesukwe nikrabare kribtä käin, käkwe niebare Zaqueoye:

Zaqueo, ti rabadi ma juete mtare, aiseite jakweta jötrö timon, niebare kwe ie.

⁶ Ye erere Zaqueo jataninta jötrö timon amne kä namani juto btä Jesu kare ngäbti ja gwiriete. ⁷ Jesu nikani Zaqueo kánti ni mda mda okwäbti, yebtä abko ni jökrä namani ñäke Jesu rüere, kä namani niere:

Jjo! Jesu bike niken ni kukwe kämekäme nuenkä gwiriete, namanintre niere Jesubtä.

⁸ Ye erere Jesu nämane mröre Zaqueo kánti angwane, Zaqueo namani nünaninkä, käkwe niebare ni Dänkienye:

Ti Dänkien, jändrän jökrä tä tikwe, ye tikwe biandi ruäre ta ni bobre bobreye amne, nire nire kán tikwe ngwian dianinkä bäri mda ne ngwane, tikwe ngwian dianinkä kán ye bärire mda tikwe ngwian mda biandita ketabkä ietre abko ti tö niei metre mae, niebare kwe Jesuye.

⁹ Abtä Jesukwe niebare Zaqueoye:

Mtare ma amne ma mräkä nibira dianintari abko mata bä mike kore. Zaqueo ne abko Abraham mräkä arato, akwa nämane mente Ngöböye. ¹⁰ Ni nianinte niara kwrere abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne jatani kánäntarikäre amne diantarikäre, mden erere nibi bare mtare Zaqueobtä. Abko kore se, niebare kwe ie.

*Ngwian ngibiaka kuin, btä Jesukwe kukwe bä mikani
(Mateo 25.14-30)*

¹¹ Jesu nämane blite kore, ye abko ni niara kukwei nuaka nuaka, ie Jesukwe kukwe bä mikani, ñobtä ñan angwane nikanina nebe känime Jerusalén ken, aiseite Ngöbö jatadre gobrane gwängwarbe niaratre ngätäite abko ni ruäre nämane nütüre, akwa nämane töbike blo, aiseite Jesukwe kukwe krörö bä mikani ietre töi tikakakäre metre. ¹² Jesukwe niebare:

Bati ni nämane iti. Niara abko jrei mräkä amne niara mikadre gräbti jreire, abkokäre nikani mobe kä mdate. Abti mikadrera jreire, abti jatadreta gobrane, abkokäre jatani niken. ¹³ Akwa ngämi niken, känenkri ni klabore kwekwe käräbare ni jätä kwe, bti ngwian biani kabre kwe ja näre näre itire itire ietre, käkwe niebare: Ti bike niken mente, aiseite ti mikakäre nüketa, munkwe sribi nuen ngwian nebti ti käne, abti ti jatadi nüketa, niebare kwe ietre, bti nikani. ¹⁴ Akwa nitre ye bti jrei ye nämane gobrane abko mäta namani kri ni

yebtä, kákwe ni mdara jire juani ni ye jiebti blitakäre krörö niara rüere: Nun ñan tö ni ne tuai jreire ja ngätäite, niedre kwetre, abkokäre juani jiebti.

¹⁵ Akwa ni ye mikani jreire, bti jatani nuketa ja káite. Nukaninta angwane, ni klobre kwekwe, ie ngwian biani kwe sribikrä ye abko itire itire kákwe ngwian ganaibare nuái mda ngwian kwebti abko tö namani gai, kákwe káräbare jökrä nuke ja kánti. ¹⁶ Ye erere ni nukani iti káne kákwe niebare ie: Ti dänkien, ngwian makwebti tikwe ngwian ganainba keta jätä mda, tä nete ne, niebare kwe ie. ¹⁷ Angwane jrei ye kákwe niebare ie: Ma sribikrä kuin krübäte. Jändrän braibe, btä mata sribire kuin era metre, aiseti ti raba tödeke mabti tä gare tie, aiseti juta keta jätä, bti tikwe ma mikadi gobrane tikrä, niebare kwe ie.

¹⁸ Yebti ni klobre mda jatani, kákwe niebare jreiyie: Ti dänkien, ngwian makwebti tikwe ngwian ganainba ketarike mda, tä nete ne, niebare kwe ie. ¹⁹ Angwane jrei ye kákwe niebare krörö mda ie arato: Kore ne ngwane, tikwe ma mikadi gobrane juta ketarikebti tikrä, niebare kwe ie.

²⁰ Yebti ni klobre mdara jire nukani jrei kánti, kákwe niebare ie: Ti dänkien, tikwe ngwian makwe ukaba dän kukwänte jirekäbe abko tä nete ne. Tikwe sribibare ñakare bti, ²¹ ñöbtä ñan angwane mata mokrere krübäte jändrän makwebti amne ma kábäre, aiseti ma ngwian bien ñakare, kánti mata ngwian úkekrö ni mdakän. Erere arato, ni mda mda tä nura metekä amne mata ngwä ötö kabre kán ká ütiäre, akwa ma abko nura metekä ñakare jakrä. Ye mdenbtä ma jürä rababa krübäte tibtä, kákwe ngwian ukaba jirekäbe, niebare kwe jreiyie.

²² Abtä jreikwe niebare mda ie: Ma sribikrä káme. Ti ño ño makwe nini tie, ye kwrere tikwe kukwe úkadite makrä. Tita mokrere krübäte jändrän tikwebti amne ti kábäre, aiseti ti ngwian bien ñakare, kánti tita ngwian úkekrö ni mdakän. Erere arato, ni mda mda tä nura metekä amne tita ngwä ötö kabre kán ká ütiäre, akwa ti abko nura metekä ñakare jakrä, ye gare kuin mae. ²³ ¿Se ñöbtä abko ma ñan jananbare ngwian tikwe mike bankote abko ti rúkadreta angwane, ngwian mda biandre chi btä tie? niebare jreikwe sribikrä ngwarbeyie.

²⁴ Bti ni mda mda námame yete, ie jreikwe niebare: Ngwianta ni nokokwe, se denká kán, bti sribikrä kuin kákwe ngwian ganaibare keta jätä mda, seye bien munkwe, niebare kwe. ²⁵ Abtä ni mda mda ye kákwe niebare jreiyie: Nun dänkien, ni noko nena ngwian bkáne kabre krübäte, ¿se ñöbtä abko mda biandre ie? niebare kwetre. ²⁶ Abtä jreikwe niebare mda ietre: Ti tö kukwe era erere niei krörö munye: Nire nire jändrän bkáne kabre abko ie mda biandi bäri; akwa nire nire kwe jändrän ñakare abko kán jändrän chi kwe diandiká jökrä kán. ²⁷ Mdakäre abko, nire nire namani ti rüere, ñan tö namani ti tuai jreire ye abko mun jata ngwena nuke ti kánti nete, bti munkwe kámika ti ngwäreki nete. Abko kore se, niebare jreikwe abko kukwe nakaninká kore se. Ne ngörä, niebare Jesukwe.

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Juan 12.12-19)

²⁸ Jesukwe blitabare ünän kore, bti nikani janknu mda Jerusalén kukwäre. ²⁹ Nikanina mate ja ken juta Betfagébe amne juta Betaniabe, Ngitio Olibo kánti angwane, nitre ja töitikaka ben káräbare nibu kwe, ³⁰ bti niebare kwe ietre:

Juta tuen kánime ni ngware ta. Se kánti mun nän. Mun raba yete angwane, buro ngábali nákwita ngámi kwan mákáninte munye, ye tikate munkwe, bti mun jata ngwena tie nete.

³¹ Akwa ¿Ñöbtä munta tikete? nie munye angwane, munkwe nie krörö ietre: Ni Dänkien tö nibi ie, aiseti nun bike niken ngwena, munkwe nie kore, niebare Jesukwe ietre.

³² Erere bkänä, nitre ja töitikaka Jesube nikani, nikani nebe angwane, Jesukwe kukwe niebare ño ño ietre, ye erere kwani ietre. ³³ Námame buro tikete angwane, buro bkänkätre jatani, kákwe niebare ietre:

¿Ñöbtä munta buro ye tikete nunkän ye? niebare kwetre.

³⁴ Angwane niebare kwetre buro bkänkäye:

Nun Dänkien tö nibi ie, kákwe káräniri, aiseti nunta tikete, niebare kwetre.

³⁵ Yebti nikanintre buro ngwena, nikani nebe Jesu kánti angwane, dän jakwe mikani ötati buro ngábali ye tröbti kwetre ja tákräre Jesuye, bti Jesu nakwani buro yebti. ³⁶ Bti Jesu nikani janknu mentokwäre angwane, ni jökrä namani dän jakwe metete ji ngrabare temen Jesu kakäre ngábtí jrei kwrere. ³⁷ Angwane Jesu nikanina Ngitio Olibobti káin, jatanina niken motokwäre amne, nitre námame nän ben, btä ká namani nuäre, ká nikani ngrente kriki be Ngöbö káikitareká, ñöbtä ñan angwane sribi kri ñan tuabare nuenbare Jesukwe tuani kwetre yebtä, ³⁸ ká namani niere:

Jrei ne kite ni Dänkien Ngöbö kábti.

Ma ye aibe raba mikani ütiäte.

¡Ká raba jáme ká káinbti amne, nunta Ngöbö ká káinbti káikitaká!
namanintre niere.

Salmos 118.26

³⁹ Kukwe yebtä, nitre bariseo nämane ruäre ni mda mda ngätäite yete käkwe niebare Jesuye:

Dirikä, nitre nänkä mabe se käkwe kada ketadre niere ietre, niebare kwetre.

⁴⁰ Akwa Jesu käkwe niebare nitre bariseoye:

Nitre noko rabadre kwekbe angwane, jä oto kabre nere temen käkwe ngradrete Ngöbö käikitakäre, aiseté ngwarbe tikwe kada ketamna ietre abko ti tö nibi niei metre munye, niebare kwe ietre.

⁴¹ Yebti Jesu namanina Jerusalén ken, okwä namani juta Jerusalénbtä angwane, müaibare kwe, ⁴² käkwe niebare:

Nirekwe kä jäme biandre mun nünanka Jerusalénte yeye, ye rükadre gare mtare munye näre, akwa tä rükaninte mun okwä bäre, aiseté tuen ñakare munye. ⁴³ Batira jire kä jatadi käme mun rüere angwane, mun rüekwe ki mikadi mun bäre temen amne, mun rüe rabadi jökrä mun bäre temen, käkwe rüdi mun rüere angwane, ⁴⁴ mun juandi ngwarbe jökrä kwetre amne, nitre nünanka nete noko kämikadi kwati kwetre. Erere arato, jä mikani jure amne kire noko dikandite jökrä kwetre arato, ñöbtä ñan angwane Ngöbö nükani basare munye, mun diantarikäre akwa, ñan nükani gare munye, aiseté rakadikä kore mun nünanka Jerusalénte yebtä, niebare Jesukwe.

Jesukwe nitre jändrän rürümoinkä juanintari

(Mateo 21.12-17; Marcos 11.15-19; Juan 2.13-22)

⁴⁵ Jesu nükani Jerusalén, bti nikani ju blitakrä Ngöböbe ye bäre angwane, nitre nämane jändrän rürümoine yete abko Jesu nikani juentari jökrä nekwäre, sekwäre mentokwäre,

⁴⁶ käkwe mäträbare krörö btäre:

Ngöbö Kukwei tä tikani krörö:

Ju tikwe ne abra tä blitakrä tibe,

Isaiás 56.7

nieta Ngöbö Kukweibtä, akwa mun abko tä ju blitakrä Ngöböbe ne mike nitre gokä jue kwere. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁷ Yebti ju blitakrä Ngöböbe bäre Jesu namani dirire käre köbö kwatirekwatire. Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätre, erere arato nitre unbre ji dokwäte nitre israelita ngätäite abko nämane ji känene jae Jesu kämikakäre. ⁴⁸ Akwa ji ñan namani kwen ietre Jesu kämikakrä, ñöbtä ñan angwane Jesu namani blite, ye abko ni jökrä nämane biare kukwe nuen, aiseté Jesu kämikadre ño kwetre abko käi ñan namani kwen ietre.

20

Nire diebti Jesu nämane sribire abko ngwianintari ie

(Mateo 21.23-27; Marcos 11.27-33)

¹ Bati ju blitakrä Ngöböbe ye bäre Jesu nämane dirire ni kwatiye amne nämane kukwe kuin Ngöböke mike gare angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätre nikani nitre unbre ji dokwätebe, ² käkwe niebare Jesuye:

¿Nirekwe ma mikani sribi nuene kore amne nire diebti mata kukwe nuene kore nete? niebare kwetre Jesuye.

³⁻⁴ Abtä Jesukwe niebare ietre:

Ti bike kukwe ngwentari kwati arato munye. ¿Nirekwe Juan Bautista juani ni ngökö ñöte? ¿Ngöböke juani ya o ni kä nebtäkwe mikani sribire ya? niebare kwe ietre.

⁵ Yebtä nikaninta blite jabe kwärikwäri, kä namani niere krörö:

Ngöböke juani, nikwe niedre ie angwane, niarake niedre krörö mda: Ngöböke juani munta niere, ¿se ñöbtä abko munkwe ñan kukwei mikani era jae? niedre kwe nie. ⁶ Akwa ni kä nebtäkwe mikani, ni ñan rabadre niere jire chi ie, ñöbtä ñan angwane Juan abko ni Ngöbö kukwei niekä era ni jökrä kräke, aiseté ni mda mdakwe ni kämikadre jäbti ñäkäbtä kore rüere, namanintre niere jae kwärikwäri.

⁷ Abtä niebare krörö kwetre Jesuye:

Nirekwe Juan juani, ye gare ñakare nunye, niebare kwetre.

⁸ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Kore ne ngwane, nirekwe ja di biani tie sribi ne nuenkäre abko tikwe ñan niedre munye arato, niebare kwe ietre.

Nitre ji dokwäte, btä Jesukwe kukwe bä mikani

(Mateo 21.33-46; Marcos 12.1-12)

⁹ Yebti nitre nämane yete, ie Jesu nikani kukwe bä mike Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikätrebtä amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientrebtä, käkwe niebare krörö:

Bati ni nămane iti kăkwe uba nurai nŏkani, bti biani kwe ni mda mdaye sribikră. Kă biani sribikră kwe abko ũtiäre uba dŏi biandreta ruäre ie. Yebti nikani raire kă mdabti. ¹⁰ Abti uba ngwă ôtradre abko kăi nŭkani angwane, sribikă kăkwe uba biandreta ruäre kă bkănkăye, ye abko kă bkănkă kăkwe sribikă kwe juani iti tuenta jakră. Akwa sribikătre ubabtă ye kăkwe sribikă ye metani ja űăte kwărăkwără se kwrere, bti juanitarita kise tŏkare kwetre.

¹¹ Yebti kă bkănkă kăkwe sribikă mdara jire juani uba tuenta ruäre jakră, akwa sribikătre ubabtă kăkwe sribikă ye metani ja űăte arato, kăkwe űăkăbare diăn diăn ie, bti juanitarita kise tŏkare kwetre arato. ¹² Yebti uba bkănkă kăkwe sribikă mdara jire juani uba tuenta, akwa sribikă mda mda ye kăkwe metani arato, bti kitaninkă kwetre uba gră bäre mento.

¹³ Yebti ni uba bkănkă kăkwe niebare jae: ũMtare tikwe dre nuendre mda? namani nŭtŭre. Te batibe tŏi ngitianinkă, kăkwe niebare: Ti odei tare kri tikwe abko ti bike juen. Nane niara mikadre ũtiäte jae sribikătrekwe, raba ruen tie, aisete ti bike niara juen, niebare kwe jae. ¹⁴ Ye erere bkănă juani kwe. Akwa kă bkănkă ye odei nikani tuen sribikătre ubabtă yeye angwane, niebare kwetre jae kwărăkwără: Ni se abko rabadi jăndrăn rŭnkwe bkăne jŏkră, aisete ari kămike amne ni rabadi kă ne bkăne jŏkră, niebare kwetre. ¹⁵ Ye erere niaratre nikani kă bkănkă odei ye ngwena uba gră bäre mento, bti kămikani kwetre se kwrere abko nakaninkă kore. Ne ngŏră, niebare Jesukwe.

Bti Jesukwe niebare ni jŏkrăye:

ũNe ngwane, uba bkănkă kăkwe dre nuendre sribikă yebtă raba ruen munye? ¹⁶ Niara rikadre, kăkwe sribikătre ye kămikadre jŏkră, bti uba gră ye biandre ni mda mdaye kwe sribikră. Abko kore se, niebare Jesukwe.

Ye jarabare ni jŏkrăye angwane, niebare kwetre:

ũKukwe űan rakadrekă jire kore! niebare kwetre.

¹⁷ Akwa Jesu kăkwe mikani űăräre, bti niebare kwe ietre:

Kukwe tă tikani Ngŏbŏ Kukweibtă ne kăta dre niere abko niere tie munkwe:

Jă ũtiäte kri ju mikakră metre abko nitre ju mikaka kăkwe kitaninkă, akwa jă ye abko ni Dănkien kăkwe mikani bări ũtiäte ju mikakră metre. *Salmos 118.22*
nieta Ngŏbŏ Kukweibtă.

¹⁸ Angwane ni ũtiäte kri jă kwrere tikwe nini, ye abko btă nire nire ritadrete amne rikadre temen jă yebti angwane, jă ye kăkwe ni ye ôtabită kiakia jŏkră ngrabare. Erere arato, nire nire bti jă ye rikwitadrekă angwane, gŭtadikă mnŭne jŏkră jă ye tăni arato. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

¹⁹ Yebtă abko, Kukwe Biani Ngŏbŏkwe Moiséye dirikătre amne nitre blitaka Ngŏbŏbe ni mda mda diäre dănkientre, ũriere Jesukwe kukwe bă mikani kore gani kwetre jabtă. Abtă jŏtrŏ ngwarbe tŏ namani Jesu kain ngite ye năire, akwa ni nămane kwati Jesu kukwei nuen, ye abko jŭră namani btătre, aisete namani kwekbe.

Ja ũtiä biandre gobranye ya, űakare ya

(Mateo 22.15-22; Marcos 12.13-17)

²⁰ Angwane ni juani ruäre kwetre Jesu ngibiaretari mda. Niaratre abko namani bike moto jăme, akwa Jesu ngwiandre kukwe nainte kwetre, abtă kitadre ngise kwetre gobernador romanobo ngwărekri, abkokăre namani bike moto jăme. ²¹ Namani Jesu kănti angwane, niebare kwetre ie:

Dirikă, mata kukwe niere amne mata dirire, ye abko era metre gare kuin nune amne, ma űan tă dirire ni ruäre aibe moto mikakră nuäre, akwa ji Ngŏbŏkwe abko dirita era metre makwe, ye garera nie. ²² Ye aisete nun tŏ kukwe ngwiantari mae abko krŏrŏ: ũEmperador romanobo César abko ie nunkwe ja ũtiä biandre ye abko dbe ya, űakare ya niere nune? niebare kwetre Jesuye.

²³ Angwane tŏ namani Jesu ngŏkai, ye gani Jesukwe btătre, kăkwe niebare ietre:

²⁴ Ngwian ye mike tuadre kunti tie munkwe, niebare Jesukwe ietre.

Erere biani tuadre kwetre Jesuye angwane, Jesukwe niebare mda ietre:

ũNire bă amne nire kăi tă tikani ngwian nebtă? niebare kwe.

Angwane niebare kwetre ie:

Emperador César bă amne kăi tă btă, niebare kwetre mda Jesuye.

²⁵ Abtă Jesukwe niebare mda ietre:

Jăndrăn emperadorekwe erere munkwe bian emperadoreye amne jăndrăn Ngŏbŏkră erere munkwe bian Ngŏbŏye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

²⁶ Jesukwe kukwe kani ngăbti kuin ni jŏkră okwăbti, yebtă abko tŏi űan namani krŭtare amne, kukwe kwani űakare ietre Jesu kitakră ngise, aisete namanintre kwekbe jŏkră.

Ni krŭtani rŭkadreta nire ya abko ngwianintari Jesuye

(Mateo 22.23-33; Marcos 12.18-27)

²⁷ Yebti nitre saduseo nikani ruäre ja tuakäre Jesube. Nitre saduseo ye abko ni krütanikrütani mikadreta nire Ngöbökwé abko ñan nämáne mike era, aisete jatani kukwe ngwentari Jesuye, kákwe nieba ie:

²⁸ Dirikä, Ngöbökwé tikamna krörö täräbtä nunkrä Moiséye: Ni iti tädre gure akwa, ngäbäkre ñakare kwetre amne ni ye krütadre angwane, merire rabadre kaibe. Meri ye abko yäräkwe diandre jae mda. Yebti ngäbäkre rabadre kwetre angwane, ngäbäkre ye abko rabadre niara etba krütani ngobo kwrere abko tikani täräbtä Moisékwe nunkrä. ²⁹ Ne aisete nun tö nibi kukwe ne ngwiantari krörö mae: Bati nitre ja etbarebe nämáne ni kükü. Nitre ye etba mubai kákwe ja mikani gure, akwa ngäbäkre ngämi nebe kwetre angwane, ni ye krütani. ³⁰ Merire namani ie abko namani yärä mda yebe, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, brare krütani kán arato. Meri ye namaninta kaibe bobukäre. ³¹ Namani yärä mdara jire ben, akwa nin ngämi ngäbäkrei ngibiare angwane, krütani kán arato. Ye kwrere nikani nakenkä janknu ja täritäri. Abti nitre ni kükü ye krütani jökrä meri ye kisete, akwa nin ngäbäkrei ngibiare jire iti kwe. ³² Abti mrä meri ye krütani abko kukwe nakaninkä kore nieta. ³³ Akwa ni krütani rükadreta nire mata niere, aisete ni brare ni kükü, ben meri ye namani jökrä, abti niaratre ni kükü ye rükadreta nire jökrä angwane, meri ye rabadi nire nän mukore abko niere nunye, niebare kwetre Jesuye.

³⁴ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Kä ne ngwane, ni brare amne ni merire kätä ja mike gure, ³⁵ akwa kä mrä, ni rükadreta nire angwane, nire nire tuen ütiäte Ngöböye nünakäre käreäre jabe abko ni merire, brare kákwe ñan ja mikadre gure. ³⁶ Ni ñan krütadre mda, akwa ni rabadre angeletre Ngöbökwé kwrere. Erere arato, ni rükadita nire angwane, ni rabadi Ngöbö odeire jökrä, aisete ni rabadi ja etbare amne ja ngwaire, aisete ñan ja mikadre gure.

³⁷ Akwa kri chi namani jutra ngitiekä, ye kánti ni rükadreta nire era metre abko Moisékwe bä mikani, kákwe niebare: Ni Dänkien Ngöbö abko Ngöbö Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobkwe, niebare kwe. ³⁸ Ye abko, Abraham, Isaac amne Jacob krütanina abti Ngöbökwé niebare kore Moiséye. Ngöbö abko ñan ni ngwäkäre Ngöböi akwa Ngöbö abko ni nire Ngöböi gare nie. Ye aisete Abraham, Isaac amne Jacob tä nüne janknu Ngöbö ngwäreki abko gare nie. Abko kore se, niebare Jesukwe.

³⁹ Ye ngwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämáne yete, btä käi namani nuäre, ñobtä ñan angwane ni rükadreta nire abko era kräke. Yebtä abko niebare kwetre:

Dirikä, makwe blitaniri kuin krübäte, niebare kwetre Jesuye.

⁴⁰ Angwane kä jürä namani ni jökräbtä, kákwe kukwe ngwianintari ñakare mda Jesuye ja gäkäre ben.

¿Nirekri Ni Dianinkä Ngöbökwé däredre?

(Mateo 22.41-46; Marcos 12.35-37)

⁴¹ Yebti Jesukwe kukwe ngwianintari krörö mda nitre Saduseo yeye:

⁴² ¿Ñobtä Ni Dianinkä Ngöbökwé abko däredre jrei David tukwekri nieta munkwe amarebti David ara jire kákwe kukwe tikani krörö tärä Salmobtä?:

Ti Dänkien Ngöbö kákwe nieba ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kánti jakwe täke nete.

⁴³ Ye kánti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni, *Salmos 110.1* niebare Davikwe Ni Dianinkä Ngöbökwé yebtä. ⁴⁴ David ara jire kákwe ja Dänkien niebare Ni Dianinkä Ngöbökwébtä, ¿se ñobtä abko Ni Dianinkä Ngöbökwé abko jatadre Davikri nieta munkwe se? Tita ngwentari kore, ñobtä ñan angwane nita Dänkien niere ñakare jire ni mräkä bäri mrä nikrä yeye, niebare Jesukwe.

Jesukwe ni mikani mokre Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre ngäniene

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54)

⁴⁵ Ni jökrä nämáne Jesu kukwei nuen angwane, batibe Jesukwe niebare mda nitre ja töitika benye:

⁴⁶ Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ñobtä ñan angwane niaratre tä dän nga ütiäte kri kite jabtä, bti ni jökrä kákwe köbö ngwiandretari käne ietre kä jändrän rürümoinkrä ye kántita temen, ie töta nebe. Erere arato, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke sinagoge, kánti töta nebe rabai täkänintbe amne ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tötä nebe täkänintbe. Erere arato, niaratre nübaita bietabtä angwane, ja täkrä ni ütiäte ütiäte kräke, kánti tötä kái temen. ⁴⁷ Erere arato, meri kán brare krütani abko kán tätre ju denkä abti tätre bike kuin, kätä blite raire Ngöböbe, akwa yebtä Ngöbökwé mikadi ja tare nike krübäte, aisete munkwe ja ngibia kuin Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre ngäniene. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

21

*Meri bobre kākwe sentabo ngōrā kubu biani Ngōbōkrā
(Marcos 12.41-44)*

¹Ye ngwane abko, nitre ngwian bkāne krikri namani nūke ngwian kite kajate Ngōbōkrā ju blitakrā Ngōbōbe bāre Jesu okwābti. ²Angwane meri bobre kån brare krūtani abko jatani, kākwe ngwian sentabo kwrere kitani kubube arato kajate Jesu okwābti. ³Abtā Jesukwe niebare:

Ti bike kukwe era erere niere munye abko krōrō: Meri bobre kån brare krūtani se kākwe ngwian bini bāri kabre ni ngwian bkāne krikri se ngwā, ⁴ñōbtā ñan angwane niaratre kāta ngwian namaninte ie aibe bien, akwa meri bobre ye abko kākwe ngwian ngōrā nūnankrā kwe erere bini jōkrā, aiseite niarakwe ngwian bini bāri kabre, niebare Jesukwe.

*Dre rakadikā kā mrā kānenkri
(Mateo 24.1-28; Marcos 13.1-23)*

⁵Angwane ju blitakrā Ngōbōbe mikakrā bā nuāre amne, ni ruāre kākwe jāndrān tuāretuāre biani Ngōbōye, bti ju mikani tuāre, yebtā abko ni ruāre nāmane blite mda. Abtā Jesukwe niebare ietre:

⁶Kōbōitira jire ju tuata munkwe se juandi ngwarbe jire jōkrā, aiseite jā ketani jabtī jabtī se juandi jōkrā temen, niebare Jesukwe.

⁷Abtā nitre nāmane yete kākwe niebare mda Jesu ye:

Dirikā, zju blitakrā Ngōbōbe juandi ngwarbe nini makwe, ye abko rakadikā ñongwane nun tō gai? Arato kukwe ye kebera nakenkā abko bā mikadi ño nunye abko makwe niedre nunye, ie nun tō nibi, niebare kwetre ie.

⁸Abtā Jesukwe niebare mda ietre:

Bāri kāne abko, nitre ni ngōkaka ye ngāniene munkwe ja ngibia kuin, ñōbtā ñan angwane ni jatadi kwati ja kanti kākwe niedi krōrō: Ti abko Ni Dianinkā Ngōbōkwe ara tā nete amne, kā mrā nūkera ja ken, niedi kwetre. Akwa niaratre ye abko ni ngōkaka, aiseite mun ñan rika niaratre jiebtī. ⁹Erere arato, munkwe kukwe krōrō gadi: Nitre tādi rüre jabe kwārikwāri ga munkwe angwane, munkwe ñan kā jūrā ngwian jabtā, ñōbtā ñan angwane kukwe ye abko rakadikā kāne kore abko erere rabadi nakenkā, akwa ye ngwane kā mrā ñan jatadi jōtrō, niebare Jesukwe.

¹⁰Yebti Jesu nikani blite janknu, kākwe niebare:

Kā mrā ngāmi nūke juta kwatirekwatire rabadi rüre jabe kwārikwāri amne nitre nūnanka kā ketareketare te rabadi rüre jabe kwārikwāri amne, ¹¹dobo rabadi nakaenkā kri krübāte, mrō nika rabadi kri krübāte amne bren nika rabadi krübāte kā ngrabare temen amne Ngōbōkwe jāndrān krikri krübāte mikadi tuadre kāinta, abtā kā jūrā rabadi kri ni kwatitā.

¹²Akwa kukwe ye ngāmi nakenkā, kānenkri ni kwati jatadi mun rüere. Sinagoga nitre israelitakwe kantikānti mun jānāin kritobo ngwārekri kwetre, bti mun kitadi ngite kā teri kwetre. Erere arato, jrei amne gobran, ie mun kitadi ngise tōdekabtā tibti. ¹³Akwa ye ngwane, tikwe dre dre nuenbare abko krāke kā rabadi kuin munye blitakāre tibti nitre ye ngwārekri. ¹⁴Mun jā ngāmi niken kritobo ngwārekri, kānenkri munkwe ja kwetadi ño ja dokwāre, yebtā munkwe ñan tōbika dikaro, ¹⁵ñōbtā ñan angwane tikwe ja kukwei tōbtā kri mikadi gare munye blitakāre ja dokwāre, ye kākwe mun rüre kukwe otadi jōkrā angwane, rabaditre kwekbe jōkrā mun kāne.

¹⁶Akwa ye ngwane abko, mun rün, mun meye, mun etba, mun ngwai, mun mrākā mda mda amne mun kukwe muko abko rikwitadi mun rüere, ye kākwe mun kāmikadi ruāre.

¹⁷Angwane ni jōkrā mātā rabadi kri munbtā tōdekabtā tibti. ¹⁸Akwa mun ñan riadrete, abkokāre Ngōbōkwe mun ngibiadi kuin jōkrā, ¹⁹aiseite munkwe nūnanka dite jabtā angwane, mun rabadi dianintari, niebare Jesukwe.

²⁰Yebti Jesukwe niebare krōrō mda:

Nitre rükā raba tuen jōkrā juta Jerusalén se bāre temen munye angwane abko, juta se juan kebera ngwarbe, ye rabara gare munye. ²¹Ye ngwane mun tādre Judeate ye abko gitia mintokwāre amne nire nire tādre juta Jerusalente abko gitia juta bāre mento amne, nire nire tādre Jerusalén bāre abko ñan rika ngitieta juta Jerusalente, ²²ñōbtā ñan angwane kukwe tā tikani Ngōbō Kukweibtā, ye rabadre bare jōkrā, abkokāre Ngōbōkwe nitre nūnanka kā nebtā mikadi ja ngie nuen kri kōbō ye nāire. ²³Akwa meri doboko doboko amne meri kwe ngābākre kiakia kianbtā, ye abko bobre jakān, ñōbtā ñan angwane niaratre ñan raba ngitie jōtrō, jye abko ñan bobre jakān ya! Kā ye ngwane abko ja tare nika rabadi kri krübāte kā nebtā amne nitre israelita kākwe ja ngie nuadi kri krübāte. ²⁴Ne aiseite ni ruāre kāmikadi ngitrabti amne ni ruāre abko jānāin ngite juta mda mdate angwane, nitre ñakare israelitare, krāke Ngōbōkwe kōbō kitani nuāi, ye nāre juta Jerusalén mikadi ja ngoto tāni kwetre.

*Jesukristo jatadita**(Mateo 24.29-35,42-44; Marcos 13.24-37)*

²⁵ Kā mrā angwane, Ngöbökwe sribi kri ñan tuabare nuendi abko bā mikadi kwe ñānāntā, söbtā amne mukebtā. Angwane ni kā nebtā tōi rabadi ngwarbe kwārākwārā amne mren rabadi romon krübāte, aiseite ngö rabadi nebe kri krübāte. Yebtā abko, ni jökrā rabadi töbiki kri. ²⁶ Erere arato, ni kwati rabadi nekwetekā krübāte amne kā rabadi nōtōte bti, ñobtä ñan angwane kukwe rakadikā ño kā nebtā abko rabaditre töbiki, ñobtä ñan angwane jändrän jökrā kainta se rabadi grükekā ye abko jürā rabadi kri ni kwatibtä. ²⁷ Angwane ti Ni Kā Nebtä Ngobo abko jatadi tuen ja di kri bā nuārebti mütabti kā kainbti sete abko ni jökrā kākwe tuadi. ²⁸ Ne aiseite, kukwe nini tikwe ye erere rabara nakenkā mun okwābti angwane, munkwe kā ngwian nuāre jabtā, ñobtä ñan angwane Ngöbö kebera nūke mun tiketeta, aiseite munkwe kā ngwian nuāre jabtā, niebare Jesukwe.

²⁹ Ye btārābe, kukwe yebtä Jesukwe kukwe bā mikani krörö mda, kākwe niebare:

Higokri amne kri mda mda, ye mika ñārāre munkwe, btā munkwe töbika. ³⁰ Kri ye tā mutu ngitiekā angwane, kā töre tārā kite nūke ja ken munta gain, ³¹ ye kwrere arato kukwe nini tikwe ye jata nakenkā jökrā mun okwābti angwane, Ngöbö kebera nūke gobrane ye rabara gare munye. ³² Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Nitre nūnanka kā nebtā ngami krüte jökrā, ye känenkri kukwe nini tikwe ye erere rakadikā jökrā. ³³ Mdakāre abko, kā kainta se btā kā temen ne abko Ngöböke gadikā jökrā, angwane rikadi ta, akwa ti kukwei abko rabadi kärekäre, niebare Jesukwe.

³⁴ Yebti Jesukwe niebare mda:

Munkwe ja ngibia au, munkwe ñan ja tōi mika jändrän diän diän nuenbtā amne, munkwe ñan dröba nika amne munkwe ñan töbika jändrän kā nebtā ye aibehtā, ñobtä ñan angwane munkwe ñan ja ngibiadre au ne ngwane, mun kwandre jāme köbö ye näire aiseite. ³⁵ Amne jändrän ngwarbe tā niken jāme, bti batibe tā neme kö okwāte, ye kwrere mun ñan tädre jāme, abkokāre munkwe mokre jabti, ñobtä ñan angwane nire nire kā nebtā tädi jāme, tädi ti ngibiare ngābti ñakare angwane, ti jatadita. ³⁶ Akwa kärekäre mun abko kākwe ja mika biare ti ngibiare ngābti amne munkwe blita Ngöböbe jakrā angwane, kukwe jatadi taretare yebtä munkwe kwārābedi jökrā amne, mun rabadi biare rabakāre ti Ni Kā Nebtä Ngobo ne ngwārekri. Abko kore se, niebare Jesukwe.

³⁷⁻³⁸ Kā ye ngwane abko, käre köbö kwatirekwatire Jesu namani dirire ju blitakrā Ngöböbe ye bäre amne, ni kwati namani nūke dekä niara kukwei nuen, akwa deo abko Jesu nāmāne niken kibien Ngitio Olibo kanti.

22*Jesu rüe tō namani kain ngite tiebe**(Mateo 26.1-5,14-16; Marcos 14.1-2,10-11; Juan 11.45-53)*

¹ Kā ye ngwane, bieta Te Lebadura Ñakare Bante kweta nāmāne Ngöbö mikakāre ütiāte. Bieta ye arabe kädian nāmāne Pascua* abko erere köbö jatanina nüketa ja ken. ² Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkientre amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikātre abko kākwe Jesu müre ketadre ño abko namanintre ngibiaretari kisere, akwa ni nāmāne kwati nekete Jesukri abko jürā namani btātre. ³ Angwane nitre ja töitikaka Jesube ni jätābti nibu, ye ngātāite ni iti kädian nāmāne Judas Iscariote abko btā Satana nikani. ⁴ Ne aiseite nikani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkientre kanti amne nitre ju blitakrā Ngöböbe guardia dānkientre kanti angwane, Jesu kitadre ngise kwe ietre kāmikadre abko nikani kādriere bentre. ⁵ Angwane kā namani nuāre kri btātre, kākwe ngwian bian braibare Judaye, ⁶ ye abko nūkaninbti Judaye angwane, Judakwe kitadre ngise ño rüeye ni mda mda okwā bäre abko Judas namani ngibiare kisere jae mda.

*Jesukwe mröbare mrā nitre ja töitikaka benbe**(Mateo 26.17-29; Marcos 14.12-25; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)*

⁷ Nebti bieta Te Lebadura Ñakare Bante Kweta nāmāne ye nükani mda. Köbö ye näire kordero kāmika nāmāne kwetadre Pascua köböite abko köböi nūkaninta. ⁸ Abtä Jesukwe Pedro amne Juan kārābare, bti niebare kwe ietre:

Mun nān mrö sribere kwetadre Pascuate, niebare kwe ietre.

⁹ Niaratre kākwe niebare mda Jesuye:

¿Nunkwe mrö sribedre mdente, ie ma tō nibi? niebare kwetre ie.

* **22:1** Pascua. Nitre israelita kākwe Pascua köböi mikani ütiāte, ñobtä ñan angwane kira nitre israelita nāmāne ngite kā Egiptote angwane, Ngöböke tikaninte Pascua köböibtā. Pascua abko kätā "niken bäre ta" niere. Köbö yebtä angele ni kāmikaka nikani nitre israelita bäre ta amne kāmikani ñakare kwe, aiseite Ngöböke köbö Pascua mikamna ütiāte nitre israelitaye.

¹⁰ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

Mun rika nebe jutate. Ye kanti ni brare tadi iti ño ngwena kantrate abko rükadi ngätäi munbe ji ngrabare. Ni ye rika mdente gwä, kanti mun rika. ¹¹ Mun rika nebe gwi angwane, munkwe nie krörö ja bkänkäye: Dirikäkwe mrö Pascua köböikrä kwetadi nitre ja töitikaka benbe abkokrä käta ükaninte mdente, ngwiantarimna kwe, munkwe nie kore ie. ¹² Angwane ju mikani bobu jabti käin, te kä kri tädira ükaninte biare mrökrä, kanti mun jänäin kwe. Ye kanti munkwe mrö sribe biare nunkrä amne jändrän jökrä ükate biare. Abko kore se, niebare kwe ietre.

¹³ Ye erere bkänä nikanintre angwane, Jesukwe kukwe niebare ño ño ietre, erere kwani ietre, kanti mrö sribebare kwetre kwetadre Pascuate.

¹⁴ Ye erere, mrö käi nükani angwane, Jesu nikani, namani tākänintbe mesabtä nitre niara kukwei ngwiankabe angwane, ¹⁵ niebare kwe ietre:

Ti ngämi krüte, känenkri bäri ti tö namani mrö Pascuakrä ne kwetai munbe gwaire abko erere käi nura mtare. ¹⁶ Ti tö namani mrö Pascuakrä ne kwetai kore munbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö ngämi gobrane ni ngätäite, känenkri tikwe ñan mrö Pascuakrä ne kwetadreta jire mda, akwa batibe kukwe bä mikata mrö Pascuakrä nebti rabadi bare angwane, tikwe kwetadita, niebare Jesukwe nitre ja töitikaka benye.

¹⁷ Bti uba döi nämane basote diani kisete kwe, kuin niebare btä kwe Ngöböye, bti niebare kwe nitre ja töitikaka benye:

Uba döi ne ñaen ja täritäri munkwe, ¹⁸ ñobtä ñan angwane Ngöbö ngämi gobrane ni ngätäite, ye känenkri tikwe ñan uba döi ñadreta jire mda abko ti tö nibi niei munye, niebare Jesukwe ietre.

¹⁹ Yebti Jesukwe ban diani kunti kisete, kuin niebare btä kwe Ngöböye, bti ötaninbtä kwe, bti biani kwe nitre ja töitikaka benye, käkwe niebare ietre:

Ban ne abko ti ngätä ara. Ne mden abko tita bien müre ketadre mun kräke. Käre munkwe ban ne kweta kore ti ngwiankrä töre jae, niebare Jesukwe.

²⁰ Ye kwrere arato, uba döi nämane basote abko Jesukwe diani kisete, käkwe niebare nitre ja töitikaka benye:

Uba döi ne abko ti däre tikwe ara. Ti krütadi angwane, ti däre rimiadite munkrä, köböire Ngöbökwé kukwe ükaditeta btin munbe, ye mden abko uba döi ne tä bä mike. ²¹ Akwa ni ti kitaka ngise ti rüeye abko tä mröre ketetibe tibe mesabtä nete. ²² Ne abko, ji ükaninte Ngöbökwé ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne käne ye erere tikwe mikadre täte jökrä, jakwa ni ti kitaka ngise abko ñan bobre jakän ya! niebare Jesukwe.

²³ Angwane nitre ja töitikaka Jesube namani niere jae kwärikwäri:

¿Nirekwe niara kitadi ngise rüeye ruen? namanintre niere.

¿Nire bäri ütiäte?

²⁴ Ye ngwane abko, nitre ja töitikaka Jesube mden bäri ütiäte abko btä nikani ja kwete.

²⁵ Abtä Jesukwe niebare ietre:

Nitre Ngöbö mikaka ngwarbe jae ye mikata jreire abko tä nebe ja bä mike krübäte ni mda mda okwäte. Erere arato, nitre mikata ni mda mda dänkiene abko krübäte arato, akwa ni se bäri moto kuin, nieta btä abko käita nebe juto btätre. ²⁶ Akwa mun ngätäite abko ñan rabadre bare kore, ñobtä ñan angwane ni bati mikata sribi ngwarbe nuene, ye kwrere nire nire rabadre bäri ütiäte mun ngätäite abko rabadi ni bati ye kwrere. Erere arato, mun mden rabadre ji dokwäte abko käkwe ja mika ni klabore kwrere. ²⁷ Ye abko, ti bike kukwe niere munye: ¿Nita tākänintbe mröre mesabtä angwane, ni mrö mikaka mesabtä, ni nibu ye abko mden bäri ütiäte? Ni mrökä mesabtä abko bäri ütiäte ni sribikä mrö sribekä ye kräke raba ruen tie, akwa ni sribikä ye kwrere tita mun ngätäite nete, erere munkwe nuna arato.

²⁸ Tikwe ja tare nikaba angwane, käre mun nämä ketetibe tibe, ²⁹ aisete ti Rünkwe kä biani gobrankrä tie, ye kwrere tita bien munye arato, ³⁰ tikwe gobrandi Ngöböbe, ye kanti munkwe mrödre amne munkwe dö ñadre ketetibe tibe ti kukwe muko kwrere, abkokäre tita kä gobrankrä tie munye. Ye ngwane, mun ja töitikaka tibe ye abko rabadi tākänintbe kürä kwä jätäbti kubu yebti. Ye kanti abko juta keta jätäbti ketebu nitre israelitakwe abko kräke munkwe kukwe ükadite siba tibe, niebare Jesukwe ietre.

Pedro käkwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Juan 13.36-38)

³¹ Yebti ni Dänkien käkwe niebare mda:

Simón, Satana tö mun jökrä nuaité krübäte ja käne, käkwe mun köböi käräba Ngöböye, ³² akwa makwe tödekadre janknu Ngöböbti, abkokäre tikwe blitaba Ngöböbe makrä Simón. Ne aisete ma töi rikwitata ti kukwäre angwane, makwe ma mräkä mda mda nete se die mika nünenkä dite jabtä, niebare Jesukwe Simónye.

³³ Abtä Simónkwe niebare mda ie:

Ti Dänkien, ma kitadre ngite ya o ma kāmikadre ya, ye kánti tita juto biare niken gwaiere mabe, niebare kwe Jesuye.

³⁴ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

Pedro, ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Antlan ngämi ngwäne dekä, ye känenkri ti gare ñakare mae, makwe niedi bāmä jire. Abko kore se, niebare Jesukwe ie.

Kä taretare kite jötrö

³⁵ Yebti nitre ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe niebare:

Tikwe mun juanba Ngöbö Kukwei kädriere angwane, mun ñan rikadre ngwian ngwena jae amne, mrö, sabato ye ñan jirikadre munkwe jae, tikwe nieba munye. ¿Ye ngwane munkwe ja tare nikani jändrän ye miare ya? niebare Jesukwe ietre.

Angwane, ñakare, niebare kwetre.

³⁶ Abtä Jesukwe niebare ietre:

Kore tikwe mun juanba akwa, mtare abko ngwian tärä munkwe angwane, mun jata ngwena jae amne mun jata mrö ngwena jae arato, akwa mun mdenkwe ngitra ñakare abko kākwe dän jakwe rürümoin, bti munkwe ngitra köka jae, ñobtä ñan angwane kä taretare kite munkrä, ñobtä ñan angwane ³⁷ Ngöbö Kukweita tikani krörö tibtä:

Ni ngututu kwrere jire niara namani tuen ni mda mdaye, *Isaiás 53.12*
abko tikani kira tibtä, ye abko rabadre bare täte jökrä tibtä. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

³⁸ Abtä nitre ja töitikaka ben kākwe niebare ie:

Ni Dänkien, ngitra tärä kumu nikwe nete, niebare kwetre.

Angwane Jesukwe niebare ietre:

Kada kete munkwe. Tikwe dre nini ñan nü gare munye, niebare kwe ietre.

Jesu nikani blite Ngöböbe Getsemani

(Mateo 26.36-46; Marcos 14.32-42)

³⁹ Yebti Jesu nämane niken käre Ngitio Olibo kánti, ye erere nikaninta mda angwane, nitre ja töitikaka ben ni jätäbti iti nikanintre jökrä ben. ⁴⁰ Namaninta ngitiobti angwane, niebare kwe ietre:

Kukwe taretare kite mun nuente ja käne angwane, munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre munkwe blita jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

⁴¹ Yebti jä kitata tä niken mate nuäi temen, ye näre Jesu nikani mentokwäre se kwrere, kánti namani ngukudokwäbti temen blitakäre Ngöböbe, ⁴² kākwe niebare ie:

Ti Rün, kukwe kite tare ti rüere ti mikakrä ja tare nike, ye ma tö diain ti bäre ne ngwane, makwe dian ti bäre, akwa ma tö dreye tikrä, ye erere raba bare tibtä amne ñan ti töi abko erere rabadre bare, niebare kwe Rün Ngöböye.

⁴³ [Ye btäräbe angele nämane kä käinbti, nükani Jesu die mike. ⁴⁴ Angwane Jesu namani ja tare nike bäri krübäte, akwa bäri namani blite ja dibti Ngöböbe, aiseite krübärie namani ngitiekä abko namani näkäenkä krikri be däri kwrerekwrere abko namani niken mate temen.]†

⁴⁵ Yebti Jesukwe blitabare ünän Ngöböbe angwane, nikaninta nitre ja töitikaka ben ye kánti amne niaratre namani ulire krübäte, aiseite nämane kibien kuin jökrä, btä Jesu namaninta.

⁴⁶ Abtä niebare kwe ietre:

¿Ye ñobtä munta kibien? Diablu jatadi mun nuente ja käne angwane, munkwe ñan ja mikadre ngite, abkokäre näin krö, blite jakrä Ngöböbe, niebare Jesukwe ietre.

Jesu kani ngite

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Juan 18.2-11)

⁴⁷ Jesu nämane ñäke kore nitre ja töitikaka benye, te batibe ni mda nükani kwati kánti. Nitre ye ngätäite abko, ni iti ja töitikaka Jesube kädian nämane Judas abko nämane näin ji ngwena käne, nikani nebe Jesu kánti angwane, krötabare Jesu ken kwe, Jesu demainkäre ngwärebtä.

⁴⁸ Akwa Jesukwe niebare ie:

Judas, ¿ti, Ni Kä Nebtä Ngobo ne ma tö nibi demaine kore kitakäre ngise ñan ñan? niebare kwe ie.

⁴⁹ Angwane nitre ja töitikaka Jesube mda mda okwäbti kukwe ye nikani nakenkä angwane, niebare kwetre Jesuye:

Ni Dänkien, nun bike nitre se titekä ngitrabti, niebare kwetre.

⁵⁰ Yebti ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien, kwe ni klaboro nämane abko olo küde ruenkri tikaninkära ta ie ni itikwe se kwrere. ⁵¹ Akwa Jesukwe niebare ietre:

Nitre ye tuemetre, niebare Jesukwe.

† 22:44 Kukweta tikani corcheta ngätäite abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquinbtä.

Bti ni klabore ye olobtä Jesukwe kise mikani angwane, namaninta kuin batibe. ⁵² Yehti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä amne nitre unbren ji dokwäte nikani Jesu kaen ngite, ye ie Jesukwe niebare:

¿Ñobtä abko bäsi ni gokä kri krübäte rüere ngitra jäta niken amne krito jäta niken, kwrere jire mun kite ngwena ti rüere ti kakäre ngite ye? ⁵³ Ju blitakrä Ngöböbe kanti käre ti nämane nebe ketetibe munbe angwane, mun ti kaen ñakare ngite amarebti mtare mun kite kore ye. Akwa mtare diablu tä dikekä kä ikote, diehti kä nura munkrä, aisetere mun nuke ti kaen ngite kore mtare, niebare Jesukwe ietre.

Pedro käkwe Jesu rükaninte

(Mateo 26.57-58,69-75; Marcos 14.53-54,66-72; Juan 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Yehti Jesu kani ngite, jänikani nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien juete angwane, Pedro nikani bä mente jiebti se kwrere. ⁵⁵ Jesu jänikani ngite, ye kanti namanintre angwane, ni ruäre käkwe ñukwä bukaninte ju bäre, bti namanintre tükänintbe ñukwä bäre temen mda angwane, Pedro nükani, namani tükänintbe siba niaratre ngätäite ñukwä träse. ⁵⁶ Angwane meri sribikä nämane ñukwä träse yete abko ie Pedro jatabare tükänintbe ñukwäbtä amne okwä namani kwekbe btä, käkwe niebare:

Ni se nämane dikekä Jesube arato, niebare kwe ie.

⁵⁷ Abtä Pedrokwe ja rükaninte, käkwe niebare:

Niara gare ñakare tie. ¿Ye ño abko mata ñäke kore ye?

⁵⁸ Yehti bä derare angwane, ni mdara jire okwä namani Pedrobtä, käkwe niebare:

Mata nekete arato Jesube, niebare kwe ie.

Angwane Pedrokwe niebare ie:

Tita nekete ñakare niarabe. Makwe ñan ñäkä ngwarbe, niebare kwe ie.

⁵⁹ Yehti kä nikani ñänä okwä krati näre ta mda angwane, ni mdara jire jatani ñäke kisere Pedroye, kä namani niere:

Ni ne abko Galileabo, aisetere niara ne nämane näin siba Jesube, namani niere.

⁶⁰ Angwane Pedrokwe niebare:

Drebtä mata blite ñan nebe nuke gare tie, niebare kwe.

Pedro nämane ja rükente kore, ye btäräbe antlankwe ngwänänbare se kwrere ⁶¹ angwane, ni Dänkien nikwitaninte, käkwe Pedro mikani ñäräre ja käne angwane, ni Dänkien käkwe kukwe niebare krörö Pedroye abko nükäninta töre ie: Antlan ngämi ngwäne, känenkri makwe ti rükandite bämä jire, niebare ni Dänkienkwe ie, ye nükäninta töre ie. ⁶² Angwane nikani mentokwäre, käkwe ja müaibare kri kä bäre mento.

Nitre guardia käkwe Jesu mikani yakrä jae

(Mateo 26.67-68; Marcos 14.65)

⁶³⁻⁶⁴ Jesu jänikani ngite, ye kanti nitre mikani Jesu ngibiabtikä abko käkwe dän kukwän mäkäni Jesu okwäbti, bti namanintre mete amne namanintre mike yakrä jae, kä namani niere ie:

Nirekwe ma miti niere metre, namanintre niere Jesuye.

⁶⁵ Erere arato, namanintre ñäke kämekäme amne taretare Jesuye, mikakäre ene jae.

Jesu jänikani Sanedrin ngwärecri

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Juan 18.19-24)

⁶⁶ Yehti kä jatani ngwen dekä angwane, nitre nämane sribire Sanedrinbtä abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikatre käkwe ja ükaninkrö jökrä amne, ye ngwärecri Jesu jänikani. Namani kanti angwane niebare kwetere ie:

⁶⁷ Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara ne ngwane, niere nunye, niebare mda kwetere Jesuye.

Angwane Jesukwe niebare:

Tikwe jän niedre munye angwane, munkwe ñan ti kukwei mikadre era. ⁶⁸ Erere arato, tikwe kukwe ngwiandretari munye angwane, munkwe ñan ti kukwei kadre ngäbti. ⁶⁹ Akwa mtare Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä ye küde ruenkri kä ni ütiäte krikrä, kanti Ni Kä Nebtä Ngobo rabadi tükäninte gobrane Ngöböbe gwaire, niebare Jesukwe.

⁷⁰ Angwane ni jökrä käkwe niebare mda Jesuye:

¿Mata niere kore, aisetere ma Ngöbö Odei bkänä ñan ñan? niebare kwetere ie.

Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

¿Mun ara jire kätä ti Ngöbö Odei niere, ye aisetere ñan ye kwrere bkänä ya? niebare kwe ietre.

⁷¹ Angwane niebare kwetere:

Niarakwe ñari kore, kâkwe ja miri ngite au, nikwe kukwe nuri. ¿Se abko ni mbara jire kânandre blite mda rüere ja? niebare kwetre jae kwârikwâri.

23

Jesu jänikani Pilato ngwärecri

(Mateo 27.1-2,11-14; Marcos 15.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Yebti ni jökrâ nämâne yete abko nikani Jesu ngwena mda Pilato ngwärecri. ² Angwane nikani Jesu kite ngise krörö Pilatoye:

Ni noko tä kukwe miketbe blo nun israelita rüere abko nunkwe gaba btâ. Nunkwe ñan ja ütiä biandre emperador romanoboye tä niere. Mdakäre abko, niara Ni Dianinkâ Ngöbökwé amne niara abko jrei tä niere emperador rüere, niebare kwetre Pilatoye.

³ Abtä Pilatokwe niebare Jesuye:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe.

Jesukwe niebare Pilatoye:

Jän. Era metre ti ara, niebare kwe ie.

⁴ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne ni mda mda, ie Pilatokwe niebare:

Ni ne ja mike ngite ñakare abtä ñan kâmikadre, nibi tuen tie, niebare kwe ietre.

⁵ Akwa ni jökrâ namani ja nike kisere, kâ namani niere ie:

Ni noko tä kukwe dirire abko kâta nun kwite jökrâ ja rüere kwârikwâri. Kâne nikani dirire Galileate sere, abti nitre kite nüke dirire arato Judeate nere, namanintre niere Pilatoye.

Jesu jänikani jrei Herodes Antipas ngwärecri

⁶ Jesukwe sribi nuenbare kena Galileate niebare, ye jarabare Pilatoye angwane, Jesu abko Galileabo ya ngwianintari kwe. ⁷ Jesu abko Galileabo gani kwe amne, kâ ye kânti Herodes nämâne gobrane arato aisete kukwe ükadrete nitre Galileabokrâ, aisete Herodes nämâne Jerusalén, ye kânti Pilatokwe Jesu juani. ⁸ Jesu jatabare Herodeye angwane, kâi namani nuäre Herodebtâ, ñobtä ñan angwane kâ raire nämâne ni kukwei nuen blite Jesubtä, aisete tö namani ja tuai ben amne tö namani Jesu tuai sribi kri ñan tuabare nuene keteti ja okwäbti, ⁹ kâkwe kukwe ngwianintari kabre ie. Akwa Jesukwe ñan kukwe kani ngäbti jire chi. ¹⁰ Kâ ye kânti abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre nämâne siba yete abko namani Jesu kite ngise kisere Herodeye. ¹¹ Angwane Herodes btâ rükâ namani Jesu mike ngwarbe amne namani mike yakrâ jae, kâkwe dän bäri kuin kâta nämâne jabtâ jreikwe, kwrere kitani kwetre Jesubtä. Bti Herodekwe juaninta Pilato kânti, ñobtä ñan angwane namani tuen ngite ñakare ie aisete. ¹² Ne kânenkri abko, Herodes nämâne ja rüere Pilatobe akwa, ja mäkäninta kwetre köbö ye näire.

Jesu kitani ngite müre ketadre

(Mateo 27.15-26; Marcos 15.6-15; Juan 18.39-19.16)

¹³ Yebti Pilatokwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre ütiäte ütiäte ükaninkrö nitre israelita mda mdabe, ¹⁴ kâkwe niebare ietre:

Ni ne nämâne kukwe miketbe gobran romanobo rüere, abtä mun ki ngwena tie nete, munkwe nini. Akwa tikwe kukwe ngunintari ie mun okwäbti amne, kukwe btâ munta kite ngise abko erere ja mike ngite ñakare tuen tie. ¹⁵ Erere arato, Herodeye kuni ngite ñakare, aisete juninta jirekâbe kwe tie nete. Ni ne ja mike ngite ñakare. ¿Se ñobtä müre ketadre? ¹⁶ Aisete ti bike kwata metamna köbti jirekâbe, bti tikwe tikaditeta. Abko kore se, niebare Pilatokwe ietre.

¹⁷ [Bieta Pascuate abko, käre gobran romanobo kâkwe ni ngite tikadrete.]* ¹⁸ Pilatokwe blitaba kore, abtä ni jökrâ namani ngrente, kâ namani niere:

¡Barrabás tiketeta nunkrâ amne ni ye abko ngwena müre ketadre! namanintre niere.

¹⁹ Barrabás ye abko nämâne kukwe miketbe gobran romanobo rüere amne niarakwe ni mda kâmikani arato. Abtä nämâne kitani ngite kâ teri abko ni jökrâ namani tikatemna. ²⁰ Akwa Pilato abko tö namani Jesu tikaiteta, kâkwe ñäkâbaretâ bobuta ietre. ²¹ Akwa niaratre kâkwe ngratebare bäri ja dibti mda, kâ namanintre niere:

¡Müre kete krusobtä! ¡Müre kete krusobtä! namanintre niere.

²² Abtä Pilatokwe niebareta bâmäkäre ietre:

¿Drebtâ ni nekwe ja mikani ngite? Niara ja mike ngite ñakare nibi tuen tie. ¿Se abko drebtâ müre ketadre? Aisete ti bike kwata metamna köbti jirekâbe, bti tikwe tikaditeta, niebare kwe.

* 23:17 Versículo 23.17 ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtâ.

²³ Akwa ni jökrä namani Jesu kämikamna kisere krusobtä, kä namani ngrente bäri krikri. Te Pilato toi kwitani kwetre Jesu rüere, aiseite tö nämane dreye, erere namanina kwetre. ²⁴ Ne aiseite, niaratre tö namani dreye, ye erere Pilatokwe köböi biani ietre. ²⁵ Angwane niaratre namani Barrabás tikatemna, ye erere nuenbare kwetre. Barrabás ye abko nämane kukwe miketbe gobran romanobo rüere amne ni kämikani kwe, abtä nämane ngite kä teri abko Pilatokwe tikaninteta amne nitre israelita tö namani Jesu kämikani abko erere kämikamna Pilatokwe.

Jesu metani krusobtä

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Juan 19.17-27)

²⁶ Abti Jesu jänikani mda müre ketadre krusobtä angwane, ni Cirenebo kädian nämane Simón nämane Jerusalén bäre, jataninta, nükani ngätäi bentre ji ngrabare angwane, kruso mikani Simón kötärä nitre rükäkwe abko nikani ngwena Jesu jiebtä. ²⁷ Ye ngwane ni nikani kwati jiebtä angwane, meri nikani kwati siba abko namani uliere krübäte. Abtä nämane näin müen krikri be Jesu jiebtä. ²⁸ Abtä Jesukwe mikani fñäräre ja käne, käkwe niebare ietre:

Mun merire Jerusalénbo, munkwe fñan ti müai, akwa munkwe ja müai au amne munkwe ngäbäkwe jakwe müai jakrä, ²⁹ fñobtä fñan angwane kä taretare jatadi angwane, niedi krörö nitre merirebtä: Meri kaibe ngäbäkwe ngibiare fñakare amne ngäbäkwe mike fñakare kianbtä abko btä käta nuäre kri niedi, fñobtä fñan angwane ngäbäkwe fñakare munkwe krütadre munkän kukwe taretare näire aiseite. ³⁰ Ye ngwane abko ni jökrä rabadi niere ngitioye:

Ngitio ngidien järäre nunbti amne nun doboi mike nun rüe ngäniene, *Oseas 10.8*
rabadi niere. ³¹ ¿Ye abko ti kri niki kwrere btä tätre kukwe nuene käme kore se abko mun israelita kri nõtare kwrere abko btä fñan nuendre kwetre arato ya? niebare Jesukwe meritre yeye.

³² Jesu jänikani müre ketadre krusobtä angwane, ni mda käkwe ja mikani ngite abko jänikani nibu kämikadre gwaire ben krusobtä. ³³ Ye erere kākä Calavera kanti Jesu jänamani angwane, metani krusobtä amne ni ja mikaka ngite metani kruso mda mdabtä arato abko nikani iti küde ruenkri amne iti küde ngeberekri. ³⁴ Angwane Jesukwe niebare Ngöböye:

Ti Rün, nitre tä ja mike ngite ti rüere ne makwe dian bti ta amne makwe fñan mika ja ngie nuen ti dokwäre, fñobtä fñan angwane niaratre tä dre nuene gare fñakare metre ietre, niebare Jesukwe.

Angwane nitre rükä abko käkwe ja gani dän Jesukwe fñakätbekrä jabti. ³⁵ Ye ngwane ni nämane kwati okwä Jesubtä angwane, nitre ütiäte ütiäte nitre israelita ngätäite namani Jesu mike ngwarbe jae, kä namani niere jae kwärükwäri:

Niarakwe ni mda mda dianintari, aiseite niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwé bkänä ne ngwane, ja diandretari au krusobtä mento kwe, namani niere Jesubtä.

³⁶ Erere arato, nitre rükä romanobo namani Jesu mike yakrä, kä namani krötö Jesu ken amne namani uba fñoi dime bien fñadre ie, ³⁷ kä namani niere:

Ma fñakare Jrei nitre israelitakwe bkänä, fñobtä fñan angwane kore ne ngwane, makwe ja diandretari au mento, namanintre niere Jesuye.

³⁸ Angwane Jesu dokwä kanti käin abko kukwe tikani krörö kri kukwänbtä abko nämane mikani “NI NE ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE” abko namani tikani. ³⁹ Angwane ni kukwe käme nuenkä nämane mikaninkä krusobtä käin, ye abko iti namani fñäke diänbe Jesuye arato, kä namani niere:

Ma abko fñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé bkänä, fñobtä fñan angwane kore ne ngwane, makwe ja diandretari au amne makwe nun diandretari arato, namani niere Jesuye.

⁴⁰ Abtä ni iti mda nämane krusobtä käin arato ye käkwe niebare kukwe muko yeye:

¿Mata ja tare nike ja kwrere ni nokobe, akwa Ngöbö jürä fñakare mabtä fñan fñan? ⁴¹ Ni nibu ne käkwe ja mikani ngite abtä nita ja ngie nuen ye tä dhe. ¿Akwa ni noko ja mike ngite fñakare, akwa tä ja tare nike, se tuen mae ya? niebare kwe ie.

⁴² Bti niebare mda kwe Jesuye:

Jesu, ma raba gobrane angwane, makwe ti ngwianta töre jae amne makwe ti die mika, niebare kwe ie.

⁴³ Jesukwe niebare mda ie:

Era metre mtare ma rabadi kä kuinte tibe, niebare kwe ie.

Jesu krütani

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Juan 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Yebti fñänä ruäre angwane, kä ngidiantre mda amne kä namani iko jökrä temen nebebe fñänä okwä krämä dere, aiseite fñänä trä namani fñakare. Erere arato, dänkwän ngetbo, bti ju blitakrä Ngöböbe nämane fñäkänitbe, ye nianinkäbe ötöbu ta se kwrere.

⁴⁶ Angwane Jesukwe ngratebare kri, käkwe niebare:

¡Ti Rün, ti bike ja üai mike gare mae! niebare kwe.

Ye btäräbe krütani. ⁴⁷ Jesu krütani kore nitre rükä romanobo dänkien okwäbti angwane, Ngöbö käikitaninkä kwe, käkwe niebare:

Ni ne abko ni metre amne ngite ñakare bkänä ñan ñan, niebare kwe.

⁴⁸ Ye ngwane ni nämane kwati yete okwäbti kukwe nakaninkä kore. Abtä moto namani ulire, kä nikanani ja mete mäträte, nikaninta mentokwäre. ⁴⁹ Angwane nitre ja getaka getaka Jesube amne nitre merire merire Galileabo nikanani siba Jesube abko namanintre bä mente temen se kwrere okwä Jesubtä.

Jesu doboi mikani

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Juan 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Ye ngwane abko, ni iti sribikä Sanedrinbe kädian nämane José nünanka juta Ari-mateate kä Judeate nämane. José ne abko moto kuin amne nämane nüne metre Ngöbö ngwärekre. Erere arato, Ngöbö rükadre gobrane ni kwe ngätäite diribare Jesukwe abko José nämane ngibiare kisere amne, Sanedrin käkwe kukwe nuenbare Jesubtä, ye ñan namani dbe kräke. ⁵² Ye mden kisete, Jesu krütani angwane, niara nikanani, käkwe Jesu ngwäkä käräbare Pilatoye. Erere Pilatokwe köböi biani ie angwane, ⁵³ José nikanani, Jesu ngwäkä diani krusobtä timon kwe, mrianinte kwe dän bäri ütiäte kädianta lino ye te, bti kä nämane muani jäkwatate ni doboi mikakrä akwa, ni doboi mika ngämi te, ye kánti Jesu doboi mikani kwe. ⁵⁴ Köbö ye ngwane abko, nitre israelita nämane jändrän ükete biare köbö jadükakrä ngibiakäre ngäbti, erere köbö jadükakrä jatanina nuke. ⁵⁵ Angwane José nikanani Jesu doboi mike angwane, nitre merire Galileabo nikanani siba Jesu mukore nebe Jerusalén, ye abko Jesu doboi mikadi mdente Josékwe abko nikanani tuen angwane, Jesu doboi mikani mdente metre, ye tuani kwetre. ⁵⁶ Bti nikaninta, namaninta gwi angwane, ñö rä bäne amne kri ngwäri mnü rä bäne sribebare kwetre mikakäre Jesu ngwäkä ngrabare. Yebti kukwe nämane ükaninte ñö Ngöbökwä köbö jadükakräbtä, ye erere nitre merire ye käkwe jadükani.

24

Jesu nukaninta nire

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Juan 20.1-10)

¹ Akwa ñänä jatani gökökä krire käin bämänte dekä angwane, nitre merire ye nikaninta dobobti mda, kä nikanani ñö rä bäne amne kri ngwäri mnü rä bäne sribebare kwetre ye ngwena mikadre Jesu ngwäkä ngrabare. ² Namanintre dobobti angwane, jä mikani kä mkäte Jesu dobobti ye namanina dianinkä mento amne ñakare täte, btä namanintre. ³ Angwane nikanintre nikren kä mkäte nguse se kwrere angwane, jjo! ni Dänkien Jesu ngwäkä kwani ñakare nguse ietre. ⁴ Yebtä abko tõi ñan namani krütare. Ye btäräbe ni btä dän ngwen büre namanintre nünaninkä nibu niaratre ken, btä okwä namani. ⁵ Angwane kä jürä namani kri btätre, abtä nikaninbe mate ngukudokwäbti temen, käkwe ja okokrä mikani dobobtä temen. Akwa angele nibu ye käkwe niebare meritre yeye:

¿Ñobtä munta näin ni nire känentari mürükrä ngätäite ye? ⁶ Ni känántarita näin munkwe, ye nürate nire, aisete ñakare nete! Niara nämane Galilea munbe angwane, dre niebare kwe, ye munkwe ngwianta töre jae abko krörö: ⁷ Ni Kä Nebtä Ngobo ne kitadi ngise nitre kukwe kämekäme nuenkäye, bti niaratre käkwe müre ketadi krusobtä, akwa mukirare angwane, rükadita nire, niebare kwe munye, niebare kwetre meritreye.

⁸ Angwane batibe Jesu kukwei nukaninta töre meritre yeye angwane, ⁹ nämane dobobti, nikaninta Jerusalén. Namaninta gwi angwane, kukwe nakaninkä ñö ñö, ye erere niebare jökrä kwetre nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätäbti iti yeye amne ni mda mdaye. ¹⁰ Nitre merire nükani kukwe ngwena nitre Jesu kukwe ngwiankaye abko María Magdalabo, Juana, Santiago meye kädian nämane María, amne meri mda mda abko nükani kukwe ngwena. ¹¹ Akwa nitre Jesu kukwei ngwianka abko ie meritre ye namani tuen ñäke ngwarbe, aisete ñan tö namani kukwei mikai era. ¹² Akwa Pedro abko nikanani betekä dobobti, namani yete käkwe nikrabare nguse amne, dän te Jesu mrianinte aibe nämane nguse, btä okwä namani angwane, nikaninta akwa kukwe nakaninkä, yebtä tõi ñan namani krütare mda.

Ji juta Emaús kukwäre, kánti Jesukwe blitabare ni nibu ben

¹³ Jesu nukaninta nire, ye näire nitre nänkä ben nikanani nibu juta Emaús kukwäre. Emaús ye abko nämane kilometro krä jätäbti krati Jerusalén bäre mento, kánti nikanintre. ¹⁴ Nikanintre angwane kukwe nakaninkä ñö ñö Jesubtä, yebtä nikanani blite jökrä ji ngrabare. ¹⁵ Niaratre nämane näin blite jabe kwärükwäri angwane, Jesu ara jire käkwe krötäbare ken amne nikanani gwaire bentre mda. ¹⁶ Jesu namani tuen ietre, akwa Ngöbökwä ñan Jesu mikani gare ietre. ¹⁷ Angwane Jesukwe niebare ietre:

¿Mun ye tä näin dre kädriere ji ngrabare ye? niebare kwe ietre.

Abtä namanintre nūnaninkä moto ulire. ¹⁸ Angwane ni iti kädian nämane Cleofas käkwe niebare Jesuye:

¿Ni nämane kwati ngätäite ma nämane siba Jerusalén angwane kukwe rakakaba mukira, ye abko ma aibe ie gare ñakare ya? niebare kwe ie.

¹⁹ Jesukwe niebare mda ie:

Dre nakaninkä niere tie, niebare kwe ie.

Niara käkwe niebare mda ie:

Kukwe rakakaba Jesu Nazarebota. Niara abko ni Ngöbö kukwei niekä amne di kribti nämane sribi kri nuene amne nämane blite kuin Ngöbö Kukweibtä abko Ngöbö amne ni jökrä namani nütüre btä. ²⁰ Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiendre amne nitre ütiäte ni israelita ngätäite käkwe kitani ngise nitre romanoboye müre ketadre amne metadre krusobtä abko erere nuenbare kwetre btä. ²¹ Niarakwe ni israelita dianditari nitre romanobo ngoto täni amne ni rabadi tikaninte abko nun nämane nütüre, aiseite nun nämane tödeke bti akwa, köbömära kukwe rakakaba kore btä nun okwäbti.

²² Akwa mtare nitre merire tä nun ngätäite niki dekä doboibti angwane, nüta, käkwe nun ngwini nikenkä, ²³ ñobtä ñan angwane janintre doboibti amne, Jesu ngwäkä kuni ñakare ietre, akwa Jesu nürate nire, nini ietre angeletrekwe abko nü niereta gwi abtä nun nekwekä. ²⁴ Angwane nun kukwe muko ruäre niki doboibti kukwe ye mike ñäräre, akwa nitre merire käkwe dre nini, ye kwrere täni bkänä btä nibitre, akwa Jesu turi ñakare kwetre abko tä nakenkä. Abko kore se, niebare kwetre Jesuye.

²⁵ Angwane Jesukwe niebare mda ietre:

¡Mun ye ño amarebti mun töi braibe dikaro amne, nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira abko mun ñan tä mike era! ²⁶ ¿Ni Dianinkä Ngöbökwé ne mika ngämi ütiäte Ngöbökwé, känenkri ja tare nikadre kri kwe, nieta kore Ngöbö Kukweibtä, ye gare ñakare munye ya? niebare kwe ietre.

²⁷ Yebti tärä tikani Moisékwe nebebe tärä tikani kira nitre Ngöbö kukwei niekäkwe abko nämane blite ño ño Jesubtä, yebtä Jesukwe blitabare. ²⁸ Yebti juta kánti nikanintre ye kánti namani angwane, Jesu jatani niken janknu ta bä mikani kwe, ²⁹ akwa niaratre abko namani Jesu ketete nebe jabe jirekåbe, kä namani niere ie:

Kå kitera dere amne kå kite iko, aiseite ma raba jirekä nunbe nete, namani niere ie.

Ye erere Jesu nikani, namani gwi bentre.

³⁰ Yebti namanina tåkänintbe mesabtä angwane, Jesukwe ban diani kunti kisete, käkwe kuin niebare btä Ngöböye, bti ñäkänintbe kwe, käkwe biani ietre. ³¹ Ye ngwane Jesu ara namani bentre gani kwetre, akwa Jesu abko käkwe ja ganinkåta okwåte. ³² Abtä niebare kwetre jae kwårikwåri:

¿Niara ki blite ji ngrabare nibe Ngöbö Kukweibtä angwane, kå nibi nuäre krübåte nibtä, aiseite ni nibi grükekå jökrå ngrabare niara kukwei nuare ñan ñan? namani niere jae kwårikwåri.

³³ Yebti jötrö ngwarbe Cleofas amne kukwe muko kwe nikaninta ja jiebti Jerusalén. Nikanintre nebebe Jerusalén angwane, nitre Jesu kukwei ngwianka ni jåtåbti iti nämane ja úkaninkró ni mda mdabe, ³⁴ ye käkwe niebare Cleofas amne kukwe muko kwe ngåbti:

¡Jesu nukaninta nire bkänå! Niarakwe ja miri tuadre Simónye, niebare kwetre ietre.

³⁵ Angwane Cleofas amne kukwe muko kwe btä kukwe nakaninkä ño ji ngrabare abko niebare jökrå kwetre. Erere arato, Jesukwe ban ñäkänintbe bti angwane, Jesu nukaninta gare ietre, niebare kwetre.

Jesukwe ja mikani tuadre nitre ja kukwei ngwiankaye

(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Juan 20.19-23)

³⁶ Kukwe nakaninkä ño ño btåtre, yebtä nämane blite, btåråbe Jesu nukaninbe niaratre ngätäite se kwrere, käkwe köbö ngwianintari krörö ietre:

Kå jáme Ngöbökwé raba munbtå, niebare kwe ietre.

³⁷ Angwane ni úaibe namani tuen ietre namanintre nütüre, aiseite namanintre nekwetekå krübåte. ³⁸ Abtä Jesukwe niebare ietre:

¿Ñobtä munta töbike ngwarbe kwårkwåri amarebti mun nibi nekwetekå krübåte dikaro ye? ³⁹ Ti abko Jesu ara. Ti kise amne ti ngoto träin mike ñäräre munkwe amne, ti nuenbtå munkwe amne ti mike ñäräre munkwe, ñobtä ñan angwane ti ngåtå amne ti kroko tärå, ye tuen angwane, ti ñakare ni úai gadi munkwe, ñobtä ñan angwane ni úai abko ngåtå amne kroko ñakare, niebare kwe ietre.

⁴⁰ Niebare kore kwe ietre, ye btåråbe ja kise amne ja ngoto mikani tuadre kwe ietre.

⁴¹ Akwa niaratre btå kå namani nuäre krübåte amne töi ñan namani krütare, aiseite namanina Jesu tuenta, akwa ñan namani nebe era kråke. Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

¿Mrö tärå munkwe nete ya? niebare kwe ietre.

⁴² Angwane gwa kukwani nämane kwetre abko oto biani kwetre Jesuye. ⁴³ Jesukwe kani ngäbti, bti kwetani kwe niaratre okwäbti. ⁴⁴ Bti niebare kwe ietre:

Ti ngämi krüte, känenkri ti nämane mun ngätäite angwane, kukwe rakadrekä ño ño tibtä abko tikwe nieba munye, mden erere namani bare tibtä. Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä tikani tibtä amne nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe tarä tikani tibtä amne Salmobtä tarä nämane tikani ño tibtä, ye erere rabadi bare jökrä, tikwe nieba, mden erere namanina bare, niebare Jesukwe ietre.

⁴⁵ Yebti Jesukwe niaratre töi tikani Ngöbö Kukweibtä mda, ⁴⁶ käkwe niebare krörö ietre:

Ngöbö Kukweita tikani krörö tibtä: Ti, Ni Dianinkä Ngöbökwé krütadi akwa köbömära angwane rükadita nire. ⁴⁷ Angwane ni kä jökräbti käkwe kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti kwetre, Ngöbökwé niaratre ngite kukwe käme nuenbtä diandrekä mento btä abkokäre, ye abko tä tikani kore tibtä Ngöbö Kukweibtä. Kukwe ye diri rikadre ti käbti käne Jerusalén, bti kä mda mdabti. ⁴⁸ Ne aisete kukwe nakaninkä ño tibtä, munkwe tuani ja okwä jenbti, ye munkwe kädrie ni mda mdabe. ⁴⁹ Angwane ti Rünkwe ni köböi mikani munye abko tikwe juandi täte munbtä, akwa niara di kä käinbti rükadre täte jökrä munbtä, ye abko munkwe ngibia Jerusalén nete, aisete mun raba jökrä nete. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

*Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti
(Marcos 16.19-20)*

⁵⁰ Abti Jesu nikani ngwena juta Jerusalén bäre mento angwane, nikani nebe juta Betaniate. Ye kánti Jesukwe kise kaninkä käin ja di biankäre ietre. ⁵¹ Jesu nämane ja di bien kore ietre, btäräbe Jesu jänikani kä käinbti se kwrere. ⁵² Yebti niaratre abko käkwe Jesu käikitaninkä yete, bti kä namani nuäre btätre amne nikaninta Jerusalén. ⁵³ Yebti ju blitakrä Ngöböbe, kánti namanintre Ngöbö käikitekä käre köbö kwatirekwatire abko nakaninkä kore se. Ne ngörä.

Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Juankwe Juan

Tärä ne abko tikani Juankwe. Juan nikani Jesu mukore nitre ja töitikaka ni jätäbti iti mda mdabe. “Ni iti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämane tarere kri,” abko tä tikani Juan 13.23; 19.26; 20.2; 21.7,20,24 ye kanti. Ni ja töitikaka Jesube btä tä blite, ye abko Juan ara nütüta. Juan abko ni israelita amne Jesukwe niara btä etba kwe Santiago käräbare ja töitikakäre jabe. Niara btä Santiago abko gwa gaka amne nämane nüne Nö Okwä Kri Galilea ken. Juankwe tärä ne tikani kä 80-90 angwane nütüta.

Ñobtä Juankwe tärä ne tikani abko Juan ara käkwe mikani gare nie Juan 20.30-31 kanti kukwe krörö tä tikani: “Ni Dianinkä Ngöbökwé abko Jesu ara amne niara abko Ngöbö Odei, ye abko rabadre era munkrä amne munkwe tödekadre bti, abkokäre tikwe kukwe ne tikani,” abko Juankwe tikani. Ngöbö abko Jesu Rün ara abko Juankwe mikani ütiäte tärä nebtä. Erere arato, Jesu amne Ngöbö, Jesu Rün, abko tä ketetibe gwaire abko Juankwe mikani ütiäte tärä nebtä.

Juan namanina unbre angwane, nitre romanobo käkwe niara kitani ngite kä butu kädianta Patmos yete. Juan nämane nüne yete ngwane, Jesukristo käkwe tärä kädianta Apocalipsis tikamna ie. Erere arato, tärä kädianta 1 Juan, 2 Juan amne 3 Juan abko tikani kwe arato.

Kristo jatani kä nebtä

¹ Kena dekä, kä ne date ngämi, känenkri ni kädekata Kukwe nämänena. Niara nämane nüne Ngöböbe amne niara abko Ngöbö ara arato. ² Kena dekä kä ne date ngämi, känenkri niara nämane ketetibe Ngöböbe. ³ Niara köböire Ngöbökwé jändrän jökrä datebare amne jändrän ñakare jire chi abko niarakwe datebare ñakare.

⁴ Niara di nämänena ni mikakäre nire Ngöbökrä amne niara abko ñotra ni jökrä kräke abko krörö: ñotra käta ji metre mike gare nie kä ikote, ye kwrere niarakwe ji Ngöbökwé mikani gare nie. ⁵ Nita nüne mente Ngöböye amne nita nüne kä iko diablukwe te abko kräke ni kädekata Kukwe ye tä trä ngitiekä amne kä iko abko di ñakare kä trä ye ötatekrä.

⁶ Bati ni nämane iti abko kädian nämane Juan Bautista. Ni ye abko Ngöbökwé juani ⁷ blitakäre käne angwane, kukwe gare ño ie ni ñotra kwrere yebtä, ye erere niedre kwe, ni jökrä käkwe tödekadre ni yebti abkokäre. ⁸⁻⁹ Juan ye abko juani käne Ngöbökwé blitakäre ni ñotra kwrere yebtä, akwa Juan abko ñakare ni ñotra kwrere. Akwa ñotra era metre tä trä ngitiekä ni jökräbtä ji metre Ngöbökwé mikakäre gare ietre, ye abko jatanina nuke abko Juan jatani niere käne.

¹⁰ Ni kädekata Kukwe ye abko käkwe jändrän jökrä amne ni jökrä datebare, akwa nükani kä nebtä nitre töi kämekäme ngätäite angwane, niara abko ni jökrä ye datekä ara abko ñan nükani gare ietre. ¹¹ Nükani nüne mräkä kwe israelita ngätäite, akwa mräkä kwe käkwe kani ngäbti ñakare. ¹² Akwa nire nire käkwe niara kani ngäbti käkwe tödekani bti, ye abko ie kä biani kwe rabakäre Ngöbö ngäbriänkäre. ¹³ Nitre tä Ngöbö ngäbriänkäre ye abko ñan ni därebare rün btä meyekwe, köböire tätre Ngöbö ngäbriänkäre. Erere arato, ñan rün btä meye töi köböire tätre Ngöbö ngäbriänkäre amne ñan ni brare tö namani meriye abko köböire tätre Ngöbö ngäbriänkäre, akwa ja töi jenbti Ngöbökwé mikani ja ngäbriänkäre.

¹⁴ Ni kädekata Kukwe ye nämane Ngöbö kanti. Ngöbökwé juani ni ngätäite, nükani därene ni kwrere amne, ngrabare namani ni kwrere amne nünabare kwe ni ngätäite nete. Niara ütiäte kri bä nuäre, ye abko nunkwe tuaba. Niara abko Ngöbö Odei itibe amne Ngöbö niara Rün käkwe mikani ütiäte kri abko nunkwe tuaba. Ngöbökwé niara mikani ütiäte kri abko kwe niara moto namani kuin ni jökrä kräke amne kukwe era erere mikani gare kwe nie. ¹⁵ Niara ye mdenbtä Juankwe blitabare angwane, nikani ngrente krikri be, käkwe niebare krörö:

Ni se mdenbtä tikwe blitaba angwane, tikwe nieba krörö: Ni mda jatadi ti jiebti abko bäri ütiäte ti ngwä, ñobtä ñan angwane niara abko nämänena nüne bäri käne tikrä, tikwe nieba, niebare Juankwe Jesubtä.

¹⁶ Niarata ni tarere kri krübäte ja moto kuinbti, ye mdenbtä abko jändrän kuin biani kwe nie ja täritäri abko krörö: ¹⁷ Kukwe Biani Ngöbökwé nuendre nie, ye abko biani mekera kwe Moisés köböire, ye abko jändrän kuin biani ngwarbe käne Ngöbökwé nikrä; akwa Ngöbö moto kuin ni kräke käta ni tarere amne tä kukwe era erere mike gare nie, ye abko namani bare era metre nikrä Jesukristo köböire, ye abko jändrän mdara jire bäri kuin biani ngwarbe kwe nikrä. ¹⁸ Ne abko, ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö tuani ja okwä jenbti, akwa Ngöbö Odei

itibe tare kri kwe tä nüne ketetibe Rün kwebe. Niara abko Ngöbö ara arato abko käkwe Ngöbö mikani gare nie.

Ja ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé abko Juankwe niebare

(Mateo 3.11-12; Marcos 1.7-8; Lucas 3.15-17)

¹⁹ Juankwe blitabare Jesubtä angwane, kukwe nakaninkä krörö btä: Bati nitre israelita ji dokwäte nämane Jerusalén käkwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre amne nitre levita ju blitakrä Ngöböbe ye ngibiabtikä juani ruäre, Juan abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ya, ñakare ya ngwentari ie. Ye erere nikanintre nebe Juan kánti, käkwe ngwianintari kore ie angwane, Juan käkwe kukwe niebare metre krörö ietre:

²⁰ Ti abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé, niebare kwe ietre.

²¹ Abtä niebareta kwetre Juanye:

¿Ma abko nire amarebti? ¿Ni Ngöbö kukwei niekä kira juandre mda Ngöbökwé Ni Dianinkä Ngöbökwé känenkri kädian nämane Elías abko mare ya? niebare kwetre mda Juanye.

Angwane Juankwe niebare mda:

Ti abko ñakare Elías, niebare kwe ietre.

Angwane niaratre nikani kukwe ngwentari kisere mda Juanye, käkwe niebare ie:

¿Ngöbökwé ja kukwei niekä mdara jire Moisés kwrere juandre nieta Ngöbö Kukweibtä, ye abko ma ara ya? niebare kwetre.

Ñakare, niebare Juankwe ietre.

²² Abtä niebareta kwetre Juanye:

Ma abko nire, ye makwe niedre nunye, ñobtä ñan angwane nitre nun juanka, kräke nun rikadre kukwe ngwenante, asete ma abko nire ye makwe niedre au jakrä abko erere nunkwe niedre, niebare kwetre Juanye.

²³ Abtä Juankwe niebare mda ietre:

Kira ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Isaías käkwe niebare krörö:

Ni iti tä niken ngrente krikri kä kaibete, käta niken niere:

Ji úkateta kuin metre jrei kri kräke, ye kwrere jire ja mika juto ni Dänkien käne munkwe.

Isaías 40.3

Ni btä Isaíakwe blitabare abko ti ara, niebare Juankwe ietre.

²⁴ Angwane nitre bariseo juani ruäre abko namani yete siba ²⁵ käkwe kukwe ngwianintari krörö mda Juanye:

Ma abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé, ma ñakare Elías amne ma ñakare ni Ngöbö kukwei niekä Moisés kwrere mata niere, ¿se ñobtä abko mata ni mda mda ngökö ñöte se? ¿Nirekwe kä biani mae ni ngökakäre ñöte se? niebare kwetre ie.

²⁶ Juankwe niebare mda ietre:

Tita mun ngökö ñö aibe te, akwa mun ngätäite nita iti abko gare ñakare munye. ²⁷ Ni ye abko jatadi ti jiebti amne, ni klaboré aibe käta sandalia tikete ni mdakrä, * akwa ti abko bäri ene ruen tie, asete ti abko ja ñan rükadre töre jire chi tie sandalia tikete ni ye ngotobtä, niebare kwe.

²⁸ Kukwe ye abko nakaninkä jökrä kore käkä Betábara kánti Ñö Jordánbtä kä driri, Juan nämane ni ngökö ñöte ye kánti.

Jesu abko Kordero Ngöbökwé

²⁹ Yebti jändrinane angwane, Jesu jatani Juan kukwäre, ye jatabare Juanye angwane, niebare kwe ni jökräye:

Kordero Ngöbökwé † kite tuen sete se. Se mike ñäräre munkwe. Ni se mden ni ngite kukwe kämekäme nuenbtä Ngöbö rüere diankaka nißtä. ³⁰ Ni se mden, btä ti nämane blite, käkwe nieba krörö: Ni mda jatadi ti jiebti abko bäri ütiäte ti ngwä, ñobtä ñan angwane niara abko nämänena nüne bäri käne tikrä, tikwe nieba angwane, ³¹ niara abko Ngöbö Odei ara ñan nämane gare tie, akwa rükadre gare juta israelitaye, abkokäre Ngöbökwé ti juani ni ngökö ñöte, niebare Juankwe.

³² Erere arato, Juankwe kukwe niebare metre Jesubtä krörö:

Ngöbö Üai Deme nämane kä käinbti jataba ütü kwrere timonkwäre, rikaba mate niarabtä, tikwe tuaba. ³³ Akwa ye ngwane, niara abko Ngöbö Odei ngämi nuke gare tie, akwa Ngöbö

* **1:27** sandalia tikete. Jesu näire ni klaboré kökani ni mdakwe abko bäri ene. Niaratre aibe nämane sandalia ni mdakwe tikete, asete Juan nämane ja bä mike bäri ene ni klaboré ngwä. † **1:29** Kordero Ngöbökwé. Jesu bä mikani kordero kwrere, ñobtä ñan angwane bäri käne, Ngöbökwé kordero kämikamna nitre israelitaye kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre Pascua näire. Jesu nükani ja biankäre müre ketadre ni ngite ütiäre. Erere arato, kordero abko kwekbe, rüre ñakare ja dokwäre, ye kwrere Jesu nämane arato. Kukwe nebtä ñäke Isaías 53.7; Jeremías 11.19.

ti juanka ni ngökö ñöte, ye käkwe niebare krörö tie: Ngöbö Üai rika timonkwäre angwane, raba mate nirebtä ma okwäbti, ni ye abko käkwe Ngöbö Üai Deme mikadi nüne nibtä, nieba kwe tie. ³⁴ Ye erere tikwe Ngöbö Üai tuaba nuke btä, aisete niara abko Ngöbö Odei ara tita niere. Abko kore se, niebare Juankwe.

Jesukwe nitre ja töitika ben käräbare

³⁵ Yebti jändrinane angwane, Juan nämane ni ngökö ñöte, ye kánti namaninta angwane, nitre nänkä Juanbe namani nibu ben yete. ³⁶ Ye btäräbe Jesu jatani tuen dikekä Juanye se kwrere angwane, Juankwe niebare:

¡Kordero Ngöbökwé kite tuen sere se! niebare kwe nitre nibu ye okwäbti.

³⁷ Juankwe niebare kore, ye jarabare nitre nibu yeye angwane, nikani Jesu jiebtí mda. ³⁸ Jesukwe mikaninta ñäräre ja jiebtí, käkwe niebare ietre:

¿Mun ye tö nibi dreye? niebare kwe ietre.

Angwane nitre nibu ye käkwe niebare mda:

Dirikä, ¿mata nüne mdente? niebare kwetre ie.

³⁹ Abtä Jesukwe niebare mda ietre:

Tita nüne mdente brän tuen, niebare kwe ietre.

Ye erere nikanintre angwane, Jesu nämane mdente ye abko tuani kwetre. Angwane ye näire ñänä okwä namanina kräbkä dere amne niaratre namani Jesu kánti ye näire dere.

⁴⁰ Ni nibu käkwe Juan kukwei nuani, nikani Jesu jiebtí, ni ye abko ití kädian nämane Andrés. Andrés ye abko Simón Pedro etba. ⁴¹ Andrés nikaninta angwane, nikaninbe etba Simón känentari. Simón kwanintari ie angwane, niebare kwe ie:

Ni Dianinkä Ngöbökwé kädianta Kristo griegore, ye abko kwanba nunye, niebare Andrékwe Simónye.

⁴² Yebti nikani Simón ngwena nebe Jesu kánti. Simón ye jatabare Jesuye angwane, Jesukwe niebare ie:

Ma abko Simón. Ma Jonás ngobo, akwa mtare mentokwäre ma kä rabadi Cefas arato. Abko kore se, niebare Jesukwe Simónye. (Cefas abko käta “já” niere kukwe arameore abko Pedro nieta griegore.)

Jesukwe Felipe amne Natanael käräbare ja töitike jabe

⁴³ Yebti jändrinane Jesu tö namani rikai kä Galileate, ye erere nikani mda. Namani yete angwane, namani ngätäi Felipebe angwane, niebare kwe ie:

Jakwe. Brän tibe, niebare kwe ie.

⁴⁴ Felipe ye abko Betsaidabo. Andrés amne Pedro abko Betsaidabo arato. ⁴⁵ Jesukwe Felipe ngwiani jabe, yebti Felipe nikani Natanael känene mda. Kwani ie angwane, niebare krörö kwe ie:

Ni Dianinkä Ngöbökwé, ye kwanba nunye. Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, yebtä Moisékwe tarä tikani niarabtä. Erere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä mda mda käkwe tarä tikani niarabtä arato. Ni ye abko José Nazarebo ngobo. Niara abko kä Jesu, ye mden abko kwanba nunye, niebare kwe Natanaeliye.

⁴⁶ Abtä Natanaelikwe niebare mda:

¡Jol! Juta Nazaret käme. ¿Yete abko jändrän kuin jatadre ya? niebare kwe Felipeye.

Angwane Felipekwe niebare mda ie:

Jakwe, brän. Makwe tua ja okwä jenbti, niebare kwe ie.

⁴⁷ Erere Natanael jatani nuke ja ken se kwrere, ye jatabare Jesuye angwane, Jesukwe niebare ie:

Ni israelita töi era metre kite nuke nete. Niara ne abko ni ngökö ñakare, niebare Jesukwe ie.

⁴⁸ Abtä Natanael käkwe niebare mda Jesuye:

¿Mdente ti nükani gare mae amarebti mata niere kore tie ye? niebare kwe ie.

Angwane Jesukwe niebare ie:

Felipe ngämi nuke ma kärere, ye känenkri tikwe ma turi tákänintbe higo krie täni sete, niebare Jesukwe mda ie.

⁴⁹ Abtä Natanael käkwe niebare Jesuye:

¡Dirikä, era bkänä ma abko Ngöbö Odei amne ma Jrei nitre israelitakwe! niebare mda kwe ie.

⁵⁰ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¿Higo krietäni tikwe ma turi tákänintbe, tikwe nini mae, ye aiebtä ti kukwei nibi era makrä ya? Makwe ti tuadi jändrän bäri krikri nuene mda abko tita niere mae, niebare Jesukwe ie.

⁵¹ Yebti Jesukwe niebareta mda:

Ti bike kukwe era erere niere krörö munye: Kä käinbti se munkwe tuadi tikani amne angele rabadi kite timonkwäre amne rabadi nikenta kukwäne abko rabadi nuke ti Ngöbö Odeibtä, Ngöböta tibe mikakäre gare abko Ngöbökwé bá mikadi tuare munye. Abko kore se, niebare kwe ietre.

2

Jesukwe ñö kwitani uba döire

¹ Yebti mukirare angwane, ni iti kákwe ja mikani gure juta Canáte kä Galileate. Ye kánti Jesu meye nämáne arato amne, ² Jesu käräbare arato nitre ja töitikaka benbe, ni iti nämáne ja mike gure ye kánti. ³ Jesu nämáne yete angwane, uba döi krütani. Abtä Jesu meye kákwe nieba ie:

Uba döi küre jire jökrä, nieba kwe Jesuye.

⁴ Abtä Jesukwe nieba meye:

Mama tikwe, kä kitani ti käne abko ngämi nuke tie. ¿Ye ñöbtä abko mata niere kore tie? nieba kwe ie.

⁵ Angwane nitre nämä uba döi dräre, ye ie Jesu meye kákwe nieba:

Niarakwe dre nuemna munye, ye erere munkwe nuen jökrä, nieba kwe ietre.

⁶ Kä ye kánti abko jä dätebare ñö ngwäre nämä kwä ti. Ye abko te nitre israelita nämáne ñö köbötkakrä ja mikakäre dbe Ngöbö ngwäreki üke. Jä dätebare ñö ngwäre ye kwatirekwatire te ñö nämáne niken bäsi galon krä gre bti krä jätä jätä jire abko nämä yete. ⁷ Angwane nitre sribikä yete, ie Jesukwe nieba:

Jä dätebare ñö ngwäre tä yete, ye te ñö keka munkwe, nieba Jesukwe.

Ye erere sribikä kákwe ñö kekaba jändrän ye iti iti jökrä. ⁸ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mtare ñö den ruäre, mun rika ngwena. Nita mikani ji dokwäte bietabtä, ye ie munkwe bian, nieba kwe ietre.

Ye erere sribikätre kákwe nuenbare jökrä. ⁹ Angwane ñö nikwitani uba döire Jesu diebti ye ni ji dokwäte bietabtä kákwe bänän nuaba, akwa uba döi ye jatani mdenkri abko ñan rababa gare ie. Akwa nitre sribikä kákwe ñö diani ye aibe ie namani gare. Angwane ni ji dokwäte bietabtä, ye kákwe uba döi bänän nuaba, bti ni ja mikaka gure ye käräba kwe, ¹⁰ kákwe nieba ie:

Ni jökrä käta uba döi bäri kuinquin keke käne ñadre, bti ni nübaibare bietabtä ye tärä uba döi ñaen kabre, ye ngwane uba döi ñakare kuin bianta mrä ñadre nie. Akwa ma abko kákwe uba döi bäri kuin abko ürü ñadre mrä. Ye abko bäri kuin, nieba kwe ni ja mikaka gure yeye.

¹¹ Jesukwe ñö kwitani uba döire juta Canáte Galilea ye abko sribi kri ñan tuabare nuenba kena Jesukwe Ngöbö nämáne ben mikakäre gare. Yebtä abko Jesu ütiäte kri bá mikaba tuadre angwane, nitre ja töitikaka ben kákwe tödekaba niarabti. ¹² Yebti Jesu rikaba juta Capernaümte mda angwane, niara meye rikaba siba ben. Erere arato, niara etbakantre amne nun ja töitikaka ben rikaba siba, akwa nünanteba bá jötrö kwe juta Capernaümte.

Nitre jändrän rürümoinkä abko Jesukwe juantari

(Mateo 21.12-13; Marcos 11.15-18; Lucas 19.45-46)

¹³ Abti bieta kädianta Pascua nitre israelitakwe abko jatabara nuke ja ken, aisete Jesu rikaba juta Jerusalénte mda. ¹⁴ Angwane Jesu rikaba ju blitakrä Ngöböbe kánti. Ju ye bäre temen nitre nämä nbi, obeja amne ütü rürümoine kukwadre Ngöbö käikitakakäre. Erere arato, nitre ngwian kwitakakwitaka nämä tákänintbe mesabtä kä ye kánti arato, ¹⁵ btä Jesu okwä rababa. Angwane Jesukwe kö kánänba ruäre, bti kö ye mäkäteba kwe, bti rikaba nitre ye juentari jökrä obeja amne nbi kwekwe ben gwaire ju blitakrä Ngöböbe ye bäre mento se kwrere. Amne nitre ngwian kwitakakwitaka abko kán ngwian kitakaba jökrä tementa kwe se kwrere. Erere arato, mesa bti ngwian nämä mikani ye kwitakaba jökrä temen kwe kán. ¹⁶ Angwane nitre ütü rürümoinkä abko ie nieba krörö kwe:

Jändrän noko denkä jökrä mento nete. ¡Ju ti Rünkwe ye munkwe ñan mika jändrän rürümoinkrä jae! nieba kwe ietre.

¹⁷ Angwane nun ja töitikaka Jesube, ie kukwe nämáne tikani krörö Jesubtä Ngöbö Kukweibtä abko rükabata töre: “Tita ju makwe tarere kri krübäte Ngöbö, aisete tita mokrere bti,” abko rükabata töre nunye.

¹⁸ Nitre jändrän rürümoinkä juantariba jökrä kore Jesukwe angwane, nitre israelita ji dokwäte dokwäte nämä yete, kákwe nieba ie:

Makwe jändrän nuni kore se abko nirekwe kä biani mae kukwe se nuenkrä, ye bá mike tuadre nunye nete, nieba kwetre Jesuye.

¹⁹ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ju blitakrä Ngöbökwe ne abko dikente jökrä munkwe, bti mukirare angwane, tikwe mikadita täte, nieba kwe ietre.

²⁰ Abtä nitre israelita ye käkwe nieba mda Jesuye:

¡Joo! Kä gre ketebu bti kwä ti jire sribibare amne ju noko namani bare. ¿Se abko mukirare amne makwe mikareta jökrä täte mata niere ya? nieba kwetre Jesuye.

²¹ Akwa Jesu abko käkwe ñäkäba kore, ye abko ja ngrabare bä mikaba kore kwe ju blitakrä Ngöbökwebtä. ²² Akwa Jesu kämikaba bti rükabata nire angwane, niarakwe blitaba ye nitre ja töitakaka ben, ie niara kukwei rükabata töre angwane, Ngöbö Kukwei tikani ye rababa era kräke amne Jesu kukwei mikaba era kwetre arato.

²³ Angwane Jesu nämä Bieta Pascuabtä Jerusalén, ye ngwane sribi kri ñan tuabare Jesu rababa nuene kabre Ngöbö nämane ben mikakäre gare, aiseti ni kwati käkwe niara kukwei mikaba era, käkwe tödekaba bti. ²⁴ Akwa Jesu abko ie ni töi ño ño amne nita ja töi kwite jötrö gare jökrä, aiseti nitre nämä yete, yebti Jesu nämä tödeke ñakare. ²⁵ Erere arato, ni moto ño ño gare jökrä Jesuye, aiseti ni moto ño ño, ye ni ñakare jire iti kä rababa mike gare ie.

3

Jesukwe blitabare Nicodemobe

¹ Kä ye ngwane bati, ni bariseo ütiäte kri nämane iti abko kädian nämane Nicodemo. Niara nämä sribire Sanedrinbe nitre israelitakrä. ² Ni ye abko nikani deo Jesu kanti mda, käkwe nieba ie:

Dirikä, mata sribi kri ñan tuabare nuene, yebtä abko Ngöbökwe ma juani dirire nunye abko nuke gare nunye, ñobtä ñan angwane ni btä Ngöbö di ñakare ñan raba sribi nuene jire chi ja di jenbti au, mata nuene ye kwrere, nieba kwe Jesuye.

³ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Ni brare ya, merire ya ñan däredreta bobukäre Ngöbö köböire angwane, Ngöbökwé ñan gobrandre bti, aiseti ñan nünandi kärekäre kwe Ngöböbe, nieba kwe ie.

⁴ Angwane Nicodemokwe nieba mda Jesuye:

¿Ni tärä nebe unbre ti ne kwrere abko däredreta ño amarebti mata niere kore tie ye? ¡Ni unbre ti ne kwrere ñan rabadre nikenta bobuta meyebtä, bti därereta bobu kore!

⁵ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Ni brare ya, merire ya ñan däredreta bobukäre ño köböire amne Ngöbö Üai köböire angwane, Ngöbökwé ñan gobrandre bti. ⁶ Nita därerere ni rün, ni meye kä nebtäkwe, ye abko nita därerere niaratre kwrere; akwa nita därerere bobuta Ngöbö Üai köböire ye abko ni üai, ni töi amne ni moto tä neme btin. ⁷ Akwa ti bike kukwe niere mae abko krörö: Ni jökrä däredre bobuta Ngöbö köböire, tita niere, nebtä makwe ñan töbika kri dikaro. ⁸ Ne abko, Ngöbö Üai abko müreta mate ye kwrere, ñobtä ñan angwane müre töta neme matai mdente, ye kanti tä mate. Ye abko, müre ngö tä ruen nie, akwa müre tä kite mdenkri amne tä niken mdente, ye tä nuke gare ñakare nie. Ye kwrere arato, nita därerere bobukäre Ngöbö köböire amne Ngöbö Üai tä sribire ño ño ni itire itire btä, ye tä nuke gare ñakare ni mda mdaye, akwa sribi kwe abko tuata btä, nieba kwe Nicodemoye.

⁹ Angwane Nicodemo käkwe nieba mda Jesuye:

¿Ño köböire kukwe ye rabadre bare amarebti mata niere ye? nieba kwe Jesuye.

¹⁰ Jesukwe nieba mda ie:

¿Ma dirikä kri nitre israelita ngätäite abko ie kukwe ne nuke gare ñakare ya? ¹¹ Ti bike kukwe era erere niere mae: Kukwe gare kuin tie Ngöböbtä, yebtä tita blite amne tikwe kukwe tuani ja okwä jenbti, ye tita niere munye, akwa ti kukwei mikata era ñakare munkwe. ¹² Akwa kukwe kä nebtä btä tita blite mabe, ye abko tare ñakare, aiseti rükadre gare mae, akwa ti kukwei ñan tä nebe era makrä. ¿Ye abko, kukweta nakenkä kä käinbti, yebtä tikwe blitadre abko makwe mikadre era ño ye? ¹³ Ni ngämi niken jire iti neme Ngöbö kanti kä käinbti abko raba blite kukwe yebtä, akwa ti Ni Kä Nebtä Ngobo kä käinbti jatani nuke kä nebtä, aiseti ti raba blite kukwe nebtä mabe.

¹⁴ Mdakäre abko, kira bronse sribebare thire* abko Moisékwe kaninkä kribtä käin kä kaibete nitre israelita bren bren käkwe mikadre ñäräre angwane, Ngöbökwé diandretari angwane ñan krütadre, ye kwrere ti Ni Kä Nebtä Ngobo ne rabadi kaninkä kribtä käin, ¹⁵ nire nire käkwe tödekadre tibti abko Ngöbökwé dianditari angwane, nünandi kärekäre kwe Ngöböbe, abkokäre ti ne rabadi kaninkä kribtä käin.

* 3:14 bronse sribebare thire. Dre nakaninkä abko tä tikani Números 21.4-9 yebtä.

¹⁶Ye kwrere ni Kä Nebtä Ngobo rabadi kaninkä käin, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara käkwe ni jökrä tarebare kri krübäte, käkwe ja Odei itibe biani müre ketadre kräke, ni jökrä käkwe tödekadre Ngöbö Odei yebti angwane, ñan rabadre ganinte käreäre Ngöbö okwä bäre mento, akwa nünandre käreäre kwe Ngöböbe, abkokäre Ngöbökwé juani, ¹⁷ñobtä ñan angwane ñan Ngöbökwé ja Odei juani ni kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere mikakäre ja tare nike, akwa niara köböire rabadre dianintari, abkokäre juani kwe. ¹⁸Nire nire käkwe tödekadre Ngöbö Odeibti, ye abko ñan juandre kä ja tare nikakrä kánti Ngöbö okwä bäre mento, akwa nire nire tä tödeke ñakare Ngöbö Odei itibe yebti abko Ngöbökwé kukwe úkaninante kräke amne juandi kwe kä ja tare nikakrä ye kánti, ñobtä ñan angwane ñan tä tödeke Ngöbö Odeibti aisete.

¹⁹Ngöbökwé kukwe úkaninte kore ni juankäre kä ja tare nikakrä kánti, ñobtä ñan angwane Ngöbö Odei nükani ñotra kwrere kä nebtä Ngöbö mikakäre gare nie, akwa ni ruäre namani kä iko tarere, tö namani nünai janknu kä ikote, kukwe kämekäme nuenkäre janknu Ngöbö rüere, aisete ñotra ye ñan kani ngäbti kwetre. ²⁰Ye abko, ni jökrä töi kämekäme abko mäta neme ñotrabtä amne ñan töta neme rikai ñotra träte. Kukwe kämekäme nuenta kwetre Ngöbö rüere ye ñan gadre ni mda mdakwe, abkokäre töta neme ja rükainte kore kä ikote. ²¹Akwa nire nire tä Ngöbö Kukwei kuin metre ye nuene era metre abko tä niken jáme neme ñotra träte, niarakwe sribi kuin nuenbare Ngöbö köböire, ye ni jökrä käkwe gadre nuäre, abkokäre tä niken jáme ñotra träte.

Juan Bautista käkwe blitabare Jesubtä

²²Abti Jesu näma Jerusalén, rikabata nun ja töitakaka benbe kä Judea kántita, kánti rababa nünentbe bä jötrö nunbe angwane, nun näma ni mda mda ngökö ñöte ben. ²³Angwane Juan Bautista abko nämäne ni ngökö ñöte arato kä Enónte kánime kä Salim ken, ñobtä ñan angwane kä ye kánti abko ño okwä nämäne kabre. Ye ngwane, ni nämäne kite köbö kwatirekwatire amne Juan namani ngökö ñöte. ²⁴Ye ngwane abko, Juan kíta ngämi ngite kä teri angwane, kukwe ye rakakaba kore. ²⁵Akwa ja bä mikadre ño dbe ñobti Ngöbö ngwäreki diribare nire israelitakwe, yebtä ni ruäre nänkä Juanbe abko käkwe ja kwetani nire israelita ruäre ben. ²⁶Bti nikani, käkwe niebare Juanye:

Dirikä, ni näma iti mabe Ñö Jordánbtä sekri sete, btä makwe blitaba, ni ye abko tä ni mda mda ngökö ñöte arato amne ni jökrä nibi niken niara kánti, niebare kwetre ie.

²⁷Abtä Juankwe niebare ietre:

Ngöbökwé ñan jändrän biandre angwane, ni ñan rabadre jändrän bkäne, ²⁸aisete munkwe ti kukwei nuaba, kukwe era erere tikwe nieba krörö: Ti abko ñakare Ni Dianinkä Ngöbökwé, akwa Ni Dianinkä Ngöbökwé ye rükadre abko känenkri ti juani kwe, tikwe nieba metre munye. ²⁹Yebtä ti bike kukwe bä mike jabtä amne Jesubtä munye abko krörö: Ni iti tä niken ja mike gure angwane, ni ja mikaka gure ye abko ni merire rabadre ben, ye abko kwe. Akwa ni ja mikaka gure ye kukwe muko tä kánime käkwe ni ja mikaka gure ye kukwei nuadre blite angwane, kä rabadre nuäre kri krübäte btä. Ye kwrere kä nena nuäre kri tibtä mtare, ñobtä ñan angwane Jesu abko ni ja mikaka gure kwrere amne ti abko kukwe muko kwrere aisete. ³⁰Niara rika neme bäri útiäte, ie Ngöbö tö amne ti abko jatadre nementa útiäte ñakare, ie Ngöbö tö arato. Abko kore se, niebare Juankwe ietre.

³¹Jesu kä káinbti jatani abko bäri útiäte ni jökrä bti ta; akwa ni därebare kä temenbtä Juan Bautista kwrere, ye ie kukwe kä temenbtä aibe gare, aisete jändrän kä temenbtä aibebtä blitata kwe. Akwa ni kä káinbti jatani ye abko bäri útiäte ni jökrä bti ta. ³²Ni kä káinbti jatani käkwe jändrän tuani amne kukwe nuani kwe kä káinbti, yebtä tä blite, akwa ni kwati ñan tä niara kukwei mike era. ³³Akwa nirekwe niara kukwei mikadre era angwane, Ngöbö abko tä kukwe era metre niere abko mikata gare ni mda mdaye, ³⁴ñobtä ñan angwane ni juani Ngöbökwé, ye abko tä Ngöbö kukwei era niere, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja Úai mikani täte jökrä btä, aisete tä blite kore. ³⁵Ni juani Ngöbökwé abko Ngöbö Odei amne, Ngöböta ja Odei tarere amne jändrän jökrä mikani gare kwe ie. ³⁶Ye aisete, nire nire käkwe tödekadre Ngöbö Odeibti ye käkwe nünandi käreäre Ngöböbe, akwa nire nire käkwe trö kwitadre Ngöbö Odeie ye abko käkwe ñan nünandre käreäre Ngöböbe, akwa Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen tare krübäte käreäre.

4

Jesukwe blitabare meri Samariabobe

¹Yebti ni rababa niken bäri kwati mda Jesu jiebtí amne Jesu rababa ni ngökö bäri kwati ñöte Juan Bautista ngwä abko gani nire bariseokwe. ²(Akwa Jesu ara jire abko näma ni ngökö ñakare ñöte, akwa nun ja töitakaka Jesube abko näma ni ngökö ñöte Jesu diäre.) ³Nire bariseo käkwe kukwe gani kore Jesubtä, ye gaba ni Dänkienkwe angwane, niara näma kä Judeate, kánti kä mikakaba kwe, bti rikabata Galileate mda. ⁴Akwa rikadre kä Samariate

ta, ⁵ aisetse juta kä Sicar kä Samariate, kanti Jesu rikaba nebe. Kira abko Jacobokwe kä biani ngobo Joséye, ye abko nāma kānime juta Sicar ken ⁶ amne, ñō okwā Jacobokwe nāma yete, ye kanti Jesu rikaba. Akwa Jesu rababa dräre dikaka kisete, abtā rababa tākānintbe ñō okwā ye kanti. Nānā jataba nūke ruāre kāin angwane, Jesu rababa tākānintbe yete. ⁷⁻⁸ Akwa nun ja tōitakaka ben abko rikaba mrō kōkō jae jutate, aisetse Jesu nāma kaibe yete. Ye btārābe meri Samariabo jataba nūke iti ñō okwāte yete ñō den jae angwane, Jesukwe niebare ie:

Ñō ngwen chi tomnane tie, niebare kwe meri yeye.

⁹ Akwa ni israelita abko ja gete ñakare jire chi nitre Samariabobe, aisetse meri ye namani tōbike kri Jesu kukweibtä, kākwe niebare krōrō mda ie:

Nitre israelita tā ja gete ñakare jire chi nun Samariabobe, ¿ye ñōbtā abko ma israelita amarebti ti Samariabo abko ie ma kite ñō kārere ñadre jae ye? niebare kwe Jesuye.

¹⁰ Abtā Jesukwe niebare mda ie:

Jāndrān kuin tā makrā Ngōbōkwe amne nireta blite mabe, ye rabadre gare mae angwane, makwe ñō nire* kārēkäre ye kārādre tie amne tikwe biandre mae, niebare Jesukwe ie.

¹¹ Angwane meri ye kākwe niebare Jesuye:

Jāndrān ñakare ñō diankakrā mae amne ñō okwā noko mente nguse, ¿se abko ñō nire kārēkäre makwe diandre mdente tikrā se? ¹² Mdakäre abko, nun mrākā kira Jacob kākwe ñō okwā noko mikaninte nunkrā amne niarakwe ñō noko ñani. Erere arato, niara ngābriānkā amne jāndrān kwekwe kākwe ñō noko arabe ñani. ¿Akwa mtare abko ja ruen bāri Jacobokrā mae ya? niebare kore kwe mda ie.

¹³ Abtā Jesukwe niebare mda ie:

Ni jōkrā kātā ñō noko ñaen abko ie tomna tā nementa. ¹⁴ Akwa ñō bianta tikwe ye abko nire nire kākwe ñadre abko ie tomna ñan rabadreta jire mda, ñōbtā ñan angwane tikwe ñō biandre abko ñadre kwe, ñō ye abko rabadi neen kārēkäre btā, kākwe mikadi nūne kārēkäre Ngōbōbe, niebare kwe meri yeye.

¹⁵ Angwane meri ye kākwe niebare mda Jesuye:

Tomna ñan rabadreta mda tie amne ti ñan jatadreta ñō mda denta jire chi nete, abkokäre ñō nire kārēkäre bianta makwe, mata niere, ye ari bien tie, niebare kwe ie.

¹⁶ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Nān ma kwārāi kārere, ben ma jatata nete, niebare kwe ie.

¹⁷ Abtā meri ye kākwe niebare mda ie:

Ti kaibe. Ti kwārāi ñakare, niebare kwe Jesuye.

Jesukwe niebare ie:

Ma kaibe, ma kwārāi ñakare makwe nini, ye abko kukwe era erere nini kuin makwe, ¹⁸ ñōbtā ñan angwane makwe ja kwārāi mikanina nirike jire amne, mtare mata ni brare mdara jire ben, akwa munkwe ñan ja mikani gure metre, aisetse ma gure ñakare, makwe nini metre kore, niebare kwe meriye.

¹⁹ Jesukwe ñākābare kore meri yeye angwane, meri ye kākwe niebare mda ie:

Ti Dānkien, ma abko ni Ngōbō kukwei niekā era metre nibi tuen tie. ²⁰ Akwa nun mrākā Samariabo kirakira kākwe Ngōbō kākikitaninkā ngitio nebti, akwa nun rikadre Ngōbō kākikitekā juta Jerusalēnte abko mun israelita tā niere, niebare kwe Jesuye.

²¹ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Meri, ti kukwe mike era makwe. Kä nūkera angwane, munkwe ni Rūn Ngōbō kākikadikā mdente erere rabadi dbe Ngōbōkrā, aisetse mun rikadre kānime ngitio Gerizim nokōbti ya o mun rikadre Jerusalēn Ngōbō kākikatakāre, ye abko ñan rabadre ūtiāte. ²² Mdakäre abko, Ngōbō gare ñakare metre mun Samariabo, aisetse munta nire kākikitekā ye gare ñakare metre munye; akwa nun israelita abko kātā nire kākikitekā, ye gare metre nunye, ñōbtā ñan angwane ni diantarikā abko jatadi nun israelitakri. ²³ Akwa mtare kā jatadi amne kitera nūke angwane, nire nire tō Ngōbō kākikitaikā ye abko kākwe nuendi era metre Ngōbō Kukweita dirire ye kwrere amne Ngōbō Ūai kōbōire. Ni Ngōbō kākikatakā kore abko Ngōbōta kānene jakrā, ²⁴ ñōbtā ñan angwane Ngōbō abko ūai, ye aisetse nire nire tō Ngōbō kākikitaikā abko kākwe nuen era metre Ngōbō Kukweita dirire ye kwrere amne Ngōbō Ūai kōbōire. Abko kore se, niebare kwe meri yeye.

²⁵ Abtā meri ye kākwe niebare mda Jesuye:

Ni Dianinkā Ngōbōkwe (kādēkata Kristo kukwe griegore) abko rükadre, ye garera tie amne, niara rükadre angwane, kukwe era erere niedi jōkrā kwe nunye kukwe nebtā, niebare kwe ie.

²⁶ Angwane Jesukwe niebare ie:

Ni btā mata blite ye abko ti ara. Ti ne mden kātā blite mabe ye, niebare mda kwe ie.

* **4:10** Ñō nire kātā nūne kārēkäre Ngōbōbe bā mike.

²⁷ Ye btäräbe nun ja tōitikaka Jesube jataba nūketa angwane, Jesu nāmane blite meribe, yebtä nun ñan tōi rababa krūtare. Akwa meri ye abko tō namani dreye amne Jesu nāmane dre kädriere ben abko nin ja rükaba tōre jire nunye ngwentari ie.

²⁸ Akwa meri ye kākwe kantra mikateba, bti rikabata jutate, kākwe niebare nitre jutate yeye:

²⁹ Tikwe kukwe nuenbare kaibe tiebe, ye abko ni iti kākwe nini jōkrä tie, aiseite ye abko Ni Dianinkä Ngöbökwē ruen tie abko mun jakwe tuen, niebare kwe.

³⁰ Abtä nitre nūnanka juta yete jataba jōkrä Jesu kanti. ³¹ Akwa nitre jutate jataba, ye ngāmi nūke Jesu kanti, känenkri nun ja tōitikaka Jesube rababa niere ie:

Dirikä, mrō kwete chi, nun nāma niere ie.

³² Akwa Jesukwe nieba nunye:

Mrō tärä keteti kwetadre tie abko gare ñakare munye, nieba kwe nunye.

³³ Angwane nun ja tōitikaka ben rababa niere krörō jae kwärükwäri:

¿Ni mda nūra mrō ngwena kwetadre ie ya ño yere? nun rababa niere jae kwärükwäri.

³⁴ Akwa Jesu abko kākwe niebata mda nunye:

Ngöbö ti juanka tō dreye tikrä amne sribi ye abko tikwe mikadre bare täte jōkrä, ye abko mrō kwrere tikrä. ³⁵ Mdakäre abko, mun abko tä niere: Kä tä sö kräbkä jire nura ngwä ötakrä, munta niere. Akwa ni jōkrä kä nebtä abko tire Ngöbökwē amne nire nire tä juto biare tödeke tibti abko nura nena biare ötadre kwrere, aiseite nura tirete ye nena biare ötadre, ye munkwe mika ñäräre abko tita niere munye. ³⁶ Mtare, nire nire tä biare tödeke tibti, ye nitre nura ngwä ötaka tä ngwena tödekakäre tibti abko ie sribi ütiä bianta. Erere arato, nitre nura ngwä ötaka kätä ni jōkrä ngwena tie tödeke tibti, rabadre nūne kärekwäre abkokäre. Yebtä abko ni nura nökwä kätä Ngöbö Kukwei mike gare ni mda mdaye amne ni juto biare tödeke tibti, ye nitre nura ngwä ötaka kätä ngwena tödeke tibti kākwe kä ngwiandre nuäre gwaire jabtä abkokäre. ³⁷ Ye abko, kukwe nieta krörō: Ni iti kätä nura nökö, akwa ni mda abko kätä ngwä ötö, abko nieta metre kore. ³⁸ Ye kwrere, munkwe nura nökwä ñakare tare, akwa tikwe mun juanba nura ngwä ötö. Ni mda mda kākwe sribibare kri sribi Ngöbökwēbtä amne mun abko nikani jirekäbe sribi kwekwē ngwä ötö. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja tōitikaka ben yeye.

³⁹ Jesu nāmane juta Sicar yete angwane, ni kwati Samariabo nūnanka yete kākwe tödekani Jesubti, ñöbtä ñan angwane meri ben Jesukwe blitabare ye abko namani niere: Ni menteni gare ñakare tie, akwa kukwe nuenbare kaibe tiebe tikwe abko nini metre jōkrä kwe tie, niebare kwe. Yebtä ni kwati kākwe tödekaba Jesubti. ⁴⁰ Yebti nitre Samariabo rükaba Jesu kanti angwane, Jesu rabadre basare ietre abko rababa ribere kisere ie, ye erere Jesu rababa köböbu juta Sicar yete. ⁴¹ Angwane ni kwati kākwe niara kukwei nuaba, abtä ni kwati kākwe tödekaba bti. ⁴² Angwane nieba krörō kwetre meri yeye:

Mtare ñan kukwe nieba makwe jabtä nunye aibe köböire niara mikata era nunkwe, akwa nun ara jire kākwe niara kukwei nuri blite, aiseite niara abko ni jōkrä tōi kämekāme Ngöbö rüere Diantarikä abko nena gare era metre nunye, amne niarabti nunta tödeke, nieba kwetre meri yeye.

Sribikä jreikrä abko ngäbäre kwe Jesukwe mikaninta kuinta
(Mateo 8.5-13; Lucas 7.1-10)

⁴³ Yebti kä rikaba köböbu ta angwane Jesu nāma juta Sicar, rikabata kä Galileate mda. ⁴⁴ Akwa käre Jesu ara jire nāma niere krörō jabtä: Ni Ngöbö kukwei niekä abko mikata ütiäte ñakare ja käite, nāma niere.)

⁴⁵ Akwa Jesu rababa kä Galileate angwane, nitre nūnanka yete kākwe kaba ngäbti kuin, ñöbtä ñan angwane niaratre jananbare arato Bieta Pascuabtä Jerusalén angwane, Jesukwe sribi kri ñan tuabare nuenbare ye abko tuani jōkrä kwetre amne tō namani tuai mda, aiseite kaba ngäbti kuin kwetre.

⁴⁶ Jesu rikaba nebe juta Canäte kä Galilea yete. Juta Canä kanti Jesukwe ñö kwitani uba döire, ye kanti rababata. Angwane abko ni nāma iti sribikä ütiäte kri jreikrä abko kän ngäbäre nāma bren dikaro juta Capernaümte. ⁴⁷ Angwane Jesu nāmane kä Judeate abko nūkaninta kä Galileate abko sribikä ütiäte jreikrä ye kākwe gani angwane rikaba ja tuakäre Jesube. Rükaba Jesu kanti, ñöbtä ñan angwane ngäbäre kwe nāmane bren jume dikaro amne jatanina krüte, aiseite rababa Jesu ngwen kisere neme ja gwiriete ngäbäre ye mikakäreta kuinta. ⁴⁸ Abtä Jesukwe nieba ni jōkrä nāma yete ie:

Sribi ñan tuabare nuenta tikwe, Ngöböta tibe hä mikakrä, ye ñan rabadre bare Ngöbö diebti tie angwane, mun nūnanka nete ye kākwe ñan tödekadre jire chi tibti, nieba kwe ietre.

⁴⁹ Akwa sribikä ütiäte jreikrä ye kākwe nieba mda Jesuye:

Nane ngäbäre tikwe krüta tikän, ye känenkri brän jötrö ti kanti, nieba kwe ie.

⁵⁰ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Ma ngobo rabadita quinta, aisete nanta ja gwiriete, nieba kwe ie.

Angwane ni ye kākwe Jesu kukwei mikaba era, aisete rikabata ja jiebti. ⁵¹ Nāmane dikekā ji ngrabare ja jue kukwāre angwane, nitre sribikā kwe jatani, nūkani ngātāi ben, kākwe niebare ie:

¡Ngābākre makwe nibirate quinta! niebare kwetre ie.

⁵² Abtā niarakwe niebare mda:

Kā nuāi angwane ja ki ruenta mobe ie, niebare kwe.

Jāndrin, nānā okwā krati dere angwane, drangwan rikaba btā, niebare kwetre ie.

⁵³ Angwane nānā okwā ye nāre dere Jesukwe niebare krōrō ngābākre rūn yeye: Ma ngobo rabadita quinta, niebare kwe ie, ye abko nūkaninta tōre ie amne niara btā mrākā kwekwe erere kākwe tōdekani jōkrā Jesubti.

⁵⁴ Ne abko Jesu nāma kā Judeate, rūkabata Galileate angwane, sribi kri nān tuabare nuenba bobukāre kwe Ngōbō nāmane ben bā mikakāre.

5

Jesukwe ni bren mikaninta quinta nō okwā Betesda kānti

¹ Yebti kōbō mdara jire te, nitre israelita jataba bieta mda nuene Ngōbō kāikitakkrā angwane, Jesu rikabata Jerusalén mda. ² Angwane Jerusalén yete abko jukweta kwati abko kādianta Jukwe Obejakwe. Kānime jukwe ye ken nō okwāta kwati abko kādianta Betesda hebreore amne jukāta kwārike nō okwā ye bāre temen. ³ Jukā ye tāni ni bren bren nāma kwati abko krōrō: Ni okwā kā drūnente, ni nakwente amne ni ruen nākare ngrabare aisete dikekā nākare abko nāma kitanintbe tementa yete. [Nō ye abko nāmane ngibiare kisere, ⁴ nōbtā nān angwane nane nane angele nāmane kite timonkwāre, kā nāmane nō mike ngenkā angwane, ni bren rikadre kāne nōte abko rabadreta quinta, aisete nāmane nō ngibiare kisere.]* ⁵ Ni bren bren ye ngātāite abko ni nāma iti abko nikani bren kā kwā gre bti kwā jātābti kwā kwāra abko nāma siba. ⁶ Ni ye nāma kitanintbe temen yete, btā Jesu okwā rababa angwane, kā raire niara nikani bren nike abko ben nāmane nūke yete abko Jesukwe gaba btā angwane, nieba kwe ie:

¿Ma tō rabaita quinta ya? nieba Jesukwe ie.

⁷ Angwane ni bren ye kākwe nieba mda Jesuye:

Ti Dānkien, nō okwā se tā kite ngenkā batire batire kukwāne angwane, ni mda nākare ti mikaka te, aisete kāre ti tōta neme rikai nō okwā nokote angwane, ni mda tārā niken kāne te, aisete kāre tita nemente ye, nieba kwe ie.

⁸ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Nāin krō, jānkwa makwe ye den kisete, ben ma rika dikekā, nieba Jesukwe ie.

⁹ Ye btārābe ni ye rababata quinta batibe, kākwe jānkwa jakwe dianba kisete, bti rikaba dikekā kwārākwarā se kwrere. Akwa ye nāire abko kōbō jadūkakrā te ni ye rababata quinta. ¹⁰ Ye aisete ni bren rababata quinta, ye ie nitre israelita ji dokwāte kākwe nieba:

Kōbō jadūkakrā mtare, ye te makwe jānkwa makwe ye ngwiandre nākare jire, ¿ye nōbtā mata ngwena ye? nieba kwetre ie.

¹¹ Abtā ni ye kākwe nieba nitre israelitaye:

Ni ti mikakata quinta kākwe nini krōrō tie: Jānkwa makwe ye den kisete, ben nān dikekā, nini kwe tie, erere tita nuene, nieba kwe ietre.

¹² Angwane nitre israelita ji dokwāte ye kākwe nieba mda ni yeye:

¿Jānkwa makwe ye den kisete, bti nān dikekā, ye nirekwe nini mae? nieba kwetre ie.

¹³ Akwa nirekwe mikabata quinta abko nān rababa gare ie, nōbtā nān angwane Jesukwe niara mikaninta quinta angwane, ni nāma kwati, ye kānti Jesukwe kā mikakaba kā bube ngware. ¹⁴ Yebti ni bren mikabata quinta Jesukwe ye nāma ju blitakrā Ngōbōbe kānti abko kwanba Jesuye angwane, Jesukwe mātāra btā, kākwe nieba ie:

Tuen, mtare ma nenante quinta Ngōbō diebti, akwa nane kukwe mda rakaka bāri tare mabtā, ye ngāniene makwe nān ja mika ngite Ngōbō rūere mda, nieba kwe ie.

¹⁵ Angwane batibe Jesukwe niara mikaninta quinta, ye abko rikaba, kākwe niebare nitre israelita ji dokwāte yeye.

Ngōbō Odei kōbōire ni raba nūne kārekāre Ngōbōbe

¹⁶ Ye kwrere Jesu nāma sribi nuene kōbō jadūkakrā nāire, abtā nitre israelita ji dokwāte rababa nāin kisere Jesu rūere. ¹⁷ Akwa blitaba kwetre Jesube angwane, Jesu abko kākwe nieba krōrō ietre:

Ti Rūn tikwe tā sribire kāre abti kā nūke mtare abko erere tita sribire arato, nieba kwe ietre.

* 5:4 Kukweta tikani corcheta ngātāite abko nān tā tikani manuscrito bāri kuinkuin btā.

¹⁸ Nebtä abko bäri nitre israelita ji dokwäte tö rababa Jesu müre ketai mda, ñobtä ñan angwane köbö jadükakrä ye abko Jesu ñan namani mike ütiäte jae, namanintre nütüre. Bärire mda abko, Ngöbö abko ja Rün jakwe Jesu rababa niere, yebtä abko Jesu nämä ja mike Ngöböre abko dokwäre tö rababa Jesu müre ketai.

¹⁹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kukwe era erere ti bike niere nuene: Ti, Ngöbö Odei ne ñan raba jändrän nuene jire chi ja töi jenbti, akwa ti Rünä dre dre nuene, ye erere ti Ngöbö Odei tä nuene, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä nuenta ti Rünkwe ye erere tita nuene. ²⁰ Ye ñobtä ñan angwane ti Rün käta ti niara Odei tarere amne ti Rün käta dre dre nuene, ye erere tä mike gare jökrä tie. Ye abko, ni bren mikaninta kuinta tikwe, yebti ta sribi bäri krikri ñan tuabare munkwe abko ti Rünkwe mikadi tuadre munye ti köböire, abtä mun ñan töi rabai krütare. ²¹ Ti Rün käta ni krütani miketa nire amne tä nebe nünenta, ye kwrere arato ti, Ngöbö Odei ne tö rabadre nire nire mikaita nire, ye erere tikwe mikadita nire. ²² Ti Rün käta kukwe ükete ñakare ni kä nebtä kräke, akwa ti Ngöbö Odei ne kisete sribi mikani kwe, kukwe ükatekäre kä mrä angwane ni kä nebtä kräke, ²³ ni jökrä käta ti Rün mike ütiäte kri, ye kwrere ti, Ngöbö Odei ne mikadre ütiäte kri kwetre amne käikitadrekä kri kwetre arato, abkokäre kä biani kwe tie kukwe ükatekäre. Ye abko, nire nire käkwe ñan ti Ngöbö Odei ne mikadre ütiäte jae, ye ngwane ti Rün käkwe ti juani ye mikata ütiäte ñakare kwetre arato.

²⁴ Kukwe era erere ti bike niere mda munye abko krörö: Tita blite ye nire nire tä kukwe nuen amne tä ketete ja olote amne ni ti juanka, yebti tä tödeke, ni ye abko tä neme nünenta kärekäre Ngöböre amne Ngöbökre ñan juandi kä ja tare nikakrä känti, ñobtä ñan angwane niara ngämi tödeke tibti, känenkri nämäne ni ngwäkäre kwrere, akwa tödekabtä tibti nükani nire kena. ²⁵ Akwa kukwe mdara jire era erere ti bike niere munye abko kä kitera nuke mtare angwane, ni ngwäkäre ie ti Ngöbö Odei kukwei jaradi angwane, nire nire käkwe ti Ngöbö Odei kukwei nuadre, bti tödekadre kwe tibti, ye abko rabadi nüne kärekäre Ngöböre, ²⁶ ñobtä ñan angwane Ngöbö di tärä ni mikakrä nire, ye kwrere arato kä biani kwe tie ni mikakräta nire. ²⁷ Erere arato, kä biani täte jökrä kwe tie kukwe ükatekäre ni mda mda kräke, ñobtä ñan angwane ti abko Ni Kä Nebtä Ngobo, aisete kä biani kwe tie sribi ne nuenkäre.

²⁸ Tita kukwe niere, yebtä munkwe ñan töbika krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane kä jatadi köböitira jire abko te ni krütani doboi mikani, ie ti Ngöbö Odei ne kukwei jaradi dobobti angwane, ²⁹ rükadita nire jökrä. Akwa nire nire käkwe sribi nuenbare kuin Ngöbökrä abko rükadita nire nünakäre kärekäre Ngöböre amne, nire nire käkwe kukwe nuenbare käme Ngöbö rüere abko rükadita nire ja tare nikakäre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento. ³⁰ Mdakäre abko, ti ñan raba kukwe nuene jire chi ja töi jenbti, aisete ti Rünä kukwe ükatemna ño tie ni mda mda kräke, ye erere tita ükete. Amne tita kukwe ükete kuin metre, ñobtä ñan angwane ti ñan tö kukwe nuein jire chi ja töi jenbti kä ngwiankrä nuäre jabtä, akwa ti tö ti Rün ti juanka moto mikai nuäre, aisete niara töta neme dreye, ye erere tita nuene.

Kukwe niebare Jesu kräke

³¹ Mdakäre abko, ti aibe käkwe blitadre jakrä au, ye ngwane ti kukwei ñan rabadre tuen metre munye, ³² akwa ti Rün arato tä kukwe era erere niere tikrä arato. Niara abra tä kukwe niere metre tibtä abko gare kuin tie.

³³ Ye abko, bati munkwe ni juani kukwe ngwentari Juan Bautistaye angwane, Juankwe blitabare kuin era metre kukwe erabtä tikrä. ³⁴ Ye abko, ñan ni mda mda käkwe blitadre tikrä abko ütiäte tikrä, aisete Juankwe blitabare abko tita niereta. Akwa Juankwe kukwe niebare tibtä, ye munkwe mikadre era, köböire mun rabadre dianintari, abkokäre tita Juan kukwei niereta munye. ³⁵ Juan abko nükani ñotra kwrere abko trä namani ngitiekä mun ngäite, kä namani kukwe era erere niere tibtä angwane, bä jötrö mun tö namani käi ngwen nuäre jökrä jabtä Juan kukwei nuare abti mun ñan tö namani kukwei nuai mda.

³⁶ Akwa ni mda mda blitaka bäri kuin tikrä Juan ngwä abko nere: Ti Rünkwe sribi nuemna bätäkä ngwarbe tie, ye erere tita nuene. Ye abko, ti Rünkwe ti juani era metre abko sribi ye käta bä mike tibtä. ³⁷ Erere arato, ti Rün ti juanka ye abko tä blite metre tikrä. Akwa mun abko käkwe ñan ti Rün kukwei nuabare jire chi amne niara bä ño abko mun tuen ñakare amne ³⁸ ti Rün kukwei neketete ñakare munbtä, ñobtä ñan angwane ti juani ti Rünkwe abkobti mun ñan tä tödeke, aisete ti Rün kukwei ñan tä neme munbtä. ³⁹ Ye abko, munta ja töitike krübäte Ngöbö Kukweibtä, ñobtä ñan angwane ye köböire mun rabadre nüne kärekäre abko munta nütüre, akwa Ngöbö Kukwei ara käta blite tibtä, ⁴⁰ akwa ti nebti mun ñan tö tödekai nünakäre kärekäre Ngöböre.

⁴¹ Mdakäre abko, ni mda mda käkwe ti mikadre ütiäte, käkwe ti käikitadrekä, ye abko ñakare ütiäte tikrä, ⁴² akwa mun abko gare kuin jökrä tie abko krörö: Munta Ngöbö tarere ñakare,

ye gare kuin tie munbtä, ⁴³⁻⁴⁴ñöbtä ñan angwane mun abko tä ja käikitekä kwärikwäri amne Ngöbö itibe käkwe mun käikitadrekä, yebtä munta töbike ñakare, aisetse ¿mun rabadre tödeke ño tibti? Ni mda mda jatadre kukwe úkaninte au niere mun moto mikakäre nuäre, ye abko munkwe kadre ngäbti jáme jötörö, akwa ti abko jatani ti Rün käbti, niara kukwei niere metre munye angwane, mun ñan tö ti kain ngäbti.

⁴⁵Akwa kä mrä angwane, ti näin mun kite ngite ti Rün ngwärekre munkwe ñan nütü tibtä, ñöbtä ñan angwane Moisés, btä munta ja töi mike, Moisés ye ara käkwe mun kitadi ngite ti Rün ngwärekre, ⁴⁶⁻⁴⁷ñöbtä ñan angwane mun ñan tö tödekai tibti. Akwa Moisés käkwe tära tikani tibtä abko munta mike ñakare era jae. Ye ti abko kukwei mikadre era ño jae munkwe amarebti Moisékwe tära tikani tibtä ye mikadre era munkwe, ye ngwane munkwe ti kukwei mikadre era jae arato amne munkwe tödekadre tibti, ñöbtä ñan angwane Moisékwe tära tikani tibtä. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelita ji dokwäteye.

6

Jesukwe ni mili krärike bukani

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17)

¹Abti bati Jesu rikabata Galilea mda. Abti Jesu rikabata Ñö Okwä Kri Galilea kwäräkri. (Ñö okwä ye arabe kädianta Tiberias arato). ²Angwane ni rikaba kwati Jesu jiebtí, ñöbtä ñan angwane Jesu rababa sribi kri ñan tuabare nuene Ngöbö nämáne ben bá mikakäre, kä rababa ni bren bren miketa quinta nitre ye okwäbti, yetari rikaba Jesu jiebtí. ³Angwane Jesu rikaba ngitiobtä mintokwäre, kánti rababa tákänintbe temen nun ja töitikaka benbe. ⁴Kä ye ngwane abko bieta nitre israelitakwe kädianta Pascua, ye köböi jatabara nuke ja ken.

⁵Akwa Jesu rababa tákänintbe dirire ietre. Yebti niara käkwe nikraba angwane, ni nämáne näin kwati jiebtí, yebtä okwä rababa angwane, nieba kwe Felipeye:

¿Ni kwati se kräke nikwe ban kökadre mdente, mata nütüre? nieba kwe ie.

⁶Jesu abko käkwe dre nuendi abko rababara gare kuin ie, akwa Felipekwe dre niedre abko Jesu tö rababa gai, käkwe nieba kore ie. ⁷Angwane Felipekwe nieba Jesuye:

Ngwian ganaindre sö krä kwä jire rabadre nikwe akwa, ngwian ye näre ñan rabadre täte jire chi mrö kökakra biandre kiakia nitre kwati seye, nieba kwe ie.

⁸Ye btäräbe Simón Pedro etba Andrés ja töitikaka Jesube arato käkwe nieba Jesuye:

⁹Ngäbäkreta iti nete abko kwe sebada bainta kunrike amne gwa nõtare tä kroubu kwe, akwa ¿se abko rabadre täte ño nitre kwati bti se? nieba kwe ie.

¹⁰Abtä Jesukwe nieba mda:

Nitre ye rabadre tákänintbe jökrä temen niere ietre munkwe, nieba kwe.

Angwane kä ye kánti abko kä mikäre temen, kánti nitre ye rababa tákänintbe jökrä. Nitre brare brare aibe nämáne mili krärike jire yete. ¹¹Angwane ban nämáne kunrike ngäbäkrekwe, ye Jesukwe dianba kisete, kuin nieba btä kwe Ngöböye, bti nitre nämáne tákänintbe temen, yebti dräiba kwe. Erere arato, gwa dräiba kwe amne ni itire itire tö rababa mröi nuäi nuäi, ye erere bianba kwe ietre. ¹²Yebti nitre ye rababa trine trine jökrä angwane, Jesukwe nieba nun ja töitikaka benye:

Ban oto nebete se ñan rikadre ngwarbe jire chi, abkokäre úkekrö jökrä munkwe, nieba kwe.

¹³Ye erere bkänä, sebada bain oto rabateba, ye nunkwe úkakraöba kutia krikri kwä jätäbti kuba jire.

¹⁴Sribi kri ñan tuabare nuenba Jesukwe Ngöbö nämáne ben mikakäre gare, ye abko nuenbare kwe nitre kwati ye okwäbti angwane, niaratre rababa niere jae kwärikwäri:

Ni Ngöbö kukwei niekä rükadre kä nebtä niebare Moisékwe abko ara tä nete ñan ñan, rababa niere jae kwärikwäri.

¹⁵Akwa niaratre tö namani Jesu ngwian kisere mikakäre jreire, ye gaba btätre Jesukwe. Abtä Jesu rikabata jirekäre nementa ngitiobti minti rabakäre kaibe yete.

Jesukwe dikakabare ñöbti

(Mateo 14.22-27; Marcos 6.45-52)

¹⁶Yebti kä jataba iko angwane, nun ja töitikaka Jesube abko jatabata motokwäre nuketa ñö okwä kánti. ¹⁷Ye kánti ru nämáne kratí, te nun rükaba. Jesukwe nun juanba juta Capernaúnte abko erere ru yete nun rankwaba, bti nun rikaba ñö okwäbti. Nun rikaba angwane, kä rababara iko, akwa Jesu ngämi nuketa rute. ¹⁸Nun rikaba, ye btäräbe müre jataba mate ribi ja dibti, kä rikaba ñö kitekä nekwäre sekwäre angwane, ¹⁹nun abko rikabara möbe ñöbti, bäsi kilometro krärike, krä ti näre angwane, Jesu nämáne dikekä ñöbti. Jesu nämáne dikekä ñöbti, ye jataba nuke ru ken nun kánti, btä nun okwä rababa. Abtä kä jürä rababa kri nunbtä. ²⁰Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Tita näin, aisetse mun ñan rekwetaka tibtä, nieba kwe.

²¹ Angwane kä rababa nuäre nunbtä Jesu kare ngäbti rute. Ye btäräbe nun rababa ñö köräbti juta Capernaümte.

²² Yebti jändrinane angwane, ru nämä kratibe abko te nun ja töitikaka Jesube rikaba, akwa Jesu abko rikaba ñakare rute nunbe, ye abko nitre kwati rababa ñö okwä kwäräkri ye käkwe gaba. ²³ Ye btäräbe ru mda mda nämäne juta Tiberiate abko nükani neme känime, Jesukwe kuin nieba banbtä, bti dräiba kwe, ye ken ru namani. ²⁴ Angwane Jesu nämä ñakare yete amne nun ja töitikaka ben nämä ñakare yete, ye nitre kwati käkwe gaba angwane, rankwaba arato rute, rikaba arato juta Capernaüm kukwäre Jesu känentari.

Jesu abko ban ni mikakäre nüne kärekäre

²⁵ Ye erere bkänä, rikaba nebe ñö okwä kwäräkri, kánti Jesu kwanba ietre angwane, nieba kwetre ie:

¿Dirikä, ma nükani ñongwane nete? nieba kwetre ie.

²⁶ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye. Sribi kri ñan tuabare tikwe nuenba mun okwäbti Ngöböta tibe hä mikakäre, abkotari munta ti känentari ñakare. Akwa tikwe mun bukaba trine trine bante, aibetari munta näin ti jiebtü abko ti tö nibi niei munye. ²⁷ Akwa mrö tä niken ngwarbe jötörö te tikwe mun bukaba, ye kräke munkwe ñan sribi, akwa mrö käkwe ni mikadre nüne kärekäre Ngöböbe, ye kräke munkwe sribi. Mrö ni mikakrä nüne kärekäre, ye abko ti Ni Kä Nebtä Ngobo aibe käkwe biandre munye, ñöbtä ñan angwane ti abko dbe Ngöbö ti Rün ngwärekrei abko Ngöbö ti Rün käkwe hä mikanina tibtä, nieba Jesukwe ietre.

²⁸ Abtä nitre ye käkwe nieba mda Jesuye:

¿Nunkwe sribi mden nuendre, ie Ngöbö tö abko nun tö gai? nieba kwetre ie.

²⁹ Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ti abko juani Ngöböke. Tibti munkwe tödekadre, ie Ngöbö tö, aiseté ye aibe nuendre munkwe, nieba kwe ietre.

³⁰ Abtä nieba mda kwetre Jesuye:

¿Sribi mden mden ñan tuabare makwe hä mikadre tuare nunye, Ngöböta mabe mikakäre gare nunye, abtä nunkwe tödekadre mabti? ¿Amne sribi mden nuenta makwe abtä nun rabadre tödeke mabti? ye niere nunye. ³¹ Makwe nuendre krörö ruen nunye: Nun mräkä kirakira nämäne dikekä hä kaibete angwane, mrö hä mana kwetani kwetre abko sribi kri ñan tuabare Moisékwe nuenbare. Kukwe yebtä abko nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ban hä käinbti hä mana bini kwetadre nie,

Exodo 6.14

abko Ngöbö Kukwei häta niere. ¿Ye kwreter makwe nuendre arato ya? nieba kwetre Jesuye.

³² Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye. Moisékwe ban hä käinbti biani ñakare kwetadre munye, akwa Ngöbö ara käkwe biani Moisés köböire. Akwa mtare ti Rün häta ban era metre hä käinbti bien mun kräke, ³³ ñöbtä ñan angwane ban era metre bianta Ngöböke ni jökrä kräke, ye abko ni hä käinbti jatani hä nebtä abko tä mun mike nüne kärekäre, ye abra ban era metre, nieba kwe mda ietre.

³⁴ Abtä nieba kwetre mda Jesuye:

Dänkien, makwe ban ye bian käre köbö kwatirekwatire nunye, nieba kwetre ie.

³⁵ Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ti abko ban häta ni mike nüne kärekäre Ngöböbe. Nire nire tä kite tie amne tä tödeke tibti, ni ye ñan rabadreta mröi jire chi mda. Erere arato, nire nire häta tödeke tibti abko ie tomna ñan rabadre jire chi mda. ³⁶ Akwa ye abko tikwe kukwe niebarera munye, erere ti bike niereta munye abko krörö: ti tuata munkwe, akwa mun ñan tö tödekai tibti. ³⁷ Akwa nire nire bianta tie ti Rünkwe, ye abko tä kite tie tödekakäre tibti amne, nire nire tä kite tie, ye abko tita ngibiare kuin jakrä amne tita juentarita ñakare jire chi mento. ³⁸ Ye abko ñan ti hä käinbti jatani hä nebtä kukwe nuenkäre ja töi jakwebti, akwa ti Rün käkwe ti juani, ye abko tö dreye abko erere ti jatani mike täte. ³⁹ Amne ti Rün käkwe ti juani abko käkwe nire nire biandre tie, ye abko ñan riadrete jire iti tikän amne hä mrä angwane tikwe mikadreta nire nünakäre kärekäre Ngöböbe abko ie ti Rün tö, ⁴⁰ ñöbtä ñan angwane nire nire käkwe ti Ngöbö Odei mikadre ñäräre kuin amne tödekadre tibti kwe abko käkwe nünandi kärekäre amne, köbö mrä angwane tikwe mikadita nire abko ie ti Rün tö abko erere tita nuene, nieba Jesukwe.

⁴¹ Ti abko ban hä käinbti jatani hä nebtä, nieba Jesukwe, yebtä abko nitre israelita ji dokwäte rikaba ñäke jökrä Jesu rüere mda, ⁴² käkwe nieba krörö:

¿Jesu noko abko ñan José ngobo ya? Niara rün amne meye gare kuin nie. ¿Se ñöbtä nämäne hä käinbti abko jatani hä nebtä nibi niere mtare se! rababa niere Jesu rüere.

⁴³ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Kwekbe munkwe. Munkwe ñan ñākā kore ti rüere. ⁴⁴ Ti Rün kākwe ti juani, ye ñan jatadre ni ngwena tie angwane, ni ñan jatadre jire iti ja tõi jenbti tie, akwa ni ye tä kite tie abko tikwe mikadita nire nünakäre käre käre Ngöböbe köbö mrä angwane. ⁴⁵ Ye mden kisete, nitre Ngöbö kukwei niekā kira kākwe tarä tikani btä nieta krörö:

Ngöbökwē ni jökrä tõi tikadi,

Isaiás 54.13

nieta Ngöbö Kukweibtä. Ne aisete nire nire tä ti Rün kukwei nuen amne ti Rün kākwe tõi tikadre, ye abko tä kite tie. ⁴⁶ Ye abko, ni ñakare jire iti käre nebtä kākwe ti Rün tuani, akwa ti jatani Ngöbökwē ne aibe kākwe ti Rün tuani. ⁴⁷ Ne aisete, ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire kākwe tödekadre tibti ye abko kākwe nünandi käre käre Ngöböbe. ⁴⁸ Ti abko ban kätä ni mike nüne käre käre. ⁴⁹ Mun mräkä kirakira kākwe mana kwetani käre kaibete, akwa ye nämāne ni mike nüne ñakare käre käre, aisete niaratre krütani jökrä. ⁵⁰⁻⁵¹ Akwa ti abko ban käre käre jatani käre nebtä ara tä nete amne nire nire kākwe ban ne kwetadre abko ñan krütadre käre käre, akwa nünandi käre käre kwe. Akwa ban biandi tikwe kwetadre, ye abko ti ngätä tikwe ne biandi tikwe. Angwane ni jökrä rabadre nünenta käre käre, abkäre tikwe ja ngätä ne ara jire biandi müre ketadre.

⁵² Yebtä abko, nitre israelita ji dokwäte rikaba ñāke jae kwärükwäri Jesu rüere, kākwe nieba:

¿Ni se kākwe ja ngätä biandre kwetadre ño nie amarebti nibi ñāke kore se? rababa niere.

⁵³ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye, btä ti bike kukwe bäre mike krörö munye: Nire nire tä kite tie, ye abko tä ti ngätä kwete kwrere amne nire nire tä tödeke tibti, ye abko tä ti däre ñāen kwrere. Angwane ti Ni Käre Nebtä Ngobo ye munkwe ñan ngätä kwetadre amne munkwe ñan däre ñādre angwane, munkwe ñan nünandre käre käre Ngöböbe. ⁵⁴ Ne aisete, nire nire kākwe ti ngätä kwetadre amne ti däre ñādre kwe kore, ye abko kākwe nünandi käre käre Ngöböbe angwane, tikwe mikadita nire köbö mrä näire, ⁵⁵ ñöbtä ñan angwane ti ngätä abko mrö era metre amne ti däre abko tomna era metre. ⁵⁶ Ne aisete, nire nire jatadre tie, kākwe ti ngätä kwetadre amne nire nire kākwe tödekadre tibti, kākwe ti däre ñādre, ni ye abko kākwe nünandi ketetibe tibe amne tikwe nünandi ketetibe ben arato. ⁵⁷ Ti Rün kākwe ti juani, ye tä nüne amne niara köböire tita nüne, ye kwrere arato nire nire kākwe ti ngätä kwetadre mrö kwrere, ni ye abko kākwe nünandi käre käre ti köböire. ⁵⁸ Ti ngätä ne abko ban käre käre jatani käre nebtä. Yebtä tita blite amne kukwe bäre mike. Ban ne abko ñakare mana kwetani mun mräkä kirakirakwe ye kwrere, ñöbtä ñan angwane niaratre kākwe mana kwetani, akwa krütani jökrä. Akwa ban btä tita blite, ye abko nire nire kākwe kwetadre ye abko tödeka tibti abko tita niere angwane, nünandi käre käre kwe Ngöböbe. Abko kore se, nieba Jesukwe.

⁵⁹ Kukwe ye abko Jesukwe diriba jökrä sinagagate juta Capernaümte.

Ni kwati nänkä Jesube rikaba Jesubtä mento

⁶⁰ Jesukwe diriba kore, ye ni kwati nänkä ben kākwe kukwe nuaba angwane, nieba kwete:

¿Ni se kākwe blitaniri se abko tare krübäte ni kräke, se nirekwe niara kukwei mikadre täte se? rikaba niere jae kwärükwäri.

⁶¹ Niaratre rababa blite kore Jesu rüere, ye gaba Jesukwe angwane, nieba mda kwe ietre:

¿Tikwe blitaniri ye nibi mate tare munbtä ya? ⁶² ¿Ti Ni Käre Nebtä Ngobo nämāne nüne käre, kanti rikadreta käre käre jatani mun okwäbti, ye ngwane munkwe töbikadre ño btä? ⁶³ Ngöbö Üai käre ni mike nüne käre käre Ngöböbe amne, jändrän jökrä käre käre nebtä ni ngätä kwrere, ye abko ütiäte ñakare, ñöbtä ñan angwane ñan raba ni mike nüne käre käre Ngöböbe. Ye abko, kukwe btä tita blite Ngöbö Üai köböire amne kukwe nini tikwe, ye munkwe mikadre era jae, kākwe tödekadre tibti angwane, munkwe nünandi käre käre Ngöböbe. ⁶⁴ Akwa mun ruäre tä nete abko ñan tödekai tibti, aisete mun ñan tö ti kukwei mikai era. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

Jesu abko kākwe ñākāba kore, ñöbtä ñan angwane nire nire kākwe ñan tödekadre bti, ye nämānena gare käre ie. Erere arato, ni iti kākwe niara kitadi ngise rüeyē, ye nämānena gare käre ie, aisete ñākāba kore kwe. ⁶⁵ Yebti Jesukwe nieba mda ietre:

Mun töi kore, ye mden kisete tikwe nini krörö: Ti Rün kākwe ñan ni biandre tie, ye ngwane ni ñan jatadre jire iti tie ja tõi jakwebti, tikwe nini munye, nieba Jesukwe.

⁶⁶ Ye ngwane mentokwäre ni kwati nämā nän Jesu jiebti kākwe käre mikakaba btä amne ñan rababa dikekä mda ben. ⁶⁷ Angwane nun ja töitika ni jätäbti nibu, ie Jesukwe nieba:

¿Mun tö nibi näinta mento tibtä arato ya? nieba kwe nune.

⁶⁸⁻⁶⁹ Angwane Simón Pedro kākwe nieba:

Ti Dänkien, ma kukwei abko kukwe ni mikakrä nire kärekäre amne, ma abko Ni Deme Ngöbökwe ye nena gare nunye amne nunkwe mikanina era jae. ¿Se abko nun rikadre nireye mda se? nieba kwe Jesuye.

⁷⁰ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Mun ni jätäbti nibu käkwe ja töitkadre tibe, abkokäre tikwe mun dianinkä, akwa mun iti abko diablu kwrere jire, nieba kwe nunye.

⁷¹ Jesukwe ñäkäbare kore ye abko Simón Iscariote ngobo kä Judas nämä ja töitike siba Jesube abko käkwe Jesu kitadi ngise rüeye, abkobtä nieba kore kwe. Akwa Judas abko ni ja töitikaka Jesube arato nun ni jätäbti nibu ngätäite.

7

Jesu nikani bieta Ju Bätä

¹ Yehti Jesu nämä dikekä kwäräkwärä dirire kä Galileate. Niara ñan tö rababa rikaita nebe kä Judeate, ñobtä ñan angwane nitre israelita ji dokwäte nämä ngibiare yete müre ketare.

² Ye ngwane abko, bieta nitre israelita kädianta Ju Bäkra jatabare nuke ja ken. ³ Abtä Jesu etbakantre käkwe nieba ie:

Mata sribi kri ñan tuabare nuene nete, ye nitre nänkä ma jiebti tä nüne kä Judeate ye käkwe tuadre, abkokäre nän nebe bietabtä Judeate. Akwa ma ñan raba Galileate nete, ⁴ ñobtä ñan angwane ni rabadre ütiäte ni mda mda ngätäite, ie ni töta nebe, ye abko ñan nita nebe jändrän nuene kaipe tiebe, aiseite mata sribi kri ñan tuabare nuene Galileate nete, ye ma rika nuene ni jökrä ngwäreki Jerusalén arato, nieba kwetres Jesuye.

⁵ (Jesu etbakantre abko ñan nämäne tödeke bti, aiseite ñäkäbare kore kwetres ie.)

⁶ Akwa Jesukwe nieba mda ietre:

Kä kitani ti käne erere ngämi nuke tie, akwa mun abko kräke köbö jökrä kuin nänkärä bietabtä Jerusalén. ⁷ Ni mda mda käkwe ñan bätä ngwiandre munbtä, ñobtä ñan angwane mun töi ja kwrere niaratrebe. Akwa ti abko btä bätä ngwianta kwetres, ñobtä ñan angwane niaratre tä kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere, ye abko käme tita niere metre ietre, abtä mätä tibtä, aiseite ti ñan rikadre. ⁸ Akwa mun abko rüe ñakare, aiseite mun rika bietabtä amne ti abko kä kitani ti käne Ngöbökwe abko ngämi nuke, aiseite ti ñan rikadre bieta yehti. Abko kore se, nieba kwe etbakantreye.

⁹ Jesukwe nieba kore etbakantreye, bti niara rababa kä Galileate yete ¹⁰ angwane, etbakantre rikaba jökrä bietabtä. Yehti Jesu rikaba köre bietabtä arato, akwa rikaba kä bube tiebe, ñan rikaba ni jökrä ngwäreki. ¹¹ Angwane Jesu ngämi nuke Jerusalén bietabtä, känenkri nitre israelita ji dokwäte abko rababa Jesu känentari kisere nekwäre, sekwäre bieta yete, kä rababa niere:

¿Ni ngututu ngwarbe ye tä mdente ruen? rababa niere.

¹² Akwa ni nämä kwati bietabtä, ye rababa blite tiebetiebe jökrä Jesubtä. Ni ruäre rababa niere:

Ni ye abra moto kuin, rababa niere.

Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Ñakare. Ni ye ñakare kuin amne tä näin ni ngökö jirekäbe, rababa niere tiebe Jesubtä.

¹³ Akwa ni jökrä, btä nitre israelita ji dokwäte ye jürä rababa, aiseite rababa blite tiebetiebe jabe kwärikwäri amne ñan rababa blite ja ngwäreki jökrä Jesubtä.

Jesukwe diribare bieta näire

¹⁴ Yehti bieta ötöbu ta angwane, ju blitakrä Ngöböbe ye bäre Jesu rikaba amne rikaba dirire. ¹⁵ Angwane nitre israelita ji dokwäte töi ñan rababa krütare kukweibtä, kä rababa niere:

¿Ni noko jananbare ja töitike ñakare dirikä krikri be, se ño kanti abko Ngöbö Kukwei gare krübäte dikaro ie se? rababa niere Jesubtä.

¹⁶ Abtä Jesukwe nieba ietre:

Tita kukwe dirire, ye abko ñakare tikwe, akwa ni ti juanka abko kukwei dirita tikwe. ¹⁷ Ne aiseite Ngöbö ti juanka tö dreye, ye erere nire nire tä biare mikakäre täte, ni ye abko ie ti kukwei rükadi gare metre angwane, tita kukwe dirire, ye Ngöböki ya o tita kukwe dirire ja töi jenbti au abko rükadi gare ie. ¹⁸ Ye abko, nire nire tö ja mikai ütiäte abko käta blite ja töibti au aibe, akwa nire nire tä sribire ni niara juanka mikakäre ütiäte, ni ye abko tä kukwe era erere niere amne ñan tä kukwe ngwarbe niere jire. Ye erere tita dirire. ¹⁹ Moisés abko käkwe Ngöbö kukwei biani nuendre munye ye abko era ñan ñan. Akwa ni ñakare jire iti mun ngätäite käta kukwe ye mike täte metre. ¿Ye ñobtä mun tö ti müre ketai? nieba Jesukwe ietre.

²⁰ Abtä nitre nämä kwati yete ye käkwe nieba mda:

¿Nire tö nibi ma müre ketai amarebti mata ñäke kore ye? ¡Ye ñan üai käme tä mabtä, kisete mata ñäke kore ya! nieba kwetres Jesuye.

²¹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Tikwe sribi kri ñan tuabare nuenba kákwe ni mikabata quinta batibe kóbó jadúkakrá náire, abtä mun ñan töi rababa krütare amne mun rababa romon tikrá. ²² Akwa ja ñärákrá mikadre ja kwatabtä abko Moisékwe nuemna munye, aiseite Moisés kukwei mikakäre täte, munta ni ñärákrá mike kwatabtä kóbó jadúkakrá náire. Ye abko ñan Moisékwe nuemna kena, akwa Ngóbókwe nuemna kena nitre israelita mráká kánekáneye, yebti Moisékwe nuemnanta munye. ²³ Mun ñan töta nebe Moisés kukwei kitai temen, aiseite ngábákre tä däreere abti ñärákrá mikadre kwatabtä niebare Moisékwe amne, kóbó kwáirare ye tä núke kóbó jadúkakrá náire akwa, munta ngábákre ñärákrá mike kwatabtä, ye abko sribi, akwa munta nuene. ¿Ye ñóbtá abko tikwe ni bren mikaninta kuin täte jókrá kóbó jadúkakráte abko btá mun romon tikrá? ²⁴ Mun tö raba kukwe úkaite tikrá angwane, kukwe ño ño nuenta tikwe erere tuen ño munye, abtä munta ti kite ngise ngwarbe. Ye abko munkwe ñan nuendre jire chi mda, akwa kukwe era metrebti munkwe kukwe úkadrete. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelita ji dokwáteye.

¿Jesu abko Ni Dianinká Ngóbókwe ya?

²⁵ Angwane nitre israelita ruäre núnanka Jerusalén rababa niere jae kwárikwári:

¡Ñan ni se kánántarita nitre ji dokwátekwe müre ketadre yera, ²⁶ amarebti tuen dirire ni jókrá ngwárekri sete se, akwa nitre ji dokwáte ñan nebe ñáke jire chi ie! ¿Ni se abko Ni Dianinká Ngóbókwe ara juani Ngóbókwe abko nibira era nitre ji dokwátekrá ya ño amarebti ñan nebe ñáke ie se? ²⁷ Ni se jatani mdenkri garera nie, akwa Ni Dianinká Ngóbókwe jatadi angwane, jatadi mdenkri ñan rabadi gare nie, aiseite ni se abko ñakare Ni Dianinká Ngóbókwe ruen nunye, rababa niere Jesubtä.

²⁸ Jesu náma dirire ju blitakrá Ngóbóbe kántita angwane, nitre kukwei jaraba kore ie angwane, Jesukwe ñákába ja dibti, kákwe nieba:

Ti gare kuin munye bkáná amne, ti jatani mdenkri, ye gare kuin jókrá munye, munta nútüre ñan ñan. Akwa ñan ti jatani ja töi jenbti amne Ngóbókwe ti juani era metre. Niara gare ñakare munye, ²⁹ akwa ti abko jatani niarakri amne ti juani kwe, aiseite niara gare tie. Abko kore se, nieba Jesukwe.

³⁰ Yebtä ni ruäre tö rababa Jesu kain ngite, akwa niara müre ketadre abko kái ngámi núke, aiseite nitre ye kákwe ñan kise mikaba jire chi btá. ³¹ Akwa ye ngwane abko, ni kwati kákwe tödekaba Jesubti abko rababa niere:

Ni Dianinká Ngóbókwe rúkadre angwane, sribi kri ñan tuabare abko ñan nuendi bári kuin kwe ni se ngwá, raba ruen nunye, rababa niere Jesubtä.

³² Nitre tödekaka Jesubti rababa blite tiebe kore, ye kukwei jarabare nitre bariseoye. Abtä nitre bariseo btá nitre blitaka Ngóbóbe ni mda mda diäre dánkientre kákwe guardia ju blitakrá Ngóbóbe ngibiabtiká juanba Jesu kaen ngite. ³³ Angwane Jesukwe nieba mda:

Tikwe núnandi bá jótró mda mun ngátáite nete. Yebti ni ti juanka, kánti ti náinta. ³⁴ Angwane mun rabadi ti kánentari kisere, akwa ti ñan kwandretari munye, ñóbtá ñan angwane ti tádi, ye kánti mun ñan rabadre, nieba Jesukwe ietre.

³⁵ Yebtä abko, nitre israelita ji dokwáte rababa niere jae kwárikwári:

¿Ni se abko náin mdente amarebti ñan kwandretari nie, tá niere se? ¿Nitre israelita tá núne juta jenenante kwárákwará nitre ñakare israelitare ngátáite, kánti náin ya ño ruen? o ¿Nitre ñakare israelitare, ie náin dirire ya? Dre nuendi metre kwe ruen ³⁶ amarebti nini króró kwe nie: Mun rabadi ti kánentari kisere, akwa ti ñan kwandretari munye, ñóbtá ñan angwane ti tádi, ye kánti mun ñan rabadre niken, nini kwe nie, ¿se abko dre nini kore kwe se? rababa niere Jesubtä.

Jesukwe Ngóbó Úai bá mikani ñó nire kwrere

³⁷ Yebti bieta Ju Bá kóbó mrá abko kóbó bári útiáte, ye náire Jesu rababa núnaninká kró ju blitakrá Ngóbóbe kántita angwane, ñákába jume ja dibti kwe, kákwe nieba mda:

Mun mden ie tomna nibi angwane, mun jakwe tomna ñaen tie amne, ³⁸ nire nire kákwe tödekadre tibti abko btá ñó nire rabadi neen käre, nieta Ngóbó Kukweibtä ye kwrere, nieba Jesukwe.

³⁹ Jesukwe blitaba kore angwane abko Ngóbó Úai bá mikaba ñó nire kwrere kwe. Akwa blitaba kwe angwane, Ngóbó Úai ngámi núke nitre tödekaka Jesubti yebtä, ñóbtá ñan angwane Jesu ngámi níkena ká kámbti, kánti Ngóbókwe Jesu mikani útiáte kri. (Akwa Ngóbókwe Jesu mikani útiáte kri, yebti abko Jesukwe Ngóbó Úai juani núne nitre ja töitakaka Jesubti yebtä.)

⁴⁰ Jesukwe blitaba ye abko nitre náma yete, ye ngátáite ni ruäre kákwe Jesu kukwei nuaba angwane, rababa niere:

Ni Ngóbó kukwei nieká rúkadre niebare Moisékwe ara tá nete ñan ñan, rababa niere.

41 Akwa ni mda mda abko rababa niere:

Era metre Ni Dianinkä Ngöbökwe ara noko, rababa niere.

Akwa ni mda abko rababa niere:

Ni noko abko Galileabo, aisetse niara abko ñan Ni Dianinkä Ngöbökwe, ñobtä ñan angwane Ni Dianinkä Ngöbökwe abko ñan jatadre nitre Galileabokri. 42 Ye abko, Ni Dianinkä Ngöbökwe jatadi jrei David tukwe mräkäkri amne David abko därebare juta Belénte, ye arabe kánti Ni Dianinkä Ngöbökwe jatadi arato abko nieta nokra Ngöbö Kukweibtä, nieba ni ruärekwé.

43 Yebtä abko ni jökrä töi rababa bä jene jene Jesubtä. 44 Ni ruäre abko tö rababa rikai Jesu ngwena ngite, akwa nuenba ñakare kwetre. 45 Ye mden kisete, guardiatre juani Jesu kaen ngite, ye rikabata kise tökare nebata bariseotre ye kánti amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre ye kánti angwane, niaratre käkwe niebare guardiatre yeye:

Nunkwe ni kamna ngite, ¿ye ñobtä mun ñan ki ngwena? nieba kore kwetre guardiaye.

46 Abtä guardiatre käkwe niebare mda ietre:

¡Ni blite nuäre nuäre ni ye kwrere nunkwe ñan tuabare jire abko erere ni ye tä blite! Abtä jun ñan ki ngwena, niebare kwetre.

47 Angwane nitre bariseo ye käkwe niebare mda guardiatreye:

¿Munkwe ja ngökamna kwäräbe ie arato ñan ñan? niebare kwetre ietre.

48 ¿Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre bariseo tarä iti käta tödeke ni yebti mun okwäbti ya? ¡Ñakare jire! 49 Nitre se käta niara mike ütiäte, ie Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye gare ñakare jire chi ye abko btä Ngöböta ngürün mike, ye namanintre niere guardiatreye.

50 Abtä bati ni bariseo kädian nämane Nicodemo jananbare blite deo Jesube ye käkwe nieba:

51 Kukweta ükaninte ni ngätäite käta niere krörö: Ni iti käkwe dre nuenbare abtä kitadre ngite, ye niara ngämi blite au jakrä, ni ñan raba kite ngite abko tä ükaninte kore, nieba Nicodemokwe. 52 Abtä niaratre käkwe nieba romone Nicodemoye mda:

¿Ma abko ni ngututu käme Galileabo arato ya? Ngöbö Kukwei käta dre niere, yebtä makwe ja töitika angwane, ni Galileabo ñakare jire iti Ngöbö kukwei niekä abko rükadi gare mae, nieba kwetre Nicodemoye.

Meri iti käkwe ja mikani ngite tiebe

53 [Yebti ni jökrä rikabata ja gwiriete.

8

1 Akwa Jesu abko rikaba Ngitio Olibobti. 2 Yebti jändrinane dekä angwane, ju blitakrä Ngöböbe ye kántita Jesu rikabata angwane, ni kwati jataba nüke niara ken kukwei nuakäre angwane, niara rababa tákänintbe temen, kä rikaba dirire ietre. 3 Ye btäräbe Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye dirikäte amne nitre bariseo rükaba meri ngwena iti Jesu kánti. Meri ye abko nämane ja mike gure kaihe gore abko kwani ietre abko rükaba ngwena. Meri ye abko mikaba nünaninkä kwetre ni jökrä ngwärekre Jesu kánti. 4 Angwane nieba kwetre ie:

Dirikä, meri ne tä ja mike gure kaihe gore akwa, kuni jabtä nunye abko nun ki ngwena mae nete. 5 Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä Moisékwe meri ne kwrere kämikamna jäbti. ¿Akwa ma abko käta dre niere meri kore btä? nieba kwetre Jesuye.

6 Niaratre abko rababa kukwe ngwentari kore ie ja gakäre ben, ñobtä ñan angwane Jesukwe ñäkäre blo, yebtä abko kukwe käme kwandre ietre kitakrä ngise abkokäre. Akwa Jesu abko rababa nünaninkä krö, bti rababa tákänintbe ngürebti, kä rikaba tarä tike kisebti dobrobtä temen. 7 Akwa nitre ye rababa kukwe ngwentari janknu Jesuye meri yebtä. Abtä Jesukwe niaratre mikaba ñäräre ja käne, käkwe nieba ietre:

Mun mden mden ja mike ngite ñakare jire chi Ngöbö rüere abko käkwe meri ye tákä käne jäbti, nieba Jesukwe ietre.

8 Yebti Jesu rababata tákänintbe ngürebti, rikaba tarä tiketa dobrobtä temen nitre ye okwäbti. 9 Akwa Jesukwe ñäkäba kore ietre, yebtä abko niaratre rikaba kä mikedä itire itire ja täritäri, akwa nitre bäri unbre unbre ara jire käkwe kä mikakaba käne, bti ni bäri bati bati rikabata mento mrä. Jesu abko rababa kaihe meri yebe. 10 Niara naninkrö krö, bti meri ye mikaba ñäräre ja käne kwe, käkwe nieba ie:

¿Nitre ma kitaka ngise abko ame jökrä nete? ¿Ni ñakare jire iti käkwe ma kiti ngite ñan ñan? nieba Jesukwe ie.

11 Angwane meri ye käkwe nieba mda ie:

Ni ñakare jire iti käkwe ti kiti ngite se abko, nieba kwe Jesuye.

Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Tikwe ñan ma kitadre ngite arato, aisete nãnta. Akwa mtare mentokwãre makwe ñan ja mika ngite janknu mda. Abko kore se, nieba kwe meri yeye.]*

Jesu abko ñotra ni jökrä kräke

¹² Yebti Jesukwe nieba mda ni kwati nãma yete yeye:

Ti abko ñotra ni jökrä kräke. Nire nire jatadre ti jiebti abko kwe ñotra trä rabadi die mikakãre amne ñan nünandi jire chi mda kã ikote kwe, nieba kwe.

¹³ Yebtã abko, nitre bariseo kãkwe nieba mda Jesuye:

Mata nete kãta blite au jakrä, aisete ma kukwei ye abko tuen ñakare metre, nieba kwetre ie.

¹⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Tita blite au jakrä akwa, ti abko kukwei ütiãte amne metre, ñobtä ñan angwane ti mdente jatani, ye gare kuin tie. Erere arato, ti nãinta mdente gare kuin tie, akwa mun abko ie gare ñakare jire chi. ¹⁵ Nitre kã nebtã tã kukwe ukete ño ni kitakãre ngite, ye kwrere munta kukwe ukete tikrä, akwa ti abko tã kukwe ukete ñakare ni kitakãre ngite. ¹⁶ Akwa nane tikwe kukwe ukarete ni kitakãre ngite, ye ngwane tikwe kukwe ukadrete era metre, ñobtä ñan angwane ñan tita kukwe ukete kaibe ja tõi jenbti, akwa ti Rün kãkwe ti juani abko kãta kukwe ukete ti ben gwaire, aisete tita kukwe ukete kuin metre. ¹⁷ Angwane Kukwe Biani Ngöbökwẽ Moiséye mun krãke, btã nieta krörö: Ni nibu kãkwe blitadre ja kwrere ni kitani ngise rüere, ye ngwane niaratre nibu kukwei rabadre ütiãte abko nieta. ¹⁸ Ye abko tã dbe, aisete ti ara jire tã blite au jakrä amne ti Rün kãkwe ti juani abko tã blite tikrä arato, nieba Jesukwe.

¹⁹ Abtä nitre bariseo kãkwe nieba mda Jesuye:

¿Ma rün abko tã mdente? nieba kwetre ie.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti abko nire gare ñakare metre munye amne ti Rün gare ñakare munye arato. Ti abko nire rükadre gare munye angwane, ti Rün rükadre gare munye arato. Abko kore se, nieba kwe ietre.

²⁰ Jesukwe ñãkãba kore angwane abko nãma dirire ju blitakrä Ngöböbe ye bãre. Jesu nãma dirire, ye kãntita abko kaja nãma abko te ngwian kita nãmane Ngöbökrã, kãnti Jesu nãma, kãkwe kukwe diriba kore. Akwa Ngöbökwẽ kã kitani angwane Jesu müre ketadre, ye ngãmi nüke ie, aisete ñan kaba ngite kwetre müre ketakãre.

²¹ Bti Jesukwe niebata mda ietre:

Ti bike nikenta amne mun abko rabadi ti kãnentari kisere, akwa mun ngite ye ben gwaire mun krütadre jökrã. Ti nãin mdente, ye kãnti mun ñan raba neme jire ti kãnti, nieba kwe nitre bariseoye.

²² Angwane nitre israelita ji dokwãte rababa niere jae kwãrikwãri:

¿Niara tõi kite ja müre ketã au ya ño amarebti, ti bike niken ye kãnti mun ñan raba, nini kwe ye? rababa niere jae kwãrikwãri.

²³ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mun abko tã nüne kã temen nebtã, akwa ti abko kã kãinbti sete jatani; mun abko tã nüne Ngöbö rüere, akwa ti abko rüre ñakare Ngöbö rüere. ²⁴ Ye mden kisete, kukwe kãmekãme munta nuene Ngöbö rüere, yebtã mun krütadi. Ti abko ni ño tita niere munye, ye munkwe ñan mikadre era jae angwane, mun krütadi angwane, mun rabadi ngite Ngöböye kãrekãre, tikwe nini munye ye kwrere, nieba Jesukwe ietre.

²⁵ Angwane niaratre kãkwe nieba mda ie:

¿Ma abko nire? nieba kwetre Jesuye.

Jesukwe nieba mda ietre:

Ti jataba nüke angwane, ti abko nire tikwe nieba kãne munye abti kã nüke mtare. ²⁶ Ye abko, kukwe tãrã kabre abko tikwe kãdriedre munbe. Erere arato, kukwe tãrã kabre abko tikwe ukarete munkrä, akwa ni ti juanka kãta kukwe era erere niere abko tita kukwe nuen, ye erere tita niere nitre nünanka Ngöbö rüere ie, nieba Jesukwe.

²⁷ Akwa Jesukwe blitaba ni niara juanka yebtã angwane abko nãma blite Rün kwebtã abko ñan rükaba gare ietre. ²⁸ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Munkwe Ni Kã Nebtä Ngobo ne kadikã krusobtä kãin angwane, ti abko ni ño tita niere munye, ye abko rükadi gare tibtä munye. Erere arato, tita jãndrãn nuene ñakare ja tõi jenbti, akwa ti Rün kãkwe dre diribare tie, ye erere tita nuene abko rükadi gare tibtä munye. ²⁹ Ni ti juanka ye abko tã tibe amne ti Rün tã ti mikete ñakare kaibe, ñobtä ñan angwane dre tuen kuin ie abko erere tita nuene, kã mikakãre nuãre btã, aisete ñan tã ti mikete kaibe. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

* 8:11 Kukweta tikani corcheta ngãtãite abko ñan tã tikani manuscrito bãri kuinquin btã.

³⁰ Jesukwe blitaba kore angwane, ni kwati kākwe tōdekaba bti.

Nitre israelita abko Abraham mrākā tā nütüre jabtä

³¹ Yebti nitre israelita kākwe tōdekaba Jesubti, ye ie Jesukwe nieba mda:

Munkwe nūnandikā kākēkāre ti kukweibtä ne ngwane, mun rabadi ja tōitkaka era metre tibe. ³² Ye ngwane, kukwe era metre Ngōböbtā rükadi gare munye amne kukwe era yebti mun rabadi tikaninte, nieba Jesukwe ietre.

³³ Abtä nieba mda kwetre Jesuye:

Nun dārebare Abraham mrākāri amne ni mda mda nebe ñakare nun dānkiene. ¿Se ñöbtā abko mun rabadreta tikaninte, mata niere se? nieba kwetre Jesuye.

³⁴ Jesukwe nieba mda ietre:

Ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire kätä kukwe kāmekāme nuene Ngōbö rüere, ni ye abko kukwe kāmekāme tā bkāne amne dānkiene, aisete niara abko ni klaborē kwrere kukwe kāmekāme krāke. ³⁵ Ye abko, ni klaborē ye ñan raba nūne kākēkāre gwi bkānkā mrākābe, ñöbtā ñan angwane bkānkā raba rürümoine ni mdaye. Akwa ni klaborē bkānkā, ye ngābriānkā aibe kākwe nūnandre kākēkāre gwi rünbe. ³⁶ Ne aisete Ngōbö Odei kākwe mun tikadrete ne ngwane, mun rabadi tikaninte era metre.

³⁷ Mun dārebare Abraham mrākāri, ye garera tie, akwa mun tö ti müre ketai, ñöbtā ñan angwane tita kukwe niere, ye mun ñan tö kain ngābti. ³⁸ Tikwe dre dre tuaba ja okwā jenbti ti Rün kanti, ye erere btā tita blite. Ye kwrere arato, munkwe mun rün kukwei nuani blite ño, ye erere munta nuene arato, nieba Jesukwe ietre.

³⁹ Abtä nieba mda kwetre Jesuye:

¡Nun rün kira abko Abraham abko mrākāri nun dārebare! nieba kwetre Jesuye.

Akwa Jesu abko kākwe nieba mda ietre:

Mun dāredre Abraham mrākāri bkānā akrāke niarakwe nūnabare ño, ye erere munkwe nūnandre arato. ⁴⁰ Akwa ye kwrere ñakare, aisete kukwe diribare tie Ngōbökwē abko erere tita niere era metre munye. Abtä mun tö ti müre ketai. Akwa Abraham abko rabadre nūne mtare angwane, niarakwe ñan kukwe kore nuendre jire chi abko erere mun tö nuein tibtä. ⁴¹ Ye abko, mun rün tā dre nuene, ye erere munta nuene arato, nieba Jesukwe ietre.

Abtä nieba kwetre Jesuye:

Ni ja mikakā gure bati bati abko kwe nun dārebare ñakare amne nun rün abko era metre. Nun rün abko itibe abko Ngōbö, nieba kwetre Jesuye.

Diablu mrākā

⁴² Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ngōbö mun Rün era metre bkānā akrāke ti rabadre tare munkwe, ñöbtā ñan angwane ti jatani Ngōbökrī amne tita mun ngätāite nete. Ye ñan ti jatani ja tōi jenbti akwa, Ngōbökwē ti juani abkokānti tita nete. ⁴³ Akwa mun abko ñan tö ti kukwei kain ngābti, aisete tita blite abko ñan tā nūke gare munye. ⁴⁴ Ye abko, mun rün era metre munkwe abko diablu amne niara tā mun bkāne, aisete mun abko niara kwrere amne niara tōta nebe dreye, ye erere mun tö nuein. Kena abti kā nūke mtare, diablu abko ni kāmikaka amne niara ñan tā kukwe era metre niere jire chi bati. Tā blite angwane, kukwe era nieta ñakare jire kwe, angwane tā blite nierare, ñöbtā ñan angwane niara abko ni ngōkaka amne kāne kira niarakwe kukwe niebare ngwarbe. ⁴⁵ Mun abko mun rün diablu kwrere kätä kukwe ngwarbe tarere, aisete ti abko kätä kukwe era erere niere munye angwane, mun ñan tö ti kukwei mikai era. ⁴⁶ Ti kukwe kāme nuene ñakare Ngōbö rüere, aisete ni ñakare jire mun ngätāite nete kā raba ti kite ngise kukwe kāmēntā, aisete tita kukwe era erere niere munye, ¿se ñöbtā abko mun ñan tö ti kukwei mikai era? ⁴⁷ Akwa nire nire era metre Ngōbökwē abko tā Ngōbö kukwei kaen ngābti, akwa mun abko ñakare era metre Ngōbökwē, aisete mun ñan tö ti kukwei kain ngābti. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelitaye.

Ja bäri kri Abrahamkrā niebare Jesukwe

⁴⁸ Yebtä abko nitre israelita kākwe nieba mda Jesuye:

Ma abko ni ngututu Samariabo amne üai kāmē tā mabtā, nunta niere ye abko era bkānā ñan ñan, nieba kwetre.

⁴⁹ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Üai kāmē ñakare jire tibtä, akwa tita ti Rün mike ütiāte jae amne mun abko kätä ti mike ngwarbe jae. ⁵⁰ Ñan munkwe ti mikadre ütiāte abko kāmānta au tikwe jakrā, akwa ni tārā iti abko tā ti mike ütiāte amne niara abko kukwe ükatekā ni jōkrā krāke. ⁵¹ Ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire kākwe ti kukwei mikadre tāte abko ñan krütadi, nieba Jesukwe.

⁵² Angwane nitre israelita ji dokwāte kākwe nieba mda ie:

Mtare üai kāmē tā mabtā nunta niere, ye abko era nūra gare metre nunye mabtā, ñöbtā ñan angwane Abraham amne nitre Ngōbö kukwei niekā kirakira krütani jōkrā amarebti

nire nire kākwe ti kukwe mikadre tāte abko ñan krütadi, mata niere ye. ⁵³ ¿Ma abko bäri ütiāte nun mrākā Abrahamkrä ya? Ñakare jire raba ruen nunye, ñobtä ñan angwane Abraham krütani amne nitre Ngöbö kukwei niekā kirakira krütani jökrä. ¿Ma abko nire amarebti ja nibi ruen bäri mae niaratrekrä ye? nieba romone kwetre Jesuye.

⁵⁴ Jesu kākwe nieba mda ietre:

Tikwe bikadre kri ja mikakäre ütiāte au, ye ngwane tikwe ja mikadre ütiāte ngwarbe, akwa ti Rün ara kätä ti mike ütiāte. Ti Rün ye mden abko Ngöbö munkwe munta niere, akwa mikata ñakare ütiāte munkwe. ⁵⁵ Ngöbö ye abko gare ñakare munye, akwa ti abko ie niara gare kuin. Ne aiseti niara gare ñakare tie, tikwe niedre, ye ngwane ti rabadre ni ngökaka mun kwrere arato, akwa niara gare kuin tie bkänä amne tita niara kukwei miki tāte. ⁵⁶ Ti köböi mikani ye abko mun mrākā kāne Abraham tö namani tuai, aiseti namani töbiki ti köböibtä angwane, kā namani juto btä. Yebti ti rükadre köbö ño te abko Abrahamkwe tuani angwane, kā namani nuäre krübāte btä, nieba Jesukwe.

⁵⁷ Yebtä abko, nitre israelita kākwe nieba mda Jesuye:

¡Jo! Nin kā ngāmi gre ketebu bti kwä jätä mae. ¿Ma ye abko kākwe Abraham tuani mata niere ya? nieba kwetre Jesuye.

⁵⁸ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kukwe era erere ti bike niere munye: Abraham ngāmi dārere, ye kānenkri ti nāmanena nūne. Abko kore se, nieba kwe nitre israelita ji dokwāteye.

⁵⁹ Abtä nitre israelita ye kākwe jä dianba kisete Jesu kāmikakäre, akwa nitre nāmane yete, ye ngätäite Jesukwe ja rükanteba, bti ju blitakrä Ngöböbe bäre Jesu nāma, ye kānti Jesukwe kā mikakaba tiebe amne rikabata mentokwäre.

9

Ni okwä kä drünente abko Jesukwe mikaninta kuinta

¹ Abti bati Jesu rikaba ji ngrabere angwane, ni nāma iti jite btä Jesu okwä rababa. Ni ye abko okwä kä drünente. Niara abko därebare kore, aiseti kä tuen ñakare ie abko nāma jite.

² Abtä nun ja töitikaka Jesube kākwe nieba ie:

¿Dirikä, ñobtä ni se därebare okwä kä drünente kore? ¿Niara meye amne rün kākwe ja mikani ngite Ngöbö rüere ya? o ¿Niara ara jire kākwe ja mikani ngite au Ngöbö rüere abtä därebare kore ya? nieba nunnye Jesuye.

³ Angwane Jesukwe nieba mda nunye:

Ñan niara meye amne rün kākwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, abtä därebare kore. Erere arato, ñan niarakwe ja mikani ngite abtä därebare kore. Akwa Ngöbö diebti sribi kri ñan tuabare rabadre bare, abkokäre niara därebare kore. ⁴⁻⁵ Tita kä nebtä mun ngätäite nete angwane, ti abko ñotra ni jökrä kräke, aiseti tita mun ngätäite nete angwane, ni ti juanka ye kräke nikwe sribidre kä trä ngwenbti, ñobtä ñan angwane ti järäkadi munkän angwane, kā jatadi kä lko kwrere, ye näire ni ñan rabadre sribire jire chi mda, nieba Jesukwe.

⁶ Jesukwe blitaba kore, yebti tö rababa kukwe ye bä mikai, kākwe ni ye mikaba kuinta krörö: käli kitaba temen kwe, mritaba dobrobe kwe, bti dobro ye jüanteba ni ye okwäbtä kwe, ⁷ bti nieba kwe ie:

Ñö okwä Siloé, ye te nän ja okwä bätete, nieba kwe ie.

(Siloé ye abko “juani” nieta kukwe hebreore.) Ye erere ni ie kä tuen ñakare ye rikaba, kākwe ja okwä bätäninte, bti nikaninta ja gwiriete angwane, kā namaninta tuenta ie. ⁸ Abtä nitre nūnanka känimekänime niara kenta temen amne nitre kä nāmane niara tuen ngwian kärere käre, ye namani niere jae kwärükwäri:

¿Ni noko nāmane nebe tākänintbe jite ngwian kärere yera? rababa niere.

⁹ Angwane ni ruäre namanintre niere:

Niara ara se, namanintre niere.

Akwa ni mda mda abko namani niere:

Ñakare, akwa ni mda bäsi niara bä kwrere se, namanintre niere.

Akwa ni ye ara jire kākwe niebare:

Ti ne ara nāmane ngwian kärere jite ye, niebare kwe.

¹⁰ Angwane ni mda mda kākwe niebare ie:

¿Ñö köböire kä nena tuen mae mtare? niebare kwetre ie.

¹¹ Niara kākwe niebare mda:

Ni kädäkata Jesu ye kākwe dobro mriti, bti jünunte ti okwäbtä kwe amne nini krörö kwe tie: Ñö okwä Siloé, ye kānti nän amne makwe ja okwä bätäte, nini kwe tie. Ye erere ti niki, kākwe ja okwä bätrite angwane, kā nibibe tuen tie, niebare kwe ietre.

¹² Angwane ni bariseo mda mda ye kākwe niebare mda ie:

¿Ni kädäkata makwe ye abko tä mdente? niebare kwetre ie.

Niara kākwe niebare mda:

Niara tā mdente gare ñakare tie, niebare kwe ietre.

Nitre bariseokwe ñākābare Jesu rūere

¹³⁻¹⁴ Jesukwe dobro mritaba kälibe, bti ni okwä ká drüente ye okwäbtä jüanteba kwe angwane, ká rababa tuenta ie, ye abko Jesukwe nuenba köbö jadükakrä näire. Yebtä abko ni okwä ká drüente Jesukwe mikabata kuinta ye jirikaba mda nitre bariseo ngwärekre. ¹⁵ Angwane ño köböire namaninta kuinta niebare kwetre ie. Niara kākwe niebare ietre:

Dobro mriti kwe, jünunte ti okwäbtä kwe, bti tikwe ja okwä bātrite amne mtare ká nibi tuen tie, niebare kwe ietre.

¹⁶ Abtä nitre bariseo ruäre namani niere:

Ni sribi ye nuenkä abko ñan jatani Ngöbökre, ñobtä ñan angwane tā köbö jadükakrä mike ütiäte ñakare jae, namani niere.

Akwa bariseo ruäre abko namani niere:

¡Ni ngite Ngöbö rūere ñan rabadre sribi kri ñan tuabare nuene ni noko kwrere! namanintre niere.

Yebtä abko namanintre ja kwete kwärikwäri Jesubtä. ¹⁷ Bti ni okwä ká ikote ie ká namani tuen, ye ie niebareta mda kwetre:

¿Ni kākwe ká mikani tuenta mae, ni ye abko ni ño nieta makwe? niebare kwetre ie.

Niara kākwe niebare mda:

Niara abko ni Ngöbö kukwei niekä tita niere, niebare kwe ietre.

¹⁸ Akwa ni ye abko därebare amne okwä ká drüente, aiseite ká tuen ñakare ie, akwa okwä namaninta kuinta, aiseite ká namani tuen ie, ye abko nitre israelita ji dokwäte ñan tö namani mikai era, abtä ni okwä ká drüente ye meye btä rün kārābare kwetre.

¹⁹ Ni ye meye btä rün nükani angwane, niebare kwetre ietre:

¿Ni ne abko, mun ngobo munkwe bkänä ya? ¿Erere arato, därebare angwane, ká tuen ñakare ie bkänä, munta niere ya? Ño köböire ká tuen ie mtare, ye niere nunye, niebare kwetre ietre.

²⁰ Angwane ni ye meye amne rün kākwe niebare mda:

Niara abko nun ngobo nunkwe bkänä. Erere arato, därebare angwane, ká tuen ñakare ie bkänä, ²¹ akwa ño köböire ká tuen ie mtare, ye abko gare ñakare nunye. Erere arato, nirekwe ká mikani tuenta ie, ye gare ñakare nunye, aiseite munkwe ngwiantari niaraye. Niara abko nena ünän, aiseite dre dre nakaninkä btä, ye niarakwe niedre au jakrä munye, niebare kwetre nitre israelita ji dokwäteye.

²² Ni ie ká tuen ñakare ye meye amne rün, btä nitre israelita ji dokwäte jürä namani, aiseite nieba kore kwetre, ñobtä ñan angwane Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökre, ye nirekwe niedre, ni ye abko itadrekä sinagoga bäre mento abko nitre israelita ji dokwäte kākwe ükaninte kore, ye abko jürä namani ni ye meyebtä amne rünbtä. ²³ Ne aiseite niara meye amne rün kākwe niebare: Niara nena ünän, aiseite kukwe nakaninkä ño ño btä, ye munkwe ngwiantari ie amne niarakwe niedi au munye, niebare kwetre.

²⁴ Angwane ni okwä nämāne ká ikote käne, ye nitre israelita ji dokwäte kākwe kārābareta bobuta, bti niebare kwetre ie:

Ngöbö okwäbti kukwe era erere niere nunye, ñobtä ñan angwane Jesu ye abko ni ngututu kukwe kāmekāme nuenkä Ngöbö rūere, ye gare kuin nunye, niebare kwetre ie.

²⁵ Ni ye kākwe niebare mda:

Niara abko ni kukwe kāmekāme nuenkä ya abko gare ñakare tie, akwa ti okwä nämāne ká ikote amne niara köböire ká tuen kuin tie mtare. Ye aibe gare tie, niebare kwe ietre.

²⁶ Abtä nitre israelita ji dokwäte kākwe niebare mda ie:

¿Dre nuenbare kwe mabtä? ¿Ño köböire ká mikani tuen kwe mae? niebare kwetre ie.

²⁷ Abtä niarakwe niebare:

Kukwe gare tie, erere tikwe ninina jökrä munye, akwa munkwe ñan ti kukwei miri era. ¿Se drekäre tikwe kukwe arabe niedreta bobuta munye, ie mun tö nibi ye? ¿Mun tö nibi ja getai arato Jesube ya amarebti mun nibi kukwe ngwentari janknu kore tie ye? niebare kwe ietre.

²⁸ Angwane nitre israelita ji dokwäte rikaba ngren ngren ni yehti, kākwe niebare ie:

Ma abra ja getaka Jesu yebe, akwa nun abko tā nekete Moisékre. ²⁹ Ngöbökre blitabare Moisébe, ye gare kuin nunye, aiseite nunta nekete niarakri. Akwa Jesu ye abko jatani mdenkri abko gare ñakare jire chi nunye, niebare kwetre ni yebe.

³⁰ Abtä ni ye kākwe niebare mda ietre:

¡Rä jire niara jatani mdenkri gare ñakare munye, yebtä ti töi ñan nebe krütare mda! Akwa ti abko okwä mirita kuinta kwe amne ká nibi tuen tie, ³¹ aiseite ni kukwe kāmekāme nuenkä Ngöbö rūere káta ja di kārere Ngöböye sribi kri ñan tuabare nuenkāre abko ie Ngöböta ja di

bien ñakare, ye gare kuin nie. Akwa nire nire tä Ngöbö mike ütiäte amne tä Ngöbö Kukwei mike täte aibe die mikata Ngöbökwé sribi kri ñan tuabare nuenkäre, ye abko garera nie arato. ³² Erere arato, ni därebare okwä kä drünente ti kwrere abko ni mdara jire kätä kä mike tuen ie, ye abko ni ngämi kukwe nuen jire chi. ³³ Ne aisete, Jesu ñan jatadre Ngöbököri, akräke sribi ütiäte kri ñan tuabare ye kwrere ñan rabadre bare jire chi ie Ngöbö diebti, niebare kwe.

³⁴ Abtä nitre israelita ji dokwäte käkwe niebare mda ie:

Kukwe kämekäme kri krübäte Ngöbö rüere mabtä, aisete ma därebare abti kä nüke mtare ma ngite kri Ngöbö rüere. ¿Ma ye abko tö kite dirire nunye mtare ñan ñan? niebare kwetwe ie.

Bti ni ye juantariba künken kwetwe.

Nitre israelita ji dokwäte abko ie kukwe metre Ngöböbtä gare ñakare

³⁵ Yebti ni ie kä mikani tuenta Jesukwe, ye kitani künken sinagoga bäre mento gaba Jesukwe. Yebti Jesu rababa ngätäi ben angwane, Jesukwe nieba ie:

¿Ni Kä Nebtä Ngobo bti mata tödeke ya? nieba kwe ie.

³⁶ Angwane niarakwe nieba mda:

Ti Dänkien, nire abko Ni Kä Nebtä Ngobo makwe niedre tie angwane, tikwe tödekadi bti, nieba kwe Jesuye.

³⁷ Jesukwe nieba mda ie:

Ti ara tuata makwe, ti ne mden ben mata blite, nieba kwe ie.

³⁸ Ye btäräbe ni ye rababa ngukudokwäbti Jesu ngwäreki, Jesu mikakäre ütiäte, käkwe nieba:

Tita tödeke mabti ti Dänkien, nieba kwe Jesuye.

³⁹ Yebti Jesukwe nieba mda:

Ti jatani kä nebtä kukwe rabadre ükaninte ni jökrä kräke amne, ni ie kukwe metre Ngöbökwé gare ñakare amne ni ie kä tuen ñakare ye kwrere abko ie kä rabadre tuen angwane, kukwe metre Ngöbökwé rabadre gare ie, abkokäre ti jatani. Erere arato, nire nire ie kä tuen kuin tä nütere, aisete kukwe metre Ngöbökwé garera ie tä nütere, ni ye abko tä ja ngöök au abko ie kä ñan rabadre tuen, abkokäre ti jatani, nieba Jesukwe ie.

⁴⁰ Yebtä abko nitre bariseo näma ruäre Jesube yete käkwe nieba ie:

¿Kukwe metre Ngöböbtä gare ñakare nunye arato, aisete nun okwä kä drünente amne kä tuen ñakare nunye abko mata niere nunye ya? nieba kwetwe mda Jesuye.

⁴¹ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Mun okwä tädre kä drünente angwane, kä ñan rabadre tuen munye, akräke kukwe käme Ngöbö rüere, ye munkwe nuendre ñakare amne mun ñan rabadre ngite Ngöböye; akwa kukwe metre Ngöbökwé garera kuin munye, aisete kä tuen kuin munye munta niere au jabtä, aisete mun ngite janknu Ngöbö rüere. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

10

Obeja ngibiaka era metre gare kuin obejaye

¹⁻³ Yebti Jesukwe nieba mda:

Ti bike kukwe era erere niere munye. Ni obeja ngibiaka era metre abko käre tä ni mda mikete jukwebtä obeja ngibiare deo jakrä. Ye mden kisete, obeja ngibiaka ye tä nüke angwane, ni jukwe ngibiaka tä jukwe tike ie angwane, obeja ngibiaka ye tä niken obeja kä deke kratirekratire ja täritäri. Niara kukwei gare obejaye, aisete obeja kwe tä niken jiebti amne tä niken ngwana ki bäre mento mikä känene. Akwa ni obeja ngibiaka ñakare era metre abko tä nakwen kibti ta, ñobtä ñan angwane niara abko gokä, aisete tä kite tiebe kibti ta. Akwa ni obeja ngibiaka era metre bkänä abko tä nüke jukwebtä obeja kwe kärere. ⁴ Yebti obeja kwe tä rä niken jökrä ki bäre mento angwane, niara tä niken käne amne obeja tä niken jiebti, ñobtä ñan angwane niara abko kukwei gare kuin obeja kweye. ⁵ Akwa ni gare ñakare obejaye abko ngäniene obeja tä ngitie jirekäbe amne ñan tä niken jiebti, ñobtä ñan angwane niara abko kukwei gare ñakare obejaye, aisete obeja tä ngitie, nieba Jesukwe nitre bariseoye.

⁶ Jesukwe blitaba kore jabtä, käkwe nitre bariseo hä mikaba ni gokä kwrere, ye abko dre hä mikaba kore kwe ñan rükaba gare nitre bariseoye.

⁷ Angwane Jesukwe niebata mda:

Ti bike kukwe era erere niereta mda munye abko krörö: Ti abko jukwe kwrere abko kanti obeja jatadre. ⁸ Ni jökrä nükan ti känenkri ja Ni Dianinkä Ngöbökwé niere abko nitre ni ngökaka amne gokä, akwa obeja era metre tikwe abko käkwe kukwei nuani ñakare. ⁹ Ti abko jukwe kwrere, aisete nire nire rükadre ti köböire ki teri Ngöbö kanti, ye abko rabadi dianintari. Ne aisete, obeja tä niken ki teri, bti tä nikenta ki bäre mento amne mikä kuin tä kwen kwetadre ietre, ye kwrere nire nire rikadre ti köböire Ngöbö kanti abko ie jändrän

kuin kwandre. ¹⁰ Akwa ni gokä tä kite gore, ni kämike amne jändrän jökrä juankäre ngwarbe nikän; akwa ti abko jatani ni mikakäreta nire Ngöböbe amne ni rabadre nüne bäri kuin kärekäre, abkokäre ti jatani.

¹¹ Mdakäre abko, ti abko ni obeja ngibiaka kuin kwrere. Ni obeja ngibiaka kuin abko tä biare ngataen obeja kräke, obeja diantarikäre. ¹² Akwa ni ngwian ganainkä jae obeja ngibiabtä abko lobo tä kite tuen ie obeja kukwäre angwane, tä ngitie lobo ngäniene amne tä obeja mikete kaibe, ñöbtä ñan angwane niara abko ñakare obeja ngibiaka amne obeja ye ñakare kwe, aisetä tä mikete loboye amne lobo tä niken obeja kwete amne tä obeja juentari kratikrati kwäräkwärä. ¹³ Ni ngwian ganainkä obeja ngibiabtä ye abko tä ngitie lobo ngäniene amne tä obeja mikete kaibe, ñöbtä ñan angwane niara töita ja kwata ngibiabtä, akwa obeja ngibiadre ye abko ütiäte ñakare kräke, aisetä tä ngitie kore.

¹⁴⁻¹⁵ Mdakäre abko, ti ni obeja ngibiaka kuin kwrere, ñöbtä ñan angwane ti gare kuin ti Rünye amne ti Rün gare kuin tie, ye kwrere obeja tikwetikwe erere gare kuin tie amne ti gare kuin ietre arato. Ti abko obeja ngibiaka kuin kwrere, aisetä ti gatadi obeja tikwe kräke. ¹⁶ Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare ngätäite obeja mda mda tarä tikwe, akwa tä ñakare ki kwatibe teri obeja tikwe tikwe nitre israelita ngätäite ben gwaire. Akwa ti jatadre obeja ye ngwana arato mikakäre ki teri obeja nitre israelita ben gwaire, amne obeja ye käkwe ti kukwei nuadre amne ti kukwei mikadre täte kwetre angwane, rabadre nüne ki kwatibe teri jökrä amne niaratre ngibiaka rabadi itibe arato abko ti ara. ¹⁷ Ti abko bike ja kwata bien müre ketadre, ti rabadita nire bobukäre abkokäre, aisetä ti Rün tikwe käta ti tarere. ¹⁸ Tikwe ñan ja biandre müre ketadre, ye ngwane ni ñakare jire iti käkwe ti müre ketadre ja töi jentbi. Ti ara jire käta ja bien müre ketadre au, aisetä ti müre ketai, akwa ti abko di tarä ja bien müre ketadre amne ti di tarä ja mikakäre nünenta, ye abko ti Rün käkwe nuemna tie, erere tita nuene. Abko kore se, nieba Jesukwe nitre israelitaye.

¹⁹ Jesukwe blitaba kore, ye kukwei nuaba nitre israelitakwe angwane, niaratre töi rababa bä jene jene jökrä. ²⁰ Ne aisetä ni kwati rababa niere:

Üai käme tä btä, aibe käta kä kwitekä dokwäbti, aisetä tä ñäke kore. ¿Se drekäre munta kukwe mike ütiäte se? nieba kwetre.

²¹ Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Nire nire btä üai käme tä ye abko ñan raba blite jire chi ni se kwrere. Mdakäre abko, ni ie kä tuen ñakare abko ie üai käme tä kä mike tuenta ñakare jire chi, rababa niere jae kwäräkwärä.

Nitre israelita ji dokwäte käkwe tödekani ñakare Jesubti

²² Kä ye ngwane abko kä tibo, kä nüre angwane, ju blitakrä Ngöböbe Jerusalén abko mikaninta dbe Ngöbö ngwäreki mekera abko nitre israelita nämäne ngwenta töre jae, aisetä nämäne jökrä bietabtä Jerusalén.* ²³ Angwane Jesu nämäne dikekä ju blitakrä Ngöböbe ye bäre jukä kädianta Jukä Salomónkwe kántita mda angwane, ²⁴ nitre israelita ji dokwäte jataba ruäre, käkwe ja üakkröba Jesu bäre, käkwe nieba ie:

Ma abko nire metre abko ñan tä nüke gare nunye, aisetä nun moto iko töbikabtä kore, aisetä ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwä ara ya abko niere gwängwarbe nunye, nieba kwetre Jesuye.

²⁵ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ti abko nire, ye tikwe niebarerä munye, akwa munkwe ñan ti kukwei mikani era amne mun ñan tä tödeke tibti. Ye abko, sribi ñan tuabare tita nuene ti Rün diebti niarata tibe bä mikakäre, ye abko tä ti mike gare metre, ²⁶ akwa mun ñan tö tödekai tibti, ñöbtä ñan angwane mun abko ñakare obeja tikwe, aisetä munta nuene kore. ²⁷ Akwa obeja tikwetikwe abko ie ti kukwei gare kuin, käta ti mike täte amne, niaratre gare kuin tie arato, aisetä obeja tikwe erere tä niken ti jiebti obejata niken ngibiaka jiebti ye kwrere. ²⁸ Amne tikwe obeja tikwetikwe mikadi nüne kärekäre Ngöböbe amne Ngöbökwä ñan juandi ja okwä bäre mento kä ja tare nikakrä ye kánti. Erere arato, ni mda di ñakare jire diankakrä ti kisete. ²⁹ Ye abko, ti Rün di kri käkwe obeja biani tie, aisetä ni mda di ñakare jire obeja ye diankakrä ti Rünkän. ³⁰ Ye kwrere ti Rün btä ti, nun abko töi ja kwrere amne nunta ketetibe, nieba Jesukwe nitre israelita ji dokwätete.

³¹ Yebtä abko nitre israelita ji dokwäte käkwe jä dianba kisete Jesu kämikakäre jäbti. ³² Abtä niarakwe nieba mda ietre:

Ti Rün diebti tikwe jändrän kuinquin nuenbare kabre ni mda mda die mikakäre, ¿akwa kukwe kuin nuenbare tikwe, ye mden namani blo mun kräke abko dokwäre mun tö nibi ti kämikaj jäbti ye? nieba Jesukwe ietre.

³³ Abtä nitre israelita ji dokwäte käkwe nieba mda Jesuye:

* **10:22** Bieta ye abko kädianta Hanuca mtare.

Ñan makwe jändrän kuin nuenbare abko dokwäre nun tö ma kämikai jäbti, akwa mata ñäke ngwarbe Ngöbö rüere amne ma ngwarbe nun kwrere käta ja mike Ngöböre au. Yebtä nun tö ma kämikai jäbti, nieba kwetre ie.

³⁴ Abtä Jesukwe nieba mda ietre:

Ye abko, Ngöbö Kukwei yebtä Ngöbökwewe kukwe niebare krörö:

Mun abko ngöbötre, tikwe nieba munbtä, *Salmos 82.6*
 abko Ngöbökwewe niebare, tä tikani niara Kukweibtä. ³⁵ Ngöbö Kukweita tikani kore, ye abko ni ñan raba rükente jire chi abko garera nie amne, ni jökrä ie Ngöbökwewe ja Kukwei biani abko ngöbötre niebare kwe ie, ³⁶ aisetse *¿se ñobtä abko tita ja Ngöbö Odei niere abko nibi blo munkrä se?* Ngöbökwewe ti dianinkä ja Odeire, käkwe ti juani nitre kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere ye ngätäite, tita niere aisetse *¿se ñobtä abko tita ja Ngöbö Odei niere angwane tita ñäke ngwarbe Ngöbö rüere abko munta niere tie?* ³⁷ Ti abko Ngöbö Odei tita niere, akwa tikwe ñan sribi ti Rünkwe nuendre angwane, munkwe ñan ti kukwei mikadre era; ³⁸ akwa tikwe sribi ti Rünkwe nuendre, ye ngwane nane mun ñan tö ti kukwei aibe mikai era abko tä dbe. Akwa tita sribi ti Rünkwe nuene era metre, aisetse yebti munkwe tödeka, ti Rünta ketetiibe tibe amne tita ketetiibe ben ye rükadre gare metre munye, abkokäre munkwe tödeka sribi ti Rünkwe nuenta tikwe yebti.

³⁹ Abtä nitre israelita ji dokwäte tö rababa Jesu kain ngite bobukäre, akwa Jesu gitiaba kän.

⁴⁰ Angwane Jesu rikabata Ñö Jordánbtä, Juan Bautista nämane ni ngökö ñöte, ye kánti Jesu rababa nünentbe. ⁴¹ Angwane ni kwati rikaba kánti ja tuakäre ben, kä rababa niere:

Sribi kri ñan tuabare abko Juankwe nuenbare ñakare, akwa kukwe nieba kwe Jesubtä abko kukwe era erere nieba kwe ñan ñan abko ni kwati rababa niere.

⁴² Angwane ni kwati nämä yete käkwe tödekaba Jesubti.

11

Jesu kukwe muko Lázaro krütani

¹⁻² Kä ye ngwane ni iti kädian nämane Lázaro nämä nüne juta Betaniate abko namani bren jume. Juta Betania yete abko Marta amne María nämä nüne ngwai Lázarobe. María ye mden abko käkwe ñö rä häne kekaba ni Dänkien ngotobti, bti ni Dänkien ngoto rötaba ja dokwä drüentbi kwe. ³ Lázaro namani bren jume, aisetse ngwai nibu ye mden käkwe ni mda juanba niere krörö Jesuye: Ni Dänkien, ma kukwe muko kuin makwe, mata tarere ye bren abko juanba niere kwetre Jesuye.

⁴ Erere bkänä ni ye nikani, rükaba mate Jesu kánti angwane, Jesukwe kukwei nuaba kore, bti nieba kwe:

Bren ye kisete niara ñan krütadre janknukäre akwa, bren ye köböire Ngöbö di kri amne ti Ngöbö Odei di kri rabadi mikani tuadre, nieba Jesukwe.

⁵ Jesu abko kwe Marta, María amne Lázaro nämane tare kri, ⁶ akwa Lázaro bren nie rükaba ie angwane niara nämä, ye kánti rababa köböbu mda.

⁷ Bti nitre ja töitikaka ben ie nieba kwe:

Bränta kä Judeate, nieba kwe.

⁸ Abtä nun ja töitikaka Jesube käkwe nieba mda ie:

Dirikä, nitre israelita ji dokwäte tö rababa ma kämikai jäbti kä Judeate, ye abko käi ngämi niken raire ta. *¿Kä ye kánti abko ma tö nibira rikaita bobuta ya?* nunkwe nieba ie.

⁹ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

¿Kä ngwen abko tä neme ñänä okwä krä jätäbti krobu ñan ñan? Ne aisetse nita dikekä kä ngwenbti angwane, kä tuen kuin nie, aisetse ni ngotota ritete ñakare, ñobtä ñan angwane kä trä ngwen kä nebtä yebti abko käta nebe tuen kuin ja käne nie. ¹⁰⁻¹¹ Akwa nire erere rikadre dikekä deo, ye ngwane kä ñan rabadre tuen ie, aisetse ngoto rabadre ritete. Tita niere kore, ñobtä ñan angwane ti abko kä trä ngwen kwrere amne tita nete angwane, kä tarä sribikrä. Ni kukwe muko Lázaro nikani kibien, akwa ti bike niken gaenkröta, nieba Jesukwe nunye.

¹² Angwane nun ja töitikaka ben käkwe nieba mda ie:

Kiterate kuinta, aisetse tä kibien, nunkwe nieba ie.

¹³ Akwa Lázaro abko krütanina abko Jesu nämä niere nunye, akwa Lázaro nikani kibien bkänä abko Jesu nämä niere, nun rababa nütüre. ¹⁴ Abtä kukwe era erere nieba metre kwe nunye krörö:

Lázaro kürera, ¹⁵ akwa tita ñakare kánti angwane küre, ye abko käi nibi nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane Lázaro küre, ye köböire kukwe mda rakadikä abko rabadi bäri kuin munkrä abko käkwe mun die mikadi tödeke bäri tibti, aisetse brän Lázaro tuen, nieba Jesukwe nunye.

¹⁶ Angwane ni iti ja töitikaka Jesube kädian nämane Tomás arabe kädian nämane "Munkin" abko käkwe nieba nun ja töitikaka Jesube mda mdaye:

Ni kāmikadre gwaire niarabe kā Judeate, abkokäre brän siba ben, nieba kwe.

Jesukwe Lázaro ngwai moto mikani nuäre

¹⁷Ye erere Jesu rikaba, rikaba nebe juta Betaniate mda angwane, Lázaro doboi mikani abko kāi nikanina köböbkä jire ta angwane, Jesu rikaba neme. ¹⁸Juta Betania abko nāma känime Jerusalén ken, bäsi kilometro krämä näre. ¹⁹Ne aisete nitre israelita ji dokwäte rikaba kwati yete basare Martaye amne Mariaye moto ketabtäkäre kā mikakäreta nuäre btätre, ñobtä ñan angwane ngwai Lázaro krütani kån aisete.

²⁰Angwane Jesu rikaba neme juta ken, ye gaba Martakwe angwane, jataba ngäbti, akwa María abko rababa gwi. ²¹Marta rikaba Jesu kánti angwane, nieba kwe Jesuye:

Ti Dänkien, ma tädre nete akräke ti ngwai ñan krütadre tikän, ²²akwa mtare makwe dre dre kärädre Ngöböye, erere biandi jökrä kwe mae, ye abko gare kuin tie, nieba kwe ie.

²³Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Ma ngwai rükadita nire, nieba kwe Martaye.

²⁴Angwane Martakwe nieba mda:

Kä mrä angwane, ni krütani krütani rükadita nire, ye näire Lázaro rükadita nire arato, ye abko gare kuin tie, nieba kwe Jesuye.

²⁵Abtä Jesukwe nieba ie:

Ti abko ni krütanina mikakata nire amne ti abko ni mikaka nüne ketetibe Ngöböbe. Nire nire käkwe tödekadre tibti abko krütadi era metre, akwa rükadita nire amne, ²⁶nire nire tä nüne käkwe tödekadre tibti abko ñan krütadre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento. ¿Ne abko era makrä ya Marta? nieba Jesukwe ie.

²⁷Angwane niarakwe nieba mda ie:

Jän, ti Dänkien. Ma abko Ni Dianinkä Ngöbökwä amne ma Ngöbö Odei abko rükadre kā nebtä, ye abko tita mike era jae, aisete tita tödeke mabti, nieba kwe Jesuye.

²⁸Martakwe blitaba kore Jesube, yehti Marta rikaba etba María kärere, käkwe nieba tiebe krörö ie:

Dirikä tä nete, käkwe ma käräniri, nieba kwe ie.

²⁹Martakwe nieba kore Mariaye, ye btäräbe María rükaba dikekä krö, jataba niken ja tuakäre Jesube. ³⁰Akwa Jesu ngämi neme jutate, aisete Marta rükaba ngäbti, ye kánti nāma juta bäre. ³¹Angwane nitre israelita nāma gwi Marta amne María kánti kā mikakäreta nuäre btätre abko okwäbti María rükaba dikekä krö, bti rikaba jötrö, angwane nitre israelita ye rikaba jökrä jiehti, ñobtä ñan angwane María rikaba müen dobobti rababa nütüre, aisete rikaba kore María jiehti. ³²Akwa Jesu nāma, ye kánti María jataba nūke angwane, María rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen Jesu ngotobtä Jesu mikakäre ütiäte, käkwe nieba ie:

Ti Dänkien, ma tädre nete akräke ti ngwai ñan krütadre tikän, nieba kwe Jesuye.

³³Angwane María btä nitre israelita rükaba Mariäbe, ye rababa müen jökrä Jesu okwäbti. Abtä Jesu rababa ulire amne moto rababa däre krübate, ³⁴käkwe nieba mda ietre:

¿Munkwe Lázaro doboi mikani mdente? nieba kwe.

Angwane niaratre käkwe nieba:

Jakwe tuen nete ti Dänkien, nieba kwetre mda.

³⁵Angwane Jesukwe müaba arato. ³⁶Abtä nitre israelita käkwe nieba:

Lázaro nāmane tare kri kwe tuen, rababa niere.

³⁷Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Ni ie kā tuen ñakare niara se käkwe kā mikani tuenta ie. ¿Se abko Lázaro ñan krütare, abkokäre jändrän mdara jire nuendre kwe kräke abko ñan rabadre bare ie ya? rababa niere Jesu rüere.

Jesukwe Lázaro mikaninta nire

³⁸Angwane Jesu moto rababata däre, käkwe krötaba Lázaro doboi kukwäre angwane, kā mkä te Lázaro doboi mikani, yehti jä oto kwata kri nāma mikani. ³⁹Angwane Jesukwe nieba: Jä oto ye denkä mento dobobti yete, nieba kwe.

Abtä Lázaro ngwai Marta käkwe nieba Jesuye:

Ti Dänkien, kā nena köböbkä jire niara krütani amne doboi mikani, aisete rä nena kure, nieba kwe ie.

⁴⁰Abtä Jesukwe nieba mda ie:

¿Makwe tödekadre tibti angwane, Ngöbö di kri bä nuäre ye makwe tuadi, tikwe ñan nini mae ya? nieba Jesukwe ie.

⁴¹Angwane jä oto ye diankaba mento. Ye btäräbe Jesukwe nikraba kā känbti, käkwe nieba:

Ti Rün tikwe, tikwe blitaniri mabe amne mata biare ti die mike, yehtä ti tö kuin niei mae.

⁴²Käre tita blite mabe ja di kärere mae angwane, mata nuene ye gare kuin tie, akwa makwe

ti juani ye abko nitre tä nete noko, kräke rabadre era, abkokäre tita blite kore mabe, nieba Jesukwe Rünye.

⁴³ Jesukwe blitaba ünän jökrä kore, ye btäräbe ngrateba kri kwe, käkwe nieba:

¡Lázaro, jakweta künken kä mkä ye bäre mento! nieba kwe.

⁴⁴ Ye btäräbe Lázaro nämä nguse, ye kise amne ngoto nämä mrianinte jökrä dante abko erere jataba kä mkä yete mentokwäre angwane, ngwäre abko nämä mrianinte jökrä jatabata kä mkäte mento. Angwane nitre nämä yete, ye ie Jesukwe nieba:

Tikete, bti tuemetre dikekä, nieba kwe.

Erere nuenba kwetre.

Jesu rüe tö namani kain ngite tiebe

(Mateo 26.1-5; Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2)

⁴⁵ Jesukwe Lázaro mikabata nire, ye abko nitre israelita nämä Marta amne María mukore ye käkwe tuaba angwane, niaratre kwati käkwe tödekaba Jesubti. ⁴⁶ Akwa ni mda mda käkwe tödekani ñakare Jesubti abko rikaba nitre bariseo kánti angwane, Jesukwe Lázaro mikabata nire ño, ye abko niebare jökrä kwetre nitre bariseoye. ⁴⁷ Abtä nitre bariseo amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe nitre sribikä Sanedrinbtä käräbare gätäkäre, bti niebare jae kwärikwäri kwetre:

Ni kädékata Jesu kätä sribi kri ñan tuabare nuene kabre ni ngätäite. ¿Sebtä abko nikwe dre nuendre? ⁴⁸ Nikwe tuadremetre sribi nuene janknu kore angwane, ni jökrä rabadi tödeke bti. Yebtä abko nitre romanobo tä nun dänkiene jatadi, käkwe ju blitakrä Ngöböbe nikwe se juandi ngwarbe jökrä amne, juta israelita nikwe noko juandi ngwarbe jökrä kwetre arato, niebare kwetre.

⁴⁹ Abtä ni iti kädian nämäne Caifás abko nämäne sribire nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene kä ye näire abko käkwe niebare ietre:

¡Mun töi ñakare! ⁵⁰ Ni gadrekä jökrä juta israelita nete, ye abko rabadre bäri tare, akwa ni itibe krütadre ni jökrä täte amne ni jökrä kräke, ye abko rabadre bäri kuin munkrä abko btä munta töbike ñakare, niebare Caifákwe.

⁵¹ Caifás abko käkwe ñäkäbare kore, ye abko ñan niebare ja töi jenbti kwe, akwa kä ye ngwane niara nämäne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene, aiseté Jesu krütadre nitre israelita täte abko niebare Ngöbö Üai köböire kwe. ⁵² Ye abko ñan Jesu krütadre nitre israelita aibe täte amne kräke, akwa Ngöbö ngäbriänkätre nämäne kä ketareketare te kwäräkwarä abko rabadreta ükaninkrö jökrä ketetibe nitre Ngöbö ngäbriänkätre juta israelita ben gwaire, abkokäre Jesu krütadre, aiseté Caifákwe niebare kore. ⁵³ Ne aiseté köbö ye näire mentokwäre nitre sribikä Sanedrinbtä käkwe ja töi mikani gwaire jökrä Jesu müre ketakäre.

⁵⁴ Abtä Jesu ñan rabadre dikekä ja ngwärekre jökrä nitre israelita ji dokwäte ngätäite angwane, juta kä Efraín nämä känime kä kaike ken, ye kánti Jesu rikaba amne rababa nünentbe yete nitre ja töitikaka benbe.

⁵⁵ Kä ye ngwane abko, bieta Pascua nitre israelitakwe abko köböi jatabara nüketä ja ken, aiseté nitre israelita kwati nünanka Jerusalén bäre rikaba neme Jerusalén ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärekre bieta Pascua känenkri, rabadre neme ju blitakrä Ngöböbe kánti Pascua mikakäre ütiäte jae, abkokäre rikaba. ⁵⁶ Angwane nitre ye rababa näin jökrä Jesu känentari, kä rababa niere krörö jae kwärikwäri ju blitakrä Ngöböbe ye kánti:

¿Munta töbike ño? ¿Jesu rküai bietabtä nete ruen ya? rababa niere jae kwärikwäri.

⁵⁷ Angwane nitre bariseo amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe nieba krörö ni jökräye:

Jesu tä mdente raba gare munye angwane, munkwe mika gare jötrö nunye amne nunkwe kadi ngite, nieba kwetre.

12

Meri iti käkwe ñö rä bäne kekani Jesubti

(Mateo 26.6-13; Marcos 14.3-9)

¹ Yebti köbö ti Pascua känenkri, Jesu rikaba Lázaro kánti juta Betaniate mda. Lázaro ne mden abko krütani, akwa Jesukwe mikaninta nire abko kánti Jesu rikaba. ² Jesu rababa yete angwane, mrö sribeba kwetadre Jesu mikakäre ütiäte angwane, Marta nämä mrö dräire amne Lázaro abko nämä tükänintbe siba mesabtä mröre Jesube. ³ Angwane María jataba kri ngwäri rä bäne kä nardo ngwena bäsi botea ötare jire. Nardo ye abko ütiäte kri amne ñan nämäne mritani jire ñöbe abko María jataba ngwena, bti Jesu mikakäre ütiäte Mariakwe nardo ye kekaba Jesu ngotobti, bti Jesu ngoto rötataba ja dokwä drüenbti kwe. Angwane kä rä rababa bäne jökrä gwita temen nardo ye kisete.

⁴ Angwane ni iti ja tōitikaka Jesube kā Judas Iscariote kākwe Jesu kitadre ngise ye kākwe nieba:

⁵ ¡Jol! ¡Ngwian ganaindre bāsi kā kwati jire btā kri ngwāri rā bāne se rūrūmoinde abko bti ni bobre bobre die mikadre bā amarebti űan rūrūmoiniri se! nieba kwe.

⁶ Judas kākwe űākāba kore, akwa űan ni bobre bobre ruentari tare ie, aiseite űākāba kore kwe. Akwa niara abko gore, aiseite űākāba kore kwe. Niara abko ngwian ngibiaka nunkrā, akwa nāma ngwian ye goire ruāre nunkān, aiseite űākāba kore kwe. ⁷ Abtā Jesukwe nieba mda Judaye:

Niarakwe ti mikadre biare doboi mikadre, abkokāre nāmane kri ngwāri ye űke tikrā, aiseite tuemetre kaibe. Makwe űan nika. ⁸ Mdakāre abko, nitre bobre bobre abko tādī kāre mun ngātāite nete, aiseite mun tō raba die mikai űiongwane, erere munkwe die mika, akwa ti abko űan tādī kārekāre munbe nete. Abko kore se, nieba Jesukwe.

⁹ Yebti Jesu nāma juta Betaniate abko gaba nitre israelitakwe angwane, ni kwati jataba Jesu kānti. Niaratre ye abko űan jataba Jesu aibe tuakāre, akwa Lázaro krūtani, mikaninta nire Jesukwe ye abko jataba tuakāre arato. ¹⁰ Abtā nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkientre kākwe kukwe űkateba Lázaro kāmikakāre arato, ¹¹ űobtā űan angwane Lázaro krūtani akwa Jesukwe mikabata nire, aiseite Lázaro kōbōire ni israelita kwati kākwe tōdekaba Jesubti amne űan rababa nekete mda nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkientre yokri. Abtā kukwe űkateba kore kwetre Lázaro rūere.

Jesu nikani nebe Jerusalén

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40)

¹² Ye nāire, ni rababara kwati krūbāte juta Jerusalénite bieta Pascua mikakāre űtiāte amne, jāndrinane Jesu jatabara ji ngrabare Jerusalén kukwāre abko nitre kwati ye kākwe gaba. ¹³ Angwane datile krikēā tikakaba kwetre, ben jataba Jesu kakāre ngābti jrei kwrere, kā rababa ngrente krikri be krōrō ie:

¡Hosana! ¡Ma abko Jrei nitre israelitakwe!

Ni Dānkien Ngōbō kākwe ma juani.

Ma kite ni Dānkien Ngōbō kābti, aiseite nunta ma kāikitekā,

Salmos 118.25

abko nitre israelita rababa niere Jesu ngābti.

¹⁴ Angwane Jesu nāma nāin buro ngābālibti, rikaba neme Jerusalén mda Ngōbō Kukweita niere ye kwrere:

¹⁵ Mun nūnanka juta Siónte* nete, mun űan rekwetaka, űobtā űan angwane Jrei munkwe kite buro ngābālibti, ye mike űārāre munkwe, *Zacarias 9.9*

abko tā tikani Ngōbō Kukweibtā abko erere Jesukwe nuenbare.

¹⁶ Akwa ye nāire nun ja tōitikaka Jesube abko ie kukwe ye űan rūkaba gare, akwa Ngōbōkwe Jesu mikaba űtiāte, rikaba ngwenante kā kāinbti angwane, batibe kukwe rakakaba ye abko nāma tikani jōkrā Ngōbō Kukweibtā abko erere nakaninkā btā abko rūkabata tōre nunye.

¹⁷ Jesu jataba burobtī, ye ngwane abko Lázaro krūtani nāmane doboi mikani nguse abko Jesukwe kārābata kűnken amne Jesukwe mikaninta nire, ye abko nitre tuakatuaka rababa niere ni mda mdaye. ¹⁸ Ne aiseite ni kwati jataba Jesu ngābti, űobtā űan angwane Jesukwe sribi kri űan tuabare nuenba, Ngōbō nāmane ben bā mikakrā abko gaba kwetre, aiseite rababa kite jōkrā Jesu ngābti. ¹⁹ Akwa nitre bariseo abko rababa niere jae kwārikwāri:

¡Ni jōkrā nibi niken niara jiebtī, ne aiseite kitera ni ganaine kwārābe, tuen sete se! ¿Sebti nikwe dre nuendi mda? rababa niere.

Jesu mūre ketadi rūekwe, niebare kwe

²⁰ Angwane nitre rababa kwati Jerusalén Ngōbō mikakāre űtiāte jae bietabtā, ye ngātāite nitre griegore nāma ruāre abko ²¹ jataba nūke Felipe kānti. Felipe ye abko nūnanka juta Betsaidate kā Galileate. Nitre ye jataba Felipe kānti, kākwe nieba ie:

Ja mrākā, nun tō nibi ja tuai Jesube, nieba kwetre ie.

²² Angwane Felipe rikaba kākwe nieba mda Andréye, bti niaratre nibu rikaba kākwe kukwe ye nieba jōkrā Jesuye. ²³ Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Kā kitani Ngōbōkwe ti Ni Kā Nebtā Ngobo mikakāre űtiāte abko kāi nūra. ²⁴ Ye abko ti bike kukwe era erere niere munye. Trigo nurai nōkata dobote, ye abko nita krūte bā mikata trigo nurai. Ye abko trigo nurai űan gūtadrete kore angwane, trigo nurai ye aibe rabadre kārekāre, akwa trigo nurai ye nōkadre, bti gūtadrete amne mu rabadre niren angwane, ngwā rabadre kabre. Ti abko trigo nurai ye kwrere. Ti űan krūtadre angwane, ti aibe rabai nūne kārekāre Ngōbōbe, akwa ti krūtadre angwane, ni kwati jatadi nūne kārekāre Ngōbōbe.

²⁵ Mdakāre abko, nire nire israelita ya, űakare ya ie ja kwata ruentari tare, abtā űan tō ja tare nikai ti krāke, ni ye abko kākwe űan nūnandi kārekāre Ngōbōbe; akwa nire nire ie ja kwata

* 12:15 Sión. Juta Jerusalén ara abko kādianta Sión arato.

ñan rabadre ruentari tare ja tare nikakrä kä nebtä tikrä, ni ye abko käkwe nünandi kärekäre Ngöböbe. ²⁶ Ne aisete nire nire tö sribire tikrä abko jata ti jiebtu amne ti tädi mdenete erere, ye kánti sribikä tikwe tädi tibe. Erere arato, nire nire käkwe sribidre tikrä, ni ye abko Ngöbö ti Rün tikwe käkwe mikadi ütiäte. Abko kore se, nieba Jesukwe ietre.

²⁷ Yebti Jesu krütadre abko btä nämä töbike kri, käkwe nieba:

¡Aingwaree, ti nibi nekwetekä krübäte dikaro ja jiebtu bäre! ¿Nebtä tikwe dre niedre se? ¿Tikwe niedre, Tata tikwe, kukwe kite tare krübäte ti rüere, ngäniene ti nibi nekwetekä, aisete den tibti ta, tikwe niedre ya? Ñakare, raba ruen tie, ñobtä ñan angwane ti jatani kukwe ne mikakäre täte aisete. ²⁸ Ti Rün tikwe, ja bä mike ütiäte ni jökrä okwäte, ie ti tö. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Ye btäräbe ni kukwei rababa kä käinbti, käkwe nieba krörö:

Tikwe ja mikanina ütiäte, akwa tikwe ja mikadita ütiäte bobuta abko nieba kä käinbti sete.

²⁹ Angwane, nitre nämä yete, ie ni kukwei kä käinbti jaraba angwane, rababa niere:

Unsuni ngö käinta ye, rababa niere.

Akwa ni ruäre abko rababa niere:

Angele kä käinbti käkwe ñäri Jesuye ye, rababa niere.

³⁰ Angwane Jesukwe nieba ietre:

Ni kukwei jaraniri kä käinbti munye, ye abko mun die mikakrä tödeke tibti, akwa ñakare tikrä. ³¹ Ye abko, gwängwarbe kukwe rabadre ükaninte Ngöböke ni jökrä kä nebtä kräke abko käi kitera nüke. Erere arato, diablu tä ni jökrä dänkiene kä nebtä abko juantari mento abko käi kitera nüke arato. ³² Akwa ti ne ara rabadre kaninkä krusobtä käin angwane, ti ne ara jire käkwe ni jökrä kärädi jae, nieba Jesukwe.

³³ Jesu abko krütadi ño, ye mden tö rababa niei, käkwe blitaba kore. ³⁴ Abtä nitre nämä kwati yete, ye käkwe nieba Jesuye:

Ni Dianinkä Ngöböke abko käkwe nünandi kärekäre, ye abko Ngöbö Kukwei tä niere amne Ni Dianinkä Ngöböke amne ni Kä Nebtä Ngobo abko ni itibe, akwa Ni Dianinkä Ngöböke ñan krütadre, aisete, ¿ye ñobtä abko Ni Kä Nebtä Ngobo kadikä krusobtä käin, mata niere ye? ¿Nire abko Ni Kä Nebtä Ngobo amarebtu btä mata ñäke kore ye? nieba kwetre Jesuye.

³⁵ Abtä nitre nämä kwati yete, ie Jesukwe nieba mda:

Ti abko ñotra kwrere amne jändrän jökrä Ngöbö rüere amne ti rüere, ye abko kä iko kwrere. Ti abko ñotra tä mun ngätäite nete, akwa ñotra ye abko rabadi bä jötrö mda mun ngätäite nete, aisete ñotra tä munbe nete angwane, munkwe dikaka ñotra trä yete, kä iko käkwe ñan mun ganaindre abkokäre, ñobtä ñan angwane nire nire tä dikekä kä ikote ye abko tä niken mden kukwäre ñan tä neme gare ie. ³⁶ Ti abko ñotra tä mun ngätäite nete. Mun rabare nüne ti kwrere, abkokäre tita nete mun ngätäite angwane munkwe tödeka tibti. Abko kore se, nieba Jesukwe.

Jesukwe blitaba ünän jökrä kore, yebti Jesu rikabata, käkwe ja rükantebata bobuta nitre israelita ji dokwätaye.

Ni kwati käkwe tödekani ñakare Jesubti

³⁷ Jesukwe sribi kri ñan tuabare nuenba kabre nitre israelita okwäbti Ngöbö nämane niarabe mikakäre gare ietre, akwa ñan tö namani tödekai jire chi Jesubti, ³⁸ ye abko ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Isaías käkwe tikani krörö abko erere namani bare niaratrebtä: Ti Dänkien, ¿kukwe dirita nunkwe, ye nirekwe mikadi era?

¿Amne ma di kri ye abko makwe mikani tuadre nireye?

Isaías 53.1

abko tikani kore Isaíaske nitre israelitabtä.

³⁹ Ye mden kisete, nitre israelita kwati ñan namani tödeke Jesubti. Mdakäre abko, Isaías arabe käkwe kukwe mda tikani krörö btäre arato abko nere:

⁴⁰ Ngöböke kä trä ötaninte niaratre okwäte, niarata dre nuene niaratre okwäbti ñan jatadre metre ietre abkokäre.

Erere arato, Ngöböke niaratre töi ganinte, kukwe ño ño ñan rabadre nüke gare ietre abkokäre.

Ye kwrere ñan jatadreta ti kukwäre angwane, tikwe ñan mikadreta quinta diantarikäre, *Isaías 6.10*

abko Isaíaske tikani tärbtä nitre israelitabtä. ⁴¹ Isaías abko käkwe Jesu di kri bä nuäre tuani, aisete nämane blite btä, käkwe niebare kore nitre israelitaye kira.

⁴² Nitre israelita kwati käkwe tödekaba ñakare Jesubti, akwa nitre israelita kwati mda abko käkwe tödekaba bti. Erere arato, ni ruäre ji dokwäte abko käkwe tödekaba Jesubti siba, akwa ñan tö rababa niei ja ngwärekri jökrä, ñobtä ñan angwane nane nitre bariseo käkwe gadre amne kitadrekä sinagoga bäre mento abko jürä rababa btäre, aisete nämane tödeke Jesubti

abko ñan rababa niere, ⁴³ ñobtä ñan angwane nitre kä nebtä käkwe mikadre ütiäte jae abko ie tö rababa bäri amne, Ngöbökwé mikadre ütiäte jae, ye abko rababa ütiäte ñakare kräke.

Jesukwe diribare ünän ja ngwärekre jökrä

⁴⁴ Yebti Jesukwe ngrateba kri, käkwe nieba:

Nire nire käkwe tödekadre tibti, ye abko ñan tödekadre ti ne aibehti kwe, akwa ti Rün tikwe käkwe ti juani, yebti tödekadre kwe arato. ⁴⁵ Erere arato, nire nire këta ti tuen, ye tä ti Rün ti juanka tuen arato, ñobtä ñan angwane niarata dre dre nuemna tie aibe tita nuene. ⁴⁶ Nire nire tä nüne kä ikote amne Ngöbö gare ñakare ie, käkwe tödekadre tibti abko ñan nünandi mda kä ikote kwe, ñobtä ñan angwane rükadre ño Ngöbö kënti rükadre gare ie, abkokäre ti jatani ñotrare mun ngätäite kä nebtä. ⁴⁷ Akwa nire nire këta ti kukwei nuen, akwa ñan tä mike täte amne ñan tä mike era jae, ye kräke tikwe ñan kukwe ükadrete au, ñobtä ñan angwane ñan ti jatani kukwe ükete ni rüere juantarikäre Ngöbö okwä bäre mento, akwa ti jatani ni diantarikäre niaratre ngite ngäniene.

⁴⁸ Akwa nire nire tä bätä ngwen tibtä amne kukwe dirita tikwe ñan tä mike ütiäte jae, ye abko ñan tikwe kukwe ükadite kräke amne ñan tikwe kitadi ngite Ngöböye. Akwa munkwe ñan ti kukwei mikadre era, ye ngwane ti Rün käkwe kukwe ükadite munkrä kä mrä angwane, ⁴⁹ ñobtä ñan angwane tita blite, ye abko ñan tita niere ja töi jenbti, akwa ti Rün tikwe käkwe ti juani ye abko tä dre niemna tie abko erere tita dirire munye. ⁵⁰ Ti Rün kukwei, ye abko nire nire käkwe mikadre era jae abko rabadi nüne kärekäre ti Rün Ngöböbe abko gare kuin tie, aiseté tita kukwe niere ye abko ti Rün tikwe tä niemna tie, erere tita niere. Abko kore se, nieba Jesukwe.

13

Jesukwe nitre ja töitikaka ben ngoto bätäninte

¹ Yebti bieta Pascua jatabara nüke angwane, Jesukwe kä mikarekä kä nebtä amne, rikareta kä käinbti niara Rün kënti, ye abko kä nükanina abko nämanena gare Jesuye angwane, nitre jen Jesukwe nämanena kä nebtä abko Jesu nämä tarere, ye abko tareba täte jökrä kwe. ² Nun jataba mröre dere, akwa nun ngämi mröre, känenkri Simón ngobo Judas Iscariote abko diablukwe töi mikabara Jesu rüere, Jesu kitakäre ngite. ³ Akwa Jesu abko, ie Rünkwe jändrän jökrä mikanina gare nämanena gare ie amne, niara jatani Ngöbökre amne rikadita Rün kënti, ye abko nämanena gare ie arato. ⁴ Ne aiseté, batibe rababara tākäninbe mröre mesabtä, akwa rükaba dikekäta krö, käkwe dän tikateba jabtä, bti dän kukwän chi mäkäteba kwe ja mrökarabtä, ⁵ bti ñö kekaba unkwente kwe, bti rikaba nun ja töitikaka ben ye ngoto bätete, ni klaboré käkwe nuendre ye kwrere amne, dän kukwän nämanena niara mrökarabtä, yebti rikaba nun ngoto bā rötöta se kwrere. ⁶ Jesu rikaba nebe Simón Pedro kënti ngoto bätätekwé angwane, Pedrokwe nieba ie:

Ti Dänkien, ¿ni klaboré këta ni ngoto bätete, kwrere jire ma bike ti ngoto bätete tie ya? nieba kwe ie.

⁷ Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Tita dre nuene ñan nebe nüke gare mae mtare, akwa abti rükadi gare mae, nieba kwe Simón Pedroye.

⁸ Angwane Pedrokwe nieba mda Jesuye:

¡Tikwe ñan ma tuametre ja ngoto bätete jire chi! nieba kwe ie.

Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Tikwe ñan ma ngoto bätärete ne ngwane, ma ñan rabadre jen tikwe, nieba kwe ie.

⁹ Angwane Simón Pedro käkwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, kore ne ngwane, ñan makwe ti ngoto aibe bätäte, akwa makwe ti kise amne ti dokwä bätäte arato, ie ti tö nibi, nieba kwe ie.

¹⁰ Akwa Jesukwe nieba mda ie:

Nita jüben krire, bti nita niken kënime, ye ngwane ni ngoto aibe tä nebe dobrore, aiseté ni ngoto aibe bätärete, ñobtä ñan angwane ni ngrabare abko tarä nebe merebe jökrä amne mun abko nena merebe, akwa era metre mun jökrä ñakare merebe, nieba Jesukwe.

¹¹ Jesukwe nieba kore, ñobtä ñan angwane nirekwe kitadi ngise ye abko nämä gare kuin ie, aiseté nieba kore kwe Judas Iscariotebtä.

¹² Jesukwe nun ja töitikaka ben ngoto bätäteba ünän jökrä, bti Jesukwe dän kitabata jabtä, bti rababata tākäninbe mesabtä, käkwe nieba:

¿Ñobtä tikwe mun ngoto bätärite ye nü gare munye ya? nieba Jesukwe nunye.

¹³ Yebti Jesukwe nieba mda nunye:

Ti abko Dirikä amne ti mun Dänkien munta niere tie, ye abko kukwe era erere munta niere, ñobtä ñan angwane ti abko Dirikä amne ti mun Dänkien bkänä. ¹⁴ Ti Dirikä amne ti mun Dänkien käkwe mun ngoto bätärite jökrä ni klaboré kwrere ne ngwane, ye kwrere

munkwe ja mika bobre ni klabore kwrere, kākwe ja ngoto bātādrete jae kwārikwāri, tikwe nuni ye kwrere. ¹⁵ Tikwe ja miri bobre ni klabore kwrere mun jōkrā krāke, ye kwrere munkwe nuendre jakrā kwārikwāri, abkokāre tikwe kukwe bā miri kore mun okwābti. ¹⁶ Ye abko, ti bike kukwe era erere niere munye abko krōrō: Ni klabore ye űakare bāri űtiāte niara bkānkā krāke. Erere arato, ni ni mda kukwei ngwianka ye abko űakare bāri űtiāte ni niara juanka ye krāke. ¹⁷ Ne aisete tikwe kukwe nuni mun krāke, ye nū gare munye angwane, munkwe nuendre kwrere jakrā kwārikwāri arato ne ngwane, kā rabadi nuāre munbtā amne Ngōbōkwe ja di biandi munye.

¹⁸ Akwa tita kukwe niere, ye abko űakare mun jōkrā krāke, űobtā űan angwane tikwe mun mden mden dianinkā jen jakrā ye abko gare kuin tie, akwa Ngōbō Kukwei tā tikani ye abko rabadre bare, abkokāre ni iti kākwe kukwe nuendi krōrō btā kukweta tikani:

Ni iti tā mrōre siā kwatibe te tibe abko nikwitani ti rüere,

Salmos 41.9

abko tā tikani Ngōbō Kukweibtä, ye erere rakadikā.

¹⁹ Kukwe ye abko ngāmi nakenkā, kānenkri tita niere munye, kukwe ye kwrere rabara nakenkā mun okwābti angwane, TITA abko munkwe mikadre era, abkokāre tita niere munye. ²⁰ Mdakāre abko, ti bike kukwe era erere niere mda munye abko krōrō:

Tita ni juen, ye nire nire kākwe kadre ngābti, ni ye abko kāta ti ne ara jire kaen ngābti amne, nire nire kāta ti kaen ngābti, ni ye abko kāta Ngōbō ti juanka ara jire kaen ngābti. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja tōitikaka benye.

Judas Iscariote kākwe Jesu kitadi ngise, niebare Jesukwe

(Mateo 26.20-25; Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23)

²¹ Jesukwe blitaba kore, ye btārābe Jesu űan moto rababa neme nuāre, rababa ruen ie angwane, Judakwe niara kitadi ngise abko nieba metre krōrō kwe:

Mun iti tā nete kākwe ti kitadi ngise ti rüeye ti müre ketakāre, ye abko ti bike niere metre munye, nieba Jesukwe.

²² Abtä nun ja tōitikaka ben rababa ja mike űārāre kwārikwāri, akwa Jesu nāma űāke nirebtā, ye űan rababa nūke gare nunye. ²³ Abtä ni iti ja tōitikaka ben abko Jesu nāmane tarere kri abko nāma tākānintbe kānime mesabtā mrōre Jesu ken angwane, ²⁴ nirebtā nāma blite ni ye kākwe ngwiandretari Jesuye abko Simón Pedro kākwe nieba kisebti ie.

²⁵ Ye erere bkānā, ni ye kākwe gitakaba Jesu kukwāre, kākwe nieba ie:

Ti Dānkien, űnerekwe ma kitadi ngise? nieba kwe ie.

²⁶ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike ban oto mike tibo mrō űōite abko tikwe biandi nireye amne ni ye ara, nieba kwe.

Ye btārābe Jesukwe ban oto mikaba tibo, bti Simón ngobo Judas Iscariote, ie bianba kwe. ²⁷ Judas kākwe ban oto kaba ngābti Jesuye, ye btārābe Satana rükaba btā angwane, Jesukwe nieba ie:

Makwe dre nuendi, ye nuene jōtrō, nieba kwe ie.

²⁸ Jesukwe űākāba kore Judaye, akwa űobtä űākāba kore kwe ie, nun mda mda ja tōitikaka ben nāma mrōre mesabtā, ie űan rükaba gare.

²⁹ Akwa Judas abko nāma ngwian nunkwe ngibiare, aisete Jesukwe juani jāndrān kōkō bietakrā ya o ngwian biamna kwe ie ni bobre bobreye abko nun ruāre rababa nütüre.

³⁰ Akwa Jesukwe ban bianba Judaye angwane, Judakwe kaba ngābti, ye btārābe Judas rikaba Jesu kite ngise rüeye. Ye ngwane kā rababara iko jōkrā.

³¹ Judas rikaba mentokwāre, yebti Jesukwe nieba:

Mtare ti, Ni Kā Nebtä Ngobo, mun tarekā kri abko di kri bā nuāre rabadi mikani tuare amne Ngōbō mun tarekā di kri bā nuāre rabadi mikani tuare Ni Kā Nebtä Ngobo kōbōire.

³² Ye abko, ti Ngōbō Odei kākwe Ngōbō di kri bā nuāre mikadi tuare, ye kwrere arato Ngōbō kākwe ti Ngōbō Odei di kri bā nuāre mikadi tuare arato, ye abko Ngōbōkwe nuendi jōtrō.

³³ Mdakāre abko, mun ngābākre kiakia tare kri tikwe, mun ye ben tikwe űan nūnandre raire mda. Ti nāin angwane, mun rabadi ti kānentari kisere, akwa tikwe kukwe nieba nitre israelita ji dokwāteye, erere ti bike niere munye: Ti nāin mdente, ye kānti mun űan raba niken gwaire tibe. ³⁴ Akwa ti bike kukwe bien nuendre btin munye, ne erere munkwe nuen abko krōrō: Mun ja tōitikaka tibe kākwe ja tare kwārikwāri. Tita mun tarere űo, ye kwrere munkwe ja tare kwārikwāri. ³⁵ Munkwe ja taredre kwārikwāri tita niere munye, ne kwrere munkwe ja taredre ne ngwane, mun abko ja tōitikaka tibe ye rabadi gare ni jōkrāye, nieba Jesukwe nunye.

Pedro kākwe Jesu rükandite, niebare Jesukwe

(Mateo 26.30-35; Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34)

³⁶ Angwane Simón Pedro kākwe nieba mda ie:

Ti Dānkien, űma nāin mdente? nieba kwe ie.

Jesu kākwe nieba mda ie:

Ti näin mdente, ye kánti ma ñan raba niken jire chi tibe mtare, akwa abti ma näinta ti jiebti arato, nieba kwe ie.

³⁷ Abtä Pedrokwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, jítita juto biare krütakäre makrä! ¿Se ñobtä abko ti ñan rabadre mabe gwaire mtare, mata niere se? nieba kwe ie.

³⁸ Ye ngwane Jesukwe nieba mda ie:

¿Mata biare krüte tikrä bkänä ya? Ti bike kukwe era erere niere mae abko krörö: Antlan ngämi ngwäne, ye känenkri ti gare ñakare mae, makwe niedi bämä jire, nieba kwe Pedroye.

14

Jesukwe nitre ja töitikaka ben moto mikani jáme

¹ Yebti Jesukwe nieba mda:

Kukwe yebtä mun ñan rekwetaka ja jiebti, akwa munkwe tödeka Ngöböbti amne munkwe tödeka tibti arato, ² ñobtä ñan angwane ti Rün tikwe, kánti ká tará kabre nünankrä. Ká ñakare kore, ne ngwane tikwe niedre munye, akwa ká tará amne ti bike niken ká úkete biare munkrä. ³ Ye erere ti näinta ká úkete munkrä, yebti ti jatadita mun tuenta, ká näin mun ngwena jabe angwane, ti tädi ti Rün kánti, ye kánti mun tädi ketetibe tibe, abkokäre ti näin mun ngwena. ⁴ Mdakäre abko, ti näin mdente, ye kánti ji garera kuin munye, nieba Jesukwe nun ja töitikaka benye.

⁵ Abtä Tomákwe nieba Jesuye:

Ti Dänkien, ma näin mdente gare ñakare nunye, ¿se abko ji rabadre gare ño nunye amarebti mata niere kore ye? nieba kwe ie.

⁶ Angwane Jesukwe nieba mda:

Ti abko ji ngöräbe, köböire ni jökrá raba núke ti Rün kánti amne, ti aibe abko kukwe era erere mikaka gare Ngöböbtä amne ti aibe abko ni mikaka nire kärekáre, aiseti ti ne aibe köböire ni rabadre ti Rün kánti. ⁷ Ti abko nire metre gare munye ne ngwane, ti Rün garera munye arato. Mun jatani ja töitike tibe abti ká núke mtare munta ti Rün tuen tibtä amne ti Rün nena gare munye mtare, nieba kwe nunye.

⁸ Angwane Felipe abko kákwe nieba mda ie:

Ti Dänkien, ma Rün mike tuadre nunye aibe kwe nun rabadi dbe, nieba kwe Jesuye.

⁹ Abtä Jesukwe nieba mda Felipeye:

Felipe, ¿tikwe nünabarera raire munbe nete, akwa ti abko ni ño, ye ngämi núke gare mae ya? Nire nire káta ti tuen, ye abko tá ti Rün tuen arato. ¿Ye ñobtä abko tikwe ti Rün mikadre tuadre munye, mata niere tie ye? ¹⁰ ¿Ti tá ketetibe ti Rünbe amne ti Rün tá ketetibe tibe, ye abko ñakare era makrä ñan ñan? Akwa tita kukwe niere munye, ye abko ñan tita niere ja toi jenbti, akwa ti Rün tá nüne ketetibe tibe káta sribi jakwe nuene ti köböire. ¹¹ Ye abko, tita ketetibe ti Rünbe amne ti Rünka ketetibe tibe, ye mika era munkwe; akwa ne ñan raba neme era munkrä ne ngwane, sribi kri ñan tuabare nuenta tikwe, yebtä ti kukwei mika era munkwe. ¹² Mdakäre abko, ti bike kukwe era erere niere munye: Nire nire káta tödeke tibti, ye abko sribi kri nuenta tikwe, ye kwrere nuendi kwe arato. Akwa mtare ti bike nikenta ti Rün kánti, aiseti ni ye kákwe sribi bári kri nuendi Ngöbö diebti. ¹³ Ye abko, mun tö raba dre dre káräi ti Rünye ti kábti, ye abko tikwe nuendi mun kráke, ye köböire ti Rün di kri bá nuäre rabadre mikani útiáte kri ti Ngöbö Odei köböire, abkokäre tikwe nuendi mun kráke. ¹⁴ Ye abko, mun tö raba kukwe ño ño káräi tie ti kábti angwane, tikwe nuendi mun kráke.

Jesukwe Ngöbö Úai juandi, niebare kwe

¹⁵ Yebti Jesukwe nieba mda nunye:

Munta ti tarere era metre bkänä ne ngwane, tita kukwe nuemna ye erere munkwe mikadre táte ¹⁶⁻¹⁷ angwane, mun Die Mikaka mdara jire juandre ti Rünkwe ti táte munkrä abko tikwe kárädi ie. Mun Die Mikaka mdara jire ye abko Ngöbö Úai. Niara abko kukwe era erere nieká, ye abko ti Rün tikwe kákwe juandi angwane, rabadre kärekáre munbe abkokäre. Akwa nitre nünanka Ngöbö rüere abko ñan raba mun Die Mikaka ye kaen ngäbti jire chi, ñobtä ñan angwane niaratre ie Ngöbö Úai tuen ñakare amne gare ñakare ietre arato, aiseti ñan raba kaen ngäbti; akwa mun abko ben Ngöbö Úai mun Die Mikaka tá nüne amne niara garera munye, ñobtä ñan angwane tá nüne tibtä aiseti. Nebti niara rabadi nüne munbtä.

¹⁸ Mdakäre abko, ti bike nikenta, akwa mun ñan rabadre uli kwrere nete, ñobtä ñan angwane ti jatadita rabakäre munbe. ¹⁹ Akwa nitre nünanka Ngöbö rüere kákwe ñan ti tuadreta jire mda abko köböi nukera kánime, akwa mun abko kákwe ti tuadita amne tita nüne kärekáre, abtä munkwe nünandi kärekáre arato. ²⁰ Akwa munkwe ti tuadita, köbö ye náire tita ketetibe ti Rünbe amne munta ketetibe tibe amne tita ketetibe munbe abko munkwe

gadi. ²¹ Ye abko, tita kukwe bien nuendre, ye nire nire tä kaen ngäbti abko erere tä mike täte, ni ye tä ti tarere era metre bkänä abko bä mikata kwe. Nire nire käta ti tarere kore, ni ye abko ti Rün tikwe käkwe taredi amne ti ara jire käkwe taredi arato, käkwe ja mikadi gare metre ie, nieba Jesukwe nun ja töitkaka benye.

²² Abtä Judas (akwa ñakare Judas Iscariote, akwa Judas mdara jire) ye käkwe nieba mda Jesuye:

Ti Dänkien, ññobtä makwe ja mikadita tuadre nun aibeye amne ñakare ni jökräye mata niere ye? nieba kwe ie:

²³ Angwane Jesukwe nieba mda:

Nire nire käta ti tarere ye abko tä ti kukwei mike täte amne ti Rün käkwe taredi. Erere arato, ti Rün amne ti, nun jatadi ja gwirie mike ni yehtë. ²⁴ Akwa nire nire tä ti tarere ñakare, ni ye abko tä ti kukwei mike täte ñakare. Ti kukwei nuata munkwe, ye abko ñan ti kukwei jen tikwe abko tita niere, akwa ti Rün ti juanka abko kukwei nieta tikwe munye.

²⁵ Ye abko, ti tä munbe nete angwane, tita kukwe ne niere jökrä munye kore, ²⁶ akwa mun Die Mikaka Ngöbö Üai Deme juandre ti Rünkwe ti käbti, ye rükadi nüne munbtä angwane, kukwe era Ngöböbtä ütiäte munkrä, erere diridi jökrä kwe munye. Erere arato, tita kukwe niere munye, ye mikadita töre jökrä kwe munye.

²⁷ Mdakäre abko, kä jäme jen tikwe ti bike mikete munbtä, ye abko ñan nitre nünanka kä nehtë käta kä jäme bien, kwrere jire ti bike bien munye, aisete mun ñan rekwtaka ja jiehti amne munkwe ñan kä jürä ngwian jabtä. ²⁸ Ti abko bike nikenta, akwa ti rükadita munbe nete, tikwe nini, ye munkwe kukwei nurira. Ye abko, munta ti tarere era metre bkänä ne ngwane, ti bike nikenta kä käinbti ti Rün kanti, tikwe nini munye, ye käi rabadre nuäre munbtä, ñobtä ñan angwane ti Rün abko bäri kri tikrä aisete. ²⁹ Ye abko, tita kukwe niere ne ngämi nakenkä, känenkri tita kukwe jökrä niere munye, akwa rakadrekä angwane, ti kukwei rabadre era munkrä, käkwe tödekadre metre tihti, abkokäre tita niere käne kore. ³⁰ Akwa gwängwarbe kä ñan nebera blitakrä kabre dikaro munbe tie, aisete tikwe ñan blitadre kabre mda munbe, ñobtä ñan angwane Satana tä nitre nünanka Ngöbö rüere dänkiene abko kitera ti rüere. Satana abko tä ñakare jire chi ti dänkiene. ³¹ Akwa tita ti Rün tarere abko nitre nünanka Ngöbö rüere ie rabadre gare metre amne ti Rün tä dre nuemna tie, erere tita nuene täte jökrä, ye rabadre gare ietre arato, abkokäre kukwe ye rakadikä kore.

Ne aisete, näin krö. Brän. Ari kä mikekä nete, nieba Jesukwe nunye.

15

Nikwe nünandre ketetibe Ngöböbe niebare Jesukwe

¹ Yehti Jesukwe ja bä mikaba uba kökräi kwrere amne nitre tödekaka bti abko bä mikaba uba küdei kwrere kwe, käkwe nieba mda nunye:

Ti abra uba kökräi era metre kwrere amne ti Rün abko sribikä uba kökräi yehtë kwrere. ² Ye abko, uba küdei mden mden ngwä neme ñakare btä, ye abko ti Rün tä tikekä ta; akwa uba küdei ngwä neme kabre kabre btä, ye abko niarata mutu kiakia aibe tikekä, bti tä bäsekä kuin merebe abko ngwä rabadre bäri kabre btä abkokäre. ³ Mun abko ie tikwe kukwe niebare, ye munkwe mikani era, käkwe tödekani tihti, aisete kukwe ye köböire mun nena merebe, ngite ñakare Ngöbö ngwäreki. ⁴ Mun abko raba nekete janknu ketetibe tihti amne ti rabadi nekete janknu ketetibe munbtä arato, ñobtä ñan angwane uba küdei tä neketaninte uba kökräibtä aibe angwane ngwäta neme btä; akwa uba küdei kaibe mento uba kökräi bäre, ye ñan ngwä raba neme jire chi btä. Ye kwrere arato, munta ñakare ketetibe tibe, akwa tä ti bäre mento ne ngwane, mun ñan rabadre sribi kuin nuene tikrä amne ni ñakare jire mda käkwe tödekadre tihti mun köböire.

⁵ Ti abko uba kökräi era metre kwrere amne mun abko uba küdei kwrere. Nire nire tä nüne ketetibe tibe amne tita nüne ketetibe ben, ni ye abko käkwe sribi kuin nuendi tikrä, köböire ni mda mda käkwe tödekadi Ngöböbti, ye abko uba ngwäta nebe kabre uba küdei kuinbti ye kwrere. Akwa mun tädre kaibe ti bäre mento angwane, sribi kuin ütiäte Ngöbökrä ñan rabadre bare jire chi munye. ⁶ Ye abko, nire nire käkwe ñan nünandre ketetibe tibe, ye abko kitadrekä Ngöbö okwä bäre mento amne, uba küdekrä tikakata tä neme nõtare amne ükäröta ketetibe jökrä, bti kukwata, ye kwrere jire Ngöbökwä ni ye kitadi ja okwä bäre mento ja tare nikakäre kärekäre. ⁷ Akwa mun abko käkwe nünandre käre ketetibe tibe amne tita kukwe dirire munye, yehtë munkwe nünandrekä era metre ne ngwane, mun tö raba dre dre käräi Ngöböye, erere munkwe kärä amne biandi kwe munye. ⁸ Mdakäre abko, uba ngwäta neme kabre, ye kwrere munkwe sribi kuin kuin nuendi, köböire ni kwati käkwe tödekadre Ngöböbti abko rabadi uba ngwä kabre kwrere, yehtë abko mun ja töitkaka tibe abko rabadi gare metre amne ti Rün rabadi käikitaninkä kri.

⁹⁻¹⁰ Ti Rünta ti tarere, ye kwrere tita mun tarere arato. Angwane ti Rün kukwei mikata täte metre tikwe, abtä ti Rünta ti tarere kärekäre tä nuke gare kärekäre tie, ye kwrere jire munkwe ti kukwei mikadre täte ne ngwane, tita mun tarere kärekäre rabadre nuke gare kärekäre munye arato. ¹¹ Ye abko, munkwe kä ngwiandre bäri nuäre gwaire jabtä tibe amne kä nuäre rabadre täte jökrä munbtä, abkokäre tita blite kore munbe. ¹² Angwane ti kukwei mikadre täte munkwe abko krörö: Tikwe mun tarebare, ye kwrere munkwe ja tare kwärikwäri. ¹³ Nire tä ja mike müre ketadre kukwe muko diäre, ye ngwane tä kukwe muko tarere era metre abko bä mikata. ¹⁴ Tita dre dre nuemna abko erere munta nuene ne ngwane, mun abko ti kukwe muko tikwe abko bä mikata munkwe. ¹⁵ Ye abko, mun ni klaboré tikwe abko tikwe ñan niedre mda, ñobtä ñan angwane ni klaboré abko bkänkä tä dre dre nuene, ye gare ñakare ie, akwa ti Rün tä dre dre niere tie, erere tita mike gare jökrä munye, aiseite mun abko ti kukwe muko tikwe, tita niere. ¹⁶ Mdakäre abko, ñan munkwe ti dianinkä ja töi jenbti au dirikäre jae, akwa tikwe mun dianinkä ja töitakakäre jabe amne, tikwe mun mikani juandre kwäräkwarä sribire jakrä abko köböire ni mda mda jatadre kabre tödeke tibti abkokäre. Ye aiseite, uba ngwäta neme kabre btä, ye kwrere sribi munkwe rabadre abko köböire ni kwati rabadre tödeke kärekäre tibti, abkokäre tikwe mun dianinkä jakrä. Erere arato, tita dre dre nuemna munye, ye kwrere munkwe nuendre ne ngwane, munkwe jändrän ño erere kärädre ti Rün ye ti käbti angwane, biandi kwe munye. ¹⁷ Akwa tita kukwe nuemna munye abko krörö: Munkwe ja tare kwärikwäri abko tita niereta munye, nieba Jesukwe.

Ni jökrä töi Ngöbö rüere abko mäta kri nitre ja töitikaka Jesube yebtä

¹⁸⁻¹⁹ Yebti Jesukwe nieba mda:

Nitre nünanka Ngöbö rüere ye ben ketetibe mun tädre, akräke mun rabadre tare kri kwetre. Mun nämane niaratre ngätäite, akwa tikwe mun dianinkä jen jakrä, aiseite mtare mun ñan nena nitre nünanka Ngöbö rüere kwrere, aiseite tä bätä ngwen munbtä. Nitre nünanka Ngöbö rüere abko kärke bätä ngwiani käne tibtä, aiseite bätä ngwiandi kwetre munbtä arato, ye abko rabadre gare munye. ²⁰ Akwa tikwe kukwe nini krörö munbtä, ye munkwe ngwianta töre jae: Ni klaboré ye abko ñakare bäri ütiäte niara bkänkäbti ta, tikwe nini munye. Ne aiseite ni ruäre tä näin kisere ti jiebti ti mikakäre ja tare nike, ye kwrere arato nändi mun jiebti kwetre mun mikakäre ja tare nike tödekabtä tibti; akwa ni ruäre kärke ti kukwei mikani ütiäte, ye abko kärke mun kukwei mikadi ütiäte arato. ²¹ Tödekabtä tibti nitre nünanka Ngöbö rüere kärke kukwe nuendi bätäkä ngwarbe mun rüere, ñobtä ñan angwane Ngöbö ti juanka abko gare ñakare ietre, aiseite nuendi kore kwetre munbtä.

²² Ye abko, ti ñan rükadre blite bentre Ngöböbtä akräke kukwe nuenta kwetre, yebtä rabadre ngite ñakare. Akwa ti nükaniina blite Ngöböbtä bentre, aiseite niaratre ja mike ngite ñakare abko ñan raba niere jire chi jabtä. ²³ Nire nire tä bätä ngwen tibtä, ye abko tä bätä ngwen ti Rünbtä arato. ²⁴ Erere arato, sribi kri ñan tuabare, ni mda mdakwe ñan nuenbare jire abko erere ti nükani nuene niaratre ngätäite Ngöböta tibe mikakäre gare, sribi ye abko ti ñan rükadre nuene akräke niaratre tä ja mike ngite, yebtä rabadre ngite ñakare. Akwa sribi kri ñan tuabare tikwe nuenbare abko tuani ja okwä jenbti kwetre, akwa tätre bätä ngwen janknu tibtä amne ti Rünbtä arato. ²⁵ Akwa Ngöbö Kukwei krörö rabadre bare, abkokäre niaratre bätä ngwen kore tibtä amne ti Rünbtä:

Ti ja mike ngite ñakare rüere,

akwa tä bätä ngwen tibtä,

Salmos 35.19; 64.4

abko tä tikani niaratrebtä.

²⁶ Akwa Ngöbö Üai tä ti Rün kanti. Niara abko mun Die Mikaka amne tikwe niara juandi munbtä. Ngöbö Üai ye abko kukwe era metre niekä Ngöböbtä amne jändrän jökräbtä abko jatadi ti Rünkri, aiseite kukwe era erere niedi tibtä kwe munye, ti mikakäre gare munye. ²⁷ Erere arato, tikwe sribi kömikanintbe kena angwane, mun nämane siba tibe abti kä nuke mtare, aiseite munkwe kukwe era erere niedi tibtä ni mda mdaye arato, ti mikakäre gare ietre.

16

¹ Munkwe tödekadre janknu tibti amne munkwe ñan ti gibiarekäta, abkokäre tita kukwe ne niere munye. ² Nitre nünanka Ngöbö rüere kärke mun kitadikä sinagoga bäre mento, mun ñan rikadre gätäre ketetibe bentre mda abkokäre. Bärire mda abko, kä jatai angwane, nitre ye kärke mun müre ketadi, akwa niaratre tädi sribi kuin nuene Ngöbökrä rabadi nütüre. ³ Nitre nünanka Ngöbö rüere abko ie ti Rün gare ñakare amne ti gare ñakare ietre arato, aiseite nuendi kore kwetre munbtä. ⁴ Tita kukwe niere munye, ye kwrere rabadre nakenkä munbtä angwane, tikwe kukwe niebarera käne munye, ye abko munkwe ngwiandreta töre jae, abkokäre tita niere mtare munye.

Sribi Ngöbö Üaikwe

Käne ti jatani sribi kömiketbe angwane, ti nämane ketetibe munbe abti kä nüke mtare, aisetse tikwe kukwe ye nieba ñakare käne munye. ⁵ Akwa mtare Ngöbö ti juanka, kánti ti bike nikenta rabakäre ketetibe ben, akwa ti bike nikenta mdente mun ngämi ngwentari metre tie. ⁶ Angwane ti bikera nikenta, tikwe nini, abtä mun moto nibi nötoe jirekabe ja jiehti au, aisetse mun nibi ulire ulire jökrä. ⁷ Akwa ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Ti rikareta ti Rün kánti ye abko bäri kuin munkrä, ñobtä ñan angwane ti ñan rikadreta ne ngwane, Ngöbö Üai mun Die Mikaka ñan rükadre nüne munbtä, akwa ti nänta ne ngwane, tikwe niara juandi nüne munbtä. ⁸ Ngöbö Üai mun Die Mikaka rükadi angwane, nitre nünanka Ngöbö rüere abko ngite Ngöbö ngwäreki, ye abko mikadi gare kwe ietre amne niaratre ñakare metre Ngöbö ngwäreki mikadi gare kwe ietre arato. Erere arato, nitre nünanka Ngöbö rüere abko kräke Ngöbökwé kukwe ukadite juankäre ngwarbe kä ja tare nikakrä kánti abko Ngöbö Üai käkwe mikadi gare ietre, ye ngäniene niaratre käkwe tödekadre tibti, abkokäre kukwe mikadi gare kore ietre. ⁹ Ye abko, nitre nünanka Ngöbö rüere abko ngite Ngöböye abko Ngöbö Üaikwe mikadi gare ietre, ñobtä ñan angwane niaratre tä tödeke ñakare tibti. ¹⁰ Angwane niaratre tä bike metre amne ti abko metre ye ñakare era kräke abko Ngöbö Üaikwe mikadi gare ietre ti diäre, ñobtä ñan angwane ti bike nikenta ti Rün kánti kä käinbti, kánti munkwe ñan ti tuadita mda. ¹¹ Erere arato, nitre nünanka Ngöbö rüere abko kräke Ngöbökwé kukwe ukadite juankäre ngwarbe kä ja tare nikakrä kánti abko Ngöbö Üai käkwe mikadi gare ietre, ñobtä ñan angwane Satana tä niaratre dänkiene abko kräke Ngöbökwé kukwe ukäninante mikakäre ja tare nike kärekäre kä ja tare nika kánti.

¹² Mdakäre abko, kukwe mda mda tä kabre tikwe niedre munye, akwa tikwe niedre jökrä angwane, rabadre bäri tare munkrä mtare, aisetse tikwe ñan niedre. ¹³ Akwa Ngöbö Üai kukwe era metre Ngöbökwé mikaka gare, ye rükadi nüne munbtä angwane, kukwe era metre jire jökrä tibtä tä dre niere abko niarakwe mikadi gare munye, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai ye käkwe ñan blitadi au jabtä, akwa Ngöbökwé kukwe ño ño niemna tibtä ie, ye aibe mikadi gare kwe munye. Erere arato, kukwe rakadikä ño ja täritäri abko mikadi gare kwe munye arato. ¹⁴ Mdakäre abko, ti abko ütiäte kri amne ti di kri bä nuäre, ye abko mikadi gare kwe munye, ñobtä ñan angwane jändrän tikwe abko niarakwe mikadi gare munye aisetse. ¹⁵ Niara rükadi jändrän tikwe mike gare munye tita niere munye, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä tä ti Rünkwe, ye abko jen tikwe arato, aisetse Ngöbö Üai rükadi jändrän tikwe mike gare munye tita niere.

Nitre ja töitakaka Jesube, btä kä rabadi nuäre Jesu tuareta

¹⁶ Akwa mtare bä jötrö munkwe ñan ti tuadreta mda, akwa yehti bä jötrö munkwe ti tuadita mda, nieba Jesukwe nun ja töitakaka benye.

¹⁷ Angwane nun ruäre ja töitakaka Jesube kä rababa niere jae kwärikwäri:

¿Niara tö nibi dre niei nie amarehti nibi ñäke kore nie se? Bä jötrö nikwe ñan tuadreta, nini kwe, yehti bä jötrö angwane nikwe tuadita bobuta, nini kwe. Erere bike nikenta Rün kánti, nini kwe. ¹⁸ ¿Se abko tö nibi dre niei nie amarehti, bä jötrö, nibi niere se? ¿Se abko dre nieta kwe amarehti ñan nebe nüke gare jire chi nie? rababa niere jae kwärikwäri.

¹⁹ Yehtä abko nun tö rababa kukwe ngwiandretari Jesuye abko Jesukwe gaba nunbtä, käkwe nieba nunye:

Bä jötrö munkwe ñan ti tuadreta, tikwe nini, bti bä jötrö munkwe ti tuadita, tikwe nini munye, ¿ye abko dre nini tikwe abko munta ngwentari jae kwärikwäri ñan ñan? ²⁰ Ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: Kä kebera nüke angwane, bä jötrö munkwe ja müaidi amne mun moto rabadi nötoe, akwa nitre nünanka Ngöbö rüere abko btä kä rabadi nuäre krübäte. Mun moto rabadi nötoe ja jiehti, akwa yehti kä rabadita nuäre munbtä, aisetse kä ulire ye käi rikwitadikäta jötrö munbti. ²¹ Yehtä abko ti bike kukwe bä mike krörö: Meri tä kite ja ngibiare angwane, ja tare nikadi kri kwe ngäbäkre ngibiabtä, ye tära neme gare ie, aisetse tä neme ulire. Akwa ngäbäkre tära därerere kwe angwane, tä ja tare nike krübäte ye käita nikwitekäta jökrä bti, ñobtä ñan angwane ngäbäkre tä därerere kwe ye abko käita neme nuäre krübäte btä, aisetse ja tare nikata kwe, ye abko käita nikwitekä bti. ²² Ye kwrere arato, munta ulire mtare ñobtä ñan angwane ti nänta, akwa ti jatadita mun tuenta angwane, kä rabadita bäri nuäre munbtä, akwa kä nuäre ye abko ni mda mda käkwe ñan diandrekäta jire chi munkän. Ti rükadita mun ngätäite abko käi rabadi bäri nuäre munbtä. ²³ Ye ngwane mentokwäre munkwe ñan kukwe ngwiandretari mda tie, akwa ti bike kukwe era erere niere munye abko krörö: mun tö dreye, ye erere munkwe kärä ti Rünye ti käbti angwane, biandi jökrä kwe munye. ²⁴ Mun jataba ja töitike tibe kena abti kä nüke mtare mun ngämi jändrän kärere jire chi ti Rünye ti käbti, akwa mtare mentokwäre

munkwe jändrän kārā ie ti kābti angwane, biandi kwe munye. Yehtë kā nuāre rabadi tāte jōkrā munhtë.

²⁵ Tita kukwe bā mike mtare munye, bťā tikwe blitaniri, akwa kā jatadi kōbōiti angwane, tikwe űan kukwe bā mikadre mda munye, akwa tikwe blitadi metre ta ti Rūnhtë munbe. ²⁶ Ne aiseite ti nāinta ti Rūn kānti, ye ngwane mentokwāre tikwe űan jändrän kārādre munkrā ti Rūnye, akwa mun ara jire kākwe jändrän kārādi au jakrā ti Rūnye ti kābti, ²⁷ űobťā űan angwane munta ti tarere amne ti jatani Ngōbōkri abko munkwe mikani era jae. Yehtë abko ti Rūn ara jire kāta mun tarere, aiseite jändrän kārāta munkwe ti kābti abko ti Rūn kākwe biandi munye. ²⁸ Ti nāma ti Rūn kānti. Ti jataba nūne mun ngātāite kā nehtë, akwa mtare abko ti bike kā mikekātā kā nehtë, aiseite ti bike nikenita ti Rūn kānti, nieba Jesukwe.

²⁹ Angwane nun ja tōitikaka Jesube kākwe nieba mda ie:

Mtare mata blite era metre amne mata kukwe bā mike űakare mda, ³⁰ aiseite mtare nun ngāmi kukwe ngwentari mae, kānenkri nun bike dre dre ngwentari, ye garera mae, nibi tuen nunye amne, munkwe űan kukwe ngwiandretari jire mda mae abko nibi tuen nunye, aiseite ma jatani Ngōbōkri abko nibira era munkrā, munkwe nieba Jesuye.

³¹ Abťā Jesukwe nieba mda nunye:

¡Mtare ti kukwei nibi era munkrā űan űan, akwa ne kānenkri űakare ya! ³² Mtare kā nūkera gwāngwarbe angwane, mun nāin iti iti jene jene kwārākwārā amne munkwe ti mikadite kaibe. Akwa ti Rūn tikwe kākwe űan ti mikadite kaibe akwa tādi tibe, aiseite ti űan rabadre kaibe. ³³ Tita kukwe ne niere jōkrā kore munye, mun rabadre nūne ketetibe tibe angwane, kā jāme Ngōbōkwe rabadre munhtë abkokāre. Akwa mun tādi nūne kā nehtë nitre nūnanka Ngōbō rūere ngātāite angwane, munkwe ja tare nikadi kri tōdekabťā tibti, akwa kukwe jōkrā Ngōbō rūere kā nehtë abko tikwe ganaibarera kwārābe, aiseite munkwe nūnanka dite jabťā amne munkwe űan kā jūrā ngwian jabťā. Abko kore se, nieba Jesukwe nun ja tōitikaka benye.

17

Jesukwe ja di kārābare Ngōbōye jakrā

¹ Jesukwe blitaba űnān jōkrā kore, bti nikraba kā kāinbti kwe, kākwe nieba Ngōbōye:

Tata, ti krūtadre, bti ti rükadreta nire abko makwe kā kitani ti kāne, ye erere nūra, aiseite ti ma Odei ne kākwe ma mikadre űtiāte kri jae, abkokāre makwe ti ma Odei ne mika űtiāte kri jae, ² űobťā űan angwane nitre nūnanka ma rūere kā nehtë, ngātāite makwe ni dianinkā ruāre abko makwe biani tie ni ye rabadre nūne kārēkārē kā kāinbti, abkokāre ni jōkrā nūnanka kā nehtë ye makwe mikani gare jōkrā tāte ti ma Odei neye. ³ Akwa nitre biani tie makwe, ye rabadre nūne kārēkārē, abkokāre ma abko Ngōbō itibe era metre rabadre gare kuin ietre amne ti Jesukristo juani makwe kā nehtë, ye abko rabadre gare kuin ietre, ye aibe kōbōire rabadre nūne kārēkārē mabe.

⁴ Mdakāre abko, tikwe ma mikani űtiāte kri kā nehtë amne makwe sribi biani nuendre tie, ye erere namani bare tāte jōkrā tie. ⁵ Ne aiseite, kā ne dāte ngāmi, kānenkri ti nāma ma kānti angwane, ti nāmane mikani űtiāte kri ma ben gwaire, ye kwrere makwe ti mikata űtiāte kri bobuta ma ben gwaire Tata.

Jesukwe ja di kārābare Ngōbōye nitre ja tōitikaka ben krāke

⁶ Mdakāre abko, nitre nūnanka ma rūere, ngātāite makwe ni dianinkā ruāre abko makwe biani tie. Niaratre ye abko ie tikwe ma mikanina gare kuin amne niaratre ye abko makwe jōkrā, akwa makwe biani tie amne ma kukwei kani ngābti kwetre, kākwe mikani era jae. ⁷ Mtare jändrän jōkrā bianta tie makwe, ye abko tā kite makri nena gare kuin ietre, ⁸ űobťā űan angwane makwe ja kukwei biani tie, ye abko tikwe diribarera ietre amne kani ngābti kwetre. Ne aiseite ti jatani makri, ye nūkani gare metre ietre amne makwe ti juani abko mikani era kwetre, kāta tōdeke tibti. ⁹ Makwe niaratre biani tie amne niaratre abko makwe, aiseite tita ja di kārere krāke mae, akwa nitre nūnanka ma rūere ye krāke ti ja di kārere űakare mae mtare, űobťā űan angwane niaratre abko űakare makwe aiseite. ¹⁰ Mdakāre abko, jändrän jōkrā tikwe ye abko makwe arato amne jändrän jōkrā makwe abko tikwe arato. Ye abko, ni biani tie makwe ye kōbōire ti abko űtiāte kri nena gare. ¹¹ Erere arato, tikwe űan nūnandi mda kā nehtë, akwa nitre biani tie makwe, ye rabadi nūne kā nehtë amne ti abko nāin nūnenta mabe.

Tata, ma abko deme. Ma kā űtiāte kri, ye mden makwe biani tie arato, yehti makwe niaratre ngibia kuin, ma bťā ti tā ketetibe, ye kwrere niaratre rabadre nūne ketetibe gwaire arato, abkokāre makwe niaratre ngibia kuin. ¹² Ye abko, ma kā ye mden makwe biani tie arato amne, ti tā nūne niaratrebe kā nehtë angwane, ni biani tie makwe ye tita ngibiare ma kābti, amne ni biani tie makwe ye abko űan nikaninta jire iti mento tikān.

Akwa ma kukwei tä tikani Judas Iscariotebtä ye rabadre bare, abkokäre niara tä nianinte tikän amne rabadi mento mabtä kärekäre kä ja tare nikakrä ye kánti.

¹³ Mtare ti bike nikenta ma kánti Tata, akwa ti tä kä nebtä angwane, nitre ja töitikaka tibe biáni tie makwe abko kräke tita ja di kärere mae. Yebtä abko kä nuäre kri tibtä, ye kwrere kä rabadre bäri nuäre btäre abko tita kärere mae kräke. ¹⁴ Mdakäre abko, tikwe ma kukwei diribare ietre, akwa nitre nünanka ma rüere, kwrere tita nüne ñakare jire ma rüere amne, ye kwrere nitre ja töitikaka tibe ñan nena nüne ma rüere, aisete nitre nünanka ma rüere tä bätä ngwen btäre. ¹⁵ Akwa ye ngäniene, ñan makwe nitre ja töitikaka tibe ye diandrekä kä nebtä abko tita ribere mae, akwa makwe ngibiadre rüe Satana ngäniene abko tita ribere mae. ¹⁶ Ti abko ñakare nitre nünanka ma rüere kwrere, ye kwrere nitre ja töitikaka tibe abko ñan nena nüne ma rüere, aisete bätä ngwianta btäre.

¹⁷ Akwa nitre ja töitikaka tibe käkwe nünandre bäri deme amne sribidre bäri metre kwetre makrä, abkokäre makwe niaratre kwita käre köbö kwatirekwatire ma kukwei era metre yebti. ¹⁸ Angwane nitre nünanka ma rüere, ngätäite makwe ti juani kä nebtä, ye kwrere arato tita nitre ja töitikaka tibe juen niaratre ngätäite. ¹⁹ Tita ja mike jenena nünakäre makrä amne sribikäre makrä, ye kwrere niaratre rabadre mikani jenena makrä nünakäre deme amne sribikäre makrä.

Ni jökrä tödekaka Jesubti, kräke Jesukwe ja di käräbare Ngöböye

²⁰ Mdakäre abko, ñan nitre biáni tie makwe noko aibe kräke tita ja di kärere mae, akwa niaratre näin kukwe kuin tibtä niere ni mda mdaye, ye abko nire nire käkwe tödekadi tibti niaratre kukwei köböire, nitre ye kräke tita ja di kärere mae arato. ²¹ Ma ti Rün tikwe töita ketetibe tibe amne tita ketetibe mabe, ye kwrere nitre tödekaka tibti tibti, ye makwe die mika ja töi mike gwaire jökrä nünakäre kuin jabe kwärikwäri, abkokäre tita ja di kärere mae kräke. Nitre tödekaka tibti tibti ye rabadre ketetibe nibe arato abko köböire makwe ti juani kä nebtä, ye rabadre era nitre nünanka ma rüere ye kräke, abkokäre tita ja di kärere mae kräke. ²² Mdakäre abko, makwe ti mikani ütiäte kri, ye kwrere tikwe niaratre mikani ütiäte arato, ye köböire abko niaratre töi rabadre ketetibe jökrä ño ti amne mata ketetibe gwaire ye kwrere abko krörö. ²³ Tita nüne niaratrebtä amne mata ketetibe tibe, ye kwrere jire niaratre rabadre ni itibe kwrere nünakäre makrä. Ye abko, makwe ti juani kä nebtä amne mata ti tarere, ye kwrere mata nitre tödekaka tibti tarere, ye rükadre gare nitre nünanka ma rüere yeye, abkokäre nitre tödekaka tibti ye töi rabadre ketetibe jökrä ni itibe kwrere abko tita ribere mae.

²⁴ Tata tikwe, nitre ja töitikaka tibe amne ni mda mda käkwe tödekadi tibti, ye makwe biáni tie, aisete ti tädre mdente, ye kánti tädre siba tibe, ie ti tö. Amne makwe ti mikani ütiäte kri, käkwe ja di kri bä nuäre biáni tie, ye niaratre käkwe tuadre arato, ie ti tö, ñöbtä ñan angwane kä ne date ngämi, känenkri ma nämane ti tarere aisete.

²⁵ Tata, käre mata kukwe era metre erere nuene amne, nitre nünanka ma rüere abko ie ma gare ñakare, akwa tie ma gare kuin, amne makwe ti juani ye abko nena gare nitre ja töitikaka tibe nokoye. ²⁶ Amne tikwe ma mikanina gare ietre, akwa tikwe ma mikadi gare janknu ietre ma Üai köböire, ye köböire abko nita ja tarere kwärikwäri, ye kwrere jire niaratre käkwe ja taredre kwärikwäri arato amne, ti ara jire rabadre nüne niaratrebtä, abkokäre tikwe ma mikadi gare janknu ietre. Abko kore se, nieba Jesukwe niara Rün Ngöböye.

18

Jesu kani ngite

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53)

¹ Jesukwe kukwe nieba ünän jökrä kore, bti ngurun kä Cedrón, ye kwära nakriri Jesu rikaba nun ja töitikaka benbe. Jesu rikaba ye kánti abko olibo krie nämane nökani, kánti Jesu rikaba nun ja töitikaka benbe. ² Jesu nämänena gätäre bäre bäre kä ye kánti nun ja töitikaka benbe, aisete Judas, Jesu kitaka ngise kämikadre, ye ie kä ye nämänena gare arato. ³ Ne aisete, batibe Judas jataba nitre krörökrörö jie ngwena: nitre rükä romanobo kwati amne guardia ju blitakrä Ngöböe ngibiabtikä abko nitre blitaka Ngöböe ni mda mda diäre dänkientre amne nitre bariseo käkwe juani. Nitre jataba nuke Judabe ye abko nämä näin jändrän rükrä ngwena kisetekisete. Erere arato, nämä näin ñukwä amne ñotra ngwena kisetekisete.

⁴ Akwa Jesu abko, btä kukwe rakadikä ño ño, ye garera ie, aisete nieba kwe ietre:

¿Munta näin nire känene ye? nieba kwe ietre.

⁵ Niaratre käkwe nieba mda Jesuye:

Jesu Nazarebo kánanta nunkwe, nieba kwetre ie.

Angwane Jesukwe nieba mda ietre:

Ti ara tä nete, nieba Jesukwe ietre.

Angwane Judas, Jesu kitaka ngise kāmikadre ye nāma nūnaninkā siba nitre ye ngātāite.

⁶ Angwane, Ti ara tā nete nieba Jesukwe, ye btārābe nitre rūkaba kwati Jesu rūere ye kākwe nāntebata ja jiebti angwane, rikaba jōkrā temen se kwrere. ⁷ Angwane Jesukwe niebata mda ietre:

¿Munta nāin nire kānene ye? niebata kwe ietre.

Angwane niaratre kākwe niebata Jesuye:

Jesu Nazarebo kānānta nunkwe, niebata kwetere ie.

⁸ Abtā Jesukwe niebata mda ietre:

Ti ara tā nete, tikwe nini munye. Akwa munta nāin ti kānene ne ngwane, nitre ja tōitikaka tibe noko aibe munkwe tuametre nikenta jirekābe, nieba Jesukwe ietre.

⁹ Kukwe ye rakakaba kore, ñobtā ñan angwane Jesukwe blitaba krōrō Ngōbōbe abko rabadre bare abkokāre: “Nire nire biani tie makwe, ye abko ñan riataba jire iti tikān,” nieba kwe, erere rababa bare.

¹⁰ Angwane Simón Pedro nāma yete kākwe ngitra jabtā diankaba kwatate, bti ni iti kā Malco olo kūde ruenkri tikakaba ta kwe ie. Malco ye abko nāmane klabore ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkienkwe abko olo tikakaba Simón Pedrokwe. ¹¹ Abtā Jesukwe nieba Pedroye:

Ngitra ye miketa kwatate yete. Ti Rūn ara jire kite ti mike jāndrān tare krübāte nuene, ¿se abko tikwe ñan nuendre ya? nieba kwe ie.

Jesu jānikani Anās kānti

(Mateo 26.57-58; Marcos 14.53-54; Lucas 22.54)

¹² Bti nitre rūkā romanobo amne dānkien kwetere btā guardia ju blitakrā Ngōbōbe ngibiabtikā rūkaba ye abko kākwe Jesu kaba ngite, bti makāteba kwetere, ¹³ bti jārikaba kāne kwetere nebe Anās kānti. Anās ye abko Caifās kōbrān. Anās abko kākwe sribibarera nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien kwrere, akwa kā ye ngwane abko Caifās nāmane nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien. ¹⁴ Bati Caifās ne mden kākwe niebare krōrō Jesubtā nitre israelitaye: Ni israelita ñan krütadre jōkrā, abkokāre ni itibe krütadre ni israelita jōkrā krāke amne tāte, niebare kwe.

Pedrokwe Jesu rūkaninte kāne

(Mateo 26.69-70; Marcos 14.66-68; Lucas 22.55-57)

¹⁵ Jesu jārikaba ngite angwane abko Simón Pedro btā ni ja tōitikaka Jesube rikaba iti mda siba Jesu jiebti. * Angwane ni ja tōitikaka Jesube rikaba iti Jesu jiebti, ye abko nāmanena gare nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien yeye, aiseite rikaba ju bāre ki teri Jesube. ¹⁶ Akwa Pedro abko rababa nūnaninkā ki jukweißtā. Abtā ni gare kuin nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkienye, ye rikaba, kākwe blitaba meri jukwe ngibiabtikā yete ben angwane, rikaba Pedro ngwena ju bāre ki teri arato. ¹⁷ Angwane meri ye kākwe nieba Pedroye:

¿Ma abko ja tōitikaka ni se ben arato ñan ñan? nieba kwe ie.

Abtā Pedrokwe nieba ie:

Ñakare. Tita ja tōitike ñakare ben, nieba kwe.

¹⁸ Ye ngwane abko, kā rababa tibo krübāte, aiseite nitre klabore amne guardia ju blitakrā Ngōbōbe ngibiabtikā kākwe ñukwā bukateba, bti nāma trāse angwane, Pedro nāma ñukwā trāse siba niaratrebe yete.

Kukwe ngwianintari Jesuye

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Lucas 22.66-71)

¹⁹ Angwane Anās kākwe sribibarera nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien kwrere, ye mden rikaba kukwe ngwentari Jesuye nitre ja tōitikaka benbtā amne kukwe ño diri nāmane Jesukwe, ye abko rikaba ngwentari. ²⁰ Angwane Jesukwe nieba ie:

Nitre israelita tā ja ūkekrō sinagogate amne ju blitakrā Ngōbōbe kānti abko ie kāre tita dirire amne tita blite ni jōkrā ngwāreki, aiseite tita blite ñakare gore nitre ja tōitikaka tibe aibe ben. ²¹ ¿Se ñobtā abko tita kukwe ño dirire abko ma kite ngwentari ti ara jire ie ye? Nitre ti kukwei nuaka nuaka ye ben tikwe blitabare kukwe mden mdenbtā ye gare kuin jōkrā ietre, aiseite makwe kukwe ye ngwiantari ietre, nieba Jesukwe Anāye.

²² Jesukwe ñākāba kore, yebtā abko guardia ju blitakrā Ngōbōbe ngibiabtikā kākwe Jesu metaba tokobee ja kāne, kākwe nieba ie:

¿Nitre blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkien abko ie mata ñāke kore ya? nieba kwe ie.

²³ Jesu kākwe nieba mda ie:

* **18:15** Ni ja tōitikaka Jesube nikani Simón Pedrobe ye abko Juan kākwe tārā ne tikani nütūta.

Tikwe kukwe nini, ye mden blo abko niere tie. ¿Akwa tikwe kukwe nini ye tä dbe ne ngwane, ñobtä mata ti mete niere tie? nieba Jesukwe ie.

²⁴ Angwane Jesu nämä mäkäninte abko Anákwe juanba mda nebe dänä Caifás kánti. Caifás abko nämä nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene kä ye ngwane abko kánti Jesu juanba kwe.

Pedrokwe Jesu rükaninte bobu, bämä

(Mateo 26.71-75; Marcos 14.69-72; Lucas 22.58-62)

²⁵ Akwa Anás nämäne kukwe ngwentari Jesuye angwane abko, Pedro abko nämä ñukwä träse yete angwane, ni iti kákwe nieba ie:

¿Ma abko ñakare ja töitikaka ni se ben arato ya? nieba kwe ie.

Angwane Pedrokwe ja rükanteba, kákwe nieba:

Tita ja töitike ñakare ben yeri, nieba kwe.

²⁶ Yebti ni klaboré nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kräke, akwa ni olo tikakaba kwärä ie Pedrokwe abko mräkä kákwe nieba Pedroye:

¿Ma ye täni siba ben olibo nurai kánti sete tikwe turi, nibi ruen tie ya? nieba kwe ie.

²⁷ Akwa Pedro abko kákwe ja rükantebata, ye btäräbe antlankwe ngwänänba, Jesukwe nieba ie, ye kwrere rakakaba.

Jesu jänikani Pilato ngwärekre

(Mateo 27.1-2,11-14; Marcos 15.1-5; Lucas 23.1-5)

²⁸ Jesu nämä Caifás kánti, bti järäkaba mda gobran romanobo ngwärekre angwane kä jatabara ngwen. Akwa nitre israeliti ji dokwäte ñan rikaba Jesu ngwena nebe gwi gobran kánti, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israeliti, kánti niaratre rikadre nebe gwi angwane, kukwe nämäne ükaninte nitre israelitakwe nünankrä dbe Ngöbö ngwärekre, ye rüere ja mikadre ngite kwetre amne ñan rabadre dbe Ngöbö ngwärekre abtä ñan rabadre mrö bieta Pascuakrä kwete siba, abtä ñan rikaba gwä. ²⁹ Abtä Pilato jataba blite bentre ju bäre, kákwe nieba ietre:

¿Drebtä munta ni ne kite ngite? nieba kwe.

³⁰ Angwane nitre israeliti ji dokwäte kákwe nieba:

Ni ne ja mike ngite ñakare, akräke nun ñan jatadre ngwena jire chi müre ketadre mae nete, nieba kwetre.

³¹ Abtä Pilatokwe nieba mda ietre:

Ni noko ngwenante, bti kukweta ükaninte ño mun ngätäite ni kitakäre ngite, ye kwrere munkwe kukwe ükate kräke au, nieba kwe mikakäre yakrä jae.

Akwa nitre israeliti ji dokwäte kákwe nieba mda Pilatoye:

Ni ngite abko nunkwe müre ketadre ye abko mun romanobokwe köböi biani ñakare nunye, aisete nun ñan raba ni mda müre kete, nieba kwetre.

³² Ja krütadi ño nieba Jesukwe, ye erere rababa bare köbö ye näire. ³³ Yebtä Pilato rikaba gwä, kákwe Jesu käräba, bti niebare kwe ie:

¿Ma abko jrei nitre israelitakwe bkänä ya? niebare kwe ie.

³⁴ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¿Mata kukwe ngwentari tie ja töibti ya o ni mdakwe blitabare tibtä mabe, aisete mata kukwe ngwentari kore tie? niebare kwe Pilatoye.

³⁵ Angwane Pilatokwe niebare Jesuye:

Ti abko ñakare israeliti, aisete ma jrei nitre israelitakwe ya, ñakare ya, ye abko ñakare ütiäte tikrä, akwa nitre nünanka ma käite amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene käta ma kite ngite müre ketadre tie, aisete drebtä makwe ja mikani ngite niere tie, niebare kwe ie.

³⁶ Abtä Jesukwe niebare mda Pilatoye:

Ni kä nebtä tä jreire, ye kwrere ti ñan rabadre jreire. Ti rabadre jreire niaratre kwrere, akräke rükä tädrera sribikä tikrä abko kákwe rüdre ti dokwäre amne ti ñan kadre ngite nitre israelitakwe. Ye mden kisete, ti abko ñakare jrei kä nebtä kwrere, niebare kwe.

³⁷ Abtä Pilatokwe niebare mda Jesuye:

¿Ma abko jrei bkänä ñan ñan? niebare kwe ie.

Angwane Jesukwe niebare ie:

Ti abko jrei makwe nini, ye kwrere bkänä, aisete ti därebare kä nebtä amne nitre nünanka kä nebtä abko ie ti jatani kukwe era erere niere, aisete nire nire tä nekete kukwe erabtä abko käta ti kukwei kaen ngäbti amne tä mike täte, niebare mda Jesukwe.

³⁸ Angwane Pilatokwe niebare mda Jesuye:

¿Kukwe mden abko era? niebare kwe.

Pilatokwe kukwe ngwianitari kore Jesuye, bti Pilato rikabata ju bäre bliteta nitre israeliti ji dokwätebe, kákwe nieba ietre:

Ni ne ja mike ngite ñakare nibi tuen tie. ³⁹ ¿Akwa bieta Pascua näire tikwe ni ngite tikadrete iti abko nuenta käre, aiseite jrei nitre israelitakwe ne tikadrete tikwe, ie mun tö nibi ya? nieba Pilatokwe.

⁴⁰ Angwane nitre israelita jökrä rababa ngrente, kä rababa niere krörö:

¡Ni ye ñan tikate makwe! ¡Barrabás ye tikete! rababa niere.

Barrabás ye abko nämane rü miketbe gobran romanobo rüere abko tikadrete, rababa niere Pilatoye.

19

Jesu kitani ngite müre ketadre krusobtä

(Mateo 27.15-31; Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25)

¹ Abtä Pilato nikani käkwe Jesu kwata metamna köbti nitre rükäye. Erere nuenbare kwetre. ² Angwane Jesu bä rabadre jrei kwrere, abkokäre nitre rükä käkwe kri tukwä sribebare koronare abko mikani kwetre Jesu dokwäbti, bti dän bä tain drüne kitani kwetre Jesubtä mikakäre yakrä jae. ³ Bti namani niken känime Jesu ken, kä namani niere:

Jrei israelitakwe, ma raba nüne raire näre, namanintre niere Jesu mikakäre yakrä jae.

Bti namanintre Jesu mete tokobee ngwärebtä. ⁴ Yebti Pilato jataba ju bäre, käkwe nieba nitre israelita ji dokwäteye:

Jesu ja mike ngite ñakare nibi tuen tie, aiseite ti ki ngwenante munye nete tuen, nieba Pilatokwe ietre.

⁵ Erere bkänä, Jesu jäjataba ju bäre angwane, kri tukwä sribebare koronare nämä dokwäbti amne dän bä tain drüne kitani btä abko te jänkaba ju bäre angwane, Pilatokwe nieba:

Ni ne ti bike miketa mun kisetete abko tä nete ne, nieba kwe ietre.

⁶ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre amne guardia ju blitakrä Ngöböbe ngibiabtikä okwä rababa Jesubtä angwane, rikaba ngrente krikri be, kä rababa niere:

¡Müre kete krusobtä! ¡Müre kete krusobtä! rababa niere.

Abtä Pilatokwe nieba mda ietre:

Niara ngite ñakare nibi tuen tie, akwa mun tö müre ketai ne ngwane, ngwenante munkwe müre keta krusobtä, nieba kwe mikakäre yakrä jae.

⁷ Angwane nitre israelita ji dokwäte käkwe nieba mda Pilatoye:

Kukweta ükaninte keteti Ngöbökwé nun israelita ngätäite, ye rüere niarata ja mike ngite, ñobtä ñan angwane niarata ja Ngöbö Odei niere, ye abko kukweta ükaninte nun ngätäite abko rüere tä ja mike ngite, aiseite müre ketadre, rababa niere kore.

⁸ Jesu abko ja Ngöbö Odei nämane niere, ye jarabare Pilatoye angwane, bäri kä jürä namani btä. ⁹ Abtä nikaninta gwä, käkwe niebare Jesuye:

¿Ma abko kä mdenbo era metre? niebare kwe ie.

Akwa Jesu abko namani kwekbe, ñäkäbare ñakare kwe Pilato käre. ¹⁰ Abtä Pilatokwe niebare ie:

¿Ti di tärä ma bien müre ketadre krusobtä amne ti di tärä arato ma tikatekäreta, ye gare ñakare mae ya amarebti ma ñan tö nibi ti kukwei kain ngäbti ye? niebare kwe ie.

¹¹ Angwane Jesukwe niebare mda Pilatoye:

Ngöbökwé ñan kä biandere mae ti müre ketadre, akräke ma di ñan rabadre jire chi ti bien müre ketadre, aiseite nitre ti kitaka ngise mae müre ketadre, niaratre ye abko bäri ngite krübäte Ngöböye makrä, niebare Jesukwe ie.

¹² Ye ngwane mentokwäre abko Pilato namani kä känene jae Jesu tikatekäreta, akwa nitre israelita ji dokwäte rababa ngrente, kä rababa niere:

¡Makwe ni ye tikaditeta ne ngwane, ma ñakare ja kukwe mukore emperadorebe! Mdakäre abko, nire tö ja mikai jreire Jesu kwrere, ni ye abko emperador rüere, rababa niere Pilatoye.

¹³ Nitre ji dokwäte rababa ñäke kore, ye jaraba Pilatoye angwane, rikaba Jesu ngwana ju bäre, bti kürä nämä gwi ja täkräre kukwe ükatekrä, yebti Pilato rababa tükänintbe. Kä te Pilato rababa tükänintbe ye abko kädian nämane Gabata. Gabata abko Kä Jäkwatere nieta hebreore abko kanti Pilato nämane tükänintbe. ¹⁴ Kä ye ngwane abko, köbö ja mikakrä biare köbö jadükakrä ngäbti bieta Pascua angwane, ye näire bäsi ñänä ruäre angwane Pilatokwe nieba krörö nitre israelita ji dokwäte yeye:

Jrei munkwe tä nete noko, nieba kwe.

¹⁵ Abtä nitre israelita ji dokwäte käkwe ngrateba bäri kri mda, kä rababa niere:

¡Ngwena mento, ngwena mento müre ketadre krusobtä! rababa niere.

Abtä Pilatokwe nieba mda ietre:

¿Tikwe jrei munkwe biandre müre ketadre krusobtä, ie mun tö nibi ñan ñan? nieba kwe.

Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kákwe nieba Pilatoye:

Emperador romanobo aibe tä jreire nunkwe. Nebti jrei mda ñakare jire nunkwe, nieba kwetre mda ie.

¹⁶ Angwane nitre israelita ji dokwäte ye moto mikakäre jáme, Pilatokwe Jesu bianba müre ketadre krusobtä rükätre romanoboye.

Jesu metani krusobtä

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43)

Erere bkänä, nitre rükä rikaba Jesu ngwena müre ketadre krusobtä. ¹⁷ Jesu järeikaba angwane, rikaba kruso ngwena jakrä au kákä “Ni Dokwä Kroko Käi” nie nämane abko kánti. Kä ye arabe abko kädianta Gólgota hebreore. ¹⁸ Kä ye kánti Jesu metaba krusobtä angwane, ni nibu metaba Jesubtä kwärikwäri müre ketadre, aiseite Jesu rababa ni nibu ye ngätäite. ¹⁹ Angwane drebtä Jesu kitaba ngite, ye Pilatokwe tikamna krörö kri kukwäntä: “JESU NAZAREBO NERE ABKO JREI NITRE ISRAELITAKWE” abko tikamna Pilatokwe, bti mikamna krusobtä käin kwe. ²⁰ Ye erere mikaba krusobtä käin angwane, nitre israelita kwati rababa ñäke tarä okwä yebtä, ñobtä ñan angwane känime juta Jerusalén köräbtä Jesu müre ketaba krusobtä. Erere arato, tarä okwä mikaba krusobtä käin, ye abko nämä tikani hebreore, latinore amne griegore, ni kwati rabadre ñäke btä abkokäre. ²¹ Pilatokwe tarä tikamna kore, yebtä abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kákwe niebare Pilatoye:

Jrei nitre israelitakwe, ye makwe ñan tika kore, akwa niarata bike jrei nitre israelitakwe, ye abko makwe tika kore, niebare kwetre Pilatoye.

²² Akwa Pilato abko kákwe niebare mda ietre:

Tikwe kukwe tikamna, ye erere rabadi tikani. Tikwe ñan kwitadre jire, niebare kwe ietre.

²³ Akwa nitre rükä romanobo abko kákwe Jesu metaba krusobtä, yebti dän Jesukwe ñäkäbtiba ketabkä kwetre, bti dianba ötati jene jene kwe jakrä. Akwa dän nga dikani ötati nükebe temen Jesu nämane kite jabtä, abkobtä ²⁴ nitre rükä romanobo kákwe nieba jae kwärikwäri:

Dän ne abko nikwe ñan ngiandrekä kiakia, aiseite ari ja gaen btä. Nirekwe ganandi abko kwe rabadi, nieba kwetre.

Ye kwrere bkänä nuenbare kwetre. Ye kwrere abko, Ngöbö Kukwei nämane tikani kira krörö Jesubtä abko rababa bare:

Dän tikwe dräibare jökrä jabti kwetre amne, dän nga tikwe abko btä ja gani kwetre, *Salmos* 22.18

nietä Ngöbö Kukweibtä abko erere nuenbare nitre rükä romanobokwe.

²⁵ Angwane kruso btä Jesu nämä metani käin, kruso yebtä Jesu meye María nämä yete etbabe. Erere arato, Cleofas nän muko kädian nämane María nämä siba amne María Magdalabo nämä arato kruso ken yete Jesu mukore. ²⁶ Angwane Jesu okwä rababa meyebtä angwane, ti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämäne tarere kri abko nämä meye ken, abkobtä Jesu okwä rababa angwane, Jesukwe nieba meye:

Mama tikwe, ma ngobo makwe abko tä yete mabe ye, nieba kwe ie.

²⁷ Bti ti ja töitikaka Jesube, ie Jesukwe nieba:

Ma meye makwe abko tä yete mabe, ye makwe ngibia, nieba kwe tie.

Jesukwe ñäkäba kore tie, ye näire mentokwäre tikwe Jesu meye kaba ngäbti ja gwirietie ngibiakäre.

Jesu krütani

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49)

²⁸ Jesukwe ñäkäba ünän kore, yebti sribi jatani neme bare jökrä ie, ye abko nämäne gare ie, aiseite sribi mikani nuendre ie nämäne tikani Ngöbö Kukweibtä abko rabadre bare täte, abkokäre nieba kwe:

Tomna nibi tie, nieba kwe.

²⁹ Angwane kä ye kánti uba ñöi dime nämä kantra chi kwati abko nitre rükä romanobo rikaba, kákwe jändrän dän kukwän kwrere ye mritakaba jökrä uba ñöi dime yete, bti mäkäteba kwetre hisopo krie küdebtä, bti mikaba Jesu kadate kwetre. ³⁰ Jesukwe uba ñöi dime ye ñaba ünän angwane, nieba kwe:

Sribita ti kisete, erere nibira bare täte jökrä tie, nieba kwe.

Ye btäräbe, Jesukwe ja dokwä gibiakaba timonkwäre, kákwe ja úai mikabata Ngöbö kisete angwane krütäba.

³¹ Köbö ye abko, köbö ja mikakrä biare köbö jadükakrä kräke amne, köbö jadükakrä ye nämäne Pascua näire, aiseite bäri ütiäte. Ye mden kisete, nitre israelita ji dokwäte rikaba niere krörö Pilatoye:

Nitre tä krusobtä se krütadre jötrö, abkokäre ngüre ötarebtä, bti diandreta timon doboi mikadre, nieba kwetre.

³² Ye erere bkänä, nitre rükä romanobo rikaba käkwe ni iti ngüre ötabtäba käne, bti ni mda nämä krusobtä käin Jesu ken abko ngüre ötabtäba kwetre arato. ³³ Yebti rikaba Jesu ngüre ötöbtä mda angwane, Jesu krütanina, btä okwä rababa, abtä Jesu ngüre ötabtäba ñakare kwetre. ³⁴ Akwa ni rükä iti käkwe Jesu däkäteba bukobti kronante ta. Ye btäräbe däri amne ñö betakaba Jesu kronante ta. ³⁵⁻³⁷ Kukwe ye abko rakakaba kore tikwe tuaba ja okwä jenbti abko erere tita niere, aisete kukwe era erere tita niere. Tita niere munye, ñöbtä ñan angwane Ni Dianinkä Ngöbökwä abko btä kukwe rakadrekä kore abko nämäne tikani kira Ngöbö Kukweibtä abko erere rikaba neme bare krörö Jesubtä:

Niara kroko ötäninbtä ñakare krati ie,

Salmos 34.20

nieta Ngöbö Kukweibtä. Mdakäre abko, nieta krörö:

Buko betadikä niara kronante ta nitre nünanka Jerusalén okwäbti,

Zacarías 12.10

nieta arato Ngöbö Kukweibtä. Ye erere rababa bare Jesubtä ti okwäbti, aisete mun jökrä käkwe kukwe ne mikadre era amne tödekadre Jesubti, abkokäre tita niere munye.

Jesu doboi mikani

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56)

³⁸ Jesu krütäba, yebti José Arimateabo käkwe ja köböi käräba Pilatoye Jesu ngwäkä ngwiankäre doboi mikadre. José ye abko nämäne dikekä siba Jesube, akwa nitre israelita ji dokwäte jürä rababa btä, aisete nämä nekete tiebe Jesukri. José ye mden käkwe ja köböi käräba Pilatoye, ye erere rükabtiba Pilatoye angwane, José rikaba Jesu ngwäkä ngwena doboi mikadre. ³⁹ Erere arato, Nicodemo rükäba blite bati deo Jesube, Nicodemo ara rükäba José Arimateabobe, kä jataba mirra krie ngwäri sribebare mnüne amne kri kädianta aloe sribebare mnüne, ye abko mritani ketetibe kwe abko nämä rä bäne rükäba ngwena kabre, bäsi siä kwä kükü bti kwärä mikadre Jesu ngwäkäbtä, ñan rä rabadre kure abkokäre. ⁴⁰ Angwane José btä Nicodemo käkwe kri ngwäri mnü ye mikäba dän ütiäte kri kädianta lino btä abko te Jesu ngwäkä mriateba kwetre, nitre israelita tä ni doboi mike ñö, ye kwrere nuenba kwetre. ⁴¹ Yebti Jesu müre ketäba krusobtä, ye ken abko nura nämäne nökan kabre angwane, kä ye kanti abko kä muani btin jäkwatate ni doboi mikakrä nämä kwati abko te ni doboi mika ngämi abko nämä yete, ⁴² abko te Jesu doboi mikäba, ñöbtä ñan angwane kä mkä ye abko nämä känime juta Jerusalén yete amne köbö jadükakrä nitre israelitakwe abko jataba nüke angwane, ñan rabadre sribi ye nuene, aisete Jesu doboi mikäba jötrö kä ye kanti.

20

Jesu nükäninta nire

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-6; Lucas 24.1-12)

¹ Yebti köbö kena bämänte dekä, María Magdalabo rikaba dobobti. Kä nämä iko dekä angwane rikaba. Yebti nikani nebe dobobti angwane, jä kri mikani kä mkäbti, ye abko nämäne dianinkä mento, btä okwä namani. ² Angwane nikani betekäta gwäkäre nebeta Simón Pedro kanti amne ti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämä tarere kri ye kanti, käkwe nieba nunye:

¡Ni Dänkien ngwäkä jänikani doboibti mentokwäre amne mikani mdente mda ñan nebe gare jire chi nunye! nieba kwe nunye.

³ Abtä Pedro amne ti rikaba mda Jesu doboi tuen. ⁴ Nun nibu rikaba betekä gwaire, akwa ti rikaba betekä bäri jötrö Pedrokrä, aisete ti rababa käne dobobti. ⁵ Ti rababa dobobti, käkwe ja mikateba timonkwäre, bti tikwe nikraba nguse amne dän te Jesu mrianinte aibe nämä nguse, btä ti okwä rababa, akwa ti ñan rikaba nebe kä mkäte nguse. ⁶ Yebti Simón Pedro rikaba nebe köre ti jiebti angwane, rikaba nebe kä mkäte nguse angwane, dän kukwän te Jesu mrianinte ye aibe kwanba ie. ⁷ Mdakäre abko, dän kukwän mdara jire, te Jesu dokwä mrianinte, ye abko nämä mrianinkä kuin, nämä mikani jenena dän kukwän bäri kri ye bäre mento abko kwanba ie arato. ⁸ Yebti ti rababa käne dobobti abko rikaba nikren kä mkäte nguse arato angwane, kukwe nakaninkä ñö ñö Jesubtä tikwe tuaba jökrä angwane, tikwe tödekäba bti. ⁹ Akwa ye känenkri, Jesu rükadreta nire tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye abko ñan nükani gare metre nun ja töitikaka Jesube ie, aisete nun ñan nämä mika era. Akwa tikwe tuaba angwane, batibe rababa era tikrä, käkwe tödekäba bti. ¹⁰ Yebti nun nibu ja töitikaka Jesube ye rikabata gwä nebeta ja gwiriete.

Jesukwe ja mikani tuadre María Magdalaboye

(Marcos 16.9-11)

¹¹ Angwane María rikabata nebeta dobobti Pedro amne ti jiebti. Abti Pedro amne ti rikabata gwä angwane, María aibe namani müen dobobti. Niara namani müen kore, käkwe

ja mikaninte timonkwäre nikrakäre kä mkäte nguse. ¹² Angwane angele nämane nibu nguse, btä okwä namani. Angeletre ye abko btä dän ngwen bürere jökrä abko nämane tākänintbe nguse. Jesu dokwä nämane, yekri angele nämane iti amne Jesu ngoto, yekri abko angele nämane iti mda abko btä María okwä namani. ¹³ Angwane angeletre ye kākwe niebare Maríaye:

¿Mata dre müaire ti mräkä? niebare kwetre ie.

Angwane María kākwe niebare mda:

Ti Dänkien ngwäkä jänikani tikän amne mikani mdente ñan nebe nūke gare tie, aisete tita müaire ye, niebare kwe angeleye.

¹⁴ Maríakwe niebare kore, ye btäräbe nikrabareta ja trökri kwe angwane, Jesu nämane känime ken, btä okwä namani. Akwa Jesu ara nämane yete abko ñan nükani gare Maríaye.

¹⁵ Akwa Jesukwe niebare ie:

¿Mata dre müaire ti mräkä? ¿Nire känántarita näin makwe? niebare kwe ie.

Akwa ni ye abko nämane nura ngibiare, María namani nütüre, aisete niebare kwe ie:

Ma nikani ti Dänkien ngwäkä ngwena ne ngwane, makwe mikani mdente mda, ye makwe nie tie, ti mräkä, amne ti näin tuenta, niebare kwe ie.

¹⁶ Abtä Jesukwe niebare mda ie:

¡María! niebare kwe ie.

Ye btäräbe María nikwitaninte, kākwe niebare hebreore Jesuye:

¡Rabuni! niebare kwe. (Ye abko “Dirikä tikwe” niebare kwe.)

¹⁷ Angwane Jesukwe niebare mda ie:

Ti ngämi nikenta ti Rün kánti kä känbti, aisete makwe ñan ti ketate, akwa nänta ti mräkätre ja tóitikaka tibe ye kánti amne makwe nie krörö ietre: Ti bike nikenta ti Rün amne mun Rün kánti kä känbti. Erere arato, Ngöbö tikwe amne Ngöbö munkwe, kánti ti bike nikenta, tikwe nini, ye abko makwe nie kore ietre. Abko kore se, niebare Jesukwe Maríaye.

¹⁸ Ye erere bkänä, María nikaninta, namaninta gwi angwane, Dänkien tuani kwe ye tanba kwe nun ja tóitikaka Jesube yeye. Erere arato, Jesukwe blitabare ño ño ben, ye erere nieba jökrä kwe nunye.

Jesukwe ja mikani tuadre nitre ja tóitikaka benye

(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49)

¹⁹ Yebti köbö kena bämánte ye arabe náire nun ja tóitikaka Jesube náma ja úkaninkró gwi, akwa nane nitre israelita ji dokwäte kākwe nun kadre ngite arato abko jürä rababa nunbtä, aisete nun náma ja úkaninkró, ye kánti nunkwe jukwe dikaba jabtí, akwa batibe Jesu rababa gwi amne rababa nūnaninkä nun ja tóitikaka ben ye ngätáite, kākwe nieba nunye:

Kä jáme Ngöböke raba munbtä, nieba kwe nunye.

²⁰ Jesukwe ñākäba kore, ye btäräbe klabo träin kisebtä amne buko träin kronante mikaba tuadre kwe nunye angwane, kä rababata nuäre krübäte nunbtä nun Dänkien tuareta.

²¹ Angwane Jesukwe niebata mda nunye:

Kä jáme Ngöböke raba munbtä. Ti Rün kākwe ti juani ño, ye kwrere ti bike mun juen arato, nieba kwe nunye.

²² Ye btäräbe müre tākäba kwe nunbti, kākwe nieba nunye:

Ngöbö Úai Deme kaen ngäbti munkwe. ²³ Nire nire ngite abko diandrekä btä munkwe niedi ie, ye erere Ngöböke dianinkära btä; akwa nire nire rabadi ngite käreäre munkwe niedi ie, ye abko Ngöböke ñan ngite diandrekä btä, nieba Jesukwe nun ja tóitikaka benye.

Bti Jesukwe kākakaba. ²⁴ Jesu rükabata kena nun ja tóitikaka ben ngätáite, ye náire abko ni iti ja tóitikaka ben kädian náma Tomás abko náma ñakare nunbe yete. Tomás ye mden abko kädian náma “Munkin” abko náma ñakare angwane Jesu rükabata. ²⁵ Yebti Tomás rükabata angwane, nun ja tóitikaka Jesube kākwe nieba ie:

Nunkwe ni Dänkien turi mtare, nunkwe nieba ie.

Akwa Tomás abko kākwe nieba mda nunye:

Tikwe ñan klabo träin tuadre kiseté amne tikwe ñan kise kräkia mikadre klabo träinte, erere arato buko träin kronante, te tikwe ñan kise mikadre, ne ngwane tikwe ñan mun kukwei mikadre era jire chi, nieba kwe nunye.

²⁶ Abti bämán kratí mda nun ja tóitikaka Jesube náma ja úkaninkróta jökrä bämánte angwane, Tomás náma siba yete angwane, nunkwe jukwe dikaba arato, akwa batibe Jesu rababa gwi amne rababa nūnaninkä nun ngätáite, kākwe niebata nunye:

Kä jáme Ngöböke raba munbtä, nieba kwe nunye.

²⁷ Yebti nieba kwe mda Tomásye:

Tomás, kise mike tie nete amne ti kise träin ne mike ñäräre, bti ti krona träin ne te kise krien tie, bti kukwe ñan tä nebe era makrä, ye kwrere makwe ñan nuen mda, kākwe kukwe tibtä ye mika era jae, nieba Jesukwe ie.

²⁸ Angwane Tomákwe ngrateba kri, kákwe nieba Jesuye:

¡Ma abko ti Dánkien tikwe amne Ngöbö tikwe! nieba kwe ie.

²⁹ Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Mata ti tuenta ja okwä jenbti, aisete ti ara abko makwe miri era, kákwe tödiri tibti ñan ñan; akwa nire nire tä ti tuen ñakare akwa tä ti kukwei mike era jae amne tä tödeke tibti, ni yebtä abko kä rabadi bäri nuäre krübäte amne Ngöbökwé ja di biandi ietre, nieba Jesukwe Tomáye.

³⁰ Jesu abko nämáne sribire nun ja töitikaka benbe kä nebtä angwane, Ngöbö di nämá ben ye bá mikakrä abko sribi ñan tuabare nuenba kabre mda kwe nun ja töitikaka ben okwäbti, akwa ye abko tikwe tikaba ñakare jökrä tärä nebtä. ³¹ Akwa munkwe kukwe kuin Jesubtä mikadre era jae amne Ni Dianinkä Ngöbökwé abko Jesu ara amne niara abko Ngöbö Odei, ye abko rabadre era munkrä amne munkwe tödekadre bti, abkokäre tikwe kukwe ne tikani. Mdakäre abko, munkwe tödekadre Jesubti, ye köböire munkwe nünandre kärekäre Ngöböbe, abkokäre tita kukwe ne tike.

21

Nitre ja töitikaka Jesube kákwe gwa gani kabre

¹ Jesukwe ñákäba kore Tomáye. Abti Jesukwe ja mikabata tuadre mda nun ja töitikaka benye ñö okwä kri kädianta Tiberias ye köräbtä. Ñö okwä kri ne arabe kädianta Galilea arato, kánti kukwe rakakaba krörö: ² Simón Pedro nämá Tomábe yete. Tomás ye arabe kädian nämá “Munkin” abko nämá yete. Erere arato, Natanael nünanka juta Canáte kä Galileate amne Zebedeo ngobo nibu, btä nun ja töitikaka Jesube nämá nibu mda yete. ³ Angwane Simón Pedro kákwe nieba nunye:

Ti bike niken gwa gaen, nieba kwe.

Angwane nunkwe nieba Pedroye:

Nun bike niken siba mabe, nieba nunkwe.

Ye erere bkänä, rikaba, rankwaba rute amne rikaba gwa gaen. Akwa ye näire deo kábä rababa ñakare jire gwabtä. ⁴ Abti kä jataba ngwen dekä angwane, batibe Jesu rababa ñö okwä köräbti yete, akwa Jesu ara nämá yete, ye abko ñan rükaba gare nunye. ⁵ Angwane Jesu kákwe nieba nunye:

¿Gwa tärä munkwe ya ti mräkätre? nieba kwe.

Nunkwe nieba ie:

Gwa ñakare nunkwe, nunkwe nieba Jesuye.

⁶ Abtä Jesukwe nieba mda nunye:

Krade kiteta ñöte küde ruenkri rubtä timon yete munkwe angwane, mun kábä rabadi, nieba kwe nunye.

Ye erere nunkwe nuenba angwane, gwa rababa kratibe dikaro kradete, aisete krade ñan rababa näkäita kukwáne nebete rute nunye. ⁷ Angwane ti ja töitikaka Jesube abko Jesu nämáne tarere kri abko kákwe nieba Pedroye:

¡Ni Dánkien ara tä ñö köräbti se! tikwe nieba.

Tikwe nieba kore, ye jaraba Simón Pedroye angwane, jötrö ngwarbe dän kitaba jabtä kwe, bti rankwaba ñöte, rikaba jübenkä nebe Jesu kánti. ⁸ Angwane nun mda mda ja töitikaka Jesube abko rikaba ru ngwena janknu nebe ñö köräbtä. Akwa gwa rababa kabre kradete, ye abko nun rikaba jáke bätärekä bätärekä nebe ñö köräbtä. Nun nämá bá kánime bäsi metro sientö krati näre ñökrä ken, aisete rababa gwa ngwena nebe ñö köräbtä. ⁹ Abti rababa ñö köräbtä jate, rankwaba timon angwane, ñukwä oto nämá bukaninte kwati kwanba nunye. Ñukwä yebti abko gwa nämá mikani krati amne ban nämá mikani arato. ¹⁰ Angwane Jesukwe nieba nunye:

Gwa naka munye, ye ngwen ruäre kukwadre nete, nieba kwe nunye.

¹¹ Angwane jötrö Simón Pedro rikaba rute käin, kä rikaba krade ngwena nebe jate. Gwa rikri be nämá kradete, ye tanba angwane, gwa nämá sientö krati bti gre ketebu bti krä jätäbti krämä (153) kradete. Gwa nämá kabre kore, akwa krade rötateba ñakare. ¹² Yebti Jesukwe nieba mda nun ja töitikaka benye:

Mun jakwe mröre, nieba kwe.

Ye erere nun rikaba, akwa Jesu abko ni Dánkien ara abko rababa gare nunye, aisete Jesu abko nire ye abko ja ñan rükaba töre nunye ngwentari ie. ¹³ Yebti Jesukwe krötäba nun ken, kákwe ban amne gwa dianba kisete, bti bianba kwe nunye kwetadre. ¹⁴ Ne ngwane abko Ngöbökwé Jesu mikaninta nire, yebti Jesukwe ja mikaba tuare bämäkäre nun ja töitikaka benye.

Jesukwe blitabare Simón Pedrobe

¹⁵ Nunkwe mröba ünän jökrä angwane, Jesukwe nieba Simón Pedroye:

Simón, Jonás ngobo, ¿mata ti tarere bäri ni mda mda noko ngwä ya? nieba kwe ie.

Angwane Pedrokwe nieba mda ie:

Jän, ti Dänkien. Ma tare kri tikwe ye garera mae, nieba kwe Jesuye.

Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Nitre tödekaka tibti tä obeja ngäbäli kwrere, ye makwe buka, nieba kwe Pedroye.

¹⁶ Yebti Jesukwe niebata bobuta ie:

Simón, Jonás ngobo, ¿mata ti tarere era metre ya? nieba kwe ie.

Angwane Pedrokwe niebata Jesuye:

Jän, ti Dänkien. Ma tare kri tikwe, ye garera kuin mae, nieba kwe ie.

Angwane Jesukwe nieba mda ie:

Nitre tödekaka tibti tä obeja kwrere, ye makwe ngibia, nieba kwe ie.

¹⁷ Yebti bämäkäre Jesukwe niebata mda Pedroye:

Simón, Jonás ngobo, ¿mata ti tarere era metre ya? nieba kwe ie.

Jesukwe kukwe arabe ngwiantariba bämä jire ie, abtä moto rababa ulire, käkwe nieba Jesuye:

Ti Dänkien, kukwe gare jökrä mae, aisete ma tare kri tikwe, ye gare kuin mae, nieba kwe ie.

Abtä Jesukwe nieba mda ie:

Nitre tödekaka tibti tä obeja kwrere, ye makwe buka, nieba kwe ie.

¹⁸ Yebti Jesukwe nieba mda ie:

Ti bike kukwe era erere niere krörö mae: Ma nämane bati angwane, ma nämane ja dätere, bti ma tö nämane nebe rikai mdente erere, kánti ma nämane niken. Akwa ma rabara unbre angwane, makwe ja küde aibe ngökadite amne ni mdakwe dän kitadi mabtä amne, ma ñan tö näin abko kánti ma jänain, nieba Jesukwe Pedroye.

¹⁹ Jesukwe nieba kore Pedroye, ye abko Pedro krütadi ño krusobtä abko Jesu tö rababa niei biare ie, abkokäre nieba kore kwe ie. Erere arato, Pedro krütadre, yebti abko Ngöbö rabadre käikitaninkä kri abko Jesukwe mikaba gare ie, käkwe nieba kore ie. Yebti Jesukwe nieba mda Pedroye:

¿Makwe dikaka janknu ti jiebtí, ie ti tö! nieba kwe ie.

²⁰ Jesu amne Pedro nämä dikekä ñö köräbäre, ye btäräbe Pedrokwe nikrabata ja jiebtí angwane, ti ne mden Jesu nämä tarere, ye rükaba niaratre jiebtí abko btä Pedro okwä rababa. Ti nämä tákänintbe kánime Jesu ken mröre mrä Jesube Pascua näire angwane, tikwe nieba Jesuye: ¿Ti Dänkien, nirekwe ma kitadi ngise ma rüeye müre ketadre? tikwe nieba Jesuye abko rükaba Jesu amne Pedro jiebtí. ²¹ Ti ne mden abko rikaba tuen Pedroye angwane, Pedrokwe nieba Jesuye:

¿Ti Dänkien, niara sebtä abko dre rakadikä? nieba kwe Jesuye.

²² Abtä Jesukwe nieba Pedroye:

Ti tö rabadre ni se mikai nüne janknu angwane, tädre nire angwane ti jatadreta kä nebtä, aisete ye ñan rabadre ütiäte makrä. Akwa ma abko käkwe dikaka janknu ti jiebtí, nieba kwe ie.

²³ Jesukwe nieba kore Pedroye, yebtä abko ti ñan krütadre jire abko ja mräkätre ruäre tödekaka Jesubti kä rababa niere jae kwärikwäri. Akwa Jesukwe ñan nieba kore, akwa nieba krörö kwe: “Ti tö rabadre ni se mikai nüne janknu angwane, tädre nire angwane ti jatadreta kä nebtä, ye ñan rabadre ütiäte makrä,” nieba Jesukwe. ²⁴ Ti abko btä Jesukwe blitaba Pedrobe abko käta tärä ne tike amne, tikwe kukwe tuaba Jesubtä ja okwä jenbti erere tita niere metre, aisete kukwe ne abko era metre erere abko gare nie. ²⁵ Jesu nämane sribire kä nebtä angwane, sribi kri namani bare kabre mda ie, aisete kukwe ye tikadre jökrä ja täritäri täräbtä angwane, tärä ye käi rabadre ñakare kä nebtä, raba ruen tie. Abko kukwe nakaninkä kore Jesubtä. Abko kore se. Ne ngörä.

Sribi Nitre Jesu Kukwei Ngwianka Kōbōire Los Hechos de los Apóstoles

Tärä ne abko Lucakwe tikani ni kädian nämane Teófilo ye ara kräke. Tärä tikani käne kräke abko Kukwei Kuin Jesubtä Tikani Lucakwe. Ye mden kisete, ni tärä ne tikaka abko Lucas ara tä gare nie. Niarakwe tärä Lucas tikani käne, abti tärä Hechos ne tikani kwe. Jesu abko nikaninta kä käinbti, yehti Jesukwe sribi nuenbare ño ño Ngöbö Üai kōbōire kä nebtä nitre Jesu kukwei ngwiankabtı abko Lucas tä mike gare tärä nebtä. Kukwe ne tä tikani krörö Hechos 1.8 yehtä: “Mun rabadi dite, kä näin kukwe kuin tibtä ye niere juta Jerusalente amne kä Judeate amne kä Samariate. Erere arato, mun näin kukwe kuin ye niere kä jökräbti temen” abko tä tikani. Bäre käne Ngöbökwē sribibare ño ño Pedro kōbōire Jerusalente, Judeate amne Samariate abko Hechos tä niere. Yehti Pablo abko käkwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare kä jökräbti temen abko Lucas käkwe mikani gare. Tärä nebtä abko, Jesukristo abko ni Diantarikä ni jökrä kräke abko Lucas tä mike gare.

Lucas abko ni kräkä bianka. Pablo nikani kukwe kuin Jesubtä mike gare abko ben Lucas nikani bäre bäre arato. Ye mden kisete, Ngöbökwē sribibare ño ño Pablo kōbōire abko Lucakwe tuani ja okwä jenbti abko erere tikani täräbtä kwe.

KUKWE NAKANINKÄ KÄNEKÄNE JESU KUKWEI NGWIANKABTÄ (1.1-26)

Jesu nikaninta kä käinbti

¹⁻² Ti mräkä Teófilo, tikwe tärä tikani käne mae, yehtä tikwe tikaba krörö: Ngöbö ngämi niken Jesu ngwenante kä käinbti känenkri Jesu nikani sribire kena angwane, dre dre nuenbare kwe amne dre dre diribare kwe abko tikwe tikani käne täräbtä makrä. Erere arato, ni dianinkä kwe ja kukwei ngwianka, ye abko käkwe dre dre nuendre abko niebare kwe ietre Ngöbö Üai Deme kōbōire abko tikwe tikani käne täräbtä makrä. ³ Jesu krütani, yehti nukaninta nire. Ne abko niara nukaninta nire bkänä rabadre gare metre, abkokäre ja mikani tuadre bäre bäre kōbö gre ketebu kwe niara kukwei ngwianka yeye. Angwane Ngöböta gobrane ño ni kwe ngätäite, abkobtä blitabare kwe bentre. ⁴ Angwane bati Jesu nämane bentre angwane, niebare krörö kwe ietre:

Ngöbö ti Rün käkwe ja Üai Deme kōböi mikani munye, btä tikwe blitaba munbe, ye munkwe ngibia Jerusalente. Munkwe ñan kä mikaka jire Jerusalente abko tita niere munye, ⁵ ñobtä ñan angwane Juankwe ni ngökani ño aibe te ni mikakäre jenenä Ngöbökrä, akwa Ngöbökwē ja Üai Deme juandi nünakäre munbtä, aisetē munkwe ngibia Jerusalén yete. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti

⁶ Yehti nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe niebare mda Jesuye:

Dänkien, ¿rei nämane kira nun ngätäite nete, ye kwrere ma bike gobrane nun israelita ngätäite nete ya? niebare kwetre Jesuye.

⁷ Jesukwe niebare mda ietre:

Ti rabadre gobrane ñongwane amne kōbö mdente, ye abko ti Rün käta ükete au tikrä amne, ye ñan rabadre gare munye. ⁸ Akwa kukwe krörökrörö abko rabadre gare munye: Ngöbö Üai Deme rükadi nüne munbtä, käkwe ja di biandi munye angwane, mun rabadi dite, kä näin kukwe kuin tibtä ye niere juta Jerusalente amne kä Judeate amne kä Samariate. Erere arato, mun näin kukwe kuin ye niere kä jökräbti temen, ye abko rabadre gare käne munye. Abko kore se, niebare Jesukwe ietre.

⁹ Jesukwe blitabare ünän kore bentre angwane, niaratre okwä nämane Jesubtä. Ye btäräbe Ngöbökwē Jesu kaninkä käin, nikani ngwena müte ta käin amne nianinkäbe niaratre okwäte, nin jatabareta mda ietre.

¹⁰ Jesu namani niken kä käinbti, ye abko nikani nenkä ño niaratre okwäbti abko jiebti okwä nämane kwekbe. Ye btäräbe ni btä dän ngwen bürere namanina nünaninkä nibu niaratre ken, ¹¹ käkwe niebare ietre:

Mun Galileabo, okwäbti Ngöbö niki Jesu ngwenante kä käinbti abko jiebti mun okwäta. ¿Se ñobtä mun okwäta jiebti? Jesu ye mden Ngöbö niki ngwenante kä käinbti mtare, ye kwrere jatadita bobuta, niebare kwe ietre.

Matías dianinkä sribikäre Jesu kukwei ngwianka

¹² Kä ye ngwane abko, nitre Jesu kukwei ngwianka nämane Ngitio Olibobti, nikaninta Jerusalén. Ji Ngitio Olibo nebebe Jerusalén ye abko bäsi kilometro krati, kanti nikaninta.

¹³ Nikani nementa jutate angwane, ju käin ninkri, kánti nämamentre nüne, ye kánti nikani nebeta. Ye kánti Pedro, Juan, Santiago btä Andrés; Felipe btä Tomás; Bartolomé btä Mateo; Alfeo ngobo Santiago btä Simón (ne arabe kä Zelote) amne Santiago mda ngobo Judas abko nämane arato. ¹⁴ Ye kánti, meri ruäre, ben nämane ja ükekrö käre blitakäre Ngöböbe amne, Jesu meye María amne Jesu etbakantre, ben nämane blite Ngöböbe arato.

¹⁵ Kä ye ngwane abko batira jire ni tödekaka Jesubti nämane ja ükaninkrö bäsi gre keta ti jire, ye ngätäite Pedro namani nünaninkä, käkwe niebare:

¹⁶ Ja mräkä, Judas nikani Jesu rüe jie ngwena Jesu kaen ngite, ye abko Ngöbö Üai Deme köböire nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä jrei Davikwe. Ye rabadre bare, mden erere namanina bare mtare. ¹⁷ Judas abko nämane nibe ketetibe amne nämane sribire nibe gwaire, niebare Pedrokwe.

¹⁸ (Akwa Judas ye mden abko käkwe kukwe nuenbare käme Jesu rüere, ye abko ütiä biani ie. Mdenbti kä kökani kwe jakrä. Abti kä ye kánti, niara nikani ngitiekä dokwäre temen amne büle ngetrani angwane, ngänkrä nakwani jökrä künken. ¹⁹ Ye abko, nitre nünanka Jerusalén käkwe gani angwane, kä ye kädiani Acéldama kwetre. Ye abko “Kä Därire” nieta niaratre kukwe arameore.)

²⁰ Pedrokwe niebare:

Kukwe rakadrekä kore, ye mden abko nämane tikani krörö Davikwe tärä Salmobtä: Ju niarake, kánti kä raba kaibe ngwarbe jökrä amne, ni mda ñan raba nüne jire niara täte. *Salmos 69.25*

Erere arato, kukwe nebtä Davikwe kukwe tikani mda abko krörö:

Sribi kwe abko raba ni mda kisete, tikani kore kira Davikwe.

Salmos 109.8

²¹ Ne aisete, ni Dänkien Jesu nämane nüne ni ngätäite nete angwane, ni ruäre tä näin siba nibe, ne käre nämane näin ketetibe nibe ²² kena angwane Juankwe Jesu ngökani ñöte abti kä nükebe Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti. Nitre tä näin kore nibe, ye ngätäite nikwe ni diandrekä iti sribikäre jabe Judas täte, Jesu nukaninta nire kädriekäre gwaire nibe abko rabadre kuin. Abko kore se, niebare Pedrokwe ietre.

²³ Ye erere bkänä, ni mikani nibu jite kwetre diandrekä mikakäre sribire abko nere: Ni iti abko kädian nämane José, arabe kädian nämane Barsabás amne arabe kädian nämane Justo arato. Amne ni mda abko kädian nämane Matías mikani kwetre jite arato. ²⁴⁻²⁵ Nebti blitabare krörö kwetre Ngöböbe: Ni Dänkien Jesu, Judas Iscariote käkwe ja mikani ngite, kánti sribi kwe namani ie amne, Ngöbökwé üai juani mdente, ye kánti nikani. Mtare nire rabadre ma kukwei ngwianka Judas täte, ye abko makwe mika gare nunye, ñöbtä ñan angwane ni moto ño gare kuin jökrä mae, aisete nitre nibu ngätäite, nire rabadre abko makwe mika gare nunye, niebare kwetre Ngöböbe. ²⁶ Yebti nire rabadre sribire abko Ngöbökwé mikadre gare ietre, abkokäre jä kitani kwetre* gakäre angwane, jä yebti abko Ngöbökwé Matías mikani jite. Ye ngwane mentokwäre, Matías namani Jesu kukwei ngwianka siba ni ni jätäbti iti yebe.

KUKWE KUIN JESUBTÄ NIEBARE JUTA JERUSALÉNTE (2.1–8.3)

2

Ngöbö Üai Deme nükani

¹ Bieta kädian nämane Pentecostés* ye abko köböi nukaninta angwane, nitre tödekaka Jesubti nämane ja ükaninkrö jökrä ja kánti. ² Te batibe müreta kite mate bäri ribi krübäte ngöta neme, ye kwrere jire kä ngö jatani kä käinbti timonkwäre abko ngö nükani mate gwita temen niaratre nämane täkänintbe jökrä ye kánti. ³ Angwane jändrän bä namani ñukwä jutra kwrere niatebare abko nikani mate jene jene ni itire itire btä gwita temen. ⁴ Ye btäräbe Ngöbö Üai Deme namani täte jökrä btäre. Angwane ni kukwei jenena bätäkä ngwarbe btä ja töitikani ñakare kwetre abko erere bti namanintre blite, Ngöbö Üai namani kukwe tike ño, ye kwrere namani blite jökrä.

⁵ Kä ye ngwane abko nitre israelita nünanka kä jökräbti temen kä nämane Ngöbö mike ütiäte abko nämane nünentbe Jerusalénte Ngöbö käikitakäre Pentecostés näire. ⁶ Angwane nitre tödekaka Jesubti namani blite bätäkä ngwarbe, kukwe ye jarabare nitre israelitaye angwane, dre namani nakenkä ñan namani nüke gare ietre, käkwe ja ükaninkrö kwati ni kukwei nuakäre, ñöbtä ñan angwane nitre nämane yete, ye kukwe ño ño abko erere nitre

* 1:26 jä kitani kwetre. Proverbios 16.33 yebtä ñäke.

* 2:1 Pentecostés. Bieta Pentecostés, ye näire nitre israelita nämane kuin niere Ngöböbe nura ngwä kenabtä. Levítico 23.15-21, yebtä ñäke.

tödekaka Jesubti namani blite. ⁷ Yebtä abko, ni jökrä käkwe ja ngwiani nikenkä amne tõi ñan namani krütare jökrä, kä namani niere krörö jae kwärükwäri:

¡Nitre noko abko ñan Galileabo jökrä ya, ⁸ amarebti nibitre blite ni kwrere amne kukwe nibi nuke gare nie se! ⁹ Nita nete ne abko, Partobo, Medobo, ni Elambo, ni Mesopotamiabo, ni Judeabo, ni Capadociabo, ni Pontobo tä nete. Erere arato, ni nünanka käkä Asiate tä nete. ¹⁰ Mdakäre abko, ni Frigiabo, Panfliabo amne ni Egiptobo tä nete amne, ni nünanka kä Libiate juta Cirene ken tä nete. Erere arato, ni nünanka juta Romate tä siba nete abko ¹¹ ruäre därebare ni israelitakri, akwa ruäre abko käkwe Ngöbö nitre israelitakwe kani ngäbti Ngöbö jen kwe kwrere, köböire namani nekete jakri nitre israelitabe abko tä nete. Erere arato, ni nünanka kä butubti Cretate amne, ni kä Arabiabo tä nete. ¿Se ño abko sribi kri nuenbare Ngöbökwä, btä nibitre blite ni jökrä kukwere se? ni jökrä namani niere kore jae kwärükwäri.

¹² Yebtä abko, ni jökrä ñan tõi namani krütare amne töbikadre ño mda kwetre ñan namani nuke gare ietre, kä namani niere jae kwärükwäri:

¿Dreta nakenkä nete amarebti ni jökrä nibi blite bätäkä ngwarbe kore se? namanintre niere mda.

¹³ Akwa ni ruäre abko nämane nitre tödekaka Jesubti mike yakrä, kä namani niere:

¡A, ngwarbe nibitre dröbare jökrä, aiseite tätre kore se! namanintre niere.

Pedro käkwe blitabare Jesubtä

¹⁴ Ye btäräbe nitre ni jätäbti iti Jesu kukwei ngwianka mda mda, ben Pedro namani nünaninkä krö, käkwe ñäkäbare jume ja dibti krörö:

Ti mräkä israelita amne ni mda mda tä nüne Jerusalen nete abko ie dre dre tä nakenkä rabadre gare, aiseite ti bike kukwe niere, neye olo ketete kuin munkwe: ¹⁵ Nitre ne tä dröbare mun nibi nütüre btä, akwa ye kwrere ñakare, ñöbtä ñan angwane ñänä okwä krä ökäñbe krire dekä. Se ño abko rabadre dröbare jökrä, aiseite niaratre ñan tä dröbare. ¹⁶ Akwa kukwe ne tä nakenkä nete mtare, abkötä Ngöbö kukwei niekä Joel käkwe tikani krörö:

¹⁷ Ngöböta niere krörö munye:

Kä mrä angwane, ni nünanka kä ketareketare te kwärükwärä, btä tikwe ja Üai Deme mikadi täte.

Ne aiseite mun ngäbriänkä merire, brare käkwe ti kukwei niedi amne, ni brare bati bati abko ie jändrän tikwe rabadi tuen köböire kwrere.

Amne ni unbre abko tikwe mikadi köböire jändrän tikwebtä arato.

¹⁸ Erere arato, ni merire, brare sribikä tikrä, yebtä tikwe ja Üai mikadi täte angwane, niaratre käkwe ti kukwei niedi arato.

¹⁹ Mdakäre abko, kä kämbti, kä temenbtä abko tikwe sribi kri ñan tuabare mikadi tuadre amne, jändrän btä ni tõi ñan krütai abko tikwe nuendi okwäbti abko krörö:

Däri rabadi tuen, ñukwä jutra rabadi tuen kri amne ngübü rabadi tuen krikri krübäte.

²⁰ Erere arato, ñänä gididate iko jökrä. Sö abko bä rabadi därire jökrä.

Ne abko, ni Dänkien köböi bä nuäre ütiäte kri abko känenkri kukwe rakadikä kore.

²¹ Akwa nire nire käkwe ja di kärädre ni Dänkienye rabakäre dianintari, ni ye abko Ngöbökwä dianditari, nieta kore Ngöbökwä

Joel 2.28-32

abko tikani Joelikwe, niebare Pedrokwe.

²² Yebti Pedrokwe niebareta mda:

Mun israelita, ie ti bike kukwe niere, aiseite olo ketete kuin ti kukweie munkwe: Jesu Nazarebo abko ni brare juani Ngöbökwä rabadre era munkrä, abkokäre Ngöbökwä ja di biani ie sribi kri ñan tuabare nuenkäre bätäkä ngwarbe mun ngätäite. Niarakwe sribibare kore abko garera kuin munye. ²³ Ni ye abko, kräke kukwe nämane ükaninte Ngöbökwä, aiseite erere nikani nakenkä krörö btä: Ni iti käkwe kitani ngite mun kisete, bti ni moto kämekäme käkwe mun die mikani kämike krusöbtä. ²⁴ Akwa Ngöbö ara jire käkwe mikaninta nire, ñöbtä ñan angwane gata ñan rabadre niara ganaine janknu jire chi. ²⁵ Ngöbökwä niara mikadita nire, yebtä abko jrei Davikwe tarä tikani krörö kira:

Ti nämane ti Dänkien tuen käre ja ken tibe.

Niara tä ti ken ti küde ruenkri ti die mikakäre, aiseite tikwe ñan kä jürä ngwiandre jire jabtä.

²⁶ Ne aiseite kä juto tibtä amne kä nuäre tibtä Ngöbö käikitakakäre.

Mdakäre abko, ti krüte angwane, Ngöbökwä ti ngätä ngibiadi kuin, yehti tita tödeke, ²⁷ ñöbtä ñan angwane ti krüte angwane, makwe ñan ti ngätä tuadimetre ni krütani ngätäite dobote Ngöbö.

Erere arato, ni Deme makwe, ye makwe ñan ngwäkä tuadimetre ngütekä.

²⁸ Amne ji mdenbti ti rikadre nünakäre kärekäre mabe, ye abko makwe mikani gare tie, aiseite ti rabadita ma ngwäreki amne makwe kä mikadita nuäre tibtä ma tuareta.

Salmos 16.8-11

Ne abko Davikwe tikani kore Jesubtä.

²⁹ Ja mräkäre, ti bike kukwe era metre niere krörö munye, ye ie olo ketete munkwe: Ni mräkä kira David käkwe kukwe tikani, David ye abko krütani, doboi mikani, amne ngwäkä ngütaninkä amne doboi tä kä ne kánti Jerusalén nete. ³⁰ Akwa David abko ni Ngöbö kukwei niekä, aiseite ni iti niara mräkäkri abko Ngöbökwé mikadi gobrane niara täte, ye nämane gare ie, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé köböi mikani ie. ³¹ Ne mden kisete, Ni Dianinkä Ngöbökwé ye abko rükadreta nire amne ñan gütadrekä abko Ngöbökwé mikanina gare ie käne. ³² Mden erere, mtare Ngöbökwé Jesu mikaninta nire. Jesu mikaninta nire, ye mden abko nunkwe tuaba ja okwä jenbti amne nunta niekäre metre mtare. ³³ Ngöbökwé mikaninta nire, abti Ngöbökwé mikani ütiäte kri, käkwe mikani tákänintbe ja küde ruenkri angwane, ja di kri mikani niara kisete kä käinbti kwe. Bti Ngöbö Üai Deme köböi mikani kwe nunye, ye abko Ngöbökwé biani ie arato amne, niara abko käkwe mikaba nüne täte nunbtä. Ye mden munkwe turi mtare amne munkwe kukwe nuri arato ye. ³⁴ Ye abko, David tukwe ñan nämane blite jabtä gare nie, ñobtä ñan angwane niara doboi tä Jerusalén nete, amne Ngöbö ñan nikani niara ngwena kä käinbti, akwa David arabe käkwe kukwe tikani krörö: Ti Dänkien Ngöbökwé niebare ti Dänkienye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kánti jakwe täke nete.

³⁵ Ye kánti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni. *Salmos 110.1*
Ye abko namani tikani kore Davikwe, akwa tikani ñakare kwe jabtä amne, Jesu Ni Dianinkä Ngöbökwé abko btä tärä tikani kwe.

³⁶ Ne aiseite, mun israelita, ie kukwe era metre rabadre gare abko erere ti bike niere: Jesu juani müre ketadre krusobtä munkwe, Jesu ye mden abko Ngöbökwé mikani Dänkien amne mikani ni Dianinkä kwrere kwe arato. Ne abko raba gare munye kore. Abko kore se, niebare Pedrokwe ietre.

³⁷ Pedrokwe blitabare nitre kwati olote kore, ye abko matani tare motobtä amne, ja namani ruen ngite krübäte Ngöbö ngwäreki ietre, käkwe kukwe ngwianintari krörö Pedroye amne Jesu kukwei ngwianka mda mdaye:

Ja mräkä, mtare nunkwe dre nuendre niere nunye, niebare kwetre.

³⁸ Abtä Pedrokwe niebare mda ietre:

Munkwe kukwe nuenbare käme Ngöbö rüere, ye kite temen jökrä, bti munkwe tödeka Jesubti. Yehti mun jata ja mike ngökare ñöte Jesukristo käbti. Angwane munkwe ja mikani ngite, ye Ngöbökwé diandikä jökrä munbtä, käkwe ja Üai Deme mikadi nüne munbtä arato, ³⁹ ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja Üai Deme köböi mikani, ye abko munkrä amne mun ngäbriänkärä, erere arato ni kä jökräbti kärädre ni Dänkienkwe ye kräke, niebare Pedrokwe ietre.

⁴⁰ Pedrokwe blitabare kore angwane, kukwe mda mda ribebare bäri mda kwe ietre, niaratre töi diankrä amne mikakrä mokre abko krörö:

Ngöbökwé ñan mun mikadre ja tare nike nitre kukwe kämekäme nuenkä ben gwaire, abkokäre mun rabadre dianintari Ngöbö diebti abko tita ribere munye, niebare kwe ietre.

⁴¹ Ye kwrere bkänä, kukwe diribare Pedrokwe, ye ni kwati käkwe kani ngäbti amne ngökani ñöte Jesu käbti. Köbö ye näire abko, ni mda mda namani tödeke Jesubti abko namani mili krämä jire (3,000) abko namani ja gete nitre tödekaka Jesubti yebe.

Nitre tödekaka Jesubti nämane nüne krörö jabe kwärikwäri

⁴² Angwane kukwe diribare nitre Jesu kukwei ngwiankakwe, yehtä niaratre namani ja kite köbö kwatirekwatire amne namanintre jändrän jakwe dräire jabti kwärikwäri. Erere arato, namanintre ja ükekrö ju kwatirekwatire te mröre gwaire Jesu ngatani ngwiankäreta töre jae amne blitakäre Ngöböbe. ⁴³ Nitre Jesu kukwei ngwianka namani sribi kri nuene amne, sribi ñan tuabare namani nuene ni kwati okwäbti Jesu di namani bentre bä mikakäre. Yehtä abko, ni jökrä ñan töi namani krütare jökrä. ⁴⁴ Angwane nitre tödekaka Jesubti abko töi namani ketetibe jökrä, kä namani jändrän jakwe jakwe dräire jabti kwärikwäri ni tödekaka Jesubti bobre bobre die mikakäre. ⁴⁵ Erere arato, namanintre kä jakwe amne jändrän jakwe rürümoine, bti ni bobre bobre, ie ngwian biandre nuäi nuäi, ye näre nikanintre bien ni itire itire ie. ⁴⁶ Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe te namanintre ja ükekrö köbö kwatirekwatire amne, ju kwatirekwatire te mrö dräi namani angwane, kä namani neme nuäre btätre mröre ketetibe ja moto jämenbti. ⁴⁷ Angwane namanintre Ngöbö käikitekä amne, ni jökrä namanintre mike ütiäte. Mdakäre abko, köbö kwatirekwatire, nire nire namani neme dianintari abko ni Dänkien Jesu namani mike ketetibe nitre tödekaka niarabtibe.

3

Pedrokwe ni ngüre bren mikaninta kuinta

¹ Abti bati, kā mikani blitakrä Ngöböbe ñänä okwä krämä näre dere, ye ngwane Pedro amne Juan nikani mda ju blitakrä Ngöböbe ye kanti blitakäre Ngöböbe. ² Angwane ju blitakrä Ngöböbe, ye kanti jukwe nämane kwati abko kädian nämane Jukwe Bä Nuäre. Jukwe ye kanti abko, ni därebare ngüre bren nämane iti. Ni ye abko käre jänämene niken köbö kwatirekwatire nebe yete ngwian käräkäre nitre nämane niken yete yeye abko erere ni ngüre bren nämane yete. ³ Angwane Pedro jatanina nemente jukwete ta Juanbe, rikakäre ju blitakrä Ngöböbe ye kanti angwane, ni ngüre bren ye okwä namani btätre, kākwe ngwian kārābare ietre jakrä. ⁴ Abtä Pedro amne Juan okwä namani kwekbe ni yebtä, bti Pedrokwe niebare ie:

Nun mike ñäräre, niebare kwe ie.

⁵ Angwane niaratrekwe ngwian biandi ie namani nütüre, kākwe okwä ketaninte kwekbe btä bkänä. ⁶ Akwa Pedro abko kākwe niebare krörö mda ie:

Ngwian amne oro ñakare jire chi tikwe biandre mae, akwa jändranta tikwe, erere ti biki bien mae: Jesukristo Nazarebo ye kanti näin krö, nän dikekä, niebare kwe ie.

⁷ Pedrokwe ñäkābare kore ie, ye btärābe kani küde ruenkribti kwe, kākwe ganinkrö krö. Ye btärābe ni ye ngüre namaninta dite jökrä ie se kwrere. ⁸ Angwane ni ngüre bren ye kākwe ja tākāninte kainta, nūkaninbe dikekä krö amne nikani dikekä kwärākwarä. Bti nikani siba Pedrobe amne Juanbe ju blitakrä Ngöböbe ye kanti, akwa nikani angwane, nikani ja tākete kaintabe nekwäre sekwäre Ngöbö kākikarekäre kwärä. ⁹ Namani ja tākete kwärākwarä Ngöbö kākikarekäre, ye ni jökrä kākwe tuani angwane, ¹⁰ tōi ñan namani krütare btä, ñobtä ñan angwane ni nämane tākāninbe ngwian kārere Jukwe Bä Nuärebtä nämane tuen amarebti niara ara nämane näin dikekä aisetē.

Pedrokwe blitabare Jesubtä

¹¹ Ni ngüre bren namaninta quinta, ye namani Pedro amne Juan gibiekä ñakare angwane, ni kwati ñan tōi namani krütare. Angwane ni namaninta quinta nämane Pedro amne Juanbe ju blitakrä Ngöböbe bäre jukä kädian nämane Jukä Salomónkwe, ye kanti ni jökrä nikani betekä ni ye tuakäre. ¹² Ni nämane ja üekrö kwati dikaro, ye jatabare Pedroye, abtä nitre ye ie Pedrokwe niebare:

Mun israelita, ¿ye ñobtä abko mun ñan tōi nibi krütare kore yere? ¿Ñobtä mun okwä nibi jökrä kore nunbtä? ¿Nunkwe ni ne mirita quinta ja di jenbti o nun köböire nibi dikekāta, munta nütüre nunbtä ya? Mdakäre abko, ¿nunta nüne bäri deme amne bäri metre Ngöbö ngwäreki, aisetē nun di nibi niara mikakrä quinta, munta nütüre ya, amarebti mun okwä nibi kore nunbtä yere? ¹³ Ngöbö mikani ütiāte Abrahamkwe, Isaakwe, Jacobokwe amne ni mräkä kira kirakwe, Ngöbö ye mden abko kākwe sribikä jakwe Jesu mikani bäri ütiāte ja ngwäreki. Jesu ye mden munkwe biani müre ketadre Pilatoye. Pilato tö rababa tikaiteta, akwa munkwe trö kwitani ie. ¹⁴ Akwa ni Deme amne Metre ne ñan tikadrete, mun rababa niere Pilatoye amne, ni ni kāmikaka abko tikadrete mun rababa niere kore ie. ¹⁵ Ni ni mikaka nüne ne abko munkwe müre ketani kore, akwa Ngöbökwē mikaba nüketa nire. Niara nūkaninta nire abko nunkwe tuaba ja okwä jenbti, aisetē nunta niere. ¹⁶ Ni ngüre bren ne abko gare munye. Ye abko kākwe tödekanı kwatibe Jesubti, mden köböire ngüre nibita dite jökrä ie. Niarakwe ja tōi miri kwatibe Jesubtä angwane, Jesukwe niara die miri tödeke jabtı, mden köböire nibita quinta täte jökrä, nibi tuen munye ye kwrere.

¹⁷ Ja mräkä, mun amne nitre ji dokwäte mun ngätāite kākwe Jesu müre ketani angwane, mun nämane dre nuene metre ñan nämane gare munye. ¹⁸ Akwa Ni Dianinkä jen jakrä Ngöbökwē abko kākwe ja tare nikadre amne kāmikadre, niebare Ngöbökwē ja kukwei niekä kirakira köböire, mden erere Ngöbökwē mikani neme bare. ¹⁹ Munkwe kukwe nuenba kore, yebtä mun moto raba ulire amne munkwe tödeka Ngöböbti, Ngöbökwē mun ngite ye diandrekä jire jökrä mento nunbtä amne, kä rabadi nuäre nunbtä amne mun moto rabadi jāme Ngöbö ngwäreki abkokäre. ²⁰ Angwane Jesu Ni Dianinkä kira Ngöbökwē munkrä, Ngöbökwē juandre munkrä, abkokäre munkwe kadre ngäbti. ²¹ Akwa gwängware abko, Jesukristo rabadre nüne kä kaintı, ñobtä ñan angwane Ngöbö ngāmi jändrān jökrä üketeta kuin amne miketa kuin, ye känenkri Jesu ñan rükadreta, ni Ngöbö kukwei niekä deme kirakira kākwe niebare ye kwrere. ²² Yebtä abko, Moiskewe niebare krörö Jesubtä: Ni Ngöbö kukwei niekä ti kwrere abko Ngöbökwē diandikä iti mun ngätāite blitakäre jakrä munbe.

Ni ye kākwe dre niedi, ye erere munkwe kukwei mika täte jökrä, ²³ ñobtä ñan angwane ni Ngöbö kukwei niekä, ye nire nire kākwe ñan kukwei mikadre täte, ye erere abko munkwe kāmikadre diankakäre ja ngätāite, *Deuteronomio 18.15,18,19* niebare kore Moiskewe.

²⁴ Ye abko, kukwe nakaninkä ño Jesubtä kä ne näire, ye rakadrekä abko nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira Samuel näire mentokwäre kākwe niebare jökrä. ²⁵ Amne Ngöbökwē

kukwe úkaninte ni Dianinkä kwe juandre abko niebare kwe nitre niara kukwei niekä köböire. Erere arato, Ngöbökwé kukwe úkaninte mun mräkä kirakirabe, ye abko rababa bare kä ne näire munkrä, ñobtä ñan angwane kukwe niebare Ngöbökwé Abrahamye, ye abko rababa bare kä ne näire abko krörö:

Ma mräkä köböire ni kä jökräbti temen kä nebtä, ie tikwe ja di biandi, *Génesis 12.3; 22.18*

Ma mräkä köböire ni kä jökräbti temen kä nebtä, ie tikwe ja di biandi, *Génesis 12.3; 22.18*

Ma mräkä köböire ni kä jökräbti temen kä nebtä, ie tikwe ja di biandi, *Génesis 12.3; 22.18*

Ma mräkä köböire ni kä jökräbti temen kä nebtä, ie tikwe ja di biandi, *Génesis 12.3; 22.18*

Ma mräkä köböire ni kä jökräbti temen kä nebtä, ie tikwe ja di biandi, *Génesis 12.3; 22.18*

4

Pedro btä Juan kákwe blitabare Sanedrin ngwärecri

¹ Pedro amne Juan nämane blite kore ni kwatibe angwane, batibe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nükani mda guardia ju blitakrä Ngöböbete dänkien amne nitre saduseo ruäre nükani arato. ² Niaratre abko namani romon, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé Jesu mikaninta nire ne abko kákwe ni krütanikrütani mikadreta nüne arato hä mikani abko Pedro amne Juan namani dirire. ³ Abtä Pedro amne Juan kani ngite kwetre. Angwane kä namanina dere dikaro, abtä kitani ngite kä teri kwetre nebe jändrinane. ⁴ Akwa ye ngwane abko, kukwe diribare Pedrokwe amne Juankwe, ye ni kwati kákwe kukwe nuani angwane, mikani era kwetre, kákwe tödekani Jesubti, aiseite nitre tödekaka Jesubti namani bäri kwati mda. Tanbare angwane, ni brarebe namani mili krärike (5,000) jire.

⁵ Yehti jändrinane, nitre israelita ji dokwäte, nitre unbre ji dokwäte amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre kákwe ja úkaninkrö kwati mda Jerusalén. ⁶ Ye ngwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kädian nämane Anás nämane amne, mräkä brare brare kwe kädian nämane Caifás, Juan amne Alejandro nämane siba. ⁷ Namani ja úkaninkrö jökrä angwane, Pedro amne Juan ngwiamna kwetre neme ja kánti. Ye erere jánamanina kánti angwane, mikaninta nünaninkä ja ngwärecri kwetre, kákwe niebare krörö ietre:

¿Nirekwe ja di biani mun yeye amne, nire kábtu mungwe ni ngüre bren ye mikaninta kuinta? niebare kwetre Pedroye amne Juanye.

⁸ Batibe Ngöbö Úai Deme namani täte Pedrobtä abko diebti Pedro kákwe niebare mda:

Mun ji dokwäte amne mun unbre töbtä töbtä, ye ie ti bike niere krörö: ⁹ Ni ngüre bren, kiseté nämane bren abko kräke nunkwe jändrän kuin nuenbare amne namaninta kuinta, ye abko nunkwe mikaninta kuinta ño abko mun tö gai, ne ngwane ti bike niere metre munye abko krörö: ¹⁰ Jesukristo Nazarebo müre ketamna krusobtä munkwe abko Ngöbökwé mikaninta nire. Jesu ye mden kábtu amne diebti nunkwe ni ngüre bren ne mikaninta kuinta, ye abko nun tö niei metre mun ütiäte krikri yeye amne nitre israelita jökräye arato. ¹¹ Jesu ye abko,

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko mun ju mikaka kákwe kitaninkä, akwa jä ye abko ni Dänkien kákwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä metre, *Salmos 118.22*

abko tikani kore Jesubtä tärä Salmobtä.

¹² Ne mden aiseite, Jesu aibe ni diantarikä. Nebti Ngöbökwé ni mda mikani ñakare jire kä nebtä ni diantarikäre. Abko kore se, niebare Pedrokwe. ¹³ Pedro amne Juan, btä kä jürä namani ñakare blitare, ye namani tuen nitre ji dokwäteye angwane, niaratre kákwe ja tötikani ñakare amne bobre amarebti namani blite kore, ye abko ñan namani nuke gare nitre yeye aiseite, töi ñan namani krütare btätre, akwa nitre ne kákwe dikakabare Jesube abko gani btä kwetre. ¹⁴ Akwa ni ngüre bren namaninta kuinta, ye nämane nünaninkä siba yete niaratrebe, aiseite dre niedre kwetre rüere ñan namani nuke gare ietre. ¹⁵ Abtä Pedro amne Juan kákwe kä mikadrekä, rikadre ju bäre, niebare kwetre ietre, bti niaratre namani blite jabe kwärikwäri gwí, ¹⁶ kä namani niere jae kwärikwäri:

¿Nitre nibu sebtä, nikwe dre nuendre? Sribe ütiäte kri ñan tuabare nuenbare kwetre, ye abko ni kwati nünanka Jerusalén nete, ie nena gare, aiseite ni ñan raba rükente jire. ¹⁷ Akwa kukwe ne ñan kädrie rikadre janknu ja täritäri, abkokäre ari niaratre rätekä. Nikwe rätädikä ne ngwane, mtare mentokwäre ñan blitadre mda kwetre Jesu kábtu, niebare kwetre jae kwärikwäri.

¹⁸ Bti Pedro amne Juan käräbaretä gwä kwetre, kákwe niebare ietre:

Munkwe ñan blita amne, munkwe ñan diri jire chi mda Jesu kábtu, niebare kwe ietre.

¹⁹ Abtä Pedro amne Juan kákwe niebare mda ietre:

Ngöbö okwäbti dre nuendre nunkwe abko bäri kuin, yebtä töbike kuin munkwe, bti munkwe nieta nunye. ¿Nunkwe mun kukwei mikadre täte amne Ngöbö abko nunkwe ñan kukwei mikadre täte ya? ye abko bäri kuin ya abko munkwe nie nunye. ²⁰ Akwa nun bike Ngöbö mike täte aiseite, kukwe nakaninkä ño ño Jesubtä nunkwe tuaba ja okwä jenbti amne

dre dre niebare kwe abko nunkwe kukwe nuaba, ye abko nunkwe kädriedi janknu. Abko kore se, niebare Pedrokwe amne Juankwe.

²¹ Angwane nitre ji dokwäte sribikä Sanedrinbe ye käkwe Pedro amne Juan rätäninkäta jirekåbe, bti tikaninthe kwetre, ñobtä ñan angwane kukwe nakaninkä, yebtä abko ni jökrä namani Ngöbö käikitekä, aisetje Pedro amne Juan mikadre ja ngie nuen ño kwetre ñan namani nuke gare ietre, ye erere niebare jökrä jürä namani btätje aisetje. ²² Ni jökrä nämane Ngöbö käikitekä, ñobtä ñan angwane ni ngüre bren namaninta kuinta Jesu di kribti, ye abko ie kä nikanina gre ketebu jire ta angwane namaninta kuinta aisetje.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe ja di käråbare Ngöböye

²³ Pedro amne Juan tikaninteta angwane, nikaninta nebeta mräkä tödekaka Jesubti kánti angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diåre dånkien btä nitre unbje ji dokwäte käkwe dre dre niebare ietre, ye erere niebare jökrä kwetre mräkåye. ²⁴ Niaratre käkwe Pedro amne Juan kukwei nuani ünån jökrä, bti ja töi mikani gwaire kwetre, kä nikani blite krörö Ngöböbe:

Ni Dånkien Ngöbö, makwe kä kåinta amne kä tementa dåtebare. Erere arato, makwe mren dåtebare amne jåndrån jökrä tä nüne kåinta, tementa, mrente makwe dåtebare. ²⁵ Ma Üai Deme köböire nun mräkä kira sribikä makwe David käkwe ma kukwei niebare krörö:

¿Ñobtä nitre ñakare israelitare tätje neme romon jökrä Ngöbö rüere?

¿Ñobtä nitre israelita abko tä kukwe miketbe ngwarbe kore Ngöbö rüere?

²⁶ Nitre jreire btä nitre gobranka kåta ja üekrö rükåre jökrä ni Dånkien Ngöbö rüere amne Ni Dianinkä jen kwe rüere arato, *Salmos 2.1-2*

niebare Davikwe.

²⁷ Angwane makwe dre niebare David köböire abko metre garera nunye, ñobtä ñan angwane ye kwrere nena nakenkä bkånä Ngöbö, ñobtä ñan angwane Jesu sribikä deme makwe, ye makwe dianinkä jenena sribikåre jakrä, ye rüere abko jrei Herodes amne gobran Poncio Pilato käkwe ja ükaninkrö ni menteninbe amne nitre israelitabe. ²⁸ Ye abko, ma diebti makwe kukwe ükaninte kira amne rakadrekä kore makwe niebare kira David köböire, mden erere namani bare jökrä ietre ma rüere Ngöbö. ²⁹ Ye kwrere arato, mtare tätje nun rätäkä amne tätje kada ketamna nunye, ye tuen mae ni Dånkien Ngöbö amne, makwe ja di bian nun sribikä makwe neye, kä jürä ñan rabadre jire chi nunbtä blitakåre ma kukweibtä. ³⁰ Erere arato, Jesu sribikä deme makwe, ye kåbti makwe ni bren bren mikata kuinta amne, sribi ñan tuabare mda mda raba bare ma diebti nun köböire abko nunta ribere mae Ngöbö. Abko kore se, niebare kwetre Ngöböye.

³¹ Blitabare ünån kore kwetre Ngöböbe, ye btåråbe kä kánti namanintje gåtåre ye käkwe grükakabare. Angwane Ngöbö Üai Deme di kri namani jökrä btåtre amne, kä jürä namani ñakare btåtre Ngöbö Kukwei kådriere gwåre.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe jåndrån biani jae kwårikwåri

³² Nitre tödekaka Jesubti nämane kwati, ye abko töi namani ja kwrere jökrä. Angwane jåndrån kwekwe abko ñakare namanintje ja mike bkåne kaije, akwa namanintje ni mda mda mike bkåne siba. ³³ Erere arato, ni Dånkien Jesu nukaninta nire ye abko nitre Jesu kukwei ngwianka namani kådriere båri ja di ngöi jökrä mda amne, Ngöbö namani ja di bien kri ja moto kuinbti ietre. ³⁴ Kä ye ngwane, nitre tödekaka Jesubti, ye ngåtåite ni namani ñakare jire iti jåndrån mdei nike, ñobtä ñan angwane ni kä bkånkä amne ju bkånkä abko namani rürümöine, bti namanintje nuke ngwian ye ngwena, ³⁵ bti namanintje bien nitre Jesu kukwei ngwianka yeje, bti nire nire nämane mrö nike amne nämane jåndrån mda mda mdei nike, yebti nämane ngwian dråire. Ye erere ngwian biandre ni itire itire ye erere namanintje bien ietre.

³⁶ Ye kwrere abko, ni levita kä José, Chiprebo käkwe nuenbare. (José ne arabe abko nitre Jesu kukwei ngwianka kådiani Bernabé. Ne niaratre kukwere abko “Ni kä mikakata nuåre nibtä” nieta.) ³⁷ Niara ne mden käkwe kä jakwe rürümoinbare, bti ngwian biani kwe nitre Jesu kukwei ngwiankaye dråidre nitre tödekaka Jesubti mda mda nämane jåndrån mdei nike yebti.

5

Kukwe nakaninkä Ananiåbtå amne Safiråbtå

¹ Ni mda nämane yete abko kådian nämane Ananiå. Niara amne merire kwe Safira käkwe kä jakwe rürümoinbare arato. ² Akwa ni ye abko käkwe ja töi mikani ruåre meri kwebe, käkwe ngwian ye diani ruåre ta jae, bti biani jökrä kwe namani bå mike jåbtå nitre Jesu kukwei ngwianka yeje. ³ Abtä Pedrokwe ñåkåbare krörö ie:

¿Ananías, ñobtä makwe Satana turimetre nüke ja töibtä amarebti, ngwian biani kä ütiäre mae abko makwe dianinkä ruäre ta jae, abti ma tö nibi Ngöbö Üai Deme ngökai yere? ⁴ ¿Kä ye ñan makwe ya? ¿Amne makwe rürümoiniri angwane, ngwian ye ñan makwe arato ya? ¿Ye ñobtä makwe kukwe nuni kore ni ngökakrä amarebti mata Ngöbö ara jire ngökö yere? niebare kore Pedrokwe Ananiaye.

⁵⁻⁶ Angwane batibe Ananías nikani ngitiekä ngwäkäre temen se kwrere, Pedro kukwei nuare. Ye btäräbe ni bati bati jatani, käkwe mrianinte, bti nikanintre ngwena doboi mikadre. Kukwe nakaninkä Ananiäbtä, ye nire nire käkwe gani angwane, Ngöbö jürä namani kri btätre. ⁷ Yebti kä nikani ñänä okwä krämä näre ta angwane, Ananías ñän muko Safira nikani gwäkäre mda. Akwa kukwe nakaninkä Ananiäbtä, ye abko gare ñakare ie, aisetse nikani neme jäme gwi. ⁸ Angwane Pedrokwe niebare ie:

¿Munkwe kä rürümoiniri nuäi metre, erere munta niere tie yera? niebare kwe ie.

Angwane, ¡jänri! Nunkwe rürümoinbare kore, ¿abko ño? niebare kwe Pedro käre.

⁹ Abtä Pedrokwe niebare mda ie:

¿Ye ñobtä abko, mun raba ni Dänkien Üai Deme ngökö ya, ñakare ya abko mun tö nibi gai, käkwe ja töi miri ruäre ni ngökakrä yere? Ni bati bati jani ma kwäräi mrö doboi mike abko kitera tuenta sete se. Se arabe näinta ma ngwena doboi mikadre arato mtare, niebare Pedrokwe ie.

¹⁰ Ye btäräbe Safira nikani ngitiekä ngwäkäre Pedro ngotobtä temen se kwrere. Angwane nitre bati bati jataninta gwäkäre, ye ie Safira kwani ngwäkäre temen, nikaninta ngwena doboi mikadre ja ken brare mröbe. ¹¹ Kukwe nakaninkä kore, ye abko nitre tödekaka Jesubti amne ni mda mda käkwe gani angwane, Ngöbö jürä namani kri btätre kukwe nuene blo Ngöbö rüere.

Nitre Jesu kukwei ngwianka käkwe ni kwati mikaninta kuinta

¹² Abti kukwe Jesubtä abko era metre, ye mikakäre era nitre Jesu kukwei ngwianka namani sribi kri ñan tuabare nuene Jesu diebti abko namanintre bä mike tuadre ni kwati okwäbti. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti nämäne ja ükekrö jukä kä Salomón kánti ju blitakrä Ngöböbe ye bäre. ¹³ Angwane nitre Jesu kukwei ngwianka ye mika namani ütiäte jae ni kwatikwe, akwa kukwe nakaninkä Ananías amne Safirabtä, yebtä ni ruäre btä jürä namani, aisetse ñan tö namani reketai niaratrebe. ¹⁴ Akwa ye ngwane ni kwati merire, brare nikani tödeke Jesubti, aisetse ni tödekaka Jesubti namani bäri kwati mda. ¹⁵ Sribi kri ñan tuabare nuen nämäne kabre, abtä ni kwati namani mräkä bren bren mike jän kwatabti amne jamankate namani kite ngwena mikadre jibtä jibtä, ñobtä ñan angwane Pedro jatadre ji yebti angwane, mikadreta kuinta kwe, akwa ñakare ne ngwane, Pedro trä aibe matadre ni bren bren yebtä abkokäre. ¹⁶ Erere arato, nitre nünanka känimekänime juta Jerusalén bäre temen abko namani nüke kwati mräkä bren bren ngwena amne, ni ruäre bren üai käme kisete, ye namani nementa kuinta jökrä Jesu diebti nitre Jesu kukwei ngwianka ye köböire.

Nitre israelita krikri käkwe nitre Jesu kukwei ngwianka kitani ngite

¹⁷ Yebtä abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne ni mda mda nämäne nekete nitre saduseokri, ye namani mokrere krübäte mda, ¹⁸ käkwe nitre Jesu kukwei ngwianka ye kamna ngite jökrä, bti ni ngite ngite kita nämäne ngite jökrä ye käi kánti kitani ngite kwetre. ¹⁹ Akwa batibe deo, angele nükani iti, käkwe jukwe tikani nitre Jesu kukwei ngwianka yebti se kwrere angwane, dianinta kwe ju bäre mento, käkwe niebare ietre:

²⁰ Ju blitakrä Ngöböbe, ye kánti mun nän. Mun rabata yete angwane, nünandre ño Ngöböbe Jesu köböire, ye abko munkwe diri täte jökrä ni jökräye. Abko kore se, niebare angelekwe ietre.

²¹ Ye kwrere bkänä, jändrinane dekä angwane, angelekwe ño ño niebare ietre ye erere nikaninta ju blitakrä Ngöböbe ye kántita angwane, namaninta dirire.

Angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien amne ni mda mda nämäne ben yete, ye käkwe nitre unbri ji dokwäte nitre israelita ngätäite ye käräbare jökrä gätäbtä jae, bti nitre Jesu kukwei ngwianka nämäne ngite, ye tuamna kwetre. ²² Erere bkänä, guardia ju blitakrä Ngöböbete ye nikanintre neme nitre Jesu kukwei ngwianka nämäne ngite kä teri ye kánti angwane, nitre ye kwani ñakare ietre. Abtä jötrö ngwarbe nikani kukwe ngwenante, ²³ käkwe niebare ietre:

Ju ni ngitekrä abko, bti jukwe täni dikani kuin amne, guardia ni ngite ngibiabtikä täni nünaninkä jökrä jukwebtä, jukwe ye ngibiarebti, btä nun nibi. Akwa nunkwe jukwe tiri angwane, ni ñakare gwi amne, kä kuni tökare nunye, niebare kwetre.

²⁴ Angwane guardia ju blitakrä Ngöböbete dänkien amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre käkwe guardia kukwe nuani angwane, ja ngwiani nikenkä kwetre,

kä namanintre töbike krörö: ¡Kukwe ne abko nakaka, nebti dre rakadikä mda! namanintre nütüre. ²⁵ Ye btäräbe ni jatani betekä iti, käkwe niebare ietre:

Nitre kitani ngite jändrin munkwe, ye tä dirire jökrä ni kwatiye ju blitakrä Ngöböbe kánti sete, niebare kwe ietre.

²⁶ Angwane guardia dänkien nikani guardiabe nitre Jesu kukwei ngwianka ye tuen. Nikani ngwena akwa, ye ngwane mikanintre ja tare nike ñakare kwetre, ñobtä ñan angwane nane ni nämane kwati yete kukwe nuen abko käkwe tädre jäbti kämikakäre abko jürä namani btätre, aisete nikanintre ngwena ngwebti. ²⁷ Namanintre ju blitakrä Ngöböbe kánti angwane, nitre Jesu kukwei ngwianka jänikani Sanedrin ngwärekre angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien käkwe ñäkäbare ietre:

²⁸ Ni btä munta dirire, yebtä abko munkwe ñan diridre jire chi mda, nunkwe nieba munye. ¡Se ñobtä abko mun tä dirire kore amarebti mtare mun nena dirire ni jökräye Jerusalén nete! Abti ni ye krütani abkobtä nun mikata ngite munkwe arato se, niebare kwe ietre.

²⁹ Abtä Pedro amne nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda käkwe niebare mda:

Nunkwe Ngöbö mikadre täte, akwa mun abko ñan kukwei mikadre täte nunkwe, ³⁰ ñobtä ñan angwane Jesu metamna krusobtä munkwe amne munkwe müre ketamna akwa, Ngöböke mikaninta nire. Ngöbö ye mden abko ni mräkä kirakira nämane mike ütiäte.

³¹ Ngöbö ye ara käkwe Jesu mikaninta nire amne nikani ngwenante kä kämbti, käkwe mikani tükänintbe ja küde ruenkri mikakäre ütiäte amne, mikani Ni Jökrä Jie Ngwianka amne Ni Diantarikä. Jesu ne köböire abko nitre israelita käkwe kukwe kämekäme kitadre jökrä temen amne Jesukwe ni ngite ye diandrekä mento nibtä, abkokäre mikani ütiäte jae kwe kä kämbti. ³² Ne mden abko nunkwe tuaba ja okwä jenbti abko erere nunta niere. Erere arato, nitre Ngöbö mikaka täte nun kwrere abko ie Ngöböta ja Üai bien amne kukwe ne abko metre abko Ngöbö Üai Deme käta bä mike metre nunbe gwaire arato. Abko kore se, niebare kwetre.

³³ Yebtä abko Sanedrin mätä namani kri mda Pedrobtä amne Jesu kukwei ngwianka mda mdabtä, aisete tö namanintre kämikai.

³⁴ Akwa Sanedrin ngätäite yete abko ni bariseo nämane iti abko kädian nämane Gamaliel. Ni ye abko Kukwe Biani Ngöböke Moiséye dirikä kuin amne, ni jökrä nämane mike ütiäte jae. Gamaliel ye namani nünaninkä, käkwe nitre Jesu kukwei ngwianka juamna ken ju bäre.

³⁵ Bti niebare krörö kwe:

Ja mräkä israelita, nitre ne, btä mun tö dre nuein, yebtä munkwe töbika kuin ja käne, ³⁶ ñobtä ñan angwane bati kä nera ni iti kädian nämane Teudas jatani ja mike jite ni ütiäte kwrere ni ngätäite. Angwane ni sientö kräbkä jire namani nekete niarabe nitre romanobo rüere. Akwa niara kämikani nitre rükä romanobokwe angwane, ni kwati rikaba ben nikaninta iti iti jökrä kwäräkwärä. Ye kánti sribi kwe krütani, ye munkwe ngwian töre jae.

³⁷ Abti kä nikani bä raire ta angwane nitre romanobo käkwe ni kä tikamna täräbtä mda. Ye ngwane abko ni Galileabo kädian nämane Judas käkwe ja mikani jite ni ütiäte kwrere mda. Angwane ni kwati namani nekete niarabe nitre romanobo rüere arato. Akwa niara kämikani nitre rükä romanobokwe arato. Angwane nitre reketaka niarabe nikaninta iti iti jökrä kwäräkwärä. Ye abko namani bare kore ni nibu yebtä. ³⁸ Akwa mtare ti tö niei krörö munye: Nitre se munkwe tuametre kaibe amne, munkwe ñan niaratre nika jire chi abko ti tö nibi niei munye, ñobtä ñan angwane kukwe ni kä nebtäkwe ne ngwane, näin ta arato. ³⁹ Akwa sribi Ngöböke era metre ne ngwane, munkwe ñan ganaindre jire chi, ñobtä ñan angwane batibe mun tädre rüre Ngöböbe. Abko kore se, niebare Gamalielikwe mräkäye.

Ye erere Gamalielikwe nitre Sanedrin töi mikani jakri, aisete kukwei mikani täte mräkä Sanedrinkwe. ⁴⁰ Akwa nitre Jesu kukwei ngwianka nämane ju bäre, ye käräbareta gwä kwetre, bti kwata metani tröbtä köbti kwetre töi diankrä amne, ñan blitamna jire chi mda Jesubtä ietre, bti tikaninteta kwetre.

⁴¹ Nitre Jesu kukwei ngwianka abko nikaninta angwane, kä namani nuäre krübäte btätre, ñobtä ñan angwane niaratre namani ütiäte Ngöbö ngwärekre ja tare nikabtä Jesu kräke, aisete kä namani nuäre btätre. ⁴² Abti Sanedrin kukwei mikani täte ñakare kwetre amne, Jesu Ni Dianinkä Ngöböke abko kukwe kuin ye abko nitre Jesu kukwei ngwianka namani dirire bäri mda köbö kwatirekwatire ju blitakrä Ngöböbe kánti amne ju mda mdate Jerusalén yete.

6

Ni ni die mikaka dianinkä ni kükü

¹ Kä ye ngwane, nitre tödekaka Jesubti nikani niren bäri kwati mda. Angwane köbö kwatirekwatire nire nire nämane mrö nike abko bti namani mrö dräire. Akwa nitre

israelita kukwe griegore tódekaka Jesubti nikani ñáke nitre kukwe hebreore rüere, ñóbtá ñan angwane meri kukwe griegore, kán brare krütani abko ñan die mika namani kuin era metre mróbtá köbö kwatirekwatire. ² Abtä nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätábtí nību kákwe nitre tódekaka Jesubti úkaninkró kwati, bti niebare kwetre ietre:

Nun rabadre mró dráire jirekábe nete, abtä kukwe kuin Jesubtä abko nunkwe ñan diridre mda, ye abko ñan rabadre kuin. ³ Ne aiseté ja mráká, ni tóbtá tóbtá btá Ngóbó Úai Deme tá táte, bti munta tódeke abko káná ni kükú ja ngátáite munkwe. Ni ye abko níkwe mikadí sribi ye nuene. ⁴ Angwane nun abko kákwe blitadí janknu Ngóbóbe amne nunkwe Ngóbó kukwei kuin Jesubtä diridi janknu arato. Abko kore se, niebare kwetre.

⁵ Ye abko nukaninbti ni jókráye aiseté, ni dianinká ni kükú kwetre abko nere: Ni iti kádian námáne Esteban dianinká kwetre. Esteban abko námáne tódeke kwatibe Ngóbóbti amne Ngóbó Úai Deme námáne táte btá. Erere arato, Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas dianinká amne ni iti juta Antioquíabo kádian námáne Nicolás dianinká arato. Nicolás ne abko ñakare israelita akwa ja tói mikani kwatibe Ngóbó mikakáre táte reketakáre nitre israelitabe. ⁶ Nebti ni dianinká ni kükú ye abko jánikani mda nebe nitre Jesu kukwei ngwianka ye ngwárekri, angwane niaratre kákwe ja di kárábare kráke Ngóbóye, kise mikare kwará btiitre sribi rabadre kiseté bá mikakáre.

⁷ Kukwe úkaninte kore kwetre, abtä kukwe kuin Jesubtä nikani gare bári ni kwatiye amne, nitre tódekaka Jesubti namani niren bári mda juta Jerusalénte. Angwane ni blitaka Ngóbóbe ni mda mda diáre namanintre tódeke kwati krúbáte Jesubti arato.

Esteban kitani ngite Jesu rúekwe

⁸ Yebti Ngóbó namani ja moto mike bári kuin Estebankrá, kákwe ja di biani kri ie abko köböire namani sribi kri ñan tuabare nuene bátáká ngwarbe ni kwati okwábtí Jerusalén. ⁹ Angwane abko sinagoga námáne kwati abko te nitre juta Cirenebo amne juta Alejandriábo tikaninte bkánkákwe amne nitre ká Ciliciate amne ká Asiate erere námáne ja úkekró. Jesu abko Ni Dianinká Ngóbókwe abkobtä nitre ye nikani ja kwete Estebanbe. ¹⁰ Akwa Esteban abko ie Ngóbó Úai namani ja di bien, aiseté Jesu abko Ni Dianinká Ngóbókwe bá mikani metre, aiseté namani ni kwati kada kete kwárábe jókrá.

¹¹ Abtä Esteban námáne ñáke blo Moisés rüere amne Ngóbó rüere ni mdakwe niedre Esteban rüere, abkokáre nitre ye kákwe ni kánábare ruáre, bti ngwian biani tiebe kwetre ietre blita útiáre ngwarbe Esteban rüere. ¹² Erere bkáná, nikani blite ngwarbe Esteban rüere. Yebtä abko, ni kwati núnanka juta Jerusalénte namani romon jókrá Estebankrá. Erere arato, nitre unbre ji dokwáte amne Kukwe Biani Ngóbókwe Moiséye dirikáre namani romon jókrá, kákwe Esteban kamna ngite, bti jánikani Sanedrin ngwárekri kwetre. ¹³ Angwane ni mdara jire kánábare blitakáre ngwarbe kwetre Esteban rüere, kákwe niebare króró:

Káre ni ne tá ñáke blo ju deme blitakrá Ngóbóbe noko rüere amne tá ñáke blo Kukwe Biani Ngóbókwe Moiséye rüere arato. ¹⁴ Mdakáre abko ju blitakrá Ngóbóbe, se Jesu Nazarebo jatadi, kákwe juandi ngwarbe jókrá amne, Kukwe Biani Ngóbókwe Moiséye níkrá abko kwitadi jókrá kwe arato tá niere kore abko káre nunta kukwe nuen ñáke kore, niebare kore kwetre Esteban rüere.

¹⁵ Angwane abko, nitre útiáte krikri amne ni mda mda námáne tákánintbe yete, ye kákwe Esteban mikani ñáráre angwane, Esteban ngwáre namani tuen angele ngwáre kwrere jire ietre.

7

Estebankwe blitabare ja dokwáre

¹ Angwane ni blitaka Ngóbóbe ni mda mda diáre dánkien kákwe niebare mda Estebanye: Mata ñáke blo ju blitakrá Ngóbóbe rüere amne Kukwe Biani Ngóbókwe Moiséye rüere nieta, ¿se abko era bkáná ya? niebare kwe Estebanye.

² Angwane Esteban kákwe niebare króró mda:

Mun ti mráká amne mun ti ruaitre tikwe, olo ketete ti kukweiye munkwe: Abraham ni mráká kira ngámi niken nüne juta Harán, ye kánenkri Ngóbó di kri kákwe ja mikani gare ie ká Mesopotamia kánti, ³ kákwe niebare ie:

Ká makwe amne ma mráká, yebtä ká mikeká amne ti bike ká mike tuadre mae, ne kánti nán nüne, niebare Ngóbókwe ie.

⁴ Ye erere bkáná, Abrahamkwe ká mikaninká ká Caldeate, Mesopotamia yete amne nikani nüne juta Haránté mda. Abti Abraham rún krütani angwane, ká te munta nüne mtare, nete Ngóbó jatani Abraham ngwenante nüne. ⁵ Akwa Ngóbókwe ñan ká biani jire chi jen jakrá Abrahamye núnankrá. Akwa Abraham krútradre angwane, Abraham bkúntre ja táritári abko ietre Ngóbókwe ká ne biandi jen jakrá, Ngóbókwe niebare Abrahamye. Ká ye ngwane abko, ngábákre ñakare Abrahamkwe, akwa Ngóbókwe niebare kore ie. ⁶ Mdakáre

abko, Abraham bküntre kákwe nünandi ni menteni kwrere ká jenenante amne ni ká ye kánti kákwe mikadi klabore jae amne ngwanditre ja tare nike kwetre ká siento kräbkä (400) jire, niebare kore Ngöbökwe Abrahamye.

⁷ Akwa Ngöbökwe niebare krörö arato Abrahamye: Juta kánti ma bküntre mikadi klabore jae, juta ye abko tikwe mikadi ja ngie nuen ma bküntre dokwäre. Yebti ma bküntre nánta mentokwäre angwane, rükadita ti káikitekäta Canaán nete, niebare kwe Abrahamye.

⁸ Ngöbökwe kukwe úkaninte kore Abrahambe angwane, Ngöbökwe ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä ie. Ye mden kisete, Abraham ngobo Isaac därebare, bti kwáirare angwane, ñäräkrä mikani kwatabtä kwe. Erere arato, Isaakwe nuenbare ngobo Jacobobtä amne, Jacob kákwe nuenbare kwrere arato ngäbriänkä ni jätäbti nibu btä. Ni ni jätäbti nibu, yekri juta Israel keta jätäbti ketebu jatani.

⁹ Ni ruai mrö kánekané Jacobokri abko namanintre mokrere etba Josébe, kákwe José rürümoinbare angwane, bkänkä nikani ngwena Egipto. Akwa Ngöbö nämáne Josébe, ¹⁰ ye kákwe José die mikani ja tare nikabtä. Angwane José mikani töbtä kwe, ye köböire abko namani tuen kuin sribikäre jrei Faraónye, aisete jrei Faraón Egiptobo kákwe mikani gobrane Egipto amne ja gwirire mikani gare ie arato.

¹¹ Abti mrö nika namani krübäte Egipto amne Canaán arato. Angwane bäsi mrö krütani jökrä ni ruai mrö kánekané kán. ¹² Akwa mrö nämánena Egipto abko gani Jacobokwe angwane, Jacobokwe ngäbriänkä juani káne mrö kökö. Jacob ngäbriänkä ye abko ni ruai mrö kánekané. ¹³ Abti Jacobokwe ngäbriänkä juani mrö kököta bobukäre angwane, Josékwe ja mikaninta gare etbantreye amne, José mräkä mdenkri nukani gare Faraónye arato.

¹⁴ Abti José rün Jacob amne mräkä mda mda jirikadre jökrä etbantrekwe Egipto, niebare Josékwe ietre. Ye erere, José mräkä ni gre ketamá bti ni jätäbti nirike (75) nikani jökrä neme Egipto. ¹⁵ Jacob jánikani neme nüne kore Egipto, kánti nünabare kwe mräkäbe. Abti Jacob krütani ká ye kánti. Erere arato, Jacob ngäbriänkä krütani jökrä Egipto arato. ¹⁶ Abti jánikanta jökrä doboi mikadre jita Siquem. Abrahamkwe ká kökani ja doboi mikakrä Hamor ngoboye juta Siquemte, ye kánti namani doboi mikani.

¹⁷ Abti Ngöbökwe ká Canaán biandre Abraham bküntreye, niebare Ngöbökwe Abrahamye, ye abko köböi jatani nuke ja ken angwane, nitre israelita namanina niren bäri kwati krübäte Egipto. ¹⁸ Angwane jrei mdara jire namani gobrane Egipto. Jrei ye abko, ie José gare ñakare. ¹⁹ Mden kisete jrei ye kákwe ni mräkä ngökani amne ni mräkä kirakira mikani ja tare nike kri kwe, kákwe ngäbäre brare därebe därebe kitakamna ju bäre meyye amne rünye kámikakäre.

²⁰ Ká ye ngwane abko Moisés därebare. Moisés ye abko därebare bá nuäre krübäte, aisete meye amne rün kákwe ngibiabare tiebebee sö krämä jire gwi. ²¹ Yebti ngibiadre ño tiebe mda kwetre ñan namani nuke gare ietre angwane, kitaninkä jirekäbe kwetre. Akwa jrei ngänkän, ie Moisés kwani amne diani kwe jakrä, bti ngibiabare ja ngobo jen kwrere kwe. ²² Nitre töbtä krikri Egiptobo, ben Moisékwe ja töitikani, aisete Moisés namani blite kuin amne namani jändrän jökrä nuene kuin arato.

²³ Abti ká gre ketebu Moiséye angwane, tö namani rikaita basare mräkä israelitaye, erere nikani mda. ²⁴ Akwa nikani nebe mräkä kánti angwane, ni Egiptobo nämáne iti ni israelita ngötikekä, btä Moisés okwä namani. Abtä Moisés nikani, kákwe ni Egiptobo ye kámikani ni israelita dokwäre. ²⁵ Nebtä abko, Moisés köböire Ngöbökwe nitre israelita diantitari abko rükadi gare mräkäye, namani nütüre. Akwa nitre israelita kákwe ñan töbikabare kore.

²⁶ Yebti jändrinane, Moisés nikani basareta mräkä israelitaye bobuta angwane, ni israelita jakwebe nämáne ja mete kwárikwári, btä Moisés namani. Akwa niaratrekwe ja makädreta, abkokäre Moisékwe niebare krörö ietre: Mun ja mräkäre. ¿Se ñobtä abko munta ja mete kore kwárikwári yere? niebare kwe ietre.

²⁷ Angwane ni iti mräkä ja metaka kákwe Moisés kitaninkä ja káne se kwrere, bti niebare kwe ie: ¿Nirekwe ma mikani nun dänkiene nun ngätäite amne, nirekwe ma mikani kribobore nunkrä amarebti ma kite ñäke kore tie yere? ²⁸ Mdakäre abko, ¿makwe ni Egiptobo kámikaba iti jändrin, kwrere ma tö nibi ti kámikai arato mtare ya? niebare kwe Moiséye. ²⁹ Ni ye kákwe ñäkäbare kore Moiséye, yebtä abko Moisékwe ni Egiptobo kámikani namani gare ni jökräye gani Moisékwe, aisete ngitiani amne nikani ká Madián kánti. Ká ye kánti Moisés namani gure amne, niara ngäbriänkä ngibiabare nibu merirekwe. Akwa niara abko kákwe nünabare ni menteni kwrere ká ye kánti.

³⁰ Abti Moisékwe nünabarera ká gre ketebu Madián. Angwane bati Moisés nämáne ká kaibete ngitio Sinaí kánti angwane, batibe kri chi namani jutra ngitiekä abko te angele namani ja mike tuare Moiséye. ³¹ Kri chi namani jutra ngitiekä Moisés okwäbti, yebtä Moisés ñan töi namani krütare, kákwe krötabare bäri kánime tuakäre bäri kuin. Angwane Ngöbö kukwei jarabare krörö ie: ³² Ti abko Ngöbö ma mräkä kánekanekwe—Abrahamkwe, Isaakwe amne Jacobokwe, niebare Ngöbökwe Moiséye. Abtä jürä namani krübäte Moisébtä amne, namani grükekä jökrä ngrabare, aisete ñan tö namani nikren kri chi yebtä.

³³ Angwane Ngöbökwie niebare Moiséye: Kä deme kanti mata nete, aisete sabato tikete ja ngotobtä, niebare kwe ie. ³⁴ Bti Ngöbökwie niebare mda Moiséye: Nitre israelita tä ja tare nike krübäte dikaro nitre Egiptobo kisete tuen tie amne, tätre ja müaire, ye abko kukweta ruen tie arato. Ye mdenbtä abko, ti ki nete niaratre tikatekäreta, aisete jakwe, ti bike ma juenta Egipto ma mräkä die mike, niebare Ngöbökwie ie.

³⁵ Ye känenkri abko, nitre israelita käkwe Moisés kani ngäbti ñakare ja ngätäite, käkwe niebare ie: ¿Nirekwe ma mikani nun dänkiene amne kritobore nun ngätäite yere? niebare kwetre Moiséye. Akwa Ngöbö abko käkwe Moisés juaninta nitre israelita dänkiene amne niaratre kökatarikä ye abko angelekwie mikani gare Moiséye kri chite ñukwä jutrate. ³⁶ Moisés ye mden käkwe ni mräkä kirakira dianinkäta Egipto angwane, sribi kri ñan tuabare nuenbare kwe Egipto. Erere arato, sribi kri ñan tuabare namani bare ie Mren Tainte amne, kä gre ketebu sribi kri ñan tuabare nuenbare kwe kä kaibete ni mräkä kirakira okwäbti. ³⁷ Moisés ne arabe käkwe niebare krörö nitre israelitaye: Ni Ngöbö kukwei niekä ti kwrere abko Ngöbökwie diandikä iti mun ngätäite blitakäre käkwe munbe, niebare kwe. ³⁸ Erere arato, nitre israelita nämane jökrä kä kaibete Sinai angwane, angele nämane Ngöbö kukwei niere Moiséye ni mräkä kirakira kräke, aisete nikwe nünandre ño abko Ngöbökwie niebare, ye mden abko niebare kwe Moiséye. Ye mden namani ni kräke arato.

³⁹ Ngöbökwie jändrän jökrä ne nuenbare nitre mräkä kirakira kräke, akwa niaratre käkwe Moisés kukwei mikani täte ñakare jire amne Moisés kani ngäbti ñakare kwetre arato. Angwane tö namanintre näinta nebeta Egipto amne namani töbike bäri Egiptobtä. ⁴⁰ Ye mden kisete, Moisés nikani ngitio Sinaiti angwane abko ni mräkä kirakira käkwe niebare Aarónye: Moisés noko mden käkwe nun dianinkäta Egipto, jatani nun ngwenante, akwa dre nakaninkä btä abko gare ñakare nunye mtare, aisete makwe ngöbötre mda mda sribedre nun jie ngwianka, ie nun tö, niebare kwetre Aarónye. ⁴¹ Erere bkänä, jändrän ngwarbe sribebare krati kwetre ngöbö ngwarbere abko bä namani nbi ngäbali brai bä kwrere, bti jändrän kämikani kwetre ngöbö ngwarbe ye mikakäre ütiäte jae. Erere arato, ngöbö ngwarbe sribebare ja kise jenbti kwetre, ye abko käi ngwiani nuäre kwetre jabtä jändrän se mikakäre ütiäte ngöbö kwrere. ⁴² Yebtä abko Ngöbökwie kä mikaninkä btätre amne tuanimetre muke kä käinbti mike ngöböre jae kwe. Ye mden abko nitre Ngöbö kukwei niekä Amós käkwe tikani krörö täräbtä:

Ngöböta niere krörö:

Mun israelita käkwe dikakabare kä gre ketebu kä kaibete angwane, jändrän ngwarbe kämikani ñakare ti käikitakakäre metre, akwa kämikani kwetre ngöbö ngwarbe ye käikitakakäre.

Erere arato, munkwe jändrän mda mda biani ñakare tie ti mikakäre ütiäte metre, akwa biani kwetre ngöbö ngwarbe ye mikakäre ütiäte jae.

⁴³ Akwa ju mikani chi abko te ngöbö ngwarbe kä Moloc nämane, aibe mun nämane niken ngwena jabe kwäräkwärä.

Erere arato, jändrän dätebare muke bä kwrere munkwe ngöbö ngwarbe Renfán bä mikakrä, aibe mun nämane niken ngwena arato.

Ngöbö ngwarbe sribebare kore munkwe ja kise jenbti abko mun namani mike ütiäte jae. Ye mdenbtä abko tikwe mun juandi ja ngie nuen mobe kä kaibete kä Babilonia bäre mento, nieta Ngöbökwie. *Amós 5.25-27*

Ye abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä.

⁴⁴ Mdakäre abko, ju nuäre ngwiandre blitakrä Ngöböbe nämane ni mräkä kirakirakwe amne, Ngöbökwie ja kukwei biani Moiséye, ye abko nämane ükani kajate ju yete arato. Ju ye abko mikadre nuäi abko Ngöbökwie mikani tuadre Moiséye, erere mikani kwetre. ⁴⁵ Ju nuäre ngwiandre blitakrä Ngöböbe, ye abko Ngöbökwie biani jakrä ni mräkä kirakiraye. Niaratre nämane näin Josuébe kä Canaante angwane, kä dianinkä nitre nünanka Canaan kan kwetre amne, Ngöbökwie niaratre rüe ye juanintari käne. Ye ngwane nikani ju ye ngwena jabe arato. Ju ye abko nämane kwetre nebe jrei David näire. ⁴⁶ Ngöbö abko kwe jrei David namani tare kri, aisete Ngöbö mikani ütiäte Jacobokwe, ye kräke jrei David tö namani ju mikai kwati nünankrä, ⁴⁷ akwa jrei David ngobo Salomón abko käkwe ju mikani nünankrä Ngöböye.

⁴⁸ Akwa ju mikata ni kä nebtäkwe abko te Ngöbö Kri Kä Käinbti ñan rabadre nüne jire chi. Ne aisete ni Ngöbö kukwei niekä Isaías köböire Ngöbökwie niebare krörö:

⁴⁹⁻⁵⁰ Ti abra tä gobrane kä käinbti amne kä temenbtä.

Tikwe jändrän jökrä dätebare au.

¡Se abko nirekwe ju mikadre kuin nünankrä tie!

¡Nirekwe kä ükadrete kuin jadükakrä tie! niebare kore Ngöbökwie,

nieta Ngöbö Kukweibtä, niebare Estebankwe.

Isaías 66.1-2

⁵¹ Yebti Estebankwe niebare krörö mda:

¡Mun käre dokwä ribi jökrä! Mun olo tärä Ngöbö kukwei nuare amne mun moto tärä Ngöbö tarekäre, akwa ni ñakare israelita tä nüne Ngöbö rüere, kwrere jire munta nüne, aisete käre munta rüre Ngöbö Üai Deme rüere. Mun mräkä kirakira nämane dre dre nuene Ngöbö rüere, kwrere jire munta nuene arato mtare. ⁵² Mun mräkä kirakira käkwe ni Ngöbö kukwei niekä niekä ngwiani ja tare nike kri jökrä. Erere arato, Ni Era Metre rükadre abko ni Ngöbö kukwei niekä niekä käkwe niebare, yebtä abko mun mräkä kirakira käkwe kämikani. Abti Jesu abko Ni Era Metre ye nukanina bkänä akwa, munkwe kitani ngise, bti munkwe kämikani arato. ⁵³ Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye munkrä angeletre köböire, akwa mun ñan tä mike täte jire chi, niebare Estebankwe Sanedrinye.

Esteban kämikani jäbti

⁵⁴ Estebankwe ñäkäbare kore, yebtä abko bäri Sanedrin moto namani romon Estebankrä, kä namani tu ukwebee jabtä Esteban rüere mda. ⁵⁵ Akwa Esteban abko, btä Ngöbö Üai Deme namani täte, käkwe nikrabare kä känbti angwane, Ngöbö bä nuäre krübäte jatabare ie amne, Jesu abko mikanina bäri ütiäte Ngöbökwé amne mikanina bäri dite Ngöbökwé jändrän jökrä bti ta kä känbti, btä Esteban okwä namani, ⁵⁶ käkwe niebare krörö:

Jukwe kä känbti tä tikani nibi tuen tie amne, Ni Kä Nebtä Ngobo abko mikanina bäri ütiäte Ngöbökwé abko tä nünaninkä krö Ngöbö kise ruenkri nibi tuen tie. Se mike ñäräre munkwe, Estebankwe niebare ietre.

⁵⁷ Angwane Sanedrin käkwe kise mikani jökrä ja olobti amne ngrarete kwärä, nikani betekä jökrä Esteban rüere, ⁵⁸ käkwe Esteban dianinkä juta Jerusalén bäre mento, bti nitre blitaka ngwarbe Esteban rüere abko käkwe dän kwekwe mikaninte ngbiadre ni bati kädian nämane Saulo yeye, bti nikanintre Esteban täke jäbti kämikakäre. ⁵⁹ Esteban täkä namani jäbti angwane, blitabare krörö kwe jakrä Ngöböbe:

Ti Dänkien Jesu, ti üai kaen ngäbti ja kanti yete, niebare kwe.

⁶⁰ Ye btäräbe namani ngukudokwäbti temen, käkwe ñäkäbare ja dibti krörö:

Ti Dänkien, nitre kukwe nuenkä käme tibtä, ne makwe ñan mika ja ngie nuen ti dokwäre abko tita ribere mae kräke, niebare kwe se kwrere.

Estebankwe ñäkäbare kore, ye btäräbe krütani.

8

¹ Esteban täkä namani kore jäbti kämikakäre ye abko namani tuen dbe Sauloye.

Nitre gätäkä Jesu käbti namani ja tare nike bätäkä ngwarbe

Köbö yebtä abko, nitre gätäkä Jesu käbti nämane Jerusalén abko rüe nikani mike ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekabtä Jesubti, ye ngäniene ni kwati nikani kwäräkwärä kä Judeate amne kä Samariate. Akwa nitre Jesu kukwei ngwianka aibe abko namani Jerusalén. ² Esteban kämikani, yebti ni ruäre nämane tödeke era metre Ngöböbti, ye käkwe Esteban doboi mikani amne müaibare krübäte kwetre. ³ Ye ngwane abko Saulo tö namani nitre gätäkä Jesu käbti juain ngwarbe jökrä, aisete nitre ye jiebtä Saulo namani näin kisere ju kwatirekwatire te. Namani ni merire, ni brare jake tementa ju bäre, bti namani kite ngite jökrä kä teri tödekabtä Jesubti.

KUKWE KUIN JESUBTÄ KÄDRIEBARE JUDEATE AMNE SAMARIATE (8.4–9.43)

Felipe nikani kukwe kuin Jesubtä niere Samaria kanti

⁴ Nitre tödekaka Jesubti nämane Jerusalén ngitiani, ye abko namani niken mdente erere, kantikanti namanintre kukwe kuin Jesubtä ye kädriere mda. ⁵ Nitre ye ngätäite abko ni tödekaka iti Jesubti kädian nämane Felipe abko nikani nebe juta bäri ütiäte Samariate, kanti nikani blite ni mda mdabe Kristo Jesubtä. ⁶ Felipe namani blite angwane, ni jökrä namani olo ketete kwekwe, ñobtä ñan angwane namani blite Jesubtä amne namani sribi kri ñan tuabare nuene okwäbti Jesu die bä mikakäre abko krörö: ⁷ Ni kwati btä üai käme nämane abko namani niken mento btä. Üai käme ye namani niken mento nibtä angwane, namani ngrente kri krübäte, bti namani niken mento angwane, ni ye namani nebeta kuinta. Erere arato, ni ruäre ruen ñakare ngrabare amne ni ruäre abko ngüre ya, küde ya ngrötani abko namani nebeta kuinta jökrä Jesu diebti Felipeye. ⁸ Yebtä abko kä namani nuäre kri ni jökräbtä juta yete.

Kukwe nakaninkä Simón Mago yebtä

⁹ Akwa kä Samariate yete abko ni nämane iti. Ni ye abko kädian nämane Simón. Simón ye abko käre nämane sukiare amne nitre Samariabo ngökani krübäte kwe, ñobtä ñan angwane niara nämane ja mike ni ütiäte kri kwrere. ¹⁰ Ne aisete nitre ütiäte krikri amne ni bobre

bobre kwati namanintre olo ketete kwekbe jökrä niara kukwei nuakäre, kä namanintre niere:

Ngöbö di kri tä ni nebtä, namanintre niere.

¹¹ Kä raire Simón nämane sukiare kri amne, sribi yebtä ni kwati ñan töi namani krütare, aiseti ni kwati namani nekete ben.

¹² Akwa Ngöbö amne Jesukristo nämane gobrane ño ni ngätäite, ye diri nikani Felipekwe angwane, nitre ye käkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti jökrä, bti Felipekwe ni merire, brare ngökani ñöte Jesu käbti. ¹³ Erere arato, sukia Simón ara jire käkwe kukwe kuin Jesubtä ye mikani era amne ngökani ñöte Jesu käbti arato. Yebti Simón nikani dikekä Felipe mukore kwäräkwärä angwane, sribi kri ñan tuabare Felipe nämane nuene Jesu diebti, yebtä abko Simón ñan töi namani krütare mda.

¹⁴ Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani era nitre Samariabokwe, ye abko nitre Jesu kukwei ngwianka nämane Jerusalén käkwe gani angwane, Pedro juani Juanbe kwetre nebe Samaria kukwe tuenbti. ¹⁵ Erere bkänä, Pedro amne Juan nikani nebe Samaria mda angwane, nitre Samariabo btä Ngöbö Üai Deme rükadre, abkokäre blitabare kwetre Ngöböbe kräke, ¹⁶ ñöbtä ñan angwane nitre Samariabo käkwe tödekani Jesubti, ye abko ngökani jirekäbe ñöte Jesu käbti akwa, Ngöbö Üai Deme ngämi nüke btätre. ¹⁷ Yebti Pedro amne Juan käkwe kise mikani btitre angwane, batibe Ngöbö Üai Deme nükani btätre. ¹⁸ Pedro amne Juan namani kise mike nibti angwane, Ngöbö Üai Deme namani nüke btätre Simón okwäbti, yebtä abko Simón tö namani ngwian bian Pedro amne Juanye di ye ütiäre, ¹⁹ käkwe niebare krörö ietre:

Tikwe kise mikadre nibtä angwane, Ngöbö Üai Deme rükadre btä arato, abkokäre ja di kri ye bien tie arato, niebare Simónkwe.

²⁰ Abtä Pedrokwe ñäkäbare krörö mda Simónye:

Ngwian makwe ye ben ngöi ma rika kä ja tare nikakrä kánti, ñöbtä ñan angwane jändrän kuin bianta ngwarbe Ngöbökwe nie abko ma tö nibi kökai ngwianbti. ²¹ Ye aiseti ma moto ñakare kuin Ngöbö ngwäreki, tuen tie. Yebtä abko, ma ñan rabadre sribi Ngöbökwé nuene jire chi nunbe. ²² Akwa ma töi käme, ye makwe kita temen amne makwe ja di kärä Ngöböye angwane, mata ja mike ngite, ye abko nane Ngöbökwé diandrekäta mabtä. ²³ Tita niere kore mae, ñöbtä ñan angwane ma moto romon krübäte amne ma töita kukwe kämekäme aibehtë nibi tuen mabtä tie. Abko kore se, niebare Pedrokwe Simónye.

²⁴ Abtä Simónkwe niebare mda ie:

Kukwe rakadrekä blo tibtä, munkwe nini tie, ye kwrere ñan rabadre bare tibtä, abkokäre blite tikrä ni Dänkienbe, niebare kwe Pedroye amne Juanye.

²⁵ Yebti Pedro amne Juan käkwe kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä kädrieware ünän kä yete, bti nikaninta juta Jerusalén kukwäre angwane, nikani kukwe kuin Jesubtä ye kädriere kä kiakiare niken ji ngrabare Samariate abti nikani nebata Jerusalén.

Felipekwe blitabare sribikä ütiäte Etiopiabobe

²⁶ Abti angelekwé niebare Felipeye:

Felipe, ji niken Jerusalén btä kä kaibete tä neme juta Gaza, yebti nänta, niebare angelekwé ie.

²⁷ Erere bkänä, Felipe nikani mda angwane, ni Etiopiabo ütiäte kri mikani kaibe, monsoi neme ñakare jatabare Felipeye. Jreina Etiopiabo kädian nämane Candace abko kräke ni Etiopiabo ye nämane ngwian ngibiare abko ben Felipe namani ngätäi. Ni ye abko jananbare Ngöbö käikitekä Jerusalén, ²⁸ bti jataninta ja jiebtä ja käite angwane, Felipe namani ngätäi ben ji ngrabare. Ni ye abko kareta jākä nämane mdäkwe abko te niara nämane tākäninthe amne, ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Isaías käkwe tarä tikani, yebtä niara nämane ñäke angwane, namani ngätäi Felipebe. ²⁹ Angwane Ngöbö Üai Deme käkwe niebare Felipeye:

Kareta jākäta mdäkwe ye ken krötö jötrö, niebare Ngöbö Üaikwe ie.

³⁰ Ye erere bkänä, Felipekwe krötäbare jötrö kareta ken angwane, tarä Isaías btä ni Etiopiabo nämane ñäke, ye kukwei jarabare Felipeye. Abtä Felipekwe niebare mda ie:

¿Tärä btä mata ñäke, ye tä nüke gare mae ya? niebare kwe ie.

³¹ Angwane ni ye käkwe niebare mda Felipeye:

¿Kukwe ne dirikä ñakare tie, se rükadre gare ño tie? mata nütüre, niebare kwe Felipeye.

Bti Felipe käräbare täketbe karetrate kwe jabe. ³² Tärä btä nämane ñäke abko nere:

Kordero jäta niken kämikadre, kwrere jire niara jänikani.

Erere arato, kordero jäta niken drüen tikadrekä tä neme kwekbe, ye kwrere niara nämane kwekbe amne ñäkäbare ñakare ja dokwäre kwe.

³³ Niara mikani ngwarbe ni mda mdäkwe akwa, ja mike ngite ñakare, akwa ngite niebare. Niara ngämi ngäbäkere Bkänä, känenkri kämikani kwe, aiseti bküntre ñakare jire. *Isaías 53.7-8*

Kukwe ne mdenbtä nämáne ñáke abko jarabare Felipeye.

³⁴ Angwane ni Etiopiabo ye kákwe niebare Felipeye:

Ni Ngöbö kukwei nieká ye abko nämáne blite jabtä ya, o nämáne blite ni mdara jire btä, ye abko makwe niedre tie abko ti tö nibi ribei mae, niebare kwe Felipeye.

³⁵ Angwane tarä btä ni Etiopiabo nämáne ñáke, ye ara jire btä Felipekwe blitabare käne ben. Erere arato kukwe mda mdabti, Felipekwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare ie. ³⁶ Yebti nämáne näin ji ngrabare, te nikani mate ñöbtä mda. Angwane ni Etiopiabo ütiäte kri ye kákwe niebare Felipeye:

Nete ñö tarä, aisete ¿makwe ti ngökadre ñöte nete abko rabadre ño? niebare kwe ie.

³⁷ [Angwane Felipekwe niebare mda ie:

Kukwe kuin Jesubtä, ye mata mike era bkänä ne ngwane, rabadre kuin, niebare ie Felipekwe.

Abtä niarakwe niebare Felipeye:

Jesukristo abko Ngöbö Odei ye abko era tikrä, niebare kwe.]*

³⁸ Ye btäräbe kareta mikamna nünenká kwe, bti nikanintre nebe ñöbtä angwane, Felipekwe ngökani ñöte. ³⁹ Yebti jatanintre nuketa jate angwane, Ngöbö Üai nikaninbe Felipe ngwena ni Etiopiabo ye okwä bäre mento, aisete Felipe tuaninta ñakare mda kwe. Akwa niara abko btä kä namani bäri nuäre amne, nikaninta ja gwiriete. ⁴⁰ Akwa Felipe abko, batibe namanime mobe juta Azotote. Ye kánti nikani kukwe kuin Jesubtä dirire juta kwatirekwatire te. Abti nikani nebe juta Cesareate.

9

Saulokwe tödekani Jesubti (Hechos 22.6-16; 26.12-18)

¹ Kä ye ngwane abko, Saulo namani jadüke ñakare, gata kábä mike nitre ja töitkaka ni Dänkien Jesukwe rüere, aisete Saulo nikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye kánti, ² kákwe tarä käräbare ie ngwianadre sinagoga kwatirekwatire ye dänkientreye juta Damascote. Ni merire amne ni brare kwandre näin Ji Jesukwebti Sauloye juta Damasco ne ngwane, niara di rabadre ngwiankrä ngite Jerusalente, abkokäre tarä käräbare kwe. ³ Ye erere bkänä, tarä bianina ie, abti nikani juta Damasco. Nikani, nikani, nikani mate ja ken juta Damasco. Te batibe ñotra trä dirare kä kämbti jatani. Ye abko trä niabare dirare jökrä Saulo bäre temen. ⁴ Angwane Saulo nikaninbe ngitiekä temen amne, btäräbe ni kukwei jarabare krörö ie:

¿Saulo, ñöbtä mata näin kisere kore ti jiebtí ti mikakäre ja tare nike yere? niebare kwe.

⁵ Angwane Saulo kákwe niebare mda:

¿Ma abko nire ti Dänkien? niebare kwe.

Ye btäräbe ni ye kákwe niebare mda Sauloye:

Ti abko Jesu ara, aisete nitre tödekaka tibti jiebtí mata näin kisere mikakäre ja tare nike, ye ñan niaratre jiebtí mata näin, akwa ti ne ara jire jiebtí mata näin. [¿Ye ñöbtä mata kukwe nuene käme ja rüere au! niebare mda kwe ie.

⁶ Angwane Saulo abko namani grüekä jökrä ngrabare amne kä jürä namani krübäte btä, kákwe niebare:

¿Tikwe dre nuendre, ie ma tö nibi ti Dänkien? niebare kwe.]*

Angwane ni Dänkien kákwe niebare mda ie:

Näin krö, bti ma rika nebe juta Damascote. Ye kánti makwe dre nuendre, erere niedi mae, niebare kwe Sauloye.

⁷ Angwane nitre nämáne näin Saulobe, ye ie ni kukwei jarabare akwa, ni jatabare ñakare ietre. Yebtä abko kä jürä namani krübäte btäre amne namanintre nünaninkä kwekbe jökrä.

⁸ Yebti Saulo nämáne temen, nükaní dikekäta krö, kákwe okwä ngianinte ngwane, kä namani iko okwäte amne kä namani tuen ñakare ie, aisete nitre nänkä ben ye kákwe kani küdebtí, nikanintre ngwena nebe juta Damascote. ⁹ Ye kánti Saulo namani köbömä jire angwane, kä namani tuen ñakare ie. Angwane köbö ye näire ja bänbare kwe ñöye amne mröye arato.

¹⁰ Juta Damasco yete abko, ni tödekaka Jesubti nämáne nüne ití. Ni ye abko kädian nämáne Ananías. Ananías ye abko, ie ni Dänkienkwe ja mikani tuare köböre kwrere mda, kákwe niebare krörö ie:

¡Ananías! niebare kwe ie.

Jötrö Ananiakwe niebare:

¿Ye dre, ti Dänkien? niebare kwe mda.

* 8:37 Kukweta tikani corcheta ngätáite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquinbtä.

* 9:6 Kukweta tikani corcheta

ngätáite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinquinbtä.

¹¹ Angwane ni Dänkien kākwe niebare ie:

Ji kädianta Ji Metre, yehti nān amne, ma rika nebe ni kädianta Judas ye gwiriete. Ma raba ju yete angwane, ni juta Tarsobo kädianta Saulo abko tā yete, ye ngwiantari makwe. Niara tā blite Ngöböbe amne ¹² ni iti kā Ananías niki nebe niara kanti, kākwe kise miri bti, kā mikakäre tuenta ie abko nibi tuen köböre kwrere ie, aiseite nān kanti, niebare ni Dänkienkwe Ananíaye.

¹³ Ni Dänkien kukwei jarabare kore Ananíaye angwane, niebare krörö kwe:

Ti Dänkien, nitre deme makwe nūnanka Jerusalén abko ni ye tā mike ja tare nike krübäte, ye abko ni kwati kätä niere tie. ¹⁴ Mdakäre abko, nitre tödekaka mabti tā nūne nete abko järıkadre ngite kwe Jerusalén, abkokäre tärä kārābare kwe nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkienye, ye erere tärä biandi ie mikakäre ütiäte. Yehti jatani nūke nete. ¿Se abko ti rikadre ño kanti se? niebare Ananíakwe.

¹⁵ Akwa ni Dänkien kākwe niebareta mda Ananíaye:

Nitre kā mdabti ñakare israelitare abko ie ni nekwe ti mikadi gare, abkokäre tikwe dianinkä. Erere arato, nitre ñakare israelitare ngätäite jrei tärä, ye ie ti mikadre gare kwe arato, abkokäre tikwe dianinkä. Mdakäre abko, niara arabe rikadre ti miketa gare nitre israelitaye arato, abkokäre tikwe dianinkä jenena jakrä, aiseite nān kanti, tita niere mae Ananías. ¹⁶ Ni ne kākwe ja tare nikadi kri tikrä, ye abko tikwe mikadi gare ie arato, niebare ni Dänkienkwe Ananíaye.

¹⁷ Ye erere bkänä, Ananías nikani Saulo kanti. Namanina yete angwane, nikani gwä, kākwe kise mikani Saulobti, bti niebare krörö kwe ie:

Ti mräkä Saulo, Jesu kākwe ja mikani tuare mae ji ngrabare, ye mden kākwe ti juni nete. Kä rabadre tuenta mae amne Ngöbö Üai Deme rabadre täte mabtä, abkokäre ni Dänkien Jesu ara kākwe ti juni ma kanti nete, niebare Ananíakwe Sauloye.

¹⁸ Ye btäräbe jändrän gwa drukwata kwrere nāmane Saulo okwäte abko betaninkä mento, namani ruen ie angwane, kā namani tuenta kuin ie. Yehti nikani amne Ananías kākwe ngökani ñöte. ¹⁹ Yehti Saulokwe mröbare mda amne namaninta dite ngrabare.

Saulo kākwe blitabare Jesubtä Damascote

Nehti Saulokwe nūnabare bä jötrö mda juta Damascote nitre tödekaka Jesubtibe. ²⁰ Ye btäräbe sinagoga kantikanti Saulo nikani niere krörö:

Jesu abra Ngöbö Odei era metre, nikani niere.

²¹ Yehti abko nitre Saulo kukwei nuaka ñan tõi namani krütare btä, kā namani niere:

Nitre tödekaka Jesubti, jiehti ni noko nāmane nān kisere Jerusalén yete. Erere arato, niara jatani nete nitre tödekaka Jesubti kaen ngite ngwiankäre nebebe Jerusalén biandre nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ie dänkientreye kitakäre ngite. ¿Se ño abko tā blite kore mtare se? ni jökrä namani niere kore.

²² Akwa Saulo abko namani blite bäri ja dibti amne, Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwä bkänä abko Saulo namani bä mike metre jökrä. Yehti abko, nitre israelita nāmane nūne Damasco kākwe dre niedre Jesubtä Sauloye abko ñan namani nūke gare ietre.

²³ Abti kā nikanina raire ta angwane, batibe nitre israelita kākwe ja tõi diani kwärıkwäri Saulo kāmıkkäre. ²⁴ Akwa Saulo rätäkä namani nitre israelitakwe, ye abko Saulokwe gani, akwa juta jukwebtä, ye kanti nitre israelita namani niara kraire jite dibire rare kāmıkkäre.

²⁵ Akwa nitre ja tötıkaka Saulobe kākwe Saulo mikani kutia krite, bti gibianinkä kibti ta timon kwetre deo, bti Saulo ngitianinta.

Saulo mikani gare nitre Jesu kukwei ngwiankaye Jerusalén

²⁶ Abti Saulo nikani nebeta Jerusalén angwane, nitre tödekaka Jesubti, ben Saulo tö namani ja getai. Akwa ni jökrä btä niara jürä namani, ñöbtä ñan angwane Saulokwe Jesu kani ngäbti arato, ye abko ñan namani nebe era kräke, aiseite kä jürä namani btätre. ²⁷ Akwa ni tödekaka Jesubti kädian nāmane Bernabé abko nikani Saulo ngwena, bti mikani gare kwe nitre Jesu kukwei ngwiankaye. Angwane Saulo nikani Damasco angwane, Dänkien Jesukwe ja mikani tuadre ji ngrabare ie. Erere arato ni Dänkien kākwe blitabare ben amne, kā jürä namani ñakare Saulobtä blitakäre Jesubtä juta Damascote, niebare Bernabékwe nitre Jesu kukwei ngwiankaye. ²⁸ Yehti nitre Jesu kukwei ngwianka kākwe Saulo kani ngäbti amne, nitre ye ben Saulo namani nūne Jerusalén. Angwane namanintre niken gwaire kwäräkwärä amne kä jürä namani ñakare btä blitare Jesubtä. ²⁹ Nitre israelita kukwe griegore, ben Saulo namani blite Jesubtä amne namani ja kwete bentre, akwa niaratre ye abko tö namani Saulo kāmıkai arato. ³⁰ Ye abko Saulo mräkätre tödekaka Jesubti kākwe gani angwane, nikanintre Saulo ngwena ngitie nebe juta Cesareate. Ye kanti abko, Saulo juaninta kwetre nebeta ja käite juta Tarsote. ³¹ Yehti abko, nitre gätäkä Jesu käfti nāmane nūne kä Judeate, Galileate amne Samariate ye abko namanintre nūne jame jökrä

amne Ngöbökwe die mikani nüne dite kukwe kuin Jesukwe nebtä. Erere arato, namanintre Dänkien Jesu mike ütiäte jae amne Ngöbö Úai Deme namani die mike angwane, ni kwati jatani mda tödeke Jesubti siba.

Pedro abko kákwe Eneas mikaninta quinta Jesu diebti

³² Pedro abko nämane näin basare kwäräkwärä mräkä Jesu kábtiye angwane, nikani arato juta Lidate mda ja tuakäre nitre deme Ngöbökwe nämane nüne juta yete yebe. ³³ Pedro namani juta Lidate angwane, ni iti kädian nämane Eneas, kánti Pedro nikani. Ni ye abko, ká kwä kwära namani ruen ñakare ngrabare abko kiseté nämane bren. Abtä nämane jänbtibe, btä Pedro namani. ³⁴ Angwane Pedrokwe niebare Eneaye:

Eneas, Jesukristo tä ma miketa quinta, aisete näin krö. Jän makwe ye ükete au jakrä, niebare kwe ie.

Ye btäräbe Eneas nukaninbe dikekä krö. ³⁵ Eneas namaninta quinta kore, ye abko ni kwati nünanka juta Lidate amne nitre nünanka ká Sarónte kákwe tuani angwane, kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä kani ngäbti kwetre arato.

Jesu diebti Pedrokwe Dorcas mikaninta nire

³⁶ Kä ye ngwane abko, meri tödekaka Jesubti nämane nüne iti juta Jopete. Meri ye abko kädian nämane Tabita. (Kukwe Tabita ne abko Dorcas nieta griegore.) Meri ne abko käre nämane jändrän kuin nuene ni mda mdakrä amne käre nämane ni bobre bobre die mike arato. ³⁷ Akwa ká ye ngwane Dorcas näkani bren jume amne krütani. Dorcas krütani angwane, jükaninte, bti ngwäkä jänikani nebe ju káin ninkri yete, kánti mikani gwi kwetre uliekäre. ³⁸ Juta Jope ye abko nämane kánime juta Lida ken. Pedro nämane juta Lida ye kánti gani nitre tödekaka Jesubtikwe juta Jopete angwane, ni juani nibu kwetre Pedro käre. Ye erere ni nibu ye nikani, namani Pedro kánti, kákwe niebare ie:

Brän jötrö nunbe juta Jopete abko nunta ribere mae, niebare kwetre Pedroye.

³⁹ Ye erere bkänä, Pedro nikani bentre. Namanintre juta Jopete angwane, Dorcas ngwäkä nämane mikani gwi, ye kánti nikani Pedro ngwena amne, meri kán brare krütanikrütani nämane yete abko müare kwärä ja ükaninkrö jökrä Pedro bäre kwetre, bti Dorcas nämane nüne angwane, Dorcakwe dän ño ño dikani ni bobre bobre kräke, erere namani mike tuare jökrä Pedroye. ⁴⁰ Akwa Pedro abko kákwe juani jökrä ju bäre, bti namani ngukudokwäbti temen blite Ngöböbe. Pedrokwe blitabare ünän Ngöböbe, bti Dorcas ngwäkä mikani ñäräre kwe, kákwe niebare krörö ie:

¡Tabita, näin krö! niebare kwe ie.

Btäräbe Tabitakwe okwä ngianinte amne okwä namani Pedrobtä se kwrere, bti namani tákänintbe. ⁴¹ Angwane Pedrokwe kani küdebtí, ganinkrö krö kwe. Tabita namani nünankä krö angwane, nitre tödekaka Jesubti nämane yete amne meri kán brare krütanikrütani nämane yete ju bäre, ye Pedrokwe käräbaretä gwä, bti meri nukaninta nire, ye mikani tuadre kwe ietre. ⁴² Meri mikaninta nire Pedrokwe ye abko nitre kwati nünanka juta Jopete kákwe gani angwane, ni kwati kákwe tödekani Jesubti arato. ⁴³ Yebti ni sribikä iti nbi kwatabtä kädian nämane Simón nämane nüne arato juta Jopete, ye kánti Pedro namani nüne bä raire mda.

KUKWE KUIN JESUBTÄ NIEBARE NITRE ÑAKARE ISRAELITARE NGÄTÄITE (10.1–28.31)

10

Corneliokwe Pedro käräbare

¹ Kä ye ngwane abko, juta Cesareate ni nämane iti kädian nämane Cornelio. Ni ye abko rükä romano amne, nämane mikani nitre rükä kädian nämane Batallon Italiano ye dänkiene. ² Cornelio amne mräkä kwekwe nämane Ngöbö tarere amne nämane Ngöbö mike ütiäte arato. Erere arato, Cornelio käre nämane ngwian bien kabre nitre israelita bobreye die mikakrä amne käre nämane blite Ngöböbe arato. ³ Bati ñänä okwä krämä näre dere angwane, batibe kukwe namani tuen köböre kwrere krörö ie: Angele Ngöbökwe jatani, nükani gwi niara kánti, namani tuen metre kwrere ie, ká namani niere ie:

¡Cornelio! niebare ie angelekwe.

⁴ Angwane Cornelio okwä namani kwekbe angelebtä amne ká jürä namani krübäte btä, kákwe niebare mda:

¿Ma tö nibi dreye, ti dänkien? niebare kwe.

Angwane angelekwe niebare ie:

Mata blite Ngöböbe amne mata jändrän bien nitre bobre bobre die mikakrä, ye abko gare kuin Ngöböye. Abtä Ngöbö tö ma die mikai mtare. ⁵ Ne aisete makwe ni mda mda juandre jötrö nebe juta Jopete. Ni kädianta Simón, arabe ie Pedro nieta, ye kärene nuke ja

kánti nete. ⁶ Niara tá nünentbe Simón mbara jire kánti mren köräbti. Simón ye abko sribiká nbi kwatabtä. Abko kore se, niebare angelekwe Cornelioye.

⁷ Yebti angele blitaka Cornelioye, ye nikaninta angwane, Cornelioye sribiká kwekwe káräbare nibu amne ni rüká ká namani Ngöbö tarere arato amne namani Cornelio die mike sribibtä káräbare iti kwe. ⁸ Bti angelekwe dre niebare ie, ye erere niebare jökrá kwe ietre, bti juani kwe juta Jopete Pedro tuen.

Ngöbökwé kukwe mikani tuen köböre kwrere Pedroye

⁹ Yebti jändrinane ñäná jatanina nuke ruäre angwane, nitre juani Cornelioye ye abko namani mate ja ken juta Jopete angwane, Pedro abko nikani jubti käin blitakäre Ngöböbe.

¹⁰ Angwane mrö namani krübäte Pedroye, tö namanina mröi akwa, mrö sribe námáne krire kräke angwane, Ngöbökwé jändrän mikani tuare köböre kwrere krörö ie: ¹¹ Kä käinbti ngitiani, namani tuen ie amne, yete ta dän kwata kri námáne mäkäninte körä kräbká btá kwärükwári abko gibianinká timon, nukani mate doobtá temen okwäbti. ¹² Dän kwata kri yete abko jändrän ngwarbe ngoto kräbká kräbká bätáká ngwarbe námáne. Erere arato, jändrän yoreká tementa tementa bätáká ngwarbe námáne amne nukwá bätáká ngwarbe námáne arato abko namani tuen Pedroye. ¹³ Ye btäräbe Ngöbö kukwei jarabare krörö ie:

Pedro, jändrän nibi tuen mae yete, ye ñän kámike kwetadre jae, niebare kwe ie.

¹⁴ Pedro kákwe niebare mda:

Ti Dänkien, jändrän mden mden ñän dbe kwetadre makwe niebare, ye erere tita kwete ñakare, akwa jändrän ñän dbe kwetadre aibe tá dän kwata kri te, aiseite tikwe ñän kwetadre, niebare Pedrokwe.

¹⁵ Ye btäräbe, Ngöbö kukwei jarabareta Pedroye, kákwe niebare ie:

Jändrän mikani dbe Ngöbökwé, ye dbe ñakare makwe ñän tö ngwian niere jire chi, niebare kwe ie.

¹⁶ Jändrän tuani Pedrokwe, ye abko kwetadre kwe niebare bämä jire ie, bti dän kwata kri ye jänikaninta ká käinbti niara okwäbti tuani kore kwe köböre kwrere. ¹⁷ Yebtä abko, Pedro namani töbike kri mda, ñöbtá ñän angwane drekäre tuani köböre kwrere kwe abko ñän namani nuke gare ie, aiseite namani töbike kri. Ye btäräbe ni juani Cornelioye abko nukani jukwebtá kákwe Simón ngwianintari. ¹⁸ Yebti namanina jukwebtá Simón kánti angwane, ñákäbare jume ja dibti krörö kwetre:

¿Ni kädianta Simón akwa, Pedro nieta ie arato, ye tá nüne nete ya? niebare kwetre.

¹⁹ Angwane Pedro abko námáne töbike kukwe tuani kwe yebtä jubti käin angwane, Ngöbö Üai Deme kákwe niebare ie:

Pedro, ni nü nimá, káta ñän ni känentari abko tá nokote. ²⁰ Ne aiseite nánta jötrö timon amne ma rika bentre. Akwa makwe ñän töbika dikaro rikakäre bentre, ñöbtá ñän angwane tikwe niaratre juni ma tuen, niebare Ngöbö Üaikwe ie.

²¹ Ye erere bkäná, Pedro námáne jubti käin, jataninta timon, kákwe niebare nitre yeye:

Ti ne mden kánánta munkwe ye. ¿Drekäre munta ñän ti kánene? niebare Pedrokwe ietre.

²² Angwane nitre ye kákwe niebare mda ie:

Nitre rüká dänkien kädianta Cornelio kákwe nun juanba ma tuen nete. Niara abko tá nüne metre Ngöbö ngwärekre amne tá Ngöbö mike ütiäte jae arato amne, nitre israelita kwati káta mike ütiäte jae amne tátre tarere arato. Cornelio ye mden kánti angele deme Ngöbökwé nukani, kákwe ma kárámna amne ma rikadre niara gwiriete amne, makwe dre niedre abko niarakwe kukwe nuadre abkokäre, niebare kwetre Pedroye.

²³ Angwane Pedrokwe káräbare gwá. Ye kánti kibiabare kwetre.

Pedro nikani Cornelio kánti

Yebti jändrinane, Pedro nikani bentre angwane, ja mrákátre tödekaka Jesubti nünanka juta Jopete nikani ruäre Pedro mukore siba. ²⁴ Yebti jändrinane angwane, Pedro nikani mate juta Cesareate. Cornelio abko námáne ngibiare amne, Cornelioye mráká kwekwe amne kukwe muko kwekwe úkaninkró kwati, ben námáne Pedro ngibiare ngäbti angwane, Pedro nikani nebe. ²⁵ Pedro nikani mate gwákäre se kwrere angwane, Cornelioye kani ngäbti, kákwe ja mikani ngukudokwäbti temen Pedro mikakäre ütiäte jae. ²⁶ Akwa Pedro kákwe niebare Cornelioye:

Ti abko ja kwrere mabe, aiseite makwe ñän ti mika ütiäte Ngöbö kwrere jae. Nánta krö, niebare kwe ie.

²⁷ Yebti blitare kwärá, nikanintre gwá angwane, ni námáne ja úkaninkró kwati gwi Pedro ngibiare ngäbti, btá Pedro namani. ²⁸ Angwane Pedrokwe niebare krörö ietre:

Ni menteni, ñakare israelita mun kwrere, ben nun israelita ti ne kwrere kákwe ñän ja getadre jire chi amne ñän rikadre jire juete abko tá úkaninte kore nunkwe, ye gare kuin munye ruen tie. Akwa ni menteni ñakare israelitare abko ñakare dbe Ngöbökrá abko tikwe ñän niedre jire abko Ngöbökwé mikaba gare tie. ²⁹ Ye mden kiseti, ti káräbare nuke nete

nieba tie angwane, ti jataba jirekåbe. Tikwe ñåkåba ñåkare mda, bti ti jataba, aisetse ¿drekåre munkwe ti kåråbare nũke nete abko ti tõ nibi gai mda? niebare Pedrokwe ietre.

³⁰ Abtå Cornelio kåkwe niebare mda ie:

Måkåira ñånå okwå ne nåre angwane, ti nåma blite Ngõbõbe ñånå okwå kråmå nåre dere ja juete nete angwane, batibe ni rũkaba iti ti kånti. Ni ye abko btå dån trå ngitiekå rũkaba ti kånti, ³¹ kåkwe nieba krõrõ tie: Cornelio, mata blite Ngõbõbe, ye abko jarabare Ngõbõbe amne, mata ni bobre bobre die mike ño, ye abko garera ie arato, ³² aisetse makwe ni mda juandre nebe juta Jopete. Ni kådianta Simón, arabe ie Pedro nieta, ye kårere nũke ja kånti nete. Niara tõ nũnentbe Simón mdara jire kånti mren kåråbti. Simón ye abko sribikå nbi kwatabtå, nieba kwe tie. ³³ Ye kwrere bkånå, jõtõrõ tikwe nitre nimå se juanba ma kårere amne, ma jatani ja moto kuinbti, ye abko kåi nibi nuåre tibtå. Mtare nita jõkrå ketetibe Ngõbõ ngwårekri nete amne, makwe dre niedre nunye niebare ni Dånkienkwe mae, ye erere nunta biare ma kukwei nuakåre, niebare Cornelio kwe Pedroye.

³⁴⁻³⁵ Angwane Pedro nikani blite, kåkwe niebare mda:

Ni jõkrå ütåte ja kwrere Ngõbõkrå, aisetse tõ ni kitete ñåkare ni mda mda ngåtåite, akwa ni nũnanka juta mdente mdente kåta Ngõbõ mike ütåte jae amne tõ nũne metre abko Ngõbõta juto biare kaen ngåbti jõkrå, ye abko nena gare tie mtare. ³⁶ Kukwe ye abko Ngõbõkwe mikani gare nun israelitaye abko krõrõ: Jesukristo ni jõkrå Dånkien ye kõbõire ni jõkrå rabadre ja måketa amne nũnenta jåme jõkrå. ³⁷ Ye rabadre gare, abkåkåre Juan Bautista jatani ja ngõkamna ñõte nie angwane, dre nakaninkå kå Galileate niken nebe kå Judeate jõkrå, ye gare kuin munye abko krõrõ: ³⁸ Jesu Nazarebo, ie Ngõbõkwe ja di biani kri amne Ngõbõkwe ja Ũai Deme mikani tåte btå abko diebti nåmane nåin jåndrån kuin nuene amne ni bren bren nåmane ja tare nike diablun ngoto tåni abko mikaninta kuinta kwe. Ngõbõ nåmane Jesube abko diebti jåndrån ye namani bare ie, ye abko gare kuin munye arato.

³⁹ Jesukwe sribi ño ño nuenbare nun israelita kåite amne juta Jerusalente, ye abko nun Jesu kukwei ngwianka kåkwe tuani ja okwå jenbti. Jesu müre ketani krusobtå nitre israelitakwe, ⁴⁰ akwa kõbõmåkåre angwane, Ngõbõkwe mikaninta nire, bti Ngõbõkwe mikani tuadre nun ngåtåite. ⁴¹ Akwa Ngõbõkwe ñan mikani tuadre nitre israelita jõkråye, akwa nun dianinkåra kena Ngõbõkwe, nunye Ngõbõkwe Jesu mikani tuadre. Jesu nũkaninta nire, abti nun ne aibe kåkwe mrõba amne tomna ñaba ketetibe ben amne, nun aibe Ngõbõkwe tuanimetre tuen. ⁴² Ngõbõkwe niara mikani Kritobore ni nire kråke amne ni krõtani kråke, ye abko nun juanba niere kwe ni jõkråye. ⁴³ Jesu ne mdenbtå abko nitre Ngõbõ kukwei niekå kirakira kåkwe blitabarera angwane, niebare krõrõ kwetre: Nire nire ngite kukwe kåme nuenbtå abko kåkwe tõdekadre Jesubti angwane, Ngõbõkwe niara ngite diandikå btå Jesu kõbõire, niebare kwetre, Pedro namani niere.

Ngõbõ Ũai Deme nũkani kena nitre ñåkare israelitarebtå

⁴⁴ Pedro nåmane blite kore angwane, batibe nitre Pedro kukwe nuaka nuaka, yebtå Ngõbõ Ũai Deme nũkani se kwrere. ⁴⁵ Nitre ñåkare israelitare, ie Ngõbõkwe ja Ũai Deme biani arato, yebtå abko nitre israelita tõdekaka Jesubti nũkani siba Pedro mukore, ye ñan tõi namani krõtare btåtre, ⁴⁶ ñõbtå ñan angwane ni jõkrå namani blite kukwe jenenanbti btå ja tõitikani ñåkare kwetre amne namanintre Ngõbõ kåikitekå jõkrå okwåbti. Yebtå abko, Ngõbõ Ũai Deme nũkani btåtre gani kwetre. ⁴⁷ Angwane Pedrokwe niebare mda:

Nun israelita, ie Ngõbõkwe ja Ũai Deme biani, ye kwrere Ngõbõkwe bini arato nitre neye, aisetse nikwe niaratre ngõkadre ñõte Jesu kåbti ruen tie, niebare Pedrokwe.

⁴⁸ Bti Cornelio amne mråkå kwekwe amne kukwe muko kwekwe btå Ngõbõ Ũai Deme nũkani, ye Pedrokwe ngõkamna jõkrå ñõte Jesukristo kåbti ni mda mdaye. Erere ngõkanintre ñõte kwetre, bti Pedro rabadre nũne kõbõbu, kõbõmå mda bentre abko ribebare kwetre Pedroye.

11

Dre nakaninkå Cornelio kånti abko Pedrokwe niebare

¹ Pedro ngåmi nũketa Jerusalen, ye kånenkri nitre ñåkare israelita kåkwe Ngõbõ kukwei kuin Jesubtå kani ngåbti arato, ye abko gani nitre Jesu kukwei ngwianka mda mdakwe amne nitre tõdekaka Jesubti nåmane nũne kå Judeate ye kåkwe gani arato. ² Abtå Pedro nikani nebeta Jerusalen angwane, nitre israelita ruåre tõdekaka Jesubti nũnanka kå Judeate namani ñåke Pedro ruere, ³ kåkwe niebare krõrõ Pedroye:

Nitre ñåkare israelitare abko gwiriete ni israelita ñan janandre basare jire chi nita niere. ¡Se ñõbtå abko ma janandbare mrõre ketetibe nitre se ben gwaire! niebare kwetre ie.

⁴ Abtå kukwe nakaninkå ño ja tårõtåri, ye erere Pedro nikani niere jõkrå abko krõrõ:

⁵ Ti nāma juta Jopete blite Ngöböbe angwane, jändrän dän kwata kri mākāninte kwārikwāri kōrā ketabkā btā, kwrere jire nāmāne kā kāinbti, rababa kite nūke ti nāma ye kānti abko nukwa tuaba kōböre kwrere. ⁶ Akwa jändrän yete abko dre nāmāne ti tō rababa tuai, kākwe mikaba nārāre kuin angwane, jändrän nākare dbe kwetadre nikwe aibe nāma te abko krōrō: Jändrän ngwarbe ngoto krābkā krābkā btākā ngwarbe nāma te. Erere arato, jändrän ngwarbe kāsenta btākā ngwarbe nāma te. Mdakāre abko, jändrän yorekā tementa amne nukwā btākā ngwarbe nāma te arato, btā ti okwā rababa. ⁷ Ye btārābe Ngöbö kukwei jaraba krōrō tie: Pedro, jändrän nibi tuen mae yete, ye nān kāmike kwetadre jae, nieba kwe tie. ⁸ Abtā tikwe nieba krōrō ie: Ti Dānkien, jändrän mden mden nān dbe kwetadre makwe niebare kira, ye erere tikwe nān kwetabare jire chi, aisete tikwe nān kwetadre, tikwe nieba ie. ⁹ Angwane Ngöbö kā kāinbti kākwe niebata krōrō mda tie: Jändrän mikani dbe Ngöbökwē, ye dbe nākare makwe nān tō ngwian niere jire chi, nieba kwe tie. ¹⁰ Ngöbökwē nākāba bāmā jire kore tie. Yehti dän kwata kri ye jārikabata kā kāinbti ti okwābti.

¹¹ Ye btārābe, ni Cesareabo juani nimā ti tuen, ye rababara mate jukwebtā ti kānti. ¹² Angwane tikwe nān kā jūrā ngwiandre niken bentre, Ngöbö Ūai Deme kākwe nieba tie. Ye erere ti rikaba bentre amne, ti mrākā ni ti tā tibe nete noko rikaba siba tibe. Nun rikaba nebe juta Cesareate angwane, ni nāma iti yete kānti nun rikaba jōkrā nebe gwi. ¹³ Angwane ni ye kākwe angele tuani nō kōböre kwrere abko rikaba niere nunye, kākwe nieba krōrō: Angele rükaba nūnaninkā nete, kākwe nieba krōrō tie: Ni kādianta Simōn akwa, Pedro nieta ie arato abko tā juta Jopete, ye ni mda juen kārere jōtrō nūke ja kānti nete, ¹⁴ nōbtā nān angwane Ngöbökwē ma dianditari nō ma mrākābe gwaire abko niarakwe niedi mae, abkokāre makwe kārā, niebare angelekwē ie, nieba kwe nunye. ¹⁵ Angwane kukwe kuin Jesukristobtā ye ti rikaba niere krire ietre angwane, btārābe Ngöbö Ūai Deme rükaba nō kena niibtā, ye kwrere rükaba btātre arato ti okwābti se kwrere. ¹⁶ Ye ngwane ni Dānkien Jesu kākwe blitaba nibe abko rükaba tōreta tie krōrō: Juankwe ni ngōkani nō aibe te akwa, mun abko ie Ngöbökwē ja Ūai Deme biandi nūnakāre munbtā, niebare kore ni Dānkienkwē nie. ¹⁷ Ye mdenbtā abko, ni israelita kākwe tōdekani ni Dānkien Jesukristobtā abko ie Ngöbökwē ja Ūai Deme biani, ye kwrere biani kwe nitre nākare israelitareye arato, *¿se tikwe ja mikadre nō Ngöbö rūere?* ti rababa nūtūre, niebare Pedrokwē.

¹⁸ Yehtā abko, ja mrākātre Jerusalēnbo namani nāke Pedro rūere ye kākwe Pedro kukwei nuani ūnān angwane, namanintre kwekbe kada ketani jōkrā amne, nikanintre Ngöbö kākitekā mda, kākwe niebare:

¡Nitre nākare israelitare rabadre nūne kārekāre Ngöböbe, abkokāre Ngöbö tā kā bien ietre kukwe kāme kitakāre temen amne tōdekakāre Jesubti nān nān! namanintre niere.

Nitre nākare israelitare kwati kākwe tōdekani Jesubti juta Antioquiāte

¹⁹ Esteban kāmikani, yehti nitre israelita tōdekaka Jesubti nūnanka Jerusalēn abko ni israelita mda mda namani mike ja tare nike krūbāte tōdekabtā Jesubti. Abtā ngītiani jōkrā kwārākwarā. Ruāre nikani Fenicia, ruāre abko nikani Chipre amne ruāre nikani juta Antioquiā. Nikanintre ye kāntikānti nikani kukwe kuin Jesubtā ye niere mrākātre israelitaye akwa, ni nākare israelitare abko ie niebare nākare kwetre. ²⁰ Akwa nitre nūnanka Chipre amne juta Cirenete tōdekaka Jesubti arato abko nikani ruāre juta Antioquiāte, ye abko kākwe kukwe kuin ni Dānkien Jesubtā niebare nitre nākare israelitareye arato. ²¹ Angwane ni Dānkien Jesu namani die mike kri, ye mdenbtā abko ni kwati kākwe ja tōi kwitaninta amne namanintre tōdeke ni Dānkienbti. ²² Ye abko nitre gātākā Jesu kābti nāmāne Jerusalēn kākwe gani angwane, Bernabé juani tuakāre kwetre Antioquiā mda. ²³ Ye erere bkānā, Bernabé nikani, namani juta Antioquiāte angwane, nitre tōdekaka Jesubti nūnanka Antioquiāte abko krāke Ngöbökwē ja moto mikani kuin namani tuen Bernabéye. Ye abko kāi namani nuāre kri btā, kākwe ja tōi mikamna kwatibe janknu Jesubtā nitre tōdekaka btin Jesubti yeye niaratre die mikakāre. ²⁴ Bernabé ne abko ni moto kuin amne, Ngöbö Ūai Deme nāmāne tāte btā amne nāmāne tōdeke kwatibe Jesubti arato. Ne aisete niara nāmāne kukwe kuin Jesubtā niere angwane, ni kwati namani tōdeke ni Dānkienbti mda.

²⁵ Abti Bernabé nikani juta Tarsote mda Saulo kānene. ²⁶ Saulo kwani ie angwane, nikani ngwena sribire jabe juta Antioquiāte. Ye kānti gātābare kā kwati tāte kwetre nitre tōdekaka Jesubti ben, niaratre die mikakāre amne Ngöbö Kukwei diribare kwetre ni kwatiye arato. Juta Antioquiā ne mden kānti abko nitre tōdekaka Jesubti kādiani Kristiano kena.

²⁷ Kā ye ngwane abko, nitre Ngöbö kukwei niekā nāmāne Jerusalēn abko nikani ruāre nebe juta Antioquiāte. ²⁸ Nitre ye abko, iti kādian nāmāne Agabo. Bati nāmāne gātābtā angwane, namani nūnaninkā krō amne, Ngöbö Ūai Deme kōböire niebare krōrō kwe:

Nitre romanobo tā gobrane, ye kāntikānti mrō nikadi kri krūbāte kā ngrabare temen, niebare kwe.

Ye erere bkänä, emperador Claudio nämane gobrane angwane abko mrö nika namani krübäte kä ngrabare temen. ²⁹ Abtä nitre tödekaka Jesubti nämane juta Antioquíate ye kákwe ja töi mikani ngwian juen ja mräkätre tödekaka Jesubti nünanka kä Judeate ye die mikakäre. Ye erere ni itire itire, ie ja namani nuke töre ngwian bien nuái, ye erere namanintre bien. ³⁰ Ngwian úkaninkró kore ja mräkätre die mikakäre, ye abko Bernabé amne Saulo nikani ngwena biandre nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka yeye dráidre ni jókrábtí.

12

Santiago kámikani amne Pedro abko kitani ngite

¹ Kä ye ngwane abko, nitre gätäkä Jesu kábtí Jerusalén abko ruäre jrei Herodes Agripa namani kite ngite kä teri mikakäre ja tare nike tödekabtä Jesubti. ² Angwane Juan etba Santiago abko jrei Herodekwe kámikamna ngitrabti, ye erere Santiago kámikani. ³ Santiago kámikani kore, ye abko namani dbe nitre israelítakrä, namani tuen jrei Herodeye, aiseté Pedro kamna ngite kwe arato. Pedro kani ngite ye ngwane abko bieta kádianta Pascua náire ban te lebadura ñakare kweta nämane, ye náire Pedro kani ngite. ⁴ Pedro kani ngite angwane, jrei Herodekwe kitamna ngite kä teri mda. Ye kánti guardia mikani nibkä nibkä, bábkä ja táritári Pedro ngibiarebti. Yebti bieta Pascua rikadre ta angwane, Pedro mikadre ni jókrä ngwäreki kukwe úkatekäre btä amne kámikakäre, Herodes namani nútüre. ⁵ Ne aiseté Pedro nämane ngite kä teri angwane, guardia namani ngibiare kuin ñan gitiadre abkokäre. Akwa nitre gätäkä Jesu kábtí abko namani jadúke ñakare, ja di kärere Ngóböye Pedrokrä.

Angele kákwe Pedro tikaninteta

⁶ Herodekwe Pedro mikadre ni jókrä ngwäreki kukwe úkadre kámikakäre, ye kánenkri deo angwane, kadena nämane kitani krobu niara küdebtä amne kadena arabe nämane mäkáninte guardia nibubtä. Guardia nibu ye ngátáite niara námáne kibien kuin temen angwane, jukwebtä abko guardia námáne nibu arato jukwe ngibiarebti. ⁷ Angwane batibe angele ni Dánkienkwe nükani gwi, Pedro námáne ye kánti angwane, kä trá ngítianinkä ngwen jókrä gwita temen, Pedro námáne ngite ye kánti. Angwane angele ye kákwe Pedro nuaninbtä kronabtä, kákwe ganinkró, bti niebare kwe ie:

Náin jótrö krö, niebare kwe ie.

Ye btärábe, kadena námáne kitani Pedro küdebtä ye ngítianinbe jókrä Pedro küdebtä se kwrere. ⁸ Angwane angele ye kákwe niebare mda Pedroye:

Ja ngwä kite jótrö amne sabato kite jótrö ja ngotobtä, niebare kwe ie.

Ye erere Pedrokwe nuenbare. Angwane angele kwe niebareta mda ie:

Dán ngetho tá mda makwe, ye kita jabtä arato, bti ma jata tí jiebtí, niebare kwe ie.

⁹ Ye erere bkänä, Pedro nikani angele jiebtí. Akwa Pedro námáne náin era metre angelebe ya abko ñan namani nuke gare ie, ñobtä ñan angwane námáne angele tuen kóböre namani ruen ie. ¹⁰ Akwa guardia námáne káne jukwebtä bare nikani ta, bti guardia mda námáne jukwe mdara jire kánti, ye bare nikani ta, bti jukwe jierore námáne mikani jite jí ken, ye kánti Pedro namani angelebe angwane, jukwe ye ngítianinbe au angwane, jukwe namani tikani, yete ta Pedro nikani angelebe. Yebti nikani há mente se kwrere angwane, angele kwe Pedro mikaninteta kaibe.

¹¹ Angwane batibe angele nükani era metre bkänä gani Pedrokwe angwane, niebare krörö kwe:

Herodes amne nitre israelita jí dokwäte tö kukwe nuein káme tibtä abko ngániene tí Dánkienkwe angele juni tí tikete, ne abko era metre bkänä ñan ñan, Pedro namani niere jae au.

¹² Pedro tikaninteta, ye gani kwe angwane, nikani nebe María juete. María ye abko ní kádian námáne Juan amne arabe kádian námáne Marcos abko meye. Ye kánti Pedro nikani. Kä ye kánti abko, ní námáne ja úkekrö kwati blíte Ngóböbe Pedrokrä. ¹³ Pedro nikani nebe kí jukwebtä, kákwe ñákábare gwákäre amne, níre námáne ñáke jukwebtä abko meri sribiká bati kádian námáne Rode nikani tuen. ¹⁴ Angwane Pedro kukwe nükani gare ie, ye abko kái namani nuäre krübäte btä, aiseté jukwe tikadre kwe Pedroye náre abko nikaninta betekáta jirekábe nementa gwi, kákwe niebare:

¡Pedro tá jukwebtä! niebare kwe.

¹⁵ Abtä nitre námáne gwi ye kákwe niebare mda ie:

¡Ma ngwarbe kä kwiteká jabtí nete! niebare kwe ie.

Akwa ja námáne kukwe era niere, meri ye namani niere ietre. Abtä niebare krörö mda kwetre:

Angele Pedro ngibiaka aibe tá náin. Ye ñan niara ara jire tá náin, namanintre niere.

¹⁶ Akwa Pedro abko namani ñäke janknu jukwebtä amne, ni mda mda nikani, käkwe jukwe tikani, bti Pedro nämane yete bkänä, btä okwä namani angwane, tõi ñan namanintre krütare btä. ¹⁷ Akwa niaratre käkwe kada ketadre niebare Pedrokwe kisebti ietre, ye erere namanintre kwekbe jökrä angwane, ni Dänkienkwe tikaninteta ño abko niebare kwe. Yebti niebare krörö kwe:

Kukwe nakaka ño tibtä, tikwe nini munye, ye erere munkwe nie jökrä Santiagoye amne ja mräkä tödekaka Jesubti mda mdaye arato, niebare kwe.

Yebti kä mikaninkä kwe yete amne nikani kä mdabti ngitie Herodes ngäniene.

¹⁸ Yebti kä jatani ngwen dekä angwane, kä namani nokre jabtä nitre rükäkwe, ñobtä ñan angwane Pedro jrainbare ñan namani nuke gare ietre, aiseite namanintre ja mike ngite jirekäbe kwärikwäri. ¹⁹ Angwane Herodekwe Pedro känäntarimma ietre, akwa ñan kwanintarita ietre, abtä niaratre mikani ngite mda Herodekwe, bti kämikamna kwe.

Herodes krütani

Yebti Herodes nämane kä Judeate, abti nikani neme juta Cesareate mda. ²⁰ Herodes ngämi niken juta Cesareate, känenkri niara namani romon nitre nünanka juta Tirote kräke amne nitre nünanka juta Sidónite kräke, aiseite namani ja kwete bentre. Abtä nitre ütiäte ütiäte nünanka juta kubute ye käkwe ja tõi diani rikakäre gwaire Herodes kanti juta Cesareate kukwe ükete ben, ñobtä ñan angwane nitre Tirobo amne nitre Sidónbo nämane mrö kökö jae kä Herodekwe kanti, aiseite tö namanintre kukwe ükete. Ye erere bkänä, ni sribikä ütiäte nämane sribire iti Herodekrä abko kädian nämane Blasto abko ben nitre Tirobo amne Sidónbo käkwe blitabare, ye köböire abko Herodes rabadre ja mäketä jäme bentre, abkokäre blitabare kwetre Blastobe. ²¹ Yebtä abko, Herodekwe gätä köböi kitani mda kräke. Ye erere gätä köböi nükani angwane, Herodekwe dän bäri nuäre, ütiäte kri kitani jabtä ja jreire bä mikakrä, bti namani tákänintbe ja tákra gobrankräbti angwane, kukwe niebare kwe ietre. ²² Angwane Herodes kukwe nuaka nuaka ye nikani ñäke jume ja dibti niara moto mikakäre jame jakrä, kä namani niere krörö:

Ni tä blite se ñan ni ngwarbe akwa, ngöbö ara nü iti, käta blite se, namanintre niere kore ie.

²³ Ye btäräbe angele ni Dänkienkwe käkwe Herodes mikani bren, ñobtä ñan angwane Herodes mikani ütiäte ngöbö kwrere jae ni mda mdakwe, ye namani dbe Herodekrä amne Ngöbö era metre abko mikani ütiäte ñakare kwe. Yebtä angelekwé mikani bren angwane, ngin aibe käkwe Herodes kitaninkä ja tubtä. ²⁴ Niara krütani kore, ye täbti Ngöbö Kukwei nikani niren bäri mda kä ye kántita temen amne, Ngöbö Kukwei diri namani kä jökräbti arato kä ye kántita.

²⁵ Abti Bernabé amne Saulo käkwe sribibare ünän jökrä Jerusalén, bti nikaninta juta Antioquíate. Nikaninta angwane, nikani Juan ngwena jabe. Juan ye mden abko kädian nämane Marcos arato abko jänikani kwetre jabe.

13

Bernabé btä Saulo juani blite Jesubtä

¹ Nitre gätäkä Jesu käbti nämane juta Antioquíate, ye ngätäite nitre Ngöbö kukwei niekä nämänena amne nitre Ngöbö Kukwei dirikä nämänena abko kädian nämane krörökrörö: Bernabé, Simón (Simón ne mden abko kädian nämane Chen arato), Lucio juta Cirenebo amne Manaen. Manaen ne abko rirabare gwaire jrei Herodes Antipabe. (Jrei Herodes Antipas ne abko käkwe gobranbare Galilea). Angwane Saulo nämane arato. ² Batira jire niaratre nämane ja úkaninkrö Ngöbö käikitakakäre amne ja bäinkäre Ngöbökrä angwane, batibe Ngöbö Úai Deme käkwe niebare krörö ietre:

Bernabé amne Saulo tikwe käräbarera sribi nuene jakrä, ye kräke niaratre denkä jenena munkwe juankäre sribi ye nuene, niebare Ngöbö Úai Demekwe.

³ Angwane blitabare ünän kwetre Ngöböe amne ja bäinbare ünän kwetre Ngöbökrä, bti kise mikani kwetre Bernabébti amne Saulobti ja di biankäre ietre, bti juani kwetre mda.

Bernabé btä Saulo käkwe blitabare Jesubtä Chiprete

⁴ Abti Ngöbö Úai Deme käkwe Bernabé amne Saulo juani kore angwane, nikanintre nebe mren köräbti juta Seleucia. Ye kanti nakwani rute, bti nikani kä butubti Chipre. ⁵ Ye ngwane abko Juan nikani siba Bernabébe amne Saulobe niaratre die mikakäre. Juan ne mden abko kädian nämane Marcos arato. Nikanintre nebe mren köräbti juta Salaminate, Chipre kanti angwane, sinagoga nämane Salamina, ye kantikanti nikanintre blite Ngöbö kukwei kuin Jesubtä.

⁶ Niaratre käkwe dikakabare jökrä kä butubti Chiprete Ngöbö kukwei kuin Jesubtä niekäre. Abti nikani nebe juta Pafote mda. Kä ye kanti abko ni israelita sukiare nämane

iti. Ni ye abko ni ni ngökaka, akwa nämane ja mike ni Ngöbö kukwei niekä kwrere. Ni ye abko kädian nämane Bar-Jesu abko ben Bernabé amne Saulo namani ngätäi. ⁷ Chipre yete ni iti kädian nämane Sergio Paulo nämane gobrane emperador romano kräke. Amne Sergio Paulo abko ben ni kwrare ye nämane ja gete. Gobran ne abko töbtä krübäte abko tö namani Ngöbö kukwei nuai, käkwe Bernabé amne Saulo käräbare blite jabe Ngöbö kukweibtä. Erere nükantire kánti. ⁸ Akwa ni kwrare ne arabe kädian nämane Elimas arato abko ñan tö namani gobran Sergio tuai tödeke Ngöböbti, kä namani Ngöbö Kukwei mikamna ütiäte ñakare kisere gobran Sergioye. ⁹ Angwane Saulo abko arabe kädian nämane Pablo arato btä Ngöbö Üai Deme namani täte, käkwe okwä ketaninte kwekhe ni kwrare yebtä, ¹⁰ käkwe niebare krörö ie:

Ma ni ngökö. Ma töi käme. Ma diablu kwrere amne käre mata ja mike jändrän kuinkuin rüere. Mata rüere ni Dänkien kukwei kuin era metre rüere, ye abko ñan rabadre bare jire chi mae, mata nütüre aiseté, ¹¹ mtare ni Dänkien Jesu käkwe ma mikadi ja ngie nuen krörö: Ni Dänkien bike ma okwä mike kä ikote, aiseté kä ñan rabadi tuen mae, ne ben makwe nünandi bā raire kore. Abko kore se, niebare Pablokwe Elimaye.

Ye btäräbe, kä ngidianinte iko Elimas okwäte amne kä namani iko jökrä okwäte se kwrere. Angwane ni mdakwe kadre küdebtü rikadre ngwena, ie niara tö namani, ñöbtä ñan angwane kä namani tuen ñakare ie aiseté. ¹² Elimas namani kä ikote kore gobran okwäbti, yebtä abko kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä diri namani, yebtä gobran ñan töi namani krütare, käkwe Ngöbö kukwei Jesubtä mikani era abko kukwe nakaninkä kore Bernabé amne Pablobtä kä butubti Chiprete.

Saulo btä Bernabé käkwe kukwe kuin Jesubtä niebare juta Antioquia kä Pisidiate

¹³ Nebti Pablo amne kukwe muko mda mda nämane näin ben abko nakwani rute mren köräbti juta Pafote mda, bti nikani juta Pergete kä Panfiliate. Ye kánti Juan Marcos käkwe kä mikaninkä btätre, kä nikaninta ja jiebti nebata Jerusalén. ¹⁴ Pablo nämane kukwe muko mda mdabe juta Pergete, bti nikani ta angwane, nikani nebe juta Antioquia kä Pisidiate mda. Ye kánti köbö jadükakrä nitre israelitakwe nükani angwane, nikanintre sinagogate, kánti nämane tākānintbe. ¹⁵ Abti Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye amne tarä tikani nitre Ngöbö kukwei niekäkwe, yebtä ñäkäbare ünän jökrä angwane, nitre ji dokwäte sinagogate käkwe niebare krörö ietre:

Ja mräkätre, kukwe tarä munkwe niedre ja mräkätre die mikakrä ne ngwane, kä tarä blitakrä munye mtare, niebare kwetre.

¹⁶ Angwane Pablo namani nünaninkä krö amne, ni jökrä käkwe niara kukwei nuadre abko niebare kisebti kwe ietre, bti niebare krörö kwe ietre:

Mun israelita amne mun ñakare israelitare tä nete arato käta Ngöbö mike ütiäte jae, olo ketete ti kukweiyé munkwe. ¹⁷ Ngöbö ni israelitakwe käkwe ni mräkä kirakira dianinkä jen jakrä, bti ni mräkä kirakira nämane nüne ni menteni kwrere kä jenenante Egipto abko mikani niren kwati kwe. Abti ja di kribti Ngöbö ara jire käkwe ni mräkä dianinkäta kä Egiptote mento. ¹⁸ Abti ni mräkä kirakira käkwe nünabare blo kä gre ketebu jire kä kaibete, akwa Ngöbö moto namani romon ñakare jötrö kräke. ¹⁹ Angwane ni mräkä kirakira, ye köböire Ngöbökwé juta keta kükü jire juani ngwarbe Canaán, bti kä ye biani kwe ni mräkä kirakiraye jakrä. ²⁰ Niaratre nikani nüne Egipto abti nükantire nüne Canaán ye abko bäsi kä sientö kräbkä bti kä gre ketebu bti kwä jätä (450) nikani ta, niebare Pablokwe.

Pablokwe niebareta mda:

Yebti Ngöbökwé nitre rükä jie ngwianka mikani gobrane mda ni mräkä kirakira ngätäite. Ne abko namani kore nebebe Ngöbö kukwei niekä Samuel näire. ²¹ Yebti ni mräkä kirakira käkwe jrei käräbare Samueliye mda abko rabadre gobrane niaratre ngätäite abkokäre. Ye erere bkänä, Ngöbökwé Saúl tukwe mikani jreire kä gre ketebu jire niaratre ngätäite. Saúl ne abko Cis ngobo. Cis ne abko jatani Benjamín mräkäkri. ²² Abti Ngöbökwé Saúl dianinkä mento angwane, David tukwe mikani jreire mda Saúl täte kwe amne, Ngöbökwé niebare krörö Davibtä: Isai ngobo David ne abko käkwe nünandre ño, ie ti tö, erere tä nüne amne, dre nuendre kwe, ie ti tö, erere tä biare nuene arato, niebare Ngöbökwé btä. ²³ David ne mden mräkäkri ni Diantarikä iti kädianta Jesu jatani ni israelita kräke. Jesu ne mden abko Ngöbökwé köböi mikani nitre israelita diantarikäre, ²⁴ aiseté Jesu ngämi sribi kömiketbe, känenkri ni kä Juan jatani. Angwane nitre israelita käkwe kukwe kämekäme kitadre jire jökrä temen, bti tödekadre Ngöböbti, bti ja ngökadre ñöte kwetre abko Juan namani niere ietre. ²⁵ Yebti kä jatani neme braibe nünankrä Juanye angwane, Juankwe niebare krörö: Ti Ni Dianinkä Ngöbökwé, munta nütüre tibtä akwa, ye ñakare kore. Akwa ni jatadi iti ti jiebti abko bäri ütiäte tikrä, aiseté ja nuke töre ñakare tie sandalia tikete niara ngotöbtä ye abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara, niebare Juankwe.

²⁶ Ja mräkätäre därebare ja täritäri Abrahamkri amne mun ñakare israelitare këta Ngöbö müke ütiäte jae, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ne abko Ngöbökwé juani nikrä. ²⁷ Jesu abko ni Dianinkä juani Ngöbökwé nukani gare ñakare nitre nünanka Jerusalénye amne nitre ji dokwäte Jerusalébo yeye. Erere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä kákwe kukwe niebare Ni Dianinkä Ngöbökwébtä btä ñäkäta niken köbö jadükakrä näire bämän kratirekratire, aiseté rükadre gare ietre. Akwa ye abko nükani gare ñakare ietre arato, aiseté Jesu kitani ngite müre ketadre kwetre angwane, kukwe rakadrekä ño Ni Dianinkä Ngöbökwébtä nämáne tikani, btä ñäkäta niken bämän kratirekratire ye abko niaratre ara jire kákwe mikani neme bare jökrä. ²⁸ Kukwe kwani ñakare ietre Jesu kitakrä ngite müre ketadre akwa, Pilatokwe Jesu müre ketamna abko namani ribere Pilatoye. ²⁹ Erere bkänä, Pilatokwe Jesu müre ketamna angwane, Jesu krütani ye btäräbe Ngöbö Kukwei nämáne tikani ño Ni Dianinkä Ngöbökwébtä, ye erere namani bare. Jesu krütani angwane, dianinta krusobtä timon, bti doboi mikani. ³⁰ Akwa Ngöbökwé niara mikaninta nire. ³¹ Yebti nitre kákwe dikakabare Jesube kä Galileate nebebe juta Jerusalén, ye ie Jesukwe ja mikaninta tuadre bäre bäre, aiseté niaratre Jesu tuakatuaka ye mden abko tätre kukwe era erere niekä ni mräkä israelitaye mtare. ³² Ne mden kisete, kukwe kuin Jesubtä nunta näin niere munye abko krörö: Ngöbökwé kukwe úkaninte jabe kwäríkwarí ni mräkä kirakirabe, ³³ nita nüne mtare ne abko ni mräkä kirakira bkün ja täritäri amne, Ngöbökwé ja kukwei mikani täte nibe. Ngöbökwé Jesu mikaninta nire angwane, kukwe úkaninte kwe, ye namani bare jökrä, ye mden tä tikani Salmos krobubtä krörö:

Ma abko ti Odei jen tikwe. Ti ma rün makwe mtare,
abko tä tikani kore Salmos krobubtä.

Salmos 2.7

³⁴ Ngöbökwé Jesu mikadita nire ne abko niebarera kwe, aiseté Jesu ñan ngwäkä gütdrekä, ye mden abko tikamna täräbtä kwe:

Tikwe ja kukwei kuin deme biani ja die biankäre Daviye, ye abko tikwe mikadi täte jökrä munkrä,
abko tä tikani Ngöbö kukweibtä.

Isaiás 55.3

³⁵ Ne mden kisete tärä mdara jire btä tä tikani krörö:

Ni Deme makwe, ye makwe ñan ngwäkä tuadimetre ngütekä,
abko tikamna kore täräbtä Daviye Ngöbökwé.

Salmos 16.10

³⁶ Akwa Davikwe kukwe ye tikani angwane, ñan tikani jabtä kwe gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Davikwe sribidre ño niebare Ngöbökwé ie, ye erere sribibare kwe. Yebti niara krütani angwane, doboi mikani mräkä kënekäne ngätäite amne niara ngwäkä ngütaninkä jökrä, aiseté kukwe ye ñan nämáne tikani Davibtä gare kuin nie. ³⁷ Akwa Jesu mikaninta nire Ngöbökwé ye abko ngwäkä ngütaninkä ñakare, ³⁸ aiseté Jesu aibe köböire Ngöböta ni ngite kukwe käme nuenbtä denkä mento nibtä abko nun tö mikai gare mtare munye ja mräkätäre. ³⁹ Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye mikabtä täte Ngöbö ñan namani mun ngite denkä munbtä amne, mun ñan namani tuen kuin metre Ngöböye. Akwa ni jökrä kákwe tödekadre Jesubti abko ñakare ngite mda ja ngwärekrei abko Ngöbökwé niedre btä abko rabadre gare munye, abkokäre nunta blite Jesubtä munbe, ⁴⁰ ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä kákwe tärä tikani kira abko erere ñan rakadrekä munbtä, abkokäre munkwe mokredre jabtí, kukwe tikani krörö ne ngäniene:

⁴¹ Mun Ngöbö Kukwei mikaka ngwarbe jae ye kákwe sribi tikwe mika ñäräre kuin, bti munkwe töbika kuin btä arato, abti mun krüta mrä,

ñobtä ñan angwane mun näire tikwe jändrän nuendi, ye abko ni mda mdakwe niedi munye akwa, ñan mikadi era munkwe,
abko tä tikani kore. Abko kore se, niebare Pablokwe.

Habacuc 1.5

⁴² Bti Pablo amne Bernabé jatani nikenta ju bäre angwane, jatadre bliteta kukwe nebtä bämän mdabtä köbö jadükakräte abko ni jökrä namani ribere ietre. ⁴³ Yebti gätä ngidianinkä angwane, nitre israelita kwati amne nitre ñakare israelitare kwati kákwe ja mikani ketetibe nitre israelitabe Ngöbö mikakäre täte, kákwe tödekani Jesubti abko namani nekete jökrä Pablobtä amne Bernabébtä. Angwane niaratre abko kákwe ja mräkätäre tödekaka krire Jesubti, ye kitani bäre bäre nünenkä dite Jesubtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja moto mikani kuin niaratrekrä, yebtä nünandrekä dite kwetre, niebare Pablokwe amne Bernabékwé ietre.

⁴⁴ Yebti köbö jadükakrä bämän mdabtä nukani angwane, bäsi ni jökrä nünanka kä ye kánti kákwe ja úkaninkrö Ngöbö kukwei kuin ni Dänkiébtä kukwe nuakäre. ⁴⁵ Akwa ni kwati ñakare israelitare nukani ja úkekrö namani tuen nitre israelitaye angwane, niaratre namani mokrere krübäre, aiseté Pablo nämáne kukwe dirire, ye rüere nikanintre ñäke bäri diänbe Pablo rüere. ⁴⁶ Angwane Pablo amne Bernabé, btä kä jürä namani ñakare blitakäre, kákwe niebare krörö ietre:

Mun israelita, ie nunkwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikadre gare käne, ye abko Ngöbökwé mikani nun kisete kore. Akwa munta trö kwite Ngöbö kukweiyé, abtä munkwe

nünandre kärekäre Ngöböbe, akwa ja ruen ütiäte ñakare munye nüne kärekäre Ngöböbe, aisete nitre ñakare israelitare abko ie nun näin Ngöbö kukwei niere jirekäbe mda, ⁴⁷ ñobtä ñan angwane Ngöbökwé nun juani sribi ne nuene angwane, nunkwe sribidre krörö nieba kwe nunye:

Nitre ñakare israelitare tä nüne kä jökräbti temen abko rabadre dianintari jökrä, abkokäre tikwe ma mikani ñotra kwrere niaratrekrä, *Isaias 49.6*
niebare kore Ngöbökwé nunye, niebare Pablokwe amne Bernabékwe nitre israelitaye.

⁴⁸ Pablo amne Bernabé kákwe blitabare kore, yebtä abko nitre ñakare israelitare btä kä namani nuäre amne Ngöbö kukwei mikani ütiäte kwetre. Angwane nire nire mikani nünakäre kärekäre jabe Ngöbökwé, ye erere kákwe tödekani Jesubti. ⁴⁹ Yebti Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye kädriebare jökrä kä ngrabare temen juta Antioquía Pisidia bäre temen. ⁵⁰ Akwa kä ye kánti abko, meri ruäre nämane Ngöbö mike ütiäte jae nitre israelitabe abko ben nitre israelita ütiäte ütiäte kákwe blitabare Pablo amne Bernabé rüere. Erere arato, nitre ji dokwäte nünanka kä ye kánti abko ben blitabare kwetre arato. Angwane nitre ye abko kákwe ja töi mikani rüere Pablo rüere amne Bernabé rüere, niaratre juantarikäre kä ye bäre mento. ⁵¹ Abtä Pablo amne Bernabé kákwe dobro mnü ja ngotobtä ngrükaninte nitre israelita ye ngwärekre, ñobtä ñan angwane niaratre nämane kukwe nuene blo abko ñan namani dbe Pablokrä amne Bernabékrä abko bä mikani kwetre ie, bti nikanintre juta Iconio mda. ⁵² Angwane nitre kákwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti abko btätre Ngöbö Üai Deme namani täte amne kä namani bäri nuäre btätre arato.

14

Pablo btä Bernabé kákwe blitabare Jesubtä juta Iconiote

¹ Abti Pablo amne Bernabé nikani nebe juta Iconiote angwane, köbö jadükakrä näire nikanintre sinagoga yete, kánti blitabare nuäre kwetre kukwe kuin Jesukwe yebtä. Abtä ni israelita kwati kákwe tödekani Jesubti. Erere arato, ni ñakare israelitare kwati kákwe tödekani bti. ² Akwa nitre israelita ñan tö namani tödekai bti abko kákwe nitre ñakare israelitare moto mikani romon ja mräkätre tödekaka Jesubti rüere. ³ Akwa Pablo amne Bernabé namani nüne raire Iconiote angwane, ñan namani rüere jürä ngwen jabtä akwa, namanintre kukwe kuin Jesubtä niere janknu. Angwane ni Dänkien namani ni tarere ja moto kuinbti namanintre niere ni jökräye angwane, kukwe niebare kwetre ye rabadre era ni mda mdakrä, abkokäre ni Dänkien namani niaratre die mike, kä namani sribi kri ñan tuabare nuene niaratre köböire. ⁴ Akwa ye ngwane abko nitre nünanka juta Iconiote abko kákwe ja ñäkänintbe mda, aisete ni ruäre namani nekete nitre israelita tödekaka ñakare Jesubti yekri amne ni ruäre abko namani nekete Jesu kukwei ngwiankakri. ⁵ Abtä nitre israelita tödekaka ñakare Jesubti amne nitre ñakare israelitare kákwe ja töi mikani kwatibe nitre gobrankabe Pablo amne Bernabé mikakäre ja tare nike amne kämikakäre jäbti. ⁶ Akwa Pablo amne Bernabé kämika brai nämane, ye gani kwetre angwane ngitiani juta Listrate amne Derbete. Juta ye abko nämane kákä Licaoniote, ye kántita temen Pablo amne Bernabé ngitiani. ⁷ Angwane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye kädriebare kwetre kä ye kántita arato.

Pablo amne Bernabé kákwe blitabare Jesubtä juta Listrate amne juta Derbete

⁸ Abti bati Pablo amne Bernabé nämane juta Listrate angwane, ni nakwente nämane iti juta yete. Ni ye abko därebare ngüre bren, aisete nämane dikekä ñakare kröta abko nämane tákänintbe siba yete. ⁹ Pablo nämane blite angwane, niara nämane kwekbe Pablo kukwei nuen. Te batibe, Pablo okwä namani kwekbe btä angwane, Jesukwe mikadreta quinta, bti namani tödeke kwatibe namani tuen Pabloye. ¹⁰ Angwane Pablokwe ñäkäbare jume ja díbti krörö ie:

¡Näin krö amne nünenkä metre krö! niebare kwe ie.

Ye btäräbe, ni ye kákwe ja tákäninte kánta, nukaninbe dikekä krö, bti nikani dikekä kwäräkwärä ni mda mda okwäbti se kwrere. ¹¹ Pablokwe ni ngüre bren mikaninta quinta kore, ye jatani ni jökräye angwane, namani ngrente krikri ja kukwe Licaoniare, kä namani niere krörö:

¡Ngöbötre nikwe nikwitani ni bä kwrere abko nükani ni ngätäite mtare! namanintre niere.

¹² Bernabé abko ngöbötre jire jökrä dänkien kädian nämane Júpiter niebare kwetre amne Pablo abko nämane blite, aisete niara abko ngöbö kädian nämane Mercurio* niebare kwetre ie. ¹³ Abtä ni blitaka ngöbö Júpiterebe ni mda mdakrä abko kwe ju nämane känime jite juta bäre abko jatani nbi kwane ngwena kämikadre ietre niaratre mikakäre ütiäte jae. Erere

* **14:12** Júpiter amne Mercurio. Júpiter abko ngöbötre dänkien abko nitre romano nämane nútüre. Amne Mercurio abko ngöbö mda abko Júpiter nämane juen kukwe mikakäre gare ni mda mdaye abko nitre romano nämane nútüre.

arato, jatani kri blü dätebare koronare ngwena kräke mikakäre ütiäte jae. Ne kwrere niara amne ni jökrä tö namani jändrän kukwai Bernabé amne Pablo mikakäre ütiäte ngöbö kwrere jae.

¹⁴ Nitre Jesu kukwei ngwianka Bernabé amne Pablo mika tö namani ütiäte ngöbö kwrere ni jökräkwe, ye gani kwetere angwane, ñakare namani tuen dbe ietere, ye bä mikakäre dän ngianinkä jabtä kwetere se kwrere, bti nikanintre betekä ni mda mda ngätäite tata, ngrarete kwärä kä nikanintre niere krörö:

¹⁵ Ja mräkä, nun abko ñakare ngöbö, akwa nun ja kwrere munbe. jse ñöbtä mun tö nibi nun mikai ütiäte kore jae se! Munta ngöbötre ngwarbe mike ütiäte jae, ye mikadre jökrä temen munkwe, abkokäre nun jatani Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike gare munye. Ngöbö nire kä käinta amne kä tementa dätekä, arabe käkwe mren dätebare amne jändrän jökrä tä nüne kä käinta, kä tementa amne mrente dätebare kwe arato. Ngöbö ye aibe munkwe kadre ngäbti, abkokäre nun jatani Ngöbö kukwei kuin mike gare munye. ¹⁶ Kira abti kä nüke mtare, ni jökrä tö namani dre nuein, erere Ngöbökwetere tuanietre nuene jökrä. ¹⁷ Akwa Ngöbö abko moto kuin, aisetere käre jändrän kuin nuenbare kwe ja mikakrä gare munye abko krörö: Ngöbö ara kätä ñü mike näkäen temen munkrä amne, nura jökrä abko Ngöböta ngwä mike neme kuin munkrä. Ye kwrere Ngöbö ara kätä mrö bien kabre kwetadre munye, kä tädere nuäre munbtä abkokäre, niebare kore Pablokwe.

¹⁸ Akwa Pablokwe ñäkäbare kore, ye abko bäsi namani ütiäte ñakare nitre ye kräke. Ye aisetere tö namanintre jändrän kämikai Bernabé amne Pablo mikakäre ütiäte, akwa ye abko namani tare krübäte dokwä täke kän, akwa mrä abko dokwä tākāni kwetere abko nakaninkä kore.

¹⁹ Abti nitre israelita nünanka juta Antioquía Pisidiate amne Iconiote nükani juta Listrate ye käkwe ni mda mda töi kwitani Pablo amne Bernabé rüere angwane, nikani Pablo täke jäbti kwäräkwärä se kwrere, bti Pablo krütanina namani tuen ietere angwane, jākāni mento juta bäre kwetere. ²⁰ Akwa nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ükaninkrö Pablo bäre temen angwane, Pablo nukaninta krö, bti nikaninta nebeta jutate. Abti jändrinane angwane, Pablo nikani juta Derbete mda Bernabébe abko kukwe nakaninkä kore btättere juta Listrate.

Pablo amne Bernabé nikanintre ja jiebti juta Antioquía, Sirate

²¹ Pablo amne Bernabé käkwe kukwe kuin Jesubtä diribare juta Derbete, ye kanti ni kwati käkwe kukwe kuin Jesubtä ye mikani era. Abti Pablo amne Bernabé nikaninta ja jiebti nebeta juta Listrate, Iconiote amne juta Antioquiate. ²² Niaratere nikani juta kwatirekwatire te, ye kantikanti nitre tödekaka Jesubti kitani nünenkä dite kwetere Jesubtä amne, Ngöbö ngāmi gobrane nibti kä känbti, ye känenkri nikwe ja tare nikadi kri kä nebtä, niebare kwetere. ²³ Erere arato, Pablo amne Bernabé käkwe ni mikani nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka juta kwatirekwatire kanti, bti nitre tödekaka Jesubti amne nitre ni jie ngwianka abko kräke blitabare kwetere Ngöböbe amne ja bäinbare kwetere Ngöbökrä angwane, ni Dänkien, bti nämāne tödeke ye ie Pablo amne Bernabé käkwe ja mräkättere mikani gare, bti nikanintre.

²⁴ Pablo amne Bernabé nikani kä Pisidia kanti ta, bti nikani nebe kä Panfiliate. ²⁵ Kä ye kanti, kukwe kuin Jesubtä diribare kwetere juta Pergete. Abti nikaninta nebe juta Ataliate mren köräbti. ²⁶ Ye kanti nikani rute angwane, nikaninta juta Antioquía, Sirate. Juta Antioquía ne mden kanti nitre gätäkä Jesu käfti käkwe niaratere juani sribire Ngöbö moto kuin ye köböire. Sribi ye mden abko namanina bare ietere angwane jataninta. ²⁷ Pablo amne Bernabé nukaninta juta Antioquía, Sirate angwane, ja mräkättere tödekaka Jesubti kä ye kanti ükaninkrö jökrä kwetere, bti ni Dänkienkwe kukwe nuenbare kuin kräke, ye erere niebare jökrä kwetere ietere amne, nitre ñakare israelitare, kräke ni Dänkienkwe kä biani arato tödekrä Jesubti abko niebare kwetere ietere. ²⁸ Yebti Pablo amne Bernabé namani nüne raire mda nitre tödekaka Jesubtibe juta Antioquía, Sirate. Ne abko nakaninkä kore Pablobtä amne Bernabébtä.

15

Gätäbare kri Jerusalén

¹ Kä ye ngwane abko, ni nämāne nüne Judeate abko nikani ruäre nebe juta Antioquiate abko nikani dirire krörö ja mräkättere tödekaka Jesubtiye:

Ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä niebare Moisékwe, se kwrere mun jökrä ñakare israelitare käkwe ñan nuendre ne ngwane, Ngöbökwetere ñan mun diandretari jire chi, namanintre dirire kore.

² Yebtä abko, Pablo amne Bernabé namani ja kwete krübäte nitre yebe. Abtä mrä angwane, nitre tödekaka Jesubti käkwe Pablo, Bernabé amne ni mda mda dianinkä ja ngätäite, bti juani kwetere Jerusalén blite nitre Jesu kukwei ngwianka mda mdabe amne

nitre ni jie ngwianka nämane Jerusalén yebe. ³ Nitre tödekaka Jesubti juta Antioquíate kákwe Pablo amne Bernabé juani ni mda mdabe, ye erere bkänä nikanintre. Angwane nikani kä Fenicia kánti ta amne kä Samaria kánti ta angwane, Ngöbö era metre mikani era kwetre, ye abko niebare jökrä kwetre. Yebtä nitre tödekaka Jesubti nünanka kä Fenicia kánti amne Samaria kánti, btä kä namani nuäre krübäte Pablo amne Bernabé kukwe nuäre. ⁴ Bti Pablo amne Bernabé nikani mate Jerusalén. Angwane nitre gätäkä Jesu käfti, nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda amne nitre ni jie ngwianka ye kákwe ja úkaninkrö jökrä angwane, Ngöbökke dre dre nuenbare niaratre köböire abko niebare jökrä kwetre ja mräkätreye. ⁵ Angwane batibe ni bariseo tödekaka Jesubti nämane ruäre yete abko namanintre nünaninkä krö, kákwe niebare kröro:

Ja mräkätre ñakare israelitare kätä tödeke Jesubti abko ñäräkrä mikadre jökrä kwatabtä amne, kukwe mikani nuendre Moisékwe abko niaratrekwe mikadre täte ni kwrere niedre ietre abko nunta nütüre. Abko kore se, niebare kwetre.

⁶ Abti nitre Jesu kukwei ngwianka amne nitre ni tödekaka Jesubti jie ngwianka kákwe ja úkaninkrö jenena blitakäre kukwe yebtä. ⁷ Blitabare raire kwetre angwane, Pedro namani nünaninkä krö, kákwe niebare kröro kukwe yebtä:

Ja mräkätre, Cornelio amne mräkä kwekwe ñakare israelitare, ie ti rikadre kukwe kuin Jesubtä niere amne, niaratre kákwe tödekadre Jesubti, abkokäre Ngöbökke ti dianinkä mun ngätäite, ye gare kuin munye. ⁸ Amne ni jökrä töi ño gare jökrä Ngöböye. Ngöbö ye ara kákwe niaratre kani ngäbti, ye bä mikakrä ja Úai Deme biani kwe nie, ye kwrere biani kwe ietre arato. ⁹ Ye abko, Ngöbö ñan tä nitre ñakare israelitare mike ñäräre bäri bä käme ni israelitakrä, akwa ni ja kwrere jökrä Ngöbö ngwäreki, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare tödekani Jesubti angwane, Ngöbökke niaratre ngite dianinkä btäre arato. ¹⁰ Ye garera munye, aiseté zse ñobtä abko mun tö Ngöbö moto mikai romon, amarebti Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye abko ni mräkä kirakira die namani ñakare mikakrä täte amne, mtare ni die ñakare mikakrä täte arato, abko nitre ñakare israelitare kákwe mikadre täte jökrä, ie mun tö se? ¹¹ Ye abko ñakare kuin, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu moto kuin, ye köböire niarata ni israelita dentari, ye gare kuin nie mtare. Ye kwrere nitre ñakare israelitare kätä tödeke bti abko Ngöböta dentari ni kwrere arato. Ne mden kisete, nikwe ñan nitre ñakare israelitare mikadre ja ñäräkrä mike ja kwatabtä amne nikwe ñan mikadre Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye mike täte. Abko kore se, niebare Pedrokwe.

¹² Pedrokwe blitabare ünän kore, bti ni jökrä namani kwekwe amne, Ngöbökke sribi kri ñan tuabare nuenbare ño Bernabé amne Pablo köböire ja kukwei mikakäre ütiate nitre ñakare israelitare ngätäite abko ni jökrä namani kukwe nuen. ¹³ Bernabé amne Pablo kákwe blitabare ünän jökrä kore angwane, Santiago abko kákwe niebare kröro mda:

Ja mräkätre, ti kukwei nuen munkwe. ¹⁴ Nitre ñakare israelitare tarebare ño kena Ngöbökke angwane, niaratre ngätäite ni dianinkä jen jakrä kwe mikakäre juta jakwere, nini Simón Pedrokwe nie. ¹⁵ Ne mden abko nämane tikani kore nitre Ngöbö kukwei niekä kirakirakwe, mden erere tä tikani kröro Ngöbö Kukweibtä:

¹⁶ Ni Dänkien Ngöbö kákwe niebare kore:

David btä mräkä kwekwe ja tärätäri nämane gobrane akwa, juani ngwarbe rüekwe.

Akwa ti jatadita angwane, tikwe úkadita amne ju ngwarbe úkateta kuin täte, ye kwrere tikwe úkaditeta, kákwe David mräkä mikadi gobrane mda David täbtä.

¹⁷ Ye abko tikwe nuendre nitre ñakare israelitare nünanka kä mda mda kánti mden tikwe diandikä jen jakrä rabadi ti kánentari abkokäre, ¹⁸ niebare ni Dänkien Ngöbökke.

Ni Dänkien Ngöbökke ja kukwei niebare kira, ye mden abko kitera mike bare mtare, *Amós 9.11-12*

ne mden abko mikanina gare kwe nie ja kukwei köböire.

¹⁹ Ne aiseté tita töbike kröro, erere ti bike niere. Nitre ñakare israelitare kätä Ngöbö kaen ngäbti, niaratre ye kötärä nikwe ñan kukwe taretare mikadre nuendre ietre ruen tie, aiseté Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye, ye abko nikwe ñan mikamna täte ietre. ²⁰ Akwa kukwe kröro tikadre täräbtä juandre kräke abko rabadre dbe ruen tie: Käne, jändrän jökrä bianta ngöbö ngwarbeye mikakäre ütiate jae, ye abko ñan kwetadre kwetre amne ñan ja mikadre gure bati bati kwetre, niedre ietre. Erere arato, jändrän müre nótaninkä köte däre ngöi, ye ñan kwetadre jire kwetre, niedre ietre. Mräkäre abko jändrän däre ñan kwetadre kwetre arato abko aibe niedre ietre, ²¹ ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye, ye abko nitre ñakare israelitare raba kukwe nuen bämän kratirekratire, ñobtä ñan angwane kira abti kä nüke mtare juta kwatirekwatire te nitre ñakare israelitare ngätäite Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye, yebtä ni kwati tä ñäke sinagogate bämän kratirekratire köbö jadükakrä näire. Ne aiseté kukwe ye garera ietre. Ye mdenbtä abko, tärä tikadre jirekabe juandre ja mräkätreye ruen tie. Abko kore se, niebare Santiagokwe.

Tärä juani kwetre nitre ñakare israelitare tödekaka Jesubtiye

²² Ye kwere bkänä, nitre Jesu kukwei ngwianka amne nitre ni tödekaka Jesubti jie ngwianka käkwe ja töi mikani gwaire nitre tödekaka Jesubtibe, käkwe ni mda mda dianinkä juandre Pablobe amne Bernabébe nebe juta Antioquíate. Ni dianinkä juandre bentre abko nere: Judas, ni ne arabe kädian nämane Barsabás arato amne ni mda abko kädian nämane Silas. Nitre nibu ne abko ütiäte nitre tödekaka Jesubti ngätäite Jerusalén ²³ abko ietre tärä biani ngwiandre. Tärä ye abko btä kukwe tikani krörö:

Mun ñakare israelitare tä nüne juta Antioquíate, kä Siriäte amne kä Ciliciäte, mun ye abko ja mräkäre nunbe, aiseite nun Jesu kukwei ngwianka amne nun nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka kätä köbö kuin juen munye. ²⁴ Ja mräkä, ni ruäre ja ükärökä ketetibe nunbe nete abko nunkwe juani ñakare, akwa nikani ja töi jenbti, kätä dirire munye amne tä mun nike krübäte amne tä mun töi kwite ngwarbe kwäräkwärä abko nunkwe gani nete. ²⁵ Ye mdenbtä abko, Bernabé amne Pablo, nun mräkä tare kri nunkwe, abko ben nunkwe ja mräkäre nete juandre ruäre nebe mun kánti yete blitakäre munbe abko rabadre bäri kuin rababa tuen nunye. Ye erere rababa dbe nun jökrä kräke. Bernabé amne Pablo, ²⁶⁻²⁷ ne abko nämane biäre krütakäre tödekabtä ni Dänkien Jesukristobti. Ye abko, nunkwe Judas amne Silas dianinkä ja ngätäite nete juandre nebe mun kánti yete, aiseite nunta niaratre juen blite gwäreere munbe tärä juanta nunkwe nebe, ²⁸ ñobtä ñan angwane kukwe mdara jire ñan mikadre mun kötärä abko namani tuen kuin Ngöbö Üai Demeye amne nunye, akwa kukwe mda kuinkuin nuendre munkwe, ie nun tö amne Ngöbö Üai Deme tö abko krörö: ²⁹ Jändrän kämikani kukwadre ngöbö ngwarbeye, ye munkwe ñan kweta. Erere arato, jändrän däräie amne jändrän müre nótaninkä köte däräie ngöbö munkwe ñan kweta. Erere arato, munkwe ñan ja mika gure bati bati abko ie nun amne Ngöbö Üai Deme tö.

Munkwe kukwe ne mikadre täte ne ngwane, munkwe nünandi era metre. Ne ngörä. Ne abko tikani ja mräkätrekwe täräbtä.

³⁰ Nebti ni nibu ye juani kwetre Bernabé amne Pablo mukore tärä mike Antioquíate, ye erere nikanintre. Namani juta Antioquíate angwane, nitre tödekaka Jesubti ye ükaninkrö jökrä kwetre, bti tärä biani kwetre ietre ñäkäkäre btä. ³¹ Nitre ye käkwe ñäkäbare tärä yebtä angwane, kukwe namani tuen kuin ietre niaratre die mikakäre abko käi namani nuäre kri btäre. ³² Erere arato, Judas amne Silas abko Ngöbö kukwei niekä arato, aiseite blitabare kwetre Ngöbö kukweibtä, ye abko käkwe ja mräkäre tödekaka Jesubti die mikani kri arato. ³³ Yebti kä nikani bä raire ta angwane, nitre Judas amne Silas juanka, ye kánti rikadreta Jerusalén, abkokäre ja mräkäre Antioquíabo käkwe niebare ietre:

Mun rikata kuin jáme Ngöbö diebti, niebare kwetre ietre.

³⁴ [Akwa Silas abko tö namani rabai, aiseite nikaninta ñakare.]* ³⁵ Angwane abko, Pablo btä Bernabé namani juta Antioquíate, kä nikani kukwe kuin ni Dänkienkwé dirire gwaire ja mräkäre mda mdabe amne, nikani kukwe kuin Jesubtä kädriere ni mda mdabe.

Pablo btä Bernabé käkwe ja kwetani Juan Marcobtä

³⁶ Yebti kä nikani bä raire ta angwane, Pablokwe niebare krörö Bernabéye:

Juta kwatirekwatire te nikwe kukwe kuin ni Dänkienbtä kädriebäre ja mräkätrebe, yebti niaratre tä ño mtare abko gare ñakare nie, aiseite bränta basare ietre, niebare kwe ie.

³⁷ Angwane ni iti kädian nämane Juan, arabe kädian nämane Marcos abko Bernabé tö namani ngwiainta siba jabe käne kwere. ³⁸ Akwa Marcos rikadreta siba abko ñan namani tuen dbe Pabloye, ñobtä ñan angwane nämamentre Ngöbö kukwei niere käne angwane, Marcokwe kä mikaninkä btäre juta Panfiliate. Yebti Marcos nikani sribire ñakare mda bentre, aiseite ñan rikadreta siba, ie Pablo tö namani. ³⁹ Marcos rikadreta siba ñan nükaniinbti Pabloye, ye abko namani blo Bernabékrä. Abtä nikanintre jene jene kwäräkwärä krörö: Bernabé nikani rute Marcobe, bti nikani rute nebebe kä butubti Chiprete. ⁴⁰ Akwa Pablo abko käkwe Silas ngwiani jabe. Angwane ja mräkäre tödekaka Jesubti käkwe mikani gare Ngöbö moto kuin yeye, bti juani kwetre. ⁴¹ Pablo nikani Silabe angwane, nikanintre güreere kä Siriäte ta, bti nikani kä Ciliciäte ta, kántikánti nikani nitre gätäkä Jesu käfti die mike nüne käre Jesukrä.

16

Pablokwe Timoteo ngwiani sribire jabe

¹ Pablo namani juta Derbete, bti nikani nebe juta Listrate. Ye kánti ni tödekaka Jesubti kwani iti ie. Ni ye abko kädian nämane Timoteo. Timoteo meye abko meri israelita tödekaka Jesubti, akwa Timoteo rün abko griego. ² Akwa ja mräkäre Listrabo amne Iconiobo abko

* 15:34 Versículo 34 ye abko ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

namani blite kuin Timoteobtä. ³ Angwane Pablo tö namani Timoteo ngwian siba ja mukore, akwa Timoteo rün griego nämane gare ni jökräye, aiset nitre israelita käkwe ñan ñäkädre blo Timoteo rüere, abkokäre Pablokwe ñäräkrä mikani käne kwatabtä. ⁴ Yebti juta kántikánti namanintre niken, ye kánti nitre Jesu kukwei ngwianka amne nitre ni jie ngwianka Jerusalénbo käkwe kukwe úkaninte nuendre nitre ñakare israelitare kräke, bti juani kwetre, ye kwre namanintre dirire. ⁵ Ye abko namanintre ja mräkä tödekaka Jesubti die mike tödeke bäri Jesubti amne, köbö kwatirekwatire ni kwati mda namani Jesu kukwei kaen ngäbti.

Pablokwe ni Macedoniabo tuani köböre

⁶ Abti sribi namani bare yete angwane, Pablo amne ni mda mda nämane niken mukore ye rikadre kukwe kuin Jesubtä niere kä Asiata, ye abko Ngöbö Úai Deme käkwe dokwä takáni ben. Abtä niaratre nikani menteninta temen angwane, nikani kä Frigia kánti ta amne kä Galacia kánti ta nikani. ⁷ Bti nikanintre, namani kánime brontera kä kädian nämane Misia ken, ye kánti tö namani rikai mda kä Bitiniate, akwa Jesu Úai käkwe ñan tuanimetre niken arato. ⁸ Abtä nikanintre jirekäbe jibe bti ta Misia bäre temen, bti nikaninta angwane, nikani mate mren köräbti juta Troate. Kä ye kánti ru nämane nebe.

⁹ Niaratre nämane juta Troate angwane, batibe deo Pablokwe köböbare krörö: Ni nünanka kä Macedoniate nämane iti abko namani nünaninkä krö, kä namani ribere krörö ie: Jakwe Macedonia kánti nun die mike, ni ye namani niere kore Pabloye. ¹⁰ Kä jataba ngwen dekä angwane, Pablokwe köböbare kore niebare kwe angwane, Pablo, Silas, Timoteo amne ti Lucas tarä ne tikaka, nunkwe ja mikaba juto rikakäre Macedonia, ñobtä ñan angwane Ngöbö nämane nun kärere kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare kä Macedoniate abko gaba nunkwe.

Meri iti kä Lidia käkwe tödekani Jesubti juta Filipote

¹¹ Nun nämä juta Troate, ye kánti nun rankwaba rute angwane, nun rikaba metre ta nebe kä butubti Samotraciate. Ye kánti nunkwe kibiaba, bti jändrinane angwane, nun rikaba nebe juta Neápolite mda, kánti nun rikaba jate. ¹² Ye kánti nun rikaba gürere juta Filipote mda. Juta Filipos ne abko juta útiäte kä Macedoniate abko kánti nitre romanobo nämane nüne kwati arato. Ye kánti nun rababa nünentbe bä raire.

¹³ Abti köbö jadükakrä näire, nun rikaba juta bäre mento angwane, nun rikaba nebe ñö köräbti. Ye kánti abko, kä nämane nitre israelitakwe blitakrä Ngöböbe, nun rababa nütüre, aiset nun rikaba yete. Ye kánti nun rababa takánintbe angwane, nitre merire merire aibe käkwe ja úkaninkró kwati yete abko ben nunkwe blitaka kukwe kuin Jesukwebtä. ¹⁴ Meri nämane ja úkaninkró, ye ngätäite abko meri nämä iti abko kädian nämane Lidia. Lidia ye abko juta Tiatirabo, akwa nämane dán bäri kuin amne útiäte bä tain rürümoine juta Filipote. Meri ye abko nämane Ngöbö mike útiäte, aiset nämä Ngöbö kukwei nuen, aiset Pablo nämä blite Jesubtä angwane, Ngöbökwere niara töi mikaba tödeke Jesubti. ¹⁵ Yebti Lidia amne mräkä kwekwe btä sribikä kwekwe ngökaba jökrä ñöte Jesu kábti nunkwe angwane, Lidiakwe ribeba krörö nunye:

Tita tödeke bkänä Jesubti munta nütüre tibtä ne ngwane, brän jadüke ti juete, nieba kwe nunye.

Ye käkwe nun ketateba nebe yete.

Pablo amne Silas kitani ngite kä teri

¹⁶ Yebti kä blitakrä Ngöböbe kánti nun rikabata angwane, meri bati btä úai káme nämane, kä nämane mike sukiare abko ben nun ngätäba ji ngrabare yete. Meri ye abko klabore. Dre dre rakadrekä abko nämane niere amne bkänkä nämane ngwian den kabre niara köböire. ¹⁷ Meri bati ye abko rikaba Pablo jiebtí amne nun jiebtí, kä rikaba ngrente krikri krörö nun jiebtí:

¡Ngöbö Kri Kä Käinbti kräke nitre ne tä sribire amne, ni rabadre dianintari ñö tätre näin niere munye! meri ye rababa näin ngrente kore.

¹⁸ Ye abko nuenba raire kwe köbö kwatirekwatire, abtä bati Pablo moto ñan rababara neme nuäre meri ye kukwe nuare kore angwane, batibe Pablo rikwitateba, käkwe nieba úai káme nämane meribtä yeye krörö:

Jesukristo kábti nän mento meri nebtä, tita niere mae, nieba Pablokwe ie.

Ye btäräbe úai káme ye käkwe kä mikakaba meri yebtä.

¹⁹ Akwa meri ye bkänkätre käkwe ñan ngwian diandre mda niara köböire gaba kwetre angwane, Pablo btä Silas reketateba ietre, kä rikaba ngwena nebe kritobo ngwäreki juta te ruäre, ni mda mda nämane jändrän rürümoine, ye kánti jirikaba kwetre. ²⁰ Pablo amne Silas jirikaba kritobo nibu ye ngwäreki kwetre angwane, mikaba tuadre kwetre ietre, bti nieba kwetre mda:

Nitre israelita nibu ne nükani kukwe dirire nete abko käta kä ngwen nokre krübäte gobran rüere ni ngätäte nete,²¹ ñobtä ñan angwane kukwe bä jene dirita kwetre abko ni ñan rabadre kaen ngäbti amne ni ñan rabadre nuene jire chi, ñobtä ñan angwane ni abko romanobo, nieba kwetre ie.

²² Angwane ni jökrä rababa romon Pablokrä amne Silakrä. Nitre kritobore abko käkwe dân tikatemna Pablobtä amne Silabtä, bti kwata metamna kritobti kwetre. ²³ Ye kwrere bkänä, Pablo amne Silas kwata metaba bäre bäre, bti kitaba ngite kä teri angwane, ni nitre ngite ngibiabtikä ye käkwe niaratre ngibiadre kuin, ñan gitiadre abkokäre, nieba kwetre ie. ²⁴ Ni nitre ngite ngibiabtikä, ie Pablo amne Silas ngibiamna kuin. Ye kwrere bkänä, Pablo amne Silas kitaba bäri gwirikri kwe, bti ngüre mikani krite kwe kä teri.

²⁵ Akwa kä jatanina ruäre deo angwane, Pablo btä Silas nämane blite Ngöböbe amne nämane kantare Ngöböye se kwrere angwane, ni mda mda nämane ngite arato abko nämane kukwe nuen. ²⁶ Ye btäräbe abko dobo nakaninkä kri krübäte, kä namani ju ni ngitekrä ye ngrükete krübäte, käkwe jukwe tikandinbe batibe jökrä amne kadena nämane kitani nitre ngite ngitebtä, ye ngitianinbe jökrä btätre se kwrere. ²⁷ Yebti ni nitre ngite ngibiabtikä nukaninta ngwäte, käkwe nikrabare amne, jukwe nämane tikani jökrä, btä okwä namani. Angwane nitre nämane ngite kä teri yete, ye abko ngitianina jökrä namani nütüre, käkwe ngitra kwatate diani ja kämikakäre au,²⁸ akwa Pablokwe ñäkäbare ja dibti krörö ie:

Nun tä jökrä nete. Makwe ñan ja kämika, niebare kwe ie.

²⁹ Angwane ni nitre ngite ngibiabtikä ye käkwe ñotra käräbare, erere ñotra biani ie amne, nikani betekä neme gwi amne kä jürä namani krübäte btä, aibe kisete namani grükekä jökrä ngrabare, nikani namani kitaninbe Pablo amne Silas ngotobtä temen. ³⁰ Bti Pablo amne Silas ngwiani kwe ju bäre, bti niebare kwe ietre:

¿Ja mräkä, tikwe ja nuendre amne ti rabadre dianintari? niebare kwe ietre.

³¹ Abtä niaratre käkwe niebare mda ie:

Tödeke ni Dänkien Jesubti angwane, ma rabadi dianintari, ma mräkäbe gwaire jökrä, niebare kwetre ie.

³² Angwane Ngöbö kukwei kuin ni Dänkienbtä ye kädribare ben kwetre amne niara mräkä nämane nüne ben gwi yebe arato. ³³ Köbö ye näire deo, ni nitre ngite ngibiabtikä ye käkwe Pablo amne Silas ngwiani ja kanti, käkwe träin bätäninte ietre. Yebti ni nitre ngite ngibiabtikä ye ngökani ñöte Pablokwe amne Silakwe mräkä kwekwe ben gwaire jökrä. ³⁴ Bti Pablo amne Silas ngwianinta ja gwiriete kwe, kanti bukani kwe angwane, ni nitre ngite ngibiabtikä amne mräkä kwekwe käkwe tödekani Ngöböbti ye abko käi namani bäri nuäre btätre.

³⁵ Abti jändrinane dekä, Pablo amne Silas tikadreteta abko nitre kritobore käkwe guardia juani niere ni nitre ngite ngibiabtikä yeye. ³⁶ Ye kwrere bkänä, ni nitre ngite ngibiabtikä käkwe niebare mda Pabloye:

Nitre kritobore käkwe mun tikatemnata tie, aisete mun raba nikenta. Mun rika kuin amne jäme, ie ti tö, niebare kwe ietre.

³⁷ Akwa Pablo käkwe niebare krörö mda guardiatreye:

Nun nibu ne abko romanobo, akwa nunkwe ja mikani ngite ya, ñakare ya abko ngwianintari ñakare, akwa nun kwata metaba ja ngwärekri jökrä, bti nun kitaba ngite kä teri nete. ¿Abti mtare nitre kritobore tö nun tikaiteta tiebe ya? Akwa ñakare kore. Nitre kritobore ye ara jire jata nun tiketeta au abko ie nun tö, niebare Pablokwe ietre.

³⁸ Pablokwe dre niebare, ye erere guardiatre käkwe niebare kritobotreye angwane, niaratre nekwaninkä, ñobtä ñan angwane Pablo amne Silas abko ni romanobo niebare ietre, aisete niaratre ngite ya, ñakare ya, ye abko ngämi ngwentari metre, känenkri ñan kwata metadre abko erere nuenbare kwetre. Yebtä abko kä jürä namani btätre. ³⁹ Ye mden kisete nikanintre, käkwe ja ngite niebare gwärerere Pabloye amne Silaye. Bti Pablo amne Silas nämane ngite kä teri ye dianinta ta kwetre amne rikadreta jötrö juta ye bäre mento, niebare kwetre ietre. ⁴⁰ Pablo amne Silas nämane ngite kä teri, bti tikaninteta angwane, nikaninta nebata Lidia juete. Ye kanti ja mräkätre tödekaka Jesubti nämane abko ben blitabare kwetre niaratre die mikakäre nüne Jesukrä, yebti nikani kä mdabti abko nakaninkä kore se.

17

Pablo nükani juta Tesalónicate Silabe

¹ Abti Pablo amne Silas nikaninta angwane, nikani juta Anfípolis kanti ta amne nikani juta Apolonia kanti ta arato. Yebti nikani nebe juta Tesalónicate mda. Ne kanti sinagoga nämane kwati nitre israelitakwe. ² Gätä yebtä Pablo nämane niken käre kä ketareketare temen, ye kwrere nikaninta juta Tesalónicate angwane, köbö jadükakrä bämän krämä jire Pablokwe blitabare Jesubtä nitre israelitabe niaratre töi diankäre tödeke Jesubti abko krörö:

³ Ni Dianinkä Ngöbökwé abko krütadi, akwa rükadita nire abko nämáne tikani kira Ngöbö Kukweibtä, ye abko Pablo namani bä mike ietre. Erere arato, namani niere krörö:

Tita blite Jesubtä munbe, niara abko Ni Dianinkä Ngöbökwé ara, Pablo namani niere.

⁴ Angwane nitre israelita kwati kákwe ja tói kwitani Jesubtä, kákwe tödekani bti, amne nitre griego kwati ká nämáne Ngöbö mike ütiäte jae amne meri kwati ütiäte ütiäte kákwe tödekani bti arato. Yebtä niaratre nämáne nekete Pablo amne Silakri. ⁵ Yebtä abko, nitre israelita kwati, kráke kukwe kuin Jesubtä ye ñan namani era, ye abko namani mokrere Pablobe amne Silabe, ñobtä ñan angwane ni kwati nämáne nekete ben, aiseite niaratre kákwe ni diän diän amne krene krene nämáne dikekä ngwarbe krö ji ngrabare ye kánábare kwetre, bti ben gwaire ká mikani nokre kwetre juta ngrabare. Nikani betekä nebe Jasón juete Pablo amne Silas kánene. Niaratre kwandre ietre ne ngwane, rikadre ngwena ni jökrä ngwärekrei abkokäre. ⁶ Akwa Pablo amne Silas kwani ñakare ietre yete. Abtä Jasón amne ja mrákä mda mda tödekaka Jesubti nämáne Jasónbe gwí, ye neketaninte ietre, nikani jáke amne kitekã ja káne, nikani nebe ngwena juta gobranka ngwärekrei, ká namani ngrente krörö:

Ni nükani nete ne káta kukwe mikethe blo gobran romanobo rüere ká jökräbti temen, erere nükaniina ni ngätáite nete mtare. ⁷ Nitre ye abko Jasónkwe kani ngäbti ja juete. Niaratre jökrä tá emperador kukwei kite temen amne jrei mda tärä kádianta Jesu tátre niere kore, namanintre niere.

⁸ Yebtä abko nitre juta gobranka amne ni mda mda, kráke ñan namani dbe, aiseite ni jökrä namani ja ngwen ruen tare kukwe yebtä. ⁹ Akwa Jasón amne nitre tödekaka Jesubti mda kákwe ja ütiä biamna, bti tikaninteta gobrankwe.

Pablo amne Silas nikani juta Bereate

¹⁰ Yebti ká jatanina iko angwane, nane nitre israelita jatadreta Pablo amne Silas kámike, ye ngániene ja mrákátre tödekaka Jesubti kákwe Pablo amne Silas juani jötrö ngwarbe ngitie nebe juta Bereate mda. Namani yete abti sinagoga nitre israelitakwe nämáne yete abko kánti nikani blitakäre Jesubtä bentre. ¹¹ Angwane nitre israelita nämáne juta Bereate abko häri moto jáme nitre israelita Tesalónicabokrä, aiseite kukwe kuin Jesubtä diri nämáne Pablokwe amne Silakwe, ye kái namani nuäre btátre kare ngäbti. Akwa Pablo amne Silas namani kukwe dirire, ye abko era ya abko tö namanintre gai, aiseite köbö kwatirekwatire namani ja töitike Ngöbö Kukweibtä. ¹² Angwane nitre israelita kwati kákwe tödekani Jesubti. Erere arato, nitre merire merire griegore ütiäte ütiäte amne ni brare brare griegore kwati kákwe tödekani bti arato. ¹³ Akwa Pablo nämáne Ngöbö kukwei kuin Jesubtä dirire juta Bereate, ye gani nitre israelita Tesalónicabokwe angwane, nikani nebe juta Bereate, ká nikani ni kwati moto mike romon Pablo rüere. Yebtä abko ká namani nokre batibe. ¹⁴ Akwa ja mrákátre tödekaka Jesubti juta yete kákwe Pablo juaninta jötrö mda juta ye bäre mento amne Pablo nikani motokwäre mren kukwäre, akwa Silas amne Timoteo abko namani juta Bereate. ¹⁵ Angwane nitre tödekaka Jesubti nikani Pablo mukore, ye abko jananbare Pablo mikete juta Atenate. Yebti jataninta ja jiebti amne Pablokwe ja kukwei juani krörö ietre:

Silas amne Timoteo jata jötrö nüke ti jiebti nete, munkwe nie ietre, niebare Pablokwe ietre.

Pablokwe blitabare Jesubtä juta Atenate

¹⁶ Pablokwe Silas amne Timoteo kärábare jötrö ja jiebti, bti namani ngibiare juta Atenate. Juta ye kánti abko, já sribebare ngöbö ngwarbere nämáne kabre. Abtä Pablo moto namani ulire krübáte ngöbötre ngwarbe ye tuare. ¹⁷ Yebtä abko, nitre israelita amne ni griegore nämáne Ngöbö mike ütiäte, ye ben Pablo namani blite jabe kwäríkwarí kukwe kuin Jesukwebtä sinagoga nitre israelitakwe yete. Erere arato, jándrän rürümoin nämáne ye kánti Pablo namani blite arato Jesubtä köbö kwatirekwatire nitre nämáne ja úkaninkrö yete yebe. ¹⁸ Erere arato, nitre töbtä krikri ye nämáne ni iti kádian nämáne Epicúreo tukwe ye kukwei mike ütiäte abko nükani blite Pablobe. Erere arato, ni mda mda abko kádian nämáne estoicos, ye abko nükani blite ben. Drekäre nita nüne ká nebtä amne dre abko era metre, yebtä abko niaratre nämáne ja töitike. Niaratre ye ngätáite abko ni ruäre namani ñáke krörö Pablobtä mikakäre yakrä jae:

¡Ni ngwarbe ká jáme dokwäbti tá näin blite ngwarbe kwäräkwarä se drebtä tá blite dikaro kore se! namanintre niere.

Angwane ni ruäre abko namani niere:

Ngöbö chui menteninkwe mikaka gare kwrere se, namanintre niere Pablobtä.

Namanintre ñáke kore, ñobtä ñan angwane Pablo namani blite kukwe kuin Jesubtä yebtä amne, ni krütadre akwa, ni rükadreta nire nie namani Pablokwe. Yebtä Pablo namani tuen tói ñakare ietre, aiseite namanintre ñáke kore. ¹⁹ Abtä Pablo jänükani kwetre junta kádian nämáne Areópago ye ngwärekrei. Angwane niebare krörö kwetre Pabloye:

Kukwe ño btin dirita nāin makwe nunye, ye makwe mika gare bāri mda nunye abko ie nun tō. ²⁰ Kukwe bā jene btā mata blite, ye abko dre nieta makwe abko nun tō nibi gai bāri mda, niebare kwetre Pabloye.

²¹ (Ye abko, nitre Atenabo amne ni menteni menteni nāmane nūne Atenas abko, kāre tō nāmane nebe kukwe btin btin kukwe nuai amne dre nāmane nakenkā btin btin aibehtā nāmane ja nākwite, aiseite namani kukwe ngwentari kore Pabloye.) ²² Kukwe ngwianintari kore kwetre angwane, Pablo namani nūnaninkā krō niaratre ngātāite, kākwe niebare krōrō ietre:

Mun Atenabo, munta ngōbōtre munkwe mike bāri ūtiāte, ye abko tuen kuin munbtā tie, ²³ ñobtā ñan angwane kā jōkrā kāntikānti munta gātāre ngōbōtre munkwe krāke, kānti tita niken angwane, bati kukwe nāmane tikani krōrō jābtā tikwe tuaba: NGÖBÖ GARE ÑAKARE NIE ABKO KRĀKE KĀ NETA NETE, nāmane tikani kore tikwe tuaba. Akwa ye abko tā dbe, ñobtā ñan angwane Ngōbō gare ñakare munye, akwa munta kāikitekā, Ngōbō ye mden abko ti bike mike gare munye.

²⁴ Ngōbō kā temen ne dātekā amne jāndrān jōkrā tā nūne kā temen nebtā dātebare kwe arato. Niara abko kā kāinta Dānkien amne kā temen ne Dānkien, aiseite ju mikata ni kā nebtākwe, te niarata nūne ñakare, ñobtā ñan angwane bāri chi krāke. ²⁵ Mdakāre abko, ni kā nebtākwe jāndrān nuendre krāke abko tā ribere ñakare nie, ñobtā ñan angwane ñan tā jāndrān mdei nike jire chi, akwa niara kāta kā bien nūnankrā nie amne tā mūre bien nie amne jāndrān jōkrā mda mda bianta kwe nie. ²⁶ Erere arato, ni dātebare itibe kwe, ye mdenkri abko ni nena keta kabre kā nebtā, ye rabadre nūne kā jōkrābti temen kā nebtā abkokāre. Erere arato, nikwe nūnandre kā kobe amne nikwe nūnandre mdenite metre, ye abko ūkaninte kwe ni jōkrā krāke. ²⁷ Ngōbōkwe kukwe ūkaninte kore ni jōkrā rabadre Ngōbō aibe kānenentari amne Ngōbō kānāndretari angwane, nane kwandretari nie abkokāre. Niara tā kānime ni jōkrā ken. Niara ñan tā mente nie. ²⁸ Ne aiseite “Ngōbō kōbōire nita nūne amne niara arabe kōbōire nita dikekā kwārākwārā,” niebare ni griego itikwe. Ye mden kisete, ni tārā tikaka mun ngātāite nete kākwe tārā tikani, btā niebare krōrō kwe: “Ni abko Ngōbō ngābriānkā kwe,” abko tikani kwe tārābtā.

²⁹ Ni Ngōbō ngābriānkāre, aiseite Ngōbō nikwe abko oro, plata amne jā sriebare ngōbōre ye nikwe ñan nūtūdre, ñobtā ñan angwane Ngōbō ye abko ñan jā ngwarbe sriebare ja tōi jenbti ni kā nebtākwe abko nikwe nūtūdre Ngōbōbtā. ³⁰ Kira abti kā nūke mtare, ni jōkrā tōi nāmane mrāme kore Ngōbōbtā. Akwa niaratre tōi mrāme Ngōbōbtā, abtā kā nāmane ja mike ngite, aiseite Ngōbōkwe mikani ja ngie nuen ñakare kukwe yebtā. Akwa mtare ni nūnanka kā jōkrābti temen abko kākwe kukwe kāme kitadre jōkrā temen amne tōdekadre Ngōbōbti kwetre abko Ngōbōta niere kore nie. ³¹ ñobtā ñan angwane mtare Ngōbōkwe kōbō kitanina kukwe ūkatekāre kuin era metre ni jōkrābe, aiseite Ngōbōkwe ni dianinkā iti, kōbōire niarakwe kukwe ūkadite ni jōkrābe. Ni ye abko ni ngite Ngōbō rūere ya, ñakare ya abko niedi metre kwe ni jōkrā krāke. Ni ye mden abko krūtani akwa, Ngōbōkwe mikaninta niere, niarakwe ni ye dianinkā sribi ye nuenkā bā mikakāre, niebare Pablokwe.

³² Ni krūtani akwa rükadreta niere niebare Pablokwe, yebtā abko ni ruāre namani Pablo kukwei mike yakrā jae amne, ni ruāre abko namani niere:

Nebti nun rükadita ma kukwei nuenta bobuta mda, namani niere mda Pabloye.

³³ Angwane Pablokwe kā mikaninkā niaratre ngātāite. ³⁴ Akwa ni ruāre nikani siba ben abko kākwe tōdekani Jesubti. Nitre ye ngātāite abko ni iti kādian nāmane Dionisio kākwe tōdekani Jesubti. Niara abko sribikā ūtiāte kri Junta Areópagobe arato. Erere arato, ni merire iti kākwe tōdekani Jesubti abko kādian nāmane Dámaris. Angwane ni mda mda kākwe tōdekani Jesubti arato abko nakaninkā kore Pablobtā juta Atenate.

18

Pablokwe sribibare juta Corintote

¹ Pablo nāmane juta Atenate. Yebti nikani mda nebe juta Corintote. ² Juta yete abko, ni israelita kādian nāmane Aquila nāmane nūne. Aquila ne abko ni Pontobo, akwa nāmane nūne juta Romate kā Italia kānti merire kwe Priscilabe. Niaratre nibu ye abko nūkani krire juta Corintote, ñobtā ñan angwane nitre israelita nāmane nūne Roma abko kākwe kā mikadrekā jōkrā juta yete, niebare emperador romanobo Claudiokwe. Ye mdenbtā abko, Aquila amne Priscila nāmane juta Corintote angwane kwani Pabloye. ³ Pablo abko jāndrān kwata sribekā jure, ye kwere niaratre nāmane sribere arato, aiseite Pablo namani nūne niaratrebe sribikāre ketetibe bentre. ⁴ Angwane kōbō jadūkakrā bāmān kratirekratire Pablo namani niken sinagoga nitre israelitakwe yete amne, nitre israelita btā nitre griegore abko ben Pablo namani blite kisere Jesubtā. Niaratrekwe kukwe kuin Jesubtā ye mikadre era, abkokāre Pablo namani blite kore bentre.

⁵ Abti Silas amne Timoteo nämane kä Macedonia kánti abko namani Pablo jiebti mda. Ye ngwane mentokwäre Pablokwe ja tói mikani kwatibe kukwe kuin Jesubtä ye niere amne, Ni Dianinkä Ngöbökwe abko Jesu ara abko Pablo namani bä mike metre jökrä nitre israelita ye okwäte. ⁶ Akwa nitre israelita kwati abko jatani nebe romon Pablokrä kukwe diribtä, kä namani ñäke diänbe ie. Ye abko ñan namani dbe Pablokrä, abtä dän jabtä bä ngrükaninte kwe niaratre rüere, niebare kwe:

Munkwe ja ngie nuadi, yebtä abko mun ara jire rabadi ngite au, aiseite ti ñan rabadre ngite mun dokwäre, ñobtä ñan angwane sribi nuendre tikwe, erere tita nuene, akwa mun ñan tö kain ngäbti. Ye mden kisete, mtare mentokwäre nitre ñakare israelitare, ie ti bike niken kukwe kuin Jesubtä ne dirire mda. Abko kore se, niebare Pablokwe.

⁷ Bti sinagoga nitre israelitakwe, te Pablo nämane dirire, akwa nikaninta amne ni iti kädian nämane Tisio Justo nämane nüne kánime sinagoga ye kwäräkri abko kánti Pablo nikani dirire mda. Tisio Justo ye abko Ngöbö käikitakaka, kánti Pablo nikani. ⁸ Ye ngwane abko, ni iti kädian nämane Crispo nämane mikani sinagoga ye dänkiene abko kákwe kukwe kuin ni Dänkienkwe mikani era, kákwe tödekani Jesubti mräkä kwekwe ben gwaire jökrä. Erere arato, nitre Corintobo kwati kákwe kukwe kuin Jesubtä kukwe nuani amne tödekani kwetere Jesubti amne ngökani ñöte.

⁹ Bati kä ye ngwane deo, ni Dänkien nükani blite köböre kwrere Pablobe, kákwe niebare krörö ie:

Pablo, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä amne, kukwe kuin tibtä ye ma rika niere janknu. Makwe ñan kada keta jire chi, ¹⁰ ñobtä ñan angwane tita mabe amne ni jen tikwe abko tä nüne kwati Corinto nete arato, aiseite ni mda ñan rabadre kukwe nuene jire blo mabtä. Abko kore se, niebare ni Dänkienkwe Pabloye.

¹¹ Ye mden kisete, Pablokwe nünabare jáme kä kwati bti ötare nitre Corintobo ngätäite, kákwe Ngöbö kukwei diribare ietere.

¹² Abti bati Jesukwe kukwe niebare Pabloye, ye namani bare krörö: Ni iti kädian nämane Galión namani gobrane kä Acayabti gobran romanobo kräke angwane, nitre israelita kákwe ja úkaninkrö Pablo rüere, kä nikanintre ngwena nebe gobran ngwärekre. ¹³ Angwane niebare krörö kwetere Galiónye:

Ngöbö mikadre útiäte bä jene abko ni ne tä näin niere ni jökrä tói kwitakäre, aiseite kukweta úkaninte ño gobran romanobokwe nuendre nie, ye rüere tä dirire, niebare kwetere Galiónye.

¹⁴ Yebtä abko Pablo jababare blite au jakrä, akwa Galión ara jire kákwe ñäkäbare káne mda nitre israelitaye:

Ni ne kákwe ja mikani ngite krübäte angwane, kukwe nuenbare kwe ni mda rüere ne ngwane, tikwe mun israelita kukwei nuadre. ¹⁵ Akwa niara tä kukwe dirire amne ni kä ño ño amne, kukwe úkaninte ño nuendre mun israelitaye, aibehtë tä blite. Ye abko munkwe úkate ja ngätäite, ñobtä ñan angwane ti ñan tö ja mikai kukwe munkwete ta, niebare kore Galiónkwe.

¹⁶ Bti nitre israelita ye kitamnanta jökrä künken gobrankwe. ¹⁷ Angwane ni nämane mikani sinagoga dänkiene kädian nämane Sóstenes, ye neketaninte nitre griegoye amne nikanintre mete ja káne kwäräkwärä se kwrere gobran Galión ngwärekre. Akwa Galión abko namani töbikaire ñakare amne namani kwekbe jirekäbe.

Pablo nikaninta juta Antioquia, Siriate

¹⁸ Yebti Pablo namani nüne bä raire mda juta Corintote. Abti köbö ngwianintari mrä kwe ja mräkätäre tödekaka Jesubtiye, bti nikani juta Cencreate Corinto ken, kánti nakwani rute rikakäre kä Siriate mda. Ye ngwane abko, Priscila amne Aquila nikani siba ben. Akwa Pablo ngämi niken rute, ye kánenkri abko ja kukwei biani kwe Ngöböye, ye bä mikakäre abko ñan namani ja dokwä drüen tikekä, akwa kukwe mikani bare täte kwe, aiseite ja dokwä drüen tikaninkä jökrä kwe jae Cencreate, bti nikaninta rute. ¹⁹ Ru nikani, nikani, bti nikani mate juta Efesote angwane, Pablokwe Priscila amne Aquila mikaninte, bti niara abko nikani sinagoga nitre israelitakwete. Ye kánti nitre israelita nämane ja úkaninkrö abko ben Pablokwe blitabare Jesubtä. ²⁰ Angwane Pablo rabadre bäri raire yete, ie nitre israelita tö namani, kä namani ketete, akwa ñan nükani bti ie. ²¹ Ye aiseite, köbö ngwianintari mrä kwe ietere, kákwe niebare krörö:

Ti rükadreta basare munye nete, ie Ngöbö tö ne ngwane, nikwe ja tuaita, niebare kwe ietere.

Bti Pablo nakwaninta rute, nikaninta juta Efeso bäre mento. ²² Angwane ru nikani, nikani, bti nikani nebe juta Cesareate mda. Ye kánti nikani jate, kä nikani Jerusalén köbö ngwentari ja mräkätäre tödekaka Jesubti Jerusalénbo yeye. Yebti nikani ta nebe juta Antioquia, Siriate mda.

Apolos kākwe sribibare juta Efesote

²³ Yebti kā nikanina bā raire ta angwane, Pablo nikaninta basareta kwäräkwärä amne, nikani juta kwatirekwatire te kā Galacia kánti amne kā Frigia kánti ja mräkätre tödekaka Jesubti die mike nüne käre Jesukrä.

²⁴ Kä ye ngwane abko, ni israelita nukani iti juta Efesote. Niara abko kädian nämane Apolos. Akwa Apolos ye abko ni juta Alejandriabo abko nämane blite kuin amne ja töitikani kuin Ngöbö Kukweibtä kwe arato. ²⁵ Erere arato, Ji ni Dänkienkwe diribarera kuin ie amne, kā namani nuäre btä kukwe kuin Jesubtä dirire kuin era metre. Akwa kukwe diribare Juan Bautistakwe abe nämane gare ie. ²⁶ Ye aisete, bati sinagoga nitre israelitakwe kánti Apolos nämane dirire angwane, kukwei nuani Priscilakwe amne Aquilakwe. Yebti Priscila amne Aquila nikani Apolos ngwena jenena temen, bti Ji Ngöbökwake mikani gare bāri metre mda kwetre ie. ²⁷ Abti Apolos tö namani rikai kā Acayate mda angwane, ja mräkätre tödekaka Jesubti kākwe niara die mikani niken Ngöbö diebti amne ja mräkätre tödekaka Jesubti Acayate kākwe Apolos kadre ngäbti niken, abkokäre tärä tikani ja mräkäkwe ngwandre ie. Ye erere Apolos nikani, namani Acaya angwane, ja mräkätre tödekaka Jesubti ye die mikani kri kwe. Ngöbö moto kuin köböire ja mräkäkwe tödekani Jesubti abko die mikani Apolokwe abko krörö: ²⁸ Jesu abko Ni Dianinkä ñakare Ngöbökwake abko nitre israelita nämane dirire, akwa ni jökrä ngwäreki, Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökwake ara abko Apolos namani bā mike metre tärä Ngöbökwabti, aisete nitre israelita ñan rabadre kukwe ye rükente abko nakaninkä kore kā Acaya kánti.

19*Pablokwe sribibare juta Efesote*

¹ Abti Apolos nämane juta Corintote angwane, Pablo nämane kā Galacia kánti amne kā Frigia kánti, nikani mintrinta temen ngudre ngrabare amne nikani nebe juta Efesote mda. Ye kánti bati nitre ja töitikaka Jesu kukweibtä nämane ruäre abko ben namani ngätäi. ² Angwane niebare kwe ietre:

¿Munkwe tödekani Jesubti, ye ngwane Ngöbö Üai Deme nukani munbtä ya? niebare kwe ietre.

Angwane niaratre kākwe niebare mda Pabloye:

Nunkwe ñan ni kukwei nuabare blite Ngöbö Üai Deme btä, niebare kwetre.

³ Angwane Pablokwe niebareta krörö mda ietre:

¿Se abko, nirekwe mun ngökani ñöte? niebare Pablokwe ietre.

Angwane niaratre kākwe niebare mda:

Ja ngökadre ñöte diribare Juan Bautistakwe, ye kwrere nunkwe nuenbare, niebare kwetre ie.

⁴ Abtä Pablokwe niebare mda ietre:

Ni jökrä kā nämane kukwe kāmekāme kite jökrä temen amne nämane Ngöbö mike täte, ye bā mikakäre Juan nämane ni ngökö ñöte. Akwa ni mdara jire jatani niara jiebti abko bti tödekadre, niebare kwe. Ni ye abko Jesu ara, btä blitabare kore Juankwe, niebare Pablokwe ietre.

⁵ Pablokwe blitabare, ye jarabare ja mräkätre yeye angwane, ngökanintre jökrä ñöte kwe ni Dänkien Jesu käfti. ⁶ Angwane Pablokwe kise mikani btitre, ye btäräbe Ngöbö Üai Deme nukanimbe btätre angwane, namani blite kukwe jenenanbti btä ja töitike ñakare amne namanintre Ngöbö kukwei niere arato. ⁷ Nitre namani yete ye abko bäsi ni brare be ni jätäbti nibu näre nämane ja ükaninkrö abko btä kukwe nakaninkä kore.

⁸ Abti sö krämä jire Pablo namani niken sinagoga nitre israelitakwe te köbö jadükakrä näire. Angwane kā jürä namani ñakare btä blitare Ngöböbtä amne, ni Dänkienta gobrane ño ni kwekwe ngätäite abko ni mda mda kākwe mikadre era, abkobtä Pablo namani blite kisere bentre niaratre töi kwitakrä Jesukri. ⁹ Akwa sö krämä nikani ta angwane, ni ruäre kākwe ja dokwä mikani ribi abko kräke Pablo kukwei ñan namani era, aisete ni jökrä okwäbti namanintre ñäke blo Ji Btin ye rüere. Abtä Pablokwe kā mikaninkä btätre sinagogabtä amne, nitre ja töitikaka kukwe kuin Jesukwebtä aibe Pablokwe ngwiani jabe amne nikanintre nebe kwela Tiranokwete. Ye kánti Pablo namani dirire köbö kwatirekwatire ietre. ¹⁰ Pablokwe diribare kore kā kubu jire kā ye kánti, aisete nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nämane nüne kwati kā Asiate, ye kākwe kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä kukwei nuani kuin jökrä.

¹¹ Kä ye ngwane abko, Ngöbökwake sribi kri ñan tuabare nuenbare kri krübäte Pablo köböire, ¹² aisete dän kukwän ja dokwä amne ja ngüre jue mriatekrä namani neketekä jirekäbe Pablobtä, ye abko jänamani niken amne mika namani ni bren brenbti angwane, ni bren ye

namani nebeta kuinta batibe Ngöbö diebti amne, üai käme namani ni brenbtä, ye namani niken jötrö ngwarbe mento btä arato, aisete namani nebata kuin jökrä.

¹³ Akwa bati kukwe nakaninkä krörö: Ni israelita ruäre nämane näin kwäräkwärä üai kämekäme juentari ni mda mdabtä abko tö namanintre sribi nuein ni Dänkien Jesu käbti, kä namanintre niere krörö üai kämeye: Jesu ye, btä Pablota kukwe dirire, Jesu ye käbti nän mento ni nebtä, namanintre niere üai kämeye. ¹⁴ Ni israelita iti blitaka ni mda mda diäre Ngöböbe dänkien kädian nämane Esceva abko ngäbriänkä ni kükü kä nämane üai käme juentari kore. ¹⁵ Akwa bati ni ni kükü ye nämane ni bren gwiriete üai käme juantarikäre kore angwane, batibe üai käme käkwe niebare krörö ietre:

Jesu garera kuin tie amne Pablo abko nire garera tie arato, akwa zmun abko nire amarebti kite ti juentari kore ye? niebare kwe ietre.

¹⁶ Ye btäräbe, ni btä üai käme nämane ye nakwani nitre yebtä, kä nikani mete ja dibti kwäräkwärä se kwrere, käkwe niaratre mikani bren jökrä ngrabare amne, ngitiani büitiere jökrä ju ye kanti mentokwäre amne namani träinträin jökrä ngrabare. ¹⁷ Abtä nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nünanka juta Efesote käkwe kukwe ye gani angwane, kä jürä namani kri btäre. Ne kwrere ni Dänkien Jesu kä nikani nebe bäri ütiäte kä ngrabare temen.

¹⁸ Kä ye ngwane abko, ni kwati käkwe tödekani Jesubti, käkwe kukwe nuenbare kämekäme aune ngürün mikani ni mdabtä ja kukweibti, ye namani nuke niere metre ja ngwäreki jökrä. ¹⁹ Erere arato, ni kwati kwrarekwrare amne ni kwati nämane ja mike sukiare abko käkwe taräkwata ja töitikakrä kwetre rabakäre kwrare amne sukiare, ye ükaninkrö jökrä, bti jatani ngwana, bti kukwani jökrä kwetre ni jökrä okwäbti. Tärä kukwani kwetre ye abko ngwian kitaninkä, nuäi btä kwetre abko tanbare angwane, ngwian ganinte 50 mill kwetre tarä yebtä. ²⁰ Ye kwrere kukwe kuin ni Dänkienkwe nikani niren bäri mda amne Ngöbö di kri nikani neme gare ni jökräye arato.

²¹ Kukwe nakaninkä kore, yebti Pablo jatani yäketa basare ja mräkätreye Macedoniate amne Acayate mda. Ye kanti rikadre neme mda Jerusalén. Jerusalén kanti abko rikadre ta neme juta Roma niebare kwe. ²² Akwa niara ngämi niken, ye känenkri sribi muko kwe juani nibu käne kwe nebe kä Macedonia kanti. Nitre juani nibu Pablokwe ye abko Timoteo amne Erasto juani käne kwe, akwa Pablo abko namani hä raire mda kä Asiate.

Ngöbö ngwarbe mikaka era käkwe rübare Pablobe

²³ Kä ye ngwane abko, Ji Btin diribare Pablokwe, yebtä abko ni ruäre Efesobo namani ngüdrekä krübäte ja ngätäite, ²⁴ ñobtä ñan angwane ni iti kädian nämane Demetrio nämane plata sribere ju ngöbö Dianakwe hä kwrere abko käkwe kukwe mikaninthe Pablo rüere, aisete ni jökrä namani ngüdrekä kore. Demetrio ye abko nämane plata sribere kia nuärebe abko btä nämane ju ngöbö Dianakwe hä mike nuäre. Yebti abko nämane ngwian ganaine kabre amne nitre sribikä niara kwrere nämane ngwian ganaine kabre arato. ²⁵ Ne aisete ni mda mda nämane sribire ja kwrere Demetriobe abko Demetriokwe ükaninkrö jökrä ja kanti, bti niebare kwe ietre:

Ja mräkä, sribi nikwe, nebti nita nüne kuin, ye garera munye. ²⁶ Akwa ni nükani iti nete kädianta Pablo. Ye nena gare munye amne munta tuen. Niara ye abko tä näin niere krörö: Jändrän sribeta ngöböre ni kä nebtäkwe abko ñakare ngöbö era metre, tä niere. Yebti tä ni kwati töi kwite jakri, ne ñan ni juta Efesote nete aibe töi kwitata kwe amne, ni kä Asiate abko töi kwitata kwati krübäte kwe arato. ²⁷ Ye abko, kukwe tare krübäte nikrä, ñobtä ñan angwane jändrän rürümointa nikwe, ye juandi ngwarbe jökrä kwe nikän. Erere arato, ju ngöbö Dianakwe mikata ütiäte kri jae, ye kwrere ñan mika rabadre ütiäte mda. Ne aisete, ngöbö Diana ñan mikadre ütiäte mda, akwa mikadre ngwarbe jae nitre Asiabokwe amne, ni kä jökräbti kräke rabadre ütiäte ñakare mda arato ruen tie, niebare Demetriokwe.

²⁸ Abtä nitre Demetrio kukwe nuaka moto namani romon krübäte, käkwe ngratebare krikri krörö:

¡Diana ngöbö nitre Efesobokwe aibe ütiäte kri! namanintre niere.

²⁹ Yebtä abko, ni jökrä kwe kä namani nokre juta Efesote angwane, ni Macedoniabo nämane näin nibu Pablo mukore kädian nämane Gayo amne Aristarco, ye abko neketaninte nitre yeye, bti nikani jake, nikani kitekä ja käne nebe kä gätäkrä ye kanti. ³⁰ Abtä Pablo tö namani rikai kä ye kanti ñäkäkäre nitre yeye akwa, ja mräkätreye tödekaka Jesubti käkwe ñan Pablo gibianinkä niken yete. ³¹ Erere arato, Pablo kukwe muko ruäre nämane sribire gobrane kä Asiate käkwe kukwe juani krörö Pablokra: Kä gätäkrä ye kanti ma ñan rikadre abko niemna kwetre Pabloye.

³² Akwa gätä nämane, ye kanti abko ni jökrä namani ñäke ngwarbe ja te tata kwäräkwärä, ñobtä ñan angwane ni jökrä nämane kä mike nokre, akwa drekäre ja ükaninkrö kwetre abko ñan nämane gare ni kwatiye akwa, nämane siba yete. ³³ Abtä nitre israelita käkwe ja mräkä iti kädian nämane Alejandro kitaninkä nebe blite ni jökrä ngwäreki nitre israelitakrä.

Angwane dre niedre abko ni ruäre käkwe niebare Alejandroye. Angwane ni jökrä rabadre kwekbe amne, Alejandrokwe blitadre nitre israelitakrä abko niebare kisebti kwe ni jökräye. ³⁴ Akwa Alejandro abko ni israelita gani nitre ñakare israelitare Efesobokwe btä angwane, ñan tö namani niara kukwei nuai, aiseite namani ngrente krikri bäsi ñänä okwä krobu näre krörö: ¡Diana nitre Efesobokwe aibe ütiäte kri! namanintre niere.

³⁵ Abtä ni mikani sribire alcalde kwrere nitre romanobokwe juta Efesokrä käkwe nitre ye kukwe ötani jökrä, bti niebare krörö kwe ietre:

Mun nünanka juta Efesote nete, ngöbö merire ütiäte kri Diana abko kwe juta nete amne niara bä ara jire mikani jäbtä nämane kä kämbti abko nükani temen kä nebtä, ye abko ni nünanka juta nete tä mikani ngibiabtikä, ye garera ni kä jökräbti yeye. ³⁶ Ye aiseite ni mda ñan rabadre kukwe ye rükente jire chi, aiseite mun rabadre kwekbe jirekäbe amne munkwe ñan jändrän nuen ngwarbe okwä kwäre. ³⁷ Ni nibu jänü munkwe nete noko käkwe kukwe blo nuenbare ñakare ju ngöbö Dianakwe rüere amne ñäke ñakare arato ngöbö Diana rüere.

³⁸ Akwa Demetrio amne sribikä mda mda niara kwrere, kwe kukwe tarä ni mda mda rüere ne ngwane, ju tarä kukwe ükatekrä kritobo krikri ngwärekre, aiseite niaratre rikadre kukwe kwe ngwena nebe kritobo krikri ngwärekre amne ja kweta kwärikwäri kwetre kukwe jen kwe yebtä. ³⁹ Akwa mun tö blitai kukwe mda mdabtä ne ngwane, kukwe ye jirikadre nebe gätäte amne blitadre ja ngwärekre jökrä btä abko tita niere munye, ⁴⁰ ñöbtä ñan angwane kukwe nakaka mtare, sebtä nita ngüdrekä ngwarbe amne nita kä mike nokre niedre nibtä, abtä ni rabadre ngite nitre romanobo okwäbti amne kukwe ñan kwandre niedre nie jäbtä. Erere arato, ¿ñöbtä nita ngüdrekä amne ñöbtä nita kä mike nokre ngwianretari nie, yebtä nikwe dre niedre? Abko kore se, niebare kwe ietre. ⁴¹ Yebti ni jökrä juaninta kwe ja gwiriete gwiriete kwäräkwarä.

20

Nitre tödekaka Jesubti kä Macedoniate amne kä Acayate, ie Pablo nikaninta basare

¹ Kä namani nokre juta Efesote, ye täbti Pablokwe nitre tödekaka Jesubti käräbare jökrä ja kanti, käkwe blitabare amne niaratre kitani nüne janknu Jesukrä. Yebti Pablokwe köbö ngwianintari mrä ietre, bti nikani Macedonia mda. ² Pablo namani Macedonia angwane, nikani basare kä jökräbti temen ja mräkätre tödekaka Jesubti Macedoniate yeye, käkwe blitabare kabre ja mräkätre yebe kä mikakäre nuäre btätre. Abti Pablo nikani nebe kä Acaya, Grecia kanti mda. ³ Namani Grecia, ye kanti nünabare sö krämä kwe. Abti jatanina niken rute rikakäre kä Siriante angwane, nitre israelita nämane kämika braire abko gani kwe. Abtä nikaninta jirekäbe gürere ja jiebti Macedonia kanti ta. ⁴ Ye ngwane abko ja mräkätre rikaba ruäre Pablo mukore abko nere: Sópater nikani. Sópater ye abko ni juta Bereabo. Niara abko Pirro ngobo kwe. Erere arato, Aristarco btä Segundo Tesalónicabo rikaba. Mdakäre abko, Gayo juta Derbebo amne Timoteo, Tíquico btä Trófimo kä Asiabo rikaba siba Pablo mukore nebebe Macedonia kanti. ⁵ Ye kanti ja mräkätre ye abko rikaba käne rute, rababa nun ngibiare juta Troate. ⁶ Akwa nun abko käkwe Pascua mikaba niken ta juta Filipote. Pascua rikaba ta, täbti nun rankwaba rute juta Filipote angwane, nunkwe nuaba köbörice jire amne, nun rikaba ngätäi ja mräkätre rikaba käne rute yebe juta Troate. Kä ye kanti nun rababa bämän krati.

Ni iti kädian nämane Eutico mikaninta nire juta Troate

⁷ Yebti köbö kena bämante, nunkwe ja ükäröba jökrä mrökäre jabe Jesu ngatani ngwiankäreta töre jae amne, nitre tödekaka Jesubti, ie Pablo nämä dirire. Pablo rababarata yäketa jetbe se kwrere, aiseite rikaba blite janknu abko kä jataba nüke ruäre deo. ⁸ Angwane kukwe rakakaba krörö: Ju mikani komä jäbti kukwäne abko kanti nun nämä amne, ju mrä käin ninkri, kanti nun nämä ja ükaninkrö amne, ñotra nämä mikani kabre gwita temen, kanti nun nämä. ⁹ Angwane ni bati kädian nämane Eutico abko nämä siba yete, akwa nämä tākänintbe bentanante ni kukwe nuen. Pablokwe blitaba raire, aiseite köbö namani krübäte Eutico okwäte. Rikaba kibien nguseta bentanante yete, kanti betakaba timon ju komä jäbti kukwäne kanti nun nämane mrä käin ninkri, ye kanti Eutico betakaba timon, aiseite rikaba ngitiekä ngwäkäre temen. Yebti gakröbata amne rababa kwekbe. ¹⁰ Angwane Pablo rikabata timon, käkwe ni bati ye ngwäkä ketaba jäbtä ja kisete, bti nieba krörö kwe ja mräkätreye:

Ni ne tä nire, aiseite mun ñan rekwetaka jiebti, nieba kwe ietre.

¹¹ Yebti Pablo rikabata kukwäne rababata gwi angwane, nunkwe mröba gwaire Jesu ngatani ngwiankäreta töre jae. Angwane Pablo rikaba blite janknu, aiseite kä rükaba ngwen ie blitabtä. Yebti dekä angwane rikabata. ¹² Akwa ni betakaba timon ye abko nämä nire amne jirikabata mräkäke, aiseite kä rababa nuäre krübäte ja mräkätrebtä yete. Ne abko rakakaba kore juta Troate.

Pablokwe köbö ngwianintari mrä ja mräkä juta Efesoboye

¹³ Yehti nun rankwaba rute amne nun rikaba nebe käne juta Asónte Pablo ngäbti. Nun janama Pablo tuen ngäbti kore, ñobtä ñan angwane niara tö rababa näin güre jäteta temen abko erere rikaba. ¹⁴ Ne aisete nun rababa ngätäi ben juta Asónte angwane, rankwaba rute nunbe, bti nun rikaba nebe juta Mitlenete mda. ¹⁵ Yehti jändrinane angwane, nun rikaba ta angwane, nun rikaba kánime kä butu kädian nämáne Quío ngware ta. Abti jändrinane angwane, nun rikaba mate mren köräbti juta Samote. Yehti nun rikaba mate kä Trogilio kánti. Abti jändrinane angwane, nun rikaba mate juta Miletote. ¹⁶ Nun rikaba jötrö kore, ñobtä ñan angwane Pablo ñan tö namani rabai neketebtä raire dikaro kä Asiate, aisete nun ñan rikaba juta Efesote. Pablo tö rababa rikai jötrö nebe Jerusalén, ñobtä ñan angwane Pentecostés köböi, btä niara tö rababa kwain arato juta Jerusalem, aisete nun rikaba metre ta kore.

¹⁷ Pablo nämä juta Miletote angwane, nitre ni tödekaka Jesubti jie ngwianka Efesote abko Pablokwe ni juanba iti niaratre kärere nüke ja kánti. ¹⁸ Erere bkänä, nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka ye rükaba nun kánti angwane, nieba krörö kwe ietre:

Ti rükaba kena mun ngätäite kä Asiate nete abti kä nüke mtare tikwe nünanba ño mun okwäbti ye töre kuin munye abko krörö: ¹⁹ Nitre israelita käre nämä kukwe miketbe taretare ti rüere, kä nämä ti nike krübäte akwa, käre ti nämä sribire ja moto jämenbti ni Dänkienkrä mun ngätäite. Ti nämä bike tidrä ni mda mdabtä amne ti nämä ja müaire arato. ²⁰ Akwa tikwe kada ketaba ñakare, kákwe kukwe kuin mun die mikakrä, ye abko tikwe diriba täte janknu munye, amne ti nämä dirire ja ngwärecri jökrä amne ju kwatirekwatire te munye. ²¹ Ne mden aisete, nitre israelita amne ni ñakare israelitare kákwe kukwe käme kitadre temen amne jatadreta Ngöböye, kákwe tödekadre ni Dänkien Jesubti abko ti nämä dirire ietre abko erere ti nämä sribire mun ngätäite.

²² Mtare Ngöbö Üai käta ti juenta Jerusalén, aisete ti bike nikenta akwa, dre rakadikä tibtä yete abko gare ñakare tie. ²³ Akwa juta kwatirekwatire te ti näin abko ti kitadi ngite kä teri amne tikwe ja tare nikadi krübäte abko Ngöbö Üai Deme käta niere, ne aibe gare kore tie. ²⁴ Akwa kukwe kuin Jesubtä, mden käta Ngöbö ni tarekä ja moto kuinbti niere, ye tikwe kädriedre ni jökräbe abko sribi mikani ti kisete ti Dänkien Jesukwe, ye aibe abko ti tö mikai neme bare täte jökrä kä ngwiane nuäre jabtä, aisete tita nüne ya, ñakare ya abko ütiäte ñakare tikrä.

²⁵ Mtare Ngöböta gobrane ño ni kwekwe ngätäite, ye tikwe diribare munye. Mun ye abko kákwe ñan ti tuadreta mda abko gare kuin tie. ²⁶ Ye aisete nire nire kä Asiate kákwe ñan Ngöbö kukwei mikani era jae, abtä ja ruen ngite ñakare tie, ²⁷ ñobtä ñan angwane Ngöböta kukwe miketbe ño ni dantarikäre Jesu köböire abko tikwe niebare jökrä munye amne tikwe kukwe era erere rükianinte ñakare munye arato. ²⁸ Ne aisete munkwe ja ngibia ya amne, nitre tödekaka Jesubti kökani Ngöbökwé Jesu däriehti jakrä abko Ngöbö Üai Deme kákwe mun mikani ngibia, ye munkwe ngibia kuin arato, ²⁹ ñobtä ñan angwane ti näinta, abti lobo romon tä kite obeja kämike kwetadre jae, ye kwrere jire ni jatadi batakä ngwarbe nitre tödekaka Jesubti rüere juankäre ngwarbe. ³⁰ Ne abko ni ruäre mun ngätäite akwa, jatadi ni ngökö arato, nitre tödekaka Jesubti diankäre jakri, ye abko gare kuin tie. ³¹ Ye aisete munkwe mokre jabtä! Kä komä jire, dibire rare müare kwärä, tikwe mun mikaba mokre kukwe ne kwrere känenkri, ye abko mun itire itire kákwe ngwianta töre jae.

³² Ja mräkätre, mtare ti bike mun mike gare Ngöböye. Erere arato, ti bike mun mike gare kukwe kuin Ngöbökwé yeye. Ngöböta ni tarere ja moto kuinbti, ye abko niara kukwei kuin tä mike gare nie. Kukwe kuin Ngöbökwé ye raba mun die mike nüne bäri dite Ngöbökrä amne, nitre mikani deme Ngöbökwé, kräke Ngöbökwé kukwe ükaninte die mikakäre kä mrä angwane, ye ben gwaire mun die mikadi siba kwe abko kukwe kuin Ngöbökwé tä mike gare nie. ³³ Ti nämä Ngöbö Kukwei dirire mun ngätäite angwane, tikwe ñan ngwian amne dän ni mda mdakwe ribeba jae. ³⁴ Akwa tikwe sribiba ja kise jenbti jakrä amne, ni mda mda nämä sribire tibe, ye kräke tikwe sribiba, ye gare kuin munye. ³⁵ Ne aisete sribidre ño jen jakrä amne ni mda mdakwe jändrän ñakare abko die mikadre bti, ye abko tikwe diriba munye. Kukwe ne kwrere, btä ni Dänkien Jesu kákwe blitabare hati, ye abko tädre töre käre nie, abkokäre niebare krörö kwe: Nita jändrän bien ni mdaye, btä käta neme bäri nuäre nihtä ni jändrän kaka ngäbti ye ngwä, niebare ni Dänkienkwe. Abko kore se, nieba Pablokwe ietre.

³⁶ Pablokwe blitaba ünän jökrä kore, bti rababa ngukudokwäbti temen, kákwe blitaba Ngöböbe ja mräkätre nämä ben yete yebe. ³⁷ Angwane müare kwärä, ni jökrä kákwe küde kitaba mrä Pablo ngärä, kä rababa Pablo demaine ngwärebtä kwärikwäri. ³⁸ Akwa Pablo ñan tuadreta mda nieba kwe, yehtä abko ni jökrä moto rababa ulire ulire. Nebti rikaba Pablo mukore nebe ru kánti.

21

Pablo nikani Jerusalén

¹ Ja mräkätre Efesobo rababa nunye angwane, nun rankwabata rute, bti nun rikaba metre nebe kä butu kädian nämane Cos kánti. Bti jändrinane nun rikaba ta nebe juta Rodate. Ye kánti nun rikaba mda nebe mren köräbti juta Pátarate. ² Pátarate yete abko, ru nämä krati mda abko jataba niken kä Fenicia kánti abko te nun rankwaba mda. ³ Angwane nun rikaba amne kä butu Chipre yebtä nun okwä rababa amne, nun rikaba janknu ta kä butu Chiprete, ye rabakaba nun küde ngeberekri amne, nun rikaba mate juta Tiro kä Siriate angwane, tribe mikateba kwetre yete. ⁴ Juta yete ja mräkätre tödekaka Jesubti kwanba nunye amne, nun rababa bämän krati niaratrebe yete. Angwane Ngöbö Üai Deme köböire Pablo ñan rikadre nebe Jerusalén abko ja mräkä ye rababa niere kisere Pabloye. ⁵ Akwa kä rikaba bämän krati ta angwane, nun jataba yäketa angwane, ja mräkätre yete merire, brare amne ngäbäkre kwekwe rikaba jökrä nun mukore neme mren köräbti juta bäre mento. Ye kánti nun rababa ngukudokwäbti temen, käkwe blitaba Ngöböbe. ⁶ Bti nunkwe köbö ngwiantariba mrä jae kwärükwäri angwane, nun rankwabata rute amne ja mräkätre abko rikabata jökrä ja gwiriете.

⁷ Nun nämä juta Tirote, bti nun rikaba ta amne nun rikabata mrä rute mrenbti amne nun rababa juta Tolemada. Ye kánti nun rikaba jate nebe jutate amne, ja mräkätre tödekaka Jesubti nämä yete abko, ie nunkwe köbö ngwiantariba, bti nun rababa kibien yete. ⁸ Jändrinane dekä, nun rikaba gürete ta nebe juta Cesareate mda. Angwane ni kukwei kuin Jesubtä kädriekä ni mda mdabe nämä iti yete abko kädian nämane Felipe, kánti nun rababa. Felipe ye abko ni dianinkä ni kükü ni mda mda die mikaka juta Jerusalente ye mden abko nämane yete, kánti nun rababa. ⁹ Felipe abko ngänkän bati kaibekaibe nämä nibkä gwi. Niaratre abko Ngöbö kukwei niekä.

¹⁰ Nun rababara raire yete angwane, ni Ngöbö kukwei niekä kä Judeabo kädian nämane Agabo rükaba nun kánti. ¹¹ Rükaba nun ngwärekre noko kwrere, käkwe dän kukwän ja mäkätekrä ötöbu ta nämäne Pablobtä, ye diankaba kwe, bti ja kise amne ja ngoto mäkäteba jökrä kwe, bti nieba krörö kwe:

Dän kukwän ja mäkätekrä ne bkänkä abko nitre israelita käkwe mäkädite krörö Jerusalén, bti biandi nitre ñakare israelitareye kitadre ngite abko nieta kore Ngöbö Üai Demekwe. Abko kore se, nieba Agabokwe.

¹² Agabokwe blitaba kore, ye kukwei jaraba nunye amne ja mräkätre Cesareaboye angwane, Pablo ñan rikadre Jerusalén abko nun rababa ribere kisere ie. ¹³ Akwa Pablo käkwe nieba krörö mda nun käre:

Ti mäkädrete kräke tita biare. Erere arato, ti müre ketadre Jerusalén ti Dänkien Jesu dokwäre, kräke tita juto biare arato. ¿Ye ñobtä mun nibi müen amarebti mun nibi ti moto mike bäri ulire mda yere? nieba kwe nunye.

¹⁴ Pablo töi rikwitaba ñakare nunye, abtä rababa jirekäbe nunye amne nunkwe nieba krörö mda:

Ni Dänkien tö dreye, ye erere raba bare, nunkwe nieba.

¹⁵ Abti nunkwe ja mikaba juto jökrä, bti nun rikaba Jerusalén. ¹⁶ Angwane ja mräkätre Cesareabo tödekaka Jesubti rikaba ruäre nun mukore. Niaratre ye abko rikaba nun ngwena nebe ni iti kädian nämane Mnason juete, kánti nun rababa. Mnason ne abko ni Chiprebo amne, nitre tödekaka Jesubti ngätäite niarakwe tödekani bäri käne Jesubti ni mda mda ben gwaire arato.

Pablo nükan Jerusalén, kánti gätäba Santiagobe

¹⁷ Yebti nun rikaba nebe Jerusalén. Angwane ja mräkätre tödekaka Jesubti, btä kä rababa nuäre nun kare ngäbti. ¹⁸ Abti jändrinane angwane, Pablo rikaba nunbe basare Santiagoye. Nun rikaba Santiago kánti amne, ja mräkätre tödekaka Jesubti jie ngwianka nämä ja ükaninkrö jökrä yete, kánti nun rababa. ¹⁹ Angwane Pablokwe köbö ngwiantariba jökrä ietre, bti sribi Pablokwe ye köböire Ngöbökre dre nuenbare nitre ñakare israelitare ngätäite, ye Pablokwe nieba jökrä ja täritäri ietre. ²⁰ Pablokwe blitaba kore, yebtä abko ja mräkätrekwe Ngöbö käikitakaba, bti nieba krörö kwetre Pabloye:

Ja mräkä, nitre israelita mili kabre käta tödeka Jesubti nete tä tuen mae. Ye abko Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye abko erere mikadre täte jökrä, tätre niere. ²¹ Akwa Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye abko nitre israelita nünanka kä mdabti nitre ñakare israelitare ngätäite käkwe ñan mikadre täte abko mata dirire ietre abko ni mda mda käta niere ngwarbe ma rüere ietre. Erere arato, ngäbäkre brare kiakia abko ñäräkrä mikadre ñakare kwatabtä mata niere amne, nitre israelita tä nüne ño, ye kwrere ñan nuendre mda, mata niere abko ni mda mda käta niere ngwarbe ma rüere ietre arato. ²² ¿Aisete nikwe dre nuendre kukwe ye bä mikakrä ngwarbe? Ma nükaninta nete gadi ja mräkätrekwe. ²³ Aisete makwe jändrän krörö

nuendre abko rabadre bari kuin ruen nunye: Ni brare nibkä tä nun ngätäite nete käkwe ja kukwe biani Ngöböye abko erere mikadre täte kwetre. ²⁴ Ni ye abko ma rika ngwena jabe, ben makwe ja mika dbe Ngöbö ngwäreki, Moisékwe nuemna ño ye kwrere amne, jändrän kukwadre Ngöbö käikitakakäre, ye makwe ütiä bian jökrä kräke. Niaratre käkwe kukwe nuendre täte jökrä, ye bä mikakäre niaratrekwe ja dokwä drüen mikadi tikadrekä jökrä. Makwe nuendre kore kräke, ne köböire blitata ngwarbe ma rüere gadi ni jökräkwe mabtä. Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko mata mike täte, ye abko gadi kwetre arato. ²⁵ Akwa nitre ñakare israelitare käkwe tödekani Jesubti abko kräke nunkwe kukwe ükaninte ño, ye erere nunkwe juanina kräke abko krörö: Ngri biani ngöbö ngwarbe mikakrä ütiäte ñan kwetadre kwetre. Ngri däräe amne jändrän kämikani köbti ñan kwetadre kwetre arato. Mdakäre abko, ñan ja mikadre gure bati bati kwetre. Ne abko nunkwe tikani kore kräke, aisete kukwe ne aibe mikadre täte kwetre. Abko kore se, niebare Santiagokwe Pabloye.

²⁶ Ye erere bkänä, Pablo nikani ni nibkä ye ngwena jabe. Abti jändrinane, ja mikani dbe gwaire bentre kwe, bti ja kukwei biani kwetre Ngöböye, ye rabadre bare ñongwane amne, jändrän biandre kwetre kämikadre Ngöböye ja kukwei mikani täte bä mikakäre, ye abko biandre ñongwane kwetre abko nikani niere ju blitakrä Ngöböbe ye kanti.

Pablo kitani ngite kä teri

²⁷ Yehti kä jatanina niken bämän krati ta ietre ja mikakrä dbe angwane, batibe nitre israelita nünanka kä Asiate nämane ruäre, ye ie Pablo jatabare ju blitakrä Ngöböbe kanti angwane, jötrö ngwarbe ni jökrä moto mikani romon kwetre Pablo rüere. Ye btäräbe nakwani jökrä Pablobtä, ²⁸ kä namani ngrente krörö:

¡Mun israelita ye erere jakwe jökrä nun die mike nete! Ni ne mden tä dirikä kä jökräbti temen, kukwe dirire blo jota nikwe rüere amne, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye rüere tä ñäke blo arato. Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare jänükani kwe ju deme blitakrä Ngöböbe kanti nete arato, kä mikakäre deme ñakare. Ye mden kisete, mun israelita tä nete, ye erere jakwe jökrä nun die mike kite künken ju bäre mento nete, namanintre ngrente. ²⁹ Namanintre ngrente kore, ñobtä ñan angwane ni ñakare israelitare Efesobo kädian nämane Trófimo abko ben Pablo tuani dikekä kwetre dekä juta ngrabare, aisete Pablo nükani ngwena nebe ju blitakrä Ngöböbe kanti, namanintre nütüre, aisete namani ñäke kore.

³⁰ Abtä ni jökrä kwe kä namani nokre. Angwane ni mda mda jatani betekä, nükani mate, ye ie Pablo neketaninte, nikani Pablo kitekä ja käne kwäräkwarä ju blitakrä Ngöböbe bäre mento se kwrere, bti jukwe dikaninta jötrö jite kwetre. ³¹ Bti jatanina Pablo kämike angwane, nitre israelita namani krübäte jökrä, kä namani kä mika nokre Jerusalén abko kukwe jänükani rükätre romanobo dänkien kriye. ³² Angwane rükätre dänkien kri ye käkwe rükä kwekwe ükaninkrö jötrö ngwarbe rükätre dänkien mda mdabe, bti nikanintre betekä nebe nitre nämane kä mike nokre ye kanti. Rükätre dänkien kri nükani mate rükätrebe, ye jatabare ietre angwane, Pablo metani ñakare mda kwetre.

³³ Angwane rükätre dänkien kri ye käkwe krötabare Pablo ken, käkwe Pablo kani ngite, bti mäkätemma kadena krobubti kwe nitre rükäye, bti niebare krörö kwe:

¿Ni ne abko nire amne tä dre nuene? niebare kwe ietre.

³⁴ Angwane ni jökrä namani ñäke ngwarbe ja te tata nekware sekwäre, aisete ni kukwei namani nokre. Yehti Pablo abko ni ño amne dre namani nakenkä metre ñan nükani gare rükätre dänkien kri yeye. Abtä Pablo ngwiamna jirekäbe kwe kitadre ju nitre rükäkwe kanti. ³⁵ Ye kwrere bkänä, Pablo jänikani, jänikani nebe kalerabtä ju nitre rükäkwe kanti angwane, ni namani nakwen Pablo jiehti kämikakäre, abtä nitre rükä käkwe Pablo kaninkä kainta niaratre ngäniene, ³⁶ ñobtä ñan angwane ni jökrä nikani Pablo jiehti, ye abko namani ngrente kri, kä namanintre niere:

¡Ni ye kämike, ni ye kämike! namanintre ngrente.

Pablokwe blitabare jakrä

³⁷ Yehti Pablo jatanina niken gwä angwane, niebare krörö kwe rükä dänkien kri yeye:

¿Ti rabadre blite chi mabe ya? niebare kwe ie.

Angwane rükä dänkien kri ye käkwe niebare mda ie:

¿Blita gare griegore mae ñan ñan? niebare kwe Pabloye.

³⁸ ¿Ni Egiptobo nükani iti Jerusalén nete, ne käkwe ni mili kräbkä töi kwitani gobran romanobo rüere, bti nikani ngwena kä kaibete rükäre gobran romanobo rüere abko ma ñakare ya? niebare rükä dänkien krikwe Pabloye.

³⁹ Angwane Pablokwe niebare ie:

Ti abko israelita nünanka juta Tarsote, juta ütiäte kri kä Ciliciate ye kanti, akwa makwe kä bian chi tie blitakrä ja mräkätre nokobe, ie ti tö nibi, niebare Pablokwe ie.

⁴⁰ Angwane nitre rúká dánkien kri ye kákwe ká biani Pabloye blitakrá amne, Pablo namani núnaninká kró kalerate angwane, ni jókrá rabadre kwekbe niara kukwe nuen niebare kisebti kwe ietre. Ye erere ni jókrá namani kwekbe angwane, Pablo nikani blite hebreore, kákwe niebare krörö:

22

¹ Ti mrákátre amne ti ruaitre tikwe, ti bike blite au jakrá, aisete ti kukwei nuen kuin munkwe.

² Pablo abko namani blite niaratre kukwere hebreo bentre, yebtä namani bári kwekbe jókrá Pablo kukwei nuen angwane, niara nikani blite janknu krörö:

³ Ti abko israelita. Ti därebare juta Tarsote ká Ciliciate, akwa ti rirabare Jerusalén nete amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yebtä abko tikwe ja töitikani metre tâte jókrá Gamalielibe. Erere arato, käre ti töita sribibtä Ngöbökrá, munta sribire ño mtare, ye kwere ti töita. ⁴ Ne aisete, kena ni merire amne ni brare námáne niken Ji nebti, ye ti námáne gain angwane, ti námáne niken kisere jiebti. Ti námáne kaen ngite, bti ti námáne kite ngite ká teri kámikakäre. Ne abko ti námáne nuene kore kena. ⁵ Tita kukwe niere munye ne abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dánkien amne nitre unbre ji dokwäte ie gare kuin jókrá, aisete niaratre raba blite metre kukwe nebtá, ñobtä ñan angwane ni mrákátre israelita Damascobo námáne tödeke Jesubti, ye rüere tikwe tará káräba ietre, bti ti rikaba ja mrákátre tödekaka Jesubti ye kaen ngite, bti ti jatadre ngwena núke Jerusalén nete mikakäre ja tare nike, abkokäre ti rikaba.

⁶ Akwa ti rikaba ji ngrabare, ti rababara mate ja ken juta Damascobe amne ñäná rükabara ruäre käin. Ti náma náin jáme angwane, batibe ká trá gitiaba ngwen búrere ti báre temen.

⁷ Angwane ti rikaba mate temen amne ni kukwei jaraba krörö tie: ¿Saulo, ñobtä mata náin kisere kore ti jiebti ti mikakäre ja tare nike yere? nieba tie. ⁸ Angwane tikwe nieba: ¿Ma abko nire ti Dánkien? tikwe nieba. Angwane ni kukwei jaraba tie, ye kákwe nieba krörö tie: Ti abra Jesu Nazarebo. Ti ne mden jiebti mata náin kisere ti mikakäre ja tare nike ye, nieba kwe tie. ⁹ Ye ngwane abko ja mrákátre námáne náin ti mukore, ye ie ká trá jataba, akwa ni kukwei ye rükaba gare ñakare ietre. ¹⁰ Angwane ti abko kákwe nieba krörö mda: ¿Tikwe dre nuendre, ie ma tö nibi ti Dánkien? tikwe nieba. Angwane ti Dánkien kákwe nieba tie: Náinta krö, bti ma rika janknu nebe Damasco. Ye kánti kukweta úkaninte ño nuendre mae abko ni tádi iti yete kákwe niedi jókrá mae, nieba kwe tie. ¹¹ Akwa ká trá gitiaba ngwen dikaro, ye kákwe ká otateba ti okwäte, aisete ká rababa tuen ñakare tie. Abtä ja mrákátre náma náin tibe, ye kákwe ti kaba küdehti, bti rikaba ti ngwena nebe Damasco.

¹² Juta Damascote yete abko ni iti kädian námáne Ananías námáne núne. Niara abko námáne núne metre Ngöbö okwábti amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko niara námáne mike tâte kuin. Ye mdenbtá abko, nitre israelita núnanka juta Damascote námáne blite kuin jókrá niarabtä. ¹³ Ananias ye abko jataba ti kánti, rükaba angwane nieba kwe tie: Ti mráká Saulo, ká raba tuenta mae, nieba kwe tie. Ye btäräbe ká trá gitiakaba ti okwäte, kákwe niara mikaba ñäräre. ¹⁴ Angwane nieba mda kwe tie: Ngöbö mika námáne útiäte ni mráká kirakirakwe, Ngöbö ye arabe tö dre nuein abko rabadre gare mae, abkokäre ma dianinká kwe. Amne Jesu abko Ni Era Metre abko makwe tuadre, abkokäre ma dianinká kwe. Erere arato, Ngöböta blite ja kada jenbti, ye abko kukwei jaradre mae, abkokäre ma dianinká kwe jakrá. ¹⁵ Makwe dre dre tuani amne makwe niara kukwei nuani ño ño, ye erere makwe niedi ni jókrá ngwäreki arato. ¹⁶ Ne aisete gwängware náin krö, bti ma rika ja mike ngökadre ñöte amne tödeka makwe ni Dánkienbti angwane, Ngöböke ma ngite kukwe kámekáme nuenbtá bätädrete jókrá mabtá, nieba niarakwe tie. Ye erere tikwe nuenba.

¹⁷ Yebti ti rükabata Jerusalén nete angwane, ju blitakrá Ngöböbe, kánti ti rikaba blite Ngöböbe amne ye kánti, kóböre kwere tikwe kukwe tuaba krörö: ¹⁸ Ni Dánkien tuaba tikwe, kákwe nieba krörö tie: Mata blite tibtä ye abko ñan mikadre era nitre Jerusalénbokwe, aisete gwängwarbe makwe ká mikaka Jerusalén nete, nieba kwe tie. ¹⁹ Abtä tikwe niebare: Ti Dánkien, sinagoga kántikánti ti námáne niken, ká námáne nitre tödekaka mabti kaen ngite, bti ti námáne kite ngite ká teri amne ti námáne mete arato. ²⁰ Erere arato, sribiká makwe Esteban námáne blitaka makrá, ye kámikani amne ti náma yete arato amne, niara kámikadre abko rababa dbe tikrá, aisete nitre niara kámikaka, kráke ti námáne dán ngibiare. Ye mdenbtá nitre Jerusalénbo kákwe ti kukwei mabtá mikadre bári útiäte jae ruen tie, tikwe nieba ti Dánkiénye. ²¹ Akwa ti Dánkien kákwe nieba krörö tie: Nitre ñakare israelitare tá núne mente temen, ye kánti ti bike ma juen, aisete nán jötrö, nieba kwe tie, niebare Pablokwe.

²² Pablo juani ni Dánkienkwe nitre ñakare israelitare ngätáite niebare kwe, yebtä abko ni jókrá ñan tö namani Pablo kukwei nuai mda, ká namani ngrente kríkri be amne, namani niere:

¡Ni ye kákwe ñan núnandre mda! ¡Niara denká ká nebtá! namanintre niere romone.

²³ Ni jökrä namani ngrente janknu kore amne, namani dän jabtä ngrükete amne namani dobro mnü kite käintabe romone. ²⁴ Abtä nitre rükä dänkien kri käkwe Pablo kitamna ju nitre rükäkwe kanti angwane, Pablokwe kukwe era erere niedre, abkokäre Pablo kwata metadre niebare kwe, ñobtä ñan angwane ni jökrä namani ñäke Pablo rüere, yebtä abko niebare kore kwe.

²⁵ Akwa Pablo mäkäninante biare kwata metadre angwane, ni rükä dänkien nämane yete, ye ie Pablokwe niebare krörö:

¿Ni romano jä ngämi nebe kritobo ngwärekre, ye känenkri kwata metadre, ye abko köböi bianina munye ya? Ñakare ruen tie, niebare Pablokwe.

²⁶ Pablokwe ñäkäbare kore, ye jarabare rükä dänkienye angwane, nikani jötrö, käkwe niebare rükä dänkien bäri kriye:

Ni ne abko romano aiseti, ¿makwe dre nuendi mda btä? niebare kwe ie.

²⁷ Angwane nitre rükä dänkien kri käkwe krötabare Pablo ken, käkwe niebare ie:

¿Ma abko ni romano bkänä ya? niebare kwe ie.

Angwane Pablokwe niebare mda ie:

Jän, ti abko romano, niebare kwe ie.

²⁸ Nitre rükä dänkien kri käkwe niebare mda Pabloye:

Ti tö namani rabai romanore angwane, tikwe ja ütiä biani kri, köböire ti namani ni romanore, niebare kwe.

Abtä Pablokwe niebare mda ie:

Akwa ti abko därebare romanore, niebare kwe.

²⁹ Yebtä abko, nitre rükä namani biare Pablo kwata metakäre, yebtä kä jürä namani, käkwe kä mikaninkä jökrä Pablobtä. Erere arato, Pablo abko romano gani rükä dänkienkwe angwane, Pablo mäkäninte kwetre kadenanbti, yebtä abko kä jürä namani kri btäre, ñobtä ñan angwane ni romano ngämi kwen ngite, känenkri ñan mäkädrete jire chi aiseti.

Pablo jänikani Sanedrin ngwärekre

³⁰ Jändrinane angwane, drebtä nitre israelita nämane Pablo kite ngise abko nitre rükä dänkien kri tö namani gai metre, käkwe kadena tikaninte Pablobtä, bti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye ie ja ükärömma jökrä kwe amne, ni mda mda nämane sribire Sanedrinbe, ie ja ükärömma jökrä kwe. Bti Pablo nämane kä teri diamna ju bäre kwe, bti mikani ni jökrä ngwärekre mda kwe.

23

¹ Angwane Pablokwe Sanedrin mikani ñääre kwekbe ja käne, käkwe niebare krörö ietere: Ja mräkätre, ti nämane nüne kena, erere tita nüne abti kä nüke mtare amne ja ruen ngite ñakare Ngöbö ngwärekre tie, niebare kwe.

² Angwane nitre nämane känime Pablo bäre temen, ye ie Ananiäkwe Pablo metamna kada mkäte ta. Ananias ne abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko käkwe Pablo metamna, ³ akwa Pablo käkwe ñäkäbare tare mda ie:

¡Mata ja bä mike kuin! Ngöbökwete ti ngie mikadi ma rüere. Mata täkänintbe yete, ye tö kukwe ükaiete tibe Kukwe Biani Ngöbökwete Moiséye yebti bä amarebti, ¡ye ñobtä Kukwe Biani Ngöbökwete Moiséye abko rüere ma tö nibi ti mete yere! niebare kwe Ananiäye.

⁴ Abtä nitre nämane yete ye käkwe niebare Pabloye:

¿Ñobtä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien, ie mata ñäke kore yere? niebare kwetre Pabloye.

⁵ Angwane Pablokwe niebare mda:

Ja mräkä, ni noko abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko gare ñakare tie, aiseti tikwe ñäri kore ie, ñobtä ñan angwane tarä Ngöbökwete käta niere krörö: Ni gobranka juta makwebti, rüere makwe ñan ñäkädre blo, nieta Ngöbö Kukweibtä, niebare Pablokwe.

⁶ Yebti nitre nämane sribire Sanedrinbe abko ruäre saduseo amne ruäre abko bariseo, ye gani Pablokwe. Angwane Pablokwe ñäkäbare jume ja dibti, käkwe niebare:

Ja mräkä, ti abra bariseo. Ti mräkä angwane jökrä akwa, ni krütani rükadreta nire abko tita mike era jae, ye mdenbtä abko ti mikata ngite mtare, niebare Pablokwe.

⁷ Pablokwe ñäkäbare kore, yebtä abko nitre bariseo amne nitre saduseo nikani ja kwete kwärükwäri. Abtä nitre nämane gätäbtä, ye käkwe ja ñäkänintbe jene jene mda, ⁸ ñobtä ñan angwane ni krütani ñan rükadreta nire abko nitre saduseo käta niere. Erere arato, angele amne üai ñakare, tätre niere. Akwa nitre bariseo abko käta kukwe ye mike era jökrä, aiseti namani ja kwete jökrä kore. ⁹ Angwane ni jökrä namani ngrente amne Kukwe Biani Ngöbökwete Moiséye dirikätre nämane ruäre abko nämane nekete nitre bariseokri abko namani nünaninkä krö käkwe niebare:

Ni neta ja mike ngite ñakare, ñobtä ñan angwane nane ni ùai nükani blite ben o angele nükani blite ben kukwe nebtä, niebare nitre bariseokwe.

¹⁰ Akwa ni jökrä namani kä mike nokre krübäte. Yebtä nitre rükä dänkien kri, btä kä jürä namani krübäte, ñobtä ñan angwane nane Pablo dikandrete oto kiakia jökrä ja ñäte ni jökräwe, ye abko jürä namani btä. Abtä nitre rükä juani ruäre kwe nebe Pablo tuen, bti Pablo jänikaninta kitadreta ju nitre rükäwe kánti bobuta.

¹¹ Yebti deo, ni Dänkien Jesu nükani ja mike tuadre Pabloye, käkwe niebare ie:

Pablo, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä, ñobtä ñan angwane makwe blitabare tibtä Jerusalén nete, ye kwrere makwe blitadi tibtä juta Romate sete arato, niebare ni Dänkienkwe ie.

Nitre israelita käkwe kukwe mikanintbe Pablo kämikakäre

¹²⁻¹³ Abti jändrinane, nitre israelita ni gre ketebu jire käkwe ja töi mikani gwaire Pablo kämikakäre, käkwe ja kukwei biani krörö ja rüere Ngöböye: Ni ngämi Pablo kämike, känenkri nikwe ñan mrödre amne nikwe ñan tomna ñadre, niebare kwetre jae kwärikwäri amne Ngöböye. ¹⁴ Bti nikaninta mda nitre blitaka Ngöböe ni mda mda diäre dänkien kánti amne nitre unbre ji dokwäte kánti, käkwe niebare ietre:

Nun ngämi Pablo kämike, känenkri nunkwe ñan mrödre jire abko nunkwe ja kukwei biani kore ja rüere Ngöböye. ¹⁵ Ne aisete mun sribikä ütiäte krikri Sanedrinte ye käkwe Pablo käräta jetbe rükätre dänkien kriye amne, kukwe ño metre abko Pablokwe niedre nete, abkokäre munta kärere nuke ja ngwäreki, munkwe nie. Akwa Pablo ngämi nuke mun kánti nete, ye känenkri nunkwe kämikadi, niebare kwetre.

¹⁶ Akwa Pablo kämika brai namani, ye Pablo nüräkwe gani angwane, Pablo nämane ngite, ye kánti nikani niere Pabloye. ¹⁷ Blitabare ünän kwe Pablobe, angwane nitre rükä dänkien nämane yete Pablokwe käräbare, bti niebare kwe ie:

Ni bati ne tö kukwe ütiäte kri niei dänkien kriye, aisete ngwena nebe niara kánti, niebare Pablokwe ie.

¹⁸ Ye erere bkänä, rükätre dänkien nikani Pablo nürä ye ngwena nebe rükätre dänkien kri kánti, käkwe niebare ie:

Ni kädianta Pablo tä ngite ye käkwe ti käräniri, bti ti juni ma kánti kwe ni bati nebe, ñobtä ñan angwane ni ne abko tö kukwe ütiäte kri niei mae, aisete ti juni kwe nuke ma kánti nete, niebare kwe.

¹⁹ Angwane nitre rükä dänkien kri ye käkwe Pablo nürä kani küdebti, nikani ngwena jenena temen, käkwe niebare krörö ie:

¿Ma tö nibi dre niei tie? niebare kwe ie.

²⁰ Angwane Pablo nürä käkwe niebare:

Nitre israelita käkwe ja töi mikani gwaire Pablo käräkäre mae jetbe nebe nitre sribikä Sanedrinte ye ngwäreki, kukwe era erere ngwiantarikäre ja täritäri Pabloye, nieta kwetre.

²¹ Akwa makwe ñan niaratre kukwei mika era, ñobtä ñan angwane ni gre ketebu bti bärire mda tädi ja rükaninte jibtä Pablo kraire jite. Niaratre käkwe ñan Pablo kämikadre angwane, ñan mrödre kwetre amne ñan tomna ñadre kwetre, niebare ja rüere kwetre Ngöböye, aisete makwe dre niedi ye abko niaratre tä biare ngibiare ngäbti, niebare Pablo nüräkwe.

²² Angwane rükätre dänkien kri käkwe ni bati ye juaninta, akwa kukwe ye abko ñan niedre jire ni mda mdaye kwe, niebare kwe ie.

Pablo jänikani nebe gobernador Félix kánti

²³ Yebti rükätre dänkien kri käkwe rükä dänkien käräbare nibu, bti niebare kwe ietre:

Nitre rükä känene siento krou abko rika güre amne, rükä ni gre ketamä bti ni jätä abko rika mdäbti amne ni siento krou abko rika buko nga ngwena kisete rikakäre juta Cesareate ñänä okwä krä ökän deo, niebare kwe ietre.

²⁴ Erere arato, rükä dänkien kri käkwe mdä mikamna biare krati nänkrä Pabloye amne Pablo jänikadre kuin nebe gobernador Félix ngwäreki abko niebare dänkien krikwe kore.

²⁵ Angwane tärä tikani krörö kwe gobernador Félikrä:

²⁶ Nantöre Félix. Ma gobernador ütiäte kri, kräke ti Claudio Lisias käta tärä ne tike.

²⁷ Nitre israelita käkwe ni ne kani ngite angwane, tö namani kämikai, akwa ni ne abko romano tikwe gaba angwane ti janama denkäta nitre israelita kisete rükätre tikwebe.

²⁸ Erere arato, drebtä niara kita nämane ngise abko ti tö rababa gai, kä rikaba ngwena nebe Sanedrin ngwäreki. ²⁹ Angwane kukwe ükaninte nuendre kwetre abko ni ne ñan tä mike täte, abtä täte kite ngise akwa, ni ne käkwe ja mikani ngite ñakare, aisete kukwe ye dokwäre ni ñan raba niara kämike jire chi. Erere arato, ñan rabadre ngite jire chi kukwe ye dokwäre ruen tie. ³⁰ Akwa mtare nitre israelita tö niara kämikai abko tikwe gani, aisete tita juen jirekäbe nebe ma kánti. Erere arato, nitre niara kitaka ngise abko rikadre nebe

ma kánti blitakäre niara rüere mabe, abkokäre tita juen, tikani rükätre dänkien krikwe täräbtä.

³¹ Nitre rükä dänkien kri ye kákwe dre niebare rükätreye, ye erere nuenbare kwetre, kä nikanintre Pablo ngwena deo nebe juta Antípatrite. ³² Yebti jändrinane angwane, kukwe nakaninkä ñakare btäre, aiseite rükätre nämáne näin güre, ye nikaninta ja jiebti nebeta ja kánti amne rükätre nämáne näin mdäbti mdäbti aibe nikani janknu Pablobe. ³³ Nikanintre nebe juta Cesareate angwane, tärä biani kwetre gobernadoreye, kákwe Pablo mikani gare ie arato. ³⁴ Abti gobernador kákwe ñakäbare ünän jökrä täräbtä, bti niebare kwe Pabloye:

¿Ma kä mdenbo? niebare kwe ie.

Angwane, Ja Ciliciabo, niebare Pablokwe ie.

³⁵ Abtä niarakwe niebare mda Pabloye:

Nitre ma kitaka ngise rükadi nete angwane, batibe tikwe ma kukwei nuadi, niebare kwe ie.

Yebti Pablo mikani ngibiadre kwe ju kri jrei Herodekwete abko nakaninkä kore.

24

Pablokwe blitabare ja dokwäre gobernador Félix ngwärekre

¹ Abti kä nikanina köbörike ta angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kädian nämáne Ananías nikani nebe Félix kánti amne nitre unbre ji dokwäte nikani ruäre ben. Erere arato, ni iti blitaka ni mdakrä kädian nämáne Tértulo níkani siba nebe gobran Félix kánti Pablo kitakäre ngite gobrane. ² Pablo jänükani niaratre ngwärekre angwane, Tértulo níkani niere krörö gobernador Féliye Pablo rüere:

Ti dänkien bäri ütiäte kri, mata gobrane kuin nete, yebtä ti tö kuin niei mae, ñöbtä ñan angwane mtare ni israelita tä nüne jáme ma köböire. Erere arato, ma töbtä, aiseite mata sribire kuin, abko köböire makwe jändrän keta kabre úkaninte juta níkwete nete. ³ Ne aiseite, jändrän ne abko nunta kaen ngäbti käre amne kä jökräbti arato, aiseite nun tö kuin niei mae sribi jökräbtä. ⁴ Akwa ti ñan tö kä diainkä dikaro makän, aiseite ti bike blite chi mabe amne makwe ti kukwei nua ja moto jámenbti abko ti ribere mae.

⁵ Ni ne abko tä ni jökrä nike krübäte gobran romanobo rüere amne, kä jökräbti temen niarata näin nitre israelita ñäketbe jene jene amne, nitre reketaka ni Nazarebokri abko bti niarata mikani ji dokwäte abko kwanba nunye. ⁶ Mdakäre abko niara tö rababa ju Ngöbökre dain jändrän kämenbti. Abtä nunkwe kaba ngite, [kukwe úkaninte nuendre nunkwe tä niere, ye kwrere. ⁷ Akwa nitre rükä dänkien kri Lisias kákwe diankabata jötrö amne romone nun kisete, bti Pablo kitaka ngise juamna blite mabe nete.]* ⁸ Akwa mtare nunta kite ngite ma ngwärekre nete, aiseite kukwe ne abko era ya, ñakare ya abko makwe ngwiantari au ie. Abko kore se, niebare Tértulokwe.

⁹ Kukwe niebare Tértulokwe, ye abko nitre israelita nämáne yete kákwe era niebare arato. ¹⁰ Angwane Pablokwe blitadre niebare kisebti ie gobernadorekwe amne Pablokwe niebare krörö:

Kä raire mata mikani kukwe úkatekä juta nebe, aiseite kä nibi nuäre tibtä blite jakrä ma ngwärekre nete. ¹¹ Köbö jätäbti kubube ti rikaba Jerusalén yete Ngöbö käikitakakäre. Ye abko era ya abko makwe ngwiantari au gadre jae. ¹² Ti nämá nete angwane, nitre ti kitaka ngise, ie ti kwanba ja kwete ñakare ni mda mdabe. Erere arato, ti köböite ni kwati ñan káta kä ngwen nokre ju blitakrä Ngöböbete amne, sinagoga kwatirekwatire te amne kä mdabti juta Jerusalénte. ¹³ Ne aiseite nitre ne ñan tä ti kite ngise kukwe erabtä amne täre ni ngökö ngwarbe ti rüere.

¹⁴ Akwa kukwe era erere ti bike nitre metre abko krörö: Ngöbö mikani ütiäte ti mräkä kirakirakwe, Ngöbö ye arabe kräke tita sribire Ji Btinbti mtare. Ye mden abko kukwe ngwarbe nieta kwetre. Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye, ye abko tita mike era jökrä amne nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira kákwe Ngöbö Kukwei tikani kira, ye tita mike era jökrä arato. ¹⁵ Mdakäre abko, ni kuin amne ni käme krütanikrütani abko Ngöbökre mikadita nire abko, bti nitre noko tä tödeke, ye kwrere bti tita tödeke arato. ¹⁶ Aiseite ja rabadre ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärekre amne ni mda mda ngwärekre, abkokäre käre tita nüne kuin metre.

¹⁷ Akwa kukwe rakakaba krörö tibtä juta Jerusalénte: Kä raire ti nämáne dikekä kä mdabti. Abti ti jatabata Jerusalén ngwian ngwena biankäre nitre israelita bobre bobre kräke amne jändrän biankäre Ngöböye. ¹⁸⁻¹⁹ Kä ye ngwane, kukwe úkaninte nuendre, erere ti nämá nuene, aiseite ti rababa dbe Ngöbö ngwärekre. Amne ti nämá ju blitakrä Ngöböbe ye kánti angwane, ni israelita núnanka kä Asiäte rükaba ruäre ti kánti, aiseite ye näire ni nämá ñakare kwati tibe amne ni nämá kä mike ñakare nokre arato angwane, nitre Asiabo rükaba.

* **24:7** Kukwe ne ñan tä tikani manuscrito kira bäri kuinquinbtä.

Niaratre ye abko kākwe ti kitaba ngite kāne, aiseite rabadre nūke nete ti kite ngite amne rabadre ti ngite niere ruen tie. ²⁰ Ņakare ne ngwane ti rababa Sanedrin ngwārekri angwane, drebtā tikwe ja mikani ngite, ye nitre nete noko kākwe niedre metre arato mae. Akwa nuenba űakare kwetre. ²¹ Akwa ti nāma niaratre ngātāite angwane, tikwe űākāba jume ja dībti, kākwe nieba krōrō:

Ni krūtani abko Ngōbōkwe mikadita nire abko tita mike era, yebtā munta kukwe űkete tikrā mtare, tikwe nieba kore. Nebtā aibe nitre noko tō ti kitai ngise ruen tie. Abko kore se, niebare Pablokwe Féliye.

²² Gobernador Félix abko, ie Ji Btin gare kuin, aiseite Pablokwe űākābare kore, yebtā abko kukwe Pablokwe tuanimetre űkadrete kōbō mdabti kwe, kākwe niebare krōrō nitre israelitaye:

Nitre rūkā dānkien kri Lisias rūkadi ti kānti nete, kākwe kukwe űo niedi metre tie angwane, tikwe kukwe munkwe tuadi kānti. Abko kore se, niebare Félikwe ietre.

²³ Abti Félikwe nitre rūkā dānkien juani Pablo kiteta ngite kā teri akwa, kā biandre ruāre dikakakrā Pabloye amne Pablo kukwe muko, ie kā biandre nūke basare Pabloye niara die mikakāre, niebare Félikwe.

²⁴ Yebti kōbō mdara jire te, Félix jatani merire kwe Drusilabe. Drusila abko meri israelita abko ben Félix jatani, kākwe Pablo kārāmna angwane, tōdekadre űo Kristo Jesubti abko Pablokwe niebare ie, niara kākwe Pablo kukwei nuani. ²⁵ Akwa nūnandre űo metre Ngōbō ngwārekri amne, ni űan rankwadre jōtrō jāndrān kāme jiebtī amne mrā Ngōbō rūkadi kritobore űo nihtā abko niebare Pablokwe Féliye. Yebtā abko, Félix nekwetaninkā, kākwe niebare Pabloye:

Nānta jōtrō. Kā rabadita ngwarbe tie angwane, tikwe ma kārādita mda, niebare kwe Pabloye.

²⁶ Akwa Pablokwe ngwian biandre ja űtiāre Féliye abko ie Félix tō namani, aiseite kāre namani nūke Pablo kārere blite jabe. ²⁷ Pablo namani ngite kā kubu angwane, kāre kukwe namani nakenkā kore. Yebti Félix űan namani gobernador mda, aiseite ni iti mda kādian nāmane Porcio Festo namani gobernador Félix tāte, akwa Félix abko tō namani rabai kuin jabtā nitre israelita krikri be, aiseite Pablo tuanimetre ngite kwe.

25

Pablokwe blitabare jakrā Festo ngwārekri

¹ Festo nikani nebe kā Judeate sribikāre gobernador kwrere. Juta Cesareate, ye kānti namani kōbōmā, bti nikani juta Jerusalēnte kōbō ngwiantarikāre nitre israelita ji dokwāteye.

² Namani Jerusalēn angwane, ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkientere amne nitre israelita ji dokwāte nikani, kākwe Pablo kitani ngise ie. ³ Ja moto kuinbti Festokwe Pablo juandreta Jerusalēn kukwe űkatekāre yete abko ribebare kisere kwetre ie, űobtā űan angwane niaratre nāmane Pablo kāmika braire ji ngrabare, abkokāre namani kārereta ie.

⁴ Akwa Festo abko kākwe niebare ietre:

Pablo rabadni ngite janknu juta Cesareate amne ti ara jire kebera yāketa arato nebeta juta yete. ⁵ Niara kākwe ja mikani ngite krūbāte bkānā ne ngwane, mun ji dokwāte dokwāte nete, ye ara jire rikadre tibe nebe sete, niara kitakāre ngise tie sete abko rabadre bāri kuin. Abko kore se, niebare kwe ietre.

⁶ Yebti Festo namani kōbō kwā amne kōbō jātā nāre mda juta Jerusalēnte, bti nikaninta juta Cesareate. Jāndrinane angwane ja tākrā gobrankrā, bti nāmane tākānintbe, kākwe Pablo ngwiamna nebe ja kānti. ⁷ Erere bkānā, Pablo nikani gwākāre angwane, nitre israelita nāmane Jerusalēn, nūkanina Festobe, ye kākwe krōtabare Pablo ken, kākwe Pablo kitani ngise kukwe kāmekāme bātākā ngwarbe btā. Akwa kukwe era erere kwani űakare Pablo rūere ietre.

⁸ Angwane Pablo abko kākwe űākābare au jakrā:

Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye nuendre nitre israelitaye, ye rūere ti ja mike ngite űakare. Erere arato, ju blitakrā Ngōbōbe amne emperador romanobo rūere, ti ja mike ngite űakare arato, niebare Pablokwe Festoye.

⁹ Akwa nitre israelita űan moto rabadre romon Festokrā, abkokāre tō namani niaratre nākwitai, abkokāre niebare krōrō kwe Pabloye:

¿Ma tō rikai nebe Jerusalēn, kānti tikwe kukwe űkadite makrā ya? niebare kwe ie.

¹⁰ Pablokwe niebare mda ie:

Ma kukwe űkatekā emperador kābti abko ngwārekri tita nete. Ne kānti makwe kukwe űkadrete tikrā, űobtā űan angwane ti ja mike ngite űakare nitre israelita rūere, ye gare kuin mae. ¹¹ Akwa nane tikwe ja mikani ngite era bkānā, dokwāre ti kāmika tō rabadre angwane, tita juto biare krūte. Akwa tikwe ja mikani ngite űakare nitre israelita rūere ne ngwane, ni

mda ñan raba ti bien jire chi kāmikadre nitre israelita seye, aiseite emperador ara jire kākwe kukwe ukate tikrā, ie ti tō, erere tita ribere mae. Abko kore se, niebare kwe Festoye.

¹² Abtā nitre tōbtā tōbtā nāmāne yete niara die mikakāre, ye ie Festokwe kukwe ngwian-intari, bti niebare kwe mda Pabloye:

Ma abko romanobo, aiseite emperador ara jire kākwe kukwe ukadrete makrā abko mata ribere tie aiseite, ma ñān niara kānti juta Romate jirekābe, kukwe makwe ye ukatekāre. Abko kore se, niebare Festokwe.

Festokwe ja di kārābare Pablobtā jrei Agripaye

¹³ Ye bti kōbō nikanina bā raire ta angwane, jrei Agripa nikani ngwai Berenicebe nebe Cesareate kōbō ngwiantarikāre Festoye. ¹⁴ Ye kānti namaninta nūne bā raire Festo kānti angwane, Festokwe blitabare kukwe Pablokwebtā jrei Agripabe, kākwe niebare ie:

Ni iti mikaninte ngite Fēlikwe abko tā ngite nete. ¹⁵ Ti nāma Jerusalēn angwane, ni blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre dānkientre amne nitre israelita unbre ji dokwāte kākwe ni ye kitaba ngite ti ngwārekri amne mūre ketamna kwetre tie. ¹⁶ Abtā tikwe nieba krōrō ietre: Ni kitata ngite abko ngāmi ja kwete gwāre ni niara kitaka ngitebe, ye kānenkri ni ngite ye kāmikadre ñakare jire abko tā ūkaninte kore nun romanobo ngātāite, tikwe nieba ietre. ¹⁷ Niaratre jatabata tibe nete, ye mdenbtā abko jāndrinane tikwe nitre kukwe ukatekā mda mda tibe kārāba jōtrō, bti tikwe ni ngite ye ngwiamna nūke ja kānti nete. ¹⁸ Akwa kukwe nuenbare blo kwe, btā mika nāmāne ngite, ti nāmāne nūtūre, ye kwere btā nitre niara kitaka ngite kākwe niara mikaba ngite ñakare ti ngwārekri. ¹⁹ Akwa Ngōbō mikadre tāte ño, ye bti nāmāne ja kwete amne ni kādian nāmāne Jesu abko krūtani akwa tā nire abko Pablo namani niere, ye abebtā mika rababa ngite.

²⁰ Tikwe kukwe ye ukadrete ño ñan rababa nūke gare tie. Abtā Pablo rikadreta jirekābe Jerusalēn, kānti tikwe kukwe ukadrete krāke ya abko tikwe ngwiantariba ie mda. ²¹ Akwa emperador abko kākwe kukwe ukadrete krāke nieba kwe, aiseite tā ngite nete. Abti tikwe juandi nebe emperador kānti, niebare Festokwe Agripaye.

²² Angwane Agripakwe niebare mda Festoye:

Ti tō ni ye kukwe nuai arato, niebare kwe.

Amne Festokwe niebare ie:

Jetbe makwe niara kukwei nuadi, niebare mda kwe ie.

Pablokwe blitabare jrei Agripa ngwārekri

²³ Ye erere bkānā, jāndrinane Agripa amne Berenice kākwe ja ūkaninte kuin ja bā mikakāre ūtiāte, bti nitre rūkā dānkien krikri amne nitre gobranka gobranka juta Cesareate, ye ben nikanintre gwaire nebe gwi kā kukwe ukatekrā ye kānti. Angwane Festokwe Pablo ngwiamna nebe ye kānti. ²⁴ Bti niebare kwe ni jōkrāye:

Jrei Agripa amne mun ūtiāte ūtiāte tā ja ūkaninkrō ketetibe nunbe nete, ni iti tā ngite abko jānūra mun ngwārekri nete tun munkwe. Nitre israelita Jerusalēnbo amne Cesareabo kwati tā nūke ni ne mīke ngite ti ngwārekri nete, kāta nebe ngwānenkā krikri be, kāta nebe niara mūre ketamna tie. ²⁵ Akwa ni ne ja mīke ngite ñakare, aiseite mūre ketadre ñakare tā nebe tuen tie. Akwa emperador kākwe kukwe ukadrete krāke abko ribebare kwe tie, aiseite tikwe juandi jirekābe nebe emperador kānti. ²⁶ Akwa kukwe era erere ñakare tikadre tie juandre ti dānkien emperadoreye ni nebtā, aiseite ti ki ngwena mun ngwārekri nete amne jrei Agripa ngwārekri, ne kānti abko jreikwe kukwe ngwentari ie amne dre niedi kwe abtā kukwe kwandi tie tikakāre emperadoreye, ²⁷ ñōbtā ñan angwane ni juandre ngite akwa, drebtā rikadre ngite abko niedre ñakare, ye abko ñan tuen dbe tie, niebare Festokwe ni jōkrāye.

26

¹ Angwane Agripakwe niebare Pabloye:

Mtare ma raba blite jakrā, niebare kwe ie.

Ye btārābe Pablokwe kise kaninkā kāin, kākwe niebare krōrō:

² Jrei Agripa, ma ūtiāte kri. Ma ye ngwārekri kā nibi nuāre tibā blitabare jakrā, aiseite kukwe ño ño btā nitre israelita tātre ti mīke ngite, ye abko kāi nibi nuāre tibā niere mae, ³ ñōbtā ñan angwane ma ti dānkien ūtiāte kri, akwa nitre israelita tātre nūne ño, ye garera kuin mae amne, drebtā tātre ja kwete jabe kwārikwāri, ye garera kuin mae arato, aiseite makwe ti kukwei nua jāme abko ti bike ribere mae.

⁴ Ti nāmāne bati abti kā nūke mtare, tikwe nūnabare ño ja kāite amne Jerusalēnte, ye abko gare kuin jōkrā ietre. ⁵ Erere arato, kā raire ti gare ietre, aiseite ti ne abko bariseo kena, ye gare kuin nitre israelitaye. Ye erere niaratre raba niere metre tibā, ñōbtā ñan angwane nitre bariseo abko bāri tā Ngōbō Kukwei mīke tāte era metre jōkrā abko erere ti nāmāne mīke tāte arato. ⁶ Kukwe mikata ūtiāte nitre bariseokwe, ye tita mīke ūtiāte jae, abtā nitre

israelita tā ti mike ngite mtare abko krörö: Ngöbökwē ni krütani mikadita nire abko kukwe niebare metre kwe ni mräkä kirakiraye, yehti tita tödeke arato nitre bariseo jökrä kwrere, abtä ti mikata ngite. ⁷ Mdakäre abko, Ngöbökwē jändrän köböi mikani kira ni mräkä israelita juta keta jätäbti ketebuye, ye mden ngibiata ngäbti kisere kwetre, käta sribi nuene Ngöbökrä amne Ngöbö käikitekä kore köbö kwatirekwatire dibire rare, ye arabehti tita tödeke arato, abtä nitre israelita käta ti mike ngite mtare ma ngwäreki jrei Agripa. ⁸ ¿Se ñöbtä abko ni krütani mikadreta nire Ngöbökwē abko mun ñan tā mike era se?

⁹ Käne ti ne ara jire kākwe kukwe nuendre bätäkä ngwarbe Jesu Nazarebo rüere, ti nämane nütüre. ¹⁰ Ye erere tikwe nuenbare Jerusalén. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre nämane ja di bien tie abko käfti tikwe nitre tödekaka Jesubti kitanu ngite kwati kä teri. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti kāmika nämane ti okwäfti angwane, nämane nükebti tie arato. ¹¹ Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti kākwe ñäkädre blo Jesu rüere, abkokäre ti nämane mike ja tare nike krübäte. Ne abko sinagoga kwatirekwatire te ti nämane nuene kore angwane, ti moto nämane nebe romon krübäte kräke, aisetē ti nämane niken mobe juta mda mdate ni menteni ngätäite nitre tödekaka Jesubti ye jiehti.

¹² Ye erere, bati ti rikaba juta Damascote angwane, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre kākwe ja di bianba tie abko käfti ti rikaba. ¹³ Akwa ti rikaba ji ngrabare angwane, kukwe rakakaba tibtä abko ti bike niere mae jrei abko krörö: Ti nämane diketä ji ngrabare juta Damasco kukwäre angwane, ñänä ruäre käin angwane, batibe kä trä gitiaba dirare kä käinbti se kwrere. Kä trä ye abko rababa bäri dirare ñänä träkrä abko rikaba mate jökrä nun bäre temen ti kukwe muko tikwebe. ¹⁴ Angwane nun rikaba ngitiekä jökrä temen. Ye btäräbe ni kukwei jaraba krörö hebreore tie: ¿Saulo, ñöbtä mata näin kisere ti jiehti ti mikakäre ja tare nike kore yere? ¿Ye ñöbtä mata kukwe nuene käme ja rüere au? abko ni kukwei jaraba kore tie.

¹⁵ Angwane tikwe nieba: ¿Ma abko nire ti Dänkien? tikwe nieba. Angwane ti Dänkien kākwe nieba krörö mda tie: Ti abko Jesu ara. Ti ne mden jiehti mata näin kisere mikakäre ja tare nike ye. ¹⁶ Akwa näinta krö, tita ja mike tuare mae, ma mikakäre sribire jakrä amne blitakäre jakrä. Ne aisetē makwe dre turi mtare tibtä amne makwe dre tuadi mda tibtä, yehtë makwe blitadi tikrä. ¹⁷ Angwane nitre israelita btä nitre ñakare israelitare, ngätäite ti bike ma juen akwa, tikwe ma ngibiadi niaratre ngäniene. ¹⁸ Nitre israelitare amne nitre ñakare israelitare, käfti ti bike ma juen abko makwe kä trä tikadrekä okwäte kukwe kuin Ngöbökwēbtä. Niaratre rabadre dikekä ñakare mda kä iko diablukwete akwa, rabadre dikekä Ngöbö trä ngwente, ñan nünandre mda kwetre Satana ngoto täni akwa, rabadre nüne Ngöböbe amne tödekadre tibti kwetre abko köböire Ngöbökwē niaratre ngite diandrekä jökrä btä amne, ni deme Ngöbökwē abko ben rabadre nüne ketetibe, abkokäre tita ma juen käfti, nieba ti Dänkien Jesukwe tie.

¹⁹ Ne aisetē jrei Agripa, kukwe kä käinbti jatata köböre kwrere tie, ye tikwe ñan kitaba temen akwa, tikwe mikaba täte. ²⁰ Ye mden kisete, nitre israelita amne ni ñakare israelitare kākwe kukwe käme kitadre temen, bti Ngöbö kadre ngäbti kwetre abko ti rikaba niere ietre. Erere arato, Ngöbö kani ngäbti kwetre abko bä mikadre sribi kuin nuenbti kwetre, ti rikaba niere ietre. Kukwe ne abko ti rikaba niere käne juta Damascote abti Jerusalente. Yehti ti rikaba niere kä ketareketare te kä ngrabare Judeate. ²¹ Ye mdenbtä abko, nitre israelita kākwe ti kaba ngite ju blitakrä Ngöböbe ye käfti, bti tö rababa ti kāmikai. ²² Akwa käre Ngöböta ti die mike abti kä nüke mtare, aisetē ti tä nünaninkä dite mtare. Ne aisetē ni bobre bobre amne ni ütiäte kriki, ie tita Ngöbö kukwei mike gare jökrä. Akwa kukwe rakadrekä ño niebare nitre Ngöbö kukwei niekä kirakirakwe amne Moisékwē, ye aibe tita niere, aisetē tita kukwe bä jene dirire ñakare. ²³ Ni Dianinkä Ngöbökwē abko krütadre akwa, rükadreta nire käne ni jökrä kä nehtë ngätäite amne, niara arabe kākwe blitadi ni diantaribtä ni mräkä israelitaye amne nitre ñakare israelitareye, kukwe ne mden abko ti nämane dirire. Abko kore se, niebare Pablokwe.

²⁴ Pablokwe ñäkäbare kore ni krütani nukanina nire btä angwane, ye namani tuen jene jene Festoye. Abtä niarakwe ngratebare kri, kākwe niebare:

Pablo, makwe ja töitikani kabre krübäte abko kisete kä jäme ma dokwäfti ñan ñan, niebare kwe ie.

²⁵ Abtä Pablokwe niebare mda Festoye:

Festo, ma abra ni ütiäte kri, käta kä jäme ti dokwäfti niere tie, akwa ye kwrere ñakare, ñöbtä ñan angwane kä ruen kuin tibti. Kukwe era erere tita niere metre amne ²⁶ kukwe nieta tikwe ne gare kuin jökrä jrei Agripa seye. Ye mdenbtä abko tita blite niara ngwäreki, ñöbtä ñan angwane kukwe ne abko ñan nakaninkä kaibe kä kaibete, akwa nakaninkä ni jökrä ngwäreki, aisetē gare jökrä ie, ye abko gare kuin tie. ²⁷ Ne aisetē ni Ngöbö kukwei niekä niekä kākwe kukwe niebare, ye era makrä ti dänkien Agripa ruen tie. Mata mike era ruen tie, niebare Pablokwe Agripaye.

²⁸ Abtä Agripakwe niebare mda Pabloye:

Jötrö ngwarbe ma tö nibira ti töi kwitai tödeke Jesubti ñan ñan, niebare kwe ie.

²⁹ Angwane Pablokwe niebareta Agripaye:

Jötrö ngwarbe ya, raire ya, Ngöbö diebti ñan ma ti dänkien aibe rabadre tödeke Jesubti, akwa ni jökrä tä ti kukwei nun nete noko rabadre tödeke siba Jesubti ti kwrere näre. Akwa ñan rabadre mäkäninte kadenanbi ti kwrere abko rabadre bäri kuin, niebare kwe.

³⁰ Angwane jrei Agripa btä gobernador Festo nukani krö Berenicebe amne ni mda mda nämane bentre yete yebe, ³¹ nikani mento kä bäre, kä nikani blite krörö jabe kwärikwäri:

Ni ne ja mike ngite ñakare, se drebtä kämikadre. Erere arato, kukwe nuenbare ñakare blo, abtä tädre ngite kä teri nete, namani niere jae kwärikwäri.

³² Angwane Agripakwe niebare Festoye:

Ni ne käkwe ñan kukwe ükatemma au jakrä emperadoreye akräke niara tikadrete. Akwa niara ara jire käkwe kukwe ükatemma kore, aisete ni ñan raba tikete, niebare kwe ie.

27

Festokwe Pablo juani rute juta Roma

¹ Yebti köbö kitani nun juankrä Italia, ye rükaba angwane, Pablo btä ni mda mda nämä ngite arato abko mikaba gare ni ngite ngibiabtikä dänkien kädian nämäne Julio yeye. Julio abko nämäne sribire batallon kädian nämäne Batallon Augusta yebe. ² Nun juanba Italia kukwäre angwane, ru juta Adramitiobo nämä krati mren köräbti abko jataba niken provincia Asiate mren köräbti abko te nun rankwaba. Angwane abko, Aristarco nünanka juta Tesalónicate, kä Macedoniate ye nämä näin siba nunbe abko ben nun rikaba.

³ Yebti jändrinane angwane, nun rikaba nebe juta Sidónte. Ye kánti Juliokwe jändrän kuin nuenba Pablokä, käkwe Pablo tuametrea basare kukwe muko tödekaka Jesubtiye amne niaratre käkwe Pablo kadre ngäbti ja juete abkokäre. ⁴ Abti nun nämä Sidón, kánti nun rikaba ta angwane, nun rikaba rute akwa, müre rababa mate ribi nun ngäbti, abtä kä butu Chiprete btä kwäräkrita nun rikaba müre ngäniene. ⁵ Angwane nun rikaba mren köräbti niken Cilicia bäre temen amne Panfilia bäre temen, bti nun rikaba nebe juta Mirate, kä Liciate. ⁶ Ye kánti nitre rükä dänkien, ie ru Alejandriabo kwanba krati. Ru ye abko jataba niken Italia abko te nun juanba mda kwe, nun rikadre janknu mentokwäre abkokäre. ⁷ Ye erere nun rikaba angwane, nun rikaba bätärekä, aisete nun rababa raire mrenbti amne nämä tare krübäte nänkrä müre ngäbti. Abti nun rikaba mate juta Gnido ngware ta. Kä ye ngwane abko müre nämä mate nun ngäbti, aisete nun rikaba niken kä Salmón, Cretate ngware ta angwane nun rikaba bä känime menteninta temen niken kä butu Cretate bäre temen. ⁸ Amne nun rikaba janknu, akwa nunkwe dikakaba tare krübäte mren köräbäre mötarita temen. Abti kä mren köräbti kädian nämäne Nö Körä Kuin Rukrä, kánti nun rikaba nebe, känime juta Lasea ken.

⁹ Ye ngwane nun jataba bäri bätäre amne, kä ja bäinkrä Ngöbökrä nitre israelitakwe sö septiembrebttä rikabara ta amne kä ñüre jatabara nuketa känime, aisete kä namani krübäte rikakäre rute mrenbti. Abtä Pablokwe nieba krörö nitre ru bkänkäye amne nitre ru ngwiankaye:

¹⁰ Ja mräkä, kä nena krübäte nänkrä mrenbti, aisete nane ru amne tribe rika ngwarbe munkän amne nane ni müre reketadre mrente arato nibi tuen tie, aisete ni ñan rikadre janknu mentokwäre näre, niebare Pablokwe.

¹¹ Akwa nitre rükä dänkien käkwe ru bkänkä kukwei mikani bäri era amne ru ngwianka kukwei mikani bäri era kwe arato, aisete Pablo kukwei mikaba ütiäte ñakare kwe. ¹² Akwa kä ñüre näire ñö köräte kä ye kánti abko ñakare kuin rabakäre, aisete ni jökrä tö namani rikai ta nebe mren köräbti juta Fenicete. Fenice ne abko ni nämäne nebe mren köräbti Cretate amne, nämäne nebe tuen ngwitäräkri amne mötarikri arato, kánti kä ñüre angwane, müre mate ribi ñakare, aisete nun rikaba nebe yete.

Kä nämäne krübäte mrenbti

¹³ Yebti müre mötarikri rababa mate bä rare angwane, nun rikadre janknu mentokwäre nitre ru ngwianka rababa nütüre, aisete rikaba ru ngwena bä känime mren köräbäre niken kä butu Cretate kántita temen. ¹⁴ Nun rikaba, yebti bä jötrö angwane, batibe müre kä driri kädian nämäne Euroclidón jataba mate ribi krübäte rubtä, ¹⁵ ye kä rikaba ru mniente ngwarbe kwäräkwärä nunbe se kwrere angwane, ru rababa neketebtä ñakare mentokwäre müre ngäbti nunye, aisete nunkwe ja tuametrea ngwandre rube ngöi müre yeye. ¹⁶ Müre rikaba nun ngwena kore rube angwane, kä butu chi kädian nämäne Clauda, ye ngüre bäre temen nun rikaba angwane, müre rababa mate bä rare yete, akwa ja tare nikare kwärä nunkwe ru chi nämäne mäkäninte krati ru kribtä, ye nitre ru ngwianka dianbata kwe ru krite. ¹⁷ Ru kiakia dianbarata käin kwe, bti ru kri abko ñan juandre ngwarbe fökwe amne

mürekwe, abkokäre mäkäteba jökrä bäre ta köbti. Nebti, üman kabre jabti kädian nämáne Sirte abko te nane ru rabadrekä abko käi rababa tare okwätetre, aisete nitre ru ngwianka käkwe dänkwän kwata kri ru mikakrä niken bätärekä amne metre ta ye kitaba timon mrente bti ru tuametreba ngwiandre müre aibeye kwetre. ¹⁸ Yebti jändrinane angwane, müre nämá mate ribi krübäte, aisete tribe nämá rute, ye kita rikaba ruäre timon mrente kwetre. ¹⁹ Yebti mukirare angwane, jändrän mda mda ru ngwiankrä nämá rute, ye nitre ru ngwianka käkwe kitaba jökrä mrente ja kise jenbti au, ru ñan rikadre nguse abkokäre. ²⁰ Yebti köbö raire te nunkwe ñänä tuaba ñakare amne muke jataba ñakare nunye arato amne müre rababa mate ribi nunbtä janknu se kwrere, aisete nun krütadre jökrä rababa ruen nunye, aisete nunkwe ñan nünandre mda, nun rababa nütüre.

²¹ Nun nämá ja tare nike kore, ye ngwane abko kä raire nunkwe mröba ñakare. Abtä batibe Pablo rababa nünaninkä ni jökrä ngwäreki, käkwe nieba krörö:

Ja mräkä, ti tö kukwe niei munye abko krörö: Munkwe ti kukwei mikadre täte angwane, mun rabadre janknu Cretate, akräke jändrän nikwe se rikadre ngwarbe ñakare nikan amne, ni riadrete ñakare arato. ²² Akwa mtare ja die mike munkwe, ñöbtä ñan angwane ru ne rikadi ngwarbe jökrä akwa, ni ñan krütai jire iti abko ti tö nibi niei munye. ²³ Ye gare tie, ñöbtä ñan angwane Ngöbö ti bkänkä, kräke tita sribire, Ngöbö ye ara käkwe angele kwe juni iti nuke ti kánti deo, ²⁴ käkwe nini krörö tie: Pablo, makwe ñan kä jürä ngwian jabtä, ñöbtä ñan angwane ma rabadi emperador ngwäreki juta Romate kukwe makwe ükatekäre, aisete ma köböire ni jökrä tä rute mabe, ye Ngöbökwé ngibiadibti, aisete ñan krütadre jire iti, nini angelekwe tie. ²⁵ Ne mden kisete ja mräkä, angelekwe kukwe nini tie, ye erere Ngöbökwé ngwiandi bare ja täritäri, abkobti tita tödeke. ²⁶ Akwa ru ne abko näin ngwarbe kä butubti. Ye kánti ni näin jökrä timon, kánti ni rabai, nieba Pablokwe nunye.

Ru nikani ngwarbe kä butubti

²⁷ Bati deo kä rikabara bämän krobu ta angwane, ru ngwian nämá mürekwe nekwäre, sekwäre janknu mren Adriático kánti angwane, batibe kä ruäre deo nun rababa bä ja ken kä jateye, rababa ruen nitre ru ngwiankaye. ²⁸ Angwane mren namani nuái nguse abko ñäkäba kwetre amne, mren ye abko nämá mente nguse, aisete rababa ngwra gre jire. Abtä rikaba bä mente mda se kwrere angwane mren ñäkäbata bobuta angwane, mren rababa ngwra jätäbti ngwarrike nguse. ²⁹ Angwane nane ru matadre jäkwatate abko jürä rababa nitre ru ngwiankabtä, käkwe jä kitaba kobkä jire mrente ru köreki ru ketabtäkäre. Yebti kä rabadre tuen ietre amne kä rabadre ngwen jötrö abko rababa ribere Ngöböye. ³⁰ Akwa ye ngwane abko nitre ru ngwianka tö rababa gitai ru chi yete, akwa jatanintre jä ükete ru känenkri abko rababa bä mike, akwa tö rababa gitai kore rute mentokwäre. ³¹ Akwa Pablo käkwe gaba angwane, nieba krörö kwe nitre rükä dänkiyenye amne nitre rükäye:

Nitre ru ngwianka noko ñan rabadre rute nete, ne ngwane mun ñan rabadita jate akwa mun krütadi jökrä, niebare Pablokwe.

³² Abtä ru chi nämáne mäkäninte kratu gitiakrä jae nitre ru ngwiankakwe, yebtä nitre rükä käkwe kö tikaninkä angwane, ru kiakia ye nikani mrenbti.

³³ Yebti kä jatanina ngwen ja ken dekä angwane, ni jökrä käkwe mrödre niebare Pablokwe ietre, käkwe niebare krörö mda:

Bämän krobura jire, dre rakadikä nibtä abko munta ngibiare jirekäbe abtä bäsi munta mröre ñakare, ³⁴ aisete mtare munkwe mrödre abko ti tö nibi ribei munye, ñöbtä ñan angwane nita nete ne ñan rabadre bren jire chi iti, aisete mun tö tä nünanbtä ne ngwane, munkwe mrö kweta ja dikrä ye abko rabadre bäri kuin, niebare kwe. ³⁵ Niarakwe ñäkäbare kore, ye btäräbe ban diani kwati kisete kwe, bti kuin nieba kwe btä Ngöböye ni jökrä okwäbti, bti rikaba kwete mda. ³⁶ Yebti ni jökrä, moto rababa jäme amne mröba jökrä kwetre arato. ³⁷ Ru te nun nämá näin, ye abko te ni nämá sientu krobu bti gre ketamä bti ni jätäbti ni ti (276) jökrä käkwe mröba. ³⁸ Nunkwe mröba ünän jökrä kore, bti ru rabadre bäri juto, abkokäre trigo nämá rute, ye kitaba jökrä timon mrente.

³⁹ Yebti kä rababara ngwen dekä angwane, kä jate jataba nunye akwa, nun nämá mdente ñan rababa nuke gare nitre ru ngwiankaye. Akwa mren niken ñö köräbti rababa tuen kuin mren köräbti jate, ye kukwäre rikaba ru ye ngwena mda, ⁴⁰ käkwe kö jäbtä ye tikakaba, bti jä kobkä mikateba kwetre mrente amne, ru kökwitatekrä abko jue tikaba kwetre, bti vela abko kakabata käin mürete kwetre ru känenkri, angwane ru rikaba mate ja ken mren köräbti. ⁴¹ Ru rikabara mate ja ken mren köräbti se kwrere angwane, üman nämá kabre jabti ye te ru ison rikaba ne nguse, kánti rabakaba ümante. Ru ison känenkri rabakaba dime ümante, aisete rababa juen ngitiekä ñakare mda. Angwane ru köreki abko btä mren rababa nuke mate dite krübäte, ye abko rikaba ru dikente kiakia jökrä.

⁴² Angwane nane nitre ngite rikadre jübenkä mrenbti amne gitiadre abko jürä rababa nitre rükäbtä, aiseite tö rababa nitre ngite kämikaj jökrä yete. ⁴³ Akwa nitre rükä dänkien tö rababa Pablo ngibiai, aiseite nitre rükä ñan tuametreba kwe nitre ngite kämike, käkwe nieba:

Nireye jübaka gare abko rankwa jökrä mrente, bti rika jübenkä nebe käne jate. ⁴⁴ Amne ni mda mda abko rikadre kri otobti amne ru oto kiakiabti köre, nieba kwe.

Ye erere nun rikaba angwane, nun rababa kuin jökrä jate.

28

Dre nakaninkä Pablobtä kä butu kädianta Maltate

¹ Nun rababara kuin jökrä jate kore angwane, kä butu känti nun rababa ye abko kädian nämáne Malta, nieba nitre nünanka yete kwe nunye. ² Angwane nitre nünanka kä butubti yete abko käkwe nun kaba ngäbti bäri kuin jökrä. Ñü rababa näkäen temen, aiseite kä rababa tibo krübäte nunbtä, yebtä nitre nünanka yete ye käkwe ñukwä bukateba kri, bti nun käräba kwetre ñukwä träse siba. ³ Ye ngwane abko Pablokwe ngi nöta nöta ükkröba ruäre, nämä kite ñukwäte angwane, batibe tbi nämä krite yete abko gitiaba ñukwä käi ngäniene, rikaba käkwe Pablo kwetaba kisebtä amne rihraba jökrä Pablo kisebtä se kwrere. ⁴ Tbi kwe Pablo kwetaba kore nitre nünanka yete ye okwäbti angwane, rababa niere jae kwärikwäri:

Ni ne ni kämikaka bkänä, aiseite nane müre neke ñakare mrente, akwa ngöbötore ara jire btä ñan kwäräbedre kwe mda, rababa niere Pablobtä.

⁵ Akwa Pablo abko käkwe tbi ngrükateba ja kisebtä, bti kitaba ñukwäte kwe amne niara namani bren ñakare köbti. ⁶ Akwa Pablo kise rikadi nüen ñongwane amne ñongwane näin ngitiekä ngwäkäre temen abko ni jökrä rababa ngibiare. Akwa kä rikaba raire ta angwane Pablo nämä jäme, rababa bren ñakare. Yebtä abko, ni jökrä töi rikwitabata bä jene amne, Pablo abko ni ngöböre rababatre niere.

⁷ Kä ye känti abko, ni ütiäte kri kä butubti yete kädian nämáne Publio abko nämáne kä bkäne känime yete, känti nun nämä. Publio ne abko kä butu Malta ye gobranka nitre romanobokrä. Niara abko käkwe nun kaba ngäbti kuin amne nun bukaba köbömä jire kwe. ⁸ Ye ngwane abko Publio rün bren drangwan kisetete amne grie kisetete, abtä nämä jänbti temen abko Pablo rikaba basare känti, käkwe blitaba Ngöböbe kräke, kise mikare kwärä bti amne rababata quinta Ngöbö diebti. ⁹ Publio rün rababata quinta kore angwane, ni mda mda bren bren nünanka kä butubti yete, ye rükaba kwati amne Pablokwe mikabata quinta jökrä Ngöbö diebti. ¹⁰ Yebtä niaratrekwe nun mikani ütiäte kri jae bätäkä ngwarbe, abti nun jataba niken ta kä rikaba rute angwane, jändrän mda mda bianba kabre nunye ngwiandre jabtä.

Pablo nükani juta Romate

¹¹ Nun rababa kä butubti, ye känti nun rababa sö krämä angwane, ru Alejandriäbo nämä yete kä ñüre mike niken ta abko jataba niken ta Italia kukwäre abko te nun rikaba. Ru ye abko btä ngöbötore kädian nämáne Cástor amne Pólux bä nämäne mikani känenkri abko te nun rikaba. ¹² Ru te nun rikaba, ye rikaba nun ngwena nebe mren köräbti juta Siracusate kä butu Siciliate. Ye känti nun rababa köbömä. ¹³ Yebti nun rikaba ta angwane, nun rikaba nebe mren köräbti juta Regiote, Italia. Abti jändrinane angwane, müre rababa mate mötarikri. Yebti mukirare angwane, nun rikaba nebe mren köräbti mda juta Puteolite. ¹⁴⁻¹⁵ Ye känti ja mräkätre tödekaka Jesubti nämä ruäre, käkwe nun ketateba nüentbe bämän krati jabe. Ye erere nun rababa bämän krati känti. Abti nun rikaba gürene ta juta Roma kukwäre. Angwane abko, juta Romate yete nun rabadre, niebare ja mräkätreye, aiseite nun ngämi nebe juta Romate, känenkri nikani nun ngäbti nebe kä kädian nämáne Foro Apiote amne kä kädian nämäne Ju Komä jadükakrä ni basakaye. Ye känti nikani nun ngäbti, aiseite ja mräkätre ye nämä nun ngibiare ngäbti, btä Pablo okwä rababa angwane, kuin niebare kwe btäre Ngöböye amne ja rababa ruenta dite ie niaratre tuare. Abti nun rikaba gürene ta angwane, nun rababa juta Romate. ¹⁶ Nun rababa juta Romate angwane, Pablo kitani ngite ñakare kä teri, akwa tuanimetre nüne kaibe ju mdate, akwa ni rükä mikaba iti niara ngibiabtikä.

¹⁷ Pablo rababa juta Romate, bti kä rikaba köbömä ta angwane, Pablokwe nitre israelita ütiäte ütiäte nünanka Roma yete kärämna gätäbtä jae. Ye erere rükaba jökrä amne Pablokwe nieba krörö ietre:

Ja mräkä, ti tö kukwei niei munye abko krörö: Ti kukwe nuene ñakare blo ja mräkätre israelita rüere. Erere arato, kukwe ükaninte ño ni mräkä kirakirakwe, ye rüere ti ja mike ngite ñakare. Akwa nitre israelita käkwe ti kitaba ngite nitre romanobo kisetete Jerusalén sete.

¹⁸ Ti kitaba ngite angwane, nitre romanobo käkwe kukwe ngwiantariba ünän jökrä tie, abti tö rababa ti tikaiteta, ñobtä ñan angwane ti ja mike ngite ñakare abtä ti kämikadre kwetre, ye abko gaba kwetre, abtä tö rababa ti tikaiteta. ¹⁹ Akwa nitre israelita ji dokwäte, ie kukwe

ye ñan rükabtiba. Abtä emperador kákwe kukwe ükadrete jirekábe tikrá abko tikwe ribeba mda. Kukwe ñakare tikwe ni mrákátre ti káite rüere akwa, tikwe kukwe ribeba kore jakrá. ²⁰ Ne mdenbtä abko, tikwe mun káramna gätäbtä jae blitakäre kukwe nebtä munbe, ñobtä ñan angwane kukwe bti nitre israelita tä tödeke, arabebti tita tödeke arato, ye mdenbtä tita ngíte mäkäninte kadenanbti nete. Abko kore se, niebare Pablokwe ietre.

²¹ Abtä nitre israelita ütiáte ütiáte ye kákwe niebare mda ie:

Nitre israelita nünanka Judeate abko tärä juen ñakare ma rüere nunye. Erere arato, ja mrákátre Judeabo tä nüke ruäre nete káta blite ñakare blo ma rüere nunbe. ²² Akwa ma abko tä töbike ño abko nun tö nibi kukwe nuai, ñobtä ñan angwane kukwe btin dirita mda, ye rüere abko ni ká jökräbti tä ñáke blo, aisete makwe blitadre btä, ie nun tö, niebare kwetre Pabloye.

²³ Abtä gätä köböi kitani kwetre mda. Ye erere gätä köböi nükani angwane Pablo námáne nüne, ye kánti ni nükani ja úkaninkró kwati. Angwane Ngöböta gobrane ño ni ngätäite abkobtä Pablokwe blitabare bentre köböiti ká de. Moisés kákwe dre niebare Jesubtä amne nitre Ngöbö kukwei nieká kirakira kákwe dre tikani Jesubtä, ye abko rabadre era nitre israelitakrá, abkokäre Pablo namani kádriere bentre. ²⁴ Pablo namani blite kore ye abko ni ruäre kráke namani era amne ni ruäre abko kákwe ñan mikani era. ²⁵ Angwane niaratre ñan töi namani nebe ja náre angwane, namani nikenta angwane, Pablokwe niebare mda ietre:

Mun kore, ye mden kisete Ngöbö Úai Deme köböire ni Ngöbö kukwei nieká Isaías kákwe niebare krörö mun mráká kirakiraye munbtä:

²⁶ Nán niere krörö nitre israelita neye:

Munkwe ti kukwei nuadi blite bári, akwa tita dre niere ñan rükadi gare munye.

Erere arato, tita sribi nuene mun okwäbti, ye abko munkwe tuadi bári, akwa drekäre tita sribi ye nuene abko ñan jatadre munye,

²⁷ ñobtä ñan angwane juta ne kákwe ja dokwá mikani ribi ti kukwei kráke, aisete ñan tö namani ti kukwei nuai, kákwe ja olo gu dikani ti kukwei ngániene amne, sribi tikwe ñan jatadre ietre, abkokäre ja okwá jue mikani kwetre.

Mdakäre abko, ti kukwei ñan rükadre gare ietre amne tikwe ñan diandretari, abkokäre nuenbare kore kwetre,

Isaías 6.9-10

abko tikani kore Isaías kore munbtä.

²⁸ Ne aisete mtare mentokwäre Ngöböta juto biare nitre ñakare israelitare dentari amne, niaratre abko kákwe Ngöbö kukwei nuadi, kákwe kadi ngäbti, ye abko rabara gare munye, niebare Pablokwe ietre.

²⁹ [Pablokwe ñákábare kore, yebtä abko nitre israelita namani nikenta akwa, namanintre ja kwete krübáte kwárikwári kukwe yebtä.]* ³⁰ Abti ju ütiá bian námáne Pablokwe nünankrá jae juta Romate, ye kánti Pablokwe nünabare ngíte ju yete ká kubu táte amne, nire nire námáne nüke basare ie, ye niara námáne kaen ngäbti ja kánti ju yete. ³¹ Angwane Ngöbö námáne gobrane ño ni kwekwe ngätäite, yebtä Pablo namani dirire jáme. Erere arato, Pablo namani blite ni Dánkien Jesukristobtä amne niara kada keta namani ñakare blitabtä Jesukristobtä. Ne abko nakaninká kore. Ne ngörä.

* 28:29 Kukwe corcheta ngätäite ñan tä tikani manuscrito bári kuinkuinbtä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Romanobokrä Romanos

Tärä ne tikaka abko Pablo. Niara nämane nüne juta Corinto kä 57 angwane, tärä ne tikani kwe nütüta. Bári niara tö namani rikai basare nitre tödekaka Jesubti nünanka Romate yeye, akwa kä ñan namani kwen ie nänkrä. Ye mden kisete, tärä ne tikani kwe nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Romate kräke, Jesukristo käkwe dre dre nuenbare kräke mikakäre gare ietre. Bäsi niaratre jökrä abko ñakare israelitare, akwa niaratre yekri ni israelita tödekaka Jesubti nämane gätäre ben arato. Nitre israelita tödekaka Jesubti ye abko nämane bike kri nitre tödekaka Jesubti ñakare israelitare yebtä, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé nitre israelita dianinkä käne aisete. Ye mden kisete kukwe namani nokre nitre tödekaka Jesubti ngätäite Roma yete.

Ne aisete, ni jökrä israelita ya, ñakare ya abko ja kwrere jökrä Ngöbö ngwärekwé, ye abko Pablo tö namani mikai gare tärä nebti. Bári käne abko, ni jökrä käkwe Ngöbö mikani ngwarbe jae, aisete ngite Ngöbö ngwärekwé abko Pablokwe mikani gare ietre. Yebti, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä, ye aibehti Ngöböta ni israelita amne ni ñakare israelitare dentari ja kwrere jökrä abko Pablo tö namani mikai gare ietre. Erere arato, nita tödeke Jesubti, ye aibe köböire ni ñakare ngite mda Ngöböta niere nißtä amne tä ni kaen ngäbti abko Pablo tö namani mikai gare metre. Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséyé, ye mikabtä täte abko Ngöbökwé ni kadre ngäbti abko nitre israelita nämane nütüre, akwa ñakare kore Pablokwe niebare ietre. Ni ñan raba jändrän nuene jire chi Ngöbö moto mikakäre nuäre jakrä, abtä Ngöbökwé ni diandretari, akwa tödeka Jesubti, aibe köböire Ngöböta ni dentari abko Pablota niere tärä nebtä.

Pablota köbö kuin juen

¹ Ti Pablo abko ni klabore Kristo Jesukwe. Ti ne mden käta köbö kuin juen munye. Ti käräbare Ngöbökwé Jesu kukwei ngwianka amne ti dianinkä jenena Ngöbökwé ja kukwei kuin Jesubtä mikakäre gare. ² Ngöbökwé ja kukwei kuin Jesubtä ne mikadi gare abko niebare kira kwe ja kukwei niekä niekä köböire, ye mden abko tä tikani Ngöbö Kukwei Demenbtä. ³⁻⁴ Ngöbö kukwei kuin abko tä blite Ngöbö Odei Jesukristo ni Dänkienbtä. Niara därebare ni bobre, di ñakare kä nebtä kwrere jrei David tukwe mräkäkri. Amne Ngöbökwé mikaninta niere angwane, mikani ütiäte kri kwe amne niara abko Ngöbö Odei Di Kri abko Ngöbökwé mikani gare ja Üai Deme köböire. ⁵ Jesukristo ne köböire Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä, käkwe ti mikani ja kukwei ngwianka. Angwane ti mikani sribikä jakrä kwe nitre ñakare israelitare kä jökräbti temen käräkäre tödeke Jesukristobti amne Jesukristo mikakäre täte. ⁶ Nitre käräbare Ngöbökwé rabakäre Jesukristokwe, ye ngätäite mun nünanka juta Romate tä siba rabakäre Jesukristokwe. ⁷ Ngöböta mun tarere amne mun käräbare kwe nünakäre deme jakrä. Mun ye abko kräke Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien raba ja moto mike kuin amne raba kä jäme mike mun jökräbtä, ie ti tö.

Pablo tö näin basare juta Romate

⁸ Bári käne ti mräkätre, Jesukristo köböire tita kuin niere Ngöbö tikweye mun itire itire btä, ñöbtä ñan angwane munta tödeke Jesukristobti abko kädrieta kä jökräbti temen. ⁹⁻¹⁰ Tita sribire Ngöbökrä ja di ngöi jökrä. Tita kukwe kuin niara Odeibtä mike gare angwane, käre tita blite ben angwane, munta nuke töre käre tie abko gare kuin ie. Tita blite Ngöböbe angwane, Ngöbö tö ne ngwane, kä biandre kwe tie nebe basare mun kanti yete abko käre tita kärere Ngöböye. ¹¹ Tita blite kore ben, ñöbtä ñan angwane bäri ti tö mun tuai angwane, ti köböire Ngöbö Üai rabadre ja di bien munye, mun moto mikakäre nuäre amne mun mikakäre nüne bäri dite Ngöbökrä, abkokäre ti tö näin mun kanti yete. ¹² Ye abko, ñan mun aibe rabadre dite Ngöböbtä, ie ti tö, akwa nikwe ja die mikadre kwärikwäri abko ie ti tö. Munta tödeke Jesukristobti amne tita tödeke bti arato, yebti nikwe ja die mikadre abko ie ti tö.

¹³ Ti mräkätre, ti namanina yäke bäre bäre nebe basare munye yete, akwa käre kukwe mda mda tä nebe ti jiete, abtä ti ngämi nebe mun kanti. Ti mräkätre tikwe, nitre ñakare israelitare nünanka kä mda kanti, tikwe ngwiani tödeke Jesubti, ye kwrere ti tö rikai nitre mun kanti yete ngwian tödeke Jesubti arato, abkokäre ti tö rikai nebe Roma yete. ¹⁴ Jata nebe ruen kore tie, ñöbtä ñan angwane rürümon ütiä kri tibti Ngöbökwé ruen tie, aisete nitre griegore amne nitre ñakare griegore, nitre töbtä amne nitre ñakare töbtä abko ¹⁵ ie ti tö Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikai gare kisere abko erere ti tö näin niere mun nünanka juta Romate yeye. ¹⁶ Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye tita gaire ñakare, ñöbtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä ye abko Ngöbö di kri ni diantarikrä. Ye abko niere niere käta Ngöbö kukwe kuin

Jesubtä ye mike era jae, käta tödeke kwatibe Jesubti abko Ngöböta dentari, aisete Ngöbö kukwei kuin Jesubtä abko Ngöbö di kri ni diantarikrä—nitre israelita ara jire käne, yebti ni mda mda ñakare israelitare abko Ngöböta dentari kore arato. ¹⁷ Kukwei kuin Jesubtä abko Ngöbö di kri ni diantarikrä, ñobtä ñan angwane ni ngite ñakare mda Ngöböta niere abko mikata gare kukwe yebti. Nire nire käta tödeke kwatibe Jesubti, ni ye aibe ngite ñakare mda Ngöböta niere. Ne aisete tödeka kwatibe Jesubti aibe ütiäte, mden erere tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Tödeka kwatibe Ngöböbti, ye köböire ni ngite ñakare mda nieta Ngöbökwe. Ni ye aibe käkwe nünandi Ngöböbe. *Habacuc 2.4*
abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

Ngöbö moto romon tä mike gare

¹⁸ Mdakäre abko, ni jökrä käta kukwe nuene kämekäme amne tä kukwe diän diän nuene bätäkä ngwarbe, erere tä ja mike rüere ngite Ngöbö rüere. Erere arato, ni ye käta kukwe käme nuene angwane, tä kukwe era metre Ngöböbtä ketebti jökrä. Ni ye rüere Ngöbö kä kämbti käta ja moto romon mike gare. ¹⁹ Ngöböta ja moto romon mike gare kore, ñobtä ñan angwane kukwe rabadre gare nuäre Ngöböbtä erere gare kuin ni jökräye, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe mikani gare krörö: ²⁰ Kena dekä abti kä nüke mtare jändrän dätebare Ngöbökwé, ye mdenbti kukwe tiebe tua ñakare Ngöböbtä abko tä nüke gare nie amne Ngöbö abko Ngöbö ño tä nüke gare nie arato. Ye mden kisete jändrän jökrä dätebare Ngöbökwé kena, yebtä nita töi ngitiekä kuin metre angwane, Ngöbö di kri rabadi kärekäre amne niara abko Ngöbö era metre rükadre gare nie. Ne aisete ni kukwe kämekäme nuenkä ñan raba ja ngite ñakare niere jire chi Ngöböye, ²¹ ñobtä ñan angwane Ngöbö nämanena gare ietre, akwa ñan mikani ütiäte Ngöbö kwrere kwetre. Erere arato, jändrän nuenbare Ngöbökwé kräke, yebtä kuin niebare ñakare kwetre ie, akwa jändrän ngwarbe ütiäte ñakare abko jiebti nikanintre töbike ngwarbe mda amne, niaratre nikani töbike kukwe diän diän aibehtä.

²² Ja töbtä kri nämanentre niere, akwa ni töi ñakare kwrere jire namani, ²³ ñobtä ñan angwane Ngöbö nünanka kärekäre, ne krüte ñakare amne di kri bä nuäre abko mikani ütiäte ñakare kwetre, akwa ni ngwarbe kä nebtä tä krüte abko bä sribehare ngöböre köböire jae. Erere arato, nukwä, jändrän ngwarbe ngwarbe känsenta, gwita amne jändrän yorekä tementa abko bä sribehare ngöböre kwetre jae. ²⁴ Niaratre töi käme kore, ye mdenbtä abko Ngöbökwé gibianinkä kaibe jae, amne kukwe kämekäme mdei nämane krübäte niaratre töibtä, ye jiebti Ngöbökwé tuanimetre niken abko erere nikani ja mike gure bati bati amne kukwe diän diän mda mda nuen nämane.

²⁵ Niaratre nikani kukwe ñakare era metre ye jiebti abko krörö: Jändrän dätebare Ngöbökwé abko mikani ütiäte ngöböre jae kwetre amne käikitaninkä Ngöbö täte kwetre, akwa Ngöbö Jändrän Dätekä era metre ara jire abko mikani ütiäte ñakare kwetre amne käikitaninkä ñakare kwetre. Akwa Ngöbö ye aibe abko rabadre käikitaninkä kärekäre. Abko kore se. Amen. ²⁶ Ye mdenbtä Ngöbökwé gibianinkä kaibe jae, kukwe gaidre kri ye aibe mdeita nebe krübäte ietre. Ne aisete meri käkwe ja mikadre gure ni brare ben abko mikanintre Ngöbökwé nitre merire kräke, ye abko nitre merire käkwe mikani ngwarbe, kä nikani bike brare jae kwärükwäri. ²⁷ Ne kwrere arato, ni brare käkwe ja mikadre gure ni merire ben abko mikanintre Ngöbökwé akwa, ye abko kitani temen nitre brarekwé. Abti nitre brare ruäre abko ja mdeita neme krübäte kwärükwäri ietre, käta kukwe käme gaidre kri nuene jabtä kwärükwäri. Ye dokwäre abko, Ngöbö ara jire käta mike ja ngie nuen metre.

²⁸ Ngöbö nämanena, ye nämane gare ni jökräye, akwa ñan tö namani mikai ütiäte janknu, abtä Ngöbökwé gibianinkä kaibe jae töbike kukwe kämekäme aibehtä amne, kukwe käme ñan nuendre abko erere nuendre kwetre abkokäre. ²⁹ Ye erere tätre kukwe diän diän nuene bätäkä ngwarbe, amne kukwe bätäkä ngwarbe blo blo tätre nuene. Erere arato, tätre töbike kaibe jändrän kuinbtä jakrä amne töita jändrän ngututüre aibehtä. Erere arato, jändrän ni mdakwe abko ie töta nebe bäri kabre jakrä amne, ni ni mda kämikaka, ni ngüdrekä ngwarbe, ni ni ngökö ngwarbe, ni diän diän amne ni blitaka ngwarbe ni mda rüere. ³⁰ Amne tätre ñäke diän diän ni mda mda rüere amne mäta kri Ngöböbtä tätre ja mike ütiäte ni mda mdabtä, jata nebe ruen kri ietre au, käta bike kri ni mda mdabtä, tätre kukwe kämekäme miketbe btin mda Ngöbö rüere amne ñan tätre meye amne rün kukwei mike täte. ³¹ Erere arato, Ngöbö tö dreye abko ñan tö mikai gare jae amne ñan tätre ja kukwei mike täte amne, tätre ni mda mda tarere ñakare amne ni mda mda ruentari tare ñakare ietre. ³² Ni jökrä kukwe nuenkä korekore abko dokwäre krütadre kärekäre amne rabadre Ngöbö okwä bäre mento kärekäre abko Ngöbökwé mikanintre metre kore, ye abko gare kuin ni jökräye. Akwa tätre kukwe nuene kämekäme janknu. Erere arato, ni mda mda tä nebe kukwe nuene kämekäme kore okwäbti abko käita neme nuäre btätre tuare.

2

Ngöböta kukwe ükete metre ni jökrä kräke

¹ Akwa ma abko ni israelita, mata bike deme, käta nitre ñakare israelitare kite ngise kukwe käme nuenbtä. Akwa ma abko ngite ñakare Ngöbö ngwäreki, ye makwe ñan nütü jabtä, ñöbtä ñan angwane mata ni mda mda kite ngise, akwa mata ja miketa ngite au arato, ñöbtä ñan angwane ni mda mda tä ja mike ngite, ye kwrere jire mata ja mike ngite siba. ² Akwa ni ja mikaka ngite, ye rüere Ngöböta kukwe ükete amne, kukwe era metre btä tä kukwe ükete, ye gare kuin nie. ³ Akwa ma abko tä ni mda mda kite ngise kukwe käme nuenbtä angwane, mata ja mike ngite ja kwrere niaratre, yebtä abko Ngöböke kukwe ükadite munkrä, ye näire ni mikadi ja ngie nuen kwe angwane, makwe kwäräbedi abko makwe ñan nütü jabtä. ⁴ Ngöbö bäri moto kuin abko mata mike ngwarbe jae angwane, mata dre dre nuene btä Ngöböta neme romon ñakare jötrö makrä. Akwa makwe kukwe kämekäme kitadre temen amne makwe tödekadre bti, abkokäre Ngöböta ja moto mike kuin makrä, käta ma ngibiare raire, *zye* abko mata gain ñakare? ⁵ Akwa ma tä töbike kore angwane, ma tä ja dokwä mike ribi Ngöbökrä amne, ma ñan tö ja töi kwitaita Ngöbö kukwäre, aiseite Ngöböke ni mikadi ja ngie nuen, ye ngäbti mata Ngöbö mätä ükekrö bäri jakrä. Ye näire Ngöböke kukwe ükadite era metre ni jökrä kräke angwane, ⁶ ni itire itire tä dre dre nuene, ye erere Ngöböke ütiä biandi krörö nie: ⁷ Ni ruäre rabadre käikitaninkä Ngöböke amne rabadre mikani ütiäte jae Ngöböke amne tö rabai nüne kärekäre Ngöböbe, abtä ja töi mikani kwatibe jändrän kuin nuene kärekäre Ngöbökrä, ni ye abko Ngöböke mikadi nüne kärekäre. ⁸ Akwa ni ruäre abko käta töbike jändränbtä kaibe jakrä, käta trö kwite kukwe era metre Ngöböke yeye amne tä nekete kukwe kämenkri, ni ye abko btä Ngöbö mätä rabadi kri, käkwe mikadi ja ngie nuen. ⁹ Ne aiseite ni kukwe nuenkä kämekäme erere käkwe ja tare nikadi kri amne moto rabadi nötoke krübate ja jiebti arato ja tare nikabtä, ye abko nitre israelita ara jire käkwe ja tare nikadre käne kore. Erere arato, nitre ñakare israelitare käkwe ja tare nikadre. ¹⁰ Akwa nire nire käkwe jändrän nuenbare kuin kärekäre Ngöbökrä abko Ngöböke käikitadikä, käkwe mikadi ütiäte amne mikadi nüne jäme kwe, ye abko nitre israelita kräke käne amne nitre ñakare israelitare kräke arato. ¹¹ Ye kwrere Ngöböke kukwe ükadite ni jökrä kräke, ñöbtä ñan angwane ni ja kwrere jökrä Ngöbökrä amne ñan Ngöböta nitre israelita tarere bäri nitre ñakare israelitare kräke.

¹² Nitre ñakare israelitare abko ie Kukwe Biani Ngöböke Moiséye gare ñakare, käta ja mike ngite, ye abko Ngöböke mikadi ja ngie nuen, akwa ñakare Kukwe Biani Ngöböke Moiséye yehti; akwa nitre israelita abko ie Kukwe Biani Ngöböke Moiséye gare bäri kuin, käta mike ñakare ütiäte jae amne, tä ja mike ngite, nitre ye abko Ngöböke mikadi ja ngie nuen Kukwe Biani Ngöböke Moiséye yehti. ¹³ Ngöböke kukwe ükadite kore, ñöbtä ñan angwane ñan nita Kukwe Biani Ngöböke Moiséye ye kukwei nuen jirekäbe abko köböire ni ñakare ngite mda Ngöböta niere niibtä; akwa Kukwe Biani Ngöböke Moiséye ye nita mike täte metre ta abko köböire ni ñakare ngite mda Ngöböta niere niibtä. ¹⁴ Nitre ñakare israelitare abko kwe Kukwe Biani Ngöböke Moiséye ñakare, akwa kukwe ye tä dre nuemna, erere nitre ñakare israelitare tä nuene nierare ja töi jenbti angwane, kukwe nuenta kwetre ye abko kukwe biani nuendre Ngöböke nie ara jire kwrere. ¹⁵⁻¹⁶ Ye ñöbtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöböke Moiséye käta dre nuemna, ye erere nitre ñakare israelitare tätre nuene nierare ja töi jenbti angwane, kukwe ye tä niaratre töibtä tätre bä mike, aiseite ñongwane tätre ja mike ngite amne ñongwane tätre ja mike ngite ñakare tä nuke gare au jabtä ietre. Ne aiseite Jesukristo köböire Ngöböke kukwe ükadite ni jökrä kräke, ye näire kukweta kaibe tiebe nitre ñakare israelitarekwe, yehti abko Ngöböke ükadite kräke. Angwane niaratre käkwe ja mikani ngite angwane, töi käme ara jire käkwe niaratre kitadi ngite o niaratre töi metre käkwe bä mikadi metre Ngöbö ngwäreki. Ne abko Ngöbö kukwei kuin Jesubtä dirita tikwe käta niere.

Nitre israelita amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye

¹⁷ Mata ja israelita niere amne Kukwe Biani Ngöböke Moiséye, bti mata tödeke amne, mata ja gete Ngöböbe, bti ja ruen ütiäte kri mae. ¹⁸ Erere arato, makwe dre dre nuendre nünakäre metre, ie Ngöbö tö, ye garera mae, ñöbtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöböke Moiséye käta mike gare mae. ¹⁹ Abtä nitre ñakare israelitare, ie Ngöbö gare ñakare abko ma raba niken jie ngwana Ngöböye, ruen mae. Erere arato, nitre ie Ngöbö gare ñakare abko okwäte ma raba kä trä tikekä ngwiankäre Ngöböye, ruen mae. ²⁰ Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare töbtä ñakare Ngöböbtä abko, ie Ngöbö gare ñakare abko ie ma raba dirire, ruen mae. Erere arato, nitre ñakare israelitare töi mräme Ngöböbtä ngäbäkre kwrere abko ma raba töi tike Ngöböbtä ruen mae, ñöbtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöböke Moiséye käta ma töi tike amne tä kukwe era metre Ngöböbtä mike gare mae, aiseite mata töbike kore jabtä.

²¹ Akwa ma abko israelita, aisete ma rabadre Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirire nitre ñakare israelitare yeye mata nütüre, erere mata nuene. ¿Ye ñobtä abko ma ara jire ñan tä kukwe ye dirire káne au jae? ¡Niaratrekwe ñan godre dirita makwe ietre amarebti mata gore! ²² Erere arato, meri ni mdakwe ñan mikadre ja ken, mata dirire nitre ñakare israelitareye, amarebti ma ara jire káta meri ni mda mdakwe mike ja ken kán. Mdakäre abko, ngöbö ngwarbe tä neme tuen káme krübate mae amarebti jändrän ütiáte ütiáte tä ngöbö ngwarbe juete abko mata goire. ²³ Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä makwe, bti mata bike kri, akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye ñan mikata täte metre makwe, aisete kukwe ye arabe bti mata Ngöbö mike ngwarbe jae. ²⁴ Ye mden kisete, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö mabtä:

Mun israelita ye mden köböite nitre ñakare israelitare tä ñáke blo Ngöbö rüere. *Isaías 52.5; Ezequiel 36.22*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä mun israelitabtä.

²⁵ Mdakäre abko, mata ñärákrä mike ma kwatabtä, Ngöböta ma bkáne bá mikakäre, akwa ti tö kukwe niei krörö mae: Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye mata mike täte era metre jökrä, ye aibe angwane ñärákrä mikani kwatabtä abko ütiáte Ngöbö ngwärecri; akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye ma ñan tä mike täte jökrä, ye ngwane ñärákrä mikani ma kwatabtä abko ñakare ütiáte Ngöbökrä. Amne ni ñakare israelitare ñärákrä ñakare kwatabtä, ye kwrere jire ma tä nebe Ngöbö ngwärecri. ²⁶ Akwa ni ñakare israelitare abko kákwé Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikare täte jökrä angwane, ñärákrä mikani ñakare kwatabtä, akwa nitre israelita ñärákrä mikani kwatabtä, kwrere jire bá rabadre Ngöbö ngwärecri. ²⁷ Ye abko, era metre ma abko israelita, aisete ñärákrä mikani ma kwatabtä amne mata Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye bkáne, akwa mata mike ñakare täte, aisete ni ñakare israelitare ñärákrä mikani ñakare kwatabtä, akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikata täte kwe, ni ye abko kákwé ma kitadi ngite, ²⁸ ñobtä ñan angwane nita därere ni mrákä israelitakri, ye aibe köböire ñan nita nebe israelitare era metre Ngöbö ngwärecri. Erere arato, ni ñärákrä mikani kwatabtä, ye ñan aibe köböire abko nita nebe ñärákrä mikani era metre Ngöbö ngwärecri, ²⁹ ñobtä ñan angwane ni töi kuin amne ni moto kuin Ngöbö ngwärecri, ni ye abko ni israelita era metre Ngöbö ngwärecri amne, ni töi kuin era metre ye abko káta ni ñärákrä mikani ni kwatabtä kwrere. Ne aisete ni ñärákrä era metre ni kwatabtä abko Ngöbö Üai tä nuene ni töibtä, káta ni töi mike kwatibe Ngöböbtä, ye abko ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä tikani taräbtä, ye káta ni töi mike kore. Ne aisete ni töita mikani kwatibe Ngöböbtä kore Ngöbö Üai köböire, ye abko ñan ni mda mdakwe káikitadiká, akwa Ngöbö ara jire kákwé ni ye káikitadiká, kákwé mikadi ütiáte jae.

3

Ngöböta ja kukwei mike täte era metre

¹ Ye abko, ma därebare ma mrákä israelitakri amne ñärákrä mikanina ma kwatabtä ye ütiäre Ngöbökwé ñan ma mikadre metre ja ngwärecri, aisete ma abko israelita amne, makwe ñärákrä mikani ma kwatabtä, ¿ye abko ütiáte makrá ya? ² ¡Jänri, ye abko ütiáte kri! Kukwe keta kabre btä ye ütiáte, ñobtä ñan angwane káne Ngöbökwé tödekani nitre israelitabti, kákwé ja Kukweibiani ietre. ³ Yehti ¿dre rakadreká mda? Nitre israelita ruäre kákwé Ngöbö kukwei mikadi täte, niebare kwete Ngöböye. Abti ja kukwei kitaninta temen kwete. ¿Yehti abko Ngöbökwé ja Kukwei mikadi täte niebare ni mrákä israelita kirakiraye, ye Ngöbökwé kitadita temen niaratre kwrere arato ya? ⁴ ¡Ñakare jire! ¡Ngöbökwé ñan ja kukwei kitadre jire chi temen! Ni jökrä rabadre ni ngökö, kákwé ja kukwei kitadre temen, akwa Ngöbö abko käre tä kukwe niere, erere tä mike täte jökrä. Ne aisete Ngöbö Kukwei káta niere krörö:

Ma kukwei abko raba mikani era Ngöbö amne mata kukwe ükete nikrá angwane, ma kukwei era metre rükadi gare mabtä, *Salmos 51.4*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.*

⁵ Akwa ni ruäre tä ñáke ngwarbe krörö Ngöbö rüere: Nita ja mike ngite Ngöbö rüere angwane, Ngöbö abko bäri metre ta mikata gare btä amne Ngöbö káikitakata bäri. Kore ne ngwane, Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen angwane, Ngöböta kukwe nuene blo abko ni ruäre tä niere ngwarbe. ⁶ Akwa ni ñan raba ñáke jire chi kore Ngöböbtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö ñakare kukwe ükete era metre ni israelitakrá, kákwé ni mikadre ja ngie nuen kukwe kámekáme dokwäre, ¿se abko kukwe ükadrete ño kwe ni ñakare israelitare ká jökräbti kráke, mikakäre ja ngie nuen se? Akwa niara abko era metre, aisete tä kukwe ükete kore ni israelitakrá arato. ⁷ Erere arato, ni ruäre káta niere ngwarbe krörö: Tikwe blitadre ngwarbe ni ngökakäre, ye ngwane Ngöbö moto bäri kuin amne Ngöbö di kri bá nuäre mikata

* **3:4** Meri kädian námame Betsabé, ben jrei David kákwé ja mikani ngite, abti Salmos 51 tikani kwe ja ngite niekäre Ngöböye.

gare tibtä angwane, ⁸ se ñobtä abko ti ngite, aiseite Ngöbökwe ti mikadre ja ngie nuen? abko ni ruäre tä niere. ⁸ Ye abko ngwarbe era metre, akwa nane rabadre metre, ye ngwane jari kukwe kämekäme nuene ye köböire Ngöbö di kri bä nuäre mikadre gare bäri abkokäre! abko rabadre kuin. Ye abko dirita kore tikwe abko ni ruäre tä niere tibtä ti bä mikakäre käme, akwa ye dokwäre Ngöbökwe nitre ye mikadi ja ngie nuen era metre.

Ni ñakare jire iti metre amne ngite ñakare Ngöbö ngwärekrei

⁹ ⁹ Ni nkwere dre niedre mrä? ⁹ Ni israelita ne abko bäri kuin era metre nitre ñakare israelitare ngwä abko Ngöböta nütüre ya? ⁹ ñakare jire! ñobtä ñan angwane ni israelita ya, ñakare ya akwa ni jökrä ngite ja kwrere Ngöbö ngwärekrei, ye mden abko nunkwe bä mikanina. ¹⁰ Ye mden erere Ngöbö Kukweita niere arato abko krörö:

Ni ñakare jire iti era metre Ngöbö ngwärekrei.

¹¹ Ni ñakare jire iti abko ie kukwe gare era metre Ngöböbtä.

Ni ñakare jire iti käta Ngöbö känentari.

¹² Ni jökrä käkwe trö kwitani Ngöböye, bti nikani ji blobti amne nikaninta kukwe kämekäme nuene ja kwrere jökrä Ngöbö rüere.

Ni ñakare jire iti kukwe kuin nuenkä.

Ni ñakare jire iti.

Salmos 14.1-3; 53.1-3

¹³ Mdakäre abko, ni krütani doboi mikani, bti jue diandrekäta amne rä kure, ye kwrere jire ni töi käme abko erere blitata käme kwe.

Erere arato, ni tüdrä abko tä blite ngwarbe ni mda mda ngökakäre.

Salmos 5.9

Tbi tu krübäte käta ni mike bren, ye kwrere jire ni ñäke taretare krübäte käta ni mda mda juen ngwarbe.

Salmos 140.3

¹⁴ Erere arato, ni kada abko tä biare ñäkäkäre blo ni mda mda rüere amne käre nita blite romone.

Salmos 10.7

¹⁵ Ni jökrä tä juto biare ni mda mike bren amne ni mda kämike.

¹⁶ Nitre ye abko tä jändrän jökrä juen ngwarbe amne tä ni mda mike ja tare nike.

¹⁷ Nünandre jäme Ngöböbe amne ni mda mdabe, ye abko gare ñakare ietere.

Isaías 59.7-8

¹⁸ Ne aiseite, ni ñakare jire iti kä nebtä käta Ngöbö jürä ngwen jabtä, käta Ngöbö mike ütiäte jae.

Salmos 36.1

¹⁹ Ye kwrere abko Ngöbö Kukweita ni ngite mike gare nie kore. Mdakäre abko, kukwe ye tä nitre ñakare israelitare aibe kite ngite, makwe ñan nütü, ñobtä ñan angwane mun israelita abko kräke Ngöbökwe ja Kukwei biani mun ngite mikakäre gare munye abko gare kuin nie. Ye mden kisetere, kä mrä angwane, Ngöbökwe kukwe ükadite nikrä angwane, ni jökrä israelita amne ñakare israelitare ye rabadi kada ketani amne rabadi kwekbe jökrä, ñobtä ñan angwane ngite ñakare, ye ñan rabadre niere Ngöböye, ²⁰ ñobtä ñan angwane ni ñakare jire iti käkwe Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikadre täte jökrä abko ütiäre ngite ñakare mda Ngöbökwe niedre btä. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye köböire ni jökrä abko kukwe kämekäme nuenkä abtä ngite Ngöbö ngwärekrei tä nüke gare nie.

Tödeka kwatibe Jesubti aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere

²¹ Akwa mtare, ñokwe ni ngite ñakare mda Ngöböta niere abko niarakwe mikanina gare ni jökräye. Akwa ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye köböire Ngöböta ni ngite ñakare mda niere nibtä abko Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye käta niere metre amne, Ngöbö kukwei mda mda tikani nitre Ngöbö kukwei niekäkwe käta niere arato. ²² Ni jökrä israelita ya, ñakare ya, akwa tä tödeke era metre Jesukristobti abko erere ngite ñakare mda Ngöböta niere btätre. Ne abko Ngöböta nuene ja erebe ni jökrä kräke, ²³ ñobtä ñan angwane ni jökrä käta ja mike ngite Ngöbö rüere, abtä Ngöböta kukwe nuemma nie, ye abko ni jökrä ñan tä mike täte metre jire chi. Ye aiseite ni ñakare jire iti abko metre Ngöbö kwrere. ²⁴ Akwa Kristo Jesu krütani krusobtä angwane, niarakwe ni kökanintarita ni tikatekäre, ye köböire ni jökrä tödekaka Jesukristobti abko ngite ñakare mda Ngöböta niere ja moto kuinbti amne ñan tä ni ngite ütiä käre jire chi nie. ²⁵ Ngöbö ara jire käkwe Kristo Jesu biani müre ketadre ni kwati ngwärekrei angwane, Kristo Jesu däre käkwe Ngöbö töi kwitani, aiseite Ngöbö mäta kri ni ngite ngite rüere ñakare mda, amne Kristo Jesu däre käkwe Ngöbö moto mikaninta jäme nikrä. Ye ngwane abko, Kristo därebtä Ngöbökwe ni ngite dianinkä mento nibtä, yebti nikwe tödekadre kwatibe. Mdakäre abko, Ngöbö abko metre ta, käta kukwe ükete metre nikrä, ye mikakäre gare, Ngöbökwe Kristo Jesu biani müre ketadre kore, ñobtä ñan angwane Jesukristo müre keta ngämi, känenkri Ngöbökwe ni mikadre ja ngie nuen täte jökrä kukwe kämekäme dokwäre, akwa nuenbare ñakare kwe. ²⁶ Erere arato, niarata kukwe ükete metre ni jökrä kräke mtare, ye rabadre gare nie, abkokäre Kristo Jesu biani kwe müre ketadre ni jökrä kräke. Ngöbö rabadre kukwe ükete metre ni jökrä kräke amne rabadre nitre tödekaka Jesubti ngite denkä mento btä arato, abkokäre nuenbare kore kwe.

²⁷⁻²⁸ Ngöbökwe sribi kuin nuenbare kore nikrä, ¿yebti ni abko bäri metre au, bti nikwe bikadre kri sribi jen nikwebti ya? ¡Ñakare jire! Jändrän ñakare bikakrä kri nie, ñöbta ñan angwane ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko mikani täte jökrä metre nikwe abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne ni kaen ngäbti, akwa tödeka kwatibe Jesukristobti, ye köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne tä ni kaen ngäbti. ²⁹ Ti bike kukwe mda ngwentari abko krörö: ¿Ngöbö ye abko, Ngöbö kaibe nitre israelita aibe kräke ya? amne ¿ni mda mda ñakare israelitare abko ñakare Ngöbö ye bkäne siba ya? ¡Ñakare jire! Ngöbö abko Ngöbö ni kä jökräbtikwe, aiseite ni israelita amne ni ñakare israelitare arato abko Ngöböta kaen ngäbti, ³⁰ ñöbta ñan angwane Ngöbö abko itibe. Nebti Ngöbö mda ñakare jire. Nire nire tödekaka Ngöböbti abko ñakare ngite mda abko Ngöböta niere btä. Mden kisete, ni israelita ñäräkrä tära kwatabtä ya, ni ñakare israelitare ñäräkrä ñakare kwatabtä ya, ye ñan mikata ñäräre Ngöbökwe nibtä. ³¹ ¿Ne aiseite nita tödeke Jesubti, abtä Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko ütiäre ñakare nikrä ya? ¡Ñakare jire! ñöbta ñan angwane nita tödeke Jesubti, ye ngwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye tä nebe bare täte jökrä nibtä.

4

Abrahamkwe tödekani Ngöböbti

¹ ¿Mdakäre abko, nikwe dre niedre ni mräkä käne Abrahambtä? ¿Ño köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere, abkobtä dre nükani gare Abrahamye? ² Abraham käkwe jändrän kuin nuendre au ja di jenbti abko ütiäre niara ngite ñakare Ngöbö ngwärekre, ye ngwane rabadre bike kri, akwa namani bare ñakare kore ie, aiseite ñan namani bike kri Ngöbö ngwärekre. ³ Ne aiseite, Ngöbö Kukwei käta niere krörö btä:

Abrahamkwe tödekani Ngöböbti,

aiseite Ngöbökwe niara ngite kukwe käme nuenbtä dianinkä mento btä angwane, ngite ñakare mda Ngöbökwe niebare. *Génesis 15.6*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

⁴ Ye abko nita sribire angwane, sribi bkänkä käta sribi ütiä bien nie, ye abko ñan tä bien ngwarbe ja moto kuinbti nie, akwa nita sribire abko ütiä bianta kwe nie. ⁵ Akwa ni ñan raba sribi nuene jire chi abko ütiäre Ngöbökwe niedre nie: Ma ngite ñakare mda ti ngwärekre. Akwa ni ngututu ngite ngite Ngöbö rüere käta Ngöbö mike era amne tä tödeke Ngöböbti, ni ye abko ngite ñakare mda Ngöböta niere. ⁶ Ñan jändrän kuin nuenbare nikwe Ngöbö moto mikakäre jáme jakrä abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöböta niere akwa, tödekabtä Ngöböbti abko köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere. Ni ye abko btä käta neame nuäre krübäte abko jrei David tukwe käkwe tikani arato abko krörö:

⁷ Nireta Ngöbö kukwei kite temen, bti tä ja mike ngite ja töibti Ngöbö rüere amne käta kukwe käme nuene Ngöbö rüere,

akwa Ngöböta ngite denkä jökrä btä, ni ye abko btä kä rabadre bäri nuäre.

⁸ Erere arato, ni ngite Ngöbö ngwärekre akwa, ye dokwäre ni Dänkien Ngöböta mike ñakare ja ngie nuen, ni ye abko btä kä rabadre bäri nuäre, *Salmos 32.1-2*

abko tikani Davikwe.

Ñan ñäräkrä mikani kwatabtä abkobtä Abraham ngite ñakare Ngöbö ngwärekre

⁹ Mdakäre abko, ni ngite ñakare mda Ngöböta niere, niebare Davikwe, ¿ye abko ni ñäräkrä mikani kwatabtä aibe kräke ya o ni ñäräkrä ñakare kwatabtä abko kräke arato ya? Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, aibehtä ngite ñakare mda niebare Ngöbökwe btä, ye nita niere aiseite tita kukwe ngwentari kore. ¹⁰ ¿Akwa Abraham ñäräkrä mikanina kwatabtä angwane, niara ngite ñakare mda niebare Ngöbökwe btä ya o ngämi ñäräkrä mike ja kwatabtä, ye känenkri niebare kwe btä ya? ¿Ñongwane Abraham ngite ñakare mda Ngöbökwe niebare btä? ¡Abraham ngämi ñäräkrä mike ja kwatabtä, känenkri ngite ñakare mda Ngöbökwe niebare btä! ¹¹ Abti Abrahamkwe ñäräkrä mikani ja kwatabtä. Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, abtä ngite ñakare mda Ngöbökwe niebare btä, ye mden bä mikakäre Ngöbökwe ñäräkrä mikamna ja kwatabtä Abrahamye. Ne aiseite ni ñäräkrä ñakare kwatabtä, akwa tä tödeke Jesukristobti abko tä tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, aiseite Abrahamta nebe rün kwrere arato. Ye aiseite ni ñäräkrä ñakare kwatabtä akwa tä tödeke Ngöböbti, yebtä abko ngite ñakare mda Ngöböta niere. ¹² Erere arato, ni mräkä israelita ñäräkrä kwatabtä, ye käta tödeke Ngöböbti arato, ye abko tä tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, aiseite Abraham tä niaratre rün kwrere arato.

Ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte abko ütiäre Abraham ngite ñakare

¹³ Mdakäre abko, Abraham amne Abraham mräkätäre ja taritari rabadi kä jökrä bkäne Ngöbökwe niebare ietre, ye abko ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte abko Ngöbökwe niebare ietre, akwa Abrahamkwe tödekani kwatibe Ngöböbti angwane, ngite

ñakare mda Ngöbökwé niebare btá. Abtä niara amne mrákátre ja täritári rabadi ká jökrá bkáne niebare Ngöbökwé ie. ¹⁴ Ne ñan ñóbtá ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye nita mike táte jökrá abko útiäre ni rabadre ká ne bkáne jökrá, ye ngwane ni rabadre ká ganaine au ja di jenbti, aiseite tódeka Ngöböbti abko útiäre ñakare jire chi. Erere arato, Ngöbökwé jándrán bian braibare nie ne rabadre útiäre ñakare arato, ¹⁵ ñóbtá ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye kitabtá temen nita neme ngite Ngöbö ngwäreki, dokwäre Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen kri; akwa kukwe biani nuendre ye ñakare angwane, ni ñan raba kukwe ye kite temen ja tói jenbti, erere ja mike ngite ñakare.

¹⁶ Ne aiseite, Ngöbökwé ká köböi mikani Abrahamye amne Abraham mrákátre ja täritáriye ye abko rabadre útiäre, abkokäre Ngöbökwé biani ngwarbe ie. Ye abko tódekabtá Ngöböbti, aibe köböire Ngöbökwé Abraham mikadi ká bkáne abko köböi mikani kore kwe ie. Ye abko, ñan nitre israelita Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikaka táte aibe kráke Ngöbökwé ká ye köböi mikani, akwa ni jökrá israelita ya, ñakare ya káta tódeka Ngöböbti Abraham kwrere, ye kráke Ngöbökwé ká köböi mikani kore arato. Ne aiseite Abraham abko ni jökrá israelita ya, ñakare ya rün kwrere. ¹⁷ Mden erere, Ngöbö Kukwei tá niere krörö:

Tikwe ma mikani juta kwati bátáká ngwarbe rünre ká nebtá, *Génesis 17.5*
niebare Ngöbökwé Abrahamye. Ngöbö ni krütanikrütani mikaka nire amne, jándrán ñäre ñakare abko Ngöböta mike nire, Ngöbö ye mden abko bti Abrahamkwe tódekani.

¹⁸⁻¹⁹ Ngöbö ye mden kákwe niebare krörö Abrahamye:

Muke kabre ñan tanre, ye kwrere jire ma bkün rabadi ká nebtá. *Génesis 15.5*

niebare Ngöbökwé ie. Ye ngwane abko, Abraham ñan di namanina ngábákre ngibiare namani nútüre, ñóbtá ñan angwane ká namanina bási siento krati ie aiseite. Erere arato, merire kwe Sara namanina unbure, kise mriani jabtä, aiseite ñan rabadre ngábákre ngibiare, namani nútüre, akwa Ngöbökwé kukwe niebare ie, yehti tódekani kwe amne mikani era kwe. ²⁰ Ngöbökwé kukwe niebare Abrahamye, ye namani era kráke angwane, tódekani bári Ngöböbti kwe amne, ñan Ngöbö kukwei mikani ngwarbe jae kwe, kákwe Ngöbö káikitaninká, ²¹ ñóbtá ñan angwane Ngöbö abko di námáne táte ja kukwei mikakäre táte, ye abko namani era Abrahamkrá. ²² Abrahamkwe tódekani kore Ngöböbti, ye mdenbtá abko ngite ñakare mda abko Ngöbökwé niebare btá amne kani ngábti kwe. ²³ Abrahamkwe tódekani Ngöböbti, yehtá ngite ñakare mda niebare Ngöbökwé btá abko tikani tarábtá, ye ñan tikani niara aibe kráke, ²⁴ akwa Ngöbö Jesu mikakata nire nitre ngwákäre ngátáite, Ngöbö yehti nirekwe tódekadre, ni ye abko ngite ñakare mda Ngöbökwé niedi amne kadi ngábti kwe. Ni ye kráke kukwe ye námáne tikani. ²⁵ Jesu ye abko biani Ngöbökwé müre ketadre ni ngite diankakäre mento níbtá, ñóbtá ñan angwane ni námáne ngite Ngöböye kukwe káme nuenbtá amne, ni ngite ñakare mda, ye Ngöbö rabadre niere níbtá, abkokäre Ngöbökwé mikaninta nire.

5

Nita núne jáme Ngöböbe abko káita neme nuäre níbtá

¹ Nikwe tódekani Jesukristobti ye köböire ni ngite ñakare mda niebarera Ngöbökwé, aiseite nita ja máketa jáme Ngöböbe ni Dánkien Jesukristo köböire. ² Nikwe tódekani bti angwane, niarakwe ni mikani krötö Ngöbö moto kuin ye ken amne mtare Ngöbö moto kuin táte jökrá níkrá amne Ngöbökwé ni mikadita bási ja kwrere, ye nita ngibiare kisere abko káita neme nuäre níbtá. ³ Ye abko ñan jándrán aibe káita nuäre níbtá, akwa nita ja tare nike bátáká ngwarbe abko káita bári nuäre níbtá arato, ñóbtá ñan angwane ja tare nika ye abko káita ni mike núnenká bári dite janknu mda, níkwe ñan Jesu gíbiadreká jire abkokäre. ⁴ Erere arato, nita nebe núnenká bári dite tódekabtá Jesubti, ye káta ni tói mike bári metre Ngöbö okwáte amne ye káta ni die mike Jesu ngibiare ngábti kisere bátáreká, kái ngwiane nuäre jabtä bári mda. ⁵ Ñan nita Jesu ngibiare ngábti ngwarbe abko gare kuin nie, ñóbtá ñan angwane Ngöbökwé ja Úai Deme biani nie amne, Ngöböta ni tarere kri ja moto kuinbti abko Ngöbö Úai Deme tá mike gare nie.

⁶⁻⁷ Ye abko, bási ni ñakare jire iti abko tá biare ja mike müre ketadre ni metre diäre. Nane ni mda kákwe jándrán bári kuin nuenbare níkrá angwane, níkwe ja mikadre müre ketadre ni ye diäre. Akwa ni námáne núne Ngöbö rüere amne ni di ñakare ja dántarikrá au angwane, ká bári kuin, ye náire Kristo Jesu núkani amne krütani ni diäre amne ni kráke. ⁸ Ye mdenbtá abko, Ngöböta ni tarere kri tá mike gare krörö nie: Ni námáne kukwe nuene kámekáme Ngöbö rüere abtä ni námáne ngite Ngöbö ngwäreki, ye ngwane Kristo krütani ni diäre amne ni kráke.

⁹ Mtare Kristo krütanina ni kráke, ye köböire ni ngite ñakare mda Ngöbökwé niebarera. Yehtá mtare bári Kristo köböire ni rabadi dianintari amne, Ngöbökwé ñan ni mikadre ja ngie nuen ká mrá angwane, ¹⁰ ñóbtá ñan angwane ni námáne ja rüere Ngöböbe angwane, Ngöbö Odei krütani ye köböire niara ara jire kákwe ja mákáninta níbe, aiseite mtare bári

Ngöbökwé ni mikanina ja mäketä jabe, aiseté Kristota nire, këta ni mike nüne kërekäre jabe, ye mdenbtä ni rabadi dianintari. ¹¹ Ne abko, ni rabadi dianintari mrä, ñan ye aibehtë nita kuin niere Ngöböye amne këita neme nuäre nibtä, akwa nita Ngöbö ara käi ngwen nuäre jabtä ni Dänkien Jesukristo köböire. Niara köböire nita ja mëkäninta Ngöböbe mtare.

Adán amne Kristo

¹² Mdakäre abko, kena ni itibe këdian nämáne Adán abko këkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere angwane, kukwe këme Ngöbö rüere nükani kë nehtë amne kukwe këme köböite ni jökrä nikani krüte, ñöhtë ñan angwane ni jökrä këkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere arato. ¹³⁻¹⁴ Akwa ñan ja mikani ngite kwetre ja kwrere Adánbe. Adán näire abti kë nüke Moisés näire, Ngöbö ngämi ja kukwei bien Moiséye nuendre nie, ye kënenkri kukwe këme Ngöbö rüere namanina kë nehtë, aiseté ni jökrä nämáne gata ngoto täni, aiseté nämáne krüte. Akwa Adánkwe Ngöbö kukwei ara jire kitani temen, ye kwrere nuenbare ñakare kwetre, ñöhtë ñan angwane niaratre abko ie Ngöbö ngämi ja kukwei bien nuendre, aiseté ñan ja mikani ngite kwetre Adán kwrere, ñöhtë ñan angwane kukwe bian ngämi nuendre nie, kënenkri nita nebe tuen ngite ñakare kukwe yehtë. Adánkwe ja mikani ngite, ye köböite ni jökrä namani ngite Ngöbö ngwäreki, akwa ye kwrere ni mdara jire abko Jesukristo rükadre kukwe kuin nuene ni jökrä kräke abko bë mikani Adánhtë.

¹⁵ Akwa Adánkwe ja mikani ngite, yehti ta abko Ngöbökwé jändrän bëri ütiäte kri nuenbare nikä, ñöhtë ñan angwane ni itibe Adán këkwe ja mikani ngite, ye köböite ni kwati nikani krüte amne namani mente Ngöböye. Akwa ja moto kuinbti Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare ngwarbe nikä ni itibe Jesukristo moto kuin köböire, ye abko bëri ütiäte kri amne kuin ni kwati kräke. ¹⁶ Ye abko ti bike niereta bobukäre: Ni itibe Adán këkwe ja mikani ngite amne Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare ngwarbe nikä, jändrän ketebu ye abko ñakare ja kwrere, ñöhtë ñan angwane ni itibe Adán, köböite Ngöbökwé ni jökrä mikani ja ngie nuen. Akwa ni kwati kukwe nuenkä këmekäme këkwe ja mikani ngite kabre krübäte Ngöbö rüere abko kräke Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare ngwarbe Jesukristo köböire. Yehtë abko ni ngite ñakare mda Ngöböta niere. ¹⁷ Ye abko, ni itibe Adán këkwe ja mikani ngite abko köböite ni jökrä namani gata ngoto täni, aiseté nämáne krüte amne namani mente Ngöböye. Ye kwrere arato, Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare ngwarbe nikä ja moto kuinbti, ye abko bëri ütiäte kri, aiseté ni mikadita metre ja ngwäreki kwe nikwe nünandre kërekäre ni itibe Jesukristo köböire abkokäre.

¹⁸ Ni itibe Adán këkwe ja mikani ngite batibe Ngöbö ngwäreki, dokwäre Ngöbökwé ni jökrä mikani ja ngie nuen. Ye kwrere arato, ni itibe Jesukristo këkwe jändrän nuenbare kuin metre krusöhtë, ye köböire ni jökrä tödekaka Jesubti abko ngite ñakare mda abko Ngöböta niere. ¹⁹ Ni itibe Adán këkwe Ngöbö kukwei kitani temen, ye köböite ni kwati nikani kukwe nuene këmekäme. Abtä namani ngite Ngöbö ngwäreki, akwa ye kwrere arato, ni itibe Jesukristo këkwe Ngöbö kukwei mikani täte jökrä, këkwe ja biani müre ketadre abko köböire ni kwati ngite ñakare mda Ngöbökwé niedi.

²⁰ Nita kukwe këme nuene bëri Ngöbö rüere rabadre gare bëri metre nie, abkokäre Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye. Akwa kukwe këmekäme nuen namani bëri, yehti ta Ngöbökwé ja moto mikani bëri kuin nikä. ²¹ Ye aiseté ni jökrä nämáne gata ngoto täni angwane, kukwe këme ye mdei nämáne niaratre dänkiene, erere nämáne ja mike ngite kërekäre, ye kwrere arato mtare Ngöböta ja moto mike bëri kuin nikä amne ni ngite ñakare mda Ngöböta niere, këta kë bien nünankrä kërekäre nie ni Dänkien Jesukristo köböire.

6

Kukwe këmekäme ñan tä ni dänkiene mda

¹ Ngöbökwé kukwe kuin nuenbare kore ni jökrä kräke Jesukristo köböire ni ngite diankakäre nibtä, ñnehti Ngöbökwé ja moto mikadre bëri kuin ni kräke, abkokäre nikwe kukwe nuendre bëri këmekäme janknu ja mikakäre ngite ya? ² ¡Ñakare jire! Nikwe ñan ja mikadre ngite jire chi mda, ñöhtë ñan angwane nikwe tödekani Jesubti angwane, ni namani ni krütani kwrere Ngöbö ngwäreki amne, kukwe këmekäme ñan tä ni krütanikrütani dänkiene mda gare nie, ñöhtë ñan angwane ni ngwäkä ñan raba ja mike ngite mda Ngöbö rüere. Ye mden kisete, ñkukwe këmekäme ñan tä ni tödekaka Jesubti dänkiene mda, se abko nikwe kukwe këmekäme nuendre janknu Ngöbö rüere ya? ¡Ñakare jire! ³⁻⁴ Ni jökrä tödekaka Kristo Jesubti namani ngökani ñöte, ye abko tä ni krütani gwaire Jesube amne tä ni doboi mikani gwaire Jesube bë mike. Yehti nikwe ja töi këmekäme amne kukwe këmekäme mikaninte ja jiehti abko nikwe bë mikani, ye garera munye. Erere arato, Kristo Rün këkwe niara mikaninta nire ja di kri bë nuärehti, ye kwrere ni rabadre nüne btin Kristo ben gwaire, abkokäre ni krütani Kristo ben gwaire, bti ni doboi mikani ben gwaire arato. ⁵ Ni krütani ketetibe gwaire Kristobe,

aisete Ngöbö diebti Kristo nūkaninta nire, ye kwrere Ngöbökke ni mikadi nūne btin. Abti kā mrā angwane, Ngöbökke ni mikadita nire nūnakare kārekāre jabe.

⁶ Ne aisetē, ni ngāmi tōdeke Jesubti, kānenkri ni nāmane tōi ngitiekā kukwe kāmekāme aibebtā, ye abko Kristo metani krusobtā angwane, Ngöbökke ni tōi kāmekāme ye metani gwaire krusobtā ben kwrere, ni tōi kāmekāme juankāre ngwarbe, kukwe kāme űan rabadre ni dānkiene mda ni ngrabare yebti, nikwe űan ja tōi kāmekāme mikadre tāte mda abkokāre. ⁷ Ye abko, ni krūtani űan raba kukwe kāme nuene mda Ngöbö rūere amne kukwe kāme űan tā niara dānkiene mda. Ye kwrere, ni tōdekaka Jesubti abko krūtani gwaire Jesube, ne aisetē kukwe kāme ni tōibtā, btā ni nāmane tōi ngitiekā, ye űan tā neme ni dānkiene mda amne Ngöbökke ni tikaninte kukwe kāme ye kisete.

⁸ Nikwe tōdekani Kristobti angwane, ni krūtani gwaire ben amne, Ngöbökke Kristo mikaninta nire, ye kwrere ni mikadita nūne gwaire ben arato abko gare kuin nie. ⁹⁻¹⁰ Kukwe gare metre nie abko krōrō: Kristo krūtani ye abko krūtani batibe ni ngite diankakāre mento niibtā, bti Ngöbökke mikaninta nire, aisetē kukwe kāmekāme űan raba niara nuente mda. Yebti űan krūtadita jire mda, űobtā űan angwane gata űan raba niara dānkiene mda, űobtā űan angwane Ngöbökke mikaninta nire amne mtare tā nūne Ngöbö mikakāre űitiāte. ¹¹ Kristo Jesu krūtani batibe, yebti űan krūtadita jire mda, ye kwrere mun krūtānina ben gwaire, aisetē munkwe tōbikadi űakare mda kukwe kāmekāmenbtā abko munkwe nütü jabtā, akwa munta nūnenta ketetibe Kristo Jesube Ngöbökrā abko munkwe nütü jabtā. ¹² Ye mdenbtā, mun ngrabare mden krūtāi, ye ie munkwe űan kā bian kukwe kāmekāme nuenkāre mda Ngöbö rūere. ¹³ Munkwe űan kā bian mda ja ngrabareye kukwe kāmekāme nuenkāre, akwa ni krūtani mikaninta nire Ngöbö diebti kāta tōi ngitiekā jāndrān kuin nuenbtā, ye kwrere munkwe ja mika Ngöbö kisete angwane, mun ngrabare ye munkwe mika jōkrā Ngöbö kisete jāndrān kuin nuenkāre niarakrā, ¹⁴ űobtā űan angwane mtare abko kukwe kāme mdei tā mun tōibtā űan tādi mun dānkiene mda, űobtā űan angwane mun űan tā Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye ye ngoto tāni mda, akwa Ngöbökke ja moto mikani kuin mun krāke Jesukristo kōböire, kāta mun die mike kukwe kāmekāme mikete ja jiebti.

Nikwe nūnandre ni klaborē kwrere Ngöbökrā

¹⁵ Mtare ni űan tā nūne Kukwe Biani Ngöbökke Moiséye mikakāre tāte mda, tikwe nini angwane, Ngöbökke ja moto mikani kuin nikrā abko kōböire nita nūne tikwe nini, ye aisetē űnikwe kukwe kāme nuendre bāri ja mikakāre ngite ya? űűakare jire! ¹⁶ Ne űobtā űan angwane nita ja mike klaborē ni bkānkā krāke, ye ngwane ni tarā nebe biare ni ye kukwei mikakāre tāte, aisetē nita sribire ni bkānkā ye krāke angwane, nita niara kukwei mike tāte. Ye kwrere arato kukwe kāmekāme tā ni dānkiene ye abko kāta ni mike mente kārekāre Ngöböye. Akwa nita ja mike klaborē Ngöbö kukwei kuin mikakāre tāte, ye ngwane nita ngite űakare mda Ngöböta niere, ye abko gare munye ruen tie. ¹⁷ Akwa mtare tita kuin niere Ngöböye munbtā, űobtā űan angwane kāne mun ngāmi tōdeke Jesubti, kānenkri mun nāmane klaborē kukwe kāmekāme krāke, akwa mtare kukwe kuin diribare nunkwe, erere munkwe kani ngābti amne munta mike tāte ja tōi ngōi jōkrā, yebti tita kuin niere Ngöböye. ¹⁸ Kāne kukwe kāmekāme nāmane mun dānkiene, akwa Ngöbökke mun tikaninte amne mun mikanina sribikāre jakrā kwe kukwe era metre nuenkāre.

¹⁹ Mun abko tōi braibe Ngöbö Kukweibtā, aisetē kukwe rükadre gare metre munye, abkokāre ni klaborē btā tita kukwe bā mike kore munye. Ni klaborēta ja ngrabare bien sribikāre ja tōi ngōi jōkrā bkānkā mikakāre tāte, ye kwrere mun nāmane ja ngrabare bien ja tōi kāmekāmeye, mden nāmane mun kite kukwe kāmekāme nuene, erere mun nāmane kukwe kāmekāme nuene bāri diān diān mda ja tāritāri. Akwa mtare abko, munkwe ja ngrabare mika sribi kuin nuenkāre Ngöbökrā angwane, mun rabadi nūne bāri deme Ngöbökrā. ²⁰ Kukwe kāmekāme nāmane mun dānkiene, krāke mun nāmane sribire ni klaborē kwrere kukwe kāmekāme nuenkāre, angwane mun nāmane sribire űakare kukwe kuinbtā Ngöbökrā. ²¹ űAkwa kukwe kāmekāme nuen nāmane munkwe, ye űitiāre dre nūkani munye amarebti kukwe nuenbare munkwe, abkobtā munta nebe ja gaire ye? Kukwe kāmekāme nuen nāmane munkwe, ye űitiāre mun nāmane krūte abti mrā angwane mun rabadre mento kārekāre Ngöböye. ²² Akwa mtare mun namanina tikaninte Ngöbö diebti, aisetē kukwe kāmekāme űan tā mun dānkiene mda angwane, Ngöbökke mun mikanina klaborē jakrā sribi kuin nuenkāre jakrā, ye abko bāri űitiā rükadi kuin krōrō munye: Munkwe nūnandi kuin deme Ngöbökrā abti mrā angwane, munkwe nūnandi kārekāre ben. ²³ Akwa kukwe kāmekāme nuenta nikwe abko űitiāre nita krūte amne nita mente kārekāre Ngöböye, akwa ja moto kuinbti Ngöböta ni mike nūne kārekāre jabe ni Dānkiene Kristo Jesu kōböire, ye abko tā nuene ngwarbe ni krāke amne űan tā űitiā kārere nie.

7

Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ñan tä ni dänkiene mda

¹ Ti mräkätre, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye gare kuin munye ruen tie, aisete nita nüne angwane, kukwe biani nuendre ye abko ütiäte nikä, akwa ni krütadre angwane, rabadre ngwarbe nikä abko garera munye. ² Kukwe biani nuendre ye abko ti bike bä mike krörö munye: Meri tä ja mike gure angwane, brare kwe tädre nire angwane, kukwe biani nuendre nie, yebti tä ja mäkäninte kwäräkwärä, akwa kwäräi kwe krütadre kån, ye ngwane rabadre tikaninte amne ñan rabadre mäkäninte mda kwäräi kwebe, kukwe biani nuendre yebti. ³ Ne aisete meri gure amne kwäräi kwe tädre nire, akwa niara rabadre ni brare mdabe, ye ngwane ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere. Akwa meri ye kwäräi kwe krütadre kån, ye ngwane rabadreta tikaninte kukwe biani nuendre yeye, aisete ja mikadreta gure kwe angwane, ñan ja mikadre ngite kwe.

⁴ Ti mräkätre, mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane mäkäninte Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye yebe amne mun nämane mike täte käreäre, merita gure këta näin këre brarebe ye kwrere. Akwa Jesukristo krütani angwane, mun nämane ketetibe ben abko erere mun krütani kwrere arato, aisete munta tikaninte Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye yebti. Mtare Kristo nükäninta nire abko tä mun bkäne, mun rabadre kukwe kuin nuene Ngöbö moto mikakäre nuäre. ⁵ Kukwe kämekäme mdei nämane ni dänkiene angwane, ni kukwe kämekäme nuenkä kwrere ni nämane nüne angwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye kärke ni töi tikani bäri mda kukwe käme nuene ni ngrabarebti. Akwa kukwe käme nuen nämane nikwe, ye ütiäre abko gata aibe nämane nuke nie amne nämane ni mike mente käreäre Ngöböye. ⁶ Akwa mtare Ngöbökwe ni tikaninte Kukwe Biani Kwe Moiséye ye kisete amne ni ñan tä kukwe ye mike täte mda, aisete Ngöbökwe kukwe ükaninte btin nünankrä nie ja Üai köböire, ye erere ni raba sribire Ngöbökrä. Ni nämane sribire Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikakäre täte, erere ni ñan tä mike täte mda mtare ja mikakäre metre au.

Kukwe käme mdei nie abko rüere nita rüre

⁷ Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abko këta ni töi tike bäri mda kukwe kämekämenbtä tikwe nini, yebti Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko kukwe käme kwrere ya? ¡Ñakare jire! akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye ñakare, akräke kukwe mden mden nuenta tikwe abko käme Ngöbö ngwäreki ñan rabadre gare jire chi tie abko krörö: Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye kärke ni nän niedre, “Jändrän ni mdakwe, ye ma ñan tö raba ie jakrä,” ñan niedre kore, ye ngwane ti tö rabadre jändrän ni mdakwe ie jakrä abko käme Ngöbö ngwäreki ñan rabadre gare tie. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye aibehti tä nuke gare tie. ⁸ Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye këta niere kore, ye kärke kä biani ti töi kämeye, aisete jändrän bätäkä ngwarbe ni mdakwe, ie ti tö rababa jakrä. Käne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye arabe kärke kä biani kukwe kämeye ti kite kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe jiebti. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye gare ñakare nie angwane, kukwe kämekäme abko käme Ngöbö ngwäreki gare ñakare metre tie. ⁹ Bati Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye gare ñakare tie angwane, ti nämane nüne kuin ti nämane nütüre. Ja nämane nebe ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwäreki, akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye nükani gare tie, ye kärke ti ngite Ngöbö ngwäreki kukwe kämekäme nuenbtä mikani gare batibe tie. Kukwe namani gare kore tie angwane, ti nämane nianinte, mente Ngöböye nükani gare tie. ¹⁰ Ne aisete Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye kärke ti mikadre nüne käreäre Ngöböbe, ti nämane nütüre, akwa era metre ti nämane mente Ngöböye mikani gare kwe tie, ¹¹ ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikabtä täte ti rabadre ja mike metre au Ngöbö ngwäreki ti nämane nütüre. Yebti abko kukwe kämekäme tibtä kärke ti ngökani, abti ti ngite Ngöbö ngwäreki nükani gare tie, aisete ti nämane mente Ngöböye abko kukwe ye arabe kärke mikani gare metre tie. ¹² Akwa Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abra deme amne jändrän ni mdakwe ie ni ñan tö rabadre jakrä, tikwe nini, kukwe ye biani nuendre ye abko deme era metre amne kuin abko ti tö niei mrä kore.

¹³ Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abko kuin deme, çakwa ye köböite abko ti rabadre mente käreäre Ngöböye tita niere ya? ¡Ñakare jire! Kukwe kämekäme ti töibtä abko mdeita nebe tie, ye kärke ti mikani kukwe käme nuene bäri mda abko köböite ti rabadre mente käreäre Ngöböye. Akwa kukwe kämekäme nuenbare tikwe abko era metre käme krübäte Ngöbö ngwäreki, ye abko nükani gare metre tie Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye köböire. Ne aisete, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko kuin deme, akwa kukwe ye köböire kukwe kämekäme abko bäri käme krübäte era metre nükani gare tie. ¹⁴ Kukweta kore ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abra jatani Ngöböki garera nie, akwa ti abko moto käme abko ti töi hä mikai krörö: Ni klaborre ñan raba jändrän nuene jire chi keteti ja

töi jenbti, akwa tä bkänkä aibe kukwei mike täte, ye kwrere ti abko ni klaborere kwrere, aiseite kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie aibe mikata täte tikwe. ¹⁵ Ñobtä tita kukwe kämekäme nuene ñan tä nebe nūke gare tie, ñobtä ñan angwane ti töta nebe jändrän kuin nuein, erere tita nuene ñakare; akwa kukwe kämekäme btä ti mäta kri, ara jire tita nuene. ¹⁶ Akwa kukwe kämekäme nuenta tikwe, ye abko ti ñan tö nuein era metre angwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko kuin deme abko era tikrä abko tita bä mike jabtä. ¹⁷ Ne aiseite, tita kukwe nuene kämekäme, ye ñan tita nuene ja töi jenbti au, akwa kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie, ye tä ti kite nuene abkokänti tä nebe bare tie. ¹⁸ Ti moto amne kukwe kämekäme mdeita ti töibtä, ne käme jökrä, aiseite jändrän kuin ñakare tibtä, ye gare kuin tie. Mden kisete ti töta nebe jändrän kuin nuein, akwa erere ñan tä nebe bare jire chi tie. ¹⁹ Ti töta nebe jändrän kuin nuein abko erere ñan tä nebe bare tie, akwa kukwe kämekäme Ngöbö rüere ti ñan tö nuein, ara jire tä nebe bare tie. ²⁰ Mtare ti töta nebe jändrän kuin nuein abko erere ñan tä nebe bare tie, akwa ye ñan tita nuene ja töi jenbti au akwa, kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie abko käta ti kite kukwe kämekäme nuene, erere tita nuene.

²¹ Ye mdenbtä abko, kukweta nakenkä krörö tibtä: Ti töta nebe jändrän kuin nuein akwa, kukwe kämekäme ara jire tä nebe käne ti jiete. ²² Akwa ti töite nete abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye tä nebe tuen kuin nuäre nuendre tie, ²³ akwa tibtä nete abko kukweta nakenkä mda mda käta ti töi miketa bä jene, ye abko kukwe käme tä ti töibtä, ye mdeita nebe tie abko käta rüere jändrän kuin ti tö nuein yebe, aiseite ni ngite kä teri ñan raba kwäräbere au, ye kwrere jire tita kukwe kämekäme kisete. ²⁴ ¡Aingwaree, ti bobre jakän! Käre tita ja mike ngite ti ngrabare nebti abtä tita mente Ngöböye. ¿Ne kisete nirekwe ti tikadrete se? ²⁵ ¡Ngöbö aibe abko ie tita kuin niere ni Dänkien Jesukristo köböire, ñobtä ñan angwane niarakwe ti tikadite!

Nebti kukwe mrä abko nūke gare krörö tie: Ti tö Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye aibe mikai täte, akwa kukwe kämekäme tä ti töibtä abko mdeita nebe tie abko käta ti mike kukwe kämekäme nuene.

8

Mtare nita nūne Ngöbö Üai diebti

¹ Akwa mtare, ni jökrä tä tödeke Kristo Jesubti abko Ngöbökwé ñan kitadre ngite jire chi mda amne ñan mikadre ja ngie nuen jire chi, ² ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme nämane mun töibtä kä nämane mun mike ja mike ngite Ngöbö rüere abtä Ngöbökwé mun mikadre ja ngie nuen, ye ngäniene abko Ngöbö Üai käkwe mun tikaninte, käkwe mun mikani nūne btin, sribi nuenbare Kristo Jesukwe krusobtä ye köböire. ³ Kukwe kämekäme ni töibtä abko mdeita nebe nie, ye kisete Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye ñan di namani täte ni tikatekäre, ñobtä ñan angwane ni di ñan namani kukwe ye mikakäre täte. Akwa Ngöbö aibe di namani tikatekäre, käkwe ja Odei Jesu juani kä nebtä. Ni jökrä abko kukwe käme nuenkä, akwa niara därebare ja kwrere niibe. Ye kwrere Ngöbökwé juani nūke krütakäre nikrä amne ni ngite Ngöbö ngwäreki ye ütiä biankäre krusobtä ni diäre amne ni täte. ⁴ Ngöbökwé Jesu juani krüte kore ni kräke, ye köböire abko kukwe kuin era metre biani nuendre nie Ngöbökwé abko tä nebe bare nikrä mtare, abkokäre Ngöbökwé ja Odei juani. Ne aiseite kukwe kämekäme tä ni töibtä abko mdeita nebe nie, yebtä abko ni tödekaka Jesubti ñan tä ja kite mda, akwa Ngöbö Üai tö dreye, erere nita nuene.

⁵ Mdakäre abko, nire nire tödekaka ñakare Jesubti käta töbike kukwe kämekäme aibebtä amne aibe mdeita nebe ie abko erere tä nuene. Akwa Ngöbö Üai tö dreye, yebtä nire nire tä ja töi mike kwatibe, ni ye abko tä Ngöbö Üai kukwei mike täte. ⁶ Kukwe kämekäme tä ni töibtä amne mdeita nebe nie, ye erere nita niken jiebti abko tä niken ni ngwena mente Ngöböye abtä Ngöböta ni mike ja ngie nuen. Akwa nita töbike jändrän kuin Ngöbö Üaikwebtä abko käta niken ni jie ngwena, ye ngwane nita nūne kärekäre Ngöböbe amne nita nūne jäme Ngöböbe arato. ⁷ Akwa nire nire tödekaka ñakare Jesubti töi kämekäme abko mdeita nebe ie, aiseite tä nakwen janknu jiebti. Ni ye abko tä ja rüere Ngöböbe, ñobtä ñan angwane kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie, ye niara ñan tö mikai täte amne, niara di ñakare kukwe ye mikakäre täte arato. ⁸ Ye mden kisete, kukwe kämekäme tä ni tödekaka ñakare Jesubti ye töibtä amne kukwe kämekäme ye mdeita nebe ie, aiseite tä nakwen janknu jiebti, ni ye abko ñan raba jändrän kuin nuene jire chi abtä Ngöbö raba käikitekä.

⁹ Akwa mun abko, kukwe kämekäme nämane mun töibtä, kä nämane mun mike kukwe kämekäme nuene, akwa ye kwrere munta nūne ñakare mda, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä nūne munbtä mtare ne ngwane, Ngöbö Üai tä mun kite nūne Ngöbökrä. Nire nire btä Kristo Üai tä nūne ñakare, ni ye abko ñakare ni jen Kristokwe. ¹⁰ Era metre mun ngrabare yebti munkwe kukwe nuenbare kämekäme Ngöbö rüere, ye dokwäre mun krütadi, akwa

Kristo tā nūne munbtā mtare ne ngwane, mun ūai kākwe nūnandi kārekāre Ngōbōbe, űōbtā űān angwane munkwe tōdekani Jesubti angwane, mun ngite űākare mda niebare Ngōbōkwe munbtā. ¹¹ Angwane Ngōbōkwe Jesu mikaninta nire abko Ūai arabe tā nūne munbtā, ye ngwane Ngōbō Kristo mikakata nire arabe kākwe mun ngrabare ye mikadita nire arato niara Ūai kōbōire kā mrā angwane. ¹² Ne aisete ti mrākātre, kukwe kāmekāme nāmāne ni tōibtā abko mdei nāmāne nebe nie, ye kwrere nikwe űān nūnandre jire chi mda, ¹³ űōbtā űān angwane kukwe kāmekāme tā mun tōibtā, ye munkwe nuendi janknu amne űān kitadre temen munkwe, ye ngwane mun rabadi mente Ngōbōye amne Ngōbōkwe mun mikadi ja ngie nuen kā mrā angwane; akwa kukwe kāmekāme nuenta munkwe ja ngrabareti, ye munkwe kitadre temen Ngōbō Ūai diebti, ye ngwane munkwe nūnandi kārekāre Ngōbōbe.

¹⁴ Ye abko, nire nire jie ngwianta Ngōbō Ūaikwe, ni ye abko Ngōbō ngābriānkā kwe abko raba gare munye, ¹⁵ űōbtā űān angwane Ngōbō Ūai tā mun itire itire btā, ye abko kākwe űān Ngōbō kāi mikadita tare mun okwāte, ni klaborē ūtiāte űākare kāta bkānkā jūrā ngwen jabtā ye kwrere; akwa Ngōbō Ūai kāta mun mike Ngōbō ngābriānkāre amne Ngōbō Ūai ye mden kōbōire Ngōbō abko ni Rūn nikwe kāita nebe nuāre niibtā, kāta ¡Abba! ¡Tata tikwe! niere Ngōbōye. ¹⁶ Ye abko, ni tōdekaka Jesubti abko Ngōbō ngābriānkā era metre abko Ngōbō Ūai ye arabe tā mike gare nie amne, ¹⁷ ni Ngōbō ngābriānkā bkānā ne ngwane, jāndrān kuinkuin biandre Ngōbōkwe Kristoye, ye ni rabadi bkāne siba Kristobe gwaire. Akwa Ngōbōkwe jāndrān kuinkuin nuendre ni krāke siba, abkokāre Kristokwe ja tare nikani, ye kwrere nikwe ja tare nikadi arato tōdekabtā Kristobti.

Ngōbōkwe jāndrān kuinkuin nuendi ni krāke abko nita ngibiare ngābti kisere

¹⁸ Tōdekabtā Kristobti nita ja tare nike mtare ye abko tare krūbāte bkānā, akwa jāndrān kuinkuin nuendi Ngōbōkwe ni krāke ye abko bāri ūtiāte nikrā ruen tie. ¹⁹ Ni ne abko Ngōbō ngābriānkātre. Amne ni rabadre bā mikani era metre kā mrā angwane, ye abko jāndrān jōkrā dātebare Ngōbōkwe kāta ngibiare kisere, ²⁰ űōbtā űān angwane Ngōbōkwe jāndrān jōkrā dātebare, abti drekere Ngōbōkwe jāndrān jōkrā dātebare abko erere namani bare űākare btā. Ye űān jāndrān ketareketare tō namani dreje ja tōi jenbti, erere namani bare akwa, Adān amne Eva kākwe Ngōbō kukwei kitani temen krire kena, bti Ngōbō ara jire kākwe ūkaninte kore, aisete kukwe namani bare kore jāndrān jōkrābtā. ²¹ Jāndrān jōkrā dātebare Ngōbōkwe tā ngadaen amne tā niken ngwarbe, abtā tātre ja tare nike, ye kwrere űān rabadre nakenkā mda btā abko tā ngibiare kisere. Ye kwrere arato, ni Ngōbō ngābriānkā abko krāke Ngōbōkwe kukwe kuin nuāre nuendi, kākwe ni ngrabare kwitadi, űān krūtadre mda abkokāre, ye abko jāndrān dātebare Ngōbōkwe tā ngibiare kisere arato.

²² Ngōbōkwe jāndrān jōkrā kwitadi ye ngibiabtā kisere abko jāndrān dātebare Ngōbōkwe abko tā ja tare nike, kāta tākekā jabe bāsi merita niken ja ngibiare kāta ja tare nike ngābākre ngibiabtā, ye kwrere jire kira abti kā nūke mtare jāndrān jōkrā tā ja tare nike, ye gare kuin nie. ²³ Ye abko űān jāndrān mda mda dātebare Ngōbōkwe aibe kāta tākekā jabe akwa, nitre tōdekaka Jesubti kāta ja tare nike kore, kāta tākekā jabe arato, űōbtā űān angwane ni ngrabare btin krūte űākare mda biandi Ngōbōkwe nie, ye nita ngibiare ngābti kisere, abtā nita tākekā jabe mtare. Akwa Ngōbōkwe ni kanina ngābti ja ngābriānkā kwrere, akwa ye rabadre bare tāte angwane, Ngōbōkwe ni ngrabare btin biandi nie, ye mikakāre era, abkokāre ja Ūai biani kwe nie. ²⁴ Ngōbōkwe ni dianintari nāire mentokwāre ni ngrabare btin biandre mda kwe nie abko nita ngibiare kisere. Ye abko, jāndrān tārā nebe ni kisete, ye abko ngibiata űākare mda, ²⁵ akwa jāndrān ngāmi nebe ni kisete abko nita ngibiare kisere, ye abko rūkadre nie, abkokāre nikwe ngibiadre jāme bātārekā abti rūkadre ni kisete.

²⁶ Ngōbōkwe kukwe nuendi kuin nikrā abko nita ngibiare kisere, ye abko kāta ni die mike. Ye kwrere arato, jata nebe ruen bobre di űākare nie blitakāre Ngōbōbe amne nike dre niedre Ngōbōye űān tā nebe nūke gare nie, yebtā abko Ngōbō Ūai kāta ni die mike blite Ngōbōbe, kāta tākekā jabe blitare kwārā ja kukwei jenbti Ngōbōbe amne, kukwe Ngōbō Ūaikwe abko ni űān raba niere jire ja kukwe jenbti. ²⁷ Akwa Ngōbō abko ie ni tōi űō űō gare kuin metre jōkrā, amne Ngōbō Ūai tōta nebe dre dre kārere nikrā Ngōbōye, ye garera jōkrā Ngōbōye, űōbtā űān angwane Ngōbō tō dreje, ye kwrere Ngōbō Ūai tā blite juta deme Ngōbōkwe ye krāke.

Jāndrān jōkrā ni rūere, ye nita ganaine kwārābe

²⁸ Ni jōkrā kārābare Ngōbōkwe jakrā mikakāre ja odeire kāta Ngōbō tarere, krāke Ngōbōkwe kukwe ūkaninte Kristo kōbōire abko erere ngwiandi bare kwe, abkokāre kukwe kuin rakadrekā btātre ya o kukwe tare rakadrekā btātre ya, akwa Ngōbōta ūkete kuin krāke abko krōrō: ²⁹ Kena dekā Ngōbō ngāmi ni dātere, kānenkri nire nire rabadre nūne kārekāre ben ye namanina gare ie, erere mikanintbe kwe kwitakāre bāsi ja Odei jen kwe Jesukristo kwrere.

Ye abko Ngöbö Odei jen kwe rabadre bäri ütiäte etbakantre kwati ngätäite abkokäre. ³⁰ Erere arato, nire nire kräke Ngöbökwé kukwe mikanintbe kore abko erere kārābare kwe dīantārikāre jākrā, ye abko ngite űakare mda niebare kwe amne kani ngābti kwe amne, ni ye abko mikadi nūne jabe kwe kā nuārete arato.

³¹ Ngöbökwé kukwe kuin nuenbare keta kabre kore ni krāke Jesukristo köböire, tikwe nini űyebtā nikwe dre niedre mda? Ngöböta ni tarere kore amne tā kukwe nuene kuin kore ni krāke, ye ngwane ni amne jāndrān mda mda űakare jire rabadre ni ganaine, ³² űobtä űan angwane Jesu abko Ngöbö Odei jen kwe, aiseite tare kri Ngöbökwé, akwa namani ruentari tare űakare ie, kākwe biani müre ketadre ni jōkrā krāke, űye abko jāndrān mda mda kwe abko niarakwe űan biandre ngwarbe nie ja moto kuinbti ja Odei ben gwaire ya? jJānri, Ngöbökwé jāndrān jōkrā kwe biandi nie! ³³ Ngöbö ara jire kākwe ni dianinkā jākrā amne ni ngite űakare mda niebare kwe, aiseite ni űakare jire iti raba ni kite ngise Ngöböye abko Ngöbökwé kukwei mikadre era. ³⁴ Mdakāre abko, Kristo Jesu krūtani ni krāke, btī nūkaninta nire amne tā kā bāri ütiäte te Ngöbö kise ruenkri, kāta blite kāre Ngöböbe ni krāke, űye abko ni mda tādrera kākwe ni kitadi ngise Ngöbö ngwārekri ya? jűAkare jire! ³⁵ űKristo kāta ni tarere kri, ye abko nirekwe tōi kwitadre amne niara űan rabadre ni tarere mda? Ni űakare jire iti amne jāndrān űakare jire kā raba Kristo tōi kwite ni rūere. Ye aiseite, nikwe ja tare nikadre tōdekabtā Jesubti ya o ni mda kākwe rūdre krübāte ni rūere ya amne kukwe jatadre krübāte ni rūere ya o ni rabadre mrō nike ya o dān űan rabadre nie ya amne ni rūe jatadre krübāte ya o ni kāmika tō rabadre tōdekabtā Jesubti ya, akwa űyebtā Kristokwe űan ni taredre mda ya? jűAkare jire! Niarakwe ni taredi janknu. ³⁶ Ye abko nikwe ja tare nikadre tōdekabtā Jesubti rabadre gare metre nie, űobtä űan angwane Ngöbö Kukwei kāta ni bā mike obeja kwrere, kāta niere krōrō nibtä: Obeja jāta niken biare kāmikadre,

ye kwrere jire nunta mikani biare kāmikadre kāre.

Ne aiseite, tōdekabtā mabti,

kāre nun rātākāta gatabti köbö kwatirekwatire,

Salmos 44.22

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

³⁷ Akwa Ngöbö ni tarekā kri, ye köböire nita kukwe bātākā ngwarbe ye ganaine kwārābe jōkrā. ³⁸⁻³⁹ Tita nūtūre kore, űobtä űan angwane jāndrān űakare jire kā raba Ngöbö tōi kwite abtä niara űan raba ni tarere mda, ye abko gare kuin tie, űobtä űan angwane ni krūtadre ya o ni tādre nūne ya, akwa Ngöbökwé ni taredre janknu. Erere arato, angele köböire amne űai kāmekāme köböire Ngöbökwé űan ni kitadrekā ja okwā bāre mento, akwa ni taredre janknu kwe. Mdakāre abko, kukwe mtare amne kukwe jatadi ni rūere, ye abko űan raba Ngöbö tōi kwite abtä niara űan raba ni tarere mda, akwa Ngöbökwé ni taredre janknu arato. Erere arato, jāndrān kā kāmibti ya o jāndrān bāri mente nguse sete kā raba Ngöbö tōi kwite abtä niara űan raba ni tarere mda. Ne aiseite Kristo Jesu köböire Ngöbökwé ni taredi kārekāre amne jāndrān űan raba Ngöbö tōi kwite jire chi abtä űan rabadre ni tarere mda.

9

Ja tōi jenbti Ngöböta ni denkā jākrā

¹⁻³ Mdakāre abko ti mrākātre, ti moto ulire krübāte amne ti motota nōtōte kāre, űobtä űan angwane ti mrākātre israelita tikwe ye abko kākwe tōdekadre Kristobti abko köböire rabadre dianintari, ie ti tō bāri. Ngöbökwé ngūrūn mikadre tibtä, abtä ti ne ara jire rabadre mikaninkā Ngöbö okwā bāre mento ja ngie nuakāre kārekāre amne ti mrākātre tikwe rabadre dianintari, ie ti tōta nebe, ne abko Kristo Jesu ngwārekri tita kukwe era erere niere. űan tita ni ngökō gare tie, űobtä űan angwane tita mun ngökō űakare abko Ngöbö űai Deme kāta mike gare tie, aiseite tita kukwe era erere niere kore. ⁴ Tita niere kore, űobtä űan angwane nitre israelita jatani jōkrā Israelikri amne Ngöbökwé kani ngābti ja ngābriānkā kwrere. Erere arato, Ngöbö nāmāne ja di kri bā nuāre ye mike tuare ietre amne kukwe űkaninte bātākā ngwarbe kwe bentre. Erere arato, ja kukwei biani kwe Moiséye krāke. Mdakāre abko, nitre israelita kākwe jāndrān kukwadre Ngöbö kākikatakāre ju blitakrā Ngöböbe kānti abko Ngöbökwé űkaninte bentre. Ngöbökwé kukwe mda mda nuendre nitre israelitakrā abko niebare metre kwe ietre arato. ⁵ Erere arato, ni mrākā kirakira ütiäte krikri, yekri niaratre jatani arato amne niaratrekri Ni Dianinkā Ngöbökwé abko Jesukristo ara dārebare arato. Jesukristo abko Ngöbö ara jire amne tā jāndrān jōkrā gobraine. Niara abko raba kākikitaninkā kārekāre. Abko kore se. Amen.

⁶ Ngöbökwé jāndrān kuin nuenbare kore nitre israelitakrā, akwa niaratre kwati kākwe trō kwitani Kristoye, kākwe űan mikani ütiäte jae, űyebtā abko Ngöbökwé űan ja kukwei mikani tāte ya? űakare jire, űobtä űan angwane űan nitre israelita jōkrā dārebare ni israelitakri abko Ngöböta tuen israelitare era metre ja ngwārekri. ⁷ Erere arato, űan ni jōkrā dārebare Abrahamkri abkobtä Abraham ngābriānkā era metre Ngöbö ngwārekri abko gare nie,

ñobtä ñan angwane Abraham ngäbriänkä nämane kwati, akwa Ngöbökwe niebare krörö Abrahamye:

Ma ngäbriänkä era metre abko jatadi ma ngobo Isaac aibekri, *Génesis 21.12*
niebare Ngöbökwe ie.

⁸ Ye mdenbtä abko, ñan nita däreere ni mräkä mdenkri abko käta ni mike Ngöbö ngäbriänkäre abko niebare Ngöbökwe Abrahamye Isaabtä käta mike gare nie, akwa Ngöbökwe ngäbäre köböi mikani Abrahamye abkokri ni därebare ja täritäri, ni ye abko Abraham bkün era metre. ⁹ Ye erere, bati Ngöbökwe ngäbäre biandre Abrahamye abko niebare krörö kwe ie:

Kä krörö kä mdate ti rükadita angwane, ngäbäre rabadira Sarakwe, *Génesis 18.10,14*
abko Ngöbökwe nuendre Abrahamkrä, niebare kwe ie Isaabtä. Ye aisete Ngöbökwe Isaac dianinkä jakrä amne ñan Ismael dianinkä jakrä nämane gare Abrahamye.

¹⁰ Akwa kukwe ye abko ñan aibe nakaninkä kore akwa, kukwe mdara jire nakaninkä abko köböire nita däreere ni mräkä mdenkri abko ñan tä ni mike Ngöbö ngäbriänkäre abko tä nuke gare nie abko krörö: Rebeca ngobo munkine kädian nämane Esau amne Jacob, ye abko därebare rün itibe Isaakri. ¹¹⁻¹³ Akwa niaratre nibu ngämi däreere amne ngämi kukwe kuin nuene amne ngämi jändrän käme nuene Ngöbö rüere, ye känenkri Ngöbökwe niebare Rebecaye:

Ngäbäre mubai abko rabadi sribikä etba mrä kräke, *Génesis 25.23*
niebare Ngöbökwe Rebecaye.

Ye mden erere Ngöbökwe niebare abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Tikwe Jacob tarebare,

akwa Esau abko tikwe tarebare ñakare, *Malaquías 1.2-3*
abko niebare Ngöbökwe. Ye mden abko namanina kwatibe kore, ñobtä ñan angwane Ngöböta kukwe miketbe ño ño, töta nebe nire nire diainkä jakrä ja töi jenbti ye erere tä denkä, ye abko ñan nita jändrän kuin nuene ya o nita jändrän käme nuene Ngöbö rüere abko Ngöböta mike ñäre, käta ni denkä jakrä, akwa Ngöbö töta nebe nire diainkä jakrä, erere tä denkä.

¹⁴ ¿Ne aisete, Ngöbö abko kukwe ükatekä blo nikwe niedre ya? ¡Ñakare jire! ¹⁵ ñobtä ñan angwane bati kira Ngöbökwe niebare krörö Moiséye:

Ti tö rabadi nire nire ngwian ruentari tare jae, ye erere rabadi ruentari tare tie amne, ti tö rabadi ja moto mikai kuin nire nire kräke, ye erere kräke tikwe ja moto mikadi kuin,

Exodo 33.19

niebare Ngöbökwe Moiséye. ¹⁶ Kukwe ye abko käta kukwe krörö mike gare nie: Ye abko ñan ni töta nebe dreye amne ñan nita jändrän nuene ja di ngöibti abko köböire nita nebe ruentari tare Ngöböye, akwa ja töi jenbti nita nebe ruentari tare Ngöböye.

¹⁷ Erere arato, Ngöbökwe ñäkäbare Faraónye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, käta niere krörö:

Ma köböire ti di kri rabadre gare kä jökräbti temen, abkokäre tikwe ma mikani jreire Egipto nete, *Exodo 9.16*

niebare Ngöbökwe Faraónye. ¹⁸ Kukwe ye abko käta kukwe krörö mike gare nie: Ngöbö töta nebe nire nire ngwian ruentari tare jae, erere tä nebe ruentari tare ie amne, Ngöbö töta nebe nire nire dokwä mikai ribi ja kukweikrä, erere tä dokwä mike ribi. Ye mden abko bä mikani kwe.

¹⁹ Akwa kukwe nebtä ni ruäre käkwe niedre tie: ¡Ngöbö töta nebe dre dre nuein nißtä, erere tä neme bare nißtä, se ñobtä abko nita nebe ngite Ngöböye se! ni ruäre käkwe niedre kore. ²⁰ Akwa tita niere kore ni yeye: ¿Mun abko därebare Ngöbökwe, ye ñobtä abko mun tö ñäkäi kore Ngöbö rüere ye? Ni kantra dätekä abko, ie kantra raba niere: ¿Drekäre makwe ti därebare kore se? ¿niedre kantrakwe ie ya? ¡Ñakare jire! ²¹ ñobtä ñan angwane ni kantra dätekä ye tö rabadre dobro ye дәtei ño ño ja töi jenbti, erere raba nuene. Ye mden kisete, dobrobti ni kantra dätekä ye raba kantra дәtere jändrän ütiäte kräke, akwa dobro ye arabebti raba kantra дәtere arato jändrän ütiäte ñakare kräke. Ye kwrere arato, Ngöbökwe ni дәrebare, aisete tö rabadre dre dre nuein nißtä erere raba nuene.

²² Ne aisete, nitre kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere, kräke Ngöbökwe kukwe ükaninte mikakäre ja ngie nuen, aisete ñan tö namani mikai ja ngie nuen jötrö, akwa ngiabiabare raire kwe, ye abko Ngöbö raba nuene ja töi jenbti. ²³ Erere arato, Ngöbökwe ni ngiabiabare raire kore, käkwe ñan ni ye mikani ja ngie nuen jötrö, ñobtä ñan angwane niara töta nebe ja di kri bä nuäre mikai tuadre nitre tödekaka Jesubti yeye. Ngöbökwe nitre tödekaka Jesubti dianinkä kira jakrä, käkwe ngwiani ruen bobre jae, mikakäre nüne kärekäre jabe kä bäri nuäre te.

²⁴ Ngöbökwe ni käräbare jakrä abko ruäre nitre israelita ngätäite, ruäre abko nitre ñakare israelitare ngätäite. ²⁵ Ngöbökwe ni kärädre kore abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä tärä Oseabtä:

Nitre ñakare juta jen tikwe abko batira jire rabadi juta jen tikwe abko tikwe niedi nitre yebtä.

Erere arato, nitre tita tarere ñakare metre mtare abko batire jire tita tarere arato abko tikwe niedi btä,

Oseas 2.23

niebare Ngöbökwé.

²⁶ Erere arato, Ngöbökwé niebare mda tarä Oseabtä:

Mun ñakare juta jen tikwe, tikwe niebare munye.

Kä ye kánti tikwe nieba kore munye, akwa kä ye arabe kánti tikwe niedi krörö:

Mun abko Ngöbö nire ngäbriänkätre, tikwe niedi munbtä,

Oseas 1.10

abko tä tikani tarä Oseabtä.

²⁷ Akwa nitre israelita ngätäite abko ni ruäre aibe rabadre dianintari abko Ngöbökwé niebare ietre kira abko tä tikani krörö tarä Isaiabtä:

Nitre israelita rabadre bäri kwati abtä ñan rabadre tanre üman mren köräbäre kwrere, akwa niaratre braibe rabadi dianintari,

²⁸ ñobtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö kākwe kukwe ükaninte ño nibtä, erere kebera mike täte metre, bti ja töi kwitadi ñakare jire chi kwe,

Isaias 10.22-23

abko nieta tarä Isaiabtä.

²⁹ Ye mden abko Ngöbökwé niebare käne Isaias ara köböire arato abko krörö:

Ni Dänkien Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkä kākwe ñan ni mräkä israelita mikadrete nüne ruäre,

akräke Ngöbökwé nitre Sodomabo amne Gomorrabo ganinkä jökrä, ye kwrere ni israelita rabadre arato,

Isaias 1.9

niebare Ngöbökwé Isaias köböire.

Nitre israelita kākwe tödekani ñakare Jesubti

³⁰ Ye kwrere Ngöbökwé nitre ñakare israelita diandretari kwati abko niebare kwe akwa, nitre israelita braibe rabadre dianintari abko Ngöbökwé niebare kira, ¿sebtä abko nikwe dre niedre? Niaratre abko ngite ñakare mda niebare kwe, ye abko nitre ñakare israelitare nämane känentari ñakare jakrä, akwa tödekabtä Jesubti niaratre ngite ñakare mda niebare kwe btäre amne kadre ngäbti kwe abko Ngöbökwé mikani gare ietre. ³¹ Akwa nitre israelita abko rabadre ja mike metre au ja di jenbti Ngöbö ngwärekre Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte, ye abko nitre israelita nämane känentari kisere, akwa yebtä niaratre abko metre ja ngwärekre abko Ngöbökwé niebare ñakare amne ñan kani ngäbti kwe. ³² ¿Se ñobtä Ngöbökwé nuenbare kore? Ye ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte ja di jenbti au abko köböire niaratre ñakare ngite mda abko Ngöbökwé niedre abko aibe nitre israelita nämane mike era jae, akwa tödekani ñakare kwetre Ngöböbti. Ye mden kisete, ngite ñakare mda abko Ngöbökwé niebare ñakare ietre. Nitre israelita kākwe tödekani bäri ja di jenbti ja mikakäre metre au Ngöbö ngwärekre amne ñan tö namani tödekai Jesubti. Jesu ye abko jä kwrere btä ni kwati tä ngoto ritete. ³³ Ye rakadrekä abko nämane tikani kira Ngöbö Kukweibtä, kánti Ngöbökwé Jesukristo bä mikani jä kwrere abko krörö: ¡Munkwe mika ñäräre!

Tita jä mike jite mun Siönbo ngätäite.

Jä ye abko rabadi ñakare ütiäte mun kräke, aisete jä yebtä ni kwati ngoto ritadite amne ñan tödekadi kwetre bti.

Akwa nire nire kākwe tödekadre ni yebti abko Ngöbökwé ñan mikadi ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire,

Isaias 8.14; 28.16

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä ni Dänkien Jesukristobtä.

10

¹ Ti mräkätre, kukweta nakenkä kore nitre israelitabtä, akwa nitre israelita ye rabadre dianintari, ie ti tö krübäte, aisete tita blite kräke Ngöböbe, ² ñobtä ñan angwane niaratre tä Ngöbö mike ütiäte kri jae, aisete tätre mokrere Ngöböbti, akwa Ngöbö mikadre ütiäte ño metre kwetre abko erere nūke gare ñakare ietre. ³ Nita tödeke Jesubti aibe angwane ni ngite ñakare mda abko Ngöböta niere nibtä, ye abko ñan nūkani gare ietre amne, niaratre töta nebe ja mikä metre au Ngöbö ngwärekre, aisete Ngöbökwé kukwe mikanintbe ni mikakrä metre ja ngwärekre Jesukristo köböire, ye mikata ütiäte ñakare kwetre. ⁴ Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye Kristo kākwe mikani täte jökrä, aisete mikani nebe bare täte jökrä kwe ni kräke amne, tödeka Kristobti aibe köböire ni rabadre era metre Ngöbö ngwärekre, abkokäre mikani nebe bare täte jökrä kwe ni kräke.

⁵ Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte nire nire tö rabai metre Ngöbö ngwärekre abko kräke Moisékwe kukwe tikani krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye nirekwe mikadre täte jire jökrä abko köböire nūnandi kwe,

Levitico 18.5

abko tä tikani Moisékwe Ngöbö Kukweibtä. Akwa ni ñan raba kukwe ye mike täte kore, ⁶ aisete nita tödeke Jesubti, köböire ni ngite ñakare mda abko Ngöböta niere nißtä, ni ye kräke Ngöbö Kukwei käta niere krörö: Makwe ñan töbika krörö: “¿Nire näin kä käinbti” Kristo kánti, niara kärereta kä neßtä ni die mikakäre? Ye kwrere makwe ñan töbika, ñöbtä ñan angwane Kristo nükanina kä neßtä aisete. ⁷ Erere arato, makwe ñan töbika krörö: “¿Nire näin nguse kä nakeßtä ni krütanikrütani ngätäite,” Kristo rükadreta nire ni die mikakäre? Ye kwrere munkwe ñan töbika, ñöbtä ñan angwane Kristo krütanina bti Ngöbökwé mikanina nire ni kräke. ⁸ Akwa kukwe bti ni rabadre dianintari abko tä kánime mun ken. Kukwe ye abko krörö: Tödekadre Kristobti aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere abko dirita nunkwe. Yebtä Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Kukwe ye abko tä kánime mun ken abko mun raba niere ja kada jenbti amne, mun töibti mun raba mike era jae, *Deuteronomio 30.14*

abko Ngöbö Kukwei tä niere. ⁹ Kukwe mun diantarikrä abko tä ja ken munbe, ñöbtä ñan angwane Jesu abko ma Dänkien makwe niedre ja kada jenbti amne Ngöbökwé Jesu mikaninta nire, yebti makwe tödekadre amne makwe mikadre era ja töibti angwane, ma rabadi dianintari. ¹⁰ Ye abko, Jesu mikata era ja töibti amne tödekata bti, yebtä ni ngite ñakare mda abko Ngöböta niere nißtä amne, Jesukristo abko ni Dänkien nita niere ja kada jenbti, ye ngwane nita nebe dianintari. ¹¹ Yebtä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö arato:

Nire nire kákwe tödekadre niarabti abko ñan rabadre mikani ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire, *Isaiás 28.16*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹² Nieta kore, ñöbtä ñan angwane ni israelita ya o ni ñakare israelitare akwa ni ja kwrere jökrä Ngöbö ngwärekre. Ye aisete ni ñakare bä jene jene amne ni Dänkien Kristo abko ni jökrä Dänkien amne, nire nire käta ja di käre ie rabakäre dianintari ye erere die mikata kri kwe ¹³ abko gare metre nie, ñöbtä ñan angwane nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Nire nire kákwe ja di kärädre ni Dänkienye rabakäre dianintari, ni ye abko Ngöbökwé dianditari, *Joel 2.32*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁴ ¿Akwa ni tödekaka ñakare Kristobti kákwe ja di kärädre ño Ngöböye jakrä? Erere arato, ¿ni ni kukwei nuen ñakare blite Kristobtä abko tödekadre ño kwe bti? ¿Amne ni ñakare kukwe kuin Kristobtä niere, ye abko nikwe kukwe Kristobtä kukwei nuadre ño? ¹⁵ Mdakäre abko, ¿ni juanta ñakare kukwe kuin Jesubtä niere ni mdaye, ye abko rikadre blite ño kukwe kuin yebtä? Ye mdenbtä abko, Ngöbö Kukweita niere krörö:

Ni kukwe kuin ngwianka tä kite nüke, ye abko käita nebe nuäre krübäte nißtä niara tuare, *Isaiás 52.7*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁶ Kukwe kuin Kristobtä ye niebare nitre israelitaye, akwa ni kwati kákwe ñan mikani era, kákwe tödekani ñakare Jesubti. Kukwe rakadrekä kore abko Ngöbökwé niebare kira krörö Isaiás köböire:

Ni Dänkien, nunkwe kukwe kuin niebare, ye bäsi ni ñakare jire kákwe mikani era, *Isaiás 53.1* abko nieta Ngöbö Kukweibtä sribi nunkwebtä. ¹⁷ Ye abko, kukwe kuin Kristobtä, ye nita kukwe nuen angwane, nita kite tödeke Kristobti. Kukwe kuin ye abko Kristobtä.

¹⁸ Akwa ti raba ngwentari munye: ¿Nitre israelita ye kákwe kukwe kuin Kristobtä kukwei nuani metre ya, ñakare ya? Jänri, niaratrekwe kukwe kuin ye kukwei nuani. Ye mdenbtä abko, Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Nitre kukwe kuin ngwianka, ye nikani kukwe kuin ye ngwena kä jökräbti temen amne, kukwe kuin ye abko niaratre nikani ngwena kä ketareketare te jökrä kwäräkwärä, *Salmos 19.4*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁹ Akwa ti tö kukwe ngwiantarita mda munye abko krörö: ¿Kukwe kuin niebare nitre israelitaye, ye abko ñan nükanii gare metre ietre ya? Käne Moisékwe niebare krörö nitre israelitabtä:

Juta ñakare jen tikwe, ye ben tikwe mun israelita mikadi mokrere.

Erere arato, juta ie ti nüke gare ñakare mtare, juta ye kräke tikwe mun israelita mikadi romon, *Deuteronomio 32.21*

²⁰ ñöbtä ñan angwane kukwe niebare Ngöbö Kukweibtä Isaiakwe abko tä nakenkä mtare abko krörö:

Juta mda mda ñakare israelitare nämene ti kánentari ñakare abko ie ti kwani.

Amne juta nämene ti kärere ñakare abko ie tikwe ja mikani gare, *Isaiás 65.1* abko nieta Ngöbö Kukweibtä nitre ñakare israelitarebtä, ñöbtä ñan angwane niaratre kwati tä tödeke Jesubti aisete. ²¹ Akwa nitre israelitabtä abko Isaiakwe niebare krörö:

Juta ne ñan tä ti kukwei mike täte amne, dokwä ribi ti kukwei ngäbti, akwa ti nämene biare kise ngianinte köbö kwatirekwatire niaratre ngäbti, *Isaiás 65.2*

niebare Ngöbökwe Isaías köböire.

11

Ngöbökwe nitre israelita dianinkä braibe jakrä

¹ Kukwe yebtä, ti rabadre kukwe ngwentari krörö: ¿Nitre ñakare israelitare, kräke Ngöbökwe ja moto mikani kuin, yebtä abko juta israelita abko ie Ngöbökwe trö kwitani ya? Ñakare jire, ñobtä ñan angwane ti abko israelita. Ti därebare Abrahamkri amne ti därebare juta Benjamin mräkäkri arato. ² Käne abko, Ngöbö ngämi kä ne dätere, ye känenkri Ngöbökwe juta israelita diandikä juta jen jakwe kwrere abko mikanintbe kwe, aiseite mtare Ngöbökwe ñan trö kwitani juta jen kweye. ¿Ye abko era metre abko kukwe nakaninkä ni Ngöbö kukwei niekä kädian nämame Eliäbtä abko käta bä mike abko gare ñakare munye ya? Bati Eliäs nämame blite Ngöböbe angwane, niebare krörö kwe nitre israelita kitakäre ngite Ngöböye:

³ Ti Dänkien, nitre ma kukwei niekä abko kämikanina jökrä jreikwe.

Erere arato, ñukwä grä jändrän kukwakrä mae ye dikaninte jökrä kwetre.

Mtare ti aibe tä nire kaibe, akwa niaratre tö ti kämikai arato,

1 Reyes 19.10,14

niebare Eliakwe Ngöböye. ⁴ Abtä Ngöbö kwe nitre israelita niebare mda ie:

Nitre israelita kwati ngämi nebe ngukudokwäbti temen ngöbö ngwarbe Baal ngwärekrei,

akwa tä ti mike era janknu abko tikwe dianinkä mili krä kükü jenena jakrä, aiseite ma

ñakare tä kaibe,

1 Reyes 19.18

niebare Ngöbökwe Eliaye. ⁵ Ye kwrere arato mtare, Ngöbökwe nitre israelita dianinkä ruäre jen jakrä ja moto kuinbti, käta tödeke Jesubti. ⁶ Ja moto kuinbti Ngöbökwe nitre israelita dianinkä ruäre jen jakrä, ye abko ñan jändrän kuin nuenbare kwetre abko ütiäre Ngöbökwe dianinkä jakrä, akwa Ngöbö ara jire käkwe ja moto mikani kuin, köböire ni dianinkä kwe jakrä. Akwa nikwe jändrän kuin nuendre abko ütiäre Ngöbökwe ni diandreka jakrä, ye ngwane ñakare Ngöböta ni denkä jakrä ja moto kuinbti.

⁷ ¿Yebtä abko, nikwe dre niedre mda? Nitre israelita rabadre metre Ngöbö ngwärekrei ja di jenbti abko niaratre namani käne kisere, akwa erere ñan namani bare. Akwa nitre israelita dianinkä jakrä Ngöbö kwe abko käta tödeke Jesubti angwane, niaratre abko ngite ñakare mda Ngöböta niere, akwa nitre israelita mda mda abko Ngöbö ara jire käkwe dokwä mikani ribi. ⁸ Ye kwrere kukwe rakadreka abko Ngöbö kwe niebare kira abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ni kwata ruen ñakare, kwrere jire Ngöbö kwe mun töi mikani abko erere mun tä abti kä nüke mtare.

Ngöbö kwe mun okwä mikani, akwa kukwe era metre Kristobtä tuen ñakare munye.

Erere arato, mun olo mikani Ngöbö kwe, akwa ni kukwei kuin Kristobtä ruen ñakare mtare munye,

Deuteronomio 29.4; Isaías 29.10

abko nieta Ngöbö Kukweibtä nitre israelita kwati btä.

⁹ Erere arato, Davikwe niebare krörö niara rüebtä Ngöböye, erere tä nakenkä mtare nitre israelita kwati btä:

Jändrän jökrä kuin mrö kwrere, ye abko rikwitadreta niaratre rüere näre.

Yebtä abko rabadre ritete abtä mikadre ja ngie nuen näre.

¹⁰ Erere arato, kä ñan rabadre tuen ietre, abkokäre okwä raba kä ikote näre amne, ñan rabadre jändrän nuen kä, abkokäre trö raba täne kärekäre näre, *Salmos 69.22-23* abko niebare Davikwe. Ye kwrere tä nakenkä mtare nitre israelita kwati btä.

Ngöbökwe nitre ñakare israelitare dianintari arato

¹¹ Mtare ti bike kukwe mda ngwentari krörö: ¿Nitre israelita nikani janknu temen rabakäre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento ya? Ñakare jire, ñobtä ñan angwane nitre israelita käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte, käkwe trö kwitani ie, ye köböire abko ni mda mda ñakare israelitare abko namani dianintari Ngöbö kwe arato, nitre israelita rabadre mokrere Ngöböbti abkokäre. ¹² Akwa nitre israelita tä kukwe kuin Jesubtä kite temen, köböire tä ja mike ngite au Ngöbö rüere mtare, ye köböire abko ni mda mda ñakare israelitare tä jändrän kuinquin Ngöbö kwe bkäne kabre Jesukristo köböire. Akwa mrä nitre israelita käkwe tödekadre täte jökrä Jesubti angwane, jera metre Ngöbö kwe ni jökrä die mikadre bäri kri mda ñan ñan!

¹³ Akwa mun ñakare israelitare abko ie ti bike niere krörö: Mun ye ie Ngöbö ara jire käkwe ti juani ja kukwei ngwana, aiseite tita sribi ne mike bäri ütiäte jae, ¹⁴ ñobtä ñan angwane tita sribire munbe angwane, ti mräkätre israelita tikwe jatadre mokrere munbe, ye köböire abko ti rükadre ngwenante Ngöböye amne rabadre dianintari arato abkokäre. ¹⁵ Ye abko, Ngöbö kwe nitre israelita tuanimetre angwane, Ngöbö kwe jändrän kuin krübäte nuenbare ni mda mda ñakare israelitare kä jökräbti kräke, käkwe kä biani ietre ja mäkäkäreta jabe Jesu köböire. ¿Ye abko nitre israelita jen Ngöbö kwe käkwe tödekadre Jesubti angwane, Ngöbö kwe

kadreta ngäbti abko Ngöbökwé ñan jändrän bäri kuin krübäte nuendre kräke ya? jänri! Ngöbökwé mikadre nüne kärekäre jabe, ¹⁶ñobtä ñan angwane arina mritata, bti diankata chi jenena Ngöbökrä, ye abko tuen deme amne ütiäte Ngöböye, ye ngwane arina mda tä nebe deme amne ütiäte jökrä arato. Ye kwrere abko nitre israelita mräkä känekäne abko arina chi dianinkä jenena kwrere amne nitre israelita jökrä abko arina mda kwrere abko krörö: Ngöbökwé nitre israelita mräkä känekäne Abraham, Isaac amne Jacob mikani jenena deme jakrä, ye köböire nitre israelita jökrä tä mikani jenena, Ngöbökwé kukwe kuin nuendre kräke abkokäre. Ye kwrere arato, kri ngätri tä mikani kuin deme jenena, ye ngwane kri küde tä neme kuin deme jökrä arato. Ye abko Ngöbökwé nitre israelita känekäne mikani deme jenena jakrä kri ngätri kwrere, ye köböire nitre israelita mda mda ja täritäri tä mikani jenena Ngöbökwé, kukwe kuin nuenkäre kräke arato.

¹⁷Yebtä abko, ti bike kukwe mda bä mike krörö: Nitre israelita abko olibo krie kwrere, akwa olibo krie ye abko küde tikaninkä ruäre. Olibo krie küde tikaninkä ye täte abko olibo krie ngwarbe känsenta küde mikani. Olibo krie ngwarbe känsenta ye abko ma ñakare israelitare ara. Olibo küde era metre tikaninkä abko täte ma mikani, ye mden köböire abko namani neketaninkä olibo ngätri era metre btä amne olibo nire abko ara jire btä ma namani siba, käta ma die mike. Olibo ngätri era metre abko nitre israelita mräkä känekäne Abraham, Isaac amne Jacob ara. ¹⁸Akwa yebtä makwe ñan bika kri olibo küde era metre btä, ñobtä ñan angwane makwe bikadre kri angwane, ñan olibo ngätri tä nire ma köböire akwa, ma abko tä nire olibo ngätri köböire, ye makwe ngwianta töre jae. ¹⁹Akwa mun ruäre ñakare israelitare käkwe niedre mda: Olibo küde era metre tikaninkä abko täte ti mikani, munkwe niedre kore bikakäre kri, ²⁰ye abko tä dbe. Akwa nitre israelita abko olibo küde era metre, käkwe ñan tödekani Jesubti abtä Ngöbökwé tikaninkä amne ma abko käkwe tödekani Jesubti, aibe köböire Ngöbökwé ma mikani olibo küde era metre ye täte. Ne aisete, makwe Ngöbö jürä ngwian jirekäre jabtä angwane, makwe ñan bika kri, ²¹ñobtä ñan angwane nitre israelita abko olibo küde era metre, akwa tödekani ñakare kwetre Jesubti, ye abko Ngöbökwé diani ñakare niaratrebti ta, aisete jma bärira jire käkwe ñan tödekadre janknu Jesubti angwane, Ngöbökwé ñan diandre jire mabti ta!

²²Yebtä abko, makwe nikra kuin ja käne, ñobtä ñan angwane Ngöbö abko moto kuin, akwa motota nebe romon arato. Ye mden kisete, nitre israelita namani ritete nikani temen, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä mikani ñakare era jae kwetre, ye kräke Ngöbö moto namani romon angwane, ja moto mikani kuin kwe makrä. Akwa makwe nünandre ño, ie Ngöbö tö ye kwrere makwe nuna käre angwane, Ngöbö moto rabadi kuin käre makrä, akwa makwe ñan nünandre Ngöbö töi erere, ye ngwane ma tikadikäta olibo kriebtä arato. ²³Mdakäre abko, nitre israelita ñan tä Ngöbö kukwei Jesubtä mike era jae, ye mikadre temen kwetre angwane, tödekadre Jesubti kwetre angwane, Ngöbökwé ketarekätä olibo krie metrebtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö di tarä olibo küde ye ketarekätä olibo kriebtä. ²⁴Mun abko olibo krie ngwarbe känsenta abko küde tikaninkä, bti ketaninkä olibo küde era metre ye täte ye abko nitre israelita olibo küde era metre tikaninkä abko Ngöbökwé ñan mikadreta täte olibo kriebtä ya? jänri! Niaratre abko olibo küde era metre, aisete bäri Ngöbökwé ketarekätä täte.

Nitre israelita rabadi dianintari

²⁵Ja mräkäre, Ngöbökwé kukwe ükaninte kore mun ñakare israelitarebtä amne nitre israelitabtä, ye abko kukwe ükaninte kira tiebe Ngöbökwé ni kräke, akwa mtare Ngöböta mike gare nie, ye abko btä mun ñakare israelitare ñan tädre töi ngitiekä ngwarbe kwäräkwärä abtä bikadre kri nitre israelitabtä, abkokäre tita mike gare munye abko krörö: Mun ñakare israelitare rabadre tödeke täte jökrä Kristobti, abkokäre nitre israelita ruäre dokwä ribi, käkwe trö kwitani Jesukristoye. ²⁶Akwa kukwe ye rabadi bare kore angwane, nitre israelita rabadi dianintari, erere rabadi dianintari jökrä abko rakadikä kore tä gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita blite krörö btä: Ni Diantarikä tä Siönte abko jatadi nitre israelita dentari, ye käkwe Jacob mräkä ngite Ngöbö rüere diandikä jökrä btä.

²⁷Nitre israelita ngite ye diandikä jökrä kore btäre angwane, Ngöbökwé kukwe ükaninte kira nitre israelitabtä ye rabadi bare, *Isaías 59.20-21; 27.9* abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

²⁸Akwa mtare ti mräkäre, nitre israelita kwati tä Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye rüere, abtä tätre ja rüere Ngöböbe. Ye mden köböire abko nitre israelita tä kä bien mun ñakare israelitareye tödekakäre Kristobti mtare. Akwa Ngöbökwé nitre israelita mräkä känekäne Abraham, Isaac amne Jacob ye dianinkä jakrä amne kukwe ükaninte kwe bentre, yebtä abko Ngöbö tä nitre israelita tarere janknu arato, ²⁹ñobtä ñan angwane Ngöböta jändrän bien nie, ye abko ñan tä denkäta nikan. Erere arato, tä ni kärere diantarikäre, yebti ñan

tä ja kukwei kiteta temen, aisetä tä ja kukwei mike täte jökrä, aisetä Ngöböta nitre israelita tarere janknu. ³⁰ Angwane mun ñakare israelitare abko mekera mun nämäne Ngöbö kukwei mike ñakare täte, akwa mtare nitre israelita käta Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike ñakare täte, ye köböire abko täte kä bien munye, mun rabadre ruentari tare Ngöböye, kärke mun diandretari Jesu köböire abkokäre. ³¹ Ye kwrere arato, nitre israelita ñan tä Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike täte mtare, ye köböire abko mun rabadre ruentari tare Ngöböye abkokäre. Ye mdenbtä, mrä nitre israelita rabadi ruentari tare Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöböta mun ñakare israelitare ngwen ruentari tare jae mtare. ³² Ne aisetä, ni jökrä rabadre tödeke Jesubti amne rabadre ruentari tare Ngöböye, kärke dianditari, abkokäre Ngöbökwä ni jökrä israelita ya, ñakare ya tuanimetre ja dokwä mike ribi amne ñan Ngöbö kukwei Jesubtä mikadre täte kwetre abko Ngöbökwä nuenbare kore, akwa ye köböire abko ni israelita ya, ñakare ya akwa Ngöbö rabadre ngwen ruentari tare jae amne rabadre dianintari, abkokäre Ngöbökwä nuenbare kore.

Pablota Ngöbö käikitekä

³³ Yebtä abko, ti tö kukwe niei krörö Ngöböbtä: ¡jo! Ngöbö abra kwe jändrän kuinquin tärä kabre krübäte nikrä, amne Ngöbö abra töbtä kri krübäte, kärke jändrän kuinquin mikanintbe ja töi jentbi ni kräke. Ye aisetä Ngöböta töbiké ño ño, ye ni ñan raba niere jire chí amne Ngöbö töi ji mdenbtä ye ni ñakare jire iti ie rabadre gare. ³⁴ Ne aisetä, çni Dänkien töi ño, ye tä gare ni mda mdaye ya? ¡Ñakare! çAngwane ni mda mda raba Ngöbö töi tike ya? ¡Ñakare! ³⁵ Mdakäre abko, çni tärä iti kärke jändrän biani käne ni Dänkienye abko ütiä biandreta kwe ie ya? ¡Ñakare! ³⁶ Ñobtä ñan angwane jändrän jökrä tä kite Ngöbökri amne jändrän jökrä tä niara köböire amne jändrän jökrä abko jen Ngöbökwä, aisetä ¡Ngöbö aibe raba käikitaninkä käreäre! Abko kore se. Amen.

12

Ni kwitanina btin Ngöbökwä, erere nikwe nünandre

¹ Ngöbökwä ni ngwiani ruentari tare kore jae, kärke jändrän kuin nuenbare bätäkä ngwarbe ni kräke, ye mden kisete ti mräkätre tikwe, jändrän kämikata Ngöbö käikitakäre abko bianta ngöi ie, ye kwrere munkwe ja ngrabare mika ngöi jökrä Ngöbökrä amne munkwe nuna kuin deme Ngöbö aibe kräke amne, dre tuen dbe Ngöböye, ye erere munkwe nuen abko ti tö nibi niei kisere munye. Munkwe nuendre kore angwane, munkwe Ngöbö mikadi ütiäte amne munkwe käikitadikä era metre. ² Erere arato, nitre moto kämekäme tä nüne ño kä ne ngwane, ye kwrere munkwe ñan nuna mda. Akwa mun rabadre kwitanini Kristo kwrere, abkokäre munkwe Ngöbö tuametre ja töi kwite btin. Ye ngwane Ngöbö tö dreye, ye rüka gare munye amne jändrän kuin Ngöbökrä amne jändrän nuäre Ngöbökrä amne jändrän era metre Ngöbö okwäti, Ngöbö tö dreye, ye rüka gare munye.

³ Ni kwitanina Ngöbökwä kärke nünandre krörö abko ti bike niere munye. Ngöbökwä ja moto mikani kuin tikrä, kärke ti mikani Jesu kukwei ngwianka, aisetä ti bike kukwe niere krörö mun itire itireye: Munkwe ñan bika kri ni mda mdabtä, akwa munkwe töbika era metre au jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwä mun itire itire mikani tödeke ja kwrere jabtä, aisetä ye kwrere munkwe nuna. ⁴ Ni abko itibe akwa ni kiakia ngrabare abko kabre, akwa ni kiakia ngrabare ye ñan tä sribi ketetibe nuene, akwa tä sribi bätäkä ngwarbe nuene ni ngrabare die mikakäre. ⁵ Ye kwrere arato, ni itire itire tödekaka Kristobti tä nekete niarakri abko ni kwati, akwa ni abko Kristo ngrabare itibe, aisetä nita nekete gwaire jakri ja die mikakäre kwärikwäri. ⁶ Akwa ni itire itire, ie Ngöbö tö namani ja di biain sribi ño ño nuenkäre, ye erere biani kwe nie. Ye aisetä, Ngöbökwä ja di biani ni itire ja kukwei niekäre ni mda mdaye angwane, ni ye käta tödeke ño Ngöböbtä, ye kwrere Ngöbö kukwei niedre. ⁷ Erere arato, Ngöbökwä ja di biani ni mdaye sribikäre ni mda mda die mikakrä angwane, sribidre kuin kräke kwe. Amne Ngöbökwä ja di biani ni mdaye ja kukwei dirikäre, ye kwrere diri janknu kwe ni mda mdaye. ⁸ Erere arato, Ngöbökwä ja di biani ni mdaye ni mda mda kitakäre nüne bäri Ngöbökrä, ye kwrere kita nüne bäri Ngöbökrä kwe. Erere arato, Ngöbökwä ja di biani ni mdaye jändrän biankäre ngwarbe ni mda mdaye angwane, jändrän bian ja moto kuinbti kwe. Erere arato, Ngöbökwä ja di biani ni mdaye rabakäre ji dokwäte nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite angwane, sribi ye nuen kuin täte jökrä kwe. Erere arato, Ngöbökwä ja di biani ni mdaye ni bobre bobre amne ni ja tare nikaka nikaka die mike angwane, kä rabadre nuäre btä sribi ye nuenkäre.

Nikwe ni mda mda taredre

⁹ Kukwe mda ti bike niere munye abko krörö: Munkwe ja tare era metre kwärikwäri. Erere arato, munkwe bätä ngwiande kri krübäte kukwe kämekäme yebtä amne munkwe kukwe kuinquin ye ketadrete dime ja kisete. ¹⁰ Ni ja etbare käta ja tarere, ye kwrere munkwe ja taredre kwärikwäri amne, munkwe ñan ja mikadre ngwarbe jae kwärikwäri,

akwa munkwe ja mikadre bāri ūtiāte jae kwārikwāri. Yebtā munkwe ja kitadre bāri.
¹¹ Mdakāre abko, sribi jōkrā jiebti mun rankwadre kisere, akwa munkwe űan kā ngwiandre krene jabtā amne munkwe sribidre ja di ngōi jōkrā ni Dānkienkrā.

¹² Erere arato, Ngōbōkwe jāndrān kuin nuendi munkrā, ye abko munkwe kāi ngwiandre nuāre jabtā, akwa mun raba ja tare nike angwane, munkwe nūnandrekā dite jabtā amne ja tare nika yebtā munkwe űan ngra ngradre akwa, munkwe blitadre janknu Ngōbōbe.

¹³ Nitre tōdekaka Jesubti kāta jāndrān mdei nike, ye abko munkwe die mikadre. Erere arato, nitre basaka kadre ngābti kuin, ye jiebti mun rankwadre kisere.

¹⁴ Mdakāre abko, nire nire tā nāin kisere mun jiebti mun mikakāre ja tare nike tōdekabtā Jesubti, ye krāke munkwe ja di krāā Ngōbōye amne munkwe űan ngūrūn mika btā ja dokwāre. ¹⁵ Erere arato, nire nire btā kāta nuāre, ye ben munkwe kā ngwiandre nuāre gwaire jabtā amne, nire nire tā ulire amne tā ja mūaire abko ben munkwe ja mūaidre gwaire siba.

¹⁶ Erere arato, munkwe nūnandre jāme jabe kwārikwāri amne munkwe űan bikadre krikri, akwa munkwe ja getadre jāme ni bobre bobre ben amne ja űan rabadre ruen bāri tōbtā ni mda mdabtā munye.

¹⁷ Mdakāre abko, ni mda mdakwe kukwe nuen kāme mun rūere, akwa munkwe űan kukwe nuenta kāme btā ja dokwāre, akwa dre dre tuen kuin ni jōkrāye, ye jiebti mun rankwa. ¹⁸ Erere arato, munkwe ja die mikadre kāre nūnakāre jāme ni jōkrābe.

¹⁹ Ti mrākātre tare tikwe, ni mdakwe kukwe nuen kāme mun rūere angwane, munkwe űan ja ngie mika au, akwa munkwe mun rūe ye tuametre Ngōbō kisete, űobtā űan angwane Ngōbō Kukwei kāta niere krōrō:

Ni mikadre ja ngie nuen, ye abko tā ti kisete.

Ne aisete ni kukwe nuenkā kāmekāme mun rūere, ye dokwāre tikwe mikadi ja ngie nuen,

Deuteronomio 32.35

niebare ni Dānkienkwe. ²⁰ Ne aisete, nikwe Ngōbō Kukwei mikadre tāte krōrō:

Ma rūe, ie mrō raba angwane, makwe buka.

Erere arato, tomna raba ie angwane, makwe tomna bian ie.

Yebtā abko rabadre ja gaire amne ngwāre kwata rabadre tain būrere jōkrā ie ja gaibtā, abkōkāre makwe nuen kore. *Proverbios 25.21-22*

abko tā tikani Ngōbō Kukweibtā. ²¹ Ye abko, makwe űan ja ganaimna kukwe kāmeye, akwa makwe kukwe kuin nuen ma rūekrā, kōbōire makwe kukwe kāme ganaindi.

13

Nitre gobranka kukwei mikadre tāte

¹ Mdakāre abko, ni jōkrā tā nebe gobrane ye abko Ngōbō ara jire tā mike. Ni űakare jire iti abko tā ja mike gobrane ja tōi jenbti, aisete nikwe nitre gobranka mikadre tāte. ² Ye aisete nire nire tā nebe nitre gobranka rūere, ye abko Ngōbō kukwei ara jire rūere nita rūere, aisete nire nire tā rūere nitre gobranka rūere ye abko kākwe ja ngie nuadi. ³ Ye abko, ni tōi kuin era metre abko krāke űan nitre gobranka tā mikani jūrā ngwiandre, akwa nitre kukwe kāmekāme nuenkā abko krāke gobranta mikani jūrā ngwiandre ie. *¿Ye aisete gobran űan jūrā rabadre mabtā, ie ma tō ya? Gobran jūrā űan rabadre mabtā, ie ma tō ne ngwane nūna kuin era metre amne makwe űan ja mika ngite angwane, nitre gobranka kākwe ma mikadi ūtiāte, ⁴ űobtā űan angwane nitre gobranka tātre sribire Ngōbōkrā jāndrān kuin nuenkāre makrā. Akwa makwe nūnandre kāme abtā makwe ja mikadre ngite gobran rūere, ye ngwane abko gobran jūrā rabadre mabtā, űobtā űan angwane űan ngwarbe nitre gobranka ye tā ni mike ja ngie nuen. Nitre gobranka ye abko tā sribire Ngōbōkrā, kukwe kāmekāme nuenkā mikakāre ja ngie nuen Ngōbō tāte. ⁵ Ye mden kisete, ni jōkrā kākwe nitre gobranka mikadre tāte. Ye abko űan ni mikadre ja ngie nuen kwe abtā mikadre tāte, akwa ja űan rabadre ruen ngite nie Ngōbō ngwāreki, abkōkāre nikwe mikadre tāte.*

⁶ Nitre gobranka ye tā sribire Ngōbōkrā amne tā sribi ye nuene kōbō kwatirekwatire, aisete mun jōkrā tā ja ūtiā bien ietre. ⁷ Ye mdenbtā abko, gobran itire itire, ie dre biandre ja ūtiāre, ye erere bian ie munkwe, aisete nireye rūrūmon ūtiā biandre űo űo, ye ie ja ūtiā biandre metre. Erere arato, nire nire jūrā ngwiandre, ye erere munkwe jūrā ngwian amne, nire nire mikadre ūtiāte jae, erere munkwe mika ūtiāte jae.

Ja taredre kwārikwāri

⁸ Munkwe űan ja ūtiā ya o rūrūmon ūtiā mika jire chi jabti, akwa kāre rūrūmon ūtiā tādre ketetibe mun itire itire bti abko munkwe ja taredre kwārikwāri, űobtā űan angwane nire nire kāta ni mda mda tarere ye abko kāta Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye mike tāte jōkrā. ⁹ Ye abko Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye kāta niere krōrō: Ma gure ne ngwane, makwe űan ja mika gure bati bati ni mdabe, makwe űan ni kāmika, makwe űan go, makwe űan jāndrān

ni jenenankwe ribe jae. Ye abko, kukwe ketetibe mda munkwe mikadre täte ne ngwane, kukwe jökrä biani nuendre nie Ngöbökwé ye rabadre bare munye. Kukwe keteti mda ye abko krörö:

Mata ja tarere au,

ye kwrere makwe ni mda mda tare arato,

Levítico 19.18

¹⁰ ñöbtä ñan angwane nire nire käta ni mda tarere ye abko ñan tä kukwe nuene käme rüere. Ne aisete nita ja tarere kwärikwäri, ne ngwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye tä nebe bare täte jökrä nie.

¹¹ Munkwe ni mda mda taredre kore, ñöbtä ñan angwane ni Dänkien Jesukristo jatadita ni diantarikäre abko köböi nükerä. Munkwe ñan nüna ni kibiaka kwrere, ñöbtä ñan angwane Jesukristo jatadita abko köböi nükerate bäri ja ken, munkwe tödekani Jesubti krire ye kräke. ¹² Kä ne ngwane abko kä iko kwrere amne ni jökrä käta kukwe nuene kämekäme, akwa kä iko ye kitera niken ta amne Jesu kebera nuketa, ye abko kä ngwen kwrere kitera nüke. Ye mdenbtä abko, ari kukwe kämekäme kite temen amne ari ja töi mike kwatibe kukwe kuin nuene. Ye kwrere ni rabadi juto biare ni Dänkien kaen ngäbti, ni rükä tä ja mike juto niara rüe kraire jabti ye kwrere. ¹³ Ne aisete, jändrän nuenta era metre kä ngwenbti, ye kwrere nikwe nünandre era metre. Akwa ni ñan rikadre kä ngwen nuäre ngwarbe jabtä kwärikwäri amne, ni ñan rika dröbare. Erere arato, nikwe ñan ja mikadre gure bati bati amne nikwe ñan ja näkwitadre ngwarbe kukwe kämekäme btä; nikwe ñan rüdre ngwarbe jabe kwärikwäri amne ni mda rabadre jändrän bkäne, yebtä nikwe ñan mokredre jire ben. ¹⁴ Munkwe ñan nüna kore amne ñan kukwe kämekäme mdei ngwian jae munkwe amne, munkwe töbika ñakare btä, akwa ni Dänkien Jesukristo käkwe nünabare ño kä nebtä amne blitabare ño kä nebtä kwe, ye kwrere munkwe nüna amne munkwe blita ni mda mdabe.

14

Ja kadre ngäbti kwärikwäri

¹ Mdakäre abko, kukwe diribare Jesukwe mröbtä, yebtä töbikata jene jene. Akwa kukwe ye mikakäre era abko ni mräkä di braibe käta ngri kwete ñakare, ni ye abko munkwe ka ngäbti kuin amne tä töbike ño, yebtä munkwe ñan kita ngite, ² ñöbtä ñan angwane jändrän jökrä abko dbe kwetadre niebare ni Dänkien Jesukwe abko ni ruäre tä nütüre, akwa ni ruäre abko di ñakare kukwe ye mikakäre era abko käta ka bätäkä ngwarbe aibe kwete. ³ Ye abko ni ruäre käta jändrän jökrä kwete ye ñan käkwe ni mda mda ngri kwete ñakare ye mika ngwarbe jae. Erere arato, ni ruäre ñan tä jändrän jökrä kwete ye käkwe ñan ñäkä jire ni jändrän jökrä kwetaka yebtä, ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé ni nibu ye kani ngäbti, aisete ni ye käkwe ja kadre ngäbti kuin arato. ⁴ Ni ruäre käta jändrän jökrä kwete abko sribikä ni Dänkien Jesukwe, çakwa ñöbtä mata blite bkänkä kwrere amarebti ni sribikä bkänkä kräke abko rüere mata ñäke ye? Sribikä bkänkä kräke ye abko tä nüne kuin ya, ñakare ya akwa ye tä gare bkänkäye, aisete ni ye käkwe nünandi kuin bkänkä okwäbti, ñöbtä ñan angwane ni Dänkien Jesu di kri abko käkwe mikadi kuin.

⁵ Mdakäre abko, nitre israelita käta köbö jadükäkrä mike bäri ütiäte köbö mda mdakrä, ye kwrere jire ni ruäre mun ngätäite tä köbö ruäre mike bäri ütiäte köbö mda mda kräke, akwa ni mda abko ie köbö kwatirekwatire tä nebe tuen ja kwrere jökrä. Ne aisete ni itire itire käta töbike ño ye abko dbe raba ruen ie, ne ngwane mika era kwe. ⁶ Ni ruäre abko tö köbö ruäre mikai jenena ütiäte jae, ye abko tä mike ütiäte jae ni Dänkien mikakäre ütiäte jae. Erere arato, ni ruäre käta kuin niere Ngöböye, bti tä jändrän jökrä kwete, ye abko tä ja üke bäin ngri yeye, akwa tä nuene Ngöbökrä, käta kuin niere Ngöböye amne tä mike ütiäte jae arato. ⁷ Ne aisete ni tödekaka Jesubti ñakare jire iti käta nüne au jakrä. Erere arato ni tödekaka Jesubti ñakare jire iti abko tä krüte au jakrä, ⁸ ñöbtä ñan angwane nita nüne ye abko nita nüne ni Dänkien kräke. Erere arato, ni krütadre angwane, ni krütadre ni Dänkien kräke, niara mikakäre ütiäte jae, aisete nita nire ya, ni krütadre ya, akwa ni Dänkienta ni bkäne. ⁹ Ni Dänkien rabadre ni bkäne, abkokäre niara krütani, bti nukaninta nire rabakäre ni krütani amne ni nire Dänkiene.

¹⁰ çKore ne ngwane, se ñöbtä ma mden kräke ngri ñakare dbe kwetadre käta ñäke ma mräkä jändrän jökrä kwetaka rüere? Erere arato, çse ñöbtä ma jändrän jökrä kwetaka käta ñäke ma mräkäbtä mikakäre ngwarbe töbikäbtä hä jene kore? Mrä ni rabadi jökrä Ngöbö ngwäreki angwane, kukwe ükadite kwe nibe, aisete çse ñöbtä mata ñäke ma mräkä rüere kitakäre ngise ye! ¹¹ Kukwe kore ye mdenbtä Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Tita nüne, aisete ti ne ngwäreki ni jökrä rabadi ngukudokwäbti temen ti mikakäre ütiäte jae amne, ti Ngöbö aibe käikitadikä kwetere, niebare ni Dänkienkwe, *Isaias 45.23*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹²Ye mden kisete, ni itire itire käkwe dre dre nuendi, ye abko nikwe niedi au jökrä jakrä ni Dänkienye.

¹³Ye mden kisete, munkwe ñan ñäkädre jire jabtä kwärikwäri, akwa nikwe töbikadre kuin ja käne, käkwe ñan kukwe mikadre ni mräkä tödekaka Jesubti ye jiete abtä ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere. ¹⁴Akwa ni Dänkien Jesu nämane nüne kä nebtä angwane, kukwe diribare kwe abko kukwe era metre gare kuin tie abko krörö: Jändrän jökrä kwetadre abko ñakare jire käme Ngöbö ngwäreki, aisete munta jändrän jökrä kwete abko tä töbike era metre tuen tie, akwa ni ruäre abko ie jändrän ruäre ñan tuen dbe kwetadre, ye abko ñakare dbe niaräkrä. ¹⁵Akwa mtare mun abko tä mrö ño ño kwete, ye ñan tuen dbe mun mräkäye, akwa munta kwete janknu okwäbti, abtä jata nebe ruen ngite ie, ye ngwane munta mun mräkä tarere ñakare. Ne aisete munta mrö ño ño kwete, ye köböite munkwe ñan mun mräkätre, kräke Kristo krütani, ye mikata ja mike ngite Ngöbö rüere. ¹⁶Ne aisete, munkwe ñan kä bian jire chi ñäkäkäre blo mrö kuin kwetadre ye rüere, ¹⁷ñöbtä ñan angwane Ngöböta gobrane nibti amne Ngöbökrä abko jändrän kwetadre amne ñadre abko ñakare ütiäte. Akwa ni jökrä bti Ngöböta gobrane abko tä nüne era metre jabe kwärikwäri amne tä nüne jame jabe kwärikwäri amne kä tädre bäri nuäre nibtä Ngöbö Üai Deme köböire, ye abko ütiäte Ngöbökrä, ¹⁸ñöbtä ñan angwane nire nire tä nüne kore sribikäre Kristokrä ye käta kä mike nuäre Ngöböbtä amne tä nebe tuen dbe ni mda mda okwäte arato.

¹⁹Ye aisete, jändrän jökrä käta ni die mike nüne jame jabe kwärikwäri amne tä ni die mike gwaire jökrä, ye abko ari känentari bäri ja käne. ²⁰Angwane makwe ñan sribi Ngöbökwete tä mun jökrä ngätäite juan ngwarbe mrö aibehtä. Akwa kukwe era metre abko nere: mrö jökrä abko kuin deme amne dbe kwetadre Ngöbökwete niebare. Akwa mrö ñan tuen dbe kwetadre ni mräkäye abko nikwe kwetadre okwäbti abtä ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere, ye abra käme. ²¹Ne aisete nikwe ngri kwetadre amne nikwe uba döi ñadre, köböite ni mräkä käkwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere ne ngwane, nikwe ñan ngri kwetadre amne nikwe ñan uba döi kwaka ñadre, ye abko rabadre bäri kuin. Erere arato, jändrän mden mden nikwe nuendre käkwe ni mräkä mikadre ja mike ngite Ngöbö kwete, ye abko nikwe ñan nuendre jire chi mda.

²²Ne aisete dre tuen kuin mae, yehtä abko makwe töbika kaibe jakrä Ngöbö ngwäreki amne ñan kwetamna amne ñan ñamna ni mda mdaye. Ye mdenbtä abko nieta krörö: “Nire nire tä tikaninte, käta kukwe mden mike era, erere tä nuene amne jata nebe ruen ngite ñakare Ngöbö ngwäreki, ni ye abko btä käta nebe nuäre.” ²³Akwa jändrän ño ño kwetadre amne ñadre ye ñan tä nebe tuen dbe ie, akwa bti ta tä kwete, ye ngwane tä ja mike ngite Ngöbö ngwäreki, ñöbtä ñan angwane jändrän kwetadre abko ñan tä nebe nuke gare metre ie akwa tä nuene, ye ngwane tä ja mike ngite, aisete jändrän jökrä nuendre, ye abko era metre ya, ñakare ya, akwa nita nuene, ye ngwane nita ja mike ngite.

15

¹Akwa ni jändrän jökrä kwetaka abko di tarä kukwe diribare Jesukwe mröbtä mikakäre era täte jökrä, angwane ni mräkä di braibe käta ngri kwete ñakare, ye abko nikwe kadre ngäbti amne nikwe ñan töbikadre jändrän kuin känäkäre kaibe au jakrä ja mikakäre nuäre. ²Ni jökrä käkwe jändrän kuin nuendre ni mräkä tödekaka Jesubti mda mda kräke, niara moto mikakäre nuäre amne ja die mikakäre kwärikwäri, ³ñöbtä ñan angwane Kristo ara jire käkwe ñan jändrän kuin känäbare kaibe au jakrä ja mikakäre nuäre, akwa Ngöbö Kukwei namani tikani niarabtä, ye erere namani bare krörö ie:

Ñäkä nämane bätäkä ngwarbe ma rüere Ngöbö, ye abko nikani jökrä ti kötära, *Salmos 69.9* abko tä tikani Kristobtä. ⁴Kukwe jökrä tikani kore Ngöbö Kukweibtä, ye abko tikani ni töi tikakrä amne kukwe tikani kira, ye abko btä nikwe nüandrekä dite käre amne tä kä mike nuäre nibtä, ye köböire ni rabadre tödeke kärekäre Ngöböbti, abkokäre namani tikani kira kore. ⁵Angwane Ngöbö ni mikaka nünenkä dite käre amne kä mikaka jame ni motobtä käkwe mun die mika ja töi mike ja näre jökrä, Kristo Jesu tö ie ye kwrere, ⁶mun töi rabadre kwatibe jökrä, käkwe Ngöbö ni Dänkien Jesukristo Rün kwe ye käikitadrekä gwaire jökrä abkokäre.

⁷Kristokwe mun itire itire kani ngäbti kuin, ye kwrere munkwe ja ka ngäbti kuin kwärikwäri Ngöbö rabadre käikitankä abkokäre. ⁸Mdakäre abko, ti tö kukwe krörö nieita munye: Ngöbökwete kukwe ükaninte nire israelita mräkä känkäne ben, ye mikakäre bare täte Kristo nükanini ni klaborere kwrere nire israelitakrä, ye köböire abko Ngöbö tä ja kukwei mike täte abko bä mikani kore kwe. ⁹Erere arato, nire ñakare israelitare namani ruentari tare Ngöböye, aisete Ngöbö käikitadrekä kwete, abkokäre Kristo nükanini Ngöbö Kukwei mike bare. Kukwe yehtä Ngöbö Kukweita tikani krörö:

Tikwe ma käikitadikä nitre ñakare israelitare ngätäite amne tikwe ka niedi ma mikakäre ütiäte.
2 Samuel 22.50; Salmos 18.49

¹⁰ Angwane tärä mda kánti abko nieta krörö:

Mun ñakare israelitare ye kákwe kä ngwian bäri nuäre jabtä juta Ngöbökwé ye ben gwaire.
Deuteronomio 32.43

¹¹ Amne tärä mdara jire Ngöbö Kukweibtä abko nieta krörö:

Mun ñakare israelitare juta kwatirekwatire te ye kákwe ni Dänkien Ngöbö käikitaka gwaire jökrä.
Salmos 117.1

¹² Erere arato, Isaías kákwe kukwe tikani krörö Jesukristobtä:

Isai bkün jatadi iti, ye abko rabadi gobrane nitre ñakare israelitarebti angwane tödekadi kwetre bti,
Isaias 11.10

abko tikani kore Isaíakwe.

¹³ Angwane Ngöbö tödekakrä nikwe ye kákwe kä mika bäri nuäre munbtä amne mun mika nüne jáme kwe, munta tödeke bti ye ngwane. Erere arato, Ngöbökwé jändrän kuin nuendre mda munkrä, yebtä munkwe ja tói mika ngbiare bätäre Ngöbö Üai Deme di kri ye köböire.

Sribi Pablokwe nitre ñakare israelitare ngätäite

¹⁴ Ti mräkätre tikwe, mun moto nena kuin krübäte ni mda mdakrä amne, kukwe bätäkä ngwarbe nena gare kabre munye amne mäträre metre jabtä kwärikwäri ye garera kuin munye abko nena gare tie. ¹⁵ Akwa tita tärä tike, nebtä abko kukwe ruäre ñan käi rikwitadrekä munbti, abkokäre tita tärä ne tike era metre gwärerere munye. Tita tärä tike kore, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä, kákwe ti mikani sribire kore.

¹⁶ Ye aisete, mtare tita sribire Kristo Jesukrä nitre ñakare israelitare ngätäite. Erere arato, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kätä jändrän kämike, bti tä mike gare Ngöböye, ye kwere tita sribire nitre ñakare israelitarebe, kätä niken Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ngwena ietre, abti niaratre tä Ngöbö kukwei kuin ye kaen ngäbti angwane, tita niaratre mike gare Ngöböye amne tä nebe dbe Ngöbö ngwärekre amne Ngöbö Üai Deme kätä mike deme jenena Ngöbökrä.

¹⁷ Tita sribi nuene kore Ngöbökrä, yebtä abko ja rabadre ruen ütiäte kri tie Kristo Jesu köböire ruen tie. ¹⁸ Akwa ti abko ie ja nuke töre ñakare blite kukwe mda mda bä jene btä angwane, Kristo ara jire kákwe dre dre nuenbare ti köböire amne ñokwe ti mikani nitre ñakare israelitare ngwena tödeke Jesubti, ye aibebtä ti tö blitai, aisete namani bare ja kukweibti tie amne nämane bä mikani arato. ¹⁹ Ne aisete tikwe Ngöbö kukwei kuin Kristobtä diribare, ye abko sribi kri ñan tuabare, bti nämane mikani era metre Ngöbö Üai Deme diebti. Ngöbö kukwei kuin Kristobtä, ye abko tikwe mikani gare kuin täte jökrä niken juta Jerusalénte amne juta mda mdate nebe kä Ilíriate. ²⁰ Ngöbö kukwei kuin Jesubtä kädrie ngämi, käi kánti käre ti töta nebe rikai Ngöbö kukwei ngwena, ñobtä ñan angwane ni mdakwe sribi kómikanintbe, ye kánti ti ñan tö sribire ni mda jiebti. ²¹ Ne aisete Ngöbö Kukwei tikani kira rabadre bare, abkokäre tita sribire jirekåbe kore. Ngöbö Kukwei ye abko tä niere krörö:

Ni mda mda ñakare israelitare abko ie kukwe nie ñakare niarabtä abko ie rükadi gare.

Angwane ni mda mda ñakare israelitare abko olote blita ñakare niarabtä abko ie niara rükadi gare,
Isaias 52.15

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ²² Ye mden kisete, nitre ñakare israelitare, ben ti nämane sribire kore kä mda mda kánti, abtä ti ngämi nebata basare munye. Tikwe ja köböi kitani bäre bäre niken mun kánti yete, akwa kukwe namani ti jiete.

Pablo tö näin basare juta Romate

²³ Akwa mtare tita sribire, ye kánti tikwe sribibarera ünän jökrä angwane, ti tö namani rikai basare munye yete, ye abko käi nikanina kabre ta, ²⁴ aisete ti näin España, ye ngwane ti tö rikai nebe basare jire mun kánti yete. Ti rabadi bä jötrö mun kánti Roma yete akwa, kä rabadi nuäre tibtä mun tuare. Yehti munkwe ti die mikadre abko bti ti näin, ruen tie.

²⁵ Akwa gwängwarbe abko ja mräkätre nete kákwe jändrän biani ja mräkätre tödekaka Jesubti Jerusalénbo kråke abko ti bike niken bien ietre, aisete ti bike nikenta kåne Jerusalén,

²⁶ ñobtä ñan angwane ja tói jenbti ja mräkätre Macedoniabo, Acayabo kákwe ngwian úkaninkrö juandre ni bobre bobre ja mräkätre tödekaka Jesubti Jerusalénbo ngätäite kråke.

²⁷ Niaratrekwe ngwian úkaninkrö ja tói jenbti ja mräkätre Jerusalénbo kråke, akwa era metre niaratre rabadre jändrän ye nuene nierare, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare, ben nitre israelita kákwe jändrän jökrä kuin Ngöbökwé nikrä dråbare jabti niaratre die mikakäre, ye kwere arato nitre ñakare israelitare kákwe nitre israelita tödekaka Jesubti die mikadre arato jändrän jakwebti ruen tie. ²⁸ Ne aisete ti näin Jerusalén, kákwe ngwian biandi ünän jökrä ja mräkätreye, yehti ti näin España mda angwane, ti näin basare jire mun kánti

yete. ²⁹ Akwa ti rabadi yete angwane, jändrän kuin Kristokwe, yebti nikwe ja die mikadi kwärikwäri ye abko gare kuin tie.

³⁰ Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo köböire amne Ngöbö Üai ni mikaka ja tarere kwärikwäri, ye köböire munkwe ja geta gwaire tibe sribi tare krübäte tikrä nebtä amne munkwe blita tikrä Ngöböbe. ³¹ Angwane nitre israelitare kätä tödeke ñakare Jesubti tä nüne Judea, ne ngäniene Ngöbökwé ti ngibiadre abko munkwe ribe ie tikrä. Erere arato, ti nän ngwian ngwena ja mräkätre Jerusalénbo kräke, ye abko niaratrekwe kadre ngäbti kuin abko munkwe ribe Ngöböye arato. ³² Yebti Ngöbö tö ne ngwane, kä rabadi nuäre kri tibtä rikare ja tuen munbe amne tikwe jadükadre basare kwärä munye yete. ³³ Ngöbö kä jäme bianka nie, ye raba mun jökrä ben. Abko kore se. Amen.

16

Pablota köbö kuin juen mrä

¹ Mrä abko, ti mräkä merire Febe bike niken mun kanti. Niara abko nitre tödekaka Jesubti die mikaka abko tä nüne juta Cencreate. Ye mden bike niken mun kanti. ² Ne aisete ni Dänkien köböire ni tödekaka Jesubti tä ja kaen ngäbti, ye kwrere munkwe niara ka ngäbti angwane, kukwe mda mda kwe, btä munkwe die mika, ñöbtä ñan angwane niarata ni kwati die mike amne ti ara jire die mikata krübäte kwe abti kä nüke mtare arato, aisete munkwe die mika.

³ Amne Priscila btä brare kwe Aquila abko sribi muko tikwe Kristo Jesukrä, ye kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre. ⁴ Niaratre nibu ye abko bäsi krütani ti diantarikäre. Yebtä abko ñan ti aibe tä kuin niere ietre, akwa ni mräkä jökrä ñakare israelitare kätä tödeke Kristo Jesubti kä ketareketare temen kätä kuin niere Ngöböye btätre siba. ⁵ Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti tä ja ükekrö Priscila amne Aquila gwiriete, ye kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre.

Erere arato, ti kukwe muko tare kri tikwe Epeneto, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ie. Niara ye abko käkwe tödekani bäri käne Kristobti provincia Asiate. ⁶ Amne Maria käkwe sribibare kri munkrä, ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ⁷ Erere arato, ti mräkätre israelita Andrónico amne Junias nämane ngite gwaire tibe kä teri amne, niaratre ütiäte kri nitre Jesu kukwei ngwianka ngätäite amne niaratre käkwe tödekani bäri käne Kristobti ti ngwä. Niaratre ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ietre. ⁸ Amne Amplias ti kukwe muko tare tikwe ni Dänkien köböire, ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ⁹ Erere arato, Urbano sribi muko munkwe Kristokrä, ye kräke tita köbö kuin juen, amne Estaquis tare tikwe, ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. ¹⁰ Mdakäre abko, Apeles kätä tödeke kwatibe Kristobti, ye abko bä mikani kwe ja tare nikabtä, niara ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. Erere arato tita köbö kuin juen Aristóbulo mräkärä, munkwe nie ietre. ¹¹ Amne ti mräkä israelita nünanka ti käite Herodiön, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ie. Erere arato, Narciso mräkä kätä ni Dänkien mike era, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. ¹² Mdakäre abko, Trifena amne Trifosa kätä sribire ni Dänkien kräke, niaratre ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Erere arato, Pérsida tare nikwe ye kätä sribire kri ni Dänkien kräke, niara ye kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ¹³ Amne Rufo tä Ngöbö kukwei mike era abtä ütiäte kri Ngöbö ngwäreki abko kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ie. Erere arato, Rufo meye namani ti meye kwrere tikrä abko kräke tita köbö kuin juen arato, munkwe nie ie. ¹⁴ Mdakäre abko, tita köbö kuin juen Asincrito kräke amne Flegonite kräke, erere arato tita köbö kuin juen Hermas kräke, Patrobas kräke amne Hermes kräke amne ja mräkätre mda mda tödekaka Jesubti tä ja gete bentre, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. ¹⁵ Erere arato, tita köbö kuin juen Filólogo kräke, Julia kräke amne Nereo kräke, erere arato Nereo ngwai merire, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Amne Olimpas kräke tita köbö kuin juen amne ja mräkätre tödekaka Jesubti tä bentre yete, ye kräke tita köbö kuin juen jökrä, ye abko munkwe nie kore ietre.

¹⁶ Akwa mun abko käkwe ja demain era metre kwärikwäri Ngöbö käfti abko tita niere munye. Ja mräkätre jökrä tä gätäre Kristo käfti nere temen tä köbö kuin juen mun jökrä kräke.

¹⁷ Ti mräkätre, mräkäre abko kukwe mda ti tö niei munye abko krörö: Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diribare munye abko munkwe kani ngäbti, kukwe ye rüere ni mda mda jatai dirire bä jene mun mikakäre rüre jabe kwärikwäri amne mun mikakäre Kristo gibiekätä. Ni ye kwrere ngäniene munkwe nikra kuin ja käne amne munkwe ñan ja geta jire chi bentre, ¹⁸ ñöbtä ñan angwane niaratre ñan tä sribire ni Dänkien Kristokrä akwa, tä sribire au jakrä, kätä ñäke nuäre nuäre dirikäre, ye kätä nitre mokrere ñakare jabti ngökö, aisete munkwe mokre jabti. ¹⁹ Amne mun jökrä kätä dirikätre munye mike täte, ye abko bäri käi nuäre tibtä,

akwa yebtä munkwe ñan dirikätre blo mikadre täte arato, akwa mun rabadre töbtä jändrän kuinkuin nuenkäre, ie ti tö, akwa kukwe kämekäme ñan rükadre gare munye, abkokäre munkwe ñan ja kitadre btä, ie ti tö. ²⁰ Ye abko munkwe nuendre kuin kore, ye ngwane Ngöbö kä jäme bianka nie, ye kākwe Satana mikadi tükarekä jötrö ngwarbe ja ngoto täni munye. Erere arato, ni Dänkien Jesu kākwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke.

²¹ Mdakäre abko, sribi muko tikwe Timoteo käta köbö kuin juen mun kräke. Erere arato, Lucio, Jasón amne Sosípater ti mräkäre israelita käta köbö kuin juen mun jökrä kräke. ²² Amne ti kä Tercio, ti ne abko Pablokwe mikani tarä ne tikaka jakrä juandre munye, ti ne käta köbö kuin juen mun kräke ni Dänkien käfti arato. ²³ Amne Gayo käta kä bien nitre tödekaka Jesubtiye ja gwiriete, ye erere tita mtare Gayo gwiriete nete, Gayo ye käta köbö kuin juen mun kräke. Erere arato, Erasto ngwian ngibiabtikä juta Corinto nete käta köbö kuin juen mun jökrä kräke amne, ni mräkä Cuarto käta köbö kuin juen mun jökrä kräke arato.

²⁴ [Amne ni Dänkien Jesukristo kākwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Amen.]*

²⁵ Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä tita näin mike gare, ye köböire Ngöbökwé mun mika nünenkä dite abko ie ti tö, aisete ari Ngöbö käikitekä, ñobtä ñan angwane kukwe ye nämäne kaibe tiebe Ngöbökwé, akwa niara tö namani mikai gare nie. Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri kukwe ye mikanintbe kwe, bti ükani kaibe tiebe kwe, ²⁶ akwa nitre Ngöbö kukwei niekä kākwe tarä tikani abko köböire Ngöbö nena mike gare nie, ye abko Ngöbö nünanka käreäre kākwe mikanintbe kore, erere namani bare. Ne aisete mtare nitre ñakare israelitare kä jökräbti temen, ie Ngöbökwé kukwe tiebe ye mikani gare kuin amne niaratre kākwe Ngöbö kukwei mikadre era, kākwe tödekadre Jesubti amne mikadre täte kwetre, abkokäre mikani gare ietre. ²⁷ Ne aisete, Ngöbö itibe töbtä ye aibe raba mikani ütiäte kri käreäre Jesukristo köböire. Abko kore se. Amen. Ne ngörä.

* **16:24** Kukweta tikani corcheta ngätäite ñan tä tikani manuscrito bäri kuinkuinbtä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Nitre Corintobokrä 1 Corintios

Pablo nämane sribire juta Efesote angwane, niarakwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Corintote ye kräke. Pablo näire juta Corinto ye abko juta bäri ütiäte kākä Grecia ye kánti. Ni mili 650 nämane nüne yete amne nitre ye ngätäite abko ni mili 400 abko ni klabore ni mdakwe. Pablo ara kākwe kukwe kuin Jesubtä diribare käne juto Corinto yete abko tä tikani Hechos 18.1-21 yebtä.

Pablokwe tärä ne tikani, ñobtä ñan angwane ni iti kädian nämane Cloé abko mräkä nükani basare Pabloye juta Efesote angwane, nitre tödekaka Jesubti nämane ja kwete krübäte Corinto yete amne ni kwati nämane kukwe nuene diän diän abko niebare kwe Pabloye. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti Corinto yete kākwe tärä juani Pabloye angwane, kukwe ngwianintari kwete ie, ye abko Pablo tö namani kukwe ye kain ngäbti, aisetä tärä ne tikani kwe nitre tödekaka Jesubti nünanka Corinto töi diankäre amne die mikakäre.

Kukwe kwati abko, juta Corinto yete ni kwati nämane ngöbö ngwarbe mike ütiäte jae. Nitre tödekaka Jesubti ngämi tödeke Jesubti, känenkri niaratre nämane ngöbö ngwarbe keta kabre muke ütiäte jae, kä nämane jändrän kämikani ngöbö ngwarbeye abko ngrie kwete ni mda mdabe, ngöbö ngwarbe ye mikakäre ütiäte jae. Kukwe yebtä Pablota blite tärä nebtä.

Erere arato, ju blitakrä ngöbö ngwarbebe, ye kánti meri bti kä ngwarbe nämane abko ben nitre brare nämane neme. Ni brare brare kākwe tödekani Jesubti angwane, dre dre nuendre kwete ñan nämane gare ie, aisetä ni gure gure kākwe nünandre ño amne ni gure ñakare kākwe nünandre ño, yebtä Pablota blite tärä nebtä arato.

Mdakäre abko, ni ruäre nükani gätäre nitre tödekaka Jesubtibe juta Corintote, kä nämane kukwe dirire blo Ngöböbtä abkobtä Pablokwe kukwe tikani arato.

Pablota köbö kuin juen

¹⁻² Ti Pablo käta köbö kuin juen munye ti mräkä Sóstenebe. Ngöbö tö namani ti mikai sribire Kristo Jesu kukwei ngwianka, erere ti kārābare kwe. Ngöböta mun gätākä Jesukristo käfti juta Corintote ye bkāne amne mun ye ie tita tärä ne tike. Kristo Jesu köböire Ngöbökwē mun kārābare jakrä nünakäre deme. Ni kä jökräfti käta tödeke ni Dänkien Jesukristobti, käta ja di kärere ie, ye ben gwaire Ngöbökwē mun kārābare jakrä. Jesukristo abko ni Dänkien nikwe amne niaratre Dänkien arato. ³Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo kākwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jāme kwete, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye kräke

⁴ Ja mräkäre, käre tita kuin niere Ngöböye munkrä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwē ja moto mikani kuin munkrä Kristo Jesu köböire. ⁵Ngöbökwē mun mikani ja di bkāne bätākä ngwarbe krörö ja moto kuinbti: ja di biani kwe munye angwane, ütiä kārābare ñakare kwe munye, kākwe mun mikani dite blitakäre bätākä ngwarbe niara kukweibtä amne mun mikani töbtä kukwe bätākä ngwarbebtä kwe. ⁶Ngöbökwē ja di biani kri kore munye, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Kristobtä diribare tikwe, ye rabadre era mun kräke, ie Ngöbö tö namani, aisetä ja di biani kri kore kwe munye. ⁷Ngöbökwē ja di biani kore munye, aisetä munta ni Dänkien Jesukristo köböi ngibiare ngäbti angwane, munta Ngöbö die mdei nike ñakare mda. ⁸Jesukristo jatadita, ye näire mun ñan rabadre ngite niara ngwärekri, abkokäre Ngöbökwē mun mikadi nünenkä dite jabtä niara ngibiare ngäbti. ⁹Ngöböta kukwe niere, erere tä mike täte metre jökrä. Ngöbö ye mden kākwe mun kārābare nüne kuin ketetibe ja Odei Jesukristo ni Dänkienbe.

Ñan rüdre jabe kwärikwäri

¹⁰ Ti mräkäre, ni Dänkien Jesukristo käfti ti tö kukwe ne ribei kisere munye abko nere: Kukwe jökrä rükabti ruäre mun jökräye, munkwe ñan ja diandrekä jenena amne munkwe nünandre jāme jabe kwärikwäri abkokäre. Erere arato, munkwe töbikadre ja kwrere jökrä amne ja rabadre ruen ja kwrere jökrä munye, kākwe ja töi mikadre ja näre jökrä, abkokäre kukwe jökrä rükabti ruäre mun jökräye. ¹¹ Ti mräkäre tikwe, munta ja rüere kwärikwäri abko Cloé mräkä rükaba kukwe ngwena tie, ye mdenbtä tita kukwe ne niere munye. ¹² Munta ja rüere krörö tita niere: mun ruäre käta niere: ¡A! Tita nekete Pablokri. Mun ruäre abko käta niere: Tita nekete Apolokri, amne mun ruäre abko tä niere: Tita nekete Pedrokri, amne mun ruäre abko käta niere: Tita neke Kristokri. Abtä munta ja rüere, nieba kwete tie.

¹³ Yebtä abko ti tö kukwe ngwaintari munye. Munta ja denkä jene jene ni mdakri, ¿ye kwrere Kristota ya? ¡Ñakare! ¿Ti Pablo ne metani krusobtä mun kräke ya? ¡Ñakare! ¿Mun ngökani ñöte ti Pablo ne käfti ya? ¡Ñakare jire! Ne aisetä ti ñakare ütiäte abkokri

munta ja denkä jene jene. ¹⁴ Tikwe Crispo amne Gayo aibe ngökaba ñöte, nebti mun mda mda tikwe ngökaba ñakare ñöte. Yebtä tita kuin niere Ngöböye, ¹⁵ ñöbtä ñan angwane ye kwrere mun ngökani ñöte ti käbti mun ñan rabadre niere jire chi bikakäre kri. ¹⁶ ¡An! Tikwe Estéfanas mräkä aibe ngökaba ñöte arato, yebti tikwe ni mda mda ngökaba ñakare ñöte ruen tie. ¹⁷ Tikwe ni mda mda ngökaba ñakare ñöte, ñöbtä ñan angwane Kristokwe ñan ti juani ni mda mda ngökakäre ñöte, akwa bäri ti juani kukwe kuin jabtä niere kwe. Erere arato, ñan ti juani kwe kukwe kuin Jesubtä niere nuäre nuäre bikakäre töbtä, ñöbtä ñan angwane tikwe blitadre kore angwane, Kristo krütani krusobtä nigrä dirita tikwe abko kukwe di kri ni diantarikrä abko tikwe bä mikadre ütiäte ñakare mun okwäte aisete, ye ngäniene tikwe ñan blitaba kore.

Kukwe töbtä Ngöbökwé ñakare ja kwrere kukwe töbtä ni kä nebtäkwe

¹⁸ Nire nire tä nüne Ngöbö rüere, abtä tä nianinte abko kräke Jesu krütani krusobtä diantarikäre, ye abko tä nebe tuen kukwe ngwarbe kwrere ietre; akwa nire nire rabai dianintari abko kräke Jesu krütani krusobtä ni diantarikäre, ye abko kräke kukwe kuin, ñöbtä ñan angwane kukwe ye abko Ngöbö di kri ni diantarikrä abko garera nie. ¹⁹ Ngöbö Kukwei arato käta niere ja kwrere abko krörö: Nitre töbtä abko tikwe töi juandi ngwarbe jökrä, amne nitre töi ngitiekä krikri ñan rabadi töi ngitiekä mda, aisete ni töbtä kri riadikä jökrä, *Isaiás 29.14* abko Ngöbö Kukwei tä niere nitre bikaka töbtä yebtä.

²⁰ Kore ye ngwane, ¿ni töbtä era metre tära ya? amne, ¿Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye dirikätre era metre tära ya? amne, ¿ni töbtä era metre ja kwetaka kukwe kä nebtä btä abko tära ya? ¡Ñakare jire! Kukwe dirita ni yekwe bä töbtä, akwa era metre kukwe ye abko kukwe ngwarbe abko Ngöbökwé mikani gare, ²¹ ñöbtä ñan angwane ni bikaka töbtä töbtä, ie Ngöbö ñan nükani gare rabakäre dianintari ja töi jenbti. Ye abko, Ngöbö bäri töbtä era metre tö namani dre dre nuein abko erere kukwe mikanintbe kwe. Akwa kukwe kuin Jesubtä diribare nunkwe abko tä nebe tuen kukwe töbtä ñakare kwrere ni bikaka töbtä töbtäye, akwa kukwe yebti nire nire tä tödeke Jesubti abko tä nebe dianintari. ²² Nitre israelita töta nebe sribi kri ñan tuabare tuai Ngöbö diebti amne nitre ñakare israelitare abko tä näin kukwe töbtä töbtä jiebti. ²³ Akwa Kristo müre ketani krusobtä ni diantarikäre, ye abko nunta näin mike gare ni jökräye. Akwa ye tä nebe mate tare nitre israelitabtä amne nitre ñakare israelitare abko ie tä nebe tuen kukwe ngwarbe kwrere. ²⁴ Akwa Kristo müre ketani krusobtä ye köböire Ngöböta ja di kri amne ja töi töbtä kri ye mike tuare, ye abko tä gare metre nitre israelita amne nitre ñakare israelitare käräbare Ngöbökwé rabakäre dianintari yeye. ²⁵ Kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä tä nebe tuen kukwe töbtä ñakare kwrere ni bikaka töbtäye, akwa kukwe kuin Jesubtä ye abko bäri töbtä kukwe jökrä úkaninte kä nebtä bti ta. Erere arato, kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä tä nebe tuen ngwarbe, di ñakare nitre bikaka töbtäye, akwa kukwe ye abko bäri dite ni jökrä dite dite kä nebtä bti ta.

²⁶ Ti mräkätre, Ngöbökwé mun käräbare jakrä angwane, mun nämane ño, yebtä töbikadre munkwe, ñöbtä ñan angwane ni töbtä kä nebtä, ye kwrere mun kwati ñakare töbtä kri. Erere arato, mun kwati ñakare di krikri gobran kwrere. Erere arato, mun kwati ñan därebare ni ütiäte krikri mräkäri. ²⁷ Akwa Ngöbökwé ni töi ñakare mun kwrere dianinkä jakrä ni töbtä bä mikakäre ngwarbe. Erere arato, ni di ñakare kä nebtä mun kwrere abko Ngöbökwé dianinkä jakrä, ni dite krikri bä mikakäre ngwarbe. ²⁸ Erere arato, ni tuen ngwarbe, ütiäte ñakare jire mun kwrere abko Ngöbökwé dianinkä jakrä, ni ütiäte ütiäte kä nebtä mikakäre ngwarbe. ²⁹ Ne kwrere ni ñakare jire iti, abko ie ja rabadre ruen ütiäte abtä Ngöbökwé mikadre metre ja ngwärecri, abkokäre Ngöbökwé ni mun kwrere dianinkä jakrä. ³⁰ Akwa Ngöbö ara jire kákwe mun mikani ketetibe Kristo Jesube amne Ngöbö ara kákwe Kristo mikani kukwe töbtäre nigrä abko krörö: Kristo köböire ni ñakare ngite mda ja ngwärecri Ngöböta niere niabtä amne Ngöböta ni kaen ngäbti amne nita tuen deme niara ngwärecri amne tä ni tikete kukwe kämenbtä arato. ³¹ Ne aisete, Ngöbö Kukwei käta niere, kwrere nikwe töbikadre abko krörö:

Nire nire tö ja käikaitaikä au kákwe ni Dänkien Ngöbö käikitaka jirekäbe,

Jeremías 9.24

ye abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä.

2

¹ Ti mräkätre, Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä, yebtä ti janama blite munbe angwane, ñan tikwe blitaba kukwe töbtä töbtäbti amne ñan tikwe blitaba kukwe nuäre nuärebti ni töbtä kwrere ja mikakäre ütiäte mun okwäte, ² ñöbtä ñan angwane ti nämä mun ngätäite yete angwane, Jesukristo müre ketani krusobtä ni diantarikäre, ye aibebtä tikwe ja töi mikani blitakäre munbe. ³ Akwa ti nämä mun ngwärecri yete angwane, ti di rababa ñakare amne, kä jürä rababa kri tibtä amne ti rababa grükekä jökrä ngrabare. ⁴⁻⁵ Akwa munkwe

tödekadre Jesubti Ngöbö Üai di kri köböire amne ñan munkwe tödekadre kukwe töbtä töbtä nuäre nuäre ni töbtäkwe yebti, abkokäre kukwe kuin Jesubtä, yebtä tikwe blitaba munbe. Angwane ñan kukwe töbtä töbtä nuäre nuäre, bti tikwe blitaba munbe mun toi kwitakäre Ngöbö kukwäre, akwa Ngöbö Üai di kri ara jire bti tikwe kukwe kuin Jesubtä mikaba gare metre mun okwäte.

Kukwe töbtä Ngöbökwé tá nūke gare Ngöbö Üai köböire

⁶ Akwa ni tödekaka Jesubti ünän ünän Ngöbö Kukweibtä ne ben nita kukwe töbtä era metre mike gare, akwa kukwe ye abko ñan kukwe töbtä kä nebtä kwrere. Erere arato, ñan kukwe mikani ütiäte ni ütiäte ütiäte kä nebtäkwe, btä tita blite. Ni ye abko kitera niken ta. ⁷ Akwa kukwe kuin töbtä Jesukristobtä mikani gare nunkwe abko nämane ükani kaibe tiebe Ngöbökwé, akwa mtare mikanina gare kwe nie. Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri niarake kukwe ye mikanintbe ni tödekaka Jesubti mikakäre ütiäte kri jabe gwaire. ⁸ Kukwe ne mden abko nitre gobranka kä ne ngwane, ie ñan nükani gare, ñobtä ñan angwane rükadre gare ietre, ye ngwane ni Dänkien bä nuäre kri ñan müre ketadre kwetre krusobtä. ⁹ Yebtä Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Jändrän ñan tuabare ni mdakwe amne, ñan kukwe nuabare ni mdakwe amne, ñan töbikabare btä ni mdakwe,
ye abko Ngöböta ükete ni niara tarekä tarekä kräke, *Isaías 64.4*
abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁰ Ni Ngöbö tarekä tarekä, ie Ngöbökwé jändrän ye mikani gare ja Üai köböire, ñobtä ñan angwane kukwe kaibe tiebe Ngöbökwé abko tä gare jökrä Ngöbö Üaiye, aisete Ngöbö Üai käkwe jändrän Ngöbökwé mikani gare nie. ¹¹ Ye abko, nita töbike ño kaibe, ye gare kaibe nie, akwa ni mdaye gare ñakare. Ye kwrere arato, Ngöbö toi ño, ye gare kaibe Ngöbö Üai aibe ie, aisete Ngöbö Üaikwe kukwe tiebe Ngöbökwé mikani gare nie. ¹² Akwa Ngöbökwé ja Üai biani nie angwane, ñan biani kwe kukwe kä nebtä mikakäre gare nie, akwa ja moto kuinbti Ngöbökwé jändrän kuin biani nie, ye abko rükadre gare nie, abkokäre Ngöbökwé ja Üai biani nie. ¹³ Amne jändrän kuin biani nie Ngöbökwé, yebtä nunta blite. Ne ñan kukwe ükaninte ni töbtäkwe, btä nunkwe ja töitikani au, bti nunta blite jändrän Ngöbökwébtä, akwa Ngöbö Üai tä dre niere, ye erere nunta mike gare Ngöbö Üai köböire. ¹⁴ Ye abko, nire nire btä Ngöbö Üai ñan tä nüne abko ñan tä kukwe diribare Ngöbö Üaikwe kaen ngäbti, ñobtä ñan angwane kukwe töbtä ñakare kwrere tuen ietre. Erere arato, kukwe diribare Ngöbö Üaikwe ñan tä nūke gare ietre, ñobtä ñan angwane kukwe ye abko tä nūke gare Ngöbö Üai aibe köböire nie. ¹⁵ Akwa ni btä Ngöbö Üaita abko ie jändrän kabre Ngöböbtä tä nūke gare, aisete ni ye abko di tärä toi ngitiekä jändrän kabrebtä akwa, nire nire abko btä Ngöbö Üaita ñakare abko di ñakare kukwe niere jire ni jen Ngöbökwé rüere, ¹⁶ ñobtä ñan angwane Ni Dänkien Ngöbö toi ño gare ñakare nie, aisete ni di ñakare niara töitikakrä, *Isaías 40.13*
abko Ngöbö Kukwei käta niere.

Akwa Ngöbö Üaita nüne ni nitre tödekaka Jesubti btä, aisete Kristo toi ño abko tä nūke gare nie.

3

Pablota mäträre nitre Corintobtä

¹ Ti mräkätre, tikwe blitaba munbe angwane, ni ünän ünän Ngöbö Kukweibtä tä kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwianka, ben blitadre ño, ye kwrere tikwe blitaba ñakare munbe. Akwa ni tä kä bien ñakare Ngöbö Üaiye ja jie ngwianka metre, ben blita ño, kwrere jire tikwe blitaba Kristobtä munbe. Erere arato, ngäbäkre kiakia ben blita ño, kwrere jire tikwe blitaba Kristobtä munbe. ² Ngäbäkre kiakia tä kian aibe duen amne ñan raba mrö ribi ribi kwete, ye kwrere jire kukwe taretare Kristobtä, yebtä ñan tikwe blitaba munbe amne kukwe nuäre nuäre, btä tikwe blitaba munbe, ñobtä ñan angwane kukwe taretare ni ünän ünän Ngöbö Kukweibtä kräke, btä tikwe blitadre munbe abko ñan rükadre gare mune rababa tuen tie. Ye kwrere mtare kukwe taretare, btä ti ñan raba blite munbe, ³ ñobtä ñan angwane munta kä bien ñakare Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä abko erere mun tä nüne mtare. Ye mden kisete, mun tä mokrere amne mun tä ja rüere jabe kwärikwäri, ye abko zmunta kä bien ñakare Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä ya ño yere? Ni mda mda, ie Ngöbö gare ñakare tä töbike, kwrere jire mun tä töbike. ⁴ Ne aisete mun tä niere krörö: Tita nekete Pablokri, nieta ni ruärekwé. Ni mda abko käta niere: Tita nekete Apolokri, abko kore mun tä ja kwete kore kwärikwäri ne ngwane, ni mda mda, ie Ngöbö gare ñakare tä töbike, kwrere jire mun tä töbike.

⁵ ¿Akwa yehti abko Apolos abko ütiäte ya? ¿Amne ti Pablo abko ütiäte ya? ¡Ñakare! ñobtä ñan angwane nun abko sribiká jirekábe Ngöbökwe. Nun ne mden kákwe kukwe diribare munye, köböire munkwe tödekani Jesubti amne, nun Dänkienkwe sribi ño ño mikani nun itire itire kisete, ye aibe nunta nuene krörö: ⁶ Mun abko tire Ngöbökwe kwrere. Tikwe Ngöbö Kukwei nieba munye, ye abko nura nökata kwrere namani munbtá amne, Apolos abko ñö metakaka nurabti kwrere nükanu kukwe dirire munye. Akwa Ngöbö ara jire abko kákwe ja kukwei mikani niren munbtá. ⁷ Ne aisete ni nura nökata amne ni ñö metakaka nurabti abko sribiká ja kwrere. Akwa Ngöbö abko káta nura mike niren, aisete Ngöbö aibe ütiäte. ⁸ Ni nura nökata amne ni ñö metakaka nurabti abko sribi ketetibe kwetre, akwa ni itire itire káta sribire ño, ye erere Ngöbökwe ütiä biandi jene jene nie. ⁹ Ne aisete, nun abko sribiká jen Ngöbökwe amne nunta sribire munbe, akwa mun abko tire Ngöbökwe, aisete munkwe ñan nun mika ütiäte amne mun ñan reketa nunkri.

Erere arato, mun abko ju Ngöbökwe amne, ¹⁰ ti abko ni töbtá ju mikabtá kwrere. Ja moto kuinbti Ngöbökwe ja di biani tie. Di yehti ürä ká te ruäre, ye tikwe mikani káne ju mikakrá, erere tikwe ju kömikani kore. Ju kömikani tikwe, ürä yehti ni mda mda tá ju mike janknu mda. Akwa ni itire itire káta ju mike ño, ye kákwe sribidre era metre, ¹¹ ñobtä ñan angwane ürä krati nökanina tikwe ká te ruäre ju mikakrá ye abko Jesukristo ara. Yehti ni ñan raba ürä mda nökö jire. ¹² Ürä mikanina jukrá, yehti ni rabadre oro, plata, amne já ütiäte ütiäte mike jure, ye abko nita kukwe dirire metre Jesukristobtä kwrere. Erere arato, kri kukwá, miká amne trärá ni raba mike jure arato, ürä nökanina yehti, ye abko kukwe bá töbtá aibe dirita ni mda mdakwe mun ngátáite ye kwrere. ¹³ Akwa Ngöbökwe kukwe úkadite ni jökrá kráke ká mrá, ye náire abko níkwe sribibare ño abko gadi era metre jökrá, ñobtä ñan angwane Ngöbö jatadi ñukwá kwrere angwane, ni itire itire kákwe sribibare kuin ya, ñakare ya abko rabadi gare Ngöbö diebti, ¹⁴ aisete ni itire itire kákwe jándrán mikani jure ñan rukwadre ne ngwane, Ngöbökwe ütiä biandi ie. ¹⁵ Akwa kukwe diribare blo, kákwe jándrán blo blo mikani jure ye rukwadre ne ngwane, sribi kwe rikadi ngwarbe kán. Angwane ni iti káta ngítie ñukwá ngániene, káta kwárábere, ye kwrere kwárábedi kwe amne rabadi dianintari, akwa sribi kwe abko rukwadi kán.

¹⁶ ¡Akwa mun abko ju Ngöbökwe amne Ngöbö Üaita núne munbtá, ye gare ñakare munye ya ño amarebti ye! ¹⁷ Ne aisete nirekwe mun mikadre ja denká jene jene abko erere ju Ngöbökwe ye juandre ngwarbe kwe Ngöbökan, ni ye abko Ngöbökwe juandi ngwarbe arato, ñobtä ñan angwane ju Ngöbökwe abko deme amne ütiäte kráke amne mun abko ju Ngöbökwe ye ara.

¹⁸ Munkwe ñan ja ngöka krörö au: Mun mden mden, ie ja ruen töbtá kukwe ká nebtábtí kákwe ja töi kwita amne munkwe ja mikata ni töbtá ñakare kwrere angwane, mun rabadi töbtá era metre Ngöbö ngwärekre. ¹⁹ Munkwe nuendre kore, ñobtä ñan angwane kukwe tuen töbtá nitre ká nebtáye, ye tuen töbtá kri munye, akwa kukwe ye abko töbtá ñakare Ngöbökrá. Ye aisete Ngöbö Kukwei btá nieta krörö: Nitre tá bike töbtá káta kukwe úkete bátáká ngwarbe, kukwe ye arabe Ngöböta kiteta niaratre dokwábtá mikakáre ngite. ²⁰ Erere arato nieta: Kukwe tuen bári töbtá ni ká nebtáye, abkobtä ni töbtá töbtá tá töbike, ye abko kukwe ngwarbe, ütiäte ñakare gare kuin ni Dänkienye, nieta Ngöbö Kukweibtä. ²¹ Ye mden kisete, munta nire nire mike ütiäte jae, yehti munkwe ñan bikadre kri, ñobtä ñan angwane mun tará jándrán jökrá bkáne amne jándrán jökrá abko munkrá abko krörö: ²² Ti Pablo amne Apolos amne Pedro, nun abko Ngöbökwe biani munye sribikáre mun die mikakrá, aisete nun abko munkwe. Erere arato, ká temen, te munta núne abko mun die mikakrá amne, munta núne angwane jándrán jökrá ye abko munkwe amne, mun krütadre angwane, mun tádi jándrán jökrá bkáne janknu. Mdakáre abko, dre dre tá nakenká mtare amne dre dre rakadreká köbö mdabti ye abko mun die mikakrá arato. ²³ Ye kwrere jándrán jökrá abko munkwe amne mun abko Kristokwe amne Kristo abko Ngöbökwe.

4

Nitre Jesu kukwei ngwianka

¹ Ye abko, nun Jesu kukwei ngwianka abko sribiká jirekábe Kristokrá amne, kukwe námáne kaibe tiebe Ngöbökwe Kristobtä, ye abko Ngöbökwe mikani nun kisete dirikáre ni mda mdaye, aisete nun abko sribi ye nuenká munkwe nútü kore nunbtá. ² Akwa jándrán mikata ni kisete sribikáre kore angwane, ni yehti bkánkáta tödeke abko bá mikadre kwe jabtá. ³ Akwa munkwe töbikadre ño tibtä amne sribi tikwebtá amne, ni mdakwe töbikadre ño tibtä, ye abko ñakare bári ütiäte tikrá. Erere arato, ti ara káta töbike ño jabtá au, ye ütiäte ñakare tikrá arato. ⁴ Ti ne abko, ie ja ruen ngite ñakare, akwa ñan ti töi metre jökrá tita niere, akwa ti Dänkien aibe kákwe ti ngite ya ño niedre tibtä abko tita niere. ⁵ Ne aisete munkwe ñan töbika jire ni mda rüere kitakáre ngise ká ne ngwane, akwa kukwe rükaninte tiebe níkwe

amne ni tõi ño ño, ye ni Dänkien jatadita angwane mikadi gare jökrä kwe, aiseite ye ngibia munkwe angwane, kä mrä ni itire itire kärke dre dre nuenbare abkobtä Ngöbökwé kukwe ükadite kräke, ye abko ngibia munkwe.

⁶ Ti mräkätre, tita kukwe ne tike kore Apolobtä amne jabtä mun die mikakäre, munkwe ja töitkadre nunbtä angwane, kukwe krörö nieta ni kwatikwe rükadre gare metre munye: Kukwe tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye aibe mikadre täte munkwe. Munkwe kukwe ye mikadre täte ne ngwane, ja ñan rabadre ruen bäri kri ni mdabtä, kärke ni iti mikadre ütiäte amne ni mda abko mikadre ngwarbe. ⁷ Munkwe ñan bikadre kri ni mda mdabtä, ñobtä ñan angwane çnirekwe mun mikani bäri ütiäte ni mda mdakrä? Mun abko ja kwrere ni mda mdabe. ¿Amne jändränä munkwe, ye mden abko Ngöbökwé biani ñakare mikani? Jändrän jökrä munkwe abko Ngöbökwé biani munye, iye ño abko nukani ja di jenbti munye, munta nütüre!

⁸ Jändrän ie mun töta nebe, erere nena jökrä munkwe amne mun nena jändrän Ngöbökwé bkäne kabre amne mun nena jreire kaibe Ngöböbe munta nütüre jabtä, aiseite nun Jesu kukwei ngwiankatre abko ngwarbe, ütiäte ñakare ruen munye. ¡Mun rabadre jreire bkänä näre, ye rabadre bäri kuin nunkrä, ñobtä ñan angwane nun rabadre jreire munbe siba! Akwa ñakare kore. ⁹ Akwa bäsi ni ngite ütiäte ñakare mikani kämikadre, ye jäta niken ngite mikata mrä köre, kwrere jire Ngöbökwé nun Jesu kukwei ngwianka mikani abko ruen tie. Amne bäsi ni mikani kämikakäre, kwrere jire nunta angeletere okwäbti amne ni jökrä okwäbti, tuen kore tie.

¹⁰ Mdakäre abko, sribibtä Kristokrä nunta nebe tuen tõi ñakare ni mda mdaye, akwa munta ketetibe Kristobe, aiseite jata nebe tuen töbtä munye. ¡Nun abko di ñakare, akwa mun abko dite dite tä nebe ruen munye! ¡Mun mikata ütiäte akwa, nun abko mikata ütiäte ñakare! ¹¹ Mekera abti kä nüke mtare, nunta mrö nike. Nun Jesu kukwei ngwianka tä tomna nike amne dän ngututüre chekacheka nunkwe. Nun mikata ene ja kisete ni mdakwe amne ju ñakare jen nunkwe. ¹² Erere arato, nunta neme dräre sribire ja kise jenbti mrörä jae. Ni mda mda tä ñäke taretare nunye, akwa nunta ja di kärere kräke Ngöböye. Sribibtä Jesukrä nun rüe tä näin kisere nun jiebti, akwa nunta neme kwekbe jirekäbe. ¹³ Ni mda mda käta kukwe känene ngwarbe nun rüere akwa, nunta kukwe kaen ngäbti ja moto kuinbti. Erere arato, jändrän käme kitakata, kwrere jire nunta nebe tuen ni mda mdaye abti kä nüke mtare.

¹⁴ Tita tarä tike kore munye, ye abko ñan mun rabadre ja gaire abkokäre tita tike, akwa mun tare kri tikwe, aiseite ngäbäre nikwe btä mäträta, ye kwrere tita mäträre munbtä, ¹⁵ ñobtä ñan angwane nane mun tödekaka Jesubti, kräke ni rabadre mili krä jätä dirikäre Kristobtä munye, akwa ni mun rün kwrere abko ñakare mda. Ti ara kärke kukwe kuin Jesubtä mikani gare käne munye, ye köböire mun nikani nüne ketetibe Kristo Jesube angwane, ti ne aibe mun rün kwrere. ¹⁶ Ye aiseite tita nüne ño, ye kwrere munkwe nüna abko tita ribere kisere munye. ¹⁷ Ne aiseite, ti ngobo tare tikwe ni Dänkien käbti Timoteo tä näin metre ni Dänkienbe abko tikwe juanba nebe mun kanti yete. Tita nüne ño Kristo Jesu ngwäreki, ye kwrere tita nünamna ni mda mdaye kä ketareketare temen nitre gätäkä Jesu käbtiye, ye abko Timoteokwe mikadita töre munye, abkokäre tikwe juanba.

¹⁸ Akwa mun ngätäite yete abko, ti ñan rikadreta jire ni ruäre tätre nütüre, aiseite tä jäme amne tä bike krikri. ¹⁹ Akwa ti rikadreta basare munye yete, ie ti Dänkien tö ne ngwane, bä jötröra ti näin nebe mun kanti yete. Ye ngwane, nire nire ie ja ruen bäri ütiäte krikri abko käta ñäke, akwa Ngöbö di tarä kri ni yebtä ya tikwe tuadi, ²⁰ ñobtä ñan angwane ni bti Ngöböta gobrane ye ngätäite kukwe nuäre nuäre jirekäbe abko ñakare ütiäte akwa, Ngöbö di krita nibtä ye abko ütiäte. ²¹ Ye abko, ¿ti rikadre ño nebe mun kanti, ie mun tö? ¿Ti rikadre romone mäträkäre munbtä, ie mun tö ya? o ¿ti moto jäme, bti ti rikadre nebe, ie mun tö ya?

5

Ni iti nämane meyekrä mike jabe abko juandretari

¹ Ti mräkätre, mun ngätäite yete nita iti abko meyekrä rünbe tä mike jabe abko tikwe gaba. Nitre tödekaka ñakare Jesubti käta kukwe käme diän diän ye kwrere nuene ñakare jire abko erere nuenta mun ngätäite yete. ² Yebtä mun moto rabadrera ulire amne ni kukwe käme nuenkä meyekräbe kore tä mun ngätäite, ye juandretarira ja ngätäite munkwe, akwa mun abko tä bike krikri jirekäbe, ñobtä ñan angwane munta nekete bäri ja ken Ngöböki, aiseite kukwe käme kore abko ñan tä mun mike ngite Ngöböye abko munta nütüre jabtä. ³ Tita ñakare ketetibe munbe yete akwa, ti tõi abko tä ketetibe munbe, aiseite tita ketetibe munbe kwrere kärke kukwe ükatebara ni kukwe nuenkä käme kore btä. ⁴ Ne aiseite munkwe gätädi Jesu käbti angwane, ti tõi tä ketetibe munbe, erere arato ni Dänkien Jesu die tädi munbe angwane, ⁵ ni kukwe nuenkä käme meyekräbe ye munkwe mikä gare Satanaye, niarakwe

ja tare nikadre kri, akwa mrä Jesu jatadita angwane, niara üai rabadre dianintari abkokäre munkwe mika gare kore Satanaye.

⁶Tita niere kore, ñobtä ñan angwane munta bike krikri btä, akwa ye abko käme. Lebadura abko käta kukwe käme bä mike, aisete lebadura mikata chi arinante abko tä niken jökrä arinante ta. ⁷Ni kukwe nuenkä käme ye abko lebadura kwrere, käkwe mun töi mikadre käme jökrä. Ye ngäniene munkwe ni ye juantari mento angwane, arina btin mikata sribedre banre, te lebadura ñakare, ye kwrere mun rabadi deme. Akwa era metre mun nena arina btin kwrere, ñobtä ñan angwane kordero Pascuakrä kämikata ni ngite diankakäre, ye kwrere Kristo krütanina ni ngite diankakäre nißtä, aisete niara abko Kordero nikwe. ⁸Pascua näire abko ju kwatirekwatire, kanti arina te lebadura tä gwi, ye abko kitakata jire jökrä ju bäre, ye kwrere kukwe käme diän diän ye nikwe ñan tuadremetre ja ngätäite, ñobtä ñan angwane Kristo krütanina nikrä, akwa nikwe nünandre era metre amne ñan nikwe ni mda ngökadre angwane, ni rabadi arina btin kwrere.

⁹Mdakäre abko, tikwe tära mdara jire tikaba munye, btä tikwe nieba krörö munye: Ni merire brare bti kä ngwarbe, ye tä ja mike gure bati bati abko ben munkwe ñan ja getadre jire, tikwe nieba. ¹⁰Akwa ye abko, ñan ni tödekaka ñakare Jesubti abkobtä tikwe tära tikaba kore munye amne, ñan ni jändrän jenena ribekä jae amne ñan nitre ni ngökö amne ñan nitre jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae abkobtä tikwe tära tikaba kore munye. Ñan tikwe tära tikaba ni korekorebtä, ñobtä ñan angwane ni korekore tödekaka ñakare Jesubti, ben munkwe ñan ja getadre ne ngwane, munkwe ñan nünandre kä nebtä mda niaratre ngätäite. ¹¹Akwa nitre tödekaka Jesubti tä niere, akwa tä kukwe nuene kämekäme, käta ja mike gure bati bati, tä jändrän jenena ribere jirekäbe jakrä, tä jändrän ngwarbe mike ngöböre jae, tätre kukwe känene ngwarbe ni mda mda rüere amne, tä dröbare amne tä gore, ni ye kwrere abko ben munkwe ñan ja getadre amne nin munkwe mrödre jire ketetibe ben abko tikwe nieba munye. ¹²⁻¹³Ni ñakare tödekaka Jesubti abko kräke ñan tita kukwe ükatekä. Ngöbökwé kukwe ükadite bentre. Akwa nitre tödekaka Jesubti tä mun ngätäite, kräke mun nena kukwe ükete, aisete ni kukwe käme nuenkä meyekräbe, ye munkwe dianka mento ja ngätäite yete.

6

Nitre tödekaka Jesubti ñan rikadre ja ngwena kritoboye

¹Kukwe mda btä ti tö nibi blitai munde arato. Kukweta neme ja rüere kwärikwäri munkwe angwane, kritobo tödekaka ñakare Jesubti, kanti munta niken ja ngwena, iye ñobtä mun ñan tä niken kukwe ngwena jirekäbe nitre tödekaka Jesubtiye ükatekäre jakrä ja ngätäite amarebti se! ²Kä mrä angwane, nitre tödekaka Jesubti käkwe kukwe ükadite nitre ñakare tödekaka Jesubti yekrä, iye gare ñakare munye ya! ¿Munkwe kukwe ükadite kore ni mda mdakrä amarebti kukwe kiakia tä nakenkä kä ne ngwane abko ja ñan nuke töre munye ükete jakrä ye? ³Mdakäre abko, nikwe kukwe ükadite angeletrekrä arato. iYe aisete ni di tära täte kukwe kiakia kä nebtä ükatekäre jakrä! ⁴Ye aisete, jändrän munkwe btä munta rüre jabe kwärikwäri angwane, nitre tödekaka ñakare Jesubti abko ie munta niken kukwe mike ükadrete jakrä, ye kwrere munkwe ñan nuendre jire chi. ⁵Mun rabadre ja gaire kri, abkokäre tita kukwe ne niere munye. ¿Ni töbtä tödekaka Jesubti ñakare jire iti mun ngätäite käkwe kukwe ükadrete ja mräkätrekrä ya? Ni töbtä tära mun ngätäite käkwe kukwe ükadrete ruen tie. ⁶Akwa mtare ja mräkä iti tödekaka Jesubti käta niara mräkä Jesu käbti kite ngise kritoboye akwa, iKritobo tödekaka ñakare Jesubti ngwäreki mun niken ja ngwena kwärikwäri!

⁷Munta rüre jirekäbe jabe kwärikwäri, aisete nane kritobo käkwe kukwe ükadrete kuin makrä, akwa era metre ma ganandre ñakare Ngöbö ngwäreki, ñobtä ñan angwane munta Jesu mike ngwarbe ni jökrä ngwäreki. Ye abko kukweta neme mun rüere angwane, mun rabadre neme kwekbe jirekäbe abko rabadre bäri kuin. Erere arato, jändrän goita munkän angwane, mun rabadre neme kwekbe jirekäbe abko rabadre bäri kuin, ⁸amarebti mun ara jire käta kukwe nuene käme mun mräkäbtä käta jändrän goire mun mräkä kän. ⁹⁻¹⁰Abtä ti tö mun mikai mokre abko krörö: Jesu jatadita abti Ngöbö rabadi gobrane, ben ni kukwe käme nuenkä ñan rabadi, ye garera munye. Munkwe ñan ja ngökamna, ñobtä ñan angwane Ngöbö rabadi gobrane, ben ni ja mikaka gure bati bati ñan rabadre jire. Erere arato, ni jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae, ni gure akwa tä ja mike gure tiebetiebe ni mdabe amne, ni brare bikaka merire jae kwärikwäri amne ni gokä, ni käbäre amne ni dröbaka, ni blitaka ngwarbe ni mda mda rüere amne, ni jändrän diankaka ni mda mdakän, ye käkwe ñan nünandre kärekäre Ngöböbe. ¹¹Käne, mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun ruäre nämane nüne kore, akwa mtare Ngöbökwé mun ngite dianinkära munbtä, käkwe mun mikani jenena nünakäre deme amne metre jakrä amne mun ñakare ngite mda ja ngwäreki niebare kwe

munttä amne mun kani ngäbti kwe ni Dänkien Jesukristo käbti amne Ngöbö Üai Deme köböire.

Nikwe ñan ja mikadre gure bati bati

¹² Mun ngätäite munta niere: Ti tö rabadre dre dre nuein, ye erere Ngöböta kä bien tie nuene jökrä, munta niere. Akwa jändrän jökrä nuendre abko ñakare kuin ni die mikakrä. Ne aisete, nane ti rabadre jändrän jökrä nuene, akwa jändrän nuendre, ye abko ñan tikwe mikadre ja dänkiene. ¹³ Mdakäre abko, munta niere: mrö abko ni bülekrä amne ni büle abko mrökrä, munta niere. Ye abko era, akwa kä mrä angwane, Ngöbökre mrö amne ni büle juandi ngwarbe jökrä. Akwa ni ngrabare abko ñakare ni büle kwrere. Ni ngrabare abko ñakare ja mikakäre gure bati bati, akwa ni ngrabare abko nünakäre metre ni Dänkienkrä amne ni Dänkien abko käta ni ngrabare mike ütiäte jae. ¹⁴ Ye abko tä gare nie, ñobtä ñan angwane ja di jenbti Ngöbökre ni Dänkien mikaninta nire, ye kwrere ni mikadita nire ni ngrabare ben gwaire, aisete ni ngrabare ütiäte ni Dänkienkrä gare nie. ¹⁵ Mun ngrabare ye abko Kristo kiakia ngrabare ye garera kuin munye, aisete ¿Jesu kiakia ngrabare ye abko meri bti kä ngwarbe abko ben mikadre ketetibe ya? ¡Ñakare jire! ¹⁶ Meri bti kä ngwarbe abko ni brare tä mike jabe angwane, niaratre nibu tä neme ni itibe kwrere abko gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita blite ni merire, brare käta ja mike gure yebtä angwane tä niere krörö: Niaratre ni nibu,

ye abko rabadi ni itibe kwrere, *Génesis 2.24*
nieta Ngöbö Kukweibtä, aisete meri bti kä ngwarbe abko ni brare tä mike jabe angwane, niaratre nibu tä neme ni itibe kwrere, ye garera kuin munye. ¹⁷ Akwa nita tödeke ni Dänkienbti abko ben ni üaita neme ketetibe niara Üaibe.

¹⁸ Ye mdenbtä, meri mden mden ben mun tö ja mikai gure bati bati, ye ngäniene mun gitia, ñobtä ñan angwane kukwe bätäkä ngwarbe btä nita ja mike ngite, ye abko tä ni ngrabare bäre mento, akwa nita ja mike gure bati bati, ye abko ja mikata ngite ja ngrabare rüere au. ¹⁹ Ye abko mun brare käkwe ñan nuendre jire chi, ñobtä ñan angwane Ngöbökre ja Üai biani mun itire itireye, aisete Ngöbö Üaita nüne mun itire itire btä, aisete mun itire itire abko ju nünankrä Ngöbö Üai Demekwe, ¿ye gare ñakare munye ya? Ne aisete mun tö dre dre nuein ja ngrabarebti, ye abko mun ñan raba nuene, ñobtä ñan angwane mun ñakare ja bkänkä au, ²⁰ ñobtä ñan angwane Ngöbökre mun kökani jakrä, aisete mun ngrabare amne mun üai, yebti munkwe Ngöbö mika ütiäte.

7

Ja mikadre gure ya, ñakare ya abkobtä Pablokwe diribare

¹ Mtare abko, munkwe kukwe ngwianintari taräbti tie, yebtä ti bike mun kukwei kaen ngäbti krörö: Munta kukwe ngwentari krörö: ¿Ni brare brare käkwe ñan ja mikadre gure ni mdabe töi kwe rüere abko rabadre bäri kuin ya, ñakare ya? abko munta ngwentari tie. ² Ti abko tä niere krörö: Ni kwati merire brare tä ja mike ngite jabe kwärikwäri mun ngätäite, aisete ye ngäniene ni brare gure gure käkwe kibia meri jen kwebe. Erere arato, ni merire gure gure käkwe kibia brare jen kwebe. ³ Ye abko, ni brare käkwe ñan ja kábäi merire kwe kän akwa kibiadre kwe ben amne, ni merire käkwe ñan ja kábäi kwäräi kwe kän, akwa kibiadre kwe ben, ⁴ ñobtä ñan angwane ni merire ñan tä nebe ja ngrabare bkäne au akwa, kwäräi kwe tä nebe niara ngrabare bkäne arato. Erere arato, ni brare ñan tarä nebe ja ngrabare bkäne au akwa, merire kwe tä nebe niara ngrabare bkäne arato. ⁵ Ne aisete ni brare amne ni merire tä jabe, ye käkwe ñan ja kábäi jakän kwärikwäri. Akwa nane mun tö raba kä diainkä jenena blitakäre Ngöböbe, käkwe ja töi mikadre ruäre blitakäre Ngöböbe, ye ngwane mun ñan tö raba kibia jabe ne ngwane, munkwe ñan kibia jabe. Akwa yebti mun rika kibienta jabe, ñobtä ñan angwane nane ja bäinbtä jae kwärikwäri Satanakwe mun töi mikadre ja mike ngite. ⁶ Tita kukwe niere, ne kwrere mun tö nuein ne ngwane, tä dbe akwa ñan tita nuemna munye, ⁷ ñobtä ñan angwane ni jökrä rabadre kaibe ti kwrere abko rabadre bäri kuin, tita nütüre, akwa ni itire itire, ie Ngöböta ja di bien jene jene, aisete ni jökrä ñan raba neme kaibe ti kwrere.

⁸ Mdakäre abko, ni brare bati gure ñakare ya o ni brare kän meri krütani ya amne meri kän brare krütani, käkwe ñan ja mikadreta gure amne, rabadre kaibe ti kwrere, ye rabadre bäri kuin ruen tie abko ti tö niei munye. ⁹ Akwa mun ñan raba neme nuäre nüne kaibe ne ngwane, munkwe ja mikata gure jirekäbe, ñobtä ñan angwane mun ñan tädre neme ngware jirekäbe jabe, ye abko rabadre bäri kuin ruen tie.

¹⁰ Mdakäre abko, ni gure gure, ie tita kukwe nuemna krörö, ne abko ñan ti kukwei akwa, ni Dänkien ara jire nämame nüne kä nebtä angwane, niarakwe kukwe nuemna abko krörö:

Ni merire kākwe brare kwe tuametre ñakare jire, ¹¹ akwa nane ni merire kākwe brare kwe tuametre ne ngwane, raba kaibe jirekåbe. Akwa tå raba ja mikaita gure ne ngwane, ja måkåta kwe brare kwebe. Ye kwrere arato, ni brare kākwe merire kwe tuametre ñakare jire abko ti tå niei munye.

¹² Ni mda mda abko, ie ti bike kukwe mda niere. Kukwe ne abko ni Dånkienkwe diribare ñakare btå akwa, tita niere krårå munye: Ni mråkå brare tådekaka Jesubti tå gure ni merire ñakare tådekaka Jesubti ben, akwa meri kwe tå nånai janknu ben ne ngwane, meri kwe ye ñan tuametre kwe. ¹³ Erere arato, ni mråkå merire tådekaka Jesubti tå gure ni brare ñakare tådekaka Jesubti ben, akwa brare kwe tå nånai janknu ben ne ngwane, brare kwe ye ñan tuametre kwe, ¹⁴ ñobtå ñan angwane meri tådekaka Jesubti, ye kõbåire nane brare kwe ñan tå tådeke Jesubti, ye kākwe tådekadre Jesubti, abkokåre Ngåbåkwå mikani jenena jakrå. Erere arato, brare tådekaka Jesubti, ye kõbåire nane meri kwe ñan tå tådeke Jesubti, ye kākwe tådekadre Jesubti, abkokåre Ngåbåkwå mikani jenena jakrå. Ye kwrere ngåbåkre munkwe ñan tå tuen ngite Ngåbåye, akwa nane tådekadre kwe Jesubti arato, abkokåre Ngåbåkwå mikani jenena jakrå arato.

¹⁵ Akwa nane ni ja kwåråire iti ñan tå tådeke Jesubti abko tå raba ja tuametre ni tådekaka Jesubti ben, ne ngwane ja tuametre kwetre. Munkwe nuendre kore angwane, ni mråkå brare amne ni ngwai Jesu kåbti rabadreta kaibe jirekåbe, ñobtå ñan angwane Ngåbåkwå ni kåråbare nånakåre jåme jabe kwåråkwåri. ¹⁶ Ne aisete, mun merire tådekaka Jesubti, ye kõbåire mun kwåråi ñakare tådekaka Jesubti ye rabadre dianintari ya ño gare ñakare munye. Erere arato, mun brare tådekaka Jesubti, ye kõbåire meri munkwe tå tådeke ñakare Jesubti, ye rabadre dianintari ya ño gare ñakare munye, aisete munkwe nånandre janknu jabe abko rabadre båri kuin.

¹⁷ Akwa mun nåmane nåne nirebe angwane Ngåbåkwå mun kåråbare jakrå, ye ben munkwe nåna janknu, ñobtå ñan angwane ni Dånkien Kristo kākwe kukwe mikanintbe kore munkrå, ye abko nitre gåtåkå Jesu kåbti kå ketareketare temen, kråke tita kukwe åkete nuendre kore. ¹⁸ Ye abko, ni Dånkienkwe kukwe mikanintbe kore ni kråke, ne aisete mun ruåre abko ñåråkrå mikanina mun kwatabtå angwane, Ngåbåkwå mun kåråbare jakrå ne ngwane, munkwe ñan tåbika ja kwata miketa tåte. Erere arato, mun ñåråkrå mikani ñakare mun kwatabtå abko angwane, Ngåbåkwå mun kåråbare jakrå ne ngwane, mun ñan ja ñåråkrå miika ja kwatabtå, ¹⁹ ñobtå ñan angwane ni ñåråkrå tårå ni kwatabtå ya, ñakare ya, yehti abko ni ñan tå neme dianintari, aisete ñakare båri åtiåte. Akwa nita Ngåbå Kwåwei mike tåte ya, ñakare ya, ye abko båri åtiåte kri. ²⁰ Ne aisete mun nåmane nåne ño angwane, Ngåbåkwå mun kåråbare jakrå, ye kwrere munkwe nåna.

²¹ Ye abko, ma nåmane ni klåbore ni mdakwe angwane, ma kåråbare Ngåbåkwå jakrå, yehtå makwe ñan tåbika dikaro, akwa ma rabadreta tikaninte raba tuen mae ne ngwane, makwe ñan tuametre niken ja båre. ²² Akwa ma nåmane klåbore ni mdakwe angwane, Ngåbåkwå ma kåråbare nåne ketetibe ni Dånkien Kristobe, yehtå makwe ñan tåbikadre dikaro, ñobtå ñan angwane mtare mata tikaninte ma ngitebtå amne ni Dånkien kåta ma bkåne. Ye kwrere arato, ma ñan nåmane klåbore ni mdakwe angwane, Ngåbåkwå ma kåråbare jakrå ye ngwane, ma abko klåbore Kristokwe mtare. ²³ Ngåbåkwå mun kåkani jakrå, aisete munkwe ñan ja mikata klåbore ni mda mdakwe. ²⁴ Ne aisete ti mråkåtre, mun nåmane nåne ño angwane, Ngåbåkwå mun kåråbare jakrå, ye kwrere munkwe nåna janknu.

¿Ni kaibekaibe kākwe ja mikadre gure ya, ñakare ya?

²⁵ Mtare, meri kaibekaibe abkobtå ti tå blitai, yehtå abko ni Dånkien kākwe kukwe diribare ñakare, akwa ni Dånkienkwe ti ngwiani ruentari tare jae, aisete tita tåbåke ño ye abko åtiåte, abtå munkwe tådekadre ti kukweihti ruen tie. ²⁶ Nita nåne ne nåire kukwe taretare tå nakenkå kråbåte ni råere, aisete mun brare kaibekaibe tå nåne ño mtare, ye kwrere munkwe nånandre janknu abko rabadre båri kuin tuen tie. ²⁷ Akwa mata gure ne ngwane, makwe ñan meri makwe tuametre; akwa ma gure ñakare ne ngwane, makwe ñan meri kånå jakrå. ²⁸ Akwa mun brare brare kākwe ja mikadre gure ne ngwane, munkwe ñan ja mikadre ngite Ngåbå råere. Erere arato, meri kaibekaibe kākwe ja mikadre gure angwane, ja mikadre ngite ñakare kwete Ngåbå råere. Akwa nita ja mike gure abko kisete kukweta kite kri mda, ye abko ñan rakadrekå munbtå, abkokåre tita niere kore.

²⁹ Ti mråkåtre, ñobtå tita niere krårå: Ni Dånkien kebera kiteta amne kå kitera neme braibe ni kåne, aisete ni gure gure kākwe nåna ni kaibekaibe kwrere sribikåre Ngåbåkrå. ³⁰ Erere arato, ni bti kå drangwane drangwane abtå tå neme ulire ulire, yehtå ñan tåbika kri kwe, akwa nånandre janknu kwe Ngåbåkrå; nire nire kåta kå ngwen nuåre jabtå, yehtå ñan tåbika kri kwe, akwa nånandre janknu kwe Ngåbåkrå; ni jåndrån kåkaka kåkaka abko ñan tåbikadre kri jåndrån yehtå kwe, akwa nånandre janknu kwe Ngåbåkrå; ³¹ nire nire tå jåndrån kå nehtå bkåne, yehtå ñan tåbikadre kri kwe, akwa nånandre janknu kwe Ngåbåkrå, ñobtå

ñan angwane nūnandre Ngöbökrä abko bäri ütiäte jändrän jökrä ngwä, ñobtä ñan angwane kä tuata nikwe ne abko näin jökrä ta aiseite.

³² Akwa munkwe ñan töbikadre dikaro kukwe bätäkä ngwarbebtä, aiseite tita blite kore munbe. Ye abko, ni brare kaibe käta töbike bäri jändrän ni Dänkienkwe yehtë amne, ni Dänkien moto mikadre ño nuäre kwe, yehtë tä töbike. ³³ Amne ni brare gure abko tä töbike bäri jändrän kä nehtë btä, aiseite merire kwe moto mikadre ño nuäre kwe, yehtë tä töbike. ³⁴ Ye kwrere töita jändrän ketebu btä. Ye kwrere arato, meri kwärai ñakare kwe amne meri kaibekaibe tä töbike bäri jändrän ni Dänkienkwe yehtë, käta ja ngrabare amne ja üai mike deme ni Dänkienkrä. Amne meri gure gure abko jändrän kä nehtë, btä tä töbike bäri, aiseite kwärai moto mikadre ño nuäre kwe, btä tä töbike bäri arato. ³⁵ Ne ñan ti tö kukwe tare mikai mun kötärä, käta ja mikamna gure ñakare munye, akwa munkwe sribidre jäme ni Dänkienkrä amne kukwe mda mda ñan rabadre mun jiete abko ie ti tö, käta niere kore munye.

³⁶ Mdakäre abko, ni ruäre kwe meri bati, ben tä mikani jakrä kwärikwäri, ye ben tö ja mikai gure ne ngwane, ja mika gure kwe, ñobtä ñan angwane meri ye nena ünän amne ja mikadre gure kwe abko käi nena ie. Ne aiseite ja mikadre gure kwe raba ruen ie angwane, dre nuendre abko rabadre bäri kuin raba ruen ie, erere nuen kwe, aiseite ni tö raba ja mikai gure, käkwe ja mika gure. Yehtë abko ñan ja mikadre ngite kwe Ngöbö rüere. ³⁷ Akwa ni mda abko kwe meri bati ben tä mikani jakrä kwärikwäri, ye ben ñan tö raba ja mikai gure amne ni mdakwe ñan töi diandre rabakäre kaibe, akwa tä töbike kwatibe kore ja töi jenbti, ne ngwane ja ñan mika gure kwe jirekäbe abko rabadre dbe. ³⁸ Ne aiseite, meri ben ni brare tä mikani jakrä kwärikwäri ye ben ja mikadre gure kwe abko rabadre kuin, akwa ñan ja mikadre gure ben kwe abko rabadre bäri kuin.

³⁹ Mdakäre abko, ni merire gure gure abko brare kwe tä nüne, ye ngwane brare ñan tuametre kwe, akwa brare kwe krütadre kän ne ngwane, rabadreta kaibe ja mikakäreta gure, akwa ni tödekaka Jesubti aibe ben ja mikadreta gure kwe. ⁴⁰ Akwa ja ñan mikadreta gure kwe angwane, kä tädre bäri nuäre btä ruen tie. Ne abko Ngöbö Üai tä tibtä, aiseite tita töbike kore, ye abko kuin ruen tie.

8

Ju blitakrä ngöbö ngwarbebe, ye kánti mrödre ñakare

¹ Jändrän kämikata ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko ngrie kwetadre ya, ñakare ya, abkobtä munkwe kukwe ngwianintari tie, yehtë ti bike blite mda. Mun jökrä käta niere krörö kukwe nehtë: Kukweta ükaninte ño era metre Ngöbö kwe abko garera kuin jökrä nunye, munta niere jabtä. Akwa tita niere krörö: Kukweta ükaninte ño tä nūke gare kuin nie, nita nütüre angwane, nita nebe bike kri. Akwa nita ni mda mda tarere abko bäri ütiäte Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane nita ni mda mda tarere angwane, nita die mike abko tita nütüre. ² Ni ruäre, ie kukweta ükaninte ño nena gare kuin tä nütüre, ye ngwane kukwe era metre ngämi nebe gare täte ietre. ³ Akwa nire nire käta Ngöbö tarere, ni ye abko gare kuin Ngöböye.

⁴ Jändrän kämikata ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte, jändrän ye abko ngrie kwetadre ya, ñakare ya, btä ti bike blite mda. Era metre ngöbö ngwarbe ñakare jire amne era metre Ngöbö tärä itibe, ye gare kuin nie. ⁵ Akwa kä kämbti ya, kä temenbtä ya, yete ngöbötre tärä abko ni ruäre käta niere. Ye kwrere bkänä, ni ñakare tödekaka Jesubti, kräke ngöbö tärä kwati amne dänkien tärä kwati arato. ⁶ Akwa ni tödekaka Jesubti abko kräke Ngöbö tärä itibe. Niara abko ni Rün amne niarakwe jändrän jökrä dätebare amne nita nüne niarakrä. Erere arato, ni Dänkienta itibe ni kräke abko Jesukristo. Jesukristo ye mden köböire jändrän jökrä dätebare Ngöbö kwe amne niara mikani ni dätekä kwe arato.

⁷ Akwa mun ngätäite ni tödekaka Jesubti ruäre abko ie kukwe ye gare ñakare, ñobtä ñan angwane niaratre ngämi tödeke Jesubti, känenkri nämane ngöbötre ngwarbe ye mike ütiäte jae, amne jändrän kämika nämane kukwadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte, bti jändrän ye ngrie kweta nämane ju blitakrä ngöbö ngwarbebe yete. Ne aiseite mtare ngöbötre ngwarbe tärä era metre nütüta janknu kwetre, abkokänti niaratre tä niken ngri kukwani ngöbö ngwarbeye ye kwete, tätre ngöbö ngwarbe mike ütiäte nütüta kwetre amne, töi braibe Jesubtä ñobtä ñan angwane kukwe metre ngöbö ngwarbehtë ngämi gare metre ietre, aiseite jötrö ngwarbe jata nebe ruen ngite ietre ngri ye kwetabtä. ⁸ Akwa nita mröre, yehtë ñan Ngöböta ni kaen ngäbti bäri, aiseite nikwe mrödre ye käkwe ñan ni mikadre kuin Ngöbö ngwäre kwi. Erere arato, nikwe ñan mrödre, ye käkwe ñan ni mikadre käme Ngöbö ngwäre kwi.

⁹ Ye mdenbtä, mun abko kräke ngöbö ngwarbe tärä ñakare era metre, aiseite jändrän jökrä tuen dbe kwetadre, ye käkwe ñan ni mda mda töi braibe Jesubtä ye mikadre ja mike ngite. Ne aiseite, mun ngämi niken mröre ju blitakrä ngöbö ngwarbebe yete, känenkri

munkwe töbika kuin ja käne. ¹⁰ Ye ñobtä ñan angwane mun ie kukwe gare kuin abko käbti ju blitakrä ngöbö ngwarbebe, kánti nane mun rikadre mröre angwane, ni ruäre tödekaka Jesubti kräke ngöbö ngwarbe tärä amne tõi braibe Jesubtä kärke mun tuadre angwane, mröre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko dbe nütüdre, aisetö tö rabadre näin ngri ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte ye kwetai. ¹¹ Ye angwane kukwe gare mae, ye kärke ma mräkä Jesu käbti tõi braibe amne di ñakare bököñ Jesubtä ye mikadi ja mike ngite, yebtä abko riadrete. Kristo krütani niarakrä arato, aisetö ma köböite niara ñan rikadre ji blobti. ¹² Mun mräkä Jesu käbti tõi braibe Jesubtä, rüere munkwe ja mikadre ngite kore, ye ngwane Kristo ara jire rüere munta ja mike ngite arato. ¹³ Ne aisetö jändrän kämikani kukwadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko ngrie, ye tikwe kwetadre kärke ti mräkä Jesu käbti mikadre ja mike ngite, ye ngwane ngri ye tikwe ñan kwetadre jire chi mda, ti mräkä kärke ñan Jesu tuadremetre abkokäre.

9

Pablo abko Jesu kukwei ngwianka era metre niebare kwe

¹ ¿Ti mräkäre, ti abko di ñakare kukwe nuene ja tõi jenbti ya? jñäri, ti di tärä! ¿Ti ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre abko mun ruäreta nütüre ñan ñan? jñäri, ti abko Jesu kukwei ngwianka era metre! ¿Tikwe ni Dänkien Jesu tuaba ñakare ya? jñäri, tikwe tuaba! ¿Sribi tikwe köböire mun ara jire kärke tödekani Jesubti ya? jñäri, munkwe tödekani Jesubti sribi tikwe köböire! ² Nane ni mda mdakrä ti ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre, akwa munkrä abko ti Jesu kukwei ngwianka era metre rükadre gare munye, ñobtä ñan angwane munta nekete ni Dänkien Jesubtä, ye abko käta ti Jesu kukwei ngwianka era metre bä mike.

³ Nitre ñäkäkä blo ti rüere abko ie ti tö niei krörö: ⁴ ¿Nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda, ye ngätäite nun ne aibe abko kärke ñan mrö amne tomna ribedre munbtä sribi ütiäre ya? jñäri, nun raba jändrän ye ribere munbtä! ⁵ Erere arato, ¿ni Jesu kukwei ngwianka mda mda, ni Dänkien etbakantre amne Pedro arato tä niken meri kwekwe ngwena jabe, ye kwrere nun ñan raba niken meri tödekaka Jesubti ngwena ja nän mukore ya? jñäri, nun tö rabadre, ne ngwane nun raba meri jakwe ngwena jabe! ⁶ Mdakäre abko, ¿Bernabé amne ti, nun ne aibe kärke sribi mda mda nuendre mrökrä jae ya? jñakare jire!

⁷ Yebtä ti bike kukwe bä mike krörö munye: ¿Nitre rükä käta sribire gobrankrä, ye käta sribi ütiä bianta ua jae ya? jñakare jire! ¿Amne ni uba nököka ñan tä uba ngwä kwete ya? jñäri, tä nökö kwetadre jae! Erere arato, ¿ni obeja ngibiaka käta kian kwainte, ye ñan tä ñaen ya? jñäri, tä obeja ngibiare kian ñadre jae! ⁸ Ne abko ñakare ni kä nebtä aibe tä töbike kore abko erere tita niere, akwa Ngöbö Kukwei tikani Moisékwe käta niere arato, ⁹ aisetö Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye btä tä tikani krörö: Buey trigo münantekä, ye munkwe ñan kö kita ngwärebtä abko tä tikani kore. ¿Ye abko, Ngöbö tõi nämane buey aibe die mike, kärke kukwe niebare kore ya? ñakare. ¹⁰ Ngöbö tõi nämane ni ne die mike arato, kärke niebare kore. Ni ne kräke Ngöbökwé ja kukwei tikamna, ñobtä ñan angwane ni nura nököka amne ni nura ngwä ötaka abko rabadre mrö bkäne tätre nütüre, aisetö tä sribi nuene. ¹¹ Ye kwrere arato, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä nunkwe nököni nura kwrere mun ngätäite, ye ütiäre abko nunkwe jändrän munkwe mätäidre munbtä abko ñakare blo, ¹² ñobtä ñan angwane ni mda mda akwa käta jändrän mätäire munbtä angwane, nun bärira jire kärke jändrän mätäidre munbtä.

Akwa nun jändrän mätäire ñakare munbtä abti kä nüke mtare, ñobtä ñan angwane nun ñan tö jändrän nuein jire chi ja mikakäre ngite ni mda mda okwäbti abtä trö kwitadre kwe Ngöbö Kukwei kuin Kristobtä yeye, akwa ni jökräkwé kadre ngäbti jäme, abkokäre nunta ja tare nike bätäkä ngwarbe Ngöbö kukwei mikabtä gare munye. ¹³ Angwane abko mrö bianta Ngöböye, ye ruäre ni sribikä ju blitakrä Ngöböbeté käta mrö den jae sribi ütiäre ju yete, ye garera munye. Erere arato, ni jändrän kukwaka Ngöböye käta ngri den ruäre nünankrä jae. ¹⁴ Ye kwrere arato, ni Dänkien kärke kukwe ükaninte krörö ni niara kukwei mikaka gare kräke: Nire nire tä näin Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mike gare, ye köböire nünandre kwe, niebare ni Dänkienkwe.

¹⁵ Ye kwrere ti di tärä jändrän mätäikä munbtä, akwa tikwe ñan jändrän mätäiba munbtä, niebare ni Dänkienkwe ye kwrere. Erere arato, ñan munkwe jändrän biandre tie, abkokäre tita tärä ne tike munye. Tikwe jändrän mätäidre munbtä jakrä, ye känenkri ti krütadre abko rabadre bäri kuin tikrä, aisetö tita sribi nuene kore, ye abko bäri käi nuäre tibtä, aisetö ni mda ñan raba ti tõi kwite jene mda. ¹⁶ Ne aisetö, tita kukwe kuin Jesubtä dirire, yebti ñan tita bike kri, ñobtä ñan angwane sribi ye abko Ngöbökwé mikani ti kisete, aisetö tikwe ñan nuendre angwane jaingware, ti bobre jakän! ¹⁷ Tikwe kukwe kuin Jesubtä ye diridre ja tõi jenbti akräke tikwe ütiä mätäidre munbtä, akwa sribi mikani ti kisete Ngöbökwé, erere tita nuene, aisetö tita ütiä kärere ñakare, ñobtä ñan angwane ti sribikä Kristokwe jirekabe aibe

aisete. ¹⁸ Akwa tita kukwe kuin Jesubtä dirire ngwarbe, ye abko sribi ütiä kwrere tikrä. Amne tita ütiä mätäire ñakare munbtä, ye abko sribi ütiä kwrere tikrä arato. Ye abko bäri käi nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä dirita tikwe, ye kabti ti ñan tö nüna.

¹⁹ Ne mden kisete, ni ñakare jire iti kä nebtä käta sribi tikwe ne ütiä bien tie, aisete tita ñakare klaboré, akwa ni kwati jatadre Kristoye, abkokäre tita ja mike klaboré ni jökrä kräke abko krörö. ²⁰ Nitre israelita ngätäite ti nämane angwane, tikwe ja mikani niaratre kwrere ganainkäre Kristokrä. Amne ntre israelita käta Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mike täte abko ngätäite ti nämane angwane, tikwe ja mikani Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mike ütiäte ganainkäre Kristokrä. Akwa era metre Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye ñan mikata ütiäte tikwe ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki, akwa ntre kukwe mikaka ütiäte ütiäte jatadre tödeke Kristobti, abkokäre tikwe ja mikani niaratre kwrere.

²¹ Akwa ni mda mda käta Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mike ñakare ütiäte abko ngätäite ti nämane nebe angwane, tikwe ja mikani niaratre kwrere. Akwa ti abko tä Ngöbö Kukwei mike ütiäte, ñobtä ñan angwane kukwe biani nuendre nie Kristokwe abko erere tita mike täte. ²² Angwane ni ie Kristo gare ñakare kuin abko ngätäite tikwe ja mikaba ni ie Kristo gare ñakare kuin kwrere, niaratre ganainkäre Kristokrä. Tita ja mike ni mda mda kwrere, ye köböire abko ni ruäre rabadre dianintari, abkokäre tita nuene. ²³ Ye abko, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä, kräke tita sribi nuene ne köböire Ngöbökwé kuin nuendre tikrä abkokäre.

²⁴ Ti bike kukwe mda bä mike krörö munye: Nitre tä ja gaen angwane, ni kwati tä neen akwa, ni itibe tä ganane abko ütiäre jändrän bianta ie. Ye kwrere arato, Ngöbökwé jändrän biandre munye, ne ngwane ni niaka tä nüne ño ganakäre, ye kwrere munkwe nüna. ²⁵ Nitre ja gaka tä niken ja mike biare ja gakäre angwane, jändrän ño ño käme kräke, ye ie tä ja üke bäin ganakäre, akwa jändrän tä niken ngwarbe jötrö abko ganainkäre tädre ja mike juto kore. Akwa Ngöbökwé jändrän kuin ütiäte biandre nie abko ganainkäre nita ja die mike jändrän ño ño käme ni kräke, ye ie nita ja üke bäin ganakäre. ²⁶ Ne aisete ti abko ñan tä näin betekä okwä kware amne ñan tita kuso braire ngwarbe kä tökarete kwäräkwärä. ²⁷ Akwa tita ja ngrabare ara jire mike ja tare nike amne tita ja ngrabare ne mike ja kukwei mike täte, ñobtä ñan angwane tikwe diribare ni mda mdaye abti mrä ti ütiäte ñakare ñan niedre tie Kristokwe, abkokäre tita ja ngrabare mike ja tare nike.

10

Pablokwe ntre Corintobo mikani mokre

¹ Ti mräkätre, ti tö kukwe nakaninkä ntre israelitabtä mikaita töre munye abko krörö: Ni mräkä israelita kirakira nämane Egipto, nikaninta angwane, namani dikekä jökrä müta Ngöbökwé täni amne nikani jökrä Mren Tainte ta arato. ² Niaratre namani dikekä müta Ngöbökwé täni amne nikani Mren Tainte ta, ye abko namani ngökani ñöte amne namani mikani ketetibe Moisébe kwrere, Ngöbö nämane ben niaratre ngibiakäre bä mikakäre, nita ngökani ñöte amne mikani ketetibe Jesube, niarata ni dänkiene bä mikakäre ye kwrere. ³ Angwane mrö biani Ngöbökwé, arabe kwetani jökrä kwetre kä kaibete amne, ⁴ ñö biani tomnane Ngöbökwé, arabe ñani jökrä kwetre, ñobtä ñan angwane ñö mikani neen jäkwatate käin Ngöbökwé, ye ñani kwetre, ñan krütadre tomna miare abkokäre. Kristo ara jire jäkwata ye kwrere abko nämane näin bentre, ñobtä ñan angwane mrö amne ñö biani Ngöbökwé niaratre ngrabare die mikakäre, ye abko Kristo nämane die mike nüne Ngöbö ngwäreki bä mike, aisete Kristo abko jäkwata kwrere, kä nämane juto biare ntre israelita mike nüne Ngöbö ngwäreki. ⁵ Akwa bäsi niaratre jökrä käkwe ñan Ngöbö mikani ütiäte, aisete Ngöbö namani romon kräke, abtä bäsi jökrä krütani bätärekä ja täritäri kä kaibete ji ngrabare temen.

⁶ Kukwe nakaninkä kore ntre israelita kirakirabtä, ye abko ja töikrä nie. Yebtä abko, nikwe ñan ja töi mikadre kukwe käme diän diän nuenbtä ño niaratre käkwe nuenbare ye kwrere abko krörö: ⁷ Bäri käne ntre israelita kirakira ruäre käkwe ngöbö ngwarbe mikani ütiäte jae, ye abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Niaratre namani tākānintbe temen, mröre, tomna ñaen ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae, bti nikanintre ja mike gure bati bati, *Exodo 32.6*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere munkwe ñan ngöbötre ngwarbe mika ütiäte jae. ⁸ Bobukäre abko, niaratre ruäre nikani ja mike gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae, abtä Ngöbö mätä namani btäre abko dokwäre ni krütani mili gre bti krämä (23,000) köböitibe, aisete munkwe ñan ja mikadre gure bati bati niaratrekwe nuenbare ye kwrere. ⁹ Bämäkäre abko, ntre israelita käkwe kukwe nuendre käme Ngöbö rüere angwane, ni Dänkien käkwe mikadre ja ngie nuen ya, ñakare ya abko ntre ruäre tö namani gai. Abtä Ngöbökwé tbi juani, käkwe kwetani, abtä namanintre bren tbihti amne krütani. Ne aisete munkwe ñan töbika amne nikwe ñan ja gadre Kristobe, ntre israelitakwe nuenbare ye

kwrere. ¹⁰ Mräkäre abko, ni ruäre käkwe ñäkäbare Ngöbö rüere, dokwäre Ngöbökwé angele ni kámikaka juani, käkwe niaratre kámikani, aiseite níkwé ñan ñákádre Ngöbö rüere, niaratre kákwe nuenbare ye kwrere.

¹¹ Ye abko, ni tódekaka Jesubti, kráke kukwe kuin ne námáne tikani kira Ngöbö Kukweibtä abko tá neme bare ká mrá ne náire, aiseite kukwe nakaninká jókrá kore nitre israelita kirakirabtä ja tóikrá nie, yebtä níkwé tóbikadre ja káene, abkokáre tá tikani Ngöbö Kukweibtä. ¹² Ne aiseite nire nire káta bike kri, ie ja nena ruen dite Jesu kukweibtä, ne abko kákwe ja ngibia kuin amne ja ñan tuametre nótradre temen kwe. ¹³ Akwa kukwe krórókróro ngwiandre tóre jae munkwe: Kukwe kámekáme tá kite ni jókrá nuente ja káne, kwrere arato kite mun rüere. Akwa kukwe bári tare jatadre mun rüere angwane munkwe nünandreká dite jabtä, ñóbtá ñan angwane Ngöböta ja kukwei mike táte amne, tá juto biare mun die mike, aiseite kukwe bári tare kákwe mun nótradre temen, ye ngániene munkwe kwárábedre ño abko Ngöbökwé mikadi gare munye, mun rabadre nünenká dite abkokáre.

Mró ngöbö ngwarbe juete abko Pablokwe dokwä takáni

¹⁴ Ne aiseite, ti mrákátre tare tikwe, munkwe ñan ngöbö ngwarbe mika jire chi ngöböre jae amne ye ngániene mun gitia. ¹⁵ Mun abko ni tóbtá tóbtá munta nútüre jabtä ruen tie, aiseite tita kukwe era erere nire rükadre gare munye abtä munkwe tóbika. ¹⁶ Nita mróre Kristo ngatani ngwiandre tóre jae angwane, uba dói, btá nita kuin niere Ngöböye, bti nita ñaen angwane, jándrán jókrá nuenbare Ngöbökwé Kristo dáriebti ni kráke abko nita den jakrá ben gwaire. Erere arato, ban kuntibe dikanteta oto kiakia, bti nita kwete, ye abko nita ja gete ketetibe gwaire Kristo ngrabarebe abko nita bá mike, ¹⁷ ñóbtá ñan angwane ban kuntibe mun jókrá tá kwete, aiseite ban oto kiakia kabre jatani ban kuntibete, ye kwrere mun abko ni kabre akwa ni ngrabare itibe kwrere.

¹⁸ Ye abko, nire nire káta mróre ngöbö ngwarbe káikitakakáre abko ñan tá mróre ketetibe ngöbö ngwarbebe abko munta nútüre akwa, nitre israelita tá dre nuene mika ñáráre munkwe: Niaratre káta jándrán kámike kukwadre Ngöbö káikitakakáre, bti ben gwaire tá kwete yete Ngöbö ngwárekri. ¹⁹ Ne abko, ñan ngöbö ngwarbe útiáte Ngöbö kwrere tita niere abko mun raba nútüre. Erere arato, ñan ngri kukwani ngöbö ngwarbe mikakáre útiáte abko bári útiáte ngri mda mdakrá tita niere abko mun raba nútüre. ²⁰ Akwa nitre ñakare tódekaka Jesubti káta jándrán kámike kukwadre jándrán kádianta jirekábe ngöbö ngwarbe yeye, ye abko ñan tá bien Ngöbö era metre yeye, akwa era metre tá bien úai káme bikaka ngöböre yeye abko tita niere, aiseite munkwe ñan ja getadre jire chi úai kámenbe, ie ti tó, ²¹ ñóbtá ñan angwane mun ñan raba dó ñaen siá kwatibe te ni Dánkien Jesube amne úai kámenbe. Erere arato, mun ñan raba mróre mun mráká Jesu kábti ben gwaire Jesu ngatani ngwiandre tóre jae niara mikakáre útiáte jae amne mróre nitre tódekaka ñakare Jesubti ben gwaire úai káme mikakáre útiáte jae. ²² Níkwé nuendre kore, yebtä ni Dánkien mätä rabadre kri níbtá, ñóbtá ñan angwane ni rabadre Jesu bá mike ngwarbe nitre tódekaka ñakare Jesubtiye. Erere arato, ni Dánkien bári dite níkrá abko jürá rabadre níbtá, aiseite níkwé ñan ja getadre jire chi úai kámenbe.

Ni tódekaka Jesubti raba ngri mda kwete, niebare Pablokwe

²³ Mdakáre abko munta niere króro tie kukwe nebtá: Ni tó rabadre dre dre nuein mróbtá, erere tá dbe Ngöbökrá abko munta niere. Ye abko era, akwa jándrán jókrá abko ñakare kuin nuendre abko tita niere. Erere arato, munta niere króro: Ni tó rabadre dre dre nuein, erere ni raba nuene, akwa ti abko káta niere króro: Jándrán jókrá nita nuene ye abko ñakare kuin ni mda mda die mikakrá abko tita niere. ²⁴ Ne aiseite, níkwé ñan tóbikadre jándrán kuin nuenbtá kaibe jakrá, akwa níkwé tóbikadre jándrán kuin nuenbtá ni mda mdakrá.

²⁵ Ne aiseite, ká ngri rürümoinkrá, kánti munkwe ngri ño ño kóka, ye erere munkwe kweta jáme. Akwa ngri ye biani ngöbö ngwarbe mikakáre útiáte ya, ñakare ya, ye munkwe ñan ngwiantari, ñóbtá ñan angwane nirekwe biani rürümoinde abko ñakare útiáte, ²⁶ ñóbtá ñan angwane Ngöbö Kukwei tá niere króro:

Ká temen ne amne jándrán jókrá tá ká nebtá abko ni Dánkien Ngöböta bkáne, *Salmos 24.1* aiseite munkwe ñan tóbika dikaro btá.

²⁷ Nane ni ñakare tódekaka Jesubti kákwe mun núbai mróre jabe, ye kánti mun tó raba nán amne, mró ño ño mika kwetadre kwe, ye munkwe kweta ká bube jirekábe amne, mró ye jatani mdenkri, munkwe ñan ngwiantari. ²⁸ Akwa nane ni tádre yete kákwe niedre króro munye: Ngri ne biani ngöbö ngwarbe mikakáre útiáte, nie kwe munye angwane, munkwe ñan kweta jirekábe ni kukwe nieká ye okwábti, niara tói mikakáre nuäre. ²⁹ Ne abko, munkwe ñan ni mda tói mikadre bá jene Kristo rüere, abkokáre munkwe ñan ngri ye kwetadre tita niere, akwa ne ñan mun tói ño ngri kwetabtä, abkobtä tita blite. Ne aiseite tikwe dre nuendre, ye abko tá dbe tikrá, akwa ni mda mdakwe ñan ti mikadre ngite kukwe

nuenta tikwe yebtä, ³⁰ ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kwetata tikwe, btä tita kuin niere Ngöböye, ne aisete tita jändrän kwete, yebtä ni mda mda käkwe ñan ñäkädre blo ti rüere.

³¹ Ne aisete, munkwe mrö ya, munkwe tomna ña ya, munkwe dre dre nuen, erere munkwe nuen jökrä Ngöbö rabadre käikitaninkä abkokäre. ³² Akwa ni israelita amne ni ñakare israelitare, okwäbti munkwe ñan kukwe nuen abtä ja mikadre ngite krübäte kwetre Kristo rüere, abtä ñan tö rabadre tödekaj Jesubti. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti, okwäbti munkwe ñan kukwe nuen, abtä ja mikadre ngite krübäte kwetre Kristo rüere. ³³ Amne ti abko käre tö ni mda mda moto mikai nuäre, aisete käre tita jändrän kuin känene ñakare au jakrä, akwa ni mda mda rabadre dianintari arato, abko ie ti tö, aisete tita jändrän kuin känene bäri ni mda mdakrä.

11

¹ Ye abko, Kristo käkwe nüanabare ño, ye kwrere tita nüne, aisete tita nüne ño, ye kwrere munkwe nüna.

Nitre merire käkwe dre nuendre gätäte

² Ti mräkä, käre tita töre munye amne kukwe diribare tikwe munye, erere munta mike täte jökrä, yebtä tita mun käikitekä. ³ Akwa kukwe rükadre gare metre munye, ie ti tö abko krörö: Ni dokwäta ni ngrabare mike nüne, ye kwrere Kristo tä ji dokwäte ni brare jökrä kräke amne ni brare abko tä ji dokwäte ni merire kräke amne Ngöbö abko tä ji dokwäte Kristo kräke. ⁴ Ye aisete, ni brare rikadre blite Ngöböbe amne rikadre Ngöbö kukwei niere gätäte käkwe dän kitadre ja dokwäbti angwane, Kristo tä ji dokwäte niarakrä abko mikata ütiäte ñakare kwe. ⁵ Akwa meri abko rikadre blite Ngöböbe amne rikadre Ngöbö kukwei niere gätäte ni jökrä ngwäreki angwane, dän ñan kitadre ja dokwäbti kwe ye ngwane, ja dokwä mikata ütiäte ñakare kwe angwane, meri dokwä mikata mutiolire ye kwrere jire bata neme, ⁶ ñobtä ñan angwane meri ñan tö dän kitai ja dokwäbti blitakäre Ngöböbe amne Ngöbö kukwei niekäre gätäte angwane, tö ja gaire ruen tie. Kore ne ngwane, ja dokwä mikadre mutiolire jirekäre rabadre ja gaire bäri abkokäre. Akwa dokwä mikadre mutiolire, ye gaire kräke ne ngwane, dän kita ja dokwäbti kwe.

⁷ Akwa ni brare abko käkwe ñan ja dokwä jue mika, ñobtä ñan angwane ni brare abko dätebare bäsi ja kwrere Ngöbökwé amne ni brare käkwe nüanadre Ngöbö mikakäre ütiäte. Akwa ni merire abko käkwe ja dokwä jue mikadre, ñobtä ñan angwane ni merire dätebare Ngöbökwé ni brare bä mikakäre ütiäte. ⁸ ñobtä ñan angwane ni brare ñan jatani merikri, akwa meri abko jatani ni brarekri. ⁹ Erere arato, ñan Ngöbökwé ni brare dätebare ni merire kräke, akwa ni merire dätebare ni brare kräke Ngöbökwé. ¹⁰ Ne aisete ni merire käkwe ja dokwä jue mikadre brare kwe bä mikakäre ütiäte amne angeletre kisete ni merire käkwe ja dokwä jue mikadre arato.

¹¹ Ye abko era metre, akwa ni tödekaka Jesubti ngätäite abko, ni brare tä nüne ni merire köböire, aisete tare nüne kaibe ni brare kräke amne, ni merire tä nüne ni brare köböire, aisete tare nüne kaibe. ¹² Ye abko, kira kena ni merire dätebare ni brarekri ye abko era bkänä akwa, ni brare abko tä däreré ni merirekri amne, ni jökrä amne jändrän jökrä abko jatani Ngöbökri. ¹³ Ne abko ni merire rikadre blite Ngöböbe gätäte angwane, ja dokwä jue mikadre ñakare kwe ye abko tä dbe ya, abkobtä munkwe töbika. ¹⁴ Akwa ni brare käkwe ja dokwä drüen ngibiadre nga, ye abko tuen gaidre kri abko erere kukweta ükaninte ni ngätäite. ¹⁵ Akwa ni merire abko käkwe ja dokwä drüen ngibiadre nga, ye abko tä nebe tuen kuin nuäre, ñobtä ñan angwane ni merire abko ie dokwä drüen biani nga Ngöbökwé ja dokwä jue mikakrä. ¹⁶ Akwa nane mun ruäre tö raba ja kwetai tibe kukwe nebtä ye abko raba gare munye, akwa nun amne ni mda mda gätäkä Jesu käbti kä mda mdate, ie kukwe mda mda bä jene tarä ya abko gare ñakare nunye, aisete nitre merire tä gätäte angwane, tä blite Ngöböbe amne Ngöbö kukwei niere angwane, dän kitadre dokwäbti kwetre. Abko kore se.

Mrö Jesu ngatani ngwiankrä töre jae, btä Pablokwe blitabare

¹⁷ Ti mräkäre, kukwe mda btä tita tarä tike munye, nebtä abko ti ñan bike mun käikitekä, ñobtä ñan angwane munta gätäre Jesu käbti, ye nin tä mun die mike tödeke bäri Jesubti, akwa tä mun die gaenkä bäri. Yebtä abko, tita tarä tike krörö mda munye: ¹⁸ Munta ja ükekrö gätäkäre Jesu käbti angwane, munta ja ñäketbe jene jene, ye niebare käne tie amne ruäre tä nebe era tikrä. ¹⁹ Munta ja ñäketbe jene jene, ye abko rakadrekä kore ruen tie, ñobtä ñan angwane ye kwrere mun mden mden tä tödeke era metre Jesubti rükadre gare abkokäre. ²⁰ Akwa munta gätäre Jesu käbti angwane, munta mröre, ye abko ñan munta mröre ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae era metre, ²¹ ñobtä ñan angwane mröta niken Jesu ngatani ngwiankrä töre jae angwane, mun ngwian bkänkä kriki ara jire tä niken mrö jakwe kweteta käne amne ni ruäre abko tä neme mröi. Erere arato, ni ruäre tä dö

ñanen kabre amne tä neme dröbare. ²² ¿Ju munkwe ñakare mrökrä amne dö ñakrä käne ya? ¿Se ñöbtä munta nitre Ngöbökwé mike ngwarbe kore jae amne nitre bobre bobre tödekaka Jesubti abko munta mike ja gaire kore se! ¿Munta kukwe nuene kore, sebtä tikwe dre niedre munye? ¿Tikwe mun käikitadrekä ya? ¡Ñakare jire! Kukwe kore btä tikwe ñan mun käikitadrekä jire chi.

²³ Ye abko, ti Dänkien käkwe diribare tie abko erere tikwe diribareta munye abko krörö: Ni Dänkien Jesu kitani ngise, ye näire deo, ban diani kunti kisete kwe, ²⁴ käkwe kuin niebare btä Ngöböye, bti ötaninbtä kwe, käkwe niebare krörö: Ban ne abko ti ngätä tikwe. Ne mden abko tita bien müre ketadre mun kräke. Käre munkwe ban kweta kore ti ngwiankrä töre jae, niebare kwe. ²⁵ Ye kwrere arato, mröbare ünän jökrä kwetwe angwane, uba döi basote diani kisete kwe, bti niebare krörö kwe: Uba döi ne abko kukwe ükaninte btin Ngöbökwé abko rabadre bare täte jökrä ti däreibti ye bä mikakrä. Ne aisete munkwe uba döi ña batire batire ti ngwiankrä töre jae, niebare ni Dänkienkwe. ²⁶ Ne aisete, ni Dänkien jatadreta, ye ngibiare kwärä munkwe ban kweta amne munkwe uba döi ña angwane, ni Dänkien krütani ni täte amne ni kräke abko mun tädi bä mike batire abti ni Dänkien jatadi nüketä.

²⁷ Ne aisete, ban kwetata amne uba döi ñata ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae, akwa tä ni mräkä Jesu käbti mda mda mike ngwarbe jae, ye nirekwe kwetadre kore angwane, ja mikadre ngite kwe ni Dänkien ngrabare rüere amne ni Dänkien däre rüere arato. ²⁸ Ye mden kisete, mun rika ban kwete amne uba döi ñanen ni Dänkien ngatani ye ngwiankrä töre jae, känenkri munta ja mike ngite kore mun mräkä Jesu käbti rüere ya, abkobtä munkwe töbika kuin käne, ²⁹ ñöbtä ñan angwane ban kwetadre amne uba döi ñadre ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae, akwa nita ni Dänkien ngrabare ara jire mike ngwarbe, ye ngwane, ja rüere nita ja mike ngite au Ngöböye, dokwäre Ngöbökwé ni mikadi ja ngie nuen. ³⁰ Ye mden kisete mun kwati bren amne mun di ñakare amne ni ruäre abko krütanina. ³¹ Ne aisete, nikwe dre nuendre, yebtä nikwe töbikadre kuin ja käne au angwane, ni Dänkien käkwe ñan ni mikadre ja ngie nuen. ³² Akwa ni Dänkien käta ni mike ja ngie nuen, ye abko tä ni töi den kore mtare, niarakwe ñan ni mikadre ja tare nike ni ñakare tödekaka Jesubti ben gwaire kä mrä angwane, abkokäre tä ni töi den kore mtare.

³³ Ne aisete ti mräkätre tikwe, mun rika gätäre mrökäre ni Dänkien ngatani ngwiankrä töre jae angwane, munkwe ja ngibia ngäbti kwärikwäri, abti munkwe mrö kweta ketetibe gwaire jökrä. ³⁴ Akwa ni ruäre, ie mrö raba krübäte angwane, mrö kweta kwe ja gwiriete, bti jata gätäbtä. Ye kwrere gätädre kwe abtä Ngöbökwé ñan mikadre ja ngie nuen. Kukwe mda mda tä ükarete abko ti näinta nebe mun kanti yete angwane, tikwe ükadite jökrä.

12

Ngöbö Üaita ja di bien bätäkä ngwarbe

¹ Ti mräkätre, Ngöbö Üaita ja di bien bätäkä ngwarbe ja moto kuinbti nitre tödekaka Jesubti itire itireye, btä munkwe kukwe ngwianintari tie taräbtä. Kukwe yebtä mun ñan töi rabadre mräme, akwa ye abko rabadre gare metre munye, ie ti tö abko krörö: ² Bäri käne abko, mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri ngöbö ngwarbe, ye jiebtä mun nämane ja ngwiamna ni mda mdaye, ye gare kuin munye. Ngöbö ngwarbe ye abko blite ñakare. ³ Ye aisete, mtare kukwe rabadre gare krörö munye, ie ti tö: Nire nire käta blite Ngöbö Üai köböire ñan raba niere: ¡Ngürün raba Jesubtä näre! abko ñan raba niere jire. Erere arato, Ngöbö Üai Deme köböire aibe ni raba niere: ¡Jesu abko Dänkien Ngöbö! abko ni raba niere kore, ye abko rabadre gare munye.

⁴ Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti abko bti Ngöbö Üaita ja di dräre bätäkä ngwarbe jene jene, akwa Ngöbö Üai itibe käta ja di bien kore. ⁵ Erere arato, sribi tarä bätäkä ngwarbe Ngöbökrä, akwa sribi ye abko nuenta ni Dänkien itibe köböire amne niara kräke. ⁶ Ye kwrere arato, sribita neme bare bätäkä ngwarbe ni mda mdakrä, akwa Ngöbö itibe käta sribi ngwena bare ni köböire amne niara tä ja di mike ni jökräbtä abko krörö:

⁷ Ni itire itire, ie Ngöbö Üai käta ja di bien ja moto kuinbti ni jökrä die mikakäre abko krörö: ⁸ Ni iti, ie Ngöbö Üai käta kukwe töbtä mike gare blitakäre btä amne, ni mdaye abko Ngöbö Üai arabe käta ja di bien kukwe keta kabreta ükaninte ño ño rabadre gare. ⁹ Erere arato, Ngöbö Üai arabe käta ja di bien ni mdaye tödekakrä kwatibe Ngöböbti amne, Ngöbö Üai arabe käta ja di bien bätäkä ngwarbe ni mdaye ni bren bren mikakäreta quinta. ¹⁰ Ni mdaye abko Ngöbö Üaita ja di bien sribi kri ñan tuabare bätäkä ngwarbe nuenkäre amne, ni mdaye abko ja di bianta Ngöbö kukwei niekäre nitre Ngöbö kukwei niekä kwrere amne, ni mdaye abko ja di bianta üai käme mikata nüke gare amne Ngöbö Üai era metre mikata nüke gare ie arato. Erere arato, Ngöbö Üai käta ja di bien ni mdaye blitakäre kukwe jenenanbti

btä ja töitikani ñakare kwe amne, ni mda abko ie ja di bianta kukwe jenena ye rükadre gare, abkokäre Ngöbö Üai käta ja di bien ie. ¹¹ Di jökrä bätäkä ngwarbe ne abko Ngöbö Üai itibe ye ara käta bien nie, akwa tä ütiä kärere ñakare nie. Ngöbö Üai töta neme ja di biain ño ño nie, ye erere tä dräire ni tödekaka Jesubti itire itire bti.

Jesu ngrabare itibe akwa kiakia ngrabare kabre

¹² Ñobtä Ngöbö Üai käta ja di bien bätäkä ngwarbe jene jene abko ti bike bä mike ni ngrabarebtä. Mun tödekaka Jesubti abko ti bike bä mike ni kiakia ngrabare kwrere abko nere: Ni ngrabare abko itibe, akwa ni kiakia abko kabre amne, ni kiakia ngrabare kabre, ye tä ni itibe ngrabare. Ye kwrere, Kristo ngrabare itibe, akwa nitre tödekaka Jesubti itire itire tä rä kabre abko niara kiakia ngrabare. ¹³ Ne aisete, era metre ni abko bätäkä ngwarbe jene jene. Ruäre abko ni israelitare amne ruäre abko ñakare israelitare; ruäre klabore amne ruäre abko klabore ñakare, akwa ni jökräbtä Ngöbö Üai itibe nükani täte ni mikakäre Jesukristo ngrabare itibe kwrere amne, Ngöbö Üai itibe abko ni jökrä käkwe kani ngäbti. ¹⁴ Era metre ni ngrabare itibe akwa, ni kiakia ngrabare abko tä rä kabre ni ngrabare mikakrä täte.

¹⁵ Ye abko ti bike bä mike krörö: Ni ngoto käkwe niedre, ¡A! Ti ñakare ni kise, aisete tita ni ngrabare bäre mento, niedre kwe, ¿ye ngwane rabadre ni ngrabare bäre mento ya? ¡Ñakare! ¹⁶ Erere arato, ni olo käkwe niedre, ¡A! Ti ñakare ni okwä, aisete tita ni ngrabare bäre mento, niedre kwe, ¿ye ngwane rabadre ni ngrabare bäre mento ya? ¡Ñakare! ¹⁷ Ye abko, ¿ni ngrabare rabadre ni okwärebe jökrä angwane, ni kukwei jaradre ño nie? Erere arato, ¿ni ngrabare rabadre ni olorebe jökrä angwane, jändrän rä rabadre ruen ño nie? ¹⁸ Akwa ni kiakia ngrabare, ye Ngöbö tö namani mikai mdente mdente, erere mikani kwe au ja töi jenbti. ¹⁹ Akwa ni kiakia ngrabare rabadre ketetibe ja bä kwrere jökrä angwane, ni ngrabare ñan rabadre kuin täte. ²⁰ Ye mden aisete, ni kiakia ngrabare tä rä kabre bätäkä ngwarbe, akwa ni ngrabare abko itibe, btä ni kiakia ngrabare tä ketetibe jökrä. Ye kwrere Ngöbö kwe mikanintbe munbtä arato.

²¹ Ye aisete, ni okwä ñan raba niere ni kiseye: ¡A! Ma ütiäte ñakare nünankrä tie, ñan raba niere kore. Erere arato, ni dokwä ñan raba niere ni ngotoye: ¡A! Ma ütiäte ñakare nänkrä tie, ñan raba niere kore, ²² ñobtä ñan angwane ni kiakia ngrabare tä nebe tuen di ñakare nie, akwa ye abko bäri ütiäte nikä. ²³ Amne ni kiakia ngrabare ñan tä nebe tuen nuäre nie, ye nita ükete bäri nuäre. Erere arato, ni kiakia ngrabare, btä nita ja gaire, ye ni ñan tö mikai tuare ni jökräye, abkokäre nita ngwä kite bäri kuin amne nita ja jue mike kuin bäre bäre, ²⁴ akwa ni ngrabare tuen kuinquin abko ngibiata ñakare kore nikwe amne nita ja jue mike ñakare arato. Ye abko, Ngöbö kwe ni ngrabare ükaninte, ni kiakia ngrabare tuen ütiäte ñakare nie rabadre mikani bäri ütiäte nikwe. ²⁵ Erere arato, ni kiakia ngrabare ñan rabadre ja ñäketbe jene jene, akwa ni kiakia ngrabare mden mden tuen ütiäte amne mden mden tuen ütiäte ñakare, ye töi rabadre ja di mikabtä kwärikwäri, abkokäre Ngöbö kwe ükaninte kore. ²⁶ Ne aisete, ni kia ngrabare keteti tä ja tare nike angwane, ni ngrabare tä ja tare nike jökrä gwaire. Ye kwrere arato, ni kia ngrabare keteti mikata ütiäte angwane, ni ngrabare jökrä btä käta nebe nuäre gwaire jökrä.

²⁷ Ye kwrere mun jökrä gwaire abko Kristo ngrabare ara amne, ni kiakia ngrabare tä rä, ye kwrere mun itire itire tä Jesu ngrabare kiakiare. ²⁸ Ye aisete, nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite Ngöbö tö namani ni krörökrörö tuai abko erere mikani kwe abko krörö: Mtare Jesu kukwei ngwianka mikani käne kwe. Bobukäre abko, nitre Ngöbö kukwei niekä. Bämäkäre abko, nitre Ngöbö Kukwei dirikä mikani kwe. Yebti nitre sribi kri ñan tuabare nuenkä, nitre ni bren bren mikaka kuinta amne, nitre ni mda mda die mikaka amne, nitre ni mda mda jie ngwianka, amne nitre blitaka kukwe jenenanbti, ye abko mikani jökrä kore nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite. ²⁹ Ye abko, ñan ni jökrä tä Jesu kukwei ngwianka amne ñan ni jökrä Ngöbö kukwei niekä amne ñan ni jökrä tä Ngöbö Kukwei dirikä amne, ñan ni jökrä tä sribi kri ñan tuabare nuene. ³⁰ Erere arato, ñan ni jökrä ni bren bren mikakata kuinta amne, ñan ni jökrä tä blite kukwe jenenanbti amne, ñan ni jökrä abko ie kukwe jenena tä nüke gare niekäre ni mda mdaye. ³¹ Akwa Ngöbö Üai di bäri ütiäte ütiäte mun die mikakäre, ye munkwe känantari kisere jakrä.

Ja taredre kwärikwäri abko bäri ütiäte

Akwa jändrän bäri kuin ütiäte Ngöbö Üai di bätäkä ngwarbe ye kräke, jiebti ti bike ji kike käne abko krörö:

13

¹ Ni kukwe bätäkä ngwarbe kä nebtä, erere ti rabadre blite amne angeletre kukwe ño ño, erere ti rabadre blite, akwa tita ni mda mda tarere ñakare ne ngwane, balinkwata ngö

kri ngwarbe, kwrere jire ti rabadre amne bandereta ngö mikata ngöb ngwarbe mikakrä ütiäte, kwrere jire ti rabadre ngwarbe. ² Erere arato, Ngöbö Üai köböire ti di rabadre Ngöbö kukwei niekäre amne Ngöbö Üai köböire kukwe tiebetiebe Ngöbökwere rabadre gare jökrä tie amne, Ngöbö Üai köböire kukwe kabre bätäkä ngwarbe tä ükaninte ño rabadre gare jökrä tie amne Ngöbö Üai köböire tita tödeke kwatibe Ngöböbti, köböire ti rabadre ngitio kri juen nebe kä mdabti, akwa tita ni mda mda tarere ñakare ne ngwane, ti ütiäte ñakare jire. ³ Mdakäre abko, jändrän tädre tikwe, erere tikwe dräidre jire jökrä ni bobre bobrebtu amne, tikwe ja ne ara jire biandre kukwadre sribi Ngöbökwere, akwa tita ni mda mda tarere ñakare ne ngwane, z tikwe dre ganaindre jakrä?

⁴ Nita ni mda mda tarere metre abko nere: Nita ni mda mda tarere angwane, nita jändrän jökrä ngibiare bätäkä ni mdabti amne nita ja moto mike kuin ni mdakrä. Nita ni mda mda tarere angwane, ñan nita nüne ni ja ribare kwrere jändrän jökräbtä jändrän diankakäre jakrä amne, ñan nita ja bä mike ütiäte amne ñan nita bike kri. ⁵ Nita ni mda mda tarere angwane, ñan nita ñäke diän diän ni mdaye mikakäre ja gaire amne ñan nita jändrän kuin känene kaibe jakrä. Erere arato, nita ni mda mda tarere angwane, ñan nita nebe romon jötrö ngwarbe ni mdakrä amne ñan ni mätäta neme kärekäre ja dokwäre ni mdabti. ⁶ Mdakäre abko, nita ni mda mda tarere angwane, kukwe diän diän Ngöbö rüere amne ni mda mda rüere, ye käita neme nuäre ñakare nißtä, akwa kukwe kuin era metre abko käita nebe nuäre nißtä. ⁷ Nita ni mda mda tarere angwane, nita juto biare jändrän jökrä ni rüere kaen ngäbti ni mda mda ngibiakrä amne, nita tödeke janknu Ngöböbti amne ni mda mdabti. Erere arato, nita ni mda ngibiare bätäkä jändrän jökräbtä amne nita di krüte ñakare jändrän jökräbtä.

⁸ Nita ja tarere kwärikwäre ye abko rabadi kärekäre, akwa kukwe niebare nitre Ngöbö kukwei niekäre abko köböitira jire näin ta amne, ñan blita rabadre kärekäre kukwe jenenanbti Ngöbö Üai köböire. Erere arato, ni ye ie kukwe kabre tä ükaninte tä gare Ngöbö Üai köböire, ye näin ta, ⁹ ñobtä ñan angwane ni ye ie kukweta neme gare braibe amne, ni Ngöbö kukwei niekä ye abko gare ñakare täte. ¹⁰ Ne aisete, ni Dänkien Jesu rükadita angwane, kukwe era erere mikadi gare täte kwe nie, aisete kukwe ñakare täte era metre Ngöböbti, ye ñan rabadi ütiäte mda. ¹¹ Ye abko, ti bike bä mike krörö: Ti nämane chi angwane, ti nämane blite, ti nämane töbike amne ti nämane töi ngitiekä ngäbäkre chi kwrere. Akwa ti namanina ünän angwane, jändrän ngäbäkre chikwe namani jökrä ja jiebti tie. Ye kwrere, kukweta gare mtare tie abko kukwe braibe amne, Jesu rükadita angwane, rabadi jökrä ja jiebti tie. ¹² Mdakäre abko, ti bike bä mike jene mda abko krörö: Mtare jändrän jökrä tuen ñakare kuin nie, aisete ñäi ngututute te jändrän bä tuen diore kwrere, aibe tuen diore nie, ye kwrere kukwe keta kabre gare ñakare metre nie mtare, akwa köböitira jire nikwe ja tuadi gwäre Ngöböbe angwane, kukwe rabadi gare metre nie. Mtare abko ti töi braibe Ngöböbti, akwa köböitira jire Jesu rükadita angwane, ti gare kuin metre Ngöböye mtare, ye kwrere Ngöbö rükadi gare tie. ¹³ Ye abko, jändrän ketamä rabadre ütiäte kärekäre abko krörö: tödekadre kwatibe Ngöböbti, Kristo jatadreta ye ngibiadre ngäbti amne ja taredre kwärikwäre. Akwa jändrän ketamä, ye ngätäite abko ja taredre kwärikwäre abko bäri ütiäte.

14

Kukwe jökrä nieta gätäte rükadre gare ni jökräye

¹ Ja taredre kwärikwäre, ye jiebti mun rankwa kisere janknu. Erere arato, Ngöbö Üai di bätäkä ngwarbe, ye känantari munkwe jakrä, akwa Ngöbö Üai di Ngöbö kukwei niekäre, ye abko bäri känantari munkwe, ² ñobtä ñan angwane ni blitaka kukwe jenenanbti ye abko tä blite Ngöbö aibe ben amne ñakare tä blite nitre gätäkä yebe. Niarata kukwe ütiäte ükani tiebe jenena niere Ngöbö Üai diebti, akwa kukwe ñan tä nebe nuke gare ni mda mdaye gätäte. ³ Akwa ni Ngöbö kukwei niekä abko tä blite nitre gätäkä Jesu käbti kukwere angwane, kukwe dirita kwe ye tä nitre gätäkä Jesu käbti die mike nüne bäri Jesukrä, amne tä töi den näin janknu Jesube amne tä kä mike nuäre btätre. ⁴ Akwa ni blitaka kukwe jenenanbti Ngöbö Üai diebti abko tä blite angwane, tä ja die mike au, akwa ni Ngöbö kukwei niekä tä blite nitre gätäkä Jesu käbti die mike jökrä. ⁵ Mun jökrä rabadre blite kukwe jenenanbti näre, akwa munkwe Ngöbö kukwei niedre abko ie ti tö bäri, ñobtä ñan angwane Ngöbö kukwei niedre ye abko bäri ütiäte blitadre kukwe jenenanbti ye kräke. Akwa ni blitaka kukwe jenenanbti tä dre niere, ye kwitadre nitre gätäkä Jesu käbti kukwere niaratre die mikakäre, ne ngwane rabadre kuin.

⁶ Ti mräkätre, ti bike kukwe bä mike mda munye abko krörö: Ti rikadre basare munye angwane, Ngöbö Üai diebti kukwe jenena nuke gare ñakare munye, bti tikwe blitadre munbe, ye käkwe ñan mun die mikadre jire chi nüne bäri Jesukrä, ñobtä ñan angwane kukwe jenena ye gare ñakare munye. Akwa Ngöbökwere kukwe tiebe mikani gare tie, ye tikwe niedre

munye mun kukwere amne, kukwe töbtä Ngöbö Kukweibtä, yebtä tikwe blitadre munbe mun kukwere amne tikwe Ngöbö kukwei niedre munye, ye käkwe diridre munye mun kukwere, ye abko rabadre mun die mike nüne bäri Jesukrä. ⁷ Erere arato, drü bätäkä ngwarbe abko käta kukwe ye bä mike arato abko krörö: Tolero jükadre ngwarbe amne arpa tåkadre ngwarbe, ye ngwane dre jükata metre amne dre tåkätä metre ñan rükadre gare nie. ⁸ Erere arato, çnitre rükä, kräke trombeta jükata mikakäre juto rikakäre rüre, akwa ñan jükadre metre angwane, ja mikadre ño juto kwetre? ⁹ Ye kwrere tä nakenkä munbtä. çKukwe nuke gare kuin, bti munkwe ñan blitadre, ye abko munta dre niere abko rükadre gare ño ni mda mdaye gätäte? Mun kukwei ñan rükadre gare, ye ngwane munta blite kaibe ngwarbe kwäräkwärä. ¹⁰ Mdakäre abko, ni kukwei tarä keta kabre kä nebtä, akwa ni kukwei kwatirekwatire, bti dre nieta abko tä mike gare. ¹¹ Akwa ni mdakwe ñäkädre ja kukwere akwa, dre niedre kwe tie ñan rükadre gare tie, ye ngwane ti rabadre chui menteni kwrere kräke amne, niara rabadre chui mentenine tikrä arato. ¹² Ne aisete, mun tö Ngöbö Üai di tuai bätäkä ngwarbe jakrä, ye abko kuin, akwa mun di rabadre nitre gätäkä Jesu käbti die mikakäre bäri abko munkwe kärä kisere jakrä Ngöböye.

¹³ Ne aisete, Ngöbö Üai diebti nire nire käkwe blitadre kukwe jenenanbti angwane, Ngöbö Üai käkwe ja di biandre mae kukwe ye kwitakäre mun kukwere, munta dre niere rükadre gare munye abko munkwe kärä Ngöböye. ¹⁴ Ti mräkätre, Ngöbö Üai diebti tikwe blitadre kukwe jenenanbti Ngöböye, ye ngwane tita blite ja üai aibehti Ngöböbe, akwa ñakare tita blite ja töibti. ¹⁵ çYebtä abko, tikwe ja nuendre? Tikwe blitadre Ngöböbe angwane, tikwe blitadre ben ja üai aibehti kukwe jenenanbti. Erere arato ja üaibti amne ja töibti ben gwaire ja kukwere tikwe blitadre ben arato. Erere arato, tikwe kantadre Ngöböye kukwe jenenanbti ja üai aibehti, erere arato ja üaibti amne ja töibti ben gwaire ja kukwere arato. ¹⁶ Makwe ñan nuendre kore ne ngwane, ma tädre Ngöbö käikitekä ja üaibehti kukwe jenenanbti angwane, ni tödekaka Jesubti mda mda, ie kukwe makwe ñan tä nuke gare tädre gätäbtä ma kukwei nuen, käkwe ma kukwei nuadre, ye ngwane niara ñan raba ja töi mike gwaire mabe kuin niekäre Ngöböye, ñöbtä ñan angwane mata dre niere ñan rükadre gare ie aisete. ¹⁷ Ye aisete, nane mata blite bä nuäre Ngöböbe amne mata kuin niere ie kukwe jenenanbti, akwa rabadre tuen ngwarbe ni mda mdaye amne mata die mike ñakare.

¹⁸ Ye abko, Ngöbö Üai käkwe ja di biani tie, aisete kukwe jenenanbti tita blite bäri kabre mun ngwä, yebtä tita kuin niere Ngöböye. ¹⁹ Akwa gätäte abko, bäri ti töta neme kukwe niei kwärikebe ja kukwere, kukwe ye rükadre gare kuin ni jökräye abko rabadre bäri kuin, ñöbtä ñan angwane kore kukwe dirita tikwe rükadre gare metre ni mda mdaye aisete. Akwa tikwe kukwe niedre mili kwä jätä kukwe jenenanbti, ye abko ñan rükadre gare, aisete ni mda mda ñan die mikadre kore kwe. ²⁰ Ti mräkätre, blitadre ni kukwe jenenanbti amne Ngöbö kukwei niedre ño, yebtä munkwe ñan töbika ngäbäkre kiakia kwrere, akwa jändrän kämekäme Ngöbö rüere, yebtä ngäbäkre kiakia tä töbike ñakare, erere mun töi raba ngäbäkre kiakia kwrere. Amne ni ünän ünän käkwe töbika kuin ja käne, ye kwrere munkwe töbika blite ni kukwe jenenanbti yebtä amne Ngöbö kukwei niebtä arato, ²¹ ñöbtä ñan angwane Ngöbö Kukweita tikani krörö kukwe jenenanbtä:

Ni menteni kukwe bä jene, bti tikwe blitadi nitre israelitabe niaratre mikakäre mokre, ñöbtä ñan angwane ni menteni, ye köböire ti bike nitre israelita mike ja tare nike.

Amne ni nünanka kä mdate, yebti tikwe blitadi nitre israelitabe, akwa ti kukwei ñan mikadre ütiäte kwetre, niebare ni Dänkien Ngöbökwé, *Isaiás 28.11-12*
abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

²² Ne aisete, nita blite kukwe jenenanbti, ye abko ni ñakare tödekaka Jesubti, kräke blitata kore abko Ngöböta yete niaratre ngätäite bä mikata, aisete ye abko ñakare ni tödekaka Jesubti kräke. Akwa Ngöbö kukwei nieta ye abra ni tödekaka Jesubti kräke amne Ngöböta ja moto mike kuin kräke bä mikata, aisete ye abko ñan blitata ni ñakare tödekaka Jesubti kräke. ²³ Tita niere kore, ñöbtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti tä ja ükekrö jökrä gätäbtä Jesu käbti angwane, ni jire jökrä tädre blite kukwe jenenanbti, ye btäräbe ni ie Ngöbö Kukwei gare ñakare rikadre nebe yete amne ni ñakare tödekaka Jesubti rikadre nebe arato angwane, mun jökrä dokwäbti kä jäme nitre ñäkäkä bä jene kore ngöbötre ngwarbe käikitakäre kwrere jire rabadre nütüre munbtä. ²⁴ Akwa mun jökrä tädre Ngöbö kukwei niere angwane, ni ñakare tödekaka Jesubti amne ni ie Ngöbö Kukwei gare ñakare rükadre gätäte, käkwe mun kukwei nuadre ja kukwere angwane, mun kukwei rabadi era kräke amne, mun jökrä tädi dre niere, ye rükadi gare ie amne rabadi töbike jäbtä au, ja rabadre ruen ngite ie Ngöbö ngwäreki amne, ²⁵ kukwe kämekäme tä kaibe töibtä ye abko rabadre kä merete jökrä Ngöbö ngwäreki, rabadre ruen ie amne, rabadi ngukudokwäbti temen Ngöbö mike ütiäte jae. Ye ngwane, Ngöböta era metre bkänä mun ngätäite niedi kwe, käkwe tödekadi Ngöböbti, aisete munkwe Ngöbö kukwei niedre abko bäri ütiäte blita kukwe jenenanbti ye kräke.

Ni jökrä käkwe blitadre itire itire ja täritäri

²⁶ Ne aisete, ti mräkätre, munta gätäre Jesu käfti angwane, munkwe dre nuendre abko ti bike niere munye abko krörö: Ni ruäre käkwe kanta, ni ruäre abko käkwe Ngöbö kukwei diri amne, ni mda abko ie Ngöbökwé kukwe tiebe mikani gare abko mika gare kwe amne, ni mda abko käkwe blita kukwe jenenanbti amne ni mda abko käkwe kukwe jenena ye kwita mun kukwere ni mda mda kräre. Akwa jändrän jökrä, ye munkwe nuen ja die mikakäre kwärükwäri. ²⁷ Akwa mun rika blite kukwe jenenanbti, ye ngwane ni nibu, ni nimä aibe käkwe blita itire itire ja täritäri, akwa ñakare gwaire jökrä batibe. Angwane kukwe jenena ye kwitadre mun kukwere. ²⁸ Akwa ne kwrere ni ñakare kukwe jenena ye kwitaka mun kukwere, ye ngwane ni blitaka kukwe jenenanbti ye käkwe ñan blita ni jökrä okwäbti gätäre, akwa blita kaibe kwe Ngöböbe.

²⁹ Ne kwrere arato, nitre Ngöbö kukwei niekä abko tarä, ye ngwane ni nibu, ni nimä käkwe Ngöbö kukwei nie itire itire ja täritäri amne, nitre Ngöbö kukwei niekä ye tä Ngöbö kukwei niere metre ja abko ni mda mda käkwe mika ñäräre. ³⁰ Akwa nane nita takänintbe temen yete, ye ie Ngöbökwé ja kukwei tiebe mika gare ni jökrä kräke mda angwane, ni Ngöbö kukwei niekä käne ye käkwe kada keta jirekäbe, käkwe kä biandre ni mda yeye. ³¹ Ne kwrere ni jökrä käkwe nuendre angwane, ni itire itire ie kä rabadre Ngöbö kukwei niere ye abko käkwe nitre gätäkä Jesu käfti ye töi tikadi amne die mikadi nüne bäri Ngöbökrä. ³² Akwa nire nire ie ja di bian Ngöbö Üaikwe Ngöbö kukwei niekäre, nitre ye abko di tarä ja töi ngibiare blitakäre jäme ja täritäri amne ñakare batibe jökrä gwaire, ³³ ñobtä ñan angwane Ngöbö abko Ngöbö jäme, akwa ñakare Ngöbö kä ngwiankrä nokre ni töi kwitakäre kwärükwäri aisete. Ye kwrere nitre gätäkä Jesu käfti kä ketareketare temen kätä nuene kore, aisete munkwe nuendre kore arato.

Kukwe nitre merire kräke

³⁴ Kukwe mdara jire ti bike niere abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä gätäre Jesu käfti, ye kanti nitre merire käkwe ni kukwei nua kä bube jirekäbe, ñobtä ñan angwane nitre merire käkwe ñan blitadre gätäre abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye kätä niere, ye kwrere nitre merire raba kwekbe ni kukwei nuen. ³⁵ Akwa nitre merire tö raba kukwe ño ño gai angwane, ngwiantari kwe kwäräiye ja gwiriete, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti tä gätäre Jesu käfti, ye kanti merikwe blitadre abko gaidre kri.

Kukwe nämane nakenkä gätäre, yebtä Pablokwe blitabare mrä

³⁶ Angwane Ngöbö Kukwei ye abko jatani kena mun köböire munkwe ñan nütü. Erere arato, ñan mun aibe käkwe Ngöbö Kukwei kani ngäbti, mun raba nütüre. ³⁷ Mun mden ie ja ruen Ngöbö kukwei niekä amne Ngöbö Üai tä täte munbtä raba ruen munye, ye ngwane tita kukwe tike tarä nebtä ne abko ñan tita nuemna akwa, ni Dänkien kätä nuemna era metre, ye rükadi gare munye. ³⁸ Akwa ñan rükadre gare munye angwane, munkwe trö kwitadre ni Dänkienye, ye ngwane ni Dänkienkwe trö kwitadi munye arato. ³⁹ Ne aisete ti mräkätre tikwe, Ngöbö Üai di rabadre munkrä Ngöbö kukwei niekäre, ye abko munkwe känantari kisere amne, nire nire rika blite kukwe jenenanbti, ye munkwe ñan dokwä takä kän. ⁴⁰ Akwa munkwe jändrän jökrä nuen kuin era metre jökrä ja täritäri.

15

Jesu nükaninta nire era metre

¹ Ti mräkätre, mtare kukwe kuin Jesubtä tikwe mikani gare munye, ye ti tö mikaita töre munye. Ngöbö kukwei kuin Jesubtä, ye mden munkwe kani ngäbti amne mun tä näin janknu btä mtare. ² Ye kwrere munkwe nändre janknu kore ne ngwane, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä tikwe diribare munye, ye köböire mun rabadi dianintari. Akwa munkwe ñan nändre janknu ne ngwane, munkwe kukwe kuin Jesubtä mikani era jae akwa ngwarbe. ³ Kukwe mikata ütiäte Jesubtä ni jökräkwé diribare tie abko erere tikwe diribare munye abko krörö: Kristo krütani ni ngite Ngöbö rüere ye diankakäre nibtä abko nämane tikani kore Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere nakaninkä. ⁴ Erere arato, Kristo doboi mikani, abti köbömakäre Ngöbökwé mikaninta nire abko nämane tikani kore Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere nakaninkä. ⁵ Yebti Kristokwe ja mikani tuadre Pedroye, bti ja mikaninta tuadre kwe nitre ja töitika ben ni jätäbti nibu yeye.

⁶ Abti ja mräkätre Jesu käfti sientio krärike jire, ie ja mikani tuadre batibe jökrä kwe. Ja mräkätre Kristo tuakatuaka ye tä nüne kwati akwa, ruäre abko krütanina. ⁷ Yebti ja mikani tuadre kwe Santiagoye amne nitre niara kukwei ngwianka mda mdaye. ⁸ Mrä, Kristokwe ja mikani tuadre tie arato, aisete ngäbäkre däredre käi ngämi nüke angwane, tä däre käre, ye kwrere nakaninkä tibtä.

⁹ Ye mden kisete, nitre Jesu kukwei ngwianka jökrä, ye ngätäite ti abko bäri ütiäte ñakare. Ti abko Jesu kukwei ngwianka ñan niedre tibtä, ñobtä ñan angwane nitre gätäkä Jesu käbti, jiebti ti nämane näin kisere mikakäre ja tare nike. ¹⁰ Akwa tita ño mtare ne abko Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä abko köböire tita kore. Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä, ye abko ñakare nuenbare ngwarbe kwe, ñobtä ñan angwane tita sribire bäri nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda ngwä, ye abko ñan tikwe nuenbare kaibe ja di jenbti, akwa Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä käkwe ti die mikani. ¹¹ Akwa tikwe sribibare bäri ya o niaratre ya abko ñakare ütiäte, akwa kukwe bäri ütiäte abko ti amne nitre Jesu kukwei ngwianka mda mda käkwe kukwe diribare ja kwrere jökrä, ye mden abko munkwe mikani era.

Nitre tödekaka Jesubti abko Ngöbökwé mikadita nire era metre

¹² Akwa Kristo mikaninta nire Ngöbökwé abko nunta dirire, ¿ye ñobtä abko ni krütanikrütani ñan rükadreta nire abko mun ruäreta niere? ¹³ Ni krütanikrütani ñan rükadreta nire, ye ngwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare arato. ¹⁴ Amne Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare, ye ngwane kukwe dirita nunkwe abko ngwarbe, ütiäte ñakare. Erere arato, munta tödeke ngwarbe Kristobti. ¹⁵ Ngöbökwé Kristo mikadreta nire ñakare bkänä, akräke nun rabadre kukwe ngwarbe niekä Ngöböbtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare, akwa mikaninta nire kwe nun tädre niere, ye ngwane nun tädre ñäke ngwarbe Ngöbö rüere. Mdakäre abko, ni krütanikrütani ñan rükadreta nire bkänä, ye ngwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare arato, ¹⁶ ñobtä ñan angwane ni krütanikrütani ñan rükadreta nire bkänä, ye ngwane Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare arato. ¹⁷ Erere arato, Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare, ye ngwane munta tödeke ngwarbe bti amne mun tä ngite janknu Ngöböye abti kä nüke mtare. ¹⁸ Mdakäre abko, Ngöbökwé Kristo mikaninta nire ñakare, ye ngwane nitre tödekaka Kristobti krütanikrütani ye abko ñakare dianintari, akwa tä nianinte janknkäre arato. ¹⁹ Kore ne ngwane, nikwe nüandre kä nebtä aibe kräke nita tödeke Kristobti ne ngwane, ni jökrä ngätäite, ni abko bäri bobre jakän.

²⁰ Akwa Ngöbökwé Kristo mikaninta nire, ye abko era bkänä amne, Ngöbökwé nitre tödekaka Jesubti krütanikrütani mikadita nire bkänä, abkokäre Jesu mikaninta nire ni jökrä tödekaka niarabti ye känenkri. ²¹ Ngöbökwé nitre tödekaka Jesubti krütanikrütani mikadita nire arato abko gare krörö nie: Kena ni iti kä Adán käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye köböite ni jökrä tä krüte, ye kwrere arato ni itibe köböire Ngöbökwé ni tödekaka Jesubti krütanikrütani erere mikadita nire. ²² Ye abko, Adán köböite ni jökrä kä nebtä tä krüte, ye kwrere arato Kristo köböire Ngöbökwé ni jökrä tödekaka Kristobti mikadita nire. ²³ Akwa Ngöbökwé kukwe ükaninte, erere rabadi bare ja täritäri abko krörö: Ngöbökwé Kristo mikaninta nire käne, yebti Kristo jatadita angwane, ni kwekwe tödekaka niarabti abko rükadita nire mda abko rabadi bare ja täritäri. ²⁴ Kristo jatadita angwane, üai käme tä dänkiene nibtä kä nebtä amne jändrän mda mda üai käme kwrerekrwre abko gadikä jire jökrä kwe. Abti kä mrä angwane, gobran mikanina gare Ngöbökwé ie, ye mikadita Rün Ngöbö kisete kwe. ²⁵⁻²⁷ Ngöbökwé jändrän jökrä mikani gare Kristoye, aisete Kristo rabadi gobrane abti rüe jökrä ye mikadi ja ngoto täni kwe. Yebti Kristokwe gata mikadi mrä ja ngoto täni ne abko Kristo rüe mrä ganaindi kwe. Akwa jändrän jökrä rabadi Kristo ngoto täni tita niere ne abko, ñakare tita blite Ngöbö ara jire btä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän jökrä mikani gare Kristoye. ²⁸ Ne aisete jändrän jökrä rabadi Kristo ngoto täni angwane, Kristo Ngöbö Odei ara jire käkwe ja mikadita gare Ngöböye, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän jökrä mikani Kristo ngoto täni. Ye ngwane, Ngöbö aibe rabadre gobrane jändrän jökräbti.

²⁹ Mdakäre abko, ¿ni krütanikrütani ñan rükadreta nire ni ruäre tä niere, se drekäre abko ni ruäre tä ja ngökö ñöte ni krütani diäre? ¿Se ñan tä ja ngökö ngwarbe ñöte ya!

³⁰ Erere arato, ¿Ngöbökwé ñan ni krütanikrütani mikadreta nire angwane, drekäre köbö kwatirekwatire nunta ja kite kukwe krübätete? ³¹ Ye abko, munta näin Kristo Jesu ni Dänkienbe, ye käita nebe nuäre tibtä era metre. Ye kwrere jire, era metre käre köbö kwatirekwatire tita kä krübätete rätäninkä gatabti. ³² Ye abko, jändrän ngwarbe romon romon, ben rüde, kwrere jire tikwe rübare nitre krübäte krübäte ben juta Efeso nete, ¿ye tikwe nuendre ngwarbe ja mikakäre kri, ye ngwane dre rükadre tie rübtä kore? ¿Ngöbökwé ñan ni krütanikrütani mikadreta nire angwane, ye ñan tikwe rüde ngwarbe ya? Ngöbökwé ñan ni krütanikrütani mikadreta nire angwane,

¡Nane ni krütadre jetbe, aisete ari mröre kri, ari dö ñaen kabre!

abko ni ruäre tä niere. ³³ Akwa munkwe ñan ja ngökamma kukwe yebtä, ñobtä ñan angwane “ni kukwe muko diän diän ben ni töi kuin metre tä ja gete angwane, ni töi kuin metre abko tä neme diän arato,” nieta era metre, aisete munkwe ñan ja ngökamma kore. ³⁴ Akwa munkwe töbikata kuin ja käne, käkwe ñan ja mika ngite mda, ñobtä ñan angwane mun ruäre, ie Ngöbö gare ñakare. Yebtä mun rabadre ja gaire, abkokäre tita ñäke kore munye.

Ni rükadita nire angwane, ni ngrabare rabadi ño

³⁵ Mdakäre abko, mun ruäre këta kukwe ne ngwentari krörö jae kwärikwäri: ¿Ni krütanina se abko rükadreta nire ño sere? ¿Ni krütani rükadreta nire angwane, rabadi ño ngrabare ruen? abko munta ngwentari jae. ³⁶ ¡Ye ño abko mun tõi ñakare dikaro këta kukwe ngwentari kore jae ye! Ye abko ti bike nura bä mike ni ngrabarebtä. Nura nökata ye gütdadrete ñakare angwane, mu ñan rükadre. ³⁷ Ye abko, trigo nurai amne nura mda mda nökata, ye abko ñan nura mu ara jire nökata, akwa nura ara jire nökata. ³⁸ Yebti nura ketareketare Ngöbö töta nebe mu mike niren ño ño, erere tä mike niren jene jene, aisete ñakare ja kwrere jökrä ngrabare. ³⁹ Jändrän jökrä abko ñakare ja kwrere jökrä ngrabare garera nie abko krörö: Ni, jändrän ngwarbe, nukwä amne gwa ye abko bä jene jene jökrä ngrabare. ⁴⁰ Ye kwrere arato, jändrän kä käinbti amne jändrän kä temenbtä abko bä ñakare ja kwrere jökrä, akwa bä jene jene. Akwa jändrän kä käinbti abko bä nuäre nuäre, ye abko bä jen kwetre. Erere arato, jändrän kä temenbtä abko bä nuäre nuäre, akwa bä ye abko bä jen kwe. ⁴¹ Erere arato, ñänä trä ñakare ja kwrere sö träbe amne muke abko trä bä jene jene arato. Erere arato, muke kwatirekwatire abko trä tärä bä jene jene.

⁴² Ye kwrere, ni krütanikrütani mikadita nire Ngöbökwë angwane, rakadikä kore arato nibtä: Ni ngätä tä niken ngwarbe abko doboi mikata, akwa Ngöbökwë ni mikadita nire angwane, ni ngätä niken ngwarbe ñakare jire chi mda abko biandi kwe nie. ⁴³ Ni ngrabare käme bobre doboi mikata, akwa Ngöbökwë ni mikadita nire angwane, ni rabadi bä nuäre ngrabare. Erere arato, ni ngrabare di ñakare ye doboi mikata akwa, Ngöbökwë mikadita nire angwane, ni rabadi bäri dite ngrabare. ⁴⁴ Erere arato, ni ngrabare kä nebtä ne abko jatani dobokri abko doboi mikata, akwa Ngöbökwë ni ngrabare mikadita nire angwane, ni ngrabare kä käinbtikri biandi kwe nie. Erere arato, ni ngrabare jatani dobokri tärä ne ngwane, ni ngrabare kä käinbtikri ye tärä arato.

⁴⁵ Ye mden kisete Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Ni käne këdian nämane Adán abko Ngöbökwë mikani nire,

Genesis 2.7

akwa Adán mrä këdianta Kristo ne abko Üai kwe köböire tä ni miketa nire. ⁴⁶ Akwa ni ngrabare nünakäre kärekäre kä käinbti, ye abko ñakare käne nikwe akwa, ni ngrabare nünakäre kä nebtä abko rabadre käne nikwe, yebti ni ngrabare nünakäre kä käinbti rabadre nikwe mda. ⁴⁷ Ni dätebare käne kä Adán abko dobro temen ne dätebare, akwa ni mda abko Kristo ye abko kä käinbti jatani. ⁴⁸ Ne aisete, ni kä nebtä abko dobro dätebare nire abko bä namani ño ngrabare, ye kwrere ni jökrä bä ja täritäri; akwa ni kä käinbti bä ño ngrabare, ye kwrere Ngöbökwë ni krütanikrütani mikadita nire angwane, ni ngrabare bä rabadi arato. ⁴⁹ Ne aisete, dobro dätebare nire abko kwrere ni bäta ja täritäri mtare kä nebtä, ye kwrere Ngöbökwë ni mikadita nire angwane, ni kä käinbti kä Kristo bä ño ngrabare, ye kwrere ni ngrabare bä rabadi arato.

⁵⁰ Yebtä abko, ti tö niei krörö munye ti mräkätre tikwe: Ngöböta gobrane, ye kënti ni ngrabare tä niken ngwarbe ye ñan raba nebe nüne jire chi, ñöbtä ñan angwane kä käinbti ye kënti jändrän ñakare jire tä niken ngwarbe raba neme. ⁵¹ Akwa kukwe nämane tiebe kaibe Ngöbökwë kira, ye mikanina gare kwe nie mtare abko ti bike niere, aisete ti kukwei nuen munkwe: Nitre tödekaka Jesubti ñan krütadre jökrä angwane niara jatadita, akwa Ngöbökwë ni jökrä kwitadi. ⁵² Trombeta jükadi ngö rabadi kä mrä mikakäre gare angwane, nitre tödekaka Jesubti jökrä rikwitadi jötrö ngwarbe Ngöbö diebti, nita okwä kwata metete jötrö ngwarbe, ye kwrere jire ni rikwitadi batibe jökrä se kwrere. Trombeta ngö rabadi, ye ngwane nitre tödekaka Jesubti krütanikrütani abko rükadita nire jökrä amne ñan krütadreta mda amne, ni tödekaka Jesubti tädi nire nire abko Ngöbökwë kwitadi jökrä arato.

⁵³ Ni ngrabare tä niken ngwarbe, ne täte abko ni ngrabare niken ngwarbe ñakare abko rabadi nikwe. Erere arato, ni ngätä tä ngataen, ne täte abko ni ngätä ngataen ñakare rabadi nikwe. ⁵⁴ Ni rikwitadi jökrä kore angwane, Ngöbö Kukwei tä tikani krörö rabadi bare:

Gata, Ngöbökwë ma ganaibarera,

aisete ma ñan rabadre jire chi mda, aisete ni ñakare jire iti krütadre mda.

Isaiás 25.8

⁵⁵ Aisete Gata, ¿ma di kri abko tä mdente?

¿Tbi tu krübäte kwrere jire, ma krübäte, ye abko tä mdente, Gata?

Oseas 13.14

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁵⁶ Ne aisete kukwe kämekäme nuenta nikwe Ngöbö rüere abtä nita krüte, ne abko tbi tu krübäte kwrere amne, Kukwe Biani Ngöbökwë Moiséye ye köböire kukwe kämekäme tä sribire abko këta ni kukwe kämekäme nuenkä mike gare nie. ⁵⁷ Akwa ni Dänkien Jesukristo, köböire Ngöböta ni die mike kukwe kämekäme ganaine amne gata ganaine. Yebtä abko nikwe kuin niedre Ngöböye.

⁵⁸ Ne aisete ti mräkätre tare tikwe, munkwe tödeka ni Dänkienbti, yebtä munkwe nünanka dite jabtä käre köbö kwatirekwatire. Mdakäre abko, sribi ni Dänkienkwe, yebtä munkwe ja kita ja di ngöibti, ñöbtä ñan angwane ñan munta sribire ngwarbe kräke.

16

Ja mräkä tödekaka Jesubti kräke ngwian ükaninkrö

¹ Kukwe mdara jire abkobtä ti tö nibi blitai munbe abko krörö: Nitre Ngöbökwé, kräke ngwian ükäröta munkwe, ye abko ja mräkätre tä gätäre Jesu käbti kä Galaciate käkwe ngwian ükärökrö ño tikwe niebare ietre, ye kwrere munkwe nuen abko krörö: ² Käre bämän kratirekratire bämänte, munkwe ngwian mika biare jenena biandre ngwarbe ja mräkätrekrä. Ngwian amne jändrän nüäni mun kisete, ye erere munkwe dianka biare jenena, bti munkwe üka. Yebti ti rikadre nebe yete angwane, munkwe ñan ngwian ükärökrö ye näire. ³ Mdakäre abko, ti näin nebe yete angwane, nire nire tädi mikani biare munkwe juandre Jerusalén, nitre ye abko kräke tikwe tarä tikadi, bti tikwe juandi ngwian ükäröta, ye munkwe bian ja mräkätre bobre bobreye Jerusalén. ⁴ Akwa nane ti rikadre Jerusalén ye abko rabadre dbé ne ngwane, ja mräkätre juandre munkwe ngwian mike Jerusalén ye näin tibe.

⁵ Tita juta Efesote nete, akwa ti näin angwane, ti näin käne kä Macedoniate. Yebti ti näin nebe mun kánti Corintote yete. ⁶ Ye kánti ti rabadi nüenbe bä raire munbe ruen tie, akwa nane kä ñüre näire ti rabadi yete ruen tie. Yebti ti jatadi niken mdente angwane, munkwe ti die mikadi rikakäre ta, abkokäre ti rabadi yete. ⁷ Ti ñan tö näin gwängwarbe, ñöbtä ñan angwane ti ñan tö ja tuai jötrö munbe dikarekä kwärä, aisete ni Dänkien tö ne ngwane, ti rabadi nüenbe bä raire munbe yete ja tuakäreta munbe. ⁸ Akwa gwängware abko, ti rabadre Efeso nete nemebe köbö Pentecostés näire, ⁹ ñöbtä ñan angwane ni kwati tä ja rüere tibe, akwa gwängware kä tarä kri amne kuin sribikrä tie ni Dänkienkrä nete, aisete ti rabadi bä raire mda nete. ¹⁰ Akwa nane Timoteo rüka mun kánti yete angwane, rabadre jäme mun ngätäite, abkokäre munkwe ka ngäbti kuin, ñöbtä ñan angwane tita sribire, ne kwrere niarata sribire arato ni Dänkienkrä. ¹¹ Ne aisete, mun ñakare jire iti käkwe niara mika ngwarbe jae, akwa jatadre jäme ta, abkokäre munkwe die mika, ñöbtä ñan angwane tita niara amne ja mräkätre mda mda ngibiare ngäbti.

¹² Angwane ti mräkä Apolos abko rikadre ja mräkätre mda mdabe basare munye abko tikwe ribeba kisere ie, akwa ye ngwane niara ñan tö rababa rikai, aisete ñan rikaba, akwa nebti kä tädira ie angwane, näin nebe basare munye yete.

¹³ Angwane mun abko käkwe ñan dikaka okwä kware amne munkwe nüenka dite tödekabtä ni Dänkienbti. Erere arato, munkwe ja die mika kri nüenka dite Satana rüere. ¹⁴ Angwane munkwe jändrän jökrä nuen, ye abko munkwe nuen ja moto kuinbti ni mda mda tarere kwärä.

¹⁵ Ja mräkätre, käne Estéfanas amne mräkä kwe aibe käkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti käne kä Acaya yete angwane, niaratre nikaninbe sribire nitre tödekaka Jesubti kräke, ye tä töre munye ruen tie. ¹⁶ Ne aisete, niara amne ni mda mda sribikä niaratre kwrerekwrere abko munkwe kukwei mika ütiäte jae, ie ti tö. Erere arato, ni mda mda tö sribire ni Dänkienkrä, ye munkwe mika ütiäte jae. ¹⁷ Estéfanas rükaba Fortunatobe amne Acaicobe ti kánti nete, ye abko käi nuäre kri tibtä, ñöbtä ñan angwane niaratre käkwe ti moto mikaninta jäme mun diäre. ¹⁸ Ne kwrere arato, ti moto amne mun moto tä jäme niaratre köböire ruen tie, aisete ni niaratre ne kwrere abko munkwe mikadre ütiäte jae.

Kukwe mrä Pablokwe

¹⁹ Ti mräkätre, ja mräkätre gätäkä Jesu käbti kä Asiate nete käta köbö kuin juen mun kräke. Erere arato, Aquila amne Priscila btä ja mräkätre mda mda tä ja ükekrö niaratre gwiriète ye käta köbö kuin juen kri mun jökrä kräke ni Dänkien käbti. ²⁰ Ja mräkätre jökrä nete tä köbö kuin juen mun jökrä kräke. Munkwe ja demain kwärikwäri ja moto kuinbti.

²¹ Ti Pablo ne mden käta kukwe mrä ne tike ja kise jenbti munkrä, ti ara käta tarä ne tike rikadre gare munye abkokäre. ²² Nire nire ñan tä ni Dänkien tarere, yebtä Ngöbökwé ngürün mikadre näre, käkwe kitadrekä kärekäre ja okwä bäre mento. ¡Ni Dänkien, ma jata jötrö, ie ti tö! ²³ Ni Dänkien Jesu käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. ²⁴ Ti Pablo käta mun jökrä tarere kärekäre Kristo Jesu käbti. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Nitre Corintobokrä 2 Corintios

Pablo nämane sribire kä Macedonia kánti angwane tärä 2 Corintios ne tikani kwe nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Corinto yete amne Corinto bäre temen kräke. Tito sribi muko Pablokwe nämane Corinto, nukaninta Pablo kánti angwane, kukwe kri nitre tödekaka Jesubti ngätäite Corinto yete abko Titokwe niebare Pabloye. Ye mden kisete Pablokwe tärä ne tikani. Kukwe nämane nakenkä abko krörö: Nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka ütiäte kri nükani Corinto yete, ye abko nitre tödekaka Jesubti nämane kaen ngäbti. Nitre ye abko dirikä blo arato. Niaratre nämane bike kri Pablobtä amne nämane Pablo bä mike bobre, ütiäte ñakare abko erere nämane nitre Corintobo tödekaka Jesubti ngökö. Pablo nämane nitre tödekaka Jesubti tarere kri amne ñan tö namani nitre Corintobo tuai niken ji blobti nitre ni ngökaka jiebti. Ye mden kisete, Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre nitre ni ngökaka ngäniene amne mäträkäre btä ja moto kuinbti. Erere arato, niara abko Jesu kukwei ngwianka era metre rabadre gare metre ietre abko niebare kwe ietre.

Mdakäre abko, Pablo ngämi tärä ne tike, känenkri niarakwe ngwian käräbare biankäre nitre bobre bobre tödekaka Jesubti Jerusalén yete yeye. Ngwian ye abko Pablo nämane den jakrä abko nitre ni ngökaka nämane niere, akwa ñakare kore, Pablokwe niebare. Ja rikadre basare jötrö ietre, Pablokwe niebare, aiseté nitre tödekaka Jesubti nünanka Corinto yete käkwe ngwian biandre janknu niara ngäbti ngwiankäre Jerusalén.

Pablota köbö kuin juen

¹ Ti Pablo käta tärä ne tike. Ngöbö tö namani ti mikai Jesukristo kukwei ngwianka abko erere tita sribire kräke. Ti ne mden käta köbö kuin juen ti mräkä Timoteo ben gwaire mun nünanka juta Corintote käta gätäre Ngöbö käbti, ye kräke nunta köbö kuin juen. Erere arato, mun nünanka kä jökräbti temen kä Acayate, kräke nunta köbö kuin juen. ² Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jame kwetre, ie ti tö.

Pablota Ngöbö käikitekä

³ Ngöbö ni Dänkien Jesukristo Rün aibe raba käikitaninkä ni jökräkwe. Nita nebe ruentari tare kärekäre ie amne kukwe jire jökrä nikwe, btä niara tä ni die mike amne tä kä miketa nuäre nibtä. ⁴ Nita ja tare nike bätäkä ngwarbe angwane, Ngöböta ni die mike amne tä kä miketa nuäre nibtä, ni mda mda tädre ja tare nike ño angwane, ni rabadre ni ye die mike amne kä miketa nuäre btä abkokäre. ⁵ Ngöböta nuene kore, ñobtä ñan angwane Kristo käkwe ja tare nikani kri krübäte, ye kwrere ja tare nika tä krübäte ni kisete. Erere arato, Kristo köböire Ngöbökwé ni die mikadi kri krübäte amne kä mikadita nuäre kwe nibtä. ⁶ Ye abko, mun rabadre die mikani Ngöbökwé amne kä rabadreta nuäre munbtä amne mun rabadre dianintari, abkokäre nunta ja tare nike sribi Jesukristokwe ye dokwäre. Ngöböta nun die mike amne tä kä miketa nuäre nunbtä, nunkwe mun die mikadre amne nunkwe kä mikadreta nuäre munbtä siba angwane, nunta ja tare nike, ye kwrere mun tädre ja tare nike tödekabtä Jesubti angwane, munkwe nünandrekä dite jabtä, abkokäre Ngöböta nun die mike amne tä kä miketa nuäre nunbtä. ⁷ Ye abko, munta ja tare nike gwaire nunbe, ye kwrere arato Ngöbökwé mun die mikadre amne kä mikadreta nuäre kwe munbtä gwaire nunbe gare nunye, aiseté mun rabadi dianintari metre gare kuin nunye.

⁸ Ti mräkätre, tita tärä tike kore munye, ñobtä ñan angwane provincia Asiata kukwe rakakaba taretare krübäte nun rüere, ye abko rabadre gare munye, ie ti tö. Já oto doboko rika ngitiekä nibti, käkwe ni ketate temen, ye kwrere jire kukwe jataba doboko krübäte nun rüere, käkwe nun di gakaba jökrä amne, nunkwe ñan nünandre mda rababa ruen nunye. ⁹ Angwane nun krütadre era metre rababa ruen nunye, akwa kukwe rakakaba kore nunbtä, ye köböire abko nunkwe ñan tödekadre ja di jenbti au akwa, Ngöbö ni krütanikrütani mikakata nire, ye aibehti nunkwe tödekadre abko rükaba gare nunye. ¹⁰ Amne Ngöbökwé nun diantari gata ye ngäniene, ye kwrere kukwe jatadita nun rüere angwane, Ngöbökwé nun dianditarita gata ngäniene. Ngöbökwé nun ngibiadi kärekäre abkobti nunta tödeke, ¹¹ amne munta blite Ngöböbe, yehti mun rabadre nun die mike kri. Ye abko, mun kwati tä blite Ngöböbe nunkrä ne ngwane, nun die mikata Ngöbökwé, ye rükadi gare munye angwane, ni kwati käkwe kuin niedi Ngöböye nunbtä.

Ñobtä Pablo ñan nikani basare nitre Corintoboye

¹² Mdakäre abko, kukwe krörökrörö abko nun tö mikai gare bäri munye: Ngöbö diebti nunkwe nünanba deme ni mda mda ngätäite kä nebtä amne mun bäri, ben nunkwe nünanba kore abti kä nuke mtare. Erere arato, Ngöbö diebti nunkwe ni mda mda ngökani ñakare jire,

ye abko gare kuin nunye amne jata nebe ruen ngite ñakare jire chi nunye Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane ñan ni kä nebtä tõi abko erere nunta näin, akwa Ngöböta ja moto mike kuin nunkrä abko diebti nunta näin kore. Ye mdenbtä nun tõi ja dikaire. ¹³ Amne nunkwe tärä tikani munye, ye abko munkwe ñäkädre btä amne rükadre gare kuin munye abko erere nunkwe tikani, aiseite tärä yebtä munkwe ñäkä amne, rükadi gare kuin jökrä munye abko tita nütüre. ¹⁴ Angwane nun abko tä nüne ño, ye nükana gare ruäre munye, akwa mtare rükadre gare täte munye, ie ti tõi, ni Dänkien Jesu jatadi nüketa angwane, ja rabadre ruen ütiäte nunbti munye, ye kwrere arato ja rabadre ruen ütiäte munbti nunye ni Dänkien Jesu ngwärekre abkokäre.

¹⁵⁻¹⁶ Ti näma tödeke kore munbti, aiseite ti näin Macedonia angwane, ti näin käne nebe basare munye yete, ti näma nütüre abko erere tikwe nieba munye. Erere arato, ti jatadreta ja jiebti angwane, ti rükadre basareta jire munye yete, ti näma nütüre. Tikwe basadi bobu kore munye, abti munkwe ti die mikadre nikenta nebe Judeate ti näma nütüre, akwa ti ñan rababa basare munye yete. ¹⁷ ¿Tikwe köbö kitaba basakrä munye, yebti tikwe töbikabare ñakare kuin ja käne munta nütüre ya? Mdakäre abko, ¿tita kukwe kubu niere kukwe kwatibe kräke amne ti tõi abko tä jändrän mdabtä, aiseite tita jän niere, akwa tita ni ngökö abko munta nütüre tibtä ya?

¹⁸ Ngöböta ja kukwei bien kwatibe, bti tä mike täte, ye kwrere nunta kukwe kuin Jesubtä niere munye angwane, nunta blite kwatibe, aiseite ñan nunta “jän” niere, yebti nunta “ñakare” niereta batibe munye, ¹⁹ ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesukristo Ngöbö Odeibtä abko Silvano, Timoteo amne ti käkwe mikani gare munye angwane, nunkwe ñan niebare krörö munye: Nane Ngöbö kukwei Jesubtä abko era, nane era ñakare abko nunkwe niebare ñakare kore munye. Akwa Ngöbö kukwei Jesukristobtä abko kukwe era erere niebare kwatibe nunkwe munye, aiseite nunkwe blitabare ñakare ketebu batibe. Ngöbökwé ja kukwei mikadre täte, yebtä “jänri” niebare kwatibe kwe Jesukristobtä abko erere rabadi kärekäre, ²⁰ ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja kukwei biani kabre kukwe nuenkä ni kräke abko mikani bare täte jökrä Kristo köböire kwe. Ye mden kisete, nita Ngöbö käikitekä angwane, Ngöbökwé ja kukwei mikani täte Kristo köböire, yebtä nita “Amen,” niere abko erere raba bare kore nita niere Ngöböye Kristo Jesu köböire. ²¹ Ti mräkäre, Ngöbö ara jire käkwe nun amne mun mikani nünenkä dite ketetibe gwaire Kristobtä. Ye abko, Ngöbö ara jire käkwe ni mikani deme jenena jakrä. ²² Erere arato, Ngöböta ni bkäne abko bä mikani krörö kwe: Niarakwe ja Üai Deme mikani nüne nibtä, angwane jändrän tärä bäri mda kwe nikrä abko mikani gare nie arato, ye köböire abko Ngöböta jändrän mda mda ngibiare ni kräke abko tä mike gare nie.

²³ Tita kukwe era erere niere munye, ye abko gare kuin Ngöböye, aiseite ti rikadre Corinto mun kanti yete ti näma nütüre, akwa ti ngämi niken, ñobtä ñan angwane mun tare kri tikwe, aiseite ti ñan tõi ñäkäita taretare munye, aiseite ti ngämi niken. Tita kukwe niere munye, nebtä tita mun ngökö ne ngwane, Ngöbö ara jire raba niere ti rüere mun ngökabtä kore. ²⁴ Mun abko tä tödeke Kristobti, yebtä abko ñan nunta ja mike mun dänkiene, akwa nunta sribi nuene jirekäbe gwaire munbe abko käkwe kä mikadre bäri nuäre munbtä, abkokäre nunta sribire kore, ñobtä ñan angwane mun nena nünenkä dite jabtä tödekabtä Kristobti aiseite.

2

¹ Ti tõi rababa kä mikai bäri nuäre munbtä, aiseite ti ñan tõi rababa näin ñäkäkäre taretare munye bobukäre mun moto mikakäre ulire, aiseite ti ngämi nebeta basare munye. ² ¿Tikwe mun moto mikadre ulire, ye ngwane ñan mun moto mikani ulire tikwe, ye ara käkwe kä mikadre nuäre tibtä ya? ¡jänri! Mun ye aibe raba kä mike nuäre tibtä. ³ Tikwe tärä tikaba tare kore munye, ñobtä ñan angwane munkwe kä mikadre nuäre tibtä näre abko munkwe ti moto mikadre ulire rababa ruen tie, ñobtä ñan angwane mun ñan tõi namani ti kukwei mikai täte, aiseite ti ñan tõi rababa rikai yete. Ti rikadre yete angwane, munkwe kä ngwiandre nuäre gwaire jabtä tibe rababa ruen tie, akwa tikwe tärä tikaba jirekäbe kore munye. ⁴ Ti näma tärä ye tike munkrä angwane, ti tõi ñan rababa krütare munbtä amne, ti moto rababa nõtöte krübäte mun jiebti amne ti rababa mun müaire krübäte jakän tärä ye tikare kwärä, akwa tikwe tärä tikaba taretare kore munkrä, ye abko ñan tikwe tikaba mun moto mikakäre ulire, akwa mun tare kri tikwe, ye rükadre gare munye, ie ti tõi rababa, aiseite tikwe tärä tikaba kore.

Ni kukwe käme nuenkä kadreta ngäbti

⁵ Mdakäre abko, ni iti käkwe ti moto mikani ulire, ye abko ñan ti ne aibe moto mikani ulire kwe, akwa bäri mun moto mikani ulire kwe arato ruen tie. ⁶ Akwa ni ja mikaka ngite, btä mun kwati käkwe mätrabare krübäte, ye abko namanina dbe, ⁷ aiseite mtare kukwe btä ja

mikani ngite kwe, ye munkwe dianka bti ta amne, munkwe die mikata amne kä mikata nuäre btä munkwe, niara ñan moto rabadre ulire dikaro abkokäre. ⁸ Amne munta ni ja mikaka ngite ye tarere kri abko munkwe bä mikata tuadre ie abko ti tö ribei kore munye. ⁹ Kukwe nämane nakenkä mun ngätäite yete, abtä tikwe tarä tikaba munye, ye abko tita kukwe niere abko erere munkwe mikadre täte jire jökrä ya ño abko ti tö rababa gai, käkwe tarä tikaba kore. ¹⁰ Ye abko, nire nire tä ja mike ngite, akwa munta denta bti ta, ni ye abko tita ngite den bti ta arato, aiseti ni ye käkwe ja mikani ngite ño erere ne ngwane, tikwe diandi bti ta arato mun die mikakäre nüne metre Kristo ngwäreki, ¹¹ ñobtä ñan angwane Satana käre tä juto biare kukwe miketbe ni rüere, ye abko garera nie, aiseti Satanakwe ñan ni ngökadre ni ja mikani ngite yebtä, abkokäre nikwe ja ngite diandre jabtä ta kwärikwäri.

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwé, kräke Pablota sribire

¹² Tikwe tarä tikaba kore munye, bti ti rikaba nebe juta Troate kukwe kuin Kristobtä mikakäre gare angwane, Ngöbökwé kä bianba kuin tie sribikäre ni Dänkien Kristokrä. ¹³ Akwa ti ñan rababa nebe nuäre, ñobtä ñan angwane ti mräkä Tito ñan kwanba tie juta Troate, aiseti ja mräkätre tödekaka Jesubti Troate, ie tikwe köbö ngwiantariba, bti ti rikaba Macedonia mda.

¹⁴ Tita kuin niere Ngöböye, ñobtä ñan angwane Kristo krütani krusobtä angwane, ni ganainbare kwe Ngöbökrä amne Ngöbökwé ni dianinkä sribikäre jakrä Kristo köböire. Ni ganainbare rübtä abko tä näin ni ganainkä jiebtä, ye kwrere mtare nunta näin Kristo jiebtä. Nun köböire abko Ngöböta kukwe kuin Kristobtä mike gare ni mda mdaye, aiseti jändrän rä bäne, ye kwrere kukwe kuin ye rä kite niken kä jökräbti temen. ¹⁵ Ne aiseti Kristokwe nünabare ño, käkwe ja tare nikanä, ye kwrere tita nüne. Ye abko, Kristo namani kuin dbe Ngöbö ngwäreki, ye kwrere tita Ngöbö ngwäreki, jändrän rä bäne ye kwrere. Amne ni mda mda rabadre dianintari ya, ñakare ya, akwa jändrän rä bäne ye tä näin jökrä ni ngätäite kä ngrabare temen, ye kwrere jire tita niaratre okwäte. ¹⁶ Akwa nire nire rabadi nianinte, ye ie abko ti rabai tuen jändrän ngwäkäre rä käme kwrere, akwa nire nire rabadi dianintari Ngöbökwé, ni ye ie ti rabai tuen jändrän rä bäne kwrere, ñobtä ñan angwane tita kukwe kuin Jesubtä mike gare ietre aiseti. ¡Sribi ye abko ni ñakare jire chi rabadre nuene ja di jenbti au ñan ñan! ¹⁷ Ye abko ni kwati tä näin Ngöbö kukwei kuin dirire ngwian diankrä jae, ye kwrere tita näin ñakare, akwa ti abko tä näin Ngöbö kukwei mike gare era metre. Ni juani Ngöbökwé tä blite era metre töi kuinbti, ye kwrere tita blite Kristobtä Ngöbö okwäbti Kristo köböire.

3

¹ Tita sribire kuin Ngöbökrä rükadre gare metre munye, abkokäre tita blite kore, ¿yebtä abko ti kiterate ja käikitekä au tuen munye ya? ¿O ni ruäre kukwei mikadre ütiäte, abkokäre tä tarä kärere ngwiandre jabtä, ye kwrere ti rikadre ngwena munye, munta nütüre ya? ¿O ni ruäre kukwei mikadre ütiäte kä mdabti, abkokäre tä tarä kärere munye, ye kwrere tikwe tarä käräre munye ja kukwei mikakäre ütiäte ni mda mdaye ya? Nakare jire chi munkwe biandre, ñobtä ñan angwane ni mda tä biamna munye, ² akwa tarä ye kwrere abko ütiäte ñakare tikrä, ñobtä ñan angwane mun ara jire tä tarä ti kukwei mikakrä ütiäte ye kwrere tikrä. Käre munta töre tie amne tita mun tarere bäri. Ye abko, ni mda mda käta mun mike ñäräre angwane, munta tödeke Kristobti sribi tikwe köböire abko tä nüke gare ietre. Mdakäre abko, tita mun tarere ño, ye abko tä tuen ni jökräye, aiseti tarä ni kukwei mikakrä ütiäte btä ñakäta, ye kwrere jire munta ni jökrä ngwäreki. ³ Amne sribi tikwe köböire munkwe tödekani Kristobti, aiseti mun abko tarä ni kukwei mikakrä ütiäte kwrere tikrä, ye abko ni jökrä raba tuen, aiseti Kristo ara jire käkwe mun mikani tarä ye kwrere abko tita mike tuadre ni mda mdaye. Mdakäre abko, mun abko ñakare tarä tikata plumabti kwrere, ñobtä ñan angwane tarä ye kwrere abko nire ñakare, akwa Ngöbö nire abko Üai ara jire käkwe mun mikani tarä ye kwrere. Erere arato, mun abko ñakare tarä okwä tikani jä otobtä Ngöbökwé biani Moiséye kira ye kwrere. Akwa mun nire ye ara jire töi abko Ngöbökwé mikani tarä kwrere sribi nunkwe köböire.

⁴ Amne Kristo köböire nunta tödeke kri Ngöböbti, aiseti kukwe nieta nunkwe jabtä ne abko era metre abko erere nunta niere. ⁵ Ye abko ñan nun di tarä täte jökrä bikakäre kri sribi nunkwebti, akwa Ngöbö diebti sribi Kristokrä tä nebe bare nie. ⁶ Ne aiseti, kukwe ükaninte btin Ngöbökwé Kristo köböire, ye mikakäre gare ni mda mdaye, Ngöbö ara käkwe ja di biani nunye. Akwa kukwe ükaninte btin ye abko ñakare tä ükaninte Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye kwrere, akwa Ngöbö Üai ara jire tä sribire kukwe btin yebti, käta ni mike nüne käräkäre Ngöböbe. Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko nikwe ñan mikadre täte jökrä angwane, tä ni kite ngise amne tä ni mike käräkäre Ngöbö okwä bäre mento.

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwé abko bäri ütiäte kri

⁷ Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye nikwe ñan mikadre täte jökrä angwane, ni kitadre ngise kwe amne ni rabadre kärekäre Ngöbö okwä bäre mento. Kukwe ye abko nämane tikani jäbtä abko Ngöbökwe biani Moiséye kira angwane, Ngöbö trä namani bä nuäre ye abko trä namani jökrä Moisés ngwärebtä. Yehti Moisés jataninta gwäkäre angwane, Ngöbö trä ye jatani nebata bä diore Moisés ngwärebtä, akwa nitre israelita ñan namani Moisés tua kä ngwärebtä Ngöbö trä kisete. ⁸ Se abko kukwe ükaninte btin Ngöbökwe angwane, Ngöbö Üai ara käta sribire nibtä, *çse abko ñan bä rabadi bäri nuäre ya? jñanri, bäri rabadi nuäre!* ⁹ Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko ñan mikata täte ne ngwane, tä ni kite ngise jirekäbe, akwa Ngöbökwe biani angwane, Ngöbö trä namani bä nuäre, se abko Ngöbökwe kukwe ükaninte btin, yehti ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne tä ni kaen ngäbti nieta nie *çse abko ñan bä rabadi bäri nuäre krübäte ya? jñanri!* ¹⁰ ñöbtä ñan angwane Ngöbökwe kukwe ükaninte käne nitre israelitabe angwane, kukwe biani Moiséye angwane, kä trä namani bä nuäre; akwa mtare kukwe ükaninte btin Ngöbökwe ye nikwe mikadre ñäre angwane, kä trä rabadi tuen bäri nuäre nie, kä trä namani nuäre käne yehti ta. ¹¹ Ngöbökwe kukwe ükaninte käne nitre israelitabe abko biani kwe Moiséye, kukwe ye abko jatani niken bätärekä ta abko Ngöbökwe biani Moiséye angwane, kä trä namani bä nuäre, aiseite Ngöbökwe ükaninte btin nibe Kristo köböire abko rabadi kärekäre, *çse abko ñan bäri ütiäte, aiseite trä rabadi dirare kärekäre ya? jñanri, bäri trä rabadi dirare kärekäre!*

¹² Kukwe ükaninte btin Ngöbökwe ye rabadi kärekäre amne trä rabadi dirare käre, ye gare metre nunye, aiseite tita blite ja di ngöi jökrä kukwe yehtä ni jökrä ngwärecri. ¹³ Akwa ñan tita blite ni jökräbe Moisés kwrere. Ngöbö trä bä nuäre namani Moisés ngwärebtä, ye abko jatani trä nenkäta amne trä jatani nebe diore Moisés ngwärebtä abko nitre israelita käkwe ñan tuadre, abkokäre Moisékwe dan kukwän kitani ja ngwärebti. ¹⁴ Akwa Ngöbö ara jire käkwe nitre israelita dokwä mikani ribi, aiseite kira abti kä nüke mtare Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yehtä nitre israelita tä ñäke angwane, dan kukwän ni okwäbti kisete käta nebe tuen ñakare nie, ye kwrere jire käta nebe nitre israelita töibti. Niaratre töi mräme tä dan kukwän kwrere niaratre okwäbti, ye abko dianka ngämi, ñöbtä ñan angwane niaratre käkwe tödekadre Kristobti angwane, Kristo aibe käkwe jändrän ye diandrekä btätre, niaratre rabadre töi ngitiekä metre abkokäre. ¹⁵ Ye mden kisete, kira abti kä nüke mtare, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, yehtä nitre israelita tä ñäke angwane, dan kukwän ni okwäbti kisete käta nebe tuen iko nie, ye kwrere käta nebe nitre israelita töibtä, aiseite Ngöbö kukwei ñan tä nüke gare ietre. ¹⁶ Akwa nita ja töi kwite ni Dänkien kukwäre, käta tödeke Jesubti angwane, ni töi mräme abko tä dan kukwän kwrere ni töibtä ye abko ni Dänkien tä denkä mento nibtä, ¹⁷ ñöbtä ñan angwane ni Dänkien tä, ye kanti Ngöbö Üai tä ben amne nire nire, btä ni Dänkien tä Ngöbö Üaibe, ye kanti nita tikaninte. ¹⁸ Ne aiseite ni jökrä töi mräme mräme abko nämane dan kukwän ni ngwärebtä, kä nämane ni okwä jue mike, ye abko ni Dänkien käkwe dianinkära mento nibtä. Ne aiseite kä trä tä nebe tuen ñäite, ye kwrere jire ni Dänkien Kristo trä bä nuäre tä kite tuen nibtä mtare ni mda mdaye. Ye ñöbtä ñan angwane ni Dänkien Üai tä niken ni kwite bäri köbö kwatirekwatire ni mikakäre bäsi ja kwrere ni Dänkienbe, aiseite köbö kwatirekwatire ni Dänkien trä bä nuäre ye tä kite tuen bäri mda nibtä.

4

Jändrän ütiäte kri

¹ Ye abko, Ngöbökwe ja moto mikani kuin ti kräke, käkwe sribi bäri ütiäte biani tie, ye tita naente ñakare nuene. ² Akwa kukwe käme gaidre kri nuenta kaibe tiebe, ye abko tikwe kitani jökrä temen amne ñan tita näin kukwe miketbe ni mda mda ngökakrä. Erere arato, ñan tita näin Ngöbö Kukwei mrite kukwe mda mdabe diräkäre; akwa kukwe era erere tita niere kwatibe, aiseite Ngöbö ngwärecri ti töi ño ño amne tita nüne ño ño, ye erere tä nüke gare ni jökräye. ³ Akwa nane Ngöbö kukwei kuin Kristobtä mikata gare tikwe, yehtä ni ruäre töi mräme, aiseite nüke gare ñakare ietre, ne ngwane ni riadite kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, ye aibe ie ñan rükadre gare, ⁴ ñöbtä ñan angwane niaratre ñan tä tödeke Kristobti, aiseite ni rüe Satana tä ngöböre kä nebtä käkwe niaratre töi mikani ngwarbe kä drüente ta amne, Ngöbö kukwei kuin Kristobtä trä ngitiekä dirare abko ñan jatadre ietre amne Kristo abko ja kwrere Ngöböbe abko ñan jatadre ietre, abkokäre töi mikani kä drüente kore. ⁵ Amne ti abko tä Ngöbö kukwei kuin Kristobtä mike gare angwane, ñan tita blite kuin jäbtä au, akwa Jesukristo ni Dänkien, ye aibe mikata gare tikwe. Mdakäre abko, tita Jesu tarere, aiseite ti abko sribikä munkrä, aibe tita niere jäbtä, ⁶ ñöbtä ñan angwane kena dekä Ngöbökwe kä ne dätebare angwane, kä nämane iko jökrä angwane, Ngöbökwe niebare: Kä trä raba ngwen, niebare kwe, ye erere kä trä namani, aiseite Ngöbö ye ara käkwe kä trä kwe mikani trä ngitiekä ti töibtä angwane, kukwe kuin Kristobtä mikani gare tie. Ngöbö trä dirare bä

nuäre tä trä ngítiekä Jesukristobtä, ye abko tikwe mikadre gare ni mda mdaye, abkokäre Ngöbökwé kä trä tikaninkä ti töibtä.

⁷ Ye abko, jändrän ütiäte kri mikata ñakare dobro unkweinte, akwa kore tä nakenkä nunbtä abko krörö: Ngöbö di kri bä nuäre, ütiäte kri, bti nunta sribire, ye abko tä nunbtä. Akwa tä kite Ngöbö kri amne ñan nunkri, ye rabadre gare ni jökräye, abkokäre nun abko di ñakare amne nun ngrabare abko därebe amne mutro dobro sribebare unkwenre kwrere, akwa nunbti Ngöbötä sribire. ⁸ Ye abko, kukwe tarä kri nun kisete, akwa ñan kukwe ye käta ji dike nun jiete; erere arato töbika kukwe kri nun kisete, akwa ñan yebtä nunta naente. ⁹ Mdakäre abko, nun rüe tätre näin kisere nun jiebtí, akwa Ngöbötä nun mikete ñakare kaiibe amne, nun nitata temen nun rüekwe, akwa niaratre ñan tä nun gaenkä. ¹⁰ Ye abko, nunta niken mdente erere ye kánti, Jesu kámikani, ye kwrere bäsi nun kámikata kore, Jesuta nire kärekwäre abko käta nun ngibiare amne nun mikadita nire kwe, ye bä mikakäre nunbtä. ¹¹ Ne aisete, nun tä nüne, ye ngwane nun rüe tö nun kámikai Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diri dokwäre, akwa nun ngrabare gatadre, nebtä Jesu tä nire kärekwäre, ye bä rabadi arato, abkokäre nunta ja tare nike kore. ¹² Ne abko, nun rüe tö nun kámikai kore Ngöbö kukwei kuin Jesubtä diri dokwäre, ye köböire abko munkwe tödekani Jesubti abko rabadi nüne kärekwäre Ngöböbe.

¹³ Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Tikwe tödekani kwatibe Ngöböbti abko erere tikwe blitabare btä, *Salmos 116.10* abko tä tikani kore Ngöbö Kukweibtä. Ye mden kwrere, nun abko käta tödeke kwatibe Ngöböbti, abtä nunta blite Jesubtä, käta sribire, ¹⁴ ñobtä ñan angwane Ngöbö kákwe ni Dánkien Jesu mikaninta nire, ye ara kákwe nun mikadita nire munbe gwaire Jesu köböire, abti näin ni ngwana nebe ja ngwäre kri kä káinbti, ye abko gare kuin nunye, aisete nunta biare ja tare nike Jesukrä. ¹⁵ Kukwe tä nakenkä jökrä kore nunbtä, akwa ye abko kuin munkrä, ñobtä ñan angwane Ngöbö moto kuin rükai gare ni kwatiye mun kánti angwane, ni kwati rabadi kuin niere Ngöböye angwane, Ngöbö rabadi káikitaninkä bäri mda.

¹⁶ Ne mden kisete, nun naente ñakare sribi nuene Ngöbökrä. Nun ngrabare ye abko kite niken ngwarbe janknu mentokwäre, akwa nun üai abko Ngöbötä kwite bäri btin köbö kwatirekwatire. ¹⁷ Ne aisete, nunta nüne kä nebtä angwane, nunta ja tare nike, akwa ye jötrö amne ñakare tare, aisete gwä näin ta. Ja tare nika kore, ye ütiäre abko jändrän bäri ütiäte kri Ngöbökwé rabadi kärekwäre nunkwe. ¹⁸ Ne mden kisete, jändrän tuen kä nebtä, yebtä nunta okwä ketete ñakare, akwa jändrän kuin Ngöbökwé tuen ñakare, yebtä nun töita, ñobtä ñan angwane jändrän tuen nie kä nebtä, ye abko tä jötrö, gwä näin ta, akwa jändrän kuin Ngöbökwé tuen ñakare, ye abko rabadi kärekwäre, aisete bäri ütiäte.

5

Ngöbökwé ni ngrabare biandi btin nie

¹ Mdakäre abko, ju nuäre ngwiandre tä niken ngwarbe jötrö, ye kwrere ni ngrabare tä jötrö kä nebtä. Akwa ju nuäre ngwiandre tä niken ngwarbe, ye kwrere ni ngrabare ne näin ngwarbe angwane ni krütadi, ye ngwane ni ngrabare btin abko ju bäri kuin niken ngwarbe ñakare ye kwrere abko Ngöbökwé biandi nie kä káinbti abko te ni näin nüne. Ju ye abko mikani ñakare ni kä nebtákwe abko te ni näin nüne kärekwäre. ² Ni ngrabare tä ju nuäre ngwiandre kwrere ni kräke, te nita nüne angwane, nita täkekäbe jabe ja tare nika kisete, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ni kwitadre jötrö ju mdate kä káinbti angwane, ni ngrabare biandre btin kwe nie, ie ni tö bäri, ³ ñobtä ñan angwane ni ngrabare tä ñan kwrere nibtä ni üaikrä, ne rikadre ngwarbe angwane, Ngöbökwé ni ngrabare biandi btin nie kä káinbti, ni ñan rabadre ni bütiere kwrere abkokäre. ⁴ Ni ngrabare tä niken ngwarbe jötrö, ye abko ju nuäre ngwiandre kwrere amne nita nüne te kä nebtä angwane, nita täkekäbe jabe kukwe taretare kisete. Akwa ni ñan tö ja tuai ni bütiere kwrere, aisete Ngöbökwé ni ngrabare mdara jire biandre btin nie abko ie ni tö. Ni ngrabare btin biandre nie Ngöbökwé, ye abko rabadre kärekwäre, kákwe ni ngrabare tä krüte ye gadrekä jökrä. ⁵ Amne Ngöbö ara jire kákwe ni dätarebe nünakäre kärekwäre jabe, aisete Ngöbökwé ni ngrabare btin köbö mikani nie, yebtä ja kukwei mikadi täte jökrä kwe bä mikakäre abko ja Üai Deme biani kwe nie.

⁶ Ye mden kisete, nita nebe ulire ñakare nüne ni ngrabare nebti, akwa nita tödeke käre Ngöböbti. Akwa ni ngrabare nebti ni tä nüne kä nebtä angwane, ni tä nüne mente Ngöböye, aisete nita nüne ñakare ni Dánkien Jesu kánti. ⁷ Akwa mtare jändrän tuen ñakare nie Ngöbö kánti, bti nita tödeke nünane kwärä kä nebtä, akwa jändrän tuen nie, yebti nita tödeke ñakare. ⁸ Ye abko, Ngöbökwé ni ngrabare btin biandi nie, bti nita tödeke, yebtä abko ti töta nebe ja ngrabare ne mikaite jötrö rikakäre nüne kärekwäre ni Dánkien Jesube kä káinbti. ⁹ Ye mden kisete, ni tädre nüne janknu ja ngrabare nebti kä nebtä ya o ni rikadrera nüne kä káinbti ya, akwa käre nita dre dre nuene, yebtä ni tö ni Dánkien moto mikai nuäre,

¹⁰ ñobtä ñan angwane batira jire ni jökrä rabadi Kristo ngwärekre, kánti kukwe úkadite kwe nIKRÄ angwane, ni námáne nüne ká nebtä kákwe jándrán kuin nuenbare ya o jándrán káme nuenbare, ye erere Kristo kákwe útiá biandi nie, aiseite ni itire itire kákwe dre nuenbare, ye erere útiá rabadi kisete.

Ngöböta ja mäketá nibe abko Pablokwe mikadre gare

¹¹ Ye mden kisete, nita ni Dánkien mike útiáte jae, aiseite nita sribire ni jökrä tói kwitakäre Ngöbökre, niaratre kákwe tödekadre Jesubti abkokäre. Tita sribire era metre, ye abko gare kuin Ngöböye, ye kwrere arato rabadre gare kuin munye abko ie ti tö. ¹² Ye abko, ñan ti tö ja káikitaikáta au, káta blite kore, akwa ja rabadre ruen útiáte mda bati munye sribi tikwe köböire, abkokäre tita blite kore. Akwa nitre diriká blo tá yete mun ngátáite abko tá ñain sribi kwekwe aibe káikiteká au, akwa tói ño amne moto ño Ngöbö ngwärekre abko tátre srike útiáte ñakare, ye okwábiti abko munkwe sribi tikwe mikadre útiáte, abkokäre tita blite kore. ¹³ Akwa sribibtä Ngöbökrä káta nebe tuen jáme ti dokwábiti, ye abko Ngöbökrä; akwa ká ruen kuin ti dokwábiti, ye abko mun die mikakrä nüne Kristokrä. ¹⁴ Tita kore ñobtä ñan angwane Kristota nun tarere, ye káta ti kite nüne Kristo kráke ja di ngói jökrä, ñobtä ñan angwane Kristo krütani ni jökrä táte, aiseite ni ngwákäre káta töbike ñakare mda kukwe kámekámenbtá, ye kwrere jire ni jökrä tödekaka Jesubti kákwe trö kwitadre kukwe kámeye amne, ñan nünandre jakrä kwetere, ye abko tá gare metre tie, aiseite tita nüne kore Kristo kráke. ¹⁵ Kristo abko krütani ni jökrä kráke, aiseite níkwe ñan nünandre jire chi mda jakrä, akwa Kristo krütani níkrä, abti Ngöbökre mikaninta nire, ye aibe kráke níkwe nünandre, abkokäre krütani ni jökrä kráke.

¹⁶ Kristo krütani ni jökrä kráke, ye mden kisete ni tödekaka ñakare Jesubti káta töbike ño ño ni mda mdabtá, ye kwrere nita töbike ñakare mda mtare. Káne ni ngámi tödeke Kristobti angwane, Kristo abko ni ngwarbe ni mda mda kwrere ni námáne nútüre btá, akwa mtare nita töbike ñakare kore mda. ¹⁷ Ne aiseite nire nire tá ketetibe Kristobe abko töita nebe ni btin kwrere amne, jándrán jökrä kira kámekáme námáne btá, ye abko nikanina ta. Ye táte Ngöbökre ni kwitanina btin ketetibe Kristobe, aiseite ni töita nebe btin mda. ¹⁸ Sribi jökrä, ye abko sribi Ngöbökre amne Ngöbö ara jire kákwe ni mikani ja mäketá jabe Kristo köböire. Erere arato, ni jökrä kákwe ja mákadreta Ngöböbe, ye abko tikwe mikadre gare ni mda mdaye abko sribi ye mikani ti kisete kwe abko krörö: ¹⁹ Kristo krütani ni kráke, ye köböire Ngöbö ara jire namani ja mäketá ni jökrábe amne, nita tödeke Kristobti, ye ngwane Ngöböta ni ngite niara rüere denká mento níbtá. Amne Ngöbö tö ni tuai ja mäketá jabe, ye abko ti mikani nieká kwe ni mda mdaye. ²⁰ Ne aiseite, Kristo ara jire kákwe ti juani blite niara kábiti amne niara diáre amne, Ngöbö ara jire kákwe blitadre, ye kwrere jire Ngöböta kukwe ribere ti köböire munye. Kristo diáre tita kukwe krörö ribere kisere munye: Munkwe ja mákadreta Ngöböbe, ye abko tita mátáire munbtá Kristo kábiti. ²¹ Kristo kákwe ja mikani ngite ñakare jire chi Ngöbö rüere, akwa Ngöbökre niara mikani ngite ni kwrere, niara köböire ni rabadre tuen metre Ngöbö ngwärekre abkokäre.

6

¹ Mtare ti abko sribiká Ngöbökre, aiseite tita ribere krörö munye: Ngöbökre ja moto mikani kuin munkrä abko munkwe kanina ngábiti, akwa mtare munkwe ñan trö kwita ie, ² ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei káta niere krörö:

Ká kuin náire munkwe ja di káräbare tie angwane, tikwe mun kukwei kani ngábiti.

Erere arato, köbö ye náire mun rabadre dianintari, ye angwane tikwe mun die mikani kákwe mun dianintari,

Isaías 49.8

abko níeta kore Ngöbö Kukweibtä. Ne aiseite mtare abko bá kuin núra munkrä amne mun rabadre dianintari abko köböi núra mtare.

Pablokwe ja tare mikani kri

³ Nunta sribire ye rüere ni mda mdakwe ñan ñákadre blo, abkokäre nunta nüne ñakare blo ni mda mda okwábiti. ⁴ Akwa nun abko sribiká era metre Ngöbökre abko nunta bá mike krörö jabtá: Nunta ja tare nike kri krübáte angwane, nunta ja tare nika ye mike niken bátáreká ta. Erere arato, nunta jándrán jökrä mdei nike kri amne kukwe bátáká ngwarbe tá kite nun rüere kwárikwári sribibtä Jesukristokrä abko kisete nunta ja tare nike. ⁵ Erere arato, kukwe kuin Jesukwe dokwäre nun kwata metata, nun kitata ngite ká teri amne, juta kwatirekwatire te ni kwati káta ká mike nokre nun rüere. Mdakäre abko, nunta sribire tare krübáte au jakrä amne nunta kibien ñakare sribibtä amne nunta mro níke kri arato. ⁶ Mdakäre abko, nun sribiká era metre Ngöbökre abko nunta bá mike krörö arato: nunta nüne deme Ngöbökrä amne kukwe kuin era metre Ngöbökre Jesubtä abko gare kuin nunye. Erere arato, nun motota nebe romon ñakare jötrö jötrö nun rüe kráke, akwa nunta tarere bátáreká ja táritári. Erere arato, Ngöbö Úai Deme tá nüne nunbtá, köböire nunta ni mda mda

tarere era metre jökrä. ⁷ Amne nunta kukwe era metre Ngöbökwe niere amne, Ngöbö di kri tä nunbtä, ye köböire abko nun sribikä era metre Ngöbökwe abko nunta bä mike. Mdakäre abko, nunta nüne era metre Ngöbökrä ni mda mda okwäbti, ye abko jändrän rükrä kwrere amne jändrän ja ngibiakrä ni rüe ngäniene, kwrere tä nun kisete kwärükwäri abko bti nunta jire nun rüebe. ⁸ Erere arato, batira jire nun mikata ütiäte jae ni mda mdakwe amne batira jire abko ñäkätä taretare nunye arato. Erere arato, batira jire ni mda mda tä blite kuin nunbtä, akwa batira jire abko blitata blo nun rüere ni mda mdakwe. Erere arato, nunta kukwe era erere niere, akwa nun bä mikata ni ni ngökaka kwrere. ⁹ Erere arato, nun abko gare kuin ni mda mdaye, akwa nun gare ñakare ietre tä niere; bäsi nun kämikata batire batire, akwa nun tä nüne; nun kwata metata krübäte, akwa nun kämikata ñakare. ¹⁰ Mdakäre abko, nun motota nebe ulire, akwa käre käta nebe bäri nuäre nunbtä. Erere arato, nun bobre, jändrän ñakare nunkwe, akwa nunta ni kwati mike jändrän Ngöbökwe bkäne kabre; nun jändrän kä nebtä bkäne ñakare, akwa nunta jändrän jökrä Ngöbökwe bkäne, ye kwrere nun abko sribikä era metre Ngöbökwe abko nunta bä mike jabtä.

¹¹⁻¹² Ti mräkätre Corintobo, nun näma töbike ño, erere nunkwe niebare kwatibe munye amne, nunta mun jökrä tarere kri krübäte, akwa munta nun tarere ñakare metre. ¹³ Ye abko, ngäbäkre rün käta kukwe ribere ngobo kwe ie, ye kwrere ti bike ribere munye: Tita mun tarere kri abko ütiäre munkwe ti tare ja di ngöi jökrä abko ti tö ribei munye.

Nitre tödekaka ñakare Jesubti, ben ja mäkädre ñakare

¹⁴ Mdakäre abko, jändrän ngwarbe bä jene jene, ye ni ñan raba mämete krito kratibebtä mikakäre sribire gwaire abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä, ye kwrere arato nitre tödekaka ñakare Jesubti, ye ben munkwe ñan ja geta dikaro, ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöböke abko ñakare ja kwrere jire chi kukwe käme yebe. Erere arato, kä iko abko ñakare jire chi kä ngwen kwrere, aisetse ñan rabadre ketetibe jire chi. ¹⁵ Erere arato, Kristo abko töi ñakare ja näre Belialibe (abko Satana ara), ye kwrere arato nitre tödekaka ñakare Jesubti abko ñakare töi ja näre nitre tödekaka Jesubti ben. ¹⁶ Erere arato, mun tödekaka Jesubti abko ju Ngöbö nire kwe ye kwrere amne, mun ñan rabadre jire chi ketetibe ngöbötre ngwarbe ben mikakäre ütiäte jae, ne abko gare metre munye. Ni tödekaka Jesubti abko ju Ngöböe kwrere gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe niebare krörö ja Kukweibtä: Tikwe nünandi amne tikwe dikadikä niaratre ngätäite amne, ti rabadi Ngöböre kräke amne niaratre rabadi juta jen tikwe, *Levítico 26.12; Jeremías 32.38* abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁷ Ne aisetse ni Dänkien Ngöbö käta niere krörö nitre tödekaka Jesubtiye arato:

Nitre tödeke ñakare tibti, ye ngätäite nän mento amne kä mikedä munkwe.

Amne jändrän dbe ñakare ti ngwäreki, yebtä munkwe ñan kise mika jire chi.

Munkwe nuendre kore ne ngwane, tikwe mun kadi ngäbti.

¹⁸ Amne ti rabadi mun Rün munkwe amne mun merire brare abko rabadi ti ngäbriänkäre tikwe, ye abko ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä käta niere kore, ² *Samuel 7.14; Isaías 52.11; Ezequiel 20.34,41*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

7

¹ Ti mräkätre tare tikwe, ni Dänkien käkwe jändrän kuin köböi mikani kore nie, ye mden kisete jändrän jökrä käta ni mike käme Ngöbö ngwäreki, ye ngäniene nikwe ja ngibiadre kuin deme Ngöbökrä. Ye abko, ni ngrabare amne ni üai abko nikwe ngibiadre deme jökrä amne, nita Ngöbö jürä ngwen jabtä, ye köböire abko ari ja töi mike kwatibe nünakäre bäri deme Ngöbökrä.

Nitre Corintobo käi namani nuäre Pablobtä

² Ti mräkätre, munkwe ti taretä, ñobtä ñan angwane ni ñakare jire iti mun ngätäite abko rüere tikwe kukwe nuenbare blo amne, ni ñakare jire iti nikani ji blobti nünakäre Ngöbö rüere ti köböite. Erere arato, ni ñakare jire iti mun ngätäite abko tikwe ngökani ngwianbtä.

³ Tita blite kore ye abko ñan tita blite blo mun rüere mun bä mikakäre käme, akwa tikwe kukwe niebare käne munye, ye erere ti tö nieita munye: Mun tare kri tikwe, aisetse tita juto biare nüne amne krüte munbe gwaire. ⁴ Mun rikai janknu mentokwäre Jesukristo jiebtä ruen tie bäri, aisetse tita blite kore munbe. Mun käi juto krübäte tibtä. Tita ja tare nike bätäkä ngwarbe, akwa ti töita nebe munbtä angwane, jata nebe ruen dite tie amne käta nebe nuäre krübäte tibtä.

⁵ Kukwe rakakaba mda tibtä abko ti bike niere munye: Ti rükaba Macedonia nete, ye näire mentokwäre tita jadüke ñakare jire amne, kukwe taretare tä kite ti rüere kwärükwäri. Yebtä abko, kä jüräta nebe kri tibtä, aisetse tita nüne ñakare jäme abti kä nuke mtare. ⁶ Akwa Tito rükabata angwane, Ngöbö kä mikakata nuäre ni moto ulire btä, Ngöbö ye abko käkwe

kä mikabata nuäre tibtä Tito köböire. ⁷ Ye abko, ñan Tito rükabata aibe käkwe kä mikabata nuäre tibtä, akwa munkwe kä mikani nuäre Titobtä arato, ye abko käi rababa nuäre tibtä. Ye abko, mun tö ti tuaita krübäte amne munkwe ja mikani ngite, yebtä mun motota ulire ti jiebti amne munta töbike kri tibtä, ye nieba jökrä Titokwe tie abko bäri käi rababa nuäre tibtä mda.

⁸ Ti mräkätre, tikwe tarä tikaba tare munye ye käkwe mun moto mikani ulire, akwa yebtä abko ja ruen ngite ñakare tie mtare. Tikwe tarä tikaba tare munye, ye käkwe mun moto mikani ulire bä jötrö, yebtä bäsi ja rababa ruen ulire tie kena, ⁹ akwa mtare käi nuäre tibtä. Ye abko ñan tikwe tarä tikaba munye, käkwe mun moto mikani ulire abko käi nuäre tibtä abko mun raba nütüre, akwa tikwe tarä tikani munye, ye käkwe mun moto mikani ulire Ngöbö ngwärekre, ye köböire abko munkwe ja töi kwitaninta Ngöbö kukwäre käkwe kukwe käme nuen nämane munkwe, ye munkwe kitani temen, ye abko käi nuäre tibtä. Ne aisete, mun moto rabadre ulire kore, ie Ngöbö tö namani abko erere namani bare, aisete mun ñan mikani jire Ngöbö bare mento nun köböite. ¹⁰ Ye abko, nirekwe kukwe käme kitadre temen, abkokäre ere angwane Ngöböta ni moto mike bäri ulire, ye abko käta ni töi kwiteta Ngöbö kukwäre amne nita kukwe käme ye kite temen ni rabadre dianintari abkokäre. Ye mden kisete, ni motota nebe ulire kore, ye ngwane ja ñan rabadre ruen ngite nie. Akwa nitre tödekaka ñakare Jesubti motota nebe ulire, akwa ñan tä kukwe käme kite temen, ye abko rabadi kärekäre Ngöbö okwä bare mento. ¹¹ Ngöbö tö namani mun tuai moto ulire, ye erere mun moto namani, ye köböire abko jändrän bäri kuin namani bare munye abko krörö: kukwe nämane nakenkä ti rüere, yebtä munkwe töbikabare kuin ja käne amne munkwe ti ngie mikani. Ni nämane rüre ti rüere, kräke mun moto namani romon amne nane Ngöbökre mun mikadre ja ngie nuen ti dokwäre, yebtä kä jürä namani munbtä arato. Akwa yehti abko mun tö namani ti tuaita amne mun namani mokrere tibti, käkwe ni ja mikaka ngite ti rüere ye mikani ja ngie nuen ti dokwäre. Munkwe jändrän jökrä nuenbare kore, ye köböire abko mun ja mike ngite ñakare siba ti rüere abko munkwe bä mikani jabtä. ¹² Tikwe tarä tikaba tare munye, ye ngwane nirekwe ja mikani ngite amne nire rüere ja mikani ngite kwe, yebtä ñan ti töi nämä, käkwe tarä tikaba munye, akwa Ngöbö ngwärekre munta ti tarere ño, ye abko rabadre gare metre, abkokäre tikwe tarä tikaba kore munye. ¹³ Ye angwane, munta ti tarere abko munkwe bä mikani jabtä, ye abko käi nuäre kri tibtä mtare.

Mdakäre abko, munkwe kä mikaba nuäre tibtä, yehti ta abko kä nuäre kri Titobtä rükabata, ye abko bäri käi rababa juto tibtä amne, mun jökrä käkwe Tito die mikani, aisete kä namaninta nuäre krübäte btä, ye abko bäri käi juto tibtä. ¹⁴ Tito ngämi niken mun kanti yete, känenkri ti nämä mun mike ütiäte jae, tikwe nieba ie. Ye kwrere bkänä munkwe ñan ti mikani ja gaire Tito okwäbti. Ye abko, ti nämä munbe Corinto yete angwane, tikwe kukwe era erere aibe niebare munye, ye kwrere ti nämä mun bä mike ütiäte Titoye, ye erere mun kwani ie. ¹⁵ Tito janama mun kanti yete angwane, mun jökrä käkwe kani ngäbti kuin amne munkwe mikani bäri ütiäte jae, käkwe niara kukwei mikani täte, ye abko tä nuke töreta ie, aisete mtare Titota mun tarere bäri mda. ¹⁶ ;Ti raba tödeke kwatibe munbti, ye abko käi nuäre kri tibtä!

8

Ngwian biandre ja moto kuinbti

¹ Ti mräkätre, mtare ti bike blite kukwe mdabtä abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä Macedonia nete abko kräke Ngöbökre ja moto mikani kuin, käkwe die mikani kri abko ti tö nibi niei munye. ² Tödekabtä Jesubti ja mräkätre nete käkwe ja tare mikani kri krübäte, akwa kä bäri nuäre krübäte btätre. Erere arato, niaratre bäri bobre bobre amne tä jändrän kabre mdei nike, akwa bäsi ni ngwian bkänkä krikri käta ngwian bien kabre, ye kwrere jire ngwian bianba ja moto kuinbti kwetre Ngöbökrä. ³ Ye abko, niaratre di nuäi nuäi, ye erere btä ngwian bianba kwetre, akwa ja moto mikani bäri kuin kwetre, käkwe ngwian bianba bäri mda arato. Ja mräkätre käkwe ngwian bianba kore ti okwäbti, aisete tita niere kore munye. Erere arato, ja töi jenbti ⁴ ja mräkätre Macedonia nete tö rababa juta deme Ngöbökre die mikai ni tödekaka Jesubti nünanka kä mda mda kanti ben gwaire, aisete tikwe kä biandre ietre arato ngwian biankäre abko rababa ribere kisere tie. ⁵ Ye erere bkänä, niaratre di nuäi nuäi, yehti ta ngwian bianba bäri kabre kwetre, ye abko ngwian ñan biandre kore kwetre ti nämä nütüre. Abti ngwian ye härere mda abko niaratre ara jire käkwe ja mikaba au ni Dänkien Jesukristo kisete, bti nun kisete arato, Ngöbö tö namani ño, ye erere nuenba kwetre. ⁶ Ye mden kisete, Tito nämänena ngwian ükekrö käne, ye kwrere rikadreta ngwian ükekröta mun kanti yete abko tikwe ribeba ie. ⁷ Mun abko tä ji ngwena käne jändrän keta kabretä abko krörö: Ngöbö diehti mun nena tödeke kwatibe Ngöböhti amne mun nena blite nuäre nuäre Ngöbökrä. Erere arato, Ngöbökre mun mikanina töbtä amne mun tä juto biare ni mda mda die mikakäre. Amne ni mda mda taredre ño abko nunkwe bä mikani mun

okwäbti amne nūkanina gare munye. Erere arato munta ni mda mda tarere. Ye kwrere arato, munkwe ji ngwian kāne ja moto mikabtā kuin ngwian biankāre. ⁸ Ne abko űan tita ngwian biamna kisere munye, kāta niere kore, akwa nitre tōdekaka Jesubti mda mda tā juto biare ngwian bien abko ti tō mikai gare munye, kāta niere kore. Munta ti tarere era bkānā ya abko ti tō gai, kāta kā bien kore arato munye, ⁹ űobtä űan angwane ni Dānkien Jesukristo ngāmi nūke kā nebtā, kānenkri niara nāmāne jāndrān jōkrā bkāne kā kāinbti, akwa mun rabadre jāndrān Ngōbōkwe bkāne kri, abkokāre niarakwe ja mikani bobre mun krāke, ye abko garera munye, aisetē tita niere kore munye.

¹⁰ Mdakāre abko, munkwe ngwian biandre űo metre, yebtā tita tōbīke űo abko ti bīke niere krōrō munye mun die mikakāre: Kā kānente mun nikani ngwian űekrō, ye ngwane nitre gātākā Jesu kābti nere temen, ngātāite munkwe ja tōi mikani sribi kuin ne nuene kāne amne, űan mun nikani ngwian űekrō jirekābe, akwa kā namani juto munbtā sribi ye nuenkāre, akwa űan namani bare tāte munye. ¹¹ Ne aisetē, kā namani juto munbtā ngwian bien kena, ye kwrere munkwe kā mika juto jabtā sribi ye mikakāre bare tāte mtare. Ngwianta nuāi nuāi munkwe biandre, ye erere munkwe bian ja moto kuinbti, ¹² űobtä űan angwane ni tōta nebe jāndrān biain era metre ja moto kuinbti amne jāndrān tā nuāi nuāi nikwe abko erere nita bien, ye abko dbe Ngōbōkrā amne Ngōbōta kaen ngābti ja moto kuinbti nie arato. Jāndrān űakare nikwe, ye abko Ngōbōta kārere űakare nie.

¹³ Mdakāre abko, űan munkwe jāndrān munkwe biandre jire jōkrā ni mda mda die mikakāre abti mun rabadre jāndrān mdei nīke abko tita niere, akwa mun amne ni mda mda rabadre jāndrān bkāne ja kwrere jōkrā, ie ti tō, aisetē tita niere kore munye. ¹⁴ Mtare mun jāndrān bkāne kabre krūbāte abko űan tā nebe krūte munye. Jāndrān ye abko nitre tōdekaka Jesubti nūnanka juta Jerusalēnte tā mdei nīke, aisetē kā tārā munye niaratre die mikakāre. Erere arato, kōbō mdabti mun rabadre jāndrān űo űo mdei nīke amne niaratre rabadre jāndrān ye bkāne kabre arato angwane, mun die mikadreta kwetre arato. Ye kwrere mun rabadre jāndrān bkāne ja kwrere jōkrā. ¹⁵ Kukwe yebtā Moisekwe kukwe tikani abko erere Ngōbō Kukwei kāta niere krōrō:

Ni ruāre kākwe mana űkaninkrō kabre, akwa kwetani jōkrā kwetre angwane, namaninte űakare ietre.

Amne ni ruāre abko kākwe mana űkaninkrō braibe, akwa namani tāte ietre arato amne mrō
nikani űakare kwetre, *Exodo 16.18*
abko nieta kore Ngōbō Kukweiabtā.

Pablokwe Tito juaninta nebe Corinto

¹⁶ Ti mrākātre, tita mun tarere, aisetē kāre ti tōita munbtā, ye kwrere Ngōbōkwe Tito tōi mikani mun tarere, aisetē niara tōita kāre munbtā, yebtā abko tita kuin niere Ngōbōye. ¹⁷ Tito abko tōi nāma rikabtā basareta munye yete, aisetē tikwe juanbata mun kānti yete angwane, ja nāin nieba kwe tie, aisetē ja tōi jenbti Tito bīke nīkenta basare munye. ¹⁸ Angwane tita ja mrākā tōdekaka Jesubti juen iti Tito mukore nebe mun kānti yete. Ja mrākā ye abko tā sribire kuin Ngōbō kukwei kuin yebtā, aisetē ja mrākātre tōdekaka Jesubti tā gātāre kā ngrabare temen Macedonia nete abko kāta blite kuin jōkrā niarabtā. ¹⁹ Mdakāre abko, ngwian bianta munkwe ja moto kuinbti, ye nun rikadre ngwena Jerusalēn angwane, ja mrākā ye rikadre siba nunbe nun die mīke, abkokāre nitre tōdekaka Jesubti kākwe dianinkā sribi nuenkāre nunbe. Sribi nuenta munkwe, ye abko ni Dānkien Jesu mikakāre űtiāte jae amne nun tō ni mda mda die mikai abko nunta bā mīke, aisetē ja mrākā dianinkā sribi nuenkāre kore nunbe abko tita juen Titobe yete. ²⁰ Nunta ngwian űekrō űo űo, ye dokwāre ni mda mdakwe űan űākādre blo nun ruere, ie ti tō, aisetē tita ja mrākā mda juen kore Titobe. ²¹ Erere arato, ngwian biani, nebtā űan nun tō jāndrān jōkrā nuein kuin metre ni Dānkien aibe okwābti, akwa ni mda mda okwābti arato, aisetē tita ja mrākā ye juen kore Titobe.

²² Mdakāre abko, tita ja mrākā mdara jire juen Tito mukore amne ja mrākā mda yebe. Ni ye abko kā juto krūbāte btā sribire abko tā bā mīke tuadre bwtākā ngwarbe jabtā ti okwābti amne, mtare bāri munkwe ja kukwei mikadi tāte kākwe ngwian biandi abko ruen ie, aisetē tita juen siba nebe yete. ²³ Angwane Tito abko btā ni mdakwe kukwe ngwiantari munye angwane, Tito abko sribi muko tikwe amne tā sribire gwaire tibe mun die mikakāre, munkwe nie kore. Ja mrākā nibu yebtā kukwe ngwiantari munye angwane, niaratre abko nitre gātākā Jesu kābti Macedonia nete kākwe dianinkā juandre nunbe amne, niaratre tā Kristo mīke űtiāte jae abko munkwe nie. ²⁴ Erere arato, nunta mun kāikitekā, ye abko kukwe era erere nunta niere, ye kwrere rabadre gare ja mrākātre tōdekaka Jesubti ie Macedonia nete, abkokāre munkwe ja moto mika kuin ja mrākā ye krāke amne, munkwe űan ti mika ja gaire abko ti tō ribei munye.

9

¹ Munta ngwian ükekrö, yebtä tikwe ñan kukwe tikadre mda munye ruen tie, ² ñobtä ñan angwane bäri mun tö ngwian biain abko gare kuin tie. Kä känenete jire abti kä nüke mtare mun nünanka kä Acayate tö ngwian biain bäri ja mräkätre die mikakrä abko tita niere ja mräkätreye Macedoniya nete. Munta juto biare ngwian bien, abtä tita mun käikitekä, ye abko tä ja mräkätre Macedoniabo die mike, aisete niaratre tö ja mräkätre die mikai bäri munbe gwaire. ³ Mun abko tä juto biare ngwian bien, yebtä tita mun käikitekä ja mräkätre nete okwäbti, akwa ti kukwei rabadre bäri ütiäte, abkokäre tita ja mräkä juen nibu Titobe yete ngwian ükekrö. Mun rabadre ja mike juto bkänä ngwian bien niaratre okwäbti, abkokäre tita juen, ⁴ ñobtä ñan angwane nunta tödeke krübäte munbti, käta mun käikitekä käre abti nane ja mräkätre Macedoniabo nete rikadre ruäre tibe nebe mun kánti angwane, munkwe ñan ngwian biandre täte jökrä, ye ngwane munkwe nun mikadre ja gaire angwane, nun tätre blite ngwarbe kuin munbtä, kwrere nun bä rabadre. Yebtä abko rabadre gaidre kri munkrä au abko känenkri tita mun mike mokre. ⁵ Ti ngämi niken, ye känenkri munkwe ngwian biandi munkwe niebare, ye erere munkwe mikadre biare abko ja mräkätre nimä ye rikadre niere munye abko rabadre bäri kuin munkrä ruen tie, aisete tikwe niaratre juanba käne basare munye yete. Munkwe ngwian biandre ja moto kuinbti, ie ti tö rababa amne ñan munkwe biandre käbäbti ta abko ie ti tö rababa, aisete tikwe niaratre juanba kore mun mike mokre.

Pablokwe ngwian bä mikani nurabtä

⁶ Ti bike ngwian bä mike nura kwrere mda, ne munkwe ngwian töre käre jae abko krörö: Nire nire käta nura nökö chi abko käta nura ngwä öto chi amne, nire nire tä nura nökö kabre abko käta nura ngwä öto kabre arato. Ye kwrere arato, munkwe jändrän biandre kabre Ngöbökrä, ye ngwane Ngöbökwé jändrän kuinquin biandi kabre munye. ⁷ Ye abko, munkwe ngwian biandre nuäi nuäi btä munta töbike, ye erere munkwe bian, akwa munkwe ñan biandre ja moto ulire bti amne ñan ni mdata biamna, ñobtä ñan angwane kä nuäre nibtä ngwian bien, ni ye abko Ngöböta tarere. ⁸ Munkwe jändrän biandre kore Ngöbökrä angwane, Ngöbökwé mun die mikadre kri, käkwe jändrän bätäkä ngwarbe biandre kabre munye amne, mun rabadre jändrän jökrä bkäne täte nünankrä. Ye angwane, jändrän yebti mun rabadre ni mda mda die mike, abkokäre Ngöbökwé biandre munye. ⁹ Kukwe yebtä abko Ngöbö Kukweita niere krörö: Ni bobre bobre, ie Ngöbökwé jändrän biani kabre ngwarbe amne, käre Ngöböta ja moto mike kuin ni mda mdakrä, Salmos 112.9

abko nieta Ngöbö Kukweitä.

¹⁰ Ngöböta jändrän bien kore nie, yebtä ti bike ngwian bä mike nura kwrere abko krörö: Ngöbö abko tä nura bien nökadre amne, mrö kwetata nikwe abko Ngöbö ara käta bien. Ye mden kisete, Ngöbö ara jire käkwe nura biandi kabre munye nökadre amne Ngöbö ara jire käkwe mikadi niren, aisete mun di rabadi ja moto mikakrä kuin jändrän bien bäri Ngöbökrä, ye abko käkwe ni kwati die mikadi. ¹¹ Munkwe jändrän biandre kabre ni mda mda die mikakrä, abkokäre Ngöbö diebti mun rabadre jändrän bätäkä ngwarbe bkäne kabre amne, munkwe biandre ja moto kuinbti amne, ngwian ükäröta munkwe abko munta bien ngwiandre nunye, ye rabadi ja mräkätre kisete angwane, käi rabadi nuäre btäre, käkwe kuin niedi Ngöböye. ¹² Ñobtä ñan angwane munta ngwian juen, ye rabadi ja mräkätre Jerusalénbo kisete angwane, jändrän ñakare kwetre, ye rabadi kisete angwane, bäri jändrän ye köböire abko rabadi kuin niere kabre Ngöböye, ¹³ ñobtä ñan angwane Ngöbö kukwei kuin Kristobtä abko mikata täte munkwe munta niere, ye mden erere munta mike täte, käta jändrän juen ja mräkätre Jerusalénbo kräke amne ni mda mda kräke. Munta ja moto mike kuin, käta jändrän bien kore, yebtä niaratre käkwe Ngöbö käikitadrekä. ¹⁴ Mdakäre abko, Ngöböta ja moto mike kuin mun jökrä kräke, aisete munta ja mräkätre die mike, yebtä abko niaratre tä mun tarere kri, käkwe blitadi Ngöböbe munkrä. ¹⁵ Ngöbökwé jändrän kuin ütiäte kri biani ngwarbe nie abko Jesukristo ara, yebtä abko kukwe ñan kwandre jire kwati bti ni raba kuin niere Ngöböye. Tita kuin niere Ngöböye Jesukristobtä.

10

Pablota blite jakrä

¹ Kristo abko moto jämé ja mikaka bobre nibtä, ye käbti abko ti Pablo bike kukwe ribere krörö munye: Tita nebe mun kánti yete angwane, mun jüräta nebe tibtä, abti tita nebete mente temen, käta tärä tike munye angwane, tita ja bä mike krübäte, munta niere tibtä. ² Ye abko ti näinta basareta munye yete angwane, tita nüne ni tödekaka ñakare Jesubti kwrere, käta jändrän ükete jakrä au abko ni ruäre mun ngätäite tä niere tibtä. Ni ye kräke, ti rükadre ja bä mike krübäte ruen tie, akwa ye abko ti ñan tö nuein, aisete munkwe ñan ti ngwian

ja bā mike krübāte yete, kākwe ti kukwei mikadre tāte mtare abko ti tö ribei munye. ³ Ti abko tā nūne kā nebtā mun kwrere bkānā, akwa űan ni kā nebtā tā rüre, ye kwrere tita rüre Ngöbö rüre rüere. ⁴ Ye abko, jāndrān bti ni kā nebtā tā rüre, ye kwrere bti tita rüre űakare, akwa Ngöbö di kri kāta jāndrān jökrā ribi ribi niara rüere ye juen ngwarbe, ye aibebti tita rüre kukwe taretare ngwarbe ngwarbe rüere, aiseite ni mda mda tā ti kite ngise ngwarbe abko kukwei tita bā mike ngwarbe. ⁵ Erere arato, Ngöbö kukwei űan rabadre gare ni mda mdaye, abkokāre nire nire kāta bike kri amne tā kukwe mike Ngöbö Kukwei rüere, ye ben tita blite kukwe kwetre bā mikakāre ngwarbe. Mdakāre abko, ni jökrā kākwe tödekadre metre Kristobti, abkokāre tita ni jökrā töi kwite tödeke bti. ⁶ Erere arato, mun jökrā kākwe Kristo mikadre tāte era metre angwane, nire nire űan tā Kristo kukwei mike tāte abko erere ti tādi juto biare mike ja ngie nuen.

⁷ Kukweta űo era metre, yebtä munkwe töbika kuin ja kāne amne nire nire abko jen Kristokwe ruen era metre jabtā ie, ni ye abko ie ti jen Kristokwe arato abko rabadre gare metre. ⁸ Kristo kākwe ja di biani tie, ye tita niere bāre bāre ja bā mikakāre ütiāte, akwa yebtä tita nebe ja gaire űakare, űobtä űan angwane Kristo kākwe ja di biani tie mun die mikakāre nūne bāri metre Kristokrā amne, űan ja di biani kwe tie mun di kāntbekrā. ⁹ Tita tarā tike munye, ye abko mun rekwetadrekā ti kāne, abkokāre tita tike, mun űan raba nütüre kore, ¹⁰ űobtä űan angwane ni ruäre yete kāta niere krörö tibtä: Ti mobe temen kāta tarā tike munye angwane, tita űāke taretare munye amne tita kukwe taretare mike mun kötārā, akwa tita nebe mun ngwārekri angwane, ti ngwarbe, di űakare amne, ti blite űakare kuin ni töbtā kwrere, akwa tarābti abko tita ja bā mike krübāte abko tā niere tibtä. ¹¹ Akwa nire tā űāke kore tibtä, ye abko ie kukwe krörö rabadre gare arato: Tita mobe mun okwā bāre angwane, tita kukwe taretare tike tarābtā munye abko nieta kore tibtä, akwa tita kukwe tike munkrā, ye nire nire kākwe űan mikadre tāte angwane, ti rabadi yete mun ngwārekri angwane, tita tarā tike űo, ye kwrere arato tikwe ja mikadi mun ngwārekri, aiseite munkwe űan ja ngōka.

¹² Nitre ja dikaire au, ye abko ben ti űan raba ja gaen jire chi amne, ti űan raba ja bā mike jire chi niaratre kwrere, akwa niaratre abko kāta kukwe niere ngwarbe, kāta niken ja töi űāke jakrā au amne tātre ja bā mike ja kwrere kwārikwāri, akwa tātre dre nuene metre űan tā nebe gare jetre. ¹³ Akwa Ngöbökwē kā tarā mikani nebe mdente sribikāre tie, yebti ta ti űan rikadre jire ja bā mikakāre ütiāte, nitre dirikā blo tā nuene ye kwrere, űobtä űan angwane Ngöbö ara jire kāta kā tarā mike sribikrā tie, aiseite Ngöbö ara jire kākwe kā biani tie abko köböire ti namani mun kānti Corinto yete. ¹⁴ Ye mden kisete, Ngöbökwē kā tarā mikani nebe mdente sribikrā tie, yebti ta tita niken űakare, aiseite Ngöbökwē kā biandre űakare tie sribikāre mun kānti yete angwane, ti űan rabadre nebe kāne mun kānti yete. Akwa Ngöbökwē kā tarā mikani nebe yete sribikāre tie, aiseite ti namani Ngöbö kukwei kuin Kristobtä ngwena kāne munye yete. ¹⁵ Ngöbökwē kā tarā mikani sribikrā tie, yebti ta tita niken űakare ja kākikakakāre sribi ni mda mdakwe yebti. Akwa mun jatadre tödeke bāri mda Ngöböbtī, abkokāre ti tö sribire bāri mda mun ngātāite yete, akwa Ngöbökwē kā tarā mikani mdente sribikrā tie, ye erere kānti ti tö sribire. Erere arato, mun rabadre tödeke bāri Kristobti angwane, ti tö rikai bāri mentokwāre mda, ¹⁶ kukwe kuin Ngöbökwē Kristobtä mike gare ni mda mdaye arato. Akwa ni mda mda nebe dirire űakare, ye kānti ti tö rikai angwane, ti űan tö bikai kri sribi ni mda mdakwe yebti, aiseite ni mda mda tā sribire, ye kānti ti űan tö rikai. Ni mda mda nükani mun ngātāite kāta mun ngökö, ye kwrere ti űan tö nuein, ¹⁷ űobtä űan angwane Ngöbö Kukwei kāta niere krörö:

Nire nire tö ja kākitaikā au kākwe ni Dānkien Ngöbö kākitaikā jirekābe, *Jeremias 9.24*
 abko nieta Ngöbö Kukweibtā, ¹⁸ űobtä űan angwane nita ja kākitekā au, ye abko űan tā ni mike ütiāte, akwa ni Dānkien ara jire tā ni kākitekā, ye abko bāri ütiāte kri.

11

Pablota blite nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka yebtä

¹ Ni töi űakare kāta blite ngwarbe kwārākwārā, ye kwrere ti bike blite munbe, akwa munkwe ti kukwei nua bātārekā abko ti tö ribei munye. ² Tita mokrere krübāte munbti, akwa tita mokrere munbti, ye abko tā kite Ngöbökrī, űobtä űan angwane meri bati kaibe deme abko rün tö ngibiai deme brarekrā, ye kwrere ti tö mun ngibiai deme nitre dirikā blo ye ngāniene, mun mikakāre ni brare itibe kisete. Ni brare kisete tikwe mun mikadre, ni ye abko Kristo ara. ³ Mtare, ja töi metrebti munta Kristo tarere metre, akwa kā jūrā krübāte tibtä, űobtä űan angwane kira Satana kākwe ja bā mikani tbi kwrere abko nāmane bāri töbtā ni ngökabti, kākwe Eva ngökani, nane ye kwrere munkwe ja ngökamna nitre dirikā bloye amne mun töi kwitadre kwetre amne mun töi űan rabadre kwatibe Kristobtä abko jūrāta nebe tibtä. ⁴ Tita niere kore munye, űobtä űan angwane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä

diribarera tikwe munye, yebti ni mda mda tā dirire bā jene munye Jesubtä, ye abko munta kaen ngābti kuin amne munta kukwei mike ütiāte. Erere arato, Ngöbö Üai era metre kani ngābti munkwe, yebti munta üai mda kaen ngābti. Erere arato, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä munkwe kanina ngābti, yebti mtare munkwe Ngöbö kukwei mda kadre ngābti nieta munye, erere munta kaen ngābti. Ye mdenbtā tita niere kore munye. ⁵ Akwa nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka krikri jatani ti jiebtī, yebtä ja ruen ñakare bobre tie. ⁶ Ti abko ie blita gare ñakare kuin ni mda mda ngwäreki nitre bikaka Jesu kukwei ngwianka krikri ye kwrere, akwa Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye abko gare kuin metre tie. Ye mden kisete, ti nāmane mun kānti yete angwane, ti nāmane dre dre nuene angwane, Ngöbö kukwei gare metre tie abko ti nāmane bā mike jabtä mun okwābti.

⁷ Mdakāre abko, tikwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare munye angwane, mun rabadre ütiāte, abkokāre tikwe bikaba tidrä, kākwe sribi ütiā kārāba ñakare munye. ¿Yebtä tikwe ja mikani ngite ya? Ñakare jire chi. ⁸ Ja mrākātre tödekaka Jesubti kā mda mda kānti, ye kākwe sribi ütiā biani kiakia tie, amne tikwe kani ngābti ietre, ye köböire abko tikwe sribiba ngwarbe munde. ⁹ Erere arato, ti nāmane mun ngātāite yete angwane, ti nāmane nebe jändrän mdei nike ruäre angwane, tikwe sribi mikani ñakare mun iti kisete, ñobtä ñan angwane jändrän mdei nika nāmane tikwe abko ja mrākātre Macedoniabo nāmane nūke angwane, nāmane bien tie. Tikwe sribi mikani ñakare jire mun kisete, ye kwrere tikwe nuendi janknu. ¹⁰ Ti abko, ie kukwe era Kristobtä gare kuin, ye kwrere Ngöbö kukwei kuin Kristobtä tikwe mikani gare munye angwane, tikwe ütiā kārābabe ñakare munye, yebtä abko ja ruen ütiāte kri tie, aisete ni ñakare jire iti Acaya yete kā raba ti kada kete kukwe era ye niebtā. ¹¹ ¿Tita ñake kore, yebtä abko tita mun tarere ñakare munta nütüre ya? Ñakare. Mun tare kri tikwe, ye abko gare kuin Ngöböye, aisete mun tare ñakare tikwe, munkwe ñan nütü. ¹² Ni mda mda tā nūke dirire mun ngātāite, ye abko ie ja ñan rabadre ruen ütiāte ti kwrere, abkokāre tikwe ñan kā biandre jire chi ietre sribikāre ti kwrere amne tita sribire, ye kwrere tikwe sribidi janknu munde. ¹³ Tita niere kore, ñobtä ñan angwane nitre ye abko ñakare Kristo kukwei ngwianka era metre amne niaratre abko ni ngökaka, akwa tātre ja bā mike Jesu kukwei ngwianka kwrere. ¹⁴ Akwa niaratre tā näin kore, ye abko ñakare kukwe bā jene, ñobtä ñan angwane Satana ara jire kāta ja bā mike angele kā trä ngwente Ngöbökwē kwrere. ¹⁵ Ye mden kisete, sribikātre Satanakwe abko tātre ja bā mike ni sribikā metre Ngöbökwē ye kwrere, yebtä munkwe ñan töbikadre kri. Akwa niaratre tā näin ni ngökō kore, ye dokwäre Ngöbökwē mikadi ja ngie nuen mrā.

Pablota ja tare nike, btā tā ja kākitekā

¹⁶ Ti bike niereta bobuta krörō munye: Ti abko tōi ñakare, ye munkwe ñan nütü jire chi tibtä, akwa ti tōi ñakare munta nütüre janknu tibtä ne ngwane, ni tōi ñakare, ye kwrere jire ti bike blite angwane, munkwe ti kukwei nua. Ti tö blitai ni tōi ñakare kwrere ja kākitekakāre chi. ¹⁷ Tikwe ja kākitekakā kore, ye kwrere ti Dänkien Jesu kākwe ñan ja kākitekakāre, akwa ti bike blite kore ni tōi ñakare kwrere ja tōi jenbti au, ¹⁸ ñobtä ñan angwane ni tārā mun ngātāite kāta ja kākitekā au, ni tödekaka ñakare Jesubti tā ja kākitekā au ye kwrere, aisete ti bike ja kākitekā siba niaratre kwrere. ¹⁹ Mun abko töbtā kri amarebti nitre ni ngökaka tōi ñakare tā mun kānti yete abko ie munta olo ketete jāme. ²⁰ Erere arato, tātre mun mike ja kukwei mike tāte angwane, munta kaen ngābti jāme. Mdakāre abko, tātre jändrän denkā ngwarbe munkān, tā mun ngökō amne tā bātā ngwen munbtā, tā mun mete ngwärebtā, akwa munta kaen ngābti jāme. ²¹ Akwa ti abko kākwe ja mikani ñakare krübāte jire chi dirikā mda mda ye kwrere, akwa tikwe ja mikani bobre, di ñakare mun okwābti yete, yebtä abko tita nebe ja gaireta.

Akwa nitre mun ngökaka tā ja kākitekā au, aisete ni tōi ñakare kāta ja kākitekā, ye kwrere ti bike ja kākitekā krörō arato: ²² Niaratre abko hebreore amne ti hebreo arato. Niaratre abko israelita amne ti israelita arato. Niaratre därebare Abrahamkri amne ti därebare Abrahamkri arato. ²³ Mdakāre abko, ni tōi ñakare kākwe blita, ye kwrere jire ti bike niere krörō mda: Niaratre abko sribikā Kristokwe tātre niere, akwa ti abko bāri sribikā Kristokwe niaratre ngwā abko ti bike bā mike krörō: Tikwe sribibare bāri tare nitre ni ngökaka tā mun ngātāite yete ye ngwā. Erere arato, sribibtā Kristokrā ti kitani ngite bāre bāre niaratre ngwā amne, ti kwata metani bāri niaratre ngwā arato amne bāre bāre bāsi ti krütani arato sribikāre Kristo krāke niaratre ngwā. ²⁴ Erere arato, bārike jire nitre israelita kākwe ti kwata metani bā grebti bā jätābti bā ökān batire batire amne ²⁵ bāmā jire nitre romanobo kākwe ti kwata metaba kri otobiti amne bati ti tākāba jābti ti kāmikakāre. Erere arato, ti nāmane näin rute mrenbti angwane, bāmā ru rikaba ñöte nguse ti ngöi jökrā, ye ngwane köböiti dibire rare tikwe jübakaba mrenbti amne bāsi ti müre reketaba ñöte. ²⁶ Mdakāre abko, kukwe kuin Kristobtä tita ngwena ni mda mdaye, yebtä tikwe dikakabarera kabre kwäräkwarā amne dikakabtä kore ñö krikri jite kākwe ti rätākāba bāre bāre amne nitre gokā kākwe ti rätākāba

bäre bäre ji ngrabare. Erere arato, nitre israelita mda mda tödekaka ñakare Jesubti ja rüere tibe ye kákwe ti rätäkäba amne nitre nünanka juta mda mdabti ye abko nämä ti rätäkä kri arato kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre kore. Mdakäre abko, juta krikri te ni kwati käta ti rätäkä. Erere arato, tita niken kä mdabti juta bäre mento amne tita niken mrenbti angwane, käre ti rätäkäta amne nitre dirikä ngwarbe mda mda, ye käre tätre ti rätäkä arato kukwe kuin Kristobtä ngwian dokwäre ti rätäkäta kore. ²⁷ Erere arato, tikwe sribiba tare krübäte amne tikwe ja tare nikaba kri amne bäre bäre tikwe kibiaba ñakare sribibtä. Mdakäre abko, tikwe mrö nikaba krübäte amne tikwe tomna mdei nikaba kri arato. Bäre bäre tikwe mröba ñakare amne tikwe kä tibo nikaba bäre bäre amne bäre bäre dän ñan rababa tie amne tikwe ja бүtie nikaba arato. Kukwe kuin Kristobtä tita niken ngwena kwäräkwärä, yebtä abko tita ja tare nike kore. ²⁸ Kukweta nakenkä kore tibtä, ye bärire mda abko kukwe mda mda tä kite ti rüere, ye abko tribe doboko kwrere jire tä kite mate ti kötärä angwane, nitre gätäkä Kristo käbti, yebtä abko tita nebe töbike kri mda krörö: ²⁹ Mun ruäre dita krüte näin janknu Kristobe, ye ngwane ti dita krüte munde gwaire siba. Amne ni tödekaka Jesubti ye tä niken ji blobti ni mda köböite, ye ngwane ti motota nebe romon ni tödekaka Jesubti ye dokwäre.

³⁰ Amne tikwe ja käikitadrekä kore ne ngwane, ti bobre di ñakare, yebtä abko tikwe ja käikitadikä. ³¹ Amne Ngöbö, ni Dänkien Jesu Rün kwe aibe ni rabadre käikitäkä kärekäre, ye okwäbti tita kukwe era erere niere abko gare kuin ie. ³² Mdakäre abko, ti nämä juta Damascote angwane, gobran sribikä jrei Aretas kräke ye kákwe nitre rükä mikani jukwebtä jutate yete ti kakäre ngite, ³³ akwa nitre tödekaka Jesubti nämä ruäre yete abko kákwe ti mikaba kutiate, kákwe ti gibiakaba bentanante ta timon kite ta juta yete angwane, tikwe kwäräbeba kore nitre rükä yebtä.

12

Ngöbökwé jändrän mikani tuare köböre Pabloye

¹ Kukwe rakakaba kore tibtä, akwa tikwe ja käikitadrekä au kukwe yebtä abko ñan rabadre ti mike bäri ütiäte ruen tie, akwa ni Dänkien Jesu kákwe kukwe mikani tuare bäre bäre köböre kwrere tie abko btä ti bike blite janknu abko krörö: ² Kä kwä jätäbti kobkära, ti nämä tödeke Kristobti angwane, ni Dänkien nikani ti ngwena mobe käin nebe Ngöbö ara jire kánti kä kämbti. Ye kánti ti jänikani abko gare kuin tie, akwa ti nikani metre kore ya o ti üai aibe jänikani ya abko gare ñakare tie, akwa Ngöbö aibe ie gare. ³⁻⁴ Akwa ni Dänkien nikani ti ngwena nebe kä kuin deme Ngöbökwé kánti, ye abko nikani ti ngwena ño metre abko gare ñakare tie, akwa kä ye kánti tikwe kukwe kaibe tiebe kukwei nuaba amne kukwe ye abko ti ñan raba niereta jire chi. ⁵ Kukwe nakaninkä kore tibtä, yebtä tikwe bikadre kri, akwa yebtä ñan tikwe bikadi kri au, akwa ti bobre, di ñakare, yebtä abko tikwe bikadi kri. ⁶ Ye abko, tikwe kukwe tuaba, ye tikwe niedre ni mda mdaye bikakäre kri, ye ngwane tikwe ñan kukwe niedre jire ni töi ñakare kwrere ruen tie, ñobtä ñan angwane tikwe kukwe era erere niedre. Akwa ti ñan tö bikai kri au kukwe kore btä, ñobtä ñan angwane kukwe kore, yebtä ni mda mdakwe ti mikadre ütiäte Jesu kukwei ngwianka kwrere, ie ti ñan tö, akwa tita nüne metre amne tita Ngöbö Kukwei mike gare metre, yebtä ni mda mda kákwe ti mikadre ütiäte, ie ti tö.

⁷ Tikwe jändrän tuani, yebtä tikwe ñan bikadre kri, abkokäre tita ja tare nike krörö: Kri tukwä, ye kwrere jire tä nebe ruen ngritekä ti ngrabare tie, ye abko Ngöbö ara jire kákwe Satana tuanimetre jändrän juen ti mikakäre bren kore abko kisete tita ja tare nike. ⁸ Tita ja tare nike kore, ye abko ti Dänkien kákwe diandrekä tibtä abko tikwe ribebarera bämä jire ie, ⁹ akwa niarata niere krörö tie: Tita ma tarere ja moto kuinbti, ye aibe rabadre ütiäte makrä, ñobtä ñan angwane ni bobre di ñakare, yebtä abko ti di kri tuata, nieba ti Dänkienkwé tie. Ye mden kisete, ti bobre di ñakare, yebtä bäri ti tö rabadre ja käikitäkä, Kristo di kri rabadre täte jökrä tibtä abkokäre. ¹⁰ Ye abko, tita nebe ruen bobre, di ñakare tie angwane, ni mda mda tä ñäke taretare tie amne tita jändrän bätäkä ngwarbe mdei nike, erere arato tita ja tare nike ni mda mda kisete amne, tödekabtä Jesubti tita ja tare nike bätäkä ngwarbe, ye abko käi nuäre kri tibtä, ñobtä ñan angwane tita nebe ruen bobre di ñakare tie, ye ngwane abko Kristo di tä nebe bäri kri tibtä, aisete käta nebe nuäre tibtä.

Pablota nitre Corintobo tarere kri

¹¹ Ni töi ñakare, kwrere jire tita ja bä mike mun okwäbti, akwa mun ara jire köböite tita nuene kore, ñobtä ñan angwane munkwe ti mikadre ütiäte, kákwe blitadre kuin tibtä, ye ngwane tikwe ñan ja bä mikadre jire chi ni töi ñakare kwrere. Ti abra ütiäte ñakare bkänä, ñobtä ñan angwane Kristo aibe ütiäte, akwa nitre tä ja bä mike Jesu kukwei ngwianka krikri, ye abko ñakare bäri ütiäte kri tikrä, aisete ja ruen ñakare bobre niaratrebtä tie. ¹² Ni Jesu kukwei ngwianka era metre abko tä bä mike sribi kwebti, ye erere tikwe bä mikani krörö mun okwäbti: Ngöbö tä tibe, ye bä mikakrä tikwe sribi kri ñan tuabare nuenba Ngöbö

diebti amne, sribi kri nuenba tikwe, yebtä mun töi ñan rababa krütare. Tikwe nuenba kore angwane, tikwe nünankaba dite jabtä, käkwe ja tare nikaba bätärekä, yebtä abko ti abko Jesu kukwei ngwianka era metre abko tikwe bä mikaba. ¹³ Akwa tikwe sribiba mun ngätäite yete angwane, tikwe ja mräkätre gätäkä Jesu käbti kä mda mda kánti abko kötärä ti nāma sribi mike, kä nāma ti die mike, ye kwrere tikwe sribi mikaba ñakare mun kötärä. Ne aisete sribi kore, aibebtä mun ñakare ja kwrere ja mräkätre mda mdabe tita niere. Tita kukwe nuene kore ne raba mate tare munbtä amne, tita ja mike ngite mun rüere raba ruen munye ne ngwane, munkwe ti ngite ye dian jökrä jabti ta.

¹⁴ Ti mräkätre, mtare ti nenante juto biare rikakäreta basare bāmākäre munye. Akwa ti nänta ne ngwane, tikwe ñan jändrän kärädita jire chi munye arato, ñobtä ñan angwane ngwian amne jändrän mda mda tä munkwe, ñan jändrän yetari tita niken mun kánti yete, akwa mun ye ara rabadre tödeke metre Kristobti, abkotari tita niken yete, ñobtä ñan angwane ti abko mun rün kwrere, amne ngäbäre rün käta ngwian üekrö ngäbäre kwekwe kräke amne, ñan ngäbäre käta ngwian üekrö rün btä meye kräke. ¹⁵ Ye mden kisete, ja moto kuinbti ti tö jändrän tikwe gainte jökrä munkrä amne, ti ne ara jire bike ja gaente au mun kräke, mun die mikakäre nüne bäri Kristokrä. Ti mräkätre, ¿tikwe mun taredre bäri mda ne ngwane, ti taredre bäri chi munkwe ya ño ruen?

¹⁶ Mdakäre abko, tita mun tare kore, yebtä munta töbike ño abko erere munta töbike gare tie, akwa tikwe ngwian käräba ñakare munye, aisete tikwe sribi mikaba ñakare mun kötärä, ye abko dbe munkrä ruen tie. Akwa tikwe bikaba bäri töbtä, abkokánti munkwe ja dokwä mikani kö okwäte ti köböite abko ni ruäre tä niere tibtä. ¹⁷ Ne aisete ti bike kukwe ngwentari krörö munye: ¿Tikwe ni juani ruäre basare munye yete, ye köböire tikwe ngwian dianinkä munkän ya? Ñakare jire chi. ¹⁸ Erere arato, Tito rikadre basare munye yete abko tikwe ribeba ie, ye erere rikaba angwane, tikwe ja mräkä mda juanba ben nebe yete, ¿ye angwane Titokwe ngwian dianinkä munkän sribi ütiäre ya? Ñakare jire, ñobtä ñan angwane Tito amne ti, nun abko tä nüne ja kwrere amne nun töi ja kwrere arato, aisete nun jändrän denkä ñakare munkän sribi ütiäre.

¹⁹ Tita kukwe niere kore munye, yebtä abko munkwe ja mikani ngite, aisete nunta ja bä mike ngite ñakare mun ngwäreki, munta nütüre nunbtä, akwa ñakare kore, ñobtä ñan angwane nunta blite era metre Ngöbö ngwäreki amne ni jen Kristokwe käta blite, ye kwrere nunta blite. Jändränjökrä nuenta munkwe, ye köböire abko mun jökrä rabadre niren kuin nünakäre bäri metre Kristokrä abko ie ti tö, ti mräkätre tare tikwe. ²⁰ Ti mräkätre, tita blite kore munbe, ñobtä ñan angwane ti rikadre nebe basare munye yete angwane, nane ti tö mun tuai nüne kuin Kristokrä, erere ñan kwandre tie abko jürä kri tibtä. Erere arato, mun tö rabadre ti tuai blite ño jabe, ye kwrere tikwe ñan blitadre munbe abko jürä tibtä arato. Mdakäre abko, nane munta rüre jabe kwärikwäri amne munta mokrere ni mdabe jändrän kwe dokwäre amne mun moto nebe romon jötrö abko jürä tibtä. Erere arato nane mun ruäre kábärekäbäre amne ni ruäre tä blite ngwarbe ni mda mda rüere, nane ni ruäre abko tä ni mda mda kädriere amne ni ruäre abko tä bike kriki amne ni ruäre tä nüne käme abko tä kä mike nokre, ye abko jürä kri tibtä arato. ²¹ Mdakäre abko, mun kwati käkwe ja mikani ngite, ye abko käi nikani raire ta, akwa nane mun ngämi kukwe käme ye kite temen amne, nane munta ja mike ngite janknu Ngöbö rüere krörö abko jürä nibi tibtä: Ni brare tä bike merire jae kwärikwäri amne meri tä bike brare jae kwärikwäri, erere arato munta ja mike gure tiebetiebe gore ni mda mdabe amne, kukwe kämekäme kore Ngöbö rüere aibe mdei munye, aisete ti nänta basare munye yete angwane, nane mun tädre ja mike ngite janknu kore, yebtä tikwe mun kwati müaidre jakän amne ti rabadre tuen bobre Ngöböye mun ngwäreki abko jüräta nebe tibtä arato.

13

Pablota nitre Corintobo mike mokre mrä

¹ Ti mräkätre, ti bike nikenta basare bāmākäre munye, akwa mun mda mda tä ja mike ngite Ngöbö rüere, ye kräke tikwe kukwe ükaite, ñobtä ñan angwane ni nibu ya, ni nimä ya käkwe blitadre ja kwrere niara rüere, ye ngwane niara ngite rabadi gare metre abko Ngöbö Kukwei käta niere. Ne aisete Ngöbö Kukwei käta kukwe niere, ye kwrere tikwe kukwe ükadite. ² Ti janama basare bobukäre munye yete angwane, tikwe mun mikani mokre ja ngwäreki yete abko erere tita mobe munye angwane, ti bike mun miketa mokre bobuta abko krörö: Ti nänta basare munye yete angwane, munkwe ja mikani ngite, ye abko tikwe ñan diandreta jire munbti ta, akwa tikwe mun mikadi ja ngie nuen, ³ ñobtä ñan angwane Kristo tä blite era metre ti köböire ya abko mun tö gai metre. Kristo abko tä ja mike di ñakare mun ngätäite abko mun ruäre tä niere, akwa Kristo abko tä ja di kri bä mike mun ngätäite. ⁴ Ye abko, era metre ni bobre di ñakare, kwrere jire Kristo kämikani krusobtä, akwa mtare tä

nüne käreäre Ngöbö di kri köböire. Kristo di namani ñakare, ye kwrere ti di ñakare, akwa tita ketetibe Kristobe kore ne ngwane, Ngöbö di kri köböire tikwe nünandi sribikäre mun kräke.

⁵ Akwa munta tödeke kwatibe Kristobti ya, ñakare ya, yebtä munkwe ja trä tua kuin au amne, munta tödeke kuin metre ya, ñakare ya, ye munkwe mika ñäräre kuin jabtä au. Kristo Jesu tä nüne munbtä, akwa munta tödeke ñakare bti ruen munye ne ngwane, Kristo tä nüne ñakare bkänä munbtä. ⁶ Akwa tikwe ñan sribibare ngwarbe mun ngätäite yete, aisetere era metre munta tödeke Kristobti, ruen tie. ⁷ Amne munkwe ñan kukwe kämekäme nuendre jire Ngöbö rüere abko tita ribere Ngöböye. Tita blite kore Ngöböbe munkrä, ye abko ñan tikwe sribibare kuin metre abko munkwe bä mikadre, ie ti tö akwa, munkwe jändrän kuin nuendre metre Ngöbökrä aibe ie ti tö, käta blite Ngöböbe munkrä. Tikwe sribibare ngwarbe tä nebe tuen ni ruäreye, akwa munkwe jändrän kuin nuendre abko tita ribere Ngöböye, ⁸ ñobtä ñan angwane kukwe era metre Kristobtä, ye rüere ti ñan raba kukwe mda nuene jire chi, akwa tikwe sribidre jirekäbe kukwe era metre ye kräke. ⁹ Ne aisetere, ti dita nebe ruen ñakare tie, ye ngwane käta nebe nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane mun abko rabadre dite dite nüne Kristokrä abko ie ti tö, ne aisetere käta nebe nuäre tibtä. Mdakäre abko, Ngöbökwere mun mikadre nünenta kuin metre ja ngwärekre, ie ti tö, aisetere tikwe blitadi janknu Ngöböbe mun jökrä kräke. ¹⁰ Ti mräkätre, ti ngämi niken basareta munye yete, känenkri tita tarä ne tike tare munye, mun mikakäre mokre, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu käkwe ja di biani tie, ye ñan biani kwe tie ni mda mda mikakäre ja ngie nuen, akwa ja di biani kwe tie ni mda mda die mikakäre nüne metre jakrä, aisetere ti ngämi niken yete, känenkri tita mun mike mokre kore.

Kukwe mrä

¹¹ Ti mräkätre, ti bike kukwe niere mrä krörö munye: Munkwe kä ngwian nuäre kri jabtä, ie ti tö amne, munkwe ja töi mika nüne kuin metre Ngöbö ngwärekre. Erere arato, tita kukwe niere munye, ye erere munkwe mika täte amne, munkwe ja töi mika ja näre jökrä amne munkwe nüna jäme jabe kwärikwäri angwane, Ngöbö ni tarekä kri amne kä jäme bianka nie, ye tädi käreäre munbe.

¹² Mdakäre abko, munta köbö ngwentari jae angwane, munkwe ja demain era metre kwärikwäri. ¹³ Ja mräkätre jökrä tödekaka Jesubti tä Macedonia nete käta köbö kuin juen munkrä.

¹⁴ Erere arato, ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne Ngöbö käkwe mun taredre amne Ngöbö Üai Deme rabadre nekete ketetibe munbe, ie ti tö ti mräkätre. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Galaciabokrä Gálatas

Pablo kákwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka ká ketareketare temen ká Galaciate ye die mikakäre. Bäsi nitre tödekaka Jesubti Galaciabo jökrä abko ñakare israelitare, aisete niaratre ngämi tödeke Jesubti, kánenkri ñan námáne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mike täte. Pablo nikani kukwe kuin Jesubtä mike gare ká ye kánti angwane, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte abko ni ñan rabadre dianintari abko Pablokwe diribare ietre.

Akwa niara nikanina, abti nitre israelita nükani ruäre Galacia yete nitre tödekaka Jesubti ngätäite abko namani dirire blo nitre tödekaka Jesubti ngökakäre. Nitre Galaciabo kákwe tödekadre Jesubti aibe köböire ñan rabadre dianintari metre, aisete Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko mikadre täte arato kwetre abko namani dirire ietre. Ye ngäniene Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti ruäre kákwe dirikätre blo kukwei mikani ütiäte jae. Pablo abko ñakare Jesu kukwei ngwianka era metre, ñobtä ñan angwane ñan námáne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mike ütiäte abko nitre dirikätre blo námáne niere Pablo rüere.

Jesukristo ara jire kákwe Pablo káräbare sribikäre ja kukwei ngwianka kwrere abko Pablokwe mikani gare ietre. Erere arato, tödeka Jesubti aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere amne tä ni kaen ngäbti abko Pablokwe niebare amne, ñan Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikabtä täte abko Ngöböta ni dentari, akwa ja moto kuin aibehti Ngöböta ni dentari nünakäre Ngöbö Üai köböire abko Pablota mike gare tärä nebtä.

Pablota köbö ngwentari

¹ Ti Pablo, ti ne abko Jesukristo kukwei ngwianka, akwa ñan ni mdakwe ti juani sribi ne nuene amne ñan ni mdakwe ti mikamna sribi ne nuene, akwa Jesukristo ara jire kákwe ti mikani ja kukwei ngwianka amne, Ngöbö Jesu Rün kwe kákwe Jesu mikaninta nire abko kákwe ti mikani Jesu kukwei ngwianka arato. ² Mun gätäkä Jesu kábtä tä ká Galaciate, ye kräke tita köbö kuin juen, ti mräkä tödekaka Jesubti tä nete tübe ben gwaire. ³ Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien kákwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jáme kwetre, ie ti tö. ⁴ Jesukristo kákwe ja mikani müre ketare ni ngite kukwe kámekáme nuenbtä ye dianakakäre nibtä. Erere arato, ká káme ne ngwane, ye ngäniene ni rabadre dianintari, abkokäre Jesukristo kákwe ja mikani müre ketadre, Ngöbö ni Rün nikwe tö namani ye kwrere. ⁵ ¡Ne aisete Ngöbö raba káikitaninkä kärekáre! Abko kore se. Amen.

Kukwe kuin Jesubtä ñakare jire mda

⁶ Kristo krütani ni kräke, ye köböire Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä, kákwe mun káräbare jakrä, ye abko kukwe kuin Ngöbökwe era metre. Akwa nitre ni ngökaka nükani mun kánti amne, kukwe mdara jire bäri kuin tätre dirire abko mun kite kaen ngäbti mtare. Abtä Ngöbö mun káräkä abko mun kite gibiekäta jötrö ngwarbe, yebtä abko ti töi ñan tä nebe krütare mda. ⁷ Akwa kukwe kuin era metre abko ñakare jire mda. Akwa ni mdara jire tä mun töi kwite ngwarbe kwäräkwarä kukwe kuin Ngöbökwe Kristobtä rüere amne, tö kukwe kuin Kristobtä kwitai bä jene mun okwäte. ⁸ Akwa kukwe kuin Jesukristobtä diribare nunkwe munye, yebti ta ni mda ya, angele Ngöbökwe ká káinbti ya o ti ne ara jire ya abko jata kukwe mdara jire kuin niere, yebtä abko Ngöbökwe ngürün mika kärekáre náre. ⁹ Tikwe kukwe niebare káne abko erere ti bike niereta abko krörö: Kukwe kuin Jesubtä kanina ngäbti munkwe, yebti ni mdara jire jata blite kukwe kuin mdara jire btä angwane, Ngöbökwe ngürün mika kärekáre btä, rabadre Ngöbö bäre mento ká ja tare nikakrä kánti kärekáre abko tita niere kore.

¹⁰ ¿Tita blite tare kore munbe ni mda mda moto mikakäre nuäre jakrä, munta nütüre ya o ni mda mdakwe ti mikadre ütiäte, munta nütüre ya? ¿O Ngöbökwe ti mikadre ütiäte sribi tikwe nebtä abko jiehti tita nakwen, munta nütüre ya? Ñakare. Ti tö rabadre ni mda mda moto mikai nuäre jakrä, ye ngwane ti ñan rabadre sribire Kristokrä.

Ngöbö aibe kákwe Pablo mikani sribire

¹¹ Ti mräkätre tikwe, kukwe rabadre gare munye, ie ti tö abko krörö: Kukwe kuin Jesubtä mikani gare tikwe munye, ye abko ñan kukwe mikanintbe ni ká nebtäkwe. ¹² Erere arato, kukwe kuin Jesubtä ye ñan ni mdakwe niebare tie amne ñan tikwe ja töitikani btä ni mda mdabe, akwa Jesukristo ara jire kákwe mikani gare au tie abko rabadre gare bäri munye, ie ti tö.

¹³ Ti mräkätre, nitre israelita ye ngätäite ti ne töi nämane ño kena ye abko kädrie nämane krörö mun okwäbti ruen tie: Nitre Ngöbökwé tá gätäre Jesu käbti, ye rüere ti nämä niken kisere mikakäre ja tare nike kri. Bäri ti tö rababa gainkä jökrä. ¹⁴ Mdakäre abko, ti mräkätre israelita ti näire, ye kräke ti nämä Ngöbö mike täte bäri metre, aiseté ti mika nämä bäri ütiäte nitre israelita krikrikwe, ñöbta ñan angwane ti mräkätre kirakira käkwe kukwe ükaninte nuendre nie Ngöbö mikakäre täte, ye abko ti nämä mike täte bäri metre jökrä.

¹⁵⁻¹⁶ Akwa ti ngämi däre, känenkri Ngöbökwé ti dianinkä jenena jakrä. Erere arato, kä nämane nuäre Ngöböbtä ja Odei mike gare tie angwane, Ngöbökwé ja Odei mikani gare tie, käkwe ti kärebare tödeke bti. Mdakäre abko, nitre ñakare israelitare, ngätäite ti rikadre kukwe kuin Jesubtä niere, abkokäre Ngöbökwé ja Odei mikani gare tie. Ngöbökwé ti kärebare kore, ye ngwane tikwe ja di käreba ñakare ni mda mdaye. ¹⁷ Erere arato, nitre Jesu kukwei ngwianka bäri känekäne tikrä abko ben ti janama ja tuen ñakare Jerusalén, akwa tikwe tödekaba Jesubti, bti jötrö ngwarbe ti rikaba jirekäre kä Arabiate. Yebti ti jatabata juta Damascote.

¹⁸ Abti kä rikabara komä ta angwane, ti rikaba Jerusalén ja tuakäre Pedrobe. Ye kanti ti rababa köbö jätäbti köbörikebe. ¹⁹ Akwa Jerusalén yete abko, ni Dänkien etha Santiago aibe ben tikwe ja tuaba mda, akwa ni mda mda Jesu kukwei ngwianka abko tikwe tuaba ñakare jire mda. ²⁰ Ti mräkätre, Ngöbö okwäbti tita tarä tike munye ne abko kukwe era erere tita tike. ²¹ Yebti ti rikaba mda kä Siriate amne Ciliciate. ²² Ye ngwane, ja mräkrätre gätäkä Kristo käbti kä Judeate abko ie ti gare ñakare era metre. ²³ Angwane blita nämane tibtä aibe nämane gare ietere abko krörö: Ni ye nämane näin kisere ni jiebti ni mikakäre ja tare nike, ni ye abko tä näin kukwe kuin Jesubtä mike gare mtare abko kukwei nuani kwetre tibtä. ²⁴ Abtä Ngöbö käikitaninkä kwetre tibtä.

2

Jesu kukwei ngwianka mda mda käkwe Pablo kani ngäbti kuin

¹ Yebti kä rikabata kwä jätäbti kobkä ta angwane, ti rikabata Bernabébe Jerusalén. Angwane ti rikaba Tito ngwena jabe arato. ² Ti rikadre abko Ngöbökwé mikaba gare tie, aiseté ti rikaba. Ti rababa yete angwane, nitre ñakare israelitare, ngätäite ti nämane sribire ño kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare, ye abko tikwe nieba kaibe nitre nämane tuen ütiäte krikri nitre tödekaka Jesubti yeye. Sribi nuenbare tikwe amne sribi nuenta tikwe, ye abko nane ti nämane sribire ngwarbe abko jürä nämane tibtä, aiseté nitre ütiäte krikri ye nämane töbiké ño sribi tikwebtä abko ti tö rababa gai era metre, abkokäre tikwe gätäba kaibe bentre.

³ Akwa ye ngwane abko, Tito nämane näin tibe. Tito abko ni ñakare israelitare. Niara ni griegore, aiseté ñäräkrä ñakare kwatabtä. Akwa nitre ütiäte krikri ye käkwe ñan ja ñäräkrä mikamna jire ja kwatabtä ie. ⁴ Ye abko, nun abko nenante tikaninte Kristo Jesu köböire, aiseté ñäräkrä nun kwatabtä abko ñakare ütiäte rabakäre ketetibe juta Ngöbökwébe. Akwa nun ne ngätäite abko ja mräkätre ruäre nämane bike tödekaka Kristo Jesubti kwrere abko nükani tiebe nun ngätäite, nunta töbiké ño ñäräkrä kwatabtä yebtä gain jakrä. Niaratre ye abko tö namani nun mikaita Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye miketa täte, abkokäre nükani tiebe nun ngätäite. ⁵ Akwa kukwe kuin era metre Jesukristobtä rabadre kärekaré munbtä, abkokäre nunkwe ñan ja tuametreba töi kwitadre jire chi ja mräkätre yeye.

⁶ Akwa nitre tuen ütiäte krikri nitre tödekaka Jesubti mda mdaye, ben tikwe blitaba sribi tikwebtä angwane, rababa tuen dbe ietere, aiseté kukwe mdara jire nuemna ñakare kwetre tie. Akwa nitre tuen ütiäte krikri, ye nämane sribire nirebe, yebtä tita töbiké ñakare krübäte dikaro, ñöbta ñan angwane Ngöbö ngwäreki ni ja kwrere jökrä. ⁷ Angwane Ngöbökwé Pedro mikani kukwe kuin Jesubtä mikaka gare nitre israelitaye, ye kwrere Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä mikaka gare nitre ñakare israelitaye yeye, ye abko rükaba gare nitre tuen ütiäte krikriye, ⁸ ñöbta ñan angwane Ngöbö käkwe Pedro mikani Jesu kukwei ngwianka nitre israelitaye, kä namani sribire Pedro köböire amne, Ngöbö ye arabe käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä ngwianka nitre ñakare israelitare yeye këta sribire ti köböire arato. ⁹ Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin Jesubtä ngwianka amne, ti rabadre sribi nuene kuin, abkokäre Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä abko rükaba gare Santiagoye, Pedroye amne Juanye. Ye mden kisete, nun kaba ngäbti kwetre sribi muko jakwe kwrere, käkwe kise ngökäbe Bernabéye amne tie, kukwe diräta tikwe abko kukwe metre mikakäre gare. Niaratre nimä ye abko ürä dite dite këta nünenkä dite ju ketatekrä krö ye kwrere nämane nitre tödekaka Jesubti ngätäite amne, nun rikadre kukwe kuin Jesubtä ngwena nitre ñakare israelitare yeye amne niaratre nimä abko rikadre nitre israelita ngätäite abko rababa dbe kräke. ¹⁰ Akwa nitre bobre bobre abko nunkwe ngwandre töre jae, käkwe die mikadre, aibe nieba kwetre nunye. Ye erere ti tö rababara nuein arato.

Pablokwe Pedro töi diani

¹¹ Akwa bati gätä yehti Pedro janama juta Antioquiäte, ti nāma sribire ye kanti angwane, kukwe ñan nuendre abko erere rababa nuene. Abtä tikwe ñākāba metre gwāreere kukwe krörö btä ie: ¹² Nitre ñakare israelitare tōdekaka Jesubti ñārākrā ñakare kwatabtä abko ben Pedro rababa mröre jāme ketetibe. Yehti ni ruāre juani Santiagokwe rükaba nun ngātāite yete. Nitre ye rükaba angwane, Pedro rababa ja denkā jenena amne ñan rababa mröre mda nitre ñakare israelitare yebe, ñobtä ñan angwane ni ruāre nāmāne niere krörö: Ni brāre brāre ñakare israelitare tōdekaka Jesubti ye ngāmi ñārākrā mike ja kwatabtä, kānenkri Ngōbōkwe ñan kadre ngābti era metre. Ye mden kisete, ni ye kwrere abko ben nitre israelita kākwe ñan ja getadre abko ni ruāre nāmāne niere. Akwa nane nitre nūkani ye kākwe ñākādre rüere mröbtä ketetibe nitre ñakare israelitare ñārākrā ñakare kwatabtä ben abko jürā rababa Pedrobtä. ¹³ Pedro rababa kukwe nuene blo kore abko köböite nitre israelita mda mda tōdekaka Jesubti Antioquiābo ye ie kukwe nuen nāma Pedrokwe, ye rükabtiaba arato. Pedro rababa biketa kore, ye abko Bernabé kākwe ja ngwianbata nain ie siba arato.

¹⁴ Angwane kukwe kuin era metre Jesubtä kätä nūnamā ño, ye kwrere Pedro rababa nūne ñakare ti okwābti. Angwane nitre tōdekaka Jesubti ngwāreki jōkrā tikwe ñākāba krörö ie: Ma abko israelita akwa, nitre reketaka Santiagokri ngāmi nūke nete, kānenkri makwe ñan nūnabare ni israelita kwrere, kā nāmāne mröre nitre ñakare israelitare tōdekaka Jesubti ben gwaire. ¡Ye ñobtä abko nitre ñakare israelitare abko ma tō mikai nūne nitre israelita kwrere mtare se, kätä ja denkā jenena niaratrebtä mento! ¹⁵ Ma btä ti, ni abko israelita, ye erere ni dārebare amne ni abko ñakare kukwe kāmekāme nuenkā ni ñakare israelitare kwrere abko ni israelita tā niere jabtä. ¹⁶ Akwa Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye, ye mikabtä tāte Ngōbōkwe ñan ni israelita mikadre metre ja ngwāreki, ye garera nie, akwa tōdekabtä Jesukristobti aibe köböire ni ngite ñakare mda abko Ngōböta niere nibtä amne tā ni kaen ngābti abko garera nie. Ye mdenbtä abko, ni ngite ñakare mda abko Ngōbōkwe niedre nibtä amne ni kadre ngābti kwe, abkokāre ni israelita ne ara jire kätä tōdeke Jesukristobti. Nita tōdeke kwatibe Jesukristobti ye abko bāri kuin, amne ñan Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye mikabtä tāte ni ngite ñakare mda Ngōböta niere nibtä amne tā ni kaen ngābti, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye ye mikabtä tāte ni ñakare jire iti abko ie Ngōbōkwe niedi: Ma ngite ñakare mda, niedi kwe, bti kadi ngābti kwe.

¹⁷ Ne aisetē tōdeka Kristobti, ye aibe köböire ni ngite ñakare mda Ngōböta niere nibtä, abkobti nita tōdeke, ye ngwane ti amne nitre israelita jire jōkrā ngite arato Ngōbö ngwāreki nitre ñakare israelitare kwrere abko tā nūke gare tie. ¿Nebtä abko Kristo kätä nitre israelita mike kukwe kāmekāme nuene niedre ya? ¡Ñakare jire! ¹⁸ Ye ñobtä ñan angwane tikwe nūnabare kāme Ngōbö rüere amne ti tōi nāmāne Ngōbö rüere ye tikwe mikadre temen, bti ti arabe rikadre kaen ngābtita, ye ngwane ti ne ara jire kätä ja miketa ngite. Ye kwrere Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye, ye tikwe mikadre temen tōdekakāre Jesubti, akwa ja tōi jenbti ti rikadreta Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye ye kaen ngābtita ja mikakāre metre Ngōbö ngwāreki, ye ngwane ti ne ara jire kätä ja miketa ngite. Ñan Kristo kätä ti mike ngite, ¹⁹ ñobtä ñan angwane tita ngite Ngōbö ngwāreki abko Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye ye kākwe mikani gare tie. Abtä Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye, ye tikwe mikani temen tōdekakāre Kristobti, ti rabadre nūne Ngōbōkrā abkokāre. ²⁰ Kristo müre ketani krusobtä, ben gwaire ti krütani, aisetē mtare tita nūne ñakare au jakrā ja tōi jenbti akwa, Kristo tā nūne tibtä amne tā ti jje ngwena. Tita nūne ja ngrabare nebti mtare, akwa tita nūne tōdekare kwārā Ngōbö Odeibti. Niara kākwe ti ara jire tarebare amne ja biani müre ketadre kwe tikrā. ²¹ Ngōbōkwe ja moto mikani kuin kore tikrā, ye abko ti ñan tō mikai ngwarbe, ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye ye mikabtä tāte ni ngite ñakare mda Ngōbōkwe niedre nibtä amne ni kadre ngābti kwe, ye ngwane Kristo krütani nikrā rabadre ngwarbe, ütiāte ñakare.

3

Tōdekabtä Jesubti Ngōböta ni dentari

¹ ¡Mun Galaciabo, mun abko tōi ñakare dikaro! Nunkwe kukwe diribare munye angwane, Jesukristo müre ketani krusobtä abko nunkwe mikaba gare metre ta mun okwābti. ¿Ye ñobtä abko munkwe ja ngōkamna ni mdaye? ² Munta tōbiketa bā jene, yehtä ti tō kukwe ngwiantari krörö munye: ¿Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye ye mikabtä tāte Ngōbö Üai nūkani nūne munbtä ya? o ¿Kukwe nuani munkwe Kristobtä angwane, munkwe tōdekani kwatibe bti abko köböire Ngōbö Üai nūkani nūne munbtä ya? Ye niere tie munkwe. ³ Mun tōi ñakare dikaro ya ño amarebti munkwe tōdekani krire Jesubti angwane, mun namanina nūne Ngōbö Üai köböire abti mtare mun tō nūnainta ja di jenbti, kā tō Kukwe Biani Ngōbōkwe Moiséye mikaita tāte ja mikakāre metre Ngōbö ngwāreki ye. ⁴ Munkwe tōdekani Jesubti angwane, kukwe nakaninkā bātākā ngwarbe munbtä, ¿ye abko ütiāte ñakare munta nütüre ya? Munkwe ja tare nikani tōdekabtä Jesubti, ye abko ñakare ngwarbe raba ruen tie.

⁵ Mdakäre abko, Ngöböta ja Üai bien munye amne tä sribi kri ñan tuabare nuene mun ngätäite angwane, ¿ñobtä tä nuene? Ñan Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikabtä täte abko köböire Ngöböta sribi ye nuene, akwa kukwe kuin Jesubtä niebare munye angwane, munkwe tödekani Jesubti, ye aibehtë Ngöböta sribi nuene kore mun ngätäite.

⁶ Munkwe tödekani Jesubti, ye kwrere Abraham kákwe tödekani Ngöböbti abko köböire niara ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä amne kani ngäbti kwe. ⁷ Ye mden kisete, nitre israelita káta ja Abraham mrákä niere, ñobtä ñan angwane Abrahamkwe Ngöbö mikani täte metre nieta kwetre. Akwa era metre, Ngöbö ngwärecri, nire nire tä tödeke Ngöböbti Abraham kwrere, ye abko Abraham mrákä era metre raba gare munye, ⁸ ñobtä ñan angwane ka ne ngwane nitre ñakare israelitare mun kwrere kákwe tödekadi Jesubti angwane, niaratre ngite ñakare mda Ngöbökwé niedi btä amne kadi ngäbti kwe, ye namanena gare kira Ngöböye, aisete kukwe kuin ni jökrä kräke, ye abko Ngöbökwé niebare káne Abrahamye kira abko tä tikani krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ni ká jökräbti, ie tikwe ja di biandi ma köböire, *Génesis 12.3*
niebare Ngöbökwé Abrahamye. ⁹ Ne aisete Abrahamkwe tödekani Ngöböbti, ye kwrere abko nire nire tä tödeke Jesubti, ie Ngöböta ja di bien Abraham ben gwaire.

¹⁰ Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye nire nire tä mike täte ja mikakäre metre Ngöbö ngwärecri, yebtä abko ngürünä nebe, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei káta niere krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye nire nire kákwe ñan mikadre täte kuin jökrä ja täritäri kärekwé abkobtä ngürün raba mikani, *Deuteronomio 27.26*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ¹¹ Ye mden kisete, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikabtä täte ni ñakare jire iti abko tä nebe metre Ngöbö ngwärecri ye abko gare kuin nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei káta niere krörö:

Tödeka kwatibe Ngöböbti, ye köböire ni ngite ñakare mda nieta Ngöbökwé. Ni ye aibe kákwe nünandi Ngöböbe *Habacuc 2.4*

abko tä tikani kore. ¹² Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko ñan tä ni mike tödeke Ngöböbti, aisete Ngöbö Kukwei káta niere krörö:

Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye nirekwe mikadre täte jire jökrä abko köböire nünandi kwe, *Levítico 18.5*

abko tä tikani kore. ¹³ Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye ni ñan raba mike täte jire jökrä, abtä Ngöbökwé ngürün mikadre nibtä, akwa ngürün ñan rabadre kärekwé nibtä, abkokäre Kristo krütani krusobtä, ye köböire ni kökanintarita kwe Ngöbökrä ngürün ye ngäniene abko gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö:

Ni jökrä jákätä kribtä káin btä Ngöböta ngürün mike, *Deuteronomio 21.23*
nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁴ Nitre ñakare israelitare abko ie Ngöbökwé ja di biandi abko

Ngöbökwé köböi mikani Abrahamye, ye rükadre niaratre kisete Kristo Jesu köböire, abkokäre ni kökanintarita kwe Ngöbökrä. Erere arato, nikwe tödekadre Jesubti angwane, Ngöbökwé ja Üai juandre nüene nibtä, niarakwe köböi mikani Abrahamye ye rabadre bare, abkokäre Kristokwe ni kökanintarita Ngöbökrä.

Pablota kukwe bá mike

¹⁵ Ye abko ti mrákätre, ni ngätäite nita kukwe ükete ño jabe kwärikwäri, yebtä ti bike kukwe bá mike krörö mda munye: Ni iti tä kukwe ükete jabe kwärikwäri ni mdabe angwane, kukwe ükateta kwe, yebtä tä ja kái tike ja kukwei mikakäre täte. Yebti kukwe ükateta kwe ye abko ni ñan raba kukwe ye denkä mikakäre ngwarbe amne ñan ni raba kukwe mdara jire tike kukwe ye kwitakäre arato. ¹⁶ Ye kwrere Ngöbökwé kukwe ükaninte Abrahambe amne Abraham bkünbe. Tärä ye kánti, Ngöbö Kukwei ñan tä blite ni kwatibtä, akwa tä blite ni itibe btä, káta niere krörö: “ma bkünye”. Abraham bkün niebare Ngöbökwé Abrahamye, ye abko Kristo ara btä blitabare kore kwe. ¹⁷ Tita kukwe niere ye abko krörö: Ngöbökwé kukwe ükaninte Abrahambe, ye abko ükaninte era metre kwe mikakäre täte. Yebti ká nikanina sienta kräbkä bti kwä grebti kwä jätä (430) ta angwane, Ngöbökwé ja Kukwei Biani Moiséye, akwa Ngöbökwé kukwe ükaninte káne Abrahambe, ye abko Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye ñan raba denkä jire mento mikakäre ngwarbe, ñobtä ñan angwane kukweta ükaninte täte, ye abko ni ñan raba kukwe ye kwite, tikwe nini ye kwrere. ¹⁸ Ne aisete, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye nikwe mikadre täte abko ütiäre Ngöbökwé ja di biandre nie, ye ngwane kukwe ükaninte Ngöbökwé Abrahambe ye rabadre ngwarbe, ütiäre ñakare mda. Akwa Ngöbökwé ja di biandre nie abko ükaninte kwe Abrahambe, ye abko biandre ngwarbe nie ja moto kuinbti niebare kwe Abrahamye. ¹⁹ ¿Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko drekäre biani kwe? Ni jökrä ngite Ngöbö ngwärecri, ye rabadre gare metre nie, abkokäre Ngöbökwé ja kukwei biani Moiséye. Ne aisete Abraham bkün köböi mikani ie Ngöbökwé, ye ngämi nuke, kánenkri Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye námáne ütiäre. Kukwe

Biani Ngöbökwe Moiséye, ye abko angeletre Ngöbökwe nükani niere amne Moisés ye abko kákwe kukwe ye kani ngäbti nitre israelita mda mda kräke. ²⁰ Akwa ni itibe tä kukwe ükete ni mdabe, ye ngwane ni ñakare blitaka ni nibu kräke kwärikwäri, aisete Ngöbö itibe ara jire kákwe kukwe ükaninte au Abrahambe.

²¹ Ne aisete, ¿Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye abko tä rüre kukwe ükaninte kwe Abrahambe ye rüere ya? ¡Ñakare jire chi! ñobtä ñan angwane nane Ngöbökwe kukwe biani nuendre nie, ye mikabtä täte abko ütiäre nikwe nünandre kärekäre, ye ngwane kukwe ye mikabtä täte abko ütiäre ni ngite ñakare mda Ngöbökwe niedre nibtä arato. ²² Akwa ñakare kore, ñobtä ñan angwane ni ngite kä teri abko di ñakare ja tiketeta au, ye kwrere ni jökrä kä nebtä tä ngite kukwe käme ngoto täni, aisete di ñakare ja tiketäkrä au. Akwa nikwe tödekadre Jesukristobti rabakäre dianintari amne rabakäre tikaninte, ye ngwane Ngöbökwe ja di biandre ni jökräye abko köböi mikani kwe Abrahamye, ye biandre kwe ni jökrä tödekaka Jesubtiye, abkokäre ni jökrä tä ngite kukwe käme ngoto täni.

²³ Käne Kristo ngämi nuke tödekakrä nie, känenkri bäsi Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nämäne ni ni ngite ngibiabtikä kwrere ni kräke. Akwa Kristo nükani angwane, ñan nämäne ni ngibiarebti ni ngite kwrere mda. ²⁴ Erere arato, ni klaboro mikata ngäbäkre ngibiare amne töi den, ye kwrere jire Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye nämäne ni kräke, ni jie ngwiänkäre Kristoye, nikwe tödekadre Kristobti angwane, Ngöbö rabadre ni ngite denkä mento nibtä abkokäre. ²⁵ Akwa mtare Kristo tödekakrä nikwe nükani, aisete mtare Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye tä ñakare ni ngibiabtikä mda, ²⁶ ñobtä ñan angwane tödekabtä Kristo Jesubti mun jökrä nena Ngöbö ngäbriänkäre, ²⁷ ñobtä ñan angwane mun namani ngökani ñöte angwane, Ngöbökwe mun mikanina ketetibe Kristobe. ²⁸ Ne aisete ma abko ni israelita ya, ñakare ya; ni klaboro ya, ñakare ya; ni brare ya o ni merire ya—ye abko ñakare ütiäte Ngöbö ngwäreki, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe mun jökrä mikani ni itibe kwrere amne munta ketetibe jökrä Kristo Jesu ben gwaire. ²⁹ Mun abko Kristokwe, aisete mun Abraham bküntre amne Ngöbökwe ja di biandi Abrahamye amne bkünye niebare kwe ie, ye abko mun nena bkäne siba arato.

4

¹ Yebtä abko, ti tö kukwe mda bä mikai munye abko krörö: Ngäbäkre kiakia abko kräke jändrän rünkwe tä neme jökrä. Akwa ngäbäkre ngämi ünän, känenkri niara tö rabadre dre dre nuein jändrän yebtä abko ñan raba nuene, aisete tä neme ni klaboro kwrere. ² Rün tä käi kite käne, ye kwrere kä ngämi nuke ie, ye känenkri rüna ni ruäre mikete niara ngibiare amne jändrän kwekwe ngibiarebti kräke. Ni ye abko ngäbäkre kákwe kukwe mikadre täte. ³ Ye kwrere arato, kukwe nämäne nakenkä nibtä abko krörö: Ngöbö ngämi Jesu juen kä nebtä nikrä, känenkri Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye Ngöbökwe mikani ni ngibiare ngäbäkre ngibiakia kwrere amne ni nämäne nüne ni klaboro kwrere. ⁴ Akwa kä kuin era metre niara Odei juankrä abko käi kitani Ngöbökwe, ye erere nükani angwane, Ngöbökwe juani. Niara nükani däre merikwe amne Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye nükani mike täte jökrä ni mda mda kwrere, ⁵ nitre israelita Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye ye mikaka täte ye kökatarikäreta Ngöbökrä, Ngöbö rabadre ni mike ja ngobore jen kwe abkokäre. ⁶ Mtare mun tödekaka Jesubti nena Ngöbö ngäbriänkäre, aisete Ngöbökwe ja Odei Üai juani nüne nibtä amne niara Üai tä nibtä, ye mden käta ngrente krörö Ngöböye: ¡Abba, Tata! ⁷ Ne aisete mtare mun ñakare ni klaboro kwrere mda, akwa mun abko nena Ngöbö ngäbriänkäre, aisete jändrän tä Ngöbökwe niara ngäbriänkäre kräke, ye abko mun rabadi bkäne arato.

Pablota töbike kri nitre Galaciaböbtä

⁸ Mdakäre abko, käne mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri Ngöbö gare ñakare niara angwane, mun nämäne jändrän ngwarbe mike ngöböre jae amne mun nämäne ni klaboro kwrere kräke. ⁹ Akwa mtare Ngöbö era metre nena gare munye—o ti bike niere krörö jirekäbe, Ngöbökwe mun käräbare jakrä, aisete mun nena gare Ngöböye mtare—aisete ¿ye ñobtä abko üai käme ngwarbe di ñakare ye ngoto täni mun tö ja mikaita klaboro, ¹⁰ amarebti munta köbö ütiäte köbö jadükakrä kwrere mike ütiäte jae ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki? Erere arato, jse ñobtä amarebti munta sö ngidien, kä ruäre ütiäte amne kä kwatire kwatire mike ütiäte ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki! ¹¹ Yebtä abko nane tikwe ngoto nikani ngwarbe sribire mun ngätäite tä nebe ruen tie, aisete kä jürä kri tibtä mtare.

¹² Ti mräkätre, ti tö kukwe krörö ribei kisere munye: Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye, ye ti nämäne mike täte jökrä ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki, akwa ye kwrere tita mike ütiäte ñakare mtare, kákwe ja mikani mun ñakare israelitare kwrere. Ye kwrere arato, munkwe ja mikadre ti kwrere abko ti tö ribei munye. Ñan munkwe kukwe nuenbare käme jire tibtä, äbtä tita niere kore munye ti mräkätre. ¹³ Akwa tikwe kukwe kuin Jesubtä

mikaba gare kena munye, ye ngwane ti nãmame bren abko kãkwe ti mikaba neme yete, ye abko gare kuin munye. ¹⁴ Ti bren ye abko namani tare munkrã, akwa munkwe ñan bãtä ngwiani tibtä angwane, munkwe ti kaba ngãbti kuin bãsi angele Ngõbõkwe kwrere jire. Mdakãre abko, Kristo Jesu ara jire mun rababa ruen kaen ngãbti munye, aiseti kã rababa nuãre munbtã. ¹⁵ ¿Kã rababa nuãre kri krübãte munbtã, ye abko munkwe nuenbare mda? Ti ne ara jire raba kukwe niere krõrõ mun krãke. Mun rabadre ja okwã denká ti die mikakãre angwane, munkwe diandrekã, akwa era metre ye kãkwe ti die mikadre ñakare, aiseti munkwe nuenbare ñakare. ¹⁶ Akwa mtare, ¿tita kukwe era erere niere munye, nebtã abko ti kite nikwite mun rüere ya? Ñakare raba ruen tie.

¹⁷ Angwane ni mda mda tã nũke dirire munye, ye abko tõita krübãte munbtã, akwa niaratre tõi ñakare kuin munkrã, ñobtä ñan angwane munkwe ja tõi mikadre niaratrebtã abko ie tõ, aiseti tõta mun diainká nunkãn. ¹⁸ Ni mdakwe tõbikadre munkrã ye abra kuin, akwa tõbikadre jãndrãn kuinbtã mun krãke, ye abko ñan nuendre batibe, akwa nuendre kãrekãre, akwa ñan ti tãdre nete, aibe angwane ni mdakwe tõbikadre munbtã. ¹⁹ Ti ngãbriãnkãre kiakia tikwe, bãsi meri tã ja ngibiare tare, ye kwrere jire ti nãmame ja tare nike kãne munbtã. Mtare kukweta nakenká mun ngãtãite, kõbõite tita ja tare niketa mda munbtã amne mun ngãmi nãin metre Kristobe abko erere tikwe ja tare nikadi btã. ²⁰ Gwãngwarbe ti tãdre mun kãnti yete, blitakãre bã jene munbe nãre, akwa ti ñan raba neme, aiseti tikwe dre nuendre, abkõtã ti tõi ñan tã nebe krütare jirekãbe.

Kukwe bã mikata Agarebtã amne Sarabtã

²¹ Kukwe Biani Ngõbõkwe Moiséye, ye mun Galaciabo tõ mikaita tãte ja mikakãre metre Ngõbõ ngwãreki, mun ye ie ti tõ kukwe ngwiãntari kwati krõrõ: ¿Kukweta nakenká mun ngãtãite, yebtã Ngõbõ Kukweita dre niere, ye gare ñakare munye? abko munkwe nie tie. Kukwe ye gare ñakare metre munye ruen tie, aiseti tita kukwe ngwentari kore munye. ²² Angwane kukwe yebtã abko nieta krõrõ: Abraham nãmame meri nibu ben. Meri iti abko klabore meri era metre Abrahamkwe krãke. Meri klabore ye abko kãdian nãmame Agar abko kwe Abraham ngobo dãrebare iti. Meri mda abko meri era metre Abrahamkwe abko kãdian nãmame Sara abko kwe niara ngobo dãrebare arato. Sara abko ñakare klabore ni mdakwe. ²³ Akwa meri klabore abko kwe Abraham ngobo Ismael dãrebare, ye abko Abraham tõi erere niara dãrebare. Akwa Sara, meri era metre Abrahamkwe klabore ñakare abko di ñakare ngãbãkre ngibiare meri mda mda kwrere. Ne aiseti Ngõbõkwe ngãbãkre kõbõi mikani Abrahamye erere dãrebare Sarakwe abko kãdiani Isaac kwe.

²⁴⁻²⁵ Kukwe ye nakaninkã kira ye abko tã kukwe krõrõ bã mike nikrã: Meri nibu abko tã kukwe ùkaninte ketebu Ngõbõkwe nikrã bã mike: Agar abko tã Kukwe Biani Ngõbõkwe Moiséye Ngitio Sinai kãnti bã mike. Agar abko klabore ni mdakwe, aiseti bkãnkã kukwei aibe mikata tãte kwe. Ye kwrere jire, nitre israelita kãta Kukwe Biani Ngõbõkwe Moiséye ye mike tãte abko klabore ni mdakwe kwrere, aiseti nitre israelita abko Agar ngãbriãnkãtre kwrere. Ngitio Sinai kã Arabia kãnti, ye mden abko juta Jerusalãn ara mtare kwrere, ñobtä ñan angwane nitre israelita nũnanka Jerusalãn tã klabore jõkrã Kukwe Biani Ngõbõkwe Moiséye ye krãke. ²⁶ Akwa nitre Ngõbõkwe era metre tõdekaka Jesubti abko tã tikaninte amne, juta Jerusalãn tãrã mda kã kãinbti krãke. Niaratre abko klabore ñakare Sara kwrere, aiseti nitre tõdekaka Jesubti, ye abko Sara ngãbriãnkãtre kwrere, ²⁷ ñobtä ñan angwane Ngõbõ Kukwei kãta juta Jerusalãn bã mike meri ngãbãkre ngibiare ñakare Sara kwrere abko krõrõ:

Meri, ma ngãbãkre ngibiare ñakare, akwa makwe kã ngwian nuãre jãbtã.

Angwane meri ie ja tare nika ño ngãbãkre ngibiãbtã gare ñakare, ye abko kãkwe ngrate krikri kã ngwiane nuãre jãbtã,

ñobtä ñan angwane meri kwe ngãbãkre ñakare, abtä tuanimetre brarekwe, ye abko ngãbriãnkã rabadi bãri kwati meri nũnanka brarebe ye ngwã.

Ne aiseti, meri kwe ngãbãkre neme ñakare, ye kãkwe kã ngwian nuãre jãbtã, *Isaías 54.1* nieta Ngõbõ Kukweibtã.

²⁸ Ti mrãkãtre, munkwe tõdekani Jesubti, aiseti mun abko Abraham ngãbriãnkãtre kõbõi mikani Ngõbõkwe arato, aiseti mun abko Isaac kwrere. ²⁹ Sara abko kise mriani jãbtã, aiseti ngãbãkre ñakare kwe, akwa Ngõbõkwe ngãbãkre kõbõi mikani ie, erere ngãbãkre Isaac dãrebare Ngõbõ Ùai diebti. Akwa kãne, meri klabore abko kwe ngobo Ismael dãrebare, akwa ye abko Ngõbõkwe kõbõi mikani ñakare, amne Ismael nãmame Isaac mike ja tare nike. Ye kwrere kukweta nakenká mtare. Ngõbõ Ùai diebti nita tõdeke Jesubti amne nitre Kukwe Biani Ngõbõkwe Moiséye mikaka tãte tã Ismael kwrere, kãta ni mike ja tare nike tõdekãbtã Jesubti. ³⁰ Akwa Ngõbõ Kukwei kãta niere krõrõ kukwe yebtã abko ùtiãte mtare mun krãke: Ngõbõkwe niebare Abrahamye:

Meri klaborere ye juentari ngobo kwe yebe, ñobtä ñan angwane meri klaborere ngobo ye kâkwe ñan jändrän rünkwe dräidre jire chi jabti, meri klaborere ñakare tä nüne brare kwebe abko ngobobe, *Génesis 21.10*
 abko Ngöbökwere niebare Abrahamye. ³¹ Ne aisetere ti mräkättere, ni abko ñakare meri klaborere ngobo Ismael kwere, akwa ni abko meri Sara klaborere ñakare ngobo kwere, aisetere nita klaborere ñakare.

5

Nita tikanintere Kristo köböire

¹ Nikwe nünandere ni tikanintere kwere, abkokäre Kristo kâkwe ni tikanintere. Ne aisetere Kristokwe mun tikanintere, yehtë munkwe nünanka dite kârekäre amne munkwe ñan ja mikata ni klaborere kwere Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye ngoto täni, kukwe ye mikakäre täte, ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki abko tita niere munye.

² Ti mräkättere, olo ketete ti kukweye munkwe. Ti Pablo kâ bike niere krörö munye: Ni brare brare tödekaka Jesubti kâkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä, ye abko mun mden mden töta nebe nuein ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki, ye ngwane Kristo krütani munkrä, ye ñan rabadre ütiäte mun kräke. ³ Ye abko ti bike niereta krörö mda munye: Ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä tä ükanintere, ye mun brare mden mden kâkwe mika täte angwane, Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye, ye erere munkwe mikadre täte jire jökrä angwane, ñan kukwe ketetibe mika täte munkwe. ⁴ Mdakäre abko, Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye ye mikabtä täte mun tö rabai metre Ngöbö ngwäreki, ye ngwane mun nikani Kristo bäre mento angwane, Ngöbökwere ja moto mikani kuin munkrä abko ie munkwe tö kwitani. ⁵ Akwa ni abko tä tödeke Kristobti, yehtë ni ngite ñakare mda Ngöbökwere niedi abko nita ngibiare kisere Ngöbö Üai köböire, ⁶ ñobtä ñan angwane nita tödeke Kristo Jesubti, ye köböire abko ni ñäräkrä mikani kwatabtä ya, ñakare ya, akwa ye abko ñakare ütiäte Ngöbökrä rabakäre metre niara ngwäreki, akwa nita tödeke Jesubti aibe ütiäte kräke amne, nita tödeke era metre Jesubti abko këta ni kite ni mda mda tarere.

⁷ Mun nämane näin kuin ji Jesukwe bti, *ÿ*ye nirekwe kukwe mdara jire mikani mun jietere amarebti kukwe era metre Jesubtä abko mun ñan tö mikai täte ye? ⁸ Ngöbö kâkwe mun käräbare jakrä ye ñan kâkwe kukwe ye mikani mun jietere. ⁹ Kukweta nakenkä mun ngätäite ye abko lebadura bante kwere abko krörö: Lebadura mikata chi arinante abko tä ngitie jökrä arina kabre te, ye kwere jire kukwe dirita blo abko ni braibe tä mike ütiäte mtare, ye këta ngitie mun ngätäite, këta ni jökrä töi kwite. ¹⁰ Akwa mun abko töi tädi ja kwere tibe ti Dänkien diebti, abkobti tita tödeke angwane, nire nire këta kukwe blo mike mun jietere ye abko Ngöbökwere mikadi ja ngie nuen mun nika dokwäre.

¹¹ Angwane ti mräkättere, ni brare brare kâkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä, ye ti tädre mike ütiäte janknu ja mikakäre metre Ngöbö ngwäreki amne, ti tädre nuemna ni mdaye, ye ngwane Kristo këmikani krusobtä ni kräke tita niere, yehtë nitre ñan rabadre romon tikrä amne ñan rabadre näin kisere ti jiebti. ¹² Akwa nire nire tä näin kukwe mike mun jietere këta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä munye, iye ara jire kâkwe ja diandrete gwängwarbe näre! Abko kore se.

Ja taredere kwärikwäri

¹³ Ti mräkättere, Ngöbökwere mun käräbare rabakäre tikanintere, akwa munta tikanintere, yehtë abko mun töi rabadre ngitiekä këmekäme, ye jiebti mun rikadre betekä, abkokäre munta tikanintere abko munkwe ñan nütü jire chi. Akwa munkwe ja taredere kwärikwäri, kâkwe ja die mikadre kwärikwäri jändrän jökräbtä, ¹⁴ ñobtä ñan angwane Kukwe Biani Ngöbökwere Moiséye ye abko tä ükanintere ketetibe jökrä abko krörö:

Mata ja tarere au,

ye kwere makwe ni mda mda tare arato,

Levitico 19.18

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁵ Munkwe ja ngibia, ñobtä ñan angwane mun tädre rüere jabe kwärikwäri janknu amne mun tädre ja kwete kwärikwäri janknu, ye ngwane munkwe ja juandre ngwarbe, aisetere batibe mun ñan rabadre ja gete mda jabe kwärikwäri Jesu këbti, ye abko rabadre blo, aisetere ja taredere munkwe tita niere.

Ngöbö Üai amne kukwe këmekäme mdeita ni töibtä

¹⁶ Tikwe kukwe nini, yehtë abko ti bike kukwe mdara jire niere krörö munye: Munkwe kâ bian Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä nüne metre Ngöbökrä kârekäre angwane, kukwe këmekäme tä mun töibtä abko mdeita nebe munye, ye munkwe ñan nuendre, ¹⁷ ñobtä ñan angwane kukwe këmekäme tä mun töibtä abko mdeita neme munye, ye abko tä rüere Ngöbö Üai rüere, munkwe ñan kâ biandre Ngöbö Üaiye ja jie ngwana abkokäre. Erere arato, kukwe këmekäme mdeita neme munye, ye rüere Ngöbö Üai tä rüere, kukwe këmekäme tä mun töibtä,

ye munkwe ñan mikadre täte abkokäre. Ye erere kukwe kämekäme mdeita neme munye amne Ngöbö Üai tä nüne munbtä, ye tätre rüre jabe kwärikwäri. ¹⁸ Akwa Ngöbö Üai tä mun jie ngwena era metre bkänä ne ngwane, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye ngoto täni mun ñan rabadre klabore mda.

¹⁹ Ni mda mda töi kämekäme abko erere mdeita neme ie käta nuene, ye abko tä nüke gare kuin btäre, aiseite kukwe krörökrörö nuenta kwetre: tä ja mike gure bati bati, tätre kukwe kämekäme nuene jabtä kwärikwäri ja mikakäre nuäre amne, kukwe gaidre kri abko tätre gaire ñakare jire chi nukro kwrere. ²⁰ Erere arato, jändrän ngwarbe mikata ngöböre jae, ni kwrare, ni sukiare, ni ngürüne käta kukwe nuene blo ni mdabtä, ni matäta neme käre ni mdabtä amne ni rüre käre ni mdabe, ni mokrere ni mdabe jändrän kwe dokwäre. Erere arato, ni moto nebe romon jötrö ngwarbe amne ni ni mda mda mike ja rüere kwärikwäri, ni dirire ni ñäkäbtikäre jene jene amne ni ni mda diankaka jakri. ²¹ Erere arato, ni mda jändrän bkäne abko dokwäre ni matä btä, ni dröba nike käre amne ni mröre kabre krübäte amne, kukwe mda diän diän ne kwrere nuenta kwetre, ye abko gare kuin, aiseite kukwe kämekäme nuenkä kore, ni yebtä abko Ngöböta gobrane ñakare, aiseite ñan rabadre jire Ngöbö kanti kä käinbti abko tikwe nieba munye, mden erere tita niereta munye mtare.

²² Akwa Ngöbö Üai tä nüne nißtä angwane abko tä ni die mike kukwe krörökrörö nuene: nita ni mda mda tarere, käta neme bäri juto nißtä, nita nüne jäme Ngöböbe amne ni mda mdabe, nita jändrän jökrä ngibiare bätärekä, nita ni mda mda kaen ngäbti ja moto jämenbti, nita ja moto mike kuin ni mda mdakrä, nita ja kukwei amne Ngöbö Kukwei mike täte abtä tödekata nißtä, ²³ amne nita bike tidrä ni mda mdabtä amne, ni töi kämekäme ye nita ketebtä au. Ye rüere abko kukwe ñakare jire kä nebtä. ²⁴ Nire nire nena Kristo Jesukwe abko käkwe kukwe kämekäme ni töibtä ye mikanina jökrä krusobtä Kristobne gwaire amne, kukwe kämekäme mikanina jökrä temen nikwe. ²⁵ Mtare ni nena nüne Ngöbö Üai köböire, aiseite ari kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä arato. ²⁶ Akwa nikwe ñan bikadre krikri jabtä kwärikwäri. Erere arato, nikwe ñan ja kwitadre ja rüere kwärikwäri amne jändrän ni mdakwe, dokwäre nikwe ñan bätä ngwiandre btä.

6

Nikwe ni mda mda die mikadre

¹ Mdakäre abko ti mräkätäre, mun mräkä tödekaka Jesubti käkwe ja mika ngite, ye ga munkwe angwane, mun mden mden käta kä bien Ngöbö Üaiye mun jie ngwena metre ye käkwe mun mräkä die mika, niara rikadreta ji metrebti abkokäre. Akwa munkwe die mika ja moto jämenbti angwane, makwe ja ngibia kuin, ñöbtä ñan angwane nane kukwe jatadre ma rüere amne makwe ja mikadre ngite arato, aiseite makwe ja ngibia. ² Ye abko, kukwe mun itire itire kwe, ye ie munkwe kötä mika gwaire jökrä ja die mikakäre kwärikwäri kärekäre köbö kwatirekwäre. Munkwe ja die mikadre kore ne ngwane, nikwe nünandre ño ükaninte Kristokwe ye mikadi täte munkwe. ³ Akwa nire nire abko ütiäre ñakare, akwa ja rabadre ruen kri ie mräkä mda mdabtä mun ngätäite, aiseite ñan tö kötä mikai gwaire, ye ngwane ni ye tä ja ngököta au. Ni ye käkwe ni mda mda die mikadre.

⁴ Ne aiseite, ni itire itire tä sribi nuene ño, ye mika ñäräre kuin kwe, yebtä blita au kwe jakrä angwane, jändrän nuenta kuin kwe raba tuen ie, yebtä tö raba ja käikitekä ne ngwane ja käikitaka kwe, akwa ni mda mda tä sribi nuene ño, yebtä ñan ñäkä kwe, ⁵ ñöbtä ñan angwane ni itire itire käkwe töbikadre tribe jen kwe ngwianbtä kuin metre.

⁶ Mdakäre abko, kukwe kuin Jesubtä ye nireta dirire munye, ni ye abko munkwe die mika jändrän jökrä kuinquinbtä arato.

⁷ ¡Angwane munkwe ñan ja ngöka au! Ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö mikadre yakrä jae, ñöbtä ñan angwane nita nura ño ño nökö, ye erere nita ngwä ötö, ⁸ ye kwrere nire nire töibtä kukwe kämekäme tä amne mdeita neme ie, erere tä nuene, ye abko nura nökata kwrere amne ye ütiäre abko rabadi kärekäre Ngöbö bäre mento, ye abko nura ngwä ötata kwrere. Akwa nire nire käta kä bien Ngöbö Üaiye ja jie ngwiankrä, erere tä näin Ngöbö Üai köböire, ye ütiäre abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe. ⁹ Aiseite ni ñan rabadre dräre jire jändrän kuin nuene ni mda mdakrä, ñöbtä ñan angwane ni ñan di krütadre jändrän kuin nuene ne ngwane, köböitira jire Ngöbökwé sribi nikwe ye ütiäre biandi nire. ¹⁰ Ne aiseite ni di tarä ne ngwane, käre ni tädre biare ni mda mda die mike, akwa ni mräkä tödekaka Jesubti ye abko bäri die mikadre käne.

Pablota kukwe niere mrä

¹¹ Ti mräkätäre, mtare ti ara jire käta kukwe ne tike krikri ja kise jenbti mun kräke, ti ara jire käta tarä ne tike rabadre gare metre munye abkokäre. ¹² Tarä yebtä abko ti tö nieita krörö munye: Ni ruäre tä ja ñäräkrä mikamna kisere ja kwatabtä munye ja bä mikakäre

kuin nitre israelita mda mda okwäte angwane, Kristo ngatani krusobtä ninkrä aibe ütiäte ni diantarikäre, ye aibe niedre kwetre, abtä nane nitre israelitakwe mikadre ja tare nike abko jürä btätre, aisete tä ja ñäräkrä mikamna munye. ¹³ Akwa nitre israelita ñäräkrä mikani kwatabtä, ye abko ñan tä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mike täte jökrä, akwa mun abko käkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikakäre täte jökrä, ie niaratre tö. Yebti munkwe ja ñäräkrä mikadre ja kwatabtä angwane, rikadreta ja käikitekä munbti ni israelita mda mdaye, abkokäre tädre mun nike kisere kore.

¹⁴ Akwa ti abko, jändrän ñakare jire tikwe bti ti raba bike kri ja mikakäre ütiäte. Angwane ni Dänkien Jesukristo ngatani krusobtä ninkrä, ye aibe ütiäte tikrä mtare, ñobtä ñan angwane Kristo ngatani krusobtä tikrä, ye köböire abko jändrän kä nebtä ütiäte ñakare tikrä amne ti abko ütiäte ñakare ni kä nebtä okwäte. ¹⁵ Ye abko, ni ñäräkrä mikani ni kwatabtä ya, ñakare ya, ye abko ñakare ütiäte Ngöbö ngwärekre, akwa ni dätebareta btin Jesukristo köböire, ye abko bäri ütiäte Ngöbökrä. ¹⁶ Angwane nünandre ño Jesukristo köböire tita niere, ne kwrere mun mden mden tä nüne, mun yebtä abko kä jäme Ngöbökwé raba amne mun jökrä raba ruentari tare Ngöböye. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti, yebtä kä jäme Ngöbökwé raba amne raba ruentari tare Ngöböye.

¹⁷ Mtare mentokwäre abko, ni mdakwe ñan ti nikadre jire chi mda diribtä, ie ti tö, ñobtä ñan angwane tita tödeke Jesubti, yebtä tikwe ja tare nikani kri abko träin tä jökrä ti ngrabare, ti sribikä Jesukwe bä mikakrä tibtä, aisete ti ñan nikadre, ie ti tö. ¹⁸ Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Amen. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Efesobokrä Efesios

Pablo käkwe tärä ne tikani angwane, niara nämane ngite kä teri juta Romate kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Ne nakaninkä ño abko tä tikani Hechos 28.14-31 yebtä. Pablokwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Efeso amne Efeso bäre temen kräke. Juta Efeso abko juta ütiäte amne ju ngöbö ngwarbe mikakrä ütiäte jae nämane kabre yete. Ju bäri ütiäte abko ngöbö ngwarbe kädianta Diana kräke (Hechos 19.23-31).

Pablo nämane niken Jesu kukwei ngwena angwane, niara nükani juta Efesote, käkwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare btin ietre abko tä tikani Hechos 18.18-21 yebtä. Akwa namani jötrö yete, bti nikani ta. Abti nükantina bobukäre angwane, nünabare kä komä kwe Efesote, Ngöbö Kukwei dirikäre yete abko tä tikani Hechos 19 yebtä.

Nitre tödekaka Jesubti nünanka Efeso kanti abko kukwe ñakare bökän, btä Pablokwe kukwe tikani. Bäri, Ngöbökwé kukwe nuenbare keta kabre bätäkä ngwarbe ni kräke ja moto kuinbti, yebtä Pablokwe kukwe tikani kabre tärä nebtä. Nikwe nünandre ño ni Dänkien Jesukristo mikakäre ütiäte jae, btä Pablokwe blitabare tärä nebtä.

Jesukristo köböire Ngöbökwé ni jökrä, israelita amne ñakare israelita dianintari, käkwe mikani ja gete jabe. Kukwe mden mden btä nämane rüre jabe kwärikwäri, yebtä ñan rüdre mda kwetre, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé niaratre mikani ni itibe kwrere Jesukristo ben gwaire. Ngöbökwé ye nuendre abko niarakwe ngibiabare tiebe, akwa mtare mikata gare kwe Jesukristo köböire. Ngöbökwé nitre tödekaka Jesubti mikani ketetibe Jesukristobe, aiseté nünandre deme kwetre amne ja die mikadre kwärikwäri kwetre nünenkä dite Jesubtä, ñobtä ñan angwane üai kämekäme tärä kabre abko tä rüre nitre tödekaka Jesubti rüere, aiseté Pablokwe tärä ne tikani kukwe yebtä.

Pablota köbö ngwentari

¹ Ti Pablo käta tärä ne tike. Ngöbö tö namani ti mikai Jesukristo kukwei ngwianka abko erere tita sribire kräke. Mun deme deme tödekaka Kristo Jesubti käta nüne juta Efesote abko kräke tita köbö kuin juen. ² Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne, mun mika nüne jame kwetre, ie ti tö.

Ja moto kuinbti Ngöbökwé ja di biani kri nie

³ Ngöbö, ni Dänkien Jesukristo Rün raba käikitaninkä, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kuinquin kä käinbti biani kwe nie, ñobtä ñan angwane nita ketetibe Kristobe aiseté. ⁴ Erere arato, kä date ngämi känenkri Ngöbökwé ni dianinkä jakrä rabakäre ketetibe gwaire Kristobe. Ngöbökwé ni dianinkä kore jakrä nünakäre kuin deme amne ngite ñakare ja ngwärekre. Ngöbökwé ni tarebare, ⁵ aiseté köbö kitani kwe ni kakrä ngäbti ja ngobo jen kwrere Jesukristo köböire, ye abko niara tö namani nuein ja moto kuinbti amne käi namani nuäre btä ngwena bare. ⁶ Ngöbökwé ni tarebare kuin bä nuäre ja moto kuinbti, yebtä abko nikwe käikitadrekä käre. Niarakwe ni tarebare kuin bä nuäre ja moto kuinbti, ye mikani gare nie niara Odei tarebare kri kwe ye köböire. ⁷⁻⁸ Erere arato, Kristo krütani krusobtä, däré nimianinte nikrä, ye köböire abko nita neme ketetibe Kristobe angwane, Ngöbökwé ni kökanintari ta jakrä, käkwe ni tikaninte. Amne ni ngite niara rüere, ye dianinkä jökrä mento nibtä kwe. Ye abko Ngöbökwé nuenbare ja moto kuin nuäre yebti. Niara abko bäri töbtä amne kukwe jökrä tä nüke gare ie. ⁹ Kira Ngöbö tö namani kukwe mikaitbe ño tiebe, ye erere mikanintbe kwe, abti mikanina gare kuin kwe nie. Ye abko, Ngöbökwé ja moto mikani kuin amne, kukwe mikanintbe kore kaibe kwe angwane, tö namani kukwe ye ngwena bare abko erere namani bare ie Kristo köböire. ¹⁰ Kä kitani nuai kwe abko erere käi nükani angwane, kukwe mikanintbe kwe, ye erere namani bare täte jökrä Kristo köböire. Kukwe mikanintbe Ngöbökwé ye abko krörö: Jändrän jökrä kä käinbti amne kä temenbtä abko rabadre mikani gare jökrä täte Kristoye angwane, Kristo rabadre ji dokwäte jändrän jökräbti ta.

¹¹⁻¹² Kira Ngöbökwé köbö kitani ni kakrä ngäbti abko erere ni dianinkä jen jakrä kwe, ye köböire ni rabadre jen Ngöbökwé, abkokäre nitre israelita ara jire käta tödeke bäri käne Kristobti nitre ñakare israelitare känenkri, käkwe Ngöbö di kri bä nuäre ye käikitadrekä kärekäre, abkokäre Ngöbökwé kukwe mikanintbe ni diantarikäre jakrä. Ye abko Ngöbö tö namani nuein ño, erere nuenbare kwe. ¹³ Erere arato, Ngöbö kukwei kuin Kristobtä ni diantarikrä ye abko Ngöbö kukwei era metre, ye mun ñakare israelitare käkwe kukwei nuani angwane, munkwe kani ngäbti, käkwe tödekani Kristobti angwane, Ngöbökwé mun mikani ketetibe gwaire Kristobe. Yebti, Ngöbökwé ja Üai deme mikani nüne munbtä, ye abko tä ñäräkrä kwrere munbtä, mun jen Ngöbökwé mikakäre gare. Ngöbö Üai Deme ye

mden abko Ngöbökwe köböi mikani kira. ¹⁴ Akwa Ngöbökwe ni diandretari täte jökrä amne ni rabadre juta jen Ngöbökwe täte jökrä amne ni rabadre Ngöbö di kri bä nuäre ye käikitekä kärekäre abko bä mikakrä Ngöbökwe ja Üai Deme biani nie. Yebtä abko ni rabadre kuin niere Ngöböye.

Pablota blite Ngöböbe

¹⁵ Mun abko tä tödeke kwatibe ni Dänkien Jesubti amne munta juta deme Ngöbökwe tarere, ye tikwe kukwei nuaba angwane, ¹⁶ ye näire mentokwäre tita blite Ngöböbe angwane, käre tita kuin niere ie munbtä. ¹⁷ Ngöbö ni Dänkien Jesukristokwe amne ni Rün bä nuäre ye ie käre tita kukwe ribere krörö munkrä: Ngöbökwe mun mikadre töbtä ja Üai köböire amne ja mikadre gare metre kwe munye ja Üai köböire, niara rükadre gare bäri kuin munye abkokäre. ¹⁸ Erere arato, tita kukwe mdara jire ribere krörö Ngöböye munkrä: Ngöbökwe mun käräbare jakrä, aiseite mtare jändrän kuin ngibiata Ngöbökwe munkrä kä käinbti mden munta ngibiare kisere, ye rükadre gare metre munye, abkokäre Ngöbökwe kä trä tikadre mun töite. Erere arato, juta deme Ngöbökwe abko rabadi bä nuäre amne ütiäte kri Ngöbökrä abko rabadre gare munye, abkokäre niarakwe kä trä tikadre mun töite abko tita kärere munkrä Ngöböye. ¹⁹ Erere arato, Ngöbö di kri ñan krütare, ye mden abko tä ni tödekaka Jesubti die mikakrä, ye rabadre gare munye, abkokäre Ngöbökwe kä trä tikadre mun töite abko tita ribere ie. Ngöbö di kri tä mun kräke abko Ngöbökwe mikani tuadre, ²⁰ käkwe Kristo mikaninta nire ja di kribti amne kä bäri ütiäte, kanti Kristo mikani tākānintbe ja küde ruenkri kä käinbti kwe ja di kri yebti. ²¹ Ye abko, üai käme jökrä amne angele jökrä Ngöbökwe tä dänkiene, käta gobrane, käta ja di kri mike gare, yebti ta Ngöbökwe Kristo mikani bäri ütiäte. Erere arato, jändrän jire jökrä tä kä ne ngwane amne jändrän jire jökrä jatadi kä mrä angwane, yebti ta Ngöbökwe Kristo mikani bäri ütiäte. ²² Mdakäre abko, Ngöbökwe jändrän jökrä mikani Kristo ngoto täni amne, nitre gätäkä Kristo käbti, ye kräke Ngöbökwe Kristo ara jire mikani dänkiene ji dokwäte niaratre dokwä kwrere, ²³ ñöbtä ñan angwane nitre gätäkä Kristo käbti ye abko Kristo ngrabare kwrere amne Kristo ara btä Ngöbö tä nüne täte jökrä amne Ngöbö tä täte jändrän jökrä bti ta.

2

Ngöbökwe ni mikani nire Kristo ben gwaire

¹ Mdakäre abko, käne mun ñakare israelitare ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere amne mun nämane ja mike ngite Ngöbö rüere. Ye mden kisete, mun nämane ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärekri. ² Mun nämane nüne kore angwane, ni töi kämekäme tä nüne ño kä nebtä Ngöbö rüere, ye kwrere jire mun nämane nüne. Amne Satana tä gobrane kä drüente, ye abko tö namani nebe mun tuai dre dre nuein abko erere mun nämane ja mike ngite. Erere arato, nitre Ngöbö Kukwei kitaka temen, ye ngätäite Satana ara tä sribire Ngöbö rüere abti kä nuke mtare. Satana ye mden nämane mun töi mike nüne ño abko erere mun nämane nüne kena. ³ Ye kwrere arato, nun israelita ngämi tödeke Jesubti, känenkri nun jökrä nämane nüne mun kwrere siba angwane, kukwe kämekäme mdei nämane nebe nunye abko jiebtä nun nämane nakwen. Amne nun ngrabare, ie kukwe kämekäme mdei nämane nebe angwane, nun nämane nuene. Erere arato, nun töi nämane ngitiekä kämekäme abko jiebtä nun nämane nakwen. Nun nämane nüne kore, ye dokwäre abko Ngöbökwe nun mikadre ja tare nike kri krübäte ni mda mda kwrere, ye abko rabadre dbe, ñöbtä ñan angwane nun nämane ja mike ngite, dokwäre Ngöbökwe nun mikadre ja ngie nuen kore.

⁴⁻⁵ Akwa Ngöbö abko bäri moto kuin käkwe ni tarebare kri krübäte abko krörö: Ni nämane ja mike ngite Ngöbö rüere, abtä ni nämane ni ngwäkäre kwrere, kä nämane mente Ngöböye, ye ngwane Ngöbökwe ni mikani nire Kristo ben gwaire. Ngöbö moto kuin, ye mden köböire abko mun ñakare israelitare namani dianintari. ⁶ Amne Kristo ben gwaire Ngöbökwe ni mikanina nire amne, kä bäri ütiäte kri kä käinbti kanti Ngöbökwe Kristo mikani dänkiene, ye kanti ni mikanina tākānintbe Kristo Jesu ben gwaire. ⁷ Ngöbökwe kukwe nuenbare jökrä kore, ye abko kä mrä näire Kristo jatadita angwane, Kristo Jesu köböire Ngöbökwe ja moto mikani bäri kuin nikä, ye niara rabadre bä mike kärekäre. ⁸ ñöbtä ñan angwane Ngöbökwe ja moto mikani kuin munkrä käkwe mun dianintari, munkwe tödekani Jesubti angwane. Ye abko ñan jändrän kuin nuenbare munkwe abko ütiä nükani kore munye, akwa Ngöbö ara jire käkwe mun dianintari ngwarbe ja moto kuinbti. ⁹ Mdakäre abko, ñan munkwe sribi kuin nuenbare au jakrä abko ütiäre mun namani dianintari, ye abko ni ñakare jire iti rabadre bike kri, abkokäre Ngöbökwe kukwe mikanintbe kore, ¹⁰ ñöbtä ñan angwane Kristo Jesu köböire Ngöbö ara jire käkwe ni datebare kuin bä nuäre. Amne nikwe sribi kuin nuendre kärekäre ni mda mda die mikakäre abko Ngöbökwe ükaninte kira, ye kwrere nikwe nuendre, abkokäre Ngöbökwe ni datebare kore Kristo köböire.

Ni jökrä tödekaka Kristobti abko Ngöbökwé mikani ketetibe gwaire Kristobe

¹¹ Ne aiseté, Kristo ngämi krüte krusobtä, känenkri mun ñakare israelitare abko nämáne nüne ño, ye munkwe ngwianta töre jae. Käne nitre israelita ñäräkrä mikani kwatabtä ni kä nebtäkwé abko nämáne mun kä den “nitre ñäräkrä ñakare kwatabtä,” nämáne niere muntbä, mun mikakäre ngwarbe jae. ¹² Kä ye ngwane abko Kristo gare ñakare munye amne mun nämáne nüne jenena juta israelita bäre mento. Erere arato, Ngöbökwé kukwe úkaninte nitre israelitabe angwane, jändrän köböi mikani kwe ietre, ye abko nämáne ñakare munkrä amne, ni mda ni diantarikä abko nämáne ñakare jire tödekakrä munkwe. Erere arato, Ngöbö era metre ye abko gare ñakare munye.

¹³ Mun nämáne nüne mente Ngöböye, akwa Kristo Jesu krütani krusobtä, däríe nimianinte, ye köböire abko mun nena krötö Ngöbö ken ketetibe gwaire Kristobe.

¹⁴ Kristo abko ni mikaka ja mäketä jabe kwärikwäri. Ni israelita amne ni ñakare israelitare mikani juta kwatibe kwe. Erere arato, nitre israelita amne nitre ñakare israelita mäta nämáne kri jabtä kwärikwäri, ye abko ki nämáne ni jiete kwärikwäri kwrere. Kristo krütani angwane, mäta kri ye abko kitani jökrä temen kwe. ¹⁵ Erere arato, Kristo krütani krusobtä angwane, ja ngrabare ye te niarakwe Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mikani útiäte ñakare mda ja mikakrä metre Ngöbö ngwäreki. Nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nämáne ja rüere kwärikwäri, akwa Kristo krütani krusobtä niarare mikakäre ketetibe gwaire ni itibe btin kwrere. Ye köböire abko juta ketebu ja rüere kwärikwäri abko mikani nüne jáme jabe kwärikwäri kwe. ¹⁶ Erere arato, Kristo krütani krusobtä, köböire juta ketebu mikani ketetibe gwaire ni itibe btin kwrere ye mikakäreta gwaire Ngöböbe amne, nitre israelita amne nitre ñakare israelitare nämáne rüere Ngöbö rüere, akwa Kristo kákwe mikani ja mäketä Ngöböbe. ¹⁷ Kukwe kuin ni mikakrä nüne jáme jabe kwärikwäri abko Kristo jatani ngwena ni jökrä kräke, aiseté mun ñakare israelitare nämáne nüne mente Ngöböye amne nitre israelita nämáne nüne ja ken Ngöböbe, ye kräke Kristo jatani kukwe kuin ngwena kore. ¹⁸ Ne aiseté Kristo köböire ni ñakare israelitare amne ni israelita abko raba niken jáme nebe ni Rün ngwäreki Ngöbö Úai itibe köböire.

¹⁹ Ye mden kisete, mun ñakare israelitare abko ñakare chui menteni kwrere Ngöbö ngwäreki mtare. Akwa nitre israelita abko juta deme Ngöbökwé, ye ben gwaire mun nena útiäte amne nitre israelita abko Ngöbö ngäbriänkätre kwrere, ben mun nena ja mräkäre. ²⁰ Mdakäre abko, mtare mun abko ju kwrere amne, kukwe diribare nitre Jesu kukwei ngwiankakwe amne nitre Ngöbö kukwei niekäkwe, ye abko jä mikata ju ketabtäkrä dite krö. Kukwe diribare kwetre yebtä abko munta ja ketebtä dite amne, Jesukristo abko jä bäri útiäte kri ju mikakrä jä mda mda ye ngwä, yebtä munta ja ketebtä dite arato. ²¹ Ye abko, ju mikata niken abko ketakata niken kiakia ja täritäri abti tä niken nebe bare, ye kwrere munta niren gwaire jökrä Kristo köböire abti ju deme Ngöbökwé tä mikani ketetibe gwaire ni Dänkienbe, ye kwrere mun rabadi. ²² Erere arato, Kristo köböire munta nekete jökrä jakri, ye köböire abko mun näin nebe ju Ngöbökwé kwrere abko te Ngöböta nüne ja Úai köböire.

3

Pablo juani sribire nitre ñakare israelitare ngätáite

¹ Ti Pablo tä sribire mun ñakare israelitare kräke. Kristo Jesu mikabtä gare mun ngätáite, dokwäre tita ngite kä teri nete. ² Ye abko, Ngöbökwé ja moto mikani kuin munkrä abko ti mikani niekä kwe munye, ye nena gare kuin munye ruen tie. ³ Ye abko tikwe tarä tikaba chi käne munye, yebtä abko kukwe nämáne kaibe tiebe Ngöbökwé abko Ngöbökwé mikani gare tie abko tikwe tikaba munye. ⁴ Munkwe ñäkädre tarä yebtä angwane, kukwe nämáne kaibe tiebe Ngöbökwé Kristobtä ye abko nena gare metre jökrä tie abko rükadi gare munye. ⁵ Kukwe ngibiabare kaibe tiebe Ngöbökwé ye abko mikani gare ñakare kwe nitre kirakiraye mekera, akwa mtare nitre deme Jesu kukwei ngwianka amne nitre Ngöbö kukwei niekä abko ie Ngöböta mike gare ja Úai köböire. ⁶ Angwane kukwe nämáne kaibe tiebe Ngöbökwé abko krörö: Ngöbö kukwei kuin Kristobtä, köböire Ngöböta nitre ñakare israelitare kärere jakrä, amne jändrän Ngöbökwé nämáne nitre israelitakrä abko nitre ñakare israelitare rabadre bkäne siba nitre israelitabe Kristo Jesu köböire. Erere arato, nitre ñakare israelitare abko rabadre ni itibe kwrere nitre israelitabe, amne jändrän köböi mikani Ngöbökwé nitre israelitaye, ye abko nitre ñakare israelitare rabadre bkäne siba arato, ne abko nämáne kaibe tiebe Ngöbökwé, akwa mtare nena gare nie.

⁷ Ngöbökwé ja moto mikani kuin tikrä amne ti ngwiani ruen bobre kwe jae, kákwe ti mikani sribire kukwe kuin nebtä. Erere arato, Ngöbö ara kákwe ja di kri biani ngwarbe tie sribi nuenkäre. ⁸ Ni bäri útiäte ñakare nitre jen Ngöbökwé ngätáite, ye ngwä ti abko bäri chi amne bäri útiäte ñakare, akwa kukwe kuin útiäte kri ñan tanre Kristobtä, ye abko ti rikadre ngwena nitre ñakare israelitareye, abkokäre Ngöbökwé sribi biani tie. ⁹ Mdakäre

abko, Ngöbö jändrän jökrä dätekä abko kwe kukwe nämame kaibe tiebe kira, ye abko tikwe mikadre gare ni jökräye, abkokäre sribi ye biani kwe tie. ¹⁰ Amne nitre gätäkä Kristo käbti, ye köböire Ngöbö abko töbtä kri jändrän bätäkä ngwarbebtä abko rabadi gare üai kämeye amne angeletre Ngöbökwä tä gobrane yeye, ye mdenkäre Ngöbökwä sribi ne biani tie. ¹¹ Ye abko, Ngöbökwä kukwe mikaninthe kira, ye erere mikani nebe bare kwe ni Dänkien Kristo Jesu köböire amne, ¹² mtare nita ketetibe gwaire Kristo Jesube amne nita tödeke kwatibe Kristo Jesubti, ye mden kisete mtare kä jürä ñakare jire chi nibtä krötö Ngöbö ken Kristo köböire. ¹³ Ye mden kisete abko tita ja tare nike munkrä, akwa kukwe yebtä mun ñan raba ulire amne mun ñan di krüta abko ti tö ribei munye, ñobtä ñan angwane ja rabadre ruen bäri ütiäte munye, abkokäre tita ja tare nike kore munkrä.

Pablota ja di ribere Ngöböye

¹⁴ Ne mden kisete abko tita nebe ngukudokwäbti temen ni Rün Ngöbö ngwärekre. ¹⁵ Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mräkä kwekwe tä kä käinbti amne kä temenbtä dätebare. ¹⁶ Tita kukwe ribere krörö ni Rünye munkrä: Ni Rün jändrän kuinkuin bä nuäre bkäne kabre krübäte, jändrän yebti abko mun moto amne mun töi mikadre nünenkä dite kwe ja Üai köböire, ¹⁷ munkwe tödekadre kwatibe Kristobti, köböire niara rabadre nüne munbtä. Erere arato, Ngöböta mun tarere ño, ye kwrere mun rabadre ni mda mda tarere, yebti mun rabadre nüne abko tita ribere ni Rün Ngöböye munkrä. ¹⁸ Ye köböire abko Kristota ni tarere kri krübäte abko ni ñan raba ñaketbe jire chi ye abko rabadre gare täte jökrä munye, nitre deme deme tödekaka Kristobti ye ben gwaire abko tita ribere kore ni Rün Ngöböye munkrä. ¹⁹ Erere arato, ni töi mräme, aisete Kristota ni tarere kri abko ñan raba nuke gare täte nie, akwa Kristo käta ni tarere bäri kri krübäte abko rükadre gare munye, ye köböire abko Ngöbö rabadre nüne täte munbtä abko tita ribere ni Rünye munkrä.

²⁰ Amne mtare, Ngöbö aibe raba käikitaninkä, ñobtä ñan angwane nita jändrän kärere Ngöböye amne, jändrän btä ni töita ñakare, yebti ta abko Ngöböta jändrän bien bäri kri krübäte nie, aisete Ngöbö di kri tä nibtä, yebtä ari kuin niere Ngöböye. ²¹ Nitre gätäkä Jesu käbti abko ngätäite Ngöbö raba mikani ütiäte amne Kristo Jesu köböire Ngöbö raba käikitaninkä kärekäre. Abko kore se. Amen.

4

Nikwe nünandre btin ni itibe kwrere

¹ Tita ngite kä teri nete ti Dänkien dokwäre, ye mdenbtä abko ti tö ribei krörö munye: Ngöbökwä mun käräbare jakrä ye abko bäri ütiäte, aisete ni käräta Ngöbökwä käkwe nünandre ño Ngöbö mikakäre bäri ütiäte, ye kwrere munkwe nuna abko krörö: ² Munkwe ñan bika kri, akwa munkwe bika tidrä era metre ni mda mdabtä amne munkwe nuna jame jabe kwärikwäri. Erere arato, kukwe ño ño amne ni ño ño erere btä munkwe ja ngibia bätärekä kwärikwäri amne, mun itire itire abko töi ñakare ja kwrere, akwa munkwe ja ka ngäbti kwärikwäri amne munkwe ja tare kwärikwäri. ³ Mdakäre abko, Ngöbö Üai Deme köböire munta ja mäke ni itibe kwrere, ye kwrere munkwe nünandre janknu, abkokäre munkwe nuna jame jabe kwärikwäri. ⁴ Nitre gätäkä Kristo käbti abko Kristo ngrabare, ye abko itibe amne Ngöbö Üai abko itibe amne Ngöbökwä ni käräbare jändrän jökrä kuin niarakwe tä mikani nikrä ye ngibiakäre kisere. ⁵ Amne ni Dänkien abko itibe abko Jesukristo ara amne, kukwe kuin niarabtä aibe era metre tödekakrä amne, ni ngökadre ñöte diribare Jesukwe aibe metre amne, ⁶ Ngöbö abko itibe amne niara abko ni jökrä tödekaka Jesubti Rün. Ngöbö abko bäri kri ni jökrä btä ta amne, ni jökrä tödekaka Jesubti, ye köböire tä sribire amne tä nüne btätre arato.

⁷ Akwa ni itire itire, ie Kristo tö namani ja di biain ño ño, ye erere ja di biani kwe ja moto kuinbti, akwa nin ütiä käräbare kwe nie. ⁸ Ye mden kisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö: Niara nikaninta kä käinbti angwane, ni kani ngite ngite kwe abko erere nikani ngwena jökrä kä käinbti jabe, käkwe ja di biani ni kä nebtäye. *Salmos 68:18*

abko nieta Ngöbö Kukweihtä. ⁹ Ye ñobtä abko nikaninta kä käinbti nieta? Niara abko nükani nüne käne kä temen nebtä, abti nikaninta kä käinbti, aisete nieta kore. ¹⁰ Erere arato, niara nükani kä nebtä, arabe nikaninta kä bäri ütiäte kä käinbti yete, kä ketareketare kä käinbti amne kä temen nebtä rabadre gare ie gobrankäre bti, abkokäre nikaninta kä käinbti. ¹¹ Niara arabe käkwe sribi biani ni ruäreye sribikäre nitre gätäkä Jesu käbti ngätäite abko krörö: ni ruäre mikani Jesu kukwei ngwianka kwe amne, ni mda abko mikani Ngöbö kukwei niekä kwe amne ni ruäre abko mikani Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikaka gare kwe amne, ni ruäre abko mikani ni tödekaka Jesubti ngibiaka amne dirikä kwe arato. ¹² Ni biani kore kwe juta deme Ngöbökwä mikakäre juto biare sribi bätäkä ngwarbe nuene Ngöbökrä, Kristo ngrabare rabadre niren nebe täte jökrä abkokäre. ¹³ Ye köböire abko ni rabadre tödeke gwaire jökrä Kristobti amne Ngöbö Odei kwe abko rabadre gare kuin nie angwane, Kristo

nena ünän täte jökrä, ye kwrere ni rabadre nebe ünän täte jökrä, abkokäre sribi biani kore Kristokwe ni ruäre yeye.

¹⁴ Ni jökrä tödekaka Kristobti rabadre nebe ünän täte kore, ye ngwane abko ni ñan töi rabadre ngäbäkre kiakia kwrere mda. Ni ngäbäkre kiakia kwrere abko ie kukwe mda mda dirita niken angwane, töita nikwite jötrö kukwe mda mda ye jiebti, abti mrä nitre ni ngökaka käta kukwe dirire blo abko ie tätre ja ngökama. Amne bäsi ru mrenbti juankata nebe mürekwe nekwäre sekwäre, ye kwrere jire tä nakenkä nitre ngäbäkre kiakia kwrere yebtä. Ye kwrere nikwe ñan nünandre mda. ¹⁵ Akwa kukwe era metre ye abko nikwe niedre ni mda mdaye, niaratre tarere kwärä angwane, Kristo ni dokwä, kwrere jire ni rikadre niren gwaire jökrä abti mrä ni rabadi ünän täte jökrä. ¹⁶ Ye abko, ni ngrabare tä niren kuin amne ni kiakia ngrabare tä neketaninkä kuin jökrä jabtä, ye kwrere jire nita niren kuin gwaire jökrä Kristo köböire. Ye mden kisete, nita kuin jökrä ngrabare gwaire Kristobtä, ye ngwane ni itire itire käkwe sribi jen kwe nuendre niara mräkä mda mda die mikakäre angwane, ni rikai niren kuin gwaire jökrä jabtä, käta niken ja tarere kwäräkwäri.

Nikwe nünandre metre Ngöbö ngwärekre

¹⁷ Ye mden kisete, ti bike kukwe niere munye abko munkwe mika täte abko ti tö nibi niei munye ni Dänkien käbti abko krörö: Nitre ñakare israelitare tödekaka ñakare Jesubti töita ngwarbe kwäräkwärä abko erere tätre nüne, ye kwrere munkwe ñan nuna jire chi mda. ¹⁸ Erere arato, nitre ñakare israelitare töita kä ikote kukwe käme kisete amne Ngöbö ni mikaka nüne kärekäre, ie niaratre tä nüne mente, ñobtä ñan angwane Ngöbö gare ñakare jire chi ietre, ñobtä ñan angwane niaratre käkwe ja töi mikani ribi Ngöbökrä. ¹⁹ Ye abko, kukwe mden mden käme amne kukwe mden mden kuin gare ñakare ietre, aisete kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe meribe amne brarebe, jiebti tätre nakwen amne, tätre ja gaire ñakare, käta kukwe kämekäme nuene jökrä, akwa kukwe käme ye mdei tä neme bäri janknu ietre.

²⁰ Akwa Kristo nukani gare munye angwane, munkwe ja töitikani ñakare nünakäre kore. ²¹ Kukwe kuin Jesubtä abko kukwe era metre amne kukwe kuin ye munkwe kukwei nuani angwane, niara tö mun tuai nüne ño, yebtä munkwe ja töitikani ruen tie. ²² Ye mden kisete, mun nämane nüne ño ño käne, ye abko munkwe kitadre jökrä temen amne dän käme titakata jabtä, bti kitakata, ye kwrere kukwe nuen nämane käne munkwe, ye munkwe kitaka jökrä, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme nämane mun ngökö abko käkwe mun mikani nüne käme abko diribare munye. ²³ Amne mun töi nämane ño ño käne, ye abko Ngöbö Üai köböire mun töi rabadre kwitani ni btin kwrere abko diribare munye. ²⁴ Amne nita dän btin kite jabtä, ye kwrere mun rabadre ni btin kwrere. Ngöbö abko kukwe nuenkä metre amne niara abko deme, ye kwrere Ngöböta mun kwite btin abko diribare munye.

²⁵ Ne aisete mun nämane ni ngökö ye käkwe ñan ni ngökä mda, amne munkwe kukwe era erere nie jae kwäräkwärä mun mräkäbe, ñobtä ñan angwane mun abko tä ni itibe kwrere Jesubtä aisete. ²⁶ Erere arato, mun moto raba romon, akwa munkwe ñan ja mika ngite amne mun moto romon, ye ben ngöi mun ñan rika kibien ²⁷ amne, munkwe ñan kä bian diabluye kore. ²⁸ Mdakäre abko, mun mden mden nämane gore ye käkwe ñan go mda amne ni mda mda käta jändrän mdei nike ye abko mun rabadre die mike, abkokäre munkwe sribi era metre ja kise jenbti jakrä.

²⁹ Erere arato, munkwe ñan blita kämekäme, akwa ni mda mda käkwe mun kukwei nuadre blite angwane, rabadre mate nuäre olote, käkwe die mikadre nüne bäri metre Jesukristo kräke, abkokäre kukwe kuin kuin aibehti blita munkwe. ³⁰ Amne munkwe ñan Ngöbö Üai Deme moto mika ulire. Ngöbökre ja Üai Deme mikani nüne munbtä ñäräkrä munbtä kwrere, mun abko jen Ngöbökre mikakäre gare munye. Kä mrä angwane, Ngöbökre mun dianditari jökrä täte, ye mikakäre gare metre munye, ja Üai biani kwe munye. ³¹ Mdakäre abko, jändrän krörökrörö munkwe kitaka jökrä mento jabtä: Mun mätä ni mdabtä amne mun moto romon jakrä kwäräkwärä, erere arato mun moto ngadaen jötrö amne munta ngrente krikri romone amne munta ñäke ngwarbe taretare ni mda mdaye amne munta ñäke kämekäme bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere, ye munkwe kitaka jökrä mento jabtä. ³² Amne munkwe ja moto mika kuin jakrä kwäräkwärä amne ja raba ruentari tare kwäräkwärä munye amne, Ngöbökre ni ngite dianinkä ño nibtä Kristo köböire, ye kwrere munkwe ja ngite dian jabti ta kwäräkwärä arato.

5

¹ Mun abko Ngöbö ngäbriänkä amne mun tare kri kwe, aisete munkwe ja töi mika nüne Ngöbö kwrere. ² Erere arato, Kristo käkwe ni tarebare kri, käkwe ja mikani müre ketadre krusobtä nikrä. Angwane jändrän kukwata Ngöböye abko räta nebe kuin bäne bti, ye kwrere Kristo käkwe ja mikani müre ketadre nikrä abko namani kuin Ngöbökrä, aisete Kristo käkwe ni tarebare kore, ye kwrere munkwe ni mda mda tare arato.

³ Akwa ni deme Ngöbökwe käkwe nünandre ño, ye kwrere munkwe nüna abko krörö: ja mika gure bati bati bätäkä ngwarbe amne kukwe mda kämekäme meri amne brare ngätäite amne, jändrän jenena ie ni töta nebe jakrä, ye ñan kwandre jire chi mun ngätäite. ⁴ Erere arato, kukwe kämekäme diän diän, ye munkwe ñan dian kadate amne, ni töi ñakare tä blite kukwe ngwarbebtä, ye kwrere munkwe ñan blita jire chi. Amne kukwe ngwarbe kämekäme ni mikakrä kötö, yebtä munkwe ñan blita jire chi arato, ñöbtä ñan angwane ni tödekaka Kristobti abko käkwe ñan blitadre jire chi kore, akwa munkwe kuin nie jirekäbe Ngöböye jändrän jökräbtä. ⁵ Ye ñöbtä ñan angwane nire nire käta ja mike gure bati bati bätäkä ngwarbe amne tä kukwe mda mda nuene kämekäme bätäkä ngwarbe amne jändrän jenena ie töta nebe jakrä, ye abko jändrän ngwarbe mikata ngöböre kwe jae kwrere. Nitre ye btä Kristo amne Ngöbö tä gobrane abko ngätäite nitre jändrän kore nuenkä ñan rabadi nüne abko ti tö nibi niei metre munye. ⁶ Ne aisete ni mda mda jata kukwe ngwarbe dirire kore, ye ie munkwe ñan ja ngökamna, ñöbtä ñan angwane nitre ñan tä Ngöbö Kukwei mike täte kore, käta kukwe nuene kämekäme, ye dokwäre Ngöböke mikadi ja ngie nuen kri krübäte.

⁷ Ye mden kisete, munkwe ñan kukwe käme nuen jire chi bentre, ⁸ ñöbtä ñan angwane mun ngämi tödeke Jesubti, känenkri mun nämane nüne ngwarbe kä ikote, akwa mtare munta nekete ketetibe ni Dänkien Jesukristobe, aisete munta nüne Ngöbö trä ngwente. Ye mden kanti ni nünanka Ngöbö trä ngwente käkwe nünandre, ye kwrere munkwe nüna kuin metre. ⁹ Ye ñöbtä ñan angwane ni nünanka Ngöbö trä ngwente, ye köböire abko nita kite nebe moto kuin ni mda mdakrä amne nita kite nüne metre amne, nita kukwe era erere niere arato. ¹⁰ Mdakäre abko jändrän mden mden tuen dbe ni Dänkienye, ye munkwe mika ñäreare kuin ja käne abko erere munkwe nüna. ¹¹ Amne nitre nünanka kä ikote abko tä kukwe mikete ngwarbe, yebtä munkwe ñan ja kita siba bentre, akwa kukwe nuenta kämekäme kwetre, ye munkwe mika gare ja ngwäreki jökrä Ngöbö trä ngwente, ¹² ñöbtä ñan angwane nitre Ngöbö Kukwei kitaka temen käta kukwe kämekäme nuene kaibe tiebe kä ikote, ye abko gaidre kri, aisete ñan blitadre jire chi kukwe yebtä. ¹³ Akwa kukwe jökrä mikata gare Ngöbö trä ngwente, ye ngwane kukwe ño era metre abko tä nebe gare metre jökrä nie, ¹⁴ ñöbtä ñan angwane jändrän jökrä mikata Ngöbö trä ngwente, ye abko Ngöbö trä tä mate btä abko käta trä mike arato. Ye mden kisete nieta krörö:

Ma tödekaka ñakare Kristobti abko tä ni kibien kwrere, aisete nüketa ngwäte.
Erere arato, ni ngwäkäre kwrere mata, aisete näinta krö amne, Kristo käkwe Ngöbö trä tikadikä ma okwäte
abko nieta kore.

¹⁵ Ye mdenbtä abko, mun tödekaka Kristobti tä nüne ño, yebtä munkwe töbika kuin ja käne, käkwe ja ngibia. Erere arato, munkwe ñan nüna ni diän diän töi ñakare kwrere, akwa munkwe nüna ni töbtä kwrere ¹⁶ amne, kä ne näire kukwe käme nuenta bäri, aisete munkwe nüna kärekäre Ngöbökrä amne munkwe ñan kä gate jire chi ngwarbe. ¹⁷ Erere arato, Ngöbö tö mun tuai nüne ño, ye rükadre gare munye, ie ti tö, aisete nitre töi ñakare, ye kwrere munkwe ñan nüna. ¹⁸ Mdakäre abko, munkwe ñan dö kwaka ña dröbakäre, ñöbtä ñan angwane ni döre abko käta nebe jäme dokwäbti amne, tä nebe diän krübäte, aisete munkwe ñan dröba. Akwa köbö kwatirekwatire munkwe Ngöbö Üai tuametre nüne täte jökrä jabtä. ¹⁹ Erere arato, munkwe blita jabe kwärikwäri salmobtä, amne ka ükaninte niedre Ngöböye, ye munkwe nie amne ka mda mda kuin niedre Ngöböye, ye munkwe nie, aisete munkwe ka nie amne Ngöbö käikitaka ja töibti munkwe. ²⁰ Käre munkwe kuin nie ni Rün Ngöböye jändrän jökräbtä ni Dänkien Jesukristo käbti.

Kukwe ni gure gure kräke

²¹ Mdakäre abko, munta Kristo mike ütiäte jae, aisete munkwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri. ²² Mdakäre abko, meri gure gure abko käta ni Dänkien mika ütiäte ño jae käta kukwei mike täte, ye kwrere arato ni brare kwe ye abko mika ütiäte kwe jae, kukwe mikakäre täte, ²³ ñöbtä ñan angwane nitre tödekaka Kristobti abko tä Kristo ngrabare kwrere amne Kristo abko tä ji dokwäte kräke, ye kwrere ni brare tä ji dokwäte meri kwe kräke. Kristo abko nitre tödekaka niarabti Diantarikä arato. ²⁴ Nitre tödekaka Kristobti abko tä Kristo kukwei mika ütiäte jae amne tä mike täte, ye kwrere arato meri gure käkwe brare kwe kukwei mikadre ütiäte jae mikakäre täte arato.

²⁵ Amne Kristo käkwe nitre tödekaka bti tarebare, käkwe ja biani müre ketadre kräke, ye kwrere jire mun brare gure gure käkwe meri munkwe tare. ²⁶ Kristo käkwe ja biani müre ketadre kore ni mikakäre merebe amne deme, ye abko mun namani ngökani ñöte Kristo käbti munkwe bä mikani jabtä amne munkwe tödekani niarabti munkwe niebare abko munkwe bä mikani jabtä arato. ²⁷ Erere arato, Kristo käkwe ja biani müre ketadre kore, ye köböire abko nitre tödekaka bti abko bä rabadre bäri nuäre amne jändrän kämekäme tiebe ñan rabadre jire btä. Erere arato, ñan rabadre ni kwata näkwain näkwain kwrere kukwe

kámekáme kisete amne, jändrän mda mda kámekáme ñan rabadre jire nitre ye ngätäite, akwa Kristo tö namani tuai deme amne era metre ja ngwärekre, abkokäre ja biani müre ketadre kwe kräke.

²⁸ Kristo kákwe ni tarebare kore, ye kwrere arato ni brare brare kákwe meri kwe taredre. Amne niara tä ja ngrabare tarere au, ye kwrere meri kwe taredre kwe, ñobtä ñan angwane nire nire käta meri kwe tarere, ni ye abko tä ja tarere au. ²⁹ Ye abko ni ñakare jire iti käta bätä ngwen ja ngrabare btä au, akwa nita ngibiare kuin amne nita mröre ja ngrabare kräke. Ye kwrere arato, Kristo tä nuene nitre tödekaka niarabti kräke, ³⁰ ñobtä ñan angwane nitre jökrä tödekaka Kristobti abko Kristo ngrabare kwe amne ni itire itire abko Kristo kiakia ngrabare. ³¹ Ne aisete, Ngöbö Kukwei käta niere krörö: Ni brare kákwe ja mikadre gure angwane, rikadre nüne jenena rünbtä amne meyebtä mento merire kwebe.

Angwane ni nibu ye abko rabadi ni itibe kwrere, *Génesis 2.24*
 abko nieta kore. ³² Yebtä abko kukwe nebti jändrän ütiäte kri gare ñakare nie abko tä ükani tiebe Ngöbökwé abko tä nüke gare nie, akwa Kristo amne nitre tödekaka niarabti abko btä kukweta tiebe kore Ngöbökwé abko tita niere. ³³ Amne mun brare brare abko ie ti bike niereta bobukäre krörö: Mun itire itire käta ja tarere au, ye kwrere jire munkwe meri munkwe tare amne, mun merire merire abko kákwe ni brare munkwe mika ütiäte jae abko tita niereta kore munye.

6

Kukwe ngäbäkre kräke amne rün btä meye kwe kräke

¹ Mdakäre abko, mun ngäbäkrere, mun ye abko ni Dänkienkwe, aisete munkwe mun rün btä mun meye kukwei mika täte, ñobtä ñan angwane ye abko kuin ni Dänkien okwäbti. ²⁻³ Ngöbökwé ja kukwei ne biani Moiséye nuendre ngäbäkreye, ben gwaire jändrän bäri ütiäte köböi mikani käne kwe abko krörö:

Munkwe nünandre jáme amne munkwe nünandre raire kä temen nebtä, abkokäre munkwe mun rün btä mun meye mika ütiäte jae, *Deuteronomio 5.16*
 abko nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

⁴ Amne mun ngäbäkre rünre rünre abko kákwe ñan ngäbäkre munkwe moto mika romon kukwe bätäkä ngwarbe btä, akwa munkwe ngäbäkre munkwe töi tikadre amne munkwe ji kuin Ngöbökwé mikadre gare ño ietre abko ie ni Dänkien tö, ye kwrere munkwe nuen.

Kukwe ni klaboré kräke amne bkänkä kwe kräke

⁵ Mdakäre abko, mun klaboré kákwe mun bkänkä kukwei mika täte ja töi kuinbti. Erere arato, munta sribire Kristo ara jire kräke raba ruen munye, kákwe mun bkänkä mika ütiäte jae amne munkwe jürä ngwian era metre, munkwe Kristo mikadre täte ye kwrere. ⁶ Ye abko, ñan mun bkänkä okwäbti aibe munkwe sribi nuen kuin ja bä mikakäre kuin, akwa sribikä Kristokrä ye kwrere munkwe sribi amne Ngöbö tö dreye, ye erere munkwe nuen jökrä ja töi metrebti. ⁷ Ye abko, munkwe sribi ja di ngöi jökrä mun bkänkä kräke, ye abko ñan munta sribire ni kä nebtä kräke, akwa munta sribire ni Dänkien ara jire kräke munkwe nütü, kákwe sribi kore, ⁸ ñobtä ñan angwane ni klaboré ya o klaboré ñakare ya, akwa ni itire itire kákwe dre dre nuenbare kuin, ye abko ni Dänkien kákwe ütiä biandi nie, ye abko raba gare metre munye.

⁹ Mdakäre abko, ni klaboré käta sribire ja töi kuinbti bkänkä kräke, ye kwrere jire mun mden mden käta ni klaboré bkäne ye kákwe sribi ükadrete ja töi kuinbti kräke. Amne munkwe ñan rätäkä mikakäre ene, ñobtä ñan angwane mun amne niaratre abko tä sribire ni Dänkien itibe kräke. Ni Dänkien ye abko tä kä käinbti amne niara abko kräke ni ütiäte ja kwrere jökrä.

Jändrän rükrä Satana rüere

¹⁰ Mtare mentokwäre abko ni Dänkien di kri, yebti munkwe nüna dite köbö kwatirek-watire abko krörö: ¹¹ Jändrän jökrä bianta Ngöbökwé ja ngibiakrä ni rüe ngäniene, ye kite jabtä munkwe. Diablu ni ngökaka kákwe kukwe mikaditbe mun rüere, ye ngwane mun rabadre nünenkä dite jabtä diablu rüere, abkokäre kite jabtä munkwe, ¹² ñobtä ñan angwane ñan nita rüere ni kä nebtä rüere, akwa üai kámekáme tä dikekä kabre käinta sete abko di kri amne tä kä käme iko kä jökräbti kä nebtä dänkiene amne gobrane ni ngätäite nete abko rüere nita rüere. ¹³ Ne aisete jändrän jökrä bianta Ngöbökwé ja ngibiakrä ni rüe ngäniene, ye den kisete munkwe amne köbö te kukwe taretare jatadi mun nuenete ja käne, ye näire mun rabadre nünenkä dite jabtä mun rüebe, abkokäre munkwe ja mika juto biare rükäre kore. Yebti munkwe nünanka dite jabtä. ¹⁴ Ye aisete, nitre rükä käta koria mäketé dime ja mrökarabtä ja mikakäre biare rükäre, ye kwrere munkwe kukwe era metre Ngöbökwé mäkaté jabtä rükäre Satana rüere. Erere arato, nitre rükä tä jändrän ribi mike ja mäträbtä ja

ngibiakrä, ye kwrere munkwe nünandre era metre Ngöbökrä ye abko käkwe mun ngibiadre mun rüe Satana ngäniene. ¹⁵ Mdakäre abko, nitre rükä tä sandalia neketete kuin temen kite ja ngotobtä rükäre, ye kwrere munkwe ja ngoto mika juto biare niken Ngöbö kukwei kuin Kristobtä ye niere ni mda mdaye. Ngöbö kukwei kuin Kristobtä, ye tä ni mike ja mäketä jäme Ngöböbe. ¹⁶ Akwa jändrän jökrä ja ngibiakrä yehti ta abko tödeka kwatibe Ngöböhti, ye abko munkwe dian kisete nitre rükä tä jändrän ribi ngwen kisete ja ngibiakrä, ye kwrere munkwe nuendre kore. Ye köböire abko üai kämekäme käkwe kukwe kämekäme kitadi buko jutra ngitiekä kwrere mun rüere angwane, munkwe kukwe käme ganaindi kwäräbe. ¹⁷ Amne munta dianintari, ye abko jändrän ribi mikata ja dokwähti ja dokwä ngibiakrä rüe ngäniene ye kwrere. Amne Ngöbö Kukwei abko tä ngitra kwrere Ngöbö Üaikwe. Ngöbö Kukwei yehti munkwe rü, nitre rükä tä rüre ngitrabti ye kwrere. Jändrän jökrä rükä ye munkwe dian kisete rükä jae diablu amne üai käme kwe ye rüere. ¹⁸ Erere arato, munkwe blita kärekäre Ngöböbe amne, Ngöbö Üai köböire munkwe ja di ribe Ngöböye amne munkwe jändrän kärä kärekäre ie arato. Erere arato, munkwe mokre kärä jabti, akwa mun ñan rante blitare Ngöböbe, käkwe blita kärä ben nitre deme deme kwe ye kräke.

¹⁹ Mdakäre abko, Ngöbö kukwei kuin Jesubtä nämäne tiebe ye abko tikwe niedre ño ño abko Ngöbökwē mikadre gare tie amne, kä jürä rabadre ñakare tibtä blitare, abkokäre munkwe blita Ngöböbe tikrä. ²⁰ Ngöbö kukwei kuin abko tikwe mikadre gare, abkokäre Ngöbökwē ti juani blitaka jakrä. Ngöbö kukwei ye mden dokwäre tita ngite kä teri nete mtare, akwa kä jürä ñan rabadre jire chi tibtä blite Ngöbö kukweibtä, abkokäre munkwe blita tikrä Ngöböbe.

Kukwe mrä

²¹ Mräkäre abko, Tíquico ni mräkä tare kri nikwe amne sribikä era metre ni Dänkienkwe abko tita juen nebe mun kanti yete. Tita ño nete amne tita dre dre nuene ye abko niarakwe niedi jökrä munye. ²² Erere arato, nunta ño nete ye niedre kwe munye abko käkwe kä mikadre juto munbtä, abkokäre tita juen nebe yete.

²³ Ngöbö ni Rün nikwe amne Jesukristo ni Dänkien käkwe ja mräkäre yete mika nüne jäme amne, munkwe ja taredre kwärikwäri tödekare kwärä kwatibe Ngöböhti abko ie ti tö. ²⁴ Amne nire nire kätä ni Dänkien Jesukristo tarere era metre kärekäre, ye abko kräke Ngöbö raba ja moto mike kuin arato. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Filipobokrä Filipenses

Pablo käkwe tärä ne tikani angwane, niara nämane ngite kä teri juta Romate, kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Ne nakaninkä ño abko tä tikani Hechos 28.14-31 yebtä. Akwa Pablo nikani Silas amne Timoteobe nebe juta Filipo kanti kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare ietre angwane, ni kwati käkwe tödekani Jesubti. Ye abko tä tikani Hechos 16.12-40 yebtä. Abti niara nämane ngite nükani gare nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Filipote yeye angwane, niaratre käkwe ngwian amne jändrän mda mda juani Pablo kräke ni iti kädian nämane Epafrodito köböire Pablo die mikakäre. Abtä Pablokwe tärä Filipenses ne tikani kuin niekäre ietre.

Mdakäre abko, Pablo namani ja tare nike, akwa kä namani nuäre btä abko mikani gare kwe nitre nünanka Filipo yeye, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti nünanka yete nämane ja tare nike arato tödekabtä Jesubti. Jesukristo käkwe nünabare ño, käkwe bikabare tidrä ni mda mdabtä, ye kwrere nitre tödekaka Jesubti käkwe nünandre ja die mikadre kwärikwäri nünenkä dite Jesubtä abko Pablokwe niebare ietre.

Mdakäre abko, Pablokwe nitre tödekaka Jesubti mikani mokre nitre israelita ruärebtä. Nitre israelita ruäre nämane niken kukwe dirire blo Jesukristobtä abko ngäniene ja ngibiadre Pablokwe niebare ietre. Tödeka kwatibe Jesubti, aibe köböire ni ñan rabadre dianintari nitre israelita ne nämane dirire, akwa ñakare kore Pablokwe niebare, aisetje ja ngibiadre kuin niebare kwe.

Pablota köbö kuin juen

¹ Ti Pablo käta tärä ne tike amne Timoteo tä tibe nete. Nun ne abko sribikä Kristo Jesukwe. Mun deme Ngöbökwä tä ketetibe Kristo Jesube juta Filipote amne mun ni Ngöbökwä jie ngwianka amne nitre ni mda mda die mikaka, ye kräke nunta köbö kuin juen. ² Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin munkrä amne mun mika nüne jame kwetere, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye ja di käräre kwärä

³ Ja mräkätre, munta nuke töre batire batire tie angwane, tita kuin niere Ngöböye munbtä. ⁴ Erere arato, tita blite Ngöböbe angwane, käta neme bäri nuäre tibtä blitare Ngöböbe mun jökrä kräke, ⁵ ñobtä ñan angwane munkwe tödekani kena Jesubti angwane, mun nikani ti die mike kukwe kuin Jesubtä kädriere abti kä nukebe mtare. Yebtä käta neme bäri nuäre tibtä blitare Ngöböbe mun kräke. ⁶ Ye abko, Ngöbökwä sribi kuin kömikanintbe munbtä, sribi ye abko niara ara käkwe ngwian di bare jökrä nebe Kristo Jesu jatadita kä mrä köbö ye näire, ye abko gare kuin tie. ⁷ Tikwe töbikadre kore mun jökräbtä abko kuin ruen tie, ñobtä ñan angwane mun tare kri tikwe. Ngöböta ja moto mike kuin tikrä ti die mikakäre, ben gwaire munta ti die mike arato, aisetje tita ngite mäkäninte kadenanbti kä teri ya o tita kukwe kuin Jesubtä ngie mike amne bä mike ütiäte gobran ngwäreki, akwa ye kanti munta ti die mike. ⁸ Ne aisetje nikwe ni mda mda taredre ño abko Kristo Jesu tä mike gare tie, yebti tita mun jökrä tarere kri, ye abko gare kuin jökrä Ngöböye.

⁹ Ne abko, tita ja di ribere krörö Ngöböye munkrä: Mun tödekaka Jesubti käkwe ja taredre kwärikwäri amne ni mda mda taredre bäri mda munkwe arato köbö kwatirekwatire. Erere arato, Ngöbö rükadre gare bäri munye amne mun jatadre neme bäri töbtä Ngöböbtä, dre abko kuin Ngöbö ngwäreki rükadre gare bäri metre munye abko tita ribere Ngöböye munkrä. ¹⁰ Tita ribere kore Ngöböye, ñobtä ñan angwane kukwe rükadre gare kore munye, ye köböire dre dre ütiäte nünankrä bäri metre Ngöbökrä rükadre gare munye amne mun rabadre nüne kuin deme amne, ni mda mda ñan rabadre mun kite ngise nebebe Kristo jatadita ye näire. ¹¹ Ne abko munkwe nuendre angwane, mun rabadre nüne metre Ngöbö ngwäreki Jesukristo diebti, ye köböire Ngöbö rabadi käikitaninkä amne rabadi mikani ütiäte kri.

Kukwe kuin Jesubtä tä nuke gare ni kwatiye

¹² Ja mräkätre, mtare ti tö kukwe mda niei munye abko krörö: Kukweta nakenkä taretare tibtä, yebtä kukwe kuin Jesubtä kädrieta niken bäri janknu mentokwäre, ye abko rabadre gare munye abko krörö: ¹³ Tita ngite mäkäninte kadenanbti kä teri tödekabtä Kristobti, ye abko nukanina gare era metre nitre guardiare emperador gwiriete ie, amne ni kwati mda mda, ie nukanina gare arato. ¹⁴ Ti kitani ngite tä gare ti mräkätre tödekaka ni Dänkienbtiye nete, ye abko käta bäsi niaratre jökrä kite blite bäri mda kukwe kuin Ngöbökwä yebtä amne kä jürä ñakare btätre blitare.

¹⁵ Nitre ye ngätäite, ni ruäre tä kukwe kuin Kristobtä mike gare, akwa era metre tä mokrere tibe amne töita bikabtä kri tibtä, käta kukwe kuin Jesubtä mike gare ni mda mdaye. Akwa ni ruäre abko tä mike gare ja töi kuinbti. ¹⁶ Nitre ye tä ti tarere, aisete tätre kukwe kuin Kristobtä mike gare kore ja töi kuinbti, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire käkwe ti mikani kukwe kuin ye ngie mikaka abko garera ietre. ¹⁷ Akwa ni tä mokrere tibe, ye abko tä kukwe kuin Kristobtä mike gare arato, akwa tätre bike kri au amne, ñan tä sribire ja töi metrebti. Tita ngite ne ngwane, niaratre töta kukwe mikaitbe bäri ti rüere, aisete käta näin kukwe kuin Jesubtä mike gare kore. ¹⁸ Akwa ye abko ñan mikata bäri ütiäte tikwe, ñobtä ñan angwane niaratre tä kukwe kuin Kristobtä mike gare töi kuinbti ya, ñakare ya abko tä dbe tikrä, ñobtä ñan angwane tätre kukwe kuin ye mike gare jirekåbe. Ye abko bäri ütiäte, aisete käita neme bäri nuäre tibtä.

Akwa kä rabadi bäri nuäre tibtä janknu, ¹⁹ ñobtä ñan angwane era metre tita ngite kä teri nete, akwa munta blite tikrä Ngöböbe amne Ngöböta Jesukristo Üai juen ti die mikakåre, aisete Ngöböke ti dianditari mrå abko gare kuin tie. ²⁰ Ti tädi kukwe ükatekä romanobo ngwårekri angwane, Ngöböke ñan ti tuadremetre Kristo Jesu rükente abko tita ribere ie. Erere arato, ti rabadre baliente, kåkwe Kristo mikadre tuare ütiäte kri ni kwati ngwårekri Ngöbö diebti abko tita ribere Ngöböye. Akwa kukwe ükatekä romanobo kåkwe ti tikadrete nünakåre janknu ya o ti juandre müre ketadre kwe ya, mden erere tä dbe tikrä, ²¹ ñobtä ñan angwane tita nire nünakåre Kristo aibe kråke, akwa ti müre ketadre ye abko rabadre bäri kuin tikrä. ²² Akwa ti tikadrete nünakåre janknu kä nebtå angwane, tikwe sribi kuinquin nuendre bäri Ngöbökrå, aisete dre abko rabadre bäri kuin tikrä abko ñan nuke gare tie. ²³ Ye aisete, jåndrän ketebu ne mden abko tikwe diandrekä jakrä abko tä neme tare tikrä töbike btå. Ti müre ketadre nitre romanobokwe tödekabtå Kristobti angwane, ti rikadre nüne Kristobe, ie ti tö bäri krübåte amne, ye abko rabadre bäri kuin tikrä. ²⁴ Akwa nitre romanobo kåkwe ti tikadrete nünakåre janknu kä nebtå abko bäri kuin munkrä ruen tie. ²⁵ Ti tikadite nünakåre janknu mun jökrå die mikakåre näin bäri metre Jesube amne, kä mikakåre nuäre munbtå tödekabtå Jesubti, ye kråke ti rabadi mun jökråbe abko gare kuin tie. ²⁶ Angwane ti rabadita bobuta munbe ketetibe angwane, ti käi rabadita bäri nuäre munbtå amne, munkwe Kristo Jesu käikitadikå, aisete ti rabadre tikaninte rabakåre bobuta munbe abko tuen bäri kuin tie.

Kukwe kuin Kristobtä bä mikadre ütiäte

²⁷ Akwa kukwe ketetibe bäri ütiäte nuendre munkwe abko ti bike niere krörö munye: Kukwe kuin Jesubtä rabadre ütiäte ni mda mda okwåte, abkokåre munkwe nuna kuin metre. Munkwe nünandre kore ne ngwane, ti rabadita ja tuenta munbe ya, ñakare ya, o tikwe ni kukwei nuadita munbtå jirekåbe, akwa kukwe krörökrörö rabadi gare tie: Mun tä nünenkä dite jåbtå töi ketetibe jökrå, ye köböire munta ja die mike kwårikwåri kukwe kuin Kristobtä mikakåre gare bäri. ²⁸ Erere arato, munkwe ñan ja ngwian nikenkä mun rüe kåne, ñobtä ñan angwane niaratre tä rüere mun rüere, ye abko käta kukwe krörö mike gare: Niaratre juandi ngwarbe jökrå Ngöböke, ye abko tuen kuin btåtre, akwa mun abko Ngöböke dianditari, ye abko tuen gare kuin munbtå arato. ²⁹ Ye abko, Ngöbö moto kuin, ye köböire munkwe tödekani Jesukristobti. Akwa ñan munkwe tödekadre jirekåbe bti, akwa Ngöbö moto kuinbti munkwe ja tare nikadre kråke abko kuin munkrä arato abko rabadre gare munye. ³⁰ Ye mden kisete mun amne ti, nita ja tare nike ja kwrere Jesukristo dokwåre mtare. Nita ja tare nike, ye mden kwrere tikwe ja tare nikani mun okwåbti ti nåma kena juta Filipote, ye kwrere tita ja tare nike nete abko kukwe nuata mda bati munkwe kore.

2

Nitre tödekaka Jesubti kåkwe nünandre Jesu kwrere

¹ Ti mråkatre, munta ketetibe Kristobe, aisete ja motota neme ruen nuäre nuäre munye amne, Ngöböta mun tarere, ye tä mun moto mike jåme. Erere arato, Ngöbö Üai tä munbtå abko tä mun mike ketetibe jökrå amne, mun ruentari tare Ngöböye amne Ngöböta ja moto mike jåme mun kråke abko gare tie. ² Ye mden kisete, munkwe kä mikadre bäri nuäre tibtä, abkokåre munkwe nuna krörö: Munkwe ja töi mika ja nåre jökrå. Munkwe ja tare ruäre kwårikwåri. Munkwe nuna jåme jökrå jabe kwårikwåri. Erere arato, jåndrän ketetibe btå munkwe töbika gwaire jökrå. ³ Munkwe ñan jåndrän nuen jire kaibe jakrä amne ja dikaikåre, akwa bika tidrä ni mda mdabtå amne ni mda mda mika bäri ütiäte jakrä. ⁴ Mdakåre abko, munkwe ñan töbika jåndrän kuinbtå kaibe jakrä akwa, munkwe töbika jåndrän kuinbti ni mda mdakrä arato.

⁵ Ye kwrere Kristo Jesu kåkwe töbikabare jåbtå amne ni mda mdabtå amne nünabare kore kwe, aisete ye kwrere munkwe töbika amne nuna munkwe arato abko krörö:

⁶ Kristo abko Ngöbö arabe arato, akwa rabadre ütiäte janknu Ngöbö kwrere,

yebtä abko ñan namani töbike kaibe jakrä amne namani ruentari tare ñakare ie.

⁷Ye mden kisete, Kristo abko Ngöbö arabe, akwa niara käi ütiäte ütiäte kri abko mikaninte kwe ja töi jenbti, käkwe ja dikaibare ñakare amne, ja mikani ütiäte ñakare kwe abko krörö:

Ni klaboro kwrere jire nämane kä nebtä. Erere arato, niara därebare angwane, nämane ni kä nebtä kwrere.

⁸Mdakäre abko, niara namani tuen ni kä nebtä kwrere ni jökräye amne namani bike tidrä ni jökräbtä, käkwe Ngöbö kukwei mikani täte jökrä amne ja biani müre ketadre kwe Ngöbö kukwei mikakäre täte metre.

Akwa ñan müre ketani nuäre,
akwa müre ketani krübäte krusobtä.

⁹Ye kwrere Jesukwe ja mikani ütiäte ñakare.

Ye mdenbtä Ngöbökwé mikani bäri ütiäte ni jökrä amne jändrän jökrä bti ta amne, ni käi bäri ütiäte abko Ngöbökwé biani ie arato.

¹⁰Ye mden kisete, Jesu ye ngwäre kri ni jökrä amne jändrän jökrä kä kämbti, kä temenbtä amne dobo täni abko rabadi ngukudokwäbti niara mikakäre ütiäte jae,

¹¹Jesukristo abko Dänkien Ngöbö niedre ie angwane, Ngöbö ni Rün rabadi mikani ütiäte kri arato.

Ngöbö kukwei mikadre täte

¹²Ne aisete ti mräkäre tare tikwe, ti nämane mun kánti juta Filipos yete angwane, käre mun nämane Ngöbö kukwei mike täte, ye kwrere arato mtare tita mobe munye akwa, munta Ngöbö kukwei mike täte bäri era metre. Akwa ni dianinantari Ngöbökwé käkwe Ngöbö kukwei mikadre täte ño, ye kwrere munkwe sribi Ngöbö kukwei mikakäre täte jökrä, Ngöbö mikare ütiäte kri kwärä, Ngöbökwé mun dianinantari bä mikakrä metre. ¹³Munkwe nuendre, ñobtä ñan angwane Ngöböta sribire munbtä mun töi mikakäre biare sribi kuin nuenkäre amne, Ngöböta sribire mun mikakäre dite sribi kwe ye ngwiankäre bare.

¹⁴Jändrän jökrä nuenta munkwe, yebtä munkwe ñan ñäkä jabtä kwärikwäri amne, munkwe ñan ja kweta kwärikwäri. ¹⁵Munkwe nünandre kore angwane, kukwe ñan kwandre jire ni mda mdaye mun kitakrä ngise amne mun töi amne mun moto rabadre metre abkokäre. Ye kwrere, munkwe nünandre Ngöbö ngäbriänkäre töi kuin metre kwrere nitre moto kämekäme amne diän diän ngätäite. Sö amne muke tä trä ngitiekä kä kämbti deo, ye kwrere jire munta kä trä Ngöbökwé mike tuare nitre kämekäme amne diän diän ngätäite kä nebtä. ¹⁶Ne aisete Ngöbö kukwei kuin käta ni mike nüne kärekäre, ye munkwe ketate dime kisete niekäre ni jökräye. Munkwe nünandre kore ne ngwane, Kristo jatadita ye näire mun käi rabadi nuäre tibtä, ñobtä ñan angwane tikwe ñan ngoto nikani ngawarbe sribire mun ngätäite abko tikwe gadi aisete. ¹⁷Munta tödeke Ngöböbti abtä munta sribi kuin nuene Ngöbökrä. Ye abko, jändrän kämikata kukwadre Ngöböye niara käikitakrä ye kwrere. Amne tita sribire mun ngätäite, ye dokwäre nane ti kämikadre, ye ngwane jändrän biani kukwadre Ngöböye, bti dö kekata, ye kwrere ti rabai Ngöbö ngwäre kri. Akwa ye abko Ngöbö moto mikakrä nuäre amne, ye kwrere jire tikwe mun käi ngwianre nuäre gwaire jabtä. ¹⁸Ne aisete, munkwe kä ngwian nuäre gwaire jökrä jabtä tibe ja tare nikabtä kore.

Timoteo amne Epafrodito juandi jötrö Pablokwe

¹⁹Ja mräkäre, ni Dänkien Jesu tö, ne ngwane bä jötrö ti tö Timoteo juan nebe mun kánti yete, ñobtä ñan angwane niara rabadreta mun kánti angwane, kä rabadi nuäre munbtä niara tuare. Abti niara rükadreta kukwe ngwenante kuin munbtä tie, ye abko käkwe kä mikadre nuäre tibtä arato, abkokäre tikwe juandi. ²⁰Tikwe Timoteo juandi, ñobtä ñan angwane tita mun tarere metre, ye kwrere Timoteo aibe këta mun tarere, aisete tikwe niara juandi mun kánti mun die mikakäre. ²¹Ni kwati mda abko këta töbike jändrän jakwebtä au, akwa Kristo Jesu tö dreye, yebtä töbikata ñakare kwetre. ²²Akwa Timoteo abko këta nüne metre, ye garera mun jökräye, ñobtä ñan angwane ni ngobo nikwe këta ni die mike ño sribibtä, ye kwrere jire Timoteokwe ti die mikani kukwe kuin Jesubtä mike gare ni mda mdaye, ye garera munye arato. ²³Ne aisete kukwe rabai ño tikrä nete gadi tikwe angwane, tikwe Timoteo juandi nebe mun kánti yete. ²⁴Amne ti abko tä ngite kä teri nete, akwa ti Dänkien Jesu diebti, bä jötrö ti tikadrete angwane, ti näin nebe mun kánti arato abko tita nütüre.

²⁵Akwa gwängwarbe abko, ti mräkä Jesu käbti Epafrodito, sribi muko tikwe amne ti die mikaka tikwe, ye abko munkwe juani ti die mikakrä nete abko ti bike juenta nebeta mun kánti. ²⁶Niara abko tä ulire mun miare amne, niara namani bren abko gani munkwe, yebtä abko bäri tä töbike kri mda. ²⁷Epafrodito abko namani bren jume bkänä amne bäsi krütani akwa, namani ruentari tare Ngöböye, aisete Ngöbökwé mikaninta kuinta amne krütani ñakare. Tita ulire nete, ne bärire ti ñan rabadre ulire mda, abkokäre ti namani ruentari

tare arato Ngöböye niarabe gwaire, aiseite niara krütani ñakare. ²⁸ Ye mdenbtä abko, tita niara juenta jötrö ngwarbe nebeta mun kanti, kä rabadreta nuäre munbtä niara tuareta abkokäre amne, ti ñan tädre töbike kri janknu arato, abkokäre tita juenta. ²⁹ Ne aiseite kä raba nuäre munbtä niara kare ngäbti ni mräkä nikwe kwrere ni Dänkien käbti. Ye kwrere arato, ni Epafrodito ne kwrerekwrere, ye abko munkwe mika ütiäte jökrä arato, ³⁰ ñöbtä ñan angwane Epafrodito bäsi krütani sribibtä Kristokrä amne, ja kwata namani ruentari tare ñakare ie angwane, bäsi krütani sribibtä tikrä, sribi ñan rabadre bare jire munye tikrä, mden abko niara nämane nuene, abtä ja bren nikani kore kwe.

3

Dre nuenta ja di jenbti abkobtä bikadre kri ñakare

¹ Ti mräkätre tikwe, munkwe ni Dänkien käi ngwian bäri nuäre jabtä. Ti bike kukwe niere munye, ne kwrere tikwe tikanina munye akwa, tare ñakare tikrä tiketa mda munye, ñöbtä ñan angwane kukwe ne kuin mun die mikakrä mun rüe ngäniene ruen tie, aiseite tita tiketa munye. ² Ja mräkätre, nitre israelita käta Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie mikamna täte munye amne, käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä munye, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, ñöbtä ñan angwane niaratre abko ni ngututu kämekäme krübäte amne niaratre abko sribi diän diän nuenkä amne niaratre abko ni kwata tikakaka ngwarbe, aiseite nitre ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin. ³ Ñäräkrä mikata ja kwatabtä, ye abko käta ni jen Ngöbökwé era metre bä mike nieta kwetre. Akwa ye abko ñakare metre, ñöbtä ñan angwane ni abko ni jen Ngöbökwé era metre gare krörö nie: Nita sribire Ngöbökrä amne nita niara käikitekä Ngöbö Üai köböire amne, nita Kristo Jesu aibe bä mike ütiäte kri. Erere arato, jändrän tuen ni ngrabarebtä, yebti nita tödeke ñakare amne jändrän nuenta au jakrä abko ni ñan tö bö mikai ütiäte kri, aibeiti ni ne mden abko ni jen Ngöbökwé era metre gata nibtä. ⁴ Akwa ti tö rabadre ja bä mikai ütiäte kri ne ngwane, jändrän nuenta au jakrä, yebti ti rabadre ja bä mike ütiäte kri ruen tie.

Nitre ye abko tä jändrän nuene au jakrä ja mikakäre metre Ngöbö okwäte, ja bä mikakäre ütiäte kri. Akwa ti bäri käkwe kukwe nuenbare kuin täte abti ja rabadre ruen ütiäte kri tie abko krörö: ⁵ Ti därebare angwane, kwäirare ti ñäräkrä mikani ti kwatabtä amne, ti abko israelita, amne ti därebare juta Benjamínkri amne ti abko hebreo era metre. Erere arato, ti nämane nekete nitre bariseokri, aiseite kukwe biani Ngöbökwé nuendre nie, ye abko ti nämane mike täte bäri metre nitre bariseo kwrere. ⁶ Ne aiseite Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, yebti ti nämane mokrere krübäte, aiseite nitre tödekaka Jesubti abko rüere ti nämane näin kisere mikakäre ja tare nike. Erere arato, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, ye erere ti nämane mike täte bäri, aiseite ti nämane nüne bäri metre, ni mda mda nämane nütüre tibtä, aiseite ti bäri käkwe ja bä mikadre ütiäte kri.

⁷ Akwa Kristo rabadre mikani kri ti köböire, abkobtä jändrän jökrä nämane ütiäte kri kena tikrä, ye abko tuen ütiäte ñakare tie mtare. ⁸ Ne bärire mda abko, ti Dänkien Kristo Jesu rükadre gare bäri kuin tie ne abko bäri ütiäte tikrä. Ye mden kisete, jändrän jire jökrä mda mda, ye tuen ütiäte ñakare tie ti Dänkien kwrere, aiseite niara kräke tikwe jändrän jökrä tuanimetre ja jiebtä. Jändrän jökrä ye mden abko tuen jändrän ngwarbe tä kure kwrere tie, aiseite tita mikete, ti Dänkien Kristo Jesu rükadre gare bäri kuin tie amne, ⁹ ti rabadre nüne bäri ketetibe Kristobe abkokäre. Tikwe ja töi mikani Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye mike täte, akwa ñan ye köböire ti ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare tibtä amne ti kani ngäbti kwe, akwa tödeka kwatibe Jesubti, ye aibe köböire ti ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare tibtä amne ti kani ngäbti kwe. ¹⁰ Erere arato, Kristo rükadre gare metre ta tie, ie ti tö abko krörö: Ja di kribti Ngöbökwé Kristo mikaninta nire, niara di ye abko ie ti tö jakrä arato nünankrä Kristokrä. Erere arato, niarakwe ja tare nikani ño, ye kwrere ti tö ja tare nikai arato ni mda mda ngwiankäre Ngöböye. Ne kwrere arato, niarakwe ja biani müre ketadre ni mda mda kräke, ye kwrere ti tö ja biain müre ketadre ni mda mdakrä arato amne, ¹¹ Ngöbökwé ti mikadita nire niara kwrere, ie ti tö, abkokäre ti tö nünai bäri ketetibe Kristobe.

¹² Nebtä abko ñan ti nena jändrän jökrä ye bkäne, tita niere. Erere arato, Ngöbökwé ni mikadi era metre kä käinbti, ye erere ti nena era metre ñan tita niere, akwa drekäre Kristo Jesukwe ti käräbare käne, ye aibebtä ti töita, aiseite ye jiebtä tita nakwen ja di ngöi jökrä. ¹³ Ti mräkätre, ne ñan ti nena jändrän jökrä bkäne täte jökrä ja di jenbti abko tita niere, akwa jändrän ketetibe btä tita ja töi mike kwatibe abko nere: Jändrän känekäne namani tie abko tita käikwitekä jabtä, amne jändrän kuin tä ti käne Ngöbökwé abko jiebtä tita nakwen janknu ja di ngöi jökrä. ¹⁴ Ne abko jändrän kuin kä käinbti biandre tie Ngöbökwé Kristo Jesu köböire abko erere ti rabadre bkäne, abkokäre Ngöbökwé ti käräbare nüne kä käinbti ben, aiseite tita nakwen kisere jiebtä.

¹⁵Ye abko, nire nire nena ünän tödekabtä Jesubti abko käkwe töbikadre ja kwrere jökrä tibe. Akwa kukwe mda tarä, btä mun ruäre ñan tä töbike ti kwrere ne ngwane, töbikadre ño abko Ngöbökwé mikadi gare munye arato. ¹⁶Akwa nikwe nünandre ño Ngöbö ngwärekre nena gare nie, ye kwrere nikwe nünandre.

¹⁷Ti mräkätre, nikwe nünandre ño abko erere tikwe nünanba mun okwäbti, ye kwrere mun jökrä käkwe nuna. Erere arato, munkwe nünabare ño mun okwäbti, ye kwrere ni mda mda tä nüne ya abko munkwe mika ñäräre kuin abko erere munkwe nuna arato. ¹⁸Tita niere kore, ñobtä ñan angwane ni ruäre abko ñan tä nüne kore. Ye mdenbtä tikwe blitabarera bäre bäre munbe akwa, müare kwärä ti tö nieita bobuta munye abko krörö: Kristo krütani krusobtä ni kräke abko nire nire kätä mike ngwarbe jae ni jökrä okwäbti, ¹⁹yebtä abko Ngöbökwé gadikä jökrä amne, jändrän nuenta käi ngwianre nuäre jabtä kwetre, aibe jiebtä tä nakwen. Erere arato, kukwe kämekäme nuenta kwetre abtä rabadre ja gaire kwrere akwa, abkobti jata nebe ruen bäri ütiäte kriki ietre. Jändrän kä nebtä aibebtä tätre töbike. ²⁰Akwa ni abko kä käinbti bkänkä, aiseite ni kä käinbti bkänkä käkwe nünandre ño, ye kwrere nikwe nünandre amne, ni Dänkien Jesukristo ni Diantarikä tä kä käinbti jatadita abko ngibiata ngäbti nikwe. ²¹Angwane ni ngrabare ngwarbe ne abko niarakwe kwitadi kuin bä nuäre niara ngrabare kwrere. Ye abko nita ngibiare amne, Jesukristo di kri jändrän jökrä mikakäre ja ngoto täni ye käkwe ni ngrabare kwitadi jökrä kore ja di krihti.

4

¹Ne aiseite ti mräkätre, munkwe nünanka dite ni Dänkienbtä abko tita niere munye. Mun tare kri tikwe. Ti tö ja tuaita kri munbe amne, mun abko tä sribi ütiä kwrere tikwe, ye abko kätä kä mike nuäre kri tibtä ti mräkätre.

Pablota kukwe ükete Evodia amne Sintique kräke

²Angwane Evodia amne Sintique abko käkwe ja mäkäta ni ja mräkäre kwrere ni Dänkien käbti abko ti tö ribei kisere ietre. ³Amne ma sribi muko tikwe abko käkwe ni ngwai nibu ye die mika ja mäketä abko tita ribere mae, ñobtä ñan angwane nun nämane sribire Clementebe amne sribikä mda mda nämane sribire tibe arato angwane, ti ngwai nibu ye käkwe sribibare kri gwaire nunbe kukwe kuin Jesubtä ye mikakäre gare, aiseite makwe die mika, ie ti tö. Mun abko käkwe nünandi kärekäre kä käinbti, ye erere mun käi nena tikani jökrä taräbtä Ngöbökwé.

Pablota ni jökrä kite nüne bäri Ngöbö kräke

⁴Ti mräkätre, käre munkwe ni Dänkien käi ngwian bäri nuäre jabtä. Käre munkwe käi ngwian bäri nuäre jabtä tita niereta mda munye. ⁵Mun abko moto jame ni mda mdakrä, ye rüka gare ni jökräye munbtä. Ni Dänkien nükerate ja ken, ⁶aiseite munkwe ñan töbika ngwarbe dikaro, akwa munkwe blita Ngöböbe jakrä amne, kukwe jökrä mike gare ie munkwe amne, ja di käräre kwärä munkwe kuin nie Ngöböye arato. ⁷Munkwe nuendre kore angwane, Ngöbökwé kä jame jakwe mikadi mun motobtä. Kä jame Ngöbökwé abko ñan rükadre gare jire ni kä nebtäye. Kä jame biandi Ngöbökwé munye, ye käkwe mun moto amne mun töi ngibiadibti kuin Kristo Jesu köböire, munkwe ñan töbikadre dikaro ngwarbe abkokäre.

⁸Ti tö kukwe niei mrä munye ti mräkätre abko krörö: Kukwe era amne kukwe ütiäte, yebtä munkwe töbika. Erere arato, kukwe kuin amne dre abko deme Ngöbö ngwärekre, yebtä munkwe töbika. Amne kukwe mden bä nuäre nuäre amne kukwe mden tuen kuinkuin, yebtä munkwe töbika. Erere arato, jändrän jökrä kuinkuin amne jändrän kuin kä ngwiankrä nuäre jabtä Ngöbö ngwärekre, yebtä munkwe töbika. ⁹Angwane tikwe kukwe diriba ño munye, tikwe mun töi dianba ño ño amne munkwe ti kukwei nuaba blite ño ño amne munkwe ti tuaba dre dre nuene, ye kwrere munkwe nuen janknu. Tita jändrän nuemna munye, ne kwrere munkwe nuendre ne ngwane, Ngöbö moto jame ye tädi käre munbe.

Jändrän juani Pablo die mikakrä, btä Pablota kuin niere

¹⁰Tita ti Dänkien käi ngwen bäri nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane ti nükani töreta munye, käkwe ti die mikaninta. Ne abko ñan ti käikwitaninkä jabti munkwe abko tita niere akwa, kä raire munkwe ngwian juandre nireye tikrä ñan namani nuke gare munye, aiseite mun nämane ti die mike ñakare, akwa mtare munkwe ti die mikaninta. ¹¹Tita kukwe niere kore munye, ye abko ngwian amne jändrän ñakare tikwe, abtä tita niere kore akwa, ti abko kwe jändrän ño ño tädrera abko rabadre dbe tikrä abko garera tie. ¹²Nuna gare bobre tie amne nuna gare jändrän kabrebe tie. Arato, nünandre ño erere, kräke tita biare, ne abko garera tie, aiseite ti tädre trine ya, ti tädre mröi ya abko btä tita töbike ñakare dikaro akwa, kätä neme nuäre tibtä. Erere arato, jändrän tarä kabre tie ya, ñakare ya, yebtä tita töbike ñakare dikaro, akwa kätä neme nuäre tibtä. ¹³Kristo ti die mikaka, köböire ti raba jändrän jökrä nuene.

¹⁴ Akwa munkwe ti die mikani ja tare nika kanti nete, kakwe ngwian juani ti die mikakare, ye abko bari kuin ruen tie. ¹⁵ Ti nama Macedonia munbe, bti tikwe ka mikateba, ka rikaba kukwe kuin Jesubta mike gare ka mdate angwane, mun Filipobo kakwe todekani krire Jesubti, akwa nitre gataka Jesu kabti ka Macedoniate, ye ngataite mun aibe kakwe ti die mikaba. ¹⁶ Mdakare abko, ti nama juta Tesalonicate angwane, mun aibe kakwe ngwian juanba bare bare ti die mikakare. ¹⁷ Ne abko nan munkwe jandran juandre bari ngwarbe mda tikra abko tita niere akwa, mun rabadre jandran bkane bari mda Ngobo ngwarekri abko ie ti to, kata niere kore munye. ¹⁸ Ngwian amne jandran jokra bianta tie munkwe abko tikwe kani ngabti, aisete jandran tara tate tikwe mtare. Mdakare abko, munkwe ngwian biani Epafroditoye ngwiandre tikra abko niara nukani ngwena tie amne, jandranta bari kabre tikwe mda. Ne aisete munkwe ngwian juani tikra, ye abko namani kuin Ngobokra amne, jandran ra bane bianta Ngobokra nitre israelitakwe abko kai namani nuare Ngobobta, abko erere kai namani nuare Ngobobta kare ngabti arato. ¹⁹ Ye abko, Kristo Jesu di kri jandran jokra bkane, ye koboire jandran nakare munkwe abko Ngobo tikwe kakwe biandi munye. ²⁰ Amne Ngobo ni Run nikwe aibe raba kaitaninka karekare. Ne abko raba bare kore. Amen.

²¹ Mrakare ti mrakatre, nitre nunanka deme deme Ngobokwe ta juta Filipote, ie munkwe kobö ngwiantari tikra amne, ti mrakatre todekaka Jesubti ta tibe nete kata kobö kuin juen ja mrakatre yete krake arato. ²² Erere arato, nitre deme deme Ngobokwe ta nete kata kobö kuin juen mun jokra krake akwa, ja mrakatre sribika emperador romanobokwe abko bari ta kobö kuin juen munkra. ²³ Ni Dankien Jesukristo kakwe ja moto mika kuin mun jokra krake. Abko kore se. Amen. Ne ngöra.

Tärä Tikani Pablokwe Nitre Colosabokrä Colosenses

Pablo kākwe tärä ne tikani angwane, niara nāmane ngite kā teri juta Romate kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Ne nakaninkä ño abko tä tikani Hechos 28.14-31 yebtä. Pablo ara kākwe kukwe kuin Jesubtä diribare ñakare juta Colosa yete. Ni iti kädian nāmane Epafras kākwe mikani gare ietre. Abti Pablo nāmane ngite kā teri juta Romate angwane, Epafras nikani basare ie, ye angwane kukwe kri Colosa kánti, niebare kwe ie.

Pablokwe tärä ne tikani rükäre Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye dokwäre, ñobtä ñan angwane ni ruäre juta Colosa yete kā namani kukwe dirire blo Jesukristobtä abko Epafras kākwe niebare ie. Ngöbökwē jändrän jökrä dätebare ñakare Jesukristo köböire abko nitre dirikä blo nāmane niere. Erere arato, Ngöbö ñan nāmane nüne täte jökrä Jesukristobtä abko nitre dirikä blo nāmane niere. Ye kwrere abko nitre dirikä blo nāmane Jesukristo bā mike ütiäte ñakare. Jesukristo täte abko nitre tödekaka Jesubti kākwe kukwe ütiäte nitre israelitakrä ye mikadre ütiäte jae abko dirikätre blo nāmane niere.

Kukwe ye dokwäre Pablokwe tärä ne tikani. Ngöbökwē Jesukristo mikani ni jökrä amne jändrän jökrä bti ta, aisetē niara aibe di tärä ni diantaririkrä täte jökrä abko Pablokwe niebare. Erere arato, kukwe diribare ni kā nebtākwe, ye abko ngwarbe amne di ñakare jire chi ni diantaririkrä, niebare kwe ietre. Mdakäre abko, nikwe nūnandre ño Ngöbö ngwäreki, yebtä Pablokwe diribare arato.

Pablota köbö ngwentari

¹⁻² Ti Pablo kätä tärä ne tike. Ngöbö tö namani ti mikai Jesukristo kukwei ngwianka abko erere tita sribire kräke. Ti ne mden kätä köbö kuin juen ti mräkä Timoteo ben gwaire mun nūnanka juta Colosate ye kräke. Mun abko juta deme Ngöbökwē amne mun ti mräkätre tä nūne era metre Kristokrä. Ngöbö ni Rūn nikwe raba ja moto mike kuin munkrä amne mun raba nüne jame niara diebti, ie ti tö.

³ Nunta blite Ngöbö ni Dänkien Jesukristo Rūn yebe angwane, käre nunta kuin niere munbtä Ngöböye, ⁴ ñobtä ñan angwane munta tödeke Kristo Jesubti amne, juta deme Ngöbökwē abko munta tarere jökrä arato, ye abko nunkwe kukwe nuaba, abtä nunta kuin niere Ngöböye. ⁵ Munta nüne kore, ñobtä ñan angwane kukwe kuin era metre Jesukristobtä diribare munye abko munkwe kukwei nuani angwane, jändrän kuinquin nāmane ükani kā kainbti mun kräke, ye abko nükani gare munye abkobti munta tödeke, kätä nüne kore. ⁶ Kukwe kuin Jesukristobtä, yebti bäri ni kwati tä tödeke kä jökräbti temen. Ye kwrere arato kukwe kuin Jesukristobtä, ye munkwe kukwei nuani mun kánti yete angwane, ni kwati kākwe tödekani Jesubti amne Ngöböta ja moto mike kuin era metre ni kräke, ye nükani gare munye. ⁷ Kukwe kuin Jesukristobtä ye abko nun mräkä Epafras tare nunkwe kākwe diribare munye. Epafras ye abko sribi muko nunkwe. Niara abra sribikä era metre Kristokwe abko tä sribire munbe yete. ⁸ Epafras ye mden abko rükaba kukwe ngwena nunye abko köböire munta ja tarere ño kwärikwäri Ngöbö Üai köböire abko nunkwe gaba.

⁹ Nunkwe kukwe gaba kore munbtä, ye näire mentokwäre käre nunta blite Ngöböbe munkrä, Ngöbö tö dreye munkrä, ye erere mikadre gare täte jökrä kwe munye abko tita ribere ie. Jändrän jökrä Ngöbökwē, yebtä mun mikadre töbtä kwe amne mun rabadre töi ngitiekä kuin Ngöbö Üai köböire abko tita ribere munkrä Ngöböye. ¹⁰ Amne munkwe nūnandre kuin metre ni Dänkien mikakäre ütiäte ni jökrä ngwäreki amne, käre jändrän tuen kuinquin ni Dänkienye abko erere mun rabadre nuene niara moto mikakäre nuäre abko krörö: Mun rabadre sribi kuinquin nuene kabre amne Ngöbö rükadre gare ño metre, yebtä mun rabadre töi ngitiekä bäri, ie ti tö, kätä kukwe ribere kore Ngöböye. ¹¹⁻¹² Erere arato, Ngöbö di kri bā nuäre, yebti Ngöbökwē mun mikadre dite kri, munkwe ja tare nikadre angwane, mun rabadre nūnenkä dite jabtä bätäreka abkokäre. Erere arato, kā tädre bäri nuäre munbtä, kākwe kuin niedre ni Rūn Ngöböye, abkokäre ja di kri bā nuäre, yebti Ngöbökwē mun mikadre bäri dite nūnakäre kore niarakrä abko tita ribere ie munkrä. Juta deme Ngöbökwē, kräke Ngöböta jändrän kuinquin ngibiare kā kainbti, ye abko biandi kwe munye arato, abkokäre mun mikanina juto biare kwe jändrän ye kaen ngäbti kā trä ngwente kā kainbti juta deme Ngöbökwē ben gwaire. ¹³ Ni nāmane nüne kā ikote Satana ngoto täni, akwa ye ngäniene Ngöbökwē ni dianintari amne Kristo niara Odei tare kri kwe, ye ie ni mikani gare kwe. Mtare niara Odeita gobrane nibti. ¹⁴ Ngöbö Odei ye köböire abko Ngöbökwē ni kōkanitarita, kākwe kukwe kämekäme btä ni nāmane ngite ye dianinkä jökrä nibtä mento.

Kristo abko bäri ütiäte jändrän jökrä bti ta

¹⁵ Ngöbö abko tuen ñakare, akwa Kristo abko ja kwrere Ngöböbe amne nünabare kä nebtä kwe angwane nikwe tuani. Kristo abko Ngöbö Odei mubai amne jändrän jökrä däte ngämi, känenkri Kristo nămanena. Niara abko Ngöbö Odei mubai amne jändrän jökrä Ngöböke abko niara kräke. ¹⁶ Niara köböire Ngöböke jändrän jökrä käinta amne tementa dätebare. Amne jändrän tuen nie amne jändrän tuen ñakare nie abko dätebare kwe niara köböire. Erere arato, ũai jökrä tä dănkieni kăta gobrane ja ti kribti abko Ngöböke dätebare kă köböire arato. Jändrän jökrä namani dätebare kore niara köböire amne niara kräke arato. ¹⁷ Jändrän jökrä däte ngämi, känenkri Kristo nămanena amne niara diebti jändrän jökrä tä neketaninte amne ñan tä niken ngwarbe.

¹⁸ Mdakäre abko, ni jökrä tödekaka Kristobti abko Kristo ngrabare kwrere amne Kristo abko tä niaratre dokwäre. Erere arato, Kristo abko nămanena kena amne, ni krütanikrütani ye ngătäite niara ara nŭkaninta nire kăne, niara rabadre bări kăne jändrän jökrä amne ni jökrä bti tä abkokäre. ¹⁹ Kă namani nuäre Ngöböbtä nŭnakäre tâte jökrä Kristobtä ²⁰ amne Kristo köböire abko Ngöböke jändrän jökrä kă temenbtä amne kă kănbti kărăbare ja māketa jabe. Ye abko Kristo krütani krusobtä angwane, dărie nimianinte, ye köböire Ngöbö moto namaninta jăme ni kräke, kăkwe ja mākăninta nibe.

²¹ Angwane mun abko nămane mente Ngöböye amne mun tōi nămane ja rŭere Ngöböbe, ñöbtă ñan angwane mun nămane kukwe kămekăme nuene Ngöbö rŭere. ²² Akwa Kristo kăkwe ja tare nikani, krütani era metre krusobtä angwane namani ngwăkäre, ye köböire abko Ngöböke ja mākăninta munbe, mun mikakäre deme, kăme ñakare amne ngite ñakare ja ngwărekri. ²³ Akwa munkwe nŭnandre kore Ngöbökră, abkokäre munta tödeke kwatibe, yebtă munkwe nŭnanka dite jăbtă. Kukwe kuin Jesukristobtä, ye köböire Ngöböke jändrän kuin köböi mikani nie, yebtă mun ñan rika bătărekă bătărekă mento. Kukwe kuin Jesukristobtä ye mden abko munkwe kukwei nuani amne diribarera ni kwatiye kă jökrăbti temen amne ti Pablo ne abko Ngöböke mikani kukwe kuin dirikă siba.

Pablota sribire ño

²⁴ Mdakäre abko, kukwe kuin Jesubtä tikwe mikaba gare munye abko dokwäre tita ja tare nike munkră mtare, ye abko kăi nuäre kri tibtă. Ye abko, nitre gătăkă Jesu kăbti abko Kristo ngrabare kwrere, ye krăke ja tare nika Kristokwe rabadre bare tâte ti ngrabare nebti, ie Kristo tō namani. ²⁵ Nitre tödekaka Kristobti, ye krăke Ngöböke ti mikani sribikă amne Ngöböke sribi mikani ti kisete, ye abko ti rikadre Ngöbö kukwei kuin Jesubtä ye mike gare tâte jökră munye, abkokäre sribi ye biani kwe tie. ²⁶ Ni kwati kăkwe nŭnabare ja tăritări kira abti kă nŭke mtare abko okwă bäre kukwe kuin ne nămane ũkani kaibe tiebe Ngöböke, akwa mtare juta deme Ngöböke, ye ie Ngöböke kukwe tiebe ye mikanina gare. ²⁷ Amne juta deme Ngöböke nitre ñakare israelitare ngătäite, ie Ngöböke jändrän kuin bă nuäre ũtiăte kri mikani gare. Kristo tä nŭne munbtă mtare, ye mden abko nămane ũkani tiebe Ngöböke kira, akwa mtare tä nŭne munbtă, ye köböire abko mun năin nŭne kă nuărete Ngöbö kănti, ye abko gare nie.

²⁸ Ne aisete nunta niken mdente erere, kănti nunta kukwe kuin Kristobtä mike gare ni jökrăye. Erere arato, nun namani töbtă Ngöbö köböire, yebtă nunta mătăre ni jökrăbtă amne nunta dirire ietre, ye köböire abko nun rikadre ni jökră ngwena nebe Ngöbö ngwărekri ũnăn tâte jökră Kristo köböire. ²⁹ Ye rabadre bare, abkokäre Kristo diebti tita sribire krübăte. Kristo di kri ye abko tä ti die mike sribi ne nuene.

2

¹ Ye abko, mun krăke tita sribire tare krübăte abti tita naente amne ja mrăkătre nŭnanka kănime juta Laodiceate amne ja mrăkă mda mda ie ti gare ñakare metre krăke tita sribire tare kri kore abko rabadre gare munye, abkokäre tita niere. ² Tita sribire kore, ye köböire abko ja rabadre ruen dite mun jökrăye amne mun tōi rabadre kwatibe ja tarere kwărikwări, ye köböire abko kukwe Kristobtä nămane tiebe kaibe Ngöböke, ye abko rŭkadre gare metre tâte jökră munye, mun rabadre tödeke metre niarabti, abkokäre tita sribire kore munkră. ³ Kukwe ũtiăte kri amne kukwe töbtă amne kukwe ja tōikră, ye abko tä jökră Kristokwe abko kwandi nie. ⁴ Amne ni mda mda jatadre mun kănti blite nuäre nuäre kukwe mdăbtă, ye kăkwe ñan mun ngökadre, abkokäre tita kukwe niere kore Kristobtä munye. ⁵ Ti abko tä ñakare ketetibe munbe yete bkănă, akwa ti tōi tä ketetibe munbe amne, nŭnandre ño Kristo krăke abko erere munta nŭne era metre amne, munta nŭnenkă dite jăbtă, kăta tödeke kwatibe Kristobti, ye abko kăi nuäre kri tibtă.

Kukwe ũkaninte ja mikakră metre Ngöbö ngwărekri abko nikwe ñan mikadre tâte

⁶ Ne aisete munkwe Jesukristo kani ngăbti ño ja Dănkieni, ye kwrere munkwe nŭna janknu ketetibe ben. ⁷ Amne kri ngătri tä niken mente dobote nguse kăta kri mike dite, ye kwrere munkwe ja tōi mika kwatibe Kristobtä. Erere arato, ju mikata angwane, ũră

nókata mente nguse abko kwe juta nebe dite, ye kwrere munkwe nuna ketetibe Kristobe tódekakäre kwatibe niarabti. Ngöbö Kukwei diribare ño ño munye abko erere munkwe mika täte. Angwane munkwe kuin nie kärekäre Ngöböye.

⁸ Mdakäre abko, munkwe mokre jabti, ñobtä ñan angwane ni ruäre tä näin kukwe ngwarbe dirire. Kukwe mikanintbe ngwarbe kira abko tätre dirire amne, kukwe ye tä kite üai käme di kri käta gobrane kä nebtä yekri abko tätre dirire mun ngökakäre, aisete munkwe ñan ja ngwian nain ietre, ⁹ ñobtä ñan angwane Kristo jatani nüne ni kwrere amne ngrabare tä abko btä Ngöbö ara jire tä nüne täte jökrä. ¹⁰ Munta ketetibe gwaire Kristobe, aisete jändrän jökrä Ngöbökwä tä munkwe amne munta jändrän jökrä Ngöbökwä mdei nike ñakare jire chi. Kristo abko tä üai käme di krikri dänkiene amne tä angeletre di krikri dänkiene arato. ¹¹ Mdakäre abko, ñäräkrä mikata ngäbäkre kwatabtä angwane, ngäbäkre kwata diankata btä, ye kwrere arato munkwe tódekani Kristobti angwane, mun namani mikani ketetibe ben. Ye ngwane Kristo köböire kukwe kämekäme mdei nämane munye, ye abko dianinkä mento kwe munbtä. ¹² Erere arato, mun ngökani ñöte Jesu käbti angwane, mun namani doboi mikani ketetibe gwaire Kristobe bä mikata, akwa Ngöbökwä Kristo mikaninta nire ja di kribti, yebti munkwe tódekani angwane, Ngöbökwä mun mikaninta nire Kristobe gwaire arato.

¹³ Ye abko, käne mun nämane kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere amne, kukwe kämekäme mdei munye, ye Ngöbö ngämi denkä mento munbtä angwane, mun nämane ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwäreki. Akwa mtare Ngöbökwä mun mikaninante nire Kristo ben gwaire, käkwe mun ngite dianinkä jökrä mento munbtä. ¹⁴ Ye abko, ni nämane nüne Ngöbö rüere, abtä kukwe nämane ükaninte ni rüere, kä nämane ni ngite Ngöbö ngwäreki niere, ye abko Ngöbökwä metani krusobtä käin Kristo ben gwaire. Ye mden kisete Kristo krütani angwane, kukwe nämane ni ngite niere, ye Ngöbökwä juani ngwarbe Kristo ben gwaire, aisete namani ütiäte ñakare mda. ¹⁵ Erere arato, üai kämekäme dite krikri bti nämane gobrane, ye abko Ngöbökwä di dianinkä jökrä kän. Kristo köböire Ngöbökwä üai käme ye mikani ngwarbe ni jökrä ngwäreki. Abti ni rükä dänkien käta rüe ganaine rübtä, käta niken ni mda mda ngwena ngite ni jökrä ngwäreki, ye kwrere jire Kristo käkwe üai käme ganainbare kwäräbe, ye abko mikani gare ni jökräye, kä nikani ngwena ngite ni jökrä ngwäreki.

¹⁶ Ne mden kisete, munta mrö ño ño kwete amne munta tomna ño ño ñaen, yebtä ni mda mdakwe ñäkädre mun rüere abko, ie munkwe ñan olo ketate. Erere arato, bieta Ngöbö mikäkrä ütiäte abko köböi, sö mräre nindrini köböi amne köbö jadükakrä, ye munta mike ütiäte ñakare jae, yebtä ni mda mdakwe ñäkädre mun rüere abko, ie munkwe ñan olo ketate, ¹⁷ ñobtä ñan angwane Ngöbökwä kukwe kuin nuendi Kristo köböire abko jändrän ye nämane bä mike jirekäbe, akwa kukwe era metre Ngöbökwä, ye abko Kristo jatani ngwena ni kräke, käta bien nie. ¹⁸ Ngöböta jändrän kuin ngibiare munkrä garera munye, akwa ni ja bä mikaka bobre jatadre niere munye: Mun ñakare ütiäte rabakäre jändrän ye bkäne, niedre kwe munye, ye ngwane munkwe ñan ja olo ketate jire chi ie. Ni ja mikaka bobre ye käta angeletre mike ütiäte jae Ngöbö täte arato. Erere arato, Ngöböta jändrän mike tuare köböire kwrere ietre tä niere, akwa niaratre ñan tä nüne Ngöbö Üai Deme köböire, aisete töita kukwe ngwarbebtä, abti jata nebe ruen ütiäte krikri ietre. ¹⁹ Munkwe ñan ja olo ketadrede ietre, ñobtä ñan angwane nitre tódekaka Kristobti abko tä Kristo ngrabare kiakia kwrere amne Kristo abko tä ni dokwä kwrere abko btä nitre ye tä nekete ñakare mda. Akwa ni kiakia ngrabare tä ketetibe jökrä, ye kwrere ni rabadre nemenkä Kristobtä amne, ni rabadre niren Kristo köböire, ie Ngöbö tö, ye kwrere ni ye tä nekete ñakare mda Kristobtä, aisete munkwe ñan kukwei mika ütiäte.

²⁰ Munkwe tódekani Kristobti angwane, ni krütani kwrere mun namani ketetibe ben, aisete üai käme tä gobrane kä nebtä, ye abko ñan nena mun dänkiene mda, se ñobtä abko nitre tódekaka ñakare Jesubti kwrere jire mun tä nüne amne kukwe ükaninte ngwarbe abko mun tä mike tä dänkiene abko krörö: ²¹ “Munkwe ñan kise mika jändrän sebtä” amne “Munkwe ñan jändrän se kweta” amne “Munkwe ñan jändrän se dian kisete” abko ni mdata nuemna munye angwane, munta kukwei mike ütiäte. ²² Akwa kukwe ükaninte nuendre kore amne jändrän kwetata kore, ye abko näin jökrä ta, ñobtä ñan angwane ni kä nebtä käkwe kukwe ye ükaninte nuendre abko erere dirita, aisete näin jökrä ta amne, ñan rabadre ütiäte mda. ²³ Akwa kukwe ükaninte nuendre ni kä nebtäkwe, ye abko tuen töbtä kri bkänä, ñobtä ñan angwane nikwe nünandre metre Ngöbökrä abko tä niere. Erere arato, nikwe bikadre bobre amne nikwe ja kwata mikadre ja tare nike abko dirita kwetere, akwa ye köböire ni ñan raba kukwe käme mdei juentari mento jabti.

Kukweta ūkaninte nūnankrā deme

¹ Mdakāre abko, Ngōbōkwe mun mikaninante nire Kristobe gwaire, aisete kā bāri ūtiāte kā kāinbti, kānti Kristo tā tākāninthe Ngōbō kūde ruenkri, ye kānti jāndrān bāri ūtiāte tā munkrā, yebtā munkwe ja tōi mika kwatibe kāre. ² Mdakāre abko, jāndrān kāme kā nebtā, ye jiebti munkwe űan ja tōi mika mda, akwa jāndrān kuin tā kā kāinbti Kristo kānti, yebtā munkwe ja tōi mika kwatibe. ³ űobtā űan angwane mun krūtani ketetibe gwaire Kristobe amne munkwe nūnandi kārekāre Kristobe, ye abko Ngōbōta ngibiare munkrā. ⁴ Kristo abko mun mikaka nūne kārekāre Ngōbōbe amne niara jatadita angwane, bā rabadi nuāre, ye kwrere mun bā rabadi nuāre arato niarabe gwaire.

⁵ Ne aisete kukwe kāmekāme mdei tā munye, ye kite jōkrā temen munkwe abko krōrō: munkwe űan ja mika gure bati bati ni mda mdabe amne, mun merire brare kākwe űan kukwe nuen kāmekāme jabtā kwārikwāri. Mun tō rabai bāri ni mda mike jabe, ye munkwe kita temen. Erere arato, kukwe kāmekāme tā mun tōibtā amne mdeita nebe krūbāte munye, ye munkwe kita temen amne munkwe űan jāndrān jōkrā ribe kabre krūbāte jae, űobtā űan angwane ni tō jāndrānye kabre kore abko kāta jāndrān ye mike ngōbōre jae Ngōbō tāte aisete. ⁶ Angwane ni kwati tā ja mike ngite kore, ye dokwāre Ngōbōkwe mikadi ja ngie nuen kri krūbāte. ⁷ Mun ngāmi tōdeke Jesubti, kānenkri mun nāmāne nūne kore angwane, mun nāmāne ja kite kukwe kāmekāme ye nuene jōkrā arato. ⁸ Akwa mtare kukwe krōrōkrōrō kite jōkrā temen munkwe: mun moto romon, mun mātā ni mdabtā amne kukwe mikatbe kāmekāme ni mda mda rūere amne mun űāke ngwarbe diān diān ni mda mdabtā amne, mun űāke diān diān ye kite jōkrā temen munkwe. ⁹ Erere arato, munkwe űan ja ngōka kwārikwāri, űobtā űan angwane mun nāmāne nūne űo kāne angwane, mun nāmāne dre dre nuene, ye abko munkwe kitanina jōkrā temen ¹⁰ amne dān btin kita jabtā, ye kwrere jire mun nena ni btin kwrere. Kōbō kwatirekwatire Ngōbō mun dātekā kitera mun kwite bāri ja kwrere, ye kōbōire abko Ngōbō rūkadre gare bāri kuin munye. ¹¹ Ye mden kisete, Ngōbō ngwārekri ni űakare israelitare ya o ni israelitare, ye abko űakare ūtiāte mda. Erere arato, ni űārākrā mikani kwatabtā nitre israelitata nuene ye kwrere ya o űakare ya, ye ūtiāte űakare mda Ngōbō ngwārekri rabakāre dianintari. Erere arato, ni menteni ya, ni kāme tōi űakare ya, ni klabore ya, űakare ya, ye abko űakare ūtiāte mda Ngōbō ngwārekri, akwa Kristo abko aibe ūtiāte jāndrān jōkrā bti ta amne niarata nūne nibtā aibe ūtiāte.

¹² Ngōbō kākwe mun dianinkā jenena jakrā amne mun abko deme amne Ngōbōta mun tarere, aisete munkwe nūna krōrō: munkwe ni mda mda ngwian ruen bobre jae, munkwe ja moto mika kuin ni mda mdakrā amne, munkwe bika tidrā ni mda mdabtā. Erere arato, munkwe ja moto mika jāme amne munkwe jāndrān jōkrā ngibia bātārekā ja tāritāri. ¹³ Erere arato, ni mda mda tā kukwe nuene mun rūere ne ngwane, munkwe űan ja ngie mika amne, kukwe tārā ja rūere kwārikwāri munkwe ne ngwane, munkwe kukwe ye dian jabtā ta kwārikwāri. Ye abko, ni Dānkien kākwe mun ngite diāni munbti ta, ye kwrere munkwe nuen jakrā kwārikwāri arato. ¹⁴ Akwa jāndrān jōkrā kuin, ne bti ta abko munkwe ja tare kwārikwāri, ye kōbōire abko munkwe ja mākādi era metre jabe kwārikwāri.

¹⁵ Mdakāre abko, mun jōkrā abko tā ketetibe Kristo ngrabare kiakia kwrere amne, Ngōbōkwe mun kārābare jakrā nūnakāre jāme jabe kwārikwāri, aisete kā jāme Kristokwe, ye ie munkwe kā bian gobrane jabtā. Erere arato, jāndrān jōkrābtā munkwe kuin nie Ngōbōye. ¹⁶ Erere arato, Ngōbōkwe mun mikani tōbtā, yebti munta dirire jae kwārikwāri amne munta mātrāre jabtā kwārikwāri arato angwane, Kristo kukwei kuin, yebtā munkwe tōbika kārekāre. Erere arato, munkwe Ngōbō kāi ngwian nuāre jabtā, kākwe salmos, himno nie kāre Ngōbōye amne, ka mda mda Ngōbō kāikitakakrā, ye munkwe nie Ngōbōye arato angwane, Kristo kukwei kuin, yebtā munkwe tōbika kārekāre. ¹⁷ Angwane munkwe jāndrān nuen ya o munkwe blita ya, akwa munkwe nuen jōkrā ni Dānkien Jesu kābti, kākwe kuin nie Ngōbō ni Rūn nikweye ni Dānkien Jesu kōbōire.

Nūnandre űo ja gwiriete

¹⁸ Mdakāre abko, mun merire gure gure kākwe ni brare munkwe ye kukwei mika ūtiāte jae, kukwe mikakāre tāte, ni tōdekaka ni Dānkien Jesubti kākwe nuendre ye kwrere. ¹⁹ Erere arato, mun brare gure gure abko kākwe meri munkwe ye tare amne, munkwe űan mika ene ja kisete amne munkwe űan bātā ngwian btā.

²⁰ Ngābākre, mun abko kākwe mun rūn btā mun meye kukwei mika tāte jāndrān jōkrābtā, űobtā űan angwane ye abko kāita nebe nuāre ni Dānkienbtā. ²¹ Amne mun ngābākre rūnre abko kākwe űan ngra ngra ngābākrebtā, niaratre moto mikakāre ulire dikaro.

²² Mun klabore abko kākwe mun bkānkā kā nebtā kukwei mika tāte sribi jōkrābtā, akwa űan mun bkānkā okwābti aibe munkwe sribi nuendre kuin niara moto mikakāre nuāre, akwa munkwe sribi jire jōkrā nuen kuin ja moto kuinbti mun Dānkien Jesu mikakāre ūtiāte jae. ²³ Mdakāre abko, munkwe dre dre nuen, erere munkwe nuen kuin ja di ngōi jōkrā

amne, ñan munta sribire ni kä nebtä kräke, akwa munta sribire ni Dänkien Jesu ara jire kräke abko munkwe nütü käkwe sribi kore, ²⁴ ñöbtä ñan angwane munkwe sribi nuendre kuin, ye ütiäre abko ni Dänkien käkwe jändrän kuin kä känbti biandi munye abko gare munye. Ye abko, Kristo mun Dänkien era metre ara kräke munta sribire, aiseté munkwe sribi nuen kuin. ²⁵ Akwa nire nire këta kukwe nuene ni mda rüere, ye dokwäre abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen, ñöbtä ñan angwane Ngöbö abko tä kukwe ükete ja kwrere ni jökrä kräke.

4

¹ Amne mun ni klaboré bkänkä, mun ye abko Bkänkä tërä kä känbti arato abko mun Dänkien Jesukristo, ye abko munkwe ngwian tëre jae, käkwe ni klaboré munkwe mika sribire kuin era metre jakrä amne munkwe ñan mika ene jae.

Blitadre kërekäre Ngöböbe

² Mdakäre abko, munkwe ja töi mika kwatibe blitakäre kërekäre Ngöböbe amne drebtä munkwe blitadre Ngöböbe, yebtä munkwe mokre jabti, käkwe kuin nie Ngöböye. ³ Angwane kukwe nämáne ükani kaibe tiebe Ngöbökwé Kristöbtä, ye abko tita mïke gare, abtä tita ngite kä teri mtare. Kukwe ye abko tikwe mikadre gare bäri ni mda mdaye, abkokäre ni Dänkien käkwe kä biandre munye, yebtä munkwe blita Ngöböbe nunkrä. ⁴ Erere arato, kukwe kuin Kristöbtä, ye tikwe mikadre gare ni mda mdaye angwane, rükadre gare kuin metre ietre abko erere tikwe mikadre gare, yebtä munkwe blita Ngöböbe tikrä. ⁵ Angwane nitre tödekaka ñakäre Kristöbti, ye okwäbti munkwe nüna töbtä amne, kä tädre munye blitakrä bentre Kristöbtä angwane, munkwe blita btä amne, munkwe ñan kä juan ngwarbe ta. ⁶ Erere arato, këre munkwe blita ja moto jämenbti ni mda mdabe amne mun kukwei rabadi mate nuäre ni mda mda olote, ni mda mdakwe kukwe ngwiandretari ño ño munye Ngöböbtä, ye munkwe kukwe kadre ngäbti ño rabadre gare munye abkokäre.

Pablota köbö kuin juen

⁷ Mdakäre abko, ni mräkä Tíquico tare kri nikwe. Niarakwe ti die mikani kri krübäte amne tä sribire gwaire tibe ni Dänkien Jesu kräke. Niara näin nebe mun kënti yete angwane, dre dre tä nakenkä tibtä nete abko niedi jökrä kwe munye. ⁸ Amne nunta ño nete abko niedre kwe munye amne, kä mikadre nuäre kwe munbtä, abkokäre tita juen. ⁹ Amne Onésimo näin siba Tíquicobe nebe mun kënti yete. Onésimo ne abko tare kri munkwe amne ni raba tödeke niarabti. Mdakäre abko, niara mun mräkä Colosabo yete arato abko näin siba. Dre dre tä nakenkä nete abko niedi jökrä kwetre munye.

¹⁰ Amne ti kukwe muko Aristarco tä ngite siba tibe kä teri nete abko këta köbö kuin juen munkrä. Erere arato, Bernabé etbakrä Marcos abko këta köbö kuin juen munkrä. Marcos ne rika nebe mun kënti angwane, dre dre nuendre kräke abkobtä blitabarera munbe, aiseté nane Marcos rika nebe basare mun kënti yete angwane, munkwe ka ngäbti kuin. ¹¹ Erere arato, ni iti këdianta Jesu abko ara këdianta Justo arato abko këta köbö kuin juen munye. Nitre tä sribire tibe gwaire kä gobrankrä ni Dänkien ye kräke, ngätäite nitre ne aibe abko israelitare. Niaratre ne abko këta kä mïke nuäre kri tibtä nete. ¹² Amne Epafras sribikä Kristo Jesukrä abko këta köbö kuin juen munye arato. Epafras ne abko mun mräkä Colosabo yete amne Ngöbö tö dreye munkrä, ye erere munkwe nünandre këre amne, mun rabadre nünenkä dite era metre ni Dänkienbtä, abkokäre këre niarata blite Ngöböbe munkrä. ¹³ Amne Epafras abko tä sribire krübäte munkrä, ye abko tita tuen ja okwä jenbti, aiseté tita kukwe era erere niere niarabtä munye, akwa ñan mun Colosabo yete aibe kräke tä sribire kore, akwa ja mräkätre tödekaka Jesubti tä juta Laodiceate amne juta Hierápolite abko kräke tä sribire krübäte arato. ¹⁴ Amne Lucas ni kräkä bianka abko tare kri nikwe, niara ye abko këta köbö kuin juen munkrä. Erere arato, Demas këta köbö kuin juen munkrä.

¹⁵ Angwane ja mräkätre tödekaka Jesubti tä juta Laodicea, kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre tikrä. Erere arato, tita köbö kuin juen Ninfakrä amne ja mräkätre tä ja ükekrö niara juete, kräke tita köbö kuin juen abko munkwe nie ietre arato.

¹⁶ Tita tërä juen munkrä, nebtä munkwe ñäkä ünän jökrä angwane, munkwe juan nebe juta Laodiceate abko ja mräkätre yete käkwe ñäkädre btä arato abkokäre. Erere arato, tërä tikani tikwe tä ja mräkätre Laodiceabo kisete, ye järaba mun kënti yete angwane, munkwe ñäkä btä arato.

¹⁷ Mdakäre abko, Arquipoye abko munkwe kukwe ne nie krörö tikrä: sribi mikani ma kisete ni Dänkienkwe, ye makwe nuen kuin täte abko munkwe nie kore ie tikrä.

¹⁸ Mräkäre abko, ti Pablo ti ne abko këta köbö kuin juen munye abko tita tike ja kise jenbti au munkrä, tita tërä ne tike rabadre gare munye abkokäre. Tita ngite mëkäninte kadenanbti nete, ye munkwe ngwian tëre jae abko tita ribere munye. Ngöbökwé ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Nitre Tesalónicabokrä 1 Tesalonicenses

Tärä ne abko tikani Pablokwe kä 50-51 angwane, aiseite tärä ne abko tikani bäri käne kwe. Pablo nikani Ngöbö kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, nikani Silvanobe amne Timoteobe. Pablo namani Ngöbö Kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, ni kwati namani romon kräke, abtä ngitiani, nikani nebe juta Atenate mda. Yehti Pablo tö namani rikai sribireta Tesalónicate nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo die mikakäre nüne bäri Jesukrä, akwa ñan nikaninta yete. Akwa nitre Tesalónicabo tödekaka Jesubti nämane ja tare nike nitre tödekaka ñakare Jesubti ye kisete, aiseite Timoteo aibe juaninta Pablokwe tärä ne ngwena nitre Tesalónicabo die mike. Ye abko tä tikani Hechos 17.1-14 yebtä.

Pablokwe tärä juani abko tikani krörö kwe ja täritäri: nitre Tesalónicabo gätäkä Jesu käbti abko kräke Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare, abtä Pablokwe kuin niebare Ngöböye. Erere arato, Ngöbö nämane bentre abko Pablokwe mikaninta töre ietre.

Bobukäre abko, Pablokwe nünabare ño nitre Tesalónicabo ngätäite amne niaratre tarebare ño kwe abko mikaninta töre kwe ietre. Pablokwe tärä tikani kore nitre Tesalónicabo die mikakäre nüne käre Jesukristokrä.

Bämäkäre abko, Pablokwe nitre Tesalónicabo töi diani nüne bäri Jesukristokrä. Mdakäre abko, ni tödekaka Jesubti tä krüte, btä dreta nakenkä abko niebare kwe ietre. Mräkäre abko, nikwe Jesukristo ngibiadre ngäbti ño kisere abko niebare kwe arato.

Pablota köbö ngwentari

¹ Mun gätäkä Jesu käbti tä nekete ni Rün Ngöbökwé amne ni Dänkien Jesukristokrä kätä nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo, Silvano amne Timoteo kätä köbö ngwentari. Ngöbö raba ja moto mike kuin munkrä amne, mun raba nüne jäme Ngöbö diebti, ie nun tö.

Pablota kuin niere nitre Tesalónicaboye

² Ja mräkätre, käre nunta kuin niere Ngöböye mun jökräbtä amne, nunta blite Ngöböbe angwane, nunta blite ben munkrä. ³ Erere arato, nunta blite Ngöbö ni Rün nikwebe angwane, munta tödeke kwatibe Ngöböbti abtä munta sribi kuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nuke töre nunye. Erere arato, munta Ngöbö tarere abtä munta jändrän kuin kuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nuke töre nunye. Erere arato, munta ni Dänkien Jesukristo ngibiare ngäbti abtä munta nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko käre tä nuke töre nunye.

⁴ Ja mräkätre, Ngöböta mun tarere. Niarakwe mun dianinkä jen jakrä, ye abko gare kuin nunye, ⁵ ñobtä ñan angwane nun jataba kukwe kuin Jesukristobtä kädriere munbe angwane, ñan nunkwe blitabare jirekåbe, akwa nun köböire Ngöbökwé ja di kri mikani gare munye amne, Ngöbö Üai Deme kåkwe sribi nuenbare kri mun ngätäite. Erere arato, kukwe ne abko era metre munkrä abko nämä gare munye. Ye mden kisete, Ngöbökwé mun dianinkä jen jakrä gare kuin nunye. Erere arato, nun nämä munbe angwane, nun nämä jändrän kuin kuin aibe nuene munkrä abko garera mun jökråye. ⁶ Ye abko, nun nämä nüne ño, erere arato ni Dänkienwe nünabare ño, ye kwrere mun jatani nüne abko krörö: Munkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti, ye dokwåre mun nämä ja tare nike, akwa Ngöbö Üai Deme köböire kä namani bäri nuåre munbtä. ⁷ Ye mdenbtä abko, nitre gätäkä Jesu käbti nünanka kä Macedoniate amne kä Acayate, kräke mun nämane ütiåte kri, aiseite munkwe nünabare ño, ye abko kåkwe niaratre töitikani nünanbtä. ⁸ Erere arato, kukwe kuin ni Dänkienbtä, ye abko ñan nitre Macedoniabo amne Acayabo aibe ie gare akwa, mun köböire kukwe ye nena gare mente temen. Ye aiseite ñan nunkwe kukwe ye mikadre gare amne batibe rabadi gare ni mda mdaye, ⁹⁻¹⁰ ñobtä ñan angwane nun nükani mun ngätäite angwane, munkwe nun kani ngäbti ño, ye abko garera ni mda mdaye. Erere arato, munkwe jändrän dåtebare ngöbö ngwarbere tuanimetre ño, bti munkwe Ngöbö nire era metre kani ngäbti ño sribikäre kräke, amne Jesu Ngöbö Odei tä kä kånbtä abko munta ngibiare ngäbti abko nena gare ni mda mdaye abko erere tä niere nunye. Jesu ye abko müre ketani, bti Ngöbökwé mikaninta nire. Ngöbökwé ni mikadi ja ngie nuen, ye ngåniene Jesuta ni dentari.

2

Sribi Pablokwe nitre Tesalónicabobe

¹ Ja mräkätre, nun janama mun kånti, ye abko ñan nun janama ngoto nike ngwarbe, ye gare kuin munye. ² Nun janama mun kånti, ye kånenkri nun nämä juta Filipos angwane, nitre yete kåkwe nun mikaba ja tare nike kri amne nun mikaba ngwarbe jae kwetre arato. Nun rüe rababa kwati mun kånti arato, akwa Ngöbökwé nun die mikaba ja kukwei kuin

kädriere munbe, aise te nunkwe ja moto mikaba kwekbe blitakäre munbe, ³ ñobtä ñan angwane kukwe era erere nunkwe kädriebe amne, ñan nun nämä blite ja töi blobti. Erere arato, nun ñan tö rababa mun ngökai jire chi. ⁴ Akwa Ngöbökwé tödekani nunbti sribi ne nuenkäre, kákwe nun mikani ja kukwei kuin kädriere abko erere nunta dirire. Ye abko nun ñan tö ni mda mda moto mikai nuäre diribtä kore, akwa Ngöbö aibe nun tö moto mikai nuäre, ñobtä ñan angwane Ngöbö aibe këta ni moto ño abko tuente aise te. ⁵ Ye mdenbtä, nunkwe ñan blitaba nuäre nuäre jire bati mun näkwitakäre. Erere arato, ñan nun janama bike kuin munbe ngwian diankäre jae munkän, ye gare kuin munye amne tuen kuin Ngöböye. ⁶ Erere arato, ñan nun käikitadrekä munkwe amne ni mda mdakwe, abkokäre nunkwe Ngöbö kukwei kädriebe.

Nun abko Jesukristo kukwei ngwianka, aise te nun rabadre sribi ütiä kärere munye, akwa nunkwe käräba ñakare munye. ⁷ Akwa ngäbäkre chi därebe meye kwe tä ngibiare kianbtä abko ben meyeta blite jame, kwrere jire nunkwe blitaba jame munbe. ⁸ Erere arato, mun tare bäri kri nunkwe, aise te ñan nunkwe kukwe kuin Ngöbökwé aibe mikaba gare munye, amne nun töi ño ño abko käi rababa nuäre nunbtä mike gare jökrä munye, ñobtä ñan angwane mun tare kri nunkwe aise te. ⁹ Ja mräkätre, nun nämane Ngöbö kukwei kuin Jesubtä kädriere munbe angwane, käre nun nämane ganane mrökrä jae. Nun nämane sribire tare dibire rare, ñobtä ñan angwane nun ñan tö namani sribi mikai mun kötärä, ye tä töre kuin munye, ruen nunye.

¹⁰ Mdakäre abko, mun ngätäite nunkwe nünanba deme amne metre Ngöbö ngwäreki amne, ni mda mda ñan rababa ñäke blo nunbtä, ye munkwe tuani amne Ngöbökwé tuani arato. ¹¹⁻¹² Ye abko, ngäbäkre rün kwe kákwe töi dian amne die mikä kwe, ye kwrere nunkwe mun töi diani jändrän kuin nuene amne, mun moto ulire angwane, nunkwe kä mikaninta nuäre nunbtä, ye tä gare munye, ruen nunye. Erere arato, ni jen Ngöbökwé kákwe nünandre ño abko erere nunkwe nünamna munye. Kä nuäre te Ngöböta gobrane, ye kënti niarata mun kärere rabakäre siba jabe.

¹³ Nun nämane Ngöbö Kukwei kädriere munbe angwane, kukwe ye abko munkwe kani ngäbti Ngöbö Kukwei ara jire kwrere amne, ñan kukwe mikanintbe ni mdakwe, kwrere munkwe kani ngäbti. Yebtä abko, käre nunta kuin niere Ngöböye arato, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei ye abko tä sribire mun tödekaka Jesubti ye töibtä mtare. ¹⁴ Ye abko ja mräkätre, nitre jen Ngöbökwé gätäkä Kristo Jesu käbti kä Judeate abko mräkä israelita kákwe ngwiani ja tare nike kri tödekabtä Jesubti, ye kwrere munkwe ja tare nikani tödekabtä Jesubti mun mräkä Tesalónicabo kisete. ¹⁵ Kira abti kä nüke mtare nitre israelita tä ni juani Ngöbökwé blitakäre bentre kämike abko krörö: Nitre israelita abko kákwe ni Dänkien Jesu müre ketani. Ye kwrere Ngöbö kukwei niekä kira müre ketani kwati kwetre arato. Erere nun juanintari kä ye kënti kwetre arato. Yebtä Ngöbö moto ñakare nuäre kräke amne, niaratre tä ja rüere ni jökräbe abko krörö: ¹⁶ Nitre ñakare israelitare rabadre dianintari, abkokäre nun töta nebe kukwe kuin Jesubtä kädriei bentre angwane, nitre israelita tätre neme ja rüere nunbe. Ne kwrere nitre israelita tä ja mike ngite bäri kabre krübäte. Yebtä abko Ngöbö moto gadadi, kákwe ngwiandi ja ngie nuen kri krübäte.

Pablo tö namani ja tuaita nitre Tesalónicabobe

¹⁷ Ja mräkätre, ni ngdianinkä jötrö ken jene jene ja okwä bäre mento angwane, ni nämane ja tuenta ñakare akwa, käre munta ja töibtä nunkwe amne, bäri nun tö namani rikai ja tuakäreta munbe arato. ¹⁸ Nun tö namani rikai mun kënti, akwa ti Pablo, ti ne bäri tö rababa rikai bäre bäre akwa, Satanakwe ji ötaba nun käne, aise te nun ñan namaninta mun kënti. ¹⁹ Nun tö rababa näin bäri, ñobtä ñan angwane Jesu rükadita angwane, mun tädi näin käre Jesube, bti nunta tödeke. Mun tädi näin käre Jesube angwane, Jesu rükadita näire, käi rabadi nuäre nunbtä amne ja rabadi ruen ütiäte sribi nunkwebtä nunye Jesu ngwäreki, aise te nunta tödeke bäri krübäte munbti. ²⁰ Ne aise te mun ütiäte kri nunkrä amne, mun käi nuäre kri nunbtä arato.

3

¹ Nun tö rababa mun tuai bäri, aise te nun ñan rababa neme nuäre, abtä nun aibe rabadi kaibe juta Atenas nete abko nunkwe ükateba kore angwane, ² nun mräkä Timoteo abko juanba nunkwe. Timoteo abko tä sribire Ngöböbe kukwe kuin Kristobtä kädriere. Nunkwe niara juanba mun töi ketabtäkäre Jesubtä amne, mun kitakäre nüne bäri Jesukrä. ³ Erere arato, kukweta nakenkä taretare mun rüere, yebtä munkwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwarä abkokäre nunkwe juanba, ñobtä ñan angwane nita ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye tä käre ni jiete, ye garera mun jökräye. ⁴ Ye garera kore munye, ñobtä ñan angwane nun nämä munbe yete angwane, nikwe ja tare nikadi kri abko nunkwe nieba munye, mden erere tä nakenkä nibtä abko nena gare munye arato. ⁵ Ne mdenbtä abko, mun töi nämane Jesubtä ya abko ti Pablo ne tö rababa gai amne, ti ñan rababa neme nuäre,

käkke Timoteo juanba kukwe gain jakrä, ñöbtä ñan angwane nane Satanakwe kukwe käme mikadre mun jiete mun nuatekäre ja käne, ye abko jürä rababa krübäte tibtä, amne nane nunkwe ngoto nikani kri ngwarbe abko jürä rababa tibtä arato.

Timoteo nikaninta Pablo kanti kukwe kuin ngwena

⁶ Akwa Timoteo janama Tesalónica mun kanti yete, rükabata angwane, mun tä tödeke kwatibe Jesubti amne, mun tä ja tarere kwärikwäri amne ni mda mda tarere, ye abko kukwe kuin järükaba kwe nunkrä. Erere arato, käre nunta nuke töre munye ja moto kuinbti amne, nun tö ja tuaita munbe, ye kwrere mun tö ja tuaita nunbe arato, nieba Timoteokwe nunye. ⁷ Ne mdenbtä abko kä rababa nuäre nunbtä amne, ja rababa ruen dite nunye ja mräkä, ñöbtä ñan angwane nunta ja tare nike kri abtä jata nebe ruen diäne nunye akwa, mun abko tä tödeke Jesubti, ye abko bäri käi nuäre nunbtä. ⁸ Mdakäre abko, munta nünenkä dite ni Dänkien Jesu diebti ye gaba nunkwe abko käta nun die mike bäri mda. ⁹ Nebtä abko kukwe ñan tä nebe kwen jire mda nunye kuin niekäre Ngöbö nikweye munbtä. Erere arato, munkwe kä mikani nuäre kri nunbtä Ngöbö ngwärekre, yebtä abko nunkwe kuin niedre ño mda Ngöböye ñan tä nebe nuke gare nunye arato. ¹⁰ Ngöbökwä kä biandre nunye niken ja tuenta gwärerere munbe ie nun tö, ñöbtä ñan angwane dre dre ngämi gare munye, rabadre mun die mike tödeke bäri Jesubti, yebtä abko nun tö näin mun die mike bäri abko nunta ribere dibire rare Ngöböye.

Pablota blite Ngöböbe

¹¹ Tita blite krörö Ngöböbe mun kräke: Ngöbö ni Rün nikwe ara amne ni Dänkien Jesu käkwe nun jie tika nebeta mun kanti abko ie nun tö. ¹² Mdakäre abko, nunta mun tarere ño, ye kwrere ni Dänkien käkwe mun mikadre ja tarere bäri kwärikwäri amne, ni mda mda tarere bäri mda arato. ¹³ Erere arato, ni Dänkien Jesu jatadita nitre deme kwe ben, ye ngäbti Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun töi mika dite nünakäre metre amne deme ja ngwärekre abko ie nun tö. Abko kore se.

4

Ñan ja mikadre gure jire chi bati bati, akwa nünandre deme

¹ Mdakäre, ja mräkätre, munkwe nünandre metre kä mikakäre nuäre Ngöböbtä, ye nunkwe diribarera munye abko erere munta nüne. Mtare munkwe nuna janknu kore köbö kwatirekwatire abko nun tö ribei munye ni Dänkien Jesu käbti, ² ñöbtä ñan angwane ni Dänkien Jesu käkwe nun mikani kukwe dirire munye abko nunkwe diriba munye, ye nena gare mun jökräye abko krörö:

³ Mun rikadre nüne bäri deme mda Ngöbökrä köbö kwatirekwatire, ie Ngöbö tö abko krörö: munkwe ñan ja mika gure jire chi bati bati. ⁴ Erere arato, mun töi raba ngitiekä ja mikabtä gure tiebe ni mda mdabe angwane, munkwe ja ngrabare ye näkwita au amne, munkwe nuna kuin deme amne ja mika ütiäte kwärikwäri munkwe. ⁵ Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ja gaire ñakare jändrän ngwarbe kwrere, ye kwrere munkwe ñan nuna. ⁶ Mdakäre abko, mun ja mräkäre Jesu käbti käkwe ñan kukwe nuen blo ja rüere kwärikwäri amne, munkwe ñan ja ngöka kwärikwäri ja mräkä merire, brare mikabtä ja ken bati bati, ñöbtä ñan angwane ni kukwe nuenkä käme mräkä rüere kore abko ni Dänkienkwe mikadi ja ngie nuen abko nunkwe niebara munye amne, nunkwe mun mikabara mokre btä. ⁷ Ye abko, Ngöbökwä ñan ni käräbare ja mikakäre ngite kore ni mda mdabe akwa, Ngöbökwä ni käräbare nünakäre kuin deme jakrä. ⁸ Ne mden aisete, nire nire mun ngätäite käkwe kukwe ne kitadre temen angwane, ñan ni kä nebtä kukwei kitadre temen kwe akwa, Ngöbö ja Üai Deme bianka nie, ye ara jire kitadre temen kwe.

⁹ Ja mräkätre, munta ja tarere kwärikwäri, yebtä abko nun ñan raba tarä tike munye, ñöbtä ñan angwane Ngöbö ara käkwe mun töi tikani ja tarere kwärikwäri. ¹⁰ Munta ja mräkätre tödekaka Jesubti nünanka kä ngrabare temen Macedonia yete tarere jökrä bkänä. Ye abko kuin akwa, munkwe ja taredre bäri mda köbö kwatirekwatire abko nunta niere munye.

¹¹ Mdakäre abko, munkwe ja töi mika nünanbtä jäme amne, munkwe töbika bäri kukwe jakwebtä. Mdakäre abko, sribidre jen jakrä munkwe, niebare nunkwe munye, ye kwrere munkwe sribi ja kise jenbti jakrä. ¹² Munkwe ne nuendre mun rabadre ütiäte nitre tödekaka ñakare Jesubti ye okwäbti abkokäre. Erere arato, munkwe nünandre kore jändrän jen jakwebti. Ye kwrere munkwe ñan jändrän ni mdakwe ngibiadi nünankrä jae abko ie nun tö.

Jesu jatadita nirekrä abko Pablockwe niebare

¹³ Mdakäre abko ja mräkätre, ni mda mda käta tödeke ñakare Jesubti abko ni mda ñakare tödekakrä kwetere, aisete mräkäta krüte kän angwane, motota nötöte krübäte jiebti. Ye kwrere ñan rakadrekä munbtä, abkokäre ni tödekaka Jesubti tä krüte angwane, dreta

nakenkä btä abko nun tö mikai gare krörö munye: ¹⁴ Jesu müre ketani, bti nukaninta nire, ye abko garera nie amne era nikrä. Ye kwrere arato, ni tödekaka Jesubti krütanikrütani, ye abko Ngöbökwe mikadita nire rikakäre Jesube abko era nikrä arato. ¹⁵ Ni Dänkien Jesu ara käkwe kukwe diribare, erere nunta niere munye abko krörö: Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nitre tödekaka bti tä nüne, ye ñan rikadi ben ni krütanikrütani känenkri, ¹⁶ ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti krütanikrütani rükadita nire käne. Ni Dänkien Jesu ara jire jatadita kä käinbti timonkwäre angwane, ni kukwei jaradi kri kä käinbti timonkwäre. Erere arato, angele ütiäte kri abko kukwei jaradi amne, trombete ngö kä käinbti abko kukwei jaradi ni Dänkien käne arato. Ye ngwane ni tödekaka Kristobti krütanikrütani, ye ara jire rükadita nire käne. ¹⁷ Yebti ni tä nüne abko jänän gwaire nitre yebe mütateta käin ni Dänkien Jesu ngäbti. Ye ngwane ni rabadi nüne kärekäre ni Dänkienbe. ¹⁸ Ne aiseti munkwe blita kukwe nebtä ja die mikakäre kwärikwäri.

5

¹⁻² Mdakäre abko ja mräkätre, ni Dänkien Jesu jatadita ne abko rakadikä ñongwane ti rabadre niereta munye, akwa ti bike niere ñakare munye, ñobtä ñan angwane garera metre krörö munye: Ni gokä rükadre gore ñongwane gare ñakare ju bkänkäye, akwa batibe rükadre gore deo, ye kwrere jire ni tädi ni Dänkien ngibiare ngäbti ñakare angwane, batibe jatadita. ³ Ne kwrere arato, meri ñan mobe bren kwe kisete, ye käkwe ja ngibiadre ñongwane metre gare ñakare ie, akwa batibe ja ngibia käi tä nüke ie, ye kwrere nitre tödekaka ñakare Jesubti tädi niere krörö: Mtare kukwe ñakare. Nita nüne kuin jäme, tädi niere. Ye ngwane ni Dänkien Jesu jatadita käkwe juandi ngwarbe jökrä amne ñan kwäräbedre jire kwetre.

⁴ Akwa mun abko ñan tä nüne kä ikote ja mräkätre, aiseti ni Dänkien Jesu jatadita abko btä mun töita, aiseti munta ngibiare ngäbti kisere mun ñan kwandre jäme ie. ⁵ Ye abko, mun jökrä tä nüne kä ngwente Ngöbö träte. Ñan nita nüne mente Ngöböye kä ikote amne ñan nita nekete kä ikokri. ⁶ Ne mden kisete ni tödekaka Jesubti käkwe ñan nünandre okwä kware, akwa ni tädre ngwäte niara ngibiare ngäbti amne nikwe ja ngibiadre kukwe kämekäme ngäniene. ⁷ Nita kibien abko tä kibien deo abko gare nie. Erere arato, ni dröbaka dröbaka tä dö ñaen kä ikote deo, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka ñakare Jesubti abko, ietre Ngöbö gare ñakare, aiseti ñan tä ni Dänkien Jesu ngibiare ngäbti. ⁸ Akwa nitre tödekaka Jesubti tä nekete kä ngwen yekri amne nikwe kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe nuendre ñakare nitre dröbaka ye kwrere. Akwa ari töbike kuin ja käne kukwe kämekäme rüere. Erere arato, ari tödeke kwatibe Jesubti amne, ni rükä käta jändrän ribi mike ja mäträbti ja ngibiakäre, ye kwrere ari ja tarere kwärikwäri ja ngibiakäre. Ne kwrere arato, ni Dänkien Jesu jatadita ni dantarikäre, ye ngäbti abko ari niara ngibiare kisere, ño ni rükä käta sobro balinkwatere ribi mike ja dokwäbti ja ngibiakäre ye kwrere. ⁹ Nikwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane ñan Ngöbökwe ni dianinkä ja ngie nuakäre akwa, niarakwe ni dianinkä jen jakrä ni dantarikäre ni Dänkien Jesukristo köböire. ¹⁰ Nita nire ya o ni krütarera ya, akwa ni rabadre nüne kärekäre ni Dänkien Jesukristobe, ne mdenkäre ni Dänkien Jesukristo krütani ni kräke. ¹¹ Ne aiseti munkwe ja moto mika nuäre kwärikwäri nünakäre dite ni Dänkien Jesukristo kräke amne, munkwe ja mika bäri dite nünakäre ni Dänkien Jesukristo kräke. Ye abko munta nuene, akwa nuen janknu munkwe.

Nünandre ño jabe kwärikwäri

¹² Ja mräkätre, kukwe mda nun tö nibi ribei munye abko krörö: Nitre mun jie ngwianka käta sribire mun ngätäite amne tä mun töi tike era metre ni Dänkien Jesubtä, ni ye abko munkwe mika ütiäte jae. ¹³ Erere arato, sribi nuenta kwe, yebtä raba tare kri munkwe amne munkwe mika bäri ütiäte jae.

Mdakäre abko, munkwe nuna jäme jabe kwärikwäri, ie nun tö. ¹⁴ Mdakäre abko ja mräkätre, nire nire btä kä krene sribire, yebtä munkwe ñäkä ietre amne, nire nire moto ulire abko munkwe die mika kä mikakäreta nuäre btä. Erere arato, nire nire di krüte abko munkwe die mika. Erere arato, mun ñan moto raba romon jötrö jötrö ni mda mdakrä. ¹⁵ Mdakäre abko, munkwe ja mika juto kukwe ne nuene abko krörö: Ni mdakwe kukwe nuen blo mun rüere akwa, munkwe ñan ja ngie mika amne, munkwe jändrän kuin nuen jakrä kwärikwäri, ye kwrere munkwe nuen ni mda mda ñakare tödekaka Jesubti kräke.

¹⁶ Käre munkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä. ¹⁷ Käre munkwe blita Ngöböbe. ¹⁸ Kukwe ño erere, btä munkwe kuin nie Ngöböye, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Kristo Jesubti käkwe kuin niedre Ngöböye abko ie Ngöbö tö.

¹⁹ Mdakäre abko, sribi Ngöbö Üaikwe ñan dokwä takä munkwe. ²⁰ Erere arato, ni Ngöbö kukwei niekä, ye ñan kukwei mika ngwarbe munkwe, ²¹ akwa tä Ngöbö kukwei niere metre ya, ñakare ya, ye mika ñäräre kuin munkwe amne, kukwe kuin nie kwe ne ngwane,

munkwe kukwei mika era. ²² Erere arato, kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe, ye ngäniene kä mikaka munkwe.

Kukwe niebare mrä Pablokwe

²³ Mräkäre abko, Ngöbö ni mikaka nüne jäme jabe kwärikwäri amne ni mda mdabe, Ngöbö ye ara käkwe mun die mika nüne kuin deme. Amne ni Dänkien Jesukristo jatadita, ne ngwane ja ñan rabadre ruen ngite niara ngwärekre munye, abkokäre Ngöböke mun üai amne mun ngrabare üka kuin kukwe kämekäme ngäniene. ²⁴ Ngöbö mun käräkä abra tä ja kukwei mike täte era metre amne kukwe ne rabadi bare täte jökrä ie.

²⁵ Ja mräkäre, munkwe blita Ngöböbe nunkrä. ²⁶ Erere arato, munkwe köbö ngwiantari jae angwane, munkwe ja demain era metre ja moto kuinbti. ²⁷ Mräkäre abko, munkwe ñäkä tärä nebtä ja mräkä mda mdakrä abko tita niere munye ni Dänkien käbti.

²⁸ Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Nitre Tesalónicabokrä 2 Tesalonicenses

Pablo nämane juta Corintote angwane, niarakwe tärä ne tikani juandre nitre gätäkä Jesu käbti nünanka juta Tesalónica kánti. Tärä 1 Tesalonicenses jänikani Silvanokwe amne Timoteokwe nebe Tesalónica yete, abti nukaninta Pablo kánti juta Corintote. Yebti tärä ne tikani Pablokwe nitre Tesalónicabokrä. Jesukristo jatadreta ño amne jatadreta ñongwane abko Pablo tö namani dirii nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo yeye abko erere tikani kwe tärä nebtä. Niara tö namani kukwe tikai kore, ñobtä ñan angwane Jesu kebera nüketa, aisete ñan sribidre jire chi mda mrö ganainkrä jae abko ni ruäre dirikätre blo nükani dirire Tesalónica yete. Nitre ruäre tödekaka Jesubti käkwe kukwe ye mikani era jae, aisete ñan nämane sribire mda mrö ganaine jae.

Akwa Jesu ngämi nuke abko Pablo tö namani niei metre ie, aisete tärä ne tikani juandre ietre. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä käkwe tuadi. Akwa ngämi nuke, känenkri ni jatai iti, kä rikai ni ngökö kwati krübäte amne rabai sribire Satana diebti arato. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä tödekaka ñakare bti abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen kri abko Pablokwe niebare ietre.

Akwa Jesu ngämi nüketa, känenkri nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Tesalónicate käkwe nünandre metre amne sribidre mrö ganainkrä jakrä kwetre abko Pablokwe niebare ietre.

Pablota köbö ngwentari

¹ Mun gätäkä Jesu käbti tä neketi ni Rün Ngöbökwé amne ni Dänkien Jesukristokri kätä nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo btä Silvano amne Timoteo kätä tärä ne tike. ² Ngöbö ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke amne, mun raba nüne jame niaratre diebti.

Pablota nitre tödekaka Jesubti mike ütiäte jae

³ Ja mräkätäre, munta tödeke bäri mda Jesubti amne, mun itire itire kätä ja tarere bäri kwärikwäri, aisete nunkwe kuin niedre kärekwäre munbtä Ngöböyeye ruen nunye. ⁴ Abtä nitre Ngöbökwé tä gätäre, ye kánti nunta mun käikitekä abko krörö: Kukwe taretare tä nakenkä munbtä tödekabtä Jesubti abko kisete munta ja tare nike, akwa munta nünenkä dite jabtä amne Jesu rükente ñakare amne munta tödeke janknu Jesubti abko nunta niere ietre.

⁵ Ye abko, Ngöbö abra kukwe ükatekä era metre ni jökrä kräke abko bä mikata munkwe abko krörö: Munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, aisete niarata gobrane, ye kánti mun tädi biare nüne ben abko niarakwe niedi. ⁶ Akwa Ngöbö abra kukwe ükatekä metre aisete, nire nire tä mun mike ja tare nike, ni ye abko Ngöbökwé mikadi ja tare nike mun dokwäre. ⁷ Erere arato, mun ja tare nikaka, ye abko Ngöbökwé mikadi jadüke nunbe gwaire. Ye abko, ni Dänkien Jesu tä kä käinbti abko jatadita angele dite dite kwe ben ñukwä jutrate, ye angwane ni mikadi jadüke Ngöbökwé. ⁸ Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nire nire ie Ngöbö gare ñakare amne ñan tä ni Dänkien Jesu kukwei kuin mike täte, ni ye abko niarakwe mikadi ja ngie nuen. ⁹ Ye angwane juandí ngwarbe kärekwäre kwe amne niaratre ñan rabadre jire chi ni Dänkien kánti amne ni Dänkien Jesu di kri bä nuäre ñan tuadre jire kwetre. ¹⁰ Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, ni deme kwekwe käkwe käikitadikä. Erere arato, nitre tödekaka niarabti töi ñan rabadi krüte niara tuare. Nitre ne ngätäite mun tädi siba, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä abko nunkwe niebare munye angwane, munkwe mikani era aisete.

¹¹ Kukwe rakadikä kore gare kuin nie, aisete käre nunta blite Ngöböbe munkrä amne, Ngöbökwé mun käräbare, yebtä mun die mikadre nüne niarakrä kwe abko nunta ribere ie. Erere arato, mun tö jändrän kuinquin nuein, ye erere btä mun die mika kwe, jändrän ye mikakäre neme bare. Erere arato, munta tödeke Jesubti, ye köböire sribi jökrä btä Ngöbö raba mun die mike abko nunta ribere ie. ¹² Nunta ribere kore Ngöböyeye ni Dänkien Jesu rabadre käikitaininkä mun köböire amne Ngöbö amne ni Dänkien Jesukristo käkwe mun käikitadrekä ja moto kuinbti, abkokäre nunta blite kore Ngöböbe mun kräke.

2

Jesu jatadita, ye näire dre rakadikä

¹ Ja mräkätäre, ni Dänkien Jesukristo jatadita angwane, niarakwe ni ükadikrö jökrä ketetibe jabe. Köbö ye ngibiare kwärä abko nun tö ribei krörö munye: ² Ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nūra, aisete ni Dänkien nürate ye abko Ngöbö Üaikwe mikani gare tie, ye ni mda mda jata niere munye, yebtä munkwe ñan ja töi kwita amne munkwe ñan kä jürä ngwian jire chi jabtä. Mdakäre abko, ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nūra, aisete ni Dänkien

nürate abko nunkwe diribare amne nunkwe juani täräre abko ni mda mda raba niere, akwa nun abko kukwe ye kwrere niere ñakare. ³ Munkwe ñan ja ngókamna jire chi, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu rükadreta, ye känenkri ni kwati rikadi rüre Ngöböbe amne, ni jatadi iti Ngöbö rüere abko ni Ngöbö Kukwei kitaka temen abko rükadi. Akwa Ngöbökwé ni ye juandi ngwarbe mrä. ⁴ Ni ye abko Ngöbö rüe, aiseté jändrän jökrä mikata Ngöböre amne mikata ütiäte ngöbö kwrere, ye ben niara rabadi ja rüere. Erere arato, rabadi ja mike bäri ütiäte jändrän jökrä ngöböre ye ngwä. Abtä ju blitakrä Ngöböbe, ye kánti ni ye näin kákwe ja mikadi bäri kri Ngöböbti ta, kákwe ja Ngöbö niedi.

⁵ Ye abko, tikwe nünabare mun ngätäite angwane, tikwe blitaba kukwe nebtä munbe, ¿ye töre ñakare munye ya? ⁶ Ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye abko rabadi mikani gare kä ngrabare temen, akwa köböta kitani Ngöbökwé, ye känenkri ni ye ñan rükadre ja mike gare, ñobtä ñan angwane jändrän keteti tä ketebtä. Jändrän ye abko jändrän ño garera munye. ⁷ Kä ne ngwane Satanata kukwe miketbe käme, ye abko nena näin kä ngrabare temen akwa, nita iti käta ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye ketebtä, akwa ni ye diandiká angwane, ⁸ ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kákwe ja mikadi gare kä ngrabare temen. Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, niarakwe müre tákädi ye kákwe ni ye gadiká amne niara trä niadi bä nuäre ye kákwe müre ketadi arato. ⁹ Akwa ni Dänkien Jesu ngämi nuketa, känenkri ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kákwe sribidi Satana diebti, aiseté rabadi sribi kri ñan tuabare nuene amne di rabadi krübäte jändrän bätäkä ngwarbe nuenkäre akwa, ye abko bä rabadi sribi Ngöbökwé kwrere ni ngökakäre. Sribi kri, yebtä ni kwati töi ñan rabadi krütare. ¹⁰ Erere arato, kukwe käme nuendi bätäkä ngwarbe kwe, ni mden mden tä biare riatakäre ye ngökakäre. Nitre tä biare riatakäre tätre ja dokwä mike ribi, aiseté ñan tö kukwe era metre Ngöbökwé tarei, abtä ñan rabadre dianintari amne riadite jökrä. ¹¹ Ne aiseté Ngöböta niaratre töi kwite ngwarbe, ni ye rabadre kukwe ngwarbe mike era jae abkokäre. ¹² Ne abko ni jökrä btä käta neme nuäre kukwe diän diän nuene abko ñan tä kukwe era metre mike era jae, ni ye mden abko Ngöbökwé juandi ngwarbe jökrä.

Kukwe diribare Pablokwe abko ketadrete dime ja kisete

¹³ Mdakäre abko, ja mräkätre tare ni Dänkien Jesukwe, nunkwe kuin niedre kärekäre munbtä Ngöböye, ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, abkokäre kena dekä Ngöbökwé mun dianinkä jakrä. Sribi Ngöbö Üaikwe mun mikakrä nüne deme Ngöbökrä amne munta kukwe metre Jesubtä mike era jae, ye köböire Ngöbökwé mun dianintari. ¹⁴ Ye rabadre bare, abkokäre kukwe kuin diribare nunkwe Jesubtä munye, köböire Ngöbökwé mun käräbare jakrä. Ni Dänkien Jesukristo bä nuäre, ye kwrere mun rabadi kwitani, abkokäre Ngöbökwé mun käräbare jakrä. ¹⁵ Ye mden kisete ja mräkätre, nunkwe kukwe diribare gwärere munye amne, nunkwe tikani täräre munye, ye munkwe ñan käikwitakata jire chi jabtä amne, munkwe ketate dime ja kisete, ie nun tö. ¹⁶ Ni Dänkien Jesukristo btä Ngöbö ni Rün nikwe kákwe ni tarebare amne jändrän kuin nuenbare ni kräke ja moto kuinbtü kwetre, kákwe kä mikani nuäre niäbtä kärekäre amne ni die mikani jändrän kuin kä käinbti ngibiakäre kisere. ¹⁷ Niaratre ara kákwe mun mika ruen dite munye amne mun die mika sribi kuin nuenkäre amne kukwe kuin niekäre abko ie nun tö.

3

Nitre tödekaka Jesubti kákwe blitadre Ngöböbe Pablokrä

¹ Ja mräkätre, mräkäre kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä, ye nun rikadre ngwena jötrö kä jökräbti temen. Erere arato, kä namani nuäre munbtä kukwe kuin ye mikakäre ütiäte jae, ye kwrere ni mda mdakwe mikadre ütiäte jae, abkokäre munkwe bliä Ngöböbe nunkrä. ² Erere arato, ni diän diän töi kämekäme Ngöbö rüere, ye ngäniene Ngöbökwé nun ngibiadre, abkokäre munkwe bliä Ngöböbe nunkrä.

³ Ni Dänkien käta kukwe niere, erere tä mike täte. Niara ye ara kákwe mun die mikadi nüne jakrä amne, mun ngibiadi kwe ni rüe käme Satana ngäniene. ⁴ Nunkwe kukwe diribare munye, erere munta nuene, amne munkwe nuendi käre ruen nunye. ⁵ Ngöböta ni tarere ño, ye kwrere ni Dänkien Jesu raba mun die mike ja tarere kwärükwäri amne, Kristo kákwe ja tare nikani angwane, nünankabare dite kwe jabtä, ye kwrere niara raba mun töi tike nünenkä dite jabtä ja diebti, ie nun tö.

Ni jökrä kákwe sribidre

⁶ Ja mräkätre, mun mräkä mden mden tä nekete Jesukri, akwa kä krene btä sribire amne, kukwe diribare nunkwe tä mike ñakare täte, ni yebe munkwe ñan ja geta jire chi abko nunta niere munye ni Dänkien Jesukristo käbti. ⁷ Tita kukwe ne niere munye, ñobtä ñan angwane nunkwe nünabare ño mun ngätäite, ye kwrere munkwe nünandre garera munye abko krörö: Nun nämane mun kánti, ye ngwane nunkwe kä ngwiani krene ñakare jabtä. ⁸ Erere arato, nunkwe ñan mröbare ngwarbe ni mda mdakän, ñobtä ñan angwane nun ñan tö namani sribi

mikai kri dikaro mun kötärä, kä nämäne sribire dibire rare mrökrä jae. ⁹ Nunkwe mrö ribedre munye abko rabadre dbe akwa, sribidre ño jen jakrä abko nun tö namani bä mikai mun okwäbti, ne kwrere munkwe nuendre arato, abkokäre nunkwe sribibare kore mrökrä jae. ¹⁰ Mdakäre abko, nun nämäne mun kánti yete angwane, nunkwe kukwe ukateba krörö munkrä: Nire nire ñan tö sribire käkwe ñan mrödre, nunkwe nieba.

¹¹ Akwa ni ruäre mun ngätäte abko tä dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä, kä krene btä amne, ñan tö sribire. Käre tä ja mike kukwe ni mda mdakwe te ta abko nunkwe gaba. ¹² Ni ye kwrere kwrere abko käkwe sribi jame mrökrä jae abko nun tö niei ie amne, nunta mikamna sribire ni Dänkien Jesukristo käbti. ¹³ Akwa mun mda mda abko ñan raba dräre sribi kuin nuene.

¹⁴ Erere arato, tärä juanta nunkwe, ne nire nire ñan tö raba mikai täte, ye abko mika ñäräre kuin munkwe, bti rabadre ja gaire, abkokäre munkwe ñan ja geta ben. ¹⁵ Akwa munkwe ñan mika ñäräre ja rüe kwrere amne, ni mräkä nikwe töi dian, ye kwrere munkwe töi dian jirekäbe.

Kukwe mrä ja mräkä Tesalónicabokrä

¹⁶ Ja mräkätre, ni Dänkien kä jame bianka ye käkwe mun moto mika nüne jame köbö kwatirekwatire kukwe bätäkä ngwarbe te abko nunta ribere Ngöböye. Ni Dänkien raba munbe.

¹⁷ Ti Pablo käta köbö ngwentari mrä munye amne tita kukwe mrä ne tike ja kise jenbti, tita kukwe tike ño rabadre gare munye abkokäre. Ne kwrere tita tärä juen metre rabadre gare munye, abkokäre tita kukwe tike kore mrä. ¹⁸ Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe Timoteokrä 1 Timoteo

Ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, kräke Pablokwe tärä tikani ketamä. Ne mden ngätäite abko tärä ne tikani käne kwe Timoteoye. Tärä ne abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka töi diankrä sribibtä.

Timoteo abko sribi muko Pablokwe. Niara nämane bati angwane Pablokwe dianinkä sribikäre jabe. Niara nämane nüne juta Listrate, kä Asiate. Niara rün abko griego amne meye abko israelita. Pablokwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare juta Listrate angwane, Timoteo käkwe tödekani Jesubti. Abti Pablo nukani bobukäre juta Listrate angwane, Timoteo dianinkä kwe sribikäre jabe abko tä tikani Hechos 16.1-4 yebtä. Yebti Timoteokwe sribibare raire Pablobe kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare kä ketareketare temen. Abti Timoteo nämane nitre gätäkä Jesu käbti juta Efesote jie ngwena. Timoteo käkwe nünandre ño amne sribidre ño, btä Pablokwe tärä ne tikani Timoteo die mikakäre.

Mdakäre abko, ni ño mikadre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne die mikaka abko tikani kwe Timoteoye. Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti nämane Efeso, ngätäite kukwe namani kri krübäte, ñöbtä ñan angwane ni ruäre namani kukwe ngwarbe dirire abko nikani niren bäri mda. Timoteo abko käkwe kukwe ne ükadrete ño abko Pablokwe niebare ie.

Kukwe ne abko raba ni die mike kri mtare. Nikwe ni ño diandrekä sribikäre ni jie ngwianka kwrere abko tärä ne tä mike gare nie. Erere arato, ni ño diandrekä sribikäre nitre jie ngwianka die mikaka abko tärä ne tä niere. Mdakäre abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka käkwe nünandre ño amne sribidre ño abko 1 Timoteo ne tä niere nie.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

¹⁻² Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ti ne abko Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ngöbö ni Diantarikä amne Kristo Jesu, bti nita tödeke ye käkwe ti mikani ja kukwei ngwianka. Sribi tikwe ye köböire makwe tödekani Jesubti, aisetä ma abko ti ngobo tikwe kwrere Timoteo. Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien raba ja moto mike kuin makrä amne ma raba ruentari tare ietre. Erere arato, ma raba nüne jäme niaratre diebti, ie ti tö.

Kukwe blo dirikätre, ietre Timoteokwe ñäkädre

³ Timoteo, ni nämä juta Efesote, bti ti jataba kite Macedonia nete angwane, ni ruäre nämä dirire blo abko ñan diridre kore mda kwetre makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete, tikwe nieba mae. ⁴ Kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira aibehtä niaratre tä ja däkweite amne nire därebare mräkä ütiäte kirakri, btä kukwe ñan krütare, aibehtä tä ja däkweite abko ñan nuendre kore makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete. Kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira, yebtä ni kwati tä neme ja kwete angwane, ñan tä ja kite sribi Ngöbökwä yebtä angwane, tödekadre ño metre Ngöböbti abko dirita ñakare. Akwa tödeka Ngöböbti, ye köböire Ngöböta sribire ni kwekwe ngätäite. Ye mden kisete, kukwe ngwarbe, yebtä ja däkwidare ñakare amne diridre ñakare abko makwe nie ietre. ⁵ Akwa ja taredre kwärükwäri kwetre, abkokäre makwe nie kore ietre. Ni töi deme bti nikwe ja taredre metre. Arato kukwe käme nuendre ñakare kwetre, ja rabadre ruen ngite ñakare Ngöbö ngwäreki abkokäre. Erere arato, nikwe tödekadre era metre Jesubti amne, ñan bike ni tödekaka Jesubti kwrere. Kore nikwe ja taredre kwärükwäri. ⁶ Ni ruäre ñan tä kukwe ye nuene mda, käta ja kwete jirekäbe kukwe ngwarbebtä. ⁷ Niaratre tö rabai Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye dirikätre, abtä jata kukwe ye dirire metre nieta kwetre, akwa kukwe ye tä dre niere metre abko ñan tä nuke gare ietre, aisetä tä dirire blo.

⁸ Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye, ye dirita metre ne ngwane, kukwe ye kuin ni die mikakrä garera nie. ⁹ Akwa Ngöbökwä ñan ja kukwei biani Moiséye ni nünanka metre ye kitakäre ngite. Akwa ni kukwe ye mikaka ngwarbe jae, kräke Ngöbökwä mikani, ni ngite ye mikakäre gare ie. Erere arato, ni dokwä ribi ribi, ni rüre Ngöbö rüere, ni diän diän kukwe kämekäme nuenkä, ni Ngöbö jürä ngwen ñakare amne, ni Ngöbö kukwei mike ütiäte ñakare jae abko kräke Ngöbökwä ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. Mdakäre abko, ni ni rün btä ni meye kämikaka amne, ni ni mda mda kämikaka abko kräke Ngöbökwä ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. ¹⁰ Ne kwrere arato, ni merire, ni brare ja mike gure bati bati amne, ni brare bike merire, ni merire bike brare, ni ngäbäkre mikaka ja ken, arato ni ni mda mda rürümoinkä mikakäre klabore amne, ni ni ngökaka amne ni blitaka ngwarbe ni mda mda rüere amne, ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö kukwei metre rüere kore, mden kräke Ngöbökwä ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. ¹¹ Akwa Ngöbö Kukwei dirita metre, ye abko käta kukwe kuin nuäre Ngöböbtä niere

metre. Angwane Ngöbö käikitadrekä ni jökräkwé. Kukwe kuin Ngöbökwé, ye mden Ngöbökwé ti mikani ngwianka ni jökräye.

Jesukristokwe kukwe nuenbare kuin Pablokrä

¹²⁻¹³ Ngöbökwé ti mikani sribire jakrä, ye mdenbtä tita ni Dänkien Kristo Jesu demaine. Niarakwe ja di biani tie sribi ne nuenkrä. Ti nämane tödeke ñakare Jesubti angwane, ti nämane ñäke blo niara rüere. Erere arato, nitre tödekaka niarabti, jiehti ti nämane nän kisere mikakäre ja tare nike amne, ti nämane rüre krübäte Jesukristo rüere. Akwa ti nämane tödeke ñakare bti, aiseté ti nämane kukwe ye nuene Ngöbö rüere nämane gare ñakare tie. Abtä Ngöbökwé ja ngie mikani ñakare, käkwe ti ngwiani ruen bobre jae amne tödekabare kwe tibti angwane, ti mikani ja kukwei ngwianka kwe. ¹⁴ Ni Dänkien käkwe ja moto mikani kuin krübäte tikrä amne kukwe kuin nuenbare kabre kwe tikrä amne ti die mikani kwe tödeke metre jabti. Erere arato, ti die mikani kwe ni mda mda tarere. Ne abko namani bare Kristo Jesu diehti.

¹⁵ Kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke abko nere: Kristo Jesu nükani kä nebtä ni kukwe kämekäme nuenkä dentari. Ni kukwe kämekäme nuenkä, ye ngätäite ti abko bäri käme. ¹⁶ Ye mden kisete, Ngöbökwé ti ngwiani ruen bobre jae. Ti nämane kukwe nuene bäri käme Jesu rüere ni mda mda ngwä akwa. Jesukwe ñan ja ngie mikani ti rüere angwane, ti ngibiabare raire kwe tödekakäre jabti. Ne köböire abko, Jesukristo tä ni tarere kri rükadre gare ni jökräye angwane, tödekadre kwetre Jesubti, ye angwane nünandre kärekäre ben, abkokäre Ngöbökwé ti ngwiani ruen bobre jae kore. ¹⁷ Mtare ti tö Ngöbö käikitaikä. Ngöbö abra gobranka kärekäre. Niara krüte ñakare amne tuen ñakare. Ngöbö mda ñakare jire, aiseté Ngöbö itibe aibe raba mikani ütiäte kärekäre jae amne raba käikitaninkä. Abko kore se. Amen.

¹⁸⁻¹⁹ Timoteo, ti ngobo tikwe, ma rabadre sribire ja di ngöibti Ngöbökrä, abkokäre tita kukwe nuemna kore mae. Ni Ngöbö kukwei niekä käkwe blitabare mabtä sribi makwebtä, ye kwrere tita kukwe nuemna mae. Erere arato, makwe nüna deme amne, kukwe käme nuen ñakare makwe abtä ja rabadre ruen ngite ñakare mae Ngöbö ngwärekri. Ni ruäre abko ñan tö namani ye nuein mda, aiseté nikani ji blobti. ²⁰ Ye mden abko nakaninkä Himeneobtä amne Alejandrobtä, abkokänti tikwe mikani gare Satanaye mda. Nebtä abko ñan ñäkädre blo Ngöbö rüere kwetre abkokäre.

2

Ngöbö mikadre ütiäte ño gätäte

¹ Timoteo, kukwe mdara jire btä ti tö blitai bäri käne mabe abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti ye käkwe jändrän ribe Ngöböye amne blita kwetre Ngöböbe ni jökrä kräke. Erere arato, ja di kärä kwetre Ngöböye ni jökrä kräke amne kuin nie kwetre Ngöböye. ² Ne kwrere arato, ni gobranka krikri btä ni sribikä ütiäte ütiäte gobrankrä, ye kräke blita kwetre Ngöböbe, nikwe nünandre jäme amne deme Ngöbö ngwärekri, abkokäre blita kwetre Ngöböbe niaratrekrä. ³ Nita blite kore Ngöböbe, ye abko tä neme tuen kuin Ngöbö ni Diantarikäye amne käta neme nuäre btä. ⁴ Niara tö ni jökrä diaintari amne, kukwe era metre Jesubtä rabadre gare ni jökräye, ie niara tö, ⁵ ñobtä ñan angwane Ngöbö itibe ni jökrä kräke. Erere arato, ni itibe ni kwrere, aibe köböire ni jökrä raba ja mäketä Ngöböbe abko Kristo Jesu ara. ⁶ Kristo Jesu käkwe ja mikani müre ketadre ni jökrä kökatarikrä Ngöbökrä. Ye abko, köböi kitani Ngöbökwé, erere namani bare, niara tö namani ni jökrä diaintari bä mikakäre. ⁷ Ni jökräkwé kukwe ne kadre ngäbti, abkokäre Ngöbökwé ti mikani kukwe ye kädriekä amne ngwianka nitre ñakare israelitareye abko kukwe metre Jesubtä diridre tikwe ietre abkokäre. Ne abra kukwe era erere tita niere; ñan tita ni ngökö.

Ni brare btä ni merire rabadre ño gätäte

⁸ Mdakäre abko, munta gätäre angwane, ni brare brare kä jökräbti käkwe nüna deme amne blita Ngöböbe angwane, küde kaka käin kwe blitakäre Ngöböbe abko ie ti tö. Ni brare brare tä blite Ngöböbe angwane, ñan rabadre romon ni mda mdakrä amne kukwe ñakare nikwe ni mda mda rüere abko blitadre kwe Ngöböbe.

⁹ Mdakäre abko, ni merire merire abko käta Ngöbö mike ütiäte jae, ye rükadre gare ni jökräye, abkokäre ñan ja ngwä kita kwetre ni mda mda okwä mikakäre ja jiehti, akwa ja ükate kuin era metre kwetre, ie ti tö. Amne ñan ja dokwä söka bätäkä ngwarbe kwe, ni mda mda okwä mikakäre ja jiehti. Erere arato, ñan jändrän orore orore kitadre bäri ja ngrabare, ñan jändrän tuäre tuäre amne dän ütiäte ütiäte kita kwetre jabtä. ¹⁰ Akwa sribi kuin nuendre ni mda mdakrä, ñobtä ñan angwane meri mden mden käta Ngöbö mike ütiäte jae käkwe ja kitadre sribi kuin nuene aiseté.

¹¹ Mdakäre abko, ni merire merire käkwe ni Ngöbö kukwei dirikä ye kukwei nuadre kä bube amne rabadre juto biare kukwe ye mike täte. ¹² Erere arato, nitre tödekaka Jesubti

käta gätäre, ye kánti ni merire kákwe ñan diri jire ni brareye. Erere arato, ñan ja mikadre ni brare brare dänkiene, ie ti tö. Ni merire raba kwekbe, ¹³ñobtä ñan angwane Ngöbökwe Adán dátebare káne. Abti Eva dátebare kwe aisete. ¹⁴Erere arato, Adán ngökani ñakare angwane, merire kwe Eva abko namani ngökani tbikwe. Ye kánti Evakwe ja mikani ngite Ngöbö rüere. ¹⁵Akwa ni merire tä ngäbákre ngibiare, ye ngwane tödekadre kwatibe kwe Ngöböti angwane, ni mda mda taredre kwe. Erere arato, nünandre era metre kwe Ngöbö ngwäreki, ye köböire rabadi dianintari Ngöbökwé.

3

Ni tödekaka Jesubti jie ngwianka

¹Mdakäre abko, kukwe ne abra kukwe era metre abko ti bike niere mae: Nire tö ja mikai nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko tö sribi kuin nuein. ²Nire erere tö sribi ye nuein abko kákwe nünandre krörö: Tädrera nüne metre ni mda mda okwäbti. Nebtä ni mda mdakwe ñan kädrie blo. Arato meri itibe kwe. Erere arato, ni töbike kuin ja káne amne ni nüne kwekbe amne, ni mda mdata mike ütiäte jae, ni ye kwrere kákwe sribidre. Erere arato, ni juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne, ni ie diri gare kuin kákwe sribidre. ³Erere arato, ni dröbare ñakare amne, ni ngüdreka ñakare kákwe sribidre amne, ni moto jáme btä ni romone ñakare amne, ni ngwian tarekä ñakare abko kákwe sribidre.

⁴Mdakäre abko, ni ni mräkä jie tike kuin btä ngibiare kuin amne, tä ngäbákre kwekwe tö den kuin abko erere ngäbákreta kukwe mike täte, ni ye abko kákwe sribidre, ⁵ñobtä ñan angwane ni ie mräkä jie tika gare ñakare kuin kákwe ñan nitre jen Ngöbökwé gätäkä Jesu kábti ngibiadre kuin aisete. ⁶Erere arato, ni tödekaka krire Jesubti ñan mikadre nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ñobtä ñan angwane nane ni tödekaka krire Jesubti mikadre sribire angwane, rikadre bike kri ño diablu namani bike kri, kánti Ngöbökwé mikani ja ngie nuen, ye kwrere ñan rakadrekä, abkokäre ni tödekaka krire Jesubti kákwe ñan sribidre. ⁷Erere arato, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko nitre tödekaka ñakare Jesubti käta mike ütiäte jae, ni ye kwrere kákwe sribidre, ñobtä ñan angwane niara mikata ütiäte ñakare ne ngwane, niara mikadi yakrä jae angwane, diablukwe kukwe blo mikadre jiete angwane, nane ja mikadre ngite kwe.

Ni ni die mikaka

⁸Ne kwrere arato, ni krörökrörö mikadre ni ni Ngöbökwé die mikaka: Ni mikata ütiäte jae ni mda mdakwe abko mikadre sribire. Arato ni ja kukwei kite ñakare temen amne, ni dröbare ñakare btä ni ni ngökö ñakare ngwian diankrä jae abko mikadre sribire. ⁹Mdakäre abko, kukwe era Jesubtä mikani gare nie Ngöbökwé kata ngäbti kwe amne, tödekata bti metre; ñan bikata ni tödekaka Jesubti kwrere kwe abko mikadre sribire. ¹⁰Erere arato, ni mikadre sribi ye nuene, känenkri tä nüne kuin ya, ñakare ya abko mikadre ñäräre káne. Yebti kukwe ñakare kwe, ne ngwane mikadre sribire ni ni die mikaka kwrere.

¹¹Nitre merire mikata ütiäte jae ni mda mdakwe. Erere arato, meri töbike kuin ja káne amne, jándrän jökräbtä tödekadre bti, meri ye kwrere kákwe sribidre amne, meri näin blite ngwarbe kwäräkwärä ni mda mdabtä abko ñan mikadre sribire.

¹²Mdakäre abko, ni ni Ngöbökwé die mikaka, ni ye abko meri itibe kwe amne, ngäbriänkä kwekwe btä mräkä kwekwe jie tikadre kuin kwe btä ngibiadre kuin kwe. ¹³Nire nire käta sribi ye nuene kuin, ye abko rabadre bäri ütiäte ni mda mda ngwäreki. Ye kwrere ñan rabadre Kristo Jesu gaire amne, Kristo Jesu köböire rabadre blite jáme Jesubtä ni mda mdabe.

¹⁴Timoteo, ti tö näin ja tuakäreta mabe yete, akwa ye känenkri tita tärä ne tike mae, ¹⁵ñobtä ñan angwane nane ti ñan rabata jötrö angwane, ni ja mräkäre Jesu kákti kákwe nünandre ño abko rabadre gare mae angwane, ma rabadre dirire ietre, abkokäre tita tärä tike mae. Ngöbö nikwe abko Ngöbö nire, amne ürä btä já ju ketatekrä dite krö, ye kwrere nitre gätäkä Jesu kábti tä niara kukwei era metre mike ütiäte käre. ¹⁶Kukwe era Jesubtä nämáne tiebe, akwa mtare Ngöbökwé mikanina gare nie. Kukwe nämáne tiebe ye abko bäri ütiäte kri nikä abko köböire ni raba nüne deme Ngöbökrä. Kukwe ye abko nere: Jesukristo därebare angwane, ngrabare nämáne ni kwrere.

Angwane Ngöbö Odei jen kwe bä mikani Ngöbö Üaikwe.

Angele Ngöbökwé kákwe tuani.

Abti kukwe kuin niarabtä diribare kä jökräbti temen.

Kukwe ye mikani era ni kwatikwe kä nebtä amne,

Ngöbö nikani ngwenante kä nuärete kä káinbti.

4

Pablota Timoteo tö den dirikäre blobtä

¹⁻² Mdakäre abko, Ngöbö Üai tä kukwe mike gare metre nie kä mräbtä abko krörö: Kä mrä angwane, ni ruäre kākwe Jesukristo gibiadikāta amne, üai kāme ni ngökaka, ye jiebti rikadi. Üai kāme ni ngökaka kākwe ni tödekaka Jesubti ngwiandi dirikātre blo mike ütiāte jae amne ngwiandi Jesu gibiekāta. Dirikātre blo abko ni bikaka kuin amne ni ngökaka, ie ja ruen ngite ñakare kukwe kāmekāme nuenbtā, kākwe kukwe diribare ietre üai kāmekwe ye diridi ni mda mdaye. ³ Ye abko, ja mikadre gure ñakare abko ni ye jatadi niere. Erere arato, ni ye abko kākwe mrö ruäre dokwā tākādi. Mrö ruäre kāme Ngöbö ngwäreki, aisete ñan kwetadre niedi kwetre. Akwa Ngöbökwē mrö dātebare ni krāke, aisete ni tödekaka Jesubti, ie Ngöbö kukwei era metre gare, kākwe mrö jökrā kadre ngābti kwetadre jae, kuin niere kwārā Ngöböye btā. Mden kisete ni ñan raba mrö ruäre dokwā tāke. ⁴⁻⁵ Mrö btā jändrān jökrā dātebare Ngöbökwē abko kuin niebare kwe, aisete ñan kāi ngwiandre kāme jabtā akwa, nikwe kuin niedre btā Ngöböye, amne Ngöbökwē mrö mikadi kuin biare kwetadre.

⁶ Makwe kukwe ye diri ja mrākātre tödekaka Jesubtiye angwane, ma rabadi sribikā kuin Jesukristokwe. Kukwe metre diribare Jesubtā, ye mata mike tāte amne ja töitike btā. ⁷ Akwa kukwe kirakira diān amne kukwe mda mda mikanintbe ngwarbe, ye ie makwe ñan olo mika. Akwa makwe dre dre nuendre nūnankrā deme Ngöbö ngwäreki, ye jiebti ma rankwa bāri, ⁸ ñobtā ñan angwane nita nakwenkā ja mikakäre biare amne dite ngrabare, ye abko kuin bkānā nīkrā, akwa nikwe ja mikadre juto nūnankrā kuin deme Ngöbö ngwäreki, ye abko bāri ütiāte kri nīkrā mtare amne, nūnakäre kärekiare Jesube arato. ⁹ Aisete kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrā krāke, ie ti tö. ¹⁰ Ne mden kisete nita sribire ja di ngöi jökrā Ngöbökrā, ñobtā ñan angwane Ngöbö nire, bti nita tödeke. Niara abko ni jökrā Diantarikā akwa, niarata nitre tödekaka Jesubti ara jire dentari.

¹¹ Kukwe ne makwe nuema ja mrākātreye amne makwe diri ietre. ¹² Ma abko bati Timoteo, aisete mata dirire angwane, nane ni ruäre tö rabai ma mike ütiāte ñakare jae, akwa makwe blita jāme amne nuäre ni mda mdabe. Erere arato, makwe nūna kuin metre, amne makwe ni mda mda taredre. Ye kwrere arato, makwe ja mika ngite ñakare ja mrākātre tödekaka Jesubti okwābti, ne ngwane mata nūne ño rükadre gare nitre tödekaka Jesubtiye. Angwane ni jökrā tö rabadi nūnai ma kwrere, kākwe nūnandi kore, ne ngwane ma bati akwa, ma rabadi ütiāte ni mda mdakrā. ¹³ Timoteo ti ngāmi nementa yete angwane, munta gātäre ye kānti makwe ñākā käre Ngöbö Kukweibtā ja mrākātre krāke. Makwe Ngöbö Kukwei nie ietre amne makwe Ngöbö Kukwei diri ietre arato. ¹⁴ Ngöbö Üai kākwe ja di biani mae sribi ye nuenkäre, ye abko makwe ñan tuemetre ngwarbe jire chi, akwa ye bti makwe sribi janknu. Ngöbö Üai köböire ni mda mda jie ngwianka kākwe kise mikani mabti angwane, kukwe niebare kwetre ma mikakäre biare sribi yekrā. Kä ye ngwane Ngöbö Üaikwe ja di biani mae, ma die mikakäre sribibtā. Ye mden kisete, makwe ñan tuametre ngwarbe.

¹⁵ Kukwe ye bti ma rankwa bāri, ie ti tö. Ye bti makwe sribi bāri mda köbö kwatirekwatire, mata nūne bāri Ngöbökrā rabadre gare ni mda mdaye abkokäre. ¹⁶ Mata nūne ño, ye bti makwe töbika kuin ja kāne amne, kukwe diri makwe, ye bti makwe töbika kuin ja kāne arato. Ye erere makwe ja ngibia au ne ngwane, ni kwati ma kukwei nuaka abko Ngöbökwē dianditari siba mabe gwaire.

5

Timoteokwe ni töi diandre ño

¹ Mdakäre abko, ni unsunine unsunine abko kākwe ja mikadre ngite abtā töi diandre, ye ngwane makwe ñan ngra ngra bti, akwa ni rün nikwe mikata ütiāte jae, ye kwrere makwe ni unsunine unsunine kita nūne bāri Ngöbökrā. Ni bati bati abko ni etba nikwe btā mätrāta, ye kwrere makwe mätrā btātre. ² Erere arato, ni meye mikata ütiāte ño jae, ye kwrere makwe meri unbre unbre mika ütiāte jae. Ni merire bati bati abko ni ngwai nikwe mikata ütiāte, ye kwrere makwe mika ütiāte. Angwane, makwe ñan ja mika ngite jire chi bentre.

Ni merire merire kån brare krütani die mikadre ño

³ Mdakäre abko, ni merire merire, kån brare krütani, aisete tä kaibe amne, mrākā ñakare ngibia, ye abko nitre tödekaka Jesubti kākwe ngibiadre abko makwe diri kore ietre. ⁴ Akwa meri kån brare krütani, ye ngābriānkā btā brānkā tārā, ne ngwane ngibiadre kwetre. Meri ye kākwe niaratre ngibiabare ño, ye ütiāre ngibiadreta kwetre, ñobtā ñan angwane tuen bāri kuin Ngöböye aisete.

⁵ Meri kån brare krütani abko ngibia kākwe ñakare, akwa tä nūne kaibe era metre abko tä tödeke kwatibe Ngöböbti amne tä blite Ngöböbe dibire rare ja di kārere ie, meri ye kwrere abko die mikadre. ⁶ Akwa meri mda mda abko kån brare krütani, akwa tä kukwe nuene blo blo kä ngwiankrā nuäre jabtā jirekābe, meri ye tä nire, akwa ni krütani, kwrere jire tä Ngöbö ngwäreki, ñobtā ñan angwane tä tödeke ñakare Ngöböbti. Meri ye abko ñan die mika. ⁷ Nitre

tödekaka Jesubti btä ñan ñäkädre blo, abkokäre makwe diri kore ietre, ⁸ ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti akwa, ni mräkä jen nikwe, ye nita ngibiare ñakare, ne ngwane nita Ngöbö Kukwei kite temen. Erere arato, nita kukwe nuene bäri käme ni ñakare tödekaka Jesubti ye ngwä, ñobtä ñan angwane ni ñakare tödekaka Jesubti käta mräkä kwekwe ngibiare.

⁹ Meri kån brare krütani abko tä nüne kaibekaibe abko kä tikadre täräbtä die mikadre abko nere: Meri ie kä gre ketamä (60) mentokwäre, kån brare krütani amne, brare kwe ben nünabare käre kwe amne ñan ja mikani ngite kwe brare mdabe, meri ye abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. ¹⁰ Meri kån brare krütanikrütani käkwe ngäbriänkä ngibiabare amne ni menteni kata ngäbti kuin kwe amne tä ni deme deme Ngöbökwä ye ngoto bätete kräke kakäre ngäbti kuin ja gwiriete, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. Erere arato, ni ja tare nikaka die mikata kwe amne tä sribi kuinquin nuene bätäkä ngwarbe ni mda mdakrä, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre.

¹¹⁻¹² Akwa meri bäri bati bati abko kä ngämi gre ketamä (60) ie, kån brare krütani amne tä kaibe, ye abko ñan kä tika täräbtä die mikakäre, ñobtä ñan angwane nane niara kä tikadre täräbtä die mikakäre angwane, ñan ja mikadre gure mda niedre kwe Jesuye, abti tö rabadreta ja mikaita gure bobuta, ye ngwane ja kukwei kitadreta temen kwe abtä rabadre ja mike ngite Jesu rüere, aisetä ñan kä tikadre täräbtä die mikakäre. ¹³ Erere arato, meri bati bati kån brare krütani die mikadre angwane, kä rabadre krene btä angwane, rikadre blite ni mda mdabtä ju kwatirekwatire te. Arato rikadre ja mike kukwe jökräte siba amne kukwe btä ñan blitadre jire abko rikadre kädriere. ¹⁴ Mden kisete ni merire merire bati bati, kån brare krütani abko käkwe ja mikata gure, ngäbäre ngibia kwe amne ju ngibia kuin kwe jakrä. Ne kwrere meri ye ñan kädriedre blo rüekwe abko ie ti tö. ¹⁵ Ye abko, meri bati bati, kån brare krütani namani kaibe abko ruäre käkwe Jesu tuanimatre, käta näin Satana jiebti.

¹⁶ Meri kån brare krütani, ye abko nane nitre tödekaka Jesubti ngätäite mräkä merire tärä kån brare krütani amne tä nüne kaibe, ne ngwane mräkä kwekwe käkwe die mika. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti mda mda rabadre meri mda mda kån brare krütani amne ngibiaka ñakare ye die mike, sribi ñan rabadre kabre dikaro nitre tödekaka Jesubti kräke abkokäre.

Kukwe mda mda nitre jie ngwiankabtä

¹⁷ Mdakäre abko, ni ji ngwianka ye tä nitre tödekaka Jesubti jie ngwena kuin ne ngwane, nitre tödekaka Jesubti kwetre raba tare kri amne mika ütiäte kwetre jae. Erere arato, die mika kwetre mröbti amne ngwianbti. Akwa nitre jie ngwianka käta Ngöbö kukwei dirire bäri, ye abko mika bäri ütiäte amne die mikadre mröbti amne ngwianbti abko makwe diridre, ie ti tö. ¹⁸ Tita niere kore, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö: “Buey trigo münantekä, ye munkwe ñan kö kita ngwärebtä,” nieta. Erere arato, “Ni sribikä, ie sribi ütiä biandre,” nieta kore Ngöbö Kukweibtä. Ne mden kisete makwe diri kore nitre jie ngwiankabtä.

¹⁹ Mdakäre abko, ni ni Ngöbökwä jie ngwianka käta ja mike ngite abko ni itibe jata niere angwane, makwe ñan kukwe mika era. Akwa ni nibu, ni nimä käkwe kukwe arabe nie mae angwane, kukwe ka ngäbti makwe. ²⁰ Angwane ni Ngöbökwä jie ngwianka mden mden tä ngite, ye ie makwe ñäkä gätäte nitre Ngöbökwä ye ngwärekre jökrä. Nebtä abko, ni mda mda btä kä jürä rabadre amne, ñan tö ngwianadre ja mikai ngite kwetre abkokäre.

²¹ Timoteo, Ngöbö btä Kristo Jesu amne angele dianinkä jakrä Ngöbökwä, ye ngwärekre ti bike kukwe ütiäte niere mae, ne erere makwe nuen abko krörö: Ni ma kukwe muko ya, ñakare ya tä sribire ji ngwianka kwrere, akwa nane kukwe raba kwetre makwe ga angwane, makwe tö dian amne makwe die mika ja kwrere jökrä, ie ti tö.

²² Erere arato, makwe ñan kise mika jötrö ngwarbe nibti mikakäre sribire ji ngwianka kwrere, akwa makwe töbika kuin käne niara mikakäre sribire, ñobtä ñan angwane nane makwe ni kukwe kämekäme nuenkä mikadre sribire, yebtä abko kukwe käme nükebti mae siba nütü rabadre mabtä. Makwe ja ngibia kuin deme kukwe kämekäme ngäniene.

²³ Timoteo, ma ngirie abko neme bren käre. Erere arato, bren mda mda tä neme mabtä. Ye kräke abko, makwe uba döi kwaka ña kiakia angwane, makwe ñan ñö aibe ña abko ti tö niei mae.

²⁴ Nitre tödekaka Jesubti abko ruäre käta kukwe nuene käme, mika ngämi ja ngwärekre, känenkri tärä neme gare ni jökräye; akwa ni ruäre abko tä kukwe nuene kämekäme mikata ja ngwärekre amne batibe neme gare. ²⁵ Ne kwrere arato, ni ruäre tä jändrän kuinquin nuene abko tä neme gare ni jökräye; akwa ni ruäre abko tä jändrän kuinquin nuene tiebe abko gare ñakare. Abti kira erere angwane, tä niken neme gare ni jökräye. Ne mdenbtä abko, makwe töbika kuin ja käne abko ti tö nie mae Timoteo.

6

Nitre klaboro kākwe sribidre ño bkānkākrā

¹ Mdakāre abko, nire nire abko tā klaboro ni mdakwe, ruāre abko tā ja tare nike, akwa bkānkā kukwei mika ūtiāte kwetre jae, niarakwe ñan ñākādre blo Ngōbö rüere amne kukwe dirita nunkwe ye rüere abkokāre. ² Akwa nane ni klaboro ye bkānkā kāta tōdeke Jesubti arato ne ngwane, ñan bkānkā mikadre ngwarbe kwe jae, ñobtä ñan angwane niara ja mrākāre Jesu kābti arato. Akwa bāri sribi kuin kwe bkānkākrā, ñobtä ñan angwane tā niaratre mrākā Jesu kābti die mike amne tā tare kri kwe arato aisetē. Kukwe ne abko makwe diri amne nuemna nitre klaboro tōdekaka Jesubti yeye.

Kukwe blo dirikātre tā nūne ño

³ Nire nire kāta kukwe dirire blo amne kukwe diribare era metre ni Dānkien Jesukristokwe, ye tā kaen ngābti ñakare, erere arato kukwe dirita era metre Ngōböbtā, ye tā kaen ngābti ñakare, ⁴ ni ye abko tōi ñakare, akwa tō bikābtā kri. Ye mden abko jatadi dirire bā jene abko krōrō: Niara tōta neme ja kwetai bāri kabre krūbate ni jōkrābe kukwe ngwarbebtā. Ye mden kānti ni ruāre tōta neme ja tuai ni mda kwrere, abtä tā bātā ngwen ni mdābtā jāndrān dokwāre. Ne mdenbtā ni ruāre motota neme romon jakrā kwārikwāri amne ñākāta niken diān diān jae kwārikwāri ja kukwe ñan mikata niken era jae kwārikwāri. ⁵ Erere arato, ni ye tā niken rüre käre jabe kwārikwāri. Ni ye abko tōi kāmē, aisetē kukwe era metre Jesubtä dianinkā niaratrekān. Ngōböta nitre tōdekaka Jesubti die mike ngwian ganāntā nieta kwetre, aisetē tā bike nūne metre ngwian diānkā jae.

⁶ Era metre Ngōböta nitre tōdekaka Jesubti die mike, akwa nita nūne metre Ngōbö ngwārekri amne jāndrān ño ño tā nikwe, ye kāi tādre nuāre niibtā, ye abko bāri ūtiāte ⁷ ñobtä ñan angwane ni dārebare angwane, ni dārebare būtiere, jāndrān ñakare nikwe. Erere arato, ni krūtadi angwane, ni ñan rikadre jāndrān ngwena jire chi jabe. ⁸ Ne mden aisetē, mrō tarā kwetadre nie amne dān amne ju tarā nikwe, ye abko kāi rabadre nuāre niibtā.

⁹ Ye abko kāi rabadre nuāre niibtā, ñobtä ñan angwane ni mda abko jāndrān ye tarā kwetre akwa, tōta nebe rabai ngwian btā jāndrān bkāne bāri kabre abko tā niken ja mike ngite. Erere arato, tātre niken ja dokwā mike kō okwā Satanakwete. Erere arato, jāndrān bātākā ngwarbe ye mdei tā neme ietre, ye kāta kukwe taretare ngwena krāke amne mrā tā ni se juen ngwarbe. ¹⁰ Kukwe tā nakenkā kore ni yebtā, ñobtä ñan angwane nita ngwian tarere, ye abko tā niken ni mike kukwe nuene blo blo ngwian diānkā jae. Ni ruāre tōi kore abko kākwe Jesu kukwei tuanimetre, abkokānti tā ja tare nike kri mtare.

Pablota Timoteo tō den mrā

¹¹ Akwa ma abko ni Ngōbökwē, aisetē ma gitia kukwe kāmē jōkrā ye ngāniene amne nūna era metre Ngōbö ngwārekri, yebtā makwe ja kita. Nūna Ngōbökrā amne tōdeka Ngōböbti jāndrānjōkrābtā, ye jiebtā ma rankwa. Erere arato, ni mda mda taredre, ye jiebtā ma rankwa angwane, makwe nūnanka dite tōdekābtā Jesubti. Erere arato, makwe blita ja moto jāmenbti ni mda mdabe. ¹² Makwe tōdekadre käre Ngōböbti, yebtā makwe nūnanka dite jābtā rükāre kukwe kāmēkāmē rüere. Makwe ja tōi mikaba kwatibe Ngōböbtā angwane, makwe nieba ni kwati ngwārekri, ye ngwane Ngōbökwē ma kārābare nūne kārēkäre jabe, aisetē makwe nūnandre kārēkäre Ngōböbe, ye makwe ketate dime kisete jakrā, ie ti tō Timoteo.

¹³ Mtare Ngōbö jāndrān jōkrā mikaka nire, ye ngwārekri amne, Kristo Jesu btā kā jūrā namani ñakare, kākwe ja niebare metre Poncio Pilatoye, Kristo Jesu ye ngwārekri ti tō niei krōrō mae Timoteo: ¹⁴ Jesukristo rükadita, ye kānenkri niara kukwei mika tāte jōkrā makwe. Erere arato, makwe nūnandre ño, ie niara tō, ye kwrere makwe nūna niara ngibiare ngābti kwārā. ¹⁵ Ngōbö tō rabai Jesukristo juenta ñongwane, erere juandita kwe angwane, niara rükadita. Ngōbö aibe gobran kri. Niara aibebtā kāita neme nuāre metre. Erere arato, Ngōbö abko jrei kri, jrei jire jōkrā kā nebtā bti ta amne niara abko tā Dānkieni dānkin jōkrā kā nebtā yebti ta. ¹⁶ Ngōbö aibe dārebare ñakare amne krūte ñakare. Niarata nūne kārēkäre, ñotra trā ngwen būrere te tā nūne. Ye kānti ni ñakare raba neme ja ken ben. Ni kā nebtā kākwe ñan Ngōbö tuabare gwāre amne Ngōbö ñan tuare nikrā arato. Ngōbö aibe raba ūtiāte ni jōkrā krāke kārēkäre amne niara aibe di kri. Abko kore se.

¹⁷ Timoteo, ni ngwian bkānkā krikri, ye abko kākwe ñan bika kri amne, ñan ngwian kabre kwetre, yebti tōdeka kwetre, makwe nie ietre, ñobtä ñan angwane ngwian tā niken ngwarbe jōtrō amne, ni ñan raba ngibiare kārēkäre. Akwa Ngōbö abko kāta jāndrān kuin bien kabre nie, kā mikakrā juto niibtā. Yebtā ni ngwian bkānkā krikri kākwe tōdeka Ngōböbti, makwe nie ietre. ¹⁸ Mdakāre abko, ni ngwian bkānkā krikri ye kākwe ñan ja mika kābāre, amne jāndrān kuin nuen kabre kwe ni mda mdakrā ngwian kwetre yebti. ¹⁹ Nūnandre kore kwetre angwane, rabadi jāndrān kuin bkāne kabre kā kāinbti amne rabadi nūne kārēkäre Ngōböbe, makwe nie kore ietre Timoteo.

²⁰ Timoteo, kukwe kuin Jesukristobtä mikani gare mae, ye makwe ngibia kuin jakrä. Erere arato, kukwe ngwarbe diän dian ütiäte ñakare, ye makwe ñan ja olo mika ie. Mdakäre abko, nitre ruäre tätre dirire blo, akwa tä dirire kuin era metre tä nütüre au jabtä, akwa dirita blo kwetre. Ni dirikä blo ye kwrere abko, ben makwe ñan ja geta jire chi, ²¹ ñobtä ñan angwane ni ruäre käkwe kukwe blo ye mikani ütiäte jae, aisete tä Jesu mike ütiäte ñakare mtare amne nikani dikekä Ngöböbtä mento.

Ngöbö raba ja moto mike kuin makrä. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe Timoteokrä 2 Timoteo

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, bti kä 62-63 angwane tikaninteta. Yebti niara nikaninta bäbkäkäre kukwe kuin Jesubtä ngwenante kä ngrabare temen. Angwane tärä tikani kena kwe Timoteoye amne Titoye. Yebti kä 66-67 näre angwane, Nero namani gobrane emperador kwrere angwane, Pablo kitaninta ngite bobukäre kwe. Pablo namaninta ngite angwane, tärä ne tikani kwe Timoteoye. Kä ye angwane, Pablo mikani ngite bä jene, ñobtä ñan angwane käne niara nämane ngite gwi ja juete. Akwa kitani ngite bobukäre angwane, kä käme amne kä tibo kanti kitani ngite. Erere arato, Pablo mäkäninte kadenanbti. Nete Pablokwe sribibare mrä amne müre ketadi abko namani gare ie, aiset kukwe tikani krörö kwe Timoteoye:

Bäri käne abko ja namani ruen kaike Pabloye, abtä namani ulire, ñobtä ñan angwane niara kukwe muko Figelo amne Hermógenes kákwe kä mikaninkä btä. Erere arato, Demas amne ni mda mda kákwe kä mikaninkä btä, aiset Timoteo jatadre niara die mike, ie niara tó namani.

Bobukäre abko, nitre tödekaka Jesubti namani ja tare nike emperador Nero kisete. Yebtä abko, Pablo namani töbikre kri, kákwe Timoteo tó diani nünenkä dite jabtä kukwe Jesukwe yebtä. Erere arato, Timoteo kákwe kukwe kuin ye diridre janknu, niebare kwe ie. Mdakäre abko, Timoteo tädre biare ja tare nikakäre kukwe kuin Jesubtä ye dokwäre, niebare Pablokwe.

Nikwe nünandre ño metre Jesu kräke abko tärä ne tä niere nie. Erere arato, ni rabadre juto biare ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä niere nie. Tärä ne abko tikani mrä Pablokwe nütüta.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

¹ Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ja tó jenbti, Ngöböke ti mikani Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ni rabadre nüne käreäre Ngöböke Kristo Jesu köböire, niebare kira Ngöböke, ye mden abko tita niekäre mtare ni jökräye. ² Timoteo, ma ti ngobo jen tikwe kwrere. Ma tare kri tikwe. Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien kákwe ja moto mika kuin makrä. Erere arato, ma raba ruentari tare ietre amne, makwe nuna jäme niaratre diebti abko ie ti tö Timoteo.

Pablokwe ja di käreäre Ngöböye Timoteokrä

³ Timoteo, ti mräkäre kirakira kákwe sribibare era metre Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire kräke amne, ja ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärecri. Tita blite dibire rare Ngöböke angwane, mata nüketa töre tie angwane, tita kuin niere ie makrä. ⁴ Ti jataba yäketa angwane, ma rababa ti müaire, ma okwä ñoi rababa nimiente ti okwäbti, ye tä nüketa töre tie amne, ti tóta neme ma tuaita jötrö, kä ngwiankäreta nuäre jabtä. ⁵ Mata tödeke kwatibe Ngöböbti, ye tä nüketa töre tie arato Timoteo. Timoteo, ma mölöi Loida btä ma meye Eunice kákwe tödekani kwatibe Ngöböbti käne, ne kwrere arato mata tödeke kwatibe bti gare kuin tie.

Timoteokwe ñan Jesu gaidre

⁶ Mata tödeke kwatibe Jesubti, aiset ti tö kukwe ngwian töreta krörö mae: Tikwe kise mikaba mabti sribi mikakäre ma kisete angwane, Ngöböke ja di biani mae sribi jakwe nuenkrä. Ngöbö di ye abko makwe mika bäri ütiäte jae abko tita niere mae, ⁷ ñobtä ñan angwane Ngöböke ja Üai biani nie, ni die mikakäre nüne dite niarakrä amne, ni mda mda tareäre, erere arato töbikakäre kuin ja käne. Ngöbö ñan tä ni mike kä jürä ngwen jabtä.

⁸ Ne aiset ma ñan raba ja gaire jire chi blitakäre ni Dänkienbtä. Erere arato, tita ngite ni Dänkien Jesukristo kukwei diribtä, nebtä ma ñan raba ja gaire, akwa kukwe kuin Jesukristobtä, ye kräke makwe ja tare nikadre tibe gwaire Ngöbö diebti. ⁹ Ngöbö kákwe ni dianintari amne ni käreäre nünakäre deme kwe. Ne ñan nikwe jändrän kuin nuenbare abko ütiäre Ngöböke ni dianintari, akwa kira Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri niarake ni tarebare ja moto kuinbti angwane, ja tó jenbti kukwe mikanintbe au kwe, kukwe kuin nuene ni kräke Jesukristo köböire. ¹⁰ Ngöböke kukwe mikanintbe kore, mden abko bä mikanina kwe nie. Kristo Jesu ni Diantarikä nükani kä nebtä angwane, kukwe mikanintbe kira Ngöböke nükani gare nie. Kristo Jesu kákwe gata die juani ngwarbe. Erere arato, ni rabadre nüne käreäre Ngöböke, ye abko mikani gare kwe nie kukwe kuin jabtä ye köböire. ¹¹ Kukwe kuin Jesubtä, tita tike mae, ne mden abko Ngöböke ti mikani kädriere ni kwatibe. Erere arato, ti mikani kukwe kuin ye ngwianka kwe amne, ti mikani kukwe kuin ye dirikä kwe arato. ¹² Ne mdenbtä abko, tita ja tare nike mtare, akwa yebtä ti ja gaire ñakare, ñobtä

ñan angwane ni gare kuin tie, bti tita tödeke. Jesukristo di kri bti tita tödeke, aisete niara jatadita, ye ngäbti abko ti ngbiadi kuin kwe ño tikwe ribebare ie ye kwrere.

¹³ Timoteo, ma rabadre dirire metre, abkokäre tikwe kukwe diribare ño ño, ye kwrere makwe diri. Angwane makwe tödekadre kwatibe Kristo Jesubti amne, makwe ni mda mda taredre. ¹⁴ Kukwe kuin era metre Jesubtä mata dirire, yehti abko makwe kukwe ngwarbe ngwarbe krai. Ngöbö Üai Deme tä nüne nibtä abko diebti makwe kukwe ngwarbe krai.

¹⁵ Mdakäre abko, ti kani ngite angwane, nitre Asiabo nünanka Roma nete käta tödeke Jesubti, ye käkwe kä mikaninkä jökrä tibtä. Erere arato, nuenbare Figelokwe amne Hermógenekwe tibtä abko garera mae.

¹⁶ Ti nämane ngite, akwa Onesiforo abko rababa ti gaire ñakare amne, batire batire rababa nuke ti moto mike nuäre nete. Niara ye abko ni Dänkien ie raba ruentari tare tikrä näre.

¹⁷ Onesiforo nämane Roma nete angwane, namani ti känenentari kisere, namani jadüke ñakare abti ti kwantariba ie. ¹⁸ Amne ni nämane Efeso angwane, ni die mikaba kri kwe. Ye tä töre kuin mae ruen tie Timoteo. Ye abko, ni Dänkien Kristo Jesu rükadita, ye ngwane Onesiforo raba ruentari tare ie abko ie ti tö.

2

Timoteokwe nünandrekä dite jabtä ja tare nikakäre Jesu dokwäre

¹ Timoteo ma abko ti ngobo tikwe kwrere. Kristo Jesu tä ni tarere ja moto kuinbti, ye diebti makwe nünanka dite, ie ti tö. ² Erere arato, tikwe diribare ni kwati okwäbti angwane, makwe ti kukwei nuani, ye abko nire nire bti tödekadre amne rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin, raba tuen mae, ye ie makwe kukwe ye dirita, niaratre käkwe diridreta ni mda mdaye ja täritäri abkokäre.

³ Timoteo, ma abko rükä Kristo Jesukwe, aisete ni rükä tä biare ja tare nike, ye kwrere ma raba ja tare nike tibe tödekabtä Jesubti angwane, makwe nünanka dite Jesukrä. ⁴ Nitre rükä kuinquin tä ja kite ñakare jändrän mda mdabtä kä mikakäre nuäre dänkienbtä, ye kwrere makwe ñan ja kita jändrän mda mdabtä amne, sribi Kristo Jesukwe aiebtä makwe ja kita, kä mikakäre nuäre btä. ⁵ Erere arato, nitre jadakaka abko kräke kukweta ükaninte jadakakrä metre, akwa kukwe ye mikata ñakare täte ne ngwane, ñan tä ganane, aisete korona bianta ñakare ietre. Akwa nitre jadakaka tä kukwe mike täte, köböire tä ganane angwane, korona bianta ie mikakäre ütiäte. Ye kwrere Ngöbökwé kukwe ükaninte, erere mata nuene, köböire Ngöbökwé korona biandi mae. ⁶ Erere arato, ni sribikä tirete käta sribire tare krübäte, aisete nura öta näire, niara ara jire, ie biandre käne. Ye kwrere Ngöbökwé jändrän kuin biandre mae, abkokäre makwe sribi ja di ngöihti Kristo Jesukrä. ⁷ Timoteo, tita kukwe ketamä bä mike mae sribi Jesukristokwébtä, nebtä makwe töbika käre angwane, ni Dänkien käkwe mikadi gare jökrä mae abko gare tie.

⁸ Erere arato, kukwe krörö ne makwe ngwian töre käre jae: Jesukristo krütani, abti Ngöbökwé mikaninta nire. Niara abko jatani jrei David tukwe mräkäkri. Kukwe ye abko kukwe kuin Jesukristobtä mikata gare tikwe. ⁹ Ye mden dokwäre tita ja tare nike kri amne ni ja mikaka ngite kri mäkäteta kadenante, kwrere jire tita mäkäninte kadenante; akwa Ngöbö kukwei abko ñan tä mäkäninte kadenante, ñobtä ñan angwane ni kwati tä kädriere. ¹⁰ Ye mden kisete tita ja tare nike bätäkä ngwarbe. Ni dianinkä jakrä Ngöbökwé abko rabadre dianintari jökrä Kristo Jesukwe amne rabadre nüne kärekwäre kä nuärete, abkokäre tita ja tare nike bätäkä ngwarbe.

¹¹ Kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke:

Nikwe tödekani Jesubti angwane, ni krütani ben,

ye kwrere arato nikwe nünandi ben.

¹² Nikwe nünandrekä dite jabtä ja tare nikakäre niara dokwäre,
ne ngwane niarakwe gobrandi, kanti nikwe gobrandi siba ben.

Akwa nikwe niara rükandrete ne ngwane,
ni rükandite kwe arato.

¹³ Nikwe Jesukristo gibiarekäta akwa,
niara abko käkwe ja kukwei mikadi täte käre, ñobtä ñan angwane niara abko ñan raba
ja kukwei kite temen.

Sribikä kuinquin tä sribire ño abko Pablokwe niebare

¹⁴ Timoteo, nitre dirikä mda mda käkwe ñan ja kwetadre kukwe ngwarbe ngwarbebtä, tikwe nieba, erere makwe nieta ietre Ngöbö okwäbti abko erere nuendre kwetre, makwe nie ietre janknu, ñobtä ñan angwane ja kwetata ngwarbe, ye abko tä ni die mike ñakare amne, tä ni kukwe nuaka nuaka ngwianta Jesu gibiekäta, aisete ñan ja kwetadre abko makwe nie metre ietre. ¹⁵ Erere arato, ni sribikä ütiäte Ngöbökwé käta Ngöbö kukwei metre Jesubtä dirire metre ta, abtä sribi gaire ñakare, ye kwrere ja di ngöihti makwe Ngöbö kukwei

diri metre angwane, ma ñan raba sribi gaire Ngöbö ngwärekrei Timoteo. ¹⁶ Kukwe ngwarbe diän diän ütiäte ñakare, yebtä makwe ñan ja kita, ñobtä ñan angwane ni ñäke ngwarbe kore abko käre tä niken kukwe nuene bäri kämekäme mda. ¹⁷ Erere arato, kukwe dirita kwetre ye tä niken niren ni kwati ngätäite abti mrä ni kwatita näin kukwe ngwarbe jiebtü. Ye mden kwrere abko dirita Himeneokwe amne Filetokwe. ¹⁸ Kukwe era metre Jesubtä dirita ñakare kwetre. Ni krütani rükadreta nire abko erere namanina bare, tätre niere, ye käta ni ruäre mike Jesukristo gibiekäta. ¹⁹ Akwa nitre tödekaka metre Jesubti abko käkwe ñan Jesu gibiaikäta, ñobtä ñan angwane nitre tödekaka Jesubti abko ürä kwrere. Ürä nökata kuin nguse angwane, ñan tä juen ngütiekä, aiseté juta neme dite. Ye kwrere jire ni tödekaka metre Jesubti tä mikani Ngöbökwé abko btä kukweta tikani krörö: “Ni jen Ngöbökwé erere gare jökrä Ngöböye” amne, “Ni jökrä käta ja di kärere ni Dänkien Ngöböye, ye käta kukwe kämekäme kite temen,” abko tä tikani kore btätre. Nebtä Ngöböta ni jen kwe metre ngibiare kuin ñan Jesu gibiadrekäta abko tä gare nie.

²⁰ Kukwe nebtä abko, ti bike kukwe mda bä mike mae Timoteo abko krörö: Ni jändrän bkänkä kri gwiriete ñan oro btä plata dätebare blatore amne basore aibe tä kwe amne, kri kukwän btä dobro dätebare blatore amne basore tä kwe arato. Akwa jändrän kuin orore btä platare abko tä ni ütiäte ütiäte kakrä ngäbtü amne, kri kukwän btä dobro sribebare blatore amne basore, ye abko tä sribi ngwarbe ngwarbekrä gwita. ²¹ Ye kwrere abko, nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ngibiadre kuin deme nitre dirikä ngwarbe ngwarbe ngäniene ne ngwane, jändrän kuin ütiäte ye kwrere jire ni rabadi Ngöbö ngwärekrei amne, ni mikadi kuin deme ni Dänkienkwe, sribi kuinkuin bätäkä ngwarbe nuenkäre jakrä.

²² Timoteo jändrän kämekäme mdei tä krübäte ni bati batiye abko ngäniene ma gitia. Akwa nuna metre Ngöbökrä, yebtä makwe ja kita amne tödeka kwatibe Ngöböbtü amne ja taredre kwärikwäri, amne nuna jäme, ye jiebtü ma rankwa bäri nitre töi deme deme käta blite Ngöböbe yebe gwaire abko ie ti tö Timoteo. ²³ Erere arato, kukwe ngwarbe, btä ja kwetata niken kwärikwäri, yebtä ni kwati tä niken neme romon jakrä abko garera mae, aiseté kukwe ye kwrere btä makwe ñan ja kweta siba. ²⁴ Ye abko, ni sribikä ni Dänkienkwe abko ñan tädre ja kwete ni mda mdabe, akwa ni dirikä ye abko tädre ja gete jäme ni jökräbe. Arato rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin. Erere arato, ñan moto rabadre romon ja dokwäre. ²⁵ Ja moto kuinbtü, niarakwe niara rüe töi diandre, ñobtä ñan angwane nane Ngöbökwé nitre ye töi kwitadre angwane, kukwe käme kitadre temen kwetre amne kukwe metre Jesubtä rükadre gare ietre. ²⁶ Angwane diablukwe niaratre kani ngite ja mikakäre täte ye gadre kwetre jabtä amne jatadre tödeke Jesubti, abkokäre töi diandre kore Timoteo.

3

Kä mrä angwane ni kwati rabadi nüne Ngöbö rüere

¹ Timoteo, kukwe mda rabadre gare mae abko krörö: Kä mrä angwane, kukwe rabadi nakenkä taretare krübäte, ² ñobtä ñan angwane ni kwati rabadi ja tarere kaibe au, amne rabadi ngwian tarere bäri. Erere arato, ni kwati rabadi ja käikitekä au amne rabadi bike kri ni mda mdabtä. Ni kwati käkwe ñäkädi diän diän gwäre ni mda mdaye amne, rün btä meye ñan kukwei mikadi täte kwetre. Ni mdakwe jändrän kuinkuin nuendi kräke akwa, ye rabadi tuen ütiäte ñakare ietre amne, Ngöbö rabadi ütiäte ñakare kräke arato. ³ Erere arato, ni kwati ñan rabadi ni mda mda tarere jire chi amne, kukwe nuenbare rüere, ye abko ñan diandi jabtä ta kwetre. Erere arato, rabadi blite ngwarbe ni mda mda rüere, tö rabadi kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe, erere rabadi nuene jökrä, ñobtä ñan angwane ñan rabadi ja töi ketebtä. Erere arato, rabadi kukwe nuene blo ni mda mdabtä abko käi rabadi juto btätre, akwa jändrän kuin rabadi tuen käme ietre. ⁴ Erere arato, rabadi kukwe muko kwekwe kite ngite ngwarbe, kä jürä rabadi ñakare btä kukwe kämekäme nuene. Rabaditre bike bäri kriki ni mda mdabtä, tö rabadi kä ngwen nuäre jabtä, akwa Ngöbö taredi ñakare kwetre. ⁵ Nitre tödekaka era metre Jesubti, kwrere jire ja bä mikadi kwetre akwa, täditre kukwe nuene kämekäme, yebtä abko Ngöbö di kri mikadi ngwarbe kwetre. Ne mden kisete, kä mrä angwane kukwe jatadi nakenkä tare krübäte kore.

Timoteo, ni töi kämekäme ye kwrere ben makwe ñan tö ngwian ja gete jire, ⁶ ñobtä ñan angwane ni ye kwrere abko tä niken ni ngökakäre ju kwatirekwatire te kwäräkwarä, käta meri töbike ñakare ja käne ngökö jae. Ne abko raba nuene ñobtä ñan angwane meri ye abko ie jata neme ruen ngite krübäte Ngöbö ngwärekrei amne, käre tä kä kwitekweite jabtü. ⁷ Meri ye kwrere käre tätre ja töitike Ngöbö kukweibtä akwa, kukwe diribare blo Ngöböbtä, yebtä tätre ja töitike, aiseté tödekadre era metre Jesubti abko ñan tä nüke gare jire chi ietre. ⁸ Nitre kukwe dirikä blo ye käre tä ja mike kukwe metre Jesubtä rüere, sukia nibu kädian nämane Janes btä Jambres namani Moisés rüere ye kwrere. Nitre ye töita ngwarbe kukwe kämekäme aibehtä amne tä tödeke ñakare mda Ngöböbtü. ⁹ Akwa ni nibu namani Moisés rüere, btä

kukwe nakaninkä ño, ye kwrere rakadikä nitre töi kämekäme btä, ñobtä ñan angwane töi ñakare, ye abko gadi ni jökräwe btäre amne, ni kwati ñan rabadi nekete mda niaratrebe, ye raba gare mae Timoteo.

Pablokwe Timoteo töi diani

¹⁰ Akwa tikwe kukwe diribare mae amne, tikwe nünabare ño, ye garera mae. Erere arato drekäre ti nämane nüne kore amne, ti nämane tödeke ño Jesubti garera mae, amne ti nämane nebe romon ñakare jötrö garera mae. Erere arato, ti nämane ni mda tarere ño amne, ti nämane nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti ño garera mae. ¹¹ Erere arato, tikwe ja tare nikani jakän garera mae amne, juta Antioquiäte amne juta Iconiote, erere arato juta Listrate tikwe ja tare nikani kri tödekabtä Jesubti abko garera mae. Tikwe ja tare nikani kri, akwa ti Dänkien Jesukristo käkwe ti dianinkä ti rüe kisete, ye abko garera mae arato. ¹² Ye abko, nire nire tö nünai kuin deme Kristo Jesukrä abko käkwe ja tare nikadi rüe kisete. Ne abko kukwe era tita niere mae Timoteo. ¹³ Akwa ni moto kämekäme, ni ngökaka abko näin kukwe nuene bäri kämekäme mda. Niaratre näin ni ngökö bäri amne, niaratre ngökadi krübäte ni mda mdakwe. Ne abko rabadi nakenkä kore ja täritäri.

¹⁴⁻¹⁵ Ngöbö Kukwei brendebare makwe, ye abko makwe mika täte amne mika ütiäte janknu makwe, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö Kukwei dirikä mae abko ni ütiäte garera metre mae. Erere arato, ma nämane chi ngäbäkrere angwane, Ngöbö Kukwei deme ye namanina gare mae, aiseté makwe mika täte janknu. Nita tödeke Jesukristobti angwane, Ngöböta ni dentari, yebtä abko Ngöbö Kukwei tä ni mike töbtä. ¹⁶ Ngöbö Kukwei jökrä abko Ngöböke mikani gare metre nitre tärä tikakaye, aiseté kukwe ütiäte dirikä amne kuin mäträkrä amne, kuin ni mda töi diankrä amne, kuin ni töitakrä nüne metre Ngöbö ngwäreki. ¹⁷ Ne köböire abko nitre tödekaka Jesubti tä nüne Ngöbökrä ye tädre juto biare sribi kuinquin bätäkä ngwarbe nuenkrä.

4

¹ Timoteo, Kristo Jesu rükadita kritobore ni nire kräke amne ni krütanina kräke. Erere arato rükadita gobrane. Ngöbö ngwäreki amne Kristo Jesu ye mden ngwäreki tita niere krörö mae: ² Makwe Ngöbö Kukwei nie ni mda mdaye. Ni mda mda tö raba ma kukwei nuai ya, ñakare ya, akwa ma raba juto biare Ngöbö kukwei niekäre. Amne ni mda tö dian makwe, amne makwe mäträ ni mda mdabtä. Erere arato, makwe ni mda mda kita nüne bäri Jesukrä amne, makwe diri metre ta ja moto jämenbti ietre abko tita niere mae. ³ Makwe nuendre, ñobtä ñan angwane kä jatadi angwane, ni kwati ñan tö rabadi kukwe era Ngöböbtä ye kukwei nuai aiseté. Kukwe ño ño niaratre tö rabadi kukwei nuai, ye erere kräke dirikätre ngwarbe ngwarbe kändäni kwati kwetre dirikäre jae ja mikakrä nuäre. ⁴ Erere arato, Ngöbö kukwei era metre abko btä rabaditre kä mikedä amne kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira ñakare era, ye aibeitä rabaditre ja däkweite. ⁵ Akwa ma abko, käre makwe töbika kuin metre ja käne amne makwe nünanka dite jabtä ja tare nika näire. Erere arato, ni mda mda, ie kukwe kuin Jesubtä gare ñakare abko ietre makwe mika gare amne sribi ño ño nuendre, ye makwe nuen kuin jökrä.

⁶ Ye abko makwe nuendre, ñobtä ñan angwane ti abko müre keta kebera Jesu mikabtä täte, aiseté ti kebera krüte jakän. ⁷ Ni rükä kätä rüe kuin, ye kwrere jire tikwe ja di mikani sribikäre kuin Jesukrä. Sribi jökrä biani nuendre tie ti Dänkienkwe, ye abko tikwe nuenbarera jökrä amne tikwe ja töi mikani kwatibe Jesubtä, abti kä nüke mtare tie. ⁸ Ye mdenkisete, ti krütadi angwane, ti Dänkien Jesu, Kritobo metre, käkwe sribi ütiä biandi kuin tie, käkwe ti mikadi kuin era metre. Ne ñan ti aibe ie, sribi ütiä biandi kwe amne, ni jökrä kätä Jesu ngbiare kisere abko ie sribi ütiä biandi kwe amne mikadi kuin metre kwe arato.

Pablota jändrän kärere mrä Timoteoye

⁹ Timoteo, ma jata jötrö ti kanti nete ja tuakäreta tibe, ie ti tö, ¹⁰ ñobtä ñan angwane Demas nämane tibe nete akwa, jändrän kä nebtä nämane tare bäri kwe, aiseté kä mikaninkä kwe tibtä, nikani juta Tesalónicate. Crescente abko nikani kä Galaciate amne Tito abko nikani kä Dalmaciate. ¹¹ Aiseté Lucas aibe tä tibe nete. Timoteo, ma jata angwane, makwe Marcos ngwian siba jabe; ben ma jata, ñobtä ñan angwane Marcokwe ti die mikadre kri sribi Ngöbökwetä nete ruen tie, aiseté ma jata ben. ¹² Tiquico abko tikwe juani juta Efesote. ¹³ Timoteo, ma jata angwane, dän ngetbo kä tibo kriere mikateba tikwe juta Troate, Carpo kanti, ye ma jata ngwena tikrä. Erere arato, täräta mikaninte ruäre tikwe, ye ma jata ngwena tikrä amne, kabra btä obeja kwata sribebare täräre täräre tä mikaninte tikwe yete, ye ma jata ngwena jökrä tikrä, ie ti tö bäri.

¹⁴ Alejandro abko sribikä jändrän jieröbtä, ye abko käkwe kukwe nuenbare käme krübäte ti rüere abko dokwäre ti Dänkien Jesukwe mikadi ja ngie nuen. ¹⁵ Mden kisete makwe mokre

jabti Alejandro yebe arato, ñobtä ñan angwane kukwe kuinkuin Jesukristobtä dirita nikwe, ye rüere niarata rüere krübäte.

¹⁶ Timoteo, ti járababa kena kritobo romanobo ngwärekre angwane, ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe kä mikakaba jökrä tibtä, aiseite ni rababa ñakare mda ja kwetaka ti dokwäre. Akwa Ngöbökwé ñan ti mräkätre mika ja ngie nuen näre. ¹⁷ Ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe ti mikateba kaibe, akwa ti Dänkien Jesukwe ja di bianba tie, nitre ñakare israelitare tödekaka ñakare Jesubti nämä yete, ye olote Jesu kukwei kuin ni diantarikrä abko ti rabadre kädriere abkokäre. Ye ngwane ti Dänkien Jesu käkwe ti ukaba gata ngäniene, aiseite ye näire ti rüekwe ti müre ketaba ñakare. ¹⁸ Ne kwrere ti Dänkien Jesukwe ti ukadi käre jändrän kämekäme ngäniene. Abti tä gobrane kä käinbti, ye kanti näin ti ngwena nüne jabe. Ni Dänkien Jesu aibe käikitadrekä kärekäre ni jökräkwe. Abko kore se. Amen.

¹⁹ Timoteo, tita köbö kuin juen Priscilakrä, Aquilakrä amne Onesíforo mräkäkrä, ye makwe nie ietre tikrä. ²⁰ Erasto abko rababa juta Corintote amne Tróximo abko rababa bren, abtä tikwe mikateba juta Miletote. ²¹ Timoteo, kä ñüre amne kä tibo, känenkri ma jata jötrö ti kanti nete, ie ti tö. Arato ni mräkä tödekaka Jesubti Eubulo, Pudente, Lino, Claudia btä ni mräkä mda mda juta Roma nete käta köbö kuin juen makrä.

²² Ni Dänkien Jesukristo raba mabe amne Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngöra.

Tärä Tikani Pablokwe Titokrä Tito

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, tikaninteta angwane, tärä ne tikani kwe Titoye. Kä 63-65 angwane, Pablokwe tärä ne tikani. Titokwe kukwe kuin Jesubtä mikani era Pablo köböire gare nie. Abti Tito namani sribikä siba Pablobe Timoteo kwrere.

Pablo nämane ngite, yebti tikaninteta kena angwane, niara btä Tito käkwe sribibare Cretate. Yebti Pablo nikani kä mdabti angwane, Tito mikaninte sribire ja täte kwe.

Mren Mediterráneote, kä butu krikri nämane ketabkä. Ne mden ketati kädianta Creta. Tito amne Pablo näire ni Cretabo kwati namani nüne käme krübäte.

Ye angwane abko, ni ño diandrekä sribikäre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne ni nitre jie ngwianka die mikaka kwrere abkobtä Pablokwe tärä ne tikani Titoye, niara tõi diankäre. Erere arato, nitre nämane ja mike kukwe kuin Jesubtä üere ye abko kukwe ötadre ño, abkobtä Pablokwe tõi diani.

Mdakäre abko, dirikätre blo jatadi abko Pablokwe niebare arato. Kukwe ne mdenbtä abko tärä ne raba ni die mike mtare arato.

Pablota köbö ngwentari Titoye

¹ Ti Pablo käta tärä ne tike mae Tito. Ti abko ni klabore Ngöbökwé amne Jesukristo kukwei ngwianka. Ngöbökwé ti mikani sribire kore ni dianinkä kwe jakrä die mikakäre tödeke kwatibe jabi. Erere arato, kukwe era metre Ngöböbtä dirita nunkwe rükadre gare ni dianinkä Ngöbökwé yeye, abkokäre Ngöbökwé ti mikani sribire. Kukwe era metre Ngöböbtä ye tä ni die mike nüne Ngöbökrä. ² Erere arato, nita tödeke Ngöböbtä, ñobtä ñan angwane niara ngämi kä ne dätere, känenkri ni dianinkä kwe jakrä, ye käkwe nünandi kärekäre ben niebare kwe. Ngöbö abko ja kukwei kite ñakare temen, aiseté dre niebare kira kwe, ye erere rabadi bare. ³ Ngöbö kukwei kuin rabadre gare ni kwatiye abko köböi kitani Ngöbökwé, erere käi nukanina. Ye mden abko Ngöbö ni Diantarikä käkwe ti ara jire mikani dirire mtare.

⁴ Tito, nita tödeke ja kwrere Jesubti, aiseté ni tõiä ketetibe. Ma ti ngobo tikwe kwrere. Ngöbö ni Rün nikwe amne Kristo Jesu ni Diantarikä raba ja moto mike kuin makrä, amne makwe nuna jäme niaratre diebti, ie ti tö Tito.

Titokwe dre nuendre Cretate

⁵ Tito, tikwe ma mikateba kä butubti Cretate angwane, kukwe ükate ngämi, ye makwe ükadrete jökrä, abkokäre tikwe ma mikateba. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti juta kwatirekwatire te, ye kanti makwe ni mikadre niaratre jie ngwianka, tikwe nieba mae ye kwrere, abkokäre ma mikateba tikwe. ⁶ Nitre ni jie ngwianka abko ni nüne era metre, aiseté kukwe ñakare kwe, btä ni mda mda raba kite ngise abko ni krörö mika sribire makwe: Ni gure itibe mika sribire makwe. Erere arato, ngäbriänkä kwekwe käta tödeke Jesubti amne tä nüne kuin, aiseté ngäbäre kwe diän diän amne dokwä ribi ribi ñan niedre btä. ⁷ Ngöböta sribi kwe mike nitre ji ngwianka kiseté, aiseté ni nüne era metre abko käkwe sribidre, ni mda mda ñan rabadre niara kite ngise abkokäre. Ne mden kiseté, ni tö bikabtä kri amne ni btä kukwe ñan matare abko ñan mikadre sribire. Erere arato, ni dröbaka, ni ngüdrekä ngwarbe ngwarbe amne ni ni ngökö ngwian diankrä jae abko ñan mika sribi ne nuene makwe arato.

⁸ Akwa ni ni Ngöbökwé jie ngwianka abko tädrera juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne tädrera kukwe kuinkuin tarere. Erere arato, ni töbike kuin ja käne amne, nüne era metre amne, nüne deme Ngöbökrä amne, ñan tä nakwen jötrö jändrän jökrä jiebti, ni ye kwrere abko käkwe sribidre. ⁹ Mdakäre abko, Ngöbö kukwei metre diribare nunkwe, ye abko ketadrede dime ja kiseté angwane, rabadre dirire metre ni mda mdaye, niaratre die mikakäre. Erere arato, ni ñäkäkä blo Ngöbö Kukweibtä, ye tö diandre metre kwe, abkokäre Ngöbö kukwei era metre ketadrede dime ja kiseté.

¹⁰ Ni nüne kore makwe mika sribire, ñobtä ñan angwane nitre kwati dokwä ribi ribi kukwe metre Jesubtä kräke abko tä näin kukwe ütiäte ñakare dirire amne, tä näin ni ngökö ngwarbe. Nitre ne ngätäite abko nitre israelita kwati tä näin dirire blo siba abko käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä nitre israelita kwrere nitre tödekaka Jesubtiye rabakäre metre Ngöbö ngwärekrä, nieta kwetre. ¹¹ Nitre ye abko kada ketadre dirikätre era metrekwe, ñobtä ñan angwane kukwe ñan diridre jire, ye abko tätre dirire ngwarbe. Ye mden kanti ni kwati käkwe ja tõi kwitaninta ngwarbe kwäräkwarä mräkä kwekwe ben ngöi. Erere arato, tätre dirire blo ngwian diankäre jae ni ngökabtä.

¹² Ni ni ngökaka kore, mdenbtä abko ngöbö ngwarbe kukwei niekä kira nünanka Cretate käkwe niebare mräkä niara käite btä krörö: Ni nünanka Cretate käre tätre ni ngökö, jändrän

ngwarbe tõi ñakare, kwrere jire tätre nüne amne, tätre mröre ere, akwa neme trine ñakare amne krenekrene arato, niebare kwe. ¹³ Ne abko, nitre Cretabo nämene nüne ño abko erere niebare metre kwe btätre kore. Ne aisete kukwe kuin diribare Jesubtä nunkwe, yebtä nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ja tõi mikadre era metre, abkokäre ñäkä metre ngwärebtä makwe. ¹⁴ Erere arato, nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ñan olo mikadre kukwe mikaninthe ngwarbe kirakira nitre israelitakwe yebtä, abkokäre makwe ñäkä ietre. Arato nitre kukwe era Jesubtä mikaka ngwarbe jae käta dre dre nuemna, ye ie nitre Cretabo tödekaka Jesubti käkwe ñan olo mikadre, abkokäre makwe ñäkä ietre. ¹⁵ Ye abko ni deme tödekaka Jesubti, kräke jändrän jökrä kuin deme, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé dätebare; akwa ni ñakare tödekaka Jesubti abko kräke jändrän jökrä käme, jändrän ñakare jire kuin deme kräke, ñobtä ñan angwane niaratre abko tõi diän amne, ja ruen ngite ñakare ietre kukwe diän diänbtä. ¹⁶ Nitre dirikä blo ye abko, ie Ngöbö gare tätre niere, akwa tätre kukwe nuene kämekäme. Yebtä abko, Ngöbö gare ñakare ietre bä mikata kwetre jabtä, ñobtä ñan angwane jändrän jökrä käita neme käme btätre. Niaratre dokwä ribi ribi amne, tä Ngöbö mike täte ñakare amne, jändrän kuin nuendre abko erere neme bare ñakare ietre.

2

Dre diridre

¹ Tito, Ngöbö Kukwei diridre ño era metre, ye kwrere makwe diri abko krörö: ² Ni brare unbre ñan rankwa jötrö jändrän ngwarbe jiebtä amne, töbika kuin ja käne kwe amne, niara rabadre ütiäte, abkokäre nüna kuin kwe ni mda mda okwäbti abko makwe diri ietre. Erere arato, Jesukristo kukwei mika era kwe amne, raba ni mda mda tarere ja moto kuinbti. Erere arato, nane kukwe jata tare niara rüere angwane, nünanka dite kwe jabtä, makwe diri ietre Tito.

³ Ne kwrere arato, makwe diri krörö meri unbre unbreye: Meri unbre unbreye abko käkwe nünandre deme Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne, ñan blita ngwarbe kwetre ni mda mdabtä. Erere arato, ñan dröba kwe amne, nünandre ño kuin abko diri kwetre meri bati batiye abko krörö: ⁴ Meri bati gure gure käkwe brare kwe btä ngäbriänkä kwe taredre ño, ye jiebtä jie tika kwetre. ⁵ Mdakäre abko, meri bati gure gure käkwe töbika kuin ja käne ja ngibiakäre deme. Niaratrekwe ñan töbika ni brare mda mdabtä amne, ju ngibia kuin kwetre jakrä arato. Erere arato, ni mda mda die mika kwe amne, brare kwe kukwei mikadre täte kwe, ye jiebtä meri unbreye unbreye kwe amne, meri bati gure gure käkwe nünandre kore, ni mda mdakwe ñan ñäkädre blo Ngöbö Kukwei rüere abkokäre.

⁶ Ne kwrere arato, ni bati bati abko käkwe töbikadre kuin ja käne abko jiebtä makwe kita. ⁷ Akwa nünandre ño kuin, ye abko makwe nüna käne bä mikakäre nitre bati batiye. Ye erere, nünandre ño Ngöbö ngwärekre rükadre gare ietre. Erere arato, ma rika dirire angwane, kukwe kuin ütiäte dirita ye kwrere makwe diri era metre ietre. ⁸ Erere arato, ni mda mdakwe ñan kukwe kändandre ma rüere, abkokäre makwe kukwe era erere aibe diri. Ye ngwane, mun rüere rabadi ja gaire, ñobtä ñan angwane kukwe ñan kwandre ietre ñäkäkäre nitre tödekaka Jesubti ye rüere.

⁹ Mdakäre abko, nitre klaborere, yeye makwe diri krörö: Nitre klaborere abko käkwe bkänkä kukwei mika täte jändrän jökräbtä amne, ja moto mika jäme kwetre bkänkäkrä amne, ñan ja kweta kwetre bkänkäbe abko makwe diri ietre. ¹⁰ Erere arato, ni klaborere ye bkänkäkwé tödekadre bti, abkokäre sribi nuen kuin era metre kwetre amne ñan jändrän goidre kwetre kän abko makwe diri ietre. Ni klaborere käkwe bkänkä mikadre ütiäte kore ne ngwane, kukwe dirita nunkwe Ngöbö ni Diantarikäbtä rabadi tuen bä nuäre ietre.

¹¹ Nitre tödekaka Jesubti käkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare ja moto kuinbti nikrä, mden köböire tä biare ni jökrä dentari. ¹² Ngöbökwé jändrän kuin nuenbare ja moto kuinbti nikrä, ye käta kukwe krörö mika gare nie: Jändrän jökrä Ngöbö rüere, ye nikwe kitadre jökrä temen amne, kukwe kämekäme kä nebtä, ye nikwe ñan nuendre mda, akwa nikwe töbikadre kuin ja käne. Erere arato, nikwe ja tõi mikadre kwatibe nünakäre deme Ngöbökrä kä ne ngwane. ¹³ Nikwe nünandre kore Jesukristo ngibiare ngäbti kwärä. Jesukristo abko Ngöbö nikwe amne ni Diantarikä nikwe. Niara ara rükadita kä trä ngwente angwane, kä rabadi nuäre nibtä, abkobti nita tödeke aune nita ngibiare kisere. ¹⁴ Jesukristokwe ja biani müre ketadre ni kräke ni kökatarikäre Ngöbökrä, nikwe ñan kukwe diän diän nuendre mda abkokäre. Erere arato, ni ngite kukwe kämente dianakrä jökrä nibtä amne, ni rabadre juta jen kwe amne ni rabadre töbika jändrän kuin nuene, abkokäre ja biani müre ketadre kwe nikrä.

¹⁵ Kukwe ye abko, makwe diridre. Makwe ni mda mda die mika kukwe ne mike täte. Erere arato, Ngöbö diebtä makwe ñäkä ni kukwe kämekäme nuenkäye, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ma mikani ji dokwäte, aisete makwe ñan ni mda tuemetre ma mike ngwarbe jae.

3

Nitre tödekaka Jesubti kākwe jändrän kuin nuendre

¹ Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti, ye kākwe gobran amne kritobo mika ütiäte jae amne kukwei mika täte kwetere. Erere arato, tädre biare jändrän kuin nuene. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre. ² Mdakäre abko, ñan blitadre ngwarbe ni mda mdabtä kwetere. Erere arato, ñan rüdre ni mda mdabe akwa, nünandre jäme kwetere ni mda mdabe. Erere arato, ni mdakwe kukwe nuendre blo rüere angwane, ja ngie mikadre ñakare kwetere amne, ja getadre jäme ni jökräbe kwetere. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre arato Tito. ³ Ngöbö gare ñakare nie angwane, ni töi ñakare, kwrere jire ni nämane nüne amne, ni nämane ja dokwä mike ribi Ngöbökrä. Arato kukwe ngwarbe diri nämane nie abko jiebtä ni nämane näin ngwarbe siba amne jändrän kämekäme bätäkä ngwarbe abko mdei nämane nie, erere ni nämane nuene. Mdakäre abko, ni nämane töbike blo ni mda mdabtä amne jändrän ni mdakwe, ie ni tö nämane nebe jakrä. Erere arato, ni nämane bätä ngwen jökrä jabtä kwärikwäri.

⁴ Akwa Ngöbö ni Diantarikä kākwe jändrän kuin nuenbare nikrä amne ni jökrä tarebare kwe abko mikani gare kwe nie, ye ngwane ⁵ ni dianintari kwe. Ye abko, ñan nikwe jändrän kuin nuenbare, abko ütiäre Ngöbökwä ni dianintari, akwa ni nämane ruentari tare ie, aiseite ni dianintari kwe. Ye ngwane ni nämane käme jändrän dobrore kwrere kukwe kämekäme kisete angwane, ni därebareta bobukäre Ngöbö Üai Deme köböire angwane, Ngöbökwä ni jükaninte kuin merebe ja Üai Deme köböire. ⁶ Ni dianintari kwe angwane, Jesukristo ni Diantarikä, köböire Ngöbökwä ja Üai Deme biani täte jökrä nie ja moto kuinbti. ⁷ Ngöbökwä ni dianintari angwane, niara nämane ni tarere. Yebtä ni ngite ñakare mda ja ngwärekre niebare kwe ja moto kuinbti abko köböire ni rabadre neme ngobo jen kwe abkokäre. Ye mdenbtä Ngöbökwä ni mikadi nüne kärekäre, yebti ni raba tödeke kwatibe mtare. ⁸ Kukwe ne abra kukwe era metre, aiseite nitre tödekaka Jesubti, ye ben makwe blita käre kukwe nebtä, ie ti tö, ñobtä ñan angwane kukwe ne abko kukwe kuin ni jökrä kräke, aiseite nitre tödekaka Ngöböti tädre biare jändrän kuin nuene, abkokäre makwe blita käre ben kukwe nebtä.

⁹ Akwa kukwe mda abko ngwarbe amne tä ni die mike ñakare, aiseite kukwe ni mräkä kirakirabtä amne Kukwe Biani Ngöbökwä Moiséye nuendre nie, yebtä makwe ñan ja kweta, ñobtä ñan angwane kukwe ngwarbe ütiäte ñakare btä nita ja kwete, abtä rüta niken jabe kwärikwäri. ¹⁰ Akwa nitre tödekaka Jesubti ngätäite, nireta ja kwete kukwe ngwarbe yebtä amne tä nitre tödekaka Jesubti töi mike romon jakrä kwärikwäri, ye abko ie makwe ñäkä bati, bobu töi diankäre. Akwa nebti ma ñan kukwe mika täte kwe ne ngwane, ñan rikadre mda gätäbtä nitre tödekaka Jesubti yebe abko makwe nie ie, ¹¹ ñobtä ñan angwane ni ye abko töi ñakare metre amne, kukwe nuenta kämekäme kwe arabe käta niara mike ngite Ngöbö ngwärekre.

Pablota kukwe mrä niere Titoye

¹² Tito, tikwe Artemas ya o Tíquico juandi ma kánti Cretate yete, niaratre nibu ne mden raba ma kánti angwane, ma jata jötrö juta Nicópolis ti ngäbti ja tuakäre tibe, ñobtä ñan angwane kä ñüre näire ti tö nünai juta Nicópolis aiseite. ¹³ Arato Zenas, ni blitaka ni mdakrä kritobo ngwärekre, btä Apolos, ye jata nikenta angwane, ma btä nitre tödekaka Jesubti kākwe die mika. Munkwe jändrän bian täte ietre, ñan ja tare nikadre kwetere abkokäre, ¹⁴ ñobtä ñan angwane nirekwe jändrän ñakare, ye abko nitre tödekaka Jesubti kākwe ja töitkadre jändrän kuin nuene ni die mikakäre. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti kākwe ñan nünandre ngwarbe abkokäre. ¹⁵ Nitre tödekaka Jesubti jökrä tä tibe nete käta köbö kuin juen mae Tito. Erere arato, nire nire käta nun tarere ma kánti yete, ye kräke nunta köbö kuin juen arato.

Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Filemónkrä Filemón

Pablo nämane ngite juta Romate angwane, niarakwe tärä ne tikani. Kä ye angwane abko niarakwe tärä Efesios, Filipenses amne Colosenses tikani arato. Pablokwe tärä ne tikani niara kukwe muko iti kädian nämane Filemón kräke. Filemón abko nünanka juta Colosa kánti. Niara abko käkwe ni kókani iti kädian nämane Onésimo sribikäre jakrä. Yebti Onésimo käkwe jändrän goibare Filemón kán, bti ngitiani, ñobtä ñan angwane ni gokä abko kämikadre abko kukwe nämane úkaninte kä ye angwane. Onésimo nikani nebe juta Romate, kánti Pablo nämane ngite kä teri kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Pablo abko käkwe kukwe kuin Jesubtä niebare Onésimoye angwane, Onésimo käkwe tödekani Jesubti. Abtä tö namani näinta bkänkä Filemón kánti ja ngite niekäre ie. Ye mden kisete, Pablo käkwe tärä ne tikani Filemón kräke, Filemón moto mikakäre jáme Onésimokrä. Jesukristo käkwe Filemón tarebare kri, käkwe ngite dianinkä mento btä, bti kani ngäbti kwe, ye kwrere Filemón käkwe Onésimo taredre amne niara ngite jändrän goibtä ye diandre jabti ta kwe, bti kadre ngäbti ja mräkä kwrere Jesukristo kääbti kwe abko Pablokwe ribebare Filemónye tärä nebti.

Tärä nebtä abko Pablota jadenkä kukwe Onésimo yebtä, ñobtä ñan angwane kukwe Onésimo kätä “kuin útiäte sribikrä” niere griegore. Onésimo ngämi tödeka Jesubti angwane, niara ñakare útiäte sribikrä, akwa tödekani Jesubti kwe, yebti tö namani sribire metre, aisete “kuin sribikrä”.

Pablota köbö kuin juen

¹ Ti Pablo, tita ngite kä teri tödekabtä Kristo Jesubti amne ti mräkä Timoteo tä tibe nete kätä köbö kuin juen makrä Filemón. Filemón, ma abra nun kukwe muko amne sribi muko nunkwe, aisete ma tare kri nunkwe. ² Erere arato, nun mräkä merire Apia, kräke nunta köbö kuin juen amne rü muko nunkwe Arquivo abko kräke nunta köbö kuin juen arato. Mdakäre abko, ja mräkäre tödekaka Jesubti tä gätäre ma gwiriete, ye kräke tita köbö kuin juen. ³ Ngöbö ni Rün nikwe btä ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jáme kwetere, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye

⁴ Tita blite Ngöböye angwane, mata nuke töre tie angwane, käre tita kuin niere Ngöbö tikweye mabtä, ⁵ ñobtä ñan angwane mata tödeke ni Dänkien Jesubti amne nitre deme deme Ngöböke abko mata tarere jökrä abko tita kukwe nuen, yebtä abko tita kuin niere Ngöböye mabtä käre käre. ⁶ Mdakäre abko, dre dre kuin nuendre Kristo kräke, ye rabadre gare kuin mae, abkokäre nitre tödekaka Jesubti, ye ben gwaire ma reketadre jakri tödekare kwärä Jesubti, ye abko tita ribere Ngöböye makrä Filemón. ⁷ Amne mata ni mda mda tarere ye abko käi nuäre krübäte tibtä amne tä ti die mike krübäte arato, ñobtä ñan angwane juta deme Ngöböke abko mata kä miketa nuäre motobtä.

Pablota ja di kärere Onésimokrä

⁸⁻¹⁰ Ne aisete ti tö kukwe ribei krörö mae Onésimo kräke. Kristo kääbti makwe dre nuendre abko ti rabadre úkete nuendre mae, akwa ti ñan tö kukwe nuen kore, aisete nita ja tarere kwärükwäri, yebti ti tö kukwe ribei krörö mae: Ti nena unueine jakän amne mtare tita ngite kä teri kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre amne, tita ngite kä teri, ne kánti Onésimo käkwe tödekani Kristobti ti köböire. Ne aisete Onésimo abko ti ngobo tikwe Kristo köböire amne ti abko niara rün kwrere, aisete ti bike ja di kärere krörö kräke mae: ¹¹ Käne Onésimo ngämi tödeke Jesubti, känenkri nämane klaborere ngwarbe amne útiäte ñakare makrä, akwa mtare niarata tödeke Jesubti, aisete niara rabadre klaborere útiäte kri makrä amne tikrä.

¹² Mtare tita juenta nebeta ma kánti yete. Niara abko ti ngobo jen tikwe kwrere, aisete tare kri tikwe. ¹³ Kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre tita ngite kä teri, ne kánti Onésimo rabadre ti die mikakäre ma täte, ie ti tö rababa bäri. ¹⁴ Akwa kukwe ngämi nükebti ja moto kuinbti mae, ye känenkri ti ñan tö jändrän nuein, aisete tita Onésimo juenta jirekäre mae yete. Ja moto kuinbti makwe niara tuadremetre neme nete ti die mikakäre abko ie ti tö amne, ñan tikwe kukwe niedre abko erere makwe nuendre abko ie ti tö, aisete tita juenta kore ma kánti yete. ¹⁵ Onésimo abko ngitiani bä jötrö makän mentokwäre, ye abko nane tödekadre kwe Jesubti abko köböire rikadre nebeta ma kánti angwane, nünandre käre käre kwe mabe, abkokäre nakaninkä kore. ¹⁶ Akwa mtare abko niara ñan rabadreta klaborere jirekäre makwe, akwa ma mräkä tare kri makwe ni Dänkien kääbti, ye kwrere rabadi makrä. Niara tareta kri tikwe, akwa makwe rabadi bäri tare ruen tie. Ye abko ñan klaborere makwe abtä makwe tare angwane, makwe tare ja mräkä kwrere ni Dänkien kääbti.

¹⁷ Ye abko, tödekabtä Jesubti mata ti kaen ngäbti ja mräkä kwrere ne ngwane, makwe ti kadre ngäbti ño ja gwiriete, ye kwrere makwe Onésimo kata ngäbti abko tita ribere mae. ¹⁸ Amne nane kukwe nuenbare blo mabtä kwe o rürümon ütiä bti makwe, ye abko makwe ütiä kärä tie ¹⁹ amne tikwe niara ütiä biandi jökrä mae ne abko ti Pablo käta tärä tike ja kise jenbti kore mae. Ma abko bti rürümon ütiä kri tikwe, ñobtä ñan angwane makwe tödekani Jesubti ti köböire, aise te makwe rürümon ütiä niarakwe biandre abko ti ñan tö nibi niei mae, käta niere kore mae. ²⁰ Rürümon ütiä kri kore mabti tikwe, ye mdenbtä abko ni Dänkien käta ni tarere, ye käbti ti tö ja di käräi mae Onésimo kräke, ye kwrere makwe Onésimo kata ngäbti kä mikakäre nuäre tibtä, ni ja mräkäre Kristo käbti ye kwrere. ²¹ Tita kukwe niere, ye erere makwe mikadi täte jökrä gare kuin tie amne tita ja di ribere mae Onésimobtä, yebti ta makwe kukwe mda mda nuendi bäri kuin kräke, ye gare kuin tie, aise te tita tärä ne tike mae.

²² Mdakäre abko, munta ja di kärere tikrä Ngöböye, yebtä Ngöbökwé mun kukwei nuadi angwane, Ngöbö diebti ti rabadreta tikaninte angwane, ti tö näin basareta yete, aise te makwe kä ükate biare keteti ti käne abko ti tö ribei mae.

²³ Amne ti kukwe muko Epafra tá ngite kä teri tibe gwaire nete tödekabtä Kristo Jesubti abko käta köbö kuin juen munkrä. ²⁴ Erere arato, sribi muko tikwe Marcos, Aristarco, Demas amne Lucas käta köbö kuin juen munye.

²⁵ Ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Nitre Hebreokra Hebreos

Tärä ne tikani nitre israelita tödekaka Jesubti die mikakäre. Nitre israelita abko kädianta hebreo amne arabe kädianta judio arato. Niaratre abko juta kwatibe, akwa kädianta ketamä. Nirekwe tärä Hebreos ne tikani gare ñakare metre. Pablo käkwe tikani abko ni ruäre tä nütüre. Ni mda abko tä Bernabé niere amne ni mda abko tä Apolos niere, akwa nirekwe tikani abko gare ñakare metre nie. Nitre romanobo ngämi juta Jerusalén juen ngwarbe kä 70, ye känenkri tärä ne namanina tikani nütüta.

Nitre israelita tödekaka Jesubti, kräke tärä ne tikani niaratre die mikakäre nünenkä dite Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane niaratre nämane ja tare nike tödekabtä Jesubti amne ni ruäre tö namani trö kwitai Jesukristoye Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye mikakäreta täte. Jesukristo di ñakare era metre niaratre die mikakäre, aiseite trö kwitadre ie abko ni ni ngökaka nämane dirire ietre. Ye mden kisete, ni tärä ne tikaka käkwe Jesukristo hä mikani krörö ietre: Jesukristo köböire abko Ngöböta ja mike gare bäri metre ta. Kira Ngöbökwé blitabare ja kukwei niekä niekä köböire, angele köböire amne Moisés köböire, akwa mrä blitabare bäri metre kwe ja Odei itibe Jesukristo köböire.

Mdakäre abko, Ngöbökwé kukwe ükadite btin nitre israelitabe abko Ngöbökwé niebare kira, kukwe btin ye abko namani bare Jesukristo köböire abko tärä ne tä mike gare. Erere arato, juta Jerusalén yete nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämane jändrän kämike köbö kwatirekwatire nitre israelita ngite ye diankakäre mento btä, akwa nuenbare kwetere köbö kwatirekwatire ñobtä ñan angwane jändrän ngwarbe di ñakare ni ngite diantarikrä mento nibtä. Akwa Jesukristo abko krütani batibe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye abko namani ütiäte kärekäre Ngöbö ngwäreki, aiseite Jesukristo abko bäri kuin amne bäri ütiäte, aiseite niara aibeiti nikwe tödekadre amne niara aibe jiebti ni rikadre. Mtare niarata Ngöbö ngwäreki kä käinbti blite Ngöböbe nikrä.

Jesukristo abko bäri ütiäte, aiseite nitre israelita tödekaka bti käkwe ñan trö kwitadre ie. Jesukristo köböire Ngöbökwé ji tikani btin ni kräke nebe Ngöbö kanti kä käinbti, aiseite ni rabadre juto biare ja tare nike tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä mike gare nie. Nikwe Jesukristo rükandrete ne angwane, Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen, Ngöbökwé nitre israelita nünanka kira mikani ja ngie nuen ye kwrere.

Ngöbökwé blitabare ja Odei Jesu köböire

¹ Ti mräkäre, nitre Ngöbö kukwei niekä,* köböire Ngöbökwé blitabare bäre bäre bätäkä ngwarbe ni mräkäre kirakira ben. ² Akwa kä mrä ne ngwane abko Ngöbökwé blitabarera ünän täte nibe niara Odei jen kwe Jesukristo ye köböire. Ngöbökwé ja Odei mikani jändrän jökrä bkänkä amne niara köböire Ngöbökwé kä käinta amne kä temen dätebare. ³ Ngöbö Odei ye abko tä Ngöbö töi kuin hä nuäre mike gare nie. Erere arato, Ngöbö Odei abko ja kwrere Ngöböbe amne Ngöbö abko ño, ye abko tä hä mike metre ta nie. Mdakäre abko, Ngöbö Odei ye arabe tä jändrän jökrä ketete kuin ketetibe ja kukwei di kri köböire. Erere arato, kukwe kämekäme nibtä ye dianinkä jökrä mento nibtä kwe, käkwe ni bätäninte amne ni mikani merebe jökrä kwe, bti nikaninta kä käinbti, kanti Ngöbökwé mikani bäri ütiäte kri, ye hä mikakrä mikani tākänintbe kwe ja küde ruenkri.

Jesu abko bäri ütiäte angeletre ngwä

⁴ Amne Ngöbökwé mikani bäri ütiäte kri angeletre ngwä. Niara kädekani ño Ngöbökwé, ye abko namani bäri ütiäte angeletre jökrä bti ta abko namani bare kore.

⁵ Angele ñakare jire iti abko ie Ngöbökwé niebare krörö:

Ma abko ti Odei tikwe, ye abko tita mike gare ni jökräye mtare,

Salmos 2.7

niebare Ngöbökwé niara Odei Jesuye.

Erere arato, angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwé niebare krörö:

Ti rabadre niara Rün jen kwe amne, niara rabadi ti Odei jen tikwe,

2 Samuel 7.14; 1

Crónicas 17.13

abko Ngöbökwé niebare ñakare jire chi kore angelebtä. ⁶ Akwa tärä mda Ngöbö Kukweibtä, Ngöbökwé ja Odei mubai mikani gare ni jökräye angwane, niebare kwe:

Angele Ngöbökwé jire jökrä käkwe niara mika ütiäte jae,

Deuteronomio 32.43

niebare Ngöbökwé. ⁷ Amne angelebtä abko Ngöböta niere krörö ja Kukweibtä:

* **1:1** nitre Ngöbö kukwei niekä btä blitata nete abko ni jökrä Ngöbö kukwei niekä, köböire Ngöbökwé blitabare Jesukristo känenkri. Ruäre abko Moisés, Jeremías, Isaías, Oseas, Malaquías amne Juan Bautista.

Tita angele tikwe mike näin jötrö müre kwrere amne niaratre tä sribi nuene ñukwä jutra
kwrere tikrä, *Salmos 104.4*

nieta Ngöbökwé. ⁸ Akwa Ngöbö Odei Jesu abkobtä nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ngöbö, mata gobrane, ye rabadi kärekäre amne, mata gobrane kuin era metre ni jökräbtä.

⁹ Mata jändrän jökrä kuin tarere amne, jändrän jökrä kämekäme, yebtä ma mäta.

Ye mdenbtä abko Ngöbö makwe käkwe ma dianinkä jenena jakrä amne, kä nuäre mikani
täte jökrä mabtä abko köböire ma mikani bäri ütiäte kri ma kukwe muko mda mda
ngwä, *Salmos 45.6-7*

abko Ngöbökwé niebare niara Odei Jesubtä. ¹⁰ Erere arato, Ngöböta niere krörö btä:

Ti Dänkien, kena dekä makwe kä temen ne dätebare amne, ja kise jenbti makwe kä käinta
dätebare.

¹¹ Angwane kä ye abko näin jökrä ta, akwa ma abko tädi kärekäre.

Dän tä kite ngututute tä niken ngwarbe jökrä, ye kwrere kä temen, kä käinta näin ngwarbe
jökrä.

¹² Amne dän mriakata, ye kwrere makwe kä temen amne kä käinta mriadikä jökrä.

Amne nita dän mdara jire kite jabtä, ye kwrere makwe kä kwitadi jökrä.

Akwa ma abko tädi ja kwrere kärekäre amne ma ñan krütadi jire chi, *Salmos 102.25-27*

abko Ngöböta niere ja Kukweibtä niara Odei Jesubtä. ¹³ Erere arato, Ngöbökwé niebare
krörö niara Odeiyé:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kanti jakwe täke nete.

Ye kanti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni, *Salmos 110.1*

niebare Ngöbökwé ja Odei Jesuye. Ye kwrere abko angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwé kukwe
niebare kore. ¹⁴ ñobtä ñan angwane angele jökrä abko üai sribikä Ngöbökrä amne, nire nire
rabadre dianintari abko Ngöböta angele juen die mike.

2

Ni mikani mokre

¹ Ngöbökwé kukwe niebare kore ja Odeibtä, ye mden kisete Ngöbö kukwei nuaba nikwe,
ye ie nikwe olo ketadrete kwatibe bäri mda, ni ñan rikadre ji Ngöbökwé bäre mento bätärekä
ja täritäri abkokäre, ² ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwé ja kukwei niebare Moiséye angele
köböire, ye abko Ngöbökwé mikamna täte metre amne nire nire käkwe ja mikani ngite
kukwe ye rüere, käkwe kukwe ye kitani temen abko ütiäre mikani ja ngie nuen era metre
Ngöbökwé. ³⁻⁴ Yebti Ngöbökwé kukwe niebare mda ni Dänkien Jesu ara jire köböire ni
diantarikrä amne ni Dänkien kukwe nuaka nuaka käkwe niebare jökrä ni angwane,
kukwe ye abko kukwe metre mikani gare kwetre nie. Akwa kukwe ye abko rabadre bäri
ütiäte ni okwäte, abkokäre Ngöbö ara jire käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare, niara
nämane kukwe ye niekä niekä ben bä mikakrä. Erere arato, sribi kri btä ni jökrä töi ñan
namani krütäre nuenbare kwe amne, Ngöbökwé ja di kri mikani tuadre arato. Mdakäre
abko, ja Üai Deme köböire Ngöbökwé ja di biani bätäkä ngwarbe nie, niara tö namani ja
di biani ño ni itire itire ie, ye kwrere biani kwe. Ngöbökwé ni diandretari ye abko bäri
ütiäte kri kore, aisete nikwe ñan trö kwitadre kukwe yeye, abtä ni ñan rabadre dianintari
angwane, nikwe ñan kwäräbedre jire chi Ngöbö ngäniene.

Jesu namani ni kwrere

⁵ Mdakäre abko, kä mda btin dätedi Ngöbökwé btä nunta blite, ye abko ñan Ngöbökwé
mikadi gare angeleye. ⁶ Akwa tarä keteti Ngöbö Kukweibtä ni iti käkwe niebare krörö:

Ni kä nebtä abko bobre jakän.

¿Se ñobtä mata töbike btä?

¿Se ñobtä abko mata tarere?

⁷ Makwe ni kä nebtä mikani bä bobre angele se kräke, akwa yebti makwe niara mikani bäri
ütiäte kri angele ngwä, rabadre mikani ütiäte ni jökräkwé abkokäre.

⁸ Amne makwe jändrän jökrä mikani niara ngoto täni gobrankäre bti, *Salmos 8.4-6*

abko niebare Ngöbö Odei Jesubtä. Ye abko, Ngöbökwé jändrän jökrä mikani niara ngoto täni,
aisete jändrän ñakare jire keteti abko Ngöbökwé mikaninte niara ngoto bäre mento. Akwa
gwängwarbe jändrän ruäre abko tä ñakare niara ngoto täni tä nebe tuen nie. ⁹ Akwa Jesu
nämane nüne kä nebtä angwane, Ngöbökwé mikani bäri bobre angele ngwä abko nita tuen.
Akwa mtare Ngöbökwé mikanina bäri ütiäte kri käikitadrekä ni jökräkwé, ñobtä ñan angwane
Ngöbö moto kuinbti niarakwe ja tare nikani amne krütani ni jökrä kräke amne ni jökrä täte.

¹⁰ Ngöbö abko jändrän jökrä dätekä amne jändrän ye abko jökrä Ngöbökrä. Ngöbö ye abko
tö ja ngäbriänkätre tödekaka Jesubti tuai jökrä nebe kä nuärete jabe, aisete Jesukristokwe ja
tare nikani ye köböire Ngöbökwé niara mikani biare täte Ji Ngwianka ni diantarikäre. ¹¹ Ye
abko, Jesu ni mikaka kuin deme ye këta nitre tödekaka niarabti mike kuin deme. Niaratre

btä Jesu ye abko Rün itibe, aisete Jesu tä nebe ja gaire ñakare ni ja etbare niere abko ¹² gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweibtä abko Jesukwe niebare krörö Rün Ngöböye:

Ti mräkätre ben tikwe blitadi mabtä, amne nitre gätäkä ma käbti, ye ngwäreki tikwe ka niedi ma käikitakakäre, *Salmos 22.22*

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä. ¹³ Erere arato nieta krörö:

Tikwe tödekadi metre Ngöböbti, *Isaiás 8.17*

niebare Jesukwe Rün Ngöböye. Erere arato, niebare krörö kwe:

Ngöbökwe ja ngäbriänkätre biani tie abko ben tita nete, *Isaiás 8.18*

nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

¹⁴ Ngöbö ngäbriänkätre ye abko ngrabare ja kwrere jökrä, aisete Jesu därebare angwane, ngrabare namani ni kwrere. Diablu abko di tarä ni kämikakrä. Akwa Jesu därebare ni kwrere, niara krütani angwane, di rabadre diablu gatakäre amne ni tikatekäre. ¹⁵ Jesu krütani ni kwati tikatekäre, ñobtä ñan angwane ni klaboré käta bkänkä jürä ngwen, ye kwrere jire ni jökrä nämáne gata jürä ngwen käre abko kisete nämáne ja tare nike abko tikaninte kwe. ¹⁶ Ne aisete, ñan niara jatani angele die mikakäre kore, akwa jatani Abraham mräkä tödekaka Jesubti die mikakäre. ¹⁷ Ye mden kisete, niara rabadre sribire Ngöbökrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kwrere amne, rabadre sribi ye ngwena bare täte jökrä, amne rabadre niara mräkä ngwen ruentari tare jae, abkokäre nükani däre niara mräkätre kwrere. Mdakäre abko, jändrän kämika nämáne ni ngite ütiäre, ye kwrere niara jraindre ni ngite ngite diankakäre mento nibtä, abkokäre nükani däre ni kwrere. ¹⁸ Niara ara jire käkwe ja tare nikani kri amne namani nuaninte ja käne kukwe kämenbti. Ye mden kisete, nire nire nuateta ja käne rüe Satanakwe abko niarata die mikaka arato.

3

Jesu abko bäri ütiäte Moisés ngwä

¹ Mdakäre abko ti mräkätre deme deme, mun ye abko Ngöbökwé käräbare jakrä. Kukwe nini tikwe, yebtä munkwe töbika kuin metre Jesubtä. Niara abko jatani Ngöbö Kukwei Ngwianka kwrere amne niara abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien abko bti nita tödeke kwatibe. ² Kira abko nitre israelita abko ju Ngöbökwé kwrere. Moisés abko nämáne sribire niaratre ngätäite amne Ngöbökwé sribi biani ie abko erere mikani täte jökrä kwe, käkwe sribi nuenbare kuin täte ju Ngöbökwé jire jökrä te. Ye kwrere arato, Ngöbökwé Jesu mikani sribire angwane, Jesu käkwe Ngöbö mikani täte metre, käkwe sribi nuenbare kuin täte arato. ³ Akwa Jesu abko Ngöbökwé mikani bäri ütiäte Moisés bti ta, ñobtä ñan angwane ni ju mikaka ye abko mikata bäri ütiäte ju ara yebti ta. Jesu abko käkwe ju Ngöbökwé mikani, aisete Ngöbökwé mikani bäri ütiäte Moisés ngwä. ⁴ Ju kwatirekwatire mikata ye abko ni tarä iti käta mike, akwa Ngöbö abko käkwe jändrän jökrä därebare. ⁵ Moisés abko sribikä jirekäre amne sribi nuenbare kuin täte kwe ju Ngöbökwé te amne, Ngöbökwé dre dre niedi niara täbti abko bä mika nämáne niara köböire. ⁶ Akwa Kristo abko Ngöbö Odei ara, aisete niara abko tä ju Ngöbökwé dänkiene kuin metre. Ye abko, nitre tödekaka Kristobti abko ju Ngöbökwé ara, bti Kristo tä dänkiene. Ye abko, nikwe nünandrekä dite Kristobtä amne Kristo jatadita abkobti nikwe tödekadre janknu ye ngwane, ni rabadre ju niarakwe janknu amne Kristo rabadre ni dänkiene janknu.

Nikwe ñan Ngöbö Kukwei kitadre temen

⁷ Ne mdenbtä abko, Ngöbö Üai Deme käta niere krörö Ngöbö Kukweibtä: Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ⁸ ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire ye kwrere.

Niaratrekwe Ngöbö nuaninte ja käne kä kaibete, ye kwrere munkwe ñan nuen.

⁹ Kä kaibe yete tikwe sribi kri ñan tuabare nuenbare mun mräkä kirakira kräke amne, kä gre ketebu jire sribi kri ye tuani kwetre.

Akwa ti di nämáne ti kukwei mikakrä täte ya, ñakare ya, ye abko tö namani tuai janknu, amne ja dokwä mikani ribi kwetre jirekäre.

¹⁰ Ye mdenbtä abko nitre nünanka kä ye ngwane, kräke ti moto rababa romon, käkwe nieba krörö:

Nitre noko käre tä niken ngwarbe ji mdabti, amne ji tikwe, bti rikadre, ye gare ñakare ietre abti kä nüke mtare, tikwe nieba niaratrebtä.

¹¹ Abtä ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere:

Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe nieba kore rüere, *Salmos 95.7-11*

niebare Ngöbö Üai Demekwe Ngöbö Kukweibtä.

¹² Ne aiseite ti mräkätre, mun itire itire käkwe ñan ja tõi mika kämekäme amne, munkwe ñan ja dokwä mika ribi, käkwe ñan tödekadre mda Ngöböbti, käkwe trö kwitadre Ngöbö nire yeye. ¹³ Akwa “Mtare”^{*} kä ne tä ne ngwane, ja die mika kwärikwäri köbö kwatirekwatire munkwe, kukwe kämekäme käkwe ñan mun ngökadre jire iti amne mun ñan dokwä rabadre ribi Ngöbö rüere abkokäre. ¹⁴ Nikwe tödekani era metre Kristobti kena, ye kwrere nikwe nünandrekä dite abtä nebebe kä mrä ye näire, ye ngwane ni rabadi ketetibe Kristobe käreäre arato. ¹⁵ Ne aiseite Ngöbö Kukwei këta niere krörö:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire, *Salmos 95.7-8*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁶ Ye abko, ¿nirekwe Ngöbö kukwei nuani abti namani rüere kore Ngöbö rüere? Nitre israelita nämane Egipto Moisés nikani ngwenante, ye mden abko namani rüere Ngöbö rüere. ¹⁷ ¿Amne nire kräke Ngöbö moto namani romon kä gre ketebu? Ye abko nitre israelita käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye mden abko ngwäkä namani kitaninthe tementa kwäräkwärä kä kaibete. ¹⁸ Mdakäre abko, ¿nire ñan rükadre kä jadükakrä Ngöbökwé kënti niebare ie Ngöbökwé? Ye abko, nitre israelita käkwe Ngöbö kukwei mikani ñakare täte. Nitre ye mden abko ie Ngöbökwé ñäkäbare kore. ¹⁹ Nitre israelita ye abko käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, aiseite namani ñakare kä jadükakrä Ngöbökwé kënti abko gare nie.

4

Köbö jadükakrä tärä mtare juta Ngöbökwé kräke

¹ Ne aiseite, kä jadükakrä Ngöbökwé köböi mikani nie, ye kënti kä tä rikakrä mtare, aiseite nikwe ja ngbiadre kuin amne nikwe ñan ja mikadre ngite nitre israelita kirakira kwrere. Nane mun ruäre ñan rabadre kä jadükakrä ye kënti abko ngäniene tita niere kore, ² ñöbtä ñan angwane kukwe kuin Ngöbökwé ye niebare kira nitre israelitaye, ye kwrere jire kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä niebare nie. Akwa kukwe nuani jirekäbe kwetre kira amne niaratre käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, ye mdenbtä abko ñan namani kä jadükakrä Ngöbökwé kënti. Kukwe ñan rakadrekä kore munbtä abko ngäniene tita niere kore munye. ³ Akwa ni abko käkwe tödekani Kristobti, ye abko näin kä jadükakrä Ngöbökwé ye kënti, aiseite kukwe niebare kira Ngöbökwé nitre israelitabtä ñan rakadrekä nißtä. Kä ye mdenbtä abko Ngöbökwé niebare krörö:

Ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere:

Kä jadükakrä tikwe, ye kënti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe nieba kore rüere, *Salmos 95.11*

niebare Ngöbökwé ni mräkä kirakirabtä. Akwa kena dekä Ngöbökwé kä dätebare angwane, sribi nuenbare ünän jökrä kwe, bti jadükani kwe gare nie, ⁴ ñöbtä ñan angwane köbö kükü abko btä Ngöbö Kukwei tä niere krörö tärä keteti kënti:

Ngöbökwé sribibare ünän jökrä, yehti köbö küküäre angwane jadükani kwe, *Génesis 2.2* abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁵ Abti nitre israelita käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, aiseite Ngöbökwé niebare ja Kukweibtä abko ti bike niere bobuta abko krörö:

Kä jadükakrä tikwe, ye kënti nitre ye ñan rükadre jire,

Salmos 95.11

niebare Ngöbökwé.

⁶ Akwa kä jadükakrä Ngöbökwé ye tä janknu mda abko kënti ni ruäre rabadi niken, akwa nitre israelita kirakira ie kukwe kuin Ngöbökwé niebare, akwa kukwe ye abko kitani temen kwetre, abtä ñan nikani nebe kä jadükakrä Ngöbökwé ye kënti. ⁷ Ye mden kisetete, kä nikanina kira ta Josué täbti angwane, Ngöbökwé köbö jadükakrä mdara jire köböi kitani. Köbö btin mda ye abko kä “Mtare” niebare Ngöbökwé jrei David tukwe köböire abko krörö:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, *Salmos 95.7-8*

niebare Ngöbökwé jrei David köböire. ⁸ Ngöbökwé niebare kore, ñöbtä ñan angwane Josué rabadre nitre israelita ngwana kä jadükakrä Ngöbökwé kënti era metre, akräke köbö jadükakrä tärä mda Ngöbökwé ñan niedre jire chi. ⁹ Akwa Josué ñan nikani nitre israelita ngwana nebe kä jadükakrä era metre kënti, aiseite köbö jadükakrä tärä mda juta Ngöbökwé kräke, ¹⁰ ñöbtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän jökrä dätebare, yehti köbö kükü te jadükani kwe, ye kwrere jire nire nire rikadre kä jadükakrä Ngöbökwé ye kënti abko tä jadüke sribi kweye.

¹¹ Kira nitre israelita ruäre ñan nükani kä jadükakrä Ngöbökwé kënti, ñöbtä ñan angwane Ngöbö kukwei kitani temen kwetre. Ye kwrere, mun ngätäite ni ñakare jire itü käkwe Ngöbö

* 3:13 Mtare. Nikwe Ngöbö kukwei mikadre täte abko bä mikata kukwe “Mtare” yehti.

kukwei kitadre temen, köböite ñan rükadre ká jadükakrá Ngöbökwé ye kánti, abkokäre ari sribire ja di ngói jökrá, ¹² ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei abko nire amne dite amne, ngitra tu grine jütre jabtä kwárikwári abko tá jändrän tikekâ därebe, yebti ta Ngöbö Kukwei bári grine krübâte. Ni töi amne ni moto bári kaibe ñäre ñakare abko Ngöbö Kukwei ye kâta tikekâ därebe amne ni töi ño ño kaibe nikwe amne nita töbike ño ño ni mdabtä, ye abko Ngöbö Kukwei tá mike gare jökrá nie. ¹³ Jändrän jökrâ dätebare Ngöbökwé, ye abko ñan raba ja rükente jire chi Ngöbö okwâ bäre mento Ngöbö ngániene. Jändrän jökrâ tá bütiere Ngöbö ngwärekre, aisete Ngöbö abko ie nikwe ja niedi metre jökrâ. Ngöbö ye mden okwâ bäre ni ñan raba ngitie.

Jesu abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien era metre

¹⁴ Mdakäre abko, Jesu Ngöbö Odei ye ara jire tá ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kri nikwe abko nikani nünenta kâ káinbti, aisete ari tödeke kwatibe janknu bti. ¹⁵ Ari tödeke kore bti, ñobtä ñan angwane Jesu ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tá nikwe, ye abko ni di ñan rabadre nünandre mda Ngöbökrâ angwane, ni rabadre ruentari tare ie, ñobtä ñan angwane kukwe kâmekâme Ngöbö rüere kâta ni nuente ja kâne, ye kwrere nakaninkâ bätäkâ ngwarbe kâne Jesubtä, akwa ja mikani ngite ñakare jire chi bati kwe. ¹⁶ Ne aisete, nikwe ñan kâ jürâ ngwiandre jabtä amne, brân krötö bári kürâ gobrankrä Ngöbökwé, bti Ngöbö tá tákäninte ye kánti. Ngöbö moto kuin ni tarekâ, ye ken ari krötö angwane, ni rabadi ruen bobre ie amne, kukwe bätäkâ ngwarbe tá kite ni rüere, angwane ni die mikadi kwe.

5

¹ Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye abko diankata ni mda mda ngätäite amne, mikata blite Ngöböbe ni mda mda diäre amne ni mda mda krâke. Erere arato, niara tá jändrän bianka Ngöböye amne jändrän kukwaka Ngöböye ni ngite ngite ütiäre. ² Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye abko tá ja mike ngite ni mda mda kwrere arato. Ye mden kisete, ni mda mda töi ñakare kâta ja mike ngite amne tá niken ji blobti, ni yebe rabadre blite jáme, ñobtä ñan angwane tá ja mike ngite niaratre kwrere. ³ Ye mden kisete, niarakwe jändrän kâmikadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Erere arato, jändrän kâmikadre kwe juta Ngöbökwé israelita ye ütiäre.

⁴ Sribi ye abko ütiäre kri abko ni ñakare jire iti raba den kise aubti jae, akwa Ngöbö ara jire kâta ni kärere abko erere kisete sribi ütiäre ye mikata kwe. Kira Moisés naïre, Ngöbökwé Aarôn kârâbare sribi ne nuene abko erere mikani kwe niara kisete. ⁵ Ye kwrere arato, Kristo kâkwe ñan ja mikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene au, akwa Ngöbö ara jire kâkwe sribi bári ütiäre kri ye biani ie, kâkwe niebare krörö ie:

Ma abko ti Odei jen tikwe, ye abko tita mike gare ni jökrâye mtare, *Salmos 2.7*
niebare Ngöbökwé Jesukristoye. ⁶ Erere arato, tärâ mdara jire kánti Ngöbökwé niebare krörö ie:

Melquisedec nämâne blitaka tibe ni mda mda diäre,

ye kwrere jire ma rabadi blitaka tibe ni mda mda diäre kârekäre, *Salmos 110.4*
niebare Ngöbökwé Jesukristoye, erere mikani ütiäre kri kwe, kâkwe mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene.

⁷ Jesu nämâne nüne kâ nebtä angwane, Ngöbö niara ngibiaka gata ngániene, ye ben nikani blite angwane, namani ngrente krikri be, kâ namani ja müaire amne, okwâ ñöi namani nâkâenkâ kabre ie ja di kârâbtä Ngöböye amne, Ngöbö kukwei mikani tâte jökrâ kwe, aisete Ngöbökwé kukwei nuani, kâkwe mikaninta nire. ⁸ Jesu abko Ngöbö Odei bkânâ, akwa ja tare nikani kwe, ye köböire Ngöbö kukwei mikadre tâte ño abko nükani gare tâte jökrâ ie angwane, ⁹ Ngöbö jatani Jesu mike juto biare ne kwrere, aibe köböire ni jökrâ Jesu mikaka tâte abko krâke Jesuta ni diantarikâ kârekäre. ¹⁰ Amne Ngöbökwé mikani ni blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene Melquisedec nämâne sribire ño ye kwrere.

Trö kwitadre ñakare Jesukristoye

¹¹ Tikwe kukwe nini, yebtä kukwe mda mda tá kabre niedre munye, akwa tikwe niedre ño angwane, rükadre gare nuäre munye abko ñan tá nebe nûke gare tie, ñobtä ñan angwane kukwe dirita munye abko tá niken jökrâ mun olo bäre. ¹² Era bkânâ kâ nikanina raire ta angwane, munkwe Ngöbö Kukwei nuani amne, mun rabadrera dirire ni mda mdaye bâ amarebti kukwe dirita kâne ni jökrâye Ngöbö Kukweibtä abko diridreta bobuta munye. Se abko mun rabadrera ünân kâkwe mrö ribi kwetadre bâ amarebti bâsi ngâbâkre di ñakare kâta kian aibe ñaen, kwrere jire mun tá nüne se, aisete kukwe dirita kâne diridreta bobuta munye. ¹³ Tita niere kore munye, ñobtä ñan angwane ni kian aibe ñaen mun kwrere, ye abko ngâbâkre kianbtä kwrere amne ngâbâkre kianbtä, ie kukwe mden mden kuin metre Ngöbö ngwärekre gare ñakare, ye kwrere mun tá nüne. ¹⁴ Akwa ni ünân ünân abko kâta mrö

ribi ribi kwete. Nitre ye abko dre dre kuin amne dre dre káme Ngöbö ngwärekre, yebtä ja töitikanina kabre kwetre, aiseté tärä nebe gare ietre. Kwrere jire mun rabadre bä amarebti.

6

¹ Ne aiseté, brän janknu mentokwäre rabakäre ünän Ngöbö ngwärekre. Mun rabadi ünän täte jökrä angwane, kukwe diribare känkäne munye Kristobtä, ye aibebtä mun ñan rabadre ja töitike käreke. Erere arato, ñan kukwe garera munye, ye aibe jiebti mun tädre näin janknu abko krörö: Kukwe kämekáme bätäkä ngwarbe mun nämáne nuene, kä nämáne mun mike mente Ngöbö okwä bäre mento, yebtä ñan mun tädre dirireta bobukäre. Erere arato tödekadre kwatibe Ngöböbti, ye abko ñan mun tädre dirire janknu. ² Erere arato, ja ngökadre ñöte Ngöbö kábti amne köbötikadre ño, ñan mun tädre kukwe ye dirire janknu. Mdakäre abko, kise mikadre ni mdabti Ngöbö die biandre ie, ñan yebtä mun tädre dirire käre. Mdakäre abko, Ngöbökwé ni krütanikrütiani mikadita nire ño kä mrä näire amne Ngöbökwé kukwe úkadite ño ni kräke kä mrä näire, ñan yebtä mun tädre dirire janknu. ³ Akwa Ngöbö diebti ni rikai niren janknu mentokwäre rabakäre ünän abko tita niere munye, ⁴⁻⁶ ñöbtä ñan angwane ni ruäre, ietre Ngöbö mikanina gare amne jändrän kuin Ngöbökwé kä káinbti abko Ngöbökwé biandre ngwarbe ietre, ye namanina gare metre ietre, akwa nitre ye kákwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni mda ñan rabadre nitre ye töi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre. Erere arato, Ngöbö Úai Deme nukani nüne btätre amne Ngöbö kukwei nukani gare metre ietre amne, sribi kri ñan tuabare namani bare okwäbti arato, akwa niaratre kákwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni ye ñan rabadre töi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre kore. Kukweta nakenkä kore, ñöbtä ñan angwane kukwe kämekáme tätre niken niaratre mike trö kwite Ngöböye kore, yebti abko tá Ngöbö Odei müre keteta bobukäre kwrere jire tätre bä mike, amne tätre Ngöbö Odei Jesu mike yakrä ni jökräye. Ye abko tá tare krübäte kräke.

⁷ Nitre btä tikwe kukwe nini, ye abko ti bike bä mike krörö: Dobo bti ñüta näkäen käre amne nura kuinquin aibe tá kite niren te, ye abko ni sribikä káta nura ngwä ötö kuin, yebtä abko Ngöböta dobo ye die mike amne tá ngibiare kuin. Ye kwrere tá nakenkä nibtä arato. ⁸ Akwa dobo bti ñüta näkäen käre abti kri mu ngwarbe kämekáme aibe tá kite niren, ye ngwane dobo ye tá nebe útiäte ñakare. Abtä nane ngürün kebera nebe dobo yebtä. Abti mrä sribikä kákwe dobo kukwadi. Ye kwrere rakadikä nitre trö kwitaka Ngöböye yebtä.

⁹ Tita kukwe niere kore, akwa mun ti mräkätre tare tikwe, mun ye abko btä kukwe tare ye ñan rakadrekä ruen tie, ñöbtä ñan angwane munta näin ji metrebti rabakäre dianintari Ngöbökwé. Ye abko gare kuin tie, ¹⁰ ñöbtä ñan angwane Ngöbö abko töi metre aiseté ñan tá ni kite ngise ngwarbe, amne munta Ngöbö tarere, kákwe ni jen Ngöbökwé die mikani abti kä nuke mtare munta die mike janknu, ye abko Ngöbökwé ñan káikwitadrekä jabti, kákwe mun die mikadi ruen tie. ¹¹ Munta ni jen Ngöbökwé die mike ja di ngöi jökrä, ye kwrere munkwe nuendre janknu abti Jesukristo jatadi nuketa, ie ti tö, jändrän kuin ngibiata munkwe Ngöböye, ye erere rabadi täte jökrä munkwe abkokäre. ¹² Ne aiseté, munkwe ñan kä ngwian krene jabtä sribi Ngöbökwébtä, ie ti tö, akwa ni mda mda káta tödeke kwatibe Ngöböbti, káta jändrän köböi mikani ie Ngöbökwé ye ngibiare bätärekä jae abti tá nuke kiseté, ye kwrere munkwe jändrän ngibia jae arato.

Ngöbökwé ja kukwei mikadi táte

¹³ Abraham abko kákwe tödekani kwatibe Ngöböbti, kwrere munkwe nünandre. Niarabtä kukwe nakaninkä krörö: Kira Ngöbökwé ngábäkre köböi mikani ie angwane, ni mda ñakare bäri útiäte Ngöbökrä, aiseté Ngöbökwé ja kukwei mikadre täte era metre abko niebare ja kábti kwe, niebare krörö kwe Abrahamye:

¹⁴ Tikwe ja di biandi mae, aiseté ma bkün därede kwati ja tärítari, *Génesis 22.17*
niebare Ngöbökwé. ¹⁵ Ye abko Abrahamkwe ngibiabare bätärekä abti Ngöbökwé ngábäkre köböi mikani ie ye därebare. Ngöbökwé ja kukwei biani ie, ye erere namani bare.

¹⁶ Ye abko, ñöbtä Ngöbökwé ja kukwei biani ja kábti kore abko ti bike bä mike krörö munye: Ni kä nebtä tá ja kukwei bien kwatibe, ye mikadre täte kwe, abkokäre tá ja kukwei bien ni bäri útiäte niarakrä ye kábti. Ne aiseté ni tärä ja kukwei bien kwatibe ni mda kábti, ye ngwane ni ye kákwe ja kukwei mikadi täte tá gare metre, aiseté ni ñan raba ja kweteta jire chi mda kukwe yebtä. ¹⁷ Ngöbökwé jändrän köböi mikani, ye abko nire nire rabadre bkáne abko mikani gare metre kwe, yebti ja kukwei mikadre täte era metre abko niebare ja kábti Ngöbökwé Abrahamye. ¹⁸ Ngöbökwé kukwe ketebu niebare krörö Abrahamye: keteti abko ja kukwei biani ja kábti kwe. Ketebukäre abko, ñan ja kukwei kitadre jire chi temen kwe, akwa ja kukwei mikadre täte era metre kwe, niebare kwe Abrahamye. Jändrän ketebu ye abko ni ñan raba kwite jire chi, ñöbtä ñan angwane Ngöbö abko ñan raba ni ngökö jire chi. Ngöbökwé nuenbare kore, ni tödekaka Jesubti ngitiani Ngöböye jändrän kuin köböi mikani

kwe rabadre nikwe, ye käi rabadre nuäre nuäre nibtä abkokäre. ¹⁹ Nitre ru ngwianka abko käta jä doboko kite ñöte nguse ru ketatekrä dime, ñan rikadre mento abkokäre. Ngöbökwé jändrän köböi mikani nie, bti nita tödeke, ye abko jä doboko ye kwrere, ñöbtä ñan angwane nita tödeke Ngöböti ye abko käta ni mike nünenkä dite jabtä, ni ñan rikadre mento Ngöböye abkokäre. Nita tödeke kwatibe Ngöböti, ye mden köböire ni nena nebe kä bäri deme Ngöbö kánti kä käinbti, ye abko nita ñän dän ngetbote ta nebebe Kä Bäri Demente ju blitakrä Ngöböbe kánti ye kwrere. ²⁰ Kä bäri deme, ye mden kánti abko Jesu ara jire nikanina ji tike ni käne nebe yete. Ye abko, Melquisedec nämane blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ye kwrere jire Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kärekäre kä bäri demente Ngöbö ngwäreki.

7

Melquisedec amne Jesu abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre

¹ Melquisedec ye abko nämane jreire juta Salemte. Niara abko ni blitaka ni mda mda diäre Ngöbö ütiäte kribé. Bati Abraham jananbare rüre, kärke jrei ruäre ganainbare kwäräbe, bti jataninta nuke Salem angwane, Melquisedec nikani ngäbti, kärke ja di biani ie. ² Angwane Abrahamkwe jändrän dianinkä rübtä, ye ñäkänintbe keta jätä kwe, bti biani keteti kwe Melquisedeyé. (Kukwe Melquisedec käta “Jrei kukwe ükatekä metre” niere hebreore. Akwa “jrei juta Salem” ye abko käta “Jrei kä jämente” niere hebreore arato.) ³ Melquisedec ye abko rün amne meye gare ñakare nie. Erere arato, mräkä kirakira gare ñakare nie. Mdakäre abko, niara därebare ñongwane amne krütani ya abkobtä Ngöbö Kukwei tä blite ñakare arato. Ne aisete, Melquisedec abko bä mikata bäsi Ngöbö Odei Jesu kwrere arato amne niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kärekäre.

⁴ Melquisedec abko bäri ütiäte tuen munkwe. Melquisedec abko bäri ütiäte, aisete ni mräkä käne Abraham ara jire kärke mikani ütiäte jae amne jändrän dianinkä kwe jrei mda mdakän rübtä abko biani keteti kwe Melquisedeyé. ⁵ Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko käta niere krörö: Nire nire därebare Leví mräkäri käta sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere, ye aibe kärke jändrän kärädre keteti jakrä abko nieta kore. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ye abko israelita mräkä ara amne därebare Abrahamkri arato, akwa jändrän kärädre kore kwetere mräkäye abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶ Melquisedec abko ñan jatani Leví mräkäri, akwa Abraham ara jire kärke jändrän dianinkä rübtä ye abko kani ngäbti keteti kwe Abrahamye. Bärire mda abko, Abraham abko ie Ngöbökwé jändrän köböi mikani akwa Melquisedec kärke ja di biani Abrahamye. ⁷ Ye abko ni ie ja di bianta abko ñakare bäri ütiäte ni ja di bianka ie ye kräke abko garera ni jökräye, aisete Melquisedec abko bäri ütiäte Abrahamkrä gare nie. ⁸ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Leví mräkäri käta jändrän kaen ngäbti keteti jakrä nitre israelitaye, ye abko ni kä nebtä, aisete tätre krüte. Akwa Melquisedec abko tä nire amne tä nüne janknu, kwrere jire blitata btä abko kärke jändrän kani ngäbti keteti Abrahamye. ⁹ Amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíri käta jändrän kaen ngäbti keteti jakrä, ye ara jire kärke jändrän biani keteti arato Melquisedeyé Abraham köböire abko ni rabadre niere, ¹⁰ ñöbtä ñan angwane Melquisedec jatani Abraham ngäbti angwane, Abrahamkwe jändrän biani keteti ie, ye ngwane Leví ngämi därere, akwa nämane ñäre ñakare Abrahambtä angwane, Abrahamkwe jändrän biani Melquisedeyé, aisete Melquisedec abko bäri ütiäte Leví kräke amne Leví mräkä ja täritäri kräke arato.

Jesu abko Melquisedec kwrere

¹¹ Mdakäre abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíri käta jändrän kukwe Ngöböye ni ngite ngite ütiäre. Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye rüere nitre israelita nämane ja mike ngite angwane, nämane jändrän ngwena nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre yeye kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Akwa jändrän kukwata Ngöböye ni ngite ngite ütiäre ye kärke niaratre mikadre metre Ngöbö ngwäreki akräke Ngöbökwé ñan ni mda blitaka jabe ni mda mda diäre juandre jire mda. Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíri nämane jändrän kukwe ni ngite ngite ütiäre ye ñan namani ni mike metre Ngöbö ngwäreki, aisete ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere juani Ngöbökwé amne ñan ni mda Aarón kwrere juani kwe, ¹² ñöbtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwitadre jökrä, ye ngwane kukwe biani nuendre nie ja ngite ütiäre ye kwitadre arato. ¹³⁻¹⁴ Ni Dänkien Jesu, btä Ngöbö Kukwei tä blite ye abko ñan jatani Leví mräkäri, akwa jatani Judä mräkäri. Judä mräkäri abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre jatadre abko Moisékwe niebare ñakare jire, akwa Jesu abko därebare Judä mräkäri abko gare metre nie amne niara abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nieta Ngöbö Kukweibtä. ¹⁵ Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere

rükadre btin mda bkänä, ne ngwane nunkwe kukwe nini abko rabadre tuen bäri metre nunye. ¹⁶ Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nükanina mda era metre, akwa Ngöbökwé ñan mikani sribire ñobtä ñan angwane därebare Levíkri, akwa mikani sribire Ngöbökwé ñobtä ñan angwane niara abko ni di kri amne krüte ñakare aisete. ¹⁷ Ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec, yebtä Ngöbökwé niebare krörö:

Melquisedec nämane blitaka tibe ni mda mda diäre,

ye kwrere jire ma rabadi blitaka tibe ni mda mda diäre kärekwäre, *Salmos 110.4*
niebare Ngöbökwé Jesukristoye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

¹⁸⁻¹⁹ Leví mräkä blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ie Ngöbökwé sribi biani nuendre käne Moisés näire, akwa sribi kwe namani ngwarbe, ñan namani ütiäte, ñobtä ñan angwane nikwe jändrän biandre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kukwakrä ni diäre ni ngite ye ütiäre niebare Ngöbökwé Moiséye, ye abko di namani ñakare ni mikakrä metre Ngöbö ngwärekri. Ye mden kisete, kukwe ye namani ütiäte ñakare mda amne kukwe ye täte abko Ngöbökwé kukwe mdara jire btin mikani Jesu köböire abko bäri ütiäte tödekakrä nie. Jesu ye mden köböire abko nita krötö ja ken Ngöböbe.

²⁰ Mdakäre abko, Jesu namani bäri ütiäte ye abko Ngöbö ara jire käkwe ja kukwei mikadre täte era metre abko ja kukwei biani kwatibe kwe Jesubtä. Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri abko Ngöbökwé mikani sribire arato, akwa niaratre kräke Ngöbökwé ja kukwe biani ñakare kwatibe kore. ²¹ Akwa ni Dänkien Jesu kräke abko Ngöbökwé ja kukwei biani kwatibe, aisete Ngöbö Kukweibtä niebare krörö kwe Jesuye:

Ma abko blitaka tibe ni mda mda diäre kärekwäre, aisete ni Dänkien Ngöbö käkwe ja kukwei biani kwatibe kore, niebare kwe, yebti ñan ja töi kwitadita jire chi kwe, *Salmos 110.4*

nieta kore Ngöbö Kukweibtä. ²² Ngöbökwé ja kukwei mikadi täte niebare kwatibe kwe, ye mdenbtä kukwe mda ükaninte btin Ngöbökwé Jesu köböire ye abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Moisébe ye ngwä.

²³ Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri ye abko kwati, käkwe sribibare ja täritäri, ñobtä ñan angwane tä krüte abko täte mda nämane neme sribire abti kä nüke mtare. ²⁴ Akwa Jesu abko tä nüne kärekwäre, niara krütadita ñakare mda, aisete Jesu aibe rabadi blitaka kärekwäre Ngöböbe ni diäre amne ni mda ñan rabadi sribire jire chi niara täte. ²⁵ Ne aisete, nire nire tä kite Ngöböye rabakäre dianintari Jesu köböire, ye abko Jesu di tärä dianarikrä täte jökrä kärekwäre, ñobtä ñan angwane Jesu abko tä nüne kärekwäre blitakäre kräke Ngöböbe aisete.

²⁶ Ye abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien Jesu ye kwrere abko dbe nikrä abko erere namani, ñobtä ñan angwane Jesu abko deme, kukwe kämekäme ñakare btä amne ja mike ngite ñakare. Erere arato, nitre kukwe kämekäme nuenkä, ye kwrere nünabare ñakare kwe amne Ngöbökwé mikani bäri ütiäte ni jökrä ngwä kä käinbti sete. ²⁷ Ye abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre därebare Levíkri ye abko ñakare ja kwrere Jesube, ñobtä ñan angwane käne niaratre nämane jändrän kämike kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre, abti nämane jändrän kämike kukwadre mda Ngöböye nitre israelita mda mda ngite ye ütiäre. Ye abko nämane nuene köbö kwatirekwatire, akwa Jesu abko käkwe ja ara jire biani müre ketadre au ni jökrä ngite ütiäre. Ye abko niarakwe nuenbare batibe amne ütiäte kärekwäre Ngöbö okwäte. ²⁸ Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko tä ni kukwe kämekäme nuenkä mike blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene. Abti Ngöbökwé ja Odei Jesu mikadi sribire niebare kwe. Ngöbökwé ja Odei Jesu ara mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene. Ngöbö Odei Jesu ye abko Ngöbökwé mikani biare täte sribi ye nuenkäre kärekwäre.

8

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwé nibe

¹ Ye abko, kukwe nieta tikwe abko krörö: Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien nikwe, ye abko kä bäri ütiäte kánti namani tákänintbe Ngöbö küde ruenkri kä käinbti sribi namani bare ie bä mikakäre. ² Kä bäri kuin deme era metre kä käinbti, ye kánti tä blitaka ni diäre, ye abko ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre* nämane bä mike, akwa ju kä käinbti ye abko ñan ni kä nebtäkwe mikani, akwa ni Dänkien Ngöbö ara jire käkwe mikani au abko kánti Jesu tä blite Ngöböbe ni diäre.

³ Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko mikata jökrä Ngöbökwé jändrän biankäre Ngöböye amne jändrän kukwakäre Ngöböye ni ngite ütiäre, ye kwrere arato Jesu käkwe jändrän biandre Ngöböye ni ngite ütiäre arato abko erere ja biani kwe müre ketadre

* 8:2 ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre. Ju ne abko kädianta tabernáculo suliare abko btä ma raba ñäke tärä Exodo 26-30.

krusobtä. ⁴ Akwa Jesu tädre janknu kä nebtä, ye ngwane abko niara ñan rabadre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levikri tära kwati, käta jändrän bien Ngöböye, Kukwe Biani Ngöböke Moiséye käta nuemna ietre ye kwrere. ⁵ Ju blitakrä Ngöböbe, kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kä nebtä tä sribire. Ju ye abko käta jändrän kuin era metre kena kä käinbti abko bä mike jirekåbe ye gare nie, ñobtä ñan angwane kira ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ye Moisés nikani mike angwane, Ngöböke mätråbare btå, kåkwe niebare krörö ie: Ju mikadre ño, tikwe bä mikaba tuadre mae Ngitio Sinaifti, yebtä makwe töbika amne, ju bä tuaba makwe, ye kwrere makwe mika, niebare Ngöböke ie. ⁶ Akwa Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dånkien tä nikwe ye abko sribi bäri kuin biani ie Ngöböke amne, niara köböire Ngöböke kukwe mdara jire úkaninte btin nikrä abko bäri kuin kukwe úkaninte kåne Ngöböke Moisés nåire yekrä. Amne kukwe úkaninte btin, ye köböire abko jändrän bäri kuin köböi biani nie Ngöböke.

⁷ Ngöböke kukwe úkaninte kåne nitre israelitabe Moisés nåire ye rabadre kuin täte jökrå, ye ngwane Ngöböke ñan kukwe mdara jire úkarete btin ben. ⁸ Akwa kukwe úkaninte kåne Ngöböke nitre israelitabe abko btå kukwe namani kri, ñobtä ñan angwane ye köböire niaratre ñan namani kuin metre, namani tuen Ngöböye, aiseite Ngöböke niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtå:

Ni Dånkien Ngöbö käta niere krörö:

Kå jatadi angwane, tikwe kukwe mdara jire úkadite btin nitre israelita Judå mråkä yebe amne nitre israelita mda mdabe.

⁹ Tikwe kukwe úkadite btin mda, ye abko ñan rabadre kukwe úkaninte kåne tikwe nitre israelita mråkä kånekåne ben Moisés nåire ye kwrere.

Nitre israelita nåmane Egipto angwane, ngååkre rún kåta ngååkre kaen küdebtu niara ngibiakåre,

ye kwrere tikwe nitre israelita kaba küdebtu, ti rikaba ngwenante juta Egipto bære mento.

Ye ngwane tikwe kukwe úkateba bentre, akwa niaratre kåkwe ti kukwei kitani temen amne, ñan mikani täte kwetre amne tikwe trö kwitaba ietre.

Akwa kukwe úkadite btin, ye abko ñan rabadre kukwe kåne kwrere, niebare ni Dånkienkwe.

¹⁰ Akwa yebti tikwe kukwe mdara jire úkadite btin nitre israelitabe abko krörö nieta ni Dånkienkwe:

Ti kukwei ñan kåi rikwitadrekå jire btitre, ñobtä ñan angwane rabadi niaratre töite.

Ti rabadi Ngöbö jen niaratrekwe amne niaratre rabadi juta jen tikwe.

¹¹ Ye ngwane abko, ni ñan rabadi dirire jire chi mda ni kukwe mukoye amne ni mråkäye ni Dånkien mikakåre gare ietre, ñobtä ñan angwane ni útiåte rikri amne ni útiåte ñakare abko ie ti rabadi gare jökrå, aiseite ñan rabadi dirire jae kwårikwåri.

¹² Mdakåre abko, nitre ye kåkwe ja mikani ngite kri ti rüere, ye abko tikwe diandikå jökrå mento btåtre.

Amne ja mikani ngite kwetre, ye ñan rúkadita töre jire chi tie, *Jeremías 31.31-34* niebare kore ni Dånkienkwe. ¹³ Ye abko, Ngöböta kukwe mda btin úkete tä niere, ye ngwane kukwe úkaninte kåne Moisés nåire abko tä neme útiåte ñakare nieta kwe amne, kukwe útiåte ñakare tära neme ngwarbe abko nåin nenkä jötrö.

9

Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre

¹ Ye abko, kukwe úkaninte kåne Ngöböke nåmane angwane, Ngöbö mikadre útiåte ño ño abko Ngöböke úkaninte ja täritåri. Kå ye ngwane abko kå nåmane mikani jenena kå nebtå, kánti Ngöbö kåikitadrekå abko nåmane úkaninte krörö: ² Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ye mikani angwane, namani ñåkånintbe ketebu ja täritåri abko krörö: kånime jukwe ken abko Kå Deme nåmane. Kå Deme ye kánti abko ñotra grå nåmane mikani amne mesa nåmane kwati arato abko bti ban deme mikani Ngöbö ngwåreki. ³ Angwane kå bäri gwi nåmane ñåkånintbe dån kukwån ngetbo ötöbu btå abko kådian nåmane Kå Bäri Deme. ⁴ Kå ye kánti abko ñukwå grå orore kri ngwåri mnü rä bæne kukwakrä Ngöböye nåmane amne kaja btå oro nåmane ketaninkå bære ta nåmane yete abko Ngöböke kukwe úkaninte nitre israelitabe nåmane bä mike. Erere arato, kaja orore ye teri abko kantra orore nåmane mikani kwati. Kantra ye abko te mana nåmane mikani. Mdakåre abko, kaja ye teri mökån Aarónkwe mu ngitianinkå* btå abko nåmane. Erere arato, jä btå Ngöböke ja Kukwei biani nuendre Moiséye ye nåmane mikani arato kaja ye teri. ⁵ Angwane kaja kåri ye kánti Ngöbö

* 9:4 Mökån Aarónkwe mu ngitianinkå. Ngöböke mökån Aarónkwe mikani mu ngitiekå, niaråkwe Aarón dianinkå sribikå jakrå bä mikakåre. Nåke Números 17.1-11 ye kánti.

námáne ni ngite denká nibtá. Kaja kári yehti abko angele ká kerubine bá námáne mikani nibu abko námáne ngike metaninte ja ngábtí kwárikwári kaja káribti ta, ye abko Ngóbó útiáte kri námáne yete abko námáne bá mike kore. Ye abko, kukwe tá kabre mda jándrán nebtá, akwa gwángwarbe ti ñan raba blite metre jókrábtá ja táritári.

⁶ Jándrán jókrá námáne úkaninte biare kore ju nuäre ngwíandre blitakrá Ngóbóbe te, ye kánti nitre blitaka Ngóbóbe ni mda mda diäre tá niken káre kóbó kwatirekwatire ká ñákánintbe kena gwi kádianta Ká Deme ye kánti, sribi kwe nuenkáre Ngóbókrá. ⁷ Akwa ká ñákánintbe ketebukáre ká teri gwi kádianta Ká Bári Deme, ká ye kánti abko nitre blitaka Ngóbóbe ni mda mda diäre dánkien aibe tá niken batibe ká kwatirekwatire. Akwa tá niken ká ye kánti angwane, jándrán dárie játa niken kwe metadreká kaja yehti ta ja ngite útiáte biankrá Ngóbóbe amne ni mda mda tá ja mike ngite abko tá gain ñakare abko útiáte biankrá arato. ⁸ Kukwe kore ye mden kóbóire abko Ngóbó Úai Deme námáne kukwe króró mike gare nie: Jesu ngámi núke, kánenkri ju blitakrá Ngóbóbe kánti ká deme tá káne yete, ye ngwane ji niken Ká Bári Demente, kánti Ngóbóta abko tá dikani jite ni mda mda kráke. ⁹⁻¹⁰ Akwa kukwe ye abko tá kukwe bá mike jirekábe nie ká ne ngwane abko króró: Nitre israelita námáne núke ju blitakrá Ngóbóbe kánti jándrán bien kámikakrá Ngóbóbe ja ngite útiáte. Erere arato, kukwe námáne úkaninte kabre mróbtá amne jándrán ñadre yehtá ja mikakáre dbe Ngóbó ngwárekri. Erere arato, nitre israelita námáne kóbótike bátáká ngwarbe amne námáne jüben bátáká ngwarbe ja mikakáre dbe Ngóbó ngwárekri. Ngóbókwe úkaninte nuendre, ye kwrere nuenbare nitre israelitakwe, akwa nitre Ngóbó mikaka útiáte kore jae, ye tá ja ngrabare aibe mike dbe Ngóbó ngwárekri, ñóbtá ñan angwane jándrán yehti Ngóbó ñan tá ni tói kwite, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre, aisete Ngóbó ngámi kukwe mda úkete btin, ye kánenkri abko kukwe ye útiáte.

Kristo dárie bári útiáte Ngóbó ngwárekri

¹¹ Akwa mtare Kristo núkanina. Niara kóbóire Ngóbókwe kukwe mda úkaninante btin, aisete niara abko ni blitaka Ngóbóbe ni mda mda diäre dánkien níkrá amne jándrán kuinkuin tá níkrá Ngóbókwe, ye niara jatani bien nie. Erere arato, ju blitakrá Ngóbóbe ká káinbti, ye kánti niara níkani gwi sribire ni blitaka Ngóbóbe ni mda mda diäre dánkien kwrere. Ju ye abra bári kuin deme era metre ju blitakrá Ngóbóbe ká nebtá ye ngwá. Ju ká káinbti ye ñan ni ká nebtákwe mikani amne ñakare sribi ni ká nebtákwe. ¹² Mdakáre abko, Ká Bári Deme te Kristo níkani, ye abko ñan níkani chibo amne nbi ngábáli dárie bien ni ngite útiáte, nitre blitaka Ngóbóbe ni mda mda diäre dánkien tá nuene ká nebtá ye kwrere, akwa niara krütani krusóbtá batibe ni ngite útiáte abko namani dbe amne útiáte kri kárekáre Ngóbó ngwárekri. Ye kóbóire Kristo kákwe ni dianinantari kárekáre, yehti Ká Bári Deme te Kristo níkani batibe, ñóbtá ñan angwane sribi namani bare táte ie aisete. ¹³ Ye abko, nitre israelita káta nbi kwane dárie, chibo dárie meteká ni ngite ngitehti. Erere arato, nbi móre kukwata abko ngübrün metakata ni ngite ngitehti, ni ye ngite diankakáre mento btá, akwa ye abko káta ni ngite denká ñakare jire chi mento ni yehtá, akwa tá ni ngrabare aibe mike dbe Ngóbó ngwárekri. Niaratre tói amne moto tá nebe káme janknu. ¹⁴ Jándrán ngwarbe útiáte ni ngrabare aibe mikakrá dbe Ngóbó ngwárekri, akwa Kristo dárie bári útiáte kri kákwe ni mikadre deme era metre Ngóbó ngwárekri, ñóbtá ñan angwane Ngóbó Úai tá nire kárekáre ye kóbóire Kristo ara jire kákwe ja biani müre ketadre níkrá krusóbtá. Kristo abko deme metre, ja mike ngite ñakare jire bati Ngóbó rüere, kákwe ja biani Ngóbóbe ni ngite útiáte. Ye mden kisete, kukwe kámekáme nuen námáne níkwe ká námáne niken ni ngwana Ngóbó okwá bare mento, ye abko Kristo dárie káta denká jókrá ni tóibtá amne Ngóbó nire núnanka kárekáre, ye kráke ni rabadre sribire, abkokáre Kristo dárie káta ni mike deme Ngóbó ngwárekri.

¹⁵ Ye mden kisete, kukwe úkaninte btin Ngóbókwe nibe, ye abko Jesukristo aibe káta mike útiáte níkrá, káta ni mike ja máketa Ngóbóbe. Ni kárábare Ngóbókwe rabadre núne kárekáre ben, Ngóbókwe kóbói mikani kore ietre ye kwrere, abkokáre Kristo abko ni mikaka ja máketa Ngóbóbe kukwe btin ye kóbóire. Ni jókrá kákwe ja mikani ngite kukwe úkaninte káne Ngóbókwe ye náire, akwa Kristo krütanina niaratre diäre, niaratre tikatekare kukwe kámekáme nuenbare kwetere yehtá, aisete Ngóbó raba mike núne kárekáre jabe.

¹⁶ Yehtá abko, ti bike kukwe bá mike króró: Ngábákere rün káta tará úkete jándrán jakwe dráikrá ngábákrebti. Ye abko ngábákere rün tá nire angwane, kukwe úkaninte tarábtá ye ñakare útiáte. Akwa ngábákere rün ye krütadre tá gare metre, ye ngwane batibe tará ye rabadre útiáte. ¹⁷ Ne aisete ni tará úkateká ye tá nire angwane, tará ye ñan rabadre útiáte, akwa krütadre angwane, batibe tará ye rabadre útiáte. ¹⁸ Ye mden kisete, kira Ngóbókwe kukwe úkaninte káne nitre israelitabe angwane, kukwe ye rabadre útiáte, abkokáre jándrán gatadre abko dárie kákwe kukwe ye mikani útiáte. ¹⁹ Ne aisete Ngóbókwe kukwe biani nuendre, ye Moisékwe niebare jókrá nitre israelitaye, bti obeja drüen dikani dánre bá tain Moisékwe

diani kisete, kákwe hisopo krie küde ötaninkä krati, bti nbi amne chibo däre mritani ñöbe abko te Moisékwe hisopo küde amne dán bá tain ye mritaninkä, bti metaninkä kwe kukwe biani Ngöbökwe Moiséye yebti amne nitre israelitabti arato. ²⁰ Angwane Moisékwe niebare ietre: Ngöbökwe kukwe úkaninte munbe, ye mden abko jändrän däre ne köböire nibira útiäte munkrä mtare, niebare kwe ietre. ²¹ Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre, yebti Moisékwe jändrän däre metaninkä amne, jändrän jókrä sribikrä ju yete abko bti jändrän däre metaninkä kwe arato, ²² ñobtä ñan angwane bási jändrän jire jókrä ye mikadre dbe Ngöbö ngwäreki jändrän ngwarbe däreiebti amne, jändrän ñan kámikadre däre mikakäre nibtä ne ngwane, ni ngite diankaka ñakare nibtä abko Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye káta niere.

²³ Ne aisete, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre amne jändrän mda tá ju yete abko jändrän däre káta mike dbe Ngöbö ngwäreki. Akwa ju blitakrä Ngöböbe amne jändrän mda mda tá ju yete, ye abko tá Ngöbö kánti ká káinbti aibe bá mike, akwa Ngöbö kánti ká káinbti abko bári útiäte, aisete jändrän däre abko ñakare útiäte jändrän yekrä. Ye mden kisete, ni bári útiäte jändrän yekrä abko däre aibe rabadre mike dbe Ngöbö ngwäreki, ²⁴ ñobtä ñan angwane ñan ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre sribebare ni ká nebtákwe te Kristo nikani. Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ká nebtá ye abko jändrän ño tá ká káinbti Ngöbö kánti tá úkaninte ño abko bá mikata jirekábe nete, ñan ye kwrere te Kristo nikani, akwa Ngöbö ká káinbti ara jire, kánti Kristo nikani, aisete mtare Kristo tá Ngöbö ngwäreki ká káinbti amne tá blite nikrá Ngöböbe. ²⁵ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dánkien tá niken käre ká kwatirekwatire Ká Bári Demente jändrän jenena däre ngwena ni ngite útiäre Ngöböye. Niara ñan tá ja däre ngwena ni ngite útiäre Ngöböye. Ye kwrere Kristo ñan nikani ká káinbti ja mike müre ketadre báre báre ni ngite útiäre. ²⁶ Ye abko, jändrän kámika námene käre ni ngite útiäre, ye kwrere Kristokwe nuendre, ye ngwane ká dátebare kena Ngöböke abti ká nuke mtare Kristo krütadre báre báre ni ngite diankakäre mento nibtä; akwa ye kwrere nakaninkä ñakare. Ká mrá ne ngwane Kristo nükani, kákwe ja biani müre ketadre batibe amne käre käre rabai útiäte Ngöbö ngwäreki. Kristo ara jire kákwe ja biani müre ketadre au ni ngite diankakäre mento nibtä. ²⁷ Ye abko, ni jókrä krütadre batibe abko úkaninte kore Ngöböke nikrá, abti kritobo tá kukwe úkete, ye kwrere Ngöböke kukwe úkadite nikrá. ²⁸ Ye kwrere arato, Kristo kákwe ja biani müre ketadre batibe ni kwati ngite ye diankakäre mento btätre. Abti Kristo jatadita bobukäre ká nebtá angwane, ñan jatadita ni ngite diankakäre mento nibtä akwa, nire nire tá ngibiare ngábti, ye abko jatadi dentari.

10

Kristo kákwe ja biani müre ketadre batibe

¹ Ye abko, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre te jändrän biandre ja útiäre niebare Ngöböke Moiséye, ye abko jändrän bári kuin jatadre Kristo köböire abko bá mika námene, akwa jändrän ye bá aibe amne ñakare era metre. Ye mden kisete, nitre námene nuke Ngöbö káikitakäre ye námene niken jändrän arabe bien kámikadre janknu ká kwatirekwatire ja ngite útiäre Ngöböye. Jändrän kámikani ye ñan raba ni ye mke metre Ngöbö ngwäreki. ² Ye abko, jändrän nuenta ja ngite útiäre ju blitakrä Ngöböbe te, ye kákwe ni ngite diandre ká mento nibtä era metre, ye ngwane nitre Ngöbö káikitakaka námene jändrän bien kámikakrä kore, ye ñan biandre kwetre ja táritári ja ngite útiäre, ñobtä ñan angwane niaratre ñan rabadre ngite mda Ngöbö ngwäreki amne ja ñan rabadre ruen ngite jire chi mda ietre. ³ Akwa jändrän bianta kámikadre ja ngite útiäre Ngöböye, ye abko niaratre tá ja mike ngite Ngöbö rüere abko tá miketa töre ietre ká kwatirekwatire. ⁴ Niaratre tá nuene kore, ñobtä ñan angwane nbi kwane däre amne chibo däre ye abko ñan raba ni ngite denká jire chi mento nibtä, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre. ⁵ Ye mden kisete, Kristo jatani nuke ká nebtá angwane, niebare kwe Ngöböye abko tá tikani Ngöbö Kukweibtä abko krörö: Jändrän ngwarbe kámikata makrá amne nura ngwä bianta makrá, ni ngite diankakäre mento btá, ie ma ñan tö, aisete makwe ti mikani däre ni ká nebtá kwrere. ⁶ Erere arato, jändrän kukwani makrá amne jändrän kámikani makrá ni ngite diankakäre mento btá, ye abko kái namani nuäre ñakare mabtá.

⁷ Abtä tikwe nieba krörö mae:

Ma kukwei tá tikani ño tibtä, ye kwrere tita nete ma kukwei mikakäre táte Ngöbö,
Salmos 40.6-8

niebare Kristokwe Ngöböye. ⁸ Kukwe Biani Ngöböke Moiséye ye káta jändrän ngwarbe kámikamna biandre Ngöböye, akwa kukwe yebtä Kristokwe niebare Ngöböye: Jändrän ngwarbe kámikata mae amne nura ngwä bianta, ye abko ie ma ñan tö amne kái namani nuäre ñakare mabtá. Erere arato, jändrän ngwarbe kukwata mae ni ngite diankakäre btá, ye abko ie ma ñan tö, niebare Kristokwe. ⁹ Yebti niebare krörö mda kwe Ngöböye: Ma kukwei

tä tikani ño tibtä, ye kwrere tita nete ma kukwei mikakäre täte Ngöbö, niebare Kristokwe. Ne aisete kukwe úkaninte käne, ye abko Ngöbökwé dianinkä mento abko täte kukwe mda btin úkaninte kwe. ¹⁰ Jesukristo kákwe Ngöbö kukwei mikani täte, ja biani müre ketadre au kwe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye mden köböire abko Ngöbökwé ni mikani deme ja ngwäreki, ñobtä ñan angwane Jesukristo krütani batibe amne ye abko útiäte kärekwäre.

¹¹ Akwa kukwe úkaninte käne Ngöbökwé, yehti abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä núnaninkä krö* sribi kwe nuene Ngöbökrä köbö kwatirekwatire. Köbö kwatirekwatire jändrän kámikata kwetre ja táritári, akwa jändrän ye ja kwrere jökrä amne di ñakare jire chi ni ngite denkä mento nibtä. ¹² Akwa Jesukristo abko kákwe ja biani müre ketadre batibe ni ngite útiäte biankäre amne ye rabai útiäte kärekwäre. Yehti nikaninta kä káinbti amne, kä bári útiäte kánti namani tákáninbe Ngöbö kúde ruenkri sribi namani bare täte ie bá mikakäre. ¹³ Ye kánti abko Ngöbökwé Jesukristo rúe mikadi jökrä niara ngoto táni abko tä ngibiare, ¹⁴ ñobtä ñan angwane Jesukristo kákwe ja biani müre ketadre batibe, ye köböire abko nire nire mikata deme bätárekä ja táritári Ngöbökwé ye abko Kristo mikani metre Ngöbö ngwäreki amne rabai metre kärekwäre.

¹⁵ Kukwe ye abko era abko Ngöbö Úai Deme káta niere nie arato Ngöbö Kukweibtä abko krörö:

¹⁶ Akwa yehti kukwe rabadi úkaninte btin krörö nieta ni Dánkienkwe:

Ti kukwei ñan käi rikwitadrekä jire btitre, ñobtä ñan angwane rabadi niaratre töite.

¹⁷ Amne niaratre kákwe ja mikani ngite ti rüere, kákwe kukwe káme nuenbare ti rüere, ye ñan rúkadita töre jire chi mda tie, *Jeremías 31.33,34*
niebare Ngöbökwé. ¹⁸ Ye mden kisete, Ngöböta ni ngite denkä mento nibtä, aisete jändrän ñakare jire chi mda biandre kámikakrä Ngöböye ja ngite útiäre.

Nünandrekä dite jabtä

¹⁹ Ne aisete ti mrákátre, mtare Jesu krütani, dárie nimianinte níkrä, yehti Kä Bári Deme Ngöbö kánti, ye kánti kä júrá ñakare jire chi nibtä niken rabakäre Ngöböbe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé kä biani nie niken niara kánti. ²⁰ Ni raba niken nebe Ngöbö kánti Kä Bári Deme te, ñobtä ñan angwane Jesu kákwe ji tikaninta btin ni käne nebe Ngöbö kánti amne ni rikadre ji yehti Jesube angwane, níkwé núnandi kärekwäre Ngöböbe. Ye abko, dán kukwän ngetbo námáne mikani jite Kä Deme amne Kä Bári Deme ye ötöbu ta, ye kánti ta Kristokwe ji tikani ni käne nebe Ngöbö kánti. Dán kukwän te ta Jesu níkani abko niara ngrabare ara jire. Niara krütani, ye ngwane ji tikani kwe níkrä. ²¹ Amne ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre kri tä níkwé káta ni jen Ngöbökwé ngibiarebti. ²² Ne aisete, ja töi metrebti amne tödekabtä kwatibe Ngöböbti, ari krötö ja ken Ngöböbe, ñobtä ñan angwane Jesukristo kákwe ja dárie metaninkä ni töi kámenbti, ye kákwe ni mikanina deme. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre námáne júben nánkra Ngöbö kánti, ye kwrere Jesukristo kákwe ni ngrabare júkaninante, aisete ari krötö Ngöbö ken. ²³ Mdakäre abko, Ngöbökwé jändrän köböi mikani nie abko ngibiare ngábtí, yehti ari núnenkä dite jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ja kukwei mikadi täte metre, aisete jändrän köböi mikani kwe, ye erere rabadi bare, aisete níkwé ñan ja töi mikadre ngwarbe kwärákwäri amne níkwé tödekadre kwatibe Ngöböbti. ²⁴ Erere arato, ari ja kite ja tarere kwärákwäri amne sribi kuin nuene jakrä kwärákwäri. ²⁵ Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti káta gátäre abko kánti ni ruäre ñan tä kwen gátábtä, ye kwrere níkwé ñan nuendre, akwa Jesukristo ni Dánkien jatadita abko köböi núkerate ja ken, ye gadre níkwé angwane, ari ja úkekrö bári gátábtä amne, ari ja die mike kwärákwäri náin gátábtä.

²⁶ Níkwé kukwe ye mikadre täte, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei era metre Jesubtä garera nie, yehti ta ni tádre ja mike ngite janknu ja töi jenbti Ngöbö rüere, ye ngwane jändrän mda ñakare jire kámikadre Ngöböye ni ngite diankakäre mento nibtä abko rabadre útiäte Ngöbökrä. ²⁷ Akwa Ngöbökwé kukwe úkadite tare krübáte rúekrä abko köböi mikani kwe ietre, ye aibe ni rabadre ngibiare, ñobtä ñan angwane ñukwä jutra krikri káta jändrän jökrä gaenkä, ye kwrere jire Ngöbökwé niara rúe gadiká jökrä ja dokwäre. ²⁸ Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko nire nire kákwe kitani temen amne, niarakwe ja mikani ngite bkánä kukwe ye rüere abko ni nibu ya o ni nimä kákwe niara tuani nuene kore niedre kwetre rüere, ye ngwane ni ye ñan namani nebe ruentari tare, akwa kitani ngise kámikadre. ²⁹ Se abko ni Ngöbö Odei bári útiäte kri ye mikaka ngwarbe jae ni mda mda okwábtí, káta mike útiäte ñakare amne Ngöbö Odei dárie deme, mdenbti Ngöbökwé kukwe úkaninte btin nibe, dárie ye mikata útiäte ñakare kwe, ¿ye dokwäre abko Ngöbökwé ñan ni mikadre ja ngie nuen bári kri krübáte abko munta nútüre ya? Erere arato Ngöbö Úai ni tareká abko ni ye tä mike ngwarbe, ¿ye dokwäre abko Ngöbökwé ñan ni mikadre ja ngie nuen bári kri krübáte

* **10:11** núnaninkä krö. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre námáne núnaninkä krö sribi nuenkäre, ye abko káta sribi ngámi nebe bare ietre bá mike.

abko munta nütüre ya? ³⁰Ngöbökwe ni mikadre ja ngie nuen ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö käkwe niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Ti ara jire käkwe ni mda mda mikadi ja ngie nuen ja dokwäre, *Deuteronomio 32.35*
niebare Ngöbökwe. Bärire mda abko, niebare krörö mda kwe:

Ni Dänkien Ngöbö käkwe kukwe ükadite juta jen kwe kräke angwane, mikadi ja ngie nuen kwe, *Deuteronomio 32.36*

niebare kwe. ³¹Ne aisete Ngöbö nire moto rabadre romon nikrä käkwe ni mikadre ja ngie nuen ja dokwäre, ye ngwane ñni bobre jakän!

³²Kukwe kore ñan rakadrekä munbtä, abkokäre mun jatani tödeke krire kena Kristobti angwane, kukwe nakaninkä krörö munbtä, ye munkwe ngwianta töre jae ja die mikakäre nünanbtä dite Kristokrä: Munkwe ja tare nikani kri kena tödekabtä Kristobti, akwa munkwe nünankabare dite jabtä. ³³Angwane mun ruäre abko ie ñäkäbare kämekäme amne taretare ni kwati ngwärekri amne, mun ruäre abko metani ni jökrä ngwärekri arato. Erere arato, ni ruäre nämane ja tare nike kore abko ben mun ruäre abko namani nekete jakri die mikakäre.

³⁴Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti kitani ngite kä teri ye abko namani ruentari tare munye amne, munkwe die mikani, ye munkwe ngwianta töre jae. Erere arato, tödekabtä Jesubti jändrän jen munkwe abko dianinkä munkän, akwa munkwe rübare ñakare dokwäre amne kä namani bäri nuäre munbtä. Ye ñobtä ñan angwane jändrän bäri kuin, niken ngwarbe ñakare tä kä känbti munkwe abko namani gare munye, aisete mun namani jäme, ye abko munkwe ngwianta töre jae arato.

³⁵Ne aisete, Jesuta mun tarere amne, jatadita mun ngwiankäre kä känbti tä gare metre munye, ye abko munkwe ñan kita temen, akwa munkwe tödeka kwatibe janknu bti, ñobtä ñan angwane ye ütiäre abko Ngöbökwe jändrän kuin biandi kri munye. ³⁶Ye abko, Ngöbökwe jändrän kuin köböi mikani munye, ye rükadre mun kisete, abkokäre munkwe nünandrekä dite bätärekä janknu ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti, ³⁷ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere krörö Jesubtä:

Ni juandre Ngöbökwe ye abko gwängwarbe kebera nuke.

Kä ñan kitadre raire ta kwe, aisete rükadi jötrö.

³⁸Amne ni deme tikwe käta tödeke kwatibe tibti amne ñan ti rükandite kwe, akwa nire nire käkwe trö kwitadreta tie, ye abko käi rabadi nuäre ñakare tibtä, *Habacuc 2.3-4*

nieta kore Ngöbö Kukweibtä. ³⁹Akwa ni abko ñan tä rikakäreta ja jiebtä, aisete Ngöbökwe ñan ni gadrekä, akwa ni abko tödekaka Jesubti, aisete ni ne abko rabadi dianintari nünakäre kärekäre Ngöböbe.

11

Tödeka Ngöböbti abko bäri ütiäte kri

¹Tödeka ye abko jändrän ngibiata nikwe abko erere rükadi ni kisete abko nita mike era jae amne, jändrän tuen ñakare nie, akwa jändrän ye abko tarä era metre tä nebe ruen nie. ²Ye abko, ni mräkä kirakira käkwe tödekani kore Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko Ngöbökwe niebare.

³Erere arato, nita tödeke kwatibe Ngöböbti aibe köböire Ngöbökwe kä käinta btä kä tementa datebare ja kukweibti abko tä nuke gare nie. Akwa jändrän tuen ñakare nie abkobti Ngöbökwe kä käinta amne kä temen datebare, ye abko tä nuke gare nie, nita tödeke Ngöböbti angwane.

⁴Mdakäre abko, Abel käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti, aisete jändrän bäri kuin biani kwe Ngöböye etba Cain ye ngwä. Jändrän biani Abelikwe Ngöböye, ye Ngöbökwe kani ngäbti amne kuin niebare kwe btä. Angwane Abel nämane tödeke Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko Ngöbökwe niebare. Ye abko, Abel krütanina, akwa tödekani kwatibe Ngöböbti kwe, yebtä abko kädrie tä mtare. ⁵Enoc abko käkwe tödekani Ngöböbti, ye köböire abko Ngöbö nikani ngwena nire kä känbti, aisete batibe ñan kwani nitre nünanka yete yeye, ñobtä ñan angwane Ngöbö nikani ngwena nire kore. Ngöbö ngämi niken Enoc ngwena kä känbti, känenkri Enokwe tödekani Ngöböbti, ye abko käi namani nuäre Ngöböbtä abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶Ye abko, nita tödeke ñakare Ngöböbti angwane, ni ñan raba Ngöbö moto mike nuäre jire chi, ñobtä ñan angwane ni ngämi krötö Ngöbö ken, känenkri abko Ngöbö tarä, ye abko nikwe mikadre era, abti nikwe krötadre Ngöbö ken, amne nita niara känene abko ütiä biandi kwe nie, käkwe ni kadre ngäbti abko rabadre era nikrä arato.

⁷Ngöbökwe ni jökrä gadrekä ñöte abko Ngöbökwe niebare Noéye angwane, Ngöbö ngämi nuene, akwa Noé nämane Ngöbö deme ye jürä ngwen jabtä, käkwe ru sribebare mräkä kwekwe diantarikrä, ñobtä ñan angwane Noé abko käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Noé käkwe tödekani Ngöbö kukweibti, ye köböire abko ni mda mda gadrekä Ngöbökwe abko

niarakwe mikani gare ietre amne, tódekabtä Ngöböbti Noé namani tuen metre Ngöbö ngwäreki, niebare Ngöbökwé.

⁸ Abraham abko Ngöbökwé káräbare nüne Canaán angwane, Ngöbö kukwei mikani táte kwe, aiseté kä biandre Ngöbökwé ie, ye kánti nikani ñobtä ñan angwane tódekani Ngöböbti kwe. Mden kisete námáne nüne, ye kánti kä mikaninkä kwe, bti rikadre midente ñan námáne gare ie, akwa nikani. ⁹ Erere arato, Abraham námáne tódeke Ngöböbti, aiseté Ngöbökwé kä köböi mikani ie, ye kánti núnabare ni menteni kwrere kwe ju nuäre ngwiandre te. Isaac amne Jacob, ie Ngöbökwé kä ye köböi mikani ja kwrere Abrahambe arato, kákwe núnabare ju nuäre ngwiandre te arato. ¹⁰ Abraham kákwe núnabare kore, ñobtä ñan angwane juta mikani Ngöbökwé abko te tó namani nain nüne kärekáre Ngöböbe abko námáne ngibiare. Juta ye abko Ngöbö ara jire kákwe mikanintbe amne Ngöbö ara kákwe juta ye mikani abko Abraham námáne ngibiare.

¹¹ Mdakäre abko, Sara namanina kise mriani jabtä amne Abraham abko namanina unsunine, akwa Ngöbökwé ngábäkre köböi mikani ietre, yehti tódekani kwatibe kwetre abko köböire ngábäkre Isaac därebare kwetre Ngöbö diehti, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ngábäkre köböi mikani ietre, ye erere Ngöbökwé ja kukwei mikadre táte jókrä, yehti tódekani kwetre, aiseté ngábäkre namani kwetre. ¹² Abraham namanina unsunine amne di ñan namanina ngábäkre ngibiare, akwa Ngöbökwé ngábäkre köböi mikani ie, ye köböire abko Abraham ngábriänkä namani kwati krúbäte ja táritári muke káinta se kwrere amne úman mren kóräbare kwrere, aiseté ñan raba tanre.

¹³ Nitre ye abko krütani jókrä angwane, jándrän köböi mikani ietre Ngöbökwé, ye tuani ñakare ja kisete kwetre, akwa tódekani janknu Ngöböbti kwetre. Ye köböire abko jándrän köböi mikani ietre, ye namani era kräke amne kani ngábti kwetre. Niaratre námáne nüne ni menteni kwrere amne, námáne nüne jötrö kä nebtä abko niebare jabtä kwetre ni mda mdaye. ¹⁴ Nire nire kukwe niekä kore ye abko tá kä mda kánene Ngöbö kánti núnankrä jae abko bá mikata jabtä kwetre. ¹⁵ Nitre ye tói tátre kä jakwe aibehtä, akräke námáne nüne káne ye kánti rikareta, akwa ñan nikaninta, ¹⁶ ñobtä ñan angwane kä bäri kuin, ie niaratre tó namani amne, kä bäri kuin ye abko tá Ngöbö kánti kä káinbti. Ye mden kisete, nitre ye námáne Ngöbö tikwe niere Ngöböye, yehtä Ngöbö námáne ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane juta namanina úkaninte biare kräke Ngöbökwé.

¹⁷ Abraham abko kákwe tódekadre janknu Ngöböbti ya, ñakare ya, ye abko Ngöbö tó namani gai, aiseté Abraham ngobo itibe Isaac abko Ngöbökwé müre ketamna ie. Abraham namani biare ngobo itibe müre kete, ñobtä ñan angwane niarakwe tódekani kwatibe Ngöböbti. Ngöbökwé Isaac köböi mikani Abrahamye amne, ¹⁸ Isaakri Abraham ngábriänkä rabadi kwati Ngöbökwé niebare ie, akwa nikani ngobo müre kete, ¹⁹ ñobtä ñan angwane Ngöbö di námánena ni krütani mikakáreta nire, erere ngobo kwe mikadreta nire kwe námáne gare ie, aiseté nikani ngobo ngwena müre ketadre angwane, ni krütani rúkata nire, kwrere jire Isaac namaninta nire Abraham kisete, Ngöbökwé Isaac kámikamna ñakare ie angwane.

²⁰ Abti Isaac abko kákwe tódekani Ngöböbti, aiseté dre dre rakadrekä ngábriänkä Jacobobtä amne Esaúbtä niara tábti, yehtä ja di biani kwe ietre.

²¹ Abti Jacob kebera krüte angwane, niara námáne tódeke Ngöböbti, köböire ja di biani kwe José ngobo nibu yeye. Angwane namani gitaninkä mökánbti, kákwe Ngöbö káikitaninkä.

²² Abti José abko jatanina krüte angwane, Ngöbö rikadre nitre israelita ngwenante Egipto bare mento nebebe Canaán, niebare kwe mräkäye. Angwane José kroko járikadreta doboi mikadre ja káite Canaán, yehtä abko kukwe úkaninte kwe arato, ñobtä ñan angwane námáne tódeke Ngöböbti.

²³ Abti Moisés abko därebare angwane, meye amne rún kákwe rúkaninte sö krämä Faraón ngániene, ñobtä ñan angwane niaratre námáne tódeke Ngöböbti. Faraón kákwe ngábäkre brare brare nitre israelitakwe kámikamna jókrä, ye ngwane Moisés därebare. Akwa Moisés abko namani tuen bá nuäre meye ye amne rúnye, abtä Faraón jürä námáne ñakare Moisés meyehtä amne rúnbtä, kákwe Moisés rúkaninte, ñobtä ñan angwane námáne tódeke Ngöböbti.

²⁴ Abti Moisés abko namanina únán angwane, ñan tó namani rabai Faraón ngánkán ngobo kwrere mda, ñobtä ñan angwane námáne tódeke Ngöböbti. ²⁵ Erere arato, kä ngwian nuäre jabtä ja mikakäre ngite Ngöbö rüere Faraón kánti, ye mikani útiäte ñakare kwe jae amne bäri tó namani ja tare níkaí mräkä israelita ben gwaire. ²⁶ Mdakäre abko, Kristo rabadre mikani útiäte, abkokäre Moisés rabadre tuen ngwarbe ni mda mdaye, ye Moisés tó namani bäri, aiseté jándrän kuinquin útiäte krikri Egipto yete, ye namani útiäte ñakare kräke, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jándrän bäri kuin biandre ie tódekabtä Ngöböbti, yehtä Moisés tói námáne. ²⁷ Erere arato, Moisés námáne Egipto angwane námáne tódeke Ngöböbti, köböire nikani nitre israelita mda mda ngwenante Egipto bare mento angwane, Faraón mätä namani btä, ye jürä ngwiani ñakare kwe, aiseté Ngöbö tuen ñakare, akwa yehtä ja tói mikani kwe amne ja ñan namani ruen naente ie amne nikani janknu mentokwäre Egipto

bäre mento. ²⁸ Erere arato, Moisékwe Pascua nuenbare amne jändrän däre metakamna jukwebtä kwe nitre israelitareye, ñobtä ñan angwane Moisés nämane tödeke Ngöböbti, aiseite jändrän däre metakamna jukwebtä kwe, angele ni kämikaka käkwe ñan nitre israelita ngobo mubai kämikadre jire iti abkokäre.

²⁹ Yebti nitre israelita abko nikani Mren Tainte ta angwane, kä namani nõtare kánti ta nikani, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti; akwa nitre Egiptobo nikani Mren Tainte ta nitre israelita jiebti angwane, ño nikaninta jökrä täte käkwe müre ketani jökrä.

³⁰ Abti ki mikani juta Jericóbtí abko bäre nitre israelita käkwe dikakabare köbö kükü angwane, Ngöbökwé ki ye juani jökrä temen, ñobtä ñan angwane niaratre nämane tödeke Ngöböbti aiseite.

³¹ Erere arato, juta Jericó yete abko nitre israelita jananbare kä tuenbti tiebe angwane, meri iti bti kä ngwarbe nämane nüne yete kädian nämane Rahab. Rahab abko käkwe tödekani Ngöböbti, aiseite nitre kä tuabtikä ye kani ngäbti kuin kwe, aiseite nitre nünanka juta Jericóte ye kämikani nitre israelitakwe angwane, meri Rahab ye abko kämikani ñakare kwetre ni mda mda ben gwaire.

³² Ne abko, nitre mda mda käkwe tödekani Ngöböbti, yebtä abko tikwe blitadre ja täritäri jökrä, ye ngwane kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä. Tikwe blitadre Gedeónbtä, Barabtä, Sansónbtä, Jefehtëtä, Davibtä, Samuelibtä amne ni mda mda Ngöbö kukwei niekä yebtä angwane, kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä. ³³ Ni ruäre käkwe tödekani Ngöböbti, köböire kä dianinkä kwetre ni mda mdakän rübtä. Ruäre abko käkwe kukwe úkaninte kuin metre ni mda mdakrä amne jändrän köböi biani Ngöbökwé nükani ni ruäre kiseté, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. Ni ruäre abko käkwe lion kada ketani, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. ³⁴ Erere arato, ni ruäre käkwe tödekani Ngöböbti abko köböire ñukwä jutra krübäte ötäninte kwetre amne, ni ruäre abko kämika tö namani ngitrabti angwane kwäräbeware kwetre, tödeka Ngöböbti ye köböire. Erere arato, ni ruäre di jatani krüte rübtä, akwa tödeka Ngöböbti, ye köböire Ngöbökwé mikaninta dite, käkwe rüe ganainbare kwäräbe rübtä.

³⁵ Mdakäre abko, meri ruäre käkwe tödekani Ngöböbti abko köböire mräkä krütanikrütani abko Ngöbökwé mikaninta nire. Ni ruäre abko nämane tödeke Ngöböbti, aiseite mika nämane ja tare nike angwane, ñan tikadreteta, ie tö namani, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé niaratre mikadite nire bobuta abko rabadre bäri kuin nämane nütüre, aiseite nämane biare krüte.

³⁶ Amne ni mda abko mikani yakrä jae tödekabtä Ngöböbti amne kwata metani amne mäkäninte kadenanbti, bti kitani ngite kä teri, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

³⁷ Ni mda abko nämane tödeke Ngöböbti, aiseite kämikani jäbti amne, ni mda abko tikaninkä ötöbu ta sierrabti amne ni mda abko kämikani ngitrabti tödeka dokwäre Ngöböbti. Amne ni mda abko nämane nüne bobre, kä nämane obeja amne chibo kwata aibe kite jabtä abko te nämane dikekä nekwäre sekwäre abko nämane ja tare nike amne nämane moto ulire, tödeka Ngöböbti dokwäre. ³⁸ Nitre ye abko bäri ütiate nitre Ngöbö rüe ye ngwä. Niaratre käkwe nünabare kä ketareketare te kä kaibete amne nämane nüne ngitio bäre temen. Erere arato, nämane nüne jäkwata mkäte amne kä mkä mda mdate kwäräkwarä, akwa niaratre jökrä nämane tödeke Ngöböbti.

³⁹ Akwa Ngöbökwé jändrän köböi mikani, ye nitre tödekaka Ngöböbti nünanka Jesu känenkri ye käkwe ñan tuani jire ja kiseté, akwa nämane tödeke janknu Ngöböbti, yebtä abko nämane ütiate kri Ngöbökrä. ⁴⁰ Ye abko, Ngöbökwé jändrän bäri kuin köböi mikani nikrä Kristo köböire, ñobtä ñan angwane ni aibe ben gwaire Ngöbö tö namani ni tödekaka bti nünanka kira ye mikai metre abko köböi mikani kwe.

12

Ngöböta ngäbriänkä kwekwe töi den

¹ Kore ni kwati käkwe tödekani era metre Ngöböbti ni känenkri. Ni ye abko käta ni die mike nüne Kristo kräke. Ye aiseite ni yebtä ari töbике amne jändrän jökrä käta ni drätäkekä amne kukwe kämekäme Ngöbö rüere te nita nibrente, ye abko ari kite jökra temen, bti kä kuin kukwäre nita neen, ye kukwäre ari ja die mike bäri niare janknu. ² Akwa nita tödeke Ngöböbti ye abko tä kite Jesu köböire amne Jesu ara jire käkwe ni mikadi tödeke bäri kuin metre Ngöböbti, aiseite Jesu yebtä ari ja okwä mike kwatibe. Jesu abko müre ketani krusobtä angwane, namani ja gaire ñakare krütabtä nikrä krusobtä, ñobtä ñan angwane Jesu käkwe ja tare nikadre, yebti kä rabadreta bäri nuäre krübäte btä kä känbti namanina gare ie, aiseite namani biare ja tare nike. Ye erere bkänä, Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä känbti amne namani tākänintbe kürä gobrankrä Ngöbökwé ye küde ruenkri sete, ye abko Jesukwe sribi nuenbare täte jökrä abko tä bä mike.

³ Ne aisete nitre kukwe kamekame nuenka kisete Jesu kake ja tare nikani kri kore, yebta munkwe tobika kuin ja kane, nobta nian angwane ja tare nikadre no abko Jesukwe ba mikanina nie. Mun nian rabadre drare amne mun nian di krutadre ja tare nikabta, abkokare munkwe tobikadre Jesubta. ⁴ Ye abko, munta rure kukwe kamekame rure nunakare deme Ngobokra gare tie, akwa mun ngami krute jire iti rubta kukwe kamekame rure. ⁵ Munta ja tare nike, akwa Ngobo Kukwei ta tikani munbta abko raba mun moto miketa nuare, ye kai nikwitaninka munbti. Mun abko Ngobo ngabrianka abko Ngobo Kukwei ta niere kroro: Ti ngobo tikwe, ni Dankien kata matrare munbta, ngabakre jakwe kwrere, ye munkwe nian mika ngwarbe jae.

Amne ni Dankien kake mun ka olobti, yebta mun nian di kruta nunanbta niarakra, ⁶ nobta nian angwane nire nire tareta ni Dankienkwe, yebta abko ta matrare, amne nire nire kata ngbti ja ngobo kwrere kwe abko ta kaen olobti, *Proverbios 3.11-12*

abko nieta Ngobo Kukweibta.

⁷ Ne aisete munta ja tare nike todekabta Jesubti, ye abko matrata kore Ngobokwe raba gare munye, nobta nian angwane Ngobota mun kaen ngbti ja ngobo kwrere, aisete ta matrare kore munbta. ¿Mun nian ta matrare ngabakre munkweibta ya? Janri. ⁸ Ne aisete ni jokra Ngobo ngabriankare abko bta Ngobota matrare. Ngobota matrare fiakare munbta, ye ngwane mun fiakare Ngobo ngabrianka era metre. ⁹ Barire mda abko, ni namane kiakia ngabakrere angwane, ni run ka nebtä namane matrare nibtä, ka namane ni kaen olobti, abtä ni namane mike utiäte jae. ¿Se abko ni Run kata matrare nibtä amne ta ni kaen olobti ni mikakare nune karekare jabe abko nikwe nian mikadre utiäte jae ya? jJanri, niara bari mikadre utiäte jae nikwe! ¹⁰ Nobta nian angwane nita nune jötrö ka nebtä, akwa ni run nikwe namane matrare nibtä amne namane ni kaen olobti jändran mden mden namane nebe tuen dbe ie, ye erere namane matrare nibtä. Akwa Ngobota matrare nibtä, kata ni kaen olobti, ye abko bari kuin amne utiäte nikra, nobta nian angwane ye koböre abko ni rabadre deme Ngobo kwrere. ¹¹ Ni mda ta matrare nibtä, kata ni kaen olobti, ye näire abko ta nebe tuen tare nie bkänä, akwa kukwe bta matrata nibtä ye ta nuke gare era metre nie angwane, ta ni die mike nune era metre amne kuin jame Ngobo ngwarekri. Ne aisete matrata nibtä amne ni kata olobti, ye abko kuin nikra.

¹² Ne aisete nire nire küde ta nebe drare ie amne ngüreta nebe di fiakare ie, ye kwrere mun di kitera krute ja tare nikabta ne ngwane, ja di miketa munkwe amne, ¹³ ji ukete kuin metre ja kane munkwe, ye koböre ni mda mda ngüre bren ie, kisete ta näin ni nakwente kwrere ye abko ngüre rabadreta kuin metre dikekä amne nian di krutadre, abkokare munkwe ja di mikata näin janknu Jesube.

Nian trö kwitadre Ngoböye

¹⁴ Mdakare abko, munkwe ja toi mika kwatibe nunakare jame ni jokra ben amne munkwe ja toi mika kwatibe nunakare deme Ngobokra, nobta nian angwane nikwe nian nunandre deme, ye ngwane nikwe nian ja tuadre ni Dankienbe. ¹⁵ Erere arato, Ngobota ja moto mike kuin munkra, yebti mun nian rabadrete jire iti, abkokare munkwe ja ngibia. Erere arato, nane ni ruare moto romon krubate dikaro ni mdakra, ye nganiene munkwe ja ngibia kwarikwari, nobta nian angwane ni romon kore kake nian kukwe kame ye kitadre temen, ye ngwane kri ngatri ta niren kri, ye kwrere ni moto romon abko rabai bari romon krubate amne, niara kake ni mda ngwandre ja mike ngite ja kwrere, aisete munkwe ja ngibia kukwe ye nganiene.

¹⁶ Mdakare abko, munkwe nian ja mika gure tiebe ni mda mdabe amne jändran kuin deme, ye ie munkwe nian trö kwita Esaükwe nuenbare kira ye kwrere. Esaükwe jändran kuin rürümoinbare jakän etba Jacoboye. Esaü abko mubai, aisete niara die mikadre rünkwe, akwa mrö batibe bta jändran kuin ye rürümoinbare kwe jakän Jacoboye. ¹⁷ Yebti dre nakaninka Esaubtä, ye garera munye abko kroro: Esaü abko mubai, aisete rünkwe ja di biandre ie abko tö namani, akwa run kake ja di bianina Jacoboye, aisete trö kwitani jirekabe kwe ie. Esaü kake jändran ye müaibare kri krubate, akwa ja nian namani nuene krake. Ne aisete Esaü kake trö kwitani jändran kuin demeye, ye kwrere munkwe nian nuendre.

¹⁸ Mdakare abko, mun jatani tödeke Jesubti angwane, nian jändran tuen abko kukware mun jatani nitre israelita kwrere, nobta nian angwane kira nitre israelita nukani Ngitio Sinai kanti, ye kanti Ngobokwe ja ba mikani utiäte kri abko kroro: Nukwa namani tuen jutra ngitiekä ietre amne ka namani tuen iko ietre amne ka namani tuen diore ietre amne ka namani tuen nüre ietre. ¹⁹ Erere arato, drü kukwei jarabare ietre amne Ngobo kukwei jarabare ietre. Nitre israelita kake Ngobo kukwei nuani kore ye abko Ngobokwe nian fiakadre mda ietre abko namani ribere, ²⁰ nobta nian angwane Ngobo namani kukwe ukete tare krubate ye abko namani mate tare btäre Ngitio Sinaibtä abko kroro: Nire nire kake

ngoto mikadre Ngitio Sinaíbtí abko kámikadre jábti, akwa ñan kámikadre jábti ne ngwane, kámikadre bukobti, ye abko ni nire ya o jándrán ngwarbe, akwa kámikadre kore, Ngöbö namani niere, ye abko nitre israelita kákwe kukwe nuani. Akwa mun abko jatani tódeke Jesubti angwane, drü kukwei jarabare ñakare munye amne Ngöbö kukwei jarabare ñakare munye arato nitre israelita kwrere. ²¹ Jándrán krübäte nakaninká Ngitio Sinaíbtí, ye abko nitre israelita kákwe tuani, aiseté Moisés ara jire kákwe niebare krörö: Ti nibi nekweteká krübäte Ngöböbtá, aiseté ti nibi grüeká jökrá ngrabare, niebare kwe.

²² Akwa munkwe tódekani Jesubti angwane, mun jatani Ngitio Siónte. Ngitio ye kánti abko Ngöbö nire tá nüne amne ngitio ye abko juta Jerusalén ká káinbti ara abko kánti mun jatani. Ká ye kánti abko angele mili kabre tá ja úkaninkró Ngöbö káikiteká. ²³ Amne Ngöbö ngábriánkátre jire jökrá abko Ngöbö Odei mubai kwrere, ñobtä ñan angwane jándrán jire jökrá Ngöbökwé abko niaratrekrá abko káita tikani ká káinbti, niaratre kákwe nünandi kárekáre Ngöböbe bá mikákare abko tá ketetibe jökrá, ye kánti mun jatani, munkwe tódekani Jesubti angwane. Erere arato, Ngöbö kukwe úkateká metre ni jökrá kráke abko ken mun jatani amne, nitre nünanka kuin metre Ngöbö ngwárekri abko Ngöbökwé mikani metre ja ngwárekri abko úai ye ken mun jatani arato munkwe tódekani Jesubti angwane. ²⁴ Amne Jesu köböire Ngöböta kukwe úkete btin nibe abko ken mun jatani amne Jesu dárie ni ngite diankakrá mento nibtä, ye ken mun jatani. Jesu dárie ye abko ñakare Abel dárie kwrere, ñobtä ñan angwane Abel kámikani Caínkwe abko dokwáre Ngöbökwé mikani ja ngie nuen, akwa Jesu dárie abko köböire Ngöböta ni ngite denká mento nibtä.

²⁵ Ne aiseté ti mrákátre, mtare Ngöböta blite nibe, ye munkwe ñan kitadre okwá kware temen, ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwé ñákábare Moisés köböire nitre israelitaye, ye niaratre kákwe ñan Ngöbö kukwei mikani táte, abtä Ngöbökwé mikani ja ngie nuen amne kwáräbeware ñakare kwetre. Mtare abko Ngöbö ká káinbti ara jire káta ñáke nie, ye ie nikwe trö kwitadre angwane, nikwe ñan kwáräbedre jire chí. ²⁶ Kira Moisés náire, Ngöbö kukwei kákwe ká temen ne ngwiani ngrenká Ngitio Sinaí kánti, akwa mtare Ngöbö Kukwei káta niere krörö mda:

Tikwe ká temen ne ngwiandita ngrenká bati mda, ye ngwane ká káinbti ngwiandi ngrenká tikwe arato, *Hageo 2.6*

nieta Ngöbökwé. ²⁷ Ngöbökwé ká ngwiandi ngrenká bati mda tá niere, ye abko jándrán jökrá dátebare abko Ngöbökwé diandiká jökrá mento juankáre ngwarbe ká mrá angwane abko Ngöböta mike gare nie. Ne aiseté jándrán jökrá dátebare abko Ngöbökwé diandiká amne jándrán ñan diandreká ká káinbti abko erere rabadi kárekáre aibe rabadi mda.

²⁸ Amne ká ye kánti Ngöböta gobrane, ye ñan raba denkáta jire abko Ngöböta bien nie amne rabadi kárekáre níkrá. Yehtë abko, ari kuin niere Ngöböye amne ari Ngöbö káikiteká. Erere arato, ari Ngöbö mike útiáte jae niara júrá ngwiane kwárá, Ngöbö tö ie, ye kwrere ari nuene, ²⁹ ñobtä ñan angwane Ngöbö níkwé abko krübäte amne ñukwá jutra krübäte kwrere, kákwe jándrán jökrá amne ni jökrá niara rüere juandi ngwarbe.

13

Kukwe mrá

¹ Ne aiseté, munta ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare janknu ni ja mrákáre tá ja tarere ye kwrere. ² Erere arato, ni menteni rúka mun kánti angwane, munkwe ka ngábtí kuin, ñobtä ñan angwane ni kabtä ngábtí kuin kore ni ruäre kákwe angele Ngöbökwé kani ngábtí ja juete abko ñan námáne gare ietre. ³ Mdakáre abko, tódekabtä Jesubti ni ruäre tá ngite ká teri, ye munkwe ngwian ruentari tare jae amne munta ngite siba ben raba ruen munye, kákwe die mika. Erere arato, tódekabtä Jesubti ni ruäre mikani ja tare nike kri krübäte, ye munkwe ngwian tóre jae amne munta ja tare nike siba ben raba ruen munye, kákwe die mika.

⁴ Mdakáre abko, mun merire brare gure gure kákwe ja mika útiáte jae kwárikwári amne munkwe nuna era metre jabe kwárikwári, ñobtä ñan angwane ni gure, akwa tádre ja mike gure bati bati abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen. Erere arato, ni merire brare ja mikaka ngite bátáká ngwarbe jabe kwárikwári abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen arato.

⁵ Mdakáre abko, munkwe ñan ngwian tare dikaro amne jándrán ño ño tá munkwe, ye abko kái ngwian nuäre jabtä munkwe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé niebare krörö:

Tikwe ñan ma mikadrete jire chí kaibe amne, tikwe ñan ká mikadreká jire chí mabtä, *Deuteronomio 31.6*

niebare Ngöbökwé. ⁶ Ye mden kisete, níkwé tódekadre kwatibe Ngöböbtí, kákwe niedre krörö: Ti Dánkien Ngöbö abko ti die mikaka, aiseté nire nire tö raba kukwe nuein blo ti rüere abko júrá ñakare tibtä, *Salmos 118.6-7*

ni rabadre niere.

⁷ Mdakäre abko, nire nire kärke ji ngwiani mun käre, kärke Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare munye, ye abko munkwe ngwianta töre jae. Nitre mun jie ngwianka ye kärke nünabare ño mun okwäbti, amne tödekani ño Ngöböbti kwe, yebtä munkwe töbika ja käre amne munkwe nuna niaratre kwrere. ⁸ Jesukristo abko namanena jändrin, ara tä mtare amne ara tädi kärekäre. ⁹ Ne aisete ni mda jata kukwe mda bä jene dirire munye, ye jiebti mun ñan rankwa. Ye abko, kukwe ükaninte mröbtä, yebtä abko ni ruäre tä dirire, akwa kukwe ye mikabtä täte ni ñan rabadre ja mike metre Ngöbö ngwärekre, aisete Ngöbö moto kuin käta ni tarere, yebtä ni rabadre nünenkä dite abko bäri kuin, aisete mun ñan rankwa kukwe mda mda jiebti. ¹⁰ Ni tödekaka Jesubti abko kräke Jesu krütani krusobtä, akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire ju blitakrä Ngöböbe kanti, ye ñan raba sribi kuin nuenbare Jesukwe krusobtä ye bkäre jire chi, akwa nikrä abko ütiäte.

¹¹ Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe kanti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä niken jändrän ngwarbe därre ngwena Ngöböye Kä Bäri Demente ni ngite diankakäre mento btä, akwa jändrän kämika nämane kwetre ye abko ngwäkä nämane kukwe juta bäre mento. ¹² Ye kwrere arato, Jesu krütani ni ngite diankakäre mento nibtä ja därre köböire ni mikakäre deme Ngöbökrä angwane, krütani juta Jerusalén bäre mento.* ¹³ Ne aisete, Jesu jänikani juta Jerusalén bäre mento angwane, ni mdakwe mikani ngwarbe jae, ye kwrere ni rikadre Jesube gwaire angwane ni mikadi ngwarbe jae arato, ye ngäbti ari ja mike juto, ¹⁴ ñobtä ñan angwane juta nünankrä kärekäre nie ñakare kä nebtä amne, juta mda jatadi btin abko nita näin känene janknu.

¹⁵ Ye abko, jändrän bianta kämikakrä Ngöbö käikitakakäre, ye täte ari Ngöbö käikitekä kärekäre Jesukristo köböire. Ngöbö käikitadrekä nikwe ja kadabti, ye abko jändrän bianta Ngöbö käikitakakäre kwrere. ¹⁶ Amne jändrän kuin nuendre ni mda mdakrä, ye munkwe ñan käikwitaka jabti, akwa nire nire käta jändrän mdei nike, ye abko ie munkwe jändrän jakwe bian niaratre die mikakrä. Ye abko jändrän bianta Ngöböye kwrere arato, aisete käita nebe nuäre Ngöböbtä.

¹⁷ Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka ye kukwei mika täte munkwe amne dre dre nuemna kwetre munye, yebtä abko munkwe ñan kukwei kita temen, ñobtä ñan angwane niaratre käre tä mun ngbiarebti. Erere arato, nitre mun jie ngwianka kärke sribibare ño abko niedita jökrä kwetre Ngöböye. Erere arato, kä rabadre nuäre btäre sribire munkrä, abkokäre niaratre kukwei mikadre täte munkwe. Amne munkwe ñan sribi mika tare krübäte niaratre kisete, ñobtä ñan angwane ye ñan rabadre kuin munkrä.

¹⁸ Mdakäre abko, ja ruen ngite ñakare nunye Ngöbö ngwärekre amne nun tö jändrän jökrä nuene kuin metre, aisete munkwe blita Ngöböbe munkrä. ¹⁹ Erere arato, Ngöbö diebti ti rabadre niken ja tuenta jötrö munbe yete, abkokäre munkwe blita bäri Ngöböbe tikrä abko ti tö ribei kisere munye. ²⁰⁻²¹ Ngöbö kä jäme bianka nie kärke ni Dänkien Jesu mikaninta nire. Niara därre köböire Ngöbökwere kukwe ükaninte btin mda nibe abko rabadri kärekäre. Jesukristo abko obeja ngibiaka kri kwrere, käta ni ngibiare kuin. Ngöbö ye abko kärke mun mika biare jändrän jökräbtä, niara tö dreye abko mun rabadre nuene kuin täte abkokäre. Amne nun abko btä Ngöbö tö dre dre nuein Jesukristo köböire, ye erere nuendi kwe. Kristo aibe mikadre ütiäte kärekäre nikwe. Abko kore se. Amen.

²² Mdakäre abko ti mräkäre tikwe, kukwe tikani chi braibe tikwe mun die mikakäre, ne munkwe ka ngäbti ja moto kuinbti abko ti tö ribei munye.

²³ Erere arato, ni mräkä Timoteo kitani ngite kä teri, akwa tikaninante abko ti tö nibi mikai gare munye. Niara rükadre jötrö ti kanti nete angwane, ti näin ngwena siba jabe nebe mun kanti yete basare munye.

²⁴ Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka tä yete, ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre tikrä. Erere arato, juta deme Ngöbökwere tä yete, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Nitre nünanka Italia nete käta köbö kuin juen mun jökrä kräke yete.

²⁵ Ngöbökwere ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne ja di bian kwe munye. Abko kore se. Ne ngöra.

* **13:12** krütani juta Jerusalén bäre mento. Kira, nitre israelita kärke niaratre ngite mikani jändrän ngwarbebtä, btin jändrän ye juani kwetre juta bäre mento ni ngite ngwiankäre mento bä mikakäre. Ye kwrere Jesu krütani juta bäre mento, niarakwe ni ngite dianinkä mento nibtä ye bä mikakäre. Näke Levítico 4.21; 16.20-28 yebtä.

Tärä Tikani Santiagokwe Santiago

Santiago kākwe tärä ne tikani. Niara abko Jesu etba nütüta. Mdakäre abko, niara nämane nüne juta Jerusalénte, kánti nämane ji dokwäte nitre tödekaka Jesubti ye kräke. Erere arato, nitre Jesu kukwei ngwianka kākwe gätäbare juta Jerusalénte blitakäre sribi Pablokwebtä angwane, Santiago nämane ji dokwäte. Hechos 15 ye kánti ma raba ñäke kukwe nebtä. Jesu etba Santiago, btä kukweta tikani Mateo 13.55, Santiago ye ara kākwe tärä ne tikani.

Nitre israelita kwati tödekaka Jesubti nämane nüne ni menteni kwrere kä ketareketare temen kä Israel bäre. Niaratre ye kräke Santiago kākwe tärä ne tikani. Tärä nebtä Santiago kākwe blitabare kukwe keta kabrebtä, akwa bäri käne abko Santiago tä niere krörö: Nita nüne kä nebtä angwane, nikwe ja tare nikadi tödekabtä Jesukristobti. Yebtä nikwe ñan töbikadre kri, ñobtä ñan angwane ja tare nika yebti Ngöböta ni die mike nüne bäri metre ja okwäbti. Nita ja tare nike angwane, nikwe kä ngwiandre nuäre jabtä abko Santiago kākwe niebare.

Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti tä nüne ño amne tä dre dre nuene, ye abko käta niaratre tödekaka metre Jesubti ya, ñakare ya bä mike tuare ni jökräye, niebare Santiagokwe. Erere arato, nita blite ño ño jabe kwärikwäri abko ütiäte amne nikwe ñan ni jändrän bkäne krikri mikadre bäri ütiäte ni bobre bobre kräke, ñobtä ñan angwane nitre bobre abko ütiäte Ngöbö ngwärekre amne Ngöbökrä ni ja kwrere jökrä abko Santiago tä niere.

Mdakäre abko, ni ngwian bkänkä krikri käta ni bobre bobre mike ngwarbe jae, käta sribi ütiä bien ñakare metre ietre abko kräke kukwe kri, ñobtä ñan angwane ye dokwäre Ngöbökre mikadi ja ngie nuen abko niebare Santiagokwe.

Santiagota köbö kuin juen

¹ Ti Santiago käta tärä ne tike. Ti abko sribikä Ngöbökre amne ni Dänkien Jesukristokwe. Mun tödekaka Jesubti därebare juta nitre israelitakwe kwä jätäbti kubu yekri, käta nüne kä ketareketare temen kä Israel bäre temen, ye kräke tita köbö kuin juen.

Nünandrekä dite kärekrä

² Ti mräkäre tikwe, ñongwane erere mun raba ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekabtä Jesubti, ye ngwane munkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä, ³ ñobtä ñan angwane munta tödeke metre Ngöböbti ya, ñakare ya, ye trä tuakäre munta ja tare nike. Ja tare nika, ye köböire mun rabadre nünenkä dite käre tödekabtä Jesubti abko garera metre munye. ⁴ Munkwe ja tare nikadre bätärekä ja tiritäri abti mun nena nünenkä dite raire era metre, ye köböire abko mun rabadre nüne metre Ngöbö ngwärekre ni ünän kwrere amne mun ñan rabadre jändrän kuin Ngöbökre mdei nike. ⁵ Akwa munkwe dre dre nuendre, ye ñan raba nuke gare munye angwane, Ngöbökre mun mikadre töbtä abko munkwe kärä ie angwane, mun mikadi töbtä kwe, ñobtä ñan angwane nire nire käta jändrän kärere ie, ye erere Ngöböta jändrän bien täte jökrä ie amne tä jändrän kábäre ñakare ni jökrä kän. Amne munta ja mike ngite, yebtä ñan rabai romon jire chi.

⁶ Akwa Ngöbökre jändrän biandi nie, ye rabadre era ni kräke, kākwe ja töi mikadre kwatibe, kākwe jändrän käräre ie amne nikwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwarä jändrän käräkäre ie, ñobtä ñan angwane ni ja töi kwite ngwarbe kwäräkwarä, ni ye abko ere ngwane tä tödeke Ngöböbti, ere ngwane ñakare. Ni ye abko mren gilen kitata müre ribikwe kwäräkwarä nekwäre sekwäre ye kwrere. ⁷⁻⁸ Ni ye abko tä tödeke Ngöböbti mtare amne jetbe tärä nebe tödeke jändrän mdabti, aiseite töi ñakare kwatibe Ngöböbtä, aiseite ni ja töi kwite ngwarbe kwäräkwarä kore jändrän jökräbtä, ye abko ie ni Dänkien Ngöbö kākwe ñan jändrän biandre jire chi nütüdre kwe.

⁹ Mdakäre abko, ja mräkä tödekaka Jesubti mden mden tä nüne bobre abko ie ja rabadre ruen ütiäte, ñobtä ñan angwane tä jändrän jökrä Ngöbökre bkäne. ¹⁰ Akwa ja mräkä ngwian amne jändrän bkäne krikri kākwe tödekani Ngöböbti amne ja mikani bobre kwe Ngöbö ngwärekre, ye abko btä kä raba nuäre, ñobtä ñan angwane ni ngwian amne jändrän bkäne krikri abko kri blü tä nebe jötrö ye kwrere abko krörö: ¹¹ Kri blü abko tä nebe tuäre, akwa ñänänta kite ngire, käta bä rötökä amne tä näkäenkä temen amne ñan tä nebe tuäre mda. Ye kwrere jire, ni ngwian amne jändrän bkänkä krikri käta sribi nuene, btäräbe ngwian amne jändrän kwekwe tä niken ngwarbe jötrö kän angwane, ñan rabadre ütiäte mda.

¹² Mdakäre abko, nire nire käta ja tare nike tödekabtä Jesubti amne tä nünenkä dite jabtä, ni yebtä abko kä rabadi bäri nuäre, ñobtä ñan angwane ja tare nika ye rikadre ta angwane, niarakwe Jesu rükaninte ñakare, ye ngwane Ngöbökre jändrän kuin biandi ie, kākwe mikadi

nüne käreäre jabe, ni gananka ie korona bianta ye kwrere, ñobtä ñan angwane nire nire këta Ngöbö tareere amne tä Jesu rükente ñakare abko ie Ngöbökwé jändrän ye köböi mikani.

¹³ Mdakäre abko, mun mden mden ie kukwe kämekäme mdei jata mun nuatekäre ja käne, ye abko ñan Ngöböta mun nuente kukwe kämenbtä munkwe nütü, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme mdeita nebe ñakare jire chi Ngöböye, aiseite kukwe kämekäme ñan raba niara nuente jire chi ja käne. Erere arato, Ngöböta ni nuente ñakare jire chi kukwe käme nuenkäre, ¹⁴ akwa kukwe kämekäme këta ni nuente ja käne, ye abko kukwe käme mdei ni töibtä tä ni nuente ja käne, këta ni näkwite ja kukwäre. ¹⁵ Yebti kukwe kämekäme mdeita nebe nie, ye erere nita niken nuene angwane, nita ja mike ngite Ngöbö rüere angwane, kukwe kämekäme ye aibe jiebti nita niken nakwen janknu. Nita ja mike ngite täte jökrä Ngöbö rüere, ye dokwäre abko nita krüte amne nita nebe käreäre Ngöbö okwä bäre mento.

¹⁶ Ti mräkäre tare tikwe, munkwe ñan ja ngökamna, ¹⁷ ñobtä ñan angwane Ngöbö sö dätekä amne ñänä, muke dätekä jökrä, Ngöbö ye ara jire këta jändrän jökrä kuin amne metre ni die mikakrä ye biken nie. Ngöbö abko ja kwrere käreäre. Sö amne ñänä nikkwite bä jene jene, ye kwrere Ngöbö nikkwite ñakare, aiseite jändrän kuin metre bianta kwe nie, jändrän ye abko kä kämbti bianta kwe nie, aiseite Ngöbö ñan raba ni nuente kukwe kämekäme nuenkäre. ¹⁸ Ye abko, ja moto kuinbti Ngöbö tö namani ni mikai ja ngäbriänkäre, erere nuenbarera kwe ja töi jenbti kukwe kuin era metre Jesubtä köböire. Amne nura ngwä kena öta nämane biandre Ngöböye, ye kwrere jire jändrän jökrä dätebare Ngöbökwé, ye ngätäite Ngöbökwé ni dianinkä käne jakrä ja ngäbriänkä kwrere.

Ni kukwei nuadre

¹⁹ Mdakäre abko, ti mräkäre tare tikwe, kukwe krörö ne munkwe ngwianta töre jae: Mun jökrä käkwe ja olo mika juto biare Ngöbö Kukwei nuakäre, akwa mun ñan raba juto biare blite amne mun ñan raba romon jötrö ngwarbe, ²⁰ ñobtä ñan angwane ni moto romon abko këta nüene ñakare kuin metre Ngöbö ngwäreki, Ngöbö tö ie ye kwrere. ²¹ Ne aiseite, kukwe kämekäme diän diän tä kabre mun ngätäite, ye kite temen munkwe amne kukwe kuin Ngöbökwé nökani nura kwrere munbtä, ye kaen ngäbti mikakäre täte ja moto jämenbti munkwe, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Ngöbökwé ye abko di tarä mun diantarikrä.

²² Akwa Ngöbö Kukwei kuin ye abko ñan munkwe kukwei nuadre jirekäbe, akwa kukwe ye abko tä dre dre nuemna, erere munkwe mika täte, ñobtä ñan angwane munkwe ñan mikadre täte ne ngwane, mun tädi ja ngökö au. ²³ Ye abko nire nire këta Kukwe kuin Ngöbökwé ye kukwei nuen jirekäbe, akwa dre dre nieta kwe abko tä mike ñakare täte, ni ye abko ni ja tuaka ñäite kwrere abko krörö: ²⁴ Ni ja tuaka ñäite këta ja ngwäre tuen kuin au, akwa tä nikenta mentokwäre angwane, btäräbe niara bä ño, ye tä nebe töre ñakare mda ie. ²⁵ Akwa Ngöbö Kukwei kuin era metre abko kuin ni tikatekrä, ye nire nire këta nuene abko tä töbike kuin metre ja käne amne tä mike täte metre jökrä, ni ye këta jändrän kuinquin nuene, ye abko käi rabadi nuäre btä.

²⁶ Amne nane mun ruäre tä nekete Ngöbö Kukweibtä ruen munye, akwa mun kada nekete ñakare blitare amne munta ñäke krübäte ni mda mdabtä ne ngwane, munta ja ngökö au amne kukwe btä munta nekete ye abko tä nebe ngwarbe, ütiäte ñakare, ²⁷ ñobtä ñan angwane nire nire këta tödeke metre Jesubti abko tä nüene kuin amne deme Ngöbö ngwäreki amne tä kukwe krörökrörö nuene: ngäbäre uli uli die mikadre. Erere arato, meri kän brare krütanikrütani këta ja tare nike bätäkä ngwarbe, ye abko die mikadre amne kukwe kämekäme kä nebtä ye ngäniene ja ngibiadre kuin deme. Nikwe nuendre kore, ye ngwane nita nekete era metre Ngöbö Kukweibtä.

2

Ñan ni iti mikadre bäri ütiäte ni mdakrä

¹ Ti mräkäre tare tikwe, munta tödeke ni Dänkien Jesukristo bä nuärebti. Mun ye abko käkwe ñan ni iti mika bäri ütiäte ni mdakrä. ²⁻³ Ye abko ti bike bä mike krörö: Nane mun tädre ja ükaninkrö gätäbtä angwane, ni ngwian bkänkä kri rükadre abko kisebtä anio orore tädre amne dän kuin ütiäte tädre btä abko munkwe kadre ngäbti kuin, käkwe niedre ie: Kä bäri kuin ne kanti jakwe täke nete, munkwe niedre ie. Ye btäräbe ni bobre rükadre arato amne dän köliköli te rükadre angwane, munkwe niedre ie: Ma raba nünaninkä yete o ma raba takänintbe temen ti ngotobtä, munkwe niedre ie, ⁴ ye ngwane munta ni iti mike bäri ütiäte jae ni mda yekrä amne munta kukwe nuene ja töi kämenbti kore ni mda rüere, aiseite munkwe ñan ni mda mikadre bäri ütiäte ni mdakrä.

⁵ Ti mräkäre tare tikwe, olo ketete ti kukweye munkwe: Nitre bobre bobre ni jökrä okwäbti, ni ye abko Ngöbökwé dianinkä jakrä tödekakäre Jesubti, ye köböire abko Ngöbö okwäbti niaratre tä jändrän bkäne bäri kabre nitre ngwian bkäne kabre kä nebtä ye kräke. Erere arato, kä kuin kanti Ngöböta gobrane, ye abko biandi kwe nitre bobre bobre këta

Ngöbö tarere yeye, niarakwe jändrän kwe köböi mikani ietre ye kwrere. ⁶ Akwa mun abko tä nitre bobre bobre mike ngwarbe jae amne nitre ngwian bkänkä krikri abko munta mike ütiäte jae, ¿ye ñan nitre ngwian bkäne krikri ara tä mun mike ene ja kisete ya? ¡ñänri! ¿Erere arato, ñan niaratre ara tä mun jáke jae kritobo ngwäreki ya? ¡ñänri! ⁷ Mdakäre abko, ¿Jesuskristo kä kuin bä nuäre abko tä mun bkäne, ñan niara rüere nitre ngwian bkänkä krikri käta ñäke blo arato ya? ¡Se ñobtä abko munta niaratre mike ütiäte jae se!

⁸ Ni Dänkien Gobranka kri kákwe kukwe biani nuendre nie, ye munkwe mikadre täte, ye ngwane munkwe kukwe nuendre kuin. Mden erere nieta krörö Ngöbö Kukweibtä: Mata ja tarere au,

ye kwrere makwe ni mda mda tare arato, *Levítico 19.18* abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁹ Akwa munta ni iti mike bäri ütiäte ni mdakrä, ye ngwane munta ja mike ngite angwane, kukwe biani Ngöbökwé nuendre, ye rüere munta ja mike ngite, ¹⁰ ñobtä ñan angwane kukwe biani nuendre Ngöbökwé nie, ye ni iti tädre mike täte jökrä, akwa nane kukwe ye kitadre kwatibe temen kwe, ye ngwane ja mikadre ngite kwe kukwe biani nuendre jire jökrä ye rüere, ¹¹ ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire kákwe niebare krörö: Mun gure gure kákwe ñan ja miika gure tiebe ni mda mdabe. Erere arato niebare krörö kwe: Munkwe ñan ni mda kämika, niebare kwe. Ye mden kisete, ni gure käta ja mike gure ñakare tiebe ni mda mdabe, akwa ni mda kämikadre kwe, ye ngwane kukwe biani nuendre ye kitata jökrä temen kwe.

¹² Ye abko, Kristokwe kukwe biani nuendre ni tikatekäre, yebti Ngöbökwé kukwe ükadite nikrä, aiseté munta blite ni mda mdabe amne munta kukwe nuene ben angwane, munkwe mikadre ütiäte jae ja kwrere jökrä. ¹³ Ye ñobtä ñan angwane Ngöbökwé kukwe ükadite kä mrä angwane, nire nire ie mräkä namani ruentari tare ñakare, ye abko ñan rabadre ruentari tare Ngöböye arato; akwa nire nire ie mräkä namani ruentari tare, ni ye abko Ngöbökwé kukwe ükadite kräke angwane, rabadi ruentari tare Ngöböye arato.

Sribi kuin nuenta, yebti nita tödeke Jesubti abko tuata nibtä

¹⁴ Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, nita tödeke Jesubti ni tädre niere jirekäbe, akwa nita jändrän kuinquin nuene ñakare ni mda mdakrä, ¿se abko nita tödeke Jesubti nita niere abko köböire ni rabadi dianintari ya? ¡Ñakare! Ye abko ti bike bä mike krörö munye: ¹⁵ Nane ni mräkä merire ya amne brare ya tädre ja бүtie nike amne tädre mrö nike. ¹⁶ Ja mräkä ye abko ie mun iti kákwe niedre: Ma rikata kuin, ie ti tö ti mräkä amne kä ñan rabadre tibo mabtä, abkokäre makwe dän kita jabtä amne makwe mrö kweta trinetrine, munkwe niedre ie. ¿Akwa dän amne mrö mdei nikata kwe, ye munkwe biandre ñakare ie amne, juandreta ngwarbe jirekäbe kise tökare ja jiebti, ye abko kákwe die mikadre ya? Ñakare, aiseté munkwe ñakädre kore ie, ye abko rabadre ütiäte ñakare kräke. ¹⁷ Ye kwrere arato, nita tödeke Jesubti nita niere, akwa ni jändrän kuinquin nuene ñakare tödeka Jesubti ye bä mikakrä, ye ngwane nita kukwe ütiäte ñakare niere ngwarbe kore.

¹⁸ Ye abko, ni rabadre niere krörö: Mata tödeke jirekäbe Jesubti, akwa ti abko tä jändrän kuin nuene jirekäbe ni mda mdakrä abko ni rabadre niere. Ye abko mata jändrän kuinquin nuene ñakare ni mda mdakrä, ye ngwane mata tödeke Jesubti ñan jatai tie mabtä; akwa ti abko tä jändrän kuinquin nuene ni mda mdakrä, yebtä abko tita tödeke Jesubti abko makwe tuadre tibtä.

¹⁹ Amne Ngöbö tarä itibe abko mata mike era jae, ye abko mata töbike kuin kore, akwa mata tödeke ñakare metre Ngöböbti, ye kwrere arato Ngöbö tarä itibe abko mikata era jae üai kämekämenkwe amne Ngöbö jürä tä nebe btätre, abtä tätre nebe grüekä Ngöbö ngäniene, akwa tätre tödeke ñakare Ngöböbti. ²⁰ ¿Ñobtä ma töi ñakare dikaro? Nita tödeke Ngöböbti nikwe niedre, akwa nita jändrän kuinquin nuene ñakare ni mda mdakrä, ye ngwane nita tödeke ñakare Ngöböbti abko raba gare mae, ²¹ ñobtä ñan angwane ni mräkä kira Abraham nikani ngobo Isaac ngwena müre ketadre Ngöbö mikakäre ütiäte jae, ye ngwane tödekani kwe Ngöböbti, kákwe jändrän kuin nuenbare kore. Yebtä abko, ñakare ngite mda Ngöbökwé niebare btä. ²² Ne aiseté Abraham nämane tödeke era metre Ngöböbti abko bä mikani krörö kwe: nikani ngobo Isaac ngwena müre ketadre ñukwä gräbti Ngöbö mikakäre ütiäte jae. Niarakwe jändrän nuenbare kore, yebtä abko jatani tödeke täte metre Ngöböbti. ²³ Angwane Ngöbö Kukwei namani tikani krörö abko namani bare Abrahamtä: Abrahamkwe Ngöbö kukwei mikani era,

yebtä abko Abraham ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btä, *Génesis 15.6* abko nieta kore abko erere namani bare. Bärire mda abko Abraham abko Ngöbö kukwe muko nieta Ngöbö Kukweibtä arato. ²⁴ Ye mden kisete, ñan nita tödeke jirekäbe Ngöböbti aibe köböire ni ngite ñakare Ngöböta niere nibtä, akwa nita jändrän kuinquin nuene ni mda mdakrä nita tödeke metre Ngöböbti bä mikakäre abko köböire ni ngite ñakare mda Ngöböta niere nibtä arato. Mden erere nuenbare Abrahamkwe, yebtä munkwe töbika kuin ja käne.

²⁵ Ye kwrere arato, meri iti bti kä ngwarbe kädian nämene Rahab käkwe jändrän kuin nuenbare krörö abtä ngite ñakare mda Ngöbökwie niebare: Nitre israelita nikani kä tuenbti tiebe juta Jericó kánti angwane, Rahab käkwe kä biani ietre ja gwiriete, abti die mikani kwe ngitieta tiebe ji mdabti. Yebtä abko Rahab namani tödeke metre Ngöböbti bä mikani kwe jabtä angwane, niara ngite ñakare mda Ngöbökwie niebare. ²⁶ Ne aisete, mrä ti bike kukwe bä mike krörö: Ni üai ñakare nibtä angwane, nita nebe ngwäkäre, ye kwrere arato Ngöböta itibe nita mike ütiäte jae, akwa nita jändrän kuinquin nuene ñakare ni mda mdakrä, ye ngwane nita tödeke ñakare metre bti.

3

Ni tüdrä abko krübäte

¹ Mdakäre abko, ti mräkäre tikwe, ñan ni kwati mun ngätäite tö rabadre ja mikai dirikä, ñöbtä ñan angwane nun dirikä dirikä abko käta dre dre nuene amne nunta dre dre dirire, yebtä abko Ngöbökwie kukwe ükadite bäri tare nunkrä, ye abko garera munye, aisete tita niere kore munye. ² Ni jökrä käta ja mike ngite bätäkä ngwarbe Ngöbö rüere. Ye abko, nire nire käta blite angwane, kukwe nieta kwe, yebtä tä ja mike ngite ñakare jire, ye ngwane ni ye abko ni metre amne raba ja ngrabare ngibiare arato kukwe kämekäme ngäniene. ³ Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Mdä krikri akwa ni mikadre täte kwe, abkokäre breno chi mikata kadate ta. Yebti abko ni töta nebe mdä kri ye ngwiain mdente mdente, erere kánti tä niken. ⁴ Erere arato, ru krikri mrenbti yebtä töbika munkwe. Ru mrenbti abko bäri krikri amne müreta nebe mate bäri ribi amne tä ru kite mentokwäre, akwa kri kukwän chi ru kwitategrä, yebti nitre ru ngwianka ye töta nebe ru ngwiain mdente mdente, erere kánti ruta niken. ⁵ Ye kwrere arato tä nakenkä krörö ni kadabtä: Ni tüdrä abko chi ni ngrabare yebtä, akwa tä biare bike bäri kri krübäte, ye abko ñukwä okwä chi käkwe kä tokwä krikri kukwadre kabre temen, ye kwrere jire ni tüdrä. ⁶ Amne kukwe nieta ni tüdräbti abko ñukwä jutra krübäte kwrere. Ni ngrabare kiakia ne ngätäite ni tüdrä abko bäri krübäte, ñöbtä ñan angwane ni tüdräbti nita kukwe niere diän diän ni mda mda rüere angwane, nita ja mike ngite Ngöbö rüere. Erere arato, ni tüdräbti kukwe taretare krübäte tä nakenkä nibtä amne, ni rüe Satana abko tä ni tüdrä mike blite käme kore. Ni tüdrä ye köböite jändrän kabre bätäkä ngwarbe tä nakenkä blo nibtä. ⁷ Ni raba jändrän jökrä näkwite amne ni raba nebe dänkiene: jändrän ngibiata gwi, nukwä, jändrän yorekä tementa amne jändrän krikri mrente, ye ni töta nebe näkwitai amne dänkiene, erere nita nuene. ⁸ Akwa ni ñakare jire iti abko käkwe ja tüdrä näkwitanina amne namanina dänkiene, ñöbtä ñan angwane ni tüdrä abko ñan tä ja tuemetre näkwitadre jire chi nie, aisete kräkä krübäte käta ni kämike, ye kwrere ni tüdrä.

⁹ Ye abko, ni tüdräbti nita Ngöbö ni Dänkien amne ni Rün nikwe käikitekä. Abti ni tüdrä ye arabebti abko ni mda mda dätebare bäsi ja kwrere Ngöböbe abko nita ngürün mike btä arato. ¹⁰ Ne aisete ni kada kwatibe, yebti nita Ngöbö käikitekä amne ni kada ye arabebti nita ngürün mike ni mdabtä, ye abko nikwe ñan nuendre jire chi kore abko tita niere munye ti mräkäre tikwe. ¹¹ Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Nö bänän tibo tä neen, ye ben gwaire nö bänän kwaka tä neen ñakare. ¹² Erere arato, aseituna ngwäta neme ñakare higo kriebtä amne higo ngwäta neme ñakare uba kriebtä. Ye kwrere arato, nö bänän mrene abko bänänta nebe ñakare tibo, aisete ni kada kwatibe, yebti nikwe ñan blitadre kuin bati amne blo bati, ti mräkäre tikwe.

Ngöbö aibe raba ni die mike nüne töbtä

¹³ Mdakäre abko, nire nire abko töbtä kukwe Ngöbökwiebtä amne nire nire abko ie jändrän Ngöbökwie tä neme gare, ni ye abko käkwe bä mika tuadre nünanbtä kuin ni jökrä ngwäreki amne, munkwe jändrän kuinquin nuen ni mda mdakrä ja moto kuinbti amne ñan bikakäre kri, ñöbtä ñan angwane kore ni töbtä käta jändrän kuinquin nuene Ngöbö mikakäre ütiäte. ¹⁴ Akwa nireta mokrere krübäte Ngöbö Kukweibti bikakäre kri, käta rüere ja mikakäre ji dokwäte nitre tödekaka Jesubti ngätäite, ni ye abko käta ja mike ngite Ngöbö rüere, ye abko ñan rükandrete kwe amne ñan bikadre kri kwe kore. ¹⁵ Ye abko, munta nüne töbtä kore tuen munye akwa, ye abko ñan tä kite Ngöböki. Akwa ni moto käme amne ni töi diän diän abkokri tä kite amne diablu ara jire käta ni kite kukwe ye jiebti, ¹⁶ ñöbtä ñan angwane ni mokrere krübäte jabe kwärükwäri amne ni jändrän nuene rükäre jirekabe jabe kwärükwäri, ye kánti käre kä nokre nikwe ja rüere kwärükwäri amne kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe nuenta Ngöbö rüere, aisete kukwe bä töbtä kore abko ñan tä kite Ngöböki.

¹⁷ Akwa kukwe töbtä era metre tä kite Ngöböki abko bäri käta ni mike nüne kuin deme Ngöbö ngwäreki amne tä ni mike nüne jäme. Erere arato, ni motota nebe kuin ni mda mdakrä amne nita nebe nuäre töi diandre. Erere arato, ni mda mda tä nebe ruentari tare nie amne ni jökrä nita kaen ngäbti ja kwrere jökrä amne, kore nita kukwe era erere niere

amne nita jändrän kuinkuin nuene ni mda mdakrä. ¹⁸ Amne ni nünanka jäme, käta ni mda mda die mike nüne jäme, ni ye abko tä nüne metre Ngöbö ngwärecri.

4

Ja mikadre bobre Ngöböbtä

¹ ¿Munta rüere amne munta ngüdrekä jabe kwärikwäri, ye abko ñobtä munta nüne kore gare munye ya? Munta nüne kore ñobtä ñan angwane kukwe käme tä mun töibtä, ye mden abko mdeita nebe munye amne tä ja di nuen munbe, käta mun mike nüne kore. ² Ne aisete jändrän mden mden ie mun töta nebe, akwa tä nuke ñakare mun kisete, abtä munta ni mda kämike jändrän ye diankäre jakrä. Erere arato, jändrän ie mun töta nebe jakrä, akwa ñan tä nebe nuke mun kisete, abtä munta nebe mokrere bti jabe kwärikwäri. Ye mdenbtä abko munta niken ngüdrekä amne munta niken rüere jabe kwärikwäri, akwa munta jändrän käreere ñakare Ngöböye jakrä, aisete ñan tä nebe mun kisete. ³ Mdakäre abko, munta jändrän käreere Ngöböye angwane, ñan tä nebe mun kisete, ñobtä ñan angwane munta jändrän käreere kukwe nuenkäre kämekäme amne kä ngwiankäre nuäre jabtä, aisete munta jändrän käreere abko Ngöbö ñan tä bien munye.

⁴ Ye ñobtä abko käre munta trö kwite Ngöböye amne munta jändrän mda mda tarere niara täte! ¿Jändrän jökrä kämekäme tä Ngöbö rüere abko ben nita ja gete angwane, nita nebe ja rüere Ngöböbe abko gare ñakare munye ya? Nire nire käta ja gete kukwe kämenbtä, ye abko tä nebe ja rüere Ngöböbe. ⁵ Ye mdenbtä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö: Ngöböke ja Üai mikani nüne nibtä, ye abko bäri töta nebe ni tuai näin Ngöböbe, aisete tä ni tarere, käta mokrere nibtä abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶ Akwa Ngöbö abko bäri tä ja moto mike kuin nikrä, käta ni tarere, ye Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Nire nire käta bike kri Ngöböbtä abko rüere Ngöbö motota nebe romon.

Akwa nire nire käta bike tidrä Ngöbö ngwärecri abko kräke Ngöböta ja moto mike kuin,

Proverbios 3.34

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁷ Ne aisete, bika tidrä Ngöböbtä munkwe. Amne munkwe nünanka dite jabtä rükäre diablu Satana rüere angwane, gitiadi munbtä. ⁸ Krötö känime Ngöbö ken munkwe amne Ngöböke krötadi känime mun ken arato mun die mikakäre. Mdakäre abko, nita köbötkie amne ni kise tä nebe merebe, ye kwrere mun kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere ye käkwe nüna merebe Ngöbö ngwärecri. Erere arato, mun töi ñäkänintbe ketebu abko tö Ngöbö tarei kukwe kämekäme ben gwaire ye käkwe ja mika deme Ngöbö ngwärecri amne kukwe kämekäme mdeita nebe mun töite, ye abko kita temen munkwe. ⁹ Yebti mun moto raba ulire ja jiehti amne, munkwe ja müai au käkwe ngrate krikri ja müaire, ñobtä ñan angwane mun ngite Ngöböye aisete. Erere arato, käta nuäre kötare munbtä kukwe kämekäme nuenbtä, ye rikwita müare munye amne, käta nuäre munbtä kukwe kämekäme nuene, yebtä abko mun moto raba ulire. ¹⁰ Abti bika tidrä ni Dänkien ngwärecri munkwe amne niarakwe mun mikadi ütiäte ja ngwärecri.

¹¹ Ti mräkätre tikwe, munkwe ñan ñäkä ja rüere kwärikwäri, ñobtä ñan angwane nita ñäke ngwarbe ni mräkä rüere bä mikakäre ngite, ye ngwane nita blite Ngöbö Kukwei rüere, ñobtä ñan angwane nikwe ja mräkä taredre abko Ngöbö Kukwei tä niere. Nita blite Ngöbö Kukwei rüere angwane, nita mike ñakare täte. ¹² Ye abko, Ngöbö itibe käkwe kukwe biani nuendre nie amne niara aibe abko Kukwe Ükatekä ni jökrä kräke. Erere arato, niara aibe raba ni dentari amne raba ni kite ngite kärekäre, akwa ma ñakare kukwe ükatekä ni mda mdakrä. ¹³ Se ñobtä abko ma tö ma mräkä bä mikai ngite se!

Nikwe ñan bikadre kri

¹³ Mtare olo ketete ti kukweieye munkwe. Mun jändrän kökaka amne jändrän rürümoinkä abko tä niere krörö: Mtare ya o jetbe ni näin kä mdabti amne juta mdate. Ye kánti ni rabadi kä kwati angwane, nikwe jändrän kökadi amne nikwe jändrän rürümoinä ngwian diankrä kabre jae abko munta niere. ¹⁴ Akwa dre rakadikä munbtä jetbe, ye abko gare ñakare jire chi jabtä munye. Mütata kite jüben temen, bti jötrö ngwarbe tarä niken jökrä ta, ye kwrere munta nüne jötrö kä nebtä. ¹⁵ Ne aisete munkwe niedre jirekäbe krörö: Ni Dänkien tö ne ngwane, ni tädi nüne amne nikwe sribi ne nuendi o nikwe sribi mda nuendi abko munkwe niedre jirekäbe kore.

¹⁶ Akwa mun abko tä bike krikri Ngöbö ngwärecri, kä tö sribi mikaitbe au ja töi jenbti, aisete tikwe sribi ne nuendi, bti tikwe sribi mda nuendi, munta niere janknu bikakäre kri, ye abko tuen käme Ngöböye. ¹⁷ Ye abko, nire nire ie jändrän kuin nuen gare, akwa ñan tä nuene abko tä ja mike ngite Ngöbö rüere.

5

Santiago tā nitre ngwian bkāne kri mike mokre

¹ Mun jānđrān bkāne kabrekabre ye olo ketete ti kukweiyē munkwe. Mun jānđrān bkāne kabrekabre, ye rūere Ngōbōkwe kukwe juandi tare krūbāte, aiseite ngrente krikri ja mūaire munkwe. ² Jānđrān kabrekabre munkwe, ye kebera niken ngwarbe jōkrā munkān amne, dān ūtiāte krikri munkwe, ye abko kā u kebera kwete jōkrā munkān. ³ Erere arato, oro amne ngwian munkwe abko nena jialire jialire jōkrā munkān abko erere tā niken ngwarbe jōkrā amne ūtiāte űakare jire chi mda. Erere arato, mtare mun tā ngwian amne jānđrān ūkekrō kabre jae kore amne űan tā ni mda mda die mike ngwian yebti, yebtā abko kā mrā angwane jiali tā neketaninkā orobtā amne ngwianbtā, ye ara jire kākwe mun kitadi ngise. Amne munta jānđrān munkwe ūke kaibe jakrā, ye dokwāre Ngōbōkwe mun mikadi ja ngie nuen űukwā jutrate. ⁴ Kukwe rakadikā kore munbtā, űobtā űan angwane nitre nura ngwā ōtaka ōtaka munkrā abko ie munkwe sribi ūtiā biani űakare. Yebtā niaratre tā ja di kārere Ngōbōye, kāta űake krikri Ngōbōye mun rūere amne, sribikātre ye abko kukwei jarabare Ngōbō di kri yeye. Ye mdenbtā abko kukwe taretare jatadi mun rūere.

⁵ Mun jānđrān bkāne kabrekabre kāta nūne kuin nuāre kā nebtā amne munta kā ngwen nuāre jabtā, aiseite mun nena kōtekōte. Bāsi nbi kōtikata kwetadre abko tā neme kōte amne kāmikata, ye kwrere jire kukwe rakadikā munbtā kā mrā nāire, Ngōbōkwe niara rūe gadikā angwane, ⁶ űobtā űan angwane ni kwati bobre bobre ngite űakare abko munkwe kitani ngite amne munkwe kāmikani, akwa niaratre kākwe űākābare űakare ja dokwāre munye. Ye dokwāre abko Ngōbōkwe mun mikadi ja ngie nuen.

Nikwe nūnandrekā dite bātārekā

⁷ Akwa mun ti mrākātre abko ie ti bike niere krōrō: Ni nura nōkaka tōta nebe nura ngwā kuin ōtai angwane, tā kā nura ōta nāire ngibiare bātārekā ja tāritāri amne tā kā űiure ngibiare jāme bātārekā arato, ye kwrere ni Dānkien Jesu kebera nūketa, ye munkwe ngibia bātārekā abti jatadi nūketa. ⁸ Munkwe ni Dānkien ngibia bātārekā amne munkwe nūnanka dite jabtā, űobtā űan angwane ni Dānkien kebera nūketa. ⁹ Ti mrākātre tikwe, nita nūke jukwebtā amne kebera kite gwā, ye kwrere ni Dānkien kukwe ūkatekā nikrā nūkerate. Ni Dānkien ye abko kākwe űan mun mikadre ja ngie nuen, abkokāre munkwe űan űākā ngwarbe jabtā kwārikwāri.

¹⁰ Mdakāre abko, ti mrākātre tikwe, nitre Ngōbō kukwei niekā kirakira nāmane blite ni Dānkien kābti, ye dokwāre ja tare nikani kri kwetre, akwa jānđrān jōkrā ngibiabare bātārekā kwetre, ye munkwe ngwianta tōre jae amne munkwe nūna niaratre kwrere, ¹¹ űobtā űan angwane nire nire kāta nūnenkā dite jabtā ja tare nika nāire ni Dānkienkrā, ni ye abko ie Ngōbōta ja di bien amne kāta nebe nuāre btā tā nebe ruen nie. Ni iti nūnanka kira kādian nāmane Job abko kākwe ja tare nikani tōdekabtā Ngōbōbti angwane, nūnankabare dite jabtā kwe ja tare nika nāire, ye abko munkwe kukwe nuani ruen tie. Amne mrā ni Dānkien kākwe kukwe kuinquin nuenbare krāke amne mikani ūtiāte űo kwe, ye gare kuin munye arato ruen tie. Ngōbō abko moto kuin nikrā amne nita nebe ruentari tare ie.

¹² Mdakāre abko ti mrākātre tikwe, ni mda mdakwe mun kukwei mikadre era, ie mun tō raba ne ngwane, munkwe űan ja kukwei bian jānđrān kā kāinbti kābti o kā temen ne kābti o jānđrān jōkrā mda mda kābti ja kukwei mikakāre tāte. Akwa mun tō jān niei angwane, munkwe jān nie jirekābe angwane, munkwe ja kukwei mika tāte; akwa mun tō űakare niei angwane, munkwe űakare nie jirekābe, ye ngwane munkwe űakare nie kwatibe arato, Ngōbōkwe űan mun mikadre ja ngie nuen, abkokāre munkwe blita kore.

Ja di ribedre Ngōbōye tōdekare kwārā bti

¹³ Mdakāre abko ti mrākātre, nane ni ruāre tōdekaka Jesubti abkobtā kukwe kri tā nakenkā angwane, blita kwe jakrā Ngōbōbe. Erere arato, nane ni ruāre btā kāta nuāre ne ngwane, kanta kwe Ngōbō kāikitakakāre. ¹⁴ Akwa nane ni ruāre tā bren mun ngātāite angwane, nitre ni jie ngwianka nitre gātākā Jesu kābti ngātāite yete, ye munkwe kārā blite Ngōbōbe krāke angwane, ni Dānkien kābti aseite kekadre kwetre ni bren yebti. ¹⁵ Ye abko, tōdekadre kwatibe Ngōbōbti kwe, kākwe blitadre Ngōbōbe ni bren ye krāke angwane, ni bren ye jatadita mobe amne rabadita quinta Ngōbō diebti. Erere arato, nane ja mikani ngite kwe Ngōbō rūere, kōbōite tā bren ne ngwane, Ngōbōkwe ngite ye diandikā mento btā arato. ¹⁶ Ne aiseite, munkwe ja mikani ngite Ngōbō rūere, ye munkwe nie jae kwārikwāri, bti munkwe blita Ngōbōbe jakrā kwārikwāri angwane, Ngōbōkwe mun mikadita quinta, űobtā űan angwane ni tōdekaka kwatibe Ngōbōbti kāta blite Ngōbōbe ja di kārākāre ie, ye kōbōire abko Ngōbōta jānđrān kri nuene.

¹⁷ Mden erere ti bike bā mike munye: Kira ni Ngōbō kukwei niekā nāmane iti abko kādian nāmane Elías. Niara abko ni mda mda kwrere, akwa tōdekani kwatibe kwe Ngōbōbti, kākwe

blitabare ben angwane, Ngöbökwé ñan ñü mikadre näkäen temen abko ribebare kwe ie, ye erere ñü näkäni ñakare temen kä komä bti ötare. ¹⁸ Abti blitabareta kwe Ngöböbe angwane, ñü mikadre näkäenta temen abko ribebare kwe ie, erere ñü näkänta temen amne kri mu jatani nüketa mure jökrä arato.

¹⁹ Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, nane mun ruäre käkwe trö kwitadre Ngöböye amne mun rikadreta ji blobti, akwa ni mda tödekaka Jesubti käkwe ngwiandreta Ngöbö kukwäre, ye köböire abko mun rabadre nänta Ngöböbe angwane, ²⁰ nire nire käta niken ni ngite ngite ye ngwenante Ngöbö kukwäre amne tä niken ngwenante ji kuinbti, ye köböire ni ngite ñan rabadre ja tare nike kärekwäre Ngöbö okwä bäre mento, abkokäre tä dentari amne, Ngöböta ni ngite ngite denkä jökrä mento nibtä, ye raba gare munye. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Pedrokwe 1 Pedro

Simón Pedro käkwe tärä ne tikani. Nitre ja töitkaka Jesube, ye ngätäite Pedro nämäne bäri ütiäte. Akwa Jesu kani ngite müre ketadre angwane, Pedro aibe käkwe Jesu rükaninte. Abti namani moto ulire krübäte amne ja töi mikani kwatibe kwe Jesu miketa täte. Pedro nämäne nüne mdente metre angwane tärä ne tikani kwe abko gare ñakare metre. Niara nämäne juta Babiloniate abko niarakwe niebare 1 Pedro 5.13 ye kánti, akwa juta Babilonia nämäne kuba jene jene. Erere arato, Babilonia nie nämäne juta Roma btä arato, ñobtä ñan angwane ni kwati nünanka Roma abko nämäne nüne käme krübäte Ngöbö rüere nitre nünanka juta Babilonia käkwe nünabare ye kwrere, aisete niarakwe tärä ne tikani angwane, nämäne nüne juta Romate abko bäri ni kwati tä niere.

Nitre tödekaka Jesubti nünanka kä ketareketare temen kä kädianta Ponto, Galacia, Capadocia, Asia amne Bitinia ye kräke Pedrokwe tärä ne tikani. Mtare kä ye abko kä Turquía. Nitre tödekaka Jesubti nämäne ja tare nike, aisete Pedro tö namani niaratre die mikai nüne deme käreäre Jesu kräke ja tare nika näire, abkokäre tärä ne tikani kwe ietre. Erere arato, Ngöbö ara jire käkwe nitre tödekaka Jesubti dianinkä jakrä, aisete bäri ütiäte Ngöbökrä. Ye mden kisete, nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan ja kwata taredre, akwa rabadre juto biare ja tare nike bätärekä Jesukristo kräke amne, Jesukwe ja tare nikani ye kwrere. Ja tare nikadre kwetre tödekabtä Jesubti angwane, kä rabadre nuäre btätre, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai Deme tä nüne era metre btätre abko Pedrokwe niebare.

Pedrota köbö kuin juen

¹ Ti Pedro abko Jesukristo kukwei ngwianka käta tärä ne tike munkrä. Mun dianinkä Ngöbökwé tä nüne ni menteni kwrere kä ketareketare te kä kädianta Pontote, Galaciate, Capadociate, Asiate amne Bitiniäte, mun ye mden kräke tita köbö kuin juen. ² Kira kena Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun ara jire diandikä jakrä abko nämäne gare ie abko erere mun dianinkä kwe jakrä, niara Üai Deme köböire. Ngöbö Üai ye abko käta mun mike deme. Ngöbökwé mun dianinkä jakrä, munkwe Jesukristo mikadre täte amne Jesukristo däreibti Ngöbö käkwe mun ngite diandrekä jökrä mento munbtä abkokäre.

Ngöbökwé ja moto mika bäri kuin mun jökrä kräke amne mun mika nüne jäme kwe, ie ti tö.

Pedrota Ngöbö käikitekä

³ Ari Ngöbö käikitekä. Niara abko ni Dänkien Jesukristo Rün. Jesukristo krütani, akwa Ngöbökwé mikaninta nire, ye köböire ni mikaninta därereta btin bobuta kwe, ñobtä ñan angwane niarakwe ni ngwiani ruentari tare kri jae. Ne aisete nikwe nünandi käreäre Jesukristo ben, yehti ni raba tödeke kwatibe era metre. ⁴ Amne jändrän kuin niken ngwarbe ñakare, jübente ñakare amne bä nikwite ñakare tä ükani Ngöbökwé kä käinbti nikrä, ye abko biandi kwe munye. ⁵ Erere arato, munta tödeke Ngöböhti, ye köböire abko Ngöböta mun ngibiare ja di krihti, yehti Jesukristo jatadita angwane, mun rabadi dianintari ünän täte. Ye abko tä mikani Ngöbökwé munkrä, ye erere rabadi mikani gare kä mrä, abkokäre Ngöböta mun ngibiare. ⁶ Yebtä käta nebe bäri nuäre munbtä, akwa bä jötrö munta ja tare nike bätäkä ngwarbe tödekabtä Jesubti. ⁷ Ñobtä munta ja tare nike kore abko krörö: Munta tödeke Ngöböhti, ye abko bäri ütiäte oro kwrere. Oro abko mikata ñukwäte, köböire oro metre ya, ñakare ya tä nuke gare, ye kwrere abko munta ja tare nike angwane, munta tödeke metre janknu Ngöböhti abko rükadi gare munbtä. Akwa munta tödeke metre janknu Ngöböhti, ye abko bäri ütiäte orobti ta, aisete munta ja tare nike tödekabtä Jesubti angwane, munkwe tödekadre metre janknu angwane, Jesukristo jatadita angwane, mun käi rabadi nuäre btä amne mun mikadi ütiäte kwe arato.

⁸ Jesukristo abko munkwe ñan tuabare ja okwä jenbti, akwa munta tarere. Erere arato, mtare munta tuen ñakare, akwa munta mike era jae, käta tödeke bti, ye abko käita nebe bäri nuäre munbtä. Jesukristo käita nebe nuäre krübäte munbtä, aisete kukwe ñakare jire mda bti mun raba kä nuäre ye niere, ⁹ ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, bti munta tödeke ye ken mun kitera nebe.

¹⁰ Ngöbökwé mun dianditari ja moto kuinbti, yebtä abko Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe blitabare amne Ngöbökwé nuendi ño, yebtä abko namani ja töitike amne nikanintre ngwentari ja täritäri. ¹¹ Mdakäre abko, Kristo müre ketadre, bti mikadreta nire amne rabadre mikani ütiäte kri kä käinbti, ye abko Kristo Üai namani mike gare kira ietre angwane, kukwe ye abko rakadrekä ño amne ñongwane, ye abko niaratre tö namani gai bäri. ¹² Akwa kukwe btä nitre Ngöbö kukwei niekä käkwe blitabare ye abko ñakare kräke,

akwa kukwe kuin ye abko munkrä mtare abko Ngöbökwé mikani gare ietre. Kukwe ye abko mikanina gare munye mtare angwane, Ngöbö kukwei Jesukristobtä mikani gare munye ni mda mdakwe. Ngöbö Üai Deme di kri kä käinbti juani ara jire köböire niaratre kākwe kukwe ye mikani gare munye. Kukwe ye abko angele kä käinbti tö gai bäri arato.

Munkwe nüna deme

¹³ Ye mden kisete, munkwe ja mika juto nüne Ngöbökrä amne munkwe töbika kuin ja käne. Erere arato, Jesukristo jatadita, ye näire Ngöbökwé mun dianditari ünän täte ja moto kuinbti, yebtä munkwe ja töi mika kwatibe. ¹⁴ Käne mun ngämi tödeke Ngöböbti angwane, mun tö namani kukwe kämekäme nuein abko erere munkwe nuenbare, akwa mtare abko, mun nena Ngöbö ngäbriänkäre amne munta Ngöbö mike täte, aisete mun nämane nüne käne, ye kwrere munkwe ñan nüna mda. ¹⁵ Akwa Ngöbö mun käräkä jakrä abko deme, aisete munta nüne ngwane, munkwe nüna deme niara kwrere, ¹⁶ ñobtä ñan angwane Ngöbö ara jire kākwe niebare krörö ja Kukweibtä:

Ti abko deme,

aisete munkwe nüna deme,
niebare kwe.

Levítico 11.44-45

¹⁷ Ye abko, munta blite Ngöböbe angwane, "Ti Rün" munta niere ie amne Ngöbö ye ara tä kukwe ükete nikrä angwane, ni jökrä tä ja kwrere Ngöbö okwäte, aisete nita dre dre nuene abko erere btä kukwe ükateta kwe. Ye mden kisete, munkwe nüna ni menteni kwrere kä nebtä amne munkwe Ngöbö mika ütiäte kärekäre jae, ¹⁸⁻¹⁹ ñobtä ñan angwane, mun mräkä kirakira nämane nüne ngwarbe amne kukwe ütiäte ñakare, btä nämane ja kite, ye kwrere mun jatani nüne siba niaratre täbti, akwa Ngöbökwé mun kökanitarita jakrä. Mun kökanitarita kwe, ye abko ñan oro amne ngwianbti mun kökanitarita kwe. Oro amne ngwian ye abko tä niken ngwarbe. Akwa kordero kuin deme, bren ñakare bian nämane Ngöböye ja gite ütiäre, ye kwrere Kristo kākwe ja biani müre ketadre krusobtä abko däriehti Ngöbökwé mun kökanitarita, ye nena gare kuin munye. ²⁰ Ye abko, Ngöbö ngämi kä ne dätere, ye känenkri Kristo mikanina biare kwe rükäkäre kä nebtä, akwa kä mrä ne ngwane Ngöbökwé juani müre ketadre mun kräke. ²¹ Kristo köböire munta Ngöbö mike era jae, käta tödeke bti mtare. Kristo krütani ye abko Ngöbö ara jire kākwe mikaninta nire, bti nikani ngwenante kä käinbti, kanti mikani ütiäte kri kwe. Kristo ye mden köböire munta tödeke Ngöböbti amne munta ngibiare ngäti kisere.

²² Mtare kukwe era metre Kristobtä mikata täte munkwe, ye köböire abko Ngöbökwé mun mikanina deme ja ngwäreki mun mräkä tarekäre era metre jökrä. Ne aisete ja di ngöi jökrä munkwe ja tare era metre kwärikwäri, ²³ ñobtä ñan angwane mun därebareta bobukäre. Mun meye amne mun rün tä krüte, yekri mun därebare käne, akwa Ngöbö Kukwei nire amne tä kärekäre, ye köböire mun därebareta. ²⁴ Ne aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö: Ni jökrä kä nebtä abko tä mikä kwrere amne, ni kuin hä nuäre nuäre abko tä kri blü kwrere. Mikä tä bä ngrötökä jötrö amne kri blü tä näkäenkä jötrö, ye kwrere nita jötrö kä nebtä, ²⁵ Akwa ni Dänkien Ngöbö abko Kukwei tä kärekäre, *Isaías 40.6-8* abko nieta Ngöbö Kukweibtä. Ni Dänkien Kukwei ye mden abko Ngöbö kukwei kuin Jesukristobtä abko mikani gare munye.

2

¹ Ye mden kisete, kukwe käme bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere, ye kite jökrä temen munkwe amne, ni ngöka bätäkä ngwarbe ye kite jökrä temen munkwe. Erere arato, ja hä mika kuin au, ye kite temen munkwe amne, jändrän ni mdakwe ie mun töta nebe jakrä amne ñäkä ngwarbe ni mda mda rüere, ye kite jökrä temen munkwe. ²⁻³ Ye abko, ni Dänkien moto kuin era metre nena gare täte munye, aisete ngäbäkre chi tä däreke käta nebe kian känene duadre jae abko te tä niren, ye kwrere jändrän jökrä Ngöbökwé kuin deme mun mikakrä niren, ye abko munkwe känantari kisere jae, Ngöbökwé mun dianintari ño rabadre nūke gare bäri munye abkokäre.

Jesukristo abko jä nire kwrere

⁴ Mdakäre abko, jä ütiäte kri mika nämane ju gräre, ye kwrere ni Dänkien Jesukristo abko ütiäte kri munkrä. Niara abko jä ütiäte ye kwrere, akwa niara abko nire. Niara ken munkwe kröta. Ni Dänkien abko ütiäte kri jä ütiäte kwrere, akwa nitre kä nebtä kākwe trö kwitani ie, akwa Ngöbökwé dianinkä jakrä amne ütiäte kri kräke. ⁵ Ye abko, Jesukristo köböire Ngöbökwé mun mikanina nire arato. Jä jue mikata ño, ye kwrere Ngöböta mun ükekrö ketetibe, kākwe ja Üai mikani nüne munbtä mun mikakäre ju kwrere jakrä, mun rabadre sribire niarakrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre deme kwrere amne, Jesukristo köböire mun rabadre jändrän kuin bien Ngöböye niara Üai diehti kä mikakäre nuäre Ngöböbtä. ⁶ Yebtä abko, Ngöbökwé niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Tita ni mike iti Sión nete abko jä bäri ütiäte ju mikakrä kwrere.

Ni jä kwrere ne abko bäri ütiäte kri ju gräre, aisete tikwe dianinkä mikadre nete.

Aisete nire nire käkwe tödekadre ni yehti abko Ngöböke ñan mikadi ja ngie nuen, aisete ñan rabadre ja gaire,

Isaiás 28.16

abko niebare Ngöböke Jesukristobtä. ⁷ Angwane mun Ngöbö mikaka era jae abko kräke ni jä ütiäte kri kwrere abko ütiäte kri, akwa nire nire këta tödeke ñakare Jesubti abkobtä Ngöbö Kukweita blite abko erere tä nebe bare krörö:

Jä ütiäte kri ju mikakrä metre abko nitre ju mikaka käkwe kitaninkä,

akwa jä ye abko ni Dänkien käkwe mikani bäri ütiäte ju mikakrä metre. *Salmos 118.22*

⁸ Mdakäre abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Niara abko jä kwrere btä ni mda mda ngoto ritadite angwane, näin ngitiekä temen jä yehti ta, erere Ngöböke mikadi ja ngie nuen,

Isaiás 8.14

nieta Ngöbö Kukweibtä ni Dänkien Jesukristobtä. Niaratre tä ngoto ritete kore Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane ñan tö Ngöbö Kukwei Jesukristobtä mikai täte, dokwäre Ngöböke kukwe mikanintbe kira kräke, ye erere rabadi bare btäre, käkwe ja ngie nuadi.

⁹ Akwa mun tödekaka Jesubti ara jire abko ja mräkäre dianinkä Ngöböke jakrä. Erere arato, ni blitaka Ngöböke ni mda mda diäre tä sribire jrei ngwärekre, ye kwrere Ngöböke mun mikani sribire jakrä. Amne mun abko juta deme Ngöböke. Mdakäre abko, mun abko jen Ngöböke. Niarakwe mun dianinkä kore jakrä angwane, jändrän kuinquin nuenbare kri krübäte kwe munkrä, ye abko mun rikadre mike gare ni mda mdaye abkokäre. Mun nämane nüne kä ikote Ngöbö okwä bäre mento, akwa Ngöbö ara jire käkwe mun käräbareta nüne kä trä kuin bä nuäre jen kwe te. ¹⁰ Mdakäre abko, käne mun nämane ngwarbe, ütiäte ñakare juta kwrere, akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun juta Ngöböke mtare. Erere arato, mun ñan nämane ruentari tare Ngöböye, akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun ruentari tare kri ie.

¹¹ Ti mräkäre tare tikwe, ti bike kukwe ribere krörö munye: Munta nüne ni menteni kwrere kä nebtä, aisete kukwe käme mdeita nebe munye, këta rüre mun rüere, ye käkwe ñan mun ganaindre, abkokäre munkwe ñan kä bian ie jabtä. ¹² Angwane nitre ie Ngöbö gare ñakare, ye okwäbti munkwe nüna kuin, ñobtä ñan angwane bäsi ni kukwe kämekäme nuenkä btä ñäkä blo, ye kwrere jire tädre ñäke mun rüere mtare, akwa munkwe jändrän kuin nuendi niaratre okwäbti ne ngwane, Ngöböke kukwe ükadite ni jökrä kräke, ye ngwane niaratre käkwe Ngöbö käikitadrekä kukwe kuin nuenbare munkwe yehtä.

Gobran kukwei amne ni bkänkä kukwei mikadre täte

¹³ Mdakäre abko, ni Dänkien rabadre ütiäte ni mda mda okwäte, abkokäre ni jökrä tä mikani gobrane ji dokwäte, ye munkwe kukwei mika täte abko krörö: emperador romanobo tä bäri ji dokwäte, aisete munkwe mika ütiäte jae. ¹⁴ Erere arato, gobran mda mda juanta emperadorekwe nitre kukwe kämekäme nuenkä töi diankäre amne ni jändrän kuin nuenkä abko mikakäre ütiäte, ye munkwe mika ütiäte arato, ¹⁵ ñobtä ñan angwane nitre töi ñakare këta blite ngwarbe mun rüere abko ngwärekre munkwe jändrän kuin nuendre niaratre kukwei ötakäre abko ie Ngöbö tö. ¹⁶ Ngöböke mun ngite dianinkä mento munbtä käkwe mun tikaninte, akwa ye köböire munkwe ñan bika kuin, kukwe kämekäme nuenkäre janknu tiebe. Akwa ni klabore Ngöböke käkwe nüandre ño, ye kwrere munkwe nüna. ¹⁷ Mdakäre abko, munkwe ni jökrä mika ütiäte jae: Munkwe ja mräkäre tödekaka Jesubti tare amne munkwe Ngöbö jürä ngwian amne emperador abko mika ütiäte munkwe.

¹⁸ Mdakäre abko, mun klabore ni mda mda kwe, ye abko käkwe mun bkänkä kukwei mika täte jökrä amne munkwe mika ütiäte jae arato. Ye abko mun bkänkä moto kuin amne moto jäme, ñan ye aibe munkwe kukwe mikadre täte kore, akwa mun bkänkä moto kämekäme ye kukwei mika täte munkwe arato, ¹⁹ ñobtä ñan angwane ni ja mike ngite ñakare, akwa ni mikata ja ngie nuen ngwarbe amne, nita Ngöbö mike täte, aisete nita nebe kwekbe jirekäbe ja tare nike bätärekä kore, ye abko tä nebe tuen kuin Ngöböye. ²⁰ Mun klabore käkwe ja mikadre ngite abtä mun mikadre ja ngie nuen, yehtä abko tädre ja tare nike bätärekä, ye abko rabadre ütiäte ñakare, ñobtä ñan angwane mun mikadre ja ngie nuen metre kwe. Akwa munkwe jändrän kuin nuendre, dokwäre mun mikadre ja ngie nuen angwane, mun tädre ja tare nike kwekbe bätärekä, ye abko tä nebe tuen kuin Ngöböye, ²¹ ñobtä ñan angwane Kristo käkwe ja tare mikani kore käne munkrä, ye kwrere munkwe ja tare nikadre arato, abkokäre Ngöböke mun käräbare jakrä. Ne aisete ja tare nikadre ño, ye abko Kristo käkwe bä mikani käne abko erere munkwe nuendre abko krörö:

²² Kristo käkwe ja mikani ngite ñakare Ngöbö rüere amne, ni mda mda ngökani ñakare kwe,

Isaiás 53.9

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ²³ Akwa niara rüe namani ñäke taretare ie angwane, namani kwekbe, ñäkäbare ñakare tare kwe ietre. Erere arato, mika namani ja tare nike krübäte angwane, rüe rätäninkä ñakare kwe amne Ngöbö abko kukwe ükatekä metre, ye aibe ie namani ja mike gare jirekäbe. ²⁴ Kristo ara jire käkwe kötä mikani au nikrä amne müre ketani krusobtä ni diäre, ye ngwane ni nämane ja mike ngite krübäte Ngöbö rüere abko dianinkä jökrä mento nibtä kwe. Ne köböire abko ni krütani kätä ja mike ngite ñakare mda Ngöbö rüere, ye kwrere nikwe ñan ja mikadre ngite mda Ngöbö rüere amne nikwe nünandre kuin era metre, abkokäre Kristokwe ja biani müre ketadre au ni diäre. Erere arato, Kristo mikani träine ngrabare, bti krütani, ye köböire abko mun namaninta quinta. ²⁵ Krütani kore munkrä, ñobtä ñan angwane obeja tä nente angwane, tä niken ngwarbe kwäräkwärä, ye kwrere mun nämane näin mente Ngöböye, akwa mtare mun jataninante Jesukristoye. Ni obeja ngibiaka tä obeja ngibiare kuin, ye kwrere Kristo tä mun ngibiare amne tä mokrere munbti.

3

Kukwe ni gure gure kräke

¹ Ne kwrere arato, mun merire gure gure käkwe ni brare munkwe kukwei mikadre ütiäte, ñobtä ñan angwane nane ni brare rüere abko ñan tä tödeke Jesubti, akwa mika ütiäte jae munkwe amne munkwe nünandre kuin, ne ngwane ñan munta blite Jesubtä ben abtä tödekadre bti kwe, akwa munta nüne kuin ye köböire jatadi tödeke bti, ² ñobtä ñan angwane Ngöbö käikitarekä kwärä munta nüne kuin deme ni brare munkwe okwäbti, ye köböire jatadi tödeke Jesubti. ³ Akwa munkwe ñan ja däte bätäkä ngwarbe ngrabare ja bä mikakäre nuäre amne, munkwe ñan ngwian gate ja dokwä sökakra bätäkä ngwarbe ja bä mikakäre nuäre. Erere arato, munkwe ñan jändrän orore tuäretuäre mika ja ngrabare ja bä mikakäre nuäre amne ütiäte amne, munkwe ñan dän kuinquin ütiäte krikri kita jabtä ja bä mikakäre nuäre ngrabare. ⁴ Akwa munkwe ja moto mika kuin, käkwe nüna jame ja bä mikakäre nuäre. Ja töi amne ja moto mikadre kuin kore munkwe, ye ngwane mun bä rabadi nuäre kärekäre. Ja bä mikadre nuäre kore, ye abko ütiäte kri Ngöbö ngwäreki. ⁵ Ne kwrere arato meri deme deme nünanka kira tödekaka Ngöböbti nämane ja bä mika nuäre, kä nämane ja moto mika kuin amne jame ja bä mikakäre nuäre. Niaratre nämane brare kwe mika ütiäte jae amne nämane kukwei mika täte ⁶ Sara kwrere. Sara abko käkwe brare kwe Abraham kukwei mikani täte käkwe “ti dänkien” niebare ie. Mun merire merire abko käkwe nünandre metre kore amne munkwe ñan kä jürä ngwiandre jabtä ne ngwane, mun rabai Sara kwrere.

⁷ Mun brare gure gure abko ie nüna rüka gare kuin meri munkwe yebe. Meri abko di ñakare ja kwrere munbe, aisete munkwe mika ütiäte amne munkwe ngibia arato, ñobtä ñan angwane ja moto kuinbti Ngöbökwë mun brare käräbare nünakäre kärekäre jabe, ye kwrere Ngöbökwë meri ye käräbare arato nünakäre kärekäre jabe, aisete munkwe meri munkwe ye mika ütiäte. Munkwe blitadre Ngöböbe angwane, Ngöbökwë mun kukwei kadre ngäbti, abkokäre munkwe nüna kore ben.

⁸ Mdakäre abko, mun jökrä käkwe nüna jame ketetibe jabe amne ja raba ruen ja kwrere jökrä munye ja die mikakäre kwäräkwäri. Erere arato, ni ja mräkäre kätä ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare kwäräkwäri. Erere arato, munkwe ja moto mika kuin jakrä amne munkwe bika tidrä jabtä kwäräkwäri. ⁹ Ye abko, ni mdakwe kukwe nuen blo mun rüere angwane, munkwe ñan kukwe nuenta blo btä ja dokwäre. Erere arato, ni mdakwe ñäkä taretare munbtä angwane, munkwe ñan ñäkätä taretare btä ja dokwäre amne munkwe ja di kärä kräke Ngöböye jirekäbe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwë mun käräbare jakrä ja di biankäre munye Kristo köböire, aisete munkwe ñan ja ngie mika. ¹⁰ Munkwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane

Nire nire tö nüna kuin amne tö kä tuai nuäre jabtä,

ni ye abko käkwe ñan ñäkä taretare ni mda mdabtä amne ñan ni mda ngöka kwe.

¹¹ Erere arato, jändrän käme Ngöbö rüere, yebtä kä mikaka kwe amne jändrän kuin nuen kwe.

Mdakäre abko, ja töi mika kwatibe kwe nüne jame ni mda mdabe amne rankwa janknu kä jame ye jiebtä arato, ¹² ñobtä ñan angwane ni nüne metre abko ni Dänkien tä ngibiarebti.

Erere arato, tä blite Ngöböbe angwane, niara tä biare kukwe kaen ngäbti.

Akwa ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko kräke Ngöbö motota nebe romon, *Salmos 34.12-16*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹³ ¿Ne aisete munkwe ja kitadre jändrän kuin aibehtä, ye ngwane nirekwe kukwe nuendre blo mun rüere? Bäsi ni ñakare jire. ¹⁴ Akwa nane nünanbtä kuin, ye dokwäre ni mdakwe mun mika ja tare nike ne ngwane, Ngöböta ja di bien munye, jaisete munkwe kä

ngwian nuäre jabtä! Amne munkwe ñan ni ye jürä ngwian jabtä amne mun ñan rekwetaka käne arato, ¹⁵ akwa munkwe ja töi mika kwatibe Kristo mikakäre ütiäte ja Dänkien kwrere. Erere arato, ñobtä munta tödeke Kristobti, käta ngibiare ngäbti, ye ni mda mda ngämi kite ngwentari munye, känenkri munkwe ja mika juto biare kukwe kakäre ngäbti. Akwa ja moto jämenbti munkwe blita bentre amne munkwe ja mika bobre, käkwe ni mda mda mika ütiäte jae niaratre kukwei kare ngäbti. ¹⁶ Erere arato, ja ñan rabadre ruen ngite munye Ngöbö ngwäreki, abkokäre munkwe nüna kuin ni mda mda okwäbti, ñobtä ñan angwane munta tödeke Kristobti, abtä munta nüne metre, yebtä ni ruäre tä ñäke blo mun rüere, ye abko rabadreta ja gaire, abkokäre munkwe nüna metre. ¹⁷ Tita niere kore, ñobtä ñan angwane jändrän kuin nuenbtä nikwe ja tare nikadre, ie Ngöbö tö ne ngwane, rabadre kuin nikrä ja tare nike kore; akwa nikwe ja tare nikadre jändrän käme nuen dokwäre, ye abko rabadre käme nikrä, ¹⁸ ñobtä ñan angwane Kristo ara jire käkwe ja tare nikani amne krütani ni ngite Ngöbö rüere dianakakäre mento nibtä, ye abko nuenbare batibe kwe amne namani ütiäte kärekäre. Kristo abko ngite ñakare jire chi Ngöbö rüere, akwa niara krütani ni ngite ngite ngwiankäreta Ngöböye. Ye abko, Kristo müre ketani, akwa ngwäkä ye abko Ngöbö Üai käkwe mikaninta nire. ¹⁹⁻²⁰ Ye kwrere üai kämekäme nämane kira Noé näire käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte abko nämane kitani ngite abko ie Kristo käkwe dre dre nuenbare amne dre dre nuendi kwe abko Kristo Üai jananbare mike gare. Noé nämane ru dätere angwane, nire nire jatadita Ngöböye abko Ngöbö nämane ngibiare bätärekä, akwa ye ngwane ni braibe namani dianintari. Ni ni kwäbe namani dianintari ñobti Noébe. ²¹ Nöbti niaratre namani dianintari kira, ye abko nitre tödekaka Jesubti ngökata ñöte bä mikani kwetre ye kwrere. Jesukristo krütani, bti Ngöböke mikaninta nire, ye köböire abko nita nebe dianintari abko ni ngökata ñöte tä bä mike. Akwa ni ngökata ñöte, yebti ñan ni rabadre merebe ngrabare, abkokäre ni ngökata ñöte. Akwa ni ngökata ñöte angwane, Ngöböke ni töi mikadre merebe abko nita käreng Ngöböye. ²² Amne Kristo mikaninta nire Ngöböke, yebti abko nikaninta kä käinbti amne tä kä bäri ütiäte te Ngöbö küde ruenkri sete amne, angele btä üai käme mda mda dite krikri, ye abko namani mikani jökrä Kristo ngoto täni.

4

Nünandre Ngöbökrä

¹ Mdakäre abko, Kristo käkwe ja tare nikani ja ngrabarebti, ne aiset munkwe ja mika biare ja tare nikakäre niara kwrere, ñobtä ñan angwane nire nire käkwe ja tare nikanina ja ngrabarebti, ye abko nämänena biare kukwe kämekäme kite temen nünakäre Jesukristo kräke abko erere nuenbare kwe. ² Ye mdenbtä, kukwe kämekäme mdei ie, yebtä ñan tä ja kite mda, akwa nünandre ño kwe, ie Ngöbö tö, ye kwrere tä nüne. ³ Nitre ie Ngöbö gare ñakare tö nüni ño, ye kwrere munkwe nünabare raire arato abko krörö: Mun nämane nüne nukro kwrere, jändrän käme aibe mdei nämane nebe munye, amne mun nämane mröre krikri, kä nämane dröbare amne, mun nämane dö ñaen kabre krübäte kä mikakäre nokre amne jändrän ngwarbe kämekäme abko mun nämane mike ütiäte ngöböre jae.

⁴ Akwa mtare abko, nitre ñakare tödekaka Jesubti käta kukwe kämekäme nuene kabre krübäte, ye ben munta dikekä ñakare gwaire mda, ye mdenbtä abko niaratre ñan töita nebe krütare munbtä, käta ñäke blo mun rüere mtare. ⁵ Akwa Ngöbö kukwe ükatekä ni nire kräke amne ni krütani kräke, ye ngwäreki niaratre käta kukwe nuene kämekäme ye rükadi niere jökrä. ⁶ Ngöbö rabadre kukwe ükete metre ni kräke, abkokäre ni ngämi krüte, känenkri Ngöbö kukwei kuin Jesubti mikani gare ietre. Nire nire käkwe tödekani Jesubti abko Ngöböke ñan mikani ja ngie nuen. Abti niaratre krütani ni jökrä kwrere, akwa niaratre üai namani nüne kärekäre Ngöböbe.

⁷ Kä mrä kitera nüke, aiset mun rabadre blite Ngöböbe, abkokäre munkwe töbika metre amne munkwe töbika kuin ja käne arato. ⁸ Bärire mda abko, nita ja tarere era metre kwärikwäri angwane, ni mdata ja mike ngite ni rüere angwane nita juto biare denkä jabti ta, aiset munkwe ja taredre kri kwärikwäri, ye abko bäri kuin. ⁹ Erere arato, munkwe ja ka ngäbti kuin kwärikwäri ja gwirierte, akwa yebti munkwe ñan ngra ngrata jabtä kwärikwäri. ¹⁰ Mdakäre abko, Ngöböke ja moto mikani kuin munkrä, käkwe ja di biani bätäkä ngwarbe munye abkobti munkwe sribidre, ye kwrere munkwe sribi kuin ni mda mdakrä, Ngöböke ja moto mikani kuin bätäkä ngwarbe munkrä, ye kwrere munkwe sribi abko krörö: ¹¹ Munkwe blita ni mda mdabe angwane, Ngöbö ara jire tä blite mun köböire ni mda ye die mikakäre, kwrere jire munkwe blita. Erere arato, munkwe sribi ni mda mda die mikakäre angwane, Ngöböta ja di bien ño munye, ye erere bti munkwe sribi nuen ja di ngöi jökrä ni mda mdakrä, munkwe dre dre nuendre, yebti Ngöbö rabadre käikitäninkä Jesukristo köböire abkokäre. Ngöbö aibe abko rabadi käikitäninkä amne di rabadi kri kärekäre arato. Abko kore se. Amen.

Munkwe ja tare nikadi tödekabtä Jesubti

¹² Ti mräkätäre tare tikwe, ñukwä jutra ngire tä ni kukwe tare, ye kwrere jire munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, yebtä munkwe ñan töbika krübäte dikaro, ñobtä ñan angwane kukwe ye abko rabadi bare kore, aisete ñan raba tuen bä jene munye. ¹³ Akwa Kristo käkwe ja tare nikani ño, ye kwrere munta ja tare nike gwaire ben, ye abko munkwe käi ngwian nuäre jabtä, Kristo jatadita ja di kri bä nuärebtü angwane, kä rabadre bäri nuäre munbtä niarabe gwaire abkokäre. ¹⁴ Erere arato, munta tödeke Kristobti, ye dokwäre ni mdakwe ñäkä taretare munye angwane, munkwe kä ngwian nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai bä nuäre tä nüne munbtä aisete. ¹⁵ Akwa nane mun raba ja tare nike angwane, ñan ni mda kämikabtä amne ñan gobtä mun tädre ja tare nike. Mdakäre abko, ñan ja mikabtä ngite bätäkä ngwarbe ni mda mda rüere amne ñan ja mikabtä kukwe jenenante ta, abtä mun tädre ja tare nike, ie ti tö. ¹⁶ Akwa mun abko tödekaka Kristobti, abtä munkwe ja tare nika ne ngwane, mun ñan raba ja gaire, akwa mun kädeka Kristobti angwane, munkwe Ngöbö käikitaka jirekäbe, ¹⁷ ñobtä ñan angwane mtare ni jen Ngöbökwä käta kukwe käme nuene Ngöbö rüere angwane, Ngöböta töi den käta mike ja tare nike. ¿Ye abko, ni tödekaka Kristobti ara jire btä kukwe tare rakadrekä kore, se abko nitre käta kukwe kuin Jesubtä mike ñakare täte abko kräke kukwe rabadi ño mrä? ¡Aitee, Ngöbökwä niaratre mikadi ja tare nike kri krübäte! ¹⁸ Mdakäre abko, nitre nünanka metre Ngöbö ngwärecri, akwa töi diankäre Ngöböta mike ja tare nike, akwa

mrä niaratre rabadi dianintari.

¿Kore ne ngwane nitre diän diän ja mikaka ngite Ngöbö rüere abko Ngöbökwä dianditari ja?

Ñakare,

Proverbios 11.31

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁹ Ne aisete munkwe ja tare nikadre, ie Ngöbö tö ye erere munkwe ja tare nika ka ngäbti. Akwa Ngöbö mun dätekä, ye kisete munkwe ja mika amne niarakwe ja kukwei mikadi täte, käkwe mun dianditari amne mun rika jändrän kuinquin nuene janknu.

5

Ñan bikadre kri, akwa ja mikadre bobre

¹ Mtare nitre ji ngwianka tä mikani ji dokwäte mun ngätäite, ye abko ti tö töi diain mda, ñobtä ñan angwane ti abko unbre arato amne tita sribire nitre ji dokwäte ye kwrere. Erere arato, Kristo käkwe ja tare nikani kri, ye tikwe tuaba ja okwä jenbti abko erere tita kädiere ni mda mdabe. Erere arato, Kristo jatadita angwane, rabadi ütiäte kri, ye ben gwaire ti rabadi mikani ütiäte arato abko gare kuin tie, aisete ² mun unbre unbre ji dokwäte, ye ie ti bike niere krörö: Nitre tödekaka Jesubti tä obeja kwrere Ngöbö ngwärecri amne tä mikani ngibiadre munye, ye abko munkwe ngibia kuin, akwa munkwe niaratre ngibia ja moto kuinbti, Ngöbö tö ie ye kwrere. Akwa munkwe ñan ja moto mika iko niaratre ngibiabtä. Erere arato, munkwe ñan niaratre ngibia ngwian ganainkäre jae, akwa munkwe kä ngwian nuäre jabtä niaratre ngibiakäre. ³ Erere arato, nitre tä mikani ngibiadre munye, ye munkwe ñan ja mika dänkiene, akwa niaratre käkwe nünandre kuin, abkokäre mun ara jire käkwe nuna kuin niaratre okwäbti. ⁴ Abti Kristo, Obeja Ngibiaka Bäri Ütiäte Kri, ye jatadi nüketa angwane, korona bianta ni ganankaye, ye kwrere jändrän ütiäte biandi kwe munye, käkwe mun mikadi ütiäte kri amne ye abko ñan rikadi ngwarbe jire chi.

⁵ Erere arato, nitre unbre unbre tä ji ngwianka mun bati käne, ye munkwe kukwei mika täte. Erere arato, ja moto jänenbti mun jökrä käkwe bika tidrä jabtä kwärikwäri amne munkwe ñan bika kri jabtä, akwa munkwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö:

Nire nire käta bike kri abko rüere Ngöbö motota nebe romon.

Akwa nire nire käta bike tidrä Ngöbö ngwärecri abko kräke Ngöböta ja moto mike kuin,

Proverbios 3.34

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. ⁶ Kä jatadi angwane, Ngöbökwä mun mikadre ütiäte, abkokäre munkwe bika tidrä Ngöbö di kri yebtä. ⁷ Amne kukwe ño ño tä mun kisete, abtä munta töbike kri, ye munkwe kita jökrä Ngöbö kötära, ñobtä ñan angwane Ngöbö töita käre munbtä.

⁸ Mdakäre abko, kwra lion ie mröta nebe angwane, tä niken ngwäne krikri, käta niken jändrän känene kwetadre jae, ye kwrere jire mun rüe diablu Satana tä näin ni känene juankäre ngwarbe, aisete munkwe töbika kuin ja käne amne munkwe mokre jabtü au. ⁹ Akwa munkwe tödeka kwatibe Ngöböbti amne munkwe nünanka dite jabtä rükäre mun rüe Satanabe, ñobtä ñan angwane munta ja tare nike, ye kwrere mun mräkä tödekaka Jesubti kä jökräbti temen tä ja tare nike arato. Yebtä munkwe töbika, käkwe nünanka dite jabtä. ¹⁰ Munkwe ja tare nikadi bä jötrö mda, yebti Ngöbö ja moto mikaka bäri kuin ni kräke käkwe ni käräbare nünakäre kärekäre kä nuärete kä käinbti Jesukristo köböire, Ngöbö ye ara

jire kākwe mun mikadi juto biare nūne jakrā. Erere arato, mun mikadi nūnenkā dite kwe amne ja di biandi kwe munye amne mun mikadi dikekā janknu kwe Jesukristobe arato.

¹¹ Ne aisete Ngöbö di raba kri jändrän jökrā bti ta kärekäre, ie ti tö. Abko kore se. Amen.

Kukwe mrä

¹² Mräkäre abko, ti mräkä Silvano abko tä tödeke era metre Kristobti tuen tie, aisete niara köböire tita tärä tike chi munye, mun die mikakäre. Ngöbökwē ja moto mikani kuin munkrä, kākwe jändrän kuin nuenbare munkrä abko rabadre gare munye arato, abkokäre tita tärä ne tike. Ngöböta mun tarere kore, yebtä munkwe nūnanka dite dite.

¹³ Amne juta Roma nete, ne arabe kädianta Babilonia arato, ne kanti nitre tödekaka Kristobti tärä arato abko kätä köbö kuin juen munkrä. Ngöbökwē mun dianinkä jakrā, ye kwrere niaratre dianinkä jenena jakrā kwe arato. Erere arato, Marcos, ti ngobo tikwe Ngöbö käfti kätä köbö kuin juen munkrä. ¹⁴ Amne munta ja tarere kwärikwäri, ye bä mikakrä abko munkwe ja demain kwärikwäri köbö ngwianretari kwärä jae. Mun abko nena Kristokwe, yebtä kä jäme raba jökrā. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pedrokwe 2 Pedro

Simón Pedro kákwe tärä ne tikani. Pedro kebera krüte abko namanina gare ie, ye abko niebare kwe 2 Pedro 1.12-15. Pedro kákwe tärä ne tikani kukwe era metre Jesubtä mikakäreta töre nitre tödekaka Jesubtiye, niaratre kákwe nünandre deme amne nünandre janknu kwetre Jesu kräke abkokäre. Mdakäre abko ni ruäre bikaka tödekaka Jesubti rükadre nitre tödekaka Jesubti ngätäite niaratre ngökakäre abko Pedro tö namani mikaita töre ietre. Nitre ye abko ni ño amne tätre nüne ño abko Pedrokwe niebare ietre. Nitre ni ngökaka ye abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen kri. Mräkäre abko, kukwe rakadrekä ño ño kä mrä abko Pedrokwe mikaninta töre arato. Kä mrä ye jatadre jötrö, aiseite ja di ngöi jökrä nünandre deme Jesukristo mikakäre ütiäte abko Pedrokwe niebare.

Erere arato, Jesukristo jataita era metre, akwa Ngöböta ni jökrä ngwen ruentari tare jae amne tö ni jökrä tuai ja töi kwite niara kukwäre amne tö bäri ni kwati tuai tödeke niara Odei Jesukristobti, ye aiseite ñan tö Jesukristo juainta gwängwarbe, akwa tä ni ngibiare bätärekä bätärekä abko Pedro tö namani mikai gare. Kukwe kabre 2 Pedrobtä abko ja kwrere tärä Judabe.

Pedrota köbö kuin juen

¹ Ti Simón Pedro, ti abko sribikä Jesukristokwe amne ti abko Jesukristo kukwei ngwianka arato. Ngöbö nikwe Jesukristo abko ni Diantarikä abko bti nunta tödeke, ye kwrere munta tödeke niarabti arato. Jesukristo abko ni metre, kákwe ni die mikani tödeke jabti. Mun ye abko kräke tita köbö kuin juen tärä nebtä. ² Angwane Ngöbö nükani gare munye amne Jesukristo nükani gare munye, aiseite niaratre kákwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne mun mika nüne jáme kwetre, ie ti tö, kätä tärä tike munye.

Ngöbökwé ni käräbare abko erere nikwe nünandre

³ Ngöbö nükaniina gare nie, ye mden köböire ja di krihti jändrän jökrä ütiäte nünankrä metre biani kwe nie. Ja di kri bä nuärebti amne ja moto kuinbti niarakwe ni käräbare jakrä. ⁴ Ja di kri bä nuäre amne ja moto arato, ye köböire abko jändrän kuin ütiäte kri köböi mikani Ngöbökwé nie. Jändrän kuin, ye köböire abko jändrän kämekäme mdeita nebe nie kákwe ñan mun juandre ngwarbe, akwa munkwe kwäräbedre amne, Ngöbö tö mun tuai nüne ño, ye kwrere mun rabadre nüne, abkokäre jändrän kuin köböi mikani kore kwe nie.

⁵ Ye mden kisete munta tödeke kwatibe Jesubti, ye bäre mda abko nünandre kuin Ngöbökrä, ye jiebti mun rankwa ja di ngöi jökrä; amne nuna kuin Ngöbökrä, ye bäre mda abko Ngöbö rükadre gare bäri kuin munye abko jiebti mun rankwa; amne ⁶ Ngöbö rabadre gare bäri kuin munye, ye bäre mda abko ja ngibiadre kuin au kukwe kämekäme ngäniene, ye jiebti mun rankwa. Erere arato, ye ngibia kuin au, ye bäre mda abko jändrän jökrä ngibiadre bätärekä, ye jiebti mun rankwa; amne jändrän jökrä ngibia bätärekä, ye bäre mda abko nuna metre Ngöbökrä, ye jiebti mun rankwa. ⁷ Erere arato, nuna metre Ngöbökrä, ye bäre mda abko nitre tödekaka Jesubti, ie ja rabadre ruentari tare kwärikwäri, ye jiebti mun rankwa amne, ja rabadre ruentari tare kwärikwäri nie, ye bäre mda abko munkwe ja taredre kwärikwäri abko jiebti mun rankwa. ⁸ Munkwe nünandre kore bäri mda köbö kwatirekwatire, ye ngwane ni Dänkien Jesukristo nükani gare munye, ye kräke munkwe jändrän kuin nuendi amne munkwe ñan nünandre ngwarbe. ⁹ Akwa jändrän jiebti mun rankwadre tikwe nini, ye nire nire tä bkäne ñakare ne ngwane, ni ye abko tä nüne ni okwä kä ikote kwrere. Erere arato, ni ye tä töi ngitiekä ñakare metre, aiseite kä tuen känime ja käne nie, kwrere jire tä nüne amne, niara nämane ja mike ngite käne Ngöbö rüere, ye abko ni Dänkien Jesukristo kákwe dianinkä mento btä amne bätäninte jökrä btä kwe, ye abko tä käikwitekä jabti.

¹⁰ Ne aiseite ti mräkäre tikwe, Ngöbökwé mun käräbarera jakrä amne mun dianinkära jenena jakrä kwe, ye rabadre era munkrä, aiseite jändrän ye jiebti mun rankwa kisere janknu, ñobtä ñan angwane munkwe ye nuendre ne ngwane, munkwe ñan ni Dänkien gibiadrekäta jire chi ¹¹ amne ni Dänkien, ni Diantarikä Jesukristo tä gobrane kärekäre, ye kanti Ngöbökwé mun kadi ngäbti kise kubu ja kanti sete.

Nire nire kukwei era metre abko ie olo ketadrete

¹² Ne aiseite, kukwe era metre diribarera munye abko nena gare metre munye, yebtä munta nünenkä dite, akwa tikwe mikadita töre käre munye. ¹³ Ti tä nüne kä nebtä ne ngwane, tikwe kukwe ye mikadreta töre munye ruen tie, ¹⁴ ñobtä ñan angwane ti kebera krüte abko ni Dänkien Jesukristo kákwe mikani gare tie, aiseite tita niere kore munye. ¹⁵ Ti

krütadrera, ye täbti kukwe ye tädre töre käre munye, abkokäre ti ngämi krüte, känenkri tikwe sribidi ja di ngöi jökrä kukwe ye mikakäreta töre janknu munye.

¹⁶ Ti mräkätre, ni Dänkien Jesukristo abko di kribti jatadita, ye abko nunkwe diribare munye. Ye abko ñan kukwe mikanintbe ngwarbe kira mun ngökakäre abko niebare nunkwe munye, akwa nunkwe ni Dänkien di kri bä nuäre tuaba ja okwä jenbti abko erere nunta niere. ¹⁷⁻¹⁸ Nun nämä ngitio demenbti ni Dänkien Jesube angwane, Ngöbö ni Rün käkwe ni Dänkien mikaba ütiäte kri abko trä rababa bä nuäre, ye nunkwe tuaba. Erere arato, kä ye kanti Ngöbö kukwei jaraba krörö kä käinbti nunye: “Ni ne abko ti Ngobo tikwe. Niara tare kri tikwe. Niara käi nuäre kri tibtä”, nieba Ngöbökwé kä käinbti, ye abko kukwe nuaba ja olo jenbti nunkwe arato.

¹⁹ Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe kukwe niebare ni Dänkienbtä, ye mikaba bäri era nun okwäte. Ne aisete nitre Ngöbö kukwei niekä ni Dänkienbtä abko munta tuente, yebtä munkwe ja töitika kuin, ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe kukwe niebare ni Dänkienbtä, ye abko ñotra trä kä ikote ye kwrere tä nunkrä mtare. Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, muke kri tä kite dekä käin, abti käta kite ngwen, ye kwrere ni Dänkien rükadita angwane, kä trä tikadikä jökrä kwe mun töite. ²⁰ Akwa kukwe krörökrörö rabadre gare metre munye: Nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira käkwe Ngöbö kukwei niebare, ye abko tä dre dre niere abko niaratrekwé ükaninte ñakare jire au, ²¹ ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä era metre ye käkwe ñan Ngöbö kukwei niebare jire chi ja töi jenbti au, akwa Ngöbö Üai Deme ara jire käkwe niaratre jie ngwiani Ngöbö kukwei niere abko erere niebare kwetre.

2

Ngöbökwé nitre dirikä blo mikadi ja ngie nuen

¹ Akwa ni ja bä mikaka Ngöbö kukwei niekä nämänena kira nitre israelita ngätäite, ye kwrere arato rükai mun ngätäite. Niaratre ye abko töi käme, abkobti kukwe bäri blo diridi tiebe kwetre munye abko köböite ni ruäre käkwe ni Dänkien Jesu tuadimetre. Ni Dänkien käkwe nitre ja bä mikaka dirikä kwrere kökanitarita, akwa niaratrekwé rükandite. Niaratre käkwe diridi blo munye, ye dokwäre abko Ngöbökwé niaratre mikadi ja ngie nuen bäri jötrö. ² Nitre ye käkwe kukwe gaidre nuendi, akwa ye jiebti ni kwati näin. Ye köböite abko ji era metre ni Dänkienkwé abko rüere ni kwati käkwe ñäkädi blo. ³ Mdakäre abko, nitre bikaka Ngöbö kukwei dirikä ye abko tö rabadri krübäte ngwianye, käkwe kukwe ngwarbe tandi ngwian diankakäre munkän. Akwa kira Ngöbökwé niaratre mikadre ja ngie nuen abko köböi kitanina Ngöbökwé kräke, ye erere niaratre käkwe ja ngie nuadi kri amne ñan kwäräbedre kwetre.

⁴ Ye abko, nitre ye käkwe ñan kwäräbedre gare nie, ñobtä ñan angwane kira angele ruäre käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye Ngöbökwé dianinkä ñakare bti ta, akwa makäninte kadenante kwe, bti kitani ngite kwe kä bäri iko te kä ja tare nikakrä kanti. Abti mrä angwane Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen abko tä ngibiare yete. ⁵ Ye kwrere arato, nitre kirakira nünanka Noé näire nämäne ja mike ngite Ngöbö rüere, ye Ngöbökwé dianinkä ñakare bti ta, akwa ñü juani kri temen kwe nitre moto kämekäme gatakäre amne, Noé nämäne nüne metre abko kwrere nämäne dirire ni mda mdaye abko aibe namani dianintari mräkä ni kükü ben. ⁶ Ye kwrere arato, nitre nünanka juta Sodomate amne Gomorräte nämäne kukwe nuene kämekäme Ngöbö rüere, ye dokwäre Ngöbökwé mikani ja ngie nuen, käkwe kukwani jökrä äne ngübrün aibe namani niaratre täbtä, ye abko nitre kukwe kämekäme nuenkä Ngöbö rüere abko btä kukwe rakadikä ño mrä abko Ngöbökwé bä mikani kore juta yebtä. ⁷ Nitre Sodomabo amne Gomorräbo, ye ngätäite abko Lot aibe nämäne nüne metre Ngöbökrä, aisete niara aibe namani dianintari. Akwa Lot nämäne nüne yete angwane, nitre kukwe nuenkä käme, ye kisete Lot nämäne nebe ulire krübäte, ⁸ ñobtä ñan angwane niara abko nünanka metre Ngöbökrä, akwa nämäne nüne nitre ye ngätäite, aisete köbö kwatirekwatire nitre ye nämäne kukwe nuene kämekäme niara okwäbti amne niara nämäne kukwe nuen, yebtä abko Lot nämäne ja tare nike, abtä moto nämäne iko kukwe tuare. ⁹ Ngöbökwé nitre nünanka era metre ye dianintari kore, ye mden kwrere ni jökrä nünanka era metre Ngöbökrä abko Ngöbökwé diandretari ño kukwe taretare ngäniene, ye abko gare kuin Ngöböye. Erere arato, nitre kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö rüere abko Ngöböta ngibiare jenena mikakäre ja ngie nuen kä mrä, akwa mtare tätre mike ja tare nike arato. ¹⁰ Erere arato, nitre ie kukwe kämekäme aibe mdeita nebe amne tä nakwen jiebti, erere arato tätre bike kri amne tätre nitre dite ji dokwäte mike ngwarbe jae, ye abko ni Dänkien käkwe mikadi ja ngie nuen bäri kä mrä.

Nitre dirikä blo ye abko ja gaire ñakare bikakäre krikri ni mda mda okwäbti amne kä jürä ñakare btätre ñäke blo üai käme di kri ye rüere. ¹¹ Akwa angele sribikä Ngöbökwé abko bäri

dite dite amne ütiäte krikri abko ie nin jata nuke töre jire chi ñäke üai käme dite krikri ye rüere ni Dänkien ngwärekrei. ¹² Dirikätre blo ye abko bäsi jändrän ngwarbe kwrere, ñobtä ñan angwane niaratre töi ñakare amne tätre nüne okwäbti be jändrän ngwarbe kwrere. Erere arato, jändrän ngwarbe tä däreere abko ie kömikata amne tä nebe köte, kanti tä ngataen, ye kwrere rakadikä nitre dirikä blobtä, abkokäre därebare amne jändrän nuke gare ñakare ietre abko rüere tätre ñäke diän diän, akwa jändrän ngwarbe tä ngataen köte, ye kwrere niaratre jraindi arato.

¹³ Mdakäre abko, niaratre käkwe kukwe nuenbare blo ni mda mda rüere, käta ni mda mda mike ja tare nike, ye dokwäre abko Ngöbökwé ja mikadi rüere abko käkwe mikadi ja tare nike. Nitre dirikä blo tä ja mike gure bati bati, ye abko käita nebe nuäre btäre amne ja gaire ñakare, aisete tätre ja mike gure kä trä ngwenbti. Erere arato, tätre mröre munbe Jesu mikakäre ütiäte jae angwane, käta nebe nuäre btäre, akwa ngwarbe tätre ni ngökö, käta ja bä mike ni kuin kwrere mun ngätäite, akwa jändrän kämekäme btä nita nebe ja gaire, ye kwrere tätre nebe mun ngätäite. ¹⁴ Mdakäre abko, meri ñan jatate dirikätre bloye, okwäta nebe meribtä angwane, töi tarä nebe ie jakrä amne käre niaratre nebe dräre ñakare ja mike ngite Ngöbö rüere amne, meri ruäre töi braibe abko tätre näkwite kukwe käme nuenkäre jabe. Erere arato, jändrän ni mda mda kwe, ie töta nebe krübäte jakrä. Akwa mrä Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen kärekäre. ¹⁵ Erere arato, nitre dirikä blo nikani di kuin metre Ngöbökwé bäre mento, aisete niaratre tä näin ngwarbe nianinte amne, Beor ngobo Ngöbö kukwei niekä kädian nämane Balaam tö namani kukwe nuein blo ngwian ganainkrä jae, ye kwrere jire nitre dirikä blo tä näin. ¹⁶ Angwane kukwe nuenbare käme kore Balaamkwe, yebtä Ngöbökwé mäträbare krörö btä: Buro abko blite ñakare, akwa Ngöbökwé mikani blite ni nire kwrere, käkwe ñäkäbare Balaamyé, aibe käkwe ji ötani Balaam käne angwane, ñan nikani Ngöbö kukwei niere ngwarbe janknu ngwian ganainkrä jae.

¹⁷ Mdakäre abko, dirikätre blo ye abko ño okwä ngrötani kwrere amne müta juankata niken ja käne mürekwe ye kwrere, ñobtä ñan angwane tätre ni die mikakrä tä niere, akwa ñan raba ni die mike jire chi, aisete tätre dirire blo, ye dokwäre abko kä bäri iko te Ngöbökwé kitadi ngite kärekäre abko tä mikanintbe kräke. ¹⁸ Niaratre tä blite kuin bä nuäre, akwa tätre blite ngwarbe amne, ni ruäre käkwe kwäräbebare krire nitre nünanka blobtä, abti nikani kukwe kämekäme kite temen, käkwe tödekani krire Jesubti, aisete di tä braibe näin metre Ngöböbe, ye abko niaratre tä näkwite ja kukwäre kukwe kämekäme nuenkäre ben, aisete kukwe kämekäme mdei ietre, yebtä tä ni ye näkwite kore. ¹⁹ Erere arato, nitre dirikä blo abko käkwe ni mda mda tikadrete tätre niere, akwa niaratre ara jire tä kukwe kämekäme ngoto täni, ñobtä ñan angwane jändrän ño ño erere kräke ni tä ni klabore kwrere, ni ye abko tä jändrän ye ngoto täni. ²⁰ Akwa nire nire ie ni Dänkien amne ni Diantarikä Jesukristo nükänina gare amne kukwe kämekäme kä nebtä, ye ngänieni kwäräbebarera kwe, abti tä niken nakwenta bobukäre kukwe kämekäme ye arabe jiebtä, ye ngwane tä nibrenteta kukwe kämekäme te, aisete niara töita nikenta kukwe kämekäme ngoto täni amne tä nebe kukwe nuene bäri käme mda, aisete ngämi tödeke Jesubti angwane, nämane kukwe käme nuene ñakare abko erere tä nuene bäri mda. ²¹ Nitre ye abko, ie ji kuin era metre ni Dänkienkwe ñan rükadre gare jire chi abko rabadre bäri kuin kräke abko namani gare ietre, abti tätre kukwe kuin deme biani nuendre diribare ietre abko tätre kiteta temen. ²² Akwa kukwe nieta abko erere namani bare ietre abko krörö:

Nukro tä yen, abti tä kweteta,

Proverbios 26.11

abko nieta Ngöbö Kukweibtä. Erere arato, mtü jukateta tä neme merebe, akwa yebti tä niken jübenta dobrote abko nieta. Nitre ye ie ji kuin era metre ni Dänkienkwe tä nuke gare, abti tä niken kukwe kämekäme nuene bobukäre, ye abko mtü ye kwrere abkobtä tä nakenkä kore.

3

Ngöbökwé kä ne gadikä

¹ Ti mräkätre tare tikwe, tita tarä tiketa bobukäre munye. Tarä ketebu nebti abko ti tö kukwe mikaita töre munye amne jändrän kuin deme deme btä munkwe töbikadre, abkokäre tita tike. ² Nitre deme Ngöbö kukwei niekä käkwe dre dre niebare kira, ye munkwe ngwian töre käre jae. Erere arato, ni Dänkien amne ni Diantarikä Jesukristo käkwe kukwe biani nuendre nie abko nitre Jesukristo kukwei ngwianka käkwe diribare munye, ye tädre töre käre munye abko ie ti tö, käta tarä ne tike munye.

³ Ti mräkätre, ti bike kukwe bäri ütiäte niere, nebtä munkwe töbika: Kä mrä angwane, ni jatadi ruäre abko kukwe kämekäme mdei ietre, ye aibe kräke nünandi kwetre amne jatadi Ngöbö Kukwei mike yakrä jae, ⁴ käkwe niedi krörö: ¿Kristo rükadita bobukäre kä nebtä niebare kwe abko ame? ¿Se ñan ngwarbe ni ngökata ya? Kristo ñan rükadreta, ñobtä ñan angwane ni mräkä känekäne krütanina jökrä, akwa Kristo ngämi nüketa amne kä därebare ño

kena abko erere kā tā ja tāritāri abti kā nūke mtare, aiseite ngwarbe ni ngōkata, niedi kwetre. ⁵⁻⁶ Akwa niaratre tā tōbīke blo, űōbtā űian angwane kena dekā ja kukweibti Ngōbōkwe kā kāinta dātebare amne kā tementa dātebare űōbti, ye niaratre űian tō mikai era. Abti Noé nāire nitre kukwe nuenkā kāmekāme Ngōbō rūere abko Ngōbōkwe ganinkā jōkrā űōbti, aiseite kā dātebare kena abti kā nūke mtare jāndrān űakare ja kwrere ja tāritāri, ye abko űian tō mikai era jae arato. ⁷ Akwa kā kāinta amne kā tementa nita tuen mtare noko abko Ngōbō ara jire kākwe gadikā űukwā jutrabti ja kukweibti amne, nitre kukwe nuenkā kāmekāme Ngōbō rūere, ye abko Ngōbōkwe gadikā űukwā jutrabti kā kāinta amne kā tementa noko ngōi jōkrā, abkokāre Ngōbō tā kā ngibiare mtare.

⁸ Mdakāre abko, ti mrākātre tare tikwe, kukwe ne munkwe ngwian tōre kāre jae: Kā kōbōiti ye abko kā mili krati kwrere ni Dānkienkrā amne kā mili krati ye abko kā kōbōiti kwrere krāke. ⁹ Ne aiseite, ni Dānkien kākwe kōbō mikaninta, akwa űian tā ja kukwei mike tāte jōtrō abko ni ruāre tā nūtūre ni Dānkienbtā, akwa ni jōkrā kukwe nuenkā kāmekāme Ngōbō rūere, ye abko kākwe tōdekadre jōkrā Jesubti amne űian rikadre ja tare nīke Ngōbō okwā bāre mento, ie Ngōbō tō, aiseite tā kōbō kite bātārekā ja kāne rūkakāreta, ye abko munkwe ngwian tōre jae. ¹⁰ Akwa batibe ni gokā tā nūke, ye kwrere jire ni Dānkien kōbōi rūkai. Kōbō ye nāire űukwā jutra rabadi kri krūbāte abko ngō rabadi juuu, kākwe kā kāinta se gadikā jōkrā. Erere arato, jāndrān jōkrā bti Ngōbōkwe kā dātebare, ye űukwā jutrakwe gadikā jōkrā arato amne, jāndrān jōkrā tā kā nebtā, se abko rukwadi jōkrā űukwā jutrate kā temen noko ngōi jōkrā.

¹¹ Ngōbōkwe jāndrān jōkrā juandi ngwarbe kore űukwā jutrabti, ne aiseite munkwe nūnandre bāri deme ni Dānkien aibe krāke, ¹² kākwe Ngōbō kōbōi ngibia ngābti kisere amne, munkwe jāndrān jōkrā nuen kuin ja di ngōi jōkrā Ngōbō kōbōi ye krōtakāre bāri jōtrō ja kukwāre. Kōbō ye nāire kā kāinta se rukwadi jōkrā űukwāte amne jāndrān jōkrā bti Ngōbōkwe kā temen ne dātebare abko gūdadite jōkrā űukwā jutrate. ¹³ Akwa Ngōbōkwe kā kāinta amne kā tementa btin kōbōi mikani mda nie, ye abko nita ngibiare amne kā btin ye kānti abko ni nūne kuin era metre aibe kākwe nūnandi.

¹⁴ Ne mden kisete ti mrākātre tare tikwe, kukwe rakadikā jōkrā kore, ye ngibiare ngābti kisere kwārā munkwe nūna deme amne munkwe űian ja mika ngite amne munkwe nūna jāme jabtā Ngōbōbe amne ni mda mdabe. ¹⁵ Mdakāre abko, kukwe ne munkwe ngwian tōre jae arato: Ni kwati rabadre dianintari, abkokāre ni Dānkien kāta ni ngibiare bātārekā kore. Kukwe ye arabebtā ni mrākā tare kri nikwe Pablo kākwe tārā tikani munye arato amne Ngōbōkwe niara mikani tōbtā ruen tie. Tita kukwe tike munye, ye kwrere Pablota tike munye arato. ¹⁶ Akwa Pablokwe tārā tikani ketareketare, yebtā abko kukwe ruāre tare rūkare gare, aiseite nitre ie Ngōbō gare űakare metre amne nitre tōi mrāme kāta ja tōi kwite jōtrō jōtrō, ye abko kāta kukwe tikani Pablokwe kwite bā jene, abti tātre dirire blo. Ye kwrere arato, Ngōbō Kukwei mda mda kwitata kwetre, dokwāre Ngōbōkwe mikadi ja ngie nuen abko kānānta au jakrā kwetre.

¹⁷ Ne aiseite, ti mrākātre tare tikwe, nitre dirikā blo jatadi ruāre tikwe niebare mun mikakāre mokre abko nena gare munye amne, nitre dirikā blo ye kākwe űian mun ngōkadre, abkokāre munkwe ja ngibia niaratre ngāniene. Erere arato, nitre moto kāmekāme ye kākwe űian mun kitadre ji blobti, abkokāre munta nūnenkā dite jabtā, ye kwrere munkwe nūnanka janknu, kākwe ja ngibia. ¹⁸ Angwane ni Dānkien ni Diantarikā nikwe Jesukristo ye munkwe mika gare bāri kuin jae amne ni Dānkien kāta mun tarere ja moto kuinbti ye abko rūka gare tāte jōkrā munye. űNi Dānkien aibe raba kāikitāninkā mtare amne kārekāre! Amen. Abko kore se. Ne ngōrā.

Tärä Tikani Käne Juankwe 1 Juan

Ni ja töitkaka Jesube kädian nämane Juan käkwe tärä ne tikani. Niarakwe tärä mda mda tikani arato abko krörö: Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Juankwe, 2 Juan, 3 Juan, Apocalipsis. Nitre tödekaka Jesubti nämane nüne juta kwatirekwatire te kääk Äsiate, kräke tärä ne tikani. Mtare kä Asia abko kädianta Turquia. Juan namanina unbre angwane tärä ne tikani kwe.

Jesukristo köböire Ngöbö nämane nitre tödekaka Jesubti tarere kri krübäte, käkwe kukwe kuin bätäkä ngwarbe nuenbare kräke abko Juan tö namani mikai gare ietre tärä nebti, käkwe tikani. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käkwe ni mda mda taredre era metre, ñobtä ñan angwane nita ni mda mda tarere metre angwane, Ngöböta ni bkäne era metre tä nuke gare nie, niebare Juankwe.

Mdakäre abko, Juankwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre dirikätre blobtä. Jesukristo abko ñakare ni kwrere abko dirikätre blo nämane niere. Niara bä namani ni kwrere amne ngrabare aibe ni ngrabare kwrere dirikätre blo nämane niere, akwa niara ñakare ja kwrere nibe amne ñakare Ngöbö Odei abko dirikätre blo nämane niere. Nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan olo ketadrete jire chi nitre yeye, ñobtä ñan angwane dirikätre kore abko ni ni ngökaka, niebare Juankwe. Kukwe era metre Ngöböbtä amne Ngöbö Odei Jesukristobtä, ye abko Ngöbö Üai käkwe mikadi gare abko Juankwe niebare abko erere tikani täräbtä.

Jesukristo abko Kukwe Ngöbökw kwrere

¹ Ti Juan käta tärä ne tike munye. Kena dekä, kä ne däte ngämi, känenkri Jesukristo nämänena. Jesukristo ye abko nunkwe kukwei nuaba, nunkwe tuaba ja okwä jenbti amne nunkwe nuabtaba ja kise jenbti. Niara ye abko Kukwe kwrere nikrä, käta ni mike nüne kärekäre Ngöböbe abko nunta mike gare munye. ² Jesukristo nämänena kena ni Rün Ngöböbe, akwa Ngöbökw juani nüne nun ngätäite nete angwane, nunkwe tuaba, aisetu nunta blite btä munbe. Niara ni mikaka nüne kärekäre Ngöböbe abko nunta mike gare munye. ³ Nunkwe niara tuaba amne nunkwe kukwei nuaba abko erere nunta mike gare munye angwane, nunta ja gete era metre Ngöbö ni Rün nikwebe amne Odei kwe Jesukristobe, ye kwrere mun rabadre ja gete nunbe, abkokäre nunta kukwe era metre niarabtä ne mike gare munye, ⁴ kä rabadre nuäre täte jökrä munbtä, abkokäre nunta tärä ne tike munye.

Nünandre metre

⁵ Kukwe diribare Jesukristokwe nunye abko erere nunta mike gare munye abko krörö: Ngöbö abko ñotra kwrere amne kä iko ñakare jire chi btä.* ⁶ Ne aisetu nita ja gete era metre Ngöböbe ni tädre niere, akwa ni tädre ja mike ngite käre Ngöbö rüere kä ikote, ye ngwane nita ni ngökö amne kukwe era metre Ngöbökw käta nünamna metre nie, ye kwrere nita nüne ñakare. ⁷ Akwa ñotra trä dirare, te Ngöböta nüne deme amne metre, ye kwrere nita nüne deme amne metre ñotra träte ne ngwane, nita ja gete era metre jabe kwärikwäri amne, Ngöbö Odei Jesu krütani krusobtä nikrä angwane, ja däräe ianinte nikrä kwe, ye köböire Ngöböta ni ngite bätete jökrä nibtä, käta ni mike deme ja ngwäreki.

⁸ Akwa ni ja mike ngite ñakare Ngöbö rüere nikwe niedre ne ngwane, nita ja ngökö au amne nita ñäke ngwarbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei era metre ye gare ñakare nie. ⁹ Akwa nita kukwe nuene kämekäme abtä ni ngite Ngöbö ngwäreki, ye nikwe niedre metre jökrä Ngöböye ne ngwane, Ngöbökw ni ngite diandrekä nibtä niebare kwe, aisetu ja kukwei mikadi täte kwe amne Ngöbö abko metre, aisetu ni ngite ye diandikä jökrä nibtä mento kwe amne ni mikadi deme ja ngwäreki kwe. ¹⁰ Akwa ni ngite Ngöbö rüere, Ngöbökw niebarera nibtä, aisetu ni ja mike ngite ñakare Ngöbö rüere nikwe niedre, ye ngwane nita Ngöbö bä mike ni ni ngökaka kwrere. Erere arato, ni ja mike ngite ñakare nikwe niedre, ye ngwane niara kukwei abko nita mike ñakare ütiäte jae.

2

¹ Ti mräkäre, mun abko ti ngäbriänkäre tikwe kwrere. Munkwe ñan ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre tita tärä ne tike munye. Akwa nane ni iti tödekaka Jesubti käkwe ja mikadre ngite angwane, Ngöbökw niara ngite diandikä mento btä, ñobtä ñan angwane blitaka tärä nikrä ni Rün Ngöbö ngwäreki. Ni blitaka nikrä ye abko Jesukristo ara. Niara

* 1:5 Ngöbö abko ñotra kwrere amne kä iko ñakare jire chi btä. Ngöbö abko ñotra kwrere, ye abko käta Ngöbö abko deme, era metre amne moto kuin bä mike. Niarata kukwe käme nuene ñakare jire chi abko “kä iko ñakare jire chi btä” käta bä mike.

abko Ni Era Metre. ² Jesukristo kākwe ja mikani müre ketadre krusobtä Ngöbö mätä kri diankakäre nibtä amne Ngöbö moto mikakäreta jame nikrä, erere arato ni ngite diankakäre nibtä. Ye abko ñan ni ne aibe kräke akwa, ni kä jökräbti temen kräke ja mikani müre ketadre kore kwe.

³ Ye abko, Ngöbökwē kukwe biani nuendre nie, ye erere nita mike täte ne ngwane, Ngöbö nena gare metre nie abko rükadi gare jabtä nie. ⁴ Akwa nire nire kākwe niedre: Ngöbö nena gare tie, niedre kwe, akwa kukwe biani Ngöbökwē nuendre nie abko mike ñakare täte ne ngwane, ni ye abko tä ni ngökö jirekäbe amne Ngöbö Kukwei era metre gare ñakare ie. ⁵⁻⁶ Akwa nire nire tä Ngöbö Kukwei mike täte angwane, ni ye abko tä Ngöbö tarere era metre bkänä. Ye abko, nire nire kätä niere, tita nüne kuin metre Ngöböbe abko tä niere, ye ngwane Jesukristo kākwe nünabare ño kä nebtä, ye kwrere nünandre kwe arato. Nita nüne kore ne ngwane, nita nüne ketetibe Ngöböbe abko tä gare era metre jabtä nie.

⁷ Mdakäre abko ti mräkätre tare tikwe, kukwe biani nuendre Ngöbökwē tita tike munye, ye abko ñakare biani btin abko tita tike, ñobtä ñan angwane mun jatani tödeke krire Jesubti angwane, munkwe ja taredre kwärikwäri abko niebarera munye, aiseite kukwe ne abko garera munye, aiseite ñakare btin munkrä. ⁸ Akwa kukwe ye abko kukwe btin kwrere abko tita tiketa munye. Kristokwe ni tarebare era metre, ye kwrere munta ja tarere era metre kwärikwäri, ñobtä ñan angwane Jesu jatani amne, jändrän kämekäme nämane Ngöbö rüere abko jatani jire jökrä kä ikokri ye abko kitera niken ta amne, Ngöbö trä kuin era metre kitera trä ngitiekä, ye mden abko kukwe btin, btä tita tärä tike munye.

⁹ Ye abko, nire nire tä nüne deme amne metre Ngöbö träte tä niere, akwa tä bätä ngwen mräkäbtä, ni ye abko tä dikekä kä ikote Ngöbö rüere. ¹⁰ Akwa nire nire kätä mräkä tarere era metre, ye abko tä nüne Ngöbö träte amne kukwe ñakare jire niara töite kä raba mike niken ngwarbe Ngöbö bäre mento. ¹¹ Akwa nire nire kätä bätä ngwen mräkäbtä, ni ye abko tä nüne amne tä dikekä kä ikote, ñobtä ñan angwane nita dikekä ji ngrabare kä ikote angwane, kätä neme tuen ñakare nie, ye kwrere ni ye tä nüne kä ikote, aiseite tä niken mento Ngöböbtä abko tuen ñakare ie.

¹² Ne abko, mun ngäbäkrere, ie tita tärä ne tike, ñobtä ñan angwane Jesukristo krütani krusobtä, ye köböire Ngöbökwē mun ngite dianinkä jökrä munbtä, aiseite tita tärä ne tike munye.

¹³ Mun tataretatare abko ie tita tärä ne tike arato. Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri Jesukristo nämänena. Jesukristo ye abko nukanina gare munye, aiseite tita tärä ne tike munye.

Mun bati bati abko kätä ni rüe Satana ngututu ganaine kwäräbe, aiseite tita tärä ne tike munye.

Angwane mun ngäbäkrere abko ie ni Rün Ngöbö nukanina gare, aiseite tita tärä ne tike munye.

¹⁴ Mun tataretatare abko Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri Jesukristo nämänena. Jesukristo ye abko nukanina gare munye, aiseite tita tärä ne tike munye.

Mun bati bati abko dite dite Ngöbö Kukweibtä. Ngöbö Kukwei tä käre mun töite amne munta ni rüe Satana ngututu ganaine kwäräbe, aiseite tita tärä ne tike munye.

Ni ñan rankwadre jändrän kä nebtä jiebtä

¹⁵ Mdakäre abko, jändrän kämekäme Ngöbö rüere kä nebtä, ye munkwe ñan tare jire chi, ñobtä ñan angwane nire nire tä jändrän Ngöbö rüere tarere, ni ye abko ñan tä ni Rün Ngöbö tarere, ¹⁶ ñobtä ñan angwane jändrän jökrä kä nebtä tä Ngöbö rüere, yekri tä kite. Angwane jändrän kämekäme kä nebtä tä rüe Ngöbö rüere abko krörö: ja mika gure bati bati bätäkä ngwarbe abko mdeita nebe nie. Erere arato, jändrän tä nebe tuen kuin ni okwäye abko mdeita nebe nie amne, nita jändrän bkäne amne nita dre dre nuene, yebtä nita bike kri abko tä Ngöbö rüere kä nebtä. ¹⁷ Akwa jändrän jökrä kämekäme Ngöbö rüere mdeita nebe nie, ye abko rikadi jökrä ta, akwa Ngöbö tö dreye, erere nire nire tä mike täte, ni ye abko kākwe nünandi kärekäre Ngöböbe.

Nitre Kristo rüe, ye ngäniene nikwe ja ngibia

¹⁸ Ti mräkätre, mun abko ti ngäbriänkätre tikwe kwrere. Kä ne abko kä mrä. Kä mrä angwane, ni iti kädianta Kristo Rüe jatadi iti niebare, ye abko munkwe kukwe nuani, ye erere Kristo rüe nukanina kwati dirire mtare, ye mdenbtä abko kä mrä nukera abko tä gare nie. ¹⁹ Nitre Kristo rüe ye abko nämane ja ükekrö ketetibe nibe, akwa niaratre nämane tödeke ñakare era metre Jesubti, aiseite nämane nekete ñakare era metre nibe, aiseite nikani nibtä mento. Niaratre tädre tödeke era metre Jesubti angwane, tädre nekete era metre gwaire nibe akräke tädre ketetibe nibe; akwa nämane tödeke ñakare era metre Jesubti amne nämane

nekete ñakare era metre nibe abko rükadre gare btä, abkokäre nikani jökrä jenena nibtä mento.

²⁰ Ye abko nitre Kristo rüe rükadre gare metre munye, abkokäre Kristo Ni Deme käkwe Ngöbö Üai mikani nüne munbtä, aiseite kukwe era metre nena gare mun jökräye. ²¹ Tita tärä ne tike munye ye abko ñan kukwe era metre gare ñakare munye abtä tita tike, akwa kukwe era metre nena gare kuin munye, aiseite tita tärä ne tike kore munye, ñobtä ñan angwane kukwe dirita ngwarbe, ye ñan tä kite kukwe era metreki ye garera munye, abtä tita tärä ne tike kore munye. ²² Nire nire ni ngökaka abko ti bike niere munye. Jesu abko Ni Dianinkä ñakare Ngöböke, ye nire nire tä niere, ni ye abko ni ngökaka amne ni ye abko Kristo rüe amne Ngöbö ni Rün nikwe mikata ütiäte ñakare kwetre. Erere arato, Jesu ye abko Ngöbö Odei abko mikata era ñakare kwe. ²³ Ne aiseite, nire nire këta Jesu mike ñakare ütiäte Ngöbö Odei kwrere, ni ye abko ie Ngöbö ni Rün gare ñakare; akwa nire nire këta Jesu mike ütiäte jae Ngöbö Odei kwrere, ni ye abko ie Ngöbö ni Rün nena gare era metre.

²⁴ Mdakäre abko, mun jatani tödeke krire Jesubti angwane, kukwe kuin Jesubtä diribare kena munye, ye munkwe ketate këre kisete jakrä. Munkwe nuendre kore ne ngwane, mun tädi nüne këre ketetibe Ngöbö Odeibe amne Ngöbö ni Rünbe arato. ²⁵ Ye abko, nikwe nünandre kore ketetibe bentre angwane, nikwe nünandi kërekäre ben, ye mden abko Jesukristokwe köbö mikani nie.

²⁶ Ye abko, ni ruäre tö mun ngökai, tö mun ngwiain ji blobti Ngöbö bäre mento. Ni yebtä abko tita tärä ne tike munye mun mikakäre mokre. ²⁷ Akwa Jesukristo käkwe Ngöbö Üai Deme mikani nüne munbtä, ye abko tä kukwe jökrä Ngöböbtä amne Kristobtä dirire munye amne, kukwe dirita Ngöbö Üaikwe munye, ye abra era metre amne tä ni ngökö ñakare. Ye aiseite, ni mdakwe diridre munye ye abko ñakare ütiäte munkrä, aiseite Ngöbö Üai käkwe diribare ño munye Kristobtä, ye kwrere munkwe nuna ketetibe Kristobe.

Ni tödekaka Jesubti abko Ngöbö ngäbriänkätre

²⁸ Mdakäre abko, mun ti ngäbriänkätre tikwe kwrere. Kristo rükadita angwane, niara jürä ñan rabadre nibtä amne ni ñan rabadre ja gaire niara ngwäreki, akwa ja rabadre ruen jäme nie niara ngwäreki, abkokäre munkwe nuna këre ketetibe ben.

²⁹ Niara abko era metre, ye garera munye, aiseite nire nire këta nüne era metre, ni ye abko Ngöbö ngäbriänkä.

3

¹ ¡Anchinea! Ngöbö ni Rün nikwe këta ni tarere kri krübäte tuen munkwe abko krörö: ni abko Ngöbö ngäbriänkätre ara niarata niere nie mtare. Ye abko, nitre kë nebtä tä nüne Ngöbö rüere, ie Ngöbö gare ñakare, aiseite ni abko Ngöbö ngäbriänkätre ñan tä nuke gare ietre arato. ² Ti mräkätre tare tikwe, ni abko nena Ngöbö ngäbriänkätre era metre bkänä, akwa ni rabadi ño mrä, ye abko Ngöbö ngämi mike gare. Akwa Jesukristo rükadita angwane, niara abko ño nikwe tuadi ja okwä jenbti, aiseite ni rabadi niara kwrere arato. ³ Ye abko nire nire tö ja tuai Jesube, këta ngibiare ngäbti kisere, ni ye abko tä ja ngibiare bäri kukwe këme ngäniene nünakäre deme, Jesukristo kuin deme ye kwrere.

⁴ Akwa nire nire këta kukwe nuene këmekäme ja mikakäre ngite Ngöbö rüere, ni ye abko tä kukwe biani Ngöböke nuendre nie kite temen, ñobtä ñan angwane nita kukwe nuene këmekäme angwane, kukwe biani Ngöböke nuendre nie ye nita kite temen. ⁵ Akwa Jesukristo nükani kë nebtä ni ngite Ngöbö rüere ye diankakäre mento jökrä nibtä, ye abko nena gare munye amne, Jesukristo abko käkwe ja mikani ngite ñakare jire bati Ngöbö rüere. ⁶ Ye aiseite, nire nire tä nüne ketetibe niarabe, ni ye abko ñan tä niken ja mike ngite janknu Ngöbö rüere; akwa nire nire këta ja mike ngite këre Ngöbö rüere, ni ye abko käkwe ñan Jesukristo tuabare amne gare ñakare ie.

⁷ Ti ngäbriänkätre tikwe, munkwe ñan ja ngökamna ni mda mdaye kukwe nebtä. Nire nire këta kukwe era metre nuene, ni ye abko ni era metre Ngöbö ngwäreki, ñobtä ñan angwane tä nekete Ngöbö era metre yekri. ⁸ Akwa nire nire këta kukwe nuene këmekäme, këta ja mike ngite Ngöbö rüere, ni ye abko tä kite diablukri, ñobtä ñan angwane kira kena abti kë nuke mtare, këre diabluta ja mike ngite Ngöbö rüere. Ngöbö Odei nükani kë nebtä sribi diablukwe bätäkä ngwarbe juankäre ngwarbe. ⁹ Nire nire Ngöbö ngäbriänkä abko ñan tä kukwe këmekäme nuene janknu ja mikakäre ngite, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä nura kwrere btä abko rikai Ngöbö ngäbriänkä töi kwite, Ngöböta töbike ño ye kwrere, aiseite ñan raba ja mike ngite janknu Ngöbö rüere. ¹⁰ Nire nire Ngöbö ngäbriänkä amne nire nire diablu ngäbriänkä tä nuke gare krörö nie: Nire nire ñan tä jändrän kuin nuene ni mdakrä amne ñan tä mräkä tarere, ni ye abko ñakare Ngöbö ngäbriänkä.

Nikwe ja taredre kwärikwäri

¹¹ Mdakäre abko, mun nikani tödeke krire Jesubti angwane, kukwe diribare munye abko krörö: Nikwe ja taredre kwärikwäri abko diribare munye. ¹² Nikwe ja mikadre ngite ñakare Caín tukwe kwrere. Caín abko diablukwe, aisete moto käme diablu kwrere, käkwe etba Abel kämikani, ñobtä ñan angwane Caín moto käme, erere nämane kukwe nuene käme. Akwa Abel abko moto kuin, aisete nämane jändrän kuin nuene, ye dokwäre Caín moto nämane iko kräke amne namani bätä ngwen btä, käkwe kämikani. ¹³ Ne aisete ti mräkäre tikwe, munta jändrän kuin nuene, dokwäre nitre nünanka Ngöbö rüere Caín kwrere käta bätä ngwen munbtä angwane, yebtä munkwe ñan töbika dikaro, ¹⁴ ñobtä ñan angwane ni ngämi tödeke Jesubti, känenkri ni nämane ni ngwäkäre kwrere Ngöbö ngwärekre arato, akwa nikwe tödekani Jesubti, aisete mtare nita ni nire kwrere, ye abko nena gare metre nie, ñobtä ñan angwane mtare nita ni mräkä tarere aisete. Akwa nire nire ñan tä mräkä tarere, ni ye abko tä ni ngwäkäre kwrere. ¹⁵ Ye abko, nire nire tä bätä ngwen mräkäbtä, ni ye abko ni kämikaka Ngöbö okwäbti amne, ni ni kämikaka käkwe ñan nünandi kärekäre Ngöböbe, ye nena gare munye.

¹⁶ Akwa nikwe ja taredre ño kwärikwäri abko Jesukristokwe mikani gare krörö nie: Jesukristo käkwe ja biani müre ketadre nikrä, ye kwrere nikwe ja taredre kwärikwäri angwane, ni rabadre biare krüte ni mräkä kräke arato. ¹⁷ Ye abko ti bike bä mike krörö munye: Ni tödekaka Jesubti ngwian bkäne tädre iti amne niara mräkä bobre tädre siba, akwa ni ngwian bkäne ie rabadre ruentari tare ñakare, käkwe mräkä bobre ye die mikadre ñakare, ¿ni ye abko tä Ngöbö tarere ya? ¡Ñakare jire chi!

¹⁸ Mun ti ngäbriänkäre tikwe kwrere, nikwe ñan ni mräkä taredre kadabti be ni ngwian bkäne ye kwrere, akwa nikwe jändrän kuin nuendre ni mräkäkrä amne nikwe ni mräkä taredre era metre arato. ¹⁹⁻²⁰ Mdakäre abko, ja rabadre ruen ngite nie Ngöbö ngwärekre angwane, Ngöböta ni bkäne era metre amne kukwe era metre Ngöbökwä, btä nita nekete era metre, ye tä nuke gare krörö nie, ni rabadre nüne moto jame blitakäre Ngöböbe: Ngöbö bäri töbtä ni ngwä amne ni moto amne ni töi ño abko gare metre ie.

²¹⁻²² Ne aisete ti mräkäre tare tikwe, ja rabadre ruen ngite ñakare nie Ngöbö ngwärekre ne ngwane, ni rükadi jame Ngöbö ngwärekre blitakäre ben, ñobtä ñan angwane Ngöbö tö dreye, erere nita nuene amne, kukwe biani batakä ngwarbe nuendre nie Ngöbökwä, erere nita mike täte, aisete nikwe dre dre ribedre ie, erere biandi jökrä kwe nie. ²³ Ye abko, kukwe bäri ütiäte biani keteti nuendre nie Ngöbökwä abko nikwe tödekadre niara Odei Jesukristobti amne, Jesukristo käkwe ja taremna ño nie, ye kwrere nikwe ja taredre kwärikwäri. ²⁴ Ngöbökwä kukwe ye biani nuendre nie, ye nire nire tä mike täte abko tä nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöböta nüne ketetibe ben. Ngöbökwä ye Üai mikani nüne nibtä, ye mden köböire abko Ngöböta nüne ketetibe nibe abko tä nuke gare nie.

4

Üai mden mden köböire dirita abko mikadre ñäräre

¹ Ti mräkäre tare tikwe, ti bike kukwe mdara jire niere munye abko krörö: Ni jökrä jata dirire munye abko tä näin dirire Ngöbö Üai köböire jata niere, ni ye abko ie munkwe ñan ja ngwian nain jötrö ngwarbe, akwa tä näin dirire era metre Ngöbö Üai köböire ya, o üai käme köböire ya, ye abko munkwe mika ñäräre kuin, ñobtä ñan angwane ngöbö ngwarbe kukwei niekä tä näin kwati mtare üai käme köböire, aisete munkwe ja ngibia kuin. ² Ye abko, nire nire btä Ngöbö Üai tä era metre bkänä abko köböire tä dirire abko rükadre gare krörö munye: Jesukristo abko därebare era metre ni kä nebtä kwrere, ye nire nire käta mike era jae, erere tä niere, ni ye abra btä Ngöbö Üai tä era metre bkänä; ³ akwa Jesu därebare era metre ni kä nebtä kwrere, ye nire nire ñan tä mike era, akwa tä rükente ne ngwane, ni ye abko btä Ngöbö Üai ñakare amne niara abko tä näin Kristo Rüe üai kämenbti. Nitre dirikä kore jatadi abko niebarera, ye munkwe kukwei nuani, ye mden abko nukanina kä ketareketare temen, aisete munkwe ñan ja ngwian nain.

⁴ Ti mräkäre, mun abko ti ngäbriänkäre tikwe kwrere. Mun abko jen Ngöbökwä, aisete nitre ni ngökaka abko munkwe ganainbare kwäräbe, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä munbtä abko bäri di kri üai käme Ngöbö rüere kä nebtä ye ngwä, aisete munkwe ganaibarera kwäräbe. ⁵ Jändrän jökrä tä Ngöbö rüere, yekri nitre ye tä nekete, aisete tä ñäke Ngöbö rüere amne nitre nünanka Ngöbö rüere abko tä olo ketete niaratre kukweie. ⁶ Akwa ni abko, ni jen Ngöbökwä, aisete nire nire ie Ngöbö gare abko tä olo ketete ni kukweie; akwa nire nire ñan tä olo ketete ni kukweie abko ñakare jen Ngöbökwä. Ne aisete nire nire btä Ngöbö Üai era metre tä abko tä ni kukweie mike era; akwa nire nire btä üai käme ni ngökaka tä abko ñan tä ni kukweie mike era jae.

Ngöböta ni tarere, kwrere nikwe ni mräkä taredre

⁷ Ti mräkätre tare tikwe, Ngöbö aibe käta ni kite ni mda mda tarere, aisete ari ja tarere kwärikwäri. Nire nire käta mräkä tarere abko därebare Ngöbökre, aisete Ngöbö ngobo amne Ngöbö gare metre ie. ⁸ Ngöbö abko ni tarekä amne jändrän jökrä nuenta kwe abko tä nuene ni tarekäre, aisete nire nire ñan tä ni mda mda tarere, ni ye abko ie Ngöbö gare ñakare. ⁹ Ngöböta ni tarere ye abko bä mikani krörö kwe nie: Nikwe nünandre kärekäre Ngöböbe, abkokäre Ngöbökre ja Odei itibe juani kä nebtä. Ye kwrere Ngöböta ni tarere abko bä mikani kwe nie. ¹⁰ Erere arato, Ngöböta ni tarere kri abko krörö: Ñan nikwe Ngöbö tarebare käne abtä Ngöböta ni tarere, akwa Ngöbö ara jire käkwe ni tarebare käne, käkwe ja Odei juani krüte krusobtä ni kräke, Ngöbö mäta kri nibtä diankakäre mento amne Ngöbö moto mikakäre jäme ni kräke amne ni ngite Ngöbö rüere ye diankakäre mento nibtä, abkokäre krütani. ¹¹ Ne aisete, ti mräkätre tare tikwe, Ngöbökre ni tarebare kri kore, ye kwrere nikwe ja taredre kwärikwäri arato. ¹² Ni ngämi Ngöbö tuen jire bati, akwa nita ja tarere kwärikwäri, ye ngwane Ngöböta nüne nibtä abko tuata nibtä, amne nikwe Ngöbö taredre ño metre, erere arato nikwe ni mda mda taredre metre abko tä nuke gare nie.

¹³ Mdakäre abko, nita nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöböta nüne ketetibe nibe, ye abko gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbökre ja Üai mikani nüne nibtä. ¹⁴ Ye abko, ni Rün käkwe ja Odei juani ni jökrä diantarikäre, ye abko nunkwe tuani amne nunta mike gare ni jökräye. ¹⁵ Jesu abko Ngöbö Odei era metre, ye nire nire kräke tä nebe era, käta tödeke bti, ni ye abko tä nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöböta nüne ketetibe ben arato. ¹⁶ Ye abko Ngöböta ni tarere era bkänä, yehti nita tödeke amne nita mike era.

Ngöbö abko ni jökrä tarekä, aisete nire nire käta kä bien Ngöböye ja tarekäre, ni ye abko käta ni mda mda tarere amne tä nüne ketetibe Ngöböbe amne Ngöbö tä nüne ketetibe ben. ¹⁷ Ngöböta ni tarere, ye tä nebe era nikrä, ye ngwane Ngöbökre kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, kä jürä rabadre ñakare nibtä Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane Jesukwe nünabare kä nebtä, ye kwrere nita nüne, aisete ni rabadre moto jäme Ngöbö ngwärekre. ¹⁸ Ye abko, Ngöböta ni tarere era metre gare nie angwane, kä jürä ñakare nibtä Ngöbö ngwärekre, ñobtä ñan angwane Ngöböta ni tarere era metre, ye abko tä Ngöbö jürä nibtä juentari mento, akwa nane Ngöbö jüräta neme nibtä, ye ngwane Ngöböta ni tarere era metre ngämi nuke gare täte jökrä nie.

¹⁹ Mdakäre abko, Ngöbökre ni tarebare käne, ye mden kisete nita Ngöbö tarere amne nita ja tarere kwärikwäri. ²⁰ Akwa nire nire käkwe niedre: Tita Ngöbö tarere, niedre kwe, ye btäräbe tädre bätä ngwen mräkäbtä, ni ye abko tä ni ngökö jirekäbe amne niara ñan raba Ngöbö tarere, ñobtä ñan angwane niara mräkä tuen ie abko nuäre taredre, akwa tä tarere ñakare, ¿se abko Ngöbö tuen ñakare ie abko tareta era kwe ya? ¡Ñakare jire chi! ²¹ Ne aisete niarakwe kukwe biani nuendre nie abko krörö: Nire nire käta Ngöbö tarere ye käkwe mräkä taredre arato abko biani nuendre kwe nie.

5

Nikwe tödekadre Ngöbö Odeibti

¹ Jesu abko Ni Dianinkä Ngöbökre, ye nire nire käta mike era amne tä tödeke bti, ni ye abko därebare Ngöbökre, aisete Ngöbö ngobo. Ye abko, ti mräkätre, nire nire käta ni rün tarere, ni ye abko käta ni rün ye ngäbriänkätre tarere arato, ² aisete nita Ngöbö tarere amne nita niara kukwei mike täte, ye ngwane nita Ngöbö ngäbriänkätre mda mda tarere arato abko tä nuke gare nie. ³ Ye abko, nita Ngöbö tarere angwane, nita kukwe biani Ngöbökre nuendre nie ye mike täte jökrä amne, kukwe biani nuendre kwe nie, ye abko ñakare tare nuene, ñakare tribe doboko kwrere, ⁴⁻⁵ ñobtä ñan angwane Jesu abko Ngöbö Odei ye nire nire käta mike era jae, käta tödeke bti, ni ye abko Ngöbö ngäbriänkä. Erere arato, ni ye käta jändrän jökrä kämekäme Ngöbö rüere kä nebtä ganaine. Ye abko, tödeka kwatibe Jesubti, ye aibe köböire nita kukwe kämekäme Ngöbö rüere ganaine.

⁶ Mdakäre abko, Jesukristo abko Ngöbö Odei era metre nukani ni ngätäite, ye abko ño amne däri käkwe bä mikani. Ye abko, ñan ño aibe käkwe bä mikani, akwa ño amne däri arato käkwe bä mikani. Erere arato, Ngöbö Üai ara jire käta kukwe ne mike gare metre nie Jesukristobtä amne, Ngöbö Üai tä ni ngökö ñakare jire. Jesukristo abko Ngöbö Odei era metre, ye abko Ngöbö Üai tä mike gare nie. ⁷ Ye abko, jändrän ketamä käta kukwe era niere kore Jesukristobtä abko krörö: ⁸ Ngöbö Üai amne ño amne däri abko käta blite ja kwrere jökrä Jesukristobtä. ⁹ Ni mda abko tä kukwe niere ni mdabtä angwane, nita mike era. Ngöbö bäri ütiäte kri ni ngwä, aisete Ngöböta kukwe era erere niere Jesubtä ye abko bäri ütiäte, ñobtä ñan angwane Ngöböta kukwe era erere niere nie niara Odeibtä, aisete bäri rabadre era nikrä. ¹⁰ Ne aisete, nire nire tä tödeke Ngöbö Odei Jesukristobti ye abko tä kukwe niebare Ngöbökre niara Odeibtä ye mike era jae; akwa nire nire ñan tä kukwe niebare Ngöbökre niara Odeibtä ye mike era jae, ni ye abko tä Ngöbö bä mike ni ni ngökäka

kwrere, ñobtä ñan angwane kukwe era niebare Ngöbökwé ja Odei Jesukristobtä abko ñan tä mike era jae aisete. ¹¹ Kukwe era metre niebare Ngöbökwé niara Odeibtä abko krörö: Ngöböta ni mike nüne kärekäre niara Odei köböire. ¹² Ye aisete, nire nire tä tödeke Ngöbö Odei Jesukristobti, ni ye abko rabadi nüne kärekäre Ngöböbe, akwa nire nire ñan tä tödeke Ngöbö Odei Jesukristobti, ye kákwe ñan nünandre kärekäre Ngöböbe.

Kukwe mrä

¹³ Mdakäre abko ti mräkätre, munta Ngöbö Odei mike era jae, käta tödeke bti, ye köböire mun rabadi nüne kärekäre Ngöböbe abko rabadre gare metre munye, abkokäre tita tarä ne tike munye. ¹⁴ Mdakäre abko, nita krötö Ngöbö ken kukwe ribere ie, ye ngwane ni raba kukwe ribere jäme ie, ñobtä ñan angwane, Ngöbö tö dreye nikrä abko erere nita kärere ie, ye ngwane tä ni kukwei kaen ngäbti ja moto kuinbti. ¹⁵ Nita jändrän kärere Ngöböye angwane, Ngöböta ni kukwei kaen ngäbti ja moto kuinbti abko garera nie, ye kwrere arato jändrän käräta ie nikwe, ye biandi kwe nie abko gare kuin nie arato.

¹⁶ Mdakäre abko, mun mräkä mden tua ja mike ngite munkwe angwane, kukwe btä ja mika ngite kwe, yebtä Ngöbökwé ñan mikadre ja tare nike kärekäre ja okwä bäre mento ne ngwane, munkwe blita kräke Ngöböbe angwane, Ngöbökwé mikadita nüne kärekäre jabe, ñobtä ñan angwane kukweta kwati btä ja mikata ngite abko käta ni mike kärekäre Ngöbö okwä bäre mento, yebtä abko munkwe blitadre Ngöböbe kräke abko tita niere ñakare. ¹⁷ Kukwe jökrä kämekäme nuenta nikwe, yebti abko nita ja mike ngite Ngöbö rüere, akwa kukwe tarä ruäre btä nita ja mike ngite abkobtä Ngöbö ñan tä ni mike ja tare nike kärekäre ja okwä bäre mento.

¹⁸ Mdakäre abko, nire nire därebare Ngöbökre abko Ngöbö ngäbriänkä, ni ye abko ñan tä niken ja mike ngite janknu Ngöbö rüere, ye abko garera nie, ñobtä ñan angwane Satana ngututu käme kákwe ñan diandrekä jakri abko ngäniene Ngöbö Odei Jesu därebare Ngöbökre, käta ngibiare ja kisete, ye abko gare nie arato. ¹⁹ Ni abko Ngöbö ngäbriänkätre amne ni kä jökräbti temen tä nüne Ngöbö rüere abko tä Satana ngututu ngoto täni, ye garera nie. ²⁰ Akwa Ngöbö Odei nükani kä nebtä, kákwe ni töi tikani, Ngöbö era metre rabadre nuke gare nie abkokäre, ye garera nie arato. Ye mden kisete, Ngöbö era metre, ben nita nüne ketetibe mtare amne, nita nüne ketetibe Jesukristo Ngöbö Odei ara ben arato. Jesukristo ye abko Ngöbö era metre amne ni mikaka nüne kärekäre Ngöböbe arato abko nena gare nie ti mräkätre.

²¹ Mräkäre abko, mun ti ngäbriänkätre tikwe kwrere, jändrän ngwarbe sriebare ngöböre, ye ngäniene munkwe ja ngibia amne munkwe ñan mika ngöböre jae abko tita niere mrä munye. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Juankwe 2 Juan

Juan ne mden käkwe tärä 1 Juan tikani arato. Niara abko Jesu kukwei ngwianka. Nire kräke tärä ne tikani kwe, btä töbikata jene jene. Meri nämane iti amne ngäbäkwe kwe, kräke Juankwe tärä ne tikani abko ni ruäre tä nütüre. Akwa kukwe “meri” amne “ngäbäkwe kwe” käta nitre gätäkä Jesu käbti bä mike kore abko ni kwati tä nütüre, aisete nitre tödekaka Jesubti kä nämane gätäre Jesu käbti, kräke Juankwe tärä ne tikani abko nütüta bäri.

Juankwe tärä ne tikani, ñobtä ñan angwane ni ni ngökaka nükani nitre tödekaka Jesubti ngätäite. Ni ni ngökaka ñan nämane kukwe era metre Jesubtä dirire amne tö namani nitre tödekaka Jesubti ngwianin ji blobti. Yebtä abko Juankwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käkwe ja taredre era metre kwärikwäri abko Juankwe niebare ietre.

Juanta köbö kuin juen

¹ Ti unbre amne ti nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka käta köbö kuin juen mun gätäkä Jesukristo käbti kräke. Ngöbökwé mun dianinkä jenena jakrä. Tikwe mun taredre diribare Ngöbökwé, ye kwrere tita mun jökrä tarere era metre. Ne abko ñan ti aibe käta mun tarere, akwa ni jökrä ie kukwe era metre Ngöbökwé nukanina gare abko käta mun tarere arato, ² ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwé nükani gare nie abko nita mike era jae amne nita tödeke bti abko erere nikwe mikadi era kärekkäre. Ye mden kisete tita mun tarere era metre. ³ Ti mräkätäre tikwe, Ngöbökwé nünamna metre munye, ye kwrere mun jökrä tä nüne amne mun tä ja tarere kwärikwäri. Ngöbö ni Rün nikwe btä Jesukristo ni Rün Odei kwe käkwe ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne mun ngwian ruentari tare kwe jae amne munkwe nuna jäme niara diebti abko ie ti tö.

Nikwe ja taredre kwärikwäri

⁴ Ti mräkätäre tikwe, Ngöbö ni Rün nikwe käkwe nünamna ño nie abko erere mun ruäre tä nüne, ye tikwe gaba angwane, käi rababa nuäre kri tibtä. ⁵ Ti mräkätäre tare tikwe, mtare nikwe ja taredre kwärikwäri abko tita käreke munye. Ne abko ñan kukwe mdara jire biani btin nuendre nie tikata tikwe munye, akwa kukwe bianina kena Ngöbökwé nuendre nie, arabe tita tiketa munye. ⁶ Amne Ngöbökwé kukwe biani nuendre nie, ye erere nita mike täte ne ngwane, nita ja tarere era metre kwärikwäri. Kukwe ne abko ñakare btin munkrä, ñobtä ñan angwane munkwe tödekani kena Jesubti angwane, munkwe ja taredre kwärikwäri abko diribare munye.

⁷ Mdakäre abko, munkwe ja taredre kore kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni kwati tä näin kwäräkwärä ni ngökakäre, käta niere krörö: Jesukristo abko därebare ñakare era metre ni kä nebtä kwrere amne niara ngrabare namani ñakare, tätre näin niere. Ni blitaka kore ye abko ni ni ngökaka amne Kristo rüe arato. ⁸ Nitre dirikä kore, ye ngäniene munkwe ja ngibia kuin, sribi munkwe Ngöbökrä ñan rikadre ngwarbe abkokäre. Akwa Ngöbökwé sribi ütiä biandre munye, abkokäre munkwe ja ngibia, ⁹ ñobtä ñan angwane Kristo käkwe kukwe diribare, yebti ta ni mda mda jatadre kukwe bä jene dirire mda ne ngwane, ni yebtä Ngöbö tä nüne ñakare. Akwa kukwe diribare Kristokwe ye kwrere nire nire tä nüne, ni yebtä abko Ngöbö ni Rün nikwe amne Ngöbö Odei kwe tä nüne.

¹⁰ Nane ni ruäre rika basare munye, akwa kukwe diribare Kristokwe tita niere ne kwrere tä dirire ñakare ne ngwane, munkwe ñan ka ngäbti ja gwiriete die mikakäre amne munkwe ñan köbö ngwiantari ie, ¹¹ ñobtä ñan angwane nire nire käkwe ni ye kwrere kadre ngäbti ja gwiriete abko käkwe sribi käme ye die mikadi siba, aisete ni dirikä kore, ye munkwe ñan ka ngäbti jire chi.

¹² Kukwe tä kabre mda tikwe niedre munye akwa, ti ñan tö tikai jökrä täräbtä munye, ñobtä ñan angwane ti tö rikai ja tuen gwärere munbe yete blitakäre munbe. Angwane nikwe kä ngwandre nuäre gwaire jabtä, abkokäre ti tö rikai yete. ¹³ Angwane nitre gätäkä Jesu käbti nete abko Ngöbökwé dianinkä jakrä arato, käta köbö kuin juen mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bämäkäre Juankwe

3 Juan

Juan ne ara käkwe tärä 1 Juan amne 2 Juan tikani arato. Niarakwe tärä ne tikani niara kukwe muko iti kädian nämane Gayo kräke. Gayo nämane nüne, ye kánti Juan käkwe ni juani ruäre kukwe kuin Jesubtä dirire, akwa ni iti kädian nämane Diótreres nämane bike kri, aisete ñan tö namani nitre ye kain ngäbti. Ye ñan namani mate kuin Juanbtä, aisete niarakwe tärä ne tikani Gayoye, Gayo mikakäre mokre Diótrereftä. Gayo abko nämane dirikätre kaen ngäbti kuin abko namani tuen kuin Juanye abko Juan tö namani niere Gayoye. Erere arato, Gayo käkwe nitre dirikä ye kadre ngäbti janknu abko ie Juan tö namani, aisete tärä ne tikani kwe Gayoye.

Juanta köbö kuin juen Gayoye

¹ Ti unbre amne ti nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka. Ti ne ara kätä köbö kuin juen makrä ti mräkä tare kri tikwe Gayo. Tikwe mun taredre diribare Ngöbökwé, ye kwrere tita ma tarere era metre Gayo.

² Ti mräkä, ma tare kri tikwe. Ma tä nüne kuin jäme jabtä Ngöböbe, ye kwrere arato jändrän jökrä raba neme bare kuin mae amne ma ñan rabadre bren nike abko tita kärere Ngöböye makrä, ³ ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwé mata mike ütiäte janknu jae amne kukwe era metre Ngöbökwé diribare mae abko erere ma tä nüne, ye abko ni ruäre rükaba nete, käkwe nieba tie abko käi rababa nuäre kri tibtä. ⁴ Kukwe era metre Ngöbökwé tä nünamna nie, ye kwrere ti ngäbriänkätre tikwe Jesu käfti ma kwrere tä nüne abko tita gain angwane, bäri kätä neme nuäre tibtä.

⁵ Ti mräkä tare tikwe, ni mräkä menteni tödekaka Jesubti, kräke ma tä sribi kuin nuene täte niaratre die mikakäre, kätä kaen ngäbti kuin, ye abko tuen bäri kuin tie. ⁶ Mata nitre menteni tödekaka Jesubti ye tarere kri, ye abko ja mräkätre gätäkä Jesu käfti tä nete abko ngwäreki tätre niere, aisete jändrän ñakare kwetre, yebtä makwe die mika. Makwe niaratre die mikadre ño, ie Ngöbö tö, ye kwrere makwe die mika niken mentokwäre ji ngrabare abko tita ribere mae, ⁷ ñobtä ñan angwane niaratre tä dikekä kwäräkwärä sribikäre Jesukristo kräke amne tä ja di kärere ñakare nitre tödekaka ñakare Jesubti yeye. ⁸ Ni ye kwrere abko nikwe kadre ngäbti kuin ja gwiriete die mikakäre, ñobtä ñan angwane ye kwrere nikwe niaratre die mikadi kukwe kuin era metre Jesubtä ngwiankäre kwäräkwärä.

Kukwe Diótrereftä

⁹ Mdakäre abko, nitre gätäkä Jesu käfti tä yete, ie tikwe tärä tikaba, akwa Diótreres abko ñan tö nun kukwei mikai ütiäte jae, ñobtä ñan angwane tö rabai bäri ji dokwäte ni jökräfti abko erere tä bike kri kaiibe, aisete ñan tö nun kukwei mikai ütiäte jae. ¹⁰ Ne aisete, ti näin nebe yete angwane, tikwe mäträdi btä mun jökrä ngwäreki, ñobtä ñan angwane tä näin blite ngwarbe nun rüere, ye kwe ñan tä neme dbe amne, ñan tä ja mräkätre Jesu kukwei dirikätre ye kaen ngäbti. Mdakäre abko, ni ruäre töta neme ja mräkätre ye kain ngäbti angwane, tä dokwä täke kän. Erere arato, ni ruäre tä Jesu kukwei dirikätre ye kaen ngäbti abtä niara tä kitekä mento nitre gätäkä Jesu käfti ye ngätäite, aisete tikwe mäträdi btä.

¹¹ Ti mräkä tikwe, ni mdakwe jändrän käme nuen ma okwäfti Diótreres kwrere, ye kwrere makwe ñan nuen siba, akwa ni mdakwe jändrän kuin nuen ma okwäfti, ye kwrere makwe jändrän kuin nuen siba, ñobtä ñan angwane ni jen Ngöbökwé abko kätä jändrän kuin nuene, akwa ni jändrän käme nuenkä abko ie Ngöbö gare ñakare. ¹² Ni jökrä okwäfti abko, Ngöbö kukwei kuin era metre Jesubtä kätä nünamna nie, ye kwrere Demetrio tä nüne abko tätre niere Demetriohtä. Erere arato, Demetrio tä nüne metre abko nunta niere btä arato. Ne abko, nunta kukwe era erere niere abko gare kuin mae, ruen tie ti mräkä.

¹³ Ti mräkä, kukwe nämä kabre tikwe niedre mae, akwa ti ñan tö tikai jökrä täräbtä mae, ¹⁴ ñobtä ñan angwane bä jötrö ti tö ja tuai mabe angwane, tikwe blitadi gwäre mabe.

¹⁵ Ngöbökwé kä jäme mika mabtä, ie ti tö. Mdakäre abko, ma kukwe muko jökrä tä nete kätä köbö kuin juen makrä. Erere arato, nunta köbö kuin juen nun kukwe muko yete kräke abko makwe nie itire itire ie nunkrä. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Judakwe Judas

Tärä ne tikaka abko kädian nämane Judas. Niara abko nire gare ñakare metre, akwa niara abko Jesu kukwei ngwianka kädian nämane Judas btä täräta tikani Lucas 6.16; Hechos 1.13 abko ni ruäre tä nütüre. Erere arato, Judas mdara jire abko ni Dänkien Jesu etba bati Santiago kwrere abko käkwe tärä ne tikani abko ni kwati tä nütüre arato, ñobtä ñan angwane Mateo 13.55; Marcos 6.3 kätä blite Jesu etba kädian nämane Judabtä. Tärä ne tikaka abko ñakare Judas Iscariote.

Judas käkwe tärä ne tikani nitre tödekaka Jesubti mikakäre mokre dirikätre blobtä, ñobtä ñan angwane ni ruäre bikaka tödekaka Jesubti nükani nitre tödekaka Jesubti ngätäite niaratre ngökakäre amne niaratre ngwiankäre ji blobti. Nitre ye ngäniene nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ngibiadre abko Judakwe niebare ietre. Ngöböta ja moto mike kuin ni kräke, käkwe ni ngite dianinkä mento nibtä, aisete ni rabadre ja mike ngite janknu abko rabadre dbe abko nitre ni ngökaka nämane dirire, akwa ñakare kore abko Judakwe niebare. Nitre nünanka kira käkwe nünabare Ngöbö rüere angwane, Ngöbökwé mikani ja ngie nuen kri, ye kwrere Ngöbökwé nitre ni ngökaka ye mikadi ja ngie nuen kri arato abko Judas tö namani mikai gare nitre tödekaka Jesubti yeye, aisete tärä ne tikani kwe kräke.

Judata köbö kuin juen

¹ Ti Judas kätä tärä ne tike munkrä. Ti abko ni klabore Jesukristo kräke amne ti abko Santiago etba. Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun käräbare jakrä, kätä mun tarere amne, mun ye arabe Ngöböta ngibiadre Jesukristo kräke. Mun ye mden kräke tita köbö kuin juen.

² Ngöbö raba mun ngen ruentari tare jae amne mun miika nüne bäri jame kwe. Erere arato, raba mun tarere bäri kri abko ie ti tö.

³ Ti mräkäre tare tikwe, nita dianintari gwaire siba Ngöbökwé, kukwe yebtä bäri ti tö rababa tärä tikai munye, akwa mtare kukwe mdara jire btä tikwe tärä tikadre jötrö munye ruen tie, aisete ti bike tärä tike munye, nebtä ti bike ribere krörö munye: Kukwe kuin Jesubtä ye abko Ngöbökwé biani batibe juta deme kweye abko ñan rabadre kwitani. Kukwe ye dokwäre munkwe rü abko ti tö nibi ribei munye, ⁴ ñobtä ñan angwane ni nükani ruäre mun ngätäite. Nükani tiebe mun ngökakäre abko kätä bike dirikätre kuin kwrere, akwa ñakare kore. Nitre ye ara Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen abko Ngöbö Kukwei käkwe niebare kira. Ni ye abko ni ngututu moto kämekäme Ngöbö rüere. Ngöböta ni tarere ja moto kuinbti, aisete ni rabadre kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe, akwa Ngöbökwé ñan ni mikadre ja ngie nuen, tätre niere, erere tätre nuene. Erere arato, Jesukristo ni Dänkien amne ni Bkänkä itibe abko ie tä trö kwite, kätä rükente.

⁵ Ti bike kukwe niere, ne garera munye, akwa ti bike miketa töre jirekäbe munye abko krörö: Ngöbökwé nitre israelita dianinkä Egipto bäre mento angwane, nire nire käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani era ye abko Ngöbökwé ganinkä jökrä kä kaibete. ⁶ Bobukäre abko, angele ruäre nämane sribire Ngöbökrä, sribi ye abko kitani temen kwere amne, namani bike kri, käkwe kä kuin Ngöbö kanti mikaninkä. Ye mden dokwäre abko kä iko te Ngöbökwé kitani ngite käreäre abti kä mrä angwane, Ngöbökwé kukwe ikadite kräke abko tä ngibiare kä ye kanti. ⁷ Mdakäre abko, kukwe nakaninkä angelebtä, ye kwrere nakaninkä arato nitre Sodomabobtä amne nitre Gomorrabobtä. Erere arato, nitre nünanka juta känimekänime Sodoma amne Gomorra bäre temen, yebtä nakaninkä. Nitre nünanka juta yete ye namani ja mike gure bati bati nekwäre sekwäre amne, nitre brare abko namani bike merire jae kwärikwäri. Erere arato, nide merire namani bike brare jae kwärikwäri amne kukwe kämekäme kore ye aibe meite namani krübäte ietre abkobtä ja kitani kwete. Abtä Ngöbökwé mikani ja ngie nuen, käkwe ganinkä käreäre ñukwä jutrate. Kukwe nakaninkä kore, ye abko namani ja töikrä ni jökrä kräke.

⁸ Kukwe nakaninkä kore ja töikrä, akwa nitre kirakira käkwe ja mikani ngite kore, ye kwrere jire nitre dirikä blo kätä ja mike ngite mtare mun ngätäite. Ja mikadre ngite bätäkä ngwarbe kwete abko dbe, ye abko mikata tuadre ietre köböre, tätre niere abko erere tätre ja mike ngite. Erere arato, ni Dänkien Jesukristo di kri, ye abko mikata ngwarbe kwete. Erere arato, üai kämekäme amne angeletré Ngöbökwé tuen ñakare abko rüere ñan ñäkädre jire, akwa niaratre abko tä ñäke rüere. ⁹ Akwa angele ütiäte kri kädianta Miguel nämane ja kwete Moisés ngwäkäbtä diablube angwane, angele Miguel ye ie ja nükani töre ñakare ñäke taretare diabluye au jakrä, aisete Ngöbökwé diablu kada ketadre abkokäre, niebare krörö kwe diabluye: ¡Ni Dänkien Ngöbö käkwe ma kada keta! niebare kwe ie. ¹⁰ Akwa dirikätre blo ye abko ie üai kämekäme amne jändrän mda mda gare ñakare, akwa tätre ñäke taretare rüere.

Erere arato jändrän ngwarbe tõi ñakare káta jändrän gare ie aibe nuene, ye kwrere jire nitre ye tá nüne amne tátre kukwe nuene kámekáme. Ye dokwäre abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen abko kánánta au kwetre jakrá.

¹¹ ¡Aiteje, dirikátre blo ye bobre jakán! ñobtä ñan angwane Caín kákwe nünabare ño, ye kwrere niaratre tá nüne. Erere arato, kira ni iti kádian námáne Balaam abko námáne Ngöbö Kukwei niere ngwian ganainkrá jae, ye kwrere nitre diriká blo káta dirire ngwian ganainkrá jae. Mdakäre abko, ni iti kádian námáne Coré abko moto namani romon Moisés rüere abko dokwäre Ngöbökwé kámikani, ye kwrere rakadiká arato niaratrebtá.

¹² Mdakäre abko, dánta jübente báta nebe káme, ye kwrere abko nitre diriká blo tá mun ngátáite, ñobtä ñan angwane munta ja tarere kwárikwári, ye bá mikakrá munta mröre ketetibe, ye kánti abko dirikátre blo káta mröre kabrekabre, tá dö ñaen kabrekabre abko káita nebe nuäre btátre amne tátre mun mike útiáte ñakare. Ye abko, kukwe gaidre kri abko tátre nuene. Erere arato, tátre ja bá mike ni mda mda ngibiabtiká kwrere, akwa tátre ja ngibiare au. Mdakäre abko, müta aibe tá kite jüben amne ñü ñakare te, aiseite müreta niken juenká mentokwäre, ye kwrere jire niaratre tá nüke, bti nain ta, akwa ñan tá ni die mike jire chi. Erere arato, kri rabadre ngwäre ngwäre abko káita nüke amne ngwáta nebe ñakare btá, ye kwrere jire niaratre tá amne, kri ngatanina kwrere jire báta nebe abti diankata ngátri ngói kuin, ye kwrere jire niaratre tá arato. ¹³ Erere arato, mrenta nebe romon, tá niken nakwenká káta niken dáí dobrore kámekáme kite jate jate, ye kwrere jire nitre diriká blo tá kukwe kámekáme gaidre kri ye nuene. Erere arato, muke tá niken mentokwäre amne ñan tá nain metre ta, ye kwrere jire tátre nain, ye dokwäre abko ká bári iko krübáte, te Ngöbökwé kitadi ngite kárekäre.

¹⁴ Mdakäre abko ni iti kádian námáne Enoc kákwe nünabare kira Adán mráká ni kükü ja táritári Adán tábti abko kákwe kukwe niebare krörö nitre diriká blo yebtá: ¡Tuen nete! Angele deme mili kabre kabre krübáte abko ben ni Dánkien jatadi. ¹⁵ Angwane nitre ngututu moto kámekáme Ngöbö rüere kákwe kukwe nuenbare dián dián, erere arato ñákábare taretare kwetre Ngöbö rüere, ye dokwäre ni Dánkien jatadi mike ja ngie nuen jökrá, niebare Enokwe nitre diriká blo yebtá. ¹⁶ Jändrän jökrá Ngöbökwé btá tátre ñáke amne jändrän keta kabre abko rüere tátre blite taretare. Erere arato, kukwe kámekáme mdei ietre, ye aibe jiebti tátre nakwen. Mdakäre abko, tátre ja káikiteká krübáte au amne tátre niken blite nuäre nuäre ni mda mdabe jändrän diankakäre kán.

Nünandreká dite

¹⁷ Akwa ti mrákátre tare tikwe, kukwe tá nakenká mtare, yebtá nitre Jesukristo kukwei ngwianka kákwe diribare ño ño, ye munkwe ngwian töre jae. ¹⁸ Niaratre kákwe niebare krörö munye: Ká mrá angwane, ni jatadi ruäre abko kákwe Ngöbö mikadi yakrá jae amne kukwe kámekáme mdei ietre, ye aibe jiebti rabadi nakwen abko erere nünandi kwetre, niebare kwetre munye, ye munkwe ngwian töre jae. ¹⁹ Nitre diriká blo ye abko tá mun mike rüre jabe kwárikwári amne kukwe kámekáme mdei ietre, ye aibe jiebti tátre nakwen amne Ngöbö Úai ñakare btátre.

²⁰ Akwa ti mrákátre tare tikwe, kukwe kuin deme Jesukristobtä diribare munye, mikata era munkwe, yebtá munkwe ja die mika nünenká bári dite mda amne munkwe blita Ngöböbe Ngöbö Úai Deme köböire. ²¹ Erere arato, Ngöböta mun tarere kri, yebtá munkwe nuna janknu amne, ni Dánkien Jesukristo kákwe ja moto mikadi kuin nikrá, kákwe ni mikadi nüne kárekäre jabe, ye munkwe ngibia ngábtí.

²² Angwane nitre ruäre kákwe tödekadre janknu Jesukristobti abko töita niken kwárákwára, ni ye abko munkwe ngwian ruentari tare jae, tõi mikakäre kwatibe ni Dánkienbti. ²³ Amne ni mda mda kebera Jesukristo rükente, abtä bikera niken ja tare nike ñukwá jutrate, ye abko munkwe diantari ñukwá jutra ngániene, niaratre ñan rabadre nianinte kárekäre abkokäre. Amne ni mda mda abko munkwe ngwian ruentari tare jae, akwa ni bren krübáte abtä ká jüráta nebe nibtä kise mike dán kwebtá, ye kwrere jire nitre ye abko krübáte, aiseite munkwe ja ngibia niaratre ngániene arato. ²⁴⁻²⁵ Mrá abko, Ngöbö itibe ni Diantariká nikwe abko di tará táte mun ngibiakrá, mun ñan rikadre niara bare mento abkokäre. Amne ká bá nuäre Ngöbö kánti, ye te Ngöbö rabadre nebe mun ngwena kuin deme amne ká rabadre nuäre munbtá nebe yete, abkokäre Ngöbö di tará táte arato, aiseite Ngöbö aibe bá nuäre, yebtá raba mikani útiáte amne, niara aibe raba mikani útiáte jrei kwrere. Erere arato, niara aibe di kri jändrän jökrábti ta amne niara aibe jändrän jökrá bkánká, yebtá abko kira deká, mtare amne kárekäre Ngöbö aibe rabadre mikani útiáte kri ni Dánkien Jesukristo köböire. Amen. Abko kore se. Ne ngöra.

Kukwe Mikani Tuare Juanye Apocalipsis

Ni ja tōitikaka Jesube kādian nāmane Juan kākwe tārā ne tikani. Niarakwe tārā mda mda tikani arato abko krōrō: Kukwe Kuin Jesubtā Tikani Juankwe, 1 Juan, 2 Juan, 3 Juan. Juan nāmane kitani ngite kā butu kādianta Patmos ye kānti angwane, niarakwe tārā ne tikani.

Jesu ara jire kākwe tārā ne tikamna Juanye. Nita jāndrān tuen űo kōbōre, ye kwrere jire kukwe jōkrā tā tikani tārā nebtā abko Jesukristo kākwe mikani tuare Juanye, amne kukwe jōkrā niebare Ngōbōkwe Juanye abko Juankwe kukwei nuani kōbōre, ye abko Jesukristo kākwe tikamna tārāre ie. Kāne abko, Jesukristo kākwe ja mikani tuare kōbōre Juanye angwane. Jesukwe kukwe tikamna tārābtā biandre nitre gātākā Jesu kābti nūnanka juta keta kükü kānti kā Asiate.

Mdakāre abko, Satana tā rūre kāre Ngōbō rūere, ye abko rakadrekā űo űo Juan nāire mentokwāre abko Juankwe tikani tārābtā Ngōbō amne Ngōbō Odei Jesukristo kākwe Satana btā sribikā kwekwe ganaindi kwārābe rükadre gare metre nitre tōdekaka Jesubti yeye abkokāre.

Kukwe kāne

¹ Kukwe mden mden rakadikā bā jōtrō abko rabadre gare nie abko Ngōbōkwe mikani Jesukristo kisete mikakāre gare sribikā kwekwe ie. Akwa kukwe ye rabadre gare, abkokāre Jesukristo kākwe angele kwe juani niere ti Juan sribikā kwe neye. ² Ye abko, tikwe dre dre tuaba Ngōbō kukweibtā amne Jesukristo kākwe kukwe mikani tuare űo űo tie abko tita niere metre jōkrā arato. ³ Kukwe biani Ngōbōkwe ni Ngōbō kukwei niekā neye, nebtā nire nire kākwe űākādre amne nire nire kākwe kukwe nuadre amne mikadre tāte kwe, ni yebtā abko kā rabadi nuāre kri amne Ngōbōkwe ja di biandi ie, űobtā űan angwane kukweta tikani tārā nebtā kebera nakenkā.

⁴⁻⁵ Nitre gātākā Jesu kābti kā keta kükü te kā Asiate, krāke ti Juan tā kōbō kuin juen krōrō: Ngōbō tā nire amne Ngōbō nāmanena nire amne arabe jatadi, erere arato űai ni kükü tā kūrā gobrankrā Ngōbōkwe ye ngwārekri, erere arato Jesukristo kāta kukwe niere era metre Ngōbōbtā amne niara aibe nūkaninta nire kāne amne niara tā gobrane jrei jōkrā kā nebtā bti ta—niaratre kākwe ja moto mika kuin munkrā amne mun mika nūne jāme kwetre, ie ti tō.

Jesukristo kāta ni tarere amne ja dārie ianinte krusobtā kwe angwane, ni tikaninte kwe, ni nāmane ngite Ngōbō rūere ye ngāniene. ⁶ Niarata gobrane nibtā. Erere arato, niarakwe ni mikani blitaka Ngōbōbe ni mda mda diāre sribikāre Ngōbō niara Rūn krāke, aisete ¡Kristo raba kāikitaninkā kārekāre amne niara di raba kri kārekāre! Amen.

⁷ Olo ketete munkwe.

Kristo jatadita mūtābti, ye ni jōkrā kākwe tuadi.

Nitre kākwe niara dākāninte bukobti, ye ara jire kākwe tuadita arato.

Ye ngwane ni kā jōkrābti temen rabadi nekwetekā ja jiebti, kā rabadi ja müaire. Abko kore se. Amen.

⁸ Ni Dānkien Ngōbō kāta niere krōrō: Ti abko tārā okwā kena kādianta alfa amne tārā okwā mrā kādianta omega. * Ti nāmanena jāndrān jōkrā kānenkri kena amne ti rabadi jāndrān jōkrā tābti mrā. Ti abko Ngōbō Di Kri Jāndrān Jōkrā Nuenkrā kāta niere.

Ni bā Ni Kā Nebtā Ngobo kwrere abko Juankwe tuani

⁹ Ti abko Juan. Jesu kābti ti ne mun mrākā munkwe amne, munta ja tare nike tōdekābtā Jesubti, ye kwrere tita ja tare nike arato. Erere arato, Ngōbōta gobrane munbti, ye kwrere tā gobrane tibti arato amne, munta nūnenkā dite jābtā tōdekakāre janknu Jesubti, ye kwrere jire tita nūne arato. Ye abko, Ngōbō Kukwei kuin metre ti nāmane dirire amne kukwe kuin Jesubtā ti nāmane niere, dokwāre ti kitaba ngite, aisete ti nāma ngite kā butu kādianta Patmos ye kānti. ¹⁰ Angwane bati bāmānte, Ngōbō űai nāma tāte tibtā angwane, ti trōkri ni kukwei jaraba krikri bāsi drū kukwei kri kwrere tie se kwrere. ¹¹ Ni kukwei ye abko kākwe nieba krōrō tie:

Jāndrān tuata makwe, ye erere tike jōkrā tārābtā, bti nitre gātākā Jesu kābti tā juta keta kükü te kā Asiate, ye kānti makwe juan abko krōrō: juta Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatura, Sardis, Filadelfia amne Laodicea ye ie makwe tārā ye juan, nieba kwe tie.

* **1:8** alfa amne omega. Alfa abko tārā okwā kāne alfabeto griegorebtā amne omega abko tārā okwā mrā alfabeto griegorebtā, ye kwrere Jesukristo abko nāmane kāne amne niara rabadi jāndrān jōkrā tābti mrā.

¹² Ye btäräbe ti rikwitateba angwane, ni nāma blite abko tikwe tuaba angwane, oro dātebare ñotra gräre nāma krā kükü, btä ti okwä rababa. ¹³ Akwa ñotra grä krā kükü ye ngätäite abko ni nāma iti abko bā rababa Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere abko btä dān nga nūke mate ngotobtä temen nāma amne, koria orore abko nāma kitani ja kötābti ta kwe, btä ti okwä rababa. ¹⁴ Angwane niara dokwä drüen abko ngwen bürere jökrä obeja drüen bätäninte kuin deme kā lana bā ngwen bürere, kwrere jire bā rababa tuen tie amne, nieve ngwen bürere, kwrere jire bā rababa tuen tie amne okwä abko rababa trä ngitiekä ñukwä jutra kwrere jire rababa tuen tie. ¹⁵ Erere arato, bronse kukwata kuin ñukwäte abko tā nebe trä ngitiekä, ye kwrere jire niara ngoto rababa tuen tie amne ñöta kite kri abko ngöta nebe juuu, ye kwrere jire niara kukwei rababa ruen kri tie. ¹⁶ Amne niara kise ruenkri abko te muke nāma kwä kükü rababa tuen tie. Erere arato, ngitra tu grine grine jabtä jütre kwärikwäri ye kwrere kukwe rababa betekä kadate, rababa ruen tie amne, ñānā trāta ngitiekä dirare, ye kwrere jire niara ngwäre, rababa tuen tie.

¹⁷ Ni ye btä ti okwä rababa kore angwane, ti rikaba ngitiekä ngwäkäre kwrere niara ngotobtä temen, akwa niarakwe ja kise ruenkri mikaba tibtä, bti nieba kwe tie:

Ma ñan rekwetaka tibtä. Ti nāmanena jändrän jökrä kānenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä tābti mrä. ¹⁸ Ti abko tā nüne kärekäre. Ti ne mden krütani bati, akwa ti nūkaninta nire amne mtare tita nüne kärekäre. Mdakäre abko, ti bäri di kri gata yekrä, aisete tita gata dānkiene amne ti di tärä ni juankrä kärekäre Ngöbö okwä bäre mento amne ti di tärä ni diantarikrä gata ngāniene, ye bā mikakrä llabe gatakwe kā nakebtä tā ti kisete.

¹⁹ Ne aisete, makwe jändrän turi, ye erere tike jökrä täräbtä. Dre tā nakenkä mtare amne dre rakadikä mtare mentokwäre, ye tike jökrä täräbtä. ²⁰ Amne muke kwä kükü tā ti kise ruenkri makwe turi, erere arato ñotra grä orore krā kükü makwe turi, ye abko tā dre bā mike abko tā tiebe, aisete ñan nibi nūke gare mae, ye abko ti bike niere mae abko krörö: ñotra grä orore krā kükü, ye abko nitre gätäkä ti kābti juta keta kükü kānti kā Asiate abko bā mikata amne, muke kwä kükü ye abko angeletre ni kükü tā nitre gätäkä ti kābti juta keta kükü ngibiabtikä abko bā turi kore makwe abko nieba kwe tie.

2

Tärä nitre gätäkä Jesu kābti juta Efesote kräke

¹ Angwane angele tā nitre gätäkä ti kābti juta Efesote ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti kise ruenkri abko te muketa kwä kükü amne ñotra grä orore krā kükü, ngätäite tita dikekä die mikakäre, ti ne mden kāta niere krörö: ² Dre dre nuenta munkwe, ye gare jökrä tie abko krörö: Munta sribire tare krübäte Ngöbökrä, ye garera tie amne ja tare nikābtä munta nūnenkä dite jabtä, ye gare tie. Mdakäre abko, ni ruäre diän diän tā nüne Ngöbö ruäre, tā kite ja Ngöbö kukwei ngwianka niere abko ben munta ja gete ñakare, akwa munkwe mikani ñäräre kuin amne nāmane nāin ni ngökö, ye abko munkwe gani btätre, aisete munkwe juantari, ye abko gare kuin tie arato. ³ Mdakäre abko, munta nūnenkä dite tibtä amne munta ja tare nike kri ti dokwäre, akwa mun nebe dräre ñakare tödekābtä tibti, ye abko gare kuin tie arato, yebtä kāta nebe nuäre tibtä.

⁴ Akwa mun jatani tödeke kriere tibti angwane, mun nāmane ti tarere kri, ye kwrere munta ti tarere ñakare mda, ye aibe tuen blo munbtä tie. ⁵ Ne aisete mun nāmane ti tarere kri kena, ye ngwenta töre jae, bti mun jata ja mäketa Ngöböbe angwane, mun nāmane ti tarere kri kena, ye kwrere munkwe nuenta. Akwa munkwe ñan nuendreta kore ne ngwane, ñotra grä tā mun bā mike yete, ye ti bike denkä mento nitre gätäkä ti kābti mda mda ngätäite. Akwa munkwe ja mäkädita Ngöböbe ne ngwane, tikwe ñan ñotra grä ye diandikä mento munkän. ⁶ Akwa kukweta keteti munta nuene kuin abko nitre nicolaita kāta kukwe nuene diän diän, kukwe yebtä mun mätä kri, ye abko kuin tuen tie, ñöbtä ñan angwane kukwe nuenta kwetere yebtä ti mätä kri arato.

⁷ Ye abko, nitre gätäkä ti kābti tā nüne juta keta küküte kā Asiate, ye olo tärä, aisete Ngöbö Ūai tā dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre tāte. Angwane nire nire kākwe ja tare nikadre tödekābtä tibti, kākwe ni rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Ni ye ie tikwe kā biandi kri ngwäkä ni mikakrä nüne ye kwetadre angwane, rabadi nüne kärekäre kā kuin Ngöbökwete abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu kābti juta Esmirnate kräke

⁸ Yebti nieba mda kwe tie:

Angele tā juta Esmirnate nitre gätäkä ti kābti ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti Jesukristo nāmanena jändrän jökrä kānenkri kena amne rabadi jändrän jökrä tābti mrä. Ti krütani akwa nūkaninta nire abko kāta niere krörö: ⁹ Munta ja tare nike amne mun bobre, jändrän ñakare munkwe, ye gare kuin tie, akwa jändrän Ngöbökwete tärä kabre munkwe kā känbti sete, aisete Ngöbö ngwärekre mun jändrän bkāne kabre amne ñakare

bobre era metre. Mdakäre abko, nitre ruäre tä ja israelita era metre niere abko tä ñäke blo mun ruäre, ye gare kuin tie, akwa Ngöbökrä niaratre abko ñakare israelita era metre, ñobtä ñan angwane tä tödeke ñakare tibti, akwa niaratre tä gätäre Satanakrä. ¹⁰ Mdakäre abko, mun kebera ja tare nike tödekabtä tibti angwane, diablukwe ni juandi mun ruäre kite ngite kä teri, akwa munkwe ñan ja tare nikadi raire. Köbö jätäbe munkwe ja tare nikadi. Mun raba ja tare nike kore angwane, munkwe nünanka dite jabtä abti mun krütadi tödekabtä tibti. Mun krütadre kore ti dokwäre, ye ngwane munkwe mun rüe ganandi. Ye ütiäre tikwe mun mikadi nüne kärekäre Ngöböbe.

¹¹ Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tä rä aiseite, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwetre mikakäre täte. Nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Ngöbökwé kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöbökwé ñan juandi ja okwä bäre mento, akwa kadi ngäbti kwe nünakäre kärekäre ben, aiseite ñan krütadi bobukäre abko nieba kwe tie.

Tä rä nitre gätäkä Jesu käbti juta Pérgamote kräke

¹² Yebti nieba krörö kwe tie:

Angele tä juta Pérgamote nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye ie tä rä tike krörö:

Ti Jesukristo kwe ngitra tu grüne jabtä jütre kwärükwäri tä abko käta niere krörö: ¹³ Satana tä gobrane Pérgamote, kanti munta nüne, ye abko gare kuin tie. Satana tä gobrane yete, akwa mun tä tödeke kwatibe tibti, käta nünenkä dite tibtä. Juta munkwe, kanti Satana tä nüne, ye kanti ni iti tödekaka tibti kädian nämane Antipas nämä nüne, akwa kämikani kwetre tödekabtä tibti, akwa ti rükaninte ñakare kwe. Ye näire mun nämä tödeke kwatibe tibti arato amne munkwe ti rükaninte ñakare, yebtä käta nebe nuäre tibtä.

¹⁴ Akwa kukwe ruäre tä mun ngätäite yete abko ñakare dbe tuen tie abko ti bike niere munye abko krörö: Mekera Moisés näire nitre israelita käkwe ja mikadre ngite Ngöbö ruäre, abkokäre jändrän kämikani ngöbö ngwarbeye abko nitre israelita käkwe kwetadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae amne, ja mikadre gure bati bati kwetre* abko ni iti kädian nämane Balaam käkwe diribare kira Balaye abko erere Balakwe bä mikani nuäre nuendre nitre israelita okwäte. Mtare, ni ruäre mun kanti yete tä kukwe ye kwrere mike ütiäte jae, käta ja mike ngite kore, ye abko tuen blo tie. ¹⁵ Mdakäre abko, kukwe diribare kira Balaamkwe, ye kwrere arato kukwe dirita nitre nicolaitakwe abkokri ni ruäre mun kanti yete tä nekete, ye abko tuen blo tie. ¹⁶ Ne aiseite, munkwe kukwe käme ye kita temen amne munkwe ja mäkäta Ngöböbe! Munkwe ñan nuendre kore ne ngwane, ngitra tu grüne jabtä jütre kwärükwäri, kwrere jire ti kukweita betekä ti kadate, yebti ti näin rüe jökrä niaratrebe yete.

¹⁷ Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tä rä aiseite, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe. Kira Ngöbökwé mrö kädianta mana biani kwetadre nitre israelitaye nünakäre. Angwane mtare nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere abko ie mana tä ükani tiebe abko tikwe biandi kwetadre ie. Erere arato, tikwe jä ngwen bürere biandi ie nänkrä kä käinbti amne jä yebtä abko ni käi btin tädi tikani abko gare ñakare ni mda mdaye, akwa nire nire ie tikwe jä ye biandi, aibe ie ni käi btin ye rükadi gare.

Tä rä nitre gätäkä Jesu käbti juta Tiatirate kräke

¹⁸ Yebti nieba krörö mda kwe tie:

Angele tä juta Tiatirate nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye kräke tä rä tike krörö:

Ngöbö Odei okwä bä ñukwä jutra kwrere amne bronse bätäninte kuin tä nebe trä ngitiekä, kwrere jire ngoto bä ie abko käta niere krörö: ¹⁹ Munta dre dre nuene, ye gare jökrä tie abko krörö: Munta Ngöbö tarere amne ni mda mda tarere amne, munta tödeke kwatibe Ngöböbti amne, munta sribire kuin amne munta ja tare nike tödekabtä tibti angwane, munta nünenkä dite jabtä, ye gare kuin tie. Mdakäre abko, munkwe tödekani krire tibti angwane, mun nämane jändrän kuinkuin nuene, akwa mtare munta nuene bäri kuin, ye abko gare kuin tie arato.

²⁰ Akwa jändrän ketetibe nuenta munkwe abko tuen blo tie abko krörö: Meri tä iti mun ngätäite yete abko ja Ngöbö kukwei niekä tä niere au jabtä, ye abko tä näin dirire sribikä tikwetikwe ngökakäre, käta näin niere krörö: ja mikadre gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae amne mrö ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko kwetadre tä näin dirire. Meri kädian nämane Jreina Jezabel käkwe diribare kira, ye kwrere jire meri ye tä näin dirire abko munta tuemetre dirire mun ngätäite yete. Ye abko tuen ñakare dbe tie.

* 2:14 ja mikadre gure bati bati kwetre. Números 25.1-2 tä blite kukwe nebtä. Nitre israelita käkwe ja mikani gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae.

²¹ Meri ye abko kākwe kukwe kāme Ngöbö rüere ye kitadre temen, bti tödekadre Ngöböbti kwe, abkokāre tikwe kā bianina ie, akwa tö ja mikai gure bati bati janknu, ye abko ñan tö mikai temen arato. ²² Ne aisete, ti bike mike ja ngie nuen, kākwe mikadi bren jume amne rabadi ja tare nike jänbti. Erere arato, nire nire kätä niara kukwei mike täte amne tä näin ja mike gure bati bati ben, ye abko tikwe mikadi ja tare nike kri krübāte meri ye kukwei mikabtä täte, akwa kukwe kāme ye kitadre temen kwetre angwane tikwe ñan mikadi ja tare nike kore. ²³ Erere arato, nire nire tä nekete niarakri, ye abko tikwe gadikā jökrā. Yebtā abko kukwe kaibe ni jökrā töibtā abko gare jökrā tie abko rükadi gare tibtä ni jökrā gätäkā ti käfti kā ketareketare temen ie amne, ni itire itire kākwe dre nuendre, ye erere tikwe ütiā biandi ie.

²⁴ Angwane mun mda mda tä juta Tiatirate yete arato, akwa meri dirikä blo, jiehti munta näin ñakare amne, kukwe ütiāte Satanakwe tä ükani kaibe tiebe nieta kwetre abko gare ñakare munye. Mun ye abko kötārā tikwe ñan kukwe mdara jire mikadi mda, ²⁵ akwa munta tödeke metre tibti, ye kwrere munkwe nuen janknu abti ti jatadi nüketa abko ti tö niei kore munye.

²⁶ Erere arato, nire nire kākwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, kākwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkā kwrere amne nire nire kākwe ti kukwei mikadi täte, ye abko tikwe mikadi gobrane nitre nünanka kā ketareketare temen yehti. Ti Rün kākwe ja di biani gobrankrā kore tie, ye kwrere tikwe ja di biandi ietre gobrankrā. Ti abko tä gobrane krörö:

²⁷ Angwane niara kākwe gobrandi ja di kribti amne, häsi dobro sribeta kantrare metata krito ribi jierore bti amne tä ngidiente kiakia jökrā, ye kwrere gobrandi kwe. *Salmos 2.9*

²⁸ Erere arato, nitre ganainkā abko ie tikwe muke kri tä kite käin dekā biandi. ²⁹ Ye abko, nitre gätäkā ti käfti tä nüne juta keta küküte kā Asiate, ye olo tarā aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwetre mikakāre täte abko nieba kwe tie.

3

Tärā nitre gätäkā Jesu käfti juta Sardite krāke

¹ Yebti nieba kwe tie: Angele tä juta Sardite nitre gätäkā ti käfti ngibiare, ye abko krāke tarā tike krörö:

Ti Jesukristo, kwe üai Ngöbökwē ni kükü amne muke kwā kükü tä abko tä niere krörö munye: Munta dre dre nuene, ye gare jökrā tie. Munta nüne kuin metre Ngöbökrā ni mda mda ngwärekre, aisete mun tuen kuin ni mda mdaye, akwa ni krütani kwrere jire munta Ngöbö ngwärekre, ñöbtā ñan angwane munta nüne kāme, kätä ja mike ngite krübāte Ngöbö rüere. ² Ne aisete mokrere jabtī munkwe amne munta dre dre nuene, yebtā munkwe töbika kuin ja kāne! Kukwe ruäre kuinkuin munta nuene, akwa kitera neme munye, ye känentarita ja dibtī ja kāne, tita niere munye, ñöbtā ñan angwane sribi nuenta munkwe Ngöbökrā, nin munta nuene täte jökrā tuen tie. ³ Ne aisete, kukwe diribare munye, munkwe kani ngäfti, ye munkwe ngwianta töre jae abko jiehti mun rankwata, amne munta ja mike ngite Ngöbö rüere, ye kita temen munkwe, kākwe ja mākāta Ngöböbe abko tita niere munye. Akwa munkwe ñan mokredre jabtī ne ngwane, ni gokā rükadre ñongwane gare ñakare nie, akwa batibe tä nuke, ye kwrere batibe ti rükadi mun mike ja ngie nuen yete.

⁴ Akwa nitre gätäkā ti käfti, ye ngätāite ni tarā ruäre juta Sardite yete abko tä nüne metre, ñan tä ja mike ngite ni mda mda kwrere, ye abko ni ngāmi dän ngwen büere kwetre mike dobrore kwrere. Ne aisete, niaratre abko kākwe dän ngwen büere kitadi jabtā, nünabare metre amne deme bā mikakāre. Niaratre rabadi dikekā tibe dän ngwen büere te, ñöbtā ñan angwane ganainbare jökrā kwetre aisete. ⁵ Ye abko, nire nire kākwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, kākwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkā kwrere. Nitre ye kākwe dän ngwen büere kitadi jabtā, niaratre abko metre Ngöbö ngwärekre bā mikakāre, erere nünandre kärekäre Ngöböbe kwetre. Erere arato, nünandi kärekäre kwetre, aisete kaita tikani tarā ni nünanka kärekäre Ngöböbe mikakrā gare yebtā amne tikwe ñan kā diandrekā mento. Mdakāre abko, ni ye abko ni jen tikwe, tikwe niedi ti Rün ngwärekre amne angeletre Ngöbökwē ngwärekre arato. ⁶ Ye abko, nitre gätäkā ti käfti tä nüne juta keta küküte, ye olo tarā aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakāre täte abko nieba kwe tie.

Tärā nitre gätäkā Jesu käfti juta Filadelfiate krāke

⁷ Yebti nieba kwe tie: Angele tä juta Filadelfia nitre gätäkā ti käfti ngibiare, ye ie tarā tike krörö:

Ti Jesukristo abko kuin deme amne kukwe era metre niekä. Erere arato, llabe jrei Davikwe jukwe juta Jerusalén btin ye tikakrä abko tä kisete amne, jukwe dikadre kwe angwane, ni mda ñan raba tiketa jire chi. Erere arato, jukwe tikadre kwe angwane, ni mda ñan raba diketa jire chi. Ti Jesukristo ye abko käta niere krörö munye: ⁸ Munta dre dre nuene, ye gare kuin jökrä tie. Tikwe jukwe tikani kwati mun känenkri, ye ni mda ñan raba diketa jire munkün abko tuen nete. Mun abko di ñakare bököñ nünankrä tikrä, akwa munkwe ti kukwei mikani täte jökrä amne munkwe ti rükaninte ñakare. ⁹ Ye abko, nitre ruäre därebare ni israelitakri tä ja israelita niere au jabtä, akwa niaratre tödeke ñakare tibti, aiseté ñakare israelita era metre Ngöbö ngwäreki. Niaratre tä ngwarbe ni ngökö amne niaratre abko Satanakwe era metre. Niaratre ye abko tikwe ngwandi nüke ja mike bobre ngukudokwäbti mun ngotobtä temen angwane, tita mun tarere kri abko niedi kore kwetre.

¹⁰ Angwane munkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti angwane, munkwe nünandrekä dite jabtä, tikwe nieba, erere munkwe mikani täte jökrä. Ye mden kisete, Ngöbökwé kukwe juandi kri ni jökrä kä nebtä nünanka Ngöbö rüere ye rüere, niaratre nuatekäre ja käne angwane, nitre ye käkwe ja tare nikadi kri, akwa mun abko käkwe ti kukwei mikani täte abko ütiäre tikwe mun ngibiadi ja tare nika ye ngäniene. ¹¹ Ti abko jatadita jötrö ngwarbe, aiseté munta nüne metre ti ngwäreki, ye kwrere munkwe ja ngibia janknu, ñobtä ñan angwane munkwe nünandi kärekäre Ngöböbe abko korona kwrere, ye ni mda mda käkwe ñan diandrekäta munkän, abkokäre munkwe ja ngibia janknu. ¹² Angwane nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, akwa ti rükandrete ñakare kwe abko rüe ganainkä kwrere. Ni ye abko ürä nököni nguse Ngöbö tikwe jue ye täni ñan rabadre denkä jire, ye kwrere jire ni mda ñan rabadre ni ganainkä denkä tikän Ngöbö kanti mento. Erere arato, niara abko jen Ngöbökwé, abkokäre tikwe Ngöbö tikwe käi tikadi ni ganainkäbtä amne, juta Jerusalén btin Ngöbökwé tä kä käinbti, akwa kebera kite temen, ye käi tikadi tikwe ni ganainkäbtä niara abko nünanka juta Jerusalén btinte bä mikakäre. Angwane niara abko jen tikwe arato, ye bä mikakäre tikwe ja käi btin tikadi btä arato. ¹³ Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte, ye olo tarä aiseté, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Laodiceate kräke

¹⁴ Yebti nieba mda kwe tie: Angele tä juta Laodiceate nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye kräke tarä tike krörö mda:

Jesukristo abko kä Amen, ñobtä ñan angwane niara abko käta ja kukwei mike täte metre amne niara abko kukwe era erere niekä. Jesukristo köböire jändrän jökrä namani bare Ngöböye kena. Niara ara käta niere krörö munye: ¹⁵ Munta dre dre nuene, ye gare kuin jökrä tie. Ni tibo abko ni tödekaka ñakare tibti kwrere amne ni ngire abko ni nüne ja di ngöi jökrä tikrä kwrere, akwa mun abko ñakare tibo amne mun ñakare ngire arato. ¡Mun ye rabadre tibo ni tödekaka ñakare tibti kwrere näre o mun rabadre ngire ni nünanka ja di ngöibti tikrä kwrere näre! ¹⁶ Akwa mun abko ñakare tibo amne mun ñakare ngire. Mun krube jirekäre, aiseté mun abko ni ütiäre ñakare jire kwrere, ye dokwäre abko tikwe mun yaidi jirekäre mentokwäre.

¹⁷ Mdakäre abko, mun jändrän bkäne kri, munta niere. Erere arato, munta jändrän mdei nike ñakare, aiseté munta nüne kuin, munta niere. Akwa mun abko ni bobre, ngwarbe, amne jändrän bäri ütiäre Ngöbökwé ñakare munkwe amne kä iko mun okwäte, ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöbökwé nüke gare ñakare munye. Erere arato, munta ja mike ngite krübäte, abtä munkwe ja gaidre, ye abko munta dikekä bütiere Ngöbö okwäbti ye kwrere abko munta gain ñakare jabtä, aiseté mun abko bobre Ngöböta nütiere munbtä. ¹⁸ Ne aiseté, mun rabadre jändrän Ngöbökwé bkäne era metre, abkokäre mun jata kökö tie. Ye abko, jändrän ütiäre kri krübäte Ngöbökwé oro kuin kukwani ñukwäte mikakäre orore metre, kwrere tarä tikwe makrä, aiseté mun jata kökö tie. Erere arato, tikwe mun mikadre metre ja ngwäreki, ye bä mikakäre dän ngwen büre ye mun jata kökö jökrä tie, bti munkwe mun bütiëkrä gaidre kri ye jue mika angwane, mun ñan rabadre dikekä bütiere mda. Mdakäre abko, kukwe Ngöbökwé ye gare ñakare munye, aiseté kä iko mun okwäte kwrere, ye kräke abko mun jata kräkä kökö tie kitadre ja okwäte, ye köböire abko Ngöbö kukwei rabadi gare metre munye abko tita niere.

¹⁹ Nire nire taräta tikwe abko btä tita mäträre töi diankäre. Ne aiseté, munkwe ja di mikata kri kärekäre nünakäre ja di ngöibti tikrä amne, munkwe kukwe käme kita jökrä temen amne munkwe ja mäkäta Ngöböbe amne tibe. ²⁰ ¡Tita nete! Ti abko tä jukwebtä, käta ñäke, ye mike ñaräre. Nire nire, ie ti kukwei jaradre, käkwe ti kärädre gwä angwane, ti näin kanti nebe gwä abko ben tikwe mrödi siä kwatibe te. ²¹ Angwane tikwe ja tare nikaba, akwa tikwe Ngöbö rükanteba ñakare abti ti krütäba, aiseté tikwe kukwe blo ganainbare

kwäräbe jökrä, ütiäre Ngöbökwé ti mikani tákänintbe gobrane ketetibe jabe, ye kwrere nire nire kákwe ja tare nikadre, akwa ti rükandrete ñakare kwe abko rabadre kukwe blo ganaine kwäräbe jökrä arato. Nitre ye abko tikwe mikadi tákänintbe gobrane ketetibe jabe arato. ²²Ye abko, nitre gätäkä ti kábtí tá nüne juta keta kükúte, ye olo tárä aisete, Ngöbö Üai tá dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre táte abko nieba kwe tie.

4

Kürä gobrankrä, bti Ngöbö nämáne tákänintbe

¹Yebti tikwe nikraba angwane, jukwe nämá tikani ká káinbti, btá ti okwá rababa. Angwane ni kukwe kri, drü kri kwrere tikwe kukwe nuaba káne, ye kwrere jire kukwe jarabata tie abko kákwe nieba krörö tie:

Jakwe ká káinbti nete amne, kukwe rakadiká ño ño mda abko ti bike mike tuadre mae, nieba kwe tie.

²Ye btäräbe Ngöbö Üai rükaba táte jökrä tibtä angwane, kürä gobrankrä, yebti ni nämá tákänintbe iti gobrane ká káinbti, btá ti okwá rababa. ³Angwane niara bá rababa tuen trá ngítieká tie. Já ngwen búrere kádianta brillante, kwrere jire rababa tuen tie. Erere arato, já bá tain trá ngítieká, kwrere jire bá rababa tuen tie amne, kürä niara tákräre, ye bäre temen abko mrütrá nämá krati. Mrütrá ye abko rababa trá ngítieká rerebare bási já tuäre trá rerebare kádianta esmeralda, kwrere bá rababa tuen tie. ⁴Mdakäre abko, kürä gobrankrä ye bäre ta abko kürä mbara jire námá kwá gre bti kobká. Kürä yebti abko nitre unbre unbre námá tákänintbe ni gre bti nibká. Nitre ye abko metre amne deme, ye bá mikakrä dán bá ngwen búrere námá kitani btátre amne korona orore orore námá mikani dokwábtí, btá ti okwá rababa. ⁵Angwane kürä gobrankrä ye kánti merabe rababa trá ngítieká amne ká ngó rababa ruen krikri be tie. Erere arato, unsuni aibe ngó rababa ruen tie amne kürä gobrankrä ye kánenkri ñotra námá jutra ngítieká krá kükú. Ñotra krá kükú námá trá ngítieká ye abko Ngöbö üai ni kükú, btá ti okwá rababa. ⁶Mdakäre abko, kürä gobrankrä ye kánenkri abko mren trá ngítieká bidrio kwrere námá.

Angwane kürä gobrankrä ye bäre ta abko jándrän nire námá krábká. Jándrän ye abko okwá jökrá ngrabare, okwá jökrá ngwärekri amne trökri abko tikwe tuaba. ⁷Jándrän krábká tikwe tuaba, ye abko krati rababa tuen lion kwrere jire tie. Krobukäre abko rababa tuen buey kwrere tie amne, krámákäre abko ngwäre rababa tuen ni kwrere tie amne krábkákäre abko mü kri tá nakenká káinta, ye kwrere jire rababa tuen tie. ⁸Jándrän krábká tuaba tikwe, ye abko kratirekrate ngike krá ti rababa tuen tie amne ngike btá abko okwá rababa tuen jökrá btárikri amne terikri tie. Angwane jándrän ye abko käre dibire rare námá jadúke ñakare, námá niere krörö:

Ngöbö ni Dánkien Di Kri Jándrän Jökrá Nuenkrá, ma abko deme, deme, deme.

Ma námánena nüne kena amne, mata nüne amne ma ara jatadi,

námá niere. ⁹⁻¹⁰Angwane Ngöbö námá tákänintbe gobrane kürä gobrankräbti, ye abko jándrän krábká ye námá káikiteká batire batire amne, námá mike ütiáte kri jae, ká námá kuin niere Ngöbö núnanka kárekäre yeye. Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibká ye tá nebe ngukudokwábtí niara ngwärekri, káta korona jakwe mike temen Ngöbö ngwärekri, Ngöbökwé ká biani gobrane ietre bá mikakäre, káta niere krörö:

¹¹Ni Dánkien Ngöbö,

ma aibe ngöräbe káikitadreká amne

ma aibe raba mikani ütiáte amne

ma aibe di kri,

ñobtä ñan angwane makwe jándrän jökrá dátebare amne,

ma aibe kóböire jándrän jökrá tá mtare,

abko nitre unbre unbre námá niere kore, rababa tuen tie.

5

Kordero abko ütiáte tárákwata mrianinká ye metateká

¹Angwane kürä gobrankrä, bti Ngöbö námá tákänintbe. Niara kise ruenkri abko tárákwata mrianinká ketaninte námá, btá ti okwá rababa. Tárákwata ye abko námá tikani jökrá terikri amne btárikri amne, námá ketaninká kuin bá kükú ja táritári munkwatábtí, rababa tuen tie. ²Angwane angele bári di kri námá iti, btá ti okwá rababa amne, angele ye kákwe ngrateba kri kákwe nieba: ¿Nire bári ütiáte kri abko kákwe tárákwata ne metadíte amne, munkwata keta kükú mikani ja táritári tárákwata ketakakrá abko nirekwe diandiká tárákwatábtá amarebti ye? rababa niere kore. ³Akwa ká káinbti, ká temenbtá, amne dobo táni abko ni kwanba ñakare jire iti tárákwata ye metateká amne ñákáká btá. ⁴Ni ütiáte ñan

kwanba jire iti täräkwa ye metatekä amne ñäkäkä täräbtä ti okwäbti, yebtä abko ti rababa müen krübäte. ⁵ Abtä nitre unbre unbre nämä siba yete abko iti käkwe nieba tie:

Makwe ñan müa mda, ñobtä ñan angwane ni iti Judä mräkäkri abko dite kwra lion kwrere, niara abko jatani David bkünkri amne niarakwe jändrän jökrä Ngöbö rüere ganainbare kwäräbe, aiseite niara abko bäri ütiäte käkwe tärä se metadite amne ketaninkä bä kükü ja tärätari se diandikä kwe arato, ni unbre ye käkwe nieba kore tie.

⁶ Ye btäräbe, Ngöbö nämä täkänintbe kürä gobrankräbti, ye ngätäite amne jändrän kräbkä ye ngätäite amne nitre unbre unbre ni gre bti nibkä ye ngätäite ni nämä iti abko rababa tuen Kordero kwrere tie. Ni ye abko nämä nünaninkä, akwa Kordero müre ketani, kwrere jire rababa tuen tie. Erere arato, ni ye abko di kri, aiseite niara di ye abko rababa tuen kroture krä kükü tie amne niara okwä rababa tuen kwä kükü tie, ye abko Ngöbö üai ni kükü tä näin kä jökräbti temen abko tikwe tuaba. ⁷ Angwane Ngöbö nämä täkänintbe kürä gobrankrä yebti, ye kise ruenkri täräkwa nämä, ye ni Kordero kwrere ye käkwe dianba kiseti ti okwäbti. ⁸ Niarakwe täräkwa ye dianba kiseti, ye btäräbe jändrän kräbkä nämä yete amne nitre unbre unbre ni gre bti nibkä nämä yete, ye rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen ni Kordero kwrere ye ngwäreki, niara mikakäre ütiäte jae. Angwane nitre unbre unbre ye kisetekisete abko arpa nämä amne, blato kiakia orore orore ngwian nämä kisetekisete kwetre arato abko te kri ngwäri mnüne rä bäne nämä kwetre. Kri ngwäri mnü rä bäne nämä blatote kwetre, ye abko ni itire itire tödekaka Jesubti tä nüne kuin deme Ngöbökrä käta blite Ngöböbe abko bä nämä kore kwetre. ⁹ Angwane niaratre rababa ka btin niere krörö ni Kordero kwrere ie:

Ma aibe ütiäte kri, kä raba täräkwa ye den kiseti amne ketaninkä munkwatabti, ye ma aibe raba denkä mento,

ñobtä ñan angwane ma abko müre ketani ni kräke amne,
ja däriebti makwe ni bätäkä ngwarbe kökanintarita Ngöbökrä.

Ye abko, ni kukwe bätäkä ngwarbe amne
ni juta kwatirekwatire te amne
ni nünanka kä ketareketare temen,
te makwe ni kökanintarita ruäre rabakäre ni jen Ngöbökwä.

¹⁰ Amne ma köböire Ngöböta gobrane ni tödekaka mabti yebti
amne makwe mikani sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere Ngöbö nikwe kräke.

Amne niaratre käkwe gobrandi kä nebtä mabe,
abko nieba kwe ti okwäbti.

¹¹ Yebti tikwe nikrabata mda angwane, Ngöbö nämä täkänintbe kürä gobrankräbti, ye bäre temen amne jändrän kräbkä ye bäre temen, erere arato nitre unbre unbre nämä ye bäre temen angele kukwei rababa ruen kwati krübäte tie. Ye erere bkänä, angeletre nämä kwati kwati krübäte abko ni ñan rabadre tanre ¹² amne rababa Jesu bä mike Kordero kwrere, kä rababa ngrente ja dibti, kä rababa niere:

¡Kordero ye müre ketani ni diantarikäre,
ye ütiäre abko Ngöbökwä ja di kri mikani niara kiseti amne raba jändrän jökrä bkäne!

¡Erere arato, niara aibe raba töbtä kri amne di raba jändrän jökrä bti ta amne,
niara aibe raba mikani ütiäte jae amne
raba käikitaninkä amne demainbare!

abko angele kukwei rababa ruen kore tie.

¹³ Yebti jändrän jökrä dätebare Ngöbökwä tä nüne kä kämbti, kä temenbtä, dobo täni amne mrente abko kukwei rababa ruen krörö tie arato:

¡Ngöböta täkänintbe gobrane küräbti amne Jesu Kordero kwrere, niaratre nibu ye aibe raba demainbare amne raba mikani ütiäte kri!

¡Erere arato, raba käikitaninkä amne raba ja di bkäne kri kärekäre!

abko jändrän jökrä rababa niere kore. ¹⁴ Angwane jändrän kräbkä nämä kürä gobrankrä bäre temen, ye abko rababa niere: ¡jän, ye kwrere raba bare! ¡Amen! rababa niere. Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkä, ye rababa jökrä ngukudokwäbti temen Ngöbö amne ni Kordero kwrere ye ngwäreki, niaratre mikakäre ütiäte jae abko tikwe tuaba kore.

6

Munkwata diandrekä täräbtä angwane dre dre rakadrekä

¹ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwa ketakakrä keta kükü ye diankaba keteti käne ti okwäbti angwane, jändrän kräbkä nämä kürä gobrankrä bäre temen, ye krati käkwe ñäkäba krikri be abko kukwe rababa ruen unsuni ngö kwrere tie abko käkwe nieba: ¡jakwe! nieba kwe. ² Ye btäräbe tikwe nikraba angwane, mdä ngwen bürere nämä, btä

ti okwä rababa. Angwane ni näma näin mdä yebti abko näma tukwen rükrä ngwena kisete amne, niarakwe rüe ganaindre ye bä mikakäre korona bianba ie, bti niara rikaba ni jökrä ganaine rübtä.

³ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata ketebu täräkwata ketakakrä ye diankaba angwane, jändrän näma kürä gobrankrä bäre temen ye krobukäre kukwei jaraba tie, käkwe nieba krörö: ¡jakwe! nieba kwe. ⁴ Ye btäräbe, mdä mda jataba tuen tie. Mdä ye abko bä tain amne ni näma näin bti abko käkwe kä jäme diandrekä jökrä nikän kä nebtä amne, ni rabadre ja kämike jökrä kwärükwäri, abkokäre ja di bianba ie angwane, ngitra kri bianba rükrä ie arato.

⁵ Yebti ni Kordero kwrere käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba kramäkäre angwane, jändrän näma kürä gobrankrä bäre temen ye kramäkäre kukwei jaraba tie, käkwe ¡jakwe! nieba. Ye btäräbe tikwe nikraba angwane, mdä bä drüne, btä ti okwä rababa amne, ni näma näin mdä yebti abko näma jändrän däbä uatekrä ngwena kisete. ⁶ Angwane jändrän ketabkä, ye ngätäite Ngöbö kukwei jaraba krörö tie:

Makwe mrö gaka kä jökräbti temen. Yebtä abko ngwian ganaindre köböiti abko bti sebada kökadre kilo kramäbe jökrä, akwa olibo köi amne uba döi, * ye abko makwe ñan juan ngwarbe jire chi, nieba kore kwe abko jaraba tie.

⁷ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bäbkäkäre angwane, jändrän näma kürä gobrankrä bäre temen, ye abko kräbkäkäre käkwe ¡jakwe! nieba. ⁸ Ye btäräbe tikwe nikraba angwane, mdä bä ngwen bürene nita kite krüte bäta nebe kwrere, btä ti okwä rababa. Mdä yebti abko ni kädekata Gata näma näin amne Gata jiebtä abko ni kä nakebtä ngibiabtikä näma näin, ni kämikani Gatakwe ngwiandre ja tare nike kä nakebtä abkokäre. Ngöböke köbö biani ietre ni kämikakrä krörö: Nita nüne kä ketareketare temen abko tä ñäkäninbe ketabkä ye abko kämikadre keteti rübtä. Erere arato ni krütadre mrö miare, bren kisete amne kwra krübätekrübäte käkwe ni ye kämikadre abko erere Ngöböke köböi biani ietre.

⁹ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bärikekäre angwane, nitre Ngöbö kukwei mikaka gare käkwe nünankabare dite Jesubti amne niara rükaninte ñakare kwetre abtä kämikani abko üai näma ñukwä grä täni, sribi kwekwe Ngöbökrä nämane dbe kräke bä mikakrä, btä ti okwä rababa. ¹⁰ Angwane niaratre üai näma ñäke ja dibti krörö:

Ngöbö, ma abko Gobranka jändrän jökräbti amne ma deme amne ma abko kukwe era niekä käre. Nitre nünanka ma rüere kä temenbtä käkwe nun kämikani tödekabtä Jesubti, ye abko çñongwane kukwe ükadite kräke, käkwe mikadi ja ngie nuen nun dokwäre amarebti ye? näma niere kore. ¹¹ Angwane dän bä ngwen bürene bianba ietre, niaratre abko metre Ngöbö ngwäreki bä mikakäre. Kukwe ükarete nitre niaratre kämikaka kräke, ye abko ngibiadre ken kwetre abti niaratre mräkä sribikä Ngöbökrä mda mda kämikadre täte jökrä abko rabadre jökrä ketetibe bentre angwane, Ngöböke kukwe ükadite niaratre rüekrä, käkwe rüe mikadi ja ngie nuen niaratre dokwäre, nieba kwe ietre.

¹² Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bä tikäre angwane, tikwe mikaba ñäräre angwane, dobo rababa nakaenkä kri krübäte kä temenbtä, rababa tuen tie amne ñänä abko bä rikwitaba iko jökrä. Bäsi dän drüne, ye kwrere jire ñänä bä rababa. Sö abko bä rikwitaba tain bürene däri kwrere rababa tuen tie. ¹³ Angwane kri ngwäkä kädekata higo abko tä kite tain mrä abko müreta kite mate ribi käta münente jökrä higo kriebtä, ye kwrere jire muke rababa betekä timontimon kä temen nebtä rababa tuen tie. ¹⁴ Angwane täräkwata mriakata, ye kwrere jire kä käimbi se rikaba nibrenkä, nibrenkä, nibrenkä angwane, ñan rababa mda rababa tuen tie amne, Ngöböke kä tokwä krikri amne kä butu mrente mrente diankaba jökrä mento arato, rababa tuen tie.

¹⁵ Angwane nitre jreire kä nebtä gitiaba jökrä kä mkäte amne jäkwata mkäte ngitiobti Ngöbö ngäniene. Erere arato, nitre gobranka krikri amne nitre rükä dänkien amne ni jändrän bkänkä krikri amne ni ütiäte krikri, btä nitre klabore amne nitre ñakare klabore nünanka Ngöbö rüere gitiaba jire jökrä kä mkäte jrei ben gwaire Ngöbö ngäniene, ¹⁶ kä rababa niere krörö ngitioye amne jäkwataye: Ngöböta tākäninbe kürä gobrankräbti amne ni Kordero kwrere mätä kri, se ngäniene nun üke ja täni amne jakwe nunbti temen, ¹⁷ ñobtä ñan angwane Ngöböke ni mikadre ja ngie nuen kri krübäte abko käi nüra, çse abko nirekwe nünandrekä jabtä Ngöböbe se? nitre nünanka Ngöbö rüere rababa niere kore ti okwäbti.

* 6:6 olibo köi amne uba döi. Mrö mda mda nämane krüte jökrä angwane olibo köi amne uba döi aibe nämane angwane yebti rabadre nüne, aisete mrö jökrä ngätäite ye abko bäri ütiäte nünankrä.

7

Ngöbökwé ni jen kwe ngibiadi jenena jakrä

¹ Yebti angele näma nibkä, btä ti okwä rababa mda. Angele näma iti kä driri, iti nindrini, iti ngwitäräkri amne iti mötarikri. Angwane müre ñan rabadre mate mda kä nebtä, mrenbtä amne kribtä, abkokäre niaratre näma müre ketebtä. ² Ye btäräbe angele mdara jire näma kä driri jataba arato abko Ngöbö nire käi näma tikani jäbtä abko ngwian näma kisete kwe. Angele ye rükaba angwane, angele nibkä ie Ngöbökwé ja di biani kä juankrä ngwarbe amne mren juankrä ngwarbe mürebtí, yebti angele rükaba mrä kákwe ngrateba kri ja díbtí, kákwe nieba krörö:

³ Nitre sribikä Ngöbö níkwé kräke, ye okobtä Ngöbö käi ketaka ngämi ngibiakäre Ngöbö mäta kri ye ngäniene, ye känenkri munkwe ñan kä temen ye juan ngwarbe. Erere arato, munkwe ñan mren amne kri juan ngwarbe mürebtí, nieba kwe ietre tí okwäbtí.

⁴ Angwane nitre israelita nibe btä Ngöbö käi ketadrekä ngibiakäre kukwe taretare ngäniene nieba jökrä abko 144,000 abko ní kukwei jaraba kore tie.

⁵ Nitre därebare juta Judäkri btä Ngöbö käi ketakaba abko 12,000.

Nitre därebare juta Rubékri abko 12,000, juta Gakri abko 12,000.

⁶ Juta Aserikri abko 12,000,

juta Neftalíkri abko 12,000,

juta Manasékri abko 12,000.

⁷ Juta Simeónkri abko 12,000,

juta Levíkri abko 12,000,

juta Isacarekri abko 12,000.

⁸ Juta Zabolónkri abko 12,000,

juta Josékri abko 12,000,

juta Benjamínkri abko 12,000 arato.

Ni kwati dän ngwen bürere kitani btä kákwe Ngöbö käikitaninkä

⁹ Yebti tikwe níkraba angwane, ní kä jökräbtí temen näma kwati, btä tí okwä rababa. Ní bätäkä ngwarbe amne ní kukwe bätäkä ngwarbe näma, erere arato ní nünanka juta bätäkä ngwarbe, ye näma kwati kwati krübäte nünaninkä kürä gobrankrä Ngöbökwé ken amne ní Kordero kwrere ye ngwäreki, btä tí okwä rababa. Nitre rababa kwati krübäte, aisete ñan rababa tanre jire chí. Nitre ye abko ngite ñakare mda Ngöbökwé niebare btäre, ye bä mikakrä abko dän bä ngwen bürere bürere te näma näin amne näma datile krikä* ngwena kisetekisete kä ngwiankäre nuäre jäbtä. ¹⁰ Angwane rababa ngrente ja díbtí, kä rababa niere krörö:

¡Ngöböta tákänintbe kürä gobrankräbtí amne ní Kordero kwrere, ye aibe köböire nita nebe dianintari jökrä!

rababa niere kore.

¹¹ Angwane kürä gobrankrä bti Ngöbö näma tákänintbe ye bäre temen, nitre unbre unbre bäre temen btä jändrän kräbkä ye bäre temen angeletre näma nünaninkä jökrä, kákwe ja okokrä mikaba neme dobobtä temen, kákwe Ngöbö käikitakaba, ¹² krörö:

¡Amen!

Ní jökrä raba Ngöbö demaine amne käikitekä amne, Ngöbö aibe töbtä kri amne ní jökrä raba kuin niere kärekäre ie.

Erere arato, Ngöbö aibe mika ütiäte jae amne niara aibe di kri jändrän jökrä bti ta.

Ye aisete Ngöbö níkwé ye aibe abko mika ütiäte kri kärekäre ní jökräkwé. Abko kore se.

¡Amen!

abko angeletre rababa niere kore.

¹³ Ye btäräbe nitre unbre unbre ití kákwe nieba krörö tie:

¿Nitre dän ngwen bürere ngwen bürere kitani jäbtä, se abko nire amarebtí se? Mdakäre abko, ¿niaratre kä mdenbo tá näin ruen? nieba kwe tie.

¹⁴ Angwane tikwe nieba mda ie:

Ne abko. Niaratre garera mae tí mräkä, aisete makwe nie tie, tikwe nieba ie.

Abtä niarakwe nieba krörö mda tie:

Ja tare níkani kri tödekabtä Jesubti angwane, nitre se kákwe ja tare níkani arato, akwa krütani tödekabtä bti abko mden se. Angwane dän bätäteta kuin tá nebe ngwen bürere, ye kwrere niaratre kákwe tödekani Jesubti angwane, ja bätäninte ní Kordero kwrere däriete

* 7:9 datile krikä. Datile krie abko dba krie kwrere, akwa tukwä ñakare btä amne ngwä abko mane amne bänänte, aisete kuin kwetadre.

kwetre angwane, Ngöbökwe niaratre ngite dianinkä mento btä abko dän ngwen büreere büreere bä mikata btä mtare.

¹⁵ Ye mden kisete kürä gobrankrä Ngöbökwe, bti Ngöböta tākānintbe gobrane abko kanti niaratre tā sribire Ngöbökrä dibire rare mtare.

Ngöbökwe niaratre ngibiadi kärekäre.

¹⁶ Ye kanti ñan mrö nikaadre mda kwetre amne ja tare nikadi ñakare mda kwetre tomna miare.

Erere arato, ñānānkwe ñan kukwadre jire chi mda amne kā ngire kākwe ñan nikadre jire chi mda,

¹⁷ ñöbtä ñan angwane ni Kordero kwrere tā kürä gobrankrä Ngöbökwe kanti abko kākwe niaratre ngibiadi.

Nitre obeja ngibiaka tā obeja ngibiare, ye kwrere ngibiadi kwe.

Angwane ñö ni mikaka nüne kärekäre, ye kanti ñān niaratre ngwena ñö tuen jae.

Amne kukwe taretare btä tātre müen, ye ñan rabadi jire chi mda amne Ngöbökwe okwä ñöi rötadi jökrä ietre, abko nieba kore kwe tie.

8

Tärä ketaninkä bä kükükäre amne blato orore

¹ Yebti ni Kordero kwrere kākwe munkwata täräkwaeta ketakakrä diankaba bä kükükäre angwane, ñānā okwä ötare näre kā rababa kwekbe kā känbti sete.

² Yebti tikwe nikraba angwane, angele nāma nūnaninkä ni kükü Ngöbö ngwärekre, btä ti okwä rababa angwane, angeletrre ye abko ie drü bianba krä kükü. ³ Bti angele mdara jire jataba. Angele ye abko nāma blato chi orore kri ngwäri mnü rä bāne kukwakrä ye ngwena kisete abko rükaba ñukwä grä ye kanti, rababa nūnaninkä. Ye btäräbe, kri ngwäri mnü rä bāne bāne bianba kabre kukwadre ñukwä grä ororebti kürä gobrankrä Ngöbökwe ye kanti amne, juta deme Ngöbökwe kākwe kukwe ribeba Ngöböye ye ben gwaire. ⁴ Angele rababa kri ngwäri mnü rä bāne kukwe ye ngübü rababa niken angele ye kisete kukwāne nebe Ngöbö ngwärekre, juta deme Ngöbökwe namani blite Ngöböbe abko bä mikaba kore. ⁵ Angwane angele rikaba ñukwä grä kanti, kākwe ñukwä bda diankaba, mikaba blato orore kri ngwäri mnü rä bāne kukwakrä te kwe, bti ñukwä bda ye kitaba kā temen nebtä kwe. Ye btäräbe unsuni ngö rababa krikri be. Erere arato, kā ngö rababa ruen krikri, mera trä rababa amne dobo rababa nakaenkä se kwrere.

Drü jükani krä kükü ja täritäri

⁶ Angwane angeletrre ni kükü ye abko kākwe ja mikani juto biare drü krä kükü ye jükäkäre. ⁷ Ye erere bkänä, angele iti kākwe drü jükaba kāne, ye btäräbe ñü büreere jä kukwän kwrerekwrere amne ñukwä jutra mritani dāribe mni mni abko Ngöbökwe juanba kā temen nebtä, ye abko kätā ñākānintbe ketamä abko kukwaba keteti jire temen. Erere arato, kri krikri kukwaba keteti jire, akwa mikä rerebare kukwaba jire jökrä kwe.

⁸ Yebti angele nibukäre kākwe drü mda jükaba angwane, jändrän bäsi ngitio kri jutra ngitiekä jökrä, kwrere jire kitaba mrente angwane, mrenta ñākānintbe ketamä abko keteti rikwitaba dārire. ⁹ Angwane jändrän jökrä nūnanka mrente rabadre ñākānintbe ketamä abko gataba keteti näre. Erere arato, ru mrente ñākānintbe ketamä abko juanba ngwarbe keteti näre.

¹⁰ Yebti angele nimäkäre kākwe drü jükaba. Ye btäräbe muke kri jutra ngitiekä ñotra kwrere nāma kā känbti, betakaba timon abko rikaba mate ñö krikri amne ñö kiakia ketamä abko keteti te rikaba mate. ¹¹ Muke ye abko kädian nāma Kwaka abko rikaba mate ñöte, ñöbtä ñan angwane ñöta ñākānintbe ketamä abko keteti rikwitaba kwaka jökrä. Ñö kwaka, ye kisete ni krütaba kwati krübäte ñö ye ñäbtä.

¹² Yebti angele nibkäkäre kākwe drü jükaba angwane, kätā ñākānintbe ketamä ñānānte amne söte abko keteti rikaba ngwarbe amne muketa ñākānintbe ketamä abko keteti rikaba ngwarbe arato. Ne aisete, kā keteti näre ñānānte amne söte abko rikwitaba iko jökrä amne muke keteti näre rababa iko arato. Ye mden kisete, ñānā okwä krä kwä kā ngwenbti kā trä rababa ñakare. Erere arato, ñānā okwä krä kwä deo kā trä rababa ñakare arato.

¹³ Yebti tikwe nikraba angwane, mü kri nāma nikenkä kainta abko ngö jaraba tie amne mü ye rababa ñäke ja dibti, kā rababa niere krörö: ¡Aingwaree, nitre nūnanka Ngöbö rüere kā temenbtä abko bobre jakän, ñöbtä ñan angwane angele nimä mda kebera drü jüke ja täritäri aisete! rababa niere kore.

9

¹ Yebti angele niriikekäre kākwe drü jūkaba angwane, angele bā muke kwrere nāma kā kāinbti betaninkāra timon nūke kā temen nebtā abko tikwe tuaba. Angwane kā mkā kri kādianta Kā Timonbti krāke llabe bianba ie jukwe Kā Timonbti ye tikakrā. ² Ye erere bkānā, angele ye kākwe jukwe tikaba Kā Timonbti angwane, ngübū tā nebe neen krikri be, ye kwrere jire ngübū rababa kite kabre kukwāne abko kākwe ñānā trā mikaba diore amne kā kāinta rababa diore ngübū kisete arato. ³ Angwane ngübū yete abko trōda jataba kwati krübāte mda abko rikaba kā jōkrābti temen kā nebtā. Trōda ye abko ie kā bianba ni tākātekäre bāsi dribe kwrere. ⁴ Trōda ye abko kākwe ñān mikā kwetadre amne kri mu jōkrā rerebare ñān kwetadre kwetre. Erere arato, kri jōkrā ñān kwetadre jire chi kwetre, nieba Ngöbökwe ietre; akwa nire nire tōdekaka ñākare Jesubti, aisete Ngöbö kā ñākare ketaninkā okokrā btā, ni ye kwrerekwrere aibe mikadre bren kwetre, nieba Ngöbökwe ietre. ⁵ Akwa trōda ye abko ie Ngöbökwe kā bianba ni mikakrā bren jume jirekabe, akwa kā bianba ñākare kwe ietre ni kāmikakrā. Angwane dribe tā ni tākete abko tā nebe tare krübāte nie, ye kwrere trōda ye kākwe nitre ye mikadre bren, kākwe ja tare nikadre krübāte sō krārike, Ngöbökwe nieba ietre. ⁶ Ne aisete nitre rababa ja tare nike trōda kisete, ni ye abko tō rabadi krūtai jōtrō, akwa rabadi krüte ñākare.

⁷ Angwane trōda nitre mikaba bren ye abko bā krörō: mdā mikata biare ngwiandre rūbtā, ye kwrere jire bā rababa amne, dokwābti bāsi korona orore kwrerekwrere nāma angwane, ngwāre bā rababa ni ngwāre kwrere. ⁸ Mdakäre abko, dokwā drüen rababa tuen nga meri dokwā drüen kwrere tie amne tu rababa tuen kri krübāte lion tu kwrerekwrere. ⁹ Amne jāndrān ribi ribi jiero kwrerekwrere nāma mikani mātrābtā ngbiakäre rüe ngāniene amne, kareta krati krübāte jākāta niken mdākwe rūbtā ngōta nebe krikri, ye kwrere jire trōda ye ngike ngō rababa ruen nikenkā kāinta. ¹⁰ Erere arato, trōda ye abko niretu aibe rababa tuen kūbarate dribe kūbara kwrerekwrere. Trōda kūbara ye abko di rababa ni mikakrā bren jume sō krārike. ¹¹ Angwane ūai kāme tā dānkiene Kā Timonbti abko tā trōda ye dānkiene. Ūai kāme trōda dānkiene ye abko kādianta Abadōn hebreore amne Apoliōn griegore. Ye abko Ni Gakaka nieta.

¹² Kukwe tare kri krübāte jatadre ketamā niebare mü krikwe abko erere trōda ye köböite kukwe tare rikaba bati kāne ta, akwa kukwe tare kri tā ketebu mda.

¹³ Yebti angele ni tikäre kākwe drü jūkaba angwane, ñukwā grā orore kri ngwāri rā bāne kukwakrā Ngöböye nāma Ngöbö ngwārekri, yebtā jāndrān kroture krābkā nāma abko te ni kukwei jaraba tie. ¹⁴ Angwane angele ni ti kisete drü nāma, ye ie ni kukwei kākwe nieba krörō: Angele nibkā tā mākāninte Ñō Eufrates kānti ye tikete, nieba kwe. ¹⁵ Ye erere bkānā, ñānā okwā nuāi, köbö mden te amne sō mdenbtā amne kā mdenbtā angele nibkā ye rabadre tikaninte abko nāma mikanintbe, ye erere angele rababa tikaninte abko kākwe ni kāmikadre ketamā temen, abkokäre rababa tikaninte. ¹⁶ Angwane nitre rükā nāma nāin mdābti mdābti abko 200,000,000 nieba kore abko ni kukwei jaraba tie.

¹⁷ Ye ngwane abko, bāsi köböre kwrere Ngöbökwe mdā mikaba tuare tie angwane, nitre nāma nāin mdā yebti abko jāndrān ribi ribi nāma mikani ja mātrābti kwetre ja ngbiakäre rüe ngāniene. Jāndrān ye abko bā rababa tain ñukwā jutra kwrere, bā mire drüne amne bā nāma sübrüre asufre kwrere abko nāma kitani jabtā kwetre. Mdakäre abko, lion krübāte dokwā, ye kwrere jire mdā ye dokwā rababa tuen tie angwane, mdā ye kadate abko ñukwā jutra, ngübū amne asufre rababa betekā. ¹⁸ Ñukwā jutra, ngübū amne asufre rababa betekā mdā kadate ye abko kākwe ni ketamā kā temen nebtā nūnanka Ngöbö rüere kāmikaba, ¹⁹ ñobtā ñān angwane mdā ye abko di rababa kadate amne kūbarate ni kāmikakrā. Mdā ye abko kūbara rababa tbi kwrere abko bti rababa ni kwete amne rababa ni kāmike arato.

²⁰ Akwa ni mda mda rababa nire ja tare nika ye nāire abko kākwe kukwe kāmekāme Ngöbö rüere ye kitaba ñākare temen, aisete nāma ja mike ngite janknu abko krörō: ūai kāme gbiakaba ñākare kwetre. Mdakäre abko oro, plata, bronse, ja amne kri srībēbare ngöbö ngwarbere abko ie kā tuen ñākare amne ni kukwei ruen ñākare ie amne dikekā ñākare abko mikaba ūtiāte janknu kwetre arato. ²¹ Mdakäre abko, nitre ye nāma ni kāmike, ye erere tā nuene janknu amne, kwra neme ñākare ietre amne, ja mika gure bati bati neme ñākare ietre amne tā gore janknu arato.

10

Angele kākwe tārākwata chi biani Juanye

¹ Yebti angele mda bāri dite jataba kā kāinbti timonkwāre mūtate, btā ti okwā rababa. Angwane angele ye abko dokwābti kāinta mrūtrā nāma amne, ngwāre abko rababa trā ngitiekā ñānā trā kwrere amne, ngüre abko rababa tuen ūrā kri ñukwā jutra kwrere. ² Angwane angele ye abko nāma nāin tārākwata chi metaninte ngwena kisete. Angele ye

abko kākwe ngoto küde ruenkri mikaba mrenbti amne ngoto küde ngeberekri abko mikaba dobo nōtabti jate. ³ Bti lion tā ngwāne krikri ja dibti, ye kwrere jire angele ye kākwe ngrateba kri ja dibti angwane, unsuni krā kükü ngō rababa ruen tie. ⁴ Unsuni krā kükü kukwei kākwe kukwe nieba, ye ti rikabara tike tārābtā angwane, ni kukwei rababa ruen kā kāinbti tie, kākwe nieba krörö: Unsuni kukwei nibi krā kükü kākwe dre nini ye tuemetre tiebe. Makwe ñan tika tārābtā abko ni kukwei jaraba kore tie. ⁵ Angwane tikwe angele tuaba ngoto mike mrenbti amne dobo nōtabti jate, angele ye ara kākwe kise ruenkri kakaba kāin amne kukwe niedi kwe abko kukwe era erere bā mikakāre, ⁶ bti nieba krörö kwe: Ngöbö Nūnanka Kārekāre amne Ngöbö kā kāin, kā temen dātekā ara kākwe mren dātebare amne jāndrān jōkrā tā te dātekā, Ngöbö ye kābti ti bike kukwe era erere niere krörö: ¡Ngöbökwē ñan kā ngibiadi jire chi mda! ⁷ Akwa angele ni kükükāre kākwe drü jükadi angwane, batibe kukwe kaibe tiebe Ngöbökwē ye rabadi bare tāte jōkrā, Ngöbökwē niebare niara kukwei niekā jōkrāye ye kwrere.

⁸ Angwane ni kukwei jaraba krire kā kāinbti tie ye kākwe niebata krörö mda tie: Angele tā nūnaninkā amne ngoto kwārā tā mrenbti amne ngoto kwārā abko tā dobo nōtabti jate abko tārākwata chi metaninte tā kisete kwe, ye nān kārere ie, nieba kwe tie. ⁹ Ye erere ti rikaba kākwe nieba krörö angele yeye:

Tārākwata chi tā ma kisete, ye ngwen tie, tikwe nieba ie.

Angwane angele ye kākwe nieba mda tie:

Tārākwata ne, amne kweta makwe. Tārākwata ye bānān rabadi mane munkö kwrere ma kadate, akwa ma būlete abko bānān rabadi kwaka, nieba kwe tie.

¹⁰ Ye erere bkānā, tārākwata chi nāma angele kisete, ye tikwe dianba kisete, bti tikwe kwetaba. Angwane bānān rababa mane munkö kwrere ti kadate, akwa tārākwata ye rikaba mate ti teri angwane, bānān rababa kwaka. ¹¹ Angwane nieba krörö mda kwe tie: Mtare nitre juta kabre te amne nitre kukwei bātākā ngwarbe amne, nitre nūnanka kā ketareketare te amne nitre gobranka gobranka, yebtā makwe Ngöbö kukwei nieta btin mda abko nieba kore kwe tie.

11

Ni nibu Ngöbö kukwei niekā

¹ Yebti angelekwē krito bāsi nōrā kroko kwrere bianba kā ñākākrā tie, kākwe nieba krörö tie:

Ju blitakrā Ngöböbe amne ñukwā grā, ye nān ñāke amne ni nibe tā Ngöbö kākitekā yete, ye makwe tan jōkrā. ² Akwa kā mikani jenena nitre ñakare israelitarekrā ju blitakrā Ngöböbe kānti, ye abko makwe ñan ñākā, ñobtā ñan angwane nitre ñakare israelitare, ie kā ye bianina. Sō gre ketebu bti krobu niaratre kākwe rātādi jōkrā juta deme Jerusalén yebti, mikakāre ja tare nike.

³ Angwane tikwe ni juandi nibu abko kākwe blitadi tikrā. Tikwe ja di biandi ietre amne niaratre rikadi Ngöbö kukwei niere köbö 1,260. Ye abko, nitre Ngöbö kukwei niekā kirakira nāmane dān jūrāre kite jābtā, ye kwrere nitre ye kākwe dān jūrāre kitadi jābtā. ⁴ Ni nibu ye abko tā olibo krie dobu kwrere amne ñotra grā krobu kwrere tā kā temenbtā ni Dānkien ngwārekri. ⁵ Nane ni mda mda tō rabadre niaratre nibu ye mikai bren angwane, niaratre kukwei tā betekā ñukwā jutra kwrere kadate kākwe rüe kukwadre jōkrā. Ne aisete nire nire tō mikai bren abko gatadre jōkrā kore. ⁶ Mdakāre abko nitre nibu ye tā nāin Ngöbö kukwei niere angwane, niaratre di tārā kā mikakrā tōre, ñü ñan rākāndre jire chi temen abkokāre. Erere di tārā ñō jōkrā kwitakrā dārire amne tō rabadre ni mikai bren jume bātākā ngwarbe, ye erere di tārā ni mikakrā ja tare nike bren bātākā ngwarbe kisete arato.

⁷ Akwa nitre nibu ye kākwe blitadi ünān jōkrā Ngöbökrā angwane, ni bā jāndrān kri krübāte kwrere abko di Satanakri, aisete tā Kā Timonbti abko jatadi rüre nitre nibu ye rüere, bti ni jāndrān krübāte kwrere ye kākwe niaratre nibu ganaindi kwārābe amne kāmikadi kwe. ⁸ Angwane juta ütiāte kri Jerusalén, kānti ni Dānkien müre ketani krusobtā, juta ye kānti nitre nibu ye ngwākā rabadi kitaninthe tementa ji ngrabare. Juta kri ye mden abko kādianta Sodomā amne Egipto arato, nitre nūnanka juta yete tā nūne diān diān bā mikakrā. ⁹ Angwane köbömā bti ötare ni kā jōkrābti temen, ni kukwe bātākā ngwarbe amne ni bātākā ngwarbe amne ni juta bātākā ngwarbe te kākwe nitre nibu ye ngwākā tuadi amne ñan doboi mikadre niedi kwetre. ¹⁰ Angwane nitre nibu kāmikani ye abko kāi rabadi nuāre nitre nūnanka Ngöbö rüere btā, kākwe jāndrān biandi ngwarbe jae kwārikwāri kā ngwiankāre nuāre jābtā, ñobtā ñan angwane nitre nibu Ngöbö kukwei niekā ye abko nāmane ni nūnanka Ngöbö rüere kā nebtā mike ja tare nike krübāte, aisete kāmikani angwane, kāi rabadi nuāre btātre.

¹¹ Akwa yebti kā rikaba köbömā bti ötare ta angwane, Ngöbökwē nitre nibu ye mikabata nire amne rababa tākāninthe krö. Ni jōkrā kākwe tuaba nüketa nire abko rababa nekwetekā

krübäte. ¹² Angwane ni nibu ye ie ni kukwei jaraba kri kä käinbti, kākwe nieba krörö ietre: Mun jakwe kä käinbti nete, nieba kwe ietre. Ye btäräbe rikaba mütate käin amne rüe kākwe tuaba jökrä niken kä käinbti.

¹³ Ye btäräbe dobo rababa nakaenkä kri krübäte. Dobo rababa nakaenkä, ye kisete abko juta Jerusalén nämä ñäkänintbe keta jätä abko keteti rikaba ngwarbe temen amne ni kämikaba mili krä kükü dobo yekwe arato. Angwane nitre ruäre nämä nire abko btä kä jürä rababa krübäte amne Ngöbö kä käinbti se käikitakaba kwetret.

¹⁴ Ye kwrere kukwe tare krübäte abko rikaba bobu ta, akwa kukwe tare ketamakäre abko kebera nūke mda.

Angele kwe drü krä kükükäre jükani

¹⁵ Yebti angele ni tikäre kākwe drü jükaba angwane, nitre kukwei rababa ruen krikri ja dibti kä käinbti, kä rababa niere:

Ni Dänkien Ngöbö amne Jesu Dianinkä Ngöbö kwe abko kitera gobrane ni ngätäite. Niaratrekwe gobrandi kärekäre, rababa niere.

¹⁶ Angwane nitre unbren unbren ni gre bti nibkä nämä tākänintbe Ngöbö ngwäre kri kürä gobrankrä kwekwebti rikaba, rababa ja okokrä mike nebe dobobtä temen Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne rababa Ngöbö käikitakä, ¹⁷ kä rababa niere krörö:

Ni Dänkien Ngöbö, ma di kri jändrän jökrä bti ta amne ma tä kärekäre.

Nunta kuin niere mae, ñobtä ñan angwane ma di kribti ma kitera gobrane ni ngätäite.

¹⁸ Nitre kä jökräbti temen tä nüne ma rüere abko moto romon krübäte makrä,

akwa makwe kukwe ükarete ni krütani kräke, mikakäre ja ngie nuen abko käi nūra.

Amne nitre sribikä makwe käta ma kukwei niere, ye abko ie ma kitera sribi ütiä bien.

Erere arato, ni ütiäte krikri ya, o ni bobre bobre ütiäte ñakare, akwa tä ma käikitakä, ye abko juta deme makwe, ye ie makwe sribi ütiä biandi.

Amne nire nire käta kä temen ne juen ngwarbe abko makwe juandi ngwarbe arato, abko nitre unbren unbren rababa niere.

¹⁹ Angwane ju blitakrä Ngöböbe nämä kä käinbti abko jukwe tikaba amne ju yete abko kaja nämä, btä ti okwä rababa. Kaja ye abko te kukwe ükaninte Ngöbö kwe nitre israelitabe abko nämä ükani abko btä ti okwä rababa. Angwane mera trä rababa, kä ngö rababa ruen amne unsuni ngö rababa amne dobo rababa nakaenkä amne ñü järe järe rababa näkän kabre temen ti okwäbti.

12

Meri amne mökata kri

¹ Ye btäräbe Ngöbö kwe jändrän kuin, ütiäte kri bä mikaba kä käinbti abko tikwe tuaba. Ye abko, Ngöbö kwe dre nuendi bä mikaba abko krörö: Meri iti nämä kä käinbti abko btä ñänä trä nämä dän kwrere amne, sö abko nämä niara ngoto täni. Erere arato, korona nämä niara dokwäbti abko btä muke bä nämä kwä jätäbti kubu. ² Meri ye ñakare mobe bren kwe kisete, aisete jataba ja ngibiare amne rababa ngrente krikri be ja ngibiabtä.

³ Yebti jändrän mdara jire rababa kä käinbti sete abko mökata kri krübäte bä tain rababa tuen tie. Mökata ye abko Satana ara bä mika nämä. Mökata ye abko dokwä kwä kükü amne korona nämä mikani dokwä kwatirekwatire bti amne krotu krä jätä ie, niara bäri dite bä mikakrä. ⁴ Angwane muke kä käinbti* se nämä ñäkänintbe ketamä abko mökata ye kākwe muke sökakaba keteti ja kübarabti, bti kitaba timon kwe kä temen nebtä. Abti meri nämä ja ngibiare amne ngäbäkre däredre kwe abko mökata ye tö rababa kwetai jötrö kän, abkäre rababa nūnaninkä meri kanti yete. ⁵ Angwane ngäbäkre däreba brare meri yekwe abko Jesu Dianinkä Ngöbö kwe bä mikata. Ngäbäkre ye abko kākwe gobrandi ja di kribti juta jökräbti, kākwe juta jökrä mikadi ja ngoto täni. Akwa ngäbäkre ye däreba angwane, batibe Ngöbö kwe dianinkä jenena mökata ngäniene amne jirikaba nebe Ngöbö kanti, kürä gobrankrä Ngöbö kwe ye kanti gobrane Ngöbö ben gwaire. ⁶ Akwa meri ngäbäkre ngibiaka ye abko gitiaba kä kaibete. Ngöbö kwe kä ükaninante biare kräke, kanti gitiaba. Ye kanti abko Ngöbö kwe bukadre köbö 1,260 abkäre gitiaba yete.

⁷ Yebti rüba krörö mda kä käinbti: angele Miguel btä angele mda mda kākwe rüba mökata amne angele üai käme kwekwe rüere. ⁸ Akwa niaratre abko di ñakare ganainkrä, aisete angele Miguel btä angele mda mda ye kākwe mökata ye ganainba kwäräbe, aisete kä ñan rababa mda niaratrekrä nūnankrä kä käinbti. ⁹ Abtä mökata kri kädekata tbi kira, arabe kädekata Diablu amne Satana tä näin ni ngökö kwati kä jökräbti temen, ñan rikadre ji

* **12:4** Muke ye abko angele ngökani Satanakwe Ngöbö rüere bä mikata nütüta.

Ngöbökwewi abkokäre. Mökata ye btä angele üai käme kwekwe ben kitaba jökrä timon nuke kä nebtä. ¹⁰ Angwane ni kukwei jaraba kri ja dibti kä käinbti tie, kä rababa niere krörö: Kä ni diantarikrä nura.

Ngöbö nikwe di kri kitera gobrane amne, Ni Dianinkä Ngöbökwewi abko nura gobrane arato, ñöbtä ñan angwane dibire rare ni mräkä rüe Satana kä nämane ni mräkä tödekaka Jesubti kite ngise Ngöbö nikwe ngwäreki abko kitaninkära kä käin bäre mento nuke kä temen nebtä.

¹¹ Ni Kordero kwrere därüe ianinte krusobtä ni ngite diankakäre mento btätre, ye köböire ni mräkä tödekaka niarabti käkwe Satana ganainbare.

Erere arato, ni mräkä käkwe kukwe kuin Jesubtä nieba angwane, ja kwata namani ruentari tare ñakare ietre, käkwe kä jürä ngwiani ñakare jabtä, aisete nämane biare ngataen kukwe kuin niebtä.

Yebti Satana ganainbare kwetre arato.

¹² Ne aisete mun nünanka kä käinbti kä ngwen nuäre jabtä munkwe.

Akwa angwaree mun nünanka kä temenbtä amne mun nünanka kä butubti mrente.

Mun ye abko bobre jakän, ñöbtä ñan angwane kä kitera neme braibe diabluye rükäre Ngöbö rüere, aisete mätä kri mun nünanka kä temenbtä ye rüere,

abko ni kukwei rababa ruen tie.

¹³ Mökata kitaba timon kä temen nebtä angwane, meri käkwe ngäbäre ngibiabare ye jiebti mökata rikaba kisere mikakäre ja tare nike. ¹⁴ Akwa meri ye abko gitadreta kä kaibete tbi ngäniene, abkokäre mü kri ngike kwrere Ngöbökwewi bianba ie rikakakrä, ye erere bkänä meri ye gitabata mobe tbi ye ngäniene. Ye kanti Ngöbökwewi ngibiaba kä komä bti ötare. ¹⁵ Angwane tbi ye käkwe ñö yaiba kabre meri ye rüere mda, ñö ye abko rabadre kri, kä rikadre meri ye ngwena nguse, abkokäre yaiba kwe. ¹⁶ Akwa dobo temen ye käkwe meri ye die mikaba amne, ñö kri yaiba mökatakwe, ye dobokwe ñakaba jökrä, aisete mökatakwe meri kämikani ñakare.

¹⁷⁻¹⁸ Yebtä abko mökata ye mätä rababa kri krübäte meri yebtä angwane, rikaba rüere meri ye bkün mda mda rüere. Meri bkün mda mda abko ni Ngöbö kukwei mikaka täte era metre amne ni blitaka Jesu kräke, ye rüere mökata rikaba rüere.

13

Ni jändrän kri krübäte kwrere jataba mrente käin

¹ Yebti mökata rababa nünaninkä mren köräbti. Yebti ni jändrän kri krübäte kwrere jire abko jataba mrente käin ti okwäbti mda. Ni ye abko dokwä kwä kükü amne krotu krä jätä ie, niara bäri dite bä mikakrä, btä ti okwä rababa. Angwane kukwe diän taretare tikani Ngöbö rüere nämä ketaninkä kwati dokwä kwatirekwatire btä amne korona nämä mikani krotu kratirekratire btä abko tikwe tuaba. ² Ni jändrän kri krübäte kwrere tikwe tuaba, ye abko bä rababa tuen kwra leopardo kwrere tie amne ngoto abko rababa tuen oso ngoto kri kwrere tie amne kada abko rababa tuen krübäte lion kada kwrere tie. Ni ye abko ie mökata käkwe ja di bianba kri gobrankrä nißtä. ³ Ni jändrän kri krübäte kwrere ye abko träin kri dokwä kwatibtä abko kisete gatadre, akwa träin ye abko rababa kuinta ie, bä rababa tuen tie. Yebtä abko ni jökrä ñan töi rababa krütare amne ni jökrä rikaba niara jiebti. ⁴ Angwane mökata käkwe ja di bianba ni jändrän kri krübäte kwrere ie. Yebtä abko ni jökrä rababa mökata ye mike ütiäte Ngöbö kwrere. Erere arato, ni jändrän kri krübäte kwrere ye mika rababa ütiäte kwetre arato, kä rababa niere krörö: Ni jändrän kri krübäte kwrere tä nete, ne kwrere ni ñakare jire mda. ¿Nirekwe rüdre ni ne kwrere rüere se? rababa niere.

⁵ Mdakäre abko, ni jändrän kri krübäte kwrere ye abko ie ja di bianba kri kä nebtä sö gre ketebu bti krotu. Erere arato, niarake bikadre kri, käkwe ñäkäre kämekäme Ngöbö rüere, abkokäre kä bianba kore ie. ⁶ Ye erere bkänä, ni ye käkwe ñäkäba kämekäme krübäte Ngöbö rüere amne kä käinta, kanti Ngöbötä nüne, ye rüere ñäkäba diän diän kwe. Erere arato, nitre nünanka kä käinbti, ye rüere ñäkäba kwe. ⁷ Erere arato, juta deme Ngöbökwewi rüere rüdre kwe, ye ganandre kwäräbe kwe amne kämikadre kwe, abkokäre kä bianba ie rükäre bentre. Erere arato, ni bätäkä ngwarbe amne juta bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe amne kä bätäkä ngwarbe bti rabadre gobrane, abkokäre ja di bianba ie arato. ⁸ Angwane Ngöbö ngämi kä ne dätäre, känenkri ni Kordero kwrere nämane mikani biare kämikadre ni mdaye ni jökrä kräke. Ye abko, nire nire ñakare jen niarake abko kä tä tikani ñakare tarä ni nünandi kärekäre mikakrä gare yebtä, ni ye abko käkwe ni jändrän kri krübäte kwrere mikadi ütiäte jae Ngöbö kwrere.

⁹ Nire nire olo tarä abko käkwe olo ketate kukwe neye:

¹⁰ Nire nire jänikadre ngite tödekabtä Jesubti, ye erere jänän ngite.

Nire nire kāmikadre ngitrabti tōdekabtā Jesubti,
ye erere kāmikadi ngitrabti.

Kukwe rakadikā kore angwane, juta deme Ngōbōkwe kākwe nūnandrekā dite jabtā bātārekā ja tāritāri amne Jesu rükandrete űakare kwetere, akwa tōdekadre kwatibe Jesubti janknu.

Ni jāndrān krūbāte kwrere mda jatani dobote kāin

¹¹ Yebti ni mdara jire jataba dobote kāin, akwa niara abko ni jāndrān krūbāte kwrere jataba, rababa tuen tie. Ni ye abko krotu krotu ie abko rababa tuen kordero krotu kwrere tie, akwa űan űākābā jāme kordero kwrere kwe, akwa rababa űāke mōkata kwrere. ¹² Amne ni jāndrān kri krūbāte kāne ye di rababa jōkrā kwe, kā rababa sribire ni kāne ye diāre. Ni jāndrān kri krūbāte kāne abko trāin kri dokwā kwatibtā abko kisete gatadre akwa namaninta kuinta ie, ye krāke ni mda ye rababa sribire, kā rababa ni kāne ye mikamna űitiāte Ngōbō kwrere ni jōkrā kā nebtāye. ¹³ Erere arato, ni ye rababa sribi kri űan tuabare nuene, kā rababa űukwā kā kāinbti mike kite timonkwāre ni mda mda okwābti, niara di kri Ngōbō kwrere abko ni jōkrā kākwe nūtūdre, abkokāre sribi kri űan tuabare nuenbare kore kwe ni ngōkakāre. ¹⁴ Angwane ni jāndrān kri krūbāte kwrere nāma kāne, ye mikakāre űitiāte, ni mda ye rababa sribi kri űan tuabare nuene. Yebti abko ni kwati ngōkaba kwe. Erere arato, ni jāndrān kri krūbāte kwrere abko dokwā kwati tikaninkā ngitrabti kāmikakāre, akwa trāin namaninta kuinta ie amne namani nūne janknu, ye bā sribemna kwe mikakāre űitiāte Ngōbō kwrere, ye erere ni jōkrā kākwe sribebare. ¹⁵ Angwane ni jāndrān krūbāte kwrere nibukare, ie ja di bianba bā ye mikakrā nire abko erere nuenba kwe. Amne nire nire kākwe űan ni kāne ye bā mikadre űitiāte jae Ngōbō kwrere abko kāmikadre kwe abko jāndrān bā nāma niere.

¹⁶ Mdakāre abko, ni ngwarbe amne ni űitiāte, ni ngwian bkānkā krikri amne ni bobre bobre, ni klabore űakare amne ni klabore abko btā ni jāndrān kri krūbāte kwrere nāma kāne ye kā űikadre ni kise ruenkri btā o ni okobtā abko ni mda ye kākwe nieba abko erere mikani nuene. ¹⁷ Akwa nire nire btā ni jāndrān kri krūbāte kwrere nāma kāne ye kā nāma tikani űakare, ni ye űan rabadre jāndrān rūrūmoine amne jāndrān kōkō jae. Ni kāi ye abko ni jāndrān kri krūbāte kā o niara kā tikani kō okwā jāndrān tankrābti. ¹⁸ Amne kō okwā jāndrān tankrā, bti ni jāndrān kri krūbāte kwrere kāita tikani, ye abko nire nire tōbtā aibe ie ni ye raba nūke gare. Kō okwā jāndrān tankrā yebti, aiseite ni ye abko kā tikata kō okwā jāndrān tankrābti abko 666.

14

Ni 144,000 abko Ngōbōkwe mikani jenena jakrā

¹ Yebti ni Kordero kwrere nāma nūnaninkā ngitio Siōnbtī, btā ti okwā rababa angwane, ni ye ben abko ni mda nāma 144,000. Angwane nitre okobtā Kordero ye kā nāma tikani amne Kordero rūn kā nāma tikani arato niaratre nāma nitre ye bkāne bā mikakrā abko rababa tuen tie. ² Yebti űō ngōta nebe kri, ye kwrere jire kā ngō rababa ruen kā kāinbti tie. Erere arato, unsuni ngōta nebe krikri ja dibti, ye kwrere kā ngō rababa ruen tie. Mdakāre abko, ni kwati rababa arpa kabre tāke gwaire jōkrā abko kwrere jire kā ngō rababa ruen tie. ³ Angwane kūrā gobrankrā Ngōbōkwe ye ngwāreki nitre 144,000 rababa ka btin niere. Erere arato, jāndrān krābkā nāma kūrā bāre temen ye ngwāreki amne nitre unbre unbre ngwāreki ka btin ye nieba kwetere arato. Akwa ka btin, yebti ni mda mda űan rababa tōi ngitiekā jire chi amne nitre 144,000 kōkanintarita Ngōbōkwe jakrā, ye aibe ie ka btin ye rababa nūke gare. ⁴ Nitre ye abko, ni deme ja mike gure űakare meribe, ye kwrere jire nitre ye kākwe ja ngbiabare deme, kākwe ngōbō ngwarbe mikani űitiāte űakare jae. Ni Kordero kwrere nāma niken mdente erere abko jiebti niaratre nāmane niken. Erere arato, ni Kordero kwrere krūtani krusobtā angwane, ni jōkrā ngātāite niarakwe ni ye kōkani Ngōbōkrā, bti nura ngwā űota kāne, ye bianta ngwarbe Ngōbōye kuin niekāre ie, ye kwrere niaratre nāmane biani Ngōbōye amne ni Kordero kwrereye kuin niekāre ietere. ⁵ Amne blitabare era metre kwetere Ngōbōkrā amne ni mda ngōkani űakare jire chi kwetere, aiseite ni mda mda űan rababa kite ngise jire chi. Nitre ye mden abko ie ka btin rababa nūke gare.

⁶ Yebti tikwe angele mdara jire tuaba abko rababa nikenkā kāinta sete. Angele ye abko nāma Ngōbō kukwei kuin kārekāre ngwena niedre ni jōkrā nūnanka Ngōbō rūere kā temenbtā yeye. Ye mden kisete, ni kā jōkrābti temen amne ni bātākā ngwarbe amne ni kukwe bātākā ngwarbe amne ni nūnanka juta kwatirekwatire te abko krāke angele ye nāma Ngōbō kukwei kuin ye ngwena, ⁷ kā rababa niere krōrō ja dibti: Ngōbō jūrā ngwian jabtā munkwe amne niara kāikitaka munkwe, űobtā űan angwane niarakwe kukwe űakarete ni krāke mikakāre ja ngie nuen abko kāi nūra amne, Ngōbō kā kāinbti btā kā tementa dātākā

amne Ngöbö mren dātekā btā ñō dātekā, Ngöbö ye abko mika ūtiāte munkwe abko angele ye rababa niere kore ti okwābti.

⁸ Yebti angele jataba nibukāre mda abko kākwe juta Roma bā mikaba juta Babilonia kwrere, kā jataba niere krörō: Meri bti kā ngwarbe kāta ni brare brare nākweite ja mikakāre ngite, ye kwrere jire nitre nūnanka juta kri Babilonia kākwe ni kwati kā jōkrābti temen nākwitani, aisete ni kwati tōi nikwitani jāme kākwe ja mikani ngite ben Ngöbö rüere, akwa juta kri ye abko nikira ngwarbe jōkrā, angele ye rababa niere.

⁹ Yebti angele jataba nimākāre mda. Angele ye abko jataba ñāke ja dibti, kā jataba niere krörō: Ni jāndrān kri krübāte kwrere arabe bā sribebare, ye nire nire kākwe mikadre ūtiāte ngöbö kwrere jae amne nire nire kākwe ja tuadremetre ni ye kā tike ja okobtä o ja kisebtā, ¹⁰ nitre ye abko btā Ngöbö mātā rabadi kri krübāte abko uba dōi kwaka ñata kwrere jire rabadi krāke, ñobtä ñan angwane uba dōi ngātāre kwaka ye kwrere jire Ngöbö mātā nibi, aisete nitre ye abko kākwe ja tare nikadi kri krübāte ñukwā jutrate amne asufrete angele deme Ngöbökwē ngwāreki amne ni Kordero kwrere ngwāreki arato. ¹¹ Ne aisete, nitre ni jāndrān kri krübāte kwrere mikaka ūtiāte jae amne ni ye arabe bā sribebare abko nire nire kākwe kā tikani jabtā abko kākwe ja tare nikadi kākare dibire rare, aisete kā rabadi ñakare jadükakrā ietre. ¹² Ngöbökwē ni ye mikadre ja tare nike kore, kukwe nebtā abko juta deme Ngöbökwē tōdekaka Jesubti, kāta Ngöbö kukwei mike tāte ye abko kākwe ja die mikadre nūne dite Ngöbökrā.

¹³ Yebti ni kukwei jaraba mda kā kāinbti tie, kākwe nieba krörō tie: Tārā tike krörō: Mtare mentokwāre nire nire tōdekaka ni Dānkienbti tā krüte, ni yebtä kā rabadi nuāre amne Ngöbökwē ja di biandi ie.

Jān, abko kore era metre nieta Ngöbö Ūaikwe, ñobtä ñan angwane nitre ye kākwe jadükadi, ñan sribidre mda kwe, amne sribibare kuin kwetre, ye abko Ngöbökwē ūtiā biandi ietre abko tike kore tārābtā, nieba kwe tie.

Ni jōkrā ūkaninkrō kukwe ūkatekāre krāke

¹⁴ Yebti tikwe nikraba mda angwane, mūta ngwen būrere, btā ti okwā rababa. Angwane mūta yebti abko ni iti Ni Kā Nebtä Ngobo kwrere rababa tuen tākāinbtē tie. Angwane korona orore nāma dokwābti amne ngitra tānene tu grine ngwian nāma kisete kwe. ¹⁵ Ye btārābe ju blitakrā Ngöböbe kā kāinbti te angele nāma abko jataba ju bāre kākwe ñākāba ja dibti ni nāma tākāinbtē mūtābti yeye, kākwe nieba krörō ie: Ni kā jōkrābti abko nura ngwā nena tain jōkrā kwrere, aisete nura ngwā ōta kāi nūra, aisete ngitra tānene tā ma kisete, yebti nura ye tikekā, bti makwe ngwā ōta, erere makwe ni jōkrā ūkākō Ngöbökrā, nieba kwe ie. ¹⁶ Ye erere bkānā, ni nāma tākāinbtē mūtābti kākwe ni jōkrā ūkaninkrō Ngöbökrā ye bā mikakāre, ni ye kākwe ngitra mnianteba nura tikakakrā kā temen nebtā amne, ni jōkrā ūkākōba kwe kā nebtā.

¹⁷ Abti angele mdara jire nāma Ngöbö ngwāreki ju blitakrā Ngöböbe te kā kāinbti, angele ye abko nāma ngitra tānene tu grine ngwena kisete arato. ¹⁸ Angwane ñukwā grā kri ngwāri mnū rā bāne kukwakrā Ngöböye, ye kānti angele mdara jire nāma. Angele ye abko di nāma ñukwā jutrabti. Angele ye abko kākwe ñākāba ja dibti angele ngitra tānene ngwianka kisete yeye angwane, ni jōkrā nūnanka Ngöbö rüere bā mikaba uba kwrere kwe, kākwe nieba krörō ie: Uba nena tain btā amne kā uba ngwā ōtakrā nūra, aisete ngitra ye mnianteba kā temenbtā amne, makwe uba ngwā ōta küdekrā ngōi ngōi, nieba kwe. ¹⁹ Ye erere bkānā, angele ye kākwe ngitra tānene tu grine ye mnianteba kā temen nebtā angwane, uba ngwā tikakaba jōkrā kwe uba kōkrāibtā. Yebti jāndrān kri uba tükakakrā, te uba kitaba jōkrā kwe tükakakrā. Uba tükarekā ngotobti, ne abko Ngöbö mātā kri nitre nūnanka niara rüere btā bā mikata, erere niarakwe gadite jōkrā abko bā mikata kore. ²⁰ Angwane uba ye abko tükakaba juta Jerusalēn bāre mento, akwa jāndrān uba tükakakrā te uba tükakaba, ye kānti dāri aibe rababa betekā kabre krübāte. Dāri rababa neen kwata kri temen kilometro sientō krāmā jire amne rababa mate mdā kadābtā rababa tuen tie.

15

Angele ni kükü jāndrān taretare ngwianka ni rüere

¹ Yebti jāndrān mda krikri rakadrekā abko bā rababa kā kāinbti abko btā ti ñan tōi rababa krūtare mda abko krörō: Ngöbö mātā kri ye abko rabadre bare tāte jōkrā nitre nūnanka niara rüere btā abko angele ni kükü nāma nāin jāndrān taretare keta kükü mrā ngwena kisete, ni nūnanka Ngöbö rüere mikakāre ja tare nike kri abko rababa tuen tie. ² Mdakāre abko, jāndrān mdara jire tuaba tikwe abko bā rababa tuen mren bidriore kwrere abko nāma mritani ñukwā jutrate ketetibe rababa tuen tie. Mren bidriore ye kānti abko nitre nāma nūnaninkā arpa ketaninte kisetekisete rababa tuen tie. Ni jāndrān kri krübāte kwrere amne bā dātebare, ye nire nire kākwe mikani ñakare ūtiāte ngöböre jae kākwe ganainbare

kwäräbe amne niara kä tikani ñakare kwetre jabtä amne kö okwä jändrän tankrä ni yekwe abko mikani ñakare kwetre jabtä, ye mden ie Ngöböke arpa biani abko nāma kisete tākkrä Ngöbö käikitakakäre. ³ Moisés, sribikä Ngöböke kākwe Faraón ganainbare angwane, ka niebare kwe Ngöbö käikitakakäre, ka ye kwrere niaratre nāma niere amne ni Kordero kākwe ka niebare, ye kwrere abko niaratre nāma niere abko krörö:

Ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, makwe jändrän krikri krübäte nuenbare, ye abko bä nuäre jökrä.

Amne ma abko tä gobrane kärekäre.

Ma abko era metre amne ji makwe abko kuin metre jökrä.

⁴ Ni jökrä kākwe ma jürä ngwiandre ni Dänkien.

Erere arato, ni jökrä kākwe ma mikadi ütiäte jae ni Dänkien, ñobtä ñan angwane ma aibe kuin deme amne metre.

Erere arato, ni jökrä jatadi, kākwe ma käikitadikä, ñobtä ñan angwane mata kukwe ükete era metre ni jökrä kräke abko nena gare aisete,

abko nitre ye rababa ka niere kore.

⁵ Yebti tikwe nikrabata angwane, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre nāma kä käinbti abko jukwei gitiaba, rababa tuen tie amne, ju yete abko kukwe keta jätä biani nuendre nie Ngöböke abko nāma ükani. ⁶ Angwane ju blitakrä Ngöböbe ye te angele ni kükü nāma abko jataba ju bäre. Angeletre ye abko nāma kukwe taretare krübäte nuendre keta kükü Ngöböke abko ngwian nāma kisete kwetre. Angeletre ye abko nāma dän merebe trä ngitiekä kädékata lino kitani jabtä te nāma nāin amne koria orore nāma kitani ja kötābti ta kwetre abko jataba tie. ⁷ Angwane jändrän kräbkä nāma Ngöbö bäre temen, jändrän ye krati abko kākwe blato orore te Ngöbö mätä kri nitre nūnanka niara rüere btä nāma mikani abko bianba kwe angele itire itire ie. Ngöbö ye mden tä nūne kärekäre. ⁸ Angwane ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre abko te Ngöbö di kri bä rababa abko ngübü aibe rababa gwita temen amne, kukwe tare kri krübäte ngwian nāma angele ni kükükwe ye ngāmi niken ta, känenkri ni ñan raba neme jire gwü ju yete, rababa tuen tie.

16

Blato kwä kükü te Ngöbö mätä kri nāma mikani

¹ Abti ju blitakrä Ngöböbe te ni kukwei rababa ruen kri ja dibti tie, kä rababa niere angele ni küküye: Ngöbö mätä kri tä mikani blato kwä küküte, ye mun nān iente kä temenbtä amne ni nūnanka kä temenbtä sebti, nieba kore angeletre. ² Ye kwrere bkänä, angele rikaba iti käne kākwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba kä temen yebti angwane, ni jökrä, btä ni jändrän kri krübäte kwrere ye kä nāma tikani amne, ni jändrän kri krübäte kwrere abko bä sribebare, ye nire nire nāma mike ütiäte ngöböre jae, nitre ye abko kwata rababa ngütüete käme jökrä ietre abko bä rababa käme amne rababa tare krübäte ietre.

³ Yebti angele nibukäre kākwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba mrenbti angwane, ñö mrente ye rikwitaba däre jökrä. Däre ye abko rikrakaba ribi ribi bäsi ni kämikata angwane, ni däre tä nikrenkä ye kwrere jire mren ñöi rababa, aisete jändrän nūnanka mrente mrente ye gataba jire jökrä.

⁴ Yebti angele nimäkäre kākwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba ñö krikribti amne ñö okwä kiakiabti. Angwane ñö amne ñö okwä ye rikwitaba däre jökrä arato. ⁵ Angwane angele mdara jire abko ñö ngibiabtikä kukwei jaraba tie, kākwe nieba Ngöböye:

Ngöbö Deme, ma nāmanena kira kena amne ma tä käre mtare.

Mata ni mike ja tare nike kore, se abko mata nuene kuin era metre, ⁶ ñobtä ñan angwane nitre nūnanka ma rüere kākwe juta deme makwe kämikani angwane, niaratre däre ianinte kabre kä temen nebtä.

Erere arato, nitre ma kukwei niekä däre ianinte kwetre.

Ye mden ütiäre abko mata däre bien ñadre ietre mtare.

Niaratre kākwe kukwe nuenbare kore, ye mden ütiäre mata nuene kore btäre arato ye.

Abko kore se,

nieba angelekwe Ngöböye.

⁷ Yebti ñukwä grä kanti abko ni kukwei jaraba mda tie, kākwe nieba Ngöböye: Ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, ma abko tä kukwe ükete kuin era metre nitre nūnanka ma rüere kräke, rababa niere kore Ngöböye.

⁸ Angwane angele nibkäre kākwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba ñānānbtä angwane, ñānā ye ie ja di bianba ni kukwakrä ñukwä kwrere. ⁹ Angwane ñānānkwe ni jökrä kwata kukwaba tare krübäte angwane, Ngöbö kukwe taretare kri juanka, ye rüere rababa ñāke kämekäme jirekäbe mda, akwa kukwe kämekäme kitaba ñakare temen kwetre amne Ngöbö mikaba ütiäte ñakare jire chi kwetre jae.

¹⁰ Yebti angele nirihekäre käkwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba ni jändrän kri krübäte kwrere nāma gobrane yebti. Angwane kã gobrankrä kwe, ye kãnti kã rababa iko jökrã. Ye ngwane kukwe taretare nakaninkãra nibtä, abtä ni jökrã rababa ja tare nike kri, kã rababa ja tüdrã kwete be tute ja tare nikabtä. ¹¹ Akwa niaratre nãmane ja mike ngite ño ño Ngöbö rüere abko kitaba ñakare temen kwetre amne jirekãbe rababa ngütüete jökrã ngrabare, kisete rababa ja tare nike kri krübäte, abtä rababa ñãke kãmekãme Ngöbö kã kãinbti se rüere.

¹² Yebti angele ni tikãre käkwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba ño kri Eufatebti angwane, nitre gobranka btã rükã kwekwe kã driri jatani abko rikadre kã nõtãbti ta, abkokãre ño kri Eufrates ye grõtãba jökrã.

¹³ Yebti tikwe jändrän tuaba krörö mda: Mökata kadate, ni jändrän kri krübäte kwrere kadate amne ni ngöbö ngwarbe kukwei niekã abko kadatekadate üai kãme gwre kwrerekwrere jatãba komã mentokwãre ti okwãbti. ¹⁴ Angwane üai kãme komã bã rababa gwre kwrere ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene abko rikaba nitre gobranka krikri kã jökrãbti temen üekrö rükãre Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrã Nuenkrã ye rüere. Ye nãire Ngöbökwere rüe ganaindi kwãrãbe.

¹⁵ Angwane ni Dãnkien abko käkwe nieba: Ni gokã tã kite batibe, ye kwrere ti jatadita, aisete munkwe mokre jabti amne nire nire tãdi mokrere jabti käkwe ja ngibiadre kukwe kãmekãme Ngöbö rüere ye ngãniene angwane, ñan tãdre dikekã ni bütiere kwrere, abkokãre tã dãn ngibiare kuin jökrã jabtä amne bütiekrã gaidre kri krãke abko ñan tuadre ie, abkokãre tã dãn ngibiare kuin jakrã, ye abko tãdre ja ngibiare kukwe kãmekãme Ngöbö rüere ngãniene. Ni ye abko btã kã rabadi nuãre amne Ngöbökwere ja di biandi ie. Abko kore se, nieba ni Dãnkienkwe.

¹⁶ Yebti üai kãme nimã ye käkwe nitre gobranka krikri ükãkröba jökrã kã kãdianta Armagedón hebreore ye kãnti rükãre Ngöbö rüere.

¹⁷ Angwane angele ni kükükãre käkwe Ngöbö mätä kri nāma blatote ye ianteba mürete kãinta. Ye btãrãbe ju blitakrã Ngöböbe, kãnti Ngöbö nãmane tãkãninbte kürã gobrankrãbti, ye kãnti ni kukwei rababa kri, kã rababa niere krörö: jändrän jökrã nibira bare tãte jökrãl ni kukwei rababa niere. ¹⁸ Angwane mera rababa trã ngitiekã, kã ngö rababa, unsuni ngö rababa krikri krübäte amne dobo jatãba nakaenkã abko rababa dobo mike grüekã jökrã, ye abko ni nükani nüne kã nebtã angwane dobo ñan rakakabare kri krübäte abko erere dobo rakakaba. ¹⁹ Dobo rakakaba kri krübäte ye abko käkwe juta kri Babilonia* ñãkãninbte ketamã temen amne ju krikri juta mda mdate rikaba jökrã temen. Angwane Ngöbö mätä kri bã mikata uba dõi kwaka kwrere jire, bti juta Babilonia mikadre ja ngie nuen kwe ye abko rükãbata tõre ie. ²⁰ Angwane kã butu mrente amne kã ngitiore krikri mentokwãre abko rikaba ngwarbe jökrã amne rababa tuen ñakare mda amne, ²¹ ñü jã kukwãn kwrere kã kãinbti rababa nãkãen temen nibti. Nü jãre ye abko dãbã kilo gre ketebu nãre abko rababa nãkãen temen. Ngöbö rababa ni mike ja tare nike kri krübäte kore, yebtä abko ni jökrã rababa ñãke kãmekãme Ngöbö rüere.

17

Meri tãkãninbte jändrän krübäte yebti

¹ Abti angele ni kükü kisete Ngöbö mätä kri nāma blatote abko ianteba kwetre, angele ye abko iti jatãba käkwe nieba krörö tie:

Meri bti kã ngwarbe kri krübäte abko tã tãkãninbte ño bätãkã ngwarbe bti, se mikadi ja ngie nuen ño Ngöbökwere abko ti bike mike tuare mae, aisete jakwe tuen, nieba kwe tie. ² Angwane nitre jreire kã jökrãbti temen käkwe kã kwita kwitãba jabti meri ye ben gwãire. Erere arato, nita nebe dröbare angwane, kãta nebe nenkã ni dokwãbti, ye kwrere jire nitre nünanka kã nebtã dokwãbti kã rababa nenkã, aisete kã rababa ngwarbe bti meri ye kwrere amne kukwe diãn diãn nãmane nuene.

³ Yebti Ngöbö Üai rükãba tãte jökrã tibtä angwane, angele ye rikaba ti ngwena kã kaibete mda. Ye kãnti tikwe meri tuaba iti amne, ni jändrän kri krübäte kwrere bã tain, bti meri ye nãma tãkãninbte. Ni jändrän kri krübäte kwrere tõi nãma jökrã Ngöbö rüere, aisete kwatãbtã kukwe kãmekãme taretare nãma tikanã Ngöbö rüere. Mdakãre abko, ni jändrän kri krübäte kwrere dokwã kwã kükü amne krotu krã jãtã ie abko bti meri ye nãma. ⁴ Meri tuaba tikwe ye abko btã dãn ütiãte kri bã mikibare nãma amne dãn tain nãma btã. Erere arato, meri ye käkwe bã dãtebare kuin jändrän ororebti, jã tuãretuãre bti amne perlãbti. Meri ye kisete abko baso orore nãma arato. Baso yete abko jändrän kãmekãme Ngöbö rüere btã ni mätä kri Ngöbö rüere amne jändrän ngwarbe kãme nuen nãma niarãkwe kã mikãkrã ngwarbe jabti

* 16:19 Juta Babilonia kãta juta Roma bã mike nütüta.

abko nāma basote kwe. Ye abko meri nāma tōbike kore amne nāma nūne kore Ngōbō rūere abko bā mikata baso yebtä. ⁵ Amne meri ye ká nāma tikani krörō okobtä:

MERI NE ABKO NIRE ABKO TÄ ÜKANI TIEBE.

MERI NE ABKO TÄ JUTA KRI BABILONIA BÄ MIKE.

MERI JÖKRÄ, BTI KÄ NGWARBE ABKO NIARA KWRERE, AISETE DÄREBARE NIARAKRI.

AMNE KUKWE KÄME DIÄN DIÄN NGÖBÖ RÜERE JATANI NIARAKRI,

abko nāma tikani kore meri ye okobtä. ⁶ Yebti káta neme nuāre nibtä drōba kisete, ye kwrere meri yebtä ká nāma nuāre juta deme Ngōbōkwe ye dārie kisete, ñobtä ñan angwane niarakwe nitre tōdekaka Jesubti kāmikani blitabtä Jesukrä, ye kái ngwian nāma nuāre kwe jabtä abko kisete nāma ni drōbare kwrere tikwe gaba mda.

Angwane meri tuaba tikwe, yebtä ti tōi ñan rababa krūtare. ⁷ Abtä angele ye kákwe nieba krörō tie:

¿Ye ñobtä abko ma ñan tōi nebe krūtare meri se tuare ye? Meri se tä kukwe ño bā mike abko tä kaibe tiebe abko ti bike niere mae. Ni jändrän kri krübäte kwrere dokwä kwä kükü ie amne krotu krä jätä ie káta meri se ngwena abko káta dre bā mike abko ti bike niere mae abko krörō. ⁸ Ni jändrän kri krübäte kwrere turi makwe, ye abko nāmane nūne kira, akwa mtare tä nūne ñakare mda, akwa jändrän ye abko juan ngāmi ngwarbe Ngōbōkwe, kānenkri nāmane Kā Timonbti abko jatadita ká temen nebtä angwane, Ngōbōkwe juandi ngwarbe. Angwane Ngōbōkwe ni dātebare kira kena, ye ngwane mentokwäre tarä ni nūnanka kārekäre Ngōbōbe mikakrä gare, yebtä nire nire káita tikani ñakare abko kákwe ni jändrän kri krübäte kwrere ye tuadi angwane, niaratre ñan tōi rabadi krūtare ni jändrän kri krübäte kwrere yebtä, ñobtä ñan angwane niara nāmane nūne kira akwa mtare tä nūne ñakare, akwa jatadita bobuta aiseite.

⁹ Mdakäre abko, kukwe ne ti bikera niere mae abko ni töbtä ie rükadre gare abko krörō: Ni jändrän kri krübäte dokwä kwä kükü, ye abko ngitio kwä kükü, bti merita tākānintbe abko bā mikata. Erere arato, jändrän dokwä kwä kükü ye abko tä jrei ni kükü bā mike. ¹⁰ Akwa jrei ni kükü ye ngätāite abko jrei nirike kákwe gobranbarera, bti nikanina ngwarbe amne tä gobrane ñakare mda. Jrei iti abko gwängware tä gobrane amne, iti mda abko ngāmi nūke gobrane, akwa rükadi angwane ñan gobrandre raire kwe. ¹¹ Angwane ni jändrän kri krübäte kwrere nāmane nūne kira akwa mtare tä nūne ñakare mda, ye abko jrei ni kwäkäre abko bā mikata. Jrei ye abko kákwe sribidi ja kwrere jrei ni kükü yebe, akwa mrä Ngōbōkwe juandi ngwarbe.

¹² Angwane krotu krä jätä turi makwe ye abko jrei ni jätä ngāmi nūke gobrane, akwa niaratre rükadi gobrane angwane, ká biandi ñānā okwä kratibe ietre gobrankrä ni jändrän kri krübäte kwrere ye ben gwaire. ¹³ Jrei ni jätä ye abko tōi ja kwrere jökrä, aiseite ni jändrän kri krübäte kwrere ye ie ja di biandi kwetre, aiseite ni jändrän kri krübäte tō dreye, erere nuendi kwetre kräke. ¹⁴ Angwane niaratre kákwe rüdi ni Kordero kwrere ye rüere, akwa ni Kordero kwrere ye kákwe ganaindi kwäräbe, nitre kārābare Ngōbōkwe dianinkä jakrä tä nūne janknu Jesukrä ye ben gwaire. Ni Kordero kwrere kákwe ganaindi, ñobtä ñan angwane ni Kordero kwrere ye abko tä nitre dānkien krikri dānkieni amne tä gobrane nitre gobranka krikri bti arato aiseite.

¹⁵ Mdakäre abko, ñō bti meri bti ká ngwarbe tä tākānintbe turi makwe, ye abko ni jökrä amne ni kukwe bätäkä ngwarbe blitaka amne ni ká jökräbti temen abko turi ñō kwrere makwe. ¹⁶ Angwane krotu krä jätä turi makwe amne ni jändrän kri krübäte kwrere turi makwe ye abko mätä rabai kri meri bti ká ngwarbe yebtä angwane, meri juandi ngwarbe amne meri mikadite kaibe bütiere kwe. Erere arato, meri ye ngätä kwetadi jökrä kwetre amne kroko kiakia abko kukwadi jökrä ñukwäte kwetre. ¹⁷ Dre nuendre, ie Ngōbō tō namani, erere mikani kwe niaratre tōite, aiseite niaratre tōi rabadi ja näre, kákwe ja di gobrankrä ye biandi ni jändrän kri krübäte kwrere ye ye abti Ngōbōkwe dre niebare, ye erere rabadi bare täte jökrä. ¹⁸ Mdakäre abko, meri bti ká ngwarbe turi makwe ye abko nitre nūnanka juta kri tä gobrane jrei jökräbti abko turi kore makwe ye, nieba angele kwe tie.

18

Ngōbōkwe juta Babilonia juani ngwarbe

¹ Yebti angele mda nāma ká kāinbti jataba timonkwäre ti okwäbti. Angele ye abko bäri di kri abko jataba angwane, trä gitiaba ngwen jökrä ká nebtä, ² kákwe ñākāba ja dibti krörō: jJuta kri Babilonia nikira ngwarbe!

Üai káme bätäkä ngwarbe, kräke ká nebe nete amne, nukwä bätäkä ngwarbe, ñakare dhe Ngōbō ngwäre kri aibe nebe ja juda mike nete.

Erere arato, jändrän ngwarbe ngwarbe, btä ni mätä aibe kräke ká nebe nete.

³ Ngöbökwe juta ye juandi ngwarbe kore, ñobtä ñan angwane ni dröbare uba döi kwaka kisetä tä ja mike ngite meri bti kä ngwarbe ben, ye kwrere ni kä jökräbti temen namani ja mike ngite nitre nünanka juta yebe.

Angwane meri bti kä ngwarbe ben ja mika ngite, kwrere jire jrei kä jökräbti temen käkwe ja mikani ngite.

Erere arato, nitre jändrän rürümoinkä abko namani jändrän bkäne kabre jändrän bäri kuinkuin kwetre ye rürümoinbtä ütiäte ütiäte, niebare angelekwe.

⁴ Yehti ni mdara jire kukwei jaraba kä käinbti tie, käkwe nieba krörö:

Mun jen tikwe abko käkwe ñan ja mikadre ngite siba nitre nünanka juta nete kwrere angwane, ja tare nika jatadre kri niaratre rüere arato, ye ngwane munkwe ñan ja tare nikadre arato, abkokäre mun jen tikwe ye nan mento juta ne bäre,

⁵ ñobtä ñan angwane kukwe käme nuenbare kwetre ye nena kabre Ngöbö ngwäre kri kä käinbti angwane, kukwe kämekäme nuenta kwetre, ye abko käinikwitekä ñakare Ngöböbti, aisete Ngöbökwe mikadi ja tare nike jötrö.

⁶ Niara käkwe dre nuenbare ni mda rüere, ye kwrere nuen niara rüere arato.

Niara käkwe dre nuenbare, yehti ta jändrän nuen bobu btä kukwe käme nuen dokwäre.

Erere arato, niarake ni mda mikani ja tare nike krübäte, ye abko ni bukata uba döi kwakate kwrere, yehti ta uba döi bäri kwaka bobu mda abko bian ie abko erere makwe mika ja tare nike bobu bti ta.

⁷ Mdakäre abko, niara namani bike kri amne kä namani bäri nuäre kri btä nüne bäri kuin, ye kwrere arato makwe nika janknu amne makwe mika ja tare nike kri.

Meri se tä bike kri, käta töbike krörö:

Ñan meri kän kwäräi krütani, kwrere tita nete amne ñan tita ja tare nike, akwa tita takänintbe kuin nete jreina kwrere, tä nütüre jabtä.

⁸ Ye mdenbtä abko köböтира jire ja tare nika jatadi kri kräke abko krörö:

Ni rabadi krüte kwati krübäte amne

ni kwati rabadi müen jiehti amne

ni kwati rabadi mrö nike amne kukwadi ñukwäte arato,

ñobtä ñan angwane Ngöbö ni Dänkien di kri käkwe mikadi ja ngie nuen bikabtä kri kore, aisete rakadikä kore btä.

⁹ Angwane meri bti kä ngwarbe, ben ja mikata ngite bati bati, ye kwrere jire ja mikani ngite. Jrei kä jökräbti temen käkwe ja mikani ngite amne ja mikani nuäre kwetre ben, ye abko juta rabadi nukwe amne ngübü rabadi tuen neen kukwäne ietre angwane, rabadi müaire, kä rabadi ngrente krikri be jiehti. ¹⁰ Akwa nane mikadre ja ngie nuen arato, abtä kä jürä rabadi jrei kä jökräbti temen btätre, aisete rabadi nünaninkä mobe temen, käkwe niedi krörö:

¡Aingwaree, juta kri Babilonia juta di kri abko bobre jakän!

Ye ñobtä amarehti batibe mata ja ngie nuen jötrö dikaro ye, niedi jreikwe.

¹¹ Mdakäre abko, nitre jändrän rürümoinkä käkwe juta ye müaidi amne rabadi ngrente krikri be arato, ñobtä ñan angwane ni ñan rabadre mda jändrän kökaka ietre aisete. ¹² Nitre ye abko nämane oro, plata, jä ütiäte ütiäte amne jändrän jä kwrere kädekata perla rürümoinine. Erere arato, dän ütiäte kri kädekata lino amne dän sedare amne dän bä tain drüne amne dän tain rürümoin nämane kwetre nitre nünanka juta yete yeye. Erere arato, kri rä bäne bäne amne marfil sribebare jändrane amne kri kuinkuin sribebare jändrän ütiäte kwrere, bronse amne jiero sribebare jändrane amne jä kuin ütiäte kri kädekata märmol abko rürümoin nämane kwetre ietre. ¹³ Erere arato, canela amne jändrän rä bäne bäne mikadre ja dokwäte amne kri ngwäri rä bäne kukwadre kädekata incienso amne ñö rä bäne bäne amne kri ngwäri rä bäne kädekata mirra abko rürümoin nämane nitre nünanka juta yete yeye. Erere arato, uba döi, kri oliho köi amne arina kuinkuin, trigo amne nbi, obeja, mdä, kareta jakädre mdäye amne ni klabore, ni ye abko ni ütiäte Ngöbökrä, akwa rürümoin nämane jändrän mda mda kwrere nitre jändrän rürümoinkäkwe.

¹⁴ Ni ye käkwe niedi krörö juta yehta: ¡Kri ngwäkä kuin amne jändrän jökrä mda mda nämane nebe bänänte mun kadate, ye abko ñakare mda makwe! ¡jändrän kabre makwe, bti mata nüne bä nuäre, ye abko nikanina ngwarbe jökrä makän! niedi kwetre. ¹⁵ Nitre jändrän rürümoinkä nämane jändrän rürümoinine juta yete abko köböire namani jändrän bkäne kabre, niaratre ye abko btä kä jürä rabadi, aisete rabadi nünaninkä mobe temen, kä rabadi müen amne rabadi ngrente krikri be juta ye jiehti. ¹⁶ Angwane rabadi niere krörö:

¡Aingwaree juta kri, ma bobre jakän!

Dän ütiäte kri kädekata lino, ye ma nämane kite jabtä.

Erere arato, dän bä mikibare amne dän bä tain drüne, bti ma nämane ja dätere.

Erere arato, oro amne ja tüäre mda mda ütiäte ütiäte amne perla, bti ma nämane ja dätere.

17 Angwane batibe jändrän kabre ye nikira ngwarbe jötrö makän, abko rabadi niere.

Mdakäre abko, nitre ru ngwianka amne nitre nänkä rute mrenbti amne ni mda mda ru ngwianka mrenbti abko rabadi mobe temen juta mike ñäräre arato. ¹⁸ Angwane juta ye rabadi nukwe abko ngübü jatadi ietre, abtä rabadi ngrente krörö: Juta ütiäte kri ne kwrere tua ñakare jire abko rabadi niere. ¹⁹ Rabadi ulire abko bā mikakrä niaratre kākwe dobro mnü kitadi ja dokwäbti amne rabadi müen amne ngrente krikri be, kã rabadi ñäke ja dibti krörö:

¡Angwaree juta kri, ma bobre jakän!

Nitre nünanka ma kãnti abko jändrän bkäne kabre, ye köböire nun ru ngwianka mrenbti namani jändrän bkäne kabre arato, akwa batibe Ngöbökwē ma junina ngwarbe jökrä, rabadi niere.

²⁰ Yebti angele ye abko kākwe nieba mda:

Juta niki ngwarbe se abko kã ngwen nuäre jabtã munkwe kã kãmbti yete.

Amne mun juta deme Ngöbökwē ye kākwe kã ngwian nuäre jabtã.

Erere arato, mun kukwe kuin Jesubtä ngwianka amne mun Ngöbö kukwei niekã ye kākwe kã ngwian nuäre jabtã,

ñobtä ñan angwane Ngöbökwē juta juni ngwarbe, ye abko mun dokwäre juni ngwarbe kwe, aisete munkwe kã ngwian nuäre jabtã, nieba angelekwē.

²¹ Yebti angele dite kri kākwe jākwater kri bási krü kri trigo ukwakrä kwrere jire dianba kisete, bti kitaba kwe mrente, kākwe nieba krörö:

Jākwater kri kiti mrente, se kwrere makwe juta kri Babilonia juandi ngwarbe amne ni mda mda kākwe ñan ma tuadreta jire mda.

²² Mdakäre abko, arpa, tolero amne drü, ye abko ñan kukwei nuadi jire chi mda ma kãite yete.

Erere arato, krü trigo ukwakrä ñan ngö nuadre jire chi mda yete.

²³ Erere arato, ñotra trä ñan tuadreta jire chi kwati yete amne, ni ja mikaka gure kã ngwianta nuäre jabtã yete,

ye kwrere kã ñan ngwiandre nuäre jabtã mda yete, ñobtä ñan angwane nitre jändrän rürümoinkã yete abko namani jändrän bkäne kabre abti namani dite dite.

Erere arato, nitre nünanka juta yete kākwe ni kã keta kabre te ngökani kwrasibti, abtä ja ngie nuadi kore kwe.

²⁴ Juta yete nitre Ngöbö kukwei niekã abko kãmikani.

Erere arato, nitre deme Ngöbökwē kãmikani amne ni kã jökrãbti temen tödekaka Ngöböbti abko kãmikani juta yete, aisete Ngöbökwē mikadi ja ngie nuen kore,

nieba angelekwē juta Babiloniabtã.

19

Aleluya niebare kã kãmbti Ngöböye

¹ Yebti ni kwati kukwei rababa ruen ja dibti tie, kã rababa niere krörö kã kãmbti:

¡Aleluya! Ngöbö nikwe aibe ni diantarikã, aibe ütiäte kri amne di kri.

² Ye ñobtä ñan angwane meri bti kã ngwarbe tä ni brare näkwite,

ye kwrere jire juta ne nämene ni kwati näkwite kukwe kãmekãme jiebti kã jökrãbti temen abko krãke Ngöbö tä kukwe ükete kuin era metre.

Amne nitre deme Ngöbökwē kãmikani nitre nünanka juta yetekwe, ye dokwäre abko Ngöbökwē mirira ja ngie nuen krübãte.

³ Yebti nieba krörö mda kwetre:

¡Aleluya! Juta ne ngübue rabadi kãrekãre kukwãne, ñobtä ñan angwane rabadi nukwe kãrekãre aisete.

⁴ Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkã amne jändrän krãbkã nämene nüne ye rababa ja okokrä mike nebe dobohtã temen, kākwe Ngöbö nãma tãkãnintbe kürã gobrankrãbti ye mike ütiäte jae abko rababa niere krörö: ¡Amen! ¡Aleluya! rababa niere.

⁵ Ye btãrãbe kürã gobrankrä Ngöbökwē kãnti ni kukwei rababa, kākwe nieba krörö:

¡Ngöbö nikwe ye kãikitekã munkwe!

¡Mun ütiäte kri amne mun bobre kãta sribire Ngöbökrã, kãta Ngöbö mike ütiäte jae, ye kākwe Ngöbö nikwe kãikitakã rababa niere.

⁶ Yebti ni kwati kukwei rababa ruen tie bási ñöta neme betekã jãkwatabtä timon ngöta neme kri, ye kwrere jire ni kukwei rababa ruen tie amne, bási unsuni ngö kri, ye kwrere ni kukwei rababa ruen tie, kã rababa niere:

¡Aleluya!

¡Ngöbö ni Dänkien Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä kitera gobrane!
rababa niere.

⁷⁻⁸ Ni Kordero kwrere kitera ja mike gure amne meri bati abko käkwe ja datenirira rabakäre
ben abko ie dän kuin lino trä ngitiekä bini kitakrä jabtä ja mikakäre gure.

Ne aisete ari kä ngwen nuäre jabtä amne ari kä ngwen juto jabtä amne ari niara käikitekä.
Nitre deme jen Ngöbökwé käkwe sribi kuin era metre nuenbare Ngöbökrä.

Sribi kuin era metre, ye abko dän kuin lino abko bä mikata kore.

⁹ Yebti angelekwé nieba mda tie:

Kukwe tike krörö täräbtä: Ni Kordero kwrere käkwe ja miri gure, ye kánti nire nire tä
nübaibare, ye abko btä kä raba nuäre kri krübäte, nieba kwe tie.

Abti jötrö nieba krörö mda kwe:

Tikwe kukwe nini, ye abko Ngöbö Kukwei era metre, erere tikwe nini mae, nieba kwe
tie.

¹⁰ Angwane ti rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen angele ye ngotobtä mikakäre ütiäte
jae, akwa angele ye käkwe nieba tie:

Ma amne ma mräkä mda mda käta nünenkä dite jabtä kukwe era metre Jesukwe btä, käta
sribire Jesukrä, ye kwrere tita sribire arato, aisete makwe Ngöbö aibe mika ütiäte jae, ñobtä
ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä era metre, ye mden abko nämane blite Jesubtä,
nieba angelekwé tie.

Jesu jatani mdä bä ngwenbti

¹¹ Angwane kä káinbti gitiaba sete, rababa tuen tie amne mdä bä ngwen nämä krati. Mdä
yebti ni nämä näin iti abko kädian nämä Ni Ja Kukwei Mikaka Täte amne Ni Era Metre.
Niara nämä kukwe ükete metre ta ni jökrä kräke amne kukwe era metre dokwäre nämä rüere
Ngöbö rüebe. ¹² Angwane niara okwä abko rababa tuen trä ngitiekä ñukwä jutra kwrere
tie jändrän jökrä gare ie bä mikakrä amne, dokwäbti abko korona nämä kabre kabre, niara
abko gobran kri bä mikakrä amne, niara kä nämä tikani mda ye abko niara aibe ie nämä
gare kaibe. ¹³ Mdakäre abko, dän jükani däre jökrä nämä kitani jabtä kwe niara krütani ni
diantarikäre bä mikakrä amne, niara kädian nämä Ngöbö Kukwei arato. ¹⁴ Niara ye jiebti
abko nitre rükä kä káinbti nämä näin kwati krübäte abko dän ngwen lino nämä kitani jabtä.
Dän lino ye abko ütiäte amne merebe amne, niaratre nämä näin mdä ngwen ngwenbti.
¹⁵ Niara rababa ñäke angwane, bäsi ngitra tu grine jabtä kwärikwäri, ye kwrere jire kukwe
rababa betekä kadate nitre kä jökräbti temen nünanka Ngöbö rüere kämikakäre. Erere arato,
“mökän jierore ni kämikakäre, bti niarakwe gobrandi tare,” amne bäsi uba tükakata ngotobti
amne ñoi aibe diankata, ye kwrere jire niarakwe rätädi Ngöbö rüebti, yebti abko Ngöbö
Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, Ngöbö ye abko mätä kri krübäte abko bä mikata kore kwe.
¹⁶ Dänbtä ie amne uliebtä abko niara kä nämä tikani mda abko krörö: JREI BÄRI KRI JREI
MDA MDA KRÄKE AMNE DÄNKIEN BÄRI KRI DÄNKIEN MDA MDA KRÄKE abko nämä tikani
kore btä.

¹⁷ Yebti ti okwä rababa angelebtä angwane, angele ye rababa nünaninkä ñänänbti
angwane, nukwä jökrä ngri kwetakakwetaka jüden kwrere tä nikenkä káinta, ie angele ye
rababa ñäke krikri ja dibti krörö mda: Ngöbö kite mrö sribere kri krübäte mun bukakrä,
aisete mun jakwe ja ükekrö jökrä mröre. ¹⁸ Angwane munkwe jrei ngrie kwetadre, munkwe
nitre rükä dänkien ngrie kwetadre, munkwe nitre rükä baliente baliente ngrie kwetadre,
munkwe mdä rükrä ngrie kwetadre, munkwe nitre nänkä mdäbti rübtä ngrie kwetadre.
Erere arato, munkwe ni jökrä ngrie kwetadre abko ni ñakare klabore, ni klaboré, ni bobre
amne ni ütiäte kri ngrie kwetadre munkwe, aisete jakwe, nieba angelekwé nukwäye.

¹⁹ Angwane ni jändrän kri krübäte kwrere ye käkwe rükä kwekwe amne jrei kä jökräbti
mikabara biare jükäre ni nänkä mdä ngwenbti ye rüere amne rükä kwekwe rüere arato.
Nikani rüere, ²⁰ akwa ni jändrän kri krübäte kwrere ye kaba ngite amne ni ngöbö ngwarbe
ngwarbe kukwei niekä käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare abko kaba ngite arato. Ni
ngöbö ngwarbe kukwei niekä käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare, yebti abko ni kwati
ngökani kwe amne, nitre yebtä abko ni jändrän kri krübäte kwrere ye kä tikani. Erere arato,
ni jändrän kri krübäte abko bä sribebare ngöbö ngwarbere abko mikani ütiäte kwetre, yebtä
abko ni jändrän kri krübäte kwrere btä ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä kaba ngite, ye abko
ñukwä jutra ngitiekä asufrebe, ye te kitaba nire jökrä ja tare nikakäre. ²¹ Angwane ni mda
mda nämane rüere Jesukristo rüere abko Jesukristo nämä näin mdäbti ye käkwe kämikaba jökrä
ja kukwei aibehti, ñobtä ñan angwane niara kukwei abko rababa betekä ngitra tu kwrere,
aisete ni kämikaba jökrä kwe. Angwane nukwä ngri kwetakakwetaka jüden kwrere käkwe
nitre ye ngrie kwetaba trinetrine jökrä.

20

Kä mili krati

¹ Yehti angele nämä iti kä käinbti, jataba timonkwäre ti okwäbti. Angele ye abko nämä näin llabe jukwe Kä Timonbti ngwena kisete amne kadena kri ngwian nämä kisete kwe arato. ² Angele ye abko käkwe mökata kaba ngite. Mökata ye abko tbi nämäne kira, arabe abko kädianta Diablu amne Satana arato. Mökata ye abko angelekwe mäkäteba kadenanbti kä mili krati, ³ käkwe kitaba ngite Kä Timonbti, bti jukwe dikaba kuin bti kwe, bti Ngöbö kä tikani jukwebtä, ni mdakwe ñan tikadre abkokäre. Niara ñan rikadreta nitre ngököta kä jökräbti temen, abkokäre kä mili krati ngämi niken ta niara ñan tikaditeta. Akwa yehti mökata ye tikaditeta bä jötrö.

⁴ Yehti kürä gobrankrä nämä kabre kä käinbti btä ti okwä rababa. Kürä yehti abko nitre ie ja di biani Ngöbökwé kukwe ukatekäre ninkrä abko nämä tākānintbe, tikwe tuaba. Erere arato, nitre käkwe ja tare nikani blitabtä Jesubtä amne kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä mikabtä gare ni mda mdaye, akwa nūnankabare dite jabtä kwetre, käkwe Jesu rūkaninte ñakare abko dokwäre dokwä tikaninkä, ye abko ūai nämä siba yete. Mdakäre abko nitre ye käkwe ni jāndrān kri krübäte kwrere ye mikani ñakare ngöböre jae amne niara bä mikani ñakare ūtiāte jae ngöbö kwrere. Erere arato, nitre ye okobtä o kisebtä abko ni jāndrān kri krübäte kwrere ye kä tikani ñakare abko ūai tuaba tikwe. Niaratre ye abko rūkabata nire jökrä, käkwe gobranba kä mili krati Kristobe gwaire tikwe tuaba. ⁵ Ni ruäre mikabata nire käne kore Ngöbökwé, akwa ni mda mda abko mikadita nire ñakare kwe abti kä rikaba mili krati ta. ⁶ Nitre rūkabata nire kore, ye abko deme amne ni yebtä kä rabadi nuäre kri. Niaratre ñan krütadre mda, ye abko Ngöbökwé ñan mikadi ja ngie nuen akwa, nūnandi kärekwäre kwetre Ngöböre angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire, ye kwrere sribidi kwetre Ngöbökrä amne Kristokrä amne gobrandi kä mili krati kwetre ben gwaire arato.

Ngöbökwé Satana juani ngwarbe mrä

⁷ Yehti kä mili krati rikadi ta angwane, Satana tä ngite Kä Timonbti abko tikadite angwane, ⁸ näin ni ngökö kä jökräbti temen nebebe kä ñäre jökrä amne kākä Gog amne Magog angwane, ni ūkadikrö kwati kwe rükäre Ngöbö rüere. Ye abko, mren ūmain kwrere jire ni rabadi ja ūkaninkrö rükäre Ngöbö rüere. ⁹ Angwane nitre rükä kwati ye rikaba mobe käkwe ja ūkākroba jökrä juta deme Ngöbökwé bäre temen amne juta Jerusalén tarebare Ngöbökwé ye bäre temen, ni ye juankäre ngwarbe, akwa batibe ñukwä kä käinbti jataba timonkwäre käkwe ganinkä jökrä se kwrere. ¹⁰ Angwane diablu nämāne niaratre ngökö, ye abko ñukwä jutra ngitiekä asufrebe mni mni te kitaba. Kä ye arabe kanti ni jāndrān kri krübäte kwrere kitanina käne amne ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä kitanina arato, ye kanti diablu kitaba. Kä ye kanti mikadi ja tare nike kärekwäre dibire rare.

Ngöbökwé kukwe ūkaninte ni krütanikrütani kräke

¹¹ Yehti kürä gobrankrä kri, ngwen būrere tuaba mda tikwe. Kürä yehti abko ni nämä tākānintbe iti. Niara ngwäreki abko kä temen ne amne kä kainta se gitiaba batibe jökrä abko ñan tuaba jire chi mda tikwe. ¹²⁻¹³ Angwane nitre müre neketani mrente, ye erere nūkaninta nire jökrä. Erere arato, ni müre ketaniketani abko ūai nämāne kä nakebtä, ye erere nūkaninta nire jökrä arato, aisete nitre ūtiāte krikri ya, o bobre bobre ya, krütanikrütani abko nämā nūnankä jökrä kürä gobrankrä Ngöbökwé ye ngwäreki, btä ti okwä rababa. Ye btäräbe tärä metateba keteti. Erere arato, tärä ni nūnanka kärekwäre Ngöböbe mikakrä gare abko metateba arato. Angwane ni itire itire ngämi krüte, känenkri dre dre nuenbare kwetre, ye erere btä Ngöbökwé kukwe ūkateba kräke, aisete ni itire itire käkwe dre dre nuenbare nämā tikani täräbtä, ye erere kukwe ūkateba kräke Ngöbökwé. ¹⁴ Yehti gata ara amne kä nakebtä kitaba ñukwä jutrate kä Timonbti juankäre ngwarbe. Ñukwä jutra kä Timonbti ne kanti abko nita krüte bobukäre. ¹⁵ Tärä ni nūnanka kärekwäre Ngöböbe mikakrä gare, tärä yebtä nire nire kä kwani ñakare, ye erere kitani jökrä ñukwä jutrate ja tare nikakäre kärekwäre.

21

Juta Jerusalén btin

¹ Yehti kä kainta btin amne kä temen ne btin tikwe tuaba mda, ñobtä ñan angwane kä kainta se btä kä temen ne amne mren dātebare käne Ngöbökwé abko nikanina ta, aisete ñan rababa jire mda. ² Yehti juta Jerusalén btin kuin deme nämā Ngöbö kanti kä käinbti abko jataba timonkwäre tikwe tuaba bāsī meri tä ja ūkaninte kuin bä nuäre brare ngäbti ja mikakäre gure ben, ye kwrere jire juta ye rababa tuen tie. ³ Angwane btäräbe kürä gobrankrä Ngöbökwé tuaba tikwe, ye kanti ni kukwei jaraba kri tie, kä rababa niere krörö: Mtare Ngöböta nūne ni jen kwe ben juta btin nete. Ngöbökwé nūnandi bentre amne niaratre rabadi juta jen Ngöbökwé, aisete Ngöbö ara jire tädi bentre Ngöbö jen kwetre

kwrere. ⁴ Angwane Ngöbökwe niaratre okwä ñöi sökadite jökrä ietere amne ni ñan krütadre jire iti mda amne ñan ja müaidre jire chi mda amne ñan ja müaidre ja tare nikaßtä, ñöbtä ñan angwane kukwe nämane úkaninte ño kánekáne, erere nikanina jökrä ta. ⁵ Angwane Ngöbö nämä tákáñintbe kürä gobrankrábti ye kákwe nieba krörö:

Jändrän jökrä tita sribereta btin, nieba kwe.

Bti niebata kwe tie:

Kukwe ne abko kukwe era metre, abtä ni jökrä rabadre tödeke bti, aisete tike táräbtä, nieba kwe tie.

⁶ Yebti Ngöbökwé nieba krörö tie:

Jändrän jökrä nibira bare. Ti abko tarä okwä kena kädianta alfa amne tarä okwä mrä kädianta omega kwrere. Ti nämánena jändrän jökrä káñenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä tábti mrä. Mdakäre abko, nire nire ie tomna ye abko ie tikwe ñö okwä kuin nire káta ni mike nüne kárekäre ye biandi ngwarbe tomnane. ⁷ Mdakäre abko, nire nire kákwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, kákwe ti rúkanadre ñakare abko ni rúe ganainák kwrere abko ie tikwe jändrän kuinkuin jökrä ne biandi amne, ti rabadi Ngöböre kwetere amne niara rabadi ti ngábriánkä tikwe. ⁸ Akwa ni káta ja ngwen ngwarbe amne ni tödeke ñakare Jesubti, akwa tá niara rúkenete, amne ni ñan tö Ngöbö Kukwei mikai era jae, erere arato ni ngututu dián dián, ni ni mda mda kámikaka amne ni ja mikaka gure tiebetiebe amne ni kwrerekwäre, amne ni sukiare sukiare, amne ni jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae amne ni ni ngökaka, ye abko ñukwä jutra ngítiekä asufrebe mni mni abko te kitadi. Ye kánti krütadi bobukäre. ⁹ Yebti angele ni kükü kisete blato nämä abko te Ngöbö mätä kri nämä iandrete, angele ye abko jatába iti, kákwe nieba mda tie:

Meri ben ni Kordero kwrere rabai, meri ye abko ti bike mike tuare mae. Jakwe tuen, nieba kwe tie.

¹⁰ Yebti Ngöbö Úaikwe ti mikani jändrän tuen köböre kwrere angwane, ngítio kri mobe káin, kánti angele rikaba ti ngwena, kákwe juta Jerusalén deme nämä ká káinbti Ngöbö kánti abko jatába timonkwäre, tikwe tuaba. ¹¹ Juta ye abko Ngöbö trá bá nuäre abko bti rababa trá ngítiekä amne bási ja tuäre útiáte kri kádekata jaspe, kwrere jire juta ye rababa trá ngítiekä. ¹² Angwane juta ye bäre temen abko ki nämä mikani kri amne mobe káin. Ki yebtä abko jukwe nämä kwä jätábti kubu amne jukwe kwatirekwatire btä angele nämä núnáninkä iti ngibiare. Erere arato, Jacob ngábriánkä ni jätábti nibu abko ká nämä tikani itire itire jukwe kwatirekwatire btä. ¹³ Jukwe ye abko nämä kwä jätábti kubu: komä ká dririkri, komä ngwítäräkri, komä mötarikri amne komä nindrinikri. ¹⁴ Amne ki mikani jutabti, ye abko já nämä mikani kwä jätábti kubu gräre. Já yebtä abko nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätábti nibu ká nämä tikani.

¹⁵ Angwane angele nämä blite tibe ye nämä nöra orore ngwena krati kisete juta ñákákrä, jukwe ñákákrä amne ki jutabti ñákákrä arato. ¹⁶ Juta ye abko ja näre jökrä kwárikwári, aisete kóra ja näre kwárikwári. Angelekwé juta ye ñákába nöra yebti angwane, rababa 2,200 kilometro ja näre kóra ngakri, kwatakri amne kukwáne rababa ja näre jökrä. ¹⁷ Yebti ki nämä jutabti, ye ñákába kwe arato angwane, ki ye abko rababa 65 metro ie, ye abko ni ká nebtä tá jändrän ñäke ño, ye kwrere angele nämä juta ye ñäke. ¹⁸ Amne ki nämä mikani juta yebti abko já kuin útiáte kri kádekata jaspe nämä mikani kire, akwa juta ara jire abko oro kuin trá ngítiekä bidrio kwrere. ¹⁹ Angwane já kwä jätábti kubu mikani ki gräre abko btä já tuáretuäre útiáte kri bátákä ngwarbe nämä mikani abko krörö: já káne btä abko já kuin útiáte kri kádekata jaspe nämä mikani, já kubukäre abko btä já kádekata zafiro nämä mikani, já komákäre abko btä já kádekata ágata nämä mikani, já kobkákäre abko btä já kádekata esmeralda nämä mikani amne ²⁰ já kwárikekäre abko btä já kádekata ónice nämä mikani, já kwä tikäre abko btä já kádekata cornalina nämä mikani, já kwä kükükäre abko btä já kádekata crisólito nämä mikani, já kwä kwákäre abko btä já kádekata berilo nämä mikani amne já kwä ókánkäre abko btä já kádekata opacio nämä mikani, já kwä jätákäre abko btä já kádekata crisopraso nämä mikani amne já kwä jätábti kwatikäre abko btä já kádekata jacinto nämä mikani amne já kwä jätábti kubukäre abko btä já kádekata amatista nämä mikani.

²¹ Angwane jukwe kwä jätábti kubu juta yebtä abko perla aibe mikani jukwere, aisete jukwe kwatirekwatire abko perla kwatibe nämä mikani jukwere amne ji juta ye ngátáite ta abko oro kuin ara jire mikani jire amne nämä trá ngítiekä bidrio kwrere jire abko tikwe tuaba.

²² Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe tikwe tuaba ñakare juta Jerusalén btin yete, ñöbtä ñan angwane ni Dánkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä abko tá yete amne ni Kordero kwrere tá yete abko ben ni raba blite gwärerere, aisete ju blitakrä Ngöböbe ñakare yete. ²³ Erere arato, ñánä amne sö trá rabadre juta yete abko ñakare útiáte, ñöbtä ñan angwane Ngöbö trá kuin bá nuäre ye abko tádi juta yete amne ni Kordero kwrere abko tá ñotrare yete arato. ²⁴ Ye abko nitre núnanka ká jökrábti temen abko kákwe dikadiká ñotra ye tráte nebebe

juta Jerusalén btin ye kánti amne nitre jreire kä jökräbti temen abko käkwe jändrän ütiäte kwekwe biandi Ngöböye niara mikakäre ütiäte jae juta yete. ²⁵ Angwane jukwe juta yete abko ñan dikadre jire chi rare amne juta ye kánti kä ñan rabadre iko arato, aisete jukwe ñan dikadre jire chi. ²⁶ Erere arato, nitre nünanka kä jökräbti temen abko jatadi jändrän ütiäte ütiäte kwekwe ngwena biandre Ngöböye niara mikakäre ütiäte jae juta yete. ²⁷ Akwa jändrän kämekäme ñan rikadi jire chi nebe juta yete amne, ni diän diän amne ni ni ngökaka ñan rikadi jire chi yete arato; akwa nire nire käkwe nünandre kärekäre Ngöböbe abko käta tikani tarä ni Kordero kwrere yebtä, ni ye aibe abko rikadi nüne juta yete abko angelekwé mikani tuare tie.

22

Ñö kri ni mikakrä nire kärekäre

¹ Yebti ñö kri kuin dirare angelekwé mikaba tuare tie. Ñö ye abko ni mikakrä nüne kärekäre amne ñö ye abko kuin merebe jä cristal bä merebe ye kwrere. Erere arato, kürä gobrankrä Ngöbökwé amne kürä gobrankrä ni Kordero kwrere kwe, ye kánti ñö ye nämä neen. ² Angwane ji kri juta yete abko ötübu ta ñö ye tä neen amne kri ni mikakrä nüne kärekäre nämä niren ñöbtä kwärükwäri. Kri ye abko ngwä nämä nebe sö kratirekratire, aisete kri ye ngwä nämä nebe bä jätäbti bobu btä kä kwatirekwatire amne kri ye abko kä nämä ni jökrä mikakrä quinta. ³ Mdakäre abko, juta Jerusalén btin yete abko jändrän btä ngürün mikani Ngöbökwé abko ñan rabadi jire chi. Angwane kürä gobrankrä Ngöbökwé amne kürä gobrankrä ni Kordero kwrerekwe abko tädi juta yete, aisete nitre sribikä kwekwe abko erere käkwe niaratre käikitadikä kärekäre. ⁴ Angwane niaratre jökrä käkwe ja tuadi gwäwäre Ngöböbe, kä näin niaratre kä ngwena tikani ja okobtä, niaratre abko ni jen Ngöbökwé bä mikakrä. ⁵ Juta yete abko kä ñan rabadre iko jire chi, aisete nitre nünanka juta yete, kräke ñotra ñan rabadre ütiäte. Erere arato, ñänä trä ñan rabadre ütiäte kräke, ñöbtä ñan angwane Ngöbö ni Dänkien ara jire käkwe kä trä biandi nitre nünanka yete ie. Niaratre käkwe gobrändi kärekäre.

⁶ Yebti angelekwé nieba mda tie:

Kukwe nieta tikwe mae, ne abko era amne kukwe kuin tödekakrä. Ye abko, ni Dänkien Ngöbö ara jire käta nitre niara kukwei niekä töi tike ja kukwei niere, Ngöbö ye ara käkwe angele kwe juani abko kukwe mden mden rakadikä bä jötrö mikakäre tuare sribikä kwekwe ie, nieba kwe tie.

Jesu jatadita

⁷ Angwane ni Dänkien Jesu abko käkwe nieba mda tie:

¡Ti rükadita jötrö! Kukwe biani Ngöbökwé nitre Ngöbö kukwei niekä köböire tä tikani tarä nebtä, ye nire nire tä mike era jae, yebtä abko kä rabadi nuäre amne Ngöbökwé ja di biandi ie, nieba kwe tie.

⁸ Angwane ti Juan, ti ne abko käkwe kukwe ne tuaba amne tikwe kukwe nuaba arato. Tikwe kukwe tuaba amne tikwe kukwe nuaba ünän jökrä, ye btäräbe angele käkwe kukwe mikaba tuare tie, ye ngotöbtä ti rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen mikakäre ütiäte jae. ⁹ Akwa angele ye käkwe nieba mda tie:

Ma mräkä mda mda käta kukwe tä tikani tarä nebtä mikaka täte ye käta sribire Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire arato, aisete makwe ñan ti mika ütiäte jae, akwa Ngöbö aibe makwe mika ütiäte jae, nieba kwe tie.

¹⁰ Erere arato, angelekwé nieba krörö mda tie:

Ngöbö Kukwei biani niedre mae abko tä tikani tarä nebtä, ye abko kebera nebe bare, aisete makwe ñan üka kaibe tiebe, akwa makwe mika gare ni mda mdaye. ¹¹ Angwane kä kitera neme braibe ja töi kwitakrä nie, aisete nire nire käta kukwe kämekäme nuene Ngöbö rüere, ye tuametre nuene janknu amne, nire nire käta kukwe diän diän nuene, ye tuametre nuene janknu; akwa nire nire käta jändrän kuinquin nuene ye käkwe jändrän kuin nuen janknu Ngöbökrä. Erere arato, nire nire käta nüne deme amne metre, ye käkwe nuna deme janknu Ngöbökrä, nieba angelekwé tie.

¹² Angwane ni Dänkien Jesukristo käkwe niebata tie:

¡Ti rükadita jötrö! Akwa ni itire itire tä dre dre nuene, ye abko ti jatadi ütiä ngwena kräke amne, ¹³ ti abko tarä ökwä kena kädianta alfa amne tarä ökwä mrä kädianta omega. Ti nämanena jändrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä täbti mrä.

¹⁴ Mdakäre abko, dän bätäteta tä nebe ngwen bürere, ye kwrere nire nire käkwe tödekadre tibti rabakäre merebe Ngöbö ngwäreki abko rabadi nebe kri ni mikakrä nüne kärekäre kánti amne juta Jerusalén btin, ye kánti rabadi niken amne ni ye abko btä kä rabadi nuäre. ¹⁵ Akwa ni ngututu diän diän, ni kwrarekwrare, ni sukiare sukiare, ni ja mikaka gure bati bati, ni ni mda mda kämikaka, ni jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae amne ni jökrä käta ni

ngöka tarere amne tä käi ngwen nuäre jabtä ni ngökakäre, nitre korekore abko rabadi jökrä Ngöbö okwä bäre mento.

¹⁶ Ti Jesu, ti ne mden käkwe angele tikwe juani kukwe ne mike gare jökrä mae abko erere makwe mikadre gare nitre gätäkä ti käfti yeye. Ti abko Jrei David bkün amne ti abko Muke Trä Dirare Dekä kwrere, nieba Jesukwe tie.

¹⁷ Ye abko, Ngöbö Üai Deme amne ni Kordero kwrere nän muko kätä ¡Jakwe! niere Jesuye amne, nire nire tä ti kukwei nuen käkwe ¡Jakwe! nie Jesuye arato. Mdakäre abko, nire nire ie tomna abko tö tomna ñain nünakäre kärekäre, ye abko jata Jesuye, käkwe ñö ni mikakrä nüne kärekäre ye ña ngwarbe tomnane.

¹⁸ Angwane Ngöbö Kukwei niebare tä tikani tarä nebtä, ye nire nire tä kukwe nuen ye abko ie ti bike niere krörö: Kukwe tä tikani tarä nebtä, nebti ta nire nire käkwe kukwe mdara jire tikadi, ye dokwäre abko kukwe taretare tä tikani tarä nebtä abko bti Ngöbökwé mikadi ja tare nike kri krübäte. ¹⁹ Angwane kukwe tä tikani tarä nebtä, ne nire nire käkwe diandrekä ruäre, yebtä abko kri ni mikakrä nüne kärekäre, ye Ngöbökwé diandikä kän amne kri ye ngwäkä ñan kwetadre kwe, aiseite ñan nünandi kärekäre kwe Ngöböbe. Erere arato, juta deme Jerusalén ye Ngöbökwé diandikä kän, aiseite ñan nünandi kwe yete.

²⁰ Ti Jesu kätä kukwe tikani tarä nebtä niere metre, kätä niere krörö: ¡Ti näinta jötrö kä temenbtä! abko tita niere.

Ti Juan, ti ne abko kätä niere krörö ni Dänkien Jesuye: ¡Amen! ¡Jakweta ti Dänkien Jesu! tita niere Jesuye.

²¹ Ni Dänkien Jesu käkwe ja moto mika kuin ni jen Ngöbökwé kräke abko ie ti tö. Amen. Abko kore se. Ne ngörä.